

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN VÂLCEA

HOTĂRÂRE

**privind aprobarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Durabilă a
Județului Vâlcea pentru perioada 2015-2022**

Consiliul Județean Vâlcea, întrunit în ședința ordinară din data de 31 iulie 2015, la care participă un număr de 28 consilieri județeni din totalul de 31 de consilieri în funcție;

Având în vedere Expunerea de motive a Vicepreședintelui cu atribuții de Președinte al Consiliului Județean Vâlcea, înregistrată la nr. 10922 din 29 iunie 2015;

Luând în considerare Raportul de specialitate al Direcției Generale Programe și Relații Externe și al Direcției Urbanism și Amenajarea Teritoriului, înregistrat la numărul nr. 10922 din 29 iunie 2015 și avizele comisiilor de specialitate;

În conformitate cu prevederile art. 91 alin. (1) lit. b) și art. 91 alin.3 lit. d) din Legea administrației publice locale, nr. 215/ 2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

În temeiul prevederilor art. 97 din Legea administrației publice locale nr. 215/ 2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

HOTĂRĂȘTE

Art. 1 - Se aprobă Strategia Integrată de Dezvoltare Durabilă a Județului Vâlcea pentru perioada 2015-2022, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

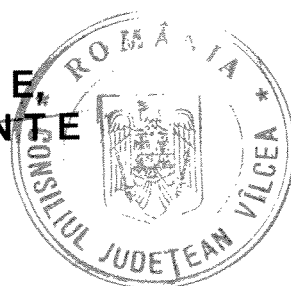
Art. 2 - Secretarul Județului Vâlcea, prin Compartimentul Cancelarie, va comunica prezenta hotărâre direcțiilor din aparatul de specialitate al Consiliului Județean Vâlcea, Instituției Prefectului - Județul Vâlcea, serviciilor publice deconcentrate, instituțiilor și serviciilor publice aflate în subordinea Consiliului Județean Vâlcea precum și consiliilor

locale din județ, în vederea aducerii la îndeplinire a prevederilor ei și va asigura publicarea acesteia pe site-ul Consiliului Județean Vâlcea, precum și în Monitorul Oficial al Județului Vâlcea.

Prezenta hotărâre a fost adoptată cu respectarea prevederilor art. 97 din Legea administrației publice locale, nr. 215/ 2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu un număr de 17 voturi pentru, 11 voturi împotrivă și 0 abțineri.

p. PREȘEDINTE
VICEPREȘEDINTE

Gheorghe PĂSAT

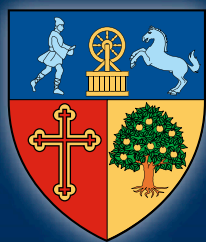
CONTRAȘEMNEAZĂ
SECRETAR AL JUDEȚULUI,

Constantin DIRINEA

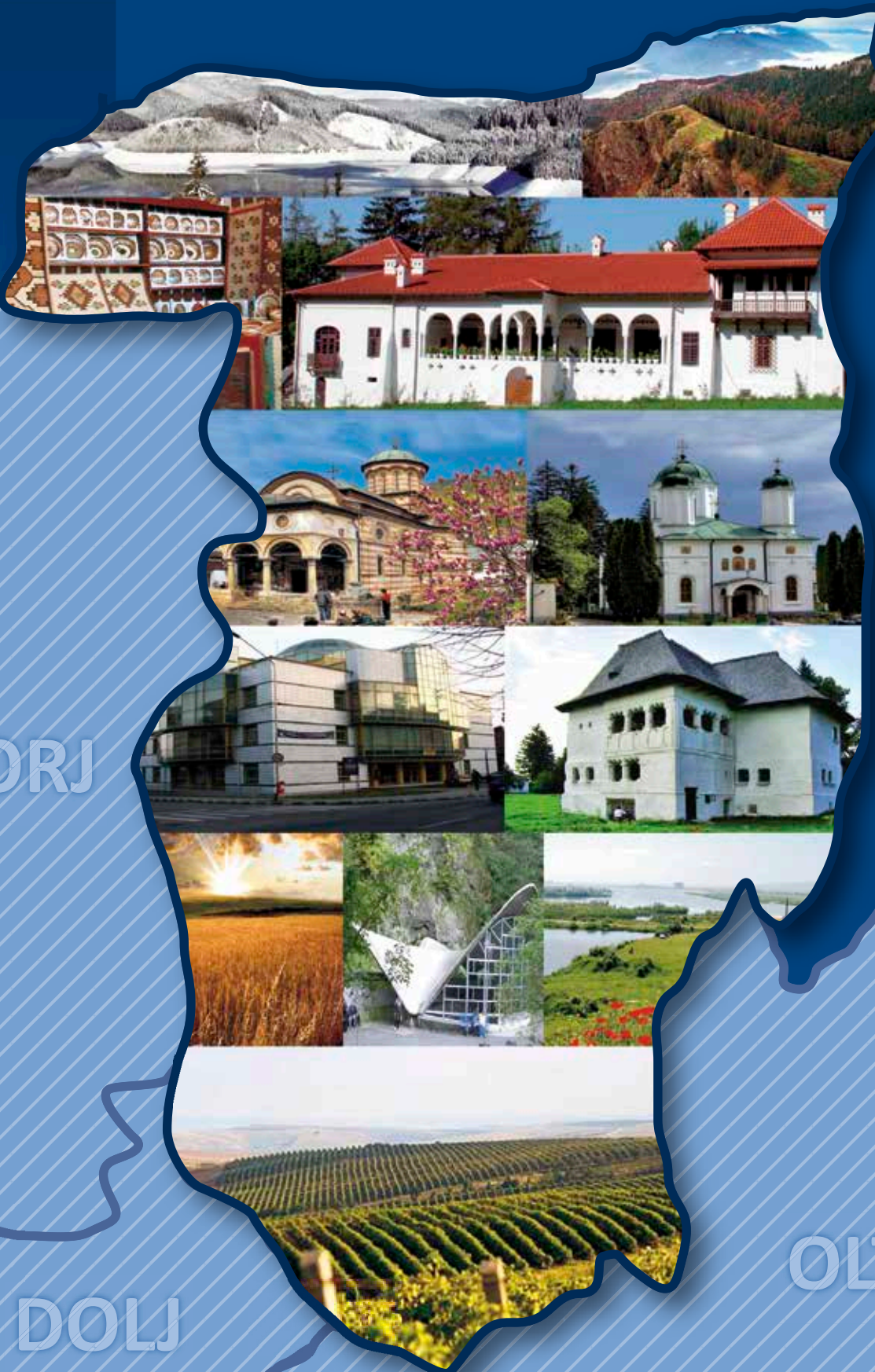
Râmnicu Vâlcea,
Nr.149 din 31 iulie 2015
L.M./1ex.

ANEXĂ LA HOTĂRÂREA CONSILIULUI JUDEȚEAN VÂLCEA NR.149 DIN 31 IULIE 2015

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE
DEZVOLTARE DURABILĂ A
JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU
PERIOADA 2015-2022**

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU PERIOADA 2015-2022

GORJ

DOLJ

OLT

Titlul Contractului: *Servicii pentru elaborare Strategia Integrată de Dezvoltare Durabilă a județului Vâlcea pentru perioada 2015-2022*

Nr. Contract: 477/12.01.2015

Data începere: 12.01.2015

Beneficiar: **CONSILIUL JUDEȚEAN VÂLCEA**

Reprezentant legal: *Gheorghe PĂȘAT, Vicepreședinte cu atribuții de Președinte*

Adresă: *Str. General Praporgescu, nr. 1, Râmnicu Vâlcea, 240595, Vâlcea, România*

Telefon/ Fax: *Telefon 0250 -732901 / Fax 0250 -735617*

E-mail: *consiliu@cjvalcea.ro*

Prestator: **JURGE LIANA-CLAUDIA PERSOANĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ**

Director de proiect: *Liana-Claudia JURGE*

Adresă: *B-dul. Dacia, Nr. 104, Craiova, 200044, Dolj, Romania*

Telefon/ Fax: *+40729.823.747/ Fax +40372 -878183*

E-mail: *claudiajurge@yahoo.com*

Colectiv de elaborare: Liana-Claudia JURGE
Simona SPÂNU
Virgil NICULA
Radu ZLATIAN
Marilena BULBOREA
Elena-Claudia BĂLOSU
Carmina BOGDAN
Violeta MARINESCU
Elena-Mihaela OPRICĂ
Claudiu OPRESCU

Documentul a fost aprobat în ședința ordinară a Consiliului Județean Vâlcea prin Hotărârea Nr.149/31 iulie 2015.

CUPRINS

Cuvânt înainte.....	5
Preambul	6
CAPITOLUL I. CADRUL NATURAL	9
1.1. Așezare geografică, suprafață și frontiere	9
1.2. Geomorfologia teritoriului (relief, rețeaua hidrografică, solul, subsolul și resursele naturale).....	10
1.3. Clima, vegetația și fauna	12
CAPITOLUL II. COMPETITIVITATE ECONOMICĂ, CERCETARE, DEZVOLTARE, INOVARE	14
2.1. Cadrul general și structura economiei	14
2.2. Investițiile străine și comerțul exterior	18
2.3. Industrie și Construcții.....	20
2.4. Servicii.....	27
2.5. Activități de Cercetare, Dezvoltare, Inovare (CDI).....	28
2.6. Activități de sprijin pentru afaceri	30
CAPITOLUL III. RESURSE UMANE, SĂNĂTATE, EDUCAȚIE, SERVICII SOCIALE ȘI ADMINISTRAȚIE	31
3.1. Populația	31
3.2. Forța de muncă	42
3.3. Sistemul de educație și învățământ.....	46
3.4. Sistemul de sănătate.....	49
3.5. Servicii sociale.....	53
3.6. Administrația publică	58
CAPITOLUL IV. INFRASTRUCTURA, DEZVOLTARE URBANĂ ȘI MEDIU.....	63
4.1. Infrastructura	63
4.2. Dezvoltare urbană.....	73
4.3. Protecția mediului.....	85
CAPITOLUL V. TURISMUL, CULTURA ȘI SPORTUL.....	99
5.1. Turismul.....	99
5.2. Cultura	108
5.3. Activități sportive	112
CAPITOLUL VI. AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ.....	113
6.1. Agricultură.....	113
6.2. Dezvoltarea rurală.....	122

CAPITOLUL VII. ANALIZA SWOT PE DOMENII	124
7.1. Competitivitate economică, cercetare – dezvoltare – inovare	124
7.2. Resurse umane, educație, sănătate, servicii sociale și administrație	126
7.3. Infrastructură, dezvoltare urbană și mediu	133
7.4. Turism, cultură și sport	138
7.5. Agricultură și dezvoltare rurală	144
CAPITOLUL VIII. CONTEXTUL EUROPEAN, NAȚIONAL ȘI REGIONAL	148
8.1. Cadrul strategic la nivel european	148
8.2. Cadrul strategic la nivel național	154
8.3. Cadrul strategic regional.....	168
CAPITOLUL IX. VIZIUNE, OBIECTIVE, PRIORITĂȚI, MĂSURI.....	170
9.1. Viziunea de dezvoltare a județului Vâlcea	172
9.2. Obiectivul general, obiective strategice, priorități și măsuri	174
CAPITOLUL X. PLANUL DE ACȚIUNE	182
BIBLIOGRAFIE	245

Cuvânt înainte

Dragi vâlceni și prieteni ai județului Vâlcea,

Am plăcerea să vă prezint Strategia Integrată de Dezvoltare Durabilă a Județului Vâlcea 2015-2022, care continuă programele, politicile și proiectele noastre anterioare. Această Strategie a fost elaborată de P.F.A. Jurge Liana-Claudia în cadrul unui contract de servicii finanțat din bugetul județului Vâlcea.

Procesul de elaborare a Strategiei a inclus o largă consultare cu factorii interesați din fiecare domeniu, ceea ce îmi dă încrederea că avem, în primul rând, o imagine realistă atât a situației județului Vâlcea, cât și a punctelor tari, a punctelor slabe, a oportunităților și a amenințărilor.

În al doilea rând, dată fiind implicarea specialiștilor factorilor interesați, consider că prioritățile, obiectivele și acțiunile stabilite reprezintă angajamentul nostru, al tuturor, de a le transpune în realitate într-o manieră integrată și sustenabilă.

În continuare ne-am propus să monitorizăm situația județului, să ajustăm Strategia în funcție de situațiile care vor apărea, dacă este cazul, și mai ales să o implementăm. În acest sens, vom continua să punem un accent deosebit pe realizarea proiectelor de dezvoltare cu finanțări nerambursabile și pe atragerea investițiilor private în județ.

În aceste condiții, eforturile noastre vor genera atât un climat de credibilitate instituțională, dar mai ales stabilitate și predictibilitate pentru domeniul economico-social.

Doresc să le mulțumesc tuturor celor care au contribuit la elaborarea Strategiei și vă invit să vă alăturați eforturilor noastre de a transforma județul Vâlcea într-un județ dinamic, competitiv și prosper.

Gheorghe PĂSAT,
Vicepreședinte cu atribuții de Președinte

Preambul

Cele două componente importante ale dezvoltării (economia și populația) evidențiază traiectoria de dezvoltare ce pot fi influențate prin formularea unor politici teritoriale care să răspundă nevoilor actuale de dezvoltare. Fie că este vorba despre politicile sectoriale de mediu, transport, agricultură, educație, sănătate sau alte domenii, deciziile de politică publică produc efecte la nivelul teritoriului și implicit al oamenilor. Teritoriul generează imaginea globală care poate contribui semnificativ la fundamentarea deciziilor de politică publică.

Plecând de la realitățile teritoriale, Strategia Integrată de Dezvoltare Durabilă a Județului Vâlcea reprezintă exercițiul de planificare a dezvoltării teritoriului pentru orizontul de timp 2022 și furnizează:

- *măsuri și proiecte care să contribuie la creșterea capacității teritoriului de a genera o dezvoltare economică durabilă și implicit de a menține și atrage forță de muncă inovativă;*
- *modalități de identificare a zonelor ce necesită intervenții specifice pentru valorificarea sau protecția capitalului natural și construit;*
- *căi de asigurare a echilibrului între politicile economice, de mediu și culturale în vederea planificării coerente a procesului de dezvoltare, precum și de a conserva identitatea teritoriului;*

Pentru a răspunde la aceste probleme, strategia structurează planificarea din perspectivă investițională. Aceasta are în vedere un ansamblu de măsuri și acțiuni care operează asupra teritoriului în raport cu traiectoria economică și demografică și are drept scop creșterea capacității zonelor de a genera performanță economică și evoluție demografică pozitivă în condițiile de protecție a spațiului natural și construit.

Strategia de dezvoltare reprezintă instrumentul care furnizează un model complet de dezvoltare a teritoriului, în succesiunea: *analiză - diagnostic - viziune - scenarii - obiective - măsuri - acțiuni - proiecte prioritare - măsuri integrate*. Totodată, strategia este un document programatic bazat pe asumarea coeziunii teritoriale.

Metodologia de elaborare a strategiei

Consiliul Județean Vâlcea a inițiat elaborarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Durabilă orizont 2015-2022, cu scopul de a crea și implementa un instrument strategic de planificare teritorială. Strategia are ca bază de pornire Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare. Potrivit acestei reglementări, obiectivele principale ale amenajării teritoriului sunt:

- dezvoltarea economică și socială echilibrată a regiunilor și zonelor, cu respectarea specificului acestora;
- îmbunătățirea calității vieții oamenilor și colectivităților umane;
- gestionarea responsabilă a resurselor naturale și protecția mediului;
- utilizarea rațională a teritoriului.

Procesul de elaborare a fost fundamentat printr-o analiză consistentă a teritoriului județului din punct de vedere economic, social și de mediu. Din elementele de analiză și diagnostic a decurs

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU PERIOADA 2015-2022

viziunea și scenariul de dezvoltare teritorială și au fost propuse în final obiective cheie de dezvoltare teritorială, precum și pachetele de măsuri adecvate.

Obiectivul principal al procesului de planificare strategică îl reprezintă crearea cadrului necesar pentru sprijinirea și ghidarea procesului de dezvoltare teritorială, cu scopul valorificării oportunităților și a nivelului de dezvoltare actual, ținând cont de prevederile principalelor documentele strategice europene și naționale și în special de:

- obiectivele Strategiei Europa 2020;
- prioritățile Agendei Teritoriale revizuite UE 2020;
- obiectivele strategiilor politicilor sectoriale din România.

Procesul de elaborare a Strategiei Integrate de Dezvoltare Durabilă este structurat pe două nivele: nivelul tehnic și nivelul politic.

Nivelul tehnic cuprinde:

- evaluarea stării teritoriale;
- viziunea asupra teritoriului cu orizont până în 2022;
- modalitățile practice de realizare a viziunii.

Nivelul politic are la bază obligația Consiliul Județean de a transpune în politici și programe de dezvoltare obiectivele strategice și de a face ajustările necesare, ori de câte ori evoluția situației economice, sociale sau de mediu o cere.

Caracterul integrator al Strategiei este reflectat în accentul pus pe teritoriul județean prin necesitatea încadrării în acest areal a intereselor locale și naționale integrate, pe termen lung. Caracterul democratic al Strategiei garantează, conform demersului de elaborare, un proces de planificare deschis, incluziv și transparent.

Corelarea cu proiectele de dezvoltare existente este primordială, datorită faptului că poate influența viitorul acestora. Această corelare se realizează prin consultări și colaborare cu autoritățile administrative publice locale și societatea civilă, în cursul procesului de elaborare și implementare a respectivelor proiecte.

Potrivit documentelor programatice naționale și europene, Strategia trebuie să aibă în vedere:

- *zonele rurale*, cu agricultura ca funcțiune de bază. Această abordare este esențială în crearea unor condiții de viață acceptabile în mediul rural, în privința tuturor aspectelor economice, sociale, culturale și ecologice, precum și a infrastructurilor și dotărilor, făcând diferența între zonele rurale sub-dezvoltate și periferice și cele aflate în vecinătatea conurbațiilor;
- *zonele urbane*, care contribuie cel mai mult la dezvoltare și prezintă de obicei probleme de control al creșterii. O structură urbană echilibrată necesită implementarea sistematică a planurilor de utilizare a terenurilor și aplicarea liniilor directoare pentru dezvoltarea activităților economice, în scopul creșterii condițiilor de viață ale locuitorilor din orașe;
- *zonele montane*, importante datorită funcțiunilor ecologice, economice, sociale, culturale și agricole pe care le îndeplinesc și a valorii lor ca depozite de resurse naturale, în ciuda numeroaselor constrângeri la care sunt supuse; politica de gestionare a amenajării trebuie să acorde o importanță deosebită și adecvată conservării și dezvoltării regiunilor montane;
- *regiunile cu deficiențe de structură* în care condițiile de viață și muncă au progresat puțin, mai ales din motive istorice, sau care au rămas în urmă datorită schimbării bazei lor economice; acestea necesită o asistență specială pentru anularea diferențelor care există între condițiile de viață și muncă;

- necesitatea dezvoltării unor politici specifice, în favoarea localităților în care activitatea economică a fost puternic încetinită de restructurarea industrială;
- promovarea și încurajarea dezvoltării generate de funcțiunile urbane și de îmbunătățirea relațiilor dintre orașe și sate;
- promovarea unor condiții echilibrate de accesibilitate la educație, sănătate și cultură;
- facilitarea accesului la informație și cunoaștere;
- reducerea degradării mediului;
- valorificarea și protecția resurselor și patrimoniului natural, privite ca important factor de dezvoltare;
- dezvoltarea resurselor energetice în menținerea securității;
- promovarea unui turism de calitate și durabil;
- limitarea preventivă a efectelor dezastrelor naturale;
- creșterea inteligentă prin dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare;
- creșterea durabilă prin promovarea unei economii mai eficiente din punct de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive;
- creșterea favorabilă incluziunii prin promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, în măsură să asigure coeziunea economică, socială și teritorială;
- asigurarea competitivității globale a regiunilor pe baza economiilor locale puternice;
- îmbunătățirea conexiunilor teritoriale pentru indivizi, comunități și întreprinderi;
- gestionarea și interconectarea valorilor ecologice, peisagistice și culturale.

CAPITOLUL I. CADRUL NATURAL

1.1. Așezare geografică, suprafață și frontiere

Județul Vâlcea este situat în partea central sudică a României, în nordul Regiunii Sud-Vest Oltenia, între paralelele de 48° 28" și 48° 36" latitudine nordică și între meridianele de 23° 37" și 24° 30" longitudine estică. Din punct de vedere geografic, județul este amplasat în Subcarpații Getici, la confluența râurilor Olt și Olănești¹.

Suprafața județului este de 5.764,77 km², reprezentând 2,4 % din suprafața țării și 19,73% din Regiunea Sud-Vest Oltenia².

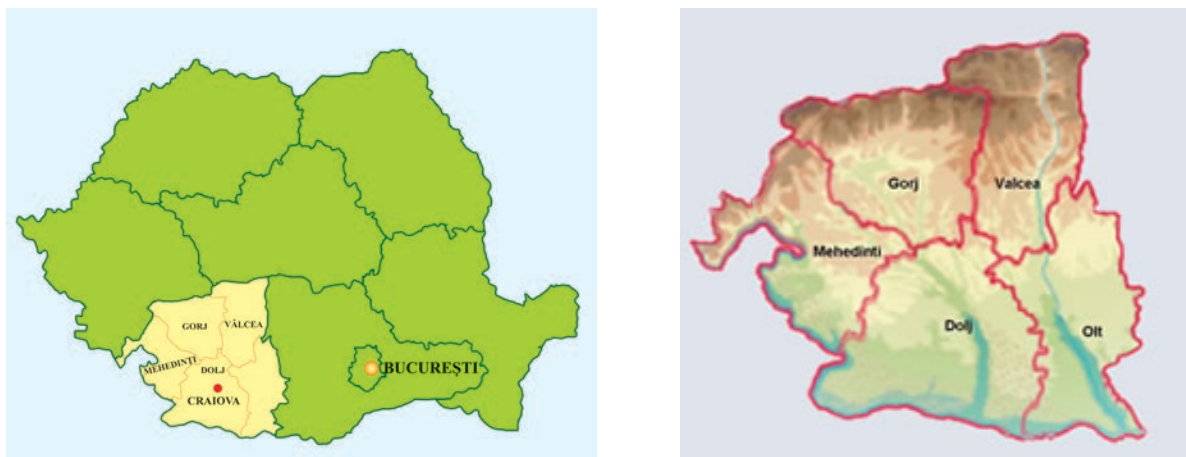

Fig. 1.1 - Localizarea județului Vâlcea pe harta României și pe cea a Regiunii de dezvoltare Sud Vest Oltenia
Sursa: www.ejdolj.ro

Județul Vâlcea se învecinează:

- la nord cu județele Hunedoara, Sibiu și Alba;
- la sud cu județele Olt și Dolj;
- la est cu județul Argeș;
- la vest cu județul Gorj.

¹ Planul de Investiții pe Termen Lung-Județul Vâlcea, EPEM Grecial/ISPE România, pag.17

² Institutul Național de Statistică, baza de date Tempo on-line

1.2. Geomorfologia teritoriului (relief, rețeaua hidrografică, solul, subsolul și resursele naturale)

Relieful

Relieful județului Vâlcea se desfășoară în trepte descrescătoare de la nord la sud și cuprinde înălțimi care depășesc 2.200 m. Spre sud, se întinde zona subcarpatică, formată din dealurile subcarpatice și podișul piemontan, cu o altitudine de câțiva zeci de metri în zona Drăgășani³. Județul Vâlcea prezintă un relief variat, format din 33% munți, 20% dealuri și depresiuni subcarpatice, 45% dealuri piemontane și 2% lunci.⁴

Zona montană ocupă o treime din nordul județului Vâlcea și este reprezentată de creasta principală a Munților Lotrului, Coziei și Căpățâanii și Depresiunea Lovișteea. Se remarcă relieful calcaros în Muntele Turcinu, cheile Latoriței și relieful glaciuar din bazinul superior al Latoriței și cuveta ce adăpostește lacul glaciuar Gâlcescu. Zona montană a județului este alcătuită din cristalini mezometamorfic aparținând pânzei getice, formată în general din roci de mezozonă și catazonă puternic metamorfozate: micașturi, gnaisuri, micacee, gnaisuri oculare.

Zona subcarpatică se caracterizează printr-un relief colinar cu altitudini între 600 - 800 m, fiind reprezentată de Subcarpații Vâlcei, Subcarpații Olteniei și Muscelele Argeșului.

Zona de deal aparține ca relief Podișului Getic, caracterizat prin dealuri bine individualizate, asimetrice, cu pante repezi și povârnișuri mai domoale spre sud (muscele).

Rețeaua hidrografică

Rețeaua hidrografică interioară a județului Vâlcea măsoară 2.169 km cursuri de apă și aparține bazinului hidrografic al râului Olt.

Oltul este principalul curs de apă care străbate teritoriul județului pe o distanță de 130 km, de la Râu Vadului până la Tighina⁵. În regiunea depresiunii Loviștei, Oltul primește apele râurilor Călinești, Urii, Robești, Sărăcinești, Lotru, Valea Satului, Boia, Titești și Băiașu. În aval de ieșirea din zona montană, Oltul primește afluenții: Muereasca, Olănești, Bistrița, Oltețul și Topologul.

Lotrul străbate județul Vâlcea pe o distanță de 80 km și adună apele afluenților Voineșița, Latorița, Vasilatu și Păscoaia, iar Oltețul curge pe o lungime de 65 km.

Rețeaua lacustră este formată din lacuri glaciare, sărate și artificiale. *Lacurile cantonate în cuvete de proveniență glaciuară* sunt în bazinul Latoriței și în munții de la Obârșia Lotrului: Muntele Mic, Iezerul Latoriței, Singuraticul, Cioara, Gâlcescu, Zănoaga Mare, Iezerul Parâng.

Lacurile sărate sunt cele de la Ocnița și Ocnele Mari, iar dintre *lacurile artificiale*, amenajate în scop hidroenergetic și de acumulare, menționăm: Vidra, Brădișor și Malaia de pe râul Lotru, Călimănești, Dăești, Rm. Vâlcea, Ionești, Zăvideni, Drăgășani ș.a. de pe râul Olt⁶.

³ Strategia de dezvoltare a infrastructurii de drumuri și poduri județene în perioada 2007 – 2013, S.C Ecosystem Expert S.R.L , decembrie 2007, pag. 4

⁴ www.dadrvl.ro

⁵ Anuarul statistic al județului Vâlcea, 2013, pag. 10

⁶ Anuarul statistic al județului Vâlcea, 2013, pag.13

Tabelul nr.1.1– Lungimea principalelor cursuri de apă

- km -

Denumirea cursului de apă	Lungimea cursului de apă	
	Totală	Pe teritoriul județului Vâlcea
Olt	615	130
Olteț	190	65
Cerna	99	77
Lotru	80	80
Topologu	95	23
Luncavăț	57	57
Bistrița	50	50
Olănești	38	38

Sursa: Anuarul Statistic al județului Vâlcea, 2013

Solul

Județul Vâlcea aparține, din punct de vedere pedologic, zonei montane și de deal. Tipologiile de sol care se regăsesc în această zonă sunt:

- brune acide, brune feriiluviale, litosoluri, soluri humicosilicaticice (în zona montană);
- brune luvice, brune eumezobazice și argiloiluviale, vertisoluri, erodisoluri și/sau regosoluri (în dealurile subcarpatice și piemontane)⁷.

În lunca Oltului și pe terasele acestuia sunt prezente aluvisoluri și eutricambisoluri, care se pretează la o gamă largă de folosințe: de la culturi cerealiere variate, legume și zarzavaturi (aluvisolurile), până la pajiști naturale, plantații pomi-viticole și păduri (eutricambisolurile).

Resursele naturale

Județul Vâlcea beneficiază de o serie de resurse naturale valorificabile care deschid posibile opțiuni de dezvoltare. Cele două categorii de resurse valorificabile sunt grupate în resurse neregenerabile (minerale și combustibili fosili) și resurse regenerabile (apă, aer, sol, floră, faună, inclusiv sursele regenerabile de energie: solară, eoliană, geotermală ș.a.).

Resursele neregenerabile ale județului Vâlcea sunt resurse ale subsolului generatoare de energie hidrocarburi – petrol, gaze naturale (Băbeni, Mădulari, Făurești) și zăcăminte de cărbuni (Berbești, Alunu, Copăcenii), minerale industriale - pegmatite cu cuarț, feldspat și mică (zona Voineasa), sare (Ocnele Mari); minerale pentru industria materialelor de construcții și roci utile - calcar (în bazinul Costești – Bistrița).

Binecunoscut este gnaisul ocular de Cozia extras din carierele din defileul Coziei. De aici este exploatată atât piatra sfărâmată folosită pentru îmbalastarea liniilor de cale ferată, cât și piatra pentru pavaj, construcții și lucrări de artă. De asemenea, alte roci utile care pot fi menționate sunt gresii (Turnu, Tomșani, Căciulata), calcare cristaline (Brezoi, Râul Vadului), gips (Stoenești, Păușești), tufuri dacitice (Ocnele Mari, Buleta, Goranu, Cetățuia) nisip cuarțos (Costești, Bărbătești), argile (Călimănești, Râmnicu Vâlcea), balast (Ionești, Robești, Râu Vadului), sulf (în depozitele Miocene din jurul localităților Govora și Stoenești)⁸.

Resursele regenerabile ale județului sunt: resursele de apă, constituite din apele de suprafață - râuri, lacuri - și apele subterane; biomasa; energia solară; energia eoliană. O categorie aparte de resurse o reprezintă apele minerale (carbogazoase, sulfuroase, feruginoase etc.) și apele geotermale.

⁷ Program integrat de gestionare a calității aerului 2008-2013, www.cjvalcea.ro, pag.7

⁸ “Plan de Amenajare a Teritoriului Județean Vâlcea în Sistem Informațional Geografic, www.cjvalcea.ro, pag.7

Izvoarele minerale sunt numeroase și cu diverse compoziții chimice: sulfuroase la Călimănești – Căciulata, Olănești, Govora, Muereasca, Dobriceni, Bunești, izvoare cu oligo-minerale la Râmnicu Vâlcea, Mateești, izvoare clorate la Ocnele Mari, Ocnița, Oteșani, Pietrarii de Sus și izvoare iodate la Gorunești⁹. Județul Vâlcea dispune de izvoare de ape termale și minerale (Călimănești - Căciulata, Băile Govora, Băile Olănești).

Lacurile sunt utilizate pentru alimentarea cu apă, piscicultură, agrement etc. Hidroenergia utilizează energia apelor pentru obținerea energiei electrice. Acest tip de energie prezintă multiple avantaje: este ieftină, nepoluantă, iar lacurile de acumulare pot fi utilizate pentru alimentarea cu apă a populației, pentru agrement, irigații etc.

Sistemul hidroenergetic din județul Vâlcea este alcătuit din 18 hidrocentrale (Ciunget, Malaia, Brădișor, Căineni, Robești, Cornetu, Gura Lotrului, Turnu, Călimănești, Dăești, Râmnicu Vâlcea, Răureni, Govora, Băbeni, Ionești, Zăvideni, Drăgășani, Vlădești) și 12 centrale hidroelectrice de mică putere și microcentrale (Alunu, Horezu 1, Horezu 2, Tomșani 1, Tomșani 2, Tomșani 3, Baia, Păușa, Voineasa 1, Voineasa 2, Voineasa 3, Bistrița Prislop)¹⁰.

1.3. Clima, vegetația și fauna

Clima

Județul Vâlcea are o climă temperat-continentală de tranziție, moderată, fără schimbări bruște de temperatură. Clima este, în cea mai mare parte a anului, relativ umedă și răcoroasă, cu valori normale ale precipitațiilor, specifice pentru depresiunile subcarpatice, cu viteze moderate sau de mică intensitate ale vântului și cu temperaturi ușor mai scăzute în zonele joase. Pe timpul verii, clima este mai secetoasă.

Clima din zona montană vâlceană se caracterizează prin ierni lungi și friguroase și veri scurte. Clima este mai umedă în zonele înalte, în schimb în zonele joase caracteristice sunt temperaturile mai ridicate și precipitațiile mai reduse. În ultimii ani, valorile termice extreme au atins în județul Vâlcea -32,2°C (minima absolută a județului, înregistrată la Obârșia Lotrului, în data de 17.02.1993) și 41°C (maxima absolută, înregistrată la Bălcești în 04.07.2000). Regimul anual al precipitațiilor variază între 600 și 1.200 mm¹¹.

Temperatura medie anuală pentru județ pe diverse localități este: 10,4°C la Râmnicu Vâlcea; 2,7°C la Obârșia Lotrului; 7,1°C la Voineasa; 10,7°C la Drăgășani. Temperatura medie anuală calculată pentru intervalul 2007 – 2013 este de 11,73°C, în ușoară creștere față de valoarea multianuală calculată pentru intervalul 1900-1999, care era de 10,6°C, consecință a încălzirii climatice globale.

Numărul mediu anual al zilelor de îngheț ($T_{min} < 0^{\circ}C$) este în medie 98,3 la Râmnicu Vâlcea, având cea mai mare frecvență în lunile decembrie (21,1 zile), ianuarie (28,4 zile) și februarie (20,5 zile).

Cantitatea medie de precipitații este de 714,26 mm anual (calculată în intervalul 2007 - 2013); cele mai multe ploi se înregistrează la sfârșitul verii și toamna. Cel mai ploios an din perioada analizată a fost 2010 (peste 900 mm), iar cel mai secetos a fost 2011 (sub 500 mm).

Cele mai mari cantități de precipitații anuale se produc deasupra orașului Râmnicu Vâlcea, unde cantitățile de aerosoli sunt mai mari, ca urmare a industrializării. În cursul anului se înregistrează

⁹ Planul de Acțiune pentru Mediu, www.cjvalcea.ro, pag.15

¹⁰ “Plan de Amenajare a Teritoriului Județean Vâlcea în Sistem Informațional Geografic, www.cjvalcea.ro, pag.107-108

¹¹ <http://www.valcea.insse.ro/main.php?lang=fr&pageid=508>

un maximum de precipitații în iulie, cu același regim de variație teritorială. Luna cu cele mai mici cantități de precipitații este februarie.

Data medie a primei zăpezi se situează în luna decembrie, iar cea a ultimei ninsori la începutul lunii martie. Stratul de zăpadă se menține cca 70 de zile pe an.

Radiația solară globală este apreciată între 110 și 122 kcal/cm²/min, iar durata de strălucire a soarelui este de 2.100 – 2.200 ore în regiunea subcarpatică și 2.047 ore la Râmnicu Vâlcea. Numărul zilelor cu cer senin variază între 60 - 80 pe an, iar numărul zilelor cu precipitații este de aproximativ 128 pe an.

Umezeala relativă a aerului variază între 71% și 78%, cu o medie de 75%, iar în sezonul estival între 61,9% – 72%, cu o medie de 69%. Toamnele sunt lungi, iar numărul zilelor cu ceață este în medie de 52 pe an.

La stațiile meteorologice din județul Vâlcea, măsurătorile asupra vântului au evidențiat o *viteză maximă* ce nu a depășit 11 m/s, oscilând între 9 m/s și 11 m/s¹².

Vegetația

Unitățile de vegetație¹³ din spațiul județului sunt dispuse în fâșii ce se succed de la S la N, fiind reprezentate de:

Zona pădurilor de foioase formată din cerete și gârnițe, alternează cu culturi și pajiști tipizate. Etajul pădurilor de foioase este cel mai extins, fiind alcătuit din gorunete întâlnite în zona colinară din dreapta Oltului, în mare parte înlocuite cu livezi, păduri de fag și gorun, păduri în amestec ce cuprind zona subcarpatică și versanții munților.

Etajul pădurilor de molid apare fragmentat în masivele montane, local întâlnindu-se pâlcuri de zadă. În cadrul acestor etaje se întâlnesc elemente submediteraneene precum: nucul, castanul brun, cărpinița, mojdreanul.

Etajele subalpin și alpin ocupă arealele cele mai reduse, fiind alcătuite din pajiști de coroană, păiușcă și subarbuști.

Pădurile sunt localizate în partea de nord a județului Vâlcea și sunt constituite în cea mai mare parte din păduri de foioase și rășinoase ce alcătuiesc fondul forestier al județului Vâlcea.

La nivelul județului au fost identificate specii de plante ocrotite în rezervații, precum: trandafirul de Cozia, măceșul argeșean, pisma Coziei, rocoțelele Coziei, garofița de munte, iedera albă, laleaua pestriță, pădurile de larice și zâmbbru, narcise (Miroslea), gorunii seculari de la Frâncești, bulbucii de munte, angelica, smârdanul, pâlcurile de tisă.

În ceea ce privește speciile de floră, au fost identificate 54 specii de floră de interes național și 7 specii de floră de interes comunitar.

Fauna

Fauna județului este reprezentată prin specii specifice zonelor de pădure (urs, cerb, căprior, mistreț, viezure, lup, cocoș de munte, cerbul lopătar) și elemente mediteraneene (scorpionul carpatin, vipera cu corn). În zona alpină au fost identificate capra neagră, fâsa alpină, mierla gulerată. Printre speciile de păsări protejate la nivel comunitar se numără: lișița, găinușa de baltă, cormoranul mare și cormoranul mic, barza neagră, cufundacul, specii de pescăruși.

În județul Vâlcea au fost identificate 67 specii de faună de interes național și 19 specii de faună de interes comunitar.

¹² Raport privind starea mediului în județul Vâlcea pe anul 2013

¹³ Program integrat de gestionare a calității aerului 2008-2013, www.cjvalcea.ro, pag. 7

CAPITOLUL II. COMPETITIVITATE ECONOMICĂ, CERCETARE, DEZVOLTARE, INOVARE

2.1. Cadrul general și structura economiei

În anul 2012, Produsul Intern Brut (PIB) al județului Vâlcea a ajuns la 8.486,1 milioane lei, reprezentând 1,42% din PIB-ul național și 18,21% din PIB-ul Regiunii Sud-Vest Oltenia.

În perioada analizată (2007 - 2012) PIB-ul județului Vâlcea a avut un trend ascendent, fiind în creștere cu 2,33% în anul 2012 comparativ cu 2011).

Tabelul nr.2.1 - PIB județul Vâlcea, comparativ cu cel regional și național (2007-2012)

Anul	2007		2008		2009		2010		2011		2012	
Regiune/ Județ	Mil lei	%	Mil lei	%	Mil lei	%	Mil lei	%	Mil lei	%	Mil lei	%
România	418527,9	100	524388,7	100	510522,8	100	533881,1	100	565097,2	100	596681,5	100
Regiunea S-V Oltenia	33682,6	8,04	40742,1	7,7	40401,5	7,9	42368,6	7,9	44583,5	7,9	46597,9	7,8
Jud. Vâlcea	6594,3	1,58	7930,6	1,5	7468,1	1,4	7510,6	1,4	8292,5	1,4	8486,1	1,4

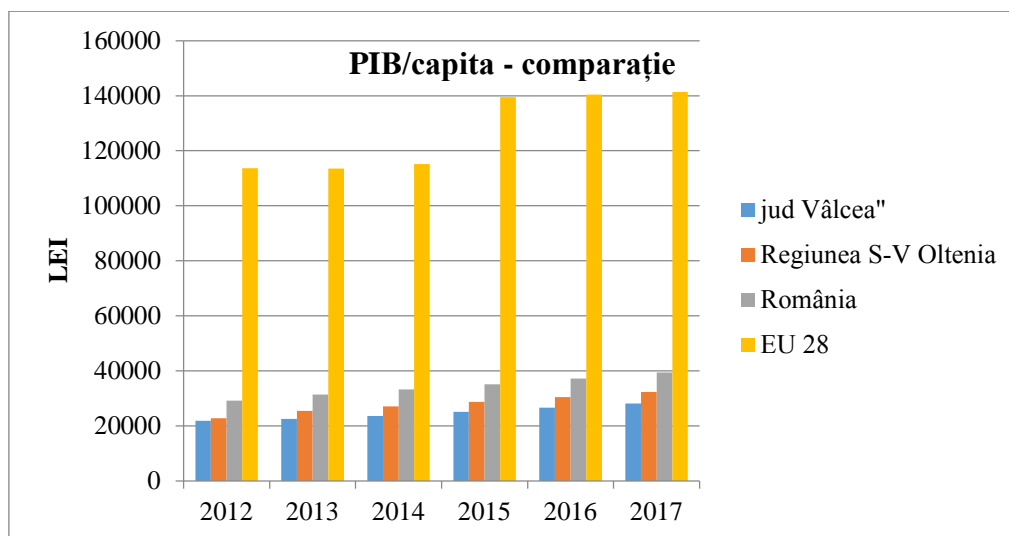

Fig. 2.1 - PIB/capita la nivelul județului Vâlcea, regional și național

Sursa: Anuarul statistic al județului Vâlcea, 2014, Direcția Județeană de Statistică Vâlcea; www.cnp.ro, Proгноza în profil teritorial 2014-2017

PIB/capita al județului Vâlcea este mai mic cu cca. 4,4% față de PIB/capita al Regiunii Sud-Vest Oltenia și cu cca. 35% față de cel al României (2012). Previziunile pentru anii următori, deși indică o creștere în fiecare an, arată o tendință de scădere față de situația din Regiunea Sud-Vest Oltenia și cea de la nivel național. Aceasta denotă o scădere a veniturilor și cheltuielilor comparativ cu Regiunea Sud-Vest Oltenia și la nivel național¹⁴.

¹⁴ Notă: datele primare preluate după site-urile oficiale

<http://ec.europa.eu/eurostat/web/products-datasets/-/tec00114>

Numărului mediu de salariați în perioada 2007-2013 este în scădere. Dacă în anul 2009 acesta era de 79.306 persoane (față de 84.940 persoane în 2008, la începutul crizei economice), în 2013 s-a ajuns la un minim de 72.473 persoane. Această situație arată o evoluție mai bună decât cea de la nivel regional și național, în sensul că în județul Vâlcea s-au pierdut mai puține locuri de muncă în comparație cu restul regiunii sau cu media națională. Estimările pentru anii viitori arată o tendință pozitivă de până la 74.600 salariați în anul 2017, insuficientă însă pentru a atinge valorile din anul 2007 (83.854 persoane) și a rezolva problema ocupării forței de muncă.

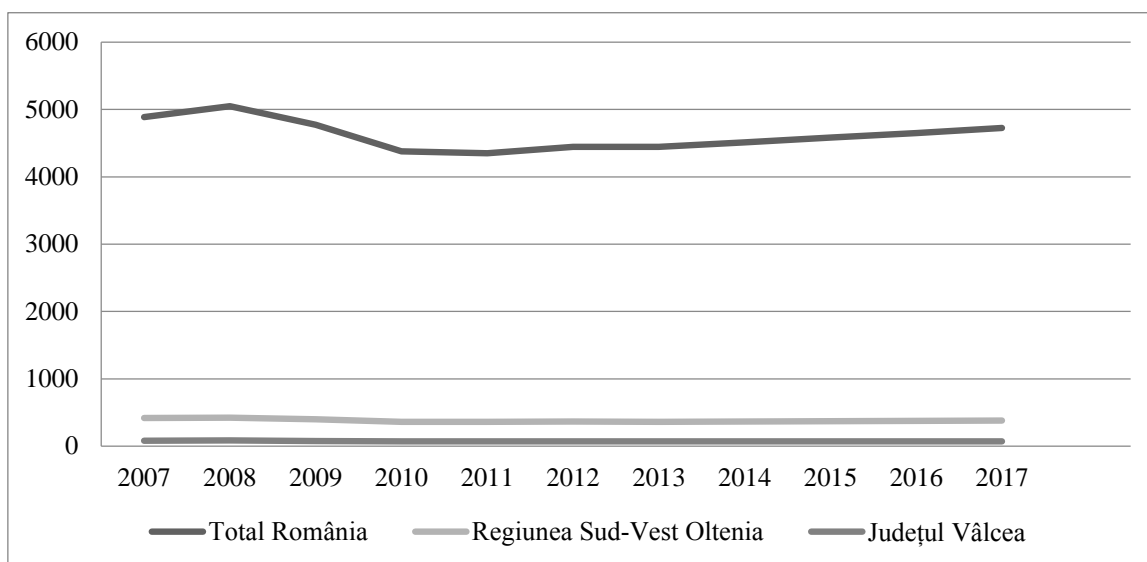

Fig.2.2- Evoluția numărului mediu de salariați 2007-2017 (mii persoane)

Sursa: INS, Baza de date Tempo-online, Anii 2007-2013

Estimări ale Comisiei Naționale de Prognoză pe baza datelor statistice pentru anii 2014-2017¹⁵

Această tendință este, pe de o parte, o manifestare a efectelor pe termen lung, pe care criza economică globală le-a produs în economia locală, iar pe de altă parte, reprezintă consecința procesului de dezindustrializare și restructurare a activității economice, în condițiile reducerii activității unor agenți economici mari angajatori, dar și a plecărilor masive la muncă, în special în Uniunea Europeană.

Județul Vâlcea are o pondere în țară de 1,6% în ceea ce privește numărul mediu de salariați, ocupând locul 23¹⁶.

Rata șomajului a avut o evoluție similară celei înregistrate la nivel național în perioada 2008 - 2011. Începând cu anul 2012, rata șomajului la nivelul județului Vâlcea depășește media înregistrată la nivel național, dar este sub media înregistrată la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia. În anul 2013, rata șomajului era de 6,8% clasând județul Vâlcea pe locul 24 pe țară.

Prognozele pentru anii următori (2015-2017) indică o scădere a ratei șomajului în județul Vâlcea, ajungând în anul 2017 la 5,2%, dar mult peste valoarea înregistrată în anul 2007 (3,4%).

http://www.cnp.ro/user/repository/Prognoza_profil%20teritorial_mai_2014.pdf,

<http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo2&lang=ro&context=35>

¹⁵ www.cnp.ro, Prognoza în profil teritorial 2014-2017

¹⁶ Anuarul statistic al județului Vâlcea, 2014, Direcția Județeană de Statistică Vâlcea

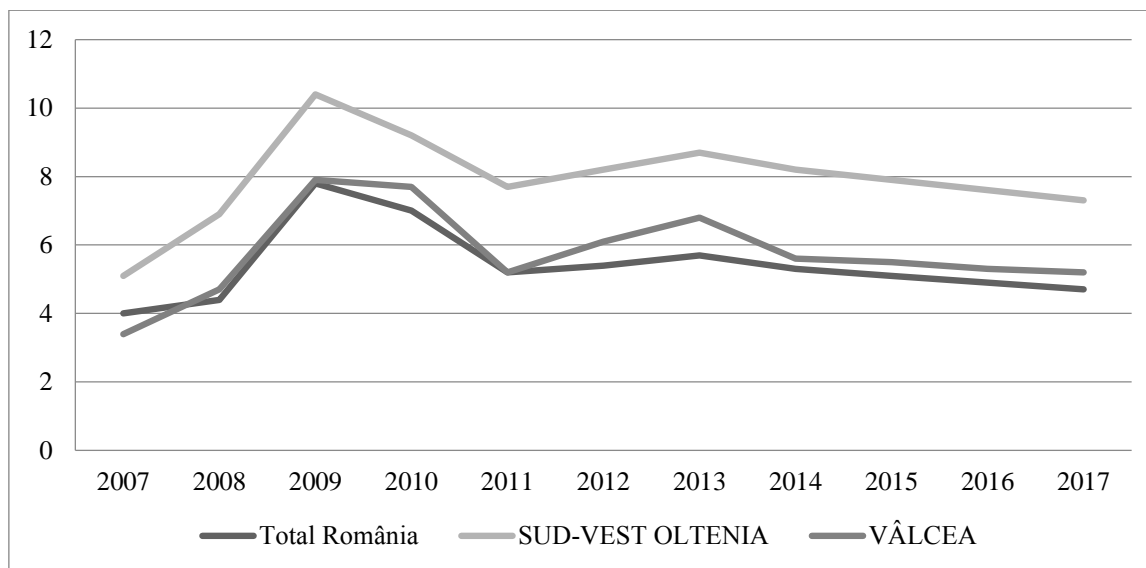

Fig.2.3- Evoluția ratei șomajului la nivel de județ, regiune și țară (%)

Sursa: INS, Baza de date Tempo-online, Anii 2007-2013

Estimări ale Comisiei Naționale de Prognoză pe baza datelor statistice pentru anii 2014-2017¹⁷

Afacerile sunt dominate de servicii, cu o pondere de 77% din totalul firmelor înregistrate în județul Vâlcea, față de 19% în sectorul de industrie și construcții. Această situație nu este cu mult diferită de contextul național, unde ponderea pentru aceleași sectoare este 76%, respectiv 20%, restul fiind reprezentat de întreprinderi active în sectorul primar (agricultură, silvicultură, pescuit). Situația este similară și la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia, unde din total firme, 77% reprezintă sectorul servicii, iar 19% sectorul industrie și construcții¹⁸.

Conform Institutului Național de Statistică (2013), în județul Vâlcea sunt înregistrate și active 6.746 firme, dintre care 21 întreprinderi au mai mult de 250 salariați. În ceea ce privește cifra de afaceri generată de întreprinderile din județ, 52% provine din sectorul serviciilor, 48% din industrie și construcții. Comparativ cu anii 2011 și 2012, cifra de afaceri înregistrată la nivelul anului 2013 este în scădere cu 8,5%.

În perioada 2009-2013 numărul de firme a scăzut cu 13,73%, ceea ce, în cifre absolute, reprezintă 1.074 firme închise în județ¹⁹. Pe de altă parte, intrarea în insolvență a unei companii mari (S.C. OLTCHIM S.A.) a însemnat pierderea a 724 locuri de muncă²⁰.

Evoluția cifrei de afaceri în județul Vâlcea arată că sectorul industriei, construcțiilor și cel al serviciilor au fost afectate de criza economică, acestea reintrând pe un trend crescător începând cu anul 2010. Sectoarele industrie și construcții au fost cele mai afectate de recesiune, serviciile având, la nivelul anului 2012, o revenire mai rapidă decât celelalte sectoare. Sectorul primar, agricultura, se află pe o pantă ușor ascendentă.

¹⁷ www.cnp.ro, Prognoza în profil teritorial 2014-2017

¹⁸ <http://www.impactreal.ro>

¹⁹ Anuarul Statistic al județului Vâlcea, 2014, Evoluția numărului de întreprinderi active, Direcția Județeană de Statistică Vâlcea

²⁰ Conform bilanțului la 31.12.2013 al S.C. OLTCHIM S.A. (www.mfinante.ro)

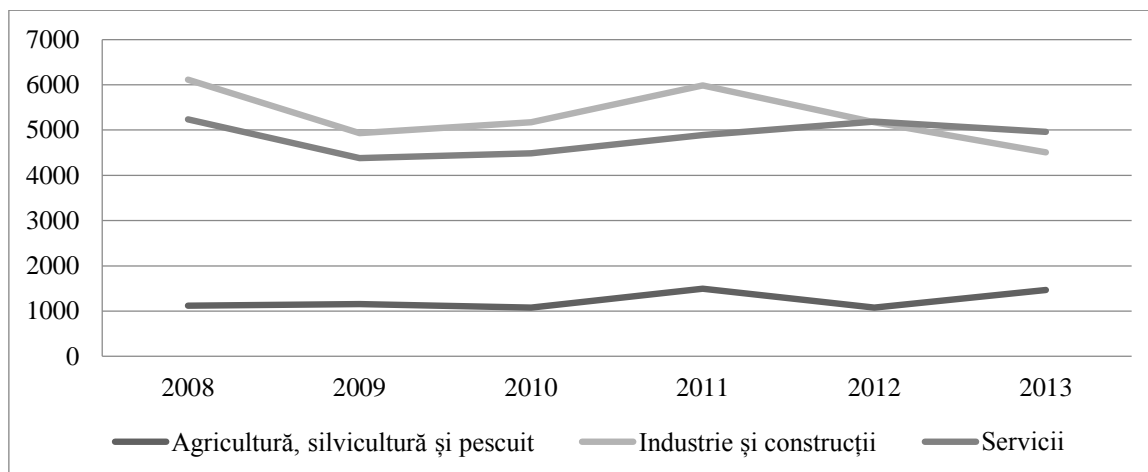

Fig. 2.4 - Evoluția cifrei de afaceri în județul Vâlcea, pe sectoare ale economiei naționale (milioane lei prețuri curente)

Sursa: Anuarul statistic al județului Vâlcea, 2014, Direcția Județeană de Statistică Vâlcea INS, Baza de date Tempo-online

După cifra de afaceri, în anul 2013, cele mai dezvoltate sectoare au fost comerțul, industria prelucrătoare, construcțiile, transportul și depozitarea.

Tabelul nr. 2.2 - Topul celor mai dezvoltate ramuri ale economiei din județul Vâlcea

	Ramuri ale economiei naționale	CA (milioane lei)	Nr.firme	Nr.salariați
1	Comerț cu ridicata și amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	3.600	2.589	13.567
2	Industria prelucrătoare	3.024	684	17.344
3	Construcții	712	600	6.592
4	Transport și depozitare	562	931	3.399
5	Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	410	57	2.115
6	Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor (activități profesionale, științifice și tehnice, activități de servicii administrative și activități de servicii suport)	336	906	4.923
7	Hoteluri și restaurante	234	505	3.361
8	Industria extractivă	215	26	2.157

Sursa: INS, prelucrare Tempo-online

Industria creative sunt slab dezvoltate în județul Vâlcea, existând un număr mare de firme în domeniu, dar cu număr redus de salariați și cifra de afaceri mică. Cifra de afaceri din industriile creative reprezintă 1,08% din totalul cifrei de afaceri la nivelul județului.

În ceea ce privește activitatea economică în domeniul agricol, în județul Vâlcea, producția vegetală are o importanță scăzută în raport cu producția regională și națională. Astfel, producția de porumb din județul Vâlcea reprezintă 2% din cea națională, în timp ce alte culturi contribuie la nivelul național astfel: cerealele boabe 1,3%, leguminoase 0,2%, cartofi 1,6%, legume 1,6%. O

pondere crescută în raport cu producția națională o reprezintă producția de fructe cu 6,5% din cea națională și producția de struguri cu 3% din producția națională. Evoluția producției vegetale în județul Vâlcea a înregistrat fluctuații semnificative în perioada 2007 – 2014.

2.2. Investițiile străine și comerțul exterior

Investițiile străine

Cercetarea statistică a investițiilor străine directe (ISD) este realizată, începând cu anul 2008, de Banca Națională a României. Fluxul net de ISD în anul 2013 a înregistrat un nivel de 2.712 milioane euro la nivel de țară, iar soldul final al ISD la 31 decembrie 2013 a înregistrat nivelul de 59.958 milioane euro²¹. Pentru județul Vâlcea sectorul industrial a atras 57.488,80 mii euro, iar sectorul agricultură numai 7.938,80 mii euro.

În ceea ce privește evoluția investițiilor străine în perioada analizată se observă o scădere a investițiilor străine în județul Vâlcea, iar în perioada 2010-2011 putem vorbi de o stagnare a acestora.

Tabelul nr.2.3 - Repartizarea pe regiuni de dezvoltare a soldului ISD la 31 decembrie 2013

Regiune	Valoare (milioane euro)	Pondere în total ISD (%)
TOTAL, din care:	59 958	100,0
București-Ilfov	36 808	61,4
Centru	5 179	8,6
Sud-Muntenia	4 599	7,7
Vest	4 581	7,6
Nord-Vest	2 665	4,5
Sud-Est	2 529	4,2
Sud-Vest Oltenia	1 912	3,2
Nord-Est	1 685	2,8

Sursa: Banca Națională a României, Publicația anuală "Investițiile străine directe în România în anul 2013"

Din punct de vedere al țării de origine, cele mai multe fonduri au fost atrase din Polonia și Germania, acestea fiind investite preponderent în industrie. Pe lângă acestea, se observă contribuția importantă adusă și de investitori din Cipru, Italia, Luxemburg și Franța.

În perioada 1991-2013, la nivelul județului Vâlcea au fost înregistrate 828 societăți cu participare străină la capitalul social cu o valoare subscrisă de 57.424,20 mii Euro.²² În decembrie 2014 la nivelul județului Vâlcea au fost înmatriculate un număr de 3 societăți cu participare străină la capitalul social²³.

²¹ Banca Națională a României, 2014, Publicația anuală "Investițiile străine directe în România în anul 2013", <http://www.bnr.ro/Publicatii-periodice-204.aspx>.

²² Sinteza statistică a datelor din Registrul General al Comerțului la 31.12.2014, Societăți cu participare străină la capital, www.onrc.ro

²³ Sursa de date: Buletinul statistic lunar Decembrie 2014, Direcția Județeană de Statistică Vâlcea

Tabelul nr.2.4 - Înmatriculări de societăți comerciale cu participare străină la capitalul social subscris (2014) ²⁴

	Înmatriculări de societăți comerciale -număr-	Valoarea capitalului social total subscris exprimat în:		
		Moneda națională - mii lei -	Valută	
			Dolari SUA	EURO
Total țară	522	16661,9	4591652,4	3730100,8
Total județ	3	0,8	234,1	189,4

Sursa: Oficiul Național al Registrului Comerțului

Comerțul exterior

În perioada 2011 - 2014 în județul Vâlcea exporturile (FOB) au avut o valoare de 99.357 mii Euro, înregistrând un trend ascendent cu 47,93% în anul 2014 comparativ cu anul 2012.

Tabelul nr.2.5 - Exporturi și importuri de bunuri în județul Vâlcea (2011-2014)

	2011	2012	2013	2014
Exporturi (FOB), mii euro	26.976	18.361	21.788	32.232
Importuri (CIF), mii euro	19.507	13.402	17.888	23.793

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Exporturile (FOB) pe categorii de bunuri, înregistrate pentru județul Vâlcea la nivelul lunii octombrie 2014, au vizat: materiale plastice, cauciuc și articole din acestea (27,45% din total exporturi), metale comune și articole din acestea (18,27%), produse chimice (17,14%), produse din fontă, fier și oțel (17,06%), textile și articole din textile (8,72%), mijloace și materiale de transport (8,27%), încălțăminte, pălării, umbrele și articole similare (6,64%), produse din lemn, exclusiv mobilier (3,10%).

În ceea ce privește importurile de bunuri (CIF), la nivelul anului 2014 au fost înregistrate următoarele categorii: metale comune și articole din acestea (21,21%), mașini, aparate și echipamente electrice, aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile (12,27%), textile și articole din textile (11,98%), produse chimice (14,09%), animale vii și produse animale (11,59%). Balanța comercială, în perioada 01.01.-31.12.2014, prezintă un excedent comercial de 69.093 mii euro, cu 31.3% mai mult față de aceeași perioadă a anului precedent²⁵. Gradul de acoperire a importurilor prin exporturi, în perioada 01.01-31.10.2014, a fost de 147,6% cu 7,6 puncte procentuale mai mare decât în perioada similară a anului 2013.

²⁴ Sursa de date: Buletinul statistic lunar Decembrie 2014, Direcția Județeană de Statistică Vâlcea

²⁵ Buletin Statistic Lunar al județului Vâlcea, Direcția Județeană de Statistică Vâlcea, Decembrie 2014

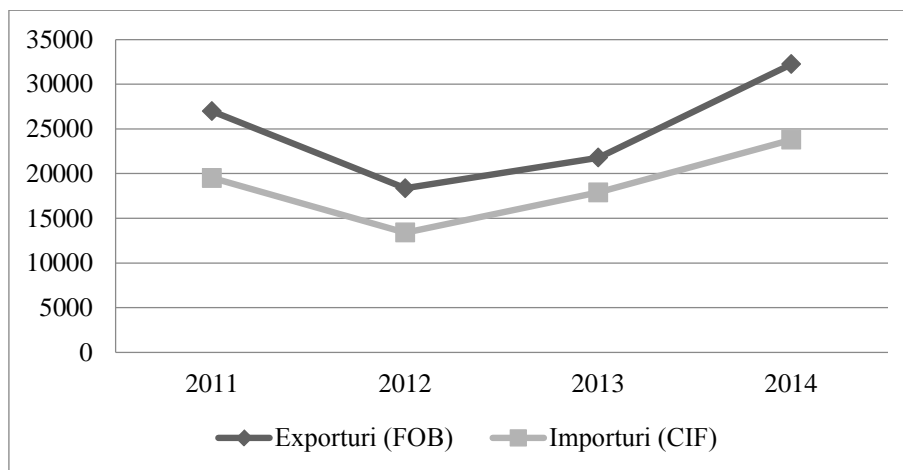

Fig.2.5 - Evoluția exporturilor și importurilor de bunuri (2011-2014)
Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo on-line

2.3. Industrie și Construcții

Profilul industrial al județului Vâlcea este în principal bazat pe: industria chimică, industria alimentară, extractivă (cărbunelui, petrolului și sării), prelucrarea lemnului, industria textilă.

2.3.1. Industria

În luna decembrie 2014, cifra totală de afaceri a ramurilor industriale a crescut cu 9% comparativ cu luna decembrie 2013. Comparativ cu luna octombrie 2014, indicele valoric al cifrei de afaceri totale a scăzut cu 11,1%.

Unitățile locale active în sectorul industriei înregistrau, în perioada 2008-2012, o scădere cu 23,49%, realizând în anul 2013 o cifră de afaceri de 3.798 milioane lei și investiții brute de 609 milioane lei. În anul 2013, în sectorul industrial activau 21.328 persoane.

Întreprinderi

Numărul întreprinderilor active din județul Vâlcea (2013) reprezintă 1,87% din total unităților la nivel național, iar la nivel regional 22,72%.

Tabelul nr.2.6 - Principali indicatori privind întreprinderile active în sectorul industriei (2013)

	Număr unități active	Numărul mediu de persoane ocupate	Cifra de afaceri (milioane lei)	Investiții brute (mil. lei)
Industrie	770	21.328	3.798	609
- Industrie extractivă	25	2.321	215	91
- Industrie prelucrătoare	688	15.622	3.024	415
- Energie electrică, termică, gaze și apă	57	3.385	559	103

Sursa: INS, Baza de date Tempo on-line

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU PERIOADA 2015-2022

Numărul unităților active din industria prelucrătoare reprezintă 1,4% din unitățile la nivel național și 19,59% la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia. Sectorul *Producție și furnizarea energiei/apelor* reprezintă 10% la nivel regional, iar distribuția apei 9,7%.

Tabelul nr.2.7 - Numărul de întreprinderi active din sectorul industrie (2008-2013)

-număr -

Activități ale industrie	Regiune/Județ	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Industria extractivă	România	1.083	1.234	1.166	1.108	1.098	1.072
	Regiunea Sud-Vest Oltenia	100	106	111	99	94	88
	Județul Vâlcea	20	18	18	17	20	20
Industria prelucrătoare	România	57.305	54.652	48.933	45.052	46.004	46.761
	Regiunea Sud-Vest Oltenia	3.966	3.914	3.485	3.234	3.345	3.380
	Județul Vâlcea	874	825	711	657	664	662
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	România	506	609	885	924	1050	1345
	Regiunea Sud-Vest Oltenia	29	28	28	32	37	46
	Județul Vâlcea	5	5	4	4	3	5
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	România	2366	2358	2464	2631	2925	3055
	Regiunea Sud-Vest Oltenia	227	223	242	276	317	319
	Județul Vâlcea	28	28	30	36	34	31

Sursa: INS, Baza de date Tempo on-line

Unitățile active locale sunt preponderent formate din unități ale industriei prelucrătoare (89,35%), urmate de industria extractivă (3,2%) și producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze și apă (7,40%).

Numărul de persoane ocupate în unitățile active locale din industrie

Evoluția persoanelor ocupate în unitățile locale, în perioada 2008-2013, a înregistrat o creștere de 26,77% în activitatea de distribuție a apei și o creștere de 10,20% în industria extractivă, dar a scăzut în industria prelucrătoare cu 25% și cu 22% în producția și furnizarea de energie electrică, termică, gaze și apă.

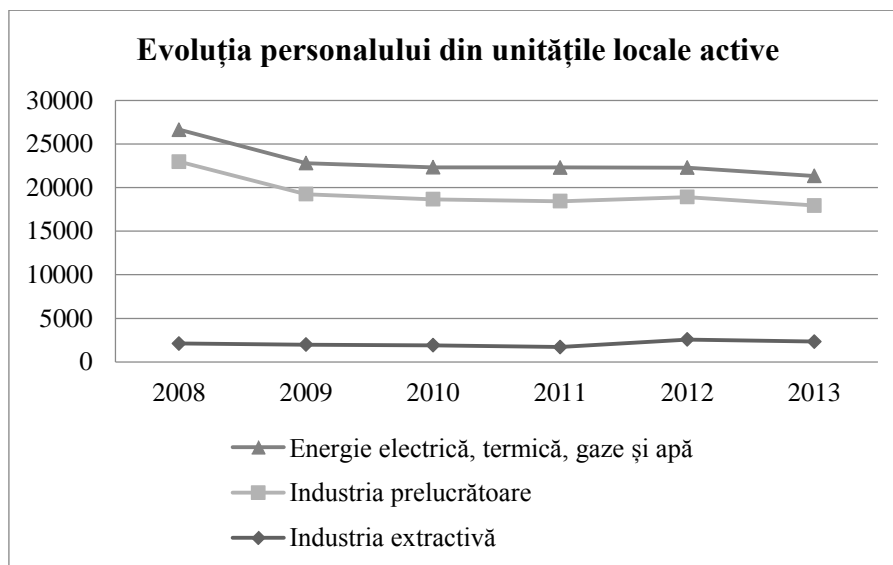

Fig.2.6 - Personal angajat în unități economice active
Sursa: INS, Baza de date Tempo on-line

Industria chimică este reprezentată în principal de: Olchim S.A., Uzinele Sodice Govora-Ciech Chemical Group S.A. și S.C. Resin S.R.L. Cele 3 companii însumau în anul 2013 o cifră de afaceri de 810.595.611 lei, 21,34% din cifra de afaceri din industrie la nivel de județ (3.798 milioane lei) și aveau 16,57% din numărul de salariați ai județului.

Din anul 2013 SC Olchim SA este în insolvență, în data 22.04.2015 aprobându-se planul de reorganizare. În perioada 2009-2013 a avut o scădere considerabilă atât a cifrei de afaceri nete, cât și a numărului de angajați. Numărul de anagajați înregistrați la decembrie 2013 a fost de 2.744 persoane, în scădere cu 20,87% față de anul 2009, și cu 17,29% față de anul 2012. Pierderea înregistrată în anul 2013 este de cca 4,5 ori mai mult decât valoarea din 2009.

Uzinele Sodice Govora-Ciech Chemical Group S.A.²⁶, cel mai mare producător de substanțe sodice din România, a fost înființată în anul 1959, iar din decembrie 2006 este controlată de grupul polonez Ciech Chemical Group. Acțiunile deținute de JZS JANIKOSODA S.A. au o pondere de 93,7611% din capitalul social al companiei.

S.C. RESIN S.R.L.²⁷ produce și comercializează adezivi și diluanți utilizați pentru: încălțăminte, marochinărie și confecții din piele, industria mobilei și tapițeriei, industria automobilelor, construcții, instalații, amenajări interioare, industria lacurilor și vopselelor etc.

Industria alimentară este reprezentată în principal prin fabrica de conserve de legume-fructe și a sucurilor naturale de la Râureni, unul dintre cele mai cunoscute branduri românești. În anul 2008, fabrica Râureni a fost preluată de compania Annabella care a investit 5 mil. de euro în modernizare, re tehnologizare și distribuție. Exporturile fabricii Râureni au o cotă de 10% din întreaga producție și se îndreaptă către țări precum Germania, Austria, Italia, Spania, Anglia, Canada.

În ramura industriei alimentare, pe lângă marile unități de prelucrare a legumelor și fructelor existente, funcționează unități de panificație - S.C. Velpitar, S.C. Boromir Ind S.R.L., Șapte Spice S.R.L. și de prelucrare a cărnii - S.C. Diana S.R.L. În anul 2013, cele patru societăți

²⁶ Informații preluate de pe site-ul oficial:

http://www.ciechgroup.com/RO/GrupaCiech/SC_Uzinele_Sodice_Govora/Pagini/USC_Govora.aspx

²⁷ Informații preluate de pe site-ul oficial : <http://www.resin.ro/index.htm>

însurau o cifră de afaceri de 3.048.924.968 lei (32% din cifra de afaceri la nivel de județ) și un număr de 4.161 angajați.

Industria de morărit și panificație este reprezentată de unități noi, cu capital privat. Dintre aceste menționăm²⁸:

Grupul Vel Pitar este liderul pieței românești a produselor de panificație și morărit, deținând 13 centre de producție în 11 județe din țară și în București și o rețea însemnată de magazine în marile orașe din România.

S.C. Boromir Ind controlează 10% din activitatea de morărit de pe piața de profil din România, cu o capacitate de măcinare de 1500 t/zi. Societatea dispune de o rețea de magazine specializate "Boromir Pan Cafê", proiect lansat în aprilie 2008, bazat pe re-branduirea tradiționalelor brutării Boromir existente în orașul Râmnicu Vâlcea încă din anul 1996.

Industria constructoare de mașini este reprezentată de unități economice care produc echipamente pentru industria petrochimică, producătoare de autovehicule și elemente hidraulice, atât pentru piața internă, cât și pentru cea externă. Printre companiile care operează pe piața construcțiilor de mașini amintim: S.C. Vilmar S.A, S.C. Hervil S.A .

S.C. Vilmar S.A este o societate privată cu 100% capital străin localizată în zona industrială sudică a orașului Râmnicu Vâlcea. Compania produce o gamă diversificată de utilaje tehnologice și părți componente destinate industriei: chimice, petrochimice, energetice, metalurgice, construcțiilor mecanice, petrolului și a gazelor naturale.

S.C. Hervil și-a lansat producția în anul 1981, remarcându-se ca o întreprindere ale cărei produse erau destinate în special piețelor externe (se exportă 60% din produse) din țări precum: Italia, Germania, SUA, Israel, Anglia, Canada și Iran.

Pe lângă acestea, menționăm și societățile Magnetto Wheels România S.A. producătoare de jante auto și S.C. Ganne ATCP S.A. Drăgășani, care are ca domeniu de activitate fabricarea de articole tehnice din cauciuc.

Industria de prelucrare a lemnului s-a dezvoltat în mod deosebit, având în vedere materia primă existentă pe raza județului. Dintre societățile cu obiect de activitate exploatarea și prelucrarea lemnului amintim: S.C. Cozia Forest S.A, Forestcov S.R.L, Hardwood S.R.L, Corom Export S.R.L. La acestea se adaugă un număr însemnat de agenți economici care exploatează și comercializează material lemnos, ca materie primă pentru unitățile de prelucrare.

Industria ușoară este reprezentată de fabrici producătoare de încălțăminte și îmbrăcăminte din piele și înlocuitori, textile și materiale nețesute:

- producători de încălțăminte: S.C. Framas Group S.R.L, S.C. Albaresor S.A, S.C. Megainvest S.R.I.;

- producători de textile, articole confecționate din textile: S.C. Minet S.A. Râmnicu Vâlcea (producător cu gamă largă de produse: vate voluminoase, geotextile, articole insonorizante), S.C. Romlelie S.R.L, Maxconf S.R.L.

Industria extractivă pentru exploatarea cărbunelui, petrolului și sării. În industria extractivă funcționează unități economice care utilizează resurse minerale locale (sare, cărbune, petrol): SNS Salrom - Exploatarea Minieră Rm.Vâlcea - sare gemă și în soluție, Secția Extracție și Preparare Bistrița – calcar.

Industria energetică are reprezentare majoră în județ, prin Sucursala Hidrocentrale Râmnicu Vâlcea. Din anul 2013, Sucursala Hidrocentrale Râmnicu Valcea administrează hidrocentralele

²⁸ <http://www.impactreal.ro>

amplasate pe râul Lotru, sectorul mijlociu al râului Olt (Cornetu–Dragășani) și pe sectorul Olt Inferior (Strejești-Izbiceni).

Sucursala are astăzi în administrare 23 hidrocentrale (57 hidroagregate), 3 stații de pompaj hidroenergetic (7 grupuri de pompaj) și 3 microhidrocentrale (6 hidroagregate). Puterea totală instalată este de 1525,9 MW, din care 643 MW în amenajarea Lotru, 500,1 MW în amenajarea Olt Mijlociu, 379 MW în amenajarea Olt Inferior și 3,8 MW în microhidrocentrale. Producția anuală de energie electrică de proiect este de 3.733,49 GWh.

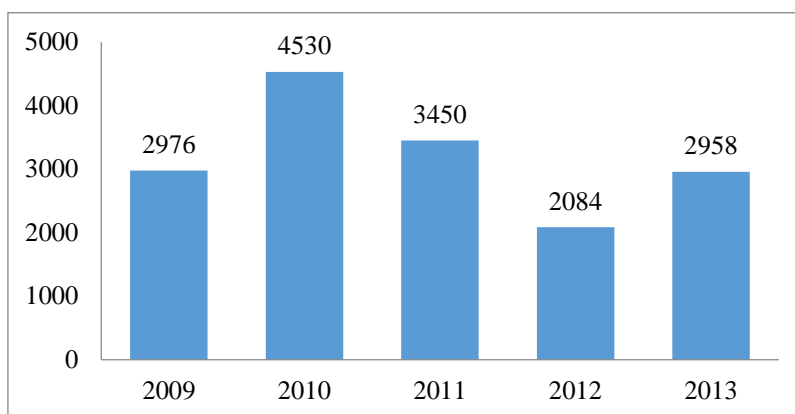

Fig.2.7 - Producția de energie a Sucursalei Hidrocentrale Rm. Vâlcea

*Producția pe anii 2009-2013 este cumulată cu cea a Uzinei Hidroelectrice Slatina

Sursa: <http://www.hidroelectrica.ro/Details.aspx?page=41>

În domeniul producției de energie funcționează și SC CET Govora SA, producător de energie electrică și termică, fiind principalul furnizor de agent termic pentru platforma industrială și pentru Municipiul Râmnicu Vâlcea.

Parcuri industriale, clustere, incubatoare de afaceri

Parcurile industriale aflate în stadiu de formare sunt Parcul Industrial Bălcești și Parcul Industrial Drăgășani²⁹.

Parcul Industrial Bălcești (10,05 ha teren *green field*) și Parcul Industrial Drăgășani (16,34 ha teren *green field*) sunt gestionate și administrate de firma S.C. PARC IND Vâlcea S.A., societate comercială pe acțiuni înființată în 2013 de Consiliul Județean Vâlcea (50%), Consiliul Local Bălcești (25%) și Consiliul Local Drăgășani (25%). Scopul parcurilor industriale din Bălcești și Drăgășani este atragerea de investiții private care să genereze locuri de muncă stabile. Domeniile de interes urmărite în aceste parcuri industriale sunt: producția agro-industrială, prelucrarea legumelor și fructelor, industria textilă și de confecții, prelucrarea pielii și încălțăminte, mobilier, servicii conexe. S-a estimat că cele două parcuri industriale vor intra în funcțiune în anul 2015.

Clusteretele reprezintă un instrument de îmbunătățire a competitivității naționale, regionale și implicit județene, care influențează productivitatea, inovarea, antreprenoriatul, firmele și industria, performanța economiei. Deși Uniunea Europeană a recunoscut importanța clusterizării încă din anii '90, promovând politici și programe în acest sens, totuși nu a reușit să contribuie decisiv la creșterea competitivității în cadrul UE-27. La nivelul regiunii de dezvoltare Sud-Vest Oltenia au fost înființate clustere ai căror actori participanți sunt întreprinderi, universități, institute de cercetare, clienți, concurenți și furnizori din regiune și nu numai, inclusiv din județul Vâlcea.

²⁹ Adresa nr.1256/03.02.2015, Consiliul Județean Vâlcea

Prezentăm mai jos o scurtă descriere a clusterelor existente la nivelul regiunii:

*AGROPRO Oltenia Cluster*³⁰, ale cărui obiective sunt:

- Creșterea competitivității în sectorul agricol în regiunea Sud-Vest Oltenia, prin participarea comună pe piețele de desfacere;
- Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă în agricultură prin interconectarea de oameni, abilități, competențe și cunoștințe;
- Asigurarea armonizării și reprezentării intereselor societăților cu profil agricol constituite în regiunea Sud-Vest Oltenia și ale învățământului superior de profil din regiune;
- Dezvoltarea și promovarea serviciilor și produselor membrilor clusterului;
- Participarea și/sau inițierea de proiecte de inovare, dezvoltare și planuri de afaceri în domeniul agricol;
- Participare comună la: conferințe, târguri și expoziții, evenimente economice;
- Participarea comună la proiecte naționale și internaționale și dezvoltarea de relații economice naționale și internaționale care se circumscriu domeniului de interes al membrilor clusterului;
- Asigurarea participării la programe active de perfecționare profesională a membrilor clusterului, a managerilor și angajaților acestora și facilitarea de schimburi de experiență între fermieri atât în plan național, cât și internațional în vederea adoptării modelelor de bune practici.

Asociația Construct Cluster Oltenia, își desfășoară activitatea în domeniul industriei construcțiilor și în sectoarele adiacente: proiectare, inovare-cercetare, formare și perfecționare profesională, producția și logistica materialelor de construcții. Obiectivele strategice ale clusterului sunt:

- Dezvoltarea colaborării și creșterea relațiilor comerciale între membrii în vederea dezvoltării economice și sociale a regiunii;
- Facilitarea intrării agenților economici pe noi piețe prin acțiuni de internaționalizare și participarea la evenimente de afaceri, în principal în țările membre UE;
- Atragerea investițiilor străine în regiune, prin realizarea de misiuni economice în vederea identificării de parteneri economici și atragerea de misiuni economice în vederea stabilirii de parteneriate de afaceri și realizării de investiții cu capital străin;
- Respectarea principiului egalității de șanse și a dezvoltării durabile;
- Dezvoltarea mediului de afaceri și a afacerilor în regiunea Sud-Vest Oltenia prin crearea de centre de afaceri, parcuri industriale și logistice, centre inter-modale pentru persoane și mărfuri în zonele de confluență a rețelelor de transport; realizarea unei platforme de cercetare - dezvoltare - inovare și facilitarea transferului tehnologic și inovării către sectorul privat;
- Atragerea de fonduri europene pentru dezvoltarea activităților de producție, dar și a serviciilor;
- Calificarea, perfecționarea și specializarea forței de muncă în sectorul construcțiilor și în domeniile adiacente, în special în producția materialelor de construcții.

Printre membri se numără instituții și organizații din județul Vâlcea: Primăria Orașului Călimănești, Primăria Orașului Horezu, Asociația Meșterilor Populari “Cocoșul de Hurez”, Asociația Depresiunea Horezu, Asociația pentru Promovarea Patrimoniului Autentic Horezu, SC Călimănești-Căciulata SA, Ceramica SCM Horezu, SC Baciul Vaideean Societate Cooperativă, SC Horezu Prim SRL, Manufactura Hurezeană etc.

³⁰ Prezentare Agropro Oltenia Cluster, www.adroltenia.ro

*Clusterul Cercetare – Dezvoltare - Inovare Automotive Sud-Vest Oltenia*³¹ are ca obiectiv creșterea competitivității sectorului automotive cu un spectru larg de activități atât în domeniul formării profesionale, al competențelor înalt calificate necesare Ford și furnizorilor săi, cât și prin realizarea de noi investiții, transfer tehnologic și intensificarea colaborării între Universitatea din Craiova și firmele active în domeniul automotivelor pentru dezvoltarea de proiecte comune de cercetare aplicată în special în domeniul electromobilității, în scopul utilizării experienței de CDI regionale din sector.

Polul de Competitivitate Turism Oltenia - Inovare și Tradiții în Turism - TurOlt InoTT, are ca obiectiv creșterea competitivității sectorului turistic din regiunea Sud-Vest Oltenia, prin construirea unui brand regional unitar și inovarea produsului turistic, astfel încât până în anul 2020 Oltenia să-și îmbunătățească poziția ca destinație turistică românească pe plan național și internațional, iar fluxul turistic anual să crească cu 15% (circa 50.000 turiști pe an)³².

2.3.2. Construcțiile

Sectorul construcțiilor a înregistrat în anul 2013 un regres comparativ cu perioada 2007 - 2012. Numărul de unități locale active din sector a fost, în anul 2013, de 600 unități care au avut o cifră de afaceri de 712 milioane lei, investiții brute de 33 milioane lei și un număr de personal ocupat de 6615 persoane (în scădere cu 38,49% față de 2008).

Tabelul nr.2.8 - Principali indicatori în domeniul construcțiilor (2013)

	Număr unități active	Numărul mediu de persoane ocupate	Cifra de afaceri (milioane lei)	Investiții Brute (milioane lei)
TOTAL	7.026	56.065	9.472	883
<i>Construcții</i>	600	6615	712	33

Sursa: INS, Baza de date Tempo on-line

Forța de muncă angajată în domeniul construcțiilor s-a redus treptat dar semnificativ, înregistrând o scădere de 13,14% în anul 2013, în raport cu anul 2008.

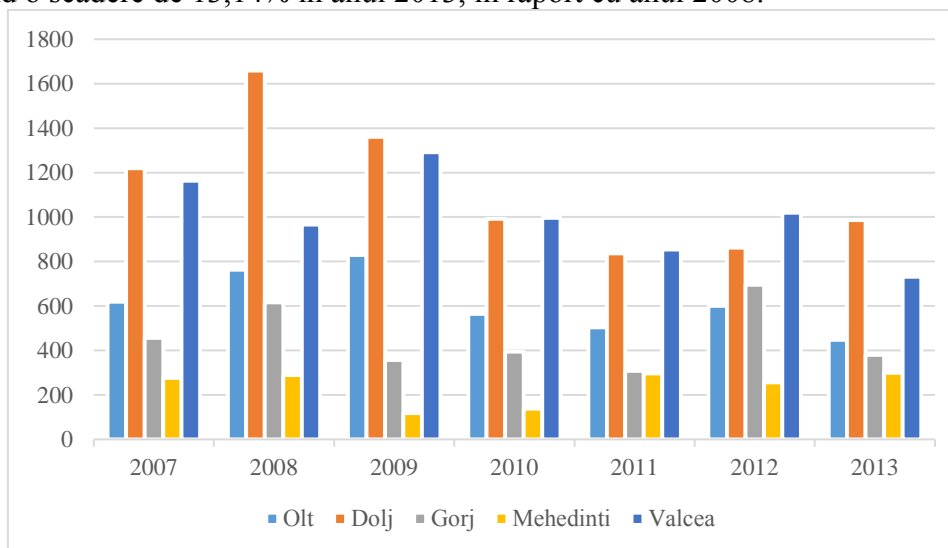

Fig.2.7 - Evoluția construcțiilor terminate la nivelul regiunii de dezvoltare Sud-Vest Oltenia

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

³¹ <http://www.adroltenia.ro/poli-de-competitivitate/>

³² Prezentare Pol Turism, www.adroltenia.ro

În ceea ce privește sursa de finanțare a locuințelor terminate, la sfârșitul anului 2013, 13,68% erau locuințe finanțate din fonduri publice, în timp ce 86,32% erau locuințe finanțate din fonduri private. Comparativ cu anul 2012, în timp ce numărul de locuințe terminate din fonduri publice în anul 2013 a crescut cu 56%, a scăzut numărul de locuințe terminate din fonduri private cu 35,34%.

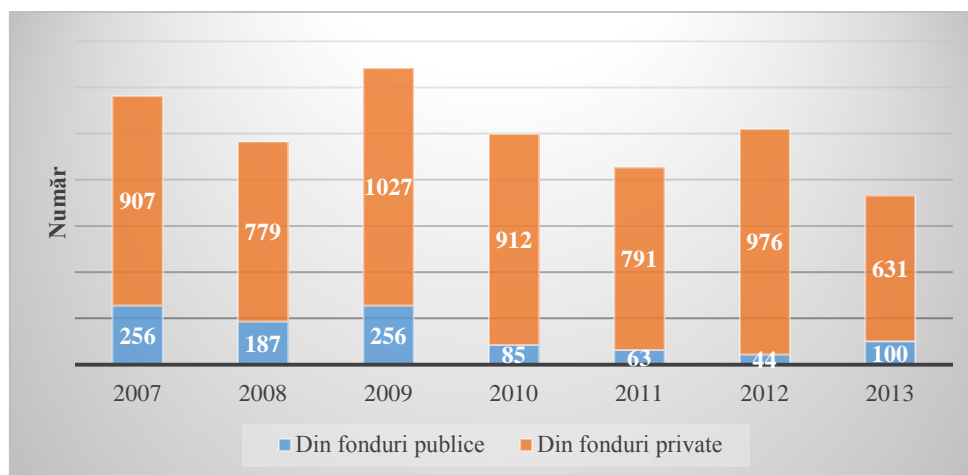

Fig.2.8 - Evoluția locuințelor finalizate pe surse de finanțare la nivelul județului Vâlcea (2007-2013)

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În anul 2013, au fost eliberate 719 autorizații de construire, din care 494 au fost pentru clădiri rezidențiale, 2 clădiri rezidențiale pentru colectivități, 14 clădiri administrative, 9 hoteluri și clădiri similar, 20 clădiri pentru comerț cu ridicata și cu amănuntul și 170 alte clădiri.

Primele 6 întreprinderi cu activități în domeniul construcțiilor, raportat la cifra de afaceri înregistrată în 2013 și numărul de angajați, sunt: Protectchim SRL (286 angajați, cifră de afaceri: 35.191.094 lei), Regia Autonomă Județeană de Drumuri și Poduri Vâlcea S.A (249 angajați, cifră de afaceri 15.766.675 lei), Cominco Oltenia S.A. (225 angajați, cifra de afaceri 33.197.686 lei), Prelchim S.R.L. (139 angajați, cifra de afaceri 36.408.313 lei), ForConCid S.A. (104 angajați, 7.138.853 lei), Vicexpert S.R.L. (100 angajați, cifra de afaceri 15.072.374 lei). Cifra de afaceri a celor 6 societăți reprezintă 20% din cifra totală/județ din sectorul construcțiilor.

2.4. Servicii

La nivelul județului Vâlcea serviciile reprezintă un sector bine dezvoltat, în anul 2013 ponderea majoritară fiind deținută de sectorul comercial (13.567 salariați), urmată de transport (3.399 salariați) și hoteluri și restaurante (3.361 salariați); mai puțin dezvoltate sunt serviciile suport (2.759 salariați), intermediarilor financiare și asigurărilor (1.021 salariați), informaticii și comunicațiilor (1.000 salariați), tranzacțiilor imobiliare (964 salariați).

Numărul de întreprinderi active în sectorul servicii pentru perioada 2008 - 2012 a fost în creștere cu 2,13% în anul 2012 comparativ cu anul 2011. Ponderea cea mai ridicată în sectorul serviciilor³³ o reprezintă, la nivelul anului 2012, comerțul cu 48%, transportul cu 17%, hoteluri și restaurante cu 9%, activitățile profesionale, științifice și tehnice cu 8%, alte activități și servicii 18%.

³³ Conform datelor statistice Anuarul Statistic al județului Vâlcea, 2013

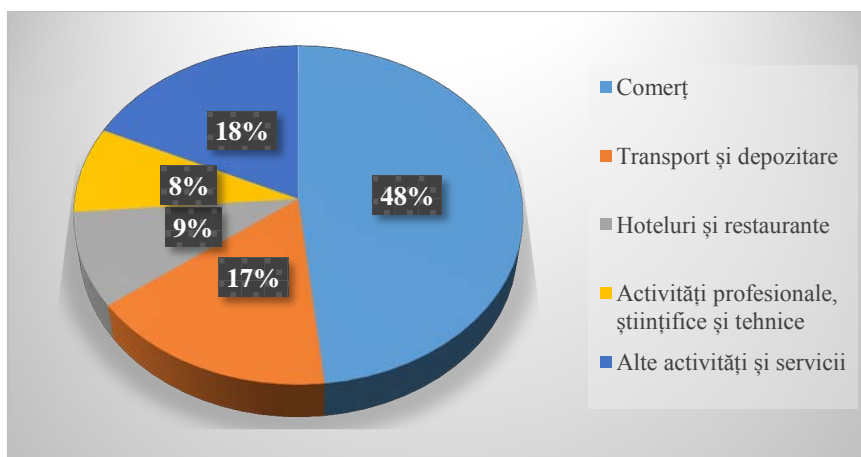

Fig.2.9 - Ponderea întreprinderilor active din sectorul servicii (2008-2012)

Sursa: Anuarul Statistic al județului Vâlcea, 2013

În ceea ce privește evoluția numărului de persoane ocupate în sectorul servicii în perioada analizată (2008-2013), în anul 2013 s-a înregistrat o scădere cu 14,12%, comparativ cu anul 2008.

La sfârșitul anului 2013, în județul Vâlcea erau înregistrate 383 firme cu domeniul de activitate corespunzător industriilor creative, având 1.025 de angajați. Cele mai multe firme sunt în domeniul *Activități de realizare a soft-ului la comandă* (16%), *Activități de editare cărți/reviste* (14%), *Activități ale agențiilor de publicitate* (14%), *Activități de arhitectură* (9,6%).

2.5. Activități de Cercetare, Dezvoltare, Inovare (CDI)

Știința și tehnologia devin relevante pentru societate atunci când efectele lor se resimt în viața cotidiană a cetățeanului. În acest scop, cercetarea și inovarea răspund nevoilor concrete ale mediului economic și ale sectorului public, în special celor de creștere a calității serviciilor oferite (precum sănătatea sau securitatea cetățenilor), și oferă perspective de angajare atrăgătoare în sectorul privat unui număr cât mai mare de persoane.³⁴

Integrarea în Uniunea Europeană a creat o presiune asupra orientării competitivității către inovare, creșterea economică prognozată putând susține deplasarea interesului sectorului privat către acest domeniu.

În județul Vâlcea există trei unități importante de profil:

- *Institutul Național de Cercetare – Dezvoltare pentru Tehnologii Criogenice și Izotopice* (ICSI), ce are ca obiect de activitate cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovarea, cu valorificarea rezultatelor prin transfer tehnologic și servicii de specialitate;
- *Stațiunea de Cercetare Dezvoltare pentru Pomicultură*³⁵ care are ca obiectiv relansarea și modernizarea pomiculturii din regiunea Oltenia și alinierea acestui domeniu, în plan științific și economic, la cerințele comunitare, asigurând totodată competitivitatea produselor pomicole pe piețele internaționale. Stațiunea asigură baza științifică, biologică și tehnică pentru cercetarea în domeniul pomicol, susținând pregătirea și formarea profesională a studenților, masteranzilor și doctoranzilor din acest domeniu.

³⁴ Strategia Națională de Cercetare-Dezvoltare –Inovare 2014-2020.

³⁵ <http://www.ucv.ro/cercetare/centre/statiuni.php>

- *Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare Viti-vinicolă Drăgășani*³⁶ a fost înființată în anul 1936 sub denumirea de Stațiunea Oenologică Drăgășani, ca unitate a Ministerului Agriculturii și Domeniilor. Situată în mirificul peisaj al podgoriilor Drăgășani și Sâmburești, creat de terasele bătrânului Alutus (parte integrată a Piemontului Getic). Pepiniera și Stațiunea Viticolă Drăgășani au fost create în scopul reconstrucției postfiloxerice a viticulturii și dezvoltării ei științifice din România, în general și din zona coliniară a Olteniei, în special. Ca rezultate științifice menționăm omologarea a 9 soiuri, din care: 3 soiuri pentru struguri de masă și stafide: Victoria, Azur și Calina; 5 soiuri pentru struguri de vin: Crâmpoșie selecționată, Vilarom, Novac, Negru de Drăgășani, Alutus; un soi de portaltoi: Drăgășani M70; 3 clone pentru struguri de vin: Sauvignon 62, Tămâioasă românească 104, Cabernet Sauvignon 7 și o clonă de portaltoi, Drăgășani 57.

În ceea ce privește numărul de salariați din activitatea de cercetare-dezvoltare în anul 2013, conform datelor Institutului Național de Statistică, sunt înregistrați 208 angajați.

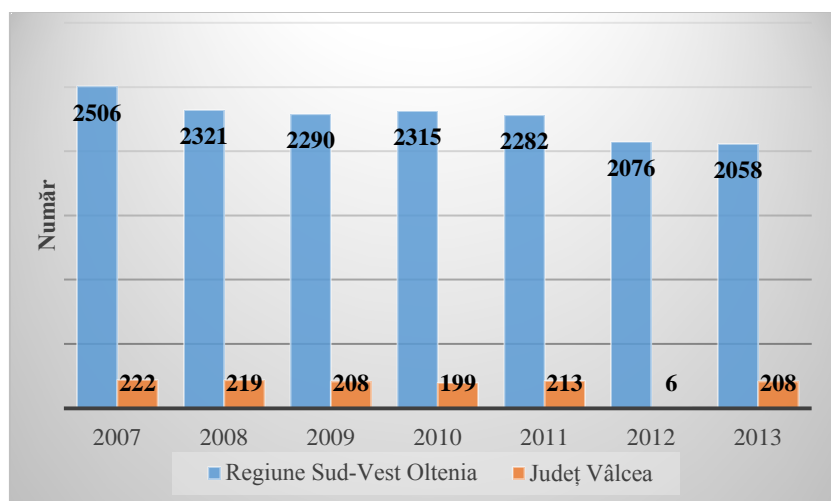

Fig.2.10 - Evoluția numărului de salariați din activitatea de cercetare (2007-2013)

Sursa: Anuarul Statistic al județului Vâlcea pentru anul 2013

Cererile de brevet de invenție depuse de solicitanți din județul Vâlcea au fost la nivelul anului 2012 de 8, în scădere față de anii anteriori cu 52,94% (față de 2011).

Tabelul nr.2.9 - Cererile de brevet de invenție

Județ	2008	2009	2010	2011	2012
Vâlcea	12	14	12	17	8

Sursa: Anuarul Statistic al județului Vâlcea pentru anul 2013

Cheltuielile totale din activitatea de cercetare –dezvoltare au înregistrat, în perioada 2007-2013, o creștere de 38,27%.

Tabelul nr. 2.10 - Cheltuieli cu cercetare-dezvoltare

Județ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Mii lei	24849	24209	25625	26847	50346	44	40257

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

³⁶ <http://www.scdvv-dragasani.ro/rezultate>

Cifra de afaceri din sectorul cercetare-dezvoltare reprezintă 0,47% din cifra de afaceri a județului Vâlcea (2013), fiind formată din cifra de afaceri a ICSI, în scădere față de anul anterior cu cca 39,40%.

2.6. Activități de sprijin pentru afaceri

La nivelul județului Vâlcea structurile de sprijinire a afacerilor sunt³⁷:

Centrul de afaceri Flandra-Vâlcea³⁸ a fost creat cu scopul de a sprijini firmele start-up, punând la dispoziția acestora un sediu modern, servicii de secretariat și consultanță diversă (oportunități de finanțare, managementul afacerii, tehnici de comunicare, marketing și accesare piețe), precum și logistica necesară pentru a înlesni legăturile cu alți agenți economici. Centrul este rezultatul parteneriatului dintre Consiliul Local Râmnicu Vâlcea, Consiliul Județean Vâlcea, Camera de Comerț și Industrie Vâlcea, Ministerul Comunității Flamande și Agenția pentru dezvoltare regională din Antwerpen.

Centrul de Convenții și Expoziții Nord Oltenia³⁹ este construit pe o suprafață de 55.000 de metri pătrați, fiind al doilea complex expozițional ca mărime din România. Centrul oferă servicii integrate în organizarea de evenimente (târguri și expoziții naționale și internaționale specializate, târguri cu vânzare pentru publicul larg, burse de contractări și contacte de afaceri, conferințe, seminarii și workshop-uri, evenimente *corporate*, lansări, evenimente culturale și sportive, concerte, show-uri TV, evenimente private, închiriere spații comerciale).

---

³⁷ Conform Adresei nr.1256/03.02.2015 a Consiliului Județean Vâlcea

³⁸ <http://www.cjvalcea.ro/flandra/index.php>

³⁹ <http://oltexpo.ro/>

CAPITOLUL III. RESURSE UMANE, SĂNĂTATE, EDUCAȚIE, SERVICII SOCIALE ȘI ADMINISTRAȚIE

3.1. Populația

Această secțiune cuprinde o analiză detaliată a populației stabile conform datelor statistice înregistrate la Recensământul Populației și Locuințelor (1992, 2002 și 2011), precum și o analiză a principalilor indicatori demografici.

Conform datelor furnizate de Recensământul Populației și Locuințelor 2011, la nivelul județului Vâlcea au fost înregistrate în total un număr de 371.714 persoane dintre care 164.649 în mediul urban și 207.065 în mediul rural.

Din punct de vedere al dinamicii populației stabile, județul Vâlcea a cunoscut o evoluție negativă începând cu recensământul din 1948 până la recensământul din anul 2011. În anul 1992 populația din județ a înregistrat cel mai mare număr, însă ulterior a avut o evoluție în scădere.

În județul Vâlcea, în perioada 1992–2011, populația este în scădere comparativ cu perioada 1948-1977 când numărul de locuitori a fost în creștere.

Tabelul nr.3.1 - Evoluția populației rezidente la nivelul județului Vâlcea la recensăminte
(număr persoane)

Anul	România			Regiunea Sud Vest Oltenia		Județ Vâlcea	
	TOTAL	Urban	Rural	Urban	Rural	Urban	Rural
25 ianuarie 1948	15.872.624	3.713.139	12.159.485	263.786	1.720.859	37.619	303.971
21 februarie 1956	17.489.450	5.474.264	12.015.186	311.868	1.748.620	50.342	312.014
15 martie 1966	19.103.163	7.305.714	11.797.449	492.610	1.652.201	81.259	287.520
5 ianuarie 1977	21.559.910	9.395.729	12.164.181	729.645	1.624.620	113.782	300.459
7 ianuarie 1992	22.810.035	12.391.819	10.418.216	1.077.415	1.380.100	171.127	267.261
18 martie 2002	21.680.974	11.435.080	10.245.894	1.021.487	1.309.305	161.836	251.411
20 octombrie 2012	20.121.641	10.858.790	9.262.851	957.978	1.117.664	164.649	207.065

Sursa: Recensământul Populației și Locuințelor 2011

Conform recensământului realizat în anul 2011, județul Vâlcea se situează pe locul 3 în ceea ce privește numărul de locuitori, în comparație cu celelalte județe ale regiunii Sud-Vest Oltenia.

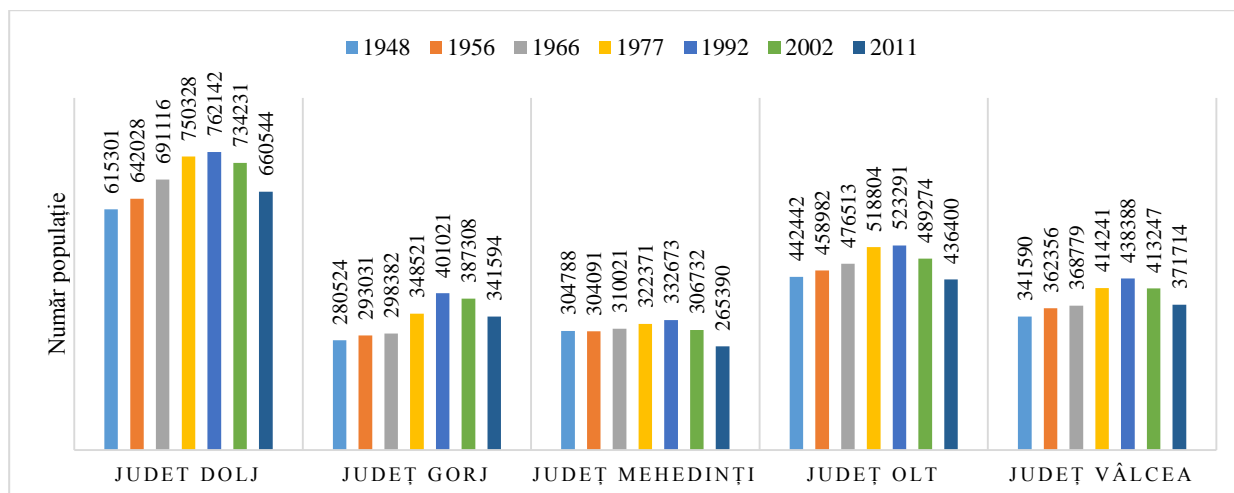

Fig. 3.1 - Evoluția populației în cadrul Regiunii SV Oltenia

Sursa: www.recensamantromania.ro

Raportat la datele înregistrate în anul 2011 (ultimul recensământ), numărul de locuitori ai județului Vâlcea este în scădere cu 10,05%, comparativ cu anul 2002 și cu 15,20% față de anul 1992.

Caracteristicile demografice (natalitatea, mortalitatea, migrația, stuctura populației pe diverse categorii) au un puternic impact social, economic, politic și cultural, constituind o parte esențială în analiza și dezvoltarea politicilor publice.

Fenomenele demografice sunt interpretate și analizate prin prisma unor indicatori demografici, care oferă o imagine sintetică asupra transformărilor înregistrate la nivel județean:

- populația stabilă pe sexe și grupe de vârstă;
- populația stabilă pe etnii și religii;
- populația stabilă pe sexe și nivel de educație;
- sporul natural;
- rata migrației.

Informațiile furnizate de caracteristicile demografice aferente județului Vâlcea reprezintă o sursă importantă pentru fundamentarea strategiei în ceea ce privește dimensionarea bugetară corectă a unor servicii oferite locuitorilor.

Populația stabilă pe sexe și grupe de vârstă

Analiza populației stabile pe sexe și grupe de vârstă are la bază piramida vârstelor realizată pentru anii ultimelor trei recensăminte. Au fost utilizate datele furnizate de Recensământul populației și locuințelor pentru anii 1992, 2002 și 2011. Graficele grupelor de vârstă, reprezentate pentru anii 1992, 2002 și 2011, permit observarea principalelor schimbări care au avut loc în structura demografică a populației în ultimele două decenii.

Județul Vâlcea se confruntă cu o diminuare a densității populației, aceasta aflându-se într-o scădere lentă în decursul ultimilor 14 ani. Astfel, conform datelor furnizate de recensământul din 2011, populația totală a scăzut cu 41.533 persoane, respectiv cu 10,05%, raportat la anul 2002, scădere situată peste nivelul național, care este de 7,19%.

Analizând structura pe grupe de vârstă a populației din județul Vâlcea, se observă apariția unui proces constant de îmbătrânire demografică cu implicații negative pentru economie și societate, datorită ratei scăzute a natalității, care contribuie în mod direct la reducerea ponderii populației tinere în totalul populației, comparativ cu populația vârstnică.

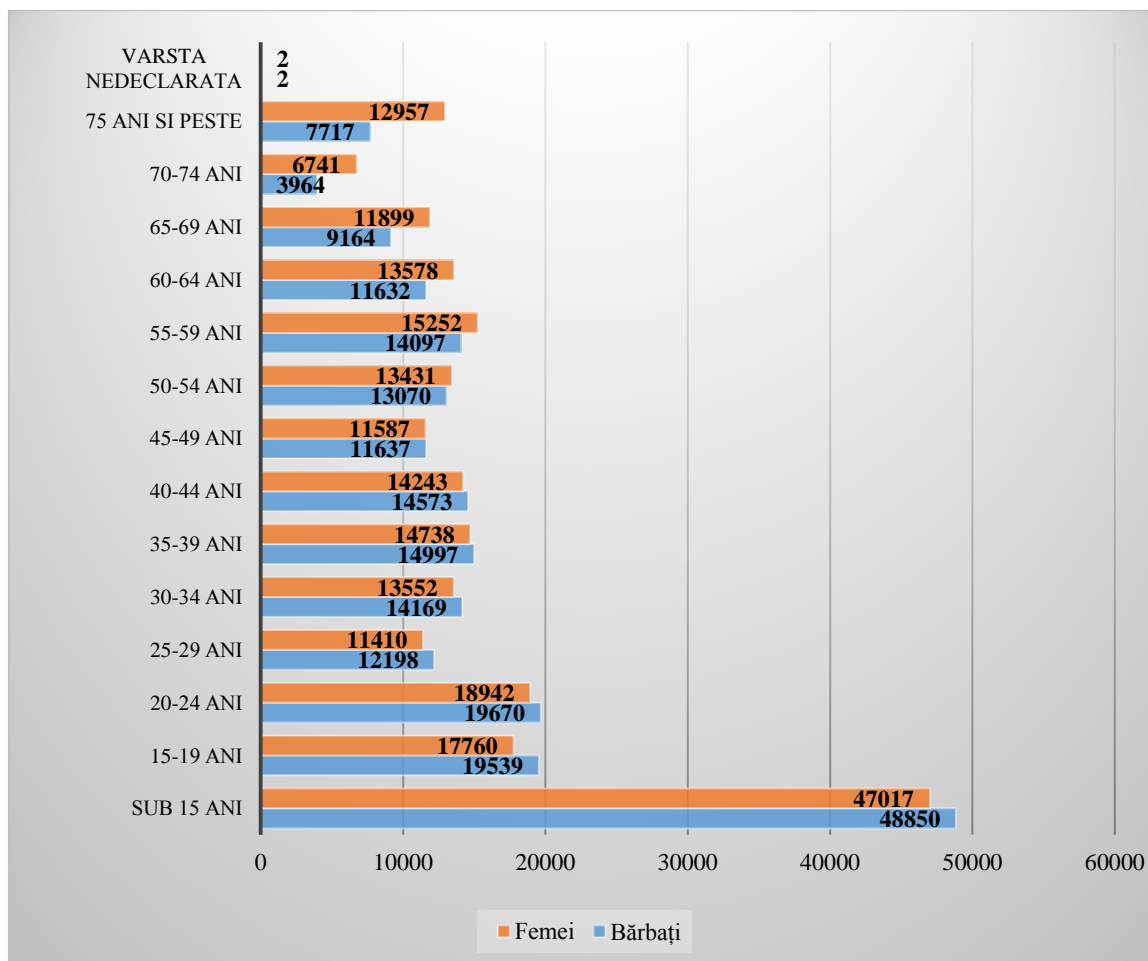

Fig.3.2 - Populația stabilă pe sexe și grupe de vârstă (1992)

Sursa: Institutul Național de Statistică, Recensământul Populației și Locuințelor 1992

În anul 1992, la nivelul județului Vâlcea, s-a remarcat o distribuție simetrică a populației pe sexe, numărul persoanelor de sex masculin fiind mai mare în prima parte a vieții (sub 15 ani), iar numărul femeilor devansându-l pe cel al bărbaților după depășirea vârstei de 50 de ani. Acest fenomen poate fi pus pe seama creșterii natalității, grupele de vârstă < 15 ani, 15 - 19 ani, 20 - 24 ani având populația cea mai numeroasă.

În anul 2002, analiza grupelor de vârstă ale populației aferentă județului Vâlcea relevă faptul că populația este îmbătrânită, înregistrând o creștere de 9,38% a grupei de vârstă 75 ani și peste. Dacă în anul 1992 populația cea mai semnificativă era în grupa de vârstă 15 - 24 ani, în 2002 grupa de vârstă cea mai numeroasă pentru ambele sexe a fost cuprinsă între 30 - 34 ani, în timp ce populația din categoria 35 - 39 ani a înregistrat o scădere semnificativă.

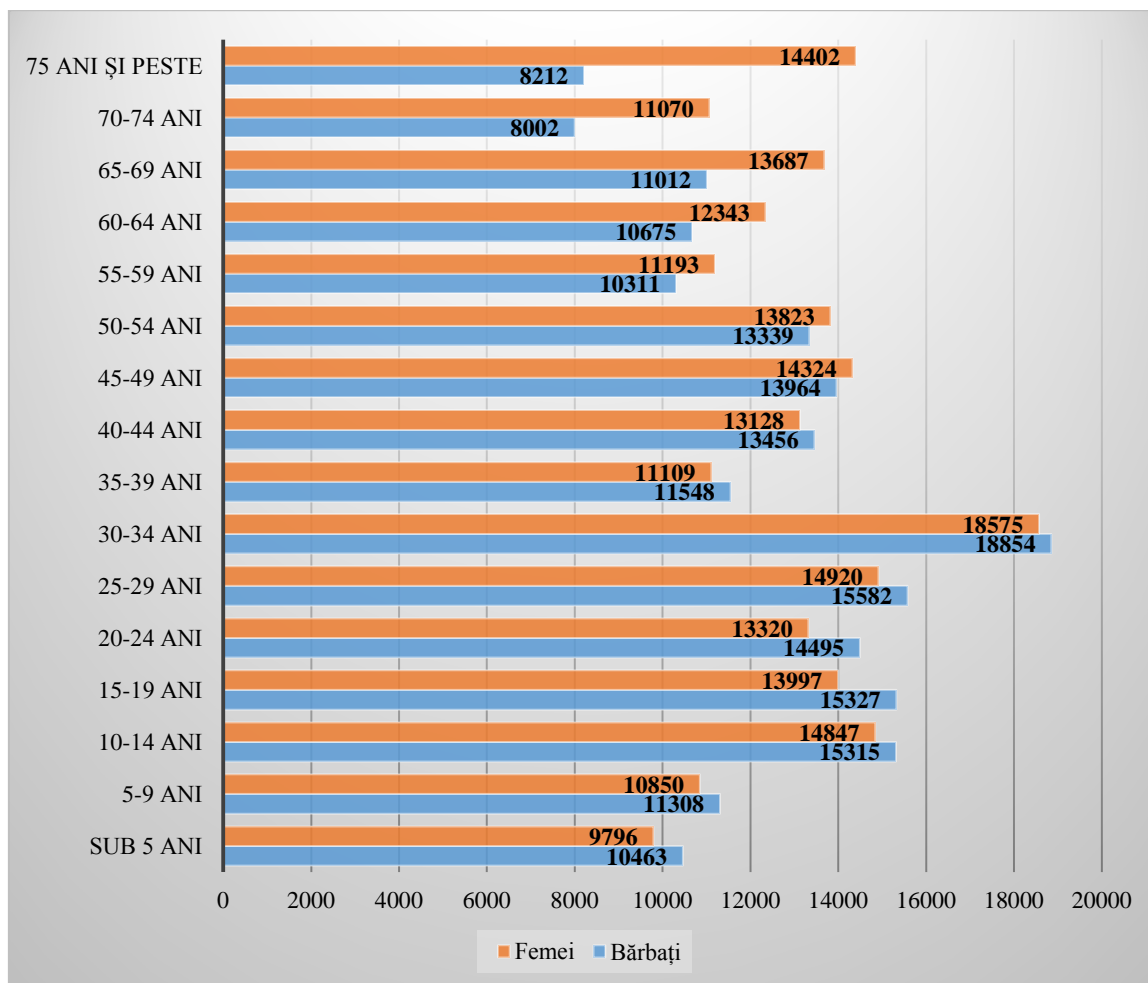

Fig. 3.3 - Populația stabilă pe sexe și grupe de vârstă la nivelul județului Vâlcea (2002)
Sursa: Institutul Național de Statistică, Recensământul Populației și Locuințelor 2002

Datele privind populația stabilă pe sexe și grupe de vârstă, furnizate de Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2011, arată o scădere substanțială a numărului de locuitori din județ față de anii analizați anterior, pe fondul amplificării fenomenului de îmbătrânire a populației. În județ numărul persoanelor cu vârsta de peste 75 de ani este în creștere cu 44,61% față de anul 2002. Așadar, comportamentul reproductiv a fost modificat prin accentuarea deciziei de raționalizare a numărului de copii pe care o familie decide să-i aibă. Analizând datele statistice înregistrate se observă că numărul de copii cu vârsta sub 5 ani este în scădere cu 16,72% raportat la anul 2002, iar numărul persoanelor de sex masculin s-a diminuat mai mult decât al celor de sex feminin.

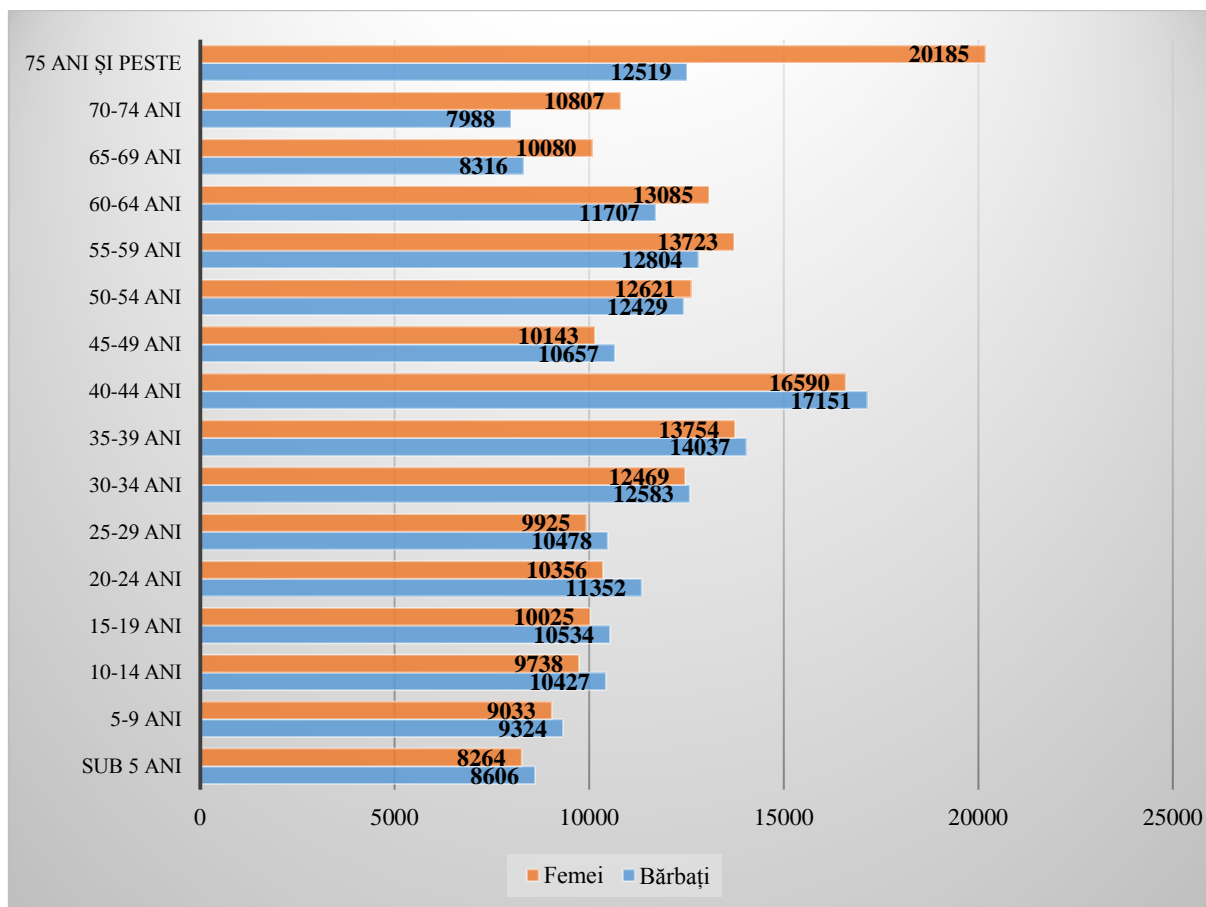

Fig.3.4 - Populația stabilă pe sexe și grupe de vârste la nivelul județului Vâlcea (2011)

Sursa: Recensământul Populației și al Locuințelor, 2011, I.N.S.

Rata natalității scăzute, a determinat în ultimii 4 ani (2011-2014)⁴⁰ diminuarea populației cu vârsta între 0 - 14 ani cu 3.468 de persoane. Însă grupa de vârstă cea mai afectată este 15 - 34 ani care în cifre absolute s-a diminuat cu 9.157 de persoane. Din populația totală, această categorie reprezintă în 2014, 26,15% și observăm că evoluția ei este în continuare descrescătoare pe fondul emigrării.

În contrast avem grupa de vârstă peste 65 ani, care în intervalul 2011-2014⁴¹ a cunoscut o creștere de 3.410 persoane, evoluție ce a determinat o creștere a ponderii acestei grupe în totalul populației stabile, 17,11% comparativ cu anul 2011 când vârstnicii reprezentau 16,08%. Județul Vâlcea cunoaște astfel o accentuare a procesului de îmbătrânire a populației, raportul de dependență demografică crescând în anul 2014 la nivelul de 44,43%, creștere determinată totodată de trendul ascendent al duratei medii de viață.

Comparativ cu nivelul național, unde s-a înregistrat o tendință de scădere a populației cu 11,78%, la nivelul județului Vâlcea se observă o scădere cu 15,20% (1992). Comparativ cu județele regiunii Sud-Vest Oltenia, județul Vâlcea se situează pe locul 3 în ceea ce privește ponderea scăderii numărului de locuitori, pe primul loc fiind județul Mehedinți (20,22%), urmat de județul Olt (16,61%). Pentru toate cele 5 județe ale regiunii Sud-Vest Oltenia, nivelul de scădere al populației depășește nivelul național.

⁴⁰ Conform datelor statistice ale Institutului Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

⁴¹ Conform datelor statistice ale Institutului Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Tabelul nr.3.2 - Populația (nr. persoane) din România și din județele regiunii Sud-Vest Oltenia la recensămintele din 1992, 2002 și 2011

	1992	2002	2011	Tendința de scădere % (1992/2011)
România	22.810.035	21.680.974	20.121.641	11,786%
Dolj	762.142	734.231	660.544	13,331%
Gorj	401.021	387.308	341.594	14,819%
Mehedinți	332.673	306.732	265.390	20,225%
Olt	523.291	489.274	436.400	16,61%
Vâlcea	438.388	413.247	371.714	15,209%

Sursa: Populația la recensămintele din anii 1992, 2002, 2011, www.recensamant.ro

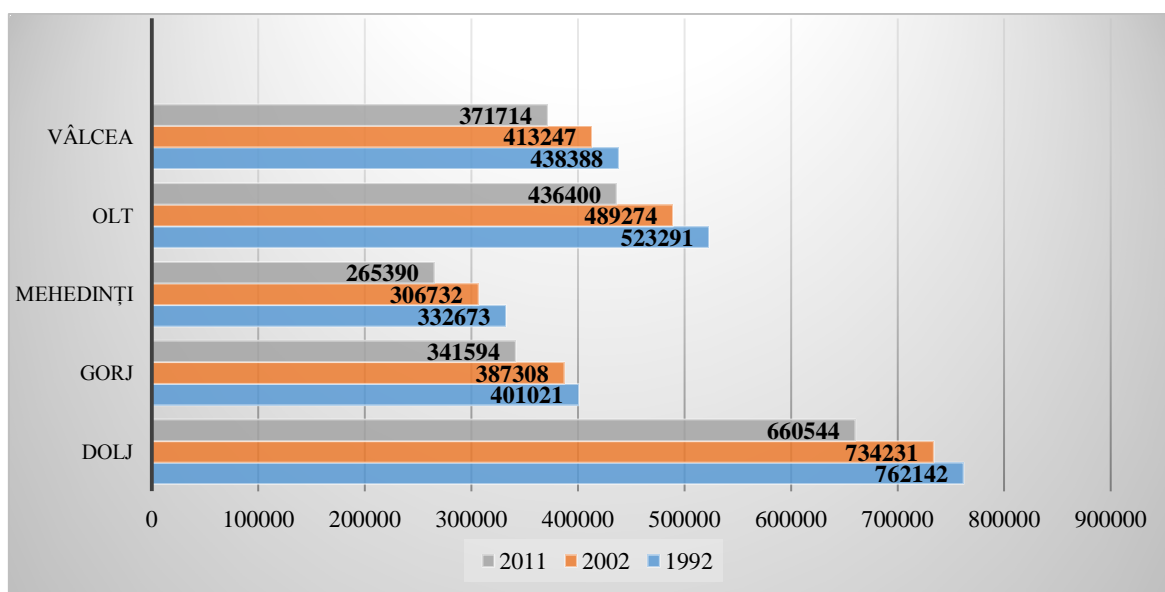

Fig.3.5 - Evoluția populației la recensăminte în județele Regiunii Sud-Vest Oltenia

Populația stabilă pe etnii

Conform Recensământului Populației și Locuințelor 2011, ponderea românilor în județul Vâlcea, a scăzut de la 98,77% în 2002 la 93,57% în anul 2011, celelalte etnii deținând o parte ne semnificativă din total (maghiarii, germanii, turcii, italienii și ucrainenii). De altfel, la recensământ sunt multe persoane care nu și-au declarat etnia.

Din punct de vedere etnic, populația județeană este omogenă, preponderent românească. La recensământul din 2011, 93,57% din locuitori au fost români, dintre care majoritatea stabiliți în mediul rural, 56,71% față de 43,28% în mediul urban. Minoritățile naționale reprezintă 6,43%, dintre care populația romă constituie a doua populație cu pondere semnificativă în județul Vâlcea. Este de remarcat că cei mai mulți romi trăiesc în mediul urban, 56,83%, cu predilecție în Municipiul Râmnicu Vâlcea (32,91%) și Municipiul Drăgășani (26,39%)⁴².

Tabelul nr. 3.3 - Populația stabilă pe etnii la nivelul județului Vâlcea (2002 și 2011)

- număr persoane -

Etnie	2002	2011
Români	408.178	347.806
Romi	3.955	6.939
Maghiari	332	207

⁴² Conform datelor furnizate de Recensământul Populației și Locuințelor, 2011

Etnie	2002	2011
Germani	136	63
Turci	36	42
Italieni	33	29
Ucrainieni	31	13
Ruși/lipoveni	12	8
Evrei	8	8
Altă etnie	519	85
Etnie nedeclarată	7	16.503

Sursa: Recensământul Populației și Locuințelor, 2002 și 2011

Populația stabilă pe religii

Din punct de vedere al religiei, la Recensământul din 2011, 94,66% din totalul populației județului Vâlcea era de religie ortodoxă. Alături de această confesiune, în proporții mici (între 0,1% și 0,3%), urmau credincioșii adventiști, romano-catolici, penticostali și greco-catolici. Față de 2002, numărul penticostalilor aproape a crescut cu 66,32%, în schimb a scăzut numărul creștinilor ortodocși cu 14,11%. Asemenea situației privind etniile, față de recensământul din anul 2002, au existat foarte multe persoane care nu și-au declarat religia.

Populația stabilă după nivelul de educație

Analiza populației stabile după nivelul de educație, conform Recensământului din 2011, relevă faptul că în județul Vâlcea cele mai multe persoane au absolvit nivelul secundar de educație, cu o pondere de 66%, urmat de cel primar (15%) și cel superior (12%). Un aspect pozitiv este ponderea scăzută a persoanelor fără școală absolvită, de numai 3%.

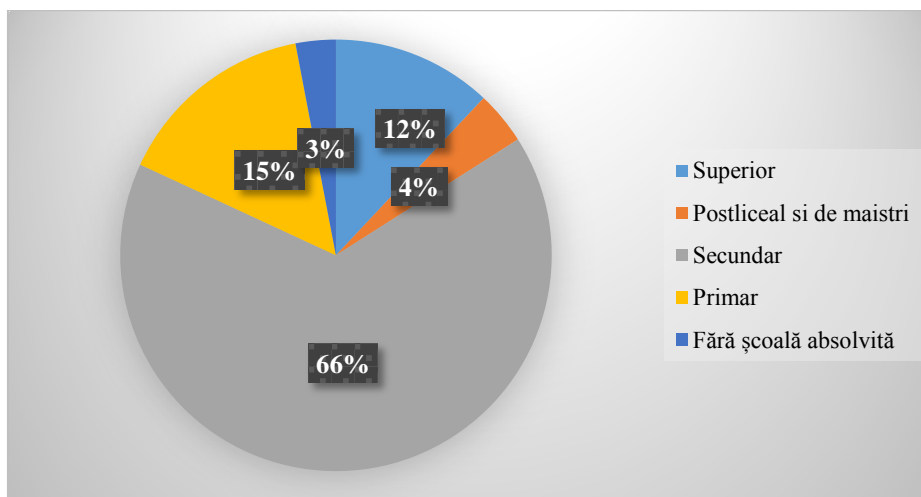

Fig.3.6 - Ponderea populației stabile pe nivele de educație în județul Vâlcea (2011)

Sursa: Recensământul Populației și Locuințelor, 2011

În ceea ce privește structura pe sexe în anul 2011, la nivel județean diferențele nu au fost majore. În cadrul nivelului secundar și celui postliceal, absolvenții masculini au fost mai numeroși, în restul categoriilor de educație fiind mai multe persoane de sex feminin care finalizează studiile.

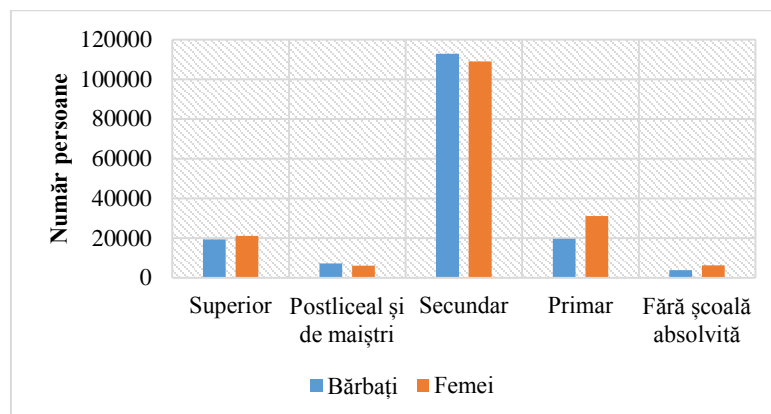

Fig.3.7 - Populația stabilă pe sexe și nivele de educație, în județul Vâlcea (2011)
Sursa: Recensământul Populației și Locuințelor, 2011

Sporul natural reprezintă diferența dintre numărul de născuți vii și numărul persoanelor decedate, la un moment dat. Datele statistice din baza de date a Institutului Național de Statistică, analizate pentru județul Vâlcea, în perioada 2007 - 2013, demonstrează un trend descendent pe parcursul întregii perioade studiate, pus pe seama îmbătrânirii accentuate a populației și migrării persoanelor tinere.

Se observă un trend negativ cu precădere în mediul rural. În mediul urban, populația tânără și cea adultă este majoritară, condiție favorabilă pentru o rată a natalității pozitivă.

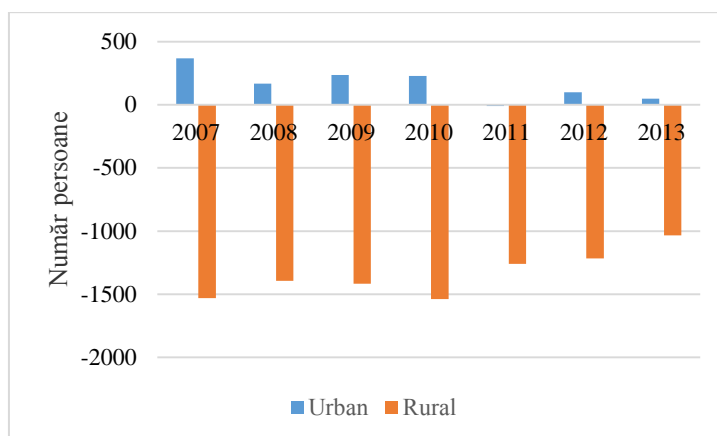

Fig.3.8 - Sportul natural la nivelul județului Vâlcea (2007-2013)
Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Scăderea populației în ultimii ani s-a produs pe fondul unui spor natural negativ. Astfel numărul născuților vii a cunoscut un trend descrescător în ultimii ani, în 2013 înregistrând un nivel de 3.104 născuți vii față de 3.555 născuți vii în anul 2011. Totodată numărul persoanelor decedate deși a continuat să scadă de la 4.718 în 2011, la 4.088 în 2013, s-a păstrat totuși la un nivel superior numărului născuților vii.

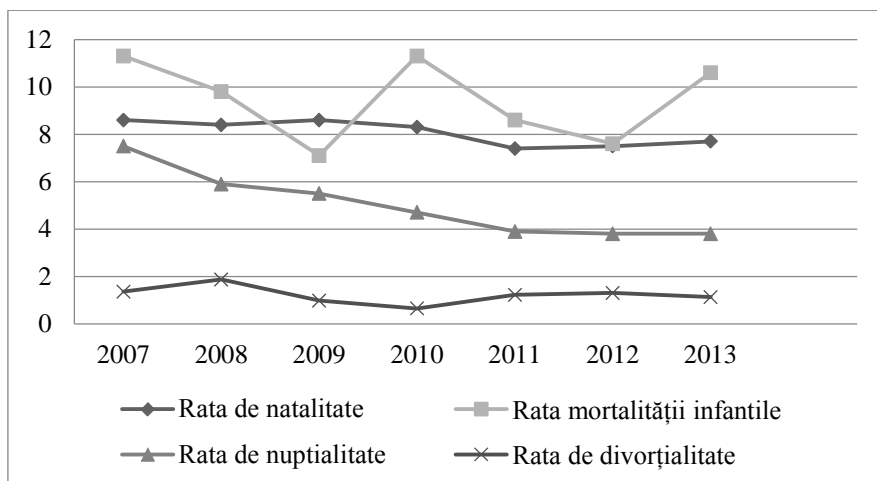

Fig.3.9 - Evoluția principalilor indicatori statistici demografici
Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Rata migrației

Rata migrației reprezintă diferența dintre numărul de sosiri cu domiciliul și numărul plecărilor cu domiciliul, la un moment dat. În perioada 2007 - 2012, doar în mediul rural rata migrației a înregistrat valori pozitive.

Cu toate acestea, o mare parte a locuitorilor aleg să își stabilească domiciliul în afara județului, de regulă în orașe din alte regiuni ale țării, acolo unde există mari centre universitare, iar piața forței de muncă oferă oportunități atractive. De asemenea, ținând cont că majoritatea populației din județul Vâlcea este localizată în partea sudică a județului, este mult mai comodă și accesibilă deplasarea spre Craiova sau Slatina decât spre Râmnicu Vâlcea. Gradul de dezvoltare economică mai ridicat din zona urbană a atras efective importante de populație din mediul rural.

La nivelul județului s-a înregistrat o migrație internă negativă în anul 2007, numărul celor sosiți în județ fiind cu 408 persoane mai mic decât al celor plecați, evoluție ce s-a perpetuat și în anii următori. În 2013, 7.355 persoane au plecat și au sosit 6.693 persoane, rezultând o diferență de 662 persoane. O analiză a migrației la nivel rural relevă o rată a migrației pozitive, numărul persoanelor sosite fiind mai mare decât numărul persoanelor plecate.

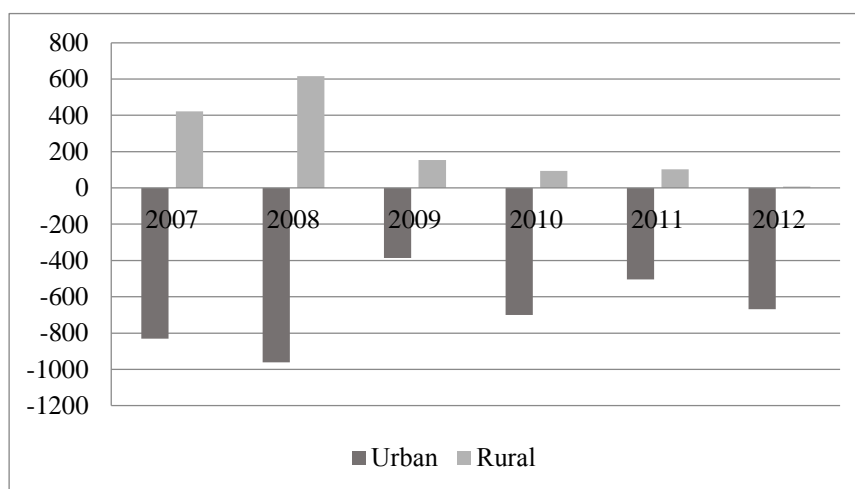

Fig. 3.10 - Rata migrației la nivelul județului Vâlcea (2007-2013)
Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Fluxul migrației interne înregistrează creșteri din rural în urban (cu o rată 6,4 /1000 locuitori), din urban în urban (cu o rată de 9,2/1000 locuitori), din rural în rural (cu o rată de 7,5/1000 locuitori) din urban în rural (12,3/1000 locuitori)⁴³. Numărul persoanelor care au plecat din urban către rural are ponderea cea mai mare, de 31,80%, în total persoane care au migrat intern.

Stabiliri/Plecări cu domiciliul (inclusiv migrația externă)

În perioada analizată (2007-2012) numărul persoanelor care au sosit în localități (inclusiv cele sosite din străinătate) este în scădere cu 20,84%, în timp ce numărul persoanelor care au plecat din localități (inclusiv cele plecate în străinătate) a înregistrat o scădere de 16,01%. Ca tendință însă, se observă că numărul persoanelor care au plecat este mai mare decât numărul persoanelor care au sosit.

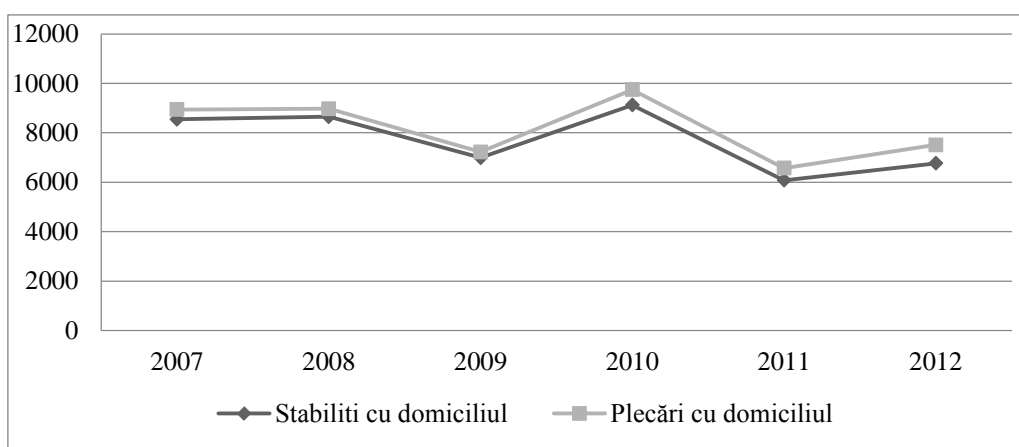

Fig.3.11 - Evoluția migrației externe 2007-2012 în județul Vâlcea

Sursa: INS, Baza de date Tempo on-line

Tabelul nr.3.4 – Stabiliri/Plecări cu domiciliul (inclusiv migrația externă)

Indicator	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Stabiliri cu domiciliul (inclusiv migrația externă)	8548	8650	6995	9126	6080	6766
Plecări cu domiciliul (inclusiv migrația externă)	8942	8973	7228	9747	6572	7510

Sursa: INS, Baza de date Tempo on-line

În ceea ce privește numărul de emigranți, județul Vâlcea înregistrează o creștere de 98,72%, (în anul 2012 comparativ cu 2007), acesta având în anul 2012 o pondere de 19,60% din total emigranți la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia. Cel mai mare număr de emigranți în regiunea Sud-Vest Oltenia se înregistrează în județul Dolj, iar cel mai mic număr în județul Gorj.

Tabelul nr.3.5 - Emigranți la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia

Județ	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Dolj	210	165	283	192	299	291
Gorj	45	50	57	55	84	71
Mehedinți	45	50	57	55	84	71
Olt	59	63	76	62	122	195
Vâlcea	78	85	112	89	146	155

Sursa: INS, Baza de date Tempo on-line

⁴³ Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line, 2012

Numărul imigranților înregistrează în perioada analizată (2007-2012) o scădere cu 20,65% (2007 vs. 2012). Comparativ cu anul anterior, în anul 2012 numărul imigranților a crescut cu 32,72%. În Regiunea Sud-Vest Oltenia ponderea cea mai mare a imigranților se înregistrează în județul Dolj (39,14%), urmând județul Vâlcea cu 28,29% din total imigranți.

Tabelul nr.3.6 - Imigranți la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia

Județ	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Dolj	126	137	119	101	137	101
Gorj	25	30	28	13	31	25
Mehedinți	58	77	49	46	37	24
Olt	29	21	22	15	40	35
Vâlcea	92	108	112	75	55	73

Sursa: INS, Baza de date Tempo on-line

Durata medie a vieții

Analiza duratei medii a vieții a scos în evidență un trend ascendent al perioadei analizate 2007 - 2013. Cea mai mare durată medie a vieții a fost înregistrată la nivelul anului 2013, în mediul rural din județul Vâlcea cu o valoare de 81,45 ani.

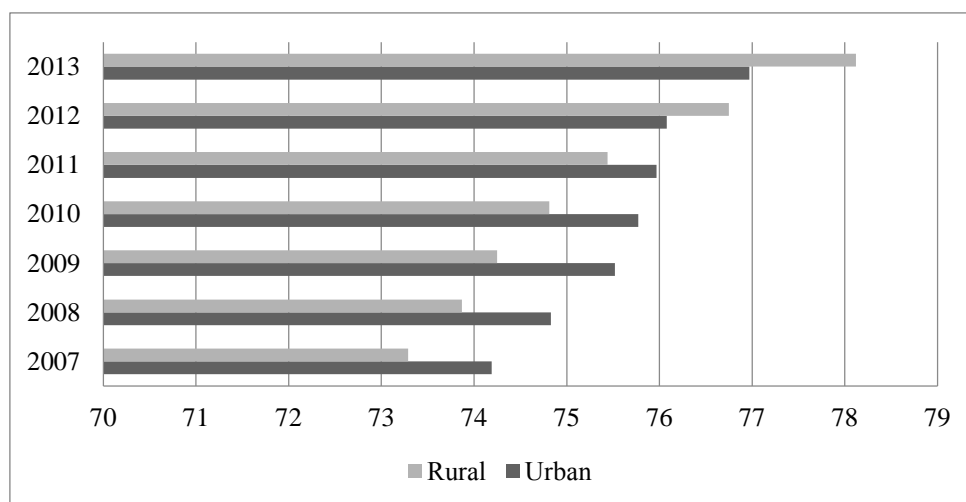

Fig. 3.12 - Durata medie a vieții la nivelul județului Vâlcea (2007-2013)

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Durată medie a vieții unei persoane din județul Vâlcea înregistrează, la nivelul anului 2013, valori de 75,1 ani la bărbați și 80,65 ani la femei⁴⁴, peste media înregistrată la nivel național (74,74 ani) și la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia (74,92 ani). Județul Vâlcea ocupa în anul 2013 locul I în țară în ceea ce privește durata medie a vieții⁴⁵.

Dintre cele 5 județe ale Regiunii Sud-Vest Oltenia, în județul Vâlcea se înregistrează cea mai mare durată medie a vieții la nivelul anului 2013, de 77,87 ani, restul județelor înregistrând o medie de cca 74 ani: județul Dolj – 74,18 ani, județul Gorj – 74,87 ani, județul Mehedinți – 74,14 ani, județul Olt – 74,36 ani.

⁴⁴ Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

⁴⁵ Anuarul Statistic al județului Vâlcea, 2014, Direcția Județeană de Statistică Vâlcea

3.2. Forța de muncă

Resursele forței de muncă la nivelul județului Vâlcea erau reprezentate, la nivelul anului 2013, de 68,89% din totalul populației rezidente, ajungând la 253,1 mii persoane și reprezentând 2,8% din totalul populației active la nivel național (9.042,9 mii persoane) și 27,78% din totalul populației active la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia (911,1 mii persoane).

Tabelul nr.3.7 - Resursele forței de muncă la nivelul județului Vâlcea (2007-2013)

- mii persoane -

An	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Resursele forței de muncă							
România	13772,7	13747,4	13875,9	14047,6	14047,7	14033,7	13997,9
Regiunea Sud-Vest Oltenia	1407,1	1401,7	1415	1436,9	1441,3	1437,4	1431,7
Județul Vâlcea	244,4	244	247,5	252,5	253,6	253,3	253,1
Populația activă civilă							
România	9093,7	9150,4	9120,1	8998,3	8826,5	9063,4	9042,9
Regiunea Sud-Vest Oltenia	922,3	931,5	933,7	917,4	898,2	923,7	911,1
Județul Vâlcea	178,3	178,2	180,8	180,3	175,7	181,8	178,2

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În perioada 2007-2013 rata de activitate a forței de muncă a înregistrat o medie de 71,71%, în anul 2013 fiind în scădere cu 1,95% comparativ cu anul 2012. Raportat la rata de activitate pe țară, rata de activitate a forței de muncă a județului Vâlcea, era în anul 2013 de 70,4%, depășind rata de activitate pe țară (64,6%) și rata de activitate pe Regiunea Sud-Vest Oltenia (63,6%).

Tabelul nr.3.8 - Rata de activitate a resurselor forței de muncă (2007-2013)

An	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
%							
România	66	66,6	65,7	64,1	62,8	64,6	64,6
Regiunea Sud-Vest Oltenia	65,5	66,5	66	63,8	62,3	64,3	63,6
Județul Vâlcea	73	73	73,1	71,4	69,3	71,8	70,4

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În ceea ce privește populația ocupată pe activități ale economiei naționale, în anul 2013, se observă că 33,71% era ocupată în agricultură, silvicultură și pescuit, 21,19% era ocupată în industrie, 14,81% era ocupată în comerț, 7,16% în construcții. Ponderea cea mai mică o reprezintă sectorul activității de spectacole, culturale și recreative cu o pondere de numai 0,6%.

Tabelul nr.3.9 - Populația ocupată civilă pe activități ale economiei naționale

- mii persoane -

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL economie, din care:	169,9	166,4	166,4	166,5	170,6	166,1
Agricultură, silvicultură și pescuit	56,5	56,6	56,9	57,4	59,2	56
Industrie	38,8	36,4	35,8	36,0	36,2	35,2
Construcții	13,5	12,8	12,2	12,4	12,0	11,9
Transporturi și depozitare	6,9	6,8	7,5	7,7	8,0	7,6

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU
PERIOADA 2015-2022

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor	21,1	21,7	22,6	22,8	23,7	24,6
Hoteluri și restaurante	3,1	2,9	2,7	2,8	3,4	3,4
Informații și comunicații		0,8	1,4	1,1	1,9	1,7
Intermedieri financiare și asigurări	7,9	1,2	1,1	1,1	1,0	1,0
Tranzacții imobiliare	7,9	1,2	1,1	1,1	1,0	1,0
Activități profesionale, științifice și tehnice		1,5	1,4	1,4	1,4	1,4
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport		3,2	3,5	3,6	3,3	3,0
Administrația publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public ⁴⁶	4,5	4,2	3,8	3,6	3,6	3,4
Învățământ	7,2	7,2	6,6	6,7	6,5	6,5
Sănătate și asistență socială	7,5	7,1	6,9	6,4	6,3	6,2
Activități de spectacole, culturale și recreative		0,9	0,8	0,8	0,8	1,0
Alte activități de servicii	3,3	1,8	1,7	1,6	2,2	2,2

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Evoluția populației ocupate a înregistrat în perioada 2008-2013 scăderi în principalele sectoare: industrie (-9,2%), construcții (-11,85%), intermedieri financiare, asigurări și tranzacții imobiliare (-87%), învățământ și asistență socială (-17%). În sectorul comerț populația ocupată a crescut cu 16,58%, iar în agricultură a crescut în perioada 2011-2012, urmată de o scădere cu 5,4% în anul 2013.

Tabelul nr.3.10 - Comparație între populația ocupată civilă și caracteristicile unităților active pe macro-sectoare economice la nivelul anului 2013 (pondere în %)

	Populația ocupată civilă	Numărul unităților active	Cifra de afaceri unităților active	Investițiile unităților active
Agricultură, vânătoare, silvicultură	33,71	3,08	-	-
Industrie și construcții	35,38	19,50	47,61	77
Servicii	30,91	77,42	42,39	23
Total	100,00	100,00	100,00	100,00

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Comparația între distribuția populației ocupate civile și unitățile active pe macro-sectoare de activitate arată că sectorul industrie și construcții ocupă 35,38% din populația ocupată civilă totală, și deține 19,50% din totalul unităților active, producând o cifra de afaceri de 47,51% din totalul cifrei de afaceri a unităților active. Pe de altă parte, sectorul servicii ocupă 30,91% din populația ocupată civilă și deține 77,42% din unitățile active, producând 42,39% din totalul cifrei de afaceri și realizând 23% din investiții.

Numărul mediu al salariaților județului Vâlcea pentru perioada 2007-2013 a fost de 77.185 persoane, în scădere în anul 2013 cu 1,74% față de anul 2012. În anul 2013, numărul mediu de salariați ai județului reprezenta 1,63% din totalul salariaților la nivelul țării și 20% din totalul salariaților la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia.

⁴⁶ Exclusiv forțele armate și personalul asimilat (Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul Român de Informații etc).

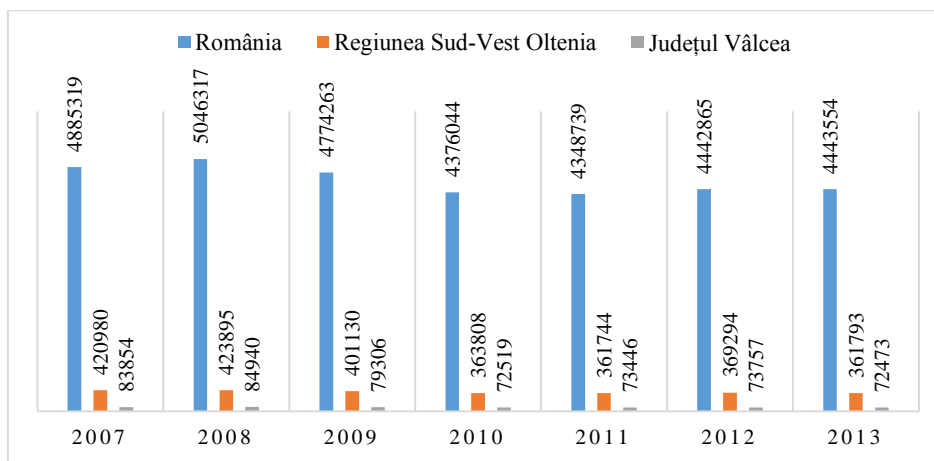

Fig.3.13 - Evoluția numărului mediu de salariați
Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Rata de ocupare a resurselor de muncă a înregistrat în anul 2013 un procent de 65,6%, depășind rata de ocupare la nivel național (60,9%) și la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia (58,1%). Județul Vâlcea a înregistrat în perioada analizată (2007-2013) valori peste ratele la nivel național și regional. Rata de ocupare a bărbaților este de 69,1% la nivelul anului 2013, iar pentru femei 61,8%, ambele categorii depășind ratele de ocupare înregistrate la nivel național și regional. Rata de ocupare a resurselor de muncă este mai mare în rândul populației masculine.

Șomajul la nivelul județului Vâlcea este în scădere la sfârșitul anului 2014 comparativ cu 2013, cu 20,32%, numărul total de șomeri înregistrați în județul Vâlcea (9.604) reprezentând 2% din totalul șomerilor înregistrați pe țară (478.338 persoane) și 13,18% din total șomerilor înregistrați în Regiunea Sud-Vest Oltenia

Tabelul nr.3.11 - Rata de ocupare a resurselor de muncă în intervalul 2007-2013 (%)

Gen	Tară/regiune/județ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Total	România	63,4	63,6	60,6	59,6	59,6	61,1	60,9
	Regiunea Sud-Vest Oltenia	62,2	61,9	59,1	58	57,5	59	58,1
	Județ Vâlcea	70,5	69,6	67,2	65,9	65,7	67,4	65,6
Masculin	România	65,3	66,2	62,2	61,2	60,7	62,4	62,6
	Regiunea Sud-Vest Oltenia	64	64,2	59,7	59,6	57,8	59,3	58,9
	Județ Vâlcea	73,1	73,2	69,7	69,2	68,1	68,5	69,1
Feminin	România	61,3	60,9	58,9	57,9	58,4	59,6	59,1
	Regiunea Sud-Vest Oltenia	60,2	59,3	58,4	56,2	57,1	58,7	57,2
	Județ Vâlcea	67,5	65,7	64,5	62,3	62,9	66,1	61,8

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Din totalul numărului de șomeri înregistrați în județul Vâlcea în anul 2014, un procent de 44% este reprezentat de femei.

Tabelul nr.3.12 - Șomeri înregistrați la nivelul județului Vâlcea în intervalul 2007-2014

- număr persoane-

An	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Total, din care	6.123	8.344	14.359	13.921	9.185	11.149	12.056	9604
Femei	3.080	4.279	6.204	6.151	4.242	4.877	5.390	4.231

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În județul Vâlcea, în anul 2013 rata șomajului a fost de 6,8%, peste media națională (5,7%) și sub media Regiunii Sud-Vest Oltenia (8,7%).

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU PERIOADA 2015-2022

Pe nivele de educație, din total șomeri înregistrați la nivelul județului Vâlcea (2012) 56,69% sunt reprezentați de șomeri care au studii primare, gimnaziale și profesionale, urmat de 33,23% studii liceale și postliceale, iar pe ultimul loc se situează studiile universitare, 10,08%.

Tabelul nr.3.13 - Număr șomeri înregistrați pe nivele de educație în intervalul 2008-2012

	2008	2009	2010	2011	2012
TOTAL	8344	14359	13921	9185	11149
Primar, gimnazial și profesional	5242	9138	8389	5076	6320
Liceal și postliceal	2417	4066	4233	2987	3705
Universitar	685	1155	1299	1122	1124

Sursa: Anuarul Statistic al Județului Vâlcea, 2013

Dintre județele Regiunii Sud-Vest Oltenia, județul Vâlcea înregistrează cea mai mică rată a șomajului în anul 2013, 6,8%, în timp ce județul Mehedinți are o rată de 10,5%, Dolj 9,7%, Gorj și Olt 8,2%. În perioada analizată (2007 - 2013) județul Vâlcea a avut rata șomajului cea mai mică din totalul județelor Regiunii Sud-vest Oltenia. Rata cea mai mare din perioada analizată (7.9%) a fost înregistrată în anul 2009.

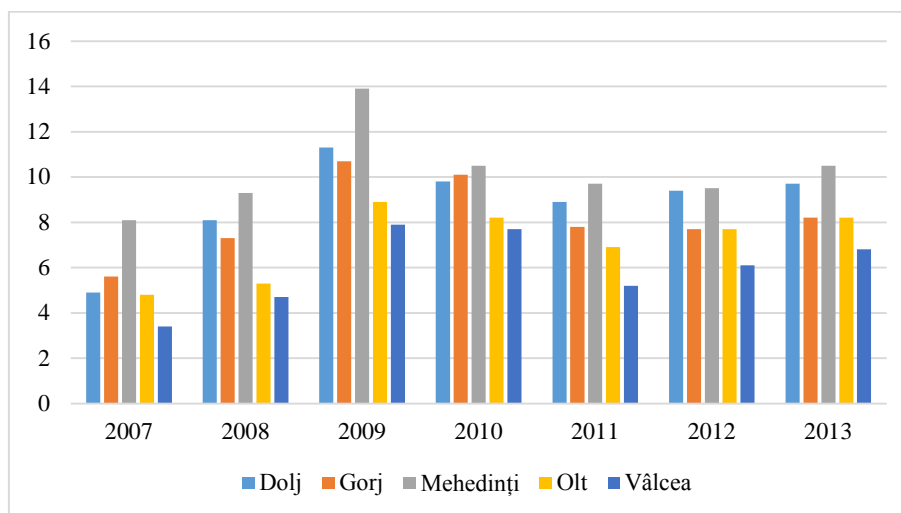

Fig.3.14 - Rata șomajului la nivel Regiunii Sud-Vest Oltenia (2007-2013)

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Cheltuielile anuale cu protecția socială a șomerilor au înregistrat în perioada 2007-2013 o creștere de 140%, având o valoare de 66.575.873 lei, la nivelul anului 2013. Categoriile de cheltuieli cu protecția socială a șomerilor cu ponderea cea mai mare sunt: 42% indemnizațiile de șomaj (pentru șomeri cu experiență în muncă), 3,9% indemnizații de șomaj (pentru șomeri fără experiență în muncă), 3,66% combaterea marginalizării sociale, 1,3% plăți pentru stimularea angajatorilor care angajează șomeri din categoria persoanelor defavorizate. Cheltuielile pentru plata absolvenților reprezintă 1,3% din total cheltuieli cu protecția socială a șomerilor, în timp ce formarea profesională are ponderea cea mai mică de 0,03%.

Pensionarii

La nivelul anului 2014, județul Vâlcea erau un număr de 111.556 pensionari, reprezentând 2% din numărul total de pensionari la nivel de țară (5.188.512 persoane) și 19,77% din total pensionari din Regiunea Sud-Vest Oltenia (564.205 persoane). Pensia medie lunară înregistrată în același an, a fost de 785 lei pentru asigurări sociale de stat și 323 lei pentru agricultori.

3.3. Sistemul de educație și învățământ

Educația preuniversitară

Analiza învățământului preuniversitar din județul Vâlcea este structurată pe trei mari dimensiuni: resursele umane ale sistemului de învățământ, participarea la educație și eficiența internă a sistemului de învățământ și rezultatele obținute, fiecare dintre ele urmărind, prin intermediul indicatorilor specifici, poziționarea județului în raport cu media națională și poziționarea față de situația regională.

În perioada 2007-2013, numărul unităților școlare a scăzut cu 8,92%, datorită scăderii numărului de unități atât din mediul urban cât și rural (2007/2013).

Conform datelor statistice furnizate de Institutul Național de Statistică, în anul 2013, 94% din totalul unităților școlare (153 unități) din județul Vâlcea sunt în proprietate publică, în timp ce numai 6% sunt în proprietate privată.

Analizând intervalul 2012/2013, se observă o creștere a numărului total de unități școlare, datorată în principal creșterii numărului de unități din mediul urban, de la 67 la 72 unități. În aceeași perioadă se observă o ușoară scădere a populației școlare, atât în rândul copiilor înscriși în grădinițe, cât și pentru elevi și studenți.

Tabelul nr. 3.14 - Indicatori privind educația în județul Vâlcea

Indicatori privind educația	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Numărul de unități școlare, din care	168	168	170	147	149	148	153
<i>Urban</i>	78	80	81	64	67	67	72
<i>Rural</i>	90	88	89	83	82	81	81
Populația școlară, total, din care:	71.113	70.061	71.147	68.165	63.874	61.568	61.291
<i>Copii înscriși în grădinițe</i>	12.725	12.624	12.530	12.606	12.472	10314	10.079
<i>Elevi</i>	55.212	54.728	52.557	51.045	48.600	49.342	49.818
<i>Studenți</i>	3.176	2.709	6.060	4.514	2.802	1.912	1.394
Personalul didactic total, din care:	5.327	5.400	5.273	4.931	4.632	4.577	4.705
<i>Urban</i>	3.121	3.130	2.990	2.806	2.717	2.594	2.742
<i>Rural</i>	2.206	2.270	2.283	2.125	1.915	1.983	1.963
Facultăți total, din care:	3	3	5	5	5	5	5
<i>În proprietate publică</i>	2	2	2	2	2	2	2
<i>În proprietate privată</i>	1	1	3	3	3	3	3

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În ceea ce privește personalul didactic, tendința este de scădere cu 11,67%, atât în mediul urban cât și rural. Procentual, scăderea este de 11,67 %, mai mare decât media națională (10,41%) și mai mică decât media regională (12,65%)⁴⁷.

Populația școlară a înregistrat în perioada 2007-2013 o scădere cu 13,81%, datorată scăderii numărului de persoane atât în mediul urban cât și rural, sub media înregistrată la nivel național (17,11%). Pe medii de rezidență se înregistrează la nivelul anului 2013 o populație școlară de 41.038 persoane în mediul urban și 20.253 persoane în mediul rural.

⁴⁷ Calcule proprii în baza informațiilor statistice furnizate de INS, Tempo-online

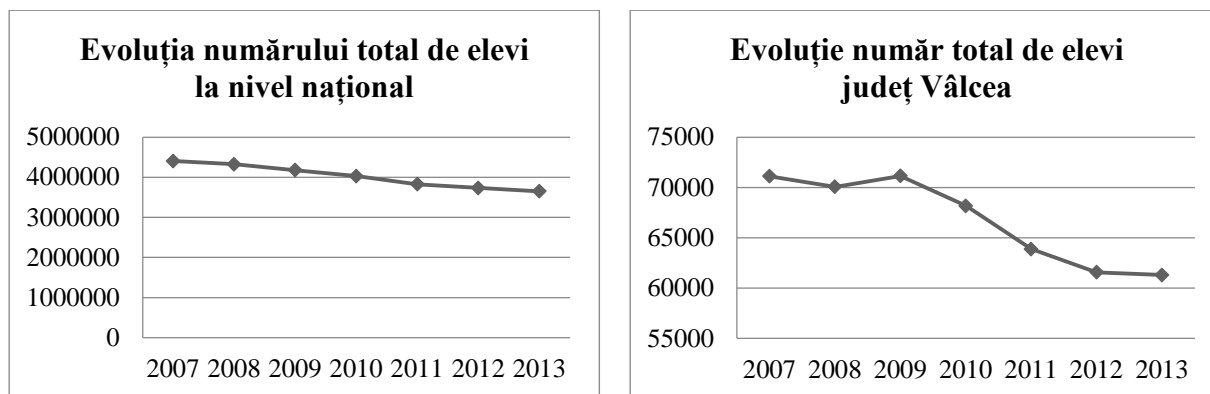

Fig. 3.15 - Evoluția numărului de elevi în Județul Vâlcea

Sursa: INS, Baza de date tempo-online

Învățământul profesional⁴⁸ se desfășoară în cadrul a 14 unități de învățământ, după cum urmează: Liceul Tehnologic “Brătianu” (Drăgășani), Liceul Tehnologic “Henri Coandă” (Râmnicu Vâlcea), Liceul Tehnologic “Ferdinand I” (Râmnicu Vâlcea), Colegiul de Silvicultură și Protecția Mediului (Râmnicu Vâlcea), Colegiul Economic (Râmnicu Vâlcea), Colegiul Energetic (Râmnicu Vâlcea), Liceul Tehnologic “Oltchim” (Râmnicu Vâlcea); Liceul Tehnologic “Căpitan Nicolae Pleșoianu” (Râmnicu Vâlcea); Liceul Tehnologic Băile Govora, Liceul Tehnologic Justinian Marina (Băile Olănești), Liceul Tehnologic „Petrache Poenaru” (Bălcești); Liceul Tehnologic de Turism (Călimănești); Liceul „Constantin Brâncoveanu” (Horezu); Liceul Antim Ivireanu (Râmnicu Vâlcea),

Din cele 14 instituții de învățământ profesional din județ, 8 activează la nivelul municipiului Râmnicu Vâlcea, oferind posibilitatea obținerii unor calificări diverse: lăcătuș mecanic prestări servicii, ospătar (chelner), vânzător în unități de alimentație, sudor, zugrav/ipsosar/vopsitor/tapetar, mecanic auto, horticultor, electrician constructor, confecționar produse textile ș.a.

Rata abandonului școlar în învățământul postliceal este de 5,6% , depășind rata pe Regiunea Sud-Vest Oltenia (5%). În învățământul primar și gimnazial se înregistrează cea mai mică rată de abandon, de 1%, valoare situată sub rata națională (1,8%) și cea regională (1,5%). Rata de abandon în învățământul liceal și profesional este de 3%, sub media națională (4,2%) și regională (3,7%).⁴⁹

Tabelul nr.3.15 - Absolvenți pe niveluri de instruire (2010-2012)

Niveluri de instruire	2010	2011	2012
TOTAL	11.974	8.825	8.702
Primar și gimnazial	4.587	3.611	3.643
Liceal	4.648	3.903	4.156
Profesional	727	31	73
Postliceal	225	182	161
Tehnic de maiștri	55	67	64
Superior, din care:	1.732	1.031	605
<i>Superior public</i>	103	94	60
<i>Superior particular</i>	1.629	937	545

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

⁴⁸ Rețeaua unităților de învățământ cu personalitate juridică care funcționează în anul școlar 2014-2015 avizate de Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea

⁴⁹ Conform datelor statistice furnizate de Tempo on-line la nivelul anului 2011

Numărul de absolvenți la nivelul județului Vâlcea în perioada 2010-2012 este în scădere cu 27,32%. Pe niveluri de instruire în anul 2012 au absolvit liceul un număr de 4.156 persoane, în creștere față de anul anterior cu 6,48%. Învățământul primar și gimnazial a fost absolvit de un număr de 3.643 persoane, în ușoară creștere față de anul anterior. Învățământul profesional a înregistrat o creștere de peste 100% față de anul anterior. Scăderi ale numărului de absolvenți se înregistrează în învățământul postliceal (-11,53%), tehnic de maiștri (-4%), superior (-41,31%).

Învățământul universitar, post-universitar

În perioada analizată (2007-2013), în județul Vâlcea numărul studenților a scăzut cu 56,11%. În județul Vâlcea funcționează 5 facultăți, din care 2 de stat și 3 private. În perioada 2007-2013 numărul facultăților de stat a fost constant, în timp ce numărul facultăților private a crescut în anul 2009 de la 1 la 3⁵⁰. Numărul de studenți înscriși în facultăți a avut o evoluție descendentă în perioada 2007-2013.

Tabelul nr.3.16 - Indicatori învățământul universitar din județul Vâlcea

Indicatori privind educația	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Nr. facultăți, din care:	3	3	5	5	5	5	5
<i>În proprietate publică</i>	2	2	2	2	2	2	2
<i>În proprietate privată</i>	1	1	3	3	3	3	3
Nr. studenți	3.176	2.709	6.060	4.514	2.802	1.912	1.394

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Infrastructura educațională

În perioada analizată (2007-2013), în județul Vâlcea se înregistrează o scădere cu 7,3% a numărului de săli de clasă. Pe niveluri de instruire, în anul 2013, din totalul sălilor de clasă existente, 67% erau destinate învățământului primar și gimnazial, 31% pentru învățământul liceal și 1% pentru învățământul universitar.

Totodată, numărul laboratoarelor școlare, terenurile de sport și computerele personale (PC) este în creștere

Tabelul nr.3.17 - Infrastructura educațională la nivelul județului Vâlcea în intervalul 2007-2013

- număr -

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Săli de clasă	2.481	2.496	2.371	2.264	2.158	2.228	2.299
Laboratoare școlare	351	399	378	438	363	344	356
Săli de gimnastică	91	94	85	97	89	88	88
Ateliere școlare	115	105	111	110	123	102	100
Terenuri de sport	98	89	96	97	77	103	110
Numărul PC-urilor	2.870	3.183	4.193	4.327	4.178	4.477	4.713

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

⁵⁰ Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

3.4. Sistemul de sănătate

România prezintă disparități puternice la majoritatea indicatorilor de sănătate față de media din UE, clasându-se adesea pe unul dintre ultimele locuri. Este cunoscut faptul că subgrupurile de populație vulnerabile și insuficient deservite sunt cele marcate de indicatori cei mai slabi. Analiza principalilor indicatori ai sănătății, la nivelul județului Vâlcea, indică un trend continuu descendent al natalității de la 19,9‰ (1975) la 7,54‰ în 2013 și 5,93‰ în 2014.

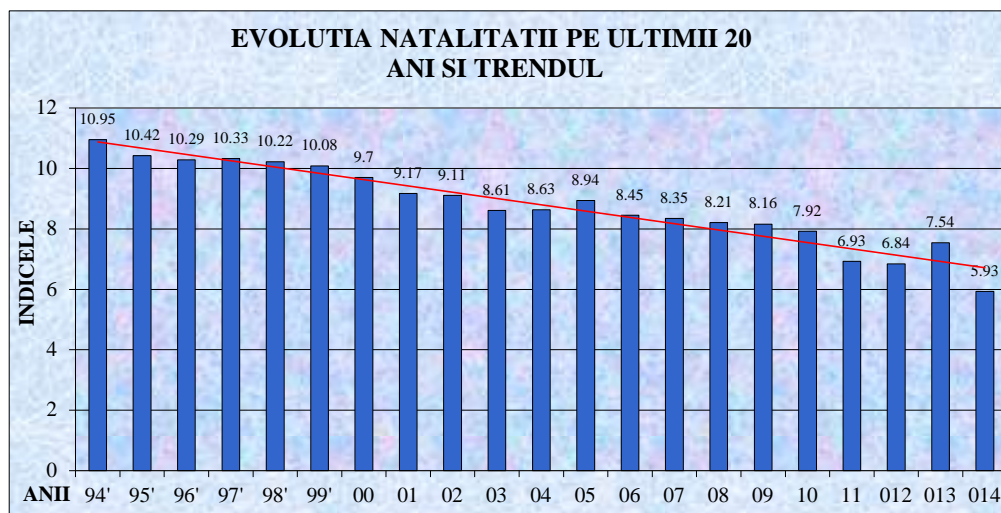

Fig.3.16 - Evoluția natalității în județul Vâlcea (1994-2014)
Sursa: Raport de activitate 2014 al Direcției de Sănătate Publică Vâlcea

Mortalitatea infantilă are o tendință de scădere continuă chiar dacă în 2013 a crescut față de anul 2012. Valorile înregistrate în anul 2013 și 2014 au fost de 10,3‰, respectiv 8,84‰.

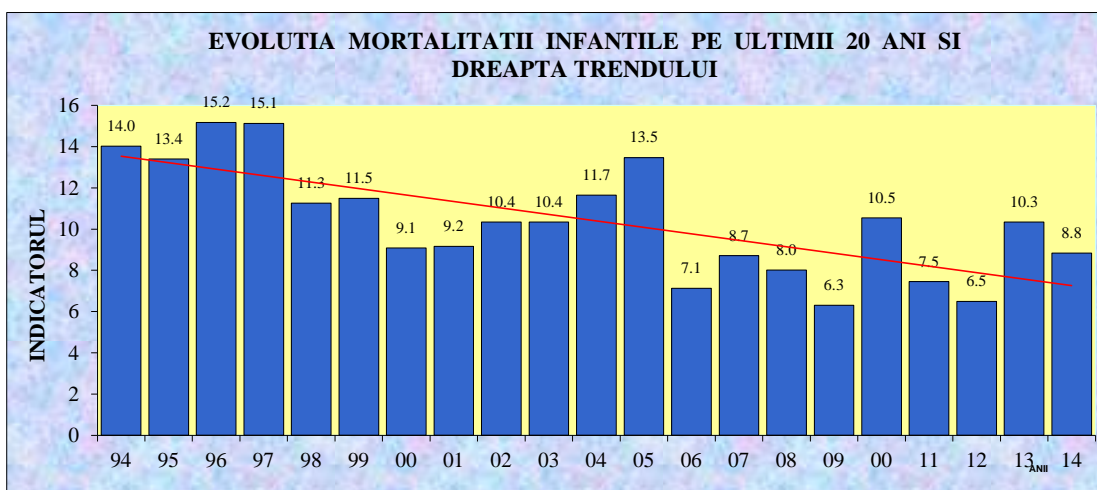

Fig.3.17 - Evoluția mortalității infantile în județul Vâlcea (1994-2014)
Sursa: Raport de activitate 2014 al Direcției de Sănătate Publică Vâlcea

Sporul natural înregistrează un trend descendent. Comparativ cu anul 2013 (-2,85‰), anul 2014 indică o scădere cu 28% a sporului natural (- 3,66‰).

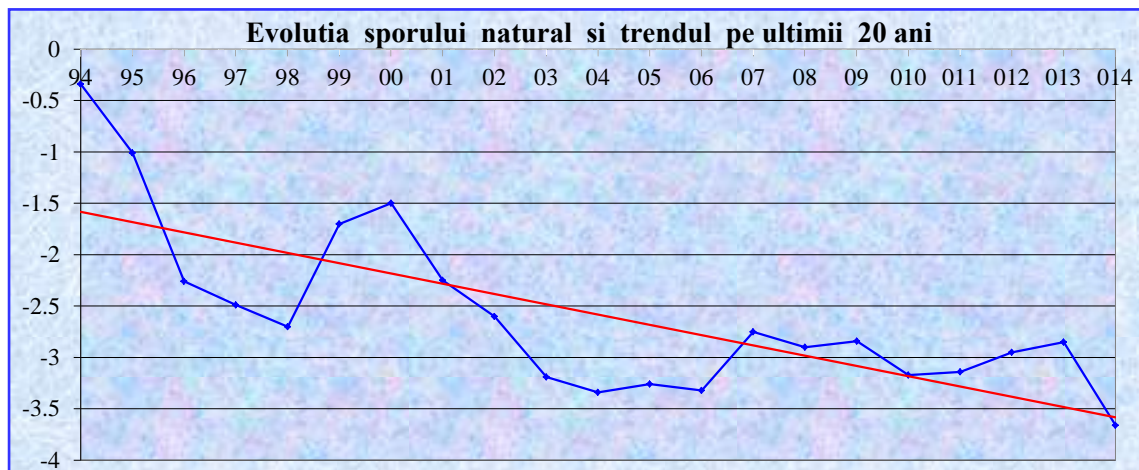

Fig.3.18 - Evoluția sporului natural în județul Vâlcea (1994-2014)

Sursa: Raport de activitate 2014 al Direcției de Sănătate Publică Vâlcea

Mortalitatea are o evoluție oscilantă, ascendentă în perioada 1996-1998 și 2001-2005, cu valori peste media națională. Din 2005, tendința este de ușoară scădere; în anul 2013 a fost 10,39⁰/₀₀ iar în anul 2014 a fost 9,59⁰/₀₀ (ianuarie-noiembrie 2014).

În anul 2014, bolile cardiovasculare au avut o pondere de 64,9% din principalele cauze de deces din județul Vâlcea, în scădere față de anul anterior cu 2,6%. Următoarea cauză de deces cu pondere mai însemnată este reprezentată de tumori, cu 18.16%, în creștere cu 15,5% față de anul 2013 (15,72%). Alte cauze de deces au fost bolile aparatului digestiv (5,95%) și leziunile traumatiche (2,7%).

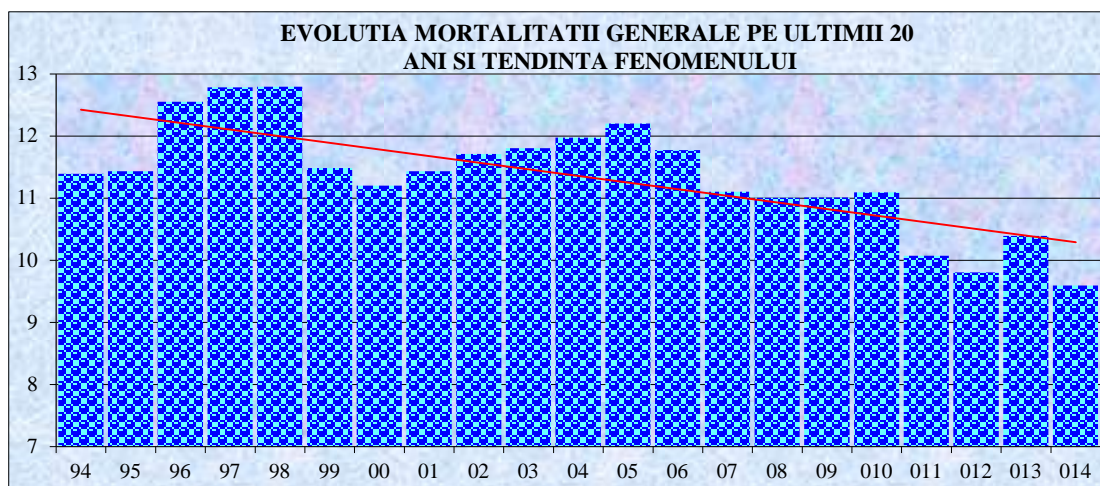

Fig.3.19 - Evoluția mortalității în județul Vâlcea (1994-2014)

Sursa: Raport de activitate 2014 al Direcției de Sănătate Publică Vâlcea

În perioada 2008-2013 au fost înființate 4 centre de permanență (Galicea, Băile Govora, Călimănești, Milcoiu) cu scopul de a crește accesibilitatea populației la serviciile medicale primare. Dintre Centrele de permanență, Călimăneștiul are cea mai mare adresabilitate, fiind atât oraș de dimensiuni mari, cât și stațiune balneară cu aflux mare de turiști (în majoritate, pacienți cronici).

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU PERIOADA 2015-2022

Din punct de vedere al vârstei, persoanele adulte, cu vârste între 15-44 ani au cea mai mare adresabilitate în CP Galicea, Băile Govora și Milcoiu, în CP Călimănești adresabilitatea este mai mare la peste 65 ani, reflectând în acest caz grupa de vârstă a turiștilor care s-au adresat centrului de permanență⁵¹.

În ceea ce privește serviciile medicale la nivelul județului Vâlcea, se remarcă o amplasare privilegiată a dotărilor medicale de amploare în mediul urban, în special în municipiul Râmnicu Vâlcea. Acest lucru menține o situație evidentă de dependență a majorității localităților față de centrele urbane.

Sistemul de sănătate la nivelul județului Vâlcea asigură asistență medicală în unități medicale cu paturi (spitale județene, centre de sănătate), asistență ambulatorie de specialitate (spitale, policlinici) și asistență primară (cabinete medicale de familie, dispensare, cabinete de stomatologie).

În județul Vâlcea funcționează următoarele spitale publice, din care spitale generale (Spitalul Județean de Urgență Râmnicu-Vâlcea, Spitalul Municipal „Costache Nicolescu” Drăgășani, Spitalul Orășenesc Brezoi, Spitalul Orășenesc Horezu) și spitale de specialitate (Spitalul de Pneumoftizologie „C. Anastasatu” Mihăiești, Spitalul de Psihiatrie Drăgoiești).

Sistemul privat de sănătate completează paleta de servicii oferită de sistemul public prin serviciile furnizate de S.C. Amamed S.R.L (Spital de boli cronice și geriatrie Bărbătești), S.C. INCAR MED S.R.L (Spital de cardiologie Călimănești) și S.C. Olănești Riviera S.A (Centru de recuperare, sanatoriu), Spitalul Balneo Med Center.

Tabelul nr.3.18 - Personal medico-sanitar (2013)

Categoriile de personal sanitar	Total	Total persoane/categorii	
		Proprietate publică	Proprietate privată
Medici (exclusiv stomatologi)	695	600	95
din care: medici de familie	223	214	9
Stomatologi	224	34	190
Farmacisti	215	8	207
Personal sanitar mediu	2.211	1786	425
Asistenți medicali obstetrică - ginecologie (Moașe)	48	48	
Personal sanitar auxiliar	1.178	1.058	120

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Din punct de vedere al repartiției personalului sanitar pe sectoarele public – privat, se observă în 2013 o dominanță a personalului cu pregătire superioară și a personalului sanitar mediu și auxiliar în mediul public, ca urmare a numărului mare de locuri oferite de către unitățile medicale publice (spital și ambulatoriu). În sectorul privat există multe farmacii și cabinete stomatologice (84,82%).

Din punct de vedere al calificării personalului sanitar observăm, la nivelul anului 2013, o dominanță a personalului cu pregătire superioară și a personalului sanitar mediu și auxiliar în mediul public.).

⁵¹ Sursa datelor : Raport de activitate 2014 al Direcției de Sănătate Publică Vâlcea

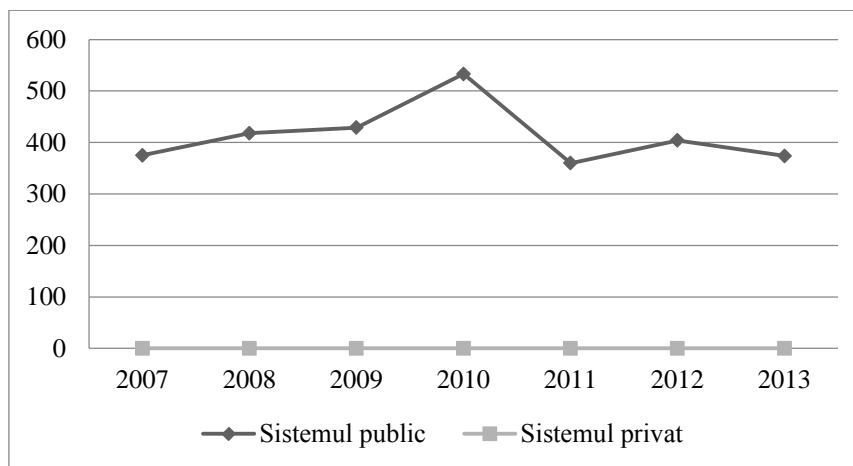

Fig.3.20 - Copii înscriși în creșe (2007-2013)

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Creșele din sectorul public nu au înregistrat o extindere semnificativă, în anul 2010 numărul acestora crescând doar cu 10% față de anul 2009, rămânând apoi constant, datorită evoluției fluctuante a copiilor înscriși. Numărul paturilor în grădinițe a fost suplimentat cu 14,83%.

Analizând lista furnizorilor de servicii medicale, rezultă că una dintre caracteristicile politicii de sănătate a județului Vâlcea este asigurarea accesului populației la servicii de calitate, urmărind o distribuție cât mai uniformă a furnizorilor de servicii medicale atât pe domenii de activitate, cât și în teritoriu.

Infrastructura de sănătate

În anul 2013, sistemul privat la nivel județean este cel mai bine reprezentat în domeniul policlinicilor (91,66%), cabinetelor medicale de medicină generală, cabinetelor stomatologice (88,88%), cabinetelor medicale de specialitate (97,36%) și farmaciilor (94,69%).

Evoluția infrastructurii sistemului sanitar din județul Vâlcea în perioada 2007 – 2013:

- Scăderea numărului spitalelor la nivel județean în 2011 prin absorbirea Spitalului de Obstetrică – Ginecologie Râmnicu-Vâlcea, de către Spitalul Județean;
- Creșterea cabinetelor medicale de medicină generală cu 13,63% în anul 2013, comparativ cu anul 2007. Deschiderea noilor cabinete s-a datorat accesării de către sistemul privat de fonduri nerambursabile. Același lucru s-a întâmplat și în cazul cabinetelor stomatologice, care au crescut în anul 2013 cu 19,32%, în raport cu același an de referință, în pofida restrângerii activității din mediul public (47,72%);
- Creșterea numărului cabinetelor medicale de specialitate în sistemul privat (54,95%);
- Reducerea numărului farmaciilor în sistem public (36% în 2013, comparativ cu 2007), concomitent cu creșterea numărului farmaciilor în sistem privat (40,8% în anul 2013, comparativ cu anul 2007);
- În ultimii 7 ani s-au înființat 19 laboratoare medicale private, reprezentând în anul 2013 o pondere de 49,01% în totalul laboratoarelor la nivel județean.

Tabelul nr.3.19 - Unități sanitare pe categorii (2007 – 2013)

Categoriile de unități sanitare	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Spitale	9	9	9	9	7	7	7
Ambulatorii integrate spitalului	8	8	8	8	6	6	6
Policlinici	12	12	12	12	12	12	12
Dispensare medicale	4	5	5	2	1	2	3

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU PERIOADA 2015-2022

Categoriile de unități sanitare	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Centre de sănătate	1	1	1	1	1	1	1
Centre de sănătate mintală	:	:	:	:	1	1	1
Unități medico-sociale	1	1	1	1	1	1	1
Centre medicale de specialitate	:	1	1	1	1	1	1
Centre medicale de med. generală	57	62	61	47	48	56	66
Cabinete medicale școlare	17	17	17	17	17	17	17
Cabinete medicale de familie	225	225	225	222	218	218	215
Societate medicală civilă	7	7	7	7	7	7	7
Cabinete stomatologice	167	177	189	173	188	192	207
Cabinete stomatologice școlare	10	10	9	9	9	9	9
Societate stomatologica medicala	11	11	11	11	11	11	11
Cabinete medicale de specialitate	106	116	172	138	175	220	228
Societate civila medicală de specialitate	4	4	4	3	3	3	3
Farmacii	85	91	96	96	94	124	132
Puncte farmaceutice	39	40	14	13	12	27	32
Depozite farmaceutice	1	1	1	:	:	1	1
Creșe	9	9	9	10	10	10	10
Laboratoare medicale	30	35	40	31	32	49	51
Laboratoare de tehnică dentară	16	16	16	19	19	19	19
Centre de transfuzie	1	1	1	1	1	1	1
Alte tipuri de cabinete medicale	10	11	15	14	14	14	14

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

3.5. Servicii sociale

Domeniul asistenței sociale este un domeniu extrem de vast⁵². Datorită cadrului instituțional actual măsurile și acțiunile specifice asistenței sociale se desfășoară la nivelul următoarelor domenii:

- **prevenirea și combaterea sărăciei și riscului de excluziune socială;**
- **protecția copilului și familiei;**
- **protecția persoanelor adulte cu dizabilități;**
- **protecția persoanelor vârstnice.**

Beneficiarii sistemului de asistență socială sunt: copiii și/sau familiile acestora, persoanele cu dizabilități, persoanele vârstnice, victimele violenței în familie, persoanele fără adăpost, persoanele cu diferite adicții, respectiv consum de alcool, droguri, alte substanțe toxice, internet, jocuri de noroc, etc., victimele traficului de persoane, persoanele private de libertate, persoanele sancționate cu măsură educativă sau pedeapsa neprivativă de libertate aflate în supravegherea serviciilor de probațiune, persoanele cu afecțiuni psihice, persoanele din comunități izolate, șomerii de lungă durată, etc.

Sistemul de asistență socială este structurat pe două componente majore: sistemul de beneficii de asistență socială și sistemul de servicii sociale.

⁵² Material realizat în colaborare cu D.G.A.S.P.C. Vâlcea

Beneficiile de asistență socială reprezintă o formă de suplimentare sau de substituire a veniturilor individuale /familiale obținute din muncă în vederea asigurării unui nivel de trai minimal, precum și o formă de sprijin în scopul promovării incluziunii sociale și creșterii calității vieții anumitor categorii de persoane ale căror drepturi sociale sunt prevăzute expres de lege.

La nivelul județului Vâlcea gestionarea sistemului de beneficii de asistență socială revine Agenției Județene pentru Plăți și Inspecție Socială Vâlcea, care stabilește dreptul la prestații sociale și efectuează plata acestora în conformitate cu legislația în vigoare.

Sistemul de servicii sociale este reprezentat de activitatea sau ansamblul de activități realizate pentru a răspunde nevoilor sociale, precum și celor speciale, individuale, familiale sau de grup, în vederea depășirii situațiilor de dificultate, prevenirii și combaterii riscului de excluziune socială, promovării incluziunii sociale și creșterii calității vieții.

La nivelul județului Vâlcea serviciile sociale sunt oferite de către furnizori de servicii sociale publici și furnizori de servicii sociale privați.

Serviciile Publice de Asistență Socială – sunt organizate la nivelul municipiilor și orașelor de către consiliile municipale și orașenești, în exercitarea atribuțiilor ce le revin potrivit prevederilor Legii nr.292/2011. La nivelul consiliilor locale comunale, în raport cu problematica socială din unitatea administrativ-teritorială respectivă, funcționează **persoane cu atribuții de asistență socială**. Serviciile publice de asistență socială, precum și persoanele cu atribuții de asistență socială din aparatul propriu al consiliilor locale comunale, iau măsuri și desfășoară activități de asistență socială în *domeniul protecției copilului, familiei*, persoanelor singure, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap, precum și a oricăror persoane aflate în nevoie. Acestea au responsabilitatea creării, menținerii și dezvoltării serviciilor sociale cu caracter primar, în funcție de nevoile sociale identificate, cu scopul prioritar de a menține funcționalitatea socială a persoanei, urmărind menținerea în mediul propriu de viață, familial și comunitar.

În județul Vâlcea funcționează 8 servicii publice de asistență socială, din care 2 în municipii, 1 în oraș și 5 în comune, iar 81 de comune și orașe au personal angajat cu atribuții de asistență socială (date valabile la 31.03.2015 conform Fișei de monitorizare trimestrială trim. I 2015).

Consiliile locale ale municipiilor, orașelor și comunelor care au în subordinea lor **Serviciul Public de Asistență Socială** sunt:

- Primăria Municipiului Râmnicu Vâlcea - Direcția de Protecție Socială care are în subordine Centrul de servicii terapeutice pentru copilul cu autism Mara, Centrul de primire în regim de urgență Ioana, Îngrijire persoane vârstnice, Cantină de ajutor social;
- Primăria Municipiului Drăgășani - Serviciul Public de Asistență Socială care are în subordine: Centrul de suport și adăpost temporar pentru persoane aflate în dificultate Drăgășani, Cantina de ajutor social, Centrul de zi pentru persoane vârstnice, Centrul multifuncțional de asistență socială, Centrul de zi pentru copii, Centrul de consiliere și sprijin pentru părinți și copii;
- Primăria Orașului Bălcești care are în subordine Căminul pentru persoane vârstnice Bălcești;
- Primăria Comunei Crețeni, care are în subordine Centrul de zi pentru copii și Centrul multifuncțional de servicii sociale în cadrul căruia funcționează Centru de zi pentru adulți și Cantina socială;
- Primăria Comunei Fântărești care are în subordine Centrul multifuncțional de zi Fântărești;
- Primăria Comunei Sutești – Serviciul Public de Asistență Socială, care are în subordine Centrul multifuncțional de servicii sociale în cadrul căruia funcționează un centru de zi și o cantină de ajutor social;
- Primăria Comunei Vlădești - Compartimentul de Asistență Socială;
- Primăria Comunei Prundeni – Serviciul Public de Asistență Socială, care are în subordine Centrul de informare, consiliere și asistență a victimelor violenței domestice, Centrul de zi – Călina;

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Vâlcea (D.G.A.S.P.C. Vâlcea)

– este instituție publică cu personalitate juridică, înființată în subordinea Consiliului Județean Vâlcea. Rolul acestei instituții este de a asigura la nivel județean aplicarea politicilor și strategiilor de asistență socială în *domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor singure, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap, precum și a oricăror persoane aflate în nevoi* și are responsabilitatea dezvoltării și diversificării serviciilor sociale specializate, în funcție de nevoile sociale identificate, cu scopul prioritar de a menține funcționalitatea socială a persoanei, urmărind reinsertia în mediul propriu de viață, familial și comunitar.

D.G.A.S.P.C. Vâlcea reprezintă cel mai important furnizor de servicii sociale din județul Vâlcea, oferind o gamă largă de servicii, activitățile desfășurate putând fi structurate în activități în domeniul:

- protecției drepturilor copilului,
- asistenței sociale a persoanelor adulte cu dizabilități,
- asistenței sociale a persoanelor vârstnice,
- protecției familiei.

Sistemul de protecție a copilului

Serviciile de protecție a copilului oferite de către D.G.A.S.P.C. (anul 2014) erau dominate de servicii de tip familial - în creștere față de anul anterior (65,1%), urmate de servicii de protecție de tip rezidențial pentru copiii lipsiți temporar sau definitiv de părinți (23,1%) și servicii de centru de zi prin servicii de consiliere părinți și copii (11,8%).

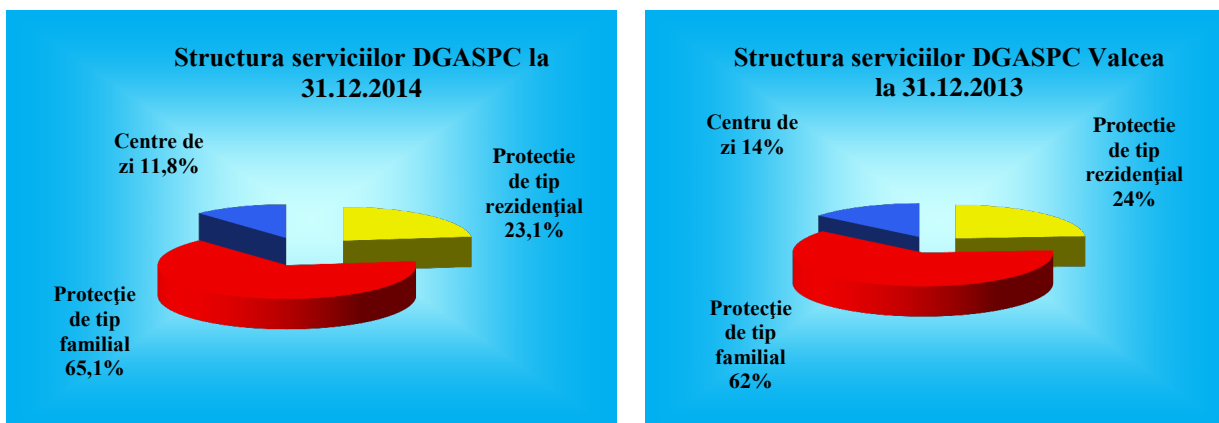

Fig.3.21 - Servicii de protecție a copilului în Județul Vâlcea

Sursa: *Date extrase din Raportul de activitate al D.G.A.S.P.C. pe anul 2014 și 2013 cu privire la serviciile de protecție a copilului

În anul 2014, în cadrul *serviciilor de tip familial* (plasament familial, tutelă, asistență maternală) au fost ocrotiți 980 de copii.

În subordinea D.G.A.S.P.C. Vâlcea funcționează un număr de 12 *servicii de tip rezidențial pentru copii /tineri*: Centrul de primire în regim de urgență a copilului; Serviciul de tip familial pentru deprinderi de viață și integrare socioprofesională a tinerilor din sistemul de protecție; Centrul de plasament “Andreea” Rm. Vâlcea; Centrul de plasament “Ana” Rm. Vâlcea; Complex familial pentru recuperarea copilului cu dizabilități Goranu; Serviciul de tip rezidențial pentru recuperarea copilului cu dizabilități Rm. Vâlcea; Serviciul “Casa Pinocchio” Băbeni; Centrul rezidențial de recuperare a tinerilor cu afecțiuni neuropsihiatrice Băbeni; Centrul pentru copilul abuzat, neglijat, exploatat; Centrul pentru copilul cu dizabilități Rm. Vâlcea; Serviciul adăpost de zi și de noapte pentru copiii străzii. La data de 31.12.2014, 383 de copii/tineri beneficiau de serviciile oferite în centrele de tip rezidențial pentru copii /tineri.

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU PERIOADA 2015-2022

Pe lângă serviciile mai sus menționate, D.G.A.S.P.C. Vâlcea oferă **servicii cu un pronunțat caracter preventiv** pentru copil și familie prin intermediul următoarelor centre:

- Centrul pentru victimele violenței în familie Troianu;
- Casa Materna Troianu;
- Centrul de zi de îngrijire și recuperare pentru copilul cu dizabilități Rm. Vâlcea.

Sistemul de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități

Ponderea persoanelor cu handicap din totalul populației județului Vâlcea este de 6,10%. Procentul se situează peste cel la nivel regional (ponderea medie la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia fiind de 5,59%) și peste valoarea la nivel național (de 3,67%)⁵³. Evoluția numărului de persoane cu certificat de încadrare în grad de handicap în perioada 2010-2014 arată o creștere pe toate categoriile.

Tabelul nr.3.20 - Persoane cu handicap 2010-2014

	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014
Persoane cu handicap neinstituționalizate	19.284	19.980	20.297	21.134	22.676
Din care:	17.346	18.095	18.333	19.129	20.690
- adulți și pensionari					
- copii	1.938	1.885	1.964	2.005	1.986

Sursa: Date extrase din rapoartele de activitate DGASPC 2010-2014 cu privire la numărul persoanelor cu handicap

La data de 31.12.2014 în județul Vâlcea un număr de 22.676 de persoane sunt încadrate într-un grad de handicap, în creștere cu 1.542 persoane față de 31.12.2013, când se înregistrau 21.134 persoane.

Din totalul celor 22.676 persoane încadrate într-un grad de handicap, 91,2% sunt adulți – 20.690 persoane și 8,8% sunt copii, respectiv 1.986.

După structura ocupațională, din totalul celor 20.690 persoane adulte încadrate într-un grad de handicap, doar 4,3% - 879 persoane – sunt încadrate în muncă, 31,3% respectiv 6.481 sunt persoane fără venituri, iar 64,4%, 13.330 persoane sunt beneficiari ai unuia dintre sistemele de pensii.

În structura D.G.A.S.P.C. Vâlcea există un număr de 11 centre care oferă servicii persoanelor cu dizabilități, din care :

- 8 centre asigură găzduire pe perioadă nedeterminată: Centru de îngrijire și asistență Bistrița, Centru de îngrijire și asistență Lungești, Centru de îngrijire și asistență Zătreni, Centru de îngrijire și asistență Milcoiu, Centru de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică nr. 1 Băbeni, Centru de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică nr. 2 Băbeni, Centrul de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică Măciuca și Centru de recuperare și reabilitare Govora, în acestea oferindu-se servicii unui număr de 637 persoane, în anul 2014.
- 2 centre oferă găzduire pe o perioadă determinată de la 10 la 45 de zile:
  - Centru de criză și respiro Băbeni;
  - Centrul de primire în regim de urgență pentru persoane adult care oferă servicii, atât persoanelor adulte încadrate într-un grad de handicap, cât și altor persoane adulte aflate în situație de risc.
- 1 centru de recuperare de tip ambulatoriu - Centru de zi pentru recuperare neuromotorie Băbeni.

⁵³ Buletin statistic trimestrial în domeniul muncii și protecției sociale, 2014

Sistemul de protecție a persoanelor vârstnice - se adresează persoanelor vârstnice supuse riscului marginalizării sociale ca urmare a pierderii autonomiei personale, lipsei de suport familial, lipsei / insuficienței veniturilor, etc. D.G.A.S.P.C. Vâlcea are în subordine 2 centre rezidențiale:

- Centru pentru persoane vârstnice Bistrița – primul centru rezidențial pentru persoane vârstnice din județ;
- Căminul pentru persoane vârstnice Nicolae Bălcescu, luat în administrare în anul 2012.

La nivelul județului Vâlcea serviciile sociale oferite persoanelor aflate într-o categorie defavorizată sunt asigurate și prin intermediul **furnizorilor privați**. Conform Registrului electronic unic al serviciilor sociale, la data de 03.03.2015 furnizorii de servicii sociale privați acreditați erau: Asociația Centrul pentru Familie, Asociația de Sprijin a Copiilor Handicapați Fizic România - Filiala Vâlcea, Asociația Națională a Surzilor din România - Filiala Surzilor Vâlcea, Asociația ONG Casanova, Asociația pentru Dezvoltare Comunitară Vâlcea, Fundația Inimă pentru Inimă, Fundația Pater Pio, Fundația Rebenciuc.

Din analiza datelor furnizate de instituțiile de profil (de stat și private) serviciile sociale sunt concentrate în sau în jurul centrelor urbane. Dacă în 2010, în zona de nord a județului erau oferite cele mai multe servicii sociale, în prezent se poate observa o dezvoltare a acestor servicii și în partea de sud a județului Vâlcea.

Serviciile medico-sociale

La nivelul județului Vâlcea funcționează, în subordinea Consiliului Județean Vâlcea și în coordonarea metodologică a Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Vâlcea, Centrul De Asistență Medico - Socială Lădești.

Centrul de Asistență Medico - Socială Lădești (C.A.M.S. Lădești) are ca obiect de activitate asigurarea de servicii de îngrijire, servicii medicale și servicii sociale pentru persoanele cu nevoi medico-sociale din județul Vâlcea.

Beneficiarii serviciilor furnizate de C.A.M.S. Lădești sunt persoane cu afecțiuni cronice care necesită permanent sau temporar, supraveghere, asistare, îngrijire și tratament. Grupurile țintă sunt persoane cu afecțiuni medico-sociale, cu vulnerabilitate a persoanei cu afecțiuni cronice de sănătate, care se combină de cele mai multe ori cu cele legate de vârstă, sărăcie, locație. În prezent numărul de locuri este de 50, urmând ca odată cu modernizarea și reabilitarea Pavilionului Pediatrie, să crească la 70 de locuri.

Planul strategic de dezvoltare al C.A.M.S. Lădești are în vedere stabilirea liniilor directoare și a unui cadru coerent în scopul de a crea un sistem unitar și comprehensiv de servicii medicale și sociale capabile să contribuie la creșterea calității vieții persoanei, să asigure incluziunea socială a categoriilor vulnerabile sau asigurarea unui standard decent de viață.

În concluzie, nevoile sociale se referă la dezvoltarea unor servicii care să fie orientate spre promovarea autonomiei persoanei vulnerabile și crearea de servicii alternative bazate pe conceptul de întraajutorare și sprijin comunitar. Mobilizarea comunităților locale și a reprezentanților instituțiilor locale responsabile de asistența socială, cu scopul de a aborda problemele specifice fiecărei comunități reprezintă un aspect cheie pentru succesul serviciilor de prevenire a situațiilor de risc și vulnerabilitate.

3.6. Administrația publică

Resurse umane

În cadrul Consiliului Județean Vâlcea își desfășoară activitatea un număr de 137 angajați dintr-un total de 161 posturi (85% grad de ocupare), funcții de demnitate publică, funcționari publici sau personal contractual, organizați într-un număr de 3 direcții generale, 2 direcții și 4 compartimente, aflate în coordonarea directă a președintelui Consiliului Județean⁵⁴.

În ceea ce privește dezvoltarea resurselor umane din administrația publică, la nivelul județului Vâlcea au fost implementate 9 proiecte care vizează întărirea capacității administrative și dezvoltarea resurselor umane. Astfel, 7 autorități publice au accesat fondurile disponibile pentru dezvoltarea capacității administrative prin Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative 2007-2013 (PO DCA).

Tabelul nr. 3.21 - Proiecte pentru dezvoltarea capacității administrative în județul Vâlcea

Nr. crt.	Beneficiar	Titlul proiectului	Valoare	Axa/DMI
1	Consiliul Local al Comunei Păușești Maglași	Întărirea capacității administrației publice locale a comunei Păușești Maglași, județul Vâlcea, pe principiile dezvoltării durabile, în concordanță cu nevoile și aspirațiile comunității;	654.374,5 lei	Axa 1, DMI 1.1
2	Municipiul Drăgășani	Îmbunătățirea eficacității organizaționale în Primăria Municipiului Drăgășani	291.230 lei	Axa 1 DMI 1.3.
3	Municipiul Drăgășani	Masterplanul de dezvoltare durabilă a Municipiului Drăgășani - instrument la standarde europene pentru luarea deciziilor în mod eficient și eficace la nivel politico-administrativ	734.388 lei	Axa 1, DMI 1.1
4	Asociația Prodezvoltare Valea Oltului	Formare profesională pentru eficacitate organizațională	243.100,44 lei	Axa 1, DMI 1.3.
5	Instituția Prefectului - Județul Vâlcea	Formare profesională pentru promovarea excelenței în administrația publică locală din județul Vâlcea	612.499 lei	Axa 1, DMI 1.3.
6	Consiliul Local al Comunei Vlădești, județul Vâlcea	Îmbunătățirea calității și eficienței furnizării serviciilor publice la nivelul comunei Vlădești, județul Vâlcea	682.759 lei	Axa 2, DMI 2.2
7	UAT Municipiul Râmnicu Vâlcea	Sistem de management informatizat la Primăria Municipiului Râmnicu Vâlcea	302.800 lei	Axa 2, DMI 2.2
8	Consiliul Județean Vâlcea	PODCA- Pregătire pentru Optimizare, Durabilitate și Competitivitate în Administrația Publică din județul Vâlcea	1.200.000 lei	Axa 1, DMI 1.3.
9	Municipiul Drăgășani	Implementarea sistemului de management al calității la nivelul Primăriei municipiului Drăgășani	296.800 lei	Axa 2, DMI 2.2

Sursa: AM PO DCA, <http://www.fonduriadministratie.ro/lista-beneficiarilor/>

⁵⁴ Anexa la Hotărârea Consiliului Județean Vâlcea nr.82 din 31.03.2015

Pentru dezvoltarea capacității administrative au fost implementate mai multe proiecte cofinanțate prin PO DCA 2007-2013, cu o valoare totală atrasă, în perioada 2010-2015, de 5.017.950.94 lei. Prin intermediul acestor proiecte s-au dezvoltat competențele a 1.387 funcționari publici (din care 1.008 funcționari în cadrul proiectului derulat de Consiliul Județean Vâlcea) în domenii precum: achiziții publice, ECDL, dezvoltarea de proiecte, managementul proiectelor și resurselor umane, achiziții publice ș.a.

Resursele financiare

Resursele financiare aflate la dispoziția Consiliului Județean Vâlcea pentru susținerea politicilor publice locale, în ultimii 3 ani au cunoscut o evoluție ascendentă, de la 351.907,40 mii lei în 2013, 495.121,83 mii lei în 2014 la 660.900,60 mii lei în 2015.

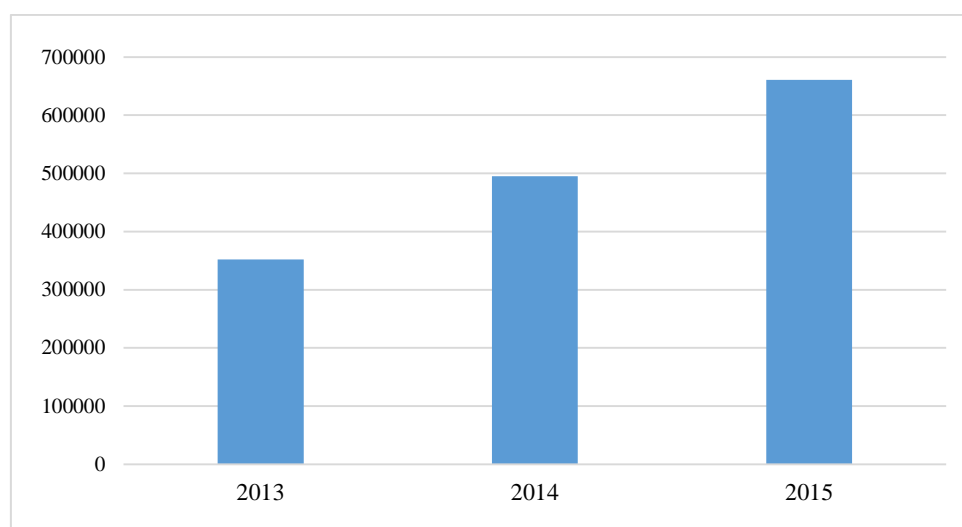

Fig.3.22 - Evoluția bugetului Consiliului Județean Vâlcea 2013-2015

Sursa: Hotărârile Consiliului Județean Vâlcea nr.53/09.04.2013, 11/07.02.2014, 46/17.02.2015

Majoritatea veniturilor Consiliului Județean au provenit din activitatea de impozite și taxe locale, cotele defalcate din TVA sau subvenții, precum și sume primite de la UE. Distribuția veniturilor Consiliului Județean se poate observa în Fig.3.23.

În secțiunea aferentă fondurilor europene nerambursabile, se poate observa o creștere a fondurilor atrase prin proiecte.

În ceea ce privește cheltuielile în cadrul categoriilor bugetare, în anul 2015, ponderea cea mai ridicată se observă la Servicii și dezvoltare cu un procent de 48%, urmate de Serviciile social-culturale cu 30%, ambele în creștere față de anul anterior cu 59%, respectiv 23%. În anul 2015, comparativ cu anul anterior se observă că valoarea finanțării pentru învățământ a crescut cu 3%, iar pentru sănătate creșterea este de 29% (Fig. 3.24).

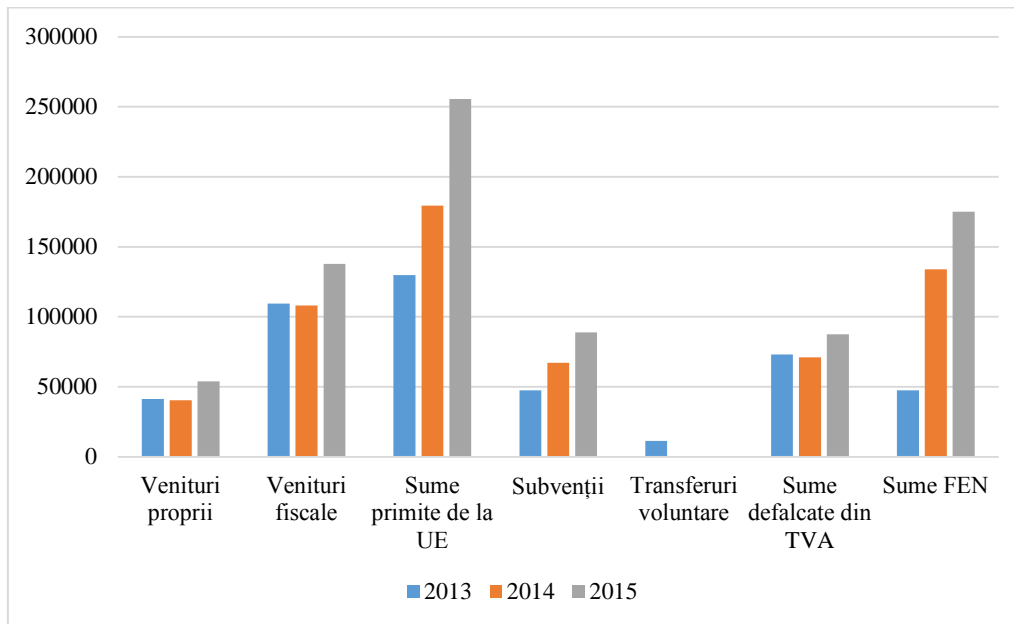

Fig.3.23 - Venituri ale Consiliului Județean 2013-2015 (mii lei)

Sursa: Hotărârile Consiliului Județean Vâlcea nr.53/09.04.2013, 11/07.02.2014, 46/17.02.2015

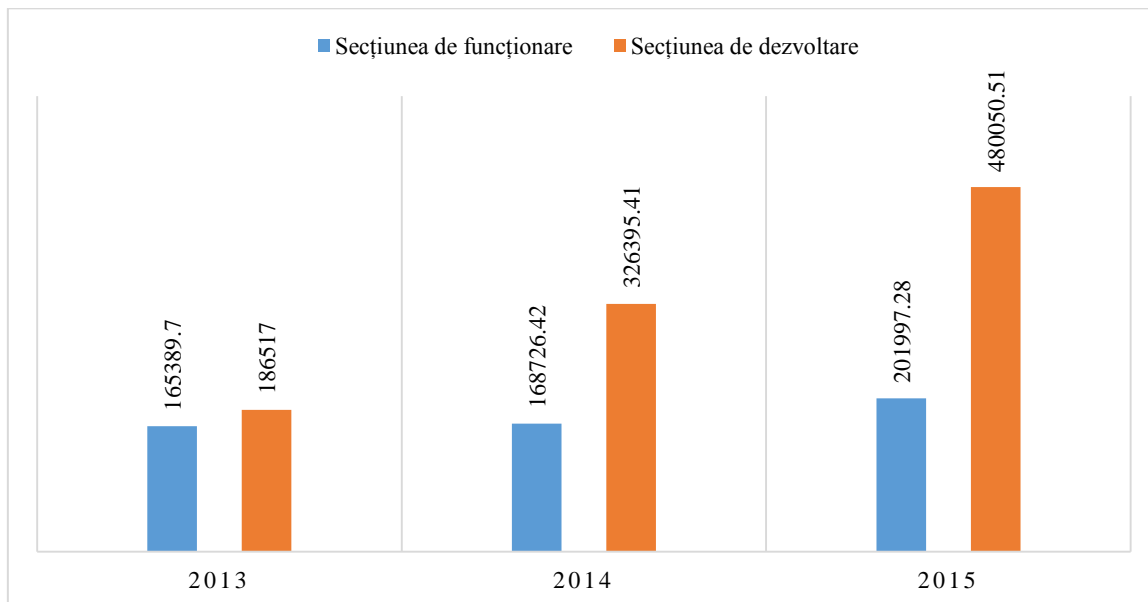

Fig.3.24 - Distribuția cheltuielilor Consiliului Județean 2013-2015 (mii lei)

Sursa: Hotărârile Consiliului Județean Vâlcea nr.53/09.04.2013, 11/07.02.2014, 46/17.02.2015

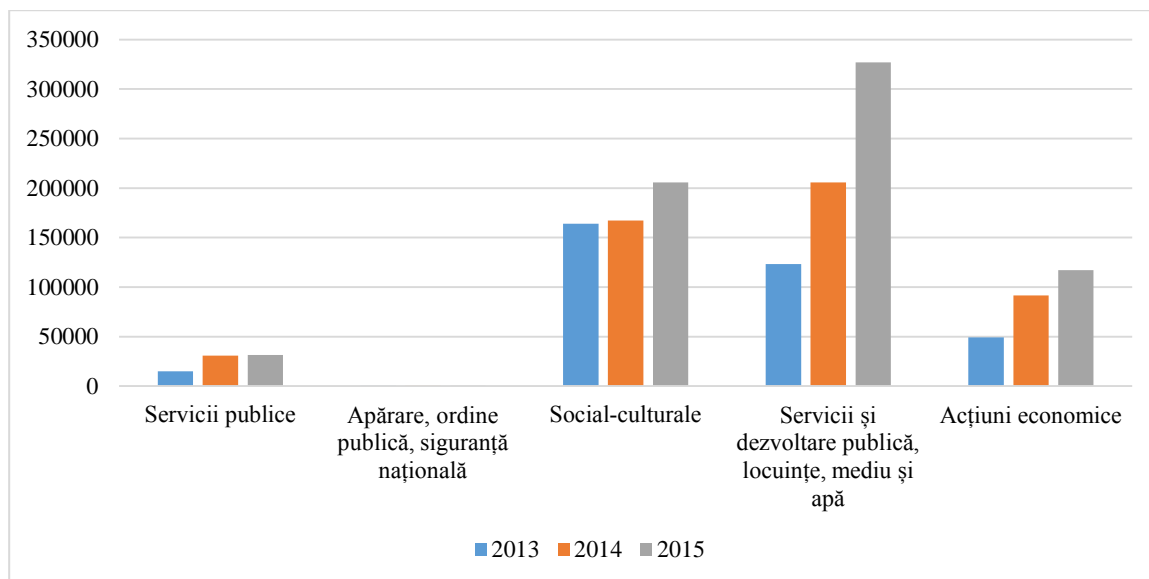

Fig.3.25 - Distribuția cheltuielilor Consiliului Județean Vâlcea în perioada 2013-2015, pe servicii și activități (mii lei)

Sursa: Hotărârile Consiliului Județean Vâlcea nr.53/09.04.2013, 11/07.02.2014, 46/17.02.2015

Descentralizarea

Existența unor decalaje importante între mediul urban și cel rural afectează procesul de furnizare a serviciilor publice. Aceste decalaje sunt mai pregnante în zonele rurale din cauza resurselor financiare insuficiente alocate dezvoltării instituțiilor și abilităților specifice personalului. În același timp, este posibil ca cerințele din ce în ce mai mari privind performanța autorităților și instituțiilor publice din zonele rurale să mărească aceste decalaje față de centrele urbane. Prin urmare, eforturile de creștere a calității furnizării serviciilor publice ar trebui să se concentreze în mod deosebit pe dezvoltarea capacității administrației publice din zonele rurale.

Este, de asemenea, recunoscut faptul că eficiența și calitatea furnizării actuale de servicii publice nu se ridică la așteptările cetățenilor.

În multe situații, descentralizarea competențelor exercitate de autoritățile administrației publice centrale se reflectă printr-un stil de management birocratic și distant, concentrându-se mai mult pe reguli și reglementări, decât pe calitatea furnizării serviciilor. Descentralizarea, ca soluție recunoscută la aceste probleme, a constituit un element principal al strategiei administrației publice încă din anul 2005 (cadrul legal necesar susținerii procesului de descentralizare a fost deja dezvoltat).

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU PERIOADA 2015-2022

Tabelul nr.3.22 - Instituțiile descentralizate aflate sub autoritatea Consiliul Județean Vâlcea

Sănătate	Asistență socială	Cultură	Educație	Agricultură	Tineret și sport	Alte servicii
Spitalul Județean de Urgență Vâlcea	Centrul de Asistență Medico - Socială Lădești	Teatrul "Anton Pann" Râmnicu Vâlcea	Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Vâlcea	Serviciul Public Județean pentru Protecția Plantelor Vâlcea		Direcția Județeană de Evidența a Persoanelor Vâlcea
Spitalul de Pneumoftiziologie Constantin Anastasatu Mihăești	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Vâlcea	Școala Populară de Arte și Meserii Râmnicu Vâlcea	Liceul Tehnologic special nr.1 Bistrița, comuna Costești	Camera Agricolă Județeană Vâlcea		Serviciul Public Județean de Pază Vâlcea
Spitalul de Psihiatrie Drăgoești		Biblioteca Județeană "Antim Ivireanul" Vâlcea	Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă, oraș Băbeni			Autoritatea Teritorială de Ordine Publică Vâlcea
		Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Vâlcea				Regia Autonomă Județeană de Drumuri și Poduri Vâlcea
		Muzeul "Aurelian Sacerdoțeanu" Vâlcea				S.C. ApaVil S.A. Vâlcea
		Memorialul "Nicolae Bălcescu"				Serviciul Public Județean Salvamont/ Salvaspeo Vâlcea
						S.C. CET Govora S.A. Vâlcea
				S.C. Expo-Nord Oltenia S.A. Călimănești		
				S.C. Centrul de Afaceri Flandra Vâlcea S.A.		
Instituții ce urmează a fi preluate conform proiectului Legii descentralizării în perspectiva regionalizării						
Direcția de Sănătate Publică Județeană	Direcția județeană pentru plata beneficiilor de asistență socială	Direcția Județeană de cultură și patrimoniu	Palatele și Cluburile Copiilor	Direcția agricolă	Direcția Județeană pentru sport și tineret	Direcția județeană pentru protecția mediului
						Structura pentru pescuit și acvacultură

CAPITOLUL IV. INFRASTRUCTURA, DEZVOLTARE URBANĂ ȘI MEDIU

4.1. Infrastructura

4.1.1. Infrastructura de transport

Regiunea Sud-Vest Oltenia are o infrastructură de transport relativ bine dezvoltată, teritoriul regiunii fiind traversat de trei drumuri europene: E70, E79 și E81 și două din cele trei axe prioritare ale Rețelei de transport Trans-European – TEN-T (formate din coridoarele Pan-europene) care intersectează România, și anume axa prioritară de transport 7 (formată din coridorul IV – Berlin / Nürnberg - Praga - Budapesta – Constanța – Istanbul – Salonic) și axa prioritară de transport 18 – Dunărea (formată din coridorul VII). Regiunea Sud-Vest dispune de o rețea rutieră de 10.460 km (13,19% din totalul național), din care 2043 km sunt drumuri naționale (13% din total drumuri naționale) și 8.437 km drumuri județene și comunale (12,82% din totalul național). În privința densității drumurilor publice la 100 km² regiunea se situează ușor peste media națională (35,8 km/100 km²), cele mai mari densități înregistrând județele Gorj (39,3 km/100 km²), Mehedinți și Vâlcea, ambele cu 37,6 km/100 km². Drumurile publice din Județul Vâlcea au o lungime totală de 2.325,013 km, reprezentând 21,05% din lungimea totală a drumurilor publice din regiunea Sud-Vest Oltenia.

În Master Planul General de Transport, județul Vâlcea se află în apropierea coridorului care conectează capitala țării cu Regiunea Centru și Vest și Europa de Vest (conexiune între polii urbani București, Pitești, Sibiu, Deva, Timișoara, Arad). În acest context, în luna mai 2015, cu prioritate (grd.1), s-a planificat construirea autostrăzii Pitești – Racovița – Sibiu.

Rețeaua de drumuri clasate a județului Vâlcea, conform H.G. nr.540/2000 privind aprobarea încadrării în categorii funcționale a drumurilor publice, cu modificările și completările ulterioare, însumează 2325,013 km, din care:

- drumuri de interes național în lungime totală de 529,089 km – 22,8%;
- drumuri de interes județean în lungime totală de 961,089 km – 41,3%;
- drumuri comunale în lungime totală de 834,846 km – 35,9%;

Dintre acestea:

- 1 traseu este de drum național european E81 (DN 7);
- 2 trasee sunt de drumuri naționale principale (DN 64, DN 67);
- 6 trasee sunt de drumuri naționale secundare (DN 7A, DN 7D, DN 65C, DN 67B, DN 67C, DN 73C);
- 58 sunt rețele de drumuri de interes județean⁵⁵;
- 157 rețele sunt de drumuri comunale⁵⁶.

Zona de nord a județului este traversată de:

- DN67 (Râmnicu-Vâlcea – Horezu – Târgu-Jiu) cu conexiune la drumurile europene: E81 – la Râmnicu-Vâlcea, E79 – la Târgu-Jiu și E70 – la Drobeta-Turnu-Severin;

⁵⁵ Anexa 2 la HGR nr.540/2000 privind aprobarea încadrării în categorii funcționale a drumurilor publice și a drumurilor de utilitate privată deschise circulației publice

⁵⁶ Anexa 3 la HGR nr.540/2000 privind aprobarea încadrării în categorii funcționale a drumurilor publice și a drumurilor de utilitate privată deschise circulației publice

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU PERIOADA 2015-2022

- DJ 665 se desprinde din DN 67 în orașul Horezu și leagă toate așezările submontane, după care accede în E79;
- DN 7A străbate nordul județului pe direcția Est – Vest și face legătura dintre județul Vâlcea și județul Hunedoara.

De la nord la sud județul este traversat de:

- DN 64 leagă Municipiul Râmnicu-Vâlcea cu Municipiul Drăgășani și asigură accesul spre județul Olt, spre drumul european E571.
- DN 65C face legătura între orașele Horezu și Bălcești și spre județul Dolj.

Analizând situația drumurilor naționale în județul Vâlcea, observăm o creștere a kilometrilor modernizați în perioada 2009 – 2013, de la o pondere de 79,01% în 2009 la 90,74% în 2013.

Cel mai important drum din județ este drumul european E81, care leagă județul Vâlcea cu județele Sibiu și Argeș.

Județul Vâlcea se caracterizează printr-o rețea vastă de drumuri județene. În anul 2013, drumurile județene însumau 961,089 km, respectiv 41,33% din totalul drumurilor, dintre care modernizați au fost 308 km, ceea ce reprezintă 17,21%, iar restul erau drumuri județene cu îmbrăcămînți ușoare rutiere, pietruite sau de pământ.

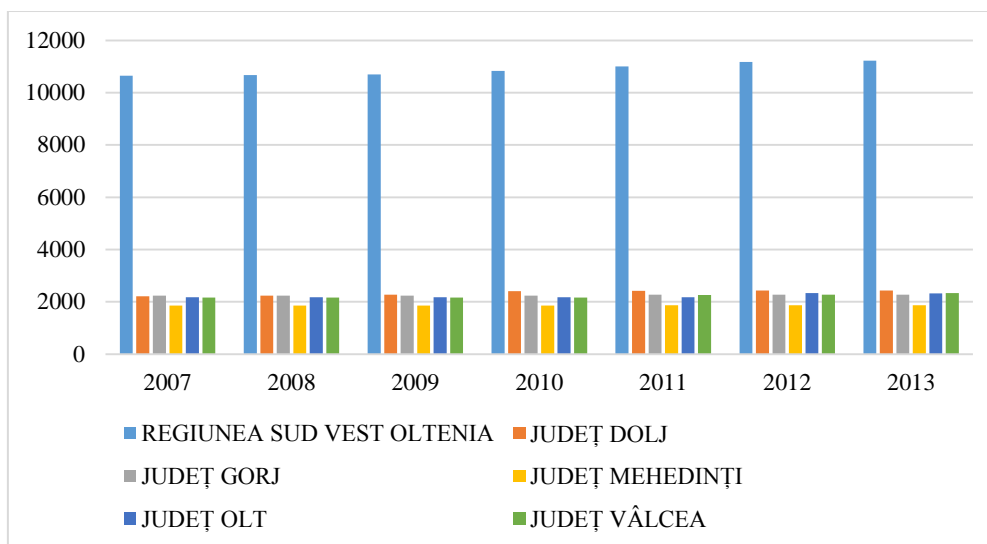

Fig.4.1 - Lungimea drumurilor publice la nivelul regiunii de dezvoltare Sud-Vest Oltenia
Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Din punct de vedere al tipurilor de îmbrăcămînți existente, drumurile județene se prezintă astfel:

- cu îmbrăcăminte asfaltică – 725,930 km 75,53%;
- cu beton de ciment – 84,305 km 8,77%;
- pietruite - 101,694 km 10,58%;
- de pământ - 49,160 km 5,12%;

Din datele prezentate rezultă că, din totalul rețelei de drumuri județene, aflate în administrarea Consiliului Județean Vâlcea, în lungime de 961,089 km, 150,854 km sunt pietruite și de pământ, reprezentând 15,70% din total, iar din totalul de 725,93 km cu îmbrăcăminte asfaltică, 371,301 km, reprezentând 51,15%, au durată de serviciu normală, de mult timp expirată.

Pe rețeaua de drumuri de interes județean sunt amplasate 286 poduri în lungime totală de 7803,22 ml, din care 74% au durată normală de funcționare, de mult timp expirată.

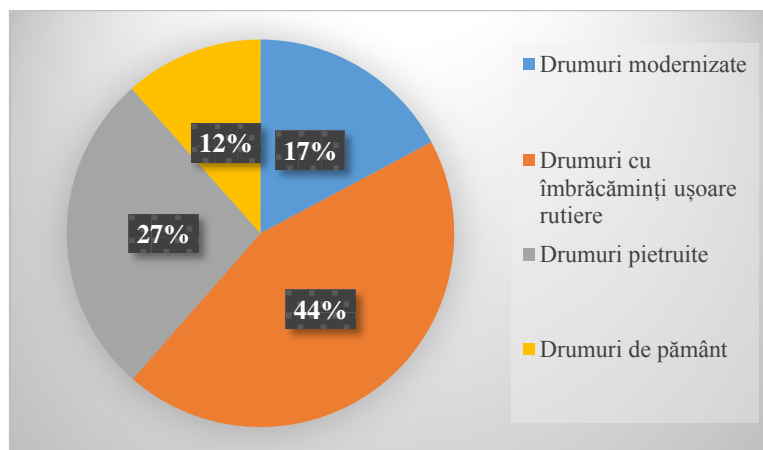

Fig.4.2 - Ponderea drumurilor județene pe tipuri de acoperământ (2013)

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo-on line

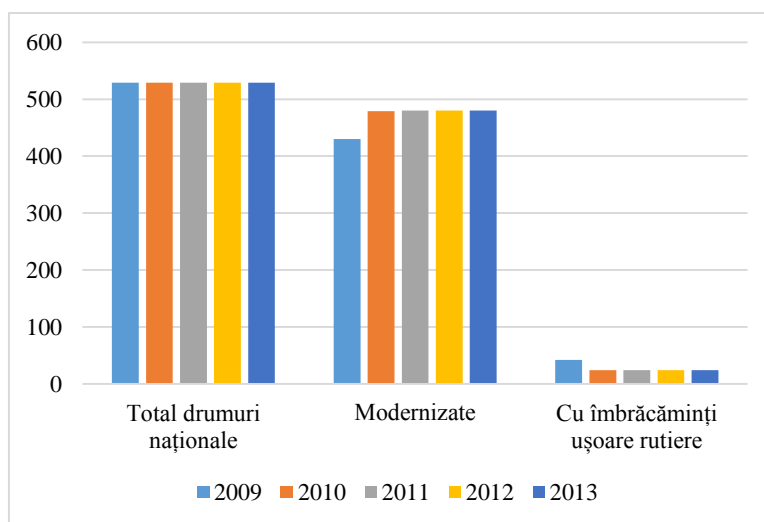

Fig.4.3 - Structura drumurilor naționale din Județul Vâlcea pe tipuri de îmbrăcămînți

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Investiții au fost întreprinse și la nivelul străzilor orășenești, în special prin Programul Operațional Regional 2007 – 2013.

Tabelul nr.4.1 - Lungimea străzilor orășenești la nivelul Județului Vâlcea

Indicator	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Străzi orășenești	646	651	681	733	733	737	746
Din care: modernizate	368	343	398	424	439	452	450

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În 2013, în județul Vâlcea, există o rețea de 746 km de străzi orășenești, cu 100 km mai mult decât în 2007. Activitatea de modernizare a fost fluctuantă în perioada 2007-2013, dar în 2013 străzile modernizate reprezentau 60,32% din totalul, cu 3,35% mai mult decât în 2007.

În perioada de programare 2007-2013, autoritățile județene au demarat și implementat o serie de proiecte pentru fluidizarea traficului rutier între localități, prin modernizarea drumurilor județene:

- DJ 665 limita județului Gorj – Marita – Izvorul Rece – Vaideeni – Horezu, Km 53 + 650 – 69 + 169.

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU PERIOADA 2015-2022

- DJ 677 Mădulari – Susani – limita județului Olt, Km 0 + 000 – 23 + 850.
- DJ 648 Ionești – Olanu – limita județului Olt, Km 0 + 000 – 8 + 900 și construcție două poduri din beton armat.
- DJ 651B Bălcești – Gorunești, limita județului Olt, Km 0 + 000 – 12 + 100.

Au fost construite drumuri ocolitoare a localităților (Consiliul Local Drăgășani – ocolirea Municipiului Drăgășani) și s-au modernizat străzile orășenești. Municipiul Râmnicu-Vâlcea a accesat fonduri structurale pentru construirea de pasaje subterane (lărgirea pasajului Hervil pasaj inferior pe CF Piatra Olt – podul Olt km 293 + 808; pasaj Strada Bogdan Amaru) și de poduri (pod peste râul Olănești în prelungirea străzii Carol I) pentru evitarea aglomerărilor în trafic în perioadele orelor de vârf.

Legea nr.363/2006 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – PATN prevede în *Anexa 1. Direcții de dezvoltare* construirea de rețele de căi rutiere care vizează și județul Vâlcea:

- Autostrăzi (1.01): Nădlac-Arad-Timișoara-Lugoj-Deva-Sibiu-Pitești-București-Lehliu-Fetești-Cernavodă-Constanța;
- Drumuri expres sau cu 4 benzi (2.29): Drobeta-Turnu Severin – Târgu Jiu - Râmnicu Vâlcea - Curtea de Argeș.

Rețeaua de cale ferată din județ are 163 km și face legătura între București și Sibiu (pe ruta București - Piatra Olt - Râmnicu Vâlcea - Sibiu), între Craiova și Sibiu (pe ruta Craiova - Piatra Olt - Râmnicu Vâlcea - Sibiu) și între Băbeni - Alunu. În intervalul de timp 2007-2013 nu au fost construite rețele de căi ferate.

Tabelul nr.4.2 - Lungimea căilor ferate în exploatare la nivelul județului

Categoriile de linii de cale ferată	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	163	163	163	163	163	163	163
Linii normale	163	163	163	163	163	163	163
Linii normale cu o cale	137	137	137	137	137	137	137
Linii normale cu 2 căi	26	26	26	26	26	26	26

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

4.1.2. Alimentarea cu apă

Rețeaua de alimentare cu apă are o lungime totală de 2.011,4 km (2013), include 11 localități din mediul urban și 54 localități din mediul rural și a crescut cu 61,80% în anul 2013 față de anul 2007.

Tabelul nr.4.3 - Lungimea totală rețea simplă de distribuție apă din județul Vâlcea (km)

JUDEȚ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Vâlcea	1243,2	1383,5	1598,4	1674	1804,5	1942,4	2011,4
Mehedinți	680,5	681,9	743,5	765,6	785,8	867,6	901,0
Olt	954,7	989,8	1073,9	1130,4	1315,3	1421,6	1539,7
Gorj	1212,7	1254,2	1375,1	1524,2	1684,9	1704,9	1774,4
Dolj	981,1	1035,7	1239,7	1646,8	1700,5	1759,9	1794,7

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Volumul de apă potabilă distribuită a fost în anul 2013 de 15.066 mc, în scădere față de anul anterior cu 1.412 mc, și cu 17.108 mc față de anul 2007, scăderi ce se pot datora unor sisteme alternative de alimentare cu apă (puțuri forate, apa potabilă îmbuteliată).

Tabelul nr.4.4 - Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor în județul Vâlcea

- mii metri cubi-

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	32.174	29.470	28.788	15.440	15.648	16.478	15.066
din care : pentru uz casnic	18.418	17.024	14.961	8.754	8.420	9.051	8.541

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În perioada 2007-2013 a crescut semnificativ numărul de localități cu rețea de distribuție a apei potabile.

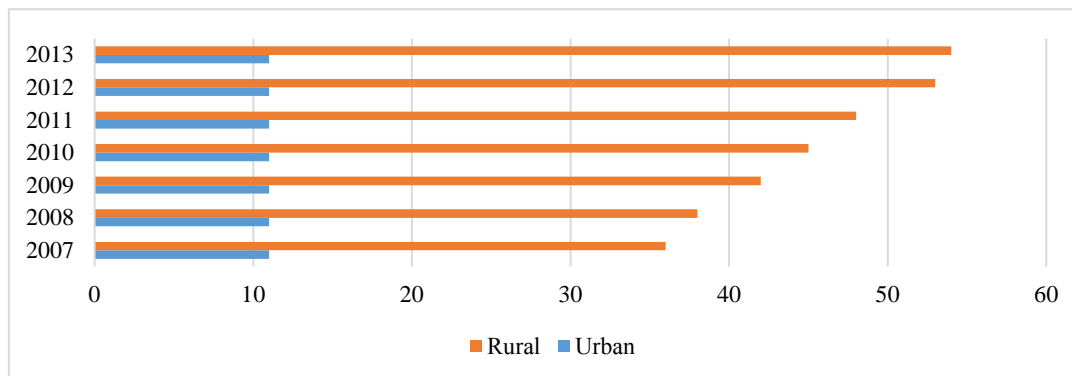

Fig.4.4 - Număr localități cu rețea de distribuție apă la nivelul județului Vâlcea

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Tabelul nr.4.5 - Capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile vs Populația deservită

- metri cubi pe zi-

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Capacitate instalații	236.125	244.482	253.325	246.574	246.646	249.883	250.643
Număr persoane		178.440	180.381	180.246	181.058	180.308	208.199

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În județ, populația deservită de sistemul public de alimentare cu apă, era în anul 2013 de 208.199 persoane, în creștere cu 16,67% față de anul 2008.

4.1.3. Rețeaua de canalizare și epurare ape uzate

În perioada 2007-2013 rețeaua de canalizare s-a extins semnificativ, dublându-se.

Tabelul nr.4.6 - Lungimea totală simplă a conductelor de canalizare din județul Vâlcea (km)

Județ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Vâlcea	325	338,8	417,1	488,5	544,6	606	711,2

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În județ sunt un număr de 42 localități (2013) cu canalizare publică, din care 11 în mediul urban și 31 în mediul rural. La sistemele de canalizare și epurare a apelor uzate, erau racordați în anul 2013 un număr de 133.483 locuitori, în creștere cu 2,3% față de anul 2007.

Tabelul nr.4.7 - Locuitorii cu locuințele conectate la sistemele de canalizare și epurare a apelor uzate

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Număr persoane	130.445	124.834	117.402	120.356	128.962	130.967	133.483

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

4.1.4. Termoficare

Agentul termic este produs și distribuit de către CET Govora S.A. sub formă de apă fierbinte pentru încălzire și apă caldă pentru consum menajer. CET Govora S.A. asigură serviciul public de furnizare energie termică în sistem centralizat în: Râmnicu Vâlcea (resurse: cărbune, gaz natural, biomasă); Călimănești (resurse: geotermal și gaz natural); Băile Olănești (resurse: gaz natural).

Cantitatea de agent termic distribuită a scăzut începând cu anul 2012 ca urmare a orientării consumatorilor către alte sisteme de încălzire (centrale de apartament, încălzirea cu sobe), astfel că, dacă în anul 2011 cantitatea de energie termică era de 321.498 Gcal, în anul 2013 a scăzut până la 294.559 Gcal (- 8,4 %).

Motivul principal pentru scăderea cantității energiei termice distribuite a fost debransarea unei părți din consumatorii casnici de la sistemul centralizat. Debransarea consumatorilor de la sistemul centralizat a avut mai multe cauze: creșterea prețului perceput pentru căldura furnizată din sistemul centralizat, comparativ cu prețul gazului natural; lipsa dispozitivelor de măsurare a consumului de căldură la fiecare apartament, plata în regim paușal făcând imposibil consumul căldurii în raport cu dorința / necesitatea și capacitatea de plată a fiecărui abonat. Energia termică distribuită în județul Vâlcea revine aproape în totalitate municipiului Râmnicu Vâlcea (96,7 %).

Reducerea consumului de energie termică în locuințe este și rezultatul economisirii la consumatori prin izolarea termică a locuințelor, contorizarea energiei termice livrate la nivel de scară și de imobil și a contorizării individuale pentru apa caldă de consum.

Tabelul nr.4.8 - Distribuția energiei termice la nivelul județului Vâlcea

Județ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Vâlcea	277265	286194	289978	305008	321498	302517	294559

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Analizând modul în care se asigură agentului termic, rezultă că în mediul rural locuințele continuă să fie încălzite preponderent cu lemne/cărbune, deșeuri de lemn sau resturi vegetale.

4.1.5. Alimentare cu gaze naturale

Alimentarea cu gaze naturale se face din Sistemului național de transport a gazelor naturale.

Lungimea totală a conductelor de distribuția a gazelor este de 556, 90 km (2013), pentru un număr de 13 localități (8 din mediul urban 5 din mediul rural).

Tabelul nr.4.9 - Lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor

Județ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Vâlcea	342,6	347,3	391,8	511	550,1	560,1	556,9

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În intervalul 2007 – 2013, cantitatea distribuită de gaze naturale a scăzut, pe fondul scăderii cererii de gaze naturale ca urmare a eficientizării consumului de către beneficiarii casnici și a reducerii sau modernizării activității unor beneficiari industriali. Astfel, față de 2007, în anul 2013 cantitatea de gaze naturale distribuită a scăzut cu 36, 93%.

Tabelul nr.4.10 - Cantitatea de gaze naturale distribuită la nivelul județului Vâlcea

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	177.877	158.768	121.167	127.165	270.431	76.858	65.698
din care: pentru uz casnic	29.269	20.256	23.592	24.841	43.422	24.691	23.758

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

4.1.6. Energie electrică și surse alternative de energie

Pentru producerea energiei electrice este folosit combustibilul fosil (lignitul inferior exploatat în bazinele carbonifere de la Alunu și Berbești, gaz natural) în cadrul CET Govora și potențialul hidroenergetic oferit de râul Olt și afluenții acestuia, prin centralele hidroenergetice. CET Govora produce în cogenerare energie electrică și termică sub formă de abur industrial și sub formă de apă fierbinte pentru termoficare urbană și asigură:

- 100% consumul de energie termică sub formă de abur pe Platforma Industrială Sud Râmnicu Vâlcea;
- 75% consumul de energie electrică pe Platforma Industrială Sud Râmnicu Vâlcea;
- 88% din consumul de energie termică urbană în municipiul Râmnicu Vâlcea⁵⁷.

În județul Vâlcea există un mare potențial hidroenergetic bine exploatat, ceea ce a determinat situarea județului pe unul dintre primele locuri pe țară în ceea ce privește producția de energie nepoluantă. Din anul 2002, Sucursala Hidrocentrale Râmnicu Vâlcea administrează potențialul hidroenergetic al râului Lotru și al sectorului mijlociu al râului Olt (Gura Lotrului - Drăgășani).

Centralele hidroenergetice reprezintă o a doua sursă principală de energie electrică, sucursala din Râmnicu Vâlcea a S.C. Hidroelectrica S.A. administrând sectorul Oltului Mijlociu și fiind racordată la sistemul național de distribuție. Centralele hidroenergetice produc energia electrică cu un preț redus și mai puțin poluantă decât centralele termoenergetice. CHE Râmnicu Vâlcea funcționează din anul 1975 și are în custodie amenajările de pe râurile Olt și Lotru.

Alimentarea cu energie electrică a consumatorilor se realizează prin 1942 posturi de transformare și 16 stații de transformare, iar consumatorii industriali dispun de stații de transformare proprii. Sistemul de distribuție al energiei electrice furnizează energie electrică consumatorilor județului Vâlcea, rețeaua electrică având următoarea componență:

- 573.900 km rețele de energie electrică 110 kV;
- 2.391.030 km rețele de energie electrică 20 kV;
- 4.440.85 km rețele de energie electrică 0,4kV.

Iluminatul public

Iluminatul public se realizează prin intermediul rețelei electrice de joasă tensiune (0.4 kV), care însumează 3.419,46 km, rețea pozată pe stâlpi din beton.

La nivelul județului Vâlcea iluminatul public deservește 90 de localități.

Surse alternative de energie

Sursele alternative, regenerabile și nepoluante de energie utilizate în județ, aflate în continuă dezvoltare sunt: hidroenergie, energia geotermală, energia solară și eoliană. În acest sens, în anul 2007 s-a realizat sistemul de încălzire centralizat în orașul Călimănești prin utilizarea zăcământului geotermal existent în zonă, utilizând o cantitate de 214.673 m³ de apă geotermală la o temperatură medie de 196⁰ C și presiune 0,5 bar⁵⁸. Mai multe societăți comerciale și-au implementat sisteme proprii de producere a energiei electrice necesare consumului propriu precum și înaintării surplusului în Sistemul Energetic Național (ON – GRID) printre care amintim Fabrica de Furaje și Nutrețuri Combinate din localitatea Băbeni (103 KWp) și Ferma Avicolă din localitatea Frâncești (200 KWp)⁵⁹.

În dorința identificării unor noi surse alternative de energie Centrul Național de Hidrogen și Pile de Combustie Vâlcea din cadrul Institutului Național de Cercetare – Dezvoltare pentru

⁵⁷ Sursa: adresa SC CET Govora SA

⁵⁸ http://www.anpm.ro/anpm_resources/migrated_content/files2/ENERGIA_200910165716890.pdf

⁵⁹ <http://energie-verde.ro/exemple-de-aplicatii/164-instalatii-si-parcuri-fotovoltaice>

Tehnologii Criogenice și Izotopice Rm. Vâlcea desfășoară activități de cercetare în domeniul pilei de combustibil cu hidrogen.

Potențialul solar

În Regiunea Sud-Vest Oltenia, zonele de interes (areale) deosebit pentru aplicațiile electroenergetice ale energiei solare sunt: suprafețele cu cel mai ridicat potențial acoperă în Câmpia Română, zona municipiului Craiova și localitățile limitrofe cu extindere spre sud, până la granița cu Bulgaria, nord-estul județului Olt, **sud-estul județului Vâlcea** unde radiația solară pe suprafață orizontală se situează între 1300 și 1400 MJ / m². Zone cu potențialul moderat (mai puțin de 1300 MJ /m²) acoperă nordul județelor Gorj și Vâlcea⁶⁰.

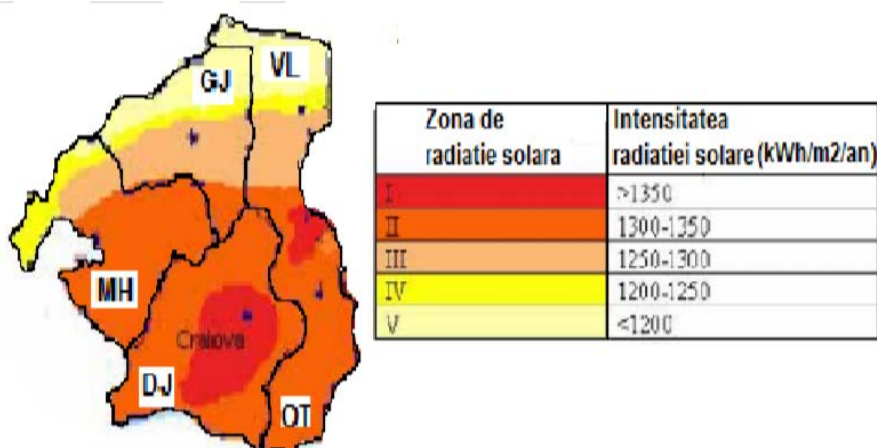

Fig.4.5 - Hartă energie solară Oltenia

Sursa: P.D.R. Sud-Vest Oltenia 2014-2020 (după Studiu privind evaluarea potențialului energetic actual al surselor regenerabile de energie în România, MININD)

Amplasamentul geografic și condițiile climatice favorabile au permis în ultimii ani dezvoltarea de parcuri fotovoltaice în județ⁶¹:

- Dăești – putere 1,98 MW – stație racord Jiblea 110 / 20 kV;
- Nicolae Bălcescu (Primăria Nicolae Bălcescu) – putere 0,5 MW – stație racord Marcea – Galicea LEA 20 kV;
- Horezu (Primăria Horezu) – putere 0,965 MW – stație racord Horezu – Cerna 20 kV;
- Orlești (Primăria Orlești) – putere 0,204 MW – stație racord Marcea – Orlești LEA 20kV;
- Frâncești (S.C. Avicarvil S.R.L.) – putere 0,2 MW;
- Drăgășani (S.C. Cerola S.A.) – putere 0,428 MW – stație racord Drăgășani 110/20 kV;
- Șirineasca (S.C. Solek Project Epsilon S.R.L.) – putere 1,5 MW – stație racord Marcea 110/20 kV;
- Malaia (S.C. Suntech Power S.R.L.) – putere 0,09 MW – stație racord Ciunget – Malaia LEA 20 kV;
- 3 parcuri în sat Zavideni comuna Prundeni – putere individuală 1 MW;
- 2 parcuri fotovoltaice (Green Power și Energy Solution) în comuna Slătioara.

Potențialul eolian

Principala zonă cu potențial energetic eolian este aceea a vârfurilor montane, fără a avea totuși un potențial deosebit.

⁶⁰ Planul de dezvoltare regională Sud-Vest Oltenia 2014-2020

⁶¹ http://indesen.ats.com.ro/baza_date/fotovoltaiic.php

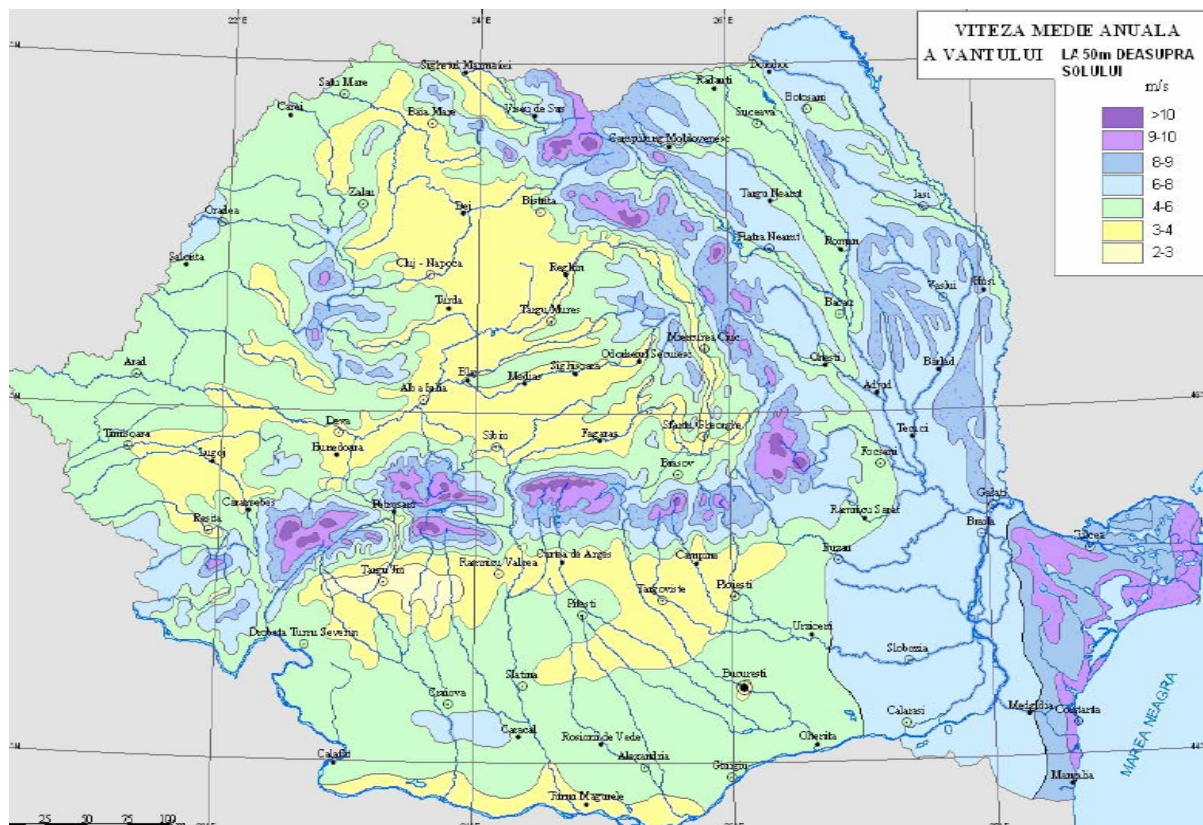

Fig. 4.6 - Caracteristicile de potențial energetic eolian pentru diferite zone în România

Sursa: Studiu privind evaluarea potențialului energetic actual al surselor regenerabile de energie în România, MININD

Potențialul biomasei

În România, biomasa reprezintă 65% din potențialul de energie regenerabilă.

În prezent, în județul Vâlcea CET Govora utilizează în cazanele pe cărbune (coardere după anul 2007) cca. 15-25 mii tone biomasă anual și intenționează creșterea utilizării acestui tip de combustibil.

În județ există un proiect de construire a unei centralei electrice în orașul Horezu, cu termen de finalizare în luna septembrie 2015; centrala va avea o putere nominală de 4,13 MW și va genera un consum de aproximativ 60.000 – 65.000 de tone/an de biomasă lemnoasă.

Potențialul hidroenergetic

În județul Vâlcea pe râurile Lotru și Olt se află un număr important de centrale hidroelectrice care fac din județ unul dintre cei mai mari producători de energie electrică.

Potențialul mediu anual al bazinului Lotru este de 1.243 GWh, valorificarea energetică a debitelor acumulate în lacul Vidra realizându-se în trei trepte de cădere situate între cotele 1.289 și 300 m, în centralele Ciunget, Malaia și Brădișor. Principalele elemente ale amenajării hidroenergetice Lotru sunt⁶²:

- 3 hidrocentrale (Ciunget, Malaia, Brădișor) cu o putere instalată totală de 643 MW;
- 3 stații de pompaj energetic (Petrimanu, Jidoaia, Lotru-Aval) cu o putere instalată totală de 61,5 MW;

⁶² <http://www.hidroelectrica.ro/Details.aspx?page=41>

- 7 baraje, dintre care 5 baraje din beton în arc (Petrimanu, Galbenu, Jidoaia, Lotru-Aval, Brădișor) cu înălțimi cuprinse între 42 și 62 m, un baraj de anrocamente (Vidra) și un baraj din materiale locale (Malaia);
- 82 captări secundare cu o rețea de galerii de 160 km.

Potențialul hidroenergetic al râului Olt este evaluat la 1.867 MW, (17% din potențialul râurilor interioare⁶³). Amenajarea hidroenergetică a Oltului a început în anul 1969, prin construirea hidrocentralei Râmnicu Vâlcea. Pe sectorul mijlociu al Oltului sunt amplasate 12 hidrocentrale tip centrală-baraj (Cornetu, Gura Lotrului, Turnu, Călimănești, Dăești, Râmnicu Vâlcea, Râureni, Govora, Băbeni, Ionești, Zăvideni, Drăgășani), 3 microhidrocentrale și 4 stații de pompaj în spatele digului, având o putere totală instalată de 500,1 MW și o producție de energie electrică de proiect de 1.482,49 GWh/an.

Sucursala Hidrocentrale Râmnicu-Vâlcea are în administrare 16 hidrocentrale (33 hidroagregate), 3 stații de pompaj hidroenergetic (7 grupuri de pompaj) și 3 hidrocentrale (6 hidroagregate). Puterea totală instalată este de 1.201,7 MW din care 643 MW în amenajarea Lotru, 554,9 MW în amenajarea Olt Mijlociu și 3,8MW în microcentrale. Puterea anuală de energie electrică de proiect este de 3.043,61 GWh.

4.1.7. Poștă și telecomunicații

Poșta

Serviciile poștale înregistrează în perioada 2007-2013 un trend descrescător cu 33,19%, aceeași tendință existând și la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia (20,89%). În județul Vâlcea în anul 2013 existau 157 unități poștale, care în același an au avut un volum de activitate raportat la 626 mii corespondențe expediate, 1249 mii trimiteri recomandate, 12 mii colete poștale expediate⁶⁴. Ponderea cea mai semnificativă din total activități o reprezintă trimiterile recomandate cu 66%.

Telecomunicații

În județ sunt înregistrați un număr de 15 furnizori de rețele și servicii de comunicații autorizati⁶⁵ care asigură necesarul de comunicații telefonice fixe și mobile, de date și Internet de mare viteză. Începând cu anul 2014, s-a demarat la nivelul a 42 localități rurale din județul Vâlcea, un proiect pentru dezvoltarea infrastructurii de rețele electronice care să asigure capabilitățile tehnice necesare furnizării de servicii de bandă largă. În acest sens, Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale va construi infrastructura de distribuție în bandă largă, formată din puncte de acces necondiționat și rețele de distribuție de fibră optică⁶⁶.

⁶³ www.hidroelectrica.ro

⁶⁴ Conform datelor statistice furnizate de Institutul Național de Statistică, Tempo on-line

⁶⁵ www.ancom.ro

⁶⁶ <http://www.mcsi.ro/Minister/Proiect-Ro-NET/Proiecte/Proiectul-Ro-NET>

4.2. DEZVOLTARE URBANĂ

4.2.1. Rețeaua de localități

Județul Vâlcea este format din două municipii de rangul II (Râmnicu Vâlcea și Drăgășani), 9 orașe de rangul III (Horezu, Băile Olănești, Băile Govora, Călimănești, Ocnele Mari, Brezoi, Bălcești, Băbeni, Berbești), 78 comune și 560 de sate⁶⁷. Dintre județele Regiunii de dezvoltare Sud-Vest Oltenia, județul Vâlcea are cel mai mare număr de orașe și de sate.

Tabelul nr.4.11 - Organizarea administrativă a teritoriului la nivelul anului 2014

- număr -

Categoriile de unități administrative	Municipii	Orașe	Comune	Sate
Județul Dolj	3	4	104	378
Județul Gorj	2	7	61	411
Județul Mehedinți	2	3	61	344
Județul Olt	2	6	104	377
Județul Vâlcea	2	9	78	560

Sursa: Institutul National de Statistică, Tempo-online

Gruparea municipiilor și orașelor din județul Vâlcea după numărul populației, arată că 55% sunt orașe cu o populație cuprinsă între 5.000 - 9.999 locuitori, 27% sunt orașe cu o populație cuprinsă între 2.000 - 4.999 locuitori, 1 municipiu cu o populație cuprinsă între 20.000 - 49.999 locuitori (Drăgășani), 1 municipiu cu o populație cuprinsă între 100.000 - 199.999 locuitori (Râmnicu Vâlcea).

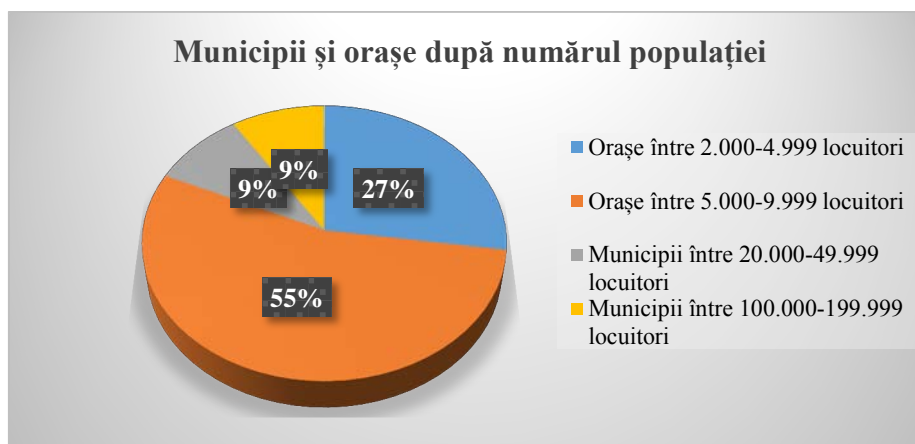

Fig. 4.7 - Structura localităților din Județul Vâlcea

Orașele și municipiile sunt amplasate în luncile unor cursuri de apă și situate în majoritate în jumătatea de nord a județului. Din punct de vedere al suprafeței, indicele de urbanizare este de 13,7%, iar din punct de vedere al locuitorilor, indicele de urbanizare este de 39,11%⁶⁸.

Conform datelor furnizate de Anuarul Statistic al județului Vâlcea, în anul 2013 județul s-a situat pe locul 7 pe țară în ceea ce privește numărul de orașe, cu o pondere de 4,1% în total orașe.

Rețeaua de localități a județului, caracterizată prin dispoziția spațială a centrelor urbane pe două axe – Valea Oltului și axa Râmnicu Vâlcea – Horezu, are o structură dezechilibrată dimensional, formată majoritar din orașe mici și foarte mici, având ca principal centru polarizator municipiul Râmnicu Vâlcea⁶⁹.

⁶⁷ Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

⁶⁸ Raport privind starea mediului în județul Vâlcea pe anul 2013, Agenția pentru Protecția Mediului Vâlcea

⁶⁹ PATJ Vâlcea în Sistem Informațional Geografic

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU PERIOADA 2015-2022

Polii urbani de dezvoltare din județul Vâlcea sunt:

Pol regional: municipiul Râmnicu Vâlcea - rangul II - reședință de județ, centru economic, administrativ și cultural important, cu influență la nivel regional, situat pe o axă majoră de transport, centru al unei zone turistice recunoscute; deține dotări publice diversificate și complexe și are o arie de influență extinsă;

Pol subregional: municipiul Drăgășani – rangul II – centru cu rol de echilibru la nivel județean, al doilea oraș industrial al județului, cu poziționare favorabilă, cuprins în categoria orașelor mijlocii (deși prognoza demografică îl indică la limita inferioară a acestei categorii, cu tendință de scădere accentuată), al cărui rol polarizator se propune a fi consolidat prin dezvoltare economică, atragerea unor companii de vârf și descentralizarea/ delocalizarea unor funcțiuni, în principal administrative și de servicii, precum și prin ridicarea nivelului de dotare și echipare;

Poli locali: orașele Brezoi, Horezu, Băbeni, Berbești, Bălcești, Ocnele Mari – rangul III – orașe de importanță județeană sau zonală cu rol de servire în spațiul rural;

Poli locali - stațiuni turistice: orașele Băile Olănești, Băile Govora, Călimănești – rangul III – stațiuni turistice balneare de interes național, cu arie de influență în cadrul zonei imediate în privința dotărilor teritoriale, dar cu influență extinsă la nivel național ca funcțiune turistică.

Prin PATJ Vâlcea s-au propus ca *poli rurali de dezvoltare* următoarele comune:

- Lădești: sat reședință de comună - rangul IV – propus ca centru de polarizare intercomunală, având în vedere: situarea într-o zonă profund rurală, accesibilitatea, nivelul actual de dotare comparativ cu alte localități rurale din zonă
- Voineasa: sat reședință de comună – rangul IV – stațiune turistică montană de interes național, care poate prelua funcția de centru intercomunal pentru zona montană nord – vestică a județului.

De asemenea, au fost propuse 7 centre de polarizare principale, cărora le corespund 7 arii de influență, stabilire în raport de potențialul economic și demografic, cu nivelul de dotare și echipare, cu poziția în teritoriu și accesibilitatea acestora:

- Râmnicu Vâlcea – centru coordonator pentru orașele Băile Govora, Băile Olănești, Călimănești, Ocnele Mari și comunele: Budești, Bujoreni, Bunești, Berislăvești, Dăești, Golești, Mihăești, Milcoiu, Muereasca, Păușești Maglași, Runcu, Sălătrucel, Stoenesti, Vlădești;
- Drăgășani – centru coordonator pentru comunele: Amărăști, Crețeni, Drăgoești, Glăvile, Gușoeni, Mitrofani, Mădulari, Lungești, Orlești, Prundeni, Scundu, Ștefănești, Șutești, Voicești;
- Horezu – centru coordonator pentru comunele: Bărbătești, Costești, Măldărești, Oțeșani, Păușești, Pietrari, Slătioara, Stroiești, Tomșani, Vaideeni;
- Brezoi – centru coordonator a cărui arie de influență se poate fragmenta în două zone: una polarizată direct de orașul Brezoi și care include comunele Boișoara, Căineni, Perișani, Racovița, Titești, iar a doua pentru care se propune ca centru intercomunal stațiunea Voineasa ce are în aria de influență comuna Malaia;
- Băbeni – centru coordonator pentru comunele: Dănicei, Frâncești, Galicea, Ionești, Nicolae Bălcescu, Olanu, Stoilești, Șirineasa;
- Berbești – centru coordonator pentru comunele: Alunu, Cernișoara, Copăceni, Grădiștea, Mateești, Popești, Sinești;
- Bălcești – centru coordonator pentru o arie extinsă ce se poate fragmenta în două: o zonă polarizată direct de orașul Bălcești, formată din comunele Diculești, Ghioroiu, Făurești, Laloșu, Lăcusteni, Livezi, Susani, Tetoiu, Valea Mare, Zătreni, iar a doua zonă având ca centru intercomunal Lădești, fiind formată din comunele Fârtătești, Lăpușata, Măciuca, Roești, Roșiile, Pesceana, Stănești.

4.2.2. Activitatea întreprinderilor

La nivelul județului, în anul 2014 erau înregistrate 6.746 întreprinderi active, dintre care 21 întreprinderi cu mai mult de 250 salariați.

Afacerile locale sunt dominate de servicii (77% din totalul firmelor), iar în sectorul de industrie și construcții activează 19% din totalul firmelor. Această situație nu este cu mult diferită de contextul național, unde ponderea pentru aceleași sectoare este 76%, respectiv 20%, restul fiind reprezentat de întreprinderi active în sectorul primar (agricultură, silvicultură, pescuit). Situația este similară și la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia, unde din total firme, 77% reprezintă sectorul servicii, iar 19% sectorul industrie și construcții.

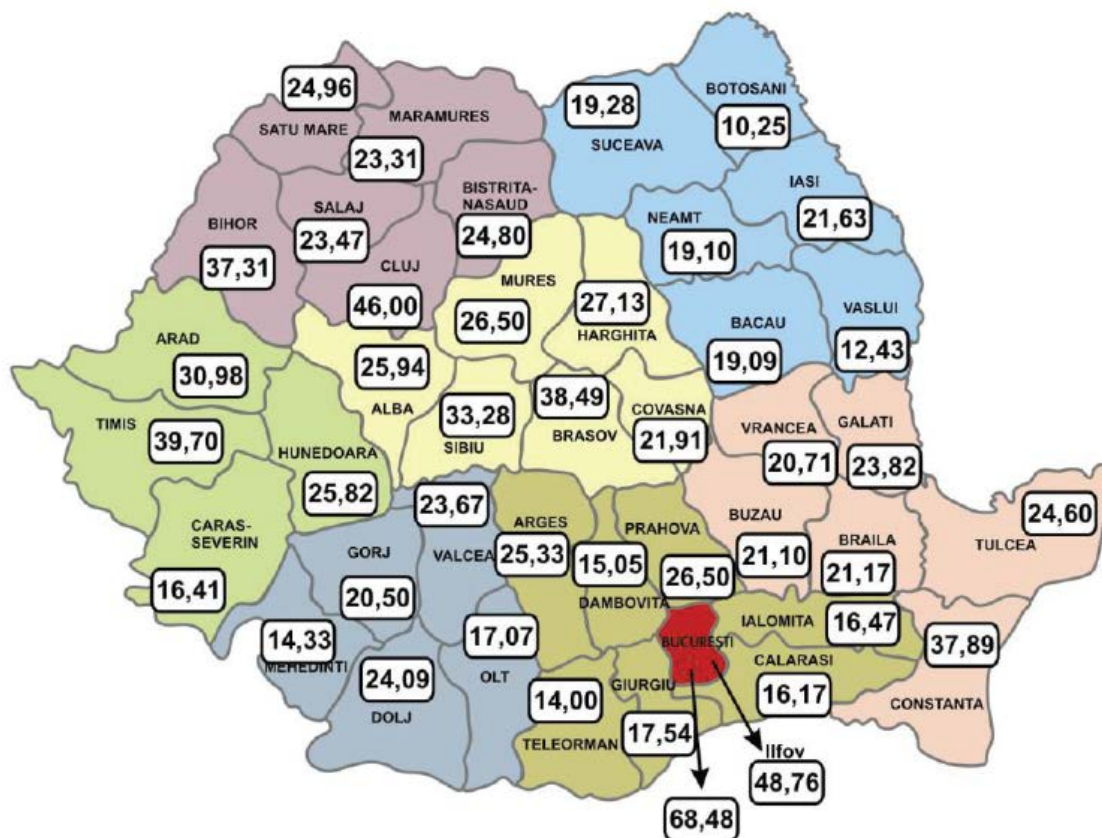

Fig. 4.8 - Densitatea județeană a firmelor (firme la 1000 locuitori)

Sursa: Carta Albă a IMM-urilor 2013

Cea mai mare densitate a firmelor este localizată în mediul urban, în special în municipiile Râmnicu Vâlcea și Drăgășani, fapt care arată o polarizare în detrimentul zonelor rurale și așa puțin dezvoltate. Dintre acestea, 99,68% sunt întreprinderi micro, mici și mijlocii, situație asemănătoare contextului regional și național. Astfel, conform informațiilor Institutului Național de Statistică din anul 2013, la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia, existau 35.264 IMM-uri, reprezentând 99,72% din totalul firmelor existente în județ, iar la nivel național, conform aceleiași surse, 99,67% dintre întreprinderi sunt IMM-uri.

Densitatea firmelor în județ este de 23,67 firme la 1000 locuitori, față de o medie națională de 29,02 și 68,48 în București.

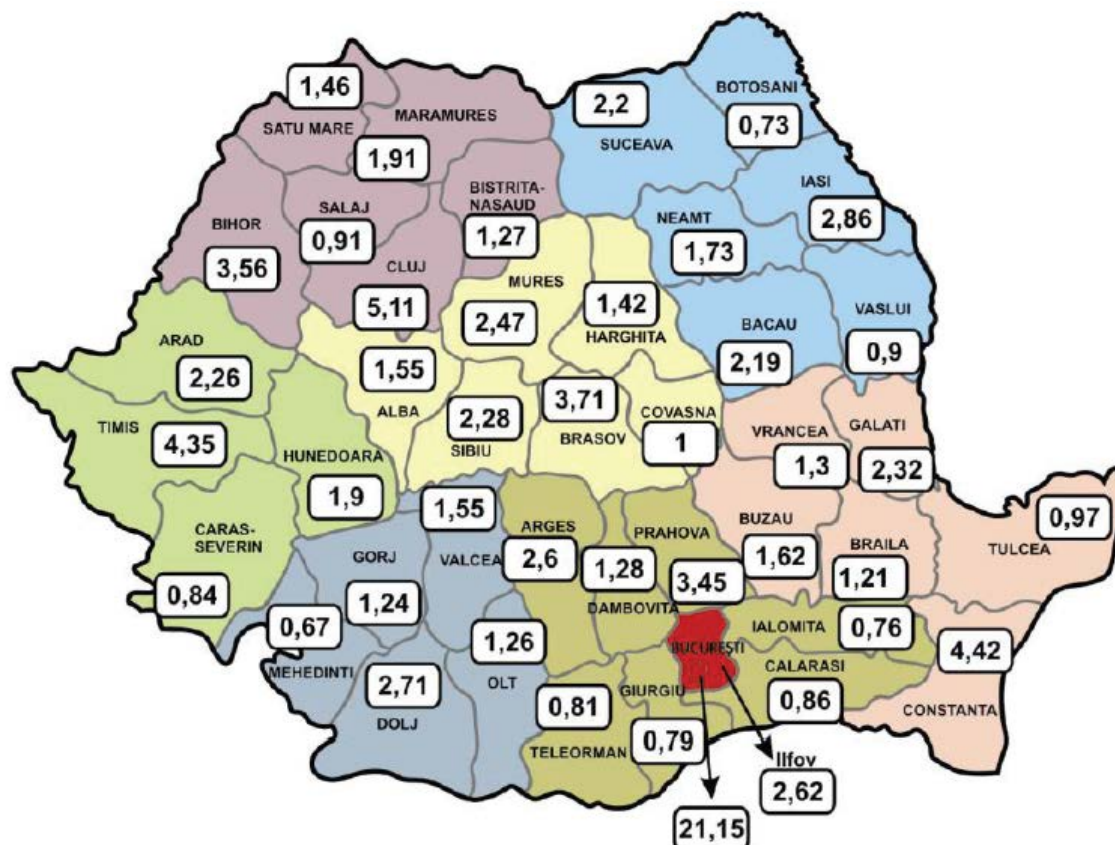

Fig.4.9 - Distribuția pe județe a ponderii IMM-urilor (% din total pe țară)
Sursa: Carta Albă a IMM-urilor 2013

Mai mult, municipiul Râmnicu Vâlcea angajează aproximativ 52% din forța de muncă din județ și participă cu peste 65,67% din cifra de afaceri a județului.

În topul regiunilor, în funcție de numărul de firme, pe ultimul loc se află regiunea Sud-Vest Oltenia (Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt și Vâlcea), regiune în care activează cca. 7,4% din totalul firmelor din România.

În județul Vâlcea, în perioada 2009-2014 evoluția numărului de firme înmatriculate indică un regres, raportat la scăderea cu 63,07% a firmelor înmatriculate în anul 2014, comparativ cu anul 2009.

Tabelul nr.4.12 - Înmatriculări de firme în Județul Vâlcea

An	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Nr. înmatriculări	195	120	114	118	130	72

Sursa: <http://www.onrc.ro/index.php/ro/statistici>

Productivitatea muncii în IMM-uri este de 161,8 mii lei, mai scăzută decât media regională (178,9 mii lei) sau media națională (252,2 mii lei).

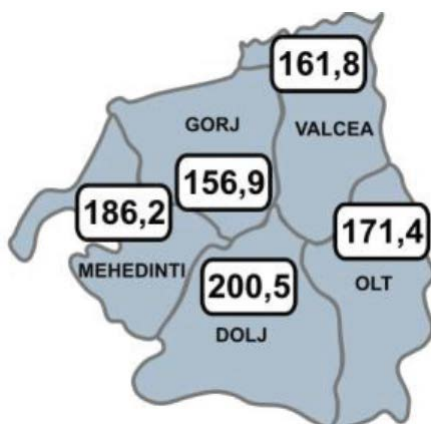

Fig. 4.10 - Productivitate muncii în IMM-uri (2012)
Sursa: Carta Albă a IMM-urilor 2013

4.2.3. Dezvoltarea infrastructurii

Străzile orășenești

În anul 2013, mediul urban din județul Vâlcea cuprindea 746 km de străzi orășenești, din care 28,41% deserveau municipiul Râmnicu Vâlcea, 12,47% orașul Băile Olănești, 9,79% municipiul Drăgășani, 9,51% orașul Horezu. Din total străzi orășenești 60,32% sunt modernizate, cel mai mare nivel de modernizare al străzilor se înregistrează în municipiul Drăgășani 93,15%, urmat de municipiul Râmnicu Vâlcea 73,11%, orașul Bălcești 83,33%, orașul Horezu 67,60%.

Lungimea totală a străzilor din municipiile și orașele din județul Vâlcea reprezenta în anul 2013, 2,60% din valoarea națională (28.675 km), și 25,53% din valoarea regiunii Sud-Vest Oltenia (2922 km). În perioada analizată (2007-2013), lungimea totală a străzilor orășenești a crescut cu 15,47%.

Tabelul nr.4.13 - Lungimea străzilor orășenești (2007-2013)

- km -

Municipiul/Orașul	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	646	651	681	733	733	737	746
Evoluție (%)		0,74	4,61	7,64	0	0,55	1,22
Râmnicu Vâlcea	198	203	203	212	212	212	212
Evoluție (%)		2,53	0	4,43	0	0	0
Drăgășani	69	69	69	69	69	73	73
Evoluție (%)		0	0	0	0	5,79	0
Băbeni	57	57	57	58	58	58	63
Evoluție (%)		0	0	1,75	0	0	8,62
Băile Govora	23	23	23	23	23	23	27
Evoluție (%)		0	0	0	0	0	17,39
Băile Olănești	93	93	93	93	93	93	93
Evoluție (%)		0	0	0	0	0	0
Bălcești	28	28	30	30	30	30	30
Evoluție (%)		0	7,14	0	0	0	0
Berbești	48	48	41	41	41	41	41
Evoluție (%)		0	-14,58	0	0	0	0
Brezoi	30	30	30	30	30	30	30
Evoluție (%)		0	0	0	0	0	0
Călimănești	48	48	48	48	48	48	48
Evoluție (%)		0	0	0	0	0	0
Horezu	29	29	29	71	71	71	71
Evoluție (%)		0	0	144	0	0	0
Ocnele Mari	23	23	58	58	58	58	58
Evoluție (%)		0	152	0	0	0	0

Sursa: INS, Tempo-online, calcule proprii

Tabelul nr.4.14 - Străzile orășenești 2013

	Lungimea străzilor în km, din care:		Nivel de modernizare
	Total	Modernizate	%
Total	746	450	60,32
Municipiul Râmnicu Vâlcea	212	155	73,11
Municipiul Drăgășani	73	68	93,15
Oraș Băbeni	63	37	57,73
Oraș Băile Govora	27	13	48,14
Oraș Băile Olănești	93	28	30,10
Oraș Bălcești	30	25	83,33
Oraș Berbești	41	20	48,78
Oraș Brezoi	30	16	53,33
Oraș Călimănești	48	29	60,41
Oraș Horezu	71	48	67,60
Oraș Ocnele Mari	58	11	18,96

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Utilități

Rețeaua de distribuție a apei potabile

Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile a avut o evoluție pozitivă în perioada 2007-2013, înregistrând o creștere de 61,79%. Extinderea rețelei a vizat orașele: Râmnicu Vâlcea (+59,94%), Băbeni (+23,21%), Băile Olănești (+18,22%), Horezu (+2,2%).

Cantitatea totală de apă potabilă distribuită consumatorilor, populației și agenților economici a fost în anul 2013 de 15.066 mii metri cubi, în scădere cu peste 50% față de anul 2007. Cele mai însemnate scăderi s-au înregistrat în orașele Brezoi, Râmnicu Vâlcea, Călimănești, Băile Govora.

Rețeaua de canalizare

În perioada 2007-2013 lungimea simplă a conductelor de canalizare a înregistrat un trend crescător, numărul de kilometri existenți în anul 2007 (325 km) s-a extins în ultimii 6 ani cu 386,2 km ajungând în 2013 la 711,2 km.

Orașele în care s-au extins rețelele de canalizare, în perioada analizată, au fost: Râmnicu Vâlcea (4,7 km), Băile Olănești (4 km), Brezoi (3,4 km), Drăgășani (1 km).

Tabelul nr. 4.15 - Evoluție rețele de canalizare în mediul urban din județul Vâlcea (km)

Municipiul/Orașul	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	325	338,8	417,1	488,5	544,6	606	711,2
Râmnicu Vâlcea	145,7	145,7	146,4	152,4	152,4	152,4	152,4
Drăgășani	38	38,8	38,8	38,8	38,8	44	39
Băbeni	12	12	12	12	12	12	12
Băile Govora	32	22	22	22	14,5	14,5	14,5
Băile Olănești	9,2	13,2	13,2	13,2	13,2	13,2	13,2
Bălcești	3	3	3	0,6	0,6	0,6	0,6
Brezoi	6,6	6,6	7,8	10	10	10	10
Călimănești	9,5	8,5	8,5	8,5	8,6	8,6	8,6
Horezu	12	12	12	12	12	12	12
Ocnele Mari	1,4	1,4	3,5	2,1	2,1	2,1	2,1

Sursa: INS, Tempo-online

Energia termică

La nivelul județului Vâlcea s-a distribuit în anul 2013 o cantitate de 294,559 Gcal, în creștere cu 6,23% față de 2007.

Tabelul nr. 4.16 - Evoluție energie termică distribuită în județul Vâlcea în intervalul 2007-2013

Municipiul/Orașul	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	277.265	286.194	289.978	305.008	321.498	302.517	292.559
Râmnicu Vâlcea	266.165	273.851	278.550	293.485	310.156	291.539	284.720
Băile Olănești	2200	2531	2232	2183	1950	1722	1557
Călimănești	6696	7347	7701	8069	8159	7409	7400
Horezu	1234	1495	1495	1271	1233	1847	882

Sursa: INS, Tempo-online

Gazele naturale

Lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor naturale din mediul urban din județul Vâlcea a avut un trend crescător în perioada 2007-2013, cu 62,55%.

Tabelul nr.4.17 - Lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor în județul Vâlcea (km)

Municipiul/Orașul	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	342,6	347,3	391,8	511	550,1	560,1	556,9
Râmnicu Vâlcea	166,8	176,9	203,9	240,8	234,2	231,5	232,4
Drăgășani	44	42,2	52,9	52,7	53,6	53,7	53,7
Băbeni	30,6	28,9	30	30,9	31	31	31
Băile Govora	12,3	13	13	12,6	12,6	12,6	12,5
Băile Olănești				22,7	29,6	29,6	29,9
Bălcești	5,8	5,8	5,8	6,5	6,5	6,5	6,5
Călimănești				17,1	43,8	42,8	44,1
Ocnele Mari	2,5	2,4	2,4	6,9	6,9	6,9	7,2

Sursa: INS, Tempo-online

Volumul total de gaze naturale livrate consumatorilor înregistrează în perioada 2007-2013 un trend descrescător, cu peste 50%.

Tabelul nr.4.18 - Evoluția volumului de gaze naturale distribuite în mediul urban [Gcal]

Municipiul/Orașul	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	177.877	158.768	121.167	127.165	270.431	76.858	65.698
Râmnicu Vâlcea	155.778	143.432	103.167	107.859	87.852	56.404	44.624
Drăgășani	12.018	7600	9597	10.479	10.444	10.009	9339
Băbeni	5300	2201	2106	2124	2191	2309	2503
Băile Govora	1680	1526	1505	1564	1556	1359	1243
Băile Olănești				71	995	1077	949
Bălcești	619	371	593	558	579	636	556
Călimănești					30	230	384
Ocnele Mari	81	62	71	79	101	118	136

Sursa: INS, Tempo-online

4.2.4. Fondul de locuințe

În anul 2013 numărul de locuințe din mediul urban din județul Vâlcea reprezenta 41,61 % din totalul locuințelor, sub media la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia (54,54%). Creșteri ale suprafeței locuibile sunt semnificative în Călimănești, urmată de Ocnele Mari, Brezoi, Râmnicu Vâlcea, Drăgășani, Băile Olănești.

Tabelul nr.4.19 - Situația locuințelor din mediul urban din județul Vâlcea

	Total (urban și rural)	Mediul urban	% urban din total	Nr.persoane/ locuință
Regiunea S-V Oltenia	8.799.832	4.800.141	54,54%	4,23
Dolj	282.666	137.600	48,68%	2,33
Gorj	160.304	68.731	42,87%	2,13
Mehedinți	131.627	55.636	42,26%	2,01
Olt	190.515	73.594	38,62%	2,29
Județ Vâlcea	181.897	75.702	41,61%	2,04
Râmnicu Vâlcea		44.939		2,19
Drăgășani		7.966		2,24
Băbeni		3.380		2,50
Băile Govora		1.240		1,97
Băile Olănești		2.023		2,06
Bălcești		2.835		1,71
Berbești		2.610		1,85
Brezoi		2.957		1,71
Călimănești		3.512		2,17
Horezu		2.741		2,28
Ocnele Mari		1.499		2,20

Sursa: INS, Tempo-online, calcule proprii

În privința numărului de persoane ce revin la o locuință din mediul urban Regiunea Sud-Vest Oltenia este sub media regională de 4,23 persoane/locuință. În județul Vâlcea valoarea este 2,04 persoane/locuință, evidențiindu-se orașele Băbeni, Horezu, Drăgășani cu respectiv 2,50 persoane/locuință, 2,28 persoane/locuință și respectiv 2,24 persoane/locuință. Orașele Brezoi, Bălcești și Băile Govora se situează sub media la nivel de județ.

4.2.5. Spații verzi

Zona urbană a județului Vâlcea dispune de o suprafață de 348 hectare de spații verzi, raportată la un număr de 164.649 locuitori. Suprafața medie a spațiilor verzi din principalele zone urbane din județul Vâlcea se află peste valoarea recomandată de Comisia Europeană (12 m²/locuitor), fiind avantajate de zona montană și suprafața mare a fondului forestier. Doar două localități urbane se află sub valoarea recomandată – Băbeni și Berbești.

Tabelul nr.4.20 - Suprafața spațiilor verzi în mediul urban din județul Vâlcea (2013)

Municipiu/oraș	Suprafața totală (ha)	Spațiile verzi (m²/locuitor)
TOTAL	348,00	17,79
Râmnicu Vâlcea	119,00	12,04
Drăgășani	63,00	35,25
Băbeni	5,00	5,91
Băile Govora	21,00	85,74
Băile Olănești	63,00	150,50
Bălcești	6,00	12,33
Berbești	1,00	2,06
Brezoi	15,00	24,90
Călimănești	37,00	48,54
Horezu	12,00	19,16
Ocnele Mari	6,00	18,13

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

4.2.6. Dezvoltarea serviciilor publice

Iluminatul public

Serviciile de iluminat public din mediul urban al județului Vâlcea sunt asigurate de autoritățile locale (Municipiul Râmnicu Vâlcea, Orașul Băile Govora, Orașul Băile Olănești, Orașul Băbeni, Orașul Bălcești, Orașul Berbești, Orașul Brezoi, Orașul Călimănești, Orașul Horezu, Orașul Ocnele Mari) sau de către operatorii privați (Luxten Lighting Company S.A ș.a.).

Servicii de salubritate

Serviciile de salubritate sunt asigurate de către autoritățile publice locale sau de către operatorii privați autorizați de către Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice.

Transport urban

Transportul public local de persoane este prezent numai în municipiul Râmnicu Vâlcea; transportul se realizează cu 51 vehicule pentru transport public de pasageri (2013). Numărul de pasageri transportați a fost de 4.562 persoane în anul 2013, în creștere cu 9,03% față de anul 2012.

Tabelul nr.4.21 - Evoluția numărului de pasageri transportați în transportul public local

Tip vehicule	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Autobuze și microbuze	5.305	4.159	4.577,6	3.792	3.925	4.184	4.562

Sursa: INS, Tempo-online

Transportul local este asigurat de S.C. ETA S.A, iar transportul județean prin intermediul operatorilor autorizați (S.C. ETA S.A., S.C. Antares Transport S.A, S.C. Vilextur S.R.L., S.C. Colombi S.R.L., S.C. Viltrans S.R.L, S.C. Horas S.R.L, Normandia Service Srl, etc.).⁷⁰

4.2.7. Sănătate

În județul Vâlcea se remarcă amplasarea principalelor dotări medicale în mediul urban, în special în municipiul Râmnicu Vâlcea, care concentrează o paletă diversificată de unități sanitare din sectorul public și privat: spitale, dispensare medicale, policlinici, centre de diagnostic și tratament, ambulatorii integrate spitalelor și de specialitate, cabinete medicale de familie, cabinete stomatologice, laboratoare medicale, farmacii etc.

Tabelul nr.4.22 - Evoluția numărului de paturi din unitățile sanitare ale județului Vâlcea în intervalul 2007-2014

Categoriile de unități sanitare	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
In spitale (inclusiv centre de sănătate) - proprietate publică	2247	2257	2257	2184	2129	2129	2129	2099
<i>Din care:</i>								
Râmnicu Vâlcea	1306	1306	1306	1263	1263	1263	1263	1263
Drăgășani	256	256	256	256	256	256	256	246
Bălcești (desființat)	55	55	55	55	-	-	-	-
Brezoi	67	67	67	67	67	67	67	67
Călimănești	80	90	90	90	90	90	90	90
Horezu	150	150	150	150	150	150	150	150
Proprietate privată – total	22	22	30	30	30	36	36	36
In unități medico-sociale – proprietate publică	44	44	30	51	50	50	50	50

Sursa: INS, Tempo-online

⁷⁰ <http://www.anrsc.ro/>

Categoriile de unități sanitare existente în mediul urban sunt: spitale și ambulatorii integrate spitalului (Râmnicu Vâlcea, Drăgășani, Brezoi, Horezu, Călimănești), policlinici (Râmnicu Vâlcea, Drăgășani, Băile Govora, Băile Olănești, Călimănești, Horezu), dispensare medicale (Râmnicu Vâlcea), servicii de reabilitare și recuperare medicală (Băile Govora, Râmnicu Vâlcea, Berbești, Băile Olănești, Drăgășani), laboratoare (Râmnicu Vâlcea, Drăgășani), medicină dentară, servicii de îngrijire la domiciliu, farmacii ș.a.

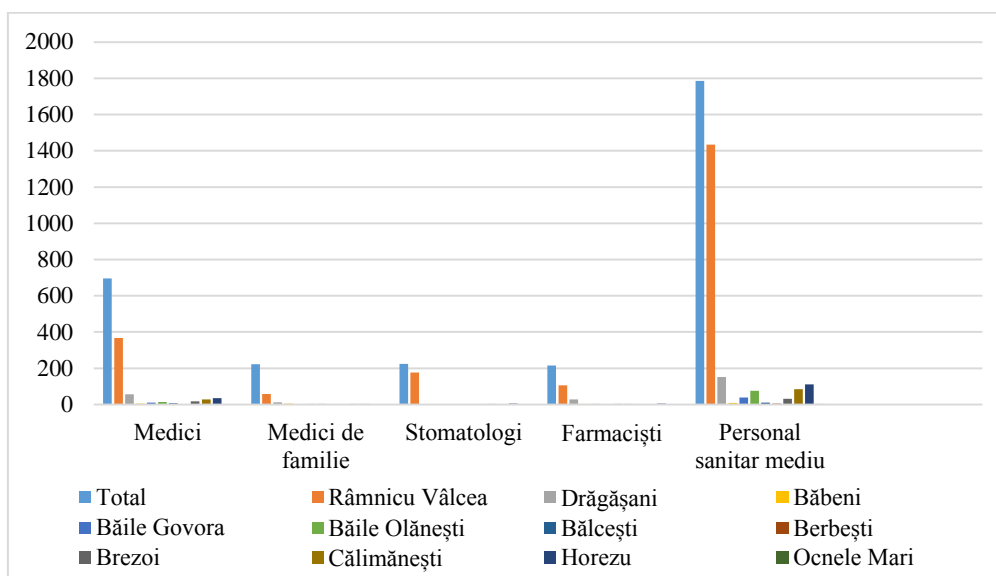

Fig.4.11 - Distribuția personalului medico-sanitar în mediul urban din județul Vâlcea (2013)
Sursa: INS, Tempo-online

În ceea ce privești numărul de paturi existente în unitățile sanitare, în perioada 2007-2014, acestea au scăzut cu 5,58%.

Personalul medico-sanitar este format din 600 medici din sistemul de stat, din care 76% reprezintă mediul urban (458 medici), 95 persoane în sistemul privat, din care 91,57% sunt în mediul urban (87 medici); 224 stomatologi (din care 84,82% reprezintă sistemul privat), 215 farmaciști, 2.211 personal medico-sanitar (din care 88,47% sunt în mediul urban).

La sfârșitul anului 2013 în creșele din sistemul public erau înregistrați un număr de 374 copii, din care 74,59% erau în municipiul Râmnicu Vâlcea (279 copii), 9,36% în Drăgășani (35 copii), 7,48% în Bălcești (28 copii), 8,55% în alte localități (32 copii).

4.2.8. Siguranța publică⁷¹

Inspectoratul de Poliție este organizat în 12 secții municipale și orașenești (Poliția municipiului Râmnicu Vâlcea, Poliția municipiului Drăgășani, Poliția orașului Băbeni, Poliția orașului Băile Govora, Poliția orașului Băile Olănești, Poliția orașului Bălcești, Poliția orașului Berbești, Poliția orașului Brezoi, Poliția orașului Călimănești, Poliția orașului Horezu, Poliția orașului Ocnele Mari, Poliția stațiunii Voineasa) și 11 secții rurale⁷². De asemenea, în județ funcționează și structuri ale *Poliției Locale*.

Combaterea criminalității reprezintă cel mai important segment al activității poliției, eforturile concentrându-se în special pe descoperirea faptelor de natură penală, identificarea autorilor, probarea activității infracționale și tragerea acestora la răspundere.

⁷¹ Informații preluate din documentul *Raport privind evaluarea activității Inspectoratului de Poliție al Județului Vâlcea (2013)*

⁷² <http://vl.politiaromana.ro/ro/ipj-valcea/unitati-teritoriale>

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU PERIOADA 2015-2022

Tabelul nr.4.23 - Situația operativă privind infracțiunile sesizate și constatate la nivelul I.P.J. Vâlcea în anul 2013

Indicator	Valori anul 2010	Valori anul 2011	Valori anul 2012	Valori anul 2013
Locul pe care îl ocupă unitatea în clasamentul pe țară – criminalitate SESIZATĂ/ Număr infracțiuni sesizate	4/17762	7/15833	6/15438	8/14358
Locul pe care îl ocupă unitatea în clasamentul pe țară – criminalitate STRADALĂ SESIZATĂ / Număr infracțiuni	19/525	25/479	29/446	26/427
Locul pe care îl ocupă unitatea în clasamentul pe țară – ÎNCEPERE URMĂRIRE PENALĂ / Număr infracțiuni cu IUP	17/7142	11/6967	7/7516	10/6974

Sursa: Raport privind evaluarea activității Inspectoratului de Poliție al Județului Vâlcea (2013) , pag.4

În ceea ce privește infracționalitatea sesizată, deși județul Vâlcea se situează peste media națională, numărul absolut al infracțiunilor sesizate a scăzut față de 2012 cu 1.080 infracțiuni, iar față de 2010 cu 3.404 infracțiuni. În același timp, privitor la infracționalitatea stradală sesizată, inspectoratul se situează pe locul 26 cu 427 infracțiuni, înregistrând cea mai mică valoare față de anii trecuți. Scăderea infracționalității stradale sesizate și a celei sesizate în general, indică printre altele și o mai mare eficiență a activităților preventive desfășurate. Indicatorii privind activitatea de constatare, respectiv numărul de infracțiuni din dosarele în care s-a început urmărirea penală în anul 2013, situează inspectoratul pe locul 10 pe țară⁷³.

În anul 2014 rata criminalității a înregistrat valori ridicate, în special în mediul urban: Băbeni (306,90%), Berbești (107,41%), Brezoi (138,10%), Călimănești (306,90%), Drăgășani (537,07%), Horezu (153,45%), Râmnicu Vâlcea (5554,83%)⁷⁴.

În funcție de mediul de producere al infracțiunilor sesizate evoluția criminalității se prezintă astfel: în mediul urban infracțiunile sesizate au scăzut cu 4,63% de la 7.862 la 7.498, față de anul 2012, iar în mediul rural au scăzut cu 9,96%, de la 7.568 la 6.814.

Ponderea cea mai mare o reprezintă infracțiunile de natură judiciară (56,45% din totalul infracțiunilor sesizate), aspect care se regăsește și la nivel național.

În ceea ce privește criminalitatea economico-financiară (doar cu IUP), I.P.J. Vâlcea ocupă locul 30, volumul criminalității de 247,79 fiind sub media națională care este de 317 infracțiuni la 100.000 locuitori.

Referitor la constatările pe linie de evaziune fiscală se înregistrează creșteri, de la 173 la 223 (+50, +28,9%), aspect important, mai ales în contextul în care se pune un mare accent pe prevenirea și descoperirea acestor infracțiuni.

Infracțiunile stradale sesizate au cunoscut un trend descendent la nivelul județului de la 543 fapte în anul 2009, la 525 în anul 2010, la 479 în anul 2011, la 446 în anul 2012 și la 427 în anul 2013, ceea ce reprezintă un aspect foarte important, având în vedere impactul social deosebit al acestor infracțiuni. Scăderea numărului de infracțiuni se reflectă și în volumul criminalității, ceea ce face ca inspectoratul să se situeze pe locul 26, mult sub media națională.

Poliția de proximitate și siguranța comunității

Poliția de proximitate a desfășurat activități de consiliere a cetățenilor și pe linia prevenirii și combaterii faptelor anti-sociale, vizând îndeosebi protejarea categoriilor de populație defavorizate, monitorizarea stărilor conflictuale în stare latentă, aplanarea operativă a conflictelor intrafamiliale.

⁷³ <https://ziaruldevalcea.ro>

⁷⁴ <https://vl.politiaromana.ro/ro/informatii-utile/statistici-evaluari>, Coeficienți de criminalitate specifică la nivel de municipiu/ oraș/comună pentru județul Vâlcea pentru anul 2014

Siguranța traficului rutier

Activitățile desfășurate de efectivele specializate ale poliției cu atribuții privind circulația rutieră au avut în vedere atingerea obiectivului general al Poliției Române în domeniu, respectiv „Asigurarea fluenței traficului rutier și a siguranței circulației pe drumurile publice”.

În cursul anului 2013 a fost înregistrat un număr total de 454 (-103) evenimente rutiere soldate cu victime. Din datele statistice privind numărul accidentelor rutiere rezultă că, în anul 2013 au avut loc cele mai puține accidente din ultimii 5 ani.

4.2.9. Educație

În perioada 2007-2013 a scăzut numărul unităților școlare din mediul urban din județul Vâlcea, aceeași tendință înregistrându-se la nivel regional. Numărul de unități școlare din mediul urban (70 unități) reprezintă 45,75% din totalul unităților școlare din județ.

Populația școlară din mediul urban, cât și personalul didactic, au înregistrat în perioada 2007-2013, un trend descrescător. Numărul de elevi și studenți era în anul 2013 de 61.291 persoane, în scădere față de anul anterior (-0,44%), iar față de 2007 cu 13,81%. Numărul de studenți a scăzut reducându-se cu mai mult de 50%.

Numărul de copii înscriși în grădinițe a scăzut cu 20,80%, iar al elevilor din învățământul preuniversitar cu 9,76%. Scădere importantă s-a înregistrat la elevii înscriși în învățământul profesional de la 3.909 (anul 2007) la 288 (anul 2013). La polul opus, se înregistrează creșteri ale numărului de elevi din învățământul postliceal, de la 408 persoane (2007) la 2.043 persoane (2013). Din total elevi înscriși în învățământul postliceal, un procent de 94,66% sunt elevi înscriși la unitățile din municipiul Râmnicu Vâlcea.

Tabelul nr.4.24 - Rețeaua școlară din mediul urban din județul Vâlcea

Localitate	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	168	168	170	147	149	148	153
Râmnicu Vâlcea	47	48	49	40	40	40	43
Drăgășani	7	7	7	7	11	11	11
Băbeni	4	4	4	4	4	4	4
Băile Govora	1	1	1	1	1	1	1
Băile Olănești	2	2	2	1	1	1	1
Bălcești	2	2	2	1	1	1	1
Brezoi	2	2	2	1	1	1	2
Călimănești	4	4	4	3	3	3	3
Horezu	4	4	4	3	2	2	3
Ocnele Mari	1	1	1	1	1	1	1

Sursa: INS, Tempo-online

Tabelul nr.4.25 - Infrastructura școlară din mediul urban

Indicator	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Săli de clasă							
Total:	2481	2496	2371	2264	2158	2228	2299
Din care urban:	1205	1206	1172	1128	1184	1153	1232
Laboratoare școlare							
Total:	351	399	378	438	363	344	356
Din care urban:	216	251	244	289	236	208	218
Ateliere școlare							
Total:	115	105	111	110	123	102	100
Din care urban:	82	72	82	84	98	83	75

Indicator	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Săli de gimnastică							
Total:	91	94	85	97	89	88	88
Din care urban:	43	41	41	45	45	41	42
Terenuri de sport							
Total:	98	89	96	97	77	103	110
Din care urban:	36	36	35	33	31	40	41
Numărul de PC-uri							
Total:	2870	3183	4193	4327	4178	4477	4713
Din care urban:	1974	2237	2531	2595	2717	2811	2995

Sursa: INS, Tempo-online

Numărul de absolvenți din mediul urban reprezintă 77,05% (6.704 persoane) din totalul absolvenților pe județ (8.702 persoane).

În perioada 2007-2013 personalul didactic din mediul urban a scăzut cu 12% și reprezintă 58,27% din total persoane angajate în sistemul de învățământ din județ, numărul de săli de clasă și laboratoare a scăzut, dar a crescut numărul de terenuri de sport și calculatoare personale.

4.3. PROTECȚIA MEDIULUI

4.3.1 Calitatea factorilor de mediu

Calitatea apei

Județul Vâlcea are o rețea hidrografică relativ densă și are întreaga suprafață cuprinsă în bazinul hidrografic Olt. Resursele de apă ale județului sunt constituite din: ape de suprafață (râuri interioare, lacuri naturale și artificiale) și ape subterane.

Tabelul nr.4.26 - Resursele de apă ale județului Vâlcea

Categoria de resurse	Resursa potențială (mil.mc)	Resursa tehnic utilizabilă (mil. mc)
Râuri interioare	5.480	1.682
Ape subterane	1.079	934
TOTAL	6.559	2.616

Sursa: Raport privind starea mediului în județul Vâlcea pe anul 2013

Apele de suprafață

Din totalul apei utilizate mai mult de două treimi se utilizează pentru activități industriale, iar restul pentru consumul populației – această utilizare este dinamică, în special consumul industrial putând avea fluctuații importante prin închiderea sau deschiderea unor noi unități.

Tabelul nr.4.27 - Cerința de apă pentru anul 2013

Din surse de suprafață (mii mc)		Din subteran (mii mc)	
Populație	15.670	Populație	4.340
Industrie	44.702	Industrie	4.351
Agricultură	-	Agricultură	203

Sursa: Raport privind starea mediului în județul Vâlcea pe anul 2013

După starea ecologică clasificarea apelor de suprafață se realizează pe baza elementelor de calitate biologice, hidromorfologice, chimice și fizico-chimice și cuprinde categoriile: foarte bună (I), bună (II), moderată (III), slabă (IV) și proastă (V).

În urma analizelor efectuate în 2013, repartitia apelor de suprafață (râuri) pe categorii de calitate se prezintă astfel: din total 882 km lungime, râul Olt are o stare de evaluare ecologică *foarte bună* pentru 180 km, 570 km au o stare de evaluare *bună*, iar 132 km au o stare de evaluare *moderată*. În ceea ce privește calitatea apei lacurilor de acumulare de pe teritoriul județului Vâlcea, s-a constatat o stare ecologică *moderată/bună*. În raport cu concentrația de nitrați și fosfați, calitatea apelor de suprafață este *moderată/bună* sau foarte bună.

Apele subterane

Pentru monitorizarea calității apelor subterane, au fost utilizate analizele din 16 foraje distribuite în lunca și terasele Oltului inferior, Vestul Depresiunii Valahe și din zona Buila-Vânturarița. În general nu sunt semnalate probleme deosebite, totuși în anul 2013 au fost înregistrate depășiri ale valorilor normale la indicatorul *azotat* pentru corpul de apă subterană Lunca și terasele Oltului inferior, forajul Sinești.

Tabelul nr.4.28 - Foraje din rețeaua de monitorizare a calității apelor subterane cu depășiri ale valorii de prag la indicatorul *azotat* în anul 2013

Nr.crt.	Denumire corp de apă subterană	Denumire foraj	NO3 (>50mg/l) HG53/2009
1	Lunca și terasele Oltului inferior	Sinești	87.13

Sursa: Raport privind starea mediului în județul Vâlcea pe anul 2013, pag.66

Apa potabilă

Neconformitățile unor parametri indicatori din legea calității apei potabile s-au datorat unor deficiențe, incidente sau accidente în exploatarea sistemelor de aprovizionare cu apă potabilă, cu impact redus asupra calității apei (defecțiuni pompe dozatoare dezinfectant, expirare substanțe dezinfectante tip hipoclorit de sodiu)⁷⁵.

Calitatea aerului

Calitatea aerului a fost monitorizată prin două stații automate:

- VL1 – stație de fond urban, amplasată în Grădina Zoologică Rm. Vâlcea;
- VL2 – stație industrială, amplasată pe platforma chimică Rm. Vâlcea.

Poluanții atmosferici monitorizați și anume dioxidul de sulf (SO₂), oxizii de azot (NO_x), emisiile de amoniac (NH₃), emisiile de plumb, metalele grele, mercur, poluanți organici persistenti - luați în considerare în evaluarea calității aerului înconjurător sunt în conformitate cu cerințele impuse prin reglementările legale. În județul Vâlcea nu s-au produs evenimente care să ducă la poluarea aerului. Evoluția concentrațiilor poluanților mediate pe cele două stații, arată o îmbunătățire treptată a calității aerului, exceptând pulberile în suspensie.

Reducerea emisiilor poluante din surse fixe și în special cele din instalațiile mari de ardere, precum și a celor din traficul rutier sunt obiective majore pentru agenții economici și administrația locală. În acest sens, au fost luate o serie de măsuri pentru limitarea emisiilor atmosferice datorate surselor fixe (surse industriale) și surselor mobile (trafic rutier)⁷⁶:

- reabilitarea și modernizarea S.C. CET Govora S.A.(realizarea instalației pentru monitorizarea și controlul arderii la IMA2 și IMA3 în scopul reducerii emisiilor de NO_x;

⁷⁵ Sursa: Raport privind starea mediului în județul Vâlcea pe anul 2013, pag. 66

⁷⁶ <http://www.anpm.ro>

- re tehnologizarea electrofiltrelor la IMA3; reevaluarea lucrărilor prevăzute în Studiul de fezabilitate de reducere a emisiilor de SO₂, NO_x, pulberi în suspensie la IMA2);
- realizarea unei trepte suplimentare de epurare a gazelor pentru reținerea amoniacului (98%) la S.C. Uzinele Sodice Govora S.A.;
- modernizarea instalației de captare–evacuare a gazelor din hala de grunduire–vopsire la S.C. Protechim S.A. Râmnicu Vâlcea;
- achiziționarea și montarea unui sistem de monitorizare continuă a emisiilor de poluanți pentru instalația AF-DOF (NO_x, CO, CO₂, TOC, SO₂) la S.C. Oltchim S.A. în scopul supravegherii continue a emisiilor de poluanți;
- înnoirea parcului auto destinat transportului în comun;
- informarea și conștientizarea populației cu privire la promovarea transportului durabil.

Situația principalilor poluanți monitorizați se prezintă în felul următor:

Dioxidul de azot⁷⁷

În județ, principalele surse de poluare cu oxizi de azot sunt reprezentate de: procese de ardere energetică la CET Govora S.A., procese de producție, instalații de ardere neindustriale, agricultura și traficul rutier, ponderea acestuia din urmă crescând alarmant în ultimii ani.

Nivelul concentrațiilor de NO₂ a fost măsurat la Stația de monitorizare VL2, unde s-a înregistrat o captură de 81,16%. Valoarea limită orară pentru dioxidului de azot (200 μg/mc) nu a fost depășită, la stația VL2. Cele mai mari valori orare au fost atinse în situații de calm atmosferic sau în cazul producerii unei inversiuni termice. Valoarea limită anuală pentru protecția sănătății umane (perioada de mediere pe anul calendaristic de 40 μg/mc) nu a fost depășită la stația VL2.

Monoxidul de carbon

În județ, sursele majore de monoxid de carbon sunt procesele industriale de pe Platforma Chimică Râmnicu Vâlcea, procesele neindustriale și traficul rutier.

Ozonul

În ultimii ani, emisiile antropogene s-au amplificat foarte mult. Emisiile care provin de la autovehicule provoacă formarea de fotooxidanți în troposferă. Ozonul troposferic se formează în atmosferă din substanțe precursorare (oxizi de azot și compuși organici volatili) în urma reacțiilor chimice care au loc în prezența radiațiilor solare. Pe platforma chimică Râmnicu Vâlcea, în condiții favorabile, cu insolație puternică și emisii de compuși organici volatili, are loc formarea ozonului troposferic și a altor oxidanți fotochimici.

Ozonul a fost monitorizat la ambele stații automate, dar datele culese au arătat faptul că sunt respectate limitele impuse de legislația în vigoare. Analiza statistică a valorilor înregistrate a relevat faptul că:

- nici o concentrație orară nu a atins valorile pragurilor de informare sau alertă (180 μg/mc și respectiv 240 μg/mc) stabilite prin Legea 104/2011;
- cele mai ridicate valori de ozon troposferic s-au înregistrat în perioada caldă a anului, perioadă cu temperaturi mari și durată mai mare de iluminare diurnă, factori care favorizează reacțiile fotochimice de formare a ozonului

Pulberi în suspensie⁷⁸

Pulberile în suspensie PM10 (cu diametrul mai mic de 10 microni) și PM2.5 (cu diametrul mai mic de 2,5 microni) au fost monitorizate de cele două stații automate de monitorizare; captura de date nu a îndeplinit criteriile de evaluare impuse de legislația în vigoare.

⁷⁷ Informații preluate din Raport privind starea mediului în județul Vâlcea pe anul 2013, pag.25

⁷⁸ Informații preluate din Raport privind starea mediului în județul Vâlcea pe anul 2013, pag. 30

Pulberile în suspensie (fracția PM10) sunt principalul poluant pentru care depășirile concentrației maxime admise sunt semnificative (perioada de mediere 24 h). Astfel, în anul 2013 frecvența de depășire a fost de 25,5%, comparativ cu anul 2012, pentru stația de fond urban V11 și de 9,91% pentru stația industrială VL2.

În județul Vâlcea, concentrațiile mari de pulveri în suspensie provin din procesele de ardere, de la halda de cenușă și zgură aparținând CET Govora S.A., dar și de la întreprinderile Oltchim S.A., Uzinele Sodice Govora S.A., șantierele de construcții și traficul rutier.

Benzenul

Valoarea limită anuală impusă, de $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$, nu a fost depășită; pe parcursul anului 2013, la stația VL2, valoarea anuală a fost de $1,93 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Calitatea solului

Calitatea solurilor din județul Vâlcea este influențată de o serie de factori, evidențiați în cele ce urmează.

Îngrășăminte

Utilizarea nerațională a îngrășămintelor chimice determină apariția unui exces de azotați și fosfați, care au efect toxic asupra microflorei din sol și duce la acumularea acestor elemente în plante. În perioada analizată, s-a constatat o scădere a utilizării îngrășămintelor chimice și o creștere a utilizării îngrășămintelor naturale.

Produse pentru protecția plantelor

Datorită structurii lor chimice, produsele fitosanitare au efecte nedorite asupra sănătății oamenilor și a mediului. În perioada analizată nu s-au semnalat probleme deosebite de degradare sau infestare a solului datorită produselor fitosanitare utilizate pentru combaterea buruienilor.

Soluri afectate de reziduuri zootehnice

În perioada analizată nu s-au semnalat probleme deosebite de degradare sau infestare a solului datorită utilizării îngrășămintelor naturale provenite din dejecții de la animale.

4.3.2. Gestionarea deșeurilor

Gestionarea deșeurilor cuprinde toate activitățile de colectare, transport, tratare, valorificare și eliminare a deșeurilor, inclusiv supravegherea acestor operații și monitorizarea depozitelor după închiderea lor.

Deșeurile municipale⁷⁹

Pe raza județului Vâlcea, firmele de salubritate autorizate să gestioneze deșeurile municipale sunt Urban S.A. Rm. Vâlcea, Presacet S.A. Călimănești și Grup Salubritate Urbană București – sucursala Rm. Valcea, iar depozitele de deșeuri autorizate sunt depozitul ecologic de la Fețeni și depozitul neconform de la Măldărești, sat Ciupa, care a obținut o perioadă de tranziție cu termen de conformare la data de 16.07.2017.

Cantitatea de deșeuri municipale generată este semnificativ mai mare în mediul urban, unde indicele de generare a depășit valoarea de $0,9 \text{ kg}/\text{locuitor}/\text{zi}$, față de mediul rural, unde indicele maxim de generare este $0,4 \text{ kg}/\text{locuitor}/\text{zi}$.⁸⁰

Cantitatea totală de deșeuri municipale colectate în 2013 a fost de 68.198,2 t.

⁷⁹ Informații preluate din Raport privind starea mediului în Județul Vâlcea 2013

⁸⁰ <http://www.anpm.ro>

Deșeurile biodegradabile

Operatorul stației de compost, Direcția Administrării Domeniului Public (D.A.D.P.) Rm. Vâlcea preia în vederea prelucrării următoarele cantități și tipuri de deșeuri:

- 80,36 tone masă verde și 256,44 t masă lemnoasă de la Piețe Prest S.A. Rm. Vâlcea
- 34,2 t masă verde și 79,48 tone masă lemnoasă de la Urban S.A. Rm. Vâlcea
- 29,5 t masă lemnoasă de la diverși agenți economici
- 413,14 t deșeuri menajere de la Diana S.R.L. Rm. Vâlcea

În total, în anul 2013 a fost prelucrată o cantitate de 851,84 tone deșeuri biodegradabile, rezultând 312,73 tone compost, utilizat de Primăria municipiului Râmnicu Vâlcea ca îngrășământ pe spațiile publice.

Există potențial de piață pentru compost și în zona de sud a județului, unde poate fi valorificat pe terenurile agricole (pentru grădini și sere).

Tratarea și valorificarea deșeurilor municipale

În județul Vâlcea funcționează 7 stații de tratare a deșeurilor: a primăriei Drăgășani, care deține și stație de pretratare a deșeurilor, operatorul de salubritate fiind Urban S.A. Râmnicu Vâlcea și cinci stații de depozitare temporară pe raza localităților Bălcești, Fântărești și Galicea, operate de Grup Salubritate Urbană S.A. București – punct de lucru Râmnicu Vâlcea, o stație la Brezoi, operată de Urban S.A., stația de compost operată de asemenea de Urban S.A., plus stația de la Ionești care este în curs de identificare a operatorului de salubritate.

Urban S.A., Râmnicu Vâlcea deține o stație de sortare a deșeurilor la Râureni, în vederea recuperării materialelor reciclabile sortate, al comercializării acestora și al diminuării cantităților de deșeuri depozitate în rampele de la Fețeni și Horezu.

Deșeurile reciclabile (hârtie și carton, recipiente tip PET etc.) sunt sortate pe categorii și transportate în vederea valorificării la operatorii economici autorizați.

Reziduurile inerte (bolovani, cărămidă, sticlă), pentru care nu există capacitate de sortare și balotare, se transportă la Sacomet S.A. Horezu.

Deșeurile nereciclabile se presează și se transportă, sub formă de baloți, la Holcim S.A. Câmpulung pentru valorificare energetică (combustibil de coincinerare).

Resturile și deșeurile verzi, provenite din cosmetizarea parcurilor și spațiilor verzi, precum și alte resturi vegetale rezultate în urma lucrărilor agricole, sunt tratate în stația de compost.

Eliminarea deșeurilor municipale

Eliminarea deșeurilor menajere în județul Vâlcea se realizează la cele două depozite din județ, depozitul Fețeni și depozitul Horezu și în afara județului, la Balș.

Depozitul ecologic Fețeni este amplasat la cca. 9 km est de centrul municipiului Râmnicu Vâlcea, într-o zonă de deal, la altitudinea de 400 – 470, în apropierea localității suburbane Fețeni. Suprafața activă a depozitului este de cca. 73.040 mp, iar restul construcțiilor (dig aval, suprafața afectată închiderii depozitului, construcții de exploatare) ocupă o suprafață de 6.480 mp.

În 2013, cantitatea de deșeuri depozitată la depozitul ecologic Fețeni a fost de 18.643,28 tone; la depozitul de deșeuri menajere Horezu - Măldărești au fost depozitate 3.671,9 tone. Presacet S.A. Călimănești a colectat 2.444,87 tone deșeuri pe care le-a dus spre depozitare la Sacomet S.A. Horezu.

Cantitățile colectate de Grup Salubritate Urbană au fost parțial depozitate la Sacomet S.A. Horezu, o parte trimise la stația de pretratare a primăriei Drăgășani și o parte preluate de Salubris SA Balș.

Se apreciază o creștere anuală cu cel mult 1 - 2% a cantității de deșeuri ce trebuie depozitate.

Deșeurile industriale

Deșeurile periculoase

Cantitățile de deșeuri chimice periculoase provenite de la principalul generator Oltchim S.A. au fost incinerate, în cea mai mare parte în incineratoarele proprii (Vichem și Krebs). Oltchim S.A. a avut ca termen de închidere și reabilitare al amplasamentului depozitului de deșeuri periculoase data de 30.12.2014. Începând cu anul 2013, Oltchim S.A. s-a autorizat și pentru activitatea de incinerare a deșeurilor de la terți și a preluat 19,686 tone de la Eurotrans Chem Services S.R.L. București și 49,33 tone de la Rian Consult S.R.L. Zărnești.

Tipurile de deșeuri incinerate au fost: reziduuri dicloropropan (provenite din secția Propenoxid) și ab-gaze de la instalația Propenoxid. Pentru eliminarea deșeurii de turtă de la filtrare polioli a fost adoptată soluția depozitării definitive la Ecomed București cu care Oltchim S.A. a încheiat contract.

Tabelul nr. 4.29 - Cantități de deșeuri periculoase generate și incinerate în județul Vâlcea

Anul	Deșeuri periculoase generate (tone)	Reziduuri incinerate în incineratoarele proprii (tone)
2005	31791	10724
2006	31463,7	11288,9
2007	44366,35	10839,7
2008	44889,4	17671,5
2009	25277,57	12846,788
2010	12424,15	12749,52
2011	20738,2	20354,59
2012	6175,408	6033,706
2013	3004,478	3065,358

Sursa : Raport privind starea mediului în Județul Vâlcea 2013

Tabelul nr. 4.30 - Cantități de deșeuri periculoase colectate și incinerate în județul Vâlcea

Anul	Deșeuri periculoase colectate (tone)	Deșeuri de la terți incinerate în incineratoarele Oltchim (tone)
2013	69,016	69,016

Sursa : Raport privind starea mediului în Județul Vâlcea 2013

Deșeuri de producție nepericuloase

Societățile de pe raza județului Vâlcea care dețin depozite de deșeuri industriale sunt:

1. CET Govora S.A. – deține un depozit de zgură și cenușă;
2. Exploatarea Minieră Berbești – deține 6 halde de steril;
3. Oltchim S.A. Rm. Vâlcea - deține un depozit de deșeuri industriale nepericuloase;
4. Uzinele Sodice Govora – Ciech Chemical Group S.A - deține un batal compus din 8 compartimente pentru depozitarea suspensiilor rezultate din procesele tehnologice.

Deși depozitele industriale din județul Vâlcea au fost construite pe bază de proiecte, cu delimitarea strictă a perimetrelor de depozitare, ele nu corespund în totalitate cerințelor de protejare a mediului înconjurător⁸¹.

⁸¹ <http://www.anpm.ro>

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU PERIOADA 2015-2022

Una din principalele probleme al depozitării în aer liber este cea a cenușii produse de CET Govora S.A care, în condiții meteo nefavorabile (viteza vântului > 5 m/s) produce poluarea aerului.

Alte probleme sunt generate de depozitele de steril provenite de la exploatarea cărbunelui; acestea produc efecte negative asupra mediului natural și antropizat, prin antrenarea deșeurilor fie în albiile majore ale cursurilor de apă, fie prin tasări ale solului soldate cu alunecări de teren spre perimetrele construite.

Tabelul nr. 4.31 - Tipul și cantitățile de deșuri nepericuloase colectate și depuse în anul 2013

Nr. crt.	Depozit	Tip deșeu	Cantitate depusă în anul 2013
1.	SC CET Govora SA	cenușă	573541 t
2.	Halda exterioară Panga	deșuri de la exploatarea minereurilor nemetalifere	0
3.	Halda interioară Panga	deșuri de la exploatarea minereurilor nemetalifere	6259000 mc
4.	Halda interioară Berbești - Vest	deșuri de la exploatarea minereurilor nemetalifere	26800 mc
5.	Halda exterioară Berbești - Vest	deșuri de la exploatarea minereurilor nemetalifere	1278200 mc
6.	Halda exterioară Jigăi	deșuri de la exploatarea minereurilor nemetalifere	3495000 mc
7.	Halda interioară Roșia	deșuri de la exploatarea minereurilor nemetalifere	1778000 mc
8.	SC Oltchim SA	deșuri industriale nepericuloase	53462,125 t

Sursa: Raport privind starea mediului în județul Vâlcea 2013

Deșuri generate de activități medicale

În județul Vâlcea, deșeurile medicale periculoase sunt tratate, fără excepție, în conformitate cu prescripțiile legale. Astfel, în anul 2013, cantitatea de deșuri medicale periculoase medicale a fost de 109,85 tone și a fost eliminată, după cum urmează⁸²:

- Stericycle Romania S.R.L. – punct de lucru Craiova (a preluat Guardian S.R.L. Craiova) a eliminat deșeurile colectate de Ecomedica S.R.L. Rm. Vâlcea – 3,722 tone
- Stericycle Romania S.R.L. – punct de lucru Călinești, jud. Argeș a eliminat deșeurile colectate de la Spitalul Județean de Urgență Vâlcea, Spitalul de Obstetrică și Ginecologie Rm. Vâlcea, Spitalul Municipal “Costache Nicolescu” Drăgășani, Spitalul Orășenesc Horezu, Spitalul Orășenesc Brezoi, Centrul de Transfuzii Vâlcea, Serviciul Județean de Ambulanță Vâlcea, A.S.P.J. Vâlcea, Binisan S.R.L., Clinica Sante S.R.L. – 79,06 tone
- Cogen Energy S.R.L. Craiova a eliminat deșeurile generate de Renamed Nefrodiamed S.R.L. Craiova – Punct de lucru Rm. Vâlcea – 18,406 tone.

Spitalul de Pneumoftiziologie “Constantin Anastasatu” Mihăești a eliminat toate deșeurile medicale generate (4,470 tone) în sterilizatorul propriu (tip ISDM), cu care a fost dotat de către Ministerul Sănătății și care a funcționat întregul an fără întreruperi, iar Spitalul Județean de Urgență Vâlcea a eliminat în sterilizatorul propriu 4,192 tone deșuri medicale.

În județ există o singură firmă autorizată pentru colectarea și transportul în vederea eliminării a deșeurilor medicale periculoase (Stericycle Romania S.R.L.).

⁸² <http://www.anpm.ro>

Fluxuri de deșuri

a) Nămoluri

În județ există un număr de 10 de stații de epurare a apelor uzate orășenești și 6 stații de epurare a apelor uzate industriale, din a căror activitate rezultă nămoluri.

Nămoluri provenite de la epurarea apelor uzate orășenești

Județul Vâlcea deține un număr de 11 stații de epurare a apelor uzate orășenești, după cum urmează: Râmnicu Vâlcea, Drăgășani, Băbeni, Bălcești, Băile Govora, Băile Olănești, Brezoi, Călimănești, Horezu, Voineasa care au fost preluate de către Apavil S.A. Râmnicu Vâlcea pentru operare și Sacet Prod Berbești⁸³. Cantitatea de nămoluri uscate este stocată pe paturile de uscare din stațiile de epurare sau depozitată în depozitul de zgură și cenușă al C.E.T. Govora S.A.

Nămoluri provenite de la epurarea apelor uzate industriale

Județul Vâlcea deține un număr de 6 stații de epurare a apelor uzate industriale, și anume: Avicarvil S.R.L. Frâncești, Călimănești-Căciulata S.A., Conservil S.A., Magnetto-Wheels Romania S.A. Drăgășani, Uzina Mecanică Băbeni S.A., Oltchim S.A. Râmnicu Vâlcea.

b) Deșuri de echipamente electrice și electronice

În județ există doi operatori economici autorizați pentru activitatea de colectare a deșeurilor de echipamente electrice și electronice de la populație și agenți economici: Urban S.A. Rm. Vâlcea și Remat Vâlcea S.A.

Tabelul nr. 4.32 - Punctele de colectare DEEE din județul Vâlcea

Județ	Locație	Amenajare
Vâlcea	1. Punct de colectare pentru județ - com. Bujoreni nr. 109, jud. Vâlcea. 2. Punct de colectare pentru mun. Rm. Vâlcea - Centru Răureni II, loc. Rm. Vâlcea, str. Depozitelor nr.5. 3. Punct de colectare pentru mun. Rm. Vâlcea - str. Oltului nr. 38 , Rm. Vâlcea 4. Punct de colectare pentru mun. Drăgășani - str. Podgoriei nr 23, Drăgășani	1. Suprafața de 50 mp delimitată în incinta halei industriale - 4 containere metalice de 2 mc. 2. Suprafața de 10 mp, platformă betonată, acoperită, împrejmuită – 1 container metalic de 6 mc. 3. Suprafața de 3 mp, platformă betonată, acoperită, împrejmuită – 1 container metalic de 2 mc. 4. Suprafața de 15 mp, platformă betonată – 1 container metalic de 6mc.

Sursa: Raport privind starea mediului în județul Vâlcea 2013

În anul 2013, Urban SA Rm. Vâlcea a colectat 4,26 tone, iar Remat Vâlcea S.A. a colectat 13,371 tone; deșeurile colectate se predau pentru valorificare unor agenți economici autorizați⁸⁴.

Tabelul nr. 4.33 - Evoluția obiectivelor și cantităților de DEEE colectate în județul Vâlcea (2006-2013)

Anul	Obiective anuale conf. legislației	Populația județului	Obiective anuale de colectare județ (tone)	DEEE colectate (tone)
2006	2 kg/loc/an	418463	836,9	5,84
2007	3 kg/loc/an	418463	1255,4	15,255
2008	4 kg/loc/an	418463	1673,9	42,728
2009	4 kg/loc/an	432375	1725,5	93,497
2010	4 kg/loc/an	432375	1725,5	49,532
2011	4 kg/loc/an	432375	1725,5	19,875
2012	4 kg/loc/an	432375	1725,5	17,37
2013	4 kg/loc/an	432375	1725,5	17,631

Sursa: Raportări anuale Remat Vâlcea S.A. și Urban S.A. Rm. Vâlcea

⁸³ Conform Raport privind starea mediului în județul Vâlcea 2013.

⁸⁴ <http://www.anpm.ro/documents>

c) Vehicule scoase din uz

Agenții economici autorizați pentru colectarea și tratarea vehiculele scoase din uz, înregistrați în baza de date la sfârșitul anului 2013 au fost în total 19, din care 16 societăți comerciale și 3 întreprinderi individuale.

d) Ulei uzat

În județ au fost inventariate lunar cantitățile de ulei uzat generate, colectate, valorificate și stocurile rămase și au fost raportate la Agenția Națională pentru Protecția Mediului în raportările lunare ale fluxurilor de deșeuri speciale. Agenții economici care gestionează uleiuri uzate s-au conformat legislației în vigoare, în ceea ce privește gestionarea deșeurilor.

Tabelul nr. 4.34 - Cantități de ulei uzat gestionate în anul 2013 în județul Vâlcea

Ulei uzat	Cantitate generată/colectată (tone)	Cantitate valorificată (tone)	Cantitate rămasă în stoc (tone)
Anul 2013	240,86	268,253	95,112

Sursa : Raport privind starea mediului în județul Vâlcea 2013

e) Gestionarea și controlul PCB și a altor compuși similari

În categoria fluxurilor de deșeuri intră și echipamentele care conțin compuși PCB – bifenil policlorurați. În județul Vâlcea, a fost respectat calendarul de eliminare a echipamentelor care conțin PCB, gradul de conformare al agenților economici cu cerințele impuse fiind 100%.

f) Deșeuri de baterii și acumulatori portabili

În județul Vâlcea nu există colectori autorizați pentru bateriile și acumulatorii portabili. Totuși, aceste tipuri de deșeuri sunt colectate de către unele supermarket-uri prin punerea la dispoziția populației a unor containere mici pentru baterii și acumulatori portabili uzați.

g) Gestionarea deșeurilor de baterii și acumulatori auto și industriali

Pentru colectarea bateriilor și acumulatorilor uzați, auto și industriali, în județ sunt autorizați: Remat Vâlcea S.A. cu două puncte de colectare, unul în Râmnicu Vâlcea și unul în Drăgășani și Rompriosim Impex S.R.L. Bistrița – Punct de lucru Rm. Vâlcea și S.I.L.N.E.F. M.G. Filiala Vâlcea SRL.

Tabelul nr.4.35 - Cantități de baterii și acumulatori uzați colectate și valorificate în anul 2013 pe raza județului Vâlcea

Nr. ctr.	Agent economic colector autorizat	Cantitate colectată în 2013 (tone)	Cantitate valorificata în 2013 (tone)
1.	Remat Vâlcea SA – Pct. colectare Rm Vâlcea	51,344	43,238
2.	Remat Vâlcea SA – Pct. colectare Drăgășani	0	0
3.	RiprioxImpex SRL Bistrița – Pct. lucru Rm. Vâlcea	239,167	239,167
4.	SILNEF MG – Filiala Vâlcea SRL	13,639	8,746
TOTAL		304,15	291,151

Sursa : Raport privind starea mediului în județul Vâlcea 2013

Colectarea selectivă și reciclarea deșeurilor

Operatorii economici autorizați care preiau direct ambalaje în vederea valorificării sunt: Remat Vâlcea S.A., V.F.M. S.R.L. Rm. Vâlcea, Cimpra S.R.L. Bălcești, Bioplast S.R.L. Rm. Vâlcea, Urban S.A. Rm. Vâlcea, Vilpast S.R.L. Rm. Vâlcea și Plastic Reciclare S.R.L. București - punct de lucru Drăgoești.

Colectarea selectivă a deșeurilor din județul Vâlcea se desfășoară în Râmnicu Vâlcea prin programul ISPA (prin care s-au achiziționat și containerele de colectare) și prin parteneriatele încheiate de Eco Rom Ambalaje cu autoritățile locale din Băile Olănești, Băile Govora și Călimănești și cu operatorul de salubritate și transport Urban S.A. Rm. Vâlcea.

Cantitățile de deșuri colectate selectiv sunt predate de operatorul de salubritate diverșilor agenți economici autorizați pentru valorificarea lor. De exemplu, în anul 2012, Urban S.A. Rm. Vâlcea a predat spre valorificare: 26,54 tone sticlă, 712,78 tone hârtie și carton, 28,68 tone ambalaje metalice și 593,37 tone materiale plastice.

Tabelul nr. 4.36 - Număr și tipuri containere pentru deșuri de ambalaje din cadrul proiectelor pilot în 2013

Tip deșeu	Rm. Vâlcea	Băile Olănești	Băile Govora	Călimănești
Deșuri PET	50 containere de 3,2 mc.	4 containere de 1,1 mc	4 containere de 1,1 mc	4 containere de 1,1 mc
Deșuri plastic	50 containere de 3,2 mc.	4 containere de 1,1 mc	4 containere de 1,1 mc	4 containere de 1,1 mc
Deșuri hârtie-carton	50 containere de 3,2 mc.	4 containere de 1,1 mc	4 containere de 1,1 mc	4 containere de 1,1 mc
Deșuri sticlă	50 containere de 2,1 mc.	3 containere de 1,1 mc	3 containere de 1,1 mc	4 containere de 1,1 mc
Deșuri metalice	50 containere de 1,1 mc.			2 containere de 1,1 mc

Sursa: Raport privind starea mediului în județul Vâlcea 2013

4.3.3. Zone protejate și biodiversitate

Județul Vâlcea beneficiază de o mare diversitate atât din punct de vedere al reliefului cât și al varietății biologice.

Habitat

Principalele tipuri de habitate de interes comunitar inventariate din punct de vedere al suprafeței ocupate în interiorul Siturilor Natura 2000 de interes comunitar sunt⁸⁵:

- RO SCI 0239 Târnovu Mare Latorița - suprafața cea mai mare de habitat de pădure este ocupată de tipul 9410, păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană (*Vaccinio-Piceetea*), 195 ha de tip 9420, păduri de *Larix decidua* și/sau *Pinus cembra* din regiunea montană cu o suprafață de 190 ha.
- RO SCI 0188 Parâng - suprafața cea mai mare de habitat de pădure este ocupată de tipul 9410 păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană (*Vaccinio-Piceetea*), 8972 ha urmând tipul de habitat de pădure 91V0 - păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*) cu o suprafață de 7476 ha și 9110 - păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum* cu 6280 ha.

⁸⁵ <http://www.anpm.ro/documents>

- RO SCI 0128 Nordul Gorjului de Est - în care reprezentativitatea cea mai mare o deține habitatul de pădure 91V0 - păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*) cu o suprafață de 27.012 ha.
- RO SCI 0122 Făgăraș - suprafața cea mai mare de habitat de pădure este ocupată de tipul 91V0 - păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*) cu o suprafață de 71.458 ha, urmate apoi de tipul 9410 - păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană (*Vaccinio-Piceetea*) cu o suprafață de 41.683 ha și 9110 păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum*, ce ocupă o suprafață de 19.849 ha.
- RO SCI 0085 Frumoasa - suprafața cea mai mare de habitat de pădure este ocupată de tipul 9410 - păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană (*Vaccinio-Piceetea*) cu o suprafață de 54.846 ha, urmând tipul 91V0 - păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*) cu o suprafață de 20.567 ha, 9110 - păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum* ocupând o suprafață de 13.711 ha;
- RO SCI 0015 Buil a- Vânturarița, în care desfășurarea cea mai mare o deține habitatul reprezentativ de pădure 91V0 - păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*) cu o suprafață de 1046 ha, urmând tipul 9410 - păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană (*Vaccinio-Piceetea*), cu o suprafață de 837 ha și 9110 - păduri de fag, de tip *Luzulo-Fagetum* ce ocupă o suprafață de 627 ha;
- RO SCI 0046 Cozia - suprafața cea mai mare de habitat de pădure este ocupată de tipul 9110 - păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum* pe o suprafață de 3.845 ha, urmat de tipul 9130 - păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum* pe o suprafață de 3.176 ha și 91V0 - păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*), pe o suprafață de 2173 ha.⁸⁶

Ariile naturale protejate de interes național

În prezent, în județul Vâlcea se află constituite, conform Legii nr. 5/2000, un număr de 33 arii naturale protejate, dintre care două parcuri naționale (Parcul Național Cozia cu o suprafață de 17.100 ha și Parcul Național Buila – Vânturarița, cu suprafața de 4.186 ha), 19 rezervații naturale cu o suprafață totală de 1.727,5 ha și un număr de 11 monumente ale naturii (speologice), în suprafață de 10,5 ha. La acestea se adaugă noile arii naturale protejate constituite prin H.G.2151/2004, Aria de Protecție Specială Avifaunistică - Lacul Strejești de 2378 ha, aparținând județelor Olt și Vâlcea și rezervația naturală Muzeul Trovanților în suprafață de 1,1 ha, instituită prin HG 1581 /2005⁸⁷.

Rezervația Muzeul Trovanților are ca principal scop protejarea formațiunilor geologice denumite trovanți, ocupă o suprafață de 1,1 ha și este situată pe teritoriul comunei Costești. Din punct de vedere științific, zona este valoroasă prin faptul că aici apar cei mai reprezentativi trovanți, într-o densitate foarte mare și în plus, aici a fost amenajat singurul muzeu cunoscut de acest gen. În anul 2006, rezervația a fost dată în custodie Asociației Kogayon.

Arii naturale protejate de interes comunitar

Prin Ordinul nr. 1964/13 din decembrie 2007, au fost declarate Siturile de Importanță Comunitară (RO-SCI) din județul Vâlcea, ca parte integrantă a Rețelei Ecologice Natura 2000, după cum urmează⁸⁸:

RO-SCI-0015 Buila - Vânturarița cu o suprafață de 4.186 ha, face parte din regiunea biogeografică alpină, cu un număr de 17 tipuri de habitate de interes comunitar, 5 specii de

⁸⁶ <http://www.anpm.ro/documents>

⁸⁷ http://www.anpm.ro/Raport_privind_activitatea_APM_Valcea

⁸⁸ <http://www.anpm.ro/biodiversitate>

mamifere, o specie de amfibieni și 3 specii de floră; se suprapune în totalitate peste suprafața Parcului Național Buila – Vânturarița;

RO-SCI-0046 Cozia cu o suprafață de 16.720 ha, face parte din zona biogeografică alpină în care au fost inventariate 17 tipuri de habitate naturale, 6 specii de mamifere, 2 specii de amfibieni și reptile, 3 specii de pești de interes comunitar, 7 specii de nevertebrate și 4 specii de floră; se suprapune în totalitate peste suprafața Parcului Național Cozia;

RO-SCI-0085 Frumoasa cu o suprafață de 137.115 ha face parte din zona biogeografică alpină, în care au fost inventariate 4 specii de mamifere, 2 specii de amfibieni și reptile, 3 specii de pești de interes comunitar, 11 specii de nevertebrate și 5 specii de floră

RO-SCI-0122 Munții Făgăraș face parte din zona biogeografică alpină, cu o suprafață de 198.495 ha în care au fost inventariate 23 tipuri de habitate naturale de interes comunitar, 6 specii de mamifere, 3 specii de amfibieni și reptile, 4 specii de pești, 13 specii de nevertebrate, 7 specii de plante;

RO-SCI-0128 Nordul Gorjului de Est, face parte din regiunea biogeografică alpină cu o suprafață a sitului de 49.114 ha; este un sit interregional, având ca regiuni administrative județul Gorj cu 96% și județul Vâlcea cu 4%; în acest areal au fost inventariate un număr de 25 de tipuri de habitate protejate la nivel european, un număr de 11 specii de mamifere de interes comunitar, 2 specii de amfibieni și reptile, 2 specii de pești, 2 specii nevertebrate și 3 specii plante;

RO-SCI-0132 Oltul Mijlociu-Cibin-Hârtibaciu, face parte din regiunea biogeografică alpină și continentală, având o suprafață de 2.054 ha; este sit interregional, cu regiuni administrative în 2 județe - Sibiu 89% și Vâlcea 11%, unde sunt inventariate un număr de 8 specii de pești protejați la nivel european și 3 specii de nevertebrate;

RO-SCI-0188 Parâng, face parte din regiunea biogeografică alpină, având o suprafață de 29.907 ha; este un sit interregional, având regiuni administrative pe teritoriul a 3 județe - Vâlcea 33%, Hunedoara 36% și Gorj 31%; aici sunt inventariate 19 habitate de interes comunitar, 3 specii de mamifere, o specie de amfibieni, o specie de pește, 2 specii de nevertebrate, o specie de plante;

RO-SCI-0239 Târnovu Mare-Latorița face parte din regiunea biogeografică alpină, având o suprafață de 1304 ha și este cuprins în totalitate în județul Vâlcea; în acest areal sunt inventariate un număr de 10 habitate de interes comunitar;

De asemenea, au fost propuse în anul 2010 încă trei SCI cu suprafețe pe teritoriul județului Vâlcea, respectiv Platforma Cotmeana, Dealurile Drăgășaniului și Pădurea Racovița.

Prin H.G. nr. 1284/oct.2007, s-au declarat la nivel național Ariile de Protecție Avifaunistică (RO-SPA) ca parte integrantă a Rețelei Ecologice Europene Natura 2000, în județul Vâlcea fiind declarate un număr de 3 SPA :

RO-SPA-0025 Cozia – Buila – Vânturarița: având o suprafață de 21.769 ha, face parte din regiunea biogeografică alpină și continentală; aici sunt inventariate un număr de 16 specii de păsări protejate la nivel european;

RO-SPA-0043 Frumoasa, având o suprafață de 131.182 ha, face parte din regiunea biogeografică alpină; în acest areal sunt inventariate un număr de 11 specii de păsări protejate la nivel european;

RO-SPA-0106 Valea Oltului Inferior, având o suprafață de 54.074 ha, face parte din regiunea biogeografică continentală; pe teritoriul acestei arii protejate sunt inventariate un număr de 13 specii de păsări protejate la nivel european.

Silvicultura

În anul 2013 județul Vâlcea deținea o suprafață totală a fondului forestier de 271 mii hectare, din care 98,11% o reprezentau pădurile (rășinoase și foioase) și 1,88% alte categorii de terenuri. Din totalul suprafeței de păduri 64,79% o reprezintă foioasele și 35,21% rășinoase.

Tabelul nr. 4.37 - Suprafața fondului forestier din județul Vâlcea pe categorii (2013)

Categoriile de terenuri și specii de păduri	Suprafața [mii ha]
TOTAL	271
Suprafața pădurilor, din care:	265,9
Rășinoase	93,6
Foioase	172,3
Alte terenuri	5,1

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În perioada analizată (2007-2013), suprafața fondului forestier a crescut cu 1,3%, ca urmare a creșterii suprafeței de foioase și scăderii suprafeței din fondul forestier care avea alte destinații.

Tabelul nr. 4.38 - Volumul de lemn recoltat pe specii, în intervalul 2007-2013

-mii metri cubi-

Categoriile de păduri	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	417	487,2	424,1	379,2	473,9	465,7	498,3
Rășinoase	116,6	122,2	134,7	120,9	191,6	168,2	155,4
Fag	212,5	240,2	201	171,9	202	200,4	238,1
Stejar	44	60,7	42,9	39,9	36,8	52,4	48,9
Diverse specii tari	32,6	50,7	36	36,2	32,8	32,9	40,3
Diverse specii moi	11,3	13,4	9,5	10,3	10,7	11,8	15,6

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Suprafața terenurilor pe care s-au efectuat regenerări artificiale a crescut în anul 2013 comparativ cu anul 2012, cu 19,13%, suprafața de rășinoase mărindu-se cu 40 ha, în schimb foioasele au înregistrat o scădere cu 9 hectare.

Volumul de lemn recoltat la nivelul județului Vâlcea este în creștere cu 19,49% în perioada 2007-2013.

4.3.4. Riscul de mediu

La nivelul județului Vâlcea au fost identificate următoarele riscuri de mediu:

Eroziunea de suprafață

Au fost identificate cca. 51.800 ha de terenuri agricole afectate de eroziune de suprafață, situate pe pante cu înclinație variabilă ale versanților neuniformi lungi sau ale celor scurți, care însoțesc văile secundare. Eroziunea de suprafață apare și pe unele culmi înguste, bombate. Terenurile afectate de eroziunea de suprafață sunt ocupate preponderent cu pășuni, a căror stare actuală este slabă, atât din punct de vedere al compoziției floristice cât și din cel al gradului de încheiere cu vegetație.

Eroziunea de adâncime

Forme de eroziune de adâncime cu caracter permanent au fost evidențiate pe cca. 9360 ha. Acest tip de eroziune apare cu frecvență periodică, la nivel incipient, pe terenurile arate pe direcția de pantă. Arealele afectate de eroziunea în adâncime apar frecvent pe versanții scurți sau pe treimea superioară a versanților lungi, în alte condiții de utilizare decât arabil.

Pentru prevenirea acestor procese, se poate avea în vedere schimbarea folosinței din arabil cu alte folosințe considerate protectoare (ex.pășune) sau lucrările solului să fie efectuate pe direcția curbilor de nivel.

Alunecări de teren

Suprafața terenurilor afectate de alunecări este de cca 23.920 ha și este repartizată în sistem mozaicat, în diverse sectoare de versant. Modul de propagare precum și cauzele declanșării alunecărilor de teren sunt diverse. Cauzele probabile pot fi panta (alunecări gravitaționale), eroziunea areală și torențială, supraumectarea excesivă a versanților datorită izvoarelor de coastă și a neuniformității versanților, dar și datorită stratificației litologice diverse.

Exces de umiditate de natură freatică (gleizare)

Gleizarea reprezintă un factor de limitare al producțiilor agricole, determinat de nivelul ridicat al pânzei freactice, sau de izvoare de coastă și este caracteristic pentru cca 19.780 ha. Pe aceste soluri, excesul de umiditate determină o aerație insuficientă, încetinește procesul de oxidare și mineralizare a resturilor organice. Pentru reabilitarea acestor terenuri este necesară realizarea de lucrări specifice (drenaj de adâncime, cultivarea cu un sortiment de plante rezistente la excesul de umiditate)⁸⁹.

Exces de umiditate de suprafață (pseudogleizare)

O serie de terenuri sunt afectate temporar de exces stagnant de umiditate, materializat sau nu în aspectul morfologic al profilului de sol. Pseudogleizarea apare pe cca 34.889,3 ha de terenuri agricole.

Trăsătura caracteristică a procesului de pseudogleizare o constituie contrastul regimului de umiditate, de la deplina saturare a orizontului de la suprafață sau a unui alt orizont situat mai jos, în perioada de primăvară, până la uscarea aproape totală în timpul verii.

Pentru contracararea aspectelor negative cauzate de excesul periodic de umiditate, sunt necesare măsuri de desecare (drenaj de suprafață sau mixt).

Exces mixt de umiditate

La aceste soluri, excesul de umiditate de natură pluvial și freatică coexistă. Intensitatea stagnărilor este amplificată de neuniformitatea terenului, care favorizează stagnări de lungă durată, de obicei în arealele microdepressionare din spatele movilelor de alunecare. La nivelul județului Vâlcea, suprafața afectată de exces mixt de umiditate este de cca 2.480,1 ha.

Inundabilitate

În județul Vâlcea sunt cca 1.537 ha inundabile; acestea sunt terenuri din lunca joasă a cursurilor de apă, situate cu precădere în zona submontană. Pentru combaterea sau limitarea fenomenului de inundabilitate, terenurile afectate necesită lucrări de îndiguire și regularizare a cursurilor de apă⁹⁰.

---

⁸⁹ <http://www.anpm.ro/documents>

⁹⁰ Informații preluate din Raport privind starea mediului în județul Vâlcea pe anul 2013, pag.82. Datele prezentate sunt raportate la suprafața de 202763,6 ha (82,47% din totalul suprafeței agricole a județului), suprafață ce este cartată pedologic până în prezent. Pentru restul de cca 17,53% nu se dețin informații.
Sursa: O.S.P.A. Vâlcea

CAPITOLUL V. TURISMUL, CULTURA ȘI SPORTUL

5.1. Turismul

Sectorul turism aduce o contribuție limitată la economia vâlceană. Doar 2,47% din cifra de afaceri generată la nivel de județ în anul 2013 provenea din activități de tip hoteluri și restaurante. Un procent de 1,9% din populație este activă în acestor sector, înregistrând o ușoară creștere față de anul 2009, cu 17 %.

Turismul atrage implicit dezvoltarea altor sectoare precum comerțul, serviciile sau domeniul productiv, creează locuri de muncă, oferă vizibilitate, stimulează dezvoltarea culturii, a meșteșugurilor. Pentru județul Vâlcea, turismul înseamnă valoare adăugată într-un areal care dispune de o varietate de forme de relief, cu potențial înalt de valorificare.

Tabelul nr.5.1 - Importanța relativă a sectorului de turism (2013)

	Cifra de afaceri (miliarde lei)	Numărul de salariați
România	11.190	159.470
Regiunea Sud-Vest Oltenia	633	10.703
Județul Vâlcea	234	3.682

Sursa: INS, Baza de date Tempo-online

5.1.1. Patrimoniul turistic natural

Potențialul turistic natural al județului Vâlcea se referă la totalitatea resurselor turistice pe care le oferă cadrul natural al județului, prin componentele sale: relief, condiții climatice, ape, elemente de vegetație și faună, inclusiv metamorfozele suferite de acestea ca urmare a intervenției umane.

Relieful variat al județului, cu precădere cel carpatin, se înscrie ca fiind cel mai important avantaj turistic, prezentând interes atât prin valoarea sa peisagistică, cât și prin posibilitățile diferențiate de amenajare și dotare turistică și, în general, de desfășurare a activității de turism, ce se completează cu diferite componente ale apelor, vegetației și faunei, sporindu-i complexitatea.

Pe culmile carpatine cele mai înalte, o atracție turistică deosebită o prezintă peisajele alpine de pe platourile munților Căpățâanii, Făgăraș, Lotru și Parâng. Importante pentru turism sunt și platourile cu doline și lacuri carstice temporare, cheile (Cheile Cheii), abrupturile, izburile, stâncăriile, crestele, precum și peșterile sau râurile subterane cu cascade. Județul Vâlcea dispune și de un important potențial speologic de mare valoare științifică și estetică, multe dintre peșteri fiind ocrotite de lege ca monumente ale naturii, rezervații naturale, sau incluse în parcuri și arii protejate⁹¹. Patrimoniul natural protejat este constituit din: parcuri naturale naționale, rezervații naturale, peisaje naturale, monumente ale naturii, arii protejate și avifaunistice.

Resursele climatice și bioclimatice au o tot mai mare importanță în dezvoltarea și promovarea turismului de agrement, de recreere sau de odihnă. Climatul județului Vâlcea este temperat continental moderat. Iarna sunt prezente cantități mai mari de precipitații mixte (lapoviță), cu ninsori și fenomene de îngheț mai puțin frecvente și intense.

⁹¹ Informații preluate din "Studiu privind dezvoltarea turismului în regiunea Sud-Vest Oltenia", www.adroltenia.ro

Fenomenele de risc climatic, precum secetele, afectează nu numai turismul ci și întreaga activitate social-economică. Stratul de zăpadă are o repartiție neuniformă, în zona montană înaltă, durează 180 - 200 zile, iar grosimea lui poate atinge în zonele adăpostite la 7 - 8 m. În zona munților mijlocii, stratul de zăpadă se menține timp de 140-150 zile și durata acestuia scade treptat o dată cu scăderea altitudinii, astfel că în zona de podiș se înregistrează numai 60-80 zile/an. Acest lucru poate permite dezvoltarea sporturilor de iarnă. În zonele montane înalte și cu expoziție nordică, sezonul turistic de iarnă poate dura din decembrie până în iunie. Direcția vânturilor este orientată de-a lungul Văii Oltului (nord-sud). Evenimentele climatice, cum ar fi seceta, canicula, scăderea duratei stratului de zăpadă și reducerea grosimii acestuia în sezonul de iarnă, inundațiile, alunecările de teren, fenomene determinate de schimbarea climei, au efecte negative asupra activităților turistice, reducând numărul de turiști.

Menționăm și un paradox al efectelor schimbărilor climatice transformat în câștig: canicula din luna iulie 2012 a oferit unor stațiuni balneoclimaterice din Regiunea Sud-Vest Oltenia cele mai mari rate de creștere a numărului de turiști. Stațiunile din regiunile montane sunt amplasate de regulă în culoare depresionare sau în depresiuni, unde chiar dacă se produc frecvente inversiuni termice, apare climatul de adăpost oferit de munții înconjurători (cu o frecvență mai mare a calmului atmosferic). De asemenea, în aceste stațiuni turistice, aerul este puternic ionizat și ozonat. O amenințare suplimentară legată de schimbările climatice o constituie impactul asupra transporturilor și infrastructurii, care se reflectă și asupra sectorului turistic. Drumurile avariate pot face anumite destinații turistice mai puțin accesibile sau complet inaccesibile. Valurile de căldură, vremea excesiv de ploioasă și/sau rece, pot avea un impact negativ asupra stării de sănătate a turiștilor, indiferent de destinația lor.

Încălzirea climatică globală provoacă modificări semnificative asupra resurselor de apă, producției agricole, așezărilor omenești, toate acestea aflându-se în relație de intercondiționalitate cu dezvoltarea sectorului turistic. Elementele climatice de risc cu impact asupra frecvenței turistice sunt: diferențele pluviometrice sezoniere; variațiile termice diurne accentuate; nivelul ridicat al umidității atmosferice, care combinat cu temperatura ridicată determină un indice de confort termic scăzut; vântul, care prin combinarea cu temperaturile scăzute determină un indice de răcire, astfel că senzația de frig resimțită de organismul uman este accentuată; luminozitatea și cromatică atmosferei; indicele de confort balneo-heliotropic.

Climatul devine extrem de important acolo unde există fenomene din categoria riscurilor și hazardelor naturale (alunecări de teren, inundații) a căror periodicitate nu poate fi prevăzută cu exactitate, de aici și impactul negativ al acestora în sfera turismului.

Rețeaua hidrografică

Cursurile de apă oferă județului, pe lângă un înalt potențial hidroenergetic, și un potențial turistic deloc neglijabil, conferind în același timp condiții propice pentru dezvoltarea turismului de croazieră, a pescuitului sportiv.

Județul Vâlcea este străbătut de numeroase cursuri de apă, cele mai importante fiind Olt, Lotru, Cerna, Olănești, Bistrița, Olteț și Luncavăț. Printre principalele lacuri naturale se numără Călcescu, Iezerul Latoriței, Găuri, Cioara, Zănoaga Mare. Dintre lacurile artificiale menționăm Lacul Vidra de pe râul Lotru în județul Vâlcea (cu o suprafață de 1.035 ha, adâncime maximă de 109 m și lungime de 9 km), a cărui apă este folosită pentru hidrocentrala Lotru-Ciunget, lacurile din Călimănești, Băbeni, Dăești și Brădișor (cu o suprafață de 230 ha). Apele acestor lacuri sunt utilizate pentru obținerea de energie, dar prezintă și un important potențial turistic. Lacurile sărate de la Ocnița și Ocnele Mari, precum și izvoarele minerale sulfuroase, oligominerale, clorurate și iodate care se găsesc la Călimănești, Căciulata, Băile Olănești, Băile Govora, Muereasca, Dobriceni, Bunești, Râmnicu Vâlcea, Mateești, Ocnele Mari, Ocnița, Oțeșani, Pietrarii de Sus și la Gorunești, reprezintă un potențial turistic încă insuficient valorificat.

Vegetația; Fauna; Rezervațiile naturale

Fondul forestier, dezvoltat la nivelul județului Vâlcea, creează un mediu ambiant atractiv, curat, recomandat pentru vacanțe active. Valorificarea superioară a potențialului turistic al vegetației și faunei poate determina creșterea gradului de interes pentru practicarea turismului științific și a ecoturismului.

5.1.2. Potențialul cultural-istoric

Potențialul cultural este evident în context național și regional: cultură populară puternică, numeroase evenimente și festivaluri tradiționale organizate; prezența pe teritoriul județului a 790 de monumente istorice și ansambluri de arhitectură, dintre care, Mănăstirea Hurezi este monument ce face parte și din patrimoniul UNESCO; prezența monumentelor și lăcașurilor de cult și laice: Casa Memorială "Anton Pann", Muzeul Județean "Aurelian Sacerdoteanu" Vâlcea, Muzeul de Artă "Casa Simian", Muzeul Satului Vâlcean, Complexul Muzeal Măldărești; prezența instituțiilor de spectacol (teatru, filarmonică, orchestre populare, ansambluri artistice); existența a numeroase mănăstiri și schituri; existența siturilor arheologice.

Numeroasele mănăstiri, biserici și schituri de pe teritoriul județului Vâlcea, asigură premisele dezvoltării durabile și sustenabile a turismului monahal în această zonă. Județul Vâlcea ocupă locul al II-lea în țară în privința așezămintelor monahale, pe teritoriul său fiind construite 33 mănăstiri, 327 biserici și 22 schituri⁹². Printre așezămintele monahale consacrate amintim Mănăstirea Cozia, ctitorie a lui Mircea cel Bătrân, mănăstirile Horezu, Govora, Arnota, Surpate, Dintr-un Lemn, Turnu, Stănișoara, Frăsinei, Ostrov, Cornet, ș.a. De asemenea, trebuie amintit faptul că ansamblul mănăstiresc Horezu a fost cuprins încă din anul 1993 ca monument istoric, în lista patrimoniului mondial cultural - UNESCO. Aceștia li se adaugă bisericile și schiturile ce datează din sec. XVI-XIX: Schitul Jgheaburi din comuna Stoenеști, Schitul Iezer construit în sec. XVII în localitatea Cheia-Olănești, Schitul Dobrușa din comuna Ștefănești, Schitul Sf. Ioan de sub piatră datat 1602, Cozia Veche, Schiturile Pahomie și Bradu din localitatea Olănești⁹³.

În subdomeniul "Cultură" din cadrul strategiei prezente, am analizat pe larg potențialul cultural al județului Vâlcea.

5.1.3. Forme de turism practicate în județul Vâlcea

*Turismul balnear, medical și de wellness*⁹⁴

Județul Vâlcea dispune de 3 (Călimănești-Căciulata, Băile Olănești și Băile Govora) din cele 9 stațiuni balneare din țară, recunoscute pe plan național dar și internațional pentru potențialul și valoarea curativă. În majoritatea stațiunilor balneare există infrastructură turistică specifică, însă indiferent dacă aparține sectorului de stat sau a celui privat, aceasta este în cea mai mare parte în stare precară. Majoritatea spațiilor de cazare sunt de două stele sau mai puțin. Există o discrepanță între nivelul cantitativ al ofertei de servicii de cazare (relativ ridicat) și nivelul calitativ al acesteia (relativ redus). Furnizorii de servicii de turism admit că sistemul subvenționat de bilete asigură o cotă semnificativă din numărul de turiști cazați. Tratamentele oferite prin practici tradiționale se efectuează de cele mai multe ori cu echipamente care prezintă un grad de uzură fizică și morală avansată. Există însă și furnizori privați de servicii de turism în stațiuni balneare, care își modernizează și extind oferta de facilități și produse pentru a satisface cererea turistică în creștere, mai ales în sezonul estival⁹⁵.

⁹² Strategia de dezvoltare a turismului în județul Vâlcea 2007 – 2013, pag. 8-10

⁹³ Planul de Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia 2014-2020

⁹⁴ Studiu privind dezvoltarea turismului în regiunea Sud-Vest Oltenia, www.adroltenia.ro

⁹⁵ Strategia de dezvoltare a turismului în județul Vâlcea 2007 – 2013, pag. 12

În ultimii ani, în județul Vâlcea s-a dezvoltat turismul social care determină un flux de turiști ce beneficiază de subvenții sociale alocate de la bugetul de stat.

Cazarea în stațiunile balneoclimaterice este subvenționată pentru persoane care suferă de anumite boli și pentru persoanele în vârstă. Acest segment de turism este prin definiție caracterizat de cheltuieli reduse, dar și de încasări reduse pentru agenții economici furnizori de servicii.

Turismul montan, turismul rural și agroturismul, ecoturismul

În afară de relieful muntos și deluros, există o serie de alte elemente de potențial turistic natural și antropic care constituie premisele practicării cu succes a acestor forme de turism: existența parcurilor naționale Cozia și Buila-Vânturarița cu o suprafață de 17.100 ha, respectiv 4.186 ha; existența rezervațiilor; existența peșterilor; prezența animalelor rare; existența traseelor turistice. Județul Vâlcea este bogat în arii naturale protejate care, amenajate corespunzător, pot contribui la calitatea vieții rezidenților, dar și la dinamicitatea economiei locale. Astfel, perimetrele speciale forestiere (ariile naturale protejate), precum și pădurile, sunt importante pentru calitatea lor de a oferi spațiul verde localităților cât și pentru pretabilitatea lor pentru întreprinderea de activități de agrement.

Punerea în valoare a turismului montan presupune conceperea unor programe turistice originale și atractive, pe interese cât mai variate, specifice diferitelor zone ale județului. Complexitatea și atractivitatea potențialului turistic se poate materializa prin organizarea unor programe turistice specifice, cum ar fi: excursii, drumetii, trasee și itinerarii turistice pe trasee montane, marcate; alpinism; acțiuni de orientare turistică; speoturism; turism rural în diverse areale montane ș.a.

Practicarea turismului rural și a agroturismului presupune recreerea în mediul rural, posibilitatea de a participa la activități gospodărești, la evenimente care nu sunt disponibile în zonele urbane. Turismul rural devine din ce în ce mai atractiv, pe măsură ce turiștii caută noi experimente față de viața cotidiană. Măsura în care ei pătrund în viața din mediul rural diferă de la un vizitator la altul, în sensul că unii vizitatori doresc să fie simpli spectatori, iar alții vor să se implice în mod direct în programe de protecție și conservare a mediului sau în activități agricole. În atragerea potențialilor turiști există provocări de dezvoltare și provocări de promovare⁹⁶. În ultimii ani, a existat o creștere semnificativă atât din punct de vedere cantitativ cât și calitativ a unităților de cazare rurală, datorită interesului investitorilor individuali și posibilității de finanțare din fonduri europene. Este necesară dezvoltarea mai multor produse/programe turistice care să nu se axeze doar pe cazarea turiștilor, ci și pe diversificarea serviciilor de agrement și animație. În prezent, există oportunități pentru extinderea activităților specifice turismului durabil practicat în zonele protejate. Acestea pot avea un impact pozitiv semnificativ asupra furnizorilor de servicii din comunitățile locale, din interiorul sau împrejurimile zonelor protejate. Se recunoaște nevoia unei promovări susținute a evenimentelor rurale tradiționale pentru facilitarea planificării sejurului turistic și elaborarea unor produse turistice specifice ariilor naturale protejate.

Turismul montan din județ este avantajat de drumul rutier Transalpina, catalogat ca fiind cel mai înalt drum rutier atât din România cât și din întregul lanț al Munților Carpați, atât din țară cât și din afara ei, atingând altitudinea maximă (2145 m) în Pasul Urdele. Transalpina traversează Munții Parâng de la nord la sud, pe aceeași direcție cu Valea Oltului și Valea Jiului⁹⁷.

Turismul cultural-istoric și monahal

Formele de cultură din județul Vâlcea reprezintă o motivație semnificativă pentru numeroși vizitatori. Monumentele arhitecturale și religioase, din care multe reprezintă vestigii culturale, reprezintă puncte de atracție majoră. Numărul mare de mănăstiri, biserici și alte clădiri de cult

⁹⁶ Nicula V., Spânu Simona, Ciorrea G., Ghidul eco-pensiunii agroturistice, Ed. ULBS, 2012, pag. 53

⁹⁷ <http://transalpina.biz/>

reprezintă obiectivul a numeroase călătorii de grup sau individuale. Elementele de artă vizuală, prezente în muzee sau în galerii, necesită sprijin financiar pentru o promovare adecvată. Evenimentele culturale și folclorice prezintă un potențial semnificativ pentru dezvoltarea turismului, fapt ce poate reprezenta un avantaj pentru asigurarea unei funcționări durabile și păstrarea acestora pentru generațiile viitoare. Sunt organizate numeroase festivaluri și evenimente tradiționale anuale care nu atrag interesul scontat al vizitatorilor⁹⁸. Există deficiențe în asigurarea promovării la timp a numeroase evenimente pentru a permite organizarea și promovarea de circuite. Este necesară o colectare și transmitere mai bună a informațiilor legate de astfel de evenimente⁹⁹. De asemenea, este necesară crearea de puncte centralizate și computerizate de vânzare a biletelor pentru spectacole, de preferință cu opțiuni de rezervare prin internet.

Turismul activ (sportiv, de vânătoare și pescuit)

Județul Vâlcea oferă vizitatorilor săi o gamă largă de oportunități ce permite dezvoltarea turismului activ. Multe din atracțiile acestui tip de turism sunt reglementate, administrate și promovate de asociații împreună cu autoritățile de profil sau de mediul de afaceri. Există un sistem bine dezvoltat de marcare a traseelor, în special în zonele montane și de autorizare a acestora ca fiind de actualitate și sigure pentru excursioniști. Județul Vâlcea se bucură de o mare atracție în rândul practicanților sporturilor de iarnă prin amenajările existente în zona Voineasa – Vidra, unde predomină un relief muntos și există o infrastructură care poate susține derularea acestor sporturi.

Stațiunea montană Voineasa, care beneficiază de un domeniu schiabil de oferă posibilități de cazare și practicarea unor sporturi de vară și iarnă. Aici s-a deschis cel mai nou domeniu de schi, Voineasa - Transalpina, cu 7 pârtii a căror lungime depășește 6,3 km, cu o capacitate optimă de 19500 Co pers./h și care beneficiază de 4 telescaune și teleschi (cea mai modernă gondolă din România), ce parcurg o lungime de 12137 m și are capacitatea optimă de 7192 Co pers./h.¹⁰⁰

Proiectul „Dezvoltarea infrastructurii de agrement în stațiunea turistică Voineasa, județul Vâlcea” a fost realizat de către Consiliul Județean Vâlcea în asociere cu comunele Voineasa și Vaideeni. Proiectul a fost inclus în Lista cuprinzând autoritățile administrației publice locale care beneficiază de finanțarea proiectelor de investiții în turism pe anul 2010, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.120/2010, cu modificările și completările ulterioare, având ca titular al proiectului Consiliul Local al Comunei Voineasa¹⁰¹.

Totodată, ținând cont de fauna din zona montană, turismul de vânătoare reprezintă o formă de turism cu posibilități de dezvoltare viitoare¹⁰².

Important de menționat este și turismul legat de manifestările sportive de anvergură (olimpiadele, atât de vară, cât și de iarnă, campionatele naționale din diferite sporturi, concursuri și alte competiții sportive), organizate în județul Vâlcea, care atrag un segment specific de turiști.

Turismul oeno-gastronomic

Specificul culinar tradițional al zonei precum și prezența pensiunilor agroturistice la nivelul județului asigură premisele necesare dezvoltării acestui tip de turism, însă în condițiile de promovare adecvate ale acestuia.

⁹⁸ Masterplanul pentru turism

⁹⁹ Nicula V., Spănu Simona, Ciortea G., Ghidul eco-pensiunii agroturistice, Ed. ULBS, pag. 94

¹⁰⁰ Glăvan V., Nicula V., Contribuția agroturismului montan la dezvoltarea sporturilor de iarnă în Carpații Românești, Vatra Dornei, 2015

¹⁰¹ Hotărârea Consiliul Județean Vâlcea privind aprobarea asocierii județului Vâlcea cu comunele Voineasa și Vaideeni în vederea implementării proiectului „Dezvoltarea infrastructurii de agrement în stațiunea turistică Voineasa, județul Vâlcea”

¹⁰² PDR Sud-Vest Oltenia 2014-2020

Turismul de tip "City-break"

Turismul de tip "City-break" este favorizat de existența unor importante capacități de cazare în cadrul centrelor urbane importante ale județului, dintre acestea distingându-se reședința județului, municipiul Râmnicu Vâlcea. De asemenea, acest tip de turism poate fi ocazionat de manifestări culturale precum: Festivalul de folclor „Cântecele Oltului”, Târgul Ceramicii Populare „Cocoșul de Hurez”, Târgul Meșterilor Popolari, Festivalul viei și vinului, Toamna merelor - sărbătoarea pomicultorilor etc.

Turismul științific

În afară de relieful muntos și deluros dezvoltat pe aproximativ 66% din suprafața județului, există o serie de elemente de potențial care să permită practicarea cu succes a acestui tip de turism: existența parcurilor naționale Cozia și Buila-Vânturarița, a rezervațiilor naturale și a peșterilor, prezența speciilor de faună și floră protejate.

Turismul de afaceri, congrese, reuniuni și evenimente (MICE)

Practicarea acestui tip de turism este favorizată de importantele investiții străine atrase la nivelul județului. De asemenea, sustenabilitatea practicării acestui tip de turism este asigurată de prezența unor importante capacități de cazare la nivelul reședinței județului, municipiul Râmnicu Vâlcea, precum și de deschiderea unor noi centre expoziționale și de conferință.

Turismul de evenimente este ocazionat de manifestări culturale precum: Festivalul de folclor „Cântecele Oltului”, Târgul Ceramicii Populare „Cocoșul de Hurez”, Târgul Meșterilor Popolari, Festivalul viei și vinului, Toamna merelor - sărbătoarea pomicultorilor etc.

Turismul viticol - un segment relativ nou pentru România, dar deja existent prin proiecte de tipul „Drumul Vinului”, urmărește promovarea vinului și a localităților viticole din județ.

În perioada 2011-2012 s-a implementat proiectul (POR, Axa 5) cu titlul „Drumul Vinului Vâlcean”, al cărui obiectiv general l-a reprezentat dezvoltarea turismului și creșterea vizibilității comunei Prundeni și a localităților limitrofe, prin promovarea vinului și prin activități de marketing specifice. Proiectul a promovat turismul viticol, tradițiile din comuna Prundeni și a localităților limitrofe.

În vederea dezvoltării acestei forme de turism, sunt necesare acțiuni intense de promovare prin integrarea localităților cu potențial viticol în circuite turistice și comercializarea produselor turistice specifice de către agențiile de turism touroperatoare.

5.1.4. Analiza capacității de cazare și a infrastructurii turistice specifice la nivelul județului Vâlcea

La nivelul anului 2014 structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică din județul Vâlcea reprezentau 53,44% din totalul unităților de cazare existente în Regiunea Sud-Vest Oltenia, având ponderea cea mai mare din toate județele regiunii.

Tabelul nr.5.2 - Structuri de primire turistică în regiunea Sud-Vest Oltenia (2014)

Regiune/Județ	Total (număr)	Pondere %
Regiune Sud-Vest Oltenia	436	100,00
Județ Dolj	52	11,93
Județ Gorj	87	19,95
Județ Mehedinți	45	10,32
Județ Olt	19	4,36
Județ Vâlcea	233	53,44

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU PERIOADA 2015-2022

Conform Anuarului Statistic al Județului Vâlcea pentru anul 2012, județul s-a situat pe locul 6 pe țară în ceea ce privește unitățile de cazare turistică existente și pe locul 4 în ceea ce privește numărul de înoptări în structurile de cazare turistică.

În ceea ce privește evoluția structurilor de primire turistică la nivelul județului Vâlcea se observă o creștere de 38,69% în anul 2014 comparativ cu 2007. 28,18% dintre structurile de primire turistică din județul Vâlcea sunt pensiuni turistice, urmate de 26,46% pensiuni agroturistice, 18,02% sunt hoteluri iar 12,87% sunt vile turistice.

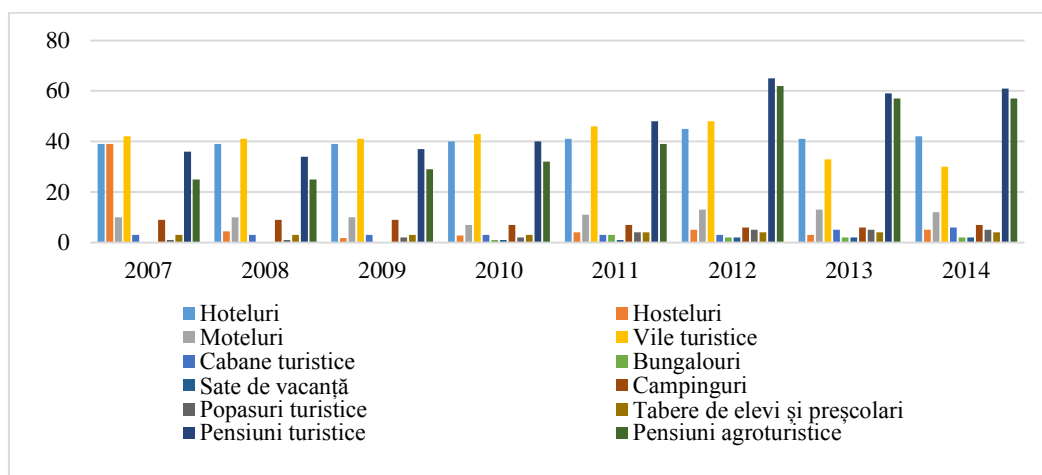

Fig.5.1 - Evoluția structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică
Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Distribuția unităților de cazare turistică pe tipuri și locații din județul Vâlcea, se prezintă astfel:

- peste jumătate din totalul unităților de cazare sunt pensiuni (turistice/agroturistice);
- 67,81 % din totalul unităților de cazare se află în mediul urban, în timp ce 32,19% sunt în mediul rural;
- 100% din numărul total de tabere de elevi și preșcolari din totalul Regiunii Sud-Vest Oltenia se află în județul Vâlcea;
- 100% din casele de vacanță și campinguri din totalul Regiunii Sud-Vest Oltenia se află în județul Vâlcea;
- 50% din motelurile înregistrate în Regiunea Sud-Vest Oltenia se află în județul Vâlcea;
- 83% din vilele turistice înregistrate în Regiunea Sud-Vest Oltenia se află în județul Vâlcea;
- mai mult de 50% din pensiunile turistice și agroturistice din totalul Regiunii Sud-Vest Oltenia se află în județul Vâlcea.

Capacitatea de cazare turistică din județul Vâlcea are o pondere de 59,21% din totalul existent la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia. În perioada 2007-2014, capacitatea de cazare turistică la nivelul județului Vâlcea a avut un trend ascendent, numărul de locuri de cazare fiind în creștere cu 5,25% în anul 2014 comparativ cu anul 2007.

Tabelul nr.5.3 - Unități de cazare turistică după tip și locație în județul Vâlcea (2014)

	Total	Hoteluri	Pensiuni	Popasuri turistice	Altele
Regiunea Sud-Vest Oltenia	436	101	216	6	113
Județul Vâlcea, din care:	233	42	118	5	68
Municipiul Râmnicu Vâlcea	26	7	12	1	6
Municipiul Drăgășani	7	3	3	-	1
Orașul Băbeni	1	1	-	-	-

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU PERIOADA 2015-2022

	Total	Hoteluri	Pensiuni	Popasuri turistice	Altele
Orașul Băile Govora	12	4	3	-	5
Orașul Băile Olănești	41	14	12	1	14
Orașul Berbești	1	-	-	-	1
Orașul Brezoi	7	1	2	-	4
Orașul Călimănești	44	9	15	2	28
Orașul Horezu	15	1	11	-	3
Oraș Ocele Mari	4	-	1	-	3
Comuna Bărbătești	1	-	1	-	-
Comuna Budești	1	-	1	-	-
Comuna Bujoreni	1	-	1	-	-
Comuna Căineni	5	-	4	-	1
Comuna Costești	4	-	4	-	-
Comuna Dăești	2	-	2	-	-
Comuna Fîrtățești	1	-	1	-	-
Comuna Golești	4	-	3	-	1
Comuna Lungești	1	-	1	-	-
Comuna Măciuca	1	-	1	-	-
Comuna Malaia	16	-	13	-	3
Comuna Măldărești	1	-	1	-	-
Comuna Milcoiu	1	-	-	-	1
Comuna Nicolae Bălcescu	2	-	2	-	-
Comuna Racovită	1	-	1	-	-
Comuna Sălătrucel	1	-	-	-	1
Comuna Tetoiu	1	-	1	-	-
Comuna Tomșani	1	-	1	-	-
Comuna Vaideeni	1	-	1	-	-
Comuna Vlădești	1	-	1	-	-
Comuna Voineasa	28	2	18	1	7

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Tabelul nr. 5.4 - Capacitatea de cazare turistică în regiunea Sud-Vest Oltenia (2014)

Regiune/Județ	Total (locuri)	Pondere %
Regiune Sud-Vest Oltenia	18.815	100,00
Județ Dolj	2191	11,93
Județ Gorj	2810	19,95
Județ Mehedinți	1804	10,32
Județ Olt	869	4,36
Județ Vâlcea	11.141	53,44

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În perioada analizată (2010-2014), datele statistice arată o creștere a volumului total al activităților turistice din județul Vâlcea. Numărul de locuri/zile în funcțiune și numărul de turiști cazați a crescut cu 44,92% respectiv cu 23,77%. În perioada 2010-2013, se observă că numărul

de turiști străini cazați în unitățile de cazare turistică s-a dublat. Numărul de înnoptări în structurile de cazare turistică a crescut în aceeași perioadă cu 25,30 % .

Domenii schiabile omologate

Conform datelor furnizate de Autoritatea Națională pentru Turism, în județul Vâlcea sunt omologate 7 domenii schiabile, toate amplasate în comuna Voineasa.

Tabelul nr.5.5 - Domenii schiabile omologate în județul Vâlcea

Data emiterii	Denumire domeniu schiabil	Amplasare	Lungime (metri)	Grad de dificultate
12.11.2013	Telegondolă	Voineasa	2257	medie
12.11.2013	Telegondolă variantă	Voineasa	410	medie
12.11.2013	Telegondolă N	Voineasa	363	dificilă
12.11.2013	Telegondolă variantă N	Voineasa	200	dificilă
12.11.2013	Telescaun	Voineasa	1232	ușoară
12.11.2013	Teleschi	Voineasa	730	ușoară
12.11.2013	Teleschi începători	Voineasa	350	ușoară

Sursa: Autoritatea Națională pentru Turism, <http://turism.gov.ro/informatii-publice>

5.1.5. Analiza circulației turistice

La nivelul anului 2013, numărul de înnoptări în structurile de cazare turistică din județul Vâlcea reprezenta 66,96% din numărul total de înnoptări în Regiunea Sud-Vest Oltenia. Din numărul total de turiști străini care au înnoptat în Regiunea Sud-Vest Oltenia (100.793 persoane), cca 12,16% s-au înregistrat în județul Vâlcea.

În perioada 2010-2013 se observă că numărul de turiști străini cazați în unitățile de cazare turistică s-a dublat. Numărul de înnoptări în structurile de cazare turistică a crescut în aceeași perioadă cu 25,30 % .

Tabelul nr.5.6 - Indicatorii principali ai activității turistice în Regiunea SV Oltenia și județul Vâlcea (2010-2014)

	2010		2011		2012		2013		2014	
	SV Oltenia	Vâlcea	SV Oltenia	Vâlcea	SV Oltenia	Vâlcea	SV Oltenia	Vâlcea	SV Oltenia	Vâlcea
Nr de locuri	16.410	10.719	18.274	11.526	19.947	12.540	18.446	11.158	18.815	11.141
Nr de locuri /zile în funcțiune	354.075	196.614	418.571	230.153	449.918	242.373	487.246	278.499	489.229	284.944
Nr de turiști cazați	337102	184264	426845	225997	454676	206963	460026	211053	-	228.212
din care: străini	16614	3201	27536	3585	46490	4993	44319	6609	-	-
Nr de înnoptări	1290263	960520	1486267	1046532	1565613	1052577	1567021	1049399		1024176
din care: străini	39981	9786	72269	7748	103224	10121	100793	12262		

Sursa: INS, Baza de date Tempo on-line (datele pentru perioada 2010-2013)
Buletin Statistic al județului Vâlcea, Decembrie 2014, Direcția Județeană de Statistică Vâlcea

Indicele de utilizare netă a capacității de cazare turistică în funcțiune, înregistrat în luna decembrie 2014, a fost de 16,6%, mai mic cu 3,2 puncte procentuale față de cel înregistrat la nivel național, iar față de decembrie 2013 mai mic cu 3,3 puncte procentuale¹⁰³.

5.2. Cultura

Cultura este un factor de dezvoltare durabilă, bazându-se pe elementele sale constitutive: diversitate lingvistică, cunoștințe teoretice și empirice, credințe, reprezentări despre lume, patrimoniu material și imaterial, creații artistice, literare, științifice, invenții etc¹⁰⁴.

Patrimoniul cultural al județului Vâlcea cuprinde patrimoniul cultural material – cel imobil (monumentele istorice) și cel mobil (în special bunurile culturale aflate în muzee și colecții) – și patrimoniul cultural imaterial.

Patrimoniul cultural imobil¹⁰⁵

Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național Vâlcea face o împărțire a monumentelor istorice din județ în trei mari grupe: monumente și situri arheologice; monumente aparținând cultelor religioase; monumente civile.

În județul Vâlcea sunt înregistrate 96 de *monumente și situri arheologice* înscrise în „Lista monumentelor istorice din județul Vâlcea”, acoperind paleoliticul inferior, neoliticul, epoca bronzului, epoca fierului, cultura dacică și cultura romană, mai reprezentative fiind rezervațiile de la Ocnița (Buridava Dacică), Stolniceni (Buridava Romană), castrele romane de pe *Limes Alutanus* („Pons Aluti” – Ionești, „Castra Traiani” – Sâmbotin – Dăești, „Arutela” – Păușa – Călimănești, Castrul de la Rădăcinești – Berislăvești, Castrul de la Titești, „Pretorium” I și II – Racovița).

Monumentele aparținând cultelor religioase sunt reprezentate de¹⁰⁶:

- marile ansambluri monastice: Mănăstirea Hurezi (înscrisă în Lista Patrimoniului Cultural Mondial în 1993), Mănăstirea Cozia, Mănăstirea Bistrița, Mănăstirea Arnota, Mănăstirea Dintr-un Lemn, Mănăstirea Govora, Mănăstirea Turnu, Mănăstirea Surpatele și Mănăstirea Frăsinei;
- alte schituri și mănăstiri care au rămas în cult de-a lungul timpului: Schitul Ostrov, Mănăstirea Cornetu, Mănăstirea Dobrușa, Mănăstirea Stănișoara, Schitul Brădetu, Schitul Iezer, Schitul Pahomie și Schitul Pătrunsa;
- fostele ansambluri mănăstirești și schituri, actualmente biserici de mir sau având alte folosințe: Berislăvești, Fedeleșoiu, Lunca Stănești, Mamu, Fostul Schit Cetățuia, Comanca, Păpușa, Păr, „44 de izvoare” ș. a.;
- bisericile rurale de zid, ctitorii boierești, ale ierarhilor Bisericii Ortodoxe (egumeni, mitropoliți) sau ale comunităților locale;
- bisericile de lemn - ctitorii episcopale sau egumenești, dar în principal ale comunităților locale.

Monumentele civile, în număr de peste 70, sunt reprezentate de:

- cule, conace și case boierești;
- construcții reprezentând arhitectura tradițională a lemnului din ținuturile vâlcene, în mare măsură valorificate științific și expozițional în Muzeul Satului Vâlcean de la Bujoreni;

¹⁰³ Buletin Statistic al județului Vâlcea, Decembrie 2014, Direcția Județeană de Statistică Vâlcea

¹⁰⁴ Strategia culturală a județului Vâlcea 2008-2013, pag.8

¹⁰⁵ Strategia culturală a județului Vâlcea 2008-2013, pag.14

¹⁰⁶ Strategia culturală a județului Vâlcea 2008-2013, pag.15

- construcții administrative și cu destinație economică (Primăria Râmnicului, Tribunalul Vâlcea, Judecătoria Râmnicu Vâlcea, Hotelul „Central” – Călimănești, Hotelul „Palace” – Băile Govora ș.a.);
- case (locuințe) datând de la sfârșitul secolului al XIX-lea și de la începutul secolului al XX-lea, semnificative pentru arealul vâlcean;
- gări (Lotru, Cornetu, Călimănești) și monumente tehnice (podul de cale ferată de la Proeni – Brezoi, tunelul Cornetu).

Patrimoniul cultural mobil

Patrimoniul cultural mobil al județului include bunurile culturale mobile de valoare deosebită și excepțională, aflate în muzee. În cadrul Muzeului Județean "Aurelian Sacerdoteanu" Vâlcea există un patrimoniu cultural mobil bogat și divers, cu peste 68.000 de obiecte, din care 23 sunt clasate la categoria Tezaur; Memorialul "Nicolae Bălcescu" are un patrimoniu cultural mobil cu 8.141 de obiecte.

Patrimoniul cultural imaterial

Patrimoniul cultural imaterial vâlcean¹⁰⁷ este bogat și diversificat: meșteșuguri populare, interpreți de folclor, un bogat repertoriu coregrafic, toate susținute de exponenții lor. În județul Vâlcea activează peste 50 de meșteri populari care-și câștigă venitul familiei din practicarea meșteșugului sau și-l completează.

Genurile artistice foarte bine reprezentate sunt:

a) ceramica în centrele:

- Horezu, în care olăritul se practică în familii precum: Fam. Mischiu, Fam. Iorga, Fam. Bâscu, Fam. Giubega, Fam. Țambrea, Fam. Paloși, Fam. Pietraru;
- Vlădești: Fam. Eugen și Violeta Pătru;
- Lungești: Mihai Dogaru

b) arta țesutului

- în război orizontal cu cele mai active centre: Bărbătești, Pietrari, Stoenști (cu fire din borangic produs în casă);
- țesutul în război vertical este activ în: Măldărești, Frâncești, Costești, Copăceni, Vaideeni.

c) arta cusutului a cunoscut o stagnare după 1989, dar prin proiectele derulate de C.J.C.P.C.T. Vâlcea s-a revigorat. Centrele mai active sunt: Mihăești, Pietrari, Stoenști, Costești, Copăceni.

d) arta prelucrării lemnului este reprezentată în prezent de meșteri din: Băbeni (Valea Mare), Horezu (Romani), Râmnicu Vâlcea. De subliniat că există încă meșteri dulgheri, sitari, dogari etc. care s-au reactivat în ultimii ani prin nevoia de a-și reface gospodăriile de la țară după trecerea în statutul de șomer sau pensionar.

e) prelucrarea pielii s-a reactivat în Vaideeni, Râmnicu Vâlcea;

f) pictura pe lemn și sticlă cunoaște o revigorare după 1989 prin proiectele derulate de C.J.C.P.C.T. în domeniul artelor vizuale cu temă religioasă, iar prin proiectul "Monahism și artă" s-au refăcut atelierele de pictură ale așezămintelor monahale de la: Bistrița, Dintr-un Lemn, Arnota, Govora, Cozia, Iezer, Jgheaburi.

¹⁰⁷ Informații primite de la Centrul Județean Pentru Promovarea și Conservarea Culturii Tradiționale Vâlcea (CJCPCT)

Activități culturale

În ceea ce privește activitățile culturale desfășurate în cadrul institutelor culturale și de divertisment, datele legate de evoluția numărului de unități și de participanți din perioada 2007-2013 arată o descreștere a inițiativelor culturale și a gradului de participare atât în județul Vâlcea, cât și la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia.

Tabelul nr.5.7 - Indicatori ai activității culturale în Regiunea SV Oltenia și județul Vâlcea (număr)

Nr./an	Biblioteci	Instituții de spectacole	Spectacole și concerte	Spectatori	Cinema-tograme	Locuri în săli	Spectatori	Muzee	Vizitatori	Angajați
2007										
SV Oltenia	1403	12	1264	557580	5	2172	68000	70	3205232	
Vâlcea	272	3	370	47000	2	870	1000	18	1107222	
2008										
SV Oltenia	1408	12	1275	552423	6	2523	51000	70	2244232	
Vâlcea	278	3	318	59783	3	1221	8000	18	1018017	
2009										
SV Oltenia	1367	12	1531	1700650	6	2523	38000	70	1610988	
Vâlcea	265	3	496	75785	3	1221	12000	19	359881	
2010										
SV Oltenia	1352	13	1472	2313700	5	2190	88000	69	923964	
Vâlcea	256	3	592	85294	2	888	20000	19	376196	
2011										
SV Oltenia	1322	13	1627	3413130	6	2207	104000	73	845460	467
Vâlcea	270	3	628	86719	3	1022	27000	19	355150	141
2012										
SV Oltenia	1265	13	1928	5012220	6	1536	109000	61	840224	456
Vâlcea	250	3	949	68056	3	352	24000	18	376293	141
2013										
SV Oltenia	1275	18	2135	1013639	6	1671	246000	78	866255	397
Vâlcea	249	5	1013	80845	1	174	34000	20	405767	132

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În perioada 2007-2013 se observă o scădere a numărului de biblioteci la nivelul județului Vâlcea, cu 8,45%. Din total număr biblioteci înregistrate la nivelul anului 2013 (249 unități), 23,69% sunt în mediul urban și 76,31% sunt în mediu rural. Ponderea cea mai ridicată este deținută de Municipiul Râmnicu Vâlcea 11,24% din total biblioteci. Județul Vâlcea deține o pondere de 15,52% din total număr de biblioteci la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia.

Numărul de volume existente în biblioteci a fost la nivelul anului 2013 de 17.0481.988 unități, din care au fost împrumutate 1.063.688 la un număr de 91.815 cititori activi. Numărul de angajați din biblioteci era la nivelul anului 2013 de 151 persoane.

Tabelul nr.5.8 - Număr biblioteci pe categorii (2007-2013)

Categorii de biblioteci	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	272	278	265	256	270	250	249
Specializate	:	2	1	2	2	2	2
Școlare	186	190	179	175	188	170	169
Publice	86	86	85	79	80	78	78
Județene	1	1	1	1	1	1	1
Municipale și orașenești	10	10	10	9	9	9	9
Comunale	75	75	74	69	70	68	68

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Artele spectacolului includ spectacolele de teatru (dramatic și de păpuși, numit și de animație), spectacolele muzicale (operă, operetă, estradă, revistă, simfonice, pop, music hall), spectacole coregrafice și spectacole folclorice (muzică, dans, teatru) organizate la nivelul județului.

Instituțiile în cadrul cărora sunt organizate artele spectacolului sunt: Teatrul „Anton Pann”, Teatrul Municipal „Ariel”, Filarmonica „Ion Dumitrescu”, Orchestra populară profesionistă „Rapsodia vâlceană”.

Cinematografia este reprezentată de un singur cinematograful, care în anul 2013, a înregistra un număr de 34 spectatori. Cinematograful aflat în sediul River Plaza Mall are două săli dotate cu tehnologii și echipamente de ultimă generație, cu un design modern și confortabil, care pot găzdui 200 de persoane¹⁰⁸.

Serviciile audiovizuale cuprind posturile de radio, posturile de televiziune, rețele de cablu pentru difuzarea programelor TV, difuzorii prin satelit pentru programele de radio și pentru programele TV. În Râmnicu Vâlcea există trei posturi private locale de radioteleviziune - TV Etalon, VTV Vâlcea și Vâlcea 1 TV, precum și două posturi de radio locale cu capital privat – Radio Vâlcea 1 și Radio Metronom Râmnicu Vâlcea.

Cultura scrisă este reprezentată de cărți, reviste, ziare, alte genuri de publicații. Printre editurile existente la nivelul județului se numără “Patrimoniul” (înființată în anul 1998), “Ateneul Meșterul Manole”, „Conphys”, „Almarom”, „Fortuna”, „Offsetcolor”, „Antim Ivireanul”, „Buna-Vestire” și „Adrianso”. În județ există șapte cotidiene (din care două sunt regionale, apărând în cele cinci județe ale Regiunii 4 Sud-Vest Oltenia), opt săptămânale, două bisăptămânale, trei săptămânale de mica și marea publicitate, la care se adaugă trei reviste culturale (una lunară și două trimestriale) și două reviste științifice¹⁰⁹. În ceea ce privește periodicele religioase menționăm revista anuală de teologie și cultură „Lumina Lumii”, editată de către Fundația Culturală „Sfântul Antim Ivireanul” Râmnicu Vâlcea, cu concursul Episcopiei Râmnicului, al Bibliotecii Județene „Antim Ivireanul” Vâlcea și al Editurii „Buna-Vestire” Râmnicu-Vâlcea și revista de teologie „Renașterea”, publicație trimestrială de spiritualitate creștină, editată de către Episcopia Râmnicului.

Revista Buridava este editată de Muzeul Județean "Aurelian Sacerdoțeanu" Vâlcea și cuprinde studii/articole de arheologie, istorie, etnografie, artă, muzeologie, recenzii, numismatică precum și cercetări complementare făcute prin metodele științelor naturale sau tehnice. Revista are frecvența de apariție anuală.

Cu sprijinul Consiliului Județean Vâlcea și sub coordonarea unor intelectuali vâlceni, s-au editat Enciclopedia județului Vâlcea (2010) și Enciclopedia orașelor din Vâlcea (2013). În prezent se lucrează la Enciclopedia localităților rurale din Vâlcea.

C.J.C.P.C.T. a editat lucrări de referință care sintetizează cultura vâlceană “in integrum” anii 1968-2013. Volumul apărut la Editura Patrimoniul în anul 2013 se intitulează “Cultura tradițională din Vâlcea 1968-2013 o istorie concentrată și ilustrată” de Gh. Deaconu și Elena Stoica. Acest volum se adaugă celorlalte două volume: “Patrimoniul documentar al Culturii Tradițională din Vâlcea” (1968-2008), vol. I, 2008 și vol. al II-lea (2010) de Gh. Deaconu editate tot de Editura Patrimoniul.

Menționăm revista “FORUM” a Forumului Cultural al Râmnicului și “Povestea vorbei” editate de intelectuali vâlceni, cu apariție trimestrială.

¹⁰⁸ <http://www.riverplaza.ro/cinema.php>

¹⁰⁹ Strategia culturală a județului Vâlcea 2008-2013, pag.56

Așezămintele culturale se referă la instituțiile de cultură din județul Vâlcea: case de cultură, universități populare, școli populare de arte și meserii, cămine culturale, centre de cultură, formații artistice și ansambluri profesionale, centre zonale pentru educația adulților, centre județene pentru conservarea și promovarea culturii tradiționale. Dintre acestea amintim: Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale (CJCPCT) Vâlcea, cu sediul în Râmnicu Vâlcea, Școala Populară de Arte și Meserii (SPAM) Râmnicu Vâlcea, 9 case de cultură (1 în comuna Slătioara, 1 în municipiul Drăgășani, 7 în orașele Băbeni, Bălcești, Băile Govora, Brezoi, Călimănești, Horezu și Ocele Mari; la care se adaugă Casa de Cultură a Sindicatelor din Râmnicu Vâlcea, 129 de cămine culturale în mediul rural¹¹⁰.

Artele vizuale includ operele de sculptură, pictură, gravură, litografie, artă monumentală, scenografie, tapiserie, ceramică, plastica sticlei și a metalului, desene, design, alte opere de artă aplicată, opere fotografice, precum și orice opere exprimate printr-un procedeu analog fotografiei.

La nivelul județului artele vizuale se manifestă în cadrul galeriilor de artă și spațiilor expoziționale, cum sunt: Galeria ARTEX, Galeria „AlterNATIVE” (spațiu expozițional al Casei Șimian), Galeria de Artă „Constantin Iliescu”, Galeria de Artă Sofianu (în cadrul căreia sunt expuse opere de artă, picturi și sculpturi ale celor mai renumiți artiști din România)¹¹¹.

5.3. Activități sportive

Conform datelor statistice ale Institutului Național de Statistică, în județul Vâlcea funcționează 156 secții sportive, pe ramuri de sport aparținând cluburilor sportive, în cadrul cărora sunt înscrși 4.892 sportivi legitimați (anul 2013).

Tot în același an erau înregistrați 89 de antrenori, 105 instructori sportivi și 193 arbitri sportivi.

Analizând evoluția numărului de sportivi în perioada 2007-2013 se observă o creștere semnificativă în anul 2008 (5.745 sportivi legitimați), față de anul 2007 (1.944 sportivi). În anii următori s-a înregistrat o scădere cu cca 300 sportivi.

În județul Vâlcea se organizează periodic programe sportive¹¹² cum ar fi: competiții sportive naționale (șah, karate, bridge – Cupa „Hurezi” în Horezu și Cupa „Olteniei” în Olănești etc), acțiuni de pregătire ale loturilor naționale/olimpice (handbal, volei).

¹¹⁰ Strategia culturală a județului Vâlcea 2008-2013, pag.45

¹¹¹ <http://www.hotelsofianu.ro/ro/galerie-de-arta.html>

¹¹² Conform datelor disponibile pe site-ul Ministerului Tineretului și Sportului

CAPITOLUL VI. AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ

6.1. Agricultura

Județul Vâlcea are o economie cu profil industrial – agrar. Relieful județului permite dezvoltarea tuturor culturilor agricole, cu particularități în funcție de zonă.

Activitatea economică, în cele mai multe dintre localitățile rurale, este axată pe practicarea agriculturii. Doar în cazul localităților dezvoltate, aflate în zona de extindere a orașelor importante, pot fi identificate activități economice nonagricole sistematice. În lipsa unor activități antreprenoriale viabile, care să antreneze comunitatea și să ofere oportunități lucrative pentru locuitori, cele mai multe dintre localitățile rurale nu reușesc să depășească stadiul de subdezvoltare în care se află¹¹³.

După momentul aderării României la UE, procesul de restructurare și apropiere de agricultură se produce lent, fără consecințe vizibile în ceea ce privește compatibilizarea structurală și funcțională a sistemului agroalimentar. Pe lângă gradul insuficient de adaptare a politicilor agricole comune în agricultura românească, datorate capacității reduse de absorbție atât a politicilor, privite din punct de vedere al creșterii compatibilității structurale și funcționale, cât și din punct de vedere financiar (absorbția fondurilor pentru dezvoltarea rurală), mai trebuie adăugată și adaptabilitatea încă inadecvată a ofertei românești pe piața europeană.

Având în vedere și potențialul ecologic al terenului arabil din România (pentru cereale) de numai 39% față de 83% în UE, avem dimensiunea exactă a deficitului de compatibilitate al agriculturii românești față de țările UE.

Fondul funciar

Județul Vâlcea are o suprafață totală de 576.477 hectare (2013), fiind al doilea județ ca mărime din Regiunea Sud-Vest Oltenia. Ponderea județului Vâlcea în suprafața totală a Regiunii Sud-Vest Oltenia este de 20%, pe primul loc situându-se județul Dolj cu 25%, urmat de județele Olt și Gorj cu 19%, și județul Mehedinți cu 17%.

Dacă analizăm intervalul 2007–2013 din prisma fondului funciar, putem afirma că suprafața fondului înregistrată în 2007 s-a păstrat și în anul 2013, la 576.477 de hectare, însă terenurile aflate în proprietate privată au scăzut cu 10,58% (45.024 ha) în anul 2013 față de anul 2007.

Ponderea terenurilor agricole în totalul fondului funciar a înregistrat în anul 2013 o scădere de 0,51% comparativ cu anul 2007, scăderea în valori absolute fiind de 2.933 hectare. Această suprafață a fost transferată în categoria terenurilor neagricole, în special a pădurilor și vegetației forestiere, care a înregistrat o creștere de 1% a suprafeței ocupate în ultimii 7 ani.

¹¹³ <http://www.cadrul-national--strategia-pentru-dezvoltare-durabila-a-sectorului-agricol>

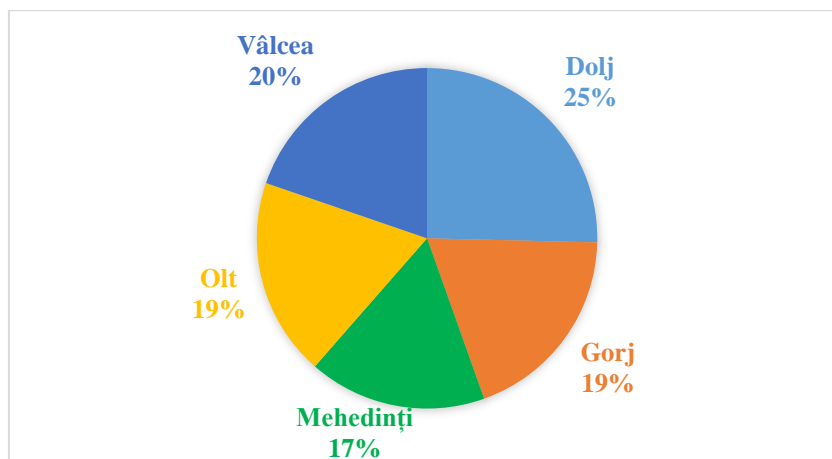

Fig.6.1 - Suprafața fondului funciar la nivelul regiunii de dezvoltare Sud-Vest Oltenia (2013)
Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Suprafața agricolă a județului Vâlcea este de 242.856 hectare: 44% pășuni, 36% suprafață arabilă, 13% fânețe, 5% livezi și pepiniere pomicole, 2% vii și pepiniere viticole.

Extinderea pășunilor din zonele montane, deluroase și subcarpatice ale județului, a favorizat activitățile de creștere a ovinelor și caprinelor, plasând zootehnia județului Vâlcea pe primul loc în Regiunea Sud-Vest Oltenia.

Analizând modul de utilizare al terenurilor, se remarcă faptul că destinația suprafețelor a rămas aproape neschimbată.

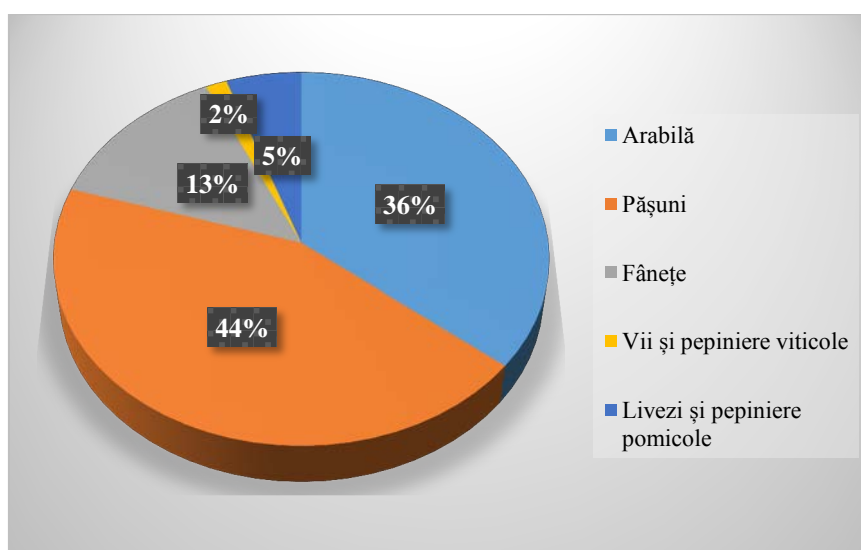

Fig.6.2 - Modul de utilizare a terenurilor agricole (2013)
Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Tabelul nr. 6.1 - Modul de utilizare al terenurilor

- hectare-

Modul de folosință pentru suprafața agricolă	Anii						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	576.477	576.477	576.477	576.477	576.477	576.477	576.477
Agricolă, din care:	245.789	245.789	245.729	245.680	245.202	242.860	242.856
Arabilă	87.915	87.915	87.873	87.836	81.595	86.857	86.870

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU
PERIOADA 2015-2022

Modul de folosință pentru suprafața agricolă	Anii						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Pășuni	109.389	109.602	109.593	109.581	106.646	106.894	106.894
Fânețe	31.509	31.543	31.538	31.538	40.287	32.531	32.531
Vii și pepiniere viticole	3.856	3.761	3.761	3.761	3.716	3.638	3.622
Livezi și pepiniere pomicele	13.120	12.968	12.964	12.964	12.958	12.940	12.939
Terenuri neagricole total, din care:	:	:	:	330.797	331.275	333.617	333.621
Păduri, vegetație forestieră	:	:	:	290.880	302.787	293.915	293.915
Ocupată cu ape, bălți	:	:	:	12.544	637	12.497	12.497
Ocupată cu construcții	:	:	:	11.825	11.776	11.646	11.650
Căi de comunicații și căi ferate	:	:	:	6.877	6.877	6.857	6.857
Terenuri degradate și neproductive	:	:	:	8.671	9.198	8.702	8.702

: date lipsă

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Baza tehnico-materială din agricultură

Parcul de tractoare și mașini agricole din cadrul județului Vâlcea a avut o evoluție fluctuantă, însă în 2013 se înregistrează o ușoară creștere, în ceea ce privește tractoarele, semănătoarele mecanice, combinele pentru recoltat cereale, presele pentru balotat.

Tabelul nr.6.2 - Parcul de tractoare și mașini agricole principale din agricultură la nivelul județului Vâlcea (2007-2013)

-număr-

Categoriile de tractoare și mașini agricole	Anii						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Tractoare agricole fizice	2003	1981	2786	2971	3044	2844	3842
Pluguri pentru tractor	1741	1739	2175	2127	2217	2653	2393
Cultivatoare mecanice	102	102	113	105	120	72	30
Semănători mecanice	577	577	701	705	716	733	775
Mașini de stropit/ prăfuit cu tracțiune mecanică	15	15	83	55	55	43	35
Combine autopropulsate pentru recoltat cereale	191	176	373	358	397	160	265
Combine autopropulsate pentru recoltat furaje	3	3	4	3	3	2	2
Combine și mașini pentru recoltat cartofi	:	:	1	1	1	1	1
Prese pentru balotat paie și fan	5	5	14	26	52	32	37
Vindrovere pentru furaje	2	2	9	7	8	1	2

: date lipsă

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Suprafața și producția agricolă vegetală

Ponderea principalelor culturi agricole la nivelul județului Vâlcea este următoarea: 61% porumb, urmat de 13% grâu și secară, 9% cartofi, 8% furaje verzi, 6% legume.

Investițiile din domeniul agricol au determinat o creștere anuală semnificativă a exploatării terenurilor agricole, în anul 2013 doar 1.491 hectare de teren arabil aflându-se în repaus, cu 76,45% mai puțin decât în anul 2007, 98,12% dintre acestea aparținând unor exploatații agricole individuale.

Producția agricolă este în mare parte concentrată asupra culturii cerealelor, care dețin aproape 25% din producția vegetală totală (date la nivelul anului 2012), furaje (23%), restul fiind împărțit între fructe (17%), legume (16%), rădăcinoase-cartofi (13%), struguri (6%).

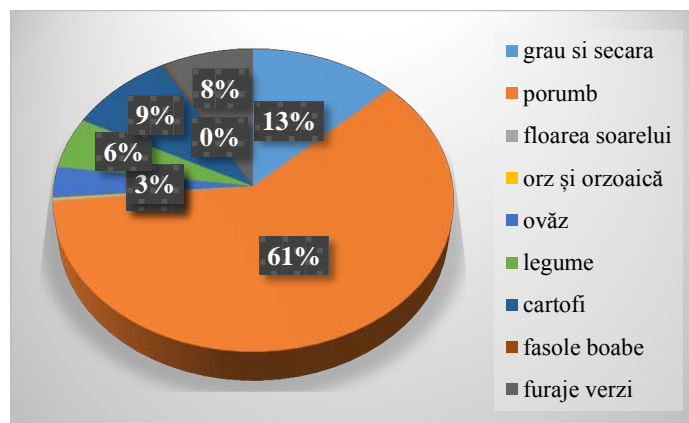

Fig.6.3 - Principalele culturi agricole la nivelul județului Vâlcea (2012)

Sursa: Anuarul Statistic al județului Vâlcea, 2013

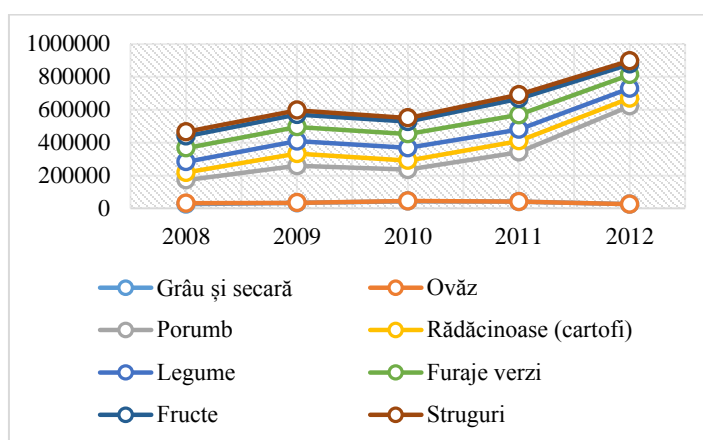

Fig.6.4 - Evoluția în producția de cereale, plante oleaginoase, legume, furaje, fructe în perioada 2008-2012, în Județul Vâlcea (tone)

Sursa: Anuarul Statistic al județului Vâlcea, 2013

Următoarele culturi au înregistrat scăderi importante în 2012 față de 2011: grâu și secară -7,86%; fructe -35,38%; rădăcinoase -29,49%; struguri -16%; legume -14,54%.

Tabelul nr. 6.3 - Producția agricolă pe principalele culturi (2008-2012) (tone)

Producția agricolă vegetală	2008	2009	2010	2011	2012
Cereale pentru boabe, din care:	172.348	266.499	242.598	348.487	91.786
Grâu și secară	25.653	32.818	43.757	40.434	25.317
Orz și orzoaică	544	939	873	112	301
Ovăz	5296	5002	4581	4825	5189
Porumb	140.852	227.198	191.268	301.153	596.656
Leguminoase pentru boabe	215	158	165	172	187
Plante industriale (floarea soarelui)	234	66	175	120	121
Rădăcinoase (cartofi, rădăcinoase furajere)	45.871	73.683	55.118	67.825	47.818
Legume	65.888	76.249	77.125	70.091	59.897
Furaje verzi (lucernă, trifoi, etc)	83.712	86.770	84.707	88.614	83.122
Fructe	72.246	74.451	74.747	98.395	63.580
Struguri	25.591	26.957	22.302	24.588	20.645

Sursa: Anuarul Statistic al județului Vâlcea, 2013

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU PERIOADA 2015-2022

În ultimii șapte ani, s-au făcut investiții în cultura legumelor; suprafața de teren ocupată de sere și solare cu legume a crescut în 2013 cu 92% comparativ cu anul 2007, iar terenurile extravilane destinate culturilor de legume s-au extins cu 22,88%.

Tabelul nr.6.4 - Suprafață legume câmp vs sere vs grădini (2007-2013)

		-hectare-					
Principalele culturi	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Legume cultivate în câmp	1.857	2.428	2.563	2.369	2.318	2.363	2.408
Legume în solarii și sere	1	:	4	4	4	6	13
Legume proaspete din grădinile familiale	2.463	2.791	2.786	2.814	2.015	1.930	1.868
Suprafața serelor	:	:	:	:	1	1	1

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Producția agricolă vegetală a județului Vâlcea a avut o evoluție fluctuantă în perioada 2007–2013, evoluție ce poate fi explicată prin variabilitatea mare a condițiilor climatice, prezența redusă a sistemelor de irigație, cât și prin modalitatea și cantitatea îngrășămintelor utilizate de către agricultori. Comparativ cu anul anterior, în anul 2013 se înregistrează o creștere a producției agricole vegetale pe toate categoriile principale de culturi, excepție făcând furajele: cereale (66,48%), plante uleioase (42,65%), cartofi (11,40%), legume (8,18%).

Din totalul suprafeței cultivate a județului Vâlcea, un procent de 96,21% îl reprezintă exploatațiile agricole individuale care înregistrează, în perioada 2007-2013, o scădere cu 10,65%.

Tabelul nr.6.5 - Suprafața cultivată cu principalele culturi 2007-2013

		-hectare-					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Total, din care:	78.356	67.788	71.337	68.746	77.566	74.561	71.612
Exploatații agricole individuale	77.123	66.574	70.306	66.052	75.626	72.290	68.903

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Zestrea viticolă a județului Vâlcea încadrează județul în categoria zonelor cu cele mai mari podgorii și suprafețe viticole din România. Podgoria Drăgășani a devenit una din cele mai renumite podgorii la nivel național. Aici sunt cultivate peste 60 de soiuri locale, autohtone și străine. Cu o suprafață de 16.000 ha, podgoria Drăgășani include și podgoria Sâmburești¹¹⁴.

Activitatea viticolă, care în trecut era realizată de o singură mare întreprindere, s-a divizat în prezent între producătorii individuali și mai multe case de vinuri. Condițiile climatice și relieful prielnic au favorizat extinderea constantă a suprafețelor viticole în perioada 2007–2013, ajungând ca în anul 2013 viile să ocupe 4.684 hectare de teren.

Tabelul nr.6.6 - Suprafața viilor pe rod în intervalul 2007-2013

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Total suprafață (hectare)	3.819	3.929	4.024	4.297	4.345	4.544	4.684

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo on-line

Analizând producția viticolă, se observă preferința viticultorilor de a cultiva struguri de vin în detrimentul oferirii spre consum a strugurilor de masă ca produs final. Astfel, pentru perioada 2007-2013, producția de struguri de vin a cunoscut o creștere ușoară dar continuă, suprafețele

¹¹⁴ <http://www.cadrul-national--strategia-pentru-dezvoltare-durabila-a-sectorului-agricol>

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU PERIOADA 2015-2022

ocupate de viile destinate acestui scop extinzându-se în anul 2013 cu 18,83% comparativ cu 2007, luat ca an de referință.

Tabelul nr.6.7 - Suprafața viilor pe rod struguri de masă vs struguri de vin în intervalul 2007-2013

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Struguri de masă	138	176	226	159	158	139	149
Struguri de vin	3.681	3.788	3.850	4.138	4.187	4.405	4.535

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo on-line

În trend cu producția agricolă vegetală se află și producția de struguri care, în anul 2013 a înregistrat cea mai mare producție din ultimii ani, când s-au recoltat 29.748 tone de struguri.

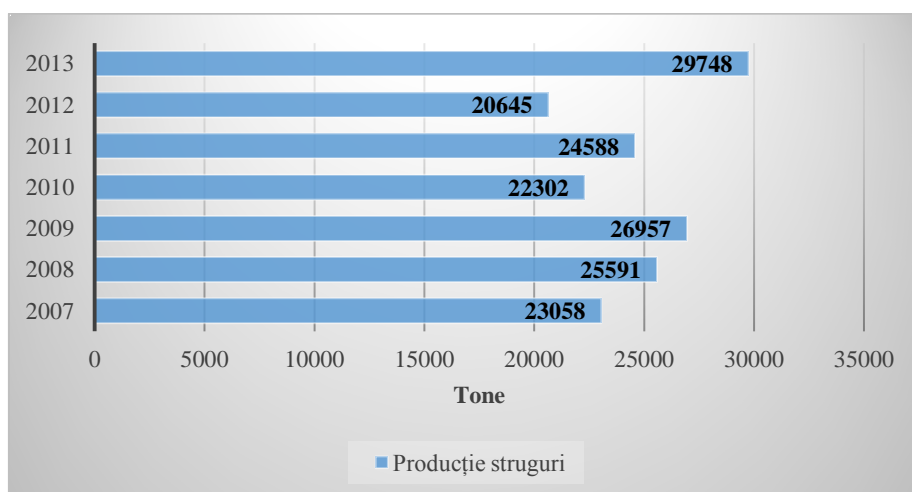

Fig.6.5 - Evoluția producției de struguri în județul Vâlcea (2007 – 2013)

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Zonele deluroase sunt favorabile pomiculturii; pomicultura este specifică zonei metropolitane Râmnicu-Vâlcea, culturile de măr, păr, prun, cireș regăsindu-se în Băbeni, Frâncești, Păușești, Tomșani, Pietrari, Bărbătești, Costești și în depresiunea Horezu. În anul 2010, s-au înregistrat cei mai mulți pomi fructiferi din perioada 2007-2013 ani din județul Vâlcea (13.549.223 pomi), ponderea cea mai mare revenind livezilor de pruni (74,58%). În anul 2013, numărul pomilor fructiferi a scăzut cu 55,58% comparativ cu 2007.

Tabelul nr.6.8 - Număr total pomi fructiferi/categorii în județul Vâlcea (2007 – 2013)

Categoriile de pomi fructiferi	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	4.724.499	4.643.389	4.747.974	13.549.223	6.370.678	6.104.680	6.018.297
Pruni	3.298.037	3.257.830	3.249.836	11.979.863	4.826.642	4.586.419	4.488.974
Meri	862.334	852.379	958.880	1.018.342	1.035.911	1.009.357	1.018.508
Peri	185.360	178.007	182.400	184.248	151.916	152.798	152.914
Piersici	13.091	12.820	13.830	13.685	10.323	10.500	10.601
Nectarini	167	185	530	607	210	460	501
Cireși și vișini	135.062	128.712	128.382	141.158	134.010	133.824	135.672
Caiși și zarzări	69.902	67.895	67.134	64.899	63.962	64.066	64.201
Nuci	113.708	115.726	116.220	115.690	115.609	115.776	115.358
Alți pomi	46.838	29.835	30.762	30.731	32.095	31.480	31.568

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo on-line

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU PERIOADA 2015-2022

La nivelul anului 2013, județul Vâlcea are o suprafață de 11.738 hectare amenajări pentru irigații, reprezentând 1,95% din suprafața totală amenajată a Regiunii de dezvoltare Sud-Vest Oltenia. În perioada 2008-2013, la nivelul județului suprafața a fost aceeași, neexistând amenajări noi.

Fenomenele de eroziune în adâncime sunt frecvente în județ, datorită excesului de umiditate specific reliefului, fiind necesare lucrări de desecare prin colectarea, transportul și evacuarea în emisari a apei în exces. În anul 2013, suprafața terenurilor amenajate prin lucrări de desecare reprezenta în valori absolute 13.031 hectare, cu pondere semnificativă a suprafeței agricole amenajate, 99,94%.

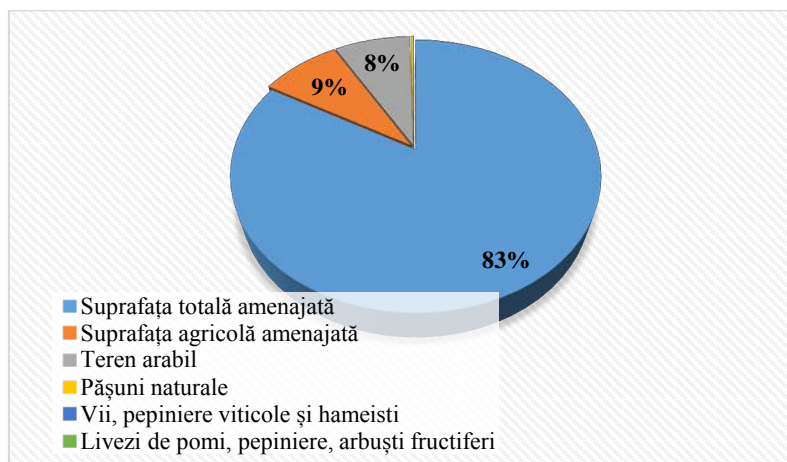

Fig.6.6 - Ponderea suprafețelor pe categorii de folosire lucrări de desecare (2013)

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo on-line

În privința fertilizării terenurilor, se observă o diminuare importantă a utilizării îngrășămintelor chimice în favoarea celor naturale, creându-se premisele practicării unei agriculturi ecologice; în perioada 2007-2013 se remarcă o creștere cu 10% a cantității de îngrășămintele naturale.

Tabelul nr.6.9 - Îngrășămintele chimice și naturale folosite în 2013 în județul Vâlcea, comparativ cu Regiunea SV Oltenia

	Sud-Vest Oltenia		Județul Vâlcea	
	tone	%	Tone	%
îngrășămintele chimice (t), din care:	65.748	8,19	5559	1,39
<i>Azotoase</i>	53.545	81,45	5295	78,27
<i>Fosfatice</i>	11.482	17,46	157	20,22
<i>Potasice</i>	721	1,09	107	1,50
îngrășămintele naturale	737.194	91,81	394.169	98,61
Total <i>îngrășămintele</i> (t)	802.942	100,00	399.728	100,00
Suprafața agricolă (ha)	1.795.934	-----	242.856	-----
<i>îngrășămintele</i> / suprafață (q/ha)	4,47	-----	16,45	-----

Sursa: Institutul Național de Statistică

În județul Vâlcea, ponderea îngrășămintelor chimice utilizate reprezintă 1,39%, sub media Regiunii de dezvoltare Sud-Vest Oltenia (8,19%). Preponderent, se folosesc îngrășămintele chimice pe baza de azot 78,27%. Din totalul îngrășămintelor utilizate, 98,61% sunt îngrășămintele

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU PERIOADA 2015-2022

naturale și doar 1,39% sunt îngrășăminte chimice. Per total, incidența îngrășămintelor folosite raportat la suprafața agricolă este mare, depășind media pe regiune.

Județul Vâlcea este, din punct de vedere agricol, prielnic tuturor activităților agricole, inclusiv zootehniei. Există localități consacrate în anumite ramuri agricole, precum: Bunești pentru cultura căpșunilor, Dănicei – cultura cireșilor, Ionești – cultura merilor, Tomșani – apicultură, Vaideeni – pășuni, Drăgășani – viticultură.

Efectivele și producția agricolă animală

În ceea ce privește creșterea animalelor, în perioada 2007-2013 au fost înregistrate creșteri ale efectivului de păsări cu 8,52%, ale familiilor de albine cu 95,25%, ovine cu 18,51%, dar și scăderi ale efectivelor de bovine cu -42,52% și cabaline -50,85%.

La nivelul județului, producția agricolă animală (în 2013 comparativ cu 2007) este în creștere la miere de albine (100,97%), și în scădere la carne cu -22,13%, lapte cu -13,5%, lână cu -5,55%, ouă -0,66%.

Tabelul nr.6.10 - Efectivul de animale pe categorii de animale în Județul Vâlcea

-nr. capete -

Categoriile de animale	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2007/2013 %
Bovine	84415	81361	64166	49451	49176	48010	48519	-42,52%
Porcine	185255	183130	168022	118957	120374	120758	116879	-36,91
Ovine	89769	110997	107846	98966	102293	104845	106389	+18,51%
Caprine	18913	21583	19173	21059	22642	22508	21711	+14,79%
Cabaline	15494	22608	25830	8924	8515	7940	7615	-50,85%
Păsări	1778720	1724957	1697828	1881659	1836264	1851252	1930223	+8,52%
Familii de albine	38158	38518	74009	56217	73876	77923	74504	+95,25%

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Tabelul nr.6.11 - Producția agricolă animală în Județul Vâlcea (2008-2013)

Producția agricolă	U.M.	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2008/2013 %
Carne	Tone	25,3	21,9	18,9	17,4	19,7	;	-22,13
Lapte	Mii hl	1174	951	759	863	916	1015	-13,5%
Lână	Tone	252	255	237	266	280	238	-5,55%
Ouă	Mil buc	150	148	160	165	160	149	-0,66%
Miere de albine	Tone	720	1382	891	1426	1270	1447	100,97%

Sursa: Anuarul Statistic al județului Vâlcea, 2013
Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo on-line

Județul Vâlcea s-a clasat în anul 2013 pe locul II pe țară la producția de miere extrasă, cu o pondere de 5,4% în totalul producției pe țară.

Cât privește contribuția la producția agricolă animală a Regiunii de dezvoltare Sud-Vest Oltenia, județul Vâlcea contribuie cu 20,95% la producția de lapte, cu 16,03% la producția de lână, cu 18,67% la producția de ouă și cu 32,22% la producția de miere de albine.

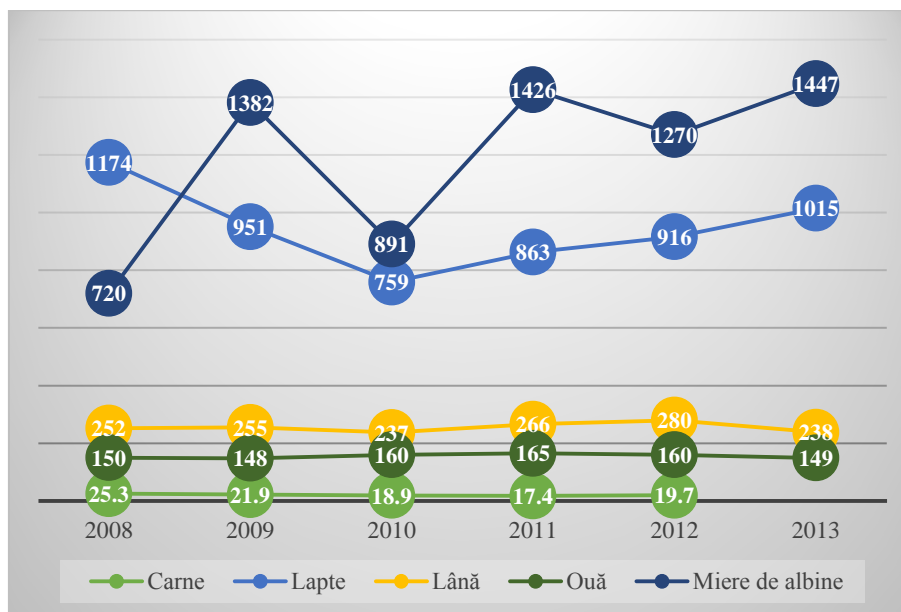

Fig. 6.7 - Evoluția producției agricole animale în Județul Vâlcea (2008-2013)
Sursa: Anuarul Statistic al județului Vâlcea, 2013

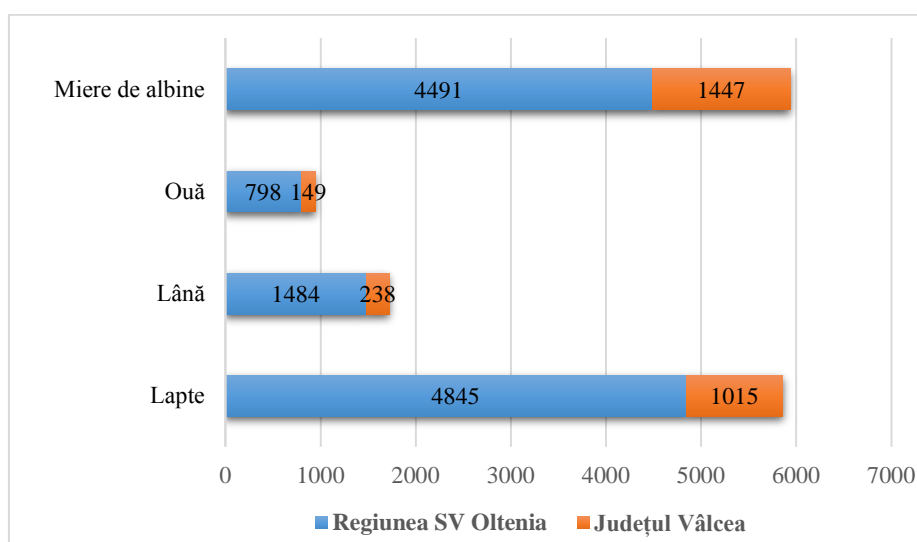

Fig.6.8 - Producția agricolă animală a Regiunii SV Oltenia și a județului Vâlcea (2013)
Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo on-line

Depozite de produse agricole

În județul Vâlcea, sunt autorizați pentru depozitarea produselor agricole un număr de 22 de operatori economici, cu o capacitate de depozitare a spațiilor de 66.510 tone, din care 16.410 tone sunt în silozuri și 50.100 tone în magazii¹¹⁵.

Exploatari și amenajări piscicole

În județ sunt înregistrate 6 unități de acvacultură licențiate, amplasate în următoarele localități: Drăgoești (Amenajare piscicolă crescătorie), Malaia (păstrăvărie/crescătorie), Slătioara (crescătorie), Budești, sat Ruda (crescătorie), Câineni, sat Câinenii Mici (păstrăvărie-pepinieră), Brezoi, Valea lui Stan (pepinieră), Costești (păstrăvărie).

¹¹⁵ www.madr.ro

Indicii producției agricole

Valoarea producției ramurii agricole în anul 2013, în județul Vâlcea (1.466.723 mii lei) reprezintă 1,87% din valoarea totală la nivel național (78.464.416 mii lei) și 16,77% din valoarea producției agricole a Regiunii Sud-Vest Oltenia (8.746.244 mii lei).

Evoluția valorii producției agricole în perioada 2007-2013 indică o creștere a valorii totale cu 53,69%, datorată creșterii ramurii vegetale (47,38%) și ramurii animale (65,82%). În schimb, a scăzut producția serviciilor agricole cu 75%.

Tabelul nr.6.12 - Valoarea producției ramurii agricole pe sectoare (2007-2013)

- mii lei-

Ramuri agricole	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Total Județ	954.318	1.122.598	1.154.412	1.080.481	1.493.572	1.075.151	1.466.723
Vegetală	591.688	743.388	747.879	783.550	1.111.127	644.195	872.022
Animală	357.918	378.178	405.628	295.804	381.880	429.135	593.524
Servicii agricole	4.712	1.032	905	1.127	565	1.821	1.177

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo on-line

Indicii producției agricole indică la nivelul anului 2013 o creștere cu 53,47% comparativ cu anul 2007. Procentul cel mai ridicat al indicilor producției agricole, înregistrat în anul 2013, este deținut de ramura vegetală cu 138,3%, urmată de ramura animală cu 135,2%.¹¹⁶

6.2. Dezvoltarea rurală

Dezvoltarea și amenajarea rurală presupune realizarea unui echilibru între cerința de conservare a spațiului rural economic, ecologic și social-cultural al județului pe de o parte, și tendința de modernizare a vieții rurale, pe de altă parte. În același timp, dezvoltarea și amenajarea rurală se află la confluența dintre tendința de expansiune a urbanului, a dezvoltării agresive a industriei pe seama spațiului rural și cerința de a menține, pe cât este posibil, ruralul la dimensiunile sale actuale. Dezvoltarea rurală exprimă ansamblul activităților destinate îmbunătățirii calității vieții în spațiul rural, bazată pe o creștere economică durabilă, care trebuie să aibă ca obiectiv principal menținerea peisajului natural, cultura materială și spirituală a comunităților sătești. Astfel, procesul dezvoltării rurale durabile se desfășoară pe fondul dezvoltării durabile și complexe a agriculturii, ținându-se seama de faptul că agricultura și spațiul rural sunt două laturi interdependente, specifice ruralului¹¹⁷.

Potrivit noii abordări strategice și integrate a dezvoltării spațiului rural, aceasta are ca fundament trei obiective prioritare: creșterea competitivității sectoarelor agricol și silvic, buna gestionare a terenurilor - obiective agro-ambientale și dezvoltarea zonelor rurale, exprimată în sens larg prin creșterea calității vieții și diversificarea economică¹¹⁸.

În anul 2014, în județul Vâlcea erau un număr de 78 de comune și 560 sate.

Ca tendințe demografice, se observă o scădere a populației din mediul rural mai accentuată (1,47%) decât în mediul urban (0,77%). Populația stabilită în mediul rural reprezintă, în anul 2014, 51,99% din populația totală a județului Vâlcea.

Un obstacol pentru dezvoltarea activităților economice în mediul rural este inegală dezvoltare a infrastructurii de drumuri și de utilități publice.

Serviciile de sănătate din mediul rural sunt deficitare, infrastructura de bază fiind concentrată în mediul urban.

¹¹⁶ Indicii producției ramurii agricole pe sectoare, INS, Tempo on-line

¹¹⁷ <http://www.cadrul-national--strategia-pentru-dezvoltare-durabila-a-sectorului-agricol>

¹¹⁸ Politica agricolă comună a Uniunii Europene

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU PERIOADA 2015-2022

În ceea ce privește infrastructura rurală din județul Vâlcea, la nivelul anului 2013 situația se prezintă astfel: lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile era de 2011,4 km, din care 1355 km sunt în mediul rural. Numărul de localități cu rețea de distribuție a apei în mediul rural era de 54, în creștere față de anii anteriori.

În ceea ce privește numărul de localități din mediul rural cu canalizare publică, județul Vâlcea are cel mai mare număr de localități rurale racordate (31 localități) din Regiunea Sud-Vest Oltenia, comparativ cu celelalte județe ale regiunii, Dolj (6), Olt (13), Gorj (10), Mehedinți (15). Numărul localităților în care se distribuie gaze naturale este de 10, în scădere față de perioada 2011-2012.

Tabelul nr.6.13 - Infrastructura din mediul rural (2007-2013)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Numărul localităților în care se distribuie gaze naturale	7	7	7	10	11	12	10
Număr localități cu rețea de distribuție a apei	36	38	42	45	48	53	54
Număr localități cu rețea de canalizare publică	8	10	13	17	20	25	31

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Din total locuințelor existente la sfârșitul anului 2013 în județul Vâlcea (181.897 unități), 58,38% sunt în mediul rural.

Dezvoltarea serviciilor rurale este, pe de o parte, o sarcină importantă pentru a asigura bunăstarea populației rurale, iar pe de o altă parte este o oportunitate pentru crearea de locuri de muncă. Cea mai importantă condiție pentru dezvoltarea serviciilor este ca veniturile să crească (astfel va crește cererea pentru servicii) și ca tinerii să rămână în mediul rural.

Dezvoltarea echilibrată a localităților rurale din județul Vâlcea este dificilă și datorită faptului că populația are o capacitate scăzută de a accesa fonduri europene pentru diversificarea activităților economice, datorită gradului nivelului scăzut de educație și implicare.

Grupurile de Acțiune Locală (GAL) formate prin axa LEADER a Programului Național de Dezvoltare Rurală (PNDR), sunt reduse numeric în județul Vâlcea, dovedind un dezinteres al locuitorilor mediului rural pentru atragerea fondurilor specifice nevoilor locale.

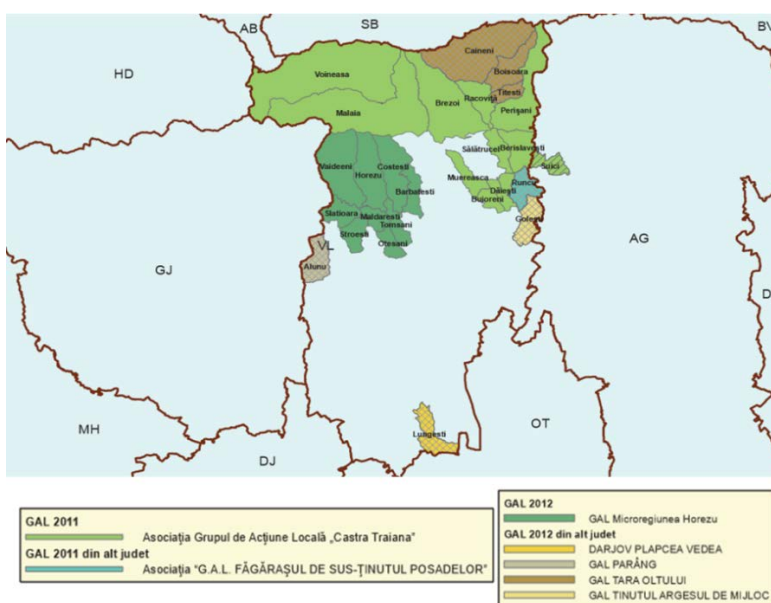

Fig.6.9 - Harta GAL-uri pe teritoriul județului Vâlcea

Sursa: <http://www.pndr.ro/content.aspx?item=2243&lang=RO>

CAPITOLUL VII. ANALIZA SWOT PE DOMENII

7.1. Competitivitate economică, cercetare – dezvoltare – inovare

Puncte tari	Puncte slabe
Sub-domeniu Competitivitate economică	
<ul style="list-style-type: none"> • Resursele variate ale subsolului - petrol, gaze, zăcăminte de cărbuni, sare, minerale pentru industria materialelor de construcții și roci (calcar); • Sectorul industrial a atras cele mai multe investiții străine în județ; • Exporturile înregistrează un trend ascendent; • Profilul industrial al județului axat pe industria chimică, industria alimentară, cărbunelui, petrolului și sării, prelucrarea lemnului, industria ușoară, industria textilă; • Industrii competitive – morărit și panificație, clorosodice; • Tendința de creștere a exporturilor; • Dezvoltarea industriei de panificație și alimentare; • Inițierea parcurilor industriale Drăgășani și Bălcești; • Dezvoltarea industriilor creative; 	<ul style="list-style-type: none"> • PIB/capita indică o tendință de scădere față de situația din Regiunea Sud-Vest Oltenia și România; • Dependența actuală a ocupării forței de muncă de o agricultură de subzistență cu valoare adăugată foarte scăzută, fără alte alternative economice, cu o pondere foarte mare de ferme mici, cu orientare redusă spre piață, nivel scăzut de productivitate și dotare tehnică; • Slaba reprezentare actuală a serviciilor cu valoare adăugată înaltă în cadrul economiei; • Intrarea în insolvență a S.C. Oltchim SA a generat scăderea locurilor de muncă; • Numărul redus al structurilor de sprijinire a afacerilor; • Rețea de sprijinire a afacerilor insuficient dezvoltată, capacitate redusă de consultanță; • Infrastructura de sprijin a afacerilor în stadiu incipient de dezvoltare (inclusiv pentru agricultură); • Număr mic de IMM-uri/1000 de locuitori; • Structuri de sprijin slab dezvoltate și nivel scăzut de asociativitate și proiecte în parteneriat public-privat; • Percepțiile, în general pesimiste, ale cetățenilor și mediului de afaceri cu privire la dezvoltarea viitoare a județului și a posibilelor oportunități;
Sub-domeniu Cercetare – dezvoltare - inovare	
<ul style="list-style-type: none"> • Sectorul de cercetare reprezentat de ICSI identifică alternative de producere a energiei nepoluante și facilitează introducerea în circuitul economic al rezultatelor cercetării; 	<ul style="list-style-type: none"> • Fragmentarea, standardizarea excesivă, utilizarea inefficientă a resurselor în mediile de cercetare și dezvoltare și academice, precum și absența unei strategii pentru dezvoltarea instituțiilor cu activități intense de cercetare;

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU PERIOADA 2015-2022

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Activitatea de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și inovare a I.C.S.I. urmărește valorificarea rezultatelor prin transfer tehnologic; • Stațiunea de Cercetare Dezvoltare pentru Pomicultură susține pregătirea și formarea profesională a studenților, masteranzilor și doctoranzilor din acest domeniu; 	<ul style="list-style-type: none"> • Numărul redus de agenți economici în domeniul cercetare – dezvoltare - inovare; • Activitățile de cercetare – dezvoltare - inovare pun accent pe cercetarea fundamentală, în detrimentul celei aplicative, nefiind incluse în procesul de transfer tehnologic;
Oportunități	Amenințări
Sub-domeniu Competitivitate economică	
<ul style="list-style-type: none"> • Posibilitatea accesării fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-2020; • Diversificarea și încurajarea economiei rurale prin acordarea de finanțări europene; • Infrastructura rutieră favorabilă pentru dezvoltarea activităților economice; • Forță de muncă disponibilă pentru formare, specializare sau perfecționare; • Direcții strategice de politici publice la nivel național și european; • Înființarea unui parc industrial în Râmnicu Vâlcea pentru atragerea de investiții în industrie; • Poziționarea în apropierea unor zone dezvoltate economic (județul Sibiu); • Creșterea numărului de întreprinderi mari; • Disponibilitatea marilor companii (ex. SC. Oltchim SA) de a forma personal calificat prin susținerea schimbului de experiență și practicii la locul de muncă pentru elevii din județ; • Extinderea exploatației miniere în vederea asigurării necesarului de material pentru mediul de afaceri. 	<ul style="list-style-type: none"> • Numărul întreprinderilor active din sectorul industrie și construcții este în scădere; • Indicele producției industriale este în scădere; • Numărul de persoane ocupate în industria prelucrătoare este în scădere; • Forța de muncă din sectorul construcțiilor este în regres; • Competitivitatea redusă a activităților economice; • Balanța comercială negativă; • Descalificarea specialiștilor din industrie care au părăsit locurile de muncă prin șomaj sau alte forme de excludere din câmpul muncii; • Reducerea/inexistența claselor de chimie pură la nivelul județului creează un deficit de persoane calificate pentru industria chimică; • Piața unică europeană crește competiția pentru produsele agricole și neagricole putând defavoriza unele sectoare noi sau tradiționale, pierderea puterii competitive a unor sectoare economice industriale și neindustriale datorită globalizării.
Sub-domeniu Cercetare – dezvoltare - inovare	
<ul style="list-style-type: none"> • Existența clusterelor în regiunea Sud-Vest Oltenia; • Încurajarea activității de cercetare - dezvoltare - inovare ca urmare a accesării programelor de finanțare; • Creșterea numărului de salariați din activitatea de cercetare-dezvoltare. 	<ul style="list-style-type: none"> • Activitate redusă în domeniul cercetării –dezvoltării - inovării; • Interesul scăzut al resurselor umane de a se specializa în domeniul cercetării – dezvoltării - inovării.

7.2. Resurse umane, educație, sănătate, servicii sociale și administrație

7.2.1. Populație și Resurse umane

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Populație relativ omogenă, din punct de vedere al grupurilor etnice (98,77% români), minimizând apariția unor eventuale conflicte interetnice; • Structură pe sexe a populației relativ echilibrată, cu o ușoară tendință de feminizare în urban și masculinizare în rural; • Ponderea scăzută a persoanelor fără școală absolvită; • În mediul urban populația tânără și cea adultă este majoritară; • Durata medie a vieții este superioară celei de la nivel național; • Rata de activitate a forței de muncă depășește rata la nivel național și regional; • Cultură ridicată în ceea ce privește mobilitatea forței de muncă; • Rata șomajului este în limite controlabile; 	<ul style="list-style-type: none"> • Sporul natural al populației este negativ, în principal datorită ratei scăzute a natalității și migrației; • Reducerea ponderii populației tinere în rândul populației totale, comparativ cu populația vârstnică; • Scăderea numărului mediu al salariaților; • Gradul ridicat de concentrare a șomerilor în mediul rural (64,67% din total șomeri); • Decalaj între pregătirea oferită de școală și cerințele pieței muncii; • Insuficiente facilități pentru formarea profesională continuă a populației active; • Oferta de locuri de muncă pentru persoane cu studii superioare este foarte redusă.
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea posibilităților oferite persoanelor în vârstă de a reintra în piața muncii prin proiectele finanțate de Uniunea Europeană; • Crearea de locuri de muncă și stimularea angajării șomerilor prin programe guvernamentale și proiecte finanțate de Uniunea Europeană; • Disponibilitatea forței de muncă pentru recalificare și dezvoltarea abilităților; • Facilități pentru formarea profesională a șomerilor prin programe guvernamentale și proiecte finanțate de Uniunea Europeană; • Relocarea unor unități industriale din alte județe în cadrul județului Vâlcea; • Facilitățile acordate angajatorilor și angajaților proveniți din grupurile vulnerabile. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sporul negativ al populației; • Procesul constant de îmbătrânire a populației; • Rata natalității scăzute, diminuarea populației tinere; • Migrarea populației tinere către alte zone din țară și străinătate; • Creșterea ponderii populației inactive, în special în grupa de vârstă 40 – 49 ani; • Creșterea cheltuielilor cu protecția socială; • Tendința de concentrare puternică a forței de muncă în mediul urban; • Creșterea decalajului educațional între mediul urban și cel rural; • Forța de muncă disponibilă nu dispune de competențele cerute de piața muncii; • Șomerii cu studii superioare sunt în număr semnificativ.

7.2.2. Educație și învățământ

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Existența rețelei școlare adaptate la condițiile specifice județului; • Existența unui număr ridicat de cadre didactice cu gradele didactice II, I și doctorat; • Existența unui număr mare de formatori naționali; • Prezența instituțiilor de învățământ superior; 	<ul style="list-style-type: none"> • Ateliere, laboratoare, biblioteci dotate sub standarde și slab informatizate; • Numărul ridicat al navetiștilor, elevi și cadre didactice; • Numărul de absolvenți cu diplomă de bacalaureat în scădere; • Existența unui număr ridicat de școli cu predare simultană; • Necorelarea cifrei de școlarizare la diferite specializări cu necesitățile pieței muncii; • Existența unor unități școlare cu promovabilitate scăzută la examenele naționale; • Slaba activitate și implicare a parteneriatului școală – angajator; • Insuficienta susținere a serviciilor de consiliere a elevilor; • Lipsa unor centre puternice de învățământ pentru formarea continuă a adulților; • Calitatea slabă a programelor de formare continuă a adulților; • Existența unor unități școlare fără autorizație sanitară de funcționare; • Rată ridicată a absenteismului și a abandonului școlar în unitățile din zonele cu populație de etnie rromă; • Selecția și evaluarea deficitară a resurselor umane din învățământ; • Grad redus de includere a copiilor între 0 – 4 ani în sistemul educațional.
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Reorganizarea rețelei școlare astfel încât să asigure eficiență și eficacitate actului de învățământ; • Oferta M.E.N. de formare/informare prin programe regionale, naționale și internaționale; • Valorificarea centrelor de excelență pentru disciplinele matematică, fizică și chimie; • Existența documentelor de planificare strategică pe termen mediu a ofertei de calificare, corelată la toate nivelurile decizionale: regional (PRAI), județean (PLAI), unitate școlară (PAS); 	<ul style="list-style-type: none"> • Ambiguitatea legislativă și schimbările dese de legislație; • Rețeaua școlară este insuficient adaptată condițiilor actuale (scăderea populației școlare), creșterea numărului de localități care rămân fără unități școlare; • Abandonul școlar și părăsirea timpurie a școlii; • Nivel scăzut al bugetelor unităților școlare; • Neaplicarea măsurilor unor studii și prognoze privind corelarea învățământului cu piața muncii; • Scăderea calității personalului didactic din mediul urban și rural ca urmare a salarizării și condițiilor socio-profesionale;

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU PERIOADA 2015-2022

<ul style="list-style-type: none"> • Organizarea unui învățământ profesional de calitate în meserii cerute de piața muncii; • Creșterea gradului de profesionalism prin utilizarea mijloacelor IT (hardware și software); • Accesarea finanțărilor de tip grant disponibile pentru sistemul educațional; • Valorificarea infrastructurilor școlare neutilizate. 	<ul style="list-style-type: none"> • Insuficiența mijloacelor de transport a elevilor, în condițiile restructurării rețelei școlare; • Învechirea echipamentelor IT (hardware și software);
---	---

7.2.3. Sănătate

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Evoluția pozitivă a structurilor din domeniul medical; • Investiții în sistemul de sănătate public (Spitalul Clinic Județean) și în sistemul de sănătate privat; • Numărul mare de unități medicale de asistență primară (cabinete medicale de familie) la nivel de județ; • Numărul mare de farmacii și cabinete în sistemul privat (cabinete stomatologice, ginecologie, ecografie, ORL, dermatologie etc.); • Investiții noi în spitale; • Sistemul privat de sănătate în ascensiune: policlinici, clinici și spitale private care colaborează cu Casa de Sănătate; • Existența stațiunilor balneo-climaterice renumite pentru tratarea unor afecțiuni: <ul style="list-style-type: none"> - Călimănești-Căciulata (afecțiuni ale tubului digestiv, renale și căilor urinare, hepato-biliare etc); - Băile Govora (afecțiuni respiratorii sau reumatismale, neurologice periferice și centrale etc); - Băile Olănești (izvoare minerale renumite în tratarea unor afecțiuni respiratorii sau reumatismale, afecțiuni cronice ale ficatului și căilor biliare, afecțiuni metabolice și de nutriție, afecțiuni endocrine etc.); • Existența școlilor sanitare postliceale (Carol Davila, FEG Rm. Vâlcea) pentru formarea asistenților medicali pe 	<ul style="list-style-type: none"> • Distribuție teritorială dezechilibrată a asistenței medicale de specialitate (spitale, policlinici), grupate exclusiv în zona central estică a județului; • Concentrarea activității medicale în Municipiul Râmnicu Vâlcea și slaba dezvoltare a acesteia în orașele mici și comunitățile rurale; • Aparatura medicală învechită și cu performanțe reduse în marea majoritate a unităților medicale din sistemul de sănătate public; • Infrastructura de sănătate precară, în special în mediul rural și orașele mici; • Accesibilitatea redusă la serviciile medicale primare a populației din mediul rural; • Asistența de urgență prespitalicească în zona montană a județului; • Resurse insuficiente pentru investiții în clădiri, aparatură, mijloace de transport speciale; • Număr redus/ insuficient de medici pe anumite specializări.

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU PERIOADA 2015-2022

Puncte tari	Puncte slabe
<p>specializarea – asistent medical generalist, de farmacie, de radiologie, de balneo – fizio - kinetoterapie;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Preocuparea autorităților locale pentru asigurarea unui cadru cât mai favorabil desfășurării actului medical; • Baze de tratament reabilite, bine dotate. 	
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Reabilitare infrastructurii sanitare cu sprijinul fondurilor europene; • Dezvoltarea și modernizarea bazelor de tratament balneologic; • Valorificare factorilor climatologici balnari prin dezvoltarea bazelor de tratament; • Dezvoltarea resurselor umane din domeniul sănătate prin participarea la cursuri de specialitate, congrese, schimburi de experiență etc. 	<ul style="list-style-type: none"> • Trendul descendent al principalilor indicatori de sănătate (mortalitate, sporul natural, natalitate); • Scăderea numărului personalului medico-sanitar datorită lipsei de atractivitate a sistemului pentru cadre medicale, în special cele tinere; • Migrația internațională a medicilor și a personalului sanitar mediu; • Resurse financiare insuficiente ale sistemului public de sănătate; • Existența aparatului uzat moral și utilizarea de tehnici învechite; • Incidența în creștere a unor bolilor cronice; • Schimbări legislative dese, prevederi legale neadaptate realităților.

7.2.4. Situații de urgență

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Existența cadrului legal de gestionare integrată și unitară a situațiilor de urgență, asigurarea coordonării integrate a capacităților de intervenție (din structurile MAI – Inspectoratul pentru Situații de Urgență, Inspectoratul de Poliție Județean, Inspectoratul de Jandarmi Județean, Serviciul Public Județean Salvamont – Salvaspeo) și din Ministerul Sănătății – Serviciul Județean de Ambulanță și armonizarea procedurilor de lucru specifice în cazul gestionării urgențelor și acordarea primului ajutor calificat în faza prespitalicească; • Reducerea timpului de răspuns/ reacție a capacităților de intervenție prin preluarea în același timp a situațiilor de urgență; 	<ul style="list-style-type: none"> • Apariția de neconcordanțe privind modul de implementare a dispeceratului integrat datorită legislației în vigoare; • Insuficienta dezvoltare a serviciilor de voluntariat pentru situații de urgență – cursuri de calificare și de prim ajutor; • Inexistența unor spații special amenajate pentru desfășurarea activității unui dispecerat integrat; • Program de lucru diferit; • Insuficiența dotării tehnice și logistice corespunzătoare; • Inexistența spațiilor special amenajate pentru desfășurarea procesului didactic și a spațiilor de cazare; • Resurse bugetare reduse; • Lipsa suportului material didactic (kit-urile necesare activității de instruire a paramedicilor) necesar desfășurării în

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU PERIOADA 2015-2022

<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea capacității de răspuns a inspectoratului în asistență medicală de urgență în cazul producerii unor evenimente de mare amploare cu impact județean/ național (cutremure, inundații, alunecări de teren, accidente pe căi de comunicație, accidente tehnologice etc); • Creșterea gradului de siguranță și protecție a populației prin pregătirea polițiștilor, jandarmilor, poliției comunitare, serviciilor voluntare și private pentru situații de urgență, altor instituții, în vederea acordării primului ajutor medical calificat; • Resursă umană calificată cu inițiativă, deschisă spre dezvoltare personală și profesională; • Concentrarea și dimensionarea corespunzătoare a forțelor și mijloacelor la locul intervenției; • Eficientizarea gestionării integrate a situațiilor limită, respectiv accidente majore, inundații, cutremure, decizia de alocare a resurselor necesare intervenției echipajelor; • Existența personalului specializat în activitatea de dispecerat; • Existența terenului necesar construirii și amenajării spațiului; • Disponerea de resursă umană necesară încadrării dispeceratului; • Creșterea calității fluxului informațional decizional și eliminarea neconcordanțelor. 	<p>condiții optime a activității de învățare și perfecționării aptitudinilor și deprinderilor specifice în asistența medicală de urgență;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inexistența bazelor de intervenție și infrastructurii în zonele montane, aspect care îngreunează intervențiile în caz de urgență.
<p>Oportunități</p>	<p>Amenințări</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Existența proiectelor cu finanțare externă și implicit posibilitatea accesării resurselor financiare în vederea dotării materiale (mobilier) și cu tehnică informatică a dispeceratului; • Modernizarea/ extinderea rețelelor informatice și de comunicații în situații de urgență; • Dezvoltarea colaborării inter-instituționale; • Accesarea proiectelor cu finanțare externă în vederea înființării unui Centru de formare și pregătire în descarcerare și asistență medicală de urgență. 	<ul style="list-style-type: none"> • Fonduri proprii insuficiente derulării unor proiecte specifice domeniului; • Posibilitatea apariției intervențiilor nereușite ca urmare a coordonării deficitare a capabilităților de intervenție; • Existența unor centre de formare și pregătire în Descarcerare și Asistență Medicală de Urgență, cu o ofertă mai atractivă în județele limitrofe (Argeș, Sibiu, Dolj).

7.2.5. Servicii sociale

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Armonizarea legislației din România cu legislația din țările UE; • Centrele de zi pentru copii reprezintă o resursă importantă, contribuind la prevenirea separării copilului de familie prevenirea abandonului școlar, delincvenței juvenile, traficului de persoane; • Existența centrelor rezidențiale pentru persoanele cu handicap; • Existența unor organizații neguvernamentale active în domeniul social; • Implementarea de standarde de calitate pentru serviciile sociale; • Există o gamă largă de servicii pentru persoanele aflate în situații de nevoi sociale; • Existența standardelor minime obligatorii în ceea ce privește personalul specializat implicat în oferirea de servicii sociale; 	<ul style="list-style-type: none"> • La nivelul localităților rurale există puține servicii pentru persoanele aflate în situații de nevoi sociale; • Insuficiența resurselor financiare destinate restructurării serviciilor; • Dificultăți privind procesul de recrutare a personalului de specialitate necesar furnizării serviciilor sociale în mediul rural; • Inexistența specialiștilor în centrele de recuperare (neuromotorie, psihiatrice); • Venitul minim garantat pentru o familie este insuficient pentru asigurarea nevoilor; • Insuficiența implicare a comunităților locale în dezvoltarea de servicii alternative; • Posibilități reduse de motivare financiară a personalului și de atragere a persoanelor cu calificare superioară în furnizarea serviciilor.
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Însușirea unor practici, experiențe și norme europene în asistența socială; • Creșterea accesibilității populației la servicii și surse de informare; • Promovarea și dezvoltarea parteneriatului public-privat în furnizarea serviciilor sociale; • Accesarea fondurilor externe nerambursabile și a fondurilor structurale; • Înființarea de centre de interes comunitar și locuințe protejate pentru persoanele adulte cu handicap; • Transformarea centrelor rezidențiale pentru persoanele cu handicap în centre de interes comunitar și locuințe protejate. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dependența de sistemul de beneficii de asistență socială la unele categorii de populație; • Riscul creșterii sărăciei în rândul anumitor categorii ale populației; • Instabilitatea locurilor de muncă, fenomen care caracterizează întreaga economie; • Dificultatea multor familii de a asigura îngrijirea necesară vârstnicilor și persoanelor cu dizabilități, concomitent cu întreținerea familiei; • Dificultățile tot mai accentuate în ceea ce privește îmbinarea creșterii și îngrijirii copiilor cu condițiile tot mai competitive ale pieții muncii.

7.2.6. Administrație publică

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Existența cadrului legal privind autonomia financiară și administrativă la nivelul autorităților administrației publice locale. • Experiența dobândită în cadrul 	<ul style="list-style-type: none"> • Eficiența guvernării este redusă de excesiva politizare a administrației publice; • Decalaje/disparități semnificative în dezvoltarea socio-economică de la nivelul unităților administrativ-teritoriale;

<p>proiectelor cu diferite surse de finanțare externe;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Implementarea a 9 proiecte la nivelul județului care vizează întărirea capacității administrative și dezvoltarea resurselor umane din administrația publică; • Existența unui program operațional (2014 – 2020) dedicat dezvoltării capacității administrative; • Existența cadrului legal care permite autorităților administrației publice locale să utilizeze instrumente pentru eficientizarea furnizării serviciilor publice; 	<ul style="list-style-type: none"> • Capacitate administrativă redusă a autorităților administrației publice locale de la nivelul comunelor sau orașelor mici, de a gestiona propriul buget, serviciile publice de interes local și de utilități publice, de a genera venituri proprii și de a absorbi fonduri nerambursabile; • Alocarea defectuoasă a fondurilor și resurselor publice reprezintă un obstacol major în calea unei guvernări locale eficiente și de bună calitate; • Cheltuieli reduse cu investițiile, în special la nivel local; • Nivelul redus al transparenței generează lipsă de încredere în rândul societății civile; • Sisteme de planificare strategică inadecvate în cadrul instituțiilor publice, care conduc la prioritizări deficitare; • Management financiar deficitar și autonomie financiară insuficientă la nivel local cauzate de frecvențele schimbări de legislație, care au dus la un nivel scăzut de colectare fiscală; • Lipsa unei politici integrate și pe termen lung pentru un management coerent și unitar al resurselor umane din administrația publică; • Lipsa unui management performant, de la recrutare, evaluare, promovare, motivare și remunerare, până la dezvoltare profesională și dobândirea de noi competențe; • Cultură organizațională anacronică bazată pe o abordare axată pe proceduri/ birocratică, nu pe una orientată către obținerea de performanțe măsurate în raport cu obiective și ținte clare; • Birocrație excesivă pentru cetățeni și companii/ birocrație inter- și intra-instituțională excesivă; • Subdezvoltarea sistemelor de e-guvernare și utilizarea insuficientă a instrumentelor TIC; • Transferul de competențe între autoritățile centrale și locale (în educație, sănătate, evidența populației, serviciile publice de bază) a fost realizat fără o evaluare corespunzătoare a capacității administrative
---	---

	<p>și financiare a autorităților locale;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diferențele de capacitate administrativă între autoritățile locale au afectat capacitatea de a mobiliza resurse, de a atrage investiții și de a implementa în mod corespunzător strategiile și planurile dezvoltate;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Orientarea serviciilor spre client prin reducerea duratei de așteptare, transparență, implementarea de sisteme de management al calității, diversificarea modalităților de prestare a serviciilor publice în funcție de nevoile clienților, inclusiv prin extinderea serviciilor publice furnizate on-line; • Sursele de finanțare europeană destinate administrațiilor publice; • Ofertă de programe de perfecționare continuă diversificată adresată angajaților din administrația publică; • Parteneriate cu autorități din alte țări ce pot fi valorificate la nivelul transferului de bune practici; • Programele privind reducerea nivelului de birocratizare a serviciilor publice; 	<ul style="list-style-type: none"> • Adâncirea unor disparități și asigurarea accesului cetățenilor în mod echitabil la servicii de bază (educație, sănătate, utilități publice); • Salarizarea personalului din administrația publică; • Deciziile luate în cadrul administrației publice din România, la alte nivele decât cel județean și care pot duce la plecări masive din structurile publice sau dezinteres din partea angajaților; • Cadrul legislativ instabil;

7.3. Infrastructură, dezvoltare urbană și mediu

7.3.1. Infrastructura județeană

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Poziția geografică favorabilă în cadrul coridorului IV pan –european; • Densitatea mare a drumurilor publice - peste media națională; • Ponderea ridicată a drumurilor naționale (9 rețele de drumuri naționale); • Accesarea de către autoritățile publice a proiectelor destinate investițiilor în transport; • Rețea de cale ferată care leagă orașul Râmnicu Vâlcea de Sibiu și Craiova; • Existența unei rețele dense de drumuri județene; • Existența resurselor de apă și creșterea 	<ul style="list-style-type: none"> • Investiții reduse în realizarea de centuri ocolitoare ale orașelor; • Deși județul are infrastructura de drumuri județene dezvoltată, este deficitar pe direcția E-V; • Resurse financiare insuficiente pentru lucrări de întreținere, reabilitare a drumurilor; • Declinul industriei; • Politica fiscală locală, cu taxe mari, nu este încurajatoare pentru investitori; • Lipsa căii ferate electrificate la nivelul județului; • Interesul scăzut pentru transportul pe cale

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU PERIOADA 2015-2022

<p>lungimii rețelei de distribuție a apei potabile;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Creșterea semnificativă a numărului de localități care beneficiază de acces la aprovizionarea cu apă potabilă prin rețeaua de distribuție; • Creșterea numărului de locuitori deserviți de sistemul public de alimentare cu apă; • Extinderea rețelei de canalizare și creșterea numărului de persoane racordate la sistemul de canalizare și epurare a apelor uzate; • Potențialul energetic ridicat și ponderea mare a energiei din surse regenerabile; • Cea mai mare parte a energiei electrice se produce în hidrocentralele de pe râurile Olt și Lotru, fiind nepoluante, ușor de întreținut și eficiente; • Prezența unor stații electrice, rețele și posturi de transformare modernizate; • Prezența conductelor de transport țiței și gazolină care traversează partea sudică a județului; • Posibilitatea aprovizionării continue a consumatorilor cu țiței, benzină, motorină, CLU etc. direct de la rafinării; • Rețea de telecomunicații relativ extinsă; • Înlocuirea liniilor de telecomunicații vechi (pe bază de cupru) cu fibre optice; • Acoperire bună a județului cu telefonie mobilă ca alternativă la telefonie fixă; • Existența unor resurse de ape geotermale în arealul Călimănești exploatare prin sisteme complexe în bune condiții și care creează premise pentru extinderea lor în viitor; • Cercetările științifice întreprinse de ICSI pentru producerea de energie din surse regenerabile; • Dezvoltarea de parcuri fotovoltaice; • Potențialul hidroenergetic bine exploatat. 	<p>ferată (linia Băbeni - Alunu este semi-funcțională);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inexistența heliporturilor; • Lipsa parteneriatelor între administrațiile locale pentru cooperare în proiecte de infrastructură; • Acoperire scăzută la nivel de județ a rețelilor de alimentare cu apă și canalizare; • Sisteme de iluminat public depășite fizic și moral, cu randamente mici, costuri mari, mai ales în mediul rural; • Numărul scăzut de localități care asigură iluminatul public (90 localități); • Uzura fizică și morală a rețelilor (în special cele secundare), precum și a instalațiilor interioare constituie un element negativ care conduce la scăderea confortului, creșterea pierderilor de agent termic și a costului Gcal.; • Lipsa rețelei de alimentare cu gaze naturale în cartierele periferice ale municipiilor; • Capacitate redusă de atragere și utilizare a fondurilor europene; • Neutilizarea potențialului de energie solară sau eoliană în perioadele favorabile meteorologic; • Datorită infrastructurii feroviare degradate, vitezele medii comerciale ale trenurilor sunt scăzute; • Lipsa sistemului integrat de transport public; • Lipsa unor artere de circulație modernizate în Rm. Vâlcea și Drăgășani, care să fluidizeze traficul rutier de tranzit din centrele acestor municipii; • Existența unui deficit de spații publice amenajate și locuri de parcare în zonele centrale urbane (inclusiv parcări pentru biciclete); • Numărul redus de parteneriate public-privat între asociațiile de dezvoltare și grupurile de acțiune locală;
<p>Oportunități</p>	<p>Amenințări</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Existența programelor de finanțare pentru dezvoltarea și reabilitarea infrastructurii de transport și a celei de apă și canalizare; 	<ul style="list-style-type: none"> • Interesul scăzut al călătorilor în utilizarea transportului feroviar; • Creșterea prețului gazelor naturale; • Cantitatea de agent termic distribuit

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU PERIOADA 2015-2022

<ul style="list-style-type: none"> • Existența exploatărilor de țiței în zona de sud-vest a județului; • Programe de finanțare destinate reabilitării termice; • Interesul autorităților locale în dezvoltarea de parcuri eoliene; • Construirea tronsonului A1 Pitești-Sibiu în perioada 2015-2020 pe teritoriul Județului Vâlcea poate angrena dezvoltarea infrastructurii, serviciilor și altor facilități – depozite în imediata vecinătate, parcuri industriale, unități de cazare și parcare, crearea unor rețele rutiere de legătură între Mun. Râmnicu Vâlcea și autostrada ce va tranzita com. Runcu-Dăești-Rm.Vâlcea; • Atragerea capitalului privat în finanțarea proiectelor de interes public (constituirea de PPP); • Crearea unor centre de transfer (autogări multifuncționale) în localități precum: Râmnicu Vâlcea, Călimănești, Băile Olănești, Băile Govora, Ocnele Mari, Brezoi, Voineasa, Vidra, Pârtia Transalpina, Obârșia Lotrului, Horezu). 	<ul style="list-style-type: none"> • populației este în scădere; • Cantitatea de gaze naturale distribuită populației este în scădere; • Montarea de instalații de încălzire centrale sau locale improvizate, precum și lipsa întreținerii corecte a lor poate conduce la intoxicații, incendii sau explozii; • Lipsa spațiilor pentru amplasarea conductelor de gaze de-a lungul drumurilor (la șosele montarea conductelor ar trebui făcută pe ambele laturi pentru eliminarea traversărilor apropiate; • Accesarea redusă a programului de reabilitare termică; • Serviciile poștale înregistrează un trend descrescător; • Lipsa forței de muncă calificate în domeniul construcției de autostrăzi;
---	--

7.3.2. Dezvoltare urbană

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Existența unui Pol de dezvoltare urbană la nivelul județului; • Existența Asociației de Dezvoltare Intercomunitară “APA VALCEA”, care contribuie la dezvoltarea infrastructurii aferente serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare; • Înființarea Asociației de Dezvoltare Intercomunitară pentru Serviciul de Salubritate a Localităților din Județul Vâlcea; • Creșterea numărului de locuințe; • Investiții în infrastructura educațională; • Siguranța publică este asigurată în toate zonele urbane din județ; 	<ul style="list-style-type: none"> • Scăderea accentuată a populației orașelor mici și medii din județ (dezurbanizare); • Grad de urbanizare scăzut; • Scăderea numărului de angajați din sistemul medico-sanitar; • Trend negativ în ceea ce privește populația școlară din mediul urban și personalul școlar; • Rata criminalității în creștere în majoritatea orașelor și municipiilor din județ; • Impactul vizual negativ al zonelor industriale nu atrage investitorii străini; • Insuficienta preocupare pentru reabilitarea patrimoniului construit;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Statutul de Pol de Dezvoltare al Municipiului Râmnicu-Vâlcea permite accesarea unor importante fonduri europene pentru investiții în domeniul 	<ul style="list-style-type: none"> • Starea avansată de degradare a infrastructurii urbane, în unele orașe stagnarea investițiilor (rețea stradală, rețele de apă-canal ș.a.), cu impact negativ asupra

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU PERIOADA 2015-2022

<p>infrastructurii, transportului, social și economic;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Introducerea sistemelor de cogenerare în mediul urban, pentru a eficientiza furnizarea agentului termic; • Existența fondurilor europene pentru extinderea și modernizarea străzilor urbane, rețelelor de utilități, infrastructurii sociale și europene pentru orașe; • Existența cadrului legal pentru a concepe și implementa proiecte împreună cu localitățile urbane și rurale învecinate (Asociații de Dezvoltare Intercomunitară), inclusiv în zonele metropolitane și periurbane; • Existența premiselor legale pentru impunerea unor reglementări urbanistice clare, durabile; • Existența unor programe guvernamentale care sprijină construcția de locuințe pentru tineri; • Existența unor premise obiective (valoarea terenurilor, existența fondurilor industriale pentru reconversia spațiilor brownfield, reglementări urbanistice, aspecte de mediu, etc) pentru relocarea activităților industriale în afara orașelor și reconversia funcțională a fostelor platforme industriale; • Dezvoltarea de noi tehnologii în domeniul mijloacelor de transport și creșterea interesului pentru asigurarea unui transport în comun ecologic; • Întărirea activității sectorului ONG, mai ales în domeniul protecției mediului și a spațiilor verzi. 	<p>dezvoltării economice și coeziunii sociale;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Creșterea disparităților între centru și periferie, urmare a concentrării investițiilor în zonele centrale; • Creșterea accentuată a parcului de autoturisme, care conduce la creșterea traficului în orașe și la aglomerație, cu impact negativ asupra mobilității și mediului înconjurător; • Existența unor zone expuse la riscuri naturale și antropice; • Scăderea accentuată a populației orașelor mici și medii din județ (dezurbanizare); • Degradarea treptată a fondului de patrimoniu construit în lipsa unor intervenții urgente pentru reabilitarea, conservarea și restaurarea acestuia.
---	---

7.3.3. Mediu

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Monitorizarea periodică a calității factorilor de mediu aer, apă, sol; • Existența unor rețele de monitorizare care furnizează date on-line; datele privind valorile măsurate sunt la dispoziția publicului; • Scăderea emisiilor de poluanți atmosferici; • Elaborarea Programului Integrat de Gestionare a Calității Aerului în județul Vâlcea și realizarea măsurilor de 	<ul style="list-style-type: none"> • Investiții mari necesare pentru îndeplinirea cerințelor UE în ceea ce privește sistemele de apă/canalizare; • Infrastructură deficitară pentru epurarea apelor uzate, în special în mediul rural; • Accesul limitat al populației la sistemele centralizate de apă și apă uzată, comparativ cu țările UE dezvoltate; • Probleme cu calitatea apei potabile din fântâni și evacuările de apă uzată în zona rurală;

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU PERIOADA 2015-2022

<p>reducere a poluării aerului înconjurător prevăzute în program;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Resurse de apă potabilă de bună calitate și în cantități suficiente; • Extinderea și îmbunătățirea calității serviciilor în domeniul apă/apă uzată; • Creșterea capacității de implementare a proiectelor de mediu; • Dezvoltarea infrastructurii de mediu în domeniul apă/apă uzată din județ; • Abordarea integrată și unitară a problemelor legate de managementul apelor; • Identificarea surselor de poluare a apelor subterane; • Extinderea și îmbunătățirea calității serviciilor în domeniul managementului deșeurilor; • Construirea unor stații de compost pentru procesare integrată a deșeurilor organice (ex. Râureni); • Protecție mai eficientă a solului, subsolului și a apelor subterane; • Implementarea Master Planului privind gestionarea deșeurilor în județul Vâlcea; • Preluarea zonelor cu risc în PUG-uri - posibilitatea identificării riscurilor hidrologice și a celor geomorfologice; • Păstrarea în stare naturală a ariilor protejate, protecția biodiversității; • Existența planurilor de management în parcurile naționale Cozia și Buila-Vânturarița; • Definirea activităților economice compatibile cu statutul de sit Natura 2000. 	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastructură deficitară pentru colectarea, transportul și eliminarea deșeurilor; • Poluare accentuată în zona rurală cu deșeuri menajere, mai ales în zona văilor; • Lipsa perdelelor de arbori cu rol de protecție între zonele locuite și cele industriale; • Pierderea tradițiilor privind utilizarea deșeurilor biodegradabile; • Poluarea solului și apei subterane din cauza depozitelor neadecvate; • Colectarea deșeurilor parțial selectivă, îngreunează recuperarea, reciclarea, re folosirea acestora; • Informare deficitară privind potențialului economic al utilizării deșeurilor; • Numărul redus și slaba mediatizare a existenței agenților economici care prestează activități în domeniul utilizării deșeurilor; • Resurse financiare și umane limitate la nivelul administrației publice pentru a se implica în managementul deșeurilor; • Slaba mediatizare, educare, conștientizare și motivare a populației, cu precădere a generației tinere și a agenților economici; • Existența siturilor poluate istoric cauzate de activități economice intensive din trecut și depozitarea în spații necorespunzătoare a deșeurilor; • Poluare cauzată de arderea combustibililor fosili; • Poluarea atmosferei datorată traficului auto în aglomerări și zone urbane; • Neimplicarea autorităților locale în managementul ariilor protejate; • Slaba conștientizare a populației și a agenților economici privind managementul ariilor protejate; • Inexistența coridoarelor ecologice.
<p>Oportunități</p>	<p>Amenințări</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Fondurile UE alocate pentru creșterea standardelor de mediu și de viață a populației; • Dezvoltarea unor planuri de investiții pe termen lung în condițiile dezvoltării durabile; 	<ul style="list-style-type: none"> • Capacitate scăzută a beneficiarilor finali/autorități locale de a dezvolta proiecte; • Neconformarea cu cerințele Directivelor UE pentru sectorul de mediu în cadrul unei absorbții scăzute a fondurilor

<ul style="list-style-type: none"> • CET Govora a certificat produsul “Cenușă de termocentrală pentru betoane” în conformitate cu SR EN 450-1/2012 – transformarea deșeurilor în materiale de construcție; • Dezvoltările strategice substanțiale (regionalizare) legate de îmbunătățirea serviciilor publice și dezvoltarea durabilă; • Dezvoltarea unei piețe viabile a deșeurilor/materiei prime rezultată din procesarea deșeurilor; • Finalizarea proiectelor pilot în cazul recuperării/reciclării deșeurilor de ambalaje; • Proiecte comune de implementare pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră; • Introducerea surselor regenerabile de energie; • Oportunități pentru investiții private și comerț; • Dezvoltarea turismului ecologic; • Exploatarea economică rațională a speciilor de flora și faună; • Oportunități de afaceri pentru companiile străine; • Dezvoltarea de Parteneriate Public - Public și Public - Privat; 	<p>europene din cauza procesului complex de pregătire a proiectelor;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dificultăți în susținerea costurilor de cofinanțare a proiectelor în domeniul infrastructurii de mediu, în special de către comunitățile mici și medii; • Personal insuficient pregătit și experimentat pentru aplicarea cadrului legal de management al deșeurilor la nivelul autorităților administrației publice locale, în special în mediul rural; • Suportabilitate socială redusă pentru mai bune servicii de apă/apă uzată, salubritate, termoficare; • Insuficiente programe de finanțare pentru reducerea emisiilor de poluanți; • Insuficiente investiții pe termen scurt și mediu pentru reducerea riscurilor la dezastre naturale care pot provoca pagube materiale și umane importante - intensificarea utilizării terenurilor în zonele periclitate; • Neinformarea corectă a publicului doritor să practice turismul ecologic poate duce la distrugerea unor bogății naturale (speleoteme, monumente ale naturii etc.); • Creșterea exploatărilor, vânătorii, turismului și construcțiilor ilegale în ariile naturale protejate.
--	---

7.4. Turism, cultură și sport

7.4.1. Turism

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Diversitatea resurselor atractive pentru o paletă foarte largă de activități turistice, pentru practicarea unor forme de turism variate în tot timpul anului: cultural, religios (monahal), balnear, montan, turism rural și agroturism, ecoturism, turism de aventură, turism uval (viticol); • Climat temperat-continental moderat fără extreme deosebite, ceea ce favorizează desfășurarea activităților turistice tot timpul anului; • Existența unui patrimoniu cultural-istoric diversificat, complex și complementar, 	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastructura precară în unele stațiuni balneare; • Acoperirea deficitară din punct de vedere numeric cu instituții indispensabile informării și organizării activităților turistice; • Valorificarea resurselor turistice se realizează la nivelul stațiunilor și localităților cunoscute; • Lipsa personalului calificat din domeniul turismului, fluctuația acestuia; • Prezența unui număr redus de localități rurale care dispun de o capacitate de

<p>capabil să motiveze și să susțină segmente variate de turiști cu profil cultural (număr mare de mânăstiri);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Numărul mare al operatorilor turistici cu expertiză; • Izvoarele minerale și geotermale recunoscute pe plan național și internațional pentru potențialul și valoarea curativă; • Modernizarea parcurilor din stațiuni; • Implementarea unor proiecte cu finanțare europeană destinate dezvoltării și promovării turistice; • Dezvoltarea turismului prin înființarea de domenii schiabile (ex: Voineasa-Vidra); • Existența parcurilor naționale Cozia și Buila-Vânturarița, a rezervațiilor naturale, peșterilor; • Amenajarea salinei de la Ocnele Mari; • Existența a numeroase trasee turistice montane; • Creșterea numărului structurilor de primire turistică diversificate, creșterea capacității de cazare, construcția de noi baze moderne, cu un confort competitiv (județul Vâlcea ocupă locul 3 pe țară din punctul de vedere al capacității de cazare funcționale și locul 2 pe țară din punctul de vedere al numărului de înnoptări); • Existența unui număr mare de stațiuni turistice (Călimănești, Băile Govora, Băile Olănești, respectiv 3 din cele 9 stațiuni balneare din țară recunoscute pentru potențialul și valoarea curativă), de interes național dar și internațional și de interes local (Horezu, Voineasa); • Existența taberelor de elevi, a satelor de vacanță și campingurilor; • Interesul ONG-urilor pentru dezvoltarea și promovarea turismului; • Investițiile majore în domeniul turismului, în special ale operatorilor cu capital privat; • Diversificarea serviciilor turistice; • Păstrarea meșteșugurilor tradiționale; • Apariția serviciilor de wellnes/SPA și a unor unități de restaurant selecte și/sau cu specific; 	<p>cazare capabilă să susțină organizarea unui eveniment generator de turiști;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ofertă scăzută a posibilităților de agrement în zonele în care se practică turismul rural și agroturismul; • Deficiențe și disfuncționalități la nivelul ofertelor, programelor și produselor turistice existente, a promovării acestora, insuficiența materialelor de promovare turistică; • Absența unui „brand” turistic al județului și susținerea deficitară a obiectivelor cu potențial de brand; • Accesibilitatea turiștilor în județ este mult îngreunată de lipsa unei autostrăzi; • Slaba participare la târguri și expoziții internaționale a produselor turistice menite a aduce plus-valoare turismului din județ; • Nivel redus al indicelui de utilizare netă a capacității de cazare turistică în funcțiune, în raport cu potențialul turistic existent; • Existența unui turism de tranzit la nivelul orașelor, cu excepția stațiunilor balneare, cu o durată medie a sejurului foarte scăzută; • Lipsa unui sistem de management integrat al deșeurilor în zonele turistice; • Insuficiența cooperare între diferiții operatori din turism și asociațiile profesionale (de tipul ANTREC, ANAT, AJT, AER) ;
--	--

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU PERIOADA 2015-2022

<ul style="list-style-type: none"> • Volum de turiști în creștere continuă an de an; • Funcționarea în Călimănești a Liceului Tehnologic de Turism cu specializări în domeniul turismului și a claselor cu profil turistic la licee din județ, ce asigură forța de muncă calificată necesară susținerii domeniului turistic; • Traversarea județului de Transalpina - cea mai înaltă șosea din țară, într-o zonă de mare biodiversitate. 	
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Rețeaua hidrografică prezintă potențial de dezvoltare a turismului; • Promovarea turismului prin programe de finanțare; • Evenimentele culturale și folclorice prezintă un potențial semnificativ pentru dezvoltarea turismului; • Existența programelor de finanțare pentru dezvoltarea resurselor din domeniul turismului, dezvoltarea investițiilor și promovarea turismului, reabilitarea infrastructurii în vederea creșterii accesibilității spre zonele și obiectivele turistice; • Oportunități pe piață pentru dezvoltarea turismul de nișă și alternativ, coroborat cu un interes sporit pentru turismul din parcuri naturale (județul Vâlcea dispune de 33 de arii naturale protejate), spațiul rural și obiectivele culturale, manifestările de factură religioasă (pelerinaje) și culturală; • Cererea în creștere din partea practicanților sporturilor de iarnă, turismului rural, ecologic și cultural, turismului de afaceri, congrese și reuniuni; oeno-gastronomic; de tip "City-break"; științific, dar și a formelor de turism de aventură și extreme, sportiv și de vânătoare (alpinism, escaladă, parapantă, cicloturism, river rafting, agrement nautic de exemplu pe râul Olt, pe lacurile de acumulare Turnu și Calimănești, motocros, gale sportive în municipiul Râmnicu Vâlcea etc.) obligă la realizarea dotărilor adecvate care să 	<ul style="list-style-type: none"> • Schimbările climatice au efecte negative asupra activităților turistice, reducând numărul de turiști; • Costurile mari ale reabilitării infrastructurii rutiere; • Migrația personalului din sectorul turismului; • Competitivitate scăzută a ofertei turistice în condițiile accentuării concurenței la nivelul pieței turistice internaționale; • Lipsa angajamentului clar al membrilor parteneriatelor create în spiritul dezvoltării turistice pentru realizarea acțiunilor asumate; • Degradarea patrimoniului arhitectural rural prin depopularea localităților și a comunităților rurale; • Calamități naturale (inundații, alunecări de teren etc.);

<p>permită afirmarea lor la cotele „dictate” de potențialul existent și interesul manifestat pentru acestea;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cererea în creștere a elevilor pentru taberele școlare din județ (centrele de agrement Cozia, Brădișor, Căciulata); • Stimularea turismului balnear, medical și de wellness (SPA), înfrumusețare și antiageing, prognozele indicând creșterea a interesului pentru acestea pe fondul îmbătrânirii populației, creșterii uzurii biologice și a stresului la categoriile de vârstă active și a creșterii preocupării populației urbane pentru o viață sănătoasă, activă, profilaxia unor boli în zone precum Olănești, Govora, Voineasa; • Existența unor programe de promovare a produselor turistice balneare și culturale la nivel național, de tipul ”Ruta orașelor termale”, care integrează și stațiunile vâlcene; • Afirmarea speoturismului și turismului cinegetic în condițiile existenței în județ a unor resurse deosebite și a lipsei acestora (fauna cinegetică) în țările din vestul Europei (mari emițătoare de fluxuri turistice de acest tip); • „Fortificarea” (prin îmbunătățirea managementului și a promovării) manifestărilor culturale și folclorice de impact organizate anual în diferite locații și inițierea unor evenimente și festivaluri și în alte locații și perioade ale anului; • Creșterea gradului de implicare al ONG-urilor în domeniul turismului; • Construirea în viitor a autostrăzii pe tronsonul Pitești – Râmnicu Vâlcea – Sibiu; • Crearea unor noi pachete turistice în funcție de cerere (nișe turistice); • Revitalizarea/ Promovarea zonelor rurale (incluzând cultura tradițională); existența unor zone rurale cu un tezaur etnografic și folcloric de mare originalitate, meșteșuguri, gastronomie bazată pe produse naturale locale, tradiție vini-viticolă; 	
--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Existența unor elemente de imagine care pot deveni componente ale brand-ului unor localități; • Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii turistice cu scopul atragerii turiștilor și dezvoltării zonelor turistice și a serviciilor, zona Călimănești (telegondolă până la vârful Cozia), zona Vidra (modernizarea pârtiei și reabilitarea infrastructurii turistice) ș.a. zone turistice. 	
--	--

7.4.2. Cultură

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Existența unui număr mare de instituții culturale care asigură o ofertă culturală permanentă; • Prezența instituțiilor care activează în domeniul cultural; • Bogată tradiție culturală și folclorică; • Existența unui ansamblu bogat și divers de bunuri cu valoare de patrimoniu cultural, din epocile arhaică, antică, medievală, modernă și contemporană; • Dinamica vieții culturale; • Spații viabile pentru organizarea de școli de vară/ tabere/ ateliere de meșteșugărit / ateliere de creație; • Interesul pentru dezvoltarea culturii scrise. 	<ul style="list-style-type: none"> • Scăderea numărului de participanți la evenimentele culturale; • Deficitul de specialiști (arhitecți, ingineri constructori, arheologi, istorici de artă etc.) atestați de Ministerul Culturii și Cultelor; • Lipsa unor măsuri de suport pentru tinerii creatori – ateliere și spații de creație, repetiție, de difuzare/expunere, fonduri pentru producție, turnee; • Insuficiente programe cu impact educativ pe componente culturale; • Număr redus de evenimente artistice cu dimensiune europeană sau internațională (atât la nivelul calității, cât și al participării); • Nivelul redus de sprijinire a actului cultural din resurse locale – buget local, comunitatea locală de afaceri etc; • Ignorarea de către unele primării și consilii locale a legislației privind monumentele istorice, insuficienta implicare a autorităților locale în gestionarea bunurilor de patrimoniu cultural, insuficienta finanțare a restaurării monumentelor de arhitectură;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Integrarea europeană și rolul pe care cultura îl are în definirea identității locale și naționale în acest context; • Programele naționale și zonale pentru cercetarea, conservarea și restaurarea monumentelor istorice; • Accesarea de fonduri europene; 	<ul style="list-style-type: none"> • Accentuarea discrepanței dintre producția culturală și nevoile și interesele publicului, pierderea relevanței actului cultural pentru comunitate • Degradarea patrimoniului cultural și pierderea identității tradițiilor;

<ul style="list-style-type: none"> • Stabilirea de parteneriate în domeniul cultural sau de schimburi culturale; • Dezvoltarea de proiecte culturale interregionale și internaționale; • Dorința unor segmente ale populației de a participa la manifestări culturale specifice; • Potențialul de dezvoltare a turismului cultural; • Asigurarea unei cote mărite de finanțare a evenimentelor culturale din bugetele locale; • Dezvoltarea de proiecte de infrastructură în zone bine delimitate (ex. zona Brezoi – Centru multifuncțional pentru promovarea tradițiilor; zona Horezu – Centru multifuncțional dedicat tradițiilor zonei Stejari etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa informațiilor/ educației în sensul asigurării unui management performant; • Capacitate redusă a operatorilor culturali de a atrage finanțări și de a mobiliza resurse; • Tratarea domeniului cultural ca având o importanță redusă, nerecunoscându-se aportul său la dezvoltarea locală și creșterea calității vieții.
--	--

7.4.3. Sport

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Tradiție și rezultate sportive remarcabile obținute în decursul timpului; • Susținere și interes din partea administrației publice locale; • Creșterea interesului pentru practicarea sportului recreativ în mediul urban; • Personal de specialitate bine pregătit; • Activități sportive de masă organizate în mod periodic la nivelul județului; 	<ul style="list-style-type: none"> • Scăderea numărului de sportivi legitimați la cluburile sportive; • Diminuarea rolului orelor de educație fizică și sport, în condițiile creșterii numărului de cazuri de obezitate în rândul copiilor; • Resursele financiare relativ mici alocate sportului de masă și de performanță; • Inexistența standardelor sportive care să constituie repere în alocarea fondurilor bugetare către entitățile sportive; • Cadrul legislativ necorelat cu nevoile domeniului sportiv și conex;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Perspectiva introducerii bugetelor multianuale ce vor conferi siguranță și stabilitate proiectelor sportive pe termen mediu și lung; • Interesul crescut pentru practicarea sportului în mediul rural și urban; • Creșterea numărului de structuri sportive private; • Existența unor programe ale administrației centrale și locale pentru dezvoltarea bazei și dotărilor în sport; • Posibilitatea atragerii fondurilor europene pentru susținerea sportului; 	<ul style="list-style-type: none"> • Cronicizarea dezechilibrelor dintre resursele alocate sportului de performanță și a celui de masă; • Tendința de scădere a numărului sportivilor ca efect al scăderii demografice și a efectului migraționist; • Scăderea numărului orelor de educație fizică și sport din programa școlară; • Scăderea numărului de locuri de muncă pentru medicii sportivi, a dotărilor aferente; dezinteresul absolvenților de a se îndrepta spre această ramură medicală;

7.5. Agricultură și dezvoltare rurală

Puncte tari	Puncte slabe
Sub-domeniul Agricultură	
<ul style="list-style-type: none"> • Relieful permite dezvoltarea tuturor culturilor agricole, cu particularități în funcție de zonă; • Zona montană (nordică) se caracterizează printr-o dezvoltare accentuată a zootehniei, a pășunilor și fructelor de pădure; • Zona de dealuri este propice pomiculturii, iar zona de câmpie legumiculturii și cerealelor; • Experiență în atragerea de finanțări în domeniul agriculturii; • Condițiile climatice și relieful prielnic au favorizat extinderea constantă a suprafețelor viticole; • Piață de desfacere internă și externă; • Potențial de producție ecologică; • Prezența unei fabrici de procesare ca alternativă la desfacerea fructelor proaspete (prezintă interes pentru prune și pentru producția de căpșune, mere); • Forță de muncă pentru activitățile sezoniere; • Fermele pomicole noi și Grup de Producători la Copăceni; • Înființarea unui târg apicol (2012 prima ediție) inițial la nivel regional, care în prezent se bucură de participare internațională (expozați din Italia, Slovenia, Polonia, Ungaria); • Existența unei asociații apicole puternic dezvoltată, în comuna Scundu (peste 400 membri din județ), care prin participările la întâlnirile organizate de către Ministerul Agriculturii, a obținut scutiri de taxe pentru apicultorii ce dețin sub 70 cutii de stupi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Parcul de tractoare și mașini agricole este învechit; • Ponderea mare a exploatațiilor agricole individuale; • Producția agricolă este în scădere; • Sistem de irigații ineficient și învechit; • Nivel scăzut al suprafeței agricole exploatate în regim asociativ; • Lipsa pregătirii profesionale a lucrătorilor din domeniul agriculturii; • Grad de colaborare scăzut între producătorii agricoli în vederea partajării unei infrastructuri comune (centru de colectare, depozitare, procesare); • Suprafața pomicolă în declin; plantații foarte îmbătrânite și abandonate, fără valoare economică; număr mic de livezi noi înființate în Vâlcea în comparație cu alte zone cu tradiție pomicolă; • Tehnologii de producție învechite și necompetitive; • Producție de fructe în declin; • Număr mare de terenuri agricole fărâmițate la 0,3-2,0 ha/proprietar; • Capacitate foarte redusă de investiții în reconversie, condiționare, depozitare, procesare, ambalare, transport; • Acces redus al pomiculturilor la activități de asistență tehnică/ proiectare & consultanță specializate; • Lipsa capacității financiare pentru investiții în pomicultură; lipsa unui sistem de creditare/investiții dedicat domeniului (cu perioadă de grație până la intrarea pe rod a livezilor); • În ultimul deceniu dezvoltarea sectorului zootehnic a fost una problematică, datorită impedimentelor ce țin de competitivitate și piață; • Lipsa de coordonare pe orizontală și verticală a lanțurilor de aprovizionare generează competitivitatea scăzută a sectorului agricol;

	<ul style="list-style-type: none"> • Zonă cu cele mai mari suprafețe degradate, care nu a atras fonduri europene în vederea împăduririi; • Absorbția fondurilor europene în sectorul agricol, doar pentru măsurile mici de semi-subsistență (1.4.1 și 1.1.2); • Lipsa unor specialiști plătiți la nivel județean, care să asigure acordarea consultanței și scrierii de proiecte/planuri de afaceri, atașați primăriilor; • Lipsa piețelor de desfacere pentru legume, fructe și produse tradiționale la nivel județean, în locuri bine stabilite, în perioade clar determinate în timp și spațiu.
Sub-domeniul Dezvoltare rurală	
<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea numărului de localități cu rețea de distribuția a apei potabile; • Creșterea numărului de localități cu rețea de canalizare; • Tendințe demografice favorabile; • Populația rurală reprezintă 51,99% din populația județului; • Comune de mărimi diferite; • Gradul de aglomerare relativ scăzut al locuințelor; • Fond forestier important; • Peisaj natural variat, atractiv, nepoluat; • Patrimoniul cultural valoros (biserici, monumente, vestigii istorice, zone etnografice cu tradiții păstrate); • Proprietatea predominant privată asupra terenurilor; • Turism rural dezvoltat; • Forță de muncă ieftină și relativ calificată; 	<ul style="list-style-type: none"> • Mediul rural se caracterizează printr-un mediu antreprenorial scăzut; • Mediul rural concentrează un număr foarte scăzut de salariați; • Serviciile de sănătate din mediul rural sunt deficitare; • Ponderea ridicată a populației de peste 65 ani în mediul rural; • Rata de activitate economică și de ocupare scăzută în mediul rural; • Ponderea ocupării pe cont propriu în mediul rural; • Nivel educațional mai redus și acces la educație mai scăzut în mediul rural decât în mediul urban. • Venituri mai scăzute în mediul rural decât în mediul urban; • Oportunități limitate de muncă în afara agriculturii în mediul rural; • Nivel de dezvoltare scăzut al serviciilor în mediul rural; • Nivel scăzut al activității antreprenoriale în mediul rural; • Capacitate scăzută a populației rurale de accesare a fondurilor europene, pentru diversificarea activităților economice; • Sistemul de învățământ agricol este reprezentat de un singur liceu de profil (Liceul Agricol Drăgășani);
Oportunități	Amenințări
Sub-domeniul Agricultură	
<ul style="list-style-type: none"> • Tipologiile de sol existente se pretează la o gamă largă de folosință 	<ul style="list-style-type: none"> • Scăderea suprafeței agricole irigate; • Scăderea serviciilor producției

<p>(culturi de cereale, legume, pajiști, plantații pomi-viticole etc);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atragerea de finanțări pentru dezvoltarea agriculturii; • Notorietatea podgoriilor din județ; • Interesul consumatorilor pentru produsele tradiționale și turismul rural crește; • Creșterea capacității de producție, de depozitare și de desfacere a fructelor; • Modernizarea din perspectiva echipamentelor, mașinilor și utilităților necesare, dar mai ales din perspectiva soiurilor (europene) și portaltoilor de pomi fructiferi; • Subvenții prin măsura „conversia pomiculturii” prin PNDR 2014 – 2020; • Potențial de dezvoltare în categoria fermelor de până și de peste 2 ha ; • Organizarea unei filiere puternice în sectorul pomicol; • Creșterea calității ofertei de fructe; • Promovarea unei mărci comerciale de fructe locale; • Concentrarea pe inovare prin demonstrare modelului european și prin asistență tehnică în domeniul agricol; • Crearea conexiunilor cu bazine pomicole europene; • Promovarea pomiculturii „integrate”: prietenoasă mediului înconjurător. • Existența a două institute de cercetare pentru agricultură (Stațiunea de Cercetare Vini-viticolă Drăgășani, Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare pentru Pomicultură Vâlcea); • Prezența unei stațiuni pomicole în județ în colaborare cu Universitate din Craiova; • Existența unităților de procesare produse agricole și zootehnice; • Revitalizarea comisiilor locale pentru atragerea în circuitul agrosilvic a terenurilor; • Amenajarea peisagistică a terenurilor și a suprafețelor degradate; • Creșterea suprafețelor de culturi protejate; 	<p>agricole;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Investiții și demersuri necorelate în domeniul agricol (centre de procesare/ piețe de desfacere necorelate cu prezența producătorilor în arealul respectiv sau potențialul de consum din zonă). • Efectele adverse ale schimbărilor climatice; • Producția insuficient conectată la piața românească modernă și europeană; • Livezile vechi sunt sursă potențială de infecții cu boli pentru zonele pomicole; • Structura organizatorică subdezvoltată a producătorilor crează impedimente pentru accesul fermierilor la piețe, constrânge capacitatea de a se integra în lanțurile de aprovizionare și de a profita de oportunitățile potențiale ale pieței; • Slaba informare a producătorilor agricoli cu privire la normele europene; • Numărul de concurenți în creștere pentru produsele agroalimentare de pe piață;
---	--

Sub-domeniul Dezvoltare rurală	
<ul style="list-style-type: none"> • Programul LEADER și înființarea GAL-urilor oferă noi forme pentru dezvoltarea rurală; • Implementarea strategiilor de dezvoltare locală ale Grupurilor de Acțiune Locală (GAL) înființate în județul Vâlcea contribuie la dezvoltarea zonelor rurale; • Existența programelor de finanțare pentru dezvoltarea mediului rural; • Finanțări pentru cursuri de formare profesională și cursuri de calificare pentru populația din mediul rural (POCU); • Crearea facilităților de depozitare a cerealelor, legumelor și fructelor, vinului, cărnii, brânzeturilor și derivatelor, grupate pe zone, cum ar fi: zona Bălcești (depozit cereale, depozit frigorific legume și fructe); zona Dărăgășani (pivnițe depozitare vin, depozit frigorific legume și fructe, depozit cereale); zona Băbeni (depozit frigorific legume și fructe); zona Horezu (depozit frigorific legume și fructe); zona Brezoi (depozit frigorific legume și fructe); zona Boișoara (depozit frigorific legume și fructe, depozit carne și derivate) ș.a. 	<ul style="list-style-type: none"> • Scăderea populației din mediul rural; • Constrângerile externe ale înființării unor noi afaceri în mediul rural: costuri de înființare ridicate (bani, timp), impozite ridicate, în cazul unor produse nu există piață de desfacere; • Echilibru social fragil: populația îmbătrânită rămasă fără sprijin din cauza migrației tinerilor, practicarea agriculturii de subzistență; • Capacitatea scăzută de finanțare (credite bancare greu accesibile); • Lipsa locurilor de muncă în mediul rural are ca efect migrația persoanelor tinere și a celor cu studii de la sat la oraș, precum și în afara țării; • Sub-dezvoltarea infrastructurii fizice limitează posibilitățile de dezvoltare a mediului rural; • Comunitățile rurale nu au o viziune clară asupra viitorului de dezvoltare a zonei;

CAPITOLUL VIII. CONTEXTUL EUROPEAN, NAȚIONAL ȘI REGIONAL

8.1. Cadrul strategic la nivel european

Strategia Europa 2020

Europa 2020 reprezintă strategia Uniunii Europene de creștere economică pentru următorii zece ani, bazată pe următoarele trei priorități:

- creștere inteligentă: dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare;
- creștere durabilă: promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive;
- creștere favorabilă incluziunii: promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, care să asigure coeziunea socială și teritorială.

Comisia Europeană a propus obiective pentru statele membre, iar țintele asumate de România sunt:

- Rata de ocupare a populației cu vârstă cuprinsă între 20 și 64 ani – minimum 70%;
- Nivelul investițiilor în cercetare și dezvoltare ca % din PIB – 2%;
- Reducerea emisiilor de CO₂ cu 19%;
- Ponderea energiei din surse regenerabile să fie de 24%;
- Eficiență energetică – realizarea unei economii de energie primară de cca. 10 Mtep;
- Reducerea ratei de părăsire timpurie a școlii – atingerea unui procent maxim de 11,3%;
- Creșterea ponderii populației cu vârsta de 30-34 ani cu nivel de educație terțiară –26,7%;
- Reducerea populației expuse riscului sărăciei sau excluziunii sociale cu 580.000 persoane.

Comisia prezintă **șapte inițiative emblematic**e pentru a stimula realizarea de progrese în cadrul fiecărei teme prioritare, inițiative care vor angaja atât UE, cât și statele membre. Instrumentele UE, în special piața unică, ajutoarele financiare și instrumentele de politică externă, vor fi mobilizate pentru eliminarea blocajelor și îndeplinirea obiectivelor strategiei Europa 2020. Prezentăm mai jos cele șapte inițiative:

1) „O Uniune a inovării”

Obiectivul acestei inițiative este de a recentra politica în domeniul cercetării-dezvoltării și inovării spre provocările cu care se confruntă societatea noastră, precum schimbările climatice, energia și utilizarea eficientă a resurselor, sănătatea și schimbările demografice. Fiecare verigă din lanțul inovării ar trebui consolidată, de la cercetarea fundamentală la comercializare.

La nivel național, statele membre vor trebui:

- să reformeze sistemele de cercetare-dezvoltare și inovare de la nivel național (și regional) pentru a promova excelența și specializarea inteligentă, să consolideze cooperarea între universități, mediul de cercetare și întreprinderi, să pună în aplicare programe comune și să întărească cooperarea transfrontalieră în domeniile în care UE aduce valoare adăugată pentru și să adapteze procedurile naționale de finanțare în consecință, să asigure difuzarea tehnologiei pe teritoriul UE;

- să garanteze existența unui număr suficient de absolvenți de universități de științe, matematică și inginerie și să axeze programele școlare pe creativitate, inovare și spirit antreprenorial;
- să acorde prioritate cheltuielilor destinate cunoașterii, inclusiv prin folosirea stimulentei fiscale și a altor instrumente financiare pentru a promova investiții private mai semnificative în cercetare-dezvoltare.

2) „Tineretul în mișcare”

Obiectivul este de a consolida performanța și atractivitatea internațională a instituțiilor de învățământ superior din Europa, de a spori nivelul general de calitate la toate nivelurile de educație și formare în UE, combinând atât excelența, cât și echitatea, prin promovarea mobilității studenților și a celor care urmează un curs de formare, precum și de a îmbunătăți situația încadrării în muncă a tinerilor.

La nivel național, statele membre vor trebui:

- să efectueze investiții eficiente în sistemele de învățământ și de formare la toate nivelurile (de la nivel preșcolar la nivel universitar);
- să amelioreze rezultatele în domeniul educației, tratând fiecare segment (preșcolar, primar, secundar, profesional și universitar) în cadrul unei abordări integrate, care să includă competențele-cheie și care are scopul de a reduce abandonul școlar timpuriu;
- să consolideze deschiderea și relevanța sistemelor de învățământ prin instituirea unor cadre naționale de calificare și printr-o mai bună direcționare a rezultatelor învățării spre nevoile pieței muncii;
- să faciliteze intrarea tinerilor pe piața muncii prin acțiuni integrate care cuprind, inter alia, îndrumare, consiliere și ucenicie.

3) „O agendă digitală pentru Europa”

Obiectivul este de a obține beneficii sociale și economice durabile, datorită unei piețe unice digitale, bazate pe internet rapid și ultrarapid și pe aplicații interoperabile, care să permită accesul tuturor la serviciile în bandă largă până în 2013, accesul tuturor la internet de viteză mult mai mare (30 Mbps sau mai mult) până în 2020 și abonarea a 50% sau mai mult dintre gospodăriile europene la conexiuni internet de peste 100 Mbps.

La nivel național, statele membre vor trebui:

- să elaboreze strategii operaționale privind internetul de mare viteză și să orienteze fondurile publice, inclusiv cele structurale, spre domeniile care nu sunt acoperite integral de investițiile private;
- să stabilească un cadru juridic pentru coordonarea lucrărilor publice astfel încât costurile pentru dezvoltarea rețelelor să se reducă;
- să promoveze dezvoltarea și utilizarea unor servicii online moderne și accesibile (de exemplu, e-guvernare, servicii de asistență medicală online, casa inteligentă, competențele informatice, securitatea).

4) „O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor”

Scopul este sprijinirea tranziției către o economie eficientă în ceea ce privește utilizarea resurselor și cu emisii reduse de dioxid de carbon. Obiectivul este de a decupla creșterea noastră economică de utilizarea resurselor și de consumul de energie, de a reduce emisiile de CO₂, de a crește competitivitatea și de a promova o securitate energetică sporită.

La nivel național, statele membre vor trebui:

- să elimine treptat subvențiile dăunătoare mediului, făcând excepții doar în cazul persoanelor defavorizate;

- să dezvolte instrumente de piață, precum stimulente fiscale și achiziții publice menite să adapteze metodele de producție și de consum;
- să dezvolte infrastructuri energetice și de transport inteligente, modernizate și complet interconectate și să utilizeze pe deplin TIC;
- să asigure implementarea coordonată a proiectelor de infrastructură, în cadrul rețelei centrale a UE, care contribuie în mod decisiv la eficacitatea sistemului de transport al UE, în ansamblul său;
- să se concentreze asupra dimensiunii urbane a transporturilor, responsabile de o mare parte din emisiile generate și din congestiile rețelelor;
- să utilizeze reglementarea, dezvoltând standarde de performanță energetică în construcții și instrumente de piață precum impozitarea, subvențiile și achizițiile publice pentru a reduce consumul de energie și de resurse și să utilizeze fondurile structurale pentru a investi în construcția de clădiri publice eficiente din punct de vedere energetic și într-o reciclare mai eficientă;
- să stimuleze instrumente care permit economisirea de energie și care ar putea crește eficiența în sectoarele mari consumatoare de energie, precum cele bazate pe folosirea TIC.

5) „O politică industrială adaptată erei globalizării”

Industria și mai ales IMM-urile au fost grav afectate de criza economică și toate sectoarele se confruntă cu provocările generate de globalizare și de adaptarea proceselor lor de producție și a produselor lor la o economie cu emisii scăzute de carbon.

La nivel național, statele membre vor trebui:

- să îmbunătățească mediul de afaceri, în special pentru IMM-urile inovatoare, inclusiv prin achiziții publice menite să sprijine inițiativele care încurajează inovarea;
- să amelioreze condițiile de asigurare a respectării drepturilor de proprietate intelectuală;
- să reducă sarcina administrativă a societăților și să amelioreze calitatea legislației în domeniul afacerilor;
- să colaboreze strâns cu părțile interesate din diverse sectoare (cu întreprinderile, cu sindicatele, cu mediul academic, cu ONG-urile, cu organizațiile de consumatori) pentru a identifica blocajele și a dezvolta o analiză comună cu privire la modalitățile de a menține o bază industrială și de cunoaștere solidă și de a plasa UE într-o poziție de lider în ceea ce privește dezvoltarea durabilă la nivel mondial.

6) „O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă”

Obiectivul este de a crea condițiile necesare modernizării piețelor muncii pentru a crește nivelurile de ocupare a forței de muncă și pentru a asigura sustenabilitatea modelelor noastre sociale. Pentru aceasta este nevoie să promovăm autonomia cetățenilor prin dobândirea de noi competențe care să permită forței noastre de muncă actuale și viitoare să se adapteze la noile condiții și la eventualele schimbări de carieră, să reducă șomajul și să sporească productivitatea muncii.

La nivel național, statele membre vor trebui:

- să pună în aplicare măsurile naționale de flexicuritate, astfel cum s-a convenit în cadrul Consiliului European, să reducă segmentarea pieței muncii și să faciliteze tranzițiile și reconcilierea vieții profesionale cu viața privată;
- să analizeze și să monitorizeze în mod regulat eficiența sistemelor fiscale și de asigurări sociale pentru a asigura rentabilitatea muncii, acordând o atenție specială persoanelor cu

- un nivel scăzut de calificare și eliminând în același timp măsurile care descurajează desfășurarea de activități independente;
- să promoveze noi forme de reconciliere a vieții profesionale cu cea privată și politici de îmbătrânire activă și să sporească egalitatea de șanse între femei și bărbați;
- să promoveze și să monitorizeze concretizarea eficace a rezultatelor dialogului social;
- să impulsioneze punerea în aplicare a Cadrului european al calificărilor, prin instituirea unor cadre naționale ale calificărilor;
- să asigure dobândirea competențelor necesare în vederea continuării studiilor și a integrării pe piața muncii, precum și recunoașterea acestora pe tot parcursul educației generale, profesionale, superioare și din viața adultă, inclusiv în cadrul învățării non-formale și informale;
- să dezvolte parteneriate între mediul educației/formării și cel al muncii, în special prin implicarea partenerilor sociali în planificarea ofertelor de educație și formare.

7) „Platforma europeană de combatere a sărăciei”

Obiectivul este de a asigura coeziunea economică, socială și teritorială, în vederea sensibilizării opiniei publice și a recunoașterii drepturilor fundamentale ale persoanelor care se confruntă cu sărăcia și excluziunea socială, acordându-le acestora posibilitatea de a duce o viață demnă și de a juca un rol activ în societate.

La nivel național, statele membre vor trebui:

- să promoveze responsabilitatea colectivă și individuală pe care o împart în domeniul combaterii sărăciei și excluziunii sociale;
- să definească și să pună în aplicare măsuri care vizează situația specifică a grupurilor cu un grad de risc ridicat (precum familiile monoparentale, femeile în vârstă, minoritățile, romii, persoanele cu handicap și persoane fără adăpost);
- să își dezvolte pe deplin sistemele de securitate socială și de pensii pentru a asigura un nivel adecvat al ajutorului pentru venit și al accesului la asistență medicală.

Politica Agricolă Comună în perspectiva anului 2020 (PAC) propune ca obiectiv generarea unei creșteri mai durabile, mai inteligente și mai favorabile incluziunii pentru Europa rurală. Dintre obiectivele strategice propuse, pentru sectorul agricol avem Obiectivul 1. Producția alimentară viabilă, iar pentru dezvoltarea rurală avem Obiectivul 2. Managementul durabil al resurselor naturale și Obiectivul 3. Dezvoltarea teritorială echilibrată. Politicile europene urmăresc sprijinirea comunităților agricole care oferă cetățenilor europeni alimente de calitate, îmbunătățirea condițiilor pentru fermele mici, care contribuie la atractivitatea și identitatea regiunilor rurale.

Carta Europeană a Zonelor Rurale are în vedere următoarele motivații:

- Favorizarea progresului economic și social prin realizarea uniunii cât mai strânse a membrilor săi, pe fondul salvagărdării și promovării ideilor acceptate ca patrimoniu comun;
- Aplicarea unor măsuri corespunzătoare pentru ameliorarea condițiilor de viață și de muncă în zonele rurale, care, implicit va conduce la progresul economic și social general al Europei;
- Redefinirea la nivel european, în plan conceptual și decizional, a procesului integrării și interdependenței crescânde între state și regiuni;
- Adoptarea unei politici de gestiune durabilă a resurselor, prin atribuirea de noi funcții sectoarelor din agricultură, silvicultură, acvacultură și pescuit (conservarea naturii și peisajului, producția de materii prime reînnoibile pentru industrie și sectorul energetic,

participarea la turismul rural și la activitățile de recreere etc.), care se vor adăuga funcțiilor tradiționale;

- Întărirea cooperării europene astfel încât să se încorporeze din ce în ce mai mult în toate politicile, inclusiv în cele comerciale, principiile dezvoltării durabile, cu referire specială la spațiul rural.

Cadrul Strategic pentru Amenajarea Teritoriului Uniunii Europene stabilește ca obiective de coeziune și competitivitate, următoarele:

- Amenajarea policentrică a teritoriului;
- O nouă relație urban-rural;
- Accesul egal la infrastructură și cunoaștere;
- Administrarea înțeleaptă a patrimoniului natural și cultural.

Carta Verde a Coeziunii Teritoriale propune ca perspectivă pentru coeziunea economică și socială următoarele obiective:

- diversitatea teritorială ca valoare;
- coordonarea politicilor pentru zone vaste;
- promovarea orașelor competitive;
- abordarea excluziunii sociale;
- accesul la educație, servicii medicale, energie;
- concentrare: depășirea diferențelor de densitate;
- conectarea teritoriilor: depășirea factorului distanță;
- cooperare: depășirea factorului divizare.

Liniile directoare strategice ale Uniunii Europene (Community Strategic Guidelines) menționează cele trei priorități ale Politicii de Coeziune:

- îmbunătățirea atractivității Statelor Membre, regiunilor și orașelor, prin îmbunătățirea accesibilității, asigurarea unui nivel și a unei calități adecvate a serviciilor și protejarea mediului înconjurător;
- încurajarea inovării, antreprenoriatului și dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere, prin promovarea capacității de cercetare-inovare, inclusiv a noilor instrumente TIC;
- crearea de noi locuri de muncă, mai bine plătite, prin atragerea de noi persoane în procesul de ocupare și în activități antreprenoriale, îmbunătățirea adaptabilității lucrătorilor și a firmelor și investițiile în capitalul uman.

Mai mult, programele care se adresează zonelor urbane pot lua diferite forme:

- acțiuni care promovează orașele ca motoare ale dezvoltării regionale, prin îmbunătățirea competitivității lor, promovarea antreprenoriatului, a inovării, dezvoltarea serviciilor, rezultând în creșterea atractivității orașelor din UE;
- acțiuni care promovează coeziunea internă a arealelor urbane, prin revitalizarea cartierelor în declin, reabilitarea mediului fizic și ambiental, reconversia sit-urilor brownfield, protejarea și valorificarea patrimoniului lor istoric și cultural;
- promovarea unei dezvoltări mai echilibrate, policentrice a Uniunii Europene, prin crearea unei rețele de orașe, la nivel național și comunitar. Dezvoltarea acestei rețele presupune măsuri care să le lege fizic (infrastructură, tehnologia informației, etc.), dar și uman (promovarea cooperării, etc.). O atenție deosebită se va acorda și relațiilor rural-urban.

Planurile Integrate de Dezvoltare Urbană trebuie să asigure coerența tuturor acțiunilor menționate în liniile directoare și să asigure limitarea impactului negativ al acestora asupra mediului înconjurător.

Politica de Coeziune 2014-2020 propune o dezvoltare urbană durabilă integrată, prin combinarea măsurilor privind renovarea fizică a zonelor urbane cu măsuri care promovează educația, dezvoltarea economică, incluziunea socială și protecția mediului. În plus, un aspect indispensabil se referă la dezvoltarea unor parteneriate puternice care să implice cetățeni de la nivel local, societatea civilă, economia locală și diversele niveluri de guvernare. Autoritățile urbane vor trebui să elaboreze strategii integrate de dezvoltare urbană care să poată veni cu soluții la provocările cu care se confruntă orașele. În elaborarea acestor strategii integrate, autoritățile urbane sunt încurajate să utilizeze Cadrul european de referință pentru orașe durabile (RFSC), care este o facilitate online practică, elaborată pentru a oferi sprijin orașelor în această privință.

Carta de la Leipzig cu privire la orașele Europene Durabile facilitează și susține procesul de dezvoltare urbană integrată prin crearea unui instrument de lucru operațional – Referențialul pentru Orașe Europene Durabile (ROD). Unul din scopurile principale ale Referențialului pentru Orașe Durabile este de a încuraja orașele de a-și fixa propriile acțiuni și măsuri de dezvoltare urbană integrată și durabilă.

Comunicarea Comisiei Europene pe tema Politicii de Coeziune și a orașelor (COM (2006) – 385/13.07.2006) oferă 50 de recomandări concrete pentru actorii implicați în dezvoltarea urbană, grupate în următoarele priorități:

- creșterea atractivității orașelor în ceea ce privește transportul, serviciile, calitatea mediului înconjurător și cultura;
- promovarea unei dezvoltări echilibrate a orașelor și întărirea relației lor cu mediul rural și zonele periurbane;
- stimularea rolului de poli de creștere al orașelor, prin promovarea inovării, antreprenoriatului și sprijinirea sectorului IMM;
- creșterea ocupării și reducerea disparităților dintre cartiere, pe de o parte, și grupuri sociale, pe de altă parte;
- combaterea delincvenței și a sentimentului de nesiguranță;
- îmbunătățirea guvernării orașelor, prin implicarea tuturor actorilor interesați în procesul decizional și prin eficiența planificării;
- promovarea rețelelor de schimb de experiență și bune-practici;
- maximizarea efectului de levier al Fondurilor Structurale alocate mediului urban.
-

Programul pentru rețeaua de dezvoltare urbană URBACT III are ca și obiectiv general sprijinirea orașelor în dezvoltarea de soluții pragmatice, noi și durabile, care îmbină într-o abordare integrată aspectele sociale, economice și de mediu înconjurător.

Programul de cooperare ESPON 2020, Rețeaua europeană de observare a dezvoltării și coeziunii teritoriale, are ca obiectiv susținerea cercetării teritoriului european și fundamentarea politicilor europene. România va beneficia de rezultatele ESPON 2020, constând în analize teritoriale și studii asupra tendințelor europene în diverse domenii de actualitate: evoluții pe piața muncii sau în domeniul investițiilor, modele de navetism, schimbări demografice, impactul schimbărilor climatice asupra teritoriului european etc.

Programul de Cooperare Interregională INTERREG EUROPE urmărește îmbunătățirea punerii în aplicare a politicilor și programelor de dezvoltare regională, în principal a celor care urmăresc investițiile pentru creștere economică și a locurilor de muncă și, după caz, a celor de

cooperare teritorială europeană, prin promovarea schimbului de experiență și a învățării de noi politici de către actorii de interes regional.

Strategia de la Lisabona propune obiective concrete legate de îmbunătățirea procesului de legiferare și a politicilor publice cu impact direct asupra dezvoltării economice și creării de noi locuri de muncă. La nivel programatic și declarativ se observă o corelație directă între îmbunătățirea capacității administrative și creșterea calității vieții la nivelul cetățenilor Uniunii Europene.

Carta Albă intitulată "Foaie de parcurs pentru un spațiu european unic al transporturilor – Către un sistem de transport competitiv și eficient din punct de vedere al resurselor", prezintă 40 de inițiative concrete privind infrastructura și serviciile de transport de implementat în următorul deceniu. Inițiativele sunt corelate cu următoarele obiective de atins până în anul 2050:

- Eliminarea autoturismelor cu combustibili convenționali din orașe;
- Reducerea cu 40% a emisiilor din transportul maritim;
- Trecerea a 50% dintre pasagerii și mărfurile de pe relațiile interurbane de distanță medie de pe modul rutier pe modul feroviar și naval.
- Reducerea în ansamblu cu 60% a emisiilor generate de activitatea de transport.

Programul Europa Creativă 2014-2020 are rolul de consolida sectoarele culturale și creative din Europa.

Agenda pentru un turism european durabil și competitiv (Agenda for a sustainable and competitive European tourism. - COM (2007) 621 final / 19.10.2007) a formulat obiectivele pentru asigurarea durabilității turismului european și provocările legate de atingerea acestui deziderat, cadrul de acțiune, principiile pentru realizarea unui turism competitiv și durabil, rolul și modul de implicare a celor interesați în sectorul turistic și al Comisiei Europene.

Raportul privind noua politică europeană în domeniul turismului: consolidarea parteneriatului pentru turism în Europa (2006/2129(INI)) enunță elaborarea documentului Agenda 21 Europeană pentru turism.

8.2. Cadrul strategic la nivel național

Acordul de parteneriat 2014-2020

La nivel național documentul care va continua obiectivele trasate și transpunerea la nivel național a direcțiilor strategice ale Europa 2020 este Acordul de parteneriat 2014-2020.

Pentru a atinge aspirațiile de creștere economică reflectate în obiectivul global al acestui Acord de Parteneriat, România va avea o economie modernă și competitivă prin abordarea următoarelor cinci provocări în materie de dezvoltare:

- Competitivitatea și dezvoltarea locală;
- Populația și aspectele sociale;
- Infrastructura;
- Resursele;
- Administrația și guvernarea.

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU PERIOADA 2015-2022

Obiectivele tematice propuse pentru contribuția la susținerea principalelor provocări în materie de dezvoltare sunt:

Provocare în materie de dezvoltare	Obiectiv tematic
Competitivitate și dezvoltare locală	1. Consolidarea cercetării, a dezvoltării tehnologice și a inovării
	2. Îmbunătățirea accesului la tehnologia informației și comunicațiilor, a utilizării și a calității acesteia
	3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol și a sectorului pescuitului și acvaculturii
	8. Promovarea ocupării durabile și de calitate a forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă
Populație și aspecte sociale	2. Îmbunătățirea accesului la tehnologia informației și comunicațiilor, a utilizării și a calității acesteia
	8. Promovarea ocupării durabile și de calitate a forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă
	9. Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare
	10. Investiții în educație, formare și formare profesională pentru dezvoltarea competențelor și învățare pe tot parcursul vieții
	11. Creșterea capacității instituționale a autorităților publice și a părților interesate și o administrație publică eficientă
Infrastructură	2. Îmbunătățirea accesului la tehnologia informației și comunicațiilor, a utilizării și a calității acesteia
	7. Promovarea transportului durabil și eliminarea blocajelor din infrastructurile rețelelor importante
Resurse	4. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon în toate sectoarele
	5. Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor
	6. Conservarea și protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor
	7. Promovarea transportului durabil și eliminarea blocajelor din infrastructurile rețelelor importante
Guvernare	2. Îmbunătățirea accesului la tehnologia informației și comunicațiilor, a utilizării și a calității acesteia
	11. Creșterea capacității instituționale a autorităților publice și a părților interesate și o administrație publică eficientă

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030 stabilește obiective concrete pentru trecerea, într-un interval de timp rezonabil și realist, la un nou model de dezvoltare propriu Uniunii Europene și larg împărtășit pe plan mondial – cel al dezvoltării durabile, orientat spre îmbunătățirea continuă a vieții oamenilor și a relațiilor dintre ei în armonie cu mediul natural. Obiectivele pe termen mediu și lung sunt:

- Orizont 2020: Atingerea nivelului mediu actual al țărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile;
- Orizont 2030: Aproximarea semnificativă a României de nivelul mediu din acel an al țărilor UE.

Strategia Națională pentru Dezvoltare Regională 2014-2020 stabilește prioritățile de dezvoltare ale regiunilor, precum și relațiile instituționale care să faciliteze corelarea cu strategiile sectoriale. Documentul strategic își propune continuarea și actualizarea direcțiilor de dezvoltare formulate în Planul Național de Dezvoltare 2007-2013 și Cadrul Național Strategic de Referință (CNSR).

SNDR subliniază necesitatea sprijinirii următoarelor priorități de dezvoltare:

- Dezvoltarea urbană durabilă integrată;
- Îmbunătățirea eficienței energetice în sectorul public și rezidențial;
- Dezvoltarea infrastructurii de importanță regională și locală;
- Promovarea incluziunii sociale și reducerea gradului de sărăcie;
- Îmbunătățirea mediului economic de importanță regională și locală;
- Dezvoltarea durabilă a turismului;
- Îmbunătățirea condițiilor de mediu la nivel regional și local.

Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014-2020 susține rolul strategic și poziția prioritară a cercetării ca motor de creștere a competitivității economice și urmărește conectarea la noile priorități ale științei și tehnologiei din Uniunea Europeană stabilite de Strategia Europa 2020, dar și în principalul instrument de implementare - programul Orizont 2020.

Programul Operațional Regional (POR) 2014-2020 își propune să asigure continuitatea viziunii strategice privind dezvoltarea regională în România, prin completarea și dezvoltarea direcțiilor și priorităților de dezvoltare regională conținute în PND și CNSR 2007–2013 și implementate prin POR 2007–2013, precum și prin alte programe naționale. POR 2014-2020 își propune să contribuie la adresarea celor 5 provocări pentru creștere la nivel național, identificate în cadrul Acordului de Parteneriat: competitivitatea și dezvoltarea locală, populația și aspectele sociale, infrastructura, resursele și administrația și guvernarea.

Programul Operațional Competitivitate (POC) 2014-2020 are ca obiectiv general contribuția la realizarea obiectivului global al Acordului de Parteneriat prin susținerea CDI și TIC pentru competitivitate și dezvoltare. POC propune soluții nevoilor și provocărilor legate de nivelul redus al competitivității economice la nivel național, în special în ceea ce privește (a) sprijinul insuficient pentru CDI și (b) infrastructura subdezvoltată de TIC și implicit servicii slab dezvoltate.

Programul Operațional Capital Uman (POCU) 2014-2020 stabilește prioritățile de investiții, obiectivele și acțiunile asumate de către România în domeniul resurselor umane, continuând investițiile realizate prin FSE în perioada 2007-2013 și contribuind la atingerea obiectivului general al Acordului de Parteneriat 2014-2020, acela de a reduce disparitățile de dezvoltare economică și socială dintre România și Statele Membre ale UE.

Programul Operațional Infrastructură Mare (POIM) 2014-2020 are ca obiectiv global Dezvoltarea infrastructurii de transport, mediu, energie și prevenirea riscurilor la standarde europene, în vederea creării premiselor unei creșteri economice sustenabile, în condiții de siguranță și utilizare eficientă a resurselor naturale. POIM adresează nevoile de dezvoltare din patru sectoare: infrastructura de transport, protecția mediului, managementul riscurilor și adaptarea la schimbările climatice, energie și eficiență energetică, contribuind la Strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, prin finanțarea a 4 din cele 11 obiective tematice din Regulamentul nr. 1303/2013:

- OT4, prin susținerea producției de energie din surse regenerabile, măsurilor de eficiență energetică, introducerea tehnologiilor de tip smart;

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU PERIOADA 2015-2022

- OT5, prin finanțarea măsurilor de prevenire și protecție împotriva riscurilor naturale, menite să atenueze și să combată efectele schimbărilor climatice, și consolidarea capacității de intervenție în domeniu;
- OT6, prin promovarea investițiilor în sistemele de apă și apă uzată, managementul integrat al deșeurilor, protecția biodiversității și monitorizarea calității aerului;
- OT7, prin sprijinirea investițiilor în infrastructura pentru toate modurile de transport, precum și transportul de energie.

Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020 contribuie la consolidarea capacității administrative a autorităților și instituțiilor publice din România și va sprijini participarea societății civile și a mediului academic la procesul decizional din administrația publică.

Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 susține dezvoltarea strategică a spațiului rural prin abordarea strategică a 3 obiective:

- Restructurarea și creșterea viabilității exploatațiilor agricole;
- Gestionarea durabilă a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;
- Diversificarea activităților economice, crearea de locuri de muncă, îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor pentru îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale.

Master Planul General de Transport al României (MPGT) are ca obiectiv general asigurarea, pentru perioada 2014-2030, condițiilor pentru a realiza un sistem de transport eficient, durabil, flexibil, sigur, echilibrat între modurile de transport, în armonie cu mediul și în conectivitate cu rețelele transeuropene de transport - precondiții esențiale pentru dezvoltarea economică a țării. Obiectivele strategice ale MPGT sunt:

- Îmbunătățirea mobilității populației și a mediului de afaceri de-a lungul rețelei de transport TEN-T, a coridoarelor de conectivitate națională, precum și a coridoarelor de conectivitate regională definite în MPGT;
- Creșterea accesibilității polilor de dezvoltare urbană, a zonelor cu potențial de dezvoltare economică precum și accesibilității zonelor de pe teritoriul României care au acces indirect la rețeaua de autostrăzi/drumuri naționale;
- Îmbunătățirea condițiilor de siguranță în transport și reducerea riscului de accidente în zonele cu potențial de accidente determinate de blocajele rutiere, întârzierile în trafic și condițiilor de dificil trafic;
- Promovarea formelor de transport rutier, naval, feroviar și aerian care protejează biodiversitatea și care au un impact favorabil asupra emisiilor de noxe în atmosferă.

Strategia de Dezvoltare Teritorială a României – România policentrică 2035 propune integrarea principiilor cooperării, concentrării și conectivității, susținută pe patru piloni:

- Accesibilitate și mobilitate;
- Zone funcționale urbane;
- Resurse naturale și culturale;
- Cooperare teritorială.

Strategia propune 5 obiective generale:

- Asigurarea unei integrări funcționale a teritoriului național în spațiul european prin sprijinirea interconectării eficiente a rețelelor energetice, de transporturi și broadband;
- Creșterea calității vieții prin dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitară și a serviciilor publice în vederea asigurării unor spații urbane și rurale de calitate, atractive și incluzive;
- Dezvoltarea unei rețele de localități competitive și coezive prin sprijinirea specializării teritoriale și formarea zonelor funcționale urbane;

- Protejarea patrimoniului natural și construit și valorificarea elementelor de identitate teritorială;
- Creșterea capacității instituționale de gestionare a proceselor de dezvoltare teritorială.

Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială a României 2030 (CSDRT 2030) are ca obiectiv integrarea României în structurile teritoriale europene prin: afirmarea identității regional-continentale, dezvoltarea competitivității, creșterea coeziunii teritoriale, dezvoltarea teritorială durabilă. Obiectivele specifice ale CSDTR 2030 sunt:

- Racordarea teritoriului național la rețeaua europeană și inter-continentală a polilor și coridoarelor de dezvoltare;
- Structurarea și dezvoltarea rețelei de localități urbane;
- Stimularea solidarității funcționale urban-rural și dezvoltarea rurală adecvată diferitelor categorii de teritorii;
- Consolidarea și dezvoltarea rețelei de legături inter-regionale;
- Protejarea, dezvoltarea și valorificarea patrimoniului natural și cultural.

În acord cu Legea nr. 351/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificări și completări ulterioare, Conceptul strategic de dezvoltare teritorială România 2030 (CSDTR 2030) integrează rețeaua de localități din România în structura policentrică a UE, în conexiune cu rețeaua de poli majori în Sud-Estul Europei (potrivit clasificărilor SPESP, ESPON, PlanetCense etc.):

- Poli metropolitan MEGA (Zone Metropolitane de Creștere Europene) cu vocație internațională: București, Timișoara, Constanța, Cluj-Napoca, Iași - peste 300 000 de locuitori;
- Poli naționali OPUS (Orizont Potențial Urban Strategic) cu potențial de Arie Funcționale Urbane și potențial MEGA - peste 250 000 de locuitori;
- Poli supraregionali OPUS (Orizont Potențial Urban Strategic) cu potențial de Arie Funcționale Urbane - între 50 000 – 250 000 de locuitori;
- Poli regionali OPUS (Orizont Potențial Urban Strategic) cu potențial de Arie Funcționale Urbane - între 50 000 – 250 000 de locuitori;
- Poli regionali OPUS (Orizont Potențial Urban Strategic) cu potențial de Arie Funcționale Urbane și cu specificitate funcțională, de exemplu: Alba Iulia, Baia Mare, Râmnicu Vâlcea, Sibiu, Suceava, Tulcea;
- Poli subregionali - între 30 000 – 50 000 de locuitori;
- Poli locali – sub 20 000 de locuitori.

Planul Național de Amenajare a Teritoriului (PATN) este suportul dezvoltării complexe și durabile inclusiv al dezvoltării regionale a teritoriului și reprezintă contribuția specifică a țării noastre la dezvoltarea spațiului european și premiza înscrierii în dinamica dezvoltării economico-sociale europene. Acesta are următoarele roluri:

- stabilește principiile fundamentale ce stau la baza dezvoltării și structurării rețelei de localități, criteriile de definire a localităților urbane și rurale precum și cele pe baza cărora se poate atribui statutul de municipiu sau oraș;
- ierarhizează localitățile existente pe ranguri (0 - III, pentru localitățile urbane și IV - V pentru localitățile rurale) definite ca expresie a importanței actuale și în perspectiva imediată a fiecărei localități în cadrul rețelei din punct de vedere administrativ, social, economic, cultural etc. în raport cu dimensiunile ariei de influență polarizate și cu nivelul de decizie pe care îl implică în alocarea de resurse;
- reglementează posibilitatea de promovare a acestor localități în rangurile ierarhiei funcționale, stimulându-se competitivitatea între localități, prin crearea posibilităților de

- trecere a unor localități de la statutul rural la cel urban, de la oraș la municipiu, precum și de la un rang inferior la unul superior, în condițiile satisfacerii indicatorilor stabiliți;
- instituie obligativitatea pentru Guvern și autoritățile publice centrale și locale de a acționa prioritar pentru crearea de dotări cu rol de servire teritorială în zonele lipsite de orașe, pentru sprijinirea și revitalizarea unor zone rurale în care s-au produs scăderi accentuate de populație în perioada 1966 - 1997 și pentru stimularea dezvoltării unor localități din zone care prezintă disfuncționalități de ordin economic, social și de mediu;
  - oferă cadrul legal de înființare a zonelor metropolitane constituite prin asociere pe baza parteneriatului voluntar între marile centre urbane (capitala României și municipiile de rangul I) și localitățile urbane și rurale aflate în zona imediată la distanța de până la 30 km între care s-au dezvoltat relații de cooperare pe multiple planuri, în vederea stimulării cooperării intercomunale și a dezvoltării armonioase și echilibrate a acestor teritorii;
  - legiferează obligativitatea ca planurile de dezvoltare națională, regionale inclusiv cele transfrontaliere și de dezvoltare pentru integrare în spațiul european, precum și cele sectoriale să fie elaborate pe baza prevederilor secțiunilor Planului de Amenajare a Teritoriului Național.

Strategia Guvernamentală pentru dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii și îmbunătățirea mediului de afaceri din România Orizont 2020 are ca obiectiv general crearea unui mediu favorabil afacerilor, inițiativei private și spiritului întreprenorial, stimularea înființării și dezvoltării IMM-urilor și sprijinirea creșterii competitivității mediului de afaceri autohton pe plan local, regional, național, european și internațional prin creșterea semnificativă, sub aspect dimensional, sectorial și regional, a soldului net de IMM-uri active economic, dezvoltarea întreprinderilor existente și crearea de noi locuri de muncă până la sfârșitul anului 2020. Strategia stabilește politica Guvernului României pentru următorii ani cu privire la:

- sprijinirea creșterii extensive și intensive a sectorului IMM, cu accent pe sporirea numărului de IMM-uri active la nivel local și pe piețe externe de interes;
- creșterea densității IMM-urilor, în special în zonele unde aceasta se situează sub media europeană, în vederea diminuării disparităților regionale actuale.

Strategia Națională de Export a României 2014-2020 vizează crearea și promovarea ofertei de export specifice, în domenii care au mare potențial de export atunci când sunt luate în considerare imperatiile globale legate de mediu, de sănătate sau standardele de reducere a emisiilor periculoase, cum ar fi : agricultura bio, procesarea materiei prime agricole, industria emisiilor de carbon scăzute, servicii profesionale, nanotehnologie, design sau cele legate de valorificarea surselor regenerabile de energie.

Noua strategie de export se va axa pe:

- domeniile cu tradiții de export și de înaltă performanță (îmbrăcăminte, încălțăminte, mobilier, vinificație, produse alimentare, arte și meserii);
- domeniile cu tradiție și transfer tehnologic sau delocalizări favorabile ale ISD precum construcții de mașini, mijloace de transport și componente, electronică, electrotehnică, tehnica militară;
- tehnologia informației și comunicațiilor, ca vector central al noii economii care contribuie decisiv și la lanțurile productive naționale din toate domeniile de export dar care exportă și o mare parte din producție.

Strategia Națională pentru Competitivitate 2014-2020 își propune dezvoltarea unui ecosistem competitiv de afaceri, bazat pe un mediu de reglementare stabil, centrat pe antreprenariat, inovare și creativitate, care să pună accent pe încredere, eficiență și excelență și să plaseze

România în primele 10 economii la nivel european. Pentru realizarea acestei viziuni au fost identificate 5 priorități strategice:

- îmbunătățirea mediului de reglementare;
- acțiuni parteneriale între mediul public și mediul privat;
- factori și servicii suport;
- promovarea celor 10 sectoare de viitor: turism și ecoturism, textile și pielărie, lemn și mobilă, industrii creative, industria auto și componente, tehnologia informațiilor și comunicațiilor, procesarea alimentelor și a băuturilor, sănătate și produse farmaceutice, energie și management de mediu, bioeconomie (agricultură, silvicultură, pescuit și acvacultură), bio-farmaceutică și biotehnologii;
- pregătirea generației 2050 și provocări societale;

Strategia Națională de Sănătate 2014-2020 Sănătate pentru Prosperitate și Planul de acțiuni pentru sănătate stabilește direcțiile strategice pentru asigurarea accesului echitabil la servicii de sănătate de calitate, cost-eficace, cât mai apropiate de nevoile individului și comunității.

Prioritățile naționale în sectorul sănătate sunt:

- Sănătatea publică;
  - Îmbunătățirea sănătății materne, neonatale și a copilului; Combaterea dublei poveri a bolii în populație: Controlul eficace al epidemiilor și supravegherea bolilor transmisibile, inclusiv cu accent pe bolile transmisibile cu povară relativ mare în populația din România; Reducerea poverii prin boli netransmisibile evitabile, inclusiv intervenții privind patologii cronice istoric neglijate (cancer, boli cardiovasculare, diabet, sănătatea mintală, boli rare); Sănătatea în relație cu mediul; Conștientizarea și educarea populației privind soluțiile eficace cu caracter preventiv (primar, secundar sau terțiar).
- Servicii de sănătate;
  - Un sistem de servicii de asistență comunitară de bază destinate grupurilor vulnerabile; Creșterea eficacității și diversificarea serviciilor de asistență medicală primară; Consolidarea calității și eficacității serviciilor furnizate în ambulatoriul de specialitate; Creșterea gradului de siguranță a populației prin consolidarea sistemului integrat de urgență și asigurarea accesibilității la asistența medicală de urgență adecvată în mod echitabil; Regionalizarea/ concentrarea asistenței medicale spitalicești și crearea de rețele regionale de referință cu spitale de diferite grade de competență interconectate cu sectorul de asistență primară și ambulatorie de specialitate; Creșterea accesului la servicii de reabilitare, recuperare, paliativă și de îngrijiri pe termen lung; Crearea de rețele de furnizori de asistență medicală.
- Măsuri transversale
  - Dezvoltarea guvernantei sistemului de sănătate, inclusiv monitorizarea și evaluarea performanței acestuia; Întărirea colaborării intersectoriale (Sănătate în toate Politicile); Întărirea la nivel național, regional și local a capacității de management, planificare și monitorizare a sistemului de sănătate publică și servicii de sănătate; O politică sustenabilă de asigurare a resurselor umane în sănătate; O politică sustenabilă de asigurare a resurselor financiare în sănătate, asigurarea controlului costurilor, a protecției financiare a populației; Dezvoltarea și implementarea unei politici a medicamentului care să asigure accesul echitabil și sustenabil la medicația bazată pe dovezi a populației; Crearea Agenției pentru Evaluare și Calitate; evaluarea tehnologiilor medicale și îmbunătățirea continuă a calității serviciilor de sănătate; Promovarea cercetării și inovării în sănătate; Îmbunătățirea infrastructurii sistemului de sănătate; Managementul informațiilor, prin soluții

inovative de tehnologie a informației și comunicațiilor, dezvoltarea de soluții de e-sănătate; Dezvoltarea infrastructurii adecvate la nivel național, regional și local în vederea reducerii inechității accesului la serviciile de sănătate.

Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014 - 2020 și Planul de acțiuni pentru perioada 2014-2020 are ca viziune pentru anul 2020 ca minim 70% din persoanele cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 ani să aibă acces la un loc de muncă de calitate, conform cu capacitatea și competența lor și venituri care să le asigure un trai decent. Cele patru obiective specifice sunt:

- Creșterea ocupării în rândul tinerilor și prelungirea vieții active a persoanelor în vârstă;
- Îmbunătățirea structurii ocupaționale și participării pe piața muncii în rândul femeilor și persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile;
- Dezvoltarea unei resurse umane cu un nivel înalt de calificare și competențe adaptate la cerințele pieței muncii;
- Îmbunătățirea mecanismului de fundamentare, implementare, monitorizare și evaluare a politicilor cu impact pe piața muncii.

Strategia Națională privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei 2015-2020 propune un subset de nouă intervenții cheie care urmează să fie implementate în următoarea perioadă de programare, acestea având cel mai mare impact în ceea ce privește reducerea sărăciei și promovarea incluziunii sociale:

- Creșterea ocupării forței de muncă în rândul persoanelor cu venituri reduse și a celor din grupurile vulnerabile prin programe personalizate de activare a forței de muncă;
- Creșterea nivelului de susținere a veniturilor populației sărace și introducerea stimulentei promovă pentru beneficiarii programelor;
- Dezvoltarea serviciilor sociale integrate la nivel comunitar;
- Îmbunătățirea instrumentelor pentru identificarea școlilor dezavantajate pentru a asigura faptul că toți copiii beneficiază de oportunități egale;
- Consolidarea serviciilor sociale de protecție a copilului;
- Dezvoltarea unui instrument pentru identificarea satelor sărace și a comunităților rurale marginalizate;
- Investiții în îmbunătățirea actualului sistem IT pentru a construi un sistem electronic de asistență socială eficient;
- Dezvoltarea unui sistem de plată modern;
- Consolidarea mecanismelor de coordonare și dezvoltarea unui sistem de monitorizare și evaluare.

Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Național al României 2007-2026, în cadrul căruia sunt prezentate principalele obiective care contribuie la realizarea viziunii propuse în domeniul turismului pentru România, și anume, transformarea României într-o destinație turistică de calitate pe baza patrimoniului său natural și cultural care să corespundă standardelor Uniunii Europene privind furnizarea produselor și serviciilor și realizarea unei dezvoltări durabile din punct de vedere al mediului sectorului turistic într-un ritm de dezvoltare superior altor destinații turistice din Europa. Printre obiectivele specifice ale Master Planului se numără și cele care se adresează, direct sau indirect, zonele urbane:

- asigurarea unei dezvoltări durabile a turismului, într-o manieră în care bogățiile sale de mediu, culturale și de patrimoniu să fie în egală măsură apreciate în prezent și păstrate pentru generațiile viitoare;
- dezvoltarea și implementarea anuală a planurilor de marketing a destinației turistice, prin colaborarea mediului public cu cel privat;

- elaborarea permanentă de studii de piață în domeniul turismului;
- crearea unei rețele de centre de informare turistică;
- realizarea unei baze de date a produselor, unităților, evenimentelor și serviciilor turistice;
- mecanisme și subvenții pentru facilitarea investițiilor în turism;
- dezvoltarea planurilor integrate în domeniul turismului;
- dezvoltarea sistemului de educație prevocațională și vocațională pentru sectorul hotelier;
- dezvoltarea stațiunilor de cercetare turistică;
- extinderea sistemelor de marcare a obiectivelor turistice și introducerea de rute turistice tematice;
- instruirea și pregătirea muzeelor și monumentelor naționale majore în îmbunătățirea facilităților oferite oaspeților;
- crearea unei baze de date a evenimentelor culturale pentru a facilita promovarea artelor vizuale și auditive, în special festivaluri tradiționale și evenimente folclorice.

Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Balnear propune 14 acțiuni care sunt necesare pentru a consolida sectorul balnear român și pentru a dezvolta cele 4 poziționări posibile propuse.

Aplicarea și ameliorarea reglementărilor sanitare, formarea medicilor generalişti care prescriu curele balneare, formarea medicilor specializați în stațiuni, ameliorarea formării profesionale a personalului din stațiuni, includerea în COR a noi ocupații specifice, testarea capacității terapeutice a factorilor naturali din stațiunile balneare și promovarea rezultatelor, constituirea unor asociații a Orașelor Termale, crearea unui set de criterii comune, elaborarea unui brand “Orașe termale” din România, poziționarea unei stațiuni pilot/ crearea unui cluster pe segmentul lupta anti îmbătrânire, poziționarea stațiunilor pe segmentul luptei anti îmbătrânirii, dezvoltarea centrelor de talasoterapie, favorizarea dezvoltării componente spa/ wellness, favorizarea dezvoltării turismului medical.

Strategia Națională de Dezvoltare a Ecoturismului în România are ca obiectiv general crearea condițiilor de dezvoltare a ecoturismului la nivelul ariilor protejate și în zonele din vecinătatea acestora, urmărindu-se realizarea unui produs ecoturistic competitiv pe plan național și internațional. Obiectivele țintă ale strategiei sunt:

- Dezvoltarea infrastructurii specifice ecoturismului în interiorul și în apropierea ariilor protejate de interes național, internațional și comunitar.
- Realizarea în următorii 10 ani a minim 10 destinații ecoturistice recunoscute la nivel național și internațional.
- Creșterea încasărilor obținute la nivelul comunităților locale din ecoturism cu minim 7% anual în următorii 10 ani.
- Peste 10 ani 2% din veniturile obținute din turism la nivelul destinațiilor ecoturistice vor fi folosite pentru conservarea naturii.
- Creșterea duratei sejurului la minim 5-7 zile pentru ecoturii străini și la minim 3-4 zile pentru ecoturii români.

Studiu pentru Dezvoltarea Rutelor Culturale Europene în România descrie domeniile prioritare de acțiune și măsurile concrete (2015-2019) pentru dezvoltarea, implementarea, evaluarea și promovarea de trasee culturale, susține legăturile și schimburile dintre operatorii de itinerarii culturale și alți parteneri în domeniul turismului cultural. Studiul prezintă și propuneri de obiective/ destinații din județul Vâlcea ce ar putea intra în cadrul itinerarelor culturale existente:

- Itinerarul european al stațiunilor balneare cu tradiție: Călimănești Căciulata (jud. Vâlcea);
- Itinerarul cultural european al ceramicii: Horezu, Vlădești (jud. Vâlcea);

Strategia Sectorială în domeniul Culturii și Patrimoniului Național pentru perioada 2014-2020 stabilește obiectivele strategice sectoriale și transversale, după cum urmează:

- obiective strategice sectoriale:
  - protejarea patrimoniului cultural național;
  - susținerea și promovarea creației culturale și artistice contemporane;
- obiective strategice transversale:
  - educație și intervenție culturală;
  - întărirea capacității instituționale;
  - dezvoltarea infrastructurii culturale;
  - ținte strategice transversale: tinerii și politicile culturale, digitizarea resurselor culturale, creșterea și diversificarea ofertei și a consumului cultural, exportul produselor culturale și internaționalizarea culturii.

Strategia Națională și Planul de Acțiune pentru Conservarea Biodiversității 2010-2020 (SNPACB) constituie un punct de referință esențial pentru dezvoltarea durabilă a țării noastre. Strategia își propune următoarele ținte strategice generale:

- Stoparea declinului diversității biologice reprezentată de resursele genetice, specii, ecosisteme și peisaj și refacerea sistemelor degradate până în 2020;
- Integrarea politicilor privind conservarea biodiversității în toate politicile sectoriale până în 2020;
- Promovarea cunoștințelor, practicilor și metodelor inovatoare tradiționale și a tehnologiilor curate ca măsuri de sprijin pentru conservarea biodiversității ca suport al dezvoltării durabile până în 2020;
- Îmbunătățirea comunicării și educării în domeniul biodiversității până în 2020.

Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor 2014-2020 propune cadrul de măsuri care să asigure trecerea de la modelul actual de dezvoltare bazat pe producție și consum la un model bazat pe prevenirea generării deșeurilor și utilizarea materiilor prime din industria de valorificare, asigurând astfel prezervarea resurselor naturale naționale, creând premisele reconcilierii imperativelor economice și „de mediu“. Scopul SNGD este de a îndrepta România către o „societate a reciclării” prin:

- prioritizarea eforturilor din domeniul gestionării deșeurilor în conformitate cu ierarhia deșeurilor;
- încurajarea prevenirii generării deșeurilor și reutilizarea pentru o mai mare eficiență a resurselor;
- dezvoltarea și extinderea sistemelor de colectare separată a deșeurilor în vederea promovării unei reciclări de înaltă calitate;
- dezvoltarea/implementarea tehnologiilor/instalațiilor de reciclare și/sau valorificarea cu randament ridicat de extragere și utilizare a materiei prime din deșeuri;
- susținerea recuperării energiei din deșeuri, după caz, pentru deșeurile care nu pot fi reciclate;
- reducerea cantităților de deșeuri eliminate prin depozitare.

Strategia Națională a României privind Schimbările Climatice 2013-2020 reprezintă o abordare generală și practică a adaptării la efectele schimbărilor climatice în România, furnizând direcția și orientările diferitelor sectoare pentru a stabili planuri specifice de acțiune care vor fi actualizate periodic, ținând seama de cele mai recente concluzii științifice privind scenariile climatice precum și de necesitățile sectoriale.

Strategia Energetică a României pentru perioada 2011-2020 are ca obiectiv general satisfacerea necesarului de energie atât în prezent, cât și pe termen mediu și lung, la un preț cât mai scăzut, adecvat unei economii moderne de piață și unui standard de viață civilizat, în condiții de calitate, siguranță în alimentare, cu respectarea principiilor dezvoltării durabile.

Dezvoltarea economică și socială pe termen lung necesită o politică energetică echilibrată, care să aibă în vedere următoarele obiective:

- stabilitatea economică și securitatea aprovizionării în condițiile de incertitudine a prețului resurselor energetice pe piața internațională, datorită creșterii continue a cererii de energie;
- protecția mediului – prin introducerea de noi tehnologii pentru producția și consumul de energie cu impact redus asupra mediului și pentru reducerea schimbărilor climatice;
- buna funcționare a piețelor interne de energie electrică și gaze naturale, garanție pentru competiția transparentă, nediscriminatorie și pentru integrarea în piața regională și europeană;
- dezvoltarea și producția de noi tehnologii pentru producția și consumul de energie electrică și protecția mediului; prin aceasta sectorul energetic va contribui la susținerea dezvoltării economice și la crearea de noi locuri de muncă;
- tehnologii informatice și de comunicație cu rol important în ceea ce privește îmbunătățirea eficienței pe întreg lanțul producție – transport - consum al energiei. Aceste tehnologii oferă potențialul pentru o trecere structurală la procese și servicii cu consum redus de resurse, la economii de energie, precum și la rețele de transport și distribuție inteligente și mai eficiente.

Strategia pentru Consolidarea Administrației Publice 2014-2020 stabilește cadrul general de reformă al administrației publice și are în vedere trei elemente cheie:

- necesitatea remedierii unor deficiențe structurale în funcționarea administrației publice;
- recomandările specifice de țară formulate de Comisia Europeană pentru anii 2013 și 2014 cu privire la administrația publică;
- necesitatea asigurării/pregătirii administrației publice pentru a îndeplini obligațiile asumate la nivel european în ceea ce privește o serie de ținte/obiective stabilite prin Strategia Europa 2020, Strategia pentru o reglementare mai bună.

Obiectivele generale propuse prin strategie sunt:

- adaptarea structurii și mandatului administrației la nevoile cetățenilor și la posibilitățile reale de finanțare;
- implementarea unui management performant în administrația publică;
- debirocratizare și simplificare pentru cetățeni, mediul de afaceri și administrație;
- consolidarea capacității administrației publice de a asigura calitatea și accesul la serviciile publice.

Strategia pentru dezvoltarea sectorului agroalimentar pe termen mediu și lung -2020-2030 are ca viziune un sector agroalimentar durabil și competitiv, centrat pe exportul de produse cu valoare adăugată înaltă, rezistent la provocările globale, care asigură bunăstare și condiții de viață în mediul rural apropiate cu cele din mediul urban. Agricultură și dezvoltarea rurală din România la orizontul anului 2030 vizează atingerea unui nivel de coerență între agricultură, mediu și dezvoltare rurală prin valorificarea inteligentă și durabilă a terenurilor agricole, a forței de muncă și a capitalului.

Planul Strategic Național Multianual privind Acvacultura 2014-2020 se concentrează pe următoarele aspecte:

- Simplificarea administrativă, în special pentru evaluări, studii de impact și licențe;

- Securitatea juridică a operatorilor în sectorul acvaculturii, în ceea ce privește accesul la apă și spațiu;
- Stabilirea unor indicatori pentru sustenabilitate ecologică, economică și socială;
- Evaluarea altor posibile efecte transnaționale asupra statelor vecine.

Strategia Națională Antidrog 2013-2020 și Planul de acțiuni în perioada 2013-2020 dezvoltă cadrul național de politici, necesar implementării unui răspuns proactiv față de fenomenul consumului de droguri, alcool și tutun, precum și a traficului de droguri și precursori, prin obiective specifice și acțiuni integrate ale instituțiilor naționale și locale.

Strategia națională antidrog abordează integrat reducerea cererii și ofertei de droguri, concomitent cu dezvoltarea coordonării, cooperării internaționale, cercetării, evaluării și informării în domeniu, vizând atingerea următoarelor obiective generale:

- Reducerea cererii de droguri, prin consolidarea sistemului național integrat de prevenire și asistență, în concordanță cu evidențele științifice, ce cuprinde totalitatea programelor, proiectelor și intervențiilor universale, selective și indicate de prevenire implementate în școală, familie și comunitate, precum și intervențiile de identificare, atragere și motivare a consumatorilor de droguri în vederea furnizării de servicii de asistență specializată ce au ca finalitate integrarea socială;
- Reducerea ofertei de droguri prin identificarea și destructurarea rețelelor de trafic, reducerea disponibilității drogurilor pe piață și utilizarea eficientă a sistemului de aplicare a legii, concomitent cu dezvoltarea unor mecanisme instituționale de monitorizare și control, coordonate și adaptate nevoilor actuale și situației reale a fenomenului și care să susțină în mod viabil măsurile de luptă împotriva acestuia;
- Coordonarea în domeniul drogurilor, urmărește asigurarea unui concept unitar de acțiune în domeniul problematicei drogurilor și precursorilor, monitorizarea implementării politicilor naționale în domeniul drogurilor, utilizarea eficientă a resurselor și maximizarea rezultatelor intervențiilor realizate;
- În domeniul cooperării internaționale, se urmărește reafirmarea angajamentului României, asumat prin documentele internaționale și prin cele bilaterale sau multilaterale la care țara noastră este parte și consolidarea poziției ca partener activ în efortul mondial de reducere a cererii și ofertei de droguri precum și a traficului de precursori;
- Îmbunătățirea nivelului de cunoaștere a problematicei drogurilor la nivel național pornind de la evidențe științifice, prin monitorizare, cercetare și informare.

Strategia Națională în Domeniul Politicii de Tineret pentru perioada 2015-2020 are ca obiectiv general susținerea participării active a tinerilor la viața economică, socială, culturală și politică a țării, asigurând oportunități egale de acces la educație, ocupare și condiții de viață decente, cu o atenție particulară către tinerii care, din diferite motive, ar putea avea mai puține oportunități.

Strategia Națională privind Agenda Digitală pentru România – 2020 definește patru domenii de acțiune, după cum urmează:

- e-Guvernare, Interoperabilitate, Securitate Cibernetică, Cloud Computing și Social Media – domeniu prin care se vizează creșterea eficienței și reducerea costurilor din sectorul public din România prin modernizarea administrației;
- TIC în educație, cultură și sănătate – domeniu prin care se vizează sprijinul acestor tehnologii la nivel sectorial;
- TIC în e-comerț, precum și cercetarea, dezvoltarea și inovarea în TIC – domeniu ce vizează avantajele comparative regionale ale României și sprijină creșterea economică în domeniul privat;

- Broadband și servicii de infrastructură digitală – domeniu ce vizează asigurarea incluziunii sociale.

Strategia Națională de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome, pentru perioada 2015-2020 are ca obiectiv al principal incluziunea socio-economică a cetățenilor români de etnie romă, la un nivel similar cu cel al populației majoritare. Căile de îndeplinire ale acestui obiectiv sunt reprezentate de: educație, locuri de muncă, sănătate și locuire, în egală măsură cu serviciile sociale și infrastructură, cultură și combaterea discriminării.

Planul de Implementare a Garanției pentru Tineret 2014-2015 urmărește să combată șomajul în rândul tinerilor, asigurându-se că orice persoană cu vârsta sub 25 de ani – indiferent dacă s-a înregistrat sau nu ca șomer – primește o ofertă de angajare, în termen de 4 luni de la terminarea studiilor sau de la pierderea locului de muncă.

Strategia Națională pentru Învățarea pe tot Parcursul Vieții are ca obiectiv strategic creșterea participării la învățarea pe tot parcursul vieții, precum și creșterea relevanței sistemelor de educație și formare profesională pentru piața muncii. În conformitate cu documentele Uniunii Europene, principalul obiectiv strategic al României în domeniu, pentru anul 2020, este ca cel puțin 10 procente din populația adultă (cu vârste cuprinse între 25 și 64 de ani) să participe la activități de învățare pe tot parcursul vieții. Strategia prezintă trei piloni strategici ai învățării pe tot parcursul vieții care determină atingerea obiectivelor strategice:

- Acces și stimulente pentru participare;
- Calitate și relevanță;
- Parteneriate pentru o mai bună informare.

Strategia Națională privind Persoanele Vârstnice și Îmbătrânirea Activă 2014-2020 își propune trei mari obiective generale: prelungirea vieții active a persoanelor vârstnice, promovarea participării sociale și a unei vârste înaintate demne și obținerea unui grad mai ridicat de independență și siguranță pentru persoanele care necesită îngrijire de lungă durată.

Strategia Națională privind Incluziunea Socială a Persoanelor cu Dizabilități 2014-2020 are scopul de a contura o platformă de gândire și acțiune politică menită să determine creșterea calității vieții persoanelor cu dizabilități, pe linia autonomiei, securității, demnității, deciziei și responsabilității personale prin: situarea persoanei cu dizabilități și a drepturilor sale cetățenești în centrul reglementărilor legislative; îmbunătățirea organizării și calității serviciilor; gestionarea efektivă, credibilă și transparentă a resurselor.

Strategia Națională pentru Învățământul Terțiar (Cadrul Strategic pentru Creșterea participării, calității și eficienței învățământului terțiar din România) 2014-2020 se axează pe patru domenii principale de acțiune: consolidarea guvernantei, finanțării, monitorizării și evaluării („condițiile de sprijin”); promovarea unei participări mai largi în învățământul terțiar, în special pentru grupurile slab reprezentate; îmbunătățirea calității și relevanței învățământului terțiar; dezvoltarea angajamentelor față de economie, în special legătura cu piața muncii și inovarea/antreprenoriatul.

Strategia Educației și Formării Profesionale din România pentru perioada 2014-2020 promovează creșterea inteligentă, realizabilă prin investiții majore în educație, cercetare și inovare sustenabilă, creșterea incluzivă, cu accent pe crearea de locuri de muncă și reducerea

sărăciei (Comisia Europeană). Cele șapte inițiative emblematiche definite prin strategie au o puternică conexiune – directă sau indirectă - cu formarea profesională prin:

- creștere inteligentă
  1. agenda digitală pentru Europa;
  2. uniunea de inovare;
  3. tineretul în mișcare;
- creștere sustenabilă
  1. resurse eficiente pentru Europa;
  2. politici industriale pentru era globalizării;
- creștere incluzivă
  1. agenda pentru noi deprinderi și ocupații;
  2. Platforma Europeană împotriva sărăciei.

Strategia Națională privind Reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii are ca obiectiv pe termen scurt implementarea unui sistem eficient de politici și măsuri de prevenire, intervenție și compensare pentru a soluționa cauzele majore ale PTȘ, cu accent pe tinerii care se află deja în grupa de vârstă 11-17 ani. Pe termen mediu, până în 2020, reducerea ratei de tineri între 18-24 de ani care au finalizat cel mult ciclul de învățământ secundar inferior și care nu sunt înscriși în nicio formă de continuare a studiilor sau formare profesională la maxim 11,3%. Obiectivul pe termen lung constă în contribuirea la creșterea inteligentă și incluzivă a României prin reducerea numărului de persoane în risc de somaj, sărăcie și excluziune socială.

Principalele programe și măsuri propuse pentru a atinge obiectivele acestei strategii sunt grupate în patru (4) piloni strategici:

- Pilonul 1: Asigurarea accesului la școală și la educație de calitate tuturor copiilor;
- Pilonul 2: Asigurarea finalizării studiilor obligatorii de către toți copiii;
- Pilonul 3: Reintegrarea în învățământ a persoanelor care au părăsit timpuriu școala;
- Pilonul 4: Dezvoltarea sprijinului instituțional adecvat.

Strategia Națională pentru Protecția și Promovarea Drepturilor Copilului 2014-2020 își propune să promoveze investiția în dezvoltarea și bunăstarea copilului, pe baza unei abordări holistice și integrate de către toate instituțiile și autoritățile statului, în condițiile respectării drepturilor copilului, satisfacerii nevoilor acestuia, precum și accesului universal la servicii.

Strategia Națională pentru Prevenirea și Combaterea Fenomenului Violenței în Familie 2013-2017 are ca obiective generale: (i) prevenirea violenței în familie în vederea diminuării fenomenului; (ii) protecția victimelor violenței în familie și responsabilizarea agresorilor prin constituirea unui cadru instituțional integrat și adoptarea unor politici și măsuri specifice; (iii) promovarea cooperării intersectoriale și susținerea parteneriatului cu societatea civilă și a parteneriatului public-privat în implementarea politicilor în domeniu.

Strategia Națională de Ordine și Siguranță Publică 2015-2020 urmărește eficientizarea sistemului de ordine publică și siguranță printr-o abordare proactivă, orientată către nevoile de securitate în serviciul cetățeanului, precum și prin asigurarea unui mediu caracterizat prin ordine, libertate și justiție. Strategia este centrată atât pe perfecționarea și aplicarea riguroasă a cadrului normativ, menținerea unui grad ridicat de profesionalizare a personalului și consolidarea instituțională a structurilor cu atribuții în domeniul specific, fapt ce va conduce la reducerea costurilor și creșterea gradului de performanță în prevenirea și combaterea fenomenului infracțional, cât și pe creșterea gradului de implicare a societății civile în prevenirea și combaterea fenomenului criminalității.

8.3. Cadrul strategic regional

Planul de Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia 2014-2020

Viziunea regiunii Sud-Vest Oltenia pentru perioada de programare 2014-2020 este aceea de a deveni un promotor al competitivității atât în domeniul industrial, cât și în agricultură, dar și al economiei digitale prin dezvoltarea unui mediu de afaceri performant bazat pe resurse umane competente, integrarea tehnologiilor inovative și promovarea dezvoltării durabile.

Obiectivul strategic global pentru perioada 2014-2020 este dezvoltarea durabilă și echilibrată a Regiunii Sud-Vest Oltenia în vederea reducerii disparităților existente între regiunea SV Oltenia și celelalte regiuni ale țării în scopul creșterii nivelului de trai al cetățenilor.

Pentru atingerea obiectivului general al PDR 2014-2020, au fost stabilite următoarele obiective specifice, corelate cu prioritățile de finanțare:

- Creșterea atractivității regionale și dezvoltarea durabilă a regiunii prin îmbunătățirea infrastructurii, valorificarea potențialului agricol, a zonelor urbane și a potențialului turistic;
- Creșterea competitivității regionale prin sprijinirea întreprinderilor, dezvoltarea infrastructurii specifice cercetării/inovării și calificarea resurselor umane;
- Protecția și îmbunătățirea mediului prin creșterea calității infrastructurii de mediu și creșterea eficienței energetice.

Documentul strategic la nivel regional stabilește șase domenii prioritare pentru dezvoltare economico-socială a regiunii în perioada de programare 2014-2020. Aceste sunt:

1. Creșterea competitivității economice a regiunii
2. Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii regionale
3. Dezvoltarea turismului, valorificarea patrimoniului natural și a moștenirii cultural-istorice
4. Dezvoltare rurală durabilă și modernizarea agriculturii și a pescuitului
5. Dezvoltarea resurselor umane în sprijinul unei ocupări durabile și a incluziunii sociale
6. Protecția mediului și creșterea eficienței energetice

Studiul regional Strategia de Dezvoltare Teritorială Integrată a Microregiunii „Oltenia de sub munte” propune un set de obiective principale care vizează promovarea și dezvoltarea activităților turistice, îmbunătățirea accesibilității (căi rutiere-străzi locale, județene sau centuri ocolitoare, transport public, piste de biciclete, etc.), dezvoltare economică, dezvoltarea sporturilor de iarnă, conservarea mediului și biodiversității etc.

Documentul regional „Studiu privind dezvoltarea mediului de afaceri la nivel regional și impactul crizei economice asupra întreprinderilor”, stabilește 8 priorități de dezvoltare a sectorului economic:

- Sprijin pentru valorificarea potențialului agricol;
- Sprijin pentru diversificarea activităților economice în mediul rural;
- Susținerea IMM-urilor și firmelor mari care activează în sectoarele industriale competitive;
- Sprijinirea IMM-urilor din sectoare de activitate inovative;
- Sprijinirea dezvoltării sectorului serviciilor;
- Atragerea de investiții străine directe (dezvoltarea infrastructurii pentru afaceri, promovarea regiunii);

- Dezvoltarea infrastructurii de transport (rutieră, feroviară și navală) și a sistemelor de transport intermodal în sprijinul creșterii competitivității;
- Sprijinirea sectorului de cercetare – dezvoltare - inovare.

Documentul regional Strategia de dezvoltare a turismului pe termen scurt, mediu (2020) și lung (2030) are ca obiectiv general creșterea contribuției turismului la dezvoltarea durabilă a regiunii SV Oltenia, prin măsuri de promovare integrată, prin asigurarea unei oferte adaptate, bazată pe valorificarea superioară a potențialului natural și cultural, pe o capacitate de primire și ospitalitate crescute din punct de vedere cantitativ și calitativ.

Planul Regional de Acțiune pentru Ocuparea Forței de Muncă (PRAO) 2009-2013 are ca obiectiv furnizarea cadrului de planificare strategică pe termen mediu pentru promovarea ocupării în regiune, astfel încât Regiunea să aibă un capital uman dezvoltat, cu un nivel de calificare ridicat, competitiv, care să răspundă cerințelor unei piețe a muncii flexibilă și incluzivă, susținută de parteneriate eficiente și care să se poată adapta la provocările și schimbările socio-economice.

Planul Regional de Acțiune pentru Învățământul Profesional și Tehnic (PRAI) stabilește măsurile integrate de educație și formare profesională în contextul dezvoltării regionale, în funcție de nevoile de dezvoltare economică și asigurare a coeziunii sociale, prin următoarele obiective specifice: adaptarea ofertei educaționale, prin restructurarea rețelei școlare, în concordanță cu cerințele angajatorilor și ale pieței muncii; dezvoltarea capacității de informare, orientare și consiliere; creșterea accesului la educație pentru tinerii din regiune și reducerea abandonului școlar; dezvoltarea parteneriatului social în școlile TVET; sprijinirea inițiativelor transnaționale și parteneriatelor la nivel european în domeniul formării prin învățământ tehnic și profesional.

CAPITOLUL IX. VIZIUNE, OBIECTIVE, PRIORITĂȚI, MĂSURI

Scurtă trecere în revistă a principalelor vulnerabilități

Județul Vâlcea ocupă 2,4% din suprafața teritoriului național și 19,73% din regiunea Sud- Vest Oltenia și este marcat de bariera naturală a lanțurilor muntoase care îl separă față de Transilvania. Teritoriul este caracterizat de munți (33%), dealuri și depresiuni subcarpatice (20%), dealuri piemontane și lunci (47%) și determină potențialul său agricol și turistic.

Județul este legat cu diferite zone din țară prin:

- Drumul european E81 care leagă Ucraina de România trecând prin Rm. Vâlcea (Halmeu – Satu Mare - Zalău - Cluj - Turda – Alba Iulia - Sebeș - Sibiu – Rm. Vâlcea - Pitești - București - Fetești - Cernavodă - Constanța);
- Drumul național DN64 care leagă orașele Rm. Vâlcea de Caracal având traseul de-a lungul râului Olt. DN 64 se intersectează la Găneasa (jud. Olt) cu drumul European E574 Pitești – Slatina – Craiova);
- Drumul național DN7 care leagă București de Nădlac (granița cu Ungaria), trecând prin orașele Pitești, Rm. Vâlcea, Sibiu, Sebeș, Deva, Arad;
- Drumul național DN67 care leagă Rm. Vâlcea de Târgu Jiu și Drobeta-Turnu Severin;
- Calea ferată Piatra Olt – Drăgășani – Rm. Vâlcea – Sibiu.

Aceste drumuri, dar și calea ferată Piatra Olt – Sibiu sunt căile rutiere prin care județul Vâlcea se conectează direct sau indirect cu toate zonele țării cu care poate dezvolta relații economice, culturale sau sportive. Mobilitatea persoanelor și mărfurilor, fiind unul dintre cei mai importanți factorii ai dezvoltării economice și sociale, determină modernizarea tuturor căilor de transport rutiere și feroviare, dar și a celor de rang inferior cu care acestea se intersectează.

Din anul 1992 județul Vâlcea a suferit o descreștere însemnată a populației, peste media scăderii la nivel național, ajungând în 2011 la 371.714 locuitori (-15,20% față de 1992), iar tendința de scădere se manifestă și în anii următori. Cea mai mare parte a populației locuiește în mediul rural (55,70%).

Pe de altă parte, municipiul Rm. Vâlcea, cu 98.776 locuitori (reprezentând 26,57% din populația județului, în 2011) este singurul centru urban de dezvoltare de importanță majoră. Structura administrativă a județului este următoarea: 2 municipii, 9 orașe, 78 comune și 560 de sate.

Comportamentul demografic, în perioada 1992 – 2014, este caracterizat prin scăderea populației în condițiile creșterii speranței de viață, creșterii migrației, scăderea nupțialității, scăderea ratei natalității (-27,3% în 2013 față de 2000), scăderea ponderii populației cu vârsta între 15 și 34 ani și creșterea ponderii persoanelor cu vârsta peste 65 ani. Depopularea este un fenomen mai accentuat în zonele rurale, dar este prezent și în mediul urban.

Declinul populației ar putea fi văzut ca simptom al unui standard scăzut de viață în special în anumite zone ale județului, care poate să justifice o abordare teritorială a strategiei de dezvoltare. Deși tendințele demografice sunt cu greu oprite prin intervenții de dezvoltare, îmbunătățirea calității vieții populației prin intervenții strategice de dezvoltare a infrastructurilor, precum și a mediului economic și social, ar putea contribui la încetinirea procesului de depopulare a județului.

PIB-ul județului are o pondere mică în PIB-ul național, iar creșterea PIB/capita este mai degrabă o consecință a scăderii populației active. De altfel, valoarea adăgată brută aflată în scădere

întărește această afirmație. Dintre activitățile economice în scădere, construcțiile, comerțul, activitățile financiare și cele de asigurări sunt cele care afectează negativ valoarea adăugată brută.

Analiza PIB-ului în comparație cu populația ocupată arată că sectorul agricol, cu un număr relevant de persoane ocupate și o contribuție limitată la valoarea adăugată, are o productivitate foarte scăzută. Mai în detaliu, productivitatea scăzută a sectorului agricol depinde de incidența populației ocupate în agricultură și ponderea agriculturii de subzistență în zonele rurale, unde diversificarea activităților economice este necesară și prioritară. Pe de altă parte, în zonele urbane activitățile industriale trebuie să fie dezvoltate prin promovarea sectoarelor cu valoare adăugată ridicată, activități de cercetare, dezvoltare și inovare.

Mediul de afaceri trebuie să fie dezvoltat prin sprijinirea înființării de noi întreprinderi. Aceasta deoarece numărul IMM-urilor a scăzut semnificativ, iar densitatea întreprinderilor/1000 locuitori este scăzută și concentrată în special în municipiul Rm. Vâlcea, în timp ce zonele rurale rămân în urmă. Cele mai importante scăderi al numărului de întreprinderi s-au identificat în construcții, industria prelucrătoare, comerțul cu ridicata și cu amănuntul și repararea autovehiculelor și motocicletelor.

Un rol important în dezvoltarea mediului de afaceri trebuie să fie și îmbunătățirea infrastructurii de afaceri, dezvoltarea parteneriatelor și inițiativelor comune între operatorii economici și unități de cercetare-dezvoltare. Din acest punct de vedere, având în vedere expertiza industrială anterioară, județul poate să se bazeze pe activități productive în domeniile ingineriei energetice, electrice, mecanice, a lemnului, materialelor de construcții, chimiei, alimentare, exploatarea și valorificării superioare a resurselor naturale și agricultură.

În situația în care capitalul indigen este limitat la o valoare care nu permite investiții ce pot aduce creșterea ocupării și veniturilor populației, sunt necesare acțiuni susținute pentru atragerea de capital străin. De altfel, până în prezent investițiile străine au fost reduse.

Turismul beneficiază de un mediu natural favorabil, de o infrastructură potrivită, de o forță de muncă calificată și de o tradiție binecunoscută, în special în domeniul turismului balnear și religios. Totuși, pentru valorificarea la adevărata valoare a potențialului existent sunt necesare măsuri agresive de promovare, modernizare și creare de noi facilități.

În acest context dezvoltarea adecvată a resurselor umane este o precondiție de bază pentru promovarea creșterii economice și trebuie să includă adaptarea competențelor persoanelor subocupate în agricultura de subzistență și îmbunătățirea competențelor persoanelor angajate în sectoarele industriale cheie. Dezvoltarea resurselor umane trebuie să fie orientată și către creșterea și îmbunătățirea competențelor antreprenorilor odată cu participarea la învățământul liceal, postliceal și superior și la pregătirea prin școli profesionale în meserii cerute pe piața locală a muncii.

Deși, în prezent, șomajul nu este o problemă alarmantă, pentru viitor este esențială creșterea adaptabilității și profilului profesional al forței de muncă. Trebuie avut în vedere faptul că stabilitatea pieței muncii ar putea fi pusă în pericol pe viitor sub incidența procesului de îmbătrânire și migrație a populației, reorganizării unor întreprinderi cu pondere mare, competitivității și globalizării.

Pe lângă un nivel corespunzător al competențelor resurselor umane și o structură economică echilibrată, trebuie avute în vedere și alte condiții preliminare pentru o dezvoltare durabilă, precum și pentru creșterea atractivității teritoriului și îmbunătățirea calității vieții populației, după cum urmează:

- accesibilitatea în și dinspre teritoriul județului, legată direct de existența și calitatea infrastructurilor de transport care implică circulația liberă a persoanelor și bunurilor;
- calitatea mediului, care include un sistem de management corespunzător al resurselor existente, inclusiv prin construcția și/sau modernizarea infrastructurii (pentru

managementul apei, monitorizarea calității aerului, managementul deșeurilor), prevenirea poluării și a riscurilor de mediu (inundații, alunecări de teren, riscuri tehnologice rezultate din activitățile industriale și transportul substanțelor periculoase), recuperarea siturilor poluate și intervenții în situații de urgență.

9.1. Viziunea de dezvoltare a județului Vâlcea

Analizând principalele vulnerabilități rezultate din analiza celor cinci domenii strategice de dezvoltare, rezultă că pentru atenuarea sau chiar eliminarea unora dintre acestea este necesară valorificarea durabilă a potențialului natural și economic în scopul:

- asigurării echilibrului între sistemele socio-economice și potențialul natural;
- existenței unei forțe de muncă calificate, pentru care există un număr suficient de locuri de muncă bine plătite;
- creșterii competitivității județului prin dezvoltare economică, în vederea eliminării disparităților economice intra și interregionale;
- diversificării economiei județului, prin valorificarea durabilă a patrimoniului natural, cultural-istoric și uman;
- îmbunătățirii continue a nivelului de trai al cetățenilor județului, asigurându-le acces egal la utilități și servicii publice calitativ superioare;
- promovării unui învățământ competitiv, de calitate care să asigure pregătirea viitoarei forței de muncă;
- promovării unei asistențe medicale și sociale care să asigure cetățenilor cele mai bune condiții de tratament și de trai;
- implicării active a instituțiilor pentru dezvoltarea economică și socială echilibrată a județului, consultând democratic comunitatea, partenerii sociali și mediul de afaceri în procesul decizional;
- implicării active a instituțiilor pentru asigurarea unui cadru stimulativ pentru activități cultural-sportive;
- abordării unor acțiuni pentru a fi parte activă în globalizarea economică și socială.

Pe baza premiselor menționate anterior, Strategia Integrată de Dezvoltare Durabilă a județului Vâlcea 2015-2022 propune următoarea viziune de dezvoltare:

Județul Vâlcea – județ dinamic, competitiv și prosper

În acest sens, viziunea de dezvoltare are în centrul său *resursa umană* urmărind oferirea locuitorilor săi un standard de viață înalt, în armonie cu mediul înconjurător și încurajând spiritul civic și satisfacerea nevoilor tuturor cetățenilor, în toate domeniile sociale și economice:

1. **Educația** trebuie să aibă în vedere, în primul rând, înțelegerea mai bună a nevoilor reale și a direcțiilor de dezvoltare a resurselor umane prin studiul temeinic și înțelegerea evoluției pieței muncii, asigurarea unui cadru adecvat pentru educație de calitate pentru toți cetățenii, formarea profesională de calitate, sprijinirea învățării, creșterea calității serviciilor de informare, consiliere și orientare, dezvoltarea de măsuri integrate pentru crearea de locuri de muncă;
2. **Sănătatea** va trebui să urmeze tendințele actuale de dezvoltare și creșterea calității serviciilor medicale; accentul va trebui pus pe starea de sănătate a mamei și copilului și reducerea morbidității și mortalității prin boli transmisibile și netransmisibile;

3. **Serviciile sociale** vor avea în vedere satisfacerea nevoilor tuturor cetățenilor, promovarea oportunităților egale și adecvarea sistemului de protecție socială, cu accent pe sprijinirea și integrarea categoriilor de persoane vulnerabile;
4. Creșterea **competitivității economice** ca motor al creșterii nivelului de trai și civilizației se va obține prin creșterea atractivității antreprenoriatului, susținerea înființării de noi structuri de afaceri (parcuri industriale, centre de afaceri etc.), a utilizării resurselor locale, a atragerii de noi investitori, a activităților de cercetare – dezvoltare - inovare, a învățământului profesional și universitar de specialitate;
5. **Turismul**, deși nu are o pondere economică însemnată este un integrator al dezvoltării infrastructurii specifice, dar și de transport contribuind hotărâtor la dezvoltarea durabilă a județului bazată pe valorificarea superioară a potențialului natural și antropic;
6. **Infrastructura de transport** - este necesară susținerea investițiilor prevăzute în Master Planul General de Transport al României, a celor ce vizează legătura cu viitoarea autostradă Pitești – Sibiu, dar și a celor de modernizare a drumurilor existente, fie de importanță națională, județeană sau locală;
7. **Dezvoltarea urbană** va trebui să urmeze o abordare holistică, integratoare care să ia în considerare dimensiunile fizice, economice și sociale ale spațiilor urbane. Acestea, deoarece orașele județului asigură cea mai mare parte a PIB-ului și reprezintă motoarele economiei, asigurând locuri de muncă și servicii și deținând rolul de catalizator al creativității și inovării;
8. **Agricultura** are un bun potențial de creștere, care, pentru a fi valorificat are nevoie de acțiuni susținute pentru îmbunătățirea condițiilor pentru fermele mici și diversificarea economiei rurale, promovarea asocierii micilor producători în ferme mari. Condiții favorabile de dezvoltare o au creșterea animalelor, producția de fructe și agricultura ecologică. Creșterea competitivității necesită însă investiții în irigații, susținerea dezvoltării de activități economice și stimularea creării de centre de colectare și valorificare a produselor agricole;
9. **Silvicultura** poate asigura materie primă pentru industrii de prelucrare superioară a lemnului și pentru producția de fructe de pădure;
10. **Dezvoltarea rurală** trebuie să pornească de la premiza că potențialul de dezvoltare a unei zone este cu atât mai mare cu cât infrastructura și serviciile de bază sunt mai dezvoltate. De fapt, crearea de infrastructură reprezintă primul pas în cadrul procesului de dezvoltare locală, în ideea că accesul la utilități, bunuri și/sau servicii crește atractivitatea zonei și implicit dezvoltarea economică și socială. Procesul de decizie pentru o dezvoltare echilibrată în profil teritorial trebuie să ia în considerare factorii endogeni (populația, suprafața agricolă și cea forestieră, patrimoniul cultural), caracteristicile fizico-geografice (factorii naturali care favorizează dezvoltarea sau o restricționează), caracteristicile demografice ale capitalului uman ca cea mai importantă resursă a societății, echiparea tehnico-edilitară și activitățile economice existente;
11. În domeniul **protecției mediului**, în primul rând trebuie asigurată corelarea rațională a obiectivelor de dezvoltare, inclusiv a programelor investiționale în profil inter-sectorial și regional, cu potențialul și capacitatea de susținere a capitalului natural;
12. **Administrația** publică trebuie să se implice în consolidarea prin modernizare a capacității sale pentru asigurarea unor servicii publice de calitate și în medierea dialogului social între toți actorii sociali (instituțiile guvernamentale, autoritățile publice centrale și locale, patronate, sindicate sau alte tipuri de organizații ale angajaților, organizații neguvernamentale etc). Eforturile de creștere a calității furnizării serviciilor publice ar trebui să se concentreze în mod deosebit pe dezvoltarea capacității administrației publice din zonele rurale.

9.2. Obiectivul general, obiective strategice, priorități și măsuri

9.2.1. Obiectivul general al strategiei

Îmbunătățirea calității vieții populației și promovarea dezvoltării durabile prin valorificarea potențialului existent, diversificarea și extinderea activităților economico-sociale, în vederea creșterii nivelului de trai al locuitorilor județului Vâlcea.

9.2.2. Obiective strategice

1. Valorificarea poziției strategice prin eliminarea disparităților economice și sociale intra- și interregionale (naționale și europene), precum și a disparităților dintre mediul urban și cel rural în cadrul județului
2. Valorificarea durabilă a patrimoniului natural și antropoc al județului
3. Creșterea competitivității economice prin dezvoltarea economică și promovarea turismului cu reflectare directă în creșterea nivelului de trai al populației
4. Dezvoltarea și utilizarea eficientă a capitalului uman, adaptarea calificărilor profesionale la cerințele pieței și creșterea incluziunii sociale.

9.2.3. Priorități

Prioritatea strategică 1: INFRASTRUCTURĂ, UTILITĂȚI ȘI DOTĂRI

Prioritatea strategică 2: RESURSE UMANE

Prioritatea strategică 3: PROMOVARE, INFORMARE ȘI CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ

9.2.4. Direcții de acțiune și măsuri

În urma analizei diagnostic a județului Vâlcea au fost elaborate direcțiile strategice de dezvoltare aferente celor 5 domenii strategice de dezvoltare:

Domeniu strategic de dezvoltare 1: Competitivitate economică, cercetare – dezvoltare - inovare

Direcții strategice de dezvoltare:

1.1. Creșterea atractivității condițiilor pentru dezvoltarea competitivă a afacerilor

1.2. Creșterea contribuției la progresul cunoașterii de frontieră

1.3. Transformarea sectorului CDI într-un factor al creșterii economice

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
1.1. Creșterea atractivității condițiilor pentru dezvoltarea competitivă a afacerilor	<i>1.1.1. Dezvoltarea infrastructurii mediului de afaceri</i>
	<i>1.1.2. Promovarea județului ca locație de afaceri</i>
	<i>1.1.3. Creșterea competitivității economice, în special în domenii de high-tech, cu înalt potențial inovativ</i>
1.2. Creșterea contribuției la progresul cunoașterii de frontieră	<i>1.2.1. Susținerea specializării inteligente</i>
	<i>1.2.2. Încurajarea parteneriatelor public-public și public-privat</i>
1.3. Transformarea sectorului CDI într-un factor al creșterii economice	<i>1.3.1. Dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere</i>
	<i>1.3.2. Infrastructură de transfer și incubatoare de inovare</i>

Domeniu strategic de dezvoltare 2: Resurse umane, educație, sănătate, servicii sociale și administrație

Direcții strategice de dezvoltare:

Resurse Umane

2.1. Creșterea gradului de ocupare pe piața forței de muncă prin măsuri active de ocupare

2.2. Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
2.1. Creșterea gradului de ocupare pe piața forței de muncă prin măsuri active de ocupare	<i>2.1.1. Promovarea antreprenoriatului și a activităților economiei sociale</i>
	<i>2.1.2. Măsuri active de ocupare pe piața muncii</i>
2.2. Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricăror forme de discriminare	<i>2.2.1. Măsuri de integrare pe piața muncii, acces la locuințe, servicii sociale, sănătate, cultură a persoanelor/comunităților vulnerabile</i>

Educație

2.3. Creșterea calității și eficienței sistemelor de educație și instruire

2.4. Facilitarea accesului la educație și instruire pentru toți cetățenii

2.5. Sprijin pentru infrastructura educațională și dezvoltarea resurselor în școlile primare și gimnaziale, licee tehnologice, infrastructura TVET, îndeosebi cele din zonele dezavantajate

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
2.3. Creșterea calității și eficienței sistemelor de educație și instruire	<i>2.3.1. Asigurarea calității proceselor de predare și învățare precum și a serviciilor educaționale</i>
	<i>2.3.2. Deschiderea sistemului educațional și de formare profesională către societate, mediul social, economic și cultural</i>
2.4. Facilitarea accesului la educație și instruire pentru toți cetățenii	<i>2.4.1. Asigurarea educației de bază pentru toți cetățenii</i>
	<i>2.4.2. Creșterea adaptabilității ofertei educaționale la cerințele pieței muncii și adaptarea competențelor absolvenților la cerințele angajatorilor</i>
2.5. Sprijin pentru infrastructura educațională și dezvoltarea resurselor în școlile primare și gimnaziale, licee tehnologice, infrastructura TVET, îndeosebi cele din zonele dezavantajate	<i>2.5.1. Îmbunătățirea infrastructurii educaționale de bază și a dotării școlilor TVET cu echipamente didactice/școlare și IT</i>

Sănătate

2.6. Dezvoltarea infrastructurii adecvate la nivel județean și local în vederea reducerii inechității accesului la servicii de sănătate

2.7. Îmbunătățirea stării de sănătate a populației

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU PERIOADA 2015-2022

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
2.6. Dezvoltarea infrastructurii adecvate la nivel județean și local în vederea reducerii inechității accesului la servicii de sănătate	2.6.1. Îmbunătățirea infrastructurii serviciilor de sănătate în regim ambulatoriu
	2.6.2. Dezvoltarea infrastructurii serviciilor integrate de urgență
	2.6.3. Îmbunătățirea infrastructurii serviciilor de sănătate publică
	2.6.4. Eficientizarea sistemului de sănătate prin utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor moderne
2.7. Îmbunătățirea stării de sănătate a populației	2.7.1. Reducerea morbidității și mortalității la nivel județean
	2.7.2. Asigurarea accesului echitabil a tuturor cetățenilor la servicii de sănătate de calitate
	2.7.3. Promovarea cercetării și inovării în sănătate

Servicii sociale

2.8. Creșterea calității serviciilor sociale

2.9. Dezvoltarea infrastructurii serviciilor sociale

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
2.8. Creșterea calității serviciilor sociale	2.8.1. Consolidarea managementului sistemului de asistență socială la nivelul autorităților administrației publice locale
	2.8.2. Îmbunătățirea sistemului de servicii sociale pentru persoane vârstnice
	2.8.3. Protecția persoanelor și a familiei
	2.8.4. Protecția copilului
	2.8.5. Protecția persoanelor cu dizabilități
2.9. Dezvoltarea infrastructurii serviciilor sociale	2.9.1. Modernizarea /construirea/ reabilitarea infrastructurii de servicii sociale

Administrație

2.10. Implementarea unui management performant în administrația publică

2.11. Reducerea birocrăției și simplificarea procedurilor

2.12. Consolidarea capacității administrației publice pentru asigurarea unor servicii publice de calitate

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
2.10. Consolidarea capacități administrație publice pentru asigurarea unor servicii publice de calitate	2.10.1. Consolidarea capacității administrative a factorilor de decizie în ceea ce privește sistemele de asigurare a calității, monitorizare și evaluare
	2.10.2. Dezvoltarea competențelor și cunoștințelor personalului din autoritățile și instituțiile publice (inclusiv decidenți politici)
	2.10.3. Simplificarea procedurilor birocratice și administrative pentru cetățeni și mediul de afaceri

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
2.11. Modernizarea serviciilor administrației publice locale	2.11.1. Dezvoltarea infrastructurii administrative
	2.11.2. Îmbunătățirea accesului la tehnologiile informației și comunicațiilor

Domeniu strategic de dezvoltare 3: Infrastructură, dezvoltare urbană și mediu

Direcții strategice de acțiune (priorități):

Infrastructură

- 3.1. Dezvoltarea și promovarea unui sistem de transport durabil și inteligent la nivel județean
 3.2. Creșterea calității vieții prin modernizarea și extinderea infrastructurii edilitare de bază și a mediului construit

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
3.1. Dezvoltarea și promovarea unui sistem de transport durabil și inteligent la nivel județean	3.1.1. Asigurarea conectării rețelei de drumuri județene la rețeaua TEN-T
	3.1.2. Modernizarea și reabilitarea rețelei de drumuri județene
	3.1.3. Dezvoltarea și reabilitarea infrastructurii feroviare
	3.1.4. Investiții pentru eliminarea blocajelor și fluidizarea traficului
	3.1.5. Îmbunătățirea siguranței traficului și securității transporturilor pentru toate căile de transport
3.2. Creșterea calității vieții prin modernizarea și extinderea infrastructurii edilitare de bază și a mediului construit	3.2.1. Investiții în infrastructura edilitară de bază

Dezvoltare urbană

- 3.3. Dezvoltarea urbană durabilă prin reabilitarea zonelor urbane
 3.4. Dezvoltarea unui sistem urban echilibrat și policentric și a unei noi relații oraș-sat

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
3.3. Dezvoltarea urbană durabilă prin reabilitarea zonelor urbane	3.3.1. Creșterea sustenabilității transportului public urban prin investiții
	3.3.2. Realizarea de investiții în vederea creșterii eficienței energetice
	3.3.3. Reabilitarea și extinderea zonelor verzi din mediul urban
	3.3.4. Dezvoltarea zonelor de agrement, culturale, sportive
	3.3.5. Conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și construit

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU PERIOADA 2015-2022

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
3.4. Dezvoltarea unui sistem urban echilibrat și policentric și a unei noi relații oraș-sat	3.4.1. <i>Susținerea activității polului de dezvoltare Râmnicu Vâlcea și sprijinirea dezvoltării urbane a celorlalte orașe</i>
	3.4.2. <i>Dezvoltarea durabilă prin realizarea strategiei de dezvoltare teritorială și a planurilor de mobilitate urbană</i>

Mediu

3.5. *Îmbunătățirea managementului sistemului de gestionare a deșeurilor*

3.6. *Prevenire și reducerea efectelor negative asupra mediului ale activităților industriale, agricole, edilitare, activităților de transport ș.a.*

3.7. *Protejarea mediului prin creșterea producției de energie din surse regenerabile*

3.8. *Menținerea speciilor și habitatelor din ariile naturale protejate într-un stadiu favorabil de conservare*

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
3.5. <i>Îmbunătățirea managementului sistemului de gestionare a deșeurilor</i>	3.5.1. <i>Planificarea strategică a gestionării deșeurilor</i>
	3.5.2. <i>Dezvoltarea sistemelor integrate de gestionare a deșeurilor și substanțelor periculoase</i>
3.6. <i>Prevenirea și reducerea efectelor negative asupra mediului ale activităților industriale, agricole, edilitare, activităților de transport ș.a.</i>	3.6.1. <i>Gestionarea resurselor de apă și controlul poluării industriale</i>
	3.6.2. <i>Protecția solului și subsolului</i>
	3.6.3. <i>Îmbunătățirea gradului de educare, conștientizare, informare, consultare și participare a cetățenilor în luarea deciziilor privind mediul</i>
3.7. <i>Protejarea mediului prin creșterea producției de energie din surse regenerabile</i>	3.7.1. <i>Elaborarea de studii de identificare a potențialului energetic din județul Vâlcea</i>
	3.7.2. <i>Promovarea producerii energiei pe bază de resurse regenerabile</i>
3.8. <i>Menținerea speciilor și habitatelor din ariile naturale protejate/parcuri /rezervații într-un stadiu favorabil de conservare</i>	3.8.2. <i>Întocmirea, aprobarea și punerea în aplicare a planurilor de management și regulamentelor zonelor protejate constituite pe raza județului</i>

Domeniu strategic de dezvoltare 4: Turism, cultură și sport

Direcții strategice de acțiune (priorități):

Turism

4.1. *Creșterea contribuției turismului la dezvoltarea durabilă a Județului Vâlcea, prin măsuri de promovare integrată, prin asigurarea unei oferte adaptate, bazată pe valorificarea superioară a potențialului natural și antropoc*

4.2. *Crearea unei oferte turistice diversificate, integrate și competitive prin susținerea dezvoltării investițiilor locale, care să conducă la creșterea volumului activității și a circulației turistice; crearea de noi locuri de muncă, îmbunătățirea condițiilor de viață, prin diversificarea serviciilor turistice, ameliorarea calității mediului, înfrumusețarea localităților, oferirea unor noi posibilități de agrement și refaceere pentru locuitorii județului Vâlcea și pentru turiști.*

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU PERIOADA 2015-2022

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
4.1. Creșterea contribuției turismului la dezvoltarea durabilă a Județului Vâlcea, prin măsuri de promovare integrată, prin asigurarea unei oferte adaptate, bazată pe valorificarea superioară a potențialului natural și antropoc	<i>4.1.1. Creșterea accesului, prin investiții publice, la obiectivele de patrimoniu cultural și arhitectural</i>
	<i>4.1.2. Sprijin pentru inițiativele de valorificare a specificului etnografic și etnic, pentru inițiativele de integrare a ofertei culturale și de organizare de circuite</i>
	<i>4.1.3. Crearea și actualizarea unui calendar de evenimente culturale, în strânsă corelare cu patrimoniul cultural</i>
	<i>4.1.4. Promovarea dezvoltării unui turism durabil, responsabil și de calitate</i>
4.2. Crearea unei oferte turistice diversificate, integrate și competitive prin susținerea dezvoltării investițiilor locale, care să conducă la creșterea volumului activității și a circulației turistice; crearea de noi locuri de muncă, îmbunătățirea condițiilor de viață, prin diversificarea serviciilor turistice, ameliorarea calității mediului, înfrumusețarea localităților, oferirea unor noi posibilități de agrement și refacere pentru locuitorii județului Vâlcea și pentru turiști	<i>4.2.1. Sprijin pentru crearea de structuri de cazare sustenabilă, de mici dimensiuni în zonele rurale, pentru modernizarea și restructurarea structurilor existente</i>
	<i>4.2.2. Investiții publice locale pentru infrastructura de transport, de management al apei în zonele rurale</i>
	<i>4.2.3. Investiții pentru creșterea și valorificarea gradului de atractivitate pentru puncte de interes locale (stână, atelier de olărit etc.)</i>
	<i>4.2.4. Valorificarea superioară a potențialului turistic balnear de relaxare, SPA și medical</i>
	<i>4.2.5. Dezvoltarea potențialului pentru turism activ și orientat spre natură</i>
	<i>4.2.6. Dezvoltarea potențialului turistic al zonelor urbane</i>
	<i>4.2.7. Crearea de circuite turistice tematice și inter-tematice</i>
	<i>4.2.8. Dezvoltarea resurselor umane în domeniul turismului</i>

Cultură

4.3. Creșterea participării cetățenilor la o viață culturală atractivă, dinamică și conectată la valorile culturale naționale și internaționale

4.4. Sprijinirea dezvoltării tuturor actorilor culturali, care să asigure o ofertă culturală diversificată și de calitate

4.5. Păstrarea și valorificarea bogăției patrimoniului cultural local

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
4.3. Creșterea participării cetățenilor la o viață culturală atractivă, dinamică și conectată la valorile culturale naționale și internaționale	<i>4.3.1. Sprijinirea participării cetățenilor la o viață culturală și artistică atractivă în mediul rural și urban</i>
	<i>4.3.2. Îmbunătățirea infrastructurii culturale la nivelul județului</i>

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU PERIOADA 2015-2022

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
4.4. Sprijinirea dezvoltării tuturor actorilor culturali, care să asigure o ofertă culturală diversificată și de calitate	4.4.1. Asigurarea de condiții pentru dezvoltarea și diversificarea ofertei culturale la nivelul județului
4.5. Păstrarea și valorificarea bogăției patrimoniului cultural local	4.5.1. Identificarea locațiilor cu potențial cultural și valorificarea patrimoniului cultural local

Sport

4.6. Participarea activă a populației de toate vârstele la activități sportive în scopul ameliorării indicatorilor de sănătate a populației

4.7. Creșterea numărului practicanților, cu precădere în rândul copiilor și tinerilor, în scopul integrării, participării și coeziunii sociale, a formării și dezvoltării ca cetățeni activi, educați și responsabili

4.8. Susținerea sportului de performanță în vederea creșterii calitative și cantitative, a performanțelor interne și internaționale

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
4.6. Participarea activă a populației de toate vârstele la activități sportive în scopul ameliorării indicatorilor de sănătate a populației	4.6.1. Derularea de activități care să determine participarea populației la activități sportive
4.7. Creșterea numărului practicanților, cu precădere în rândul copiilor și tinerilor, în scopul integrării, participării și coeziunii sociale, a formării și dezvoltării ca cetățeni activi, educați și responsabili	4.7.1. Dezvoltarea de activități care să susțină creșterea numărului de practicanți ai sportului
4.8. Susținerea sportului de performanță în vederea creșterii calitative și cantitative, a performanțelor interne și internaționale	4.8.1. Dezvoltarea infrastructurii în domeniul sportului
	4.8.2. Dezvoltarea activităților care să încurajeze sportul de performanță

Domeniu strategic de dezvoltare 5: Agricultura și dezvoltarea rurală

Direcții strategice de acțiune (priorități):

5.1. Creșterea competitivității sectorului agricol din județ prin modernizarea și integrarea pieței

5.2. Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale

5.3. Îmbunătățirea nivelului de trai în mediul rural

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
5.1. Creșterea competitivității sectorului agricol din județ prin modernizarea și integrarea pieței	5.1.1. Creșterea investițiilor în domeniul agricol, inclusiv conformarea cu cerințele UE și cerințele de calitate
	5.1.2. Facilitarea accesului la piețele de capital pentru fermieri
	5.1.3. Creșterea calității învățământului, cercetărilor științifice și serviciilor în sectorul agricultură

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU
PERIOADA 2015-2022

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
5.2. Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale	<i>5.2.1. Sprijinirea practicilor de gestionare a terenurilor agricole și a apei</i>
	<i>5.2.2. Sprijinirea tehnologiilor și produselor ecologice, inclusiv a biodiversității</i>
	<i>5.2.3. Sprijinirea adaptării și atenuării efectelor schimbărilor climatice</i>
5.3. Îmbunătățirea nivelului de trai în mediul rural	<i>5.3.1. Creșterea numărului de investiții în infrastructura fizică și de servicii din mediul rural</i>

CAPITOLUL X. PLANUL DE ACȚIUNE

Planul de acțiune aferent Strategiei Integrate de Dezvoltare Durabilă a județului Vâlcea pentru perioada 2015-2022 detaliază implementarea măsurilor prioritare stabilite pentru fiecare domeniu strategic de dezvoltare.

Direcțiile de acțiune, măsurile prioritare, acțiunile prezentate în continuare formează o imagine de ansamblu a cadrului strategic de dezvoltare a județului Vâlcea pentru perioada următoare, oferind informații în ceea ce privește activitățile/operațiunile preconizate, entitățile responsabile și fondurile (sursele de finanțare) necesare. Planul de acțiuni este prezentat pentru fiecare domeniu strategic și pentru sub-domeniul aferent.

Documentul nu conține măsuri punctuale (activități, termene, bugete), însă prin „obiectivele/direcțiile trasate”, suficient de particularizate, oferă garanția asumării principalelor cerințe ale organizațiilor internaționale și europene la care România, și implicit județul Vâlcea, este parte, ce obligă următoarele etape de planificare și decizie politică la promovarea unor acțiuni bine definite, operaționale, flexibile în raport cu dinamica evoluției sociale.

Cele 5 domenii strategice de dezvoltare pentru perioada 2015-2022 sunt:

1. Competitivitate economică, cercetare – dezvoltare - inovare;
2. Resurse umane, educație, sănătate, servicii sociale și administrație;
3. Infrastructură, dezvoltare urbană și mediu;
4. Turism, cultură și sport;
5. Agricultură și dezvoltare rurală.

Acțiunile prezentate în continuare au fost stabilite și dezbătute împreună cu grupurile de lucru constituite la nivelul județului, cu actorii implicați în elaborarea Strategiei și cu reprezentanții Consiliului Județean Vâlcea și instituțiilor publice deconcentrate. Documentul a luat în considerare și liniile strategice prevăzute de cadrul european, național și regional.

În Planul de acțiune au fost propuse acțiuni/direcții de dezvoltare care au fost identificate ca fiind necesare pentru consolidarea și dezvoltarea celor 5 domenii strategice propuse.

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
Direcția strategică 1.1: Creșterea atractivității condițiilor pentru dezvoltarea competitivă a afacerilor				
1.1.1 Dezvoltarea infrastructurii mediului de afaceri	<p>a) Dezvoltarea structurilor de sprijin a afacerilor și a serviciilor publice privind mediul de afaceri;</p> <p>b) Reabilitarea zonelor destinate mediului de afaceri (parcuri industriale, centre de afaceri etc.) cu impact vizual negativ și promovarea acestora;</p> <p>c) Crearea/ modernizarea/ extinderea infrastructurii de afaceri (incubatoare de afaceri, centre de afaceri, parcuri științifice, tehnologice, industriale, piețe de gros, clustere);</p> <p>d) Realizarea/ cooperarea cu rețele de tip cluster;</p> <p>e) Analiza posibilității de extindere a exploatației miniere în vederea asigurării resurselor pentru mediul de afaceri;</p>	Consiliul Județean Vâlcea Autorități publice locale Operatori economici	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de structuri de afaceri înființate Nr. de zone destinate afacerilor reabilite Nr. de structuri de afaceri create/ modernizate/ extinse Nr. de rețele de tip cluster realizate/ la care s-a aderat
1.1.2. Promovarea județului ca locație de afaceri	<p>a) Valorificarea structurilor de afaceri existente și promovarea lor în mediul de afaceri;</p> <p>b) Încurajarea și diversificarea evenimentelor adresate mediului de afaceri și organizarea lor în structurile de afaceri existente;</p> <p>c) Identificarea și atragerea de investiții străine directe;</p> <p>d) Dezvoltarea serviciilor publice oferite mediului de afaceri;</p> <p>e) Dezvoltarea unui portal de promovare pe piețele naționale și internaționale a mediului de afaceri din județ;</p>	Consiliul Județean Vâlcea Autorități publice locale Camera de Comerț și Industrie	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de evenimente de promovare a structurilor de afaceri Nr. de întâlniri de afaceri organizate Nr. de evenimente organizate în centrele de afaceri Nr. de investitori atrași în județ Creșterea ponderii investițiilor străine directe Nr. de servicii oferite mediului de afaceri

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
1.1.3. Creșterea competitivității economice, în special în domenii de high-tech, cu înalt potențial inovativ	a) Înțelegerea impactului social al științei, tehnologiei și al activităților economice în sectoarele relevante prin organizarea de sesiuni de informare la nivelul județului; b) Sprijinirea dezvoltării activităților economice în sectorul CDI; c) Stimularea activității de CDI a întreprinderilor și transformarea rezultatelor acesteia în produse, servicii, tehnologii; d) Încurajarea dezvoltării de noi întreprinderi (inclusiv întreprinderi sociale) prin promovarea programelor de finanțare;	Consiliul Județean Vâlcea Autorități publice locale Camera de Comerț și Industrie Operatori economici	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de sesiuni de informare organizate Nr. de activități economice înființate/ dezvoltate în sectorul CDI Nr. de întreprinderi care au aplicat proiecte în sectorul CDI; Nr. de proiecte depuse în sectorul CDI Nr. de întreprinderi înființate.
Direcția strategică 1.2. Creșterea contribuției la progresul cunoașterii de frontieră				
1.2.1. Susținerea specializării inteligente	a) Susținerea specializării inteligente prin concentrarea resurselor în domenii de cercetare și inovare cu relevanță economică și cu potențial CD b) Stimularea cercetării și dezvoltării interdisciplinare c) Susținerea aspirației către excelență în cercetarea la frontieră prin mobilitate și parteneriate d) Dezvoltarea resurselor umane din cercetare, dezvoltare, inovare e) Finanțarea de proiecte CDI derulate de întreprinderi, individual sau în parteneriat cu institutele de CD și universități, în scopul inovării de procese și de produse (bunuri și servicii) în sectoarele economice care prezintă potențial de creștere. f) Integrarea unei proporții semnificative a doctoranzilor și a doctorilor tineri în proiecte CDI de echipă, cu teme de interes privat sau public	Consiliul Județean Vâlcea Autorități publice locale Operatori economici Institute de CD Universități Școli și licee	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de cercetători participanți la evenimente internaționale Nr. de parteneriate internaționale create în domeniul CD Nr. de locuri de muncă nou create în domeniul CD Nr. de proiecte CDI finanțate Nr. de tineri implicați în proiecte de CDI

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
1.2.2. Încurajarea parteneriatelor public-public și public-privat	a) Cooperarea între universități, instituții de cercetare și mediul de afaceri	Consiliul Județean Vâlcea Autorități publice locale Operatori economici Institute de CD Universități Școli și licee	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de parteneriate public-public sau public-privat
Direcția strategică 1.3. Transformarea sectorului CDI într-un factor al creșterii economice				
1.3.1. Dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere	a) Dezvoltarea și folosirea eficientă a capitalului uman în special în zona antreprenorială pentru a compensa numărul mic de întreprinzători (~50% din media europeană)	Consiliul Județean Vâlcea Institute de cercetare Universități Instituții publice	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de antreprenori noi Nr. de acțiuni de promovare a antreprenoriatului organizate
1.3.2. Infrastructură de transfer și incubatoare de inovare	a) Dezvoltarea unor organizații de cercetare performante b) Instituirea unui program de acțiuni de sprijin indirect pentru cercetare, precum pregătirea cercetătorilor și inginerilor în problematica drepturilor industriale și a proprietății intelectuale; c) Asigurarea unei evoluții rapide și sustenabile, numerice și calitative, a resurselor umane din cercetare, dezvoltare și inovare;	Consiliul Județean Vâlcea Institute de cercetare Universități	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de organizații de cercetare performantă dezvoltate Nr. de programe / acțiuni de sprijin a CDI Nr. de persoane angajate în sectorul CDI

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
Direcția strategică 2.1. Creșterea gradului de ocupare pe piața forței de muncă prin măsuri active de ocupare				
2.1.1. Promovarea antreprenoriatului și a activităților economiei sociale	<p>a) Promovarea antreprenoriatului prin: dezvoltarea competențelor antreprenoriale și manageriale, campanii de informare și conștientizare, organizarea de seminarii în cadrul instituțiilor de educație și formare profesională pentru a promova cultura antreprenorială, evidențierea facilităților legale de care pot beneficia IMM-urile;</p> <p>b) Încurajarea antreprenoriatului prin servicii de sprijin pentru inițierea unei afaceri;</p> <p>c) Activități integrate cuprinzând consiliere, sprijin pentru inițierea afacerilor, formare profesională, activități de asistență și post-asistență în sprijinul inițierii afacerilor și a ocupării pe cont propriu;</p> <p>d) Activități de formare profesională și consiliere/tutoriat cu scopul facilitării interacțiunii între universități, centre de afaceri și cercetare, cu accent pe diseminarea expertizei în tehnologiile eco-inovatoare și transferul bunelor practici în domeniul energiei și mediului;</p> <p>e) Înființarea, dezvoltarea și consolidarea de rețele, parteneriate, inclusiv comunități de practică, parteneriate și rețele virtuale, destinate dezvoltării unor programe antreprenoriale specifice tematic sau teritorial, inclusiv prin realizarea unor studii și cercetări privind situația antreprenoriatului la nivel local;</p> <p>f) Dezvoltarea și promovarea unor activități și servicii generatoare de profit pentru a ajuta persoanele excluse social sau cele expuse riscului de excluziune socială să se integreze sau reintegreze pe piața muncii, în întreprinderile economiei sociale și/sau în economia formală;</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea</p> <p>Autorități ale administrației publice locale</p> <p>AJOFM</p> <p>ONG-uri</p> <p>Întreprinderi implicate în economia socială</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de campanii de informare și conștientizare organizate</p> <p>Nr. de măsuri integrate pentru inițierea unei afaceri</p> <p>Nr. de persoane consiliate, informate, mediate</p> <p>Nr. de persoane formate</p> <p>Nr. de parteneriate create</p> <p>Nr. de proiecte pentru dezvoltarea economiei sociale</p> <p>Nr. de activități economice înființate/ dezvoltate</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>g) Consolidarea capacităților, competențelor, cunoștințelor și stimei de sine pentru grupurile vulnerabile prin înființarea parteneriatelor public/private în domeniul economiei sociale;</p> <p>h) Asigurarea de servicii de consiliere și informare și schimbul de experiență în domeniul economiei sociale;</p>			
2.1.2. Măsuri active de ocupare pe piața muncii	<p>a) Dezvoltarea de acțiuni pentru integrarea durabilă pe piața forței de muncă a tinerilor, în special a celor care nu au un loc de muncă și care nu urmează studii sau cursuri de formare (NEETs);</p> <p>b) Dezvoltarea de acțiuni și proiecte pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, șomeri pe termen lung, persoane inactive, lucrătorii în vârstă (55-64 ani), persoane de etnie romă, persoane cu dizabilități și alte grupuri vulnerabile, persoane din mediul rural;</p> <p>c) Dezvoltarea și implementarea măsurilor active de ocupare prin servicii de sprijin (de orientare și formare, de asistență pentru căutarea unui loc de muncă ș.a.) pentru integrarea pe piața muncii a șomerilor tineri, a celor din grupa de vârstă 40 – 49 ani, a celor cu studii superioare și de lungă durată;</p> <p>d) Asigurarea accesului efectiv la serviciile de formare profesională a tuturor celor care doresc să devină economic activi;</p> <p>e) Crearea de noi locuri de muncă prin atragerea de investitori și stimularea activităților economice pe cont propriu și a întreprinderilor nou înființate;</p> <p>f) Implementarea de acțiuni corective și preventive pentru reducerea șomajului;</p>	<p>Autorități ale administrației publice locale (unități administrativ-teritoriale)</p> <p>Camera de Comerț și Industrie</p> <p>ONG-uri</p> <p>Asociații profesionale</p> <p>Patronate</p> <p>Universități</p> <p>Întreprinderi</p> <p>Furnizori de FPC autorizați publici și privați</p> <p>Organizații sindicale</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de acțiuni de integrare pe piața muncii a tinerilor</p> <p>Nr. de tineri care și-au găsit un loc de muncă</p> <p>Nr. de proiecte pentru tineri</p> <p>Nr. de măsuri active de ocupare și servicii de sprijin la nivel de județ</p> <p>Nr. de persoane aparținând grupurilor vulnerabile care au beneficiat de măsuri de integrare pe piața muncii</p> <p>Nr. de parteneriate create pentru ocuparea forței de muncă la nivelul județului</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>g) Promovarea unor măsuri speciale în vederea oferirii de oportunități ocupaționale grupurilor defavorizate: romei, persoane cu dizabilități, femei, tineri fără experiență în câmpul muncii, șomeri peste 45 ani, șomeri de lungă durată;</p> <p>h) Promovarea sistemelor duale de finanțare pentru ocuparea tinerilor prin combinarea formării în școlile profesionale și practica în întreprinderi;</p> <p>i) Stimularea mobilității geografice și ocupaționale, inclusiv prime de încadrare/instalare;</p> <p>j) Acordarea de subvenții pentru ocupare, angajaților cât și angajatorilor;</p> <p>k) Furnizarea serviciilor de consultanță și asistență, inclusiv stimulente financiare, pentru începerea unei activități independente sau pentru inițierea unei afaceri;</p> <p>l) Promovarea programelor care sprijină și încurajează demararea afacerilor care să genereze diversitate în economia locală și noi locuri de muncă în zonele rurale, în sectoarele non-agricole;</p> <p>m) Promovarea și acordarea de sprijin pentru revitalizarea și dezvoltarea meșteșugurilor tradiționale;</p> <p>n) Acțiuni pentru stimularea participării tinerilor din categoria NEET în activitatea economică prin intermediul unei abordări multidimensionale (consiliere, servicii personalizate, formare profesională, sprijin financiar pentru înființarea de întreprinderi, recunoașterea competențelor dobândite în contexte formale și non-formale, stimulente financiare pentru angajatori în scopul creării de noi oportunități de angajare și al organizării de programe de ucenicie și stagii, acțiuni în vederea creșterii mobilității interne/naționale a forței de muncă);</p>	<p>Întreprinderi implicate în economia socială AJOFM</p>		<p>Nr. de măsuri și acțiuni destinate grupurilor vulnerabile Nr de persoane care și-au găsit un loc de muncă Nr. de angajatori care au fost implicați în proiecte Nr. de locuri de muncă generate de economia socială</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
Direcția strategică 2.2. Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricăror forme de discriminare				
<p>2.2.1. Măsuri de integrare pe piața muncii, acces la locuințe, servicii sociale, sănătate, cultură a persoanelor comunităților vulnerabile</p>	<p>a) Scăderea populației aflate în situații de sărăcie extremă prin asigurarea de cursuri de formare, activități de consiliere, mediere, încadrarea pe piața muncii;</p> <p>b) Îmbunătățirea condițiilor de locuire prin îmbunătățirea și diversificarea formelor de suport pentru persoanele cu dizabilități și facilitarea accesului grupurilor dezavantajate;</p> <p>c) Acțiuni integrate pentru a răspunde nevoilor persoanelor, grupurilor și comunităților vulnerabile, inclusiv acțiuni de îmbunătățire a participării lor educaționale, integrarea lor pe piața muncii, accesul la locuințe, servicii sociale, de sănătate și culturale, precum și acțiuni de combatere a discriminării;</p> <p>d) Identificarea și soluționarea cazurilor de lipsă a identității legale (lipsa actelor de identitate);</p> <p>e) Lansarea unor programe de sprijinire a construirii unor locuințe sociale, deschiderea unor cantine sociale, asigurarea minimumului necesar pentru o viață decentă pentru familiile aflate în sărăcie extremă (îmbrăcăminte, alimente de bază, apă, gaz, etc.);</p> <p>f) Suport pentru afirmarea culturală a romilor și pozitivarea imaginii lor colective prin acțiuni organizate în parteneriat cu organizații/ONG-uri;</p> <p>g) Sensibilizarea publicului cu privire la problemele sociale și de sănătate, inclusiv discriminarea, promovând responsabilitatea socială în rândul publicului larg și dezvoltând o cultură proactivă, orientată spre voluntariat și participare;</p>	<p>Autorități ale administrației publice locale (unități administrativ-teritoriale)</p> <p>ONG-uri</p> <p>Asociații profesionale</p> <p>Patronate</p> <p>Furnizori de FPC autorizați publici și privați</p> <p>Întreprinderi implicate în economia socială</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de măsuri întreprinse pentru sprijinirea persoanelor cu dizabilități și a grupurilor vulnerabile</p> <p>Scăderea numărului de persoane aflate în situații de risc</p> <p>Nr. de programe și proiecte implementate la nivelul județului</p> <p>Nr. de acțiuni de sprijini dedicate persoanelor de etnie romă;</p> <p>Nr. de acțiuni de sensibilizare a populației cu privire la problemele sociale;</p> <p>Nr. de persoane implicate în acțiuni de voluntariat;</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
Direcția strategică 2.3. Creșterea calității și eficienței sistemelor de educație și instruire				
2.3.1. Asigurarea calității proceselor de predare și învățare precum și a serviciilor educaționale	<p>a) Formarea inițială și continuă a managerilor din învățământul preuniversitar;</p> <p>b) Formarea inițială și continuă a personalului didactic și didactic auxiliar;</p> <p>c) Asigurarea calității serviciilor educaționale prin dezvoltarea instituțională;</p> <p>d) Încurajarea activităților extrașcolare și extracurriculare (educația pentru sănătate, educația ecologică, educația prin sport ș.a);</p> <p>e) Elaborarea și implementarea unui sistem de monitorizare și anticipare a nevoilor de competențe la nivelul angajatorilor și monitorizarea inserției profesionale a absolvenților;</p> <p>f) Creșterea relevanței programelor de învățământ pentru nevoile pieței muncii prin adaptarea ofertei de învățământ;</p> <p>g) Consolidarea parteneriatelor dintre universități, companii și cercetare, inclusiv inițiative pentru dezvoltarea competențelor antreprenoriale;</p> <p>h) Motivarea cadrelor didactice (oferire de cazare, formare profesională, burse etc.) pentru a rămâne în sistem;</p>	<p>Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea</p> <p>Unități școlare</p> <p>Universități publice și private</p> <p>Autorități ale administrației publice locale</p> <p>Furnizori de servicii de formare profesională publici și privați</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de manageri din învățământul preuniversitar instruit</p> <p>Nr. de personal didactic și didactic auxiliar instruit</p> <p>Nr. de măsuri de dezvoltare instituțională aplicate</p> <p>Nr. de activități de educație formală, non-formală și informală derulate</p> <p>Nr. de colaborări cu angajatorii pentru inserția profesională a absolvenților</p> <p>Nr. de absolvenți integrați pe piața muncii</p> <p>Nr. de parteneriate create</p> <p>Nr. de cadre didactice atrase și menținute în sistem</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
<p>2.3.2. Deschiderea sistemului educațional și de formare profesională către societate, mediu economic și cultural</p>	<p>a) Integrarea măsurilor de promovare a egalității de șanse și a incluziunii, care cuprind sprijin total (parcursuri educaționale alternative, precum programe de educație și formare de tipul „a doua șansă”, inclusiv IVET, mentorat etc.), pentru asigurarea eficacității acestora;</p> <p>b) Consolidarea programelor școlare și o mai bună integrare a TIC pentru a face procesul de învățare atractiv în școli și în unitățile de învățământ profesional și tehnic inițial, oferind tinerilor înscriși în învățământul obligatoriu oportunități de a se familiariza cu viitoarele activități de la locul de muncă;</p> <p>c) Stimularea angajatorilor în direcția dezvoltării competențelor angajaților lor pentru a spori productivitatea și adaptabilitatea acestora (prin programe de ucenicie, recunoașterea competențelor dobândite de aceștia în contexte non-formale și informale, îndrumare, sprijin și bonusuri de mobilitate), în conformitate cu nevoile sectoarelor competitive cu potențial de creștere, precum și cu acele sectoare tradiționale care se pot dezvolta;</p> <p>d) Sprijin pentru informare, formare profesională (formare pe termen scurt/inițială) și dobândirea de competențe de către fermieri și cei implicați în sectorul alimentar, inclusiv prin transferul de cunoștințe privind noile practici în sectorul agro-alimentar;</p> <p>e) Sprijin pentru infrastructura educațională și dezvoltarea resurselor în învățământul terțiar, îndeosebi pentru cele care asigură o legătură mai bună cu mediul de cercetare și/sau cooperare cu mediul de afaceri;</p>	<p>Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea</p> <p>Unități școlare</p> <p>Universități publice și private</p> <p>Autorități ale administrației publice locale</p> <p>Furnizori de servicii de formare profesională publici și privați</p> <p>Instituții publice</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de programe de educație și formare de tipul „a doua șansă”, inclusiv IVET, mentorat implementate</p> <p>Nr. de programe școlare adaptate la necesitățile pieței</p> <p>Nr. de școli dotate cu infrastructură TIC</p> <p>Nr. de angajatori care au asigurat dezvoltarea propriilor angajați</p> <p>Nr. de persoane care au dobândit competențe noi</p> <p>Nr. de unități școlare care și-au dezvoltat infrastructura educațională</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
Direcția strategică 2.4. Facilitarea accesului la educație și instruire pentru toți cetățenii				
2.4.1. Asigurarea educației de bază pentru toți cetățenii	<p>a) Asigurarea educației de bază prin educația formală prin creșterea numărului de absolvenți, cu accent pe populația de etnie romă și cea din zonele rurale;</p> <p>b) Asigurarea calității învățământului din mediul rural și din zonele defavorizate prin asigurarea de personal calificat, infrastructură școlară adecvată și dotări moderne;</p> <p>c) Asigurarea accesului la dezvoltare profesională a fiecărui elev în funcție de opțiunile și potențialul de învățare prin activități extrașcolare, schimb de experiență, vizite de studiu etc;</p> <p>d) Asigurarea formării profesionale în condiții de calitate a procesului educațional prin încurajarea participării cetățenilor la activitățile de formare/calificare;</p> <p>e) Susținerea tinerilor în performanța școlară prin acordarea de burse, premii, stimulente pentru rezultate școlare;</p> <p>f) Organizarea de campanii de informare pentru atragerea adulților la cursurile oferite de către școlile TVET;</p> <p>g) Acordarea de burse elevilor care provin din familiile defavorizate /sau aflate în dificultate;</p> <p>h) Atragerea elevilor care provin din familii defavorizate /sau aflate în dificultate sau de etnie romă, printr-o ofertă educațională atractivă și adaptată nevoilor și aspirațiilor lor;</p> <p>i) Sprijinirea persoanelor adulte din mediul rural, a celor de etnie romă și a altor grupuri dezavantajate, pentru a avea acces și a participa la învățământul terțiar;</p>	<p>Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea</p> <p>Unități școlare</p> <p>Universități publice și private</p> <p>Autorități ale administrației publice locale</p> <p>Furnizori de servicii de formare profesională publici și privați</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de absolvenți în creștere</p> <p>Creșterea numărului de absolvenți din mediul rural și din zonele defavorizate</p> <p>Nr. de elevi care au beneficiat de programe de dezvoltare profesională</p> <p>Nr. de tineri susținuți în performanța școlară</p> <p>Nr. de elevi care au primit burse</p> <p>Nr. de oferte educaționale adaptate nevoilor de formare ale județului</p> <p>Nr. de persoane adulte din mediul rural, persoane de etnie romă și alte grupuri vulnerabile participante la cursuri</p> <p>Nr. de adulți participanți la cursuri</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	j) Inițierea de activități de prevenire a părăsirii timpurii a școlii, a abandonului școlar;			Nr. de proiecte/ activități de prevenire a abandonului școlar, părăsire timpurie a școlii implementare
2.4.2. Creșterea adaptabilității ofertei educaționale la cerințele pieței muncii și adaptarea competențelor absolvenților la cerințele angajatorilor	<p>a) Modernizarea învățământul profesional și tehnic prin adaptarea ofertei educaționale la cerințele pieței muncii;</p> <p>b) Asigurarea calității serviciilor de orientare școlară și consiliere profesională;</p> <p>c) Organizarea de campanii de informare, orientare și consiliere;</p> <p>d) Creșterea numărului de profesori consilieri;</p> <p>e) Atragerea elevilor și părinților cu accent pe cei care provin din familii sărace și de etnie romă, către serviciile de orientare și consiliere pe care le oferă cabinetele din unitățile de învățământ;</p> <p>f) Restructurarea rețelei școlare din mediul rural, în funcție de populația școlară și de domeniile prioritare identificate la nivel regional și local;</p> <p>g) Identificarea deficitului de cadre didactice specializate pentru activități didactice în domenii necesare ocupațiilor cerute de piața muncii;</p> <p>h) Îmbunătățirea accesului la programele de perfecționare și formare profesională a cadrelor didactice;</p> <p>i) Organizarea de schimburi de experiență/ vizite de studiu în vederea multiplicării și transferării exemplelor de bună practică și a experiențelor acumulate;</p>	<p>Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea</p> <p>Unități școlare</p> <p>Universități publice și private</p> <p>Autorități ale administrației publice locale</p> <p>Furnizori de servicii de formare profesională publici și privați</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de oferte educaționale adaptate la cerințele pieței muncii</p> <p>Nr. de servicii de orientare școlară și consiliere asigurate</p> <p>Nr. de consilieri școlari</p> <p>Nr. de campanii de informare, consiliere și orientare derulate</p> <p>Nr. de elevi și părinți care au beneficiat de servicii de orientare și consiliere</p> <p>Nr. de cadre didactice specializate identificate și atrase în sistem</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>j) Atragerea elevilor în programele de educație inclusivă;</p> <p>k) Creșterea ofertei de educație a adulților, eficientizarea și profesionalizarea programelor de formare a adulților, corelarea mai eficientă cu cerințelor pieței forței de muncă, formarea profesională pentru adulții fără loc de muncă din mediul rural, în meserii căutate pe piața forței de muncă.</p>			<p>Nr. de cadre didactice participante la programe de formare</p> <p>Nr. de vizite de studiu/ schimburi de experiență organizate</p> <p>Nr. de elevi participanți la programe de educație inclusivă</p> <p>Nr. de oferte de educație a adulților corelate cu cerințele forței de muncă</p>
Direcția strategică 2.5. Sprijin pentru infrastructura educațională și dezvoltarea resurselor în școlile primare și gimnaziale, licee tehnologice, infrastructura TVET, îndeosebi cele din zonele dezavantajate				
<p>2.5.1. Îmbunătățirea infrastructurii educaționale de bază și a dotării școlilor TVET cu echipamente didactice/ școlare și IT</p>	<p>a) Identificare unităților de învățământ eligibile în accesarea fondurilor necesare reabilitării și dotării (POR 2014-2020);</p> <p>b) Construirea, reabilitarea/modernizarea/ extinderea infrastructurii de învățământ preuniversitar (inclusiv grădinițe), cu accent pe Învățământul Profesional și Tehnic și a infrastructurii universitare (săli de curs, biblioteci, ateliere, terenuri de sport, laboratoare, bazine, cămine și cantine);</p> <p>c) Dotarea cu echipamente și mobilier a infrastructurii de învățământ preuniversitar și universitar;</p>	<p>Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea</p> <p>Unități școlare</p> <p>Universități publice și private</p> <p>Autorități ale administrației publice locale</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de unități de învățământ eligibile pentru accesarea fondurilor europene</p> <p>Nr. de unități de învățământ construite / reabilite / modernizate/ dotate</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	d) Dotarea cabinetelor școlare de asistență psihopedagogică cu materiale informative privind rețeaua școlară, profilele ocupaționale, calificările profesionale, baterii de teste, echipamente și soft; e) Reabilitarea/modernizarea centrelor de formare profesională continuă, inclusiv dotarea cu echipamente specifice; f) Reabilitarea/modernizarea/echiparea Cluburilor de copii și Palatelor copiilor.	Furnizori de servicii de formare profesională publici și privați		Nr. de centre de formare profesională continuă reabilite / modernizate Nr. de cluburi ale copiilor/ palate ale copiilor reabilite/modernizate/ echipate
Direcția strategică 2.6. Dezvoltarea infrastructurii adecvate la nivel județean și local în vederea reducerii inechității accesului la servicii de sănătate				
2.6.1. Îmbunătățirea infrastructurii serviciilor de sănătate în regim ambulatoriu	a) Modernizarea infrastructurii de medicină de familie (cabinete de asistență medicală primară, centre de permanență); b) Modernizarea infrastructurii serviciilor ambulatorii de diagnostic și tratament; c) Achiziționarea unor unități mobile de screening pentru cancer în vederea asigurării accesului echitabil, la servicii de depistare precoce a cancerului, a comunităților defavorizate; d) Înființarea unui centru de radiodiagnostic și radioterapie pentru deservirea populației; e) Dezvoltarea rețelei de asistență comunitară în mediul rural; f) Dezvoltarea rețelei de medicină școlară; g) Dezvoltarea prevenției la populația școlară	Consiliul Județean Autorități ale administrației publice locale (unități administrativ-teritoriale) Furnizori privați de servicii medicale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de cabinete de medicină/centre de permanență modernizate Nr. de servicii ambulatorii de diagnostic și tratament modernizate Nr. de unități mobile de screening achiziționate Investiții pentru deservirea populației Nr. de servicii de medicină școlară dezvoltate Nr. de acțiuni de prevenție organizate pentru populația școlară

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
2.6.2. Dezvoltarea infrastructurii serviciilor integrate de urgență	a) Asigurarea dotării specifice, necesare intervențiilor la accidente colective și calamități; b) Reabilitarea și dotarea adecvată a unităților și compartimentelor de primiri urgențe, înlocuirea periodică a echipamentelor depreciate; c) Reabilitarea și dotarea blocurilor operatorii, secțiilor de terapie intensivă și altele similare; d) Dotarea serviciilor de ambulanță și SMURD cu echipament specific; e) Măsuri pentru asigurarea urgențelor montane prin înființarea de baze și refugii de salvare cu heliport; f) Dezvoltarea de măsuri integrate pentru reducerea timpilor de intervenție.	Consiliul Județean Autorități ale administrației publice locale (unități administrativ-teritoriale) Salvamont ISU Vâlcea	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de echipamente, dotări achiziționate pentru intervenții în situații de urgență Nr. echipamente achiziționate pentru dotarea blocurilor operatorii, secțiilor de terapie intensivă Baze de salvare cu heliport înființate Nr. de măsuri integrate implementate pentru reducerea timpilor de intervenție
2.6.3. Îmbunătățirea infrastructurii serviciilor se sănătate publică	a) Sprijinirea investițiilor în construcția și dotarea unităților care furnizează îngrijiri medicale de lungă durată; b) Reabilitarea/renovarea spitalelor în scopul creșterii eficienței termice și a îmbunătățirii accesului fizic pentru persoanele cu dizabilități și/sau consolidarea structurii, inclusiv realocarea resurselor în funcție de necesități; c) Acordarea de facilități de către autoritățile publice locale pentru atragerea și menținerea medicilor din asistența primară în special în mediul rural; d) Creșterea capacităților în accesarea fondurilor nerambursabile/ europene pentru dezvoltarea și dotarea cabinetelor cu echipament și tehnologii medicale;	Consiliul Județean Autorități ale administrației publice locale (unități administrativ-teritoriale) Unități medicale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de investiții în construirea și dotarea unităților de îngrijiri medicale Nr. spitale reabilite/ renovate Nr. de facilități acordate de autoritățile publice locale pentru sistemul medical

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	e) Asigurarea resurselor umane de calitate și suficiente pentru unitățile medicale; f) Identificarea și asigurarea de resurse financiare (locale, din surse de finanțare externe nerambursabile) pentru dotarea cu echipamente a Spitalului Județean Vâlcea.			Nr. de cabinete dotate cu echipamente și tehnologii medicale Nr. de persoane calificate atrase în sistemul medical
2..6.4. Eficientizarea sistemului de sănătate prin utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor moderne	a) Îmbunătățirea sistemului informațional/informatic; b) Implementarea de soluții sustenabile de e-sănătate pentru creșterea performanței sistemului de sănătate;	Consiliul Județean Autorități ale administrației publice locale (unități administrativ-teritoriale) Unități medicale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de sisteme informaționale/informatic achiziționate pentru sistemul medical Nr. de soluții de e-sănătate implementate
Direcția strategică 2.7. Îmbunătățirea stării de sănătate a populației				
2.7.1. Reducerea morbidității și mortalității la nivel județean	a) Furnizarea de programe de formare/educație / informare medicală continuă, axată pe nevoile populației și comunităților deservite și pe principalele cauze de mortalitate și morbiditate; b) Instruirea și familiarizarea populației privind modul de viață sănătos, alimentația sănătoasă, cât și prevenirea îmbolnăvirilor cronice.	Direcția de Sănătate Publică Autorități ale administrației publice locale Unități medicale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de programe de formare/ educație/ informare organizate Reducerea principalelor cauze de mortalitate și morbiditate Nr. de acțiuni de prevenție organizate

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
<p>2.7.2. Asigurarea accesului echitabil a tuturor cetățenilor la servicii de sănătate de calitate</p>	<p>a) Furnizarea de servicii de sănătate de bază comunitare, cu accent pe servicii preventive în comunitate;</p> <p>b) Asigurarea accesului populației rurale la investigații de laborator și paraclinice prin acordarea de facilități furnizorilor care oferă astfel de servicii în localitățile greu accesibile;</p> <p>c) Implementarea unui sistem riguros de monitorizare a calității serviciilor și a performanței;</p> <p>d) Creșterea accesului personalului medical la programe de perfecționare;</p> <p>e) Implementarea de campanii/educare asupra drepturilor la serviciile de sănătate, în special în rândul grupurilor vulnerabile, precum și a beneficiilor diferitelor tipuri de asigurări;</p> <p>f) Elaborarea de planuri de servicii medico-sociale integrate la nivel județean adaptate nevoilor populației, în special a grupurilor vulnerabile, și în linie cu prioritățile naționale;</p> <p>g) Introducerea de facilități pentru personalul medical (prime de instalare, locuințe de serviciu, participarea la cursuri de perfecționare, conferințe, etc)</p> <p>h) Adoptarea de măsuri și crearea de facilități pentru atragerea și menținerea personalului medical în unitățile medicale din județ (prime de instalare, locuință de serviciu, scutiri de taxe locale etc)</p>	<p>Consiliul Județean</p> <p>Direcția de Sănătate Publică Vâlcea</p> <p>Autorități ale administrației publice locale</p> <p>Unități medicale</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de persoane care au beneficiat de servicii de sănătate de bază</p> <p>Nr. de persoane din mediul rural care au avut acces la investigații de laborator</p> <p>Nr. de acțiuni de monitorizare a calității serviciilor medicale</p> <p>Nr. de personal medical participant la programe de perfecționare</p> <p>Nr. de campanii de educare a populației</p> <p>Nr. de planuri de servicii medico-sociale integrate elaborate și implementate</p> <p>Nr. de facilități acordate personalului medical</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
				Nr. de personal medical atras și menținut în unitățile medicale din județ
2.7.3. Promovarea cercetării și inovării în sănătate	a) Dezvoltarea infrastructurii de cercetare în domeniul sănătății (domeniu prioritar al noii strategii de cercetare) prin constituirea/promovarea de structuri specifice; b) Dezvoltarea capacității de cercetare în sănătate publică prin participarea specialiștilor la studii de cercetare în domeniul sănătății;	Consiliul Județean Vâlcea Unități medicale din județ	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de structuri de cercetare medicală înființate (laboratoare, centre de cercetare et) Nr. de specialiști participanți la programe de cercetare medicală
Direcția strategică 2.8. Creșterea calității serviciilor sociale				
2.8.1. Consolidarea managementului sistemului de asistență socială la nivelul autorităților administrației publice locale	a) Eficientizarea utilizării fondurilor printr-o mai bună focalizare a prestațiilor și serviciilor și reducerea erorilor și fraudelor în acordarea acestora; b) Îmbunătățirea echității în stabilirea prestațiilor prin acordarea acestora în baza testării mijloacelor (bunuri și venituri) persoanei; c) Creșterea capacității de analiză, prognoză, planificare strategică, monitorizare și evaluare privind sistemul de asistență socială; d) Îmbunătățirea și dezvoltarea calității resurselor umane din sistem; e) Sprijinirea organizațiilor care înființează și administrează unități de asistență socială;	DGASPC Vâlcea Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Vâlcea Autorități ale administrației publice locale Furnizori de servicii sociale publice și private Inspectoratul Județean de Poliție	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de măsuri de monitorizare a acordării prestațiilor și serviciilor Nr. de măsuri de planificare strategică dezvoltate Nr. de angajați din sistemul de asistență socială care au beneficiat de programe de dezvoltare Nr. de organizații sprijinite în înființarea de unități de asistență socială

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>f) Programe de prevenire a consumului de droguri și de recuperare a persoanelor dependente de droguri;</p> <p>g) Dezvoltarea de servicii județene pentru copii delincvenți sau cu tulburări de conduită;</p> <p>h) Programe de prevenire a criminalității adresate, în special, copiilor și tinerilor;</p> <p>i) Dezvoltarea serviciilor suport pentru victime și de reintegrare socială și supraveghere a delicvenților;</p> <p>j) Dezvoltarea parteneriatului public-privat pentru oferirea de servicii sociale;</p> <p>k) Sensibilizarea publicului cu privire la problemele sociale, inclusiv discriminarea, promovând responsabilitatea socială în rândul publicului larg și dezvoltând o cultură proactivă, orientată spre voluntariat și participare;</p> <p>l) Dezvoltarea programelor de formare pentru specialiștii implicați în sistemul serviciilor sociale (lucrători sociali, asistenți personali, asistente comunitare, mediatori familiari, mediatori sanitari, asistenți maternali, îngrijitori, personal din instituții rezidențiale);</p>	<p>Serviciului de Probațiune Vâlcea</p> <p>Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog al județului Vâlcea</p>		<p>Nr. de servicii acordate copiilor delincvenți sau cu tulburări de conduită</p> <p>Nr. de programe de prevenire a criminalității implementate</p> <p>Nr. de parteneriate public – privat dezvoltate</p> <p>Nr. de campanii de sensibilizare organizate</p> <p>Nr. de programe de formare organizate pentru specialiștii implicați în sistemul serviciilor sociale</p>
<p>2.8.2. Îmbunătățirea sistemului de servicii sociale pentru persoane vârstnice</p>	<p>a) Diversificarea serviciilor sociale comunitare pentru persoane vârstnice și identificarea măsurilor de sprijin a familiei care asigură îngrijirea tradițională a vârstnicului;</p> <p>b) Dezvoltarea sistemului de consiliere juridică gratuită, precum și a serviciilor de îngrijire a persoanelor vârstnice;</p> <p>c) Facilitarea accesului persoanelor vârstnice, indiferent de mediul de rezidență, la serviciile sociale și de sănătate;</p>	<p>Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Vâlcea</p> <p>Autorități ale administrației publice locale</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de servicii sociale comunitare asigurate pentru persoanele vârstnice</p> <p>Nr. de măsuri de sprijin acordate familiilor</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>d) Dezvoltarea serviciilor de îngrijire la domiciliu și a altor servicii alternative de tipul: centre de zi, cluburi, locuințe protejate, adăposturi, centre de reabilitare, servicii de tip <i>respite</i>;</p> <p>e) Dezvoltarea serviciilor de îngrijiri de lungă durată pentru persoanele vârstnice dependente;</p> <p>f) Dezvoltarea serviciilor paliative, crearea de locuințe protejate pentru vârstnicii semi-dependenți;</p> <p>g) Susținerea implicării vârstnicilor în activități de voluntariat, mentorat, activități recreative, culturale, sportive;</p>	Furnizori de servicii sociale publici și privați DGASPC Vâlcea		<p>Nr. de servicii alternative asigurate persoanelor vârstnice</p> <p>Nr. de persoane vârstnice implicate în activități de voluntariat, mentorat, activități recreative, culturale, sportive</p>
2.8.3. Protecția persoanelor și a familiei	<p>a) Înființarea de noi adăposturi pentru victimele violenței în familie și de centre de asistență destinate agresorilor familiali;</p> <p>b) Îmbunătățirea eficienței și acordării alocațiilor de sprijin, alocațiilor pentru familii monoparentale;</p> <p>c) Derularea de campanii de informare pentru prevenirea violenței în familie;</p> <p>d) Crearea unor echipe locale interdisciplinare pentru a coordona și eficientiza intervenția în situațiile de violență domestică;</p> <p>e) Crearea unor fonduri de urgență pentru victimele violenței;</p> <p>f) Îmbunătățirea cooperării cu organismele publice din țările care atrag traficul cu persoane pentru a identifica infracțiunile, dar și a descuraja exploatarea;</p> <p>g) Derularea de campanii de informare pentru prevenirea traficului de persoane;</p>	DGASPC Vâlcea Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Vâlcea Autorități ale administrației publice locale Inspectoratul Județean de Poliție Furnizori de servicii sociale publici și privați Serviciul de Probațiune Vâlcea	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	<p>Nr. de adăposturi/centre de asistență înființate</p> <p>Nr. de măsuri de eficientizare a serviciilor asigurate</p> <p>Nr. de campanii de informare organizate</p> <p>Nr. de centre zonale/ consiliere înființate</p> <p>Nr. de servicii de asistență socială/ terapie/ reinserție socială dezvoltare / îmbunătățite</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>h) Înființarea unor centre zonale pentru găzduirea și consilierea victimelor traficului de persoane (minori, tineri, femei);</p> <p>i) Dezvoltarea și îmbunătățirea serviciilor de asistență socială/ terapie și reinserție socială a victimelor traficului cu persoane;</p> <p>j) Implementarea de programe (consiliere/mediere) în vederea prevenirii existenței unor situații de abuz sau neglijență în familie și/sau separarea de familie.</p>	<p>Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog al județului Vâlcea</p>		<p>Nr. de programe de consiliere/ mediere asigurate</p>
<p>2.8.4. Protecția copilului</p>	<p>a) Stimularea structurilor societății civile pentru dezvoltarea activității de prestare a serviciilor sociale din domeniul protecției drepturilor copilului;</p> <p>b) Sprijinirea dezvoltării rețelei de servicii profesionalizate de îngrijire a copiilor la domiciliu;</p> <p>c) Creșterea calității vieții copilului în mediile defavorizate și respectarea standardelor minime de calitate în toate serviciile speciale acordate copilului în dificultate prin implicarea și responsabilizarea autorităților publice locale;</p> <p>d) Reducerea numărului de copii plasați în instituții publice sau private prin reintegrarea lor în familia naturală și sprijinirea familiei extinse ca alternativă;</p> <p>e) Creșterea capacității autorităților administrației publice locale în asumarea problematicii copiilor din punct de vedere financiar, al profesionalizării resurselor umane și dezvoltării serviciilor în funcție de nevoile specifice identificate;</p> <p>f) Înființarea de noi centre de zi și alte servicii de prevenire a separării copilului de părinți;</p> <p>g) Servicii de sprijin ale familiilor;</p>	<p>DGASPC Vâlcea Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Vâlcea Autorități ale administrației publice locale Inspectoratul Județean de Poliție Furnizori de servicii sociale publici și privați Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog al județului Vâlcea</p>	<p>Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de organizații din rândul societății civile care prestează servicii sociale în domeniul protecției copilului Rețea de servicii profesionale de îngrijire copii la domiciliu Nr. de copii integrați în familia lor naturală Nr. de centre de zi înființate Nr. de servicii de sprijin acordate familiilor Nr. de centre maternale, consiliere și școli ale părinților înființate</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	h) Înființarea de noi servicii rezidențiale pe model familial; i) Înființarea de centre maternale, consiliere și școli ale părinților și alte servicii pentru sprijinirea părinților; j) Asigurarea mai multor apartamente și apartamente protejate pentru tineri; k) Dezvoltarea și diversificarea serviciilor suport: consiliere vocațională, programe pentru dezvoltarea abilităților pentru viață, dezvoltarea activităților de prevenire a delincvenței juvenile, programe de prevenire antitrafic, antidrog, programe comunitare de supervizare și reinsertie socială a tinerilor delincvenți;	Serviciul de Probațiune Vâlcea		Nr. de apartamente asigurate pentru tineri Nr. de servicii dezvoltate și diversificate asigurate Nr. de programe de prevenire antitrafic, antidrog implementate
2.8.5. Protecția persoanelor cu dizabilități	a) Dezvoltarea de servicii în comunitate sau echipaje mobile de recuperare; b) Asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități la suportul fizic, informațional și la transportul public, respectiv la intrările în imobilele de interes public; c) Dezvoltarea centrelor de tip rezidențial și a centrelor alternative pentru persoanele cu handicap prin programe specifice; d) Sporirea numărului de locuri de muncă adecvate pentru activarea persoanelor cu dizabilități cu potențial lucrativ în vederea încadrării lor în muncă; e) Dezvoltarea și implementarea proiectelor în domeniul protecției speciale și a integrării socioprofesionale a persoanelor adulte cu handicap prin centre de terapie ocupaționale; f) Inițierea unor programe destinate persoanelor cu dizabilități ușoare;	DGASPC Vâlcea Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Vâlcea Autorități ale administrației publice locale Furnizori de servicii sociale publici și privați	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de servicii de comunitate / echipaje mobile de recuperare dezvoltate Nr. de facilități acordate persoanelor cu dizabilități pentru acces în imobilele de interes public Nr. de programe pentru dezvoltarea centrelor de tip rezidențial Nr. de locuri de muncă destinate persoanelor cu dizabilități

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>g) Asigurarea de servicii specializate la domiciliu sau în centre de zi prin echipaje mobile;</p> <p>h) Dezvoltarea rețelelor de locuințe protejate pentru persoane cu dizabilități;</p> <p>i) Dezvoltarea rețelelor de centre de zi și rezidențiale în sistem privat;</p> <p>j) Îmbunătățirea condițiilor în centrele rezidențiale pentru persoanele cu handicap grav în conformitate cu standardele de calitate;</p> <p>k) Crearea unor facilități rezidențiale în orașele județului, pentru a asigura îngrijirea acestora aproape de comunitatea din care fac parte;</p> <p>l) Asigurarea continuității îngrijirii în sistemele instituțiilor/centrelor destinate adulților, pentru copii cu dizabilități.</p>			<p>Nr. de centre de terapie ocupaționale înființate</p> <p>Nr. de servicii specializate asigurate</p> <p>Nr. de locuințe protejate dezvoltate</p>
Direcția strategică 2.9. Dezvoltarea infrastructurii serviciilor sociale				
2.9.1. Modernizarea/ construirea / reabilitarea infrastructurii de servicii sociale	<p>a) Dotarea cu echipamente și mobilier a infrastructurii de servicii sociale;</p> <p>b) Construirea/reabilitarea/modernizarea infrastructurii de servicii sociale;</p> <p>c) Renovarea și/sau schimbarea folosinței clădirilor existente deținute de autoritățile publice pentru asigurarea unor locuințe sociale de calitate;</p> <p>d) Construirea/ modernizarea infrastructurii pentru sprijinirea tranziției de la asistența instituțională la cea de proximitate (căsuțe de tip familial, apartamente de tip familial, locuințe protejate etc.);</p>	<p>DGASPC Vâlcea Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Vâlcea Autorități ale administrației publice locale Furnizori de servicii sociale publici și privați</p>	<p>Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de echipamente și dotări achiziționate</p> <p>Nr. de unități sociale construite/ reabilite/ modernizate</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	e) Dezvoltarea sistemului de e-asistență socială, TIC (software, hardware) pentru sporirea gradului de colectare a datelor, monitorizarea și evaluarea în domeniul asistenței sociale;			
Direcția strategică 2.10. Consolidarea capacității administrative publice pentru asigurarea unor servicii publice de calitate				
2.10.1.Consolidarea capacității administrative a factorilor de decizie în ceea ce privește sistemele de asigurare a calității, monitorizare și evaluare	a) Dezvoltarea unui management de politici publice, planificare strategică, formare și instruire la nivel județean; b) Specializarea în management organizațional (management strategic și resurse umane, planificare bugetară etc.), elaborarea de manuale, proceduri și metodologii specifice; c) Dezvoltarea de mecanisme unitare de consultare și participare la procesul decizional; d) Dezvoltarea, introducerea și sprijinirea utilizării sistemelor și instrumentelor de management, monitorizare și evaluare; e) Analiza nevoilor de formare în administrația publică și oferirea de programe de formare adaptate la domeniile prioritare ale administrației publice; f) Ridicarea nivelului de profesionalism și atractivitate a administrației publice prin implementarea unui sistem integrat pentru managementul resurselor umane; g) Efectuarea de studii/analize pentru fundamentarea politicilor și strategiilor în domeniul managementul resurselor umane; h) Promovarea bunelor practici în administrația publică și încurajarea schimbului de experiență, a networking-ului cu privire la managementul resurselor umane; i) Derularea de acțiuni de informare, promovare și formare privind sistemele și instrumentele de management al calității în administrația publică;	Consiliul Județean Autorități ale administrației publice locale ONG-uri	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de proiecte implementare care asigură îndeplinirea acțiunilor detaliate

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>j) Evaluarea impactului implementării sistemelor și instrumentelor de management al calității în administrația publică;</p> <p>k) Realizarea de ghiduri, manuale, metodologii pentru promovarea inovării și bunelor practici în administrația publică;</p> <p>l) Colaborarea cu mediul academic și de cercetare pentru identificarea și implementarea de concepte și metode inovative în domeniul administrației publice; organizarea de acțiuni de promovare și diseminare a bunelor practici, inovării și networking-ului în administrația publică;</p> <p>m) Creșterea capacității ONG-urilor și partenerilor sociali de a se implica în formularea și promovarea dezvoltării la nivel local;</p> <p>n) Dezvoltarea și implementarea de mecanisme de colaborare și consultare între actorii relevanți pe domenii specifice de competență pentru susținerea dezvoltării la nivel local;</p> <p>o) Dezvoltarea/implementarea mecanismelor de consultare a autorităților și instituțiilor publice cu ONG-urile, partenerii sociali și instituțiile de învățământ superior acreditate în elaborarea politicilor și strategiilor la nivel local;</p> <p>p) Sprijinirea de inițiative de dezvoltare a responsabilității civice, de implicare a comunităților locale în viața publică și de participare la procesele decizionale, de promovare a egalității de șanse și nediscriminării, precum și a dezvoltării durabile;</p> <p>r) Măsuri de corelare a componentei bugetare cu componenta strategică în cadrul procesului decizional la nivel local și implementarea sistemului de planificare financiară multianuală;</p>			

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	s) Elaborarea și implementarea de politici și strategii la nivel local; t) Creșterea calității administrării publice prin formarea, specializarea, perfecționarea administratorilor publici.			
2.10.2. Dezvoltarea competențelor și cunoștințelor personalului din autoritățile și instituțiile publice (inclusiv decidenții politici)	a) Dezvoltarea abilităților personalului din autoritățile și instituțiile publice locale (inclusiv a factorilor de decizie la nivel politic) pe teme specifice de interes (ex. planificarea strategică; planificare bugetară; control managerial intern; politici publice locale; fundamentare, elaborare, implementare, monitorizare și evaluare a deciziilor la nivelul administrației publice locale, achiziții publice, anticorupție, etică și integritate etc.); b) Schimburi de experiență/ networking cu autorități/instituții/organisme ale administrațiilor publice naționale și internaționale	Consiliul Județean Autorități ale administrației publice locale ONG-uri	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de persoane instruite în domenii specifice Nr. de schimburi de experiență realizate
2.10.3. Simplificarea procedurilor birocratice și administrative pentru cetățeni și mediul de afaceri	a) Dezvoltarea de proceduri simplificate pentru reducerea birocrăției pentru cetățeni la nivel local; b) Dezvoltarea de cartele ale serviciilor publice, ghiduri pentru beneficiarii de servicii publice, campanii de informare și de promovare; c) Extinderea serviciilor publice furnizate on-line; d) Dezvoltarea și implementarea de noi instrumente de măsurare și reducere a birocrăției (depistarea poverilor administrative, măsurarea costurilor de conformare, ghitina reglementărilor); e) Realizarea de analize pentru a identifica serviciile publice care pot fi furnizate într-o manieră integrată (ex. one-stop-shop) la nivel administrativ.	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de proceduri de reducere a birocrăției dezvoltate și implementate Nr. de campanii de informare și promovare organizate Nr. de analize/studii realizate

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
Direcția strategică 2.11. Modernizarea serviciilor administrației publice locale				
2.11.1. Dezvoltarea infrastructurii administrative	a) Reabilitarea și modernizarea infrastructurii administrative, în special clădirile primăriilor; b) Implementarea unor măsuri de consolidare a clădirilor publice; c) Dotarea cu mobilier și echipamente a infrastructurii administrative;	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de clădiri publice reabilite / modernizate Nr. de echipamente / dotări achiziționate
2.11.2. Îmbunătățirea accesului la tehnologiile informației și comunicațiilor	a) Creșterea utilizării instrumentelor de e-guvernare (inclusiv cursuri de formare a funcționarilor publici); b) Dezvoltarea, introducerea și susținerea utilizării instrumentelor TIC și a conceptului de date deschise, pentru a spori capacitatea instituțională și eficiența la toate nivelurile administrației publice; c) Analiza oportunității utilizării platformelor open-source	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de proiecte în domeniul e-guvernare implementate Nr. de persoane instruite în domeniu
Direcția strategică 3.1. Dezvoltarea și promovarea unui sistem de transport durabil și inteligent la nivel județean				
3.1.1. Asigurarea conectării rețelei de drumuri județene la rețeaua TEN-T	a) Modernizarea și reabilitarea rețelei de drumuri județene care asigură conexiunea cu rețeaua regională/ națională; b) Crearea rețelei de drumuri care să asigure conectarea la rețeaua TEN-T (ex. autostrada Sibiu-Pitești); c) Dezvoltarea legăturilor rutiere transcarpatice pentru creșterea accesibilității regiunilor; d) Crearea/dezvoltarea infrastructurii de transport rutier pe axa Nord-Sud pe ruta Horezu-Malaia în vederea conectării regiunilor, axa Est-Vest pe sub munte în vederea conectării stațiunilor turistice;	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de km de drumuri județene conectate la rețeaua regională/ națională; Nr. de conexiuni la rețeaua TEN-T create; Nr. de rețele rutiere create pentru conectarea regiunilor/ județelor.

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
3.1.2. Modernizarea și reabilitarea rețelei de drumuri județene	a) Identificarea drumurilor județene care necesită intervenții și modernizarea acestora; b) Introducerea de drumuri expresse cu 4 benzi în zonele în care infrastructura permite; c) Amenajări adiacente rețelei de drumuri – parcări, spații special amenajate, zone specifice de servicii;	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Lista cu drumuri județene ce urmează a fi modernizate Nr. de km de drumuri modernizate Nr. de drumuri expresse realizate Rețele de drumuri, parcări, amenajări adiacente construite
3.1.3. Dezvoltarea și reabilitarea infrastructurii feroviare	a) Reabilitarea liniei de cale ferată degradată și modernizarea acesteia (ex. Râmnicu Vâlcea - Vâlcele), înființarea de noi stații de cale ferată; b) Amenajarea unor puncte de îmbarcare-debarcare în sistem RO-LA; c) Modernizarea instalațiilor de centralizare electrodinamică și electronică în mai multe stații de cale ferată; d) Modernizarea stațiilor de cale ferată – Râmnicu Vâlcea, Drăgășani, Călimănești ; e) Reamenajarea și modernizarea secțiilor de cale ferată pentru creșterea vitezei comerciale a trenurilor de navetă și regionale de mărfuri și călători; f) Încurajarea exploatarei liniilor de cale ferată în sistem privat; g) Realizarea de conexiuni între rețelele de cale ferată și infrastructura de transport pentru accesibilitatea mărfurilor și a călătorilor;	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale CFR Operatori privați	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. km linie de cale ferată modernizată/ construită Puncte de îmbarcare-debarcare amenajate Stații de cale ferată amenajate și modernizate Nr. de rețele operare în sistem privat Legături de acces cu terminalul de transport mărfuri

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>h) Modernizarea și crearea de legături de acces către terminalul de transport mărfuri din județ;</p> <p>i) Crearea unor centre de transfer (autogări multifuncționale) în localități precum: Râmnicu Vâlcea, Călimănești, Băile Olănești, Băile Govora, Ocele Mari, Brezoi, Voineasa, Vidra, Pârția Transalpina, Obârșia Lotrului, Horezu).</p>			
<p>3.1.4. Investiții pentru eliminarea blocajelor și fluidizarea traficului</p>	<p>a) Îmbunătățirea accesibilității la nivel județean și reducerea tranzitului rutier prin localități prin crearea de trasee ocolitoare pentru principalele căi rutiere;</p> <p>b) Extinderea numărului de sensuri giratorii pe baza studiilor de trafic, semnalizarea și marcarea corespunzătoare a acestora;</p> <p>c) Realizarea infrastructurii de traversare supraterană (pasarele în dreptul școlilor, a zonelor circulate intens etc);</p> <p>d) Construirea de parcări subterane/supraterane atât pentru autoturisme, cât și pentru rulote și alte categorii de vehicule;</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale</p>	<p>Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de trasee ocolitoare Nr. de sensuri giratorii înființate Infrastructură de traversare supraterană realizată Nr. de parcări realizate Procentul de reducere a duratei de transport/ tranzit pentru persoane și mărfuri Nr. de studii elaborate pentru proiecte de infrastructură Nr. pasarele construite</p>
<p>3.1.5. Îmbunătățirea siguranței traficului și securității transporturilor pentru toate căile de transport</p>	<p>a) Modernizarea infrastructurii privind siguranța circulației pe drumuri și reducerea riscurilor de accidente în zone periculoase;</p> <p>b) Elaborarea planului de transport metropolitan;</p> <p>c) Lucrări de stabilizare a versanților în zona de nord a județului (Brădișor-Malaia);</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale</p>	<p>Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Infrastructură modernizată în vederea reducerii riscurilor la accidente</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	d) Analiza oportunității înființării de comisii de avizare a studiilor de trafic și fluentă; e) Prioritizarea amenajărilor în zonele de risc; f) Creșterea vitezei de reacție la situații de risc prin construirea de heliporturi în zone strategice ale județului; g) Identificarea de trasee pentru piste de biciclete și construirea lor la o dimensiune corespunzătoare; i) Identificarea de soluții pentru limitarea accesului camioanelor de mare capacitate în anumite intervale orare;			Plan de transport metropolitan Lucrări de stabilizare versanți Amenajări realizate în zonele de risc Infrastructură pentru intervenții în situații de urgență (heliporturi, baze de intervenție) Nr. trasee dimensionate corespunzător pentru piste de biciclete
Direcția strategică 3.2. Creșterea calității vieții prin modernizarea extinderea infrastructurii edilitare de bază și a mediului construit				
3.2.1. Investiții în infrastructura edilitară de bază	a) Lucrări de construire/extindere/modernizare/reabilitare infrastructură de bază (alimentare cu apă, canalizare, iluminat public, energie electrică, termică, gaze naturale, telecomunicații etc.); b) Lucrări de construire/extindere/modernizare/reabilitare a podurilor, podețelor, tuneluri de cale ferată etc.; c) Construirea/extinderea/reabilitarea/modernizarea drumurilor comunale, forestiere, agricole, alte categorii; d) Lucrări de execuție diguri, de amenajare a albiilor râurilor; e) Investiții pentru înființarea/dezvoltarea infrastructurii, serviciilor și altor facilități în zonele tranzitate de autostrada Pitești-Sibiu, cum ar fi: depozite în imediata vecinătate, parcuri industriale, unități de cazare și parcare, crearea unor rețele rutiere de legătură între Mun. Râmnicu Vâlcea și autostrada ce va tranzita tronsonul Runcu - Dăești - Rm. Vâlcea.	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale ADI-uri GAL-uri	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Lucrări de reabilitare infrastructură de bază Lucrări de reabilitare poduri/ podețe/ tuneluri/drumuri comunale/forestiere etc. Lungimea (km) rețelei de distribuție și canalizare reabilitată Nr. obiective de infrastructură reabilitate

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
				Nr. de studii elaborate pentru proiecte de amenajări hidrotehnice
Direcția strategică 3.3. Dezvoltarea urbană durabilă prin reabilitarea zonelor urbane				
3.3.1. Creșterea sustenabilității transportului public urban prin investiții	a) Promovarea unui transport urban eficient și accesibil prin investiții în modernizarea transportului public urban; b) Dezvoltarea, reabilitarea, modernizarea, extinderea infrastructurii de transport urban și periurban: străzi orășenești, mijloace de transport ecologic și infrastructura tehnică aferentă; c) Achiziționarea de material rulant electric/ecologic pentru operatorii de transport public urban; d) Construirea/ modernizarea/ reabilitarea depourilor aferente transportului public sustenabil;	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Investiții în modernizarea transportului public urban Investiții în dezvoltarea, reabilitarea, modernizarea, extinderea infrastructurii de transport urban și periurban: străzi Lungimea totală a străzilor urbane și periurbane reabilite (km) Nr. mijloace de transport ecologice achiziționate Nr. de depouri construite/ modernizate/ reabilite

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
3.3.2. Realizarea de investiții în vederea creșterii eficienței energetice	a) Reabilitarea, modernizarea și eficientizarea sistemului de iluminat public și a rețelelor de alimentare cu energie; b) Eficiența energetică a clădirilor și utilităților publice (iluminat, transport etc.); c) Dezvoltarea rețelelor de utilități publice și asigurarea accesului populației și agenților economici la această infrastructură: rețele de apă-canal, gaze, electricitate, agent termic, inclusiv în spațiul periurban;	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Investiții în modernizarea sistemului de iluminat public, eficiența energetică a clădirilor Rețele de utilități publice și servicii dezvoltare Ponderea clădirilor publice reabilitate energetic Ponderea de localități racordate la sistemele de apă/canalizare Ponderea gospodăriilor deservite de rețelele noi/modernizate de apă potabilă și canalizare Nr. de consumatori conectați la rețelele de apă potabilă Nr. de stații de epurare Nr. de gospodării conectate la rețeaua de gaze naturale

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
3.3.3 Reabilitarea și extinderea zonelor verzi din mediul urban	a) Identificarea zonelor cu impact vizual negativ și pregătirea în vederea transformării în spații verzi; b) Elaborarea de studii de amenajare peisagistică pentru zonele urbane cu accent pe dezvoltarea zonele verzi; c) Plantarea de arbori și arbuști în scopul reducerii poluării fonice, prevenirii eroziunii solului, reducerii poluării.	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de zone cu impact vizual negativ reabilite și transformate în zone verzi Studii de amenajare peisagistică Nr. de arbori plantați Suprafețe (mp) plantate în scop de protecție
3.3.4. Dezvoltarea zonelor de agrement, culturale și sportive	a) Amenajarea unor spații de campare, sate de vacanță, inclusiv parcări amenajate pentru rulote (ex. Cartierul Ostroveni); b) Construirea unui Complex de agrement acvatic - Aquaparc și bazin olimpic; c) Amenajarea parcurilor, cu trasee de promenadă, alergare în aer liber, piste pentru biciclete, puncte de belvedere; d) Punerea în valoare a luciului de apă și amenajarea de spații de joacă pentru copii, tineri și adulți, în vecinătatea acestora (debarcader, hidrobiciclete, locuri de picnic și locuri de pescuit); e) Analiza posibilității de realizare amenajări pentru agrement nautic pe râul Olt, pe lacurile de acumulare Călimănești și Turnu, în măsura în care aceste activități sunt permise;	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Zone de agrement, culturale și sportive dezvoltate/ amenajate Nr. spații de campare și parcări pentru rulote Nr. sate de vacanță Nr. baze de agrement Nr. parcuri amenajate pentru agrement Nr. km piste pentru biciclete Nr. puncte de belvedere amenajate Nr. proiecte de amenajare în scopuri de agrement al luciului de apă

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
3.3.5. Conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și construit	a) Accesarea de fonduri în vederea realizării proiectelor de restaurare/ revitalizare a patrimoniului natural și construit; b) Dezvoltarea de studii și proiecte pentru revitalizarea durabilă a patrimoniului construit; b) Organizarea de evenimente de promovare a obiectivelor de patrimoniu (material, imaterial etc);	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de proiecte accesate și implementate Nr. de evenimente organizate Nr. de studii realizate
Direcția strategică 3.4. Dezvoltarea unui sistem urban echilibrat și policentric și a unei noi relații oraș-sat				
3.4.1. Susținerea activității polului de dezvoltare Râmnicu Vâlcea și sprijinirea dezvoltării urbane a celorlalte orașe	a) Stabilirea de relații de colaborare cu polii de dezvoltare Sibiu și Pitești, de care municipiul Râmnicu Vâlcea este legat prin coridorul IV Pan –european; b) Susținerea dezvoltării municipiilor și orașelor ca poli de atracție pentru zonele învecinate și motoare ale creșterii economice inteligente; c) Sprijinirea investițiilor în tehnologii nepoluante, în industria prelucrătoare de vârf, în soluții tehnologice de eficiență energetică și energii alternative și a infrastructurii adiacente; d) Implicarea activă a sectorului de cercetare dezvoltare în realizarea de noi produse și tehnologii care să fie integrate în circuitul comercial; e) Sprijinirea dezvoltării activităților economice în arealul Polului; f) Reabilitarea și re tehnologizarea sistemelor urbane de încălzire g) Valorificarea patrimoniului natural și tradițional, cultural și istoric; amenajarea zonelor turistice și de agrement; sprijinirea acțiunilor de protecție a mediului și dezvoltare a spațiilor verzi; h) Reabilitarea și re tehnologizarea sistemelor urbane de încălzire;	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Colaborări socio-economice cu polii de dezvoltare Sibiu și Pitești Măsuri active pentru realizarea direcției strategice propuse Nr. de parteneriate realizate Strategii de dezvoltare locale elaborate, corelate cu principiile creșterii economice inteligente

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
3.4.2. Dezvoltarea durabilă prin realizarea strategiei de dezvoltare teritorială și a planurilor de mobilitate urbană	a) Elaborarea planurilor de mobilitate urbană durabilă și strategiei de dezvoltare teritorială	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Plan de mobilitate realizat Strategie de dezvoltare teritorială elaborată Nr. proiecte elaborate
Direcția strategică 3.5. Îmbunătățirea managementului sistemului de gestionare a deșeurilor				
3.5.1. Planificarea strategică a gestionării deșeurilor	a) Dezvoltarea infrastructurii privind deșeurile și a serviciilor bazată pe ierarhia deșeurilor; b) Valorificarea eficientă a resurselor materiale și energetice din deșeuri, însoțită de reducerea cantității de deșeuri depozitate și a depozitelor de deșeuri c) Transformarea deșeurilor într-o resursă, potrivit Foii de parcurs a UE privind utilizarea eficientă a resurselor; d) Planificare strategică la nivelul județean a gestionării deșeurilor pentru completarea/realizarea investițiilor necesare îndeplinirii obiectivelor europene în domeniu; e) Valorificarea deșeurilor industriale nepericuloase (cenușă, zgură) și a celor din construcții sau demolări;	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice Agenția pentru Protecția Mediului Operatori specializați	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Infrastructură privind deșeurile dezvoltată Resurse materiale și energetice valorificate Deșeuri industriale valorificate
3.5.2. Dezvoltarea sistemelor integrate de gestionare a deșeurilor și substanțelor periculoase	a) Accelerarea realizării sistemelor integrate de gestiune a deșeurilor, inclusiv prin îmbunătățirea absorbției fondurilor europene; b) Extinderea și îmbunătățirea sistemelor de colectare selectivă a deșeurilor; c) Creșterea cantității de deșeuri intrate în circuitul de reciclare; d) Îmbunătățirea capacității instituționale în domeniul managementului chimicalelor;	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice Operatori specializați	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de proiecte de realizare a sistemelor integrate de gestiune a deșeurilor implementate Creșterea cantității de deșeuri reciclate

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>e) Menținerea echilibrului ecosistemelor prin limitarea activităților nocive și încurajarea activităților tradiționale, în zone naturale și în mediul rural;</p> <p>f) Dezvoltarea sistemelor integrate de gestionare a deșeurilor, cu accent pe colectarea selectivă și valorificarea deșeurilor reciclabile și a biodeșeurilor;</p> <p>g) Închiderea depozitelor de deșeuri neconforme și acoperirea lor cu strat vegetal;</p> <p>h) Implementarea serviciilor de salubritate cu colectarea selectivă a deșeurilor în zonele rurale, inclusiv cele izolate;</p> <p>i) Realizarea sistemelor zonale pentru colectarea și transportul deșeurilor;</p> <p>j) Închiderea depozitelor de deșeuri neconforme;</p> <p>k) Asigurarea protecției peisajului natural și cultural prin revitalizarea zonelor degradate (zootehnice, industriale, miniere etc.);</p>	<p>Agenția pentru Protecția Mediului</p>		<p>Depozite de deșeuri neconforme închise</p> <p>Zone degradate revitalizate (reconstruite ecologic)</p>
Direcția strategică 3.6. Prevenirea și reducerea efectelor negative asupra mediului ale activităților industriale, agricole, edilitare, activităților de transport				
<p>3.6.1. Gestionarea resurselor de apă și controlul poluării industriale</p>	<p>a) Reducerea nivelului de zgomot și vibrații în zonele rezidențiale;</p> <p>b) Prevenirea și controlul poluării industriale prin: asigurarea investițiilor necesare pentru îndeplinirea angajamentelor stabilite în <i>Tratatul de Aderare a României la UE</i>; adoptarea de către industrie a celor mai bune tehnici disponibile, în temeiul Directivei privind emisiile industriale; intensificarea controlului aplicării legislației în domeniu.</p>	<p>Agenția pentru Protecția Mediului Autorități ale administrației publice</p>	<p>Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Măsuri de gestionare a resurselor de apă și de control a poluării industriale</p> <p>Nr. de instalații de depoluare a factorilor de mediu</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>c) Reducerea emisiilor de NOx și alți poluanți specifici transporturilor rutiere;</p> <p>d) Reducerea emisiilor de poluanți în aer prin implementarea celor mai bune tehnici disponibile, coroborat cu controlul aplicării acestora;</p> <p>e) Reducerea traficului urban poluant;</p> <p>f) Implementarea de acțiuni de gestionare a resurselor de apă, inclusiv elaborarea de strategii, dar mai ales o politică a apei pentru situații de secetă, pentru o utilizare eficientă a apei.</p>			<p>Nr. de agenți economici care au introdus tehnologii curate în vederea reducerii noxelor și poluării</p>
<p>3.6.2. Protecția solului și subsolului</p>	<p>a) Reducerea suprafețelor siturilor contaminate, reducerea efectelor de hazard geologic natural și antropic;</p> <p>b) Reducerea și înlăturarea acțiunilor dăunătoare cadrului natural (pășunatul excesiv, exploatarea irațională a fondului forestier, construcțiile de microhidrocentrale, depozitarea ilegală de deșeuri, a turismului necontrolat ș.a.)</p> <p>c) Reducerea poluării solului, a apelor și a aerului produsă de activități industriale, trafic rutier, deversarea apelor uzate, depozitarea neadecvată a deșeurilor menajere;</p> <p>c) Controlul construcției de microhidrocentrale (prevenirea „mutilării” peisajul în perioada de construcție) și limitarea construirii acestora în zone protejate sau în imediata lor vecinătate;</p> <p>d) Realizarea lucrărilor de prevenire și combatere a fenomenelor de versant prin reîmpăduriri, reabilitări ale cursurilor de apă afectate de calamități, amenajarea torenților, lucrări de stabilizare și protecție a terenurilor împotriva alunecărilor, lucrări de combatere a eroziunii solului;</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale Agenția pentru Protecția Mediului</p>	<p>Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Măsuri de protecție a solului și subsolului Suprafețe reîmpădurite și împădurite (ha) Gradul de reducere a poluării Nr. de campanii de conștientizare a efectelor activității antropice în exces</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>e) Continuarea lucrărilor la râpa de eroziune regresivă la Brădișor, prin compensare de pantă;</p> <p>f) Introducerea în circuit a terenurilor agricole neutilizate/degradate prin împădurirea acestora</p>			
3.6.3. Îmbunătățirea gradului de educare și conștientizare, informare, consultare și participare a tuturor cetățenilor la luarea deciziilor privind mediul	<p>a) Conștientizarea cetățenilor cu privire la protecția mediului;</p> <p>b) Promovarea educației ecologice, stabilirea unui parteneriat cu Ministerul Educației și Cercetării Științifice pentru introducerea de curricule specifice;</p> <p>c) Sprijinirea organizațiilor neguvernamentale în procesul de conștientizare a cetățenilor cu privire la protecția mediului;</p> <p>d) Asigurarea unei mai mari transparențe a procesului de luare a deciziei;</p> <p>e) Dinamizarea comunicării cu societatea civilă.</p> <p>f) Suscitarea interesului publicului pentru educație (cultură a naturii);</p> <p>g) Consultarea publicului în vederea obținerii participării directe în domeniul protecției naturii;</p>	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale Agenția pentru Protecția Mediului	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. acțiuni organizate pentru educarea, conștientizarea, informarea și consultarea cetățenilor Nr. de proiecte de mediu mediatizate Nr. programe de educație ecologică
Direcția strategică 3.7. Protejarea mediului prin creșterea producției de energie din surse regenerabile				
3.7.1. Identificarea potențialului energetic al județului Vâlcea	Elaborarea de studii de identificare a potențialului energetic din județul Vâlcea	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale Agenția pentru Protecția Mediului	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Studii de identificare a potențialului energetic

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
3.7.2. Promovarea producerii energiei pe bază de resurse regenerabile	a) Valorificarea produselor secundare ale stațiilor de epurare, pretabile la utilizarea ca îngrășământ natural; b) Dinamizarea producerii de biogaz pentru convertirea în energie electrică și termică; c) Încurajarea producerii și distribuției de energie electrică și termică din surse de energie regenerabile (biomasă, energie geotermală etc).	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale Agenția pentru Protecția Mediului	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Surse noi de producere a energiei Nr. de proiecte implementate pentru utilizarea surselor de energie alternativă, regenerabilă
Direcția strategică 3.8. Menținerea speciilor și habitatelor din ariile naturale protejate/ parcuri / rezervații într-un stadiu favorabil de conservare				
3.8.1. Întocmirea, aprobarea și punerea în aplicare a planurilor de management și regulamentelor zonelor protejate constituite la nivelul județului Vâlcea	a) Identificarea zonelor naturale care pot fi declarate protejate și elaborarea de planuri de management și regulamente pentru protejarea și conservarea speciilor protejate; b) Întocmirea, aprobarea și punerea în practică a planurilor de management în zonele protejate care nu dețin astfel de planuri.	Consiliul Județean Vâlcea Autorități publice locale Agenția pentru Protecția Mediului Administratorii/ custozii ariilor naturale protejate	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Zone naturale incluse în rețeaua Natura 2000 Planuri de management și regulamente elaborate și implementate Cartări ale elementelor floristice și faunistice rare
Direcția strategică 4.1. Creșterea contribuției turismului la dezvoltarea durabilă a județului Vâlcea, prin măsuri de promovare integrată, prin asigurarea unei oferte adaptate, bazată pe valorificarea superioară a potențialului natural și antropic				
4.1.1. Creșterea accesului, prin investiții publice, la obiectivele de patrimoniu cultural și arhitectural	a) Amenajarea accesului către obiectivele turistice și zonele din apropierea acestora, prin renovarea și îmbunătățirea siguranței drumurilor existente;	Autorități publice locale Instituții de cultură	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat	Nr. obiective turistice amenajate Nr. de km drumuri modernizați

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>b) Crearea unei infrastructuri publice de mici dimensiuni, cum ar fi grădini publice, zone de petrecere a timpului liber pentru copii, tineri și adulți, toate acestea localizate în apropiere de atracții culturale;</p> <p>c) Modernizarea drumurilor comunale care fac legătura dintre ansamblurile monahale, satele etnografice, pentru a se putea realiza circuite turistice;</p> <p>d) Investiții pentru iluminatul nocturn al pieselor integrate în patrimoniul arhitectural.</p>		Fonduri externe nerambursabile	Nr. de investiții realizate pentru creșterea accesului la obiective culturale
4.1.2. Sprijin pentru inițiativele de valorificare a specificului etnografic și etnic, pentru inițiativele de integrare a ofertei culturale și de organizare de circuite	<p>a) Inventarierea elementelor de patrimoniu imaterial specifice pentru cultura românească și locală, având în vedere valoarea etno-culturală de unică specificitate;</p> <p>b) Sprijinirea inițiativelor locale și județene de organizare a festivalurilor despre tradiția și meșteșugurile locale;</p> <p>c) Sprijinirea creării de inițiative pentru valorificarea diversităților etnice dintr-o perspectivă turistică;</p> <p>d) Inițiative de sprijin pentru valorificarea meșteșugurilor locale;</p> <p>e) Susținerea inițiativelor pentru studierea, protecția, arhivarea elementelor de patrimoniu etnic și etnografic, în cazul în care acestea sunt integrate în cadrul unor măsuri de valorificare turistică;</p> <p>f) Inițiativele de sprijin pentru cooperarea între producătorii de produse/alimente tradiționale și persoanele implicate în perpetuarea moștenirii culturale materiale.</p>	Autorități publice locale Instituții de cultură Operatorii de turism	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de elemente de patrimoniu inventariate Nr. de festivaluri organizate Nr. de inițiative de sprijin pentru valorificarea specificului etnografic și etnic Nr. de circuite create Nr. de parteneriate create pentru valorificarea specificului etnografic și etnic

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>f) Crearea de circuite care să includă patrimoniul cultural, situri arheologice, locuri de interes etnic și etnografic și evenimente;</p> <p>g) Alte inițiative de integrare, cu condiția ca acestea să implice o valoare adăugată substanțială în potențialul de promovare/valorificare a cel puțin 3 atracții turistice și care să fie puse în aplicare de către sau în parteneriat cu organismul responsabil pentru gestionarea atracțiilor turistice în sine.</p>			
<p>4.1.3. Promovarea dezvoltării unui turism durabil, responsabil și de calitate</p>	<p>a) Elaborarea unui studiu în vederea identificării unui brand turistic al județului Vâlcea;</p> <p>b) Dezvoltarea și implementarea unui sistem unitar de marcare a atracțiilor turistice în județ (panouri, hărți turistice pe drumurile naționale și județene, în gări, autogări, de-a lungul șoselei Transalpina etc.) în conformitate cu standardele UE;</p> <p>c) Elaborarea unui plan de marketing turistic la nivel județean, conținând o strategie de promovare a județului pe termen mediu și lung, luând în considerare potențialul turistic al regiunii, structura cererii și raportul cost/beneficiu al posibilelor activități de promovare, cu implicarea pe scară largă a agenților economici din județ și a organismelor publice, ONG-uri, asociații profesionale din regiune, asociații naționale - ANAT (filiala SV Oltenia care are sediul în Râmnicu Vâlcea), ANTREC, AER, AHR;</p> <p>d) Promovarea ofertelor turistice din județ prin includerea acestora în cataloagele touroperatorilor români, creșterea numărului de participanți (agenți economici, primării, prefectura) la bursele de turism naționale și internaționale (sprijinirea participării acestora)</p>	<p>Autorități publice locale Instituții de cultură Operatorii de turism</p>	<p>Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Brand turistic al județului identificat Sisteme de marcare a atracțiilor turistice dezvoltare și implementare Plan de marketing turistic realizat Nr. de participanți la bursele de turism Nr. de promovări ale atracțiilor culturale ale județului Nr. de site-uri de promovare turistică Nr. de agenți economici participanți la târgurile de turism</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>e) Promovare turistică a atracțiilor culturale ale județului, prin crearea de branduri, campanii publicitare, sprijin pentru crearea de site-uri pentru promovarea circuitelor sau grupurilor de atracții turistice;</p> <p>f) Dinamizarea activității în cadrul centrelor de informare turistică din principalele destinații turistice, înființarea Centrului Național de Informare și Promovare Turistică la nivel județean;</p> <p>g) Crearea și actualizarea unui portal web dedicat turismului (în cadrul site-ului la nivel județean), ca instrument major de promovare, informare și efectuare a rezervărilor.</p>			
<p>Direcția strategică 4.2. Crearea unei oferte turistice diversificate, integrate și competitive prin susținerea dezvoltării investițiilor locale, care să conducă la creșterea volumului activității și a circulației turistice, crearea de noi locuri de muncă, îmbunătățirea condițiilor de viață prin diversificarea serviciilor turistice, ameliorarea calității mediului, înfrumusețarea localităților, oferirea unor noi posibilități de agrement și refacere pentru locuitorii județului Vâlcea și pentru turiști</p>				
<p>4.2.1. Sprijin pentru crearea de structuri de cazare sustenabilă, de mici dimensiuni în zonele rurale, pentru modernizarea și restructurarea structurilor existente</p>	<p>a) Încurajarea și sprijinirea investițiilor necesare în vederea dezvoltării unor structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare de tipul eco-pensiunii agroturistice;</p> <p>b) Introducerea modelelor de bune practici în ecoturism (etichetă ecologică, certificare ecoturistică);</p> <p>c) Sprijinirea investițiilor de modernizare și restructurare a structurilor de cazare existente în zonele rurale prin accesarea fondurilor europene</p>	<p>Autorități publice locale Operatori economici GAL-uri</p>	<p>Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de structuri de primire turistică înființate Nr. de structuri de cazare modernizate Nr. de proiecte accesate Nr. de structuri de primire turistică etichetate ecologic</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
<p>4.2.2. Investiții publice locale pentru infrastructura de transport, de management al apei în zonele turistice</p>	<p>a) Ameliorarea și modernizarea drumurilor județene și comunale;</p> <p>b) Realizarea unor regulamente de transport la nivel de destinație turistică și introducerea acestor regulamente în planurile de management ale parcurilor. Acestea vor prevedea: specificarea tipului de vehicule/ambarcațiuni permise, a limitei de viteză, a organismelor de control și a sancțiunilor aplicate;</p> <p>c) Oferirea de soluții alternative de trasee off-road;</p> <p>d) Oferirea unor variante de transport în comun la nivelul destinației turistice; informarea și încurajarea folosirii mijloacelor de transport în comun.</p> <p>e) Sprijin pentru dezvoltarea unui sistem public de furnizare a apei potabile în zonele turistice rurale;</p> <p>f) Crearea de sisteme private de furnizare a apei potabile în mediul rural pentru utilizarea turistică;</p> <p>g) Realizarea unui ghid de bune practici în privința infrastructurii turistice, având în vedere un impact minim al designului, managementul deșeurilor și conservarea energiei. Se va recomanda folosirea materialelor tradiționale și ecologice (în special lemnul) și vor fi subliniate beneficiile aduse de folosirea noilor tehnologii (becuri economice, colectare selectivă a deșeurilor, senzori de mișcare, dușuri cu presiune etc.), care permit importante economii de resurse naturale și monetare;</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea Autorități publice locale Operatori economici GAL-uri</p>	<p>Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de km de drumuri județene și comunale modernizată Regulament de transport / destinație realizat Trasee de off-road realizate Mijloace de transport în comun pentru destinații turistice Investiții realizate pentru infrastructura de management a apei, a deșeurilor în zonele turistice Sisteme de colectare și reciclare a deșeurilor Ghid de bune practici realizat</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>h) Implementarea unei tehnici de management al vizitatorilor și introducerea acesteia în planurile de management al destinațiilor; una dintre cele mai eficiente metode folosite în procesul de planificare a vizitării în cadrul acestor areale este zonarea turistică, care permite celor responsabili cu administrarea teritoriului să atragă turiștii spre arealele de interes, să controleze activitățile în aceste areale și să devieze vizitatorii din arealele sensibile.</p>			
<p>4.2.3. Investiții pentru creșterea și valorificarea gradului de atractivitate pentru puncte de interes locale</p>	<p>a) Realizarea de proiecte privind punerea în valoare a creației artisanale și artei olăritului și prelucrării lemnului; b) Sprijin acordat valorificării de produse naturale, ecologice (castane, nuci, fructe de pădure, ciuperci); c) Sprijin acordat pentru crearea de centre de producție, expunere și comercializare a produselor artisanale, textile din borangic, in, cânepă, țesături din lână și păr de capră, ceramică, lemn etc.; d) Înființarea și sprijinirea unor grupuri de mici producători locali; e) Promovarea unor centre de creație populară recunoscute la nivel național; f) Dezvoltarea ofertei de produse ecoturistice realizate de comunitățile locale prin sprijinul acordat pentru menținerea și perpetuarea obiceiurilor tradiționale specifice destinațiilor cu potențial ecoturistic; g) Susținerea înființării unor spații destinate valorificării produselor de artizanat și a altor produse specifice realizate în cadrul comunității locale;</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea Autorități publice locale Operatori economici GAL-uri Centre de promovare Agenții de turism</p>	<p>Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de proiecte de punere în valoare a creației artisanale Nr. de centre de producție/ comercializare înființate Nr. de măsuri de sprijin pentru valorificarea atractivității punctelor de interes locale Nr. de trasee tematice înființate Nr. de agenții de turism care comercializează produse de ecoturism și turism rural;</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>h) Sprijin pentru investițiile proprietarilor care aleg să își restructureze/construiască o clădire în stilul arhitectural, tradițional vâlcean;</p> <p>i) Sprijin pentru crearea traseelor tematice și pentru investițiile conexe acestora (ghiduri, indicatoare de circulație, indicatoare pentru magazine/ferme, etc.).</p> <p>j) Stimularea extinderii rețelei de agenții de turism locale care distribuie produse ecoturistice și de turism rural;</p> <p>k) Activități de conștientizare a tur-operatorilor naționali privind avantajele distribuției produsului ecoturistic prin organizarea de workshop-uri și vizite de studiu;</p> <p>l) Realizarea de parteneriate cu tur-operatori străini specializați pe turism de nișă, agroturism și ecoturism; realizarea de parteneriate cu organizații de promovare a ecoturismului și turismului rural din străinătate;</p> <p>m) Dezvoltarea sistemelor de rezervare on-line proprii sau prin integrarea în cadrul unuia dintre sistemele majore de distribuție on-line.</p>			<p>Nr. de parteneriate încheiate cu agenții de turism tour-operatoare străine care promovează județul Vâlcea</p> <p>Nr. de structuri turistice noi, de mici dimensiuni</p>
<p>4.2.4. Valorificarea superioară a potențialului turistic balnear de relaxare, SPA și medical</p>	<p>a) Integrarea stațiunilor balneare vâlcene în cadrul circuitului tematic "Ruta orașelor termale" în cadrul programului de dezvoltare a rutelor culturale europene în România.</p> <p>b) Refacerea instalațiilor de forare, captare, transport a apelor minerale, izvoarelor, denisiparea și curățarea periodică a forajelor, realizarea de noi prospecțiuni geologice pentru găsirea de noi surse hidrominerale pentru păstrarea unui debit relativ constant;</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea Autorități publice locale Operatori economici GAL-uri Centre de promovare</p>	<p>Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de stațiuni balneare incluse în circuite tematice</p> <p>Nr. de instalații refăcute</p> <p>Noi surse hidrominerale identificate</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>c) Realizarea periodică de buletine de analiză fizico-chimice și biologice pentru calitatea apelor minerale și trecerea în conservare a celor care nu mai corespund din punct de vedere calitativ și terapeutic;</p> <p>d) Modernizarea rețelei tehnico-edilitare din toate stațiunile balneare cu asigurarea preluării apelor uzate și epurarea acestora;</p> <p>e) Extinderea posibilităților de tratament prin mijloace alternative și neconvenționale, naturiste, fitness;</p> <p>f) Reabilitarea structurilor de cazare și alimentație care au statut de monumente istorice și păstrează specificul arhitectural-urbanistic din stațiunea balneară;</p> <p>g) Crearea de structuri de cazare noi, care respectă standardele locale arhitecturale existente;</p> <p>h) Extinderea amenajărilor pentru activități sportive ușoare și de agrement în aer liber, în spații închise pentru a acoperi cerințele de recreere și divertisment pe toată durata anului;</p> <p>i) Derularea unor proiecte privind modernizarea parcurilor balneare din stațiuni și extinderea infrastructurii turistice de agrement.</p>	<p>Agenții de turism</p>		<p>Rețele tehnico-edilitare modernizate</p> <p>Puncte balneare noi în județ</p> <p>Structuri de cazare și alimentație reabilite</p> <p>Structuri de cazare nou create</p> <p>Nr. de locuri de cazare nou create (extindere)</p> <p>Nr. de sosiri turistice</p> <p>Nr. de înnoptări turistice</p> <p>Durata medie a sejurului</p> <p>Amenajări pentru activități sportive noi</p> <p>Nr. de proiecte derulate pentru modernizarea parcurilor balneare</p> <p>Nr. de evenimente care să îmbine turismul cultural și de afaceri cu turismul balnear</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
				Nr. circuite tematice care să includă mai multe stațiuni balneare
4.2.5. Dezvoltarea potențialului pentru turism activ și orientat spre natură	<p>a) Construirea/reabilitarea căilor ce asigură accesul la punctele de schi, cabane, rafting etc, considerând respectarea deplină a caracteristicilor de mediu din aceste zone;</p> <p>b) Construirea infrastructurii necesare pentru asigurarea siguranței turiștilor activi (platforme de aterizare pentru elicoptere, adăposturi, baze de tratament);</p> <p>c) Crearea unei infrastructuri de bază (apă, canalizare, deșeuri, energie electrică) în satele cu o prezență ridicată a atracțiilor turistice pentru turiștii activi;</p> <p>d) Amenajarea unor parcări în apropierea locurilor de atracție – cu toalete ecologice, sistem de management al deșeurilor, panouri informative și de avertizare;</p> <p>e) Înființarea unei rețele de comunicare și intervenție rapidă în zona montană (dispecerat integrat de alarmare și comunicare interactivă între unități de intervenție: poliție, jandarmerie, ambulanță – 112, pompieri, protecția civilă, gardieni publici, salvamont, spital de urgențe etc.);</p> <p>f) Îmbunătățirea sistemului de semnalizare a principalelor trasee rutiere de tranzit, din punct de vedere al distanțelor și siguranței, cu panouri în limbile română și engleză;</p> <p>g) Includerea cerințelor de refacere și extindere a traseelor de drumeție în planurile de dezvoltare turistică durabilă elaborate de administratorii zonelor protejate;</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea</p> <p>Autorități publice locale</p> <p>Operatori economici</p> <p>GAL-uri</p> <p>Centre de promovare</p> <p>Agenții de turism</p> <p>Instituții publice cu atribuții în domeniu</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de acțiuni realizate pentru dezvoltarea potențialului pentru turismul activ</p> <p>Nr. parcări amenajate în apropierea obiectivelor turistice naturale</p> <p>Nr. de programe ecoturistice</p> <p>Grad de acoperire cu marcaje pe trasee turistice, panouri informative</p> <p>Nr. de sosiri turistice</p> <p>Nr. de înnoptări turistice</p> <p>Durata medie a sejurului</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>h) Dezvoltarea unei infrastructuri ecoturistice specifice la nivelul parcurilor naționale din regiune care să permită lărgirea gamei de servicii oferite fără un impact negativ asupra mediului;</p> <p>i) Realizarea infrastructurii și facilităților de vizitare și informare la nivelul destinațiilor cu potențial ecoturistic.</p> <p>j) Amenajarea unor centre de vizitare prevăzute cu săli de prezentare a unor filme privind zona respectivă;</p> <p>k) Refacerea traseelor turistice existente și amenajarea altor noi trasee;</p> <p>l) Amenajarea punctelor (foișoarelor) de observare și a punctelor de belvedere – cu panouri de interpretare, infrastructură de observare;</p> <p>m) Amenajarea unor locuri de campare - cu delimitarea zonelor, panouri informative și de avertizare, vetre pentru foc etc.;</p> <p>n) Amenajarea / refacerea unor refugii montane și a unor cabane turistice – acolo unde lungimea traseelor turistice impune asemenea lucru;</p> <p>o) Crearea marcajelor turistice și a circuitelor pentru dezvoltarea cicloturismului în regiune;</p> <p>p) Investiții specifice pentru practicarea alpinismului și escaladei;</p> <p>r) Dezvoltarea/modernizarea infrastructurii specifice privind dezvoltarea integrată prin optimizarea domeniului schiabil (Vidra-Voineasa);</p>			

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>s) Construirea de pontoane și debarcadere pe râul Olt și lacurile Turnu și Călimănești, împreună cu amenajarea lor specifică pentru practicarea sporturilor nautice;</p> <p>t) Investiții specifice pentru a practica schiul, snow boarding-ul și activitățile asociate acestora, inclusiv echipamente pentru crearea zăpezii artificiale;</p> <p>u) Realizarea unor trasee speciale (tematice, ecvestre, de biciclete, de schi fond, tracking, photo-hanting, punți suspendate etc.) cu locuri de popas, panouri informative și de interpretare, săgeți de orientare;</p> <p>v) Dezvoltarea de produse turistice complementare în vederea diversificării și creșterii atractivității ofertei turistice (spre exemplu rafting, parapantă, speoturim, turism cinegetic);</p> <p>w) Investiții privind drumul de acces pentru cicloturiști către stațiunile balneare ("Turul de ciclism al stațiunilor vâlcene", "Turul bisericilor din Oltenia de nord" etc.)</p> <p>x) Realizarea de investiții noi în structuri de cazare în zona domeniului schiabil;</p> <p>y) Investiții în telegondole în zonele cu potențial turistic (ex. zona Călimănești –Telegondolă până la vârful Cozia).</p>			
4.2.6. Dezvoltarea potențialului turistic al zonelor urbane	<p>a) Investiții pentru dezvoltarea și modernizarea capacității de cazare din zonele urbane;</p> <p>b) Îmbunătățirea calității serviciilor de cazare în cadrul structurilor de primire turistică și a bazei de agrement și tratament (inclusiv centre de tip SPA) cu respectarea standardelor arhitecturale specifice arealului turistic de proveniență;</p>	Consiliul Județean Vâlcea Autorități publice locale Operatori economici	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de investiții în modernizarea și dezvoltarea capacității de cazare din zonele urbane Nr. de centre de conferință înființate

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>c) Sprijinirea creării și dezvoltării structurilor de asistență de afaceri în turism (incubator de afaceri), dezvoltarea serviciilor specifice turismului de afaceri și de evenimente;</p> <p>d) Crearea de centre de conferințe în orașele unde nu există astfel de structuri;</p> <p>e) Investiții pentru reabilitarea centrelor istorice prin: dezvoltarea de programe integrate de reabilitare, modernizare și amenajare a centrelor istorice și prin proiecte integrate cu participarea sectorului privat, utilizând o schemă de ajutor de stat pentru restilizarea magazinelor; realizarea unei infrastructuri inovatoare pentru informarea turistică, astfel încât să fie stimulată explorarea centrelor istorice de către turiști (semnalele optice lizibile, aplicații pentru telefonul mobil); măsuri ce vizează creșterea gradului de valorificare a arealului centrelor istorice de către persoane cu dizabilități, bătrâni și copii.</p> <p>f) Inițiative de integrare a ofertei turistice din zonele urbane în circuite prin: forme de promovare integrată a atractivității unei zone urbane, prin crearea unor web-site-uri oficiale în scop turistic; publicitate integrată a orașelor ca atracții turistice; pregătirea de ghiduri; crearea de sisteme integrate de vânzare a biletelor, inclusiv pentru transport, atracții culturale, evenimente etc.;</p> <p>g) Integrarea și promovarea printr-un circuit turistic regional unic al orașelor vâlcene.</p>	<p>GAL-uri</p> <p>Centre de promovare</p> <p>Agenții de turism</p> <p>Instituții publice cu atribuții în domeniu</p> <p>ONG-uri</p>		<p>Nr. de structuri de asistență în afaceri create</p> <p>Nr. de investiții în reabilitarea centrelor istorice</p> <p>Nr. de circuite turistice ale centrelor urbane create și promovate</p> <p>Nr. de sosiri turistice</p> <p>Nr. de înnoptări turistice</p> <p>Durata medie a sejurului</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
4.2.7. Crearea de circuite turistice tematice și inter-tematice	<p>a) Dezvoltarea turismului cultural și religios prin integrarea resurselor din județ în circuitul turistic regional care promovează tradiția culturală și etnografică tipică din regiunea istorică a Olteniei;</p> <p>b) Inițierea unor programe turistice tematice culturale, religioase (pelerinaje ale creștinilor la mănăstiri - Cozia, Horezu, Bistrița, Arnova etc., pelerinaje ale adepților altor religii etc.), istorice (legate de voievozi, daco-romanitate, etc), pe lângă dezvoltarea structurilor turistice adecvate în localitățile vizitabile;</p> <p>c) Integrarea în circuitele turistice a evenimentelor de tipul serbărilor populare;</p> <p>d) Realizarea de materiale de promovare a obiectivelor/circuitelor turistice (broșuri, ghiduri turistice, pliante, CD-uri și DVD-uri turistice de prezentare, bannere, hărți turistice, cataloage, postere și foi volante, fotografii, albume, fotoreportaje, diapozitive, casete, filme cu specific de turism, obiecte de protocol, etc.) și sprijinirea derulării de acțiuni și campanii de promovare, expedierea materialelor promoționale și de protocol în țară și în străinătate etc.;</p> <p>e) Elaborarea unui studiu prin care să fie identificate cele mai bune 2 sau 3 circuite inter-tematice la nivel județean și instrumente adecvate pentru implementarea acestora pe piața turistică (carduri unice de acces către diverse obiective turistice de pe teritoriul județului, bilete comune pentru vizitarea diverselor obiective turistice de pe teritoriul județului etc.);</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea</p> <p>Autorități publice locale</p> <p>Operatori economici</p> <p>GAL-uri</p> <p>Centre de promovare</p> <p>Agenții de turism</p> <p>Instituții publice cu atribuții în domeniu</p> <p>ONG-uri</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de circuite turistice tematice și inter-tematice create ca urmare a acțiunilor propuse</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>f) Dezvoltarea de carduri turistice care să permită vizitarea atracțiilor turistice aferente circuitelor la prețuri promoționale;</p> <p>g) Stabilirea unor caracteristici comune ale rețelei (design, logo, standardele serviciilor oferite, proceduri etc.);</p>			
4.2.8.Dezvoltarea resurselor umane în domeniul turismului	<p>a) Formarea profesională aprofundată a personalului prestatorilor de servicii turistice și a tour-operatorilor pentru practicarea diverselor forme de turism;</p> <p>b) Creșterea nivelului de pregătire al ghizilor implicați în turismul cultural, precum și creșterea numărului de ghizi turistici în acest sens, al ghizilor implicați în turismul activ și în natură;</p> <p>c) Perfecționarea profesională a ghizilor din muzee, colecții și case memoriale care să poată oferi și date despre caracteristicile mediului natural și antropic al localității pe teritoriul căreia se află un bun cultural, natural, sau cu valență turistică;</p> <p>d) Formarea profesională aprofundată și în diverse domenii a prestatorilor de servicii turistice și a tour-operatorilor ce activează în domeniul turismului activ;</p> <p>e) Constituirea unor grupuri de voluntari pentru derularea de activități de conștientizare, implicați activ în activitățile parcurilor (amenajări și reparații trasee turistice, ecologizarea zonelor limitrofe traseelor turistice, a locurilor de campare, inventarieri de floră și faună, refacerea infrastructurii parcurilor etc.) cu efect de conștientizare și educație asupra participanților;</p> <p>f) Implicarea instituțiilor de învățământ în activități de educare și conștientizare a comunităților locale</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea</p> <p>Autorități publice locale</p> <p>Operatori economici</p> <p>GAL-uri</p> <p>Centre de promovare</p> <p>Agenții de turism</p> <p>Instituții publice cu atribuții în domeniu</p> <p>ONG-uri</p> <p>Furnizori de formare profesională</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de persoane formate în domeniul turismului</p> <p>Nr. de ghizi turistici locali și specializați instruiți</p> <p>Nr. de rangeri instruiți pentru ecoturism în parcurile naționale Buila - Vânturarița și Cozia</p> <p>Nr. de voluntari implicați în activități specifice</p> <p>Nr. de instituții de învățământ implicate în activități de educare și conștientizare</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
Direcția strategică 4.3. Creșterea participării cetățenilor la o viață culturală atractivă, dinamică și conectată la valorile culturale naționale și internaționale				
4.3.1. Sprijinirea participării cetățenilor la o viață culturală și artistică atractivă în mediul rural și urban	<p>a) Promovarea ofertelor culturale în mediul urban și rural;</p> <p>b) Diversificarea operatorilor culturali prin înființarea de formații de dansuri, ansambluri folclorice, grupuri vocale, coruri etc.;</p> <p>c) Sprijinirea schimburilor culturale intercomunale în județ și în afara județului;</p> <p>d) Promovarea folclorului autentic prin festivaluri – concurs pe genuri de artă care să devină evenimente culturale;</p> <p>e) Revitalizarea instituțiilor care desfășoară activități tradiționale vizând formarea și promovarea artei (cămine culturale, case de cultură);</p> <p>f) Promovarea activă a ofertei culturale prin canalele media cu accesibilitate mare la cetățeni (audio-video, internet, materiale promoționale, alte forme de promovare);</p> <p>g) Dezvoltarea de facilități pentru promovarea ofertei culturale (spații de promovare, galerii de artă etc.);</p> <p>h) Armonizarea ofertei culturale a diferitelor instituții în vederea evitării suprapunerilor de evenimente culturale;</p> <p>i) Realizarea de materiale de promovare, publicații, albume, cărți poștale, CD, DVD, filme documentare, care să promoveze valorile culturale județene;</p> <p>j) Crearea unei baze de date a evenimentelor culturale pentru a facilita promovarea artelor vizuale și auditive, în special festivaluri tradiționale și evenimente folclorice;</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea</p> <p>Autorități publice locale</p> <p>Centrul Județean pentru Promovarea Culturii Tradiționale Vâlcea</p> <p>ONG-uri</p> <p>Asociații culturale</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de oferte culturale promovate</p> <p>Nr. de localități din mediul urban și rural care au beneficiat de oferte culturale</p> <p>Nr. de formații, ansambluri înființate</p> <p>Nr. de festivaluri organizate</p> <p>Nr. de facilități asigurate pentru activitățile culturale</p> <p>Bază de date cu evenimentele culturale</p> <p>Calendarul anual al evenimentelor</p> <p>Nr. de structuri turistice de agrement și culturale dezvoltate</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>k) Organizarea unor evenimente culturale axate pe tradiții și obiceiuri; editarea unui calendar de evenimente (anual) al județului, în care sunt introduse toate evenimentele de gen cultural, istoric, de artă, folclorice, de muzică, de dans, religioase etc. cu rol de informare și promovare; acțiuni de promovare a localităților care sunt cunoscute prin prisma unor oameni celebri ca puncte de atracție;</p> <p>l) Dezvoltarea structurilor turistice de agrement și culturale (cum ar fi amenajarea unor teatre de vară, amfiteatre în aer liber pentru spectacole, concerte, diferite alte evenimente).</p>			
4.3.2. Îmbunătățirea infrastructurii culturale la nivelul județului	<p>a) Reabilitarea și punerea în valoare a spațiilor culturale existente;</p> <p>b) Construirea unui sediu al Centrului județean al creației populare Vâlcea, cu spații de arhivare și susținere a evenimentelor legate de tradițiile culturale locale;</p> <p>c) Identificarea și punerea în valoare a altor spații neconvenționale cu potențial cultural (exemplu cetăți, conace, parcuri, cartiere, piețe publice, cadru natural etc.);</p> <p>d) Dotarea instituțiilor județene și locale cu echipamente și mijloace moderne care să asigure un standard ridicat de calitate a ofertei culturale;</p> <p>e) Facilitarea diversificării serviciilor conexe ale instituțiilor culturale județene și locale (parcări, spații pentru alimentație, garderobă etc.);</p>		Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de spații culturale reabilite și puse în valoare Nr. de spații cu potențial cultural puse în valoare Nr. instituții dotate cu echipamente și mijloace moderne Nr. de facilități oferite de instituțiile culturale

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
Direcția strategică 4.4. Sprijinirea dezvoltării tuturor actorilor culturali, care să asigure o ofertă culturală diversificată și de calitate				
4.4.1. Asigurarea de condiții pentru dezvoltarea și diversificarea ofertei culturale la nivelul județului	<p>a) Dezvoltarea de programe culturale prin realizarea de spectacole, concerte, expoziții în diferite localități ale județului;</p> <p>b) Sprijin pentru încurajarea culturii scrise în județul Vâlcea;</p> <p>c) Lansări de cărți, întâlniri cu autorii, lectură de carte în școli, publicarea de albume, monografii, cărți, reviste culturale;</p> <p>d) Activități de prezentare a cărților în școli, susținerea financiară a bibliotecilor;</p> <p>e) Sprijinirea dezvoltării artelor vizuale prin realizarea unor spații de producție și expoziționale;</p> <p>f) Sprijin pentru realizarea unor expoziții pentru promovarea artiștilor plastici;</p> <p>g) Organizarea taberelor de creație în județ;</p> <p>h) Organizarea de târguri și festivaluri la nivel de județ, susținerea financiară a unor evenimente cu impact național (festivalul național ”Lăutarul”, festivalul național de creație dramatică, de creație umoristică, de poezie);</p> <p>i) Promovarea mobilității transnaționale a persoanelor care activează în sectorul cultural</p> <p>j) Încurajarea circulației transnaționale a operelor și a produselor culturale și artistice</p> <p>k) Încurajarea dialogului intercultural prin sprijinirea promovării patrimoniului cultural în acțiuni culturale realizate în parteneriat între instituții, organizații, uniunii de creație;</p> <p>l) Punerea în valoare a bogăției patrimoniului cultural material și imaterial al județului;</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea</p> <p>Autorități publice locale</p> <p>Centrul Județean pentru Promovarea Culturii Tradiționale Vâlcea</p> <p>ONG-uri</p> <p>Asociații culturale</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de programe culturale organizate</p> <p>Nr. de biblioteci sprijinite</p> <p>Nr. de expoziții organizate</p> <p>Nr. de tabere de creație organizate</p> <p>Nr de târguri și festivaluri organizate</p> <p>nr. de spectatori la evenimente</p> <p>Nr. de colaborări în domeniul cultural</p> <p>Nr. de studii, cercetări elaborate</p> <p>Nr. de rute culturale promovate</p> <p>Nr. de acțiuni de sprijinire a culturii</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>m) Promovarea internațională a culturii vâlcene prin colaborare cu mediul de afaceri, participarea la schimburi economice și comerciale, târguri;</p> <p>n) Sprijin pentru realizarea de evenimente culturale, schimburi culturale, colaborări, coproducții, conferințe etc. cu impact la nivel regional, național și internațional;</p> <p>o) Realizarea de studii, cercetări, monografii etc. privind patrimoniul cultural imaterial din județ;</p> <p>p) Sprijin pentru activitatea trupelor, ansamblurilor, formațiilor, revistelor școlare, a cenaclurilor copiilor și tinerilor din județul Vâlcea;</p> <p>r) Sprijinirea realizării de către actorii culturali a unor programe de educație culturală pentru copiii și tineri aflați în grădinițe, școli, universități și/sau în alte tipuri de instituții sau organizații;</p> <p>s) Sprijinirea afirmării tinerelor talente prin organizarea sau participarea la festivaluri și concursuri naționale și internaționale;</p> <p>t) Susținerea taberelor de educație și creație culturală pe parcursul vacanțelor școlare;</p> <p>u) Premiera copiilor și tinerilor valoroși, talentați, olimpici, cu rezultate deosebite la nivel național și internațional;</p> <p>v) Sprijinirea dezvoltării armonioase a tinerei generații prin accesul la programe de educație culturală;</p> <p>x) Dezvoltarea profesională a personalului angajat în cultură prin cursuri de perfecționare;</p> <p>z) Încurajarea diversității culturale prin finanțarea acțiunilor culturale realizate de ONG-uri și alte organizații culturale ale minorităților naționale active în domeniul culturii și artei;</p>			

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
Direcția strategică 4.5. Păstrarea și valorificarea bogăției patrimoniului cultural local				
4.5.1. Identificarea locațiilor cu potențial cultural și valorificarea patrimoniului cultural local	<p>a) Punerea în valoare a patrimoniului cultural (mobil, imobil, imaterial), a păstrării tradițiilor și creațiilor populare;</p> <p>b) Identificarea și organizarea unor muzee, case memoriale, puncte muzeale în localitățile cu potențial cultural din județ;</p> <p>c) Încurajarea și promovarea meșteșugurilor tradiționale;</p> <p>d) Încurajarea păstrării autenticității obiceiurilor și portului tradițional;</p> <p>e) Încurajarea dialogului intercultural;</p> <p>f) Sprijinirea localităților cu scopul de a identifica elementele de unicitate și originalitate (în obiceiuri, tradiții, activități meșteșugărești tradiționale și artizanale, activități tradiționale țărănești, activități în grup, activități tradiționale de factură gastronomică etc.);</p> <p>g) Identificarea rutelor culturale la nivel de județ și introducerea acestora în circuitul național, european și internațional.</p> <p>h) Asigurarea protecției peisajului natural și cultural prin revitalizarea zonelor degradate;</p> <p>i) Înființarea de centre multifuncționale pentru promovarea tradițiilor.</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea</p> <p>Autorități publice locale</p> <p>Centrul Județean pentru Promovarea Culturii Tradiționale Vâlcea</p> <p>ONG-uri</p> <p>Asociații culturale</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Acțiuni de valorificare a patrimoniului cultural local</p>
Direcția strategică 4.6. Participarea activă a populației de toate vârstele la activități sportive în scopul ameliorării indicatorilor de sănătate a populației				
4.6.1. Derularea de activități care să determine participarea populației la activități sportive	<p>a) Derularea unor campanii de mediatizare privind rolul sportului în sănătate, în dezvoltarea armonioasă a copilului etc, în presă, la radio, dar mai cu seamă la televiziune;</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea</p> <p>Autorități publice locale</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p>	<p>Nr. de campanii de mediatizare organizate</p> <p>Nr. de competiții sportive organizate</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>b) Stimularea sportului de masă, a sportului pentru toți, a sportului pentru persoane cu handicap și mai cu seamă, a sportului în mediul rural, prin creșterea numărului de competiții și a finanțărilor în aceste domenii, derularea de campanii media de sensibilizare și informare;</p> <p>c) Editare de materiale informative: pliante, afișe, fluturași etc;</p> <p>d) Oferirea unor premii stimulative în cadrul concursurilor de masă prin atragerea unor sponsori cu potențial economic mare;</p> <p>e) Revitalizarea competițiilor școlare și universitare (în și între școli/universități).</p> <p>f) Întărirea rolului și independenței structurilor sportive, dar mai cu seamă a asociațiilor județene pe ramuri de sport;</p> <p>g) Organizarea de activități sportive cu caracter periodic, în special în mediul rural, zonele turistice și nu numai;</p> <p>h) Adaptarea programului de activități în bazele sportive în funcție de grupurile țintă și timpul disponibil al beneficiarilor vizați;</p> <p>i) Creșterea numărului de piste pentru cicloturism</p>	<p>Unități școlare Cluburi sportive ONG-uri</p>	<p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de materiale de informare distribuite Nr. de premii oferite în cadrul concursurilor sportive Nr. de piste pentru cicloturism înființate</p>
<p>Direcția strategică 4.7. Creșterea numărului practicanților, cu precădere în rândul copiilor și tinerilor, în scopul integrării, participării și coeziunii sociale, a formării și dezvoltării ca cetățeni activi, educați și responsabili</p>				
<p>4.7.1. Dezvoltarea de activități care să susțină creșterea numărului de practicanți ai sportului</p>	<p>a) Dezvoltarea de programe sportive tematice - sportul de performanță, sportul școlar, sportul după școală, sportul în vacanță, sportul după programul de muncă, sportul de relaxare – estival;</p> <p>b) Creșterea calitativă și cantitativă a activităților educative sportive;</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea Autorități publice locale Unități școlare Cluburi sportive</p>	<p>Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de programe sportive tematice dezvoltate Nr. de activități educative sportive organizate</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	c) Creșterea numărului de activități sportive în mediul rural, cu precădere a celor de selecție; d) Creșterea numărului de tabere tematice cu profil sportiv (sporturi de echipă, turism montan, orientare, cercetare, ciclism, alpinism etc.);			Nr. de tabere tematice cu profil sportiv organizate
Direcția strategică 4.8. Susținerea sportului de performanță în vederea creșterii calitative și cantitative, a performanțelor interne și internaționale				
4.8.1. Dezvoltarea infrastructurii în domeniul sportului	a) Dezvoltarea bazelor sportive, a dotărilor și echipamentelor sportive (dezvoltarea infrastructurii specifice prin creșterea numărului de terenuri de sport, fotbal, tenis, baschet etc. în mediul urban și rural);	Consiliul Județean Vâlcea Autorități publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de baze sportive dezvoltate
4.8.2. Dezvoltarea activităților care să încurajeze sportul de performanță	a) Instituirea burselor de studii pentru sportivii de performanță și a și a burselor sociale pentru susținerea talentelor sportive reale; burse de specializare pentru antrenori – finanțarea participării la cursuri, stagii de formare și simpozioane internaționale; b) Deschiderea bazelor sportive existente în week-end, în regim de gratuitate pentru susținerea sportului de masă; c) Organizarea de activități pentru creșterea pregătirii antrenorilor, profesorilor și instructorilor, cu precădere a celor din mediul rural; d) Creșterea gradului de valorificare a noutăților științifice din sport: proceduri, know-how, cercetare; e) Creșterea calității actului sportiv și a condițiilor de practicare a sportului;	Consiliul Județean Vâlcea Autorități publice locale Unități școlare Cluburi sportive	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de sportivi care au primit burse de studii Nr. de antrenori care au primit burse de specializare Nr. de facilități acordate practicanților de sport Nr. de activități de încurajare a sportului Nr. de medalii, rezultate olimpice ale sportivilor Surse de fonduri atrase

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	f) Creșterea performanțelor și a rezultatelor sportive (număr de medalii, recorduri etc.); g) Diversificarea acțiunilor de atragere a fondurilor financiare pentru sport;			
Direcția strategică 5.1. Creșterea competitivității sectorului agricol din județ prin modernizarea și integrarea pieței				
5.1.1.Creșterea investițiilor în domeniul agricol, inclusiv conformarea cu cerințele UE și cerințele de calitate	a) Modernizarea și restructurarea fermelor specializate în producția de produse agricole tradiționale (fructe și legume, lapte, carne etc.) precum și alte produse agricole competitive; b) Investiții în tehnologii moderne, în scopul conformării cu cerințele UE și cerințele de calitate; c) Consolidarea cooperării dintre producătorii agricoli și reprezentanții agro-business-ului cu scopul creșterii oportunităților de venit și de a oferi accesul produselor agro-alimentare din județ pe piețele naționale și internaționale d) Investiții în crearea facilităților de depozitare a cerealelor, legumelor și fructelor, vinului, cărnii, brânzeturilor și derivatelor, precum și altor produse în funcție de specificul zonelor din județ.	Autorități publice locale Camera Agricolă Direcția Județeană Agricolă Operatori economici	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de ferme modernizare și restructurate Nr. de investiții în tehnologii moderne Nr. de colaborări în domeniul agricol Nr. de depozite înființate
5.1.2.Facilitarea accesului la piețele de capital pentru fermieri	a) Încurajarea fermierilor să acceseze programele de sprijin a investițiilor; b) Îmbunătățirea accesului fermierilor la capital; c) Reducerea riscurilor agricole prin atenuarea efectelor și asigurarea riscurilor în agricultură; d) Sprijinirea integrării fermierilor în lanțurile de aprovizionare prin facilitarea legăturii acestora cu participanții implicați (supermarket-uri, procesatori etc.);	Autorități publice locale Camera Agricolă Direcția Județeană Agricolă Operatori economici	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de fermieri care au accesat programe de sprijin Nr. de fermieri care au acces la programe de capital Nr. de asociații de producători înființate

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	e) Încurajarea înființării asociațiilor de producători.			Nr. de fermieri care s-au integrat în lanțurile de aprovizionare
5.1.3. Creșterea calității învățământului, cercetărilor științifice și serviciilor în sectorul agricultură	a) Restructurarea și modernizarea bazei de învățământ agricol; b) Restructurare și modernizare bazei de cercetare agricolă și încurajarea colaborării cu mediul privat; c) Acțiuni inovative (cercetare – dezvoltare - inovare) în sectorul agro-alimentar și forestier prin sprijinirea înființării de proiecte-pilot, dezvoltarea de noi produse, practici, procese/tehnologii.	Autorități publice locale Camera Agricolă Direcția Județeană Agricolă Operatori economici Unități de învățământ Centre de cercetare	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Unități de învățământ agricol restructurate și modernizate Bază de cercetare agricolă restructurată și modernizată Nr. de proiecte/ produse noi/ practici/ tehnologii dezvoltate ca urmare a acțiunilor inovative
Direcția strategică 5.2. Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale				
5.2.1. Sprijinirea practicilor de gestionare a terenurilor agricole și a apei	a) Sprijinirea agricultorilor, inclusiv formare profesională a acestora, pentru utilizarea de practici moderne de cultivare a terenurilor prin rotația terenurilor agricole și diversificarea produselor agricole; b) Investiții în drumuri de acces la ferme/terenuri agricole și la exploatații forestiere; c) Construirea și modernizarea drumurilor agricole, cât și lucrările de îmbunătățiri funciare care vizează diminuarea riscului incidențelor fenomenelor naturale periculoase asupra producției agricole și pădurii (sisteme de irigații, lucrări de apărare împotriva inundațiilor, lucrări de corectare a torenților);	Autorități ale administrației publice locale (unități administrativ-teritoriale) Direcția Județeană Agricolă ONG-uri,	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de agricultori sprijiniți Nr. de programe de formare profesională la care au participat agricultorii Nr. km de drumuri de acces la ferme realizate

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>d) Facilitarea accesului la infrastructura de irigare și echipamente moderne;</p> <p>e) Investiții în sisteme de gestionare a resurselor de apă, inclusiv acțiuni pentru asigurarea resurselor de apă în timpul secetei.</p>	<p>Asociații profesionale,</p> <p>Patronate GAL-uri</p> <p>Universități publice și private</p> <p>Întreprinderi, agenți economici</p> <p>Furnizori de FPC autorizați publici și privați</p>		<p>Nr. km de drumuri agricole construite / modernizate</p> <p>Lucrări de îmbunătățiri funciare realizate</p> <p>Investiții în infrastructura de irigare</p> <p>Investiții în sisteme de gestionare a resurselor de apă</p>
5.2.2. Sprijinirea tehnologiilor și produselor ecologice, inclusiv a biodiversității	<p>a) Gestionarea durabilă a resurselor naturale prin furnizarea de tehnologii de producție ecologică și produse ecologice;</p> <p>b) Sprijinirea producției de culturi energetice;</p> <p>c) Identificarea terenurilor agricole de calitate scăzută ori neproductive și împădurirea acestora;</p> <p>d) Identificarea și aplicarea de măsuri de reducere a eroziunii solului.</p>	<p>Organizații sindicale</p> <p>Întreprinderi implicate în economia socială</p> <p>Fermieri ș.a. categorii</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Investiții în tehnologii de producție ecologică</p> <p>Număr de culturi energetice înființate</p> <p>Nr de terenuri împădurite</p> <p>Nr de măsuri de reducere a eroziunii solului implementate</p>
5.2.3. Sprijinirea adaptării și atenuării efectelor schimbărilor climatice	<p>a) Acordarea de asistență producătorilor agricoli în promovarea și adoptarea de tehnologii moderne care să ajute la adaptarea la schimbările climatice;</p> <p>b) Dezvoltarea de instrumente de sprijin a fermierilor împotriva calamităților naturale (fond de asigurare, programe de subvenționare etc.);</p>		<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de măsuri de asistență a producătorilor agricoli</p> <p>Nr. de măsuri de sprijinire a fermierilor</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	c) Identificarea de măsuri pentru a reduce expunerea la riscurile climatice și efectele negative ale calamităților naturale asupra producției agricole;			Nr. de fermieri care au beneficiat de măsuri de reducere a efectelor negative ale calamităților naturale asupra producției agricole
Direcția strategică 5.3. Îmbunătățirea nivelului de trai în mediul rural				
5.3.1. Creșterea numărului de investiții în infrastructura fizică și de servicii din mediul rural	<p>a) Înființarea/extinderea rețelilor de alimentare cu apă și canalizare în localitățile în care nu există;</p> <p>b) Construirea/ modernizarea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, energie electrică, drumuri locale;</p> <p>c) Creșterea atractivității zonelor rurale prin investiții sociale și culturale la nivel local;</p> <p>d) Dezvoltarea infrastructurii de servicii pentru comunitățile rurale;</p> <p>e) Susținerea colaborării între GAL-urile și fermierii din județ, inclusiv între Consiliul Județean și GAL-uri, firme, clustere, ONG-uri, care să aducă o creștere a volumului cifrei de afaceri agregate teritorial prin aceasta formă de cooperare, în beneficiul tuturor părților implicate, precum și creșterea numărului de investiții.</p>	Autorități ale administrației publice locale (unități administrativ-teritoriale)	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	<p>Nr. de km de rețele de alimentare cu apă și canalizare înființate/modernizate</p> <p>Nr. de gospodării racordate la sisteme de alimentare cu apă canalizare</p> <p>Nr. de km de drumuri construite/modernizate;</p> <p>Investiții sociale și culturale, infrastructură de servicii</p>

BIBLIOGRAFIE

1. Acord de Parteneriat România – UE, 2014RO16M8PA001.1.2;
2. Adresa nr.1256/03.02.2015, Consiliul Județean Vâlcea
3. Adresa SC CET Govora SA
4. Anexa 2 la HGR nr.540/2000 privind aprobarea încadrării în categorii funcționale a drumurilor publice și a drumurilor de utilitate privată deschise circulației publice
5. Anexa 3 la HGR nr.540/2000 privind aprobarea încadrării în categorii funcționale a drumurilor publice și a drumurilor de utilitate privată deschise circulației publice
6. Anexa la Hotărârea Consiliului Județean Vâlcea nr.82 din 31.03.2015
7. Anuarul Statistic al județului Vâlcea, 2014, Direcția Județeană de Statistică Vâlcea
8. Anuarul Statistic al județului Vâlcea, 2014, Evoluția numărului de întreprinderi active, Direcția Județeană de Statistică Vâlcea
9. Anuarul statistic al județului Vâlcea, Direcția Județeană de Statistică Vâlcea, 2013, pag. 10, 13;
10. Banca Națională a României, 2014, Publicația anuală “Investițiile străine directe în România în anul 2013”, <http://www.bnr.ro/Publicatii-periodice-204.aspx>.
11. Buletin Statistic Lunar al județului Vâlcea, Direcția Județeană de Statistică Vâlcea, Decembrie 2014
12. Buletin statistic trimestrial în domeniul muncii și protecției sociale, 2014
13. Cadrul Național Strategic pentru dezvoltarea durabilă a sectorului agroalimentar și a spațiului rural în perioada 2014-2020-2030;
14. Carta Albă a IMM-urilor, C.N.I.P.M.M.R, 2013;
15. Centrul Județean Pentru Promovarea și Conservarea Culturii Tradiționale Vâlcea (CJCPCT)
16. EUROPA 2020 O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii, Bruxelles, 3.3.2010, COM(2010) 2020 final;
17. Glăvan V., Nicula V., Contribuția agroturismului montan la dezvoltarea sporturilor de iarnă în Carpații Românești, Vatra Dornei, 2015
18. Hotărârea Consiliul Județean Vâlcea privind aprobarea asocierii județului Vâlcea cu comunele Voineasa și Vaideeni în vederea implementării proiectului „Dezvoltarea infrastructurii de agrement în stațiunea turistică Voineasa, județul Vâlcea”
19. INCDT, Strategia de dezvoltare a ecoturismului în România – faza I și II, București, 2010
20. INCDT, Strategia de dezvoltare a eturismului balnear în România, București, 2010
21. Investițiile străine directe în România în anul 2013”, Banca Națională a României
22. Jurge Claudia, Nicula V., (experți), Studiu privind dezvoltarea turismului în regiunea Sud-Vest Oltenia
23. MDRT, Master Planul privind Dezvoltarea Turismului în România în perioada 2007-2027, București, 2006
24. Nicula V., Spânu Simona, Ciortea G., Ghidul eco-pensiunii agroturistice, Ed. Universității ”Lucian Blaga” Sibiu, 2012, pag. 53
25. Nicula V., Spânu Simona, Ciortea G., Ghidul eco-pensiunii agroturistice, Ed. Ed. Universității ”Lucian Blaga” Sibiu, pag. 94

26. PDR Sud-Vest Oltenia 2014-2020
27. Plan de Amenajare a Teritoriului Județean Vâlcea în Sistem Informațional Geografic, pag.7, 107-108;
28. Planul de Acțiune pentru Mediu, pag.15
29. Planul de dezvoltare regională Sud-Vest Oltenia 2014-2020
30. Planul de Investiții pe Termen Lung-Județul Vâlcea, EPEM Grecial/ISPE România, pag.17
31. Politica agricolă comună a Uniunii Europene
32. Prezentare Agropro Oltenia Cluster, www.adroltenia.ro
33. Prezentare Pol Turism, www.adroltenia.ro
34. Prognoza în profil teritorial 2014-2017
35. Program integrat de gestionare a calității aerului 2008-2013, pag.7;
36. Raport de activitate 2014 al Direcției de Sănătate Publică Vâlcea;
37. Raport de activitate 2014 al Direcției de Sănătate Publică Vâlcea
38. Raport privind evaluarea activității Inspectoratului de Poliție al Județului Vâlcea (2013) , pag.4, <http://vl.politiaromana.ro/ro/ipj-valcea/>;
39. Raport privind starea mediului în județul Vâlcea pe anul 2013, pag.25, 30, 66, 82
40. Registrul General al Comerțului la 31.12.2014, Societăți cu participare străină la capital, www.onrc.ro;
41. Rețeaua unităților de învățământ cu personalitate juridică care funcționează în anul școlar 2014-2015 avizate de Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea
42. Strategia culturală a județului Vâlcea 2008-2013, pag. 8, 14, 45, 56
43. Strategia de dezvoltare a infrastructurii de drumuri și poduri județene în perioada 2007 – 2013, S.C Ecosystem Expert S.R.L , decembrie 2007, pag. 4
44. Strategia de dezvoltare a turismului în județul Vâlcea 2007 – 2013, pag. 8-10, 14
45. Strategia de dezvoltare economico-socială a Municipiului Râmnicu Vâlcea,
46. Strategia de dezvoltare teritorială a României, România policentrică 2035, Coeziune și competitivitate teritorială, dezvoltare și șanse egale pentru oameni, iunie 2014;
47. Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014 – 2020;
48. Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030;
49. Strategia Națională pentru Dezvoltare Regională 2014 – 2020;
50. Strategia privind Educația și Formarea profesională, Perioada de programare 2014-2020;
51. Studiu privind dezvoltarea turismului în regiunea Sud-Vest Oltenia, www.adroltenia.ro
52. Studiu privind stabilirea potențialului socio-economic de dezvoltare al zonelor rurale, Academia de Studii Economice București, 2014

Bibliografie electronică

<http://ec.europa.eu/eurostat/web/products-datasets/-/tec00114>
<http://energie-verde.ro/exemple-de-aplicatii/164-instalatii-si-parcuri-fotovoltaice>
http://indesen.ats.com.ro/baza_date/fotovoltaic.php
<http://oltexpo.ro/>
<http://transalpina.biz/>
<http://vl.politiaromana.ro/ro/informatii-utile/statistici-evaluari>, Coeficienți de criminalitate specifică la nivel de municipiu/ oraș/comună pentru județul Vâlcea pentru anul 2014
<http://vl.politiaromana.ro/ro/ipj-valcea/unitati-teritoriale><http://www.adroltenia.ro>

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI VÂLCEA PENTRU
PERIOADA 2015-2022

<http://www.adroltenia.ro/poli-de-competitivitate/>
<http://www.ancom.ro>
http://www.anpm.ro/anpm_resources/migrated_content/files2/ENERGIA_200910165716890.pdf
<http://www.anpm.ro>;
<http://www.anrsc.ro/>
<http://www.aspjvalcea.ro/site/>;
<http://www.bnr.ro/Publicatii-periodice-204.aspx>;
<http://www.cjvalcea.ro/flandra/index.php>
<http://www.cnp.ro>
<http://www.cnp.ro>, Prognostica în profil teritorial 2014-2017
<http://www.strategia-pentru-dezvoltare-durabila-a-sectorului-agricol>
http://www.mediul_rural_romanesc/evolutii-involutii
<http://statistici.insse.ro/>
<http://www.dadrvl.ro>
<http://www.hidroelectrica.ro>
<http://www.hotelsofianu.ro/ro/galerie-de-arta.html>
<http://www.madr.ro>
<http://www.mcsi.ro/Minister/Proiect-Ro-NET/Proiecte/Proiectul-Ro-NET>
<http://www.mts>
<http://www.primariavalcea.ro>;
<http://www.resin.ro/index.htm>
http://www.ciechgroup.com/RO/GrupaCiech/SC_Uzinele_Sodice_Govora/Pagini/USC_Govora.aspx
<http://www.riverplaza.ro/cinema.php>
<http://www.scdvv-dragasani.ro/rezultate>
<http://www.ucv.ro/cercetare/centre/statiuni.php>
<http://www.valcea.insse.ro/main.php?lang=fr&pageid=508>

STRATEGIA DE DEZVOLTARE
ECONOMICO-SOCIALĂ A
JUDEȚULUI VÂLCEA 2015-2022

Varianta supusă consultării publice
Iunie-Iulie 2015

CUPRINS

Preambul.....	3
CAPITOLUL I. CADRUL NATURAL	6
1.1. Așezare geografică, suprafață și frontiere.....	6
1.2. Geomorfologia Teritoriului (Relief, Rețeaua hidrografică, Solul, Subsolul)	7
1.3. Clima, vegetația și fauna.....	10
CAPITOLUL II. COMPETITIVITATE ECONOMICĂ, CERCETARE, DEZVOLTARE, INOVARE.....	12
2.1. Cadrul general și structura economiei.....	12
2.2. Investițiile străine și comerțul exterior	16
2.3. Industrie și Construcții.....	19
2.4. Servicii	27
2.5. Activități de Cercetare, Dezvoltare, Inovare (CDI)	27
2.6. Activități de sprijin pentru afaceri	30
CAPITOLUL III. RESURSE UMANE, SĂNĂTATE, EDUCAȚIE, SERVICII SOCIALE ȘI ADMINISTRAȚIE	31
3.1. Populația	31
3.2. Forța de muncă.....	42
3.3. Sistemul de educație și învățământ	48
3.4. Sistemul de sănătate.....	51
3.5. Servicii sociale.....	56
3.6. Administrația publică.....	62
CAPITOLUL IV. INFRASTRUCTURA, DEZVOLTARE URBANĂ ȘI MEDIU	67
4.1. INFRASTRUCTURA	67
4.1.1. Infrastructura de transport.....	67
4.1.2. Alimentarea cu apă	71
4.1.3. Rețeaua de canalizare și epurare ape uzate	72
4.1.4. Termoficare.....	72
4.1.5. Alimentare cu gaze naturale.....	73
4.1.6. Energie electrică și surse alternative de energie	74
4.1.7. Poștă și telecomunicații.....	78
4.2. DEZVOLTARE URBANĂ	79
4.2.1. Rețeaua de localități.....	79
4.2.2. Activitatea întreprinderilor.....	82
4.2.3. Dezvoltarea infrastructurii	84
4.2.4. Fondul de locuințe.....	87
4.2.5. Spații verzi	88
4.2.6. Dezvoltarea serviciilor publice	89
4.2.7. Sănătate	89
4.2.8. Siguranță publică	91
4.2.9. Educație.....	93

4.3. PROTECȚIA MEDIULUI.....	95
4.3.1 Calitatea factorilor de mediu.....	95
4.3.2. Gestionarea deșeurilor	99
4.3.3. Zone protejate și biodiversitate	106
4.3.4. Riscul de mediu.....	110
CAPITOLUL V. TURISMUL, CULTURA ȘI SPORTUL.....	112
5.1. Turismul.....	112
5.2. Cultura.....	122
5.3. Activități sportive.....	127
CAPITOLUL VI. AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ	128
6.1. Agricultură	128
6.2. Dezvoltarea rurală.....	138
CAPITOLUL VII. ANALIZA SWOT PE DOMENII.....	141
7.1. Competitivitate economică, cercetare-dezvoltare-inovare.....	141
7.2. Resurse umane, educație, sănătate, servicii sociale și administrație.....	143
7.3. Infrastructură, dezvoltare urbană și mediu.....	152
7.4. Turism, cultură și sport	157
7.5. Agricultură și dezvoltare rurală	163
CAPITOLUL VIII. CONTEXTUL EUROPEAN, NAȚIONAL ȘI REGIONAL	167
8.1. Cadrul strategic la nivel european.....	167
8.2. Cadrul strategic la nivel național	173
8.3. Cadrul strategic regional	189
CAPITOLUL IX. VIZIUNE, OBIECTIVE, PRIORITĂȚI, MĂSURI	191
9.1. Viziunea de dezvoltare a județului Vâlcea.....	193
9.2. Obiectivul general, obiective strategice, priorități și măsuri	195
CAPITOLUL X. PLANUL DE ACȚIUNE	204

Preambul

Cele două componente importante ale dezvoltării (economia și populația) evidențiază traiectorii de dezvoltare ce pot fi influențate prin formularea unor politici teritoriale care să răspundă nevoilor actuale de dezvoltare. Fie că este vorba despre politicile sectoriale de mediu, transport, agricultură, educație, sănătate sau alte domenii, deciziile de politică publică produc efecte la nivelul teritoriului și implicit al oamenilor. Teritoriul generează imaginea globală care poate contribui semnificativ la fundamentarea deciziilor de politică publică.

Plecând de la realitățile teritoriale, Strategia de Dezvoltare Economico-Socială a Județului Vâlcea reprezintă exercițiul de planificare a dezvoltării teritoriului pentru orizontul de timp 2022 și furnizează:

- *măsuri și proiecte care să contribuie la creșterea capacității teritoriului de a genera o dezvoltare economică durabilă și implicit de a menține și atrage forță de muncă inovativă*
- *modalități de identificare a zonelor ce necesită intervenții specifice pentru valorificarea sau protecția capitalului natural și construit*
- *căi de asigurare a echilibrului între politicile economice, de mediu și culturale în vederea planificării coerente a procesului de dezvoltare, precum și de a conserva identitatea teritoriului*

Pentru a răspunde la aceste probleme, strategia structurează planificarea din perspectivă investițională. Aceasta are în vedere un ansamblu de măsuri și acțiuni care operează asupra teritoriului în raport cu traiectoria economică și demografică și are drept scop creșterea capacității zonelor de a genera performanță economică și evoluție demografică pozitivă în condițiile de protecție a spațiului natural și construit.

Strategia de dezvoltare reprezintă instrumentul care furnizează un model complet de dezvoltare a teritoriului, în succesiunea: *analiză - diagnostic - viziune - scenarii - obiective - măsuri - acțiuni - proiecte prioritare - măsuri integrate*. Totodată, strategia este un document programatic bazat pe asumarea coeziunii teritoriale.

Metodologia de elaborare a strategiei

Consiliul Județean Vâlcea a inițiat elaborarea Strategiei de Dezvoltare Economico-Socială orizont 2015-2022, cu scopul de a crea și implementa un instrument strategic de planificare teritorială. Strategia are ca bază de pornire Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare. Potrivit acestei reglementări, obiectivele principale ale amenajării teritoriului sunt:

- dezvoltarea economică și socială echilibrată a regiunilor și zonelor, cu respectarea specificului acestora;
- îmbunătățirea calității vieții oamenilor și colectivităților umane;

- gestionarea responsabilă a resurselor naturale și protecția mediului;
- utilizarea rațională a teritoriului.

Procesul de elaborare a fost fundamentat printr-o analiză consistentă a teritoriului județului din punct de vedere economic, social și de mediu. Din elementele de analiză și diagnostic a decurs viziunea și scenariul de dezvoltare teritorială și au fost propuse în final obiective cheie de dezvoltare teritorială, precum și pachetele de măsuri adecvate.

Obiectivul principal al procesului de planificare strategică îl reprezintă crearea cadrului necesar pentru sprijinirea și ghidarea procesului de dezvoltare teritorială, cu scopul valorificării oportunităților și a nivelului de dezvoltare actual, ținând cont de prevederile principalelor documentele strategice europene și naționale și în special de:

- obiectivele Strategiei Europa 2020;
- prioritățile Agendei Teritoriale revizuite UE 2020;
- obiectivele strategiilor politicilor sectoriale din România.

Procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Economico-Socială este structurat pe două nivele: nivelul tehnic și nivelul politic.

Nivelul tehnic cuprinde:

- evaluarea stării teritoriale;
- viziunea asupra teritoriului cu orizont până în 2022;
- modalitățile practice de realizare a viziunii.

Nivelul politic are la bază obligația Consiliul Județean de a transpune în politici și programe de dezvoltare obiectivele strategice și de a face ajustările necesare, ori de câte ori evoluția situației economice, sociale sau de mediu o cere.

Caracterul integrator al Strategiei este reflectat în accentul pus pe teritoriul județean prin necesitatea încadrării în acest areal a intereselor locale și naționale integrate, pe termen lung. Caracterul democratic al Strategiei garantează, conform demersului de elaborare, un proces de planificare deschis, incluziv și transparent.

Corelarea cu proiectele de dezvoltare existente este primordială, datorită faptului că poate influența viitorul acestora. Această corelare se realizează prin consultări și colaborare cu autoritățile administrative publice locale și societatea civilă, în cursul procesului de elaborare și implementare a respectivelor proiecte.

Potrivit documentelor programatice naționale și europene, Strategia trebuie să aibă în vedere:

- *zonele rurale*, cu agricultura ca funcțiune de bază. Această abordare este esențială în crearea unor condiții de viață acceptabile în mediul rural, în privința tuturor aspectelor economice, sociale, culturale și ecologice, precum și a infrastructurilor și dotărilor, făcând

diferența între zonele rurale sub-dezvoltate și periferice și cele aflate în vecinătatea conurbațiilor;

- *zonele urbane*, care contribuie cel mai mult la dezvoltare și prezintă de obicei probleme de control al creșterii. O structură urbană echilibrată necesită implementarea sistematică a planurilor de utilizare a terenurilor și aplicarea liniilor directe pentru dezvoltarea activităților economice, în scopul creșterii condițiilor de viață ale locuitorilor din orașe;
- *zonele montane*, importante datorită funcțiilor ecologice, economice, sociale, culturale și agricole pe care le îndeplinesc și a valorii lor ca depozite de resurse naturale, în ciuda numeroaselor constrângeri la care sunt supuse; politica de gestionare a amenajării trebuie să acorde o importanță deosebită și adecvată conservării și dezvoltării regiunilor montane;
- *regiunile cu deficiențe de structură* în care condițiile de viață și muncă au progresat puțin, mai ales din motive istorice, sau care au rămas în urmă datorită schimbării bazei lor economice; acestea necesită o asistență specială pentru anularea diferențelor care există între condițiile de viață și muncă;
- necesitatea dezvoltării unor politici specifice, în favoarea localităților în care activitatea economică a fost puternic încetinită de restructurarea industrială;
- promovarea și încurajarea dezvoltării generate de funcțiunile urbane și de îmbunătățirea relațiilor dintre orașe și sate;
- promovarea unor condiții echilibrate de accesibilitate la educație, sănătate și cultură;
- facilitarea accesului la informație și cunoaștere;
- reducerea degradării mediului;
- valorificarea și protecția resurselor și patrimoniului natural, privite ca important factor de dezvoltare;
- dezvoltarea resurselor energetice în menținerea securității;
- promovarea unui turism de calitate și durabil;
- limitarea preventivă a efectelor dezastrelor naturale;
- creșterea inteligentă prin dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare;
- creșterea durabilă prin promovarea unei economii mai eficiente din punct de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive;
- creșterea favorabilă incluziunii prin promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, în măsură să asigure coeziunea economică, socială și teritorială;
- asigurarea competitivității globale a regiunilor pe baza economiilor locale puternice;
- îmbunătățirea conexiunilor teritoriale pentru indivizi, comunități și întreprinderi;
- gestionarea și interconectarea valorilor ecologice, peisagistice și culturale.

CAPITOLUL I. CADRUL NATURAL

1.1. Așezare geografică, suprafață și frontiere

Județul Vâlcea este situat în partea central sudică a României, în nordul Regiunii Sud-Vest Oltenia, între paralelele de 48° 28" și 48° 36" latitudine nordică și între meridianele de 23° 37" și 24° 30" longitudine estică. Din punct de vedere geografic, județul este amplasat în Subcarpații Getici, la confluența râurilor Olt și Olănești¹.

Suprafața județului este de 5.764,77 km², reprezentând 2,4 % din suprafața țării și 19,73% din Regiunea Sud-Vest Oltenia².

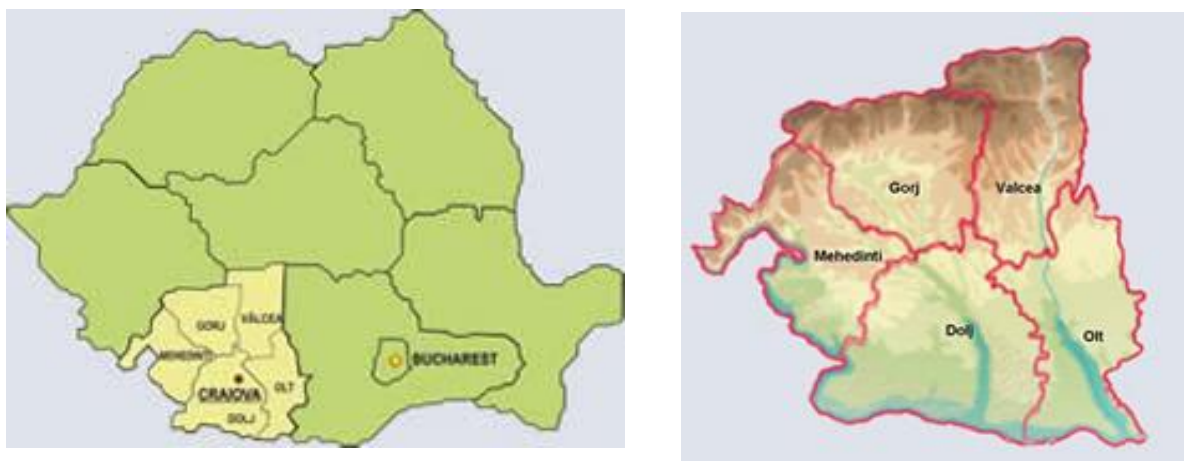

Fig. 1.1 - Localizarea județului Vâlcea pe harta României și pe cea a Regiunii de dezvoltare Sud Vest Oltenia
Sursa: www.cjdoj.ro

Județul Vâlcea se învecinează:

- la nord cu județele Hunedoara, Sibiu și Alba;
- la sud cu județele Olt și Dolj;
- la est cu județul Argeș;
- la vest cu județul Gorj.

¹ Planul de Investiții pe Termen Lung-Județul Vâlcea, EPEM Grecial/ISPE România, pag.17

² Institutul Național de Statistică, baza de date Tempo on-line

1.2. Geomorfologia Teritoriului (Relief, Rețeaua hidrografică, Solul, Subsolul)

Relieful

Relieful județului Vâlcea se desfășoară în trepte descrescătoare de la nord la sud și cuprinde înălțimi care depășesc 2.200 m. Spre sud, se întinde zona subcarpatică, formată din dealurile subcarpatice și podișul piemontan, cu o altitudine de câțiva zeci de metri în zona Drăgășani³. Județul Vâlcea prezintă un relief variat, format din 33% munți, 20% dealuri și depresiuni subcarpatice, 45% dealuri piemontane și 2% lunci.⁴

Zona montană ocupă o treime din nordul județului Vâlcea și este reprezentată de creasta principală a Munților Lotrului, Coziei și Căpățâanii și Depresiunea Loviștei. Se remarcă relieful calcaros în Muntele Turcinu, cheile Latoriței și relieful glaciuar din bazinul superior al Latoriței și cuveta ce adăpostește lacul glaciuar Gâlcescu. Zona montană a județului este alcătuită din cristalini mezometamorfici aparținând pânzei getice, formată în general din roci de mezozonă și catazonă puternic metamorfozate: micașisturi, gnaisuri, micacee, gnaisuri oculare.

Zona subcarpatică se caracterizează printr-un relief colinar cu altitudini între 600 - 800 m, fiind reprezentată de Subcarpații Vâlcei, Subcarpații Olteniei și Muscelele Argeșului.

Zona de deal aparține ca relief Podișului Getic, caracterizat prin dealuri bine individualizate, asimetrice, cu pante repezi și povârnișuri mai domoale spre sud (muscele).

Rețeaua hidrografică

Rețeaua hidrografică interioară a județului Vâlcea măsoară 2.169 km cursuri de apă și aparține bazinului hidrografic al râului Olt.

Oltul este principalul curs de apă care străbate teritoriul județului pe o distanță de 130 km, de la Râu Vadului până la Tighina⁵. În regiunea depresiunii Loviștei, Oltul primește apele râurilor Călinești, Uriei, Robești, Sărăcinești, Lotru, Valea Satului, Boia, Titești și Băiașu. În aval de ieșirea din zona montană, Oltul primește afluenții: Muereasca, Olănești, Bistrița, Oltețul și Topologul.

Lotrul străbate județul Vâlcea pe o distanță de 80 km și adună apele afluenților Voineșița, Latorița, Vasilatu și Păscoaia, iar Oltețul curge pe o lungime de 65 km.

³ Strategia de dezvoltare a infrastructurii de drumuri și poduri județene în perioada 2007 – 2013, S.C Ecosystem Expert S.R.L , decembrie 2007, pag. 4

⁴ www.dadrvl.ro

⁵ Anuarul statistic al județului Vâlcea, 2013, pag. 10

Rețeaua lacustră este formată din lacuri glaciare, sărate și artificiale. *Lacurile cantonate în cuvete de proveniență glaciară* sunt în bazinul Latoriței și în munții de la Obârșia Lotrului: Muntele Mic, Iezerul Latoriței, Singuraticul, Cioara, Gâlcescu, Zănoaga Mare, Iezerul Parâng.

Lacurile sărate sunt cele de la Očnița și Ocele Mari, iar dintre *lacurile artificiale*, amenajate în scop hidroenergetic și de acumulare, menționăm: Vidra, Brădișor și Malaia de pe râul Lotru, Călimănești, Dăești, Rm.Vâlcea, Ionești, Zăvideni, Drăgășani ș.a. de pe râul Olt⁶.

Tabelul nr.1.1– Lungimea principalelor cursuri de apă

- km -

Denumirea cursului de apă	Lungimea cursului de apă	
	Totală	Pe teritoriul județului Vâlcea
Olt	615	130
Olteț	190	65
Cerna	99	77
Lotru	80	80
Topologu	95	23
Luncavăț	57	57
Bistrița	50	50
Olănești	38	38

Sursa: Anuarul Statistic al județului Vâlcea, 2013

Solul

Județul Vâlcea aparține, din punct de vedere pedologic, zonei montane și de deal. Tipologiile de sol care se regăsesc în această zonă sunt:

- brune acide, brune feriiluviale, litosoluri, soluri humicosilicaticice (în zona montană);
- brune luvice, brune eumezobazice și argiloiluviale, vertisoluri, erodisoluri și/sau regosoluri (în dealurile subcarpatice și piemontane)⁷.

În lunca Oltului și pe terasele acestuia sunt prezente aluvisoluri și eutricambisoluri, care se pretează la o gamă largă de folosințe: de la culturi cerealiere variate, legume și zarzavaturi (aluvisolurile), până la pajiști naturale, plantații pomi-viticole și păduri (eutricambisolurile).

Resursele naturale

Județul Vâlcea beneficiază de o serie de resurse naturale valorificabile care deschid posibile opțiuni de dezvoltare. Cele două categorii de resurse valorificabile sunt grupate în resurse neregenerabile (minerale și combustibili fosili) și resurse regenerabile (apă, aer, sol, floră, faună, inclusiv sursele regenerabile de energie: solară, eoliană, geotermală ș.a.).

Resursele neregenerabile ale județului Vâlcea sunt resurse ale subsolului generatoare de energie hidrocarburi – petrol, gaze naturale (Băbeni, Mădulari, Făurești) și zăcăminte de cărbuni (Berbești,

⁶ Anuarul statistic al județului Vâlcea, 2013, pag.13

⁷ Program integrat de gestionare a calității aerului 2008-2013, www.cjvalcea.ro, pag.7

Alunu, Copăceni), minerale industriale - pegmatite cu cuarț, feldspat și mică (zona Voineasa), sare (Ocnele Mari); minerale pentru industria materialelor de construcții și roci utile - calcar (în bazinul Costești – Bistrița).

Binecunoscut este gnaisul ocular de Cozia extras din carierele din defileul Coziei. De aici este exploatată atât piatra sfărâmată folosită pentru îmbalastarea liniilor de cale ferată, cât și piatra pentru pavaj, construcții și lucrări de artă. De asemenea, alte roci utile care pot fi menționate sunt gresii (Turnu, Tomșani, Căciulata), calcare cristaline (Brezoi, Râul Vadului), gips (Stoenești, Păușești), tufuri dacitice (Ocnele Mari, Buleta, Goranu, Cetățuia) nisip cuarțos (Costești, Bărbătești), argile (Călimănești, Râmnicu Vâlcea), balast (Ionești, Robești, Râu Vadului), sulf (în depozitele Miocene din jurul localităților Govora și Stoenești)⁸.

Resursele regenerabile ale județului sunt: resursele de apă, constituite din apele de suprafață - râuri, lacuri - și apele subterane; biomasa; energia solară; energia eoliană. O categorie aparte de resurse o reprezintă apele minerale (carbogazoase, sulfuroase, feruginoase etc.) și apele geotermale.

Izvoarele minerale sunt numeroase și cu diverse compoziții chimice: sulfuroase la Călimănești – Căciulata, Olănești, Govora, Muereasca, Dobriceni, Bunești, izvoare cu oligo-minerale la Râmnicu Vâlcea, Mateești, izvoare clorate la Ocnele Mari, Očnița, Oteșani, Pietrarii de Sus și izvoare iodate la Gorunești⁹. Județul Vâlcea dispune de izvoare de ape termale și minerale (Călimănești - Căciulata, Băile Govora, Băile Olănești).

Lacurile sunt utilizate pentru alimentarea cu apă, piscicultură, agrement etc. Hidroenergia utilizează energia apelor pentru obținerea energiei electrice. Acest tip de energie prezintă multiple avantaje: este ieftină, nepoluantă, iar lacurile de acumulare pot fi utilizate pentru alimentarea cu apă a populației, pentru agrement, irigații etc.

Sistemul hidroenergetic din județul Vâlcea este alcătuit din 18 hidrocentrale (Ciunget, Malaia, Brădișor, Căineni, Robești, Cornetu, Gura Lotrului, Turnu, Călimănești, Dăești, Râmnicu Vâlcea, Răureni, Govora, Băbeni, Ionești, Zăvideni, Drăgășani, Vlădești) și 12 centrale hidroelectrice de mică putere și microcentrale (Alunu, Horezu 1, Horezu 2, Tomșani 1, Tomșani 2, Tomșani 3, Baia, Păușa, Voineasa 1, Voineasa 2, Voineasa 3, Bistrița Prislop)¹⁰.

⁸ “Plan de Amenajare a Teritoriului Județean Vâlcea în Sistem Informațional Geografic, www.cjvalcea.ro, pag.7

⁹ Planul de Acțiune pentru Mediu, www.cjvalcea.ro, pag.15

¹⁰ “Plan de Amenajare a Teritoriului Județean Vâlcea în Sistem Informațional Geografic, www.cjvalcea.ro, pag.107-108

1.3. Clima, vegetația și fauna

Clima

Județul Vâlcea are o climă temperat-continentală de tranziție, moderată, fără schimbări bruște de temperatură. Clima este, în cea mai mare parte a anului, relativ umedă și răcoroasă, cu valori normale ale precipitațiilor, specifice pentru depresiunile subcarpatice, cu viteze moderate sau de mică intensitate ale vântului și cu temperaturi ușor mai scăzute în zonele joase. Pe timpul verii, clima este mai secetoasă.

Clima din zona montană vâlceană se caracterizează prin ierni lungi și friguroase și veri scurte. Clima este mai umedă în zonele înalte, în schimb în zonele joase caracteristice sunt temperaturile mai ridicate și precipitațiile mai reduse. În ultimii ani, valorile termice extreme au atins în județul Vâlcea $-32,2^{\circ}\text{C}$ (minima absolută a județului, înregistrată la Obârșia Lotrului, în data de 17.02.1993) și 41°C (maxima absolută, înregistrată la Bălcești în 04.07.2000). Regimul anual al precipitațiilor variază între 600 și 1.200 mm¹¹.

Temperatura medie anuală pentru județ pe diverse localități este: $10,4^{\circ}\text{C}$ la Râmnicu Vâlcea; $2,7^{\circ}\text{C}$ la Obârșia Lotrului; $7,1^{\circ}\text{C}$ la Voineasa; $10,7^{\circ}\text{C}$ la Drăgășani. Temperatura medie anuală calculată pentru intervalul 2007 – 2013 este de $11,73^{\circ}\text{C}$, în ușoară creștere față de valoarea multianuală calculată pentru intervalul 1900-1999, care era de $10,6^{\circ}\text{C}$, consecință a încălzirii climatice globale.

Numărul mediu anual al zilelor de îngheț ($T_{\text{min.}} < 0^{\circ}\text{C}$) este în medie 98,3 la Râmnicu Vâlcea, având cea mai mare frecvență în lunile decembrie (21,1 zile), ianuarie (28,4 zile) și februarie (20,5 zile).

Cantitatea medie de precipitații este de 714,26 mm anual (calculată în intervalul 2007 - 2013); cele mai multe ploi se înregistrează la sfârșitul verii și toamna. Cel mai ploios an din perioada analizată a fost 2010 (peste 900 mm), iar cel mai secetos a fost 2011 (sub 500 mm).

Cele mai mari cantități de precipitații anuale se produc deasupra orașului Râmnicu Vâlcea, unde cantitățile de aerosoli sunt mai mari, ca urmare a industrializării. În cursul anului se înregistrează un maximum de precipitații în iulie, cu același regim de variație teritorială. Luna cu cele mai mici cantități de precipitații este februarie.

Data medie a primei zăpezi se situează în luna decembrie, iar cea a ultimei ninsori la începutul lunii martie. Stratul de zăpadă se menține cca 70 de zile pe an.

Radiația solară globală este apreciată între 110 și $122 \text{ kcal/cm}^2/\text{min}$, iar durata de strălucire a soarelui este de 2.100 – 2.200 ore în regiunea subcarpatică și 2.047 ore la Râmnicu Vâlcea. Numărul zilelor cu cer senin variază între 60 - 80 pe an, iar numărul zilelor cu precipitații este de aproximativ 128 pe an.

---

¹¹ <http://www.valcea.insse.ro/main.php?lang=fr&pageid=508>

Umezeala relativă a aerului variază între 71% și 78%, cu o medie de 75%, iar în sezonul estival între 61,9% – 72%, cu o medie de 69%. Toamnele sunt lungi, iar numărul zilelor cu ceață este în medie de 52 pe an.

La stațiile meteorologice din județul Vâlcea, măsurătorile asupra vântului au evidențiat o *viteză maximă* ce nu a depășit 11 m/s, oscilând între 9 m/s și 11 m/s¹².

Vegetația

Unitățile de vegetație¹³ din spațiul județului sunt dispuse în fâșii ce se succed de la S la N, fiind reprezentate de:

Zona pădurilor de foioase formată din cerete și gârnițe, alternează cu culturi și pajiști tipizate. Etajul pădurilor de foioase este cel mai extins, fiind alcătuit din gorunete întâlnite în zona colinară din dreapta Oltului, în mare parte înlocuite cu livezi, păduri de fag și gorun, păduri în amestec ce cuprind zona subcarpatică și versanții munților.

Etajul pădurilor de molid apare fragmentat în masivele montane, local întâlnindu-se pâlcuri de zadă. În cadrul acestor etaje se întâlnesc elemente submediteraneene precum: nucul, castanul brun, cărpinița, mojdreanul.

Etajele subalpin și alpin ocupă arealele cele mai reduse, fiind alcătuite din pajiști de coroană, părușcă și subarbuști.

Pădurile sunt localizate în partea de nord a județului Vâlcea și sunt constituite în cea mai mare parte din păduri de foioase și rășinoase ce alcătuiesc fondul forestier al județului Vâlcea.

La nivelul județului au fost identificate specii de plante ocrotite în rezervații, precum: trandafirul de Cozia, măceșul argeșean, pesma Coziei, rocoțelele Coziei, garofița de munte, iedera albă, laleaua pestriță, pădurile de larice și zâmbru, narcise (Miroslea), gorunii seculari de la Frâncești, bulbucii de munte, angelica, smârdanul, pâlcurile de tisă.

În ceea ce privește speciile de floră, au fost identificate 54 specii de floră de interes național și 7 specii de floră de interes comunitar.

Fauna

Fauna județului este reprezentată prin specii specifice zonelor de pădure (urs, cerb, căprior, mistreț, viezure, lup, cocoș de munte, cerbul lopătar) și elemente mediteraneene (scorpionul carpatin, vipera cu corn). În zona alpină au fost identificate capra neagră, fâsa alpină, mierla gulerată. Printre speciile de păsări protejate la nivel comunitar se numără: lișița, găinușa de baltă, cormoranul mare și cormoranul mic, barza neagră, cufundacul, specii de pescăruși.

În județul Vâlcea au fost identificate 67 specii de faună de interes național și 19 specii de faună de interes comunitar.

¹² Raport privind starea mediului în județul Vâlcea pe anul 2013

¹³ Program integrat de gestionare a calității aerului 2008-2013, www.cjvalcea.ro, pag. 7

CAPITOLUL II. COMPETITIVITATE ECONOMICĂ, CERCETARE, DEZVOLTARE, INOVARE

2.1. Cadrul general și structura economiei

În anul 2012, Produsul Intern Brut (PIB) al județului Vâlcea a ajuns la 8.486,1 milioane lei, reprezentând 1,42% din PIB-ul național și 18,21% din PIB-ul Regiunii Sud-Vest Oltenia.

În perioada analizată (2007 - 2012) PIB-ul județului Vâlcea a avut un trend ascendent, fiind în creștere cu 2,33% în anul 2012 comparativ cu 2011).

Tabelul nr.2.1 - PIB județul Vâlcea, comparativ cu cel regional și național (2007-2012)

Anul Regiune/ Județ	2007		2008		2009		2010		2011		2012	
	Mil lei	%	Mil lei	%	Mil lei	%	Mil lei	%	Mil lei	%	Mil lei	%
România	418527,9	100	524388,7	100	510522,8	100	533881,1	100	565097,2	100	596681,5	100
Regiunea S-V Oltenia	33682,6	8,04	40742,1	7,7	40401,5	7,9	42368,6	7,9	44583,5	7,9	46597,9	7,8
Jud. Vâlcea	6594,3	1,58	7930,6	1,5	7468,1	1,4	7510,6	1,4	8292,5	1,4	8486,1	1,4

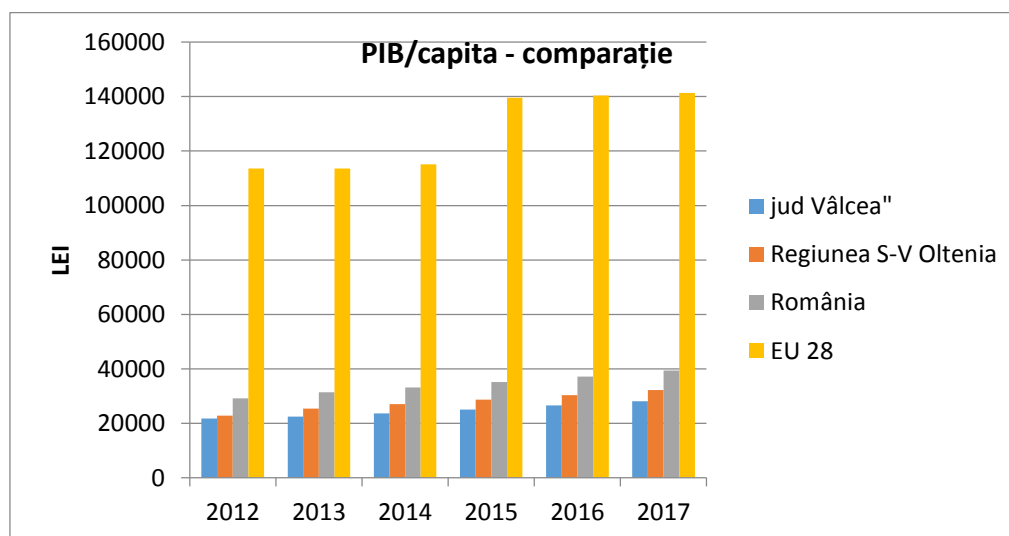

Fig. 2.1 - PIB/capita la nivelul județului Vâlcea, regional și național

Sursa: Anuarul statistic al județului Vâlcea, 2014, Direcția Județeană de Statistică Vâlcea; www.cnp.ro, Prognoza în profil teritorial 2014-2017

PIB/capita al județului Vâlcea este mai mic cu cca. 4,4% față de PIB/capita al Regiunii Sud-Vest Oltenia și cu cca. 35% față de cel al României (2012). Previziunile pentru anii următori, deși indică o creștere în fiecare an, arată o tendință de scădere față de situația din Regiunea Sud-Vest Oltenia

și cea de la nivel național. Aceasta denotă o scădere a veniturilor și cheltuielilor comparativ cu Regiunea Sud-Vest Oltenia și la nivel național¹⁴.

Numărului mediu de salariați în perioada 2007-2013 este în scădere. Dacă în anul 2009 acesta era de 79.306 persoane (față de 84.940 persoane în 2008, la începutul crizei economice), în 2013 s-a ajuns la un minim de 72.473 persoane. Această situație arată o evoluție mai bună decât cea de la nivel regional și național, în sensul că în județul Vâlcea s-au pierdut mai puține locuri de muncă în comparație cu restul regiunii sau cu media națională. Estimările pentru anii viitori arată o tendință pozitivă de până la 74.600 salariați în anul 2017, insuficientă însă pentru a atinge valorile din anul 2007 (83.854 persoane) și a rezolva problema ocupării forței de muncă.

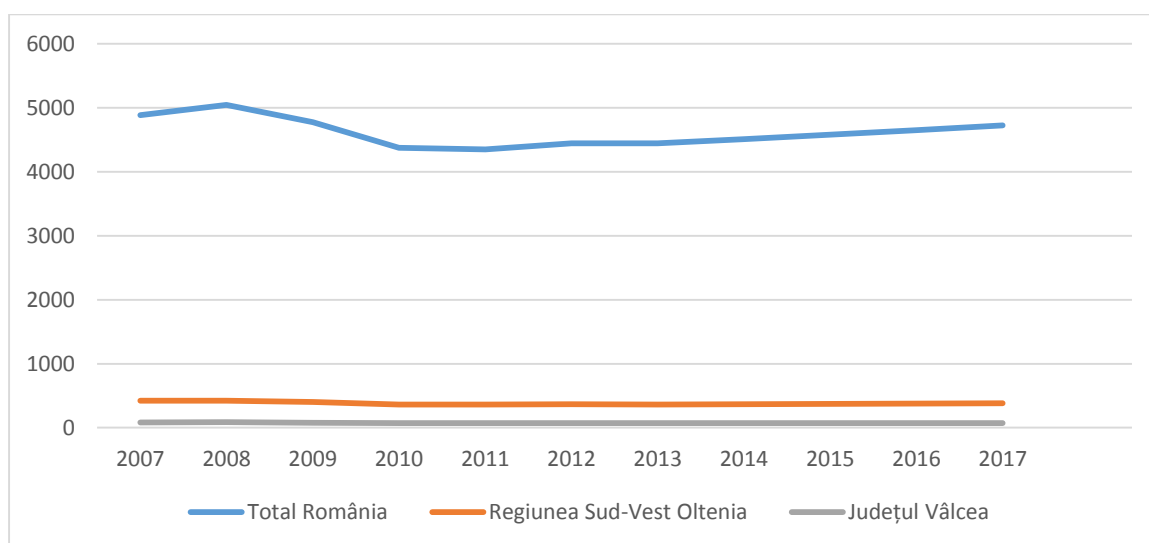

Fig.2.2- Evoluția numărului mediu de salariați 2007-2017 (mii persoane)

Sursa: INS, Baza de date Tempo-online, Anii 2007-2013

Estimări ale Comisiei Naționale de Prognoză pe baza datelor statistice pentru anii 2014-2017¹⁵

Această tendință este, pe de o parte, o manifestare a efectelor pe termen lung, pe care criza economică globală le-a produs în economia locală, iar pe de altă parte, reprezintă consecința procesului de dezindustrializare și restructurare a activității economice, în condițiile reducerii activității unor agenți economici mari angajatori, dar și a plecărilor masive la muncă, în special în Uniunea Europeană.

Județul Vâlcea are o pondere în țară de 1,6% în ceea ce privește numărul mediu de salariați, ocupând locul 23¹⁶.

¹⁴ Notă: datele primare preluate după site-urile oficiale

<http://ec.europa.eu/eurostat/web/products-datasets/-/tec00114>

http://www.cnp.ro/user/repository/Prognoza_profil%20teritorial_mai_2014.pdf,

<http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo2&lang=ro&context=35>

¹⁵ www.cnp.ro, Prognoza în profil teritorial 2014-2017

¹⁶ Anuarul statistic al județului Vâlcea, 2014, Direcția Județeană de Statistică Vâlcea

Rata șomajului a avut o evoluție similară celei înregistrate la nivel național în perioada 2008 - 2011. Începând cu anul 2012, rata șomajului la nivelul județului Vâlcea depășește media înregistrată la nivel național, dar este sub media înregistrată la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia. În anul 2013, rata șomajului era de 6,8% clasând județul Vâlcea pe locul 24 pe țară.

Prognozele pentru anii următori (2015-2017) indică o scădere a ratei șomajului în județul Vâlcea, ajungând în anul 2017 la 5,2%, dar mult peste valoarea înregistrată în anul 2007 (3,4%).

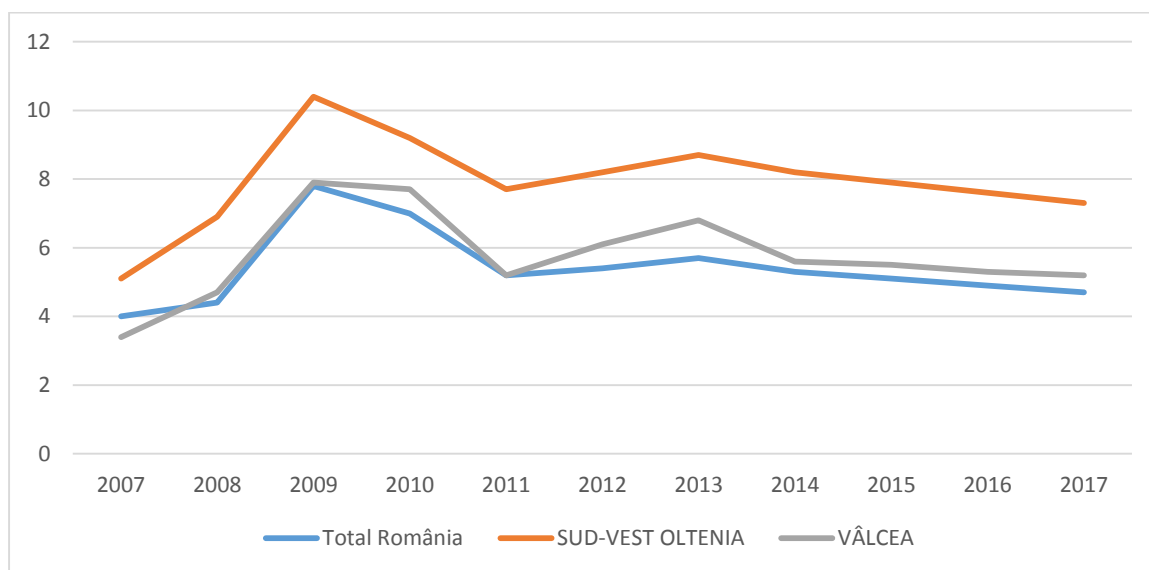

Fig.2.3- Evoluția ratei șomajului la nivel de județ, regiune și țară (%)

Sursa: INS, Baza de date Tempo-online, Anii 2007-2013

Estimări ale Comisiei Naționale de Prognoză pe baza datelor statistice pentru anii 2014-2017¹⁷

Afacerile sunt dominate de servicii, cu o pondere de 77% din totalul firmelor înregistrate în județul Vâlcea, față de 19% în sectorul de industrie și construcții. Această situație nu este cu mult diferită de contextul național, unde ponderea pentru aceleași sectoare este 76%, respectiv 20%, restul fiind reprezentat de întreprinderi active în sectorul primar (agricultură, silvicultură, pescuit). Situația este similară și la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia, unde din total firme, 77% reprezintă sectorul servicii, iar 19% sectorul industrie și construcții.

Conform Institutului Național de Statistică (2013), în județul Vâlcea sunt înregistrate și active 6.746 firme, dintre care 21 întreprinderi au mai mult de 250 salariați. În ceea ce privește cifra de afaceri generată de întreprinderile din județ, 52% provine din sectorul serviciilor, 48% din industrie și construcții. Comparativ cu anii 2011 și 2012, cifra de afaceri înregistrată la nivelul anului 2013 este în scădere cu 8,5%.

¹⁷ www.cnp.ro, Prognoza în profil teritorial 2014-2017

În perioada 2009-2013 numărul de firme a scăzut cu 13,73%, ceea ce, în cifre absolute, reprezintă 1.074 firme închise în județ¹⁸. Pe de altă parte, intrarea în insolvență a unei companii mari (S.C. OLTCHIM S.A.) a însemnat pierderea a 724 locuri de muncă¹⁹.

Evoluția cifrei de afaceri în județul Vâlcea arată că sectorul industriei, construcțiilor și cel al serviciilor au fost afectate de criza economică, acestea reintrând pe un trend crescător începând cu anul 2010. Sectoarele industrie și construcții au fost cele mai afectate de recesiune, serviciile având, la nivelul anului 2012, o revenire mai rapidă decât celelalte sectoare. Sectorul primar, agricultura, se află pe o pantă ușor ascendentă.

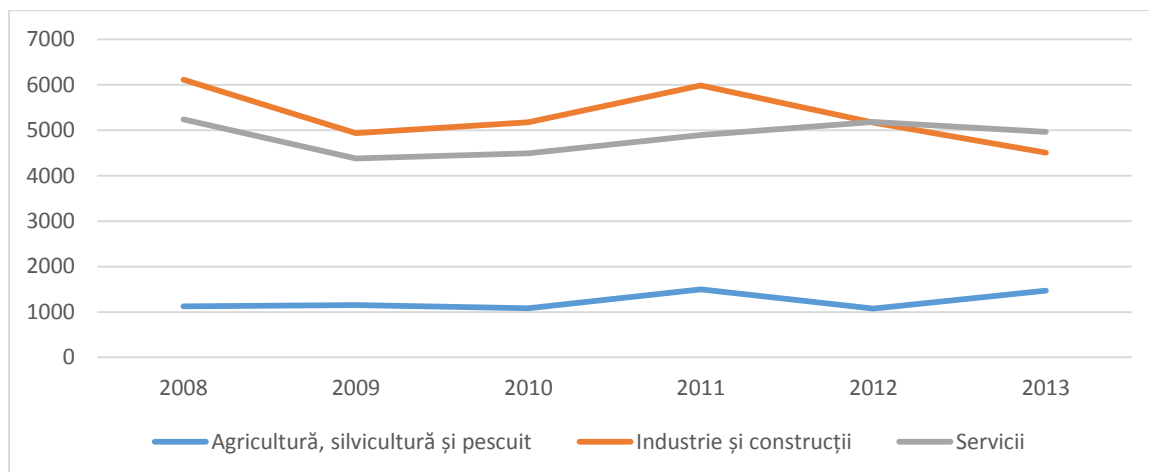

Fig. 2.4 - Evoluția cifrei de afaceri în județul Vâlcea, pe sectoare ale economiei naționale (milioane lei prețuri curente)

Sursa: Anuarul statistic al județului Vâlcea, 2014, Direcția Județeană de Statistică Vâlcea
INS, Baza de date Tempo-online

După cifra de afaceri, în anul 2013, cele mai dezvoltate sectoare au fost comerțul, industria prelucrătoare, construcțiile, transportul și depozitarea.

Tabelul nr.2.2 - Topul celor mai dezvoltate ramuri ale economiei din județul Vâlcea

	Ramuri ale economiei naționale	CA (milioane lei)	Nr.firme	Nr.salariați
1	Comerț cu ridicata și amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	3.600	2.589	13.567
2	Industria prelucrătoare	3.024	684	17.344
3	Construcții	712	600	6.592
4	Transport și depozitare	562	931	3.399
5	Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	410	57	2.115

¹⁸ Anuarul Statistic al județului Vâlcea, 2014, Evoluția numărului de întreprinderi active, Direcția Județeană de Statistică Vâlcea

¹⁹ Conform bilanțului la 31.12.2013 al S.C. OLTCHIM S.A. (www.mfinante.ro)

6	Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor (activități profesionale, științifice și tehnice, activități de servicii administrative și activități de servicii suport)	336	906	4.923
7	Hoteluri și restaurante	234	505	3.361
8	Industria extractivă	215	26	2.157

Sursa: INS, prelucrare Tempo-online

Industria creative sunt slab dezvoltate în județul Vâlcea, existând un număr mare de firme în domeniu, dar cu număr redus de salariați și cifra de afaceri mică. Cifra de afaceri din industriile creative reprezintă 1,08% din totalul cifrei de afaceri la nivelul județului.

În ceea ce privește activitatea economică în domeniul agricol, în județul Vâlcea, producția vegetală are o importanță scăzută în raport cu producția regională și națională. Astfel, producția de porumb din județul Vâlcea reprezintă 2% din cea națională, în timp ce alte culturi contribuie la nivelul național astfel: cereale boabe 1,3%, leguminoase 0,2%, cartofi 1,6%, legume 1,6%. O pondere crescută în raport cu producția națională o reprezintă producția de fructe cu 6,5% din cea națională și producția de struguri cu 3% din producția națională. Evoluția producției vegetale în județul Vâlcea a înregistrat fluctuații semnificative în perioada 2007 – 2014.

2.2. Investițiile străine și comerțul exterior

Investițiile străine

Cercetarea statistică a investițiilor străine directe (ISD) este realizată, începând cu anul 2008, de Banca Națională a României. Fluxul net de ISD în anul 2013 a înregistrat un nivel de 2.712 milioane euro la nivel de țară, iar soldul final al ISD la 31 decembrie 2013 a înregistrat nivelul de 59.958 milioane euro²⁰. Pentru județul Vâlcea sectorul industrial a atras 57.488,80 mii euro, iar sectorul agricultură numai 7.938,80 mii euro.

În ceea ce privește evoluția investițiilor străine în perioada analizată se observă o scădere a investițiilor străine în județul Vâlcea, iar în perioada 2010-2011 putem vorbi de o stagnare a acestora.

²⁰ Banca Națională a României, 2014, Publicația anuală “Investițiile străine directe în România în anul 2013”, <http://www.bnr.ro/Publicatii-periodice-204.aspx>.

Tabelul nr.2.3 - Repartizarea pe regiuni de dezvoltare a soldului ISD la 31 decembrie 2013

Regiune	Valoare (milioane euro)	Pondere în total ISD (%)
TOTAL, din care:	59 958	100,0
BUCUREȘTI-ILFOV	36 808	61,4
CENTRU	5 179	8,6
SUD-MUNTENIA	4 599	7,7
VEST	4 581	7,6
NORD-VEST	2 665	4,5
SUD-EST	2 529	4,2
SUD-VEST OLTENIA	1 912	3,2
NORD-EST	1 685	2,8

Sursa: Banca Națională a României, Publicația anuală "Investițiile străine directe în România în anul 2013"

Din punct de vedere al țării de origine, cele mai multe fonduri au fost atrase din Polonia și Germania, acestea fiind investite preponderent în industrie. Pe lângă acestea, se observă contribuția importantă adusă și de investitori din Cipru, Italia, Luxemburg și Franța.

În perioada 1991-2013 la nivelul județului Vâlcea au fost înregistrate 828 societăți cu participare străină la capitalul social cu o valoare subscrisă de 57.424,20 mii Euro.²¹ În decembrie 2014 la nivelul județului Vâlcea au fost înmatriculate un număr de 3 societăți cu participare străină la capitalul social²².

Tabelul nr.2.4 - Înmatriculări de societăți comerciale cu participare străină la capitalul social subscris (2014)²³

	Înmatriculări de societăți comerciale -număr-	Valoarea capitalului social total subscris exprimat în:		
		Moneda națională - mii lei -	Valută	
			Dolari SUA	EURO
Total țară	522	16661,9	4591652,4	3730100,8
Total județ	3	0,8	234,1	189,4

Sursa: Oficiul Național al Registrului Comerțului

Comerțul exterior

În perioada 2011 - 2014 în județul Vâlcea exporturile (FOB) au avut o valoare de 99.357 mii Euro, înregistrând un trend ascendent cu 47,93% în anul 2014 comparativ cu anul 2012.

²¹ Sinteza statistică a datelor din Registrul General al Comerțului la 31.12.2014, Societăți cu participare străină la capital, www.onrc.ro

²² Sursa de date: Buletinul statistic lunar Decembrie 2014, Direcția Județeană de Statistică Vâlcea

²³ Sursa de date: Buletinul statistic lunar Decembrie 2014, Direcția Județeană de Statistică Vâlcea

Tabelul nr.2.5 - Exporturi și importuri de bunuri în județul Vâlcea (2011-2014)

	2011	2012	2013	2014
Exporturi (FOB), mii euro	26.976	18.361	21.788	32.232
Importuri (CIF), mii euro	19.507	13.402	17.888	23.793

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Exporturile (FOB) pe categorii de bunuri, înregistrate pentru județul Vâlcea la nivelul lunii octombrie 2014, au vizat: materiale plastice, cauciuc și articole din acestea (27,45% din total exporturi), metale comune și articole din acestea (18,27%), produse chimice (17,14%), produse din fontă, fier și oțel (17,06%), textile și articole din textile (8,72%), mijloace și materiale de transport (8,27%), încălțăminte, pălării, umbrele și articole similare (6,64%), produse din lemn, exclusiv mobilier (3,10%).

În ceea ce privește importurile de bunuri (CIF), la nivelul anului 2014 au fost înregistrate următoarele categorii: metale comune și articole din acestea (21,21%), mașini, aparate și echipamente electrice, aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile (12,27%), textile și articole din textile (11,98%), produse chimice (14,09%), animale vii și produse animale (11,59%). Balanța comercială, în perioada 01.01.-31.12.2014, prezintă un excedent comercial de 69.093 mii euro, cu 31.3% mai mult față de aceeași perioadă a anului precedent²⁴. Gradul de acoperire a importurilor prin exporturi, în perioada 01.01-31.10.2014, a fost de 147,6% cu 7,6 puncte procentuale mai mare decât în perioada similară a anului 2013.

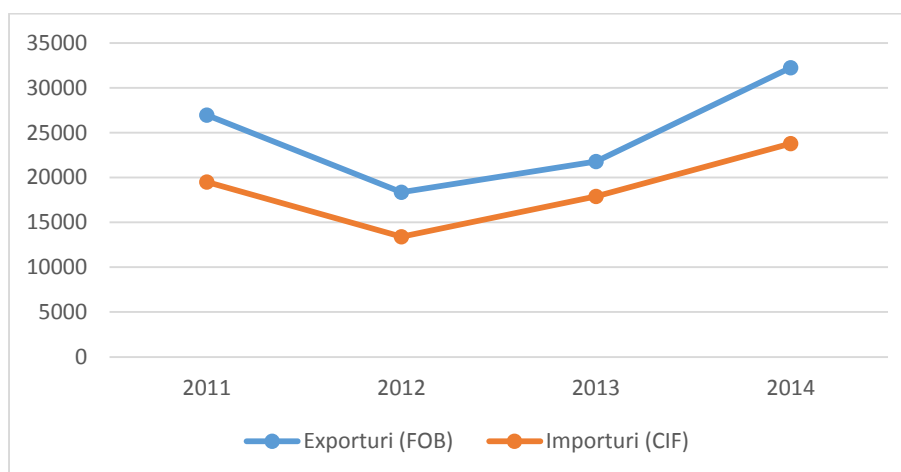

Fig.2.5 - Evoluția exporturilor și importurilor de bunuri (2011-2014)

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo on-line

²⁴ Buletin Statistic Lunar al județului Vâlcea, Direcția Județeană de Statistică Vâlcea, Decembrie 2014

2.3. Industrie și Construcții

Profilul industrial al județului Vâlcea este în principal bazat pe: industria chimică, industria alimentară, extractivă (cărbunelui, petrolului și sării), prelucrarea lemnului, industria textilă.

2.3.1. Industria

În luna decembrie 2014, cifra totală de afaceri a ramurilor industriale a crescut cu 9% comparativ cu luna decembrie 2013. Comparativ cu luna octombrie 2014, indicele valoric al cifrei de afaceri totale a scăzut cu 11,1%.

Unitățile locale active în sectorul industriei înregistrau, în perioada 2008-2012, o scădere cu 23,49%, realizând în anul 2013 o cifră de afaceri de 3.798 milioane lei și investiții brute de 609 milioane lei. În anul 2013, în sectorul industrial activau 21.328 persoane.

Întreprinderi

Numărul întreprinderilor active din județul Vâlcea (2013) reprezintă 1,87% din total unităților la nivel național, iar la nivel regional 22,72%.

Tabelul nr.2.6 - Principali indicatori privind întreprinderile active în sectorul industriei (2013)

	Număr unități active	Numărul mediu de persoane ocupate	Cifra de afaceri (milioane lei)	Investiții brute (mil. lei)
Industrie	770	21.328	3.798	609
- Industrie extractivă	25	2.321	215	91
- Industrie prelucrătoare	688	15.622	3.024	415
- Energie electrică, termică, gaze și apă	57	3.385	559	103

Sursa: INS, Baza de date Tempo on-line

Numărul unităților active din industria prelucrătoare reprezintă 1,4% din unitățile la nivel național și 19,59% la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia. Sectorul *Producție și furnizarea energiei/apelor* reprezintă 10% la nivel regional, iar distribuția apei 9,7%.

Tabelul nr.2.7 - Numărul de întreprinderi active din sectorul industrie (2008-2013)

Activități ale industrie	Regiune/Județ	-număr -					
		2008	2009	2010	2011	2012	2013
Industria extractivă	ROMANIA	1.083	1.234	1.166	1.108	1.098	1.072
	REGIUNE SUD-VEST OLTENIA	100	106	111	99	94	88
	JUDEȚ VÂLCEA	20	18	18	17	20	20

Industria prelucrătoare	ROMANIA	57.305	54.652	48.933	45.052	46.004	46.761
	REGIUNE SUD-VEST OLTENIA	3.966	3.914	3.485	3.234	3.345	3.380
	JUDEȚ VÂLCEA	874	825	711	657	664	662
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	ROMANIA	506	609	885	924	1050	1345
	REGIUNE SUD-VEST OLTENIA	29	28	28	32	37	46
	JUDEȚ VÂLCEA	5	5	4	4	3	5
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	ROMANIA	2366	2358	2464	2631	2925	3055
	REGIUNE SUD-VEST OLTENIA	227	223	242	276	317	319
	JUDEȚ VÂLCEA	28	28	30	36	34	31

Sursa: INS, Baza de date Tempo on-line

Unitățile active locale sunt preponderent formate din unități ale industriei prelucrătoare (89,35%), urmate de industria extractivă (3,2%) și producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze și apă (7,40%).

Numărul de persoane ocupate în unitățile active locale din industrie

Evoluția persoanelor ocupate în unitățile locale, în perioada 2008-2013, a înregistrat o creștere de 26.77% în activitatea de distribuție a apei și o creștere de 10,20% în industria extractivă, dar a scăzut în industria prelucrătoare cu 25% și cu 22% în producția și furnizarea de energie electrică, termică, gaze și apă.

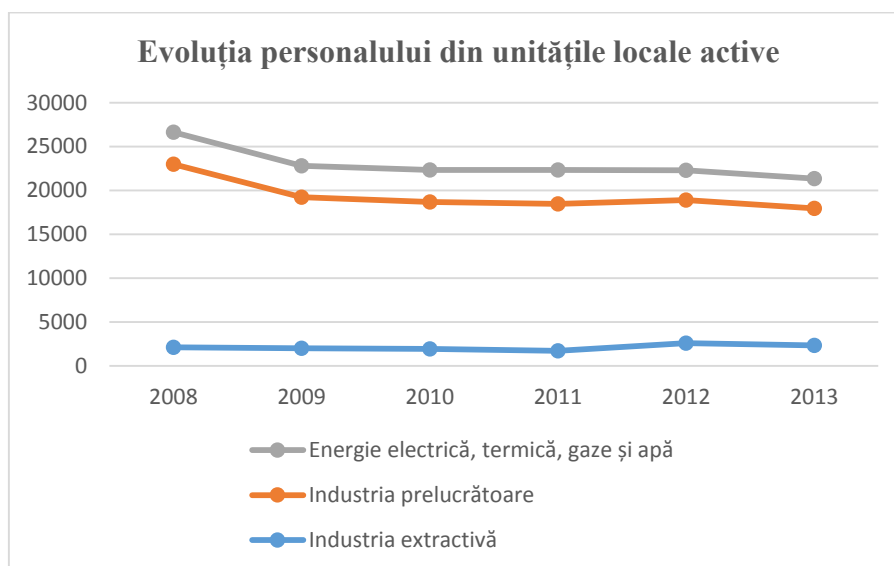

Fig.2.6 - Personal angajat în unități economice active

Sursa: INS, Baza de date Tempo on-line

Industria chimică este reprezentată în principal de: Oltchim S.A., Uzinele Sodice Govora-Ciech Chemical Group S.A. și S.C. Resin S.R.L. Cele 3 companii însumau în anul 2013 o cifră de afaceri de 810.595.611 lei, 21,34% din cifra de afaceri din industrie la nivel de județ (3.798 milioane lei) și aveau 16,57% din numărul de salariați ai județului.

Din anul 2013 SC Oltchim SA este în insolvență, în data 22.04.2015 aprobându-se planul de reorganizare. În perioada 2009-2013 a avut o scădere considerabilă atât a cifrei de afaceri nete, cât și a numărului de angajați. Numărul de anagajați înregistrați la decembrie 2013 a fost de 2.744 persoane, în scădere cu 20,87% față de anul 2009, și cu 17,29% față de anul 2012. Pierderea înregistrată în anul 2013 este de cca 4,5 ori mai mult decât valoarea din 2009.

Uzinele Sodice Govora-Ciech Chemical Group S.A.²⁵, cel mai mare producător de substanțe sodice din România, a fost înființată în anul 1959, iar din decembrie 2006 este controlată de grupul polonez Ciech Chemical Group. Acțiunile deținute de JZS JANIKOSODA S.A. au o pondere de 93,7611% din capitalul social al companiei.

S.C. RESIN S.R.L.²⁶ produce și comercializează adezivi și diluanți utilizați pentru: încălțăminte, marochinărie și confecții din piele, industria mobilei și tapițeriei, industria automobilelor, construcții, instalații, amenajări interioare, industria lacurilor și vopselelor etc.

Industria alimentară este reprezentată în principal prin fabrica de conserve de legume-fructe și a sucurilor naturale de la Râureni, unul dintre cele mai cunoscute branduri românești. În anul 2008, fabrica Râureni a fost preluată de compania Annabella care a investit 5 mil. de euro în modernizare, re tehnologizare și distribuție. Exporturile fabricii Râureni au o cotă de 10% din întreaga producție și se îndreaptă către țări precum Germania, Austria, Italia, Spania, Anglia, Canada.

În ramura industriei alimentare, pe lângă marile unități de prelucrare a legumelor și fructelor existente, funcționează unități de panificație - S.C. Velpitar, S.C. Boromir Ind S.R.L., Șapte Spice S.R.L. și de prelucrare a cărnii - S.C. Diana S.R.L. În anul 2013, cele patru societăți însumau o cifră de afaceri de 3.048.924.968 lei (32% din cifra de afaceri la nivel de județ) și un număr de 4.161 angajați.

Industria de morărit și panificație este reprezentată de unități noi, cu capital privat. Dintre aceste menționăm:

Grupul Vel Pitar este liderul pieței românești a produselor de panificație și morărit, deținând 13 centre de producție în 11 județe din țară și în București și o rețea însemnată de magazine în marile orașe din România.

S.C. Boromir Ind controlează 10% din activitatea de morărit de pe piața de profil din România, cu o capacitate de măcinare de 1500 t/zi. Societatea dispune de o rețea de magazine specializate "Boromir Pan Café", proiect lansat în aprilie 2008, bazat pe re-branduirea tradiționalelor brutării Boromir existente în orașul Râmnicu Vâlcea încă din anul 1996.

Industria constructoare de mașini este reprezentată de unități economice care produc echipamente pentru industria petrochimică, producătoare de autovehicule și elemente hidraulice, atât pentru

²⁵ Informații preluate de pe site-ul oficial:

http://www.ciechgroup.com/RO/GrupaCiech/SC_Uzinele_Sodice_Govora/Pagini/USC_Govora.aspx

²⁶ Informații preluate de pe site-ul oficial : <http://www.resin.ro/index.htm>

piața internă, cât și pentru cea externă. Printre companiile care operează pe piața construcțiilor de mașini amintim: S.C. Vilmar S.A, S.C. Hervil S.A .

S.C. Vilmar S.A este o societate privată cu 100% capital străin localizată în zona industrială sudică a orașului Râmnicu Vâlcea. Compania produce o gamă diversificată de utilaje tehnologice și părți componente destinate industriei: chimice, petrochimice, energetice, metalurgice, construcțiilor mecanice, petrolului și a gazelor naturale.

S.C. Hervil și-a lansat producția în anul 1981, remarcându-se ca o întreprindere ale cărei produse erau destinate în special piețelor externe (se exportă 60% din produse) din țări precum: Italia, Germania, SUA, Israel, Anglia, Canada și Iran.

Pe lângă acestea, menționăm și societățile Magnetto Wheels România S.A. producătoare de jante auto și S.C. Ganne ATCP S.A. Drăgășani, care are ca domeniu de activitate fabricarea de articole tehnice din cauciuc.

Industria de prelucrare a lemnului s-a dezvoltat în mod deosebit, având în vedere materia primă existentă pe raza județului. Dintre societățile cu obiect de activitate exploatarea și prelucrarea lemnului amintim: S.C. Cozia Forest S.A, Forestcov S.R.L, Hardwood S.R.L, Corom Export S.R.L. La acestea se adaugă un număr însemnat de agenți economici care exploatează și comercializează material lemnos, ca materie primă pentru unitățile de prelucrare.

Industria ușoară este reprezentată de fabrici producătoare de încălțăminte și îmbrăcăminte din piele și înlocuitori, textile și materiale nețesute:

- producători de încălțăminte: S.C. Framas Group S.R.L, S.C. Albaresor S.A, S.C. Megainvest S.Rl.;
- producatori de textile, articole confecționate din textile: S.C. Minet S.A. Râmnicu Vâlcea (producător cu gamă largă de produse: vate voluminoase, geotextile, articole insonorizante), S.C. Romlelie S.R.L, Maxconf S.R.L.

Industria extractivă pentru exploatarea cărbunelui, petrolului și sării. În industria extractivă funcționează unități economice care utilizează resurse minerale locale (sare, cărbune, petrol): SNS Salrom - Exploatarea Minieră Rm.Vâlcea - sare gemă și în soluție, Secția Extracție și Preparare Bistrița – calcar.

Industria energetică are reprezentare majoră în județ, prin Sucursala Hidrocentrale Râmnicu Vâlcea. Din anul 2013, Sucursala Hidrocentrale Râmnicu Valcea administrează hidrocentralele amplasate pe râul Lotru, sectorul mijlociu al râului Olt (Cornetu–Dragășani) și pe sectorul Olt Inferior (Strejești-Izbiceni).

Sucursala are astăzi în administrare 23 hidrocentrale (57 hidroagregate), 3 stații de pompaj hidroenergetic (7 grupuri de pompaj) și 3 microhidrocentrale (6 hidroagregate). Puterea totală instalată este de 1525,9 MW, din care 643 MW în amenajarea Lotru, 500,1 MW în amenajarea Olt Mijlociu, 379 MW în amenajarea Olt Inferior și 3,8 MW în microhidrocentrale. Producția anuală de energie electrică de proiect este de 3.733,49 GWh.

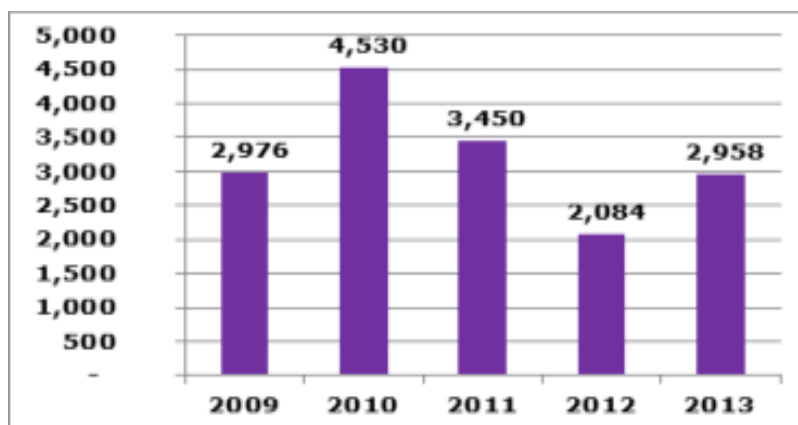

Fig.2.7 - Producția de energie a Sucursalei Hidrocentrale Rm. Vâlcea

*Producția pe anii 2009-2013 este cumulată cu cea a Uzinei Hidroelectrice Slatina

Sursa: <http://www.hidroelectrica.ro/Details.aspx?page=41>

În domeniul producției de energie funcționează și SC CET Govora SA, producător de energie electrică și termică, fiind principalul furnizor de agent termic pentru platforma industrială și pentru Municipiul Râminicu Vâlcea.

Parcuri industriale, clustere, incubatoare de afaceri

Parcurile industriale aflate în stadiu de formare sunt Parcul Industrial Bălcești și Parcul Industrial Drăgășani²⁷.

Parcul Industrial Bălcești (10,05 ha teren *green field*) și Parcul Industrial Drăgășani (16,34 ha teren *green field*) sunt gestionate și administrate de firma S.C. PARC IND Vâlcea S.A., societate comercială pe acțiuni înființată în 2013 de Consiliul Județean Vâlcea (50%), Consiliul Local Bălcești (25%) și Consiliul Local Drăgășani (25%). Scopul parcurilor industriale din Bălcești și Drăgășani este atragerea de investiții private care să genereze locuri de muncă stabile. Domeniile de interes urmărite în aceste parcuri industriale sunt: producția agro-industrială, prelucrarea legumelor și fructelor, industria textilă și de confecții, prelucrarea pielii și încălțăminte, mobilier, servicii conexe. S-a estimat că cele două parcuri industriale vor intra în funcțiune în anul 2015.

Clusteretele reprezintă un instrument de îmbunătățire a competitivității naționale, regionale și implicit județene, care influențează productivitatea, inovarea, antreprenoriatul, firmele și industria, performanța economiei. Deși Uniunea Europeană a recunoscut importanța clusterizării încă din anii '90, promovând politici și programe în acest sens, totuși nu a reușit să contribuie decisiv la creșterea competitivității în cadrul UE-27. La nivelul regiunii de dezvoltare Sud-Vest Oltenia au fost înființate clustere ai căror actori participanți sunt întreprinderi, universități, institute de cercetare, clienți, concurenți și furnizori din regiune și nu numai, inclusiv din județul Vâlcea.

Prezentăm mai jos o scurtă descriere a clusterelor existente la nivelul regiunii:

²⁷ Adresa nr.1256/03.02.2015, Consiliul Județean Vâlcea

*AGROPRO Oltenia Cluster*²⁸, ale cărui obiective sunt:

- Creșterea competitivității în sectorul agricol în regiunea Sud-Vest Oltenia, prin participarea comună pe piețele de desfacere;
- Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă în agricultură prin interconectarea de oameni, abilități, competențe și cunoștințe;
- Asigurarea armonizării și reprezentării intereselor societăților cu profil agricol constituite în regiunea Sud-Vest Oltenia și ale învățământului superior de profil din regiune;
- Dezvoltarea și promovarea serviciilor și produselor membrilor clusterului;
- Participarea și/sau inițierea de proiecte de inovare, dezvoltare și planuri de afaceri în domeniul agricol;
- Participare comună la: conferințe, târguri și expoziții, evenimente economice;
- Participarea comună la proiecte naționale și internaționale și dezvoltarea de relații economice naționale și internaționale care se circumscriu domeniului de interes al membrilor clusterului;
- Asigurarea participării la programe active de perfecționare profesională a membrilor clusterului, a managerilor și angajaților acestora și facilitarea de schimburi de experiență între fermieri atât în plan național, cât și internațional în vederea adoptării modelelor de bune practici.

Asociația CONSTRUCT CLUSTER OLTENIA, își desfășoară activitatea în domeniul industriei construcțiilor și în sectoarele adiacente: proiectare, inovare-cercetare, formare și perfecționare profesională, producția și logistica materialelor de construcții. Obiectivele strategice ale clusterului sunt:

- Dezvoltarea colaborării și creșterea relațiilor comerciale între membrii în vederea dezvoltării economice și sociale a regiunii;
- Facilitarea intrării agenților economici pe noi piețe prin acțiuni de internaționalizare și participarea la evenimente de afaceri, în principal în țările membre UE;
- Atragerea investițiilor străine în regiune, prin realizarea de misiuni economice în vederea identificării de parteneri economici și atragerea de misiuni economice în vederea stabilirii de parteneriate de afaceri și realizării de investiții cu capital străin;
- Respectarea principiului egalității de șanse și a dezvoltării durabile;
- Dezvoltarea mediului de afaceri și a afacerilor în regiunea Sud-Vest Oltenia prin crearea de centre de afaceri, parcuri industriale și logistice, centre inter-modale pentru persoane și mărfuri în zonele de confluență a rețelelor de transport; realizarea unei platforme de cercetare-dezvoltare-inovare și facilitarea transferului tehnologic și inovării către sectorul privat;
- Atragerea de fonduri europene pentru dezvoltarea activităților de producție, dar și a serviciilor;
- Calificarea, perfecționarea și specializarea forței de muncă în sectorul construcțiilor și în domeniile adiacente, în special în producția materialelor de construcții.

²⁸ Prezentare Agropro Oltenia Cluster, www.adroltenia.ro

Printre membri se numără instituții și organizații din județul Vâlcea: Primăria Orașului Călimănești, Primăria Orașului Horezu, Asociația Meșterilor Populari “Cocoșul de Hurez”, Asociația Depresiunea Horezu, Asociația pentru Promovarea Patrimoniului Autentic Horezu, SC Calimanesti-Caciulata SA, Ceramica SCM Horezu, SC Baciul Vaideean Societate Cooperativă, SC Horezu Prim SRL, Manufactura Hurezeană etc.

*Clusterul Cercetare – Dezvoltare - Inovare Automotive Sud-Vest Oltenia*²⁹ are ca obiectiv creșterea competitivității sectorului automotive cu un spectru larg de activități atât în domeniul formării profesionale, al competențelor înalt calificate necesare Ford și furnizorilor săi, cât și prin realizarea de noi investiții, transfer tehnologic și intensificarea colaborării între Universitatea din Craiova și firmele active în domeniul automotivelor pentru dezvoltarea de proiecte comune de cercetare aplicată în special în domeniul electromobilității, în scopul utilizării experienței de CDI regionale din sector.

Polul de Competitivitate Turism Oltenia - Inovare și Tradiții în Turism - TurOlt InoTT, are ca obiectiv creșterea competitivității sectorului turistic din regiunea Sud-Vest Oltenia, prin construirea unui brand regional unitar și inovarea produsului turistic, astfel încât până în anul 2020 Oltenia să-și îmbunătățească poziția ca destinație turistică românească pe plan național și internațional, iar fluxul turistic anual să crească cu 15% (circa 50.000 turiști pe an)³⁰.

2.3.2. Construcțiile

Sectorul construcțiilor a înregistrat în anul 2013 un regres comparativ cu perioada 2007 - 2012.

Numărul de unități locale active din sector a fost, în anul 2013, de 600 unități care au avut o cifră de afaceri de 712 milioane lei, investiții brute de 33 milioane lei și un număr de personal ocupat de 6615 persoane (în scădere cu 38,49% față de 2008).

Tabelul nr.2.8 - Principalii indicatori în domeniul construcțiilor (2013)

	Număr unități active	Numărul mediu de persoane ocupate	Cifra de afaceri (milioane lei)	Investiții Brute (milioane lei)
TOTAL	7.026	56.065	9.472	883
<i>Construcții</i>	600	6615	712	33

Sursa: INS, Baza de date Tempo on-line

Forța de muncă angajată în domeniul construcțiilor s-a redus treptat dar semnificativ, înregistrând o scădere de 13,14% în anul 2013, în raport cu anul 2008.

²⁹ <http://www.adroltenia.ro/poli-de-competitivitate/>

³⁰ Prezentare Pol Turism, www.adroltenia.ro

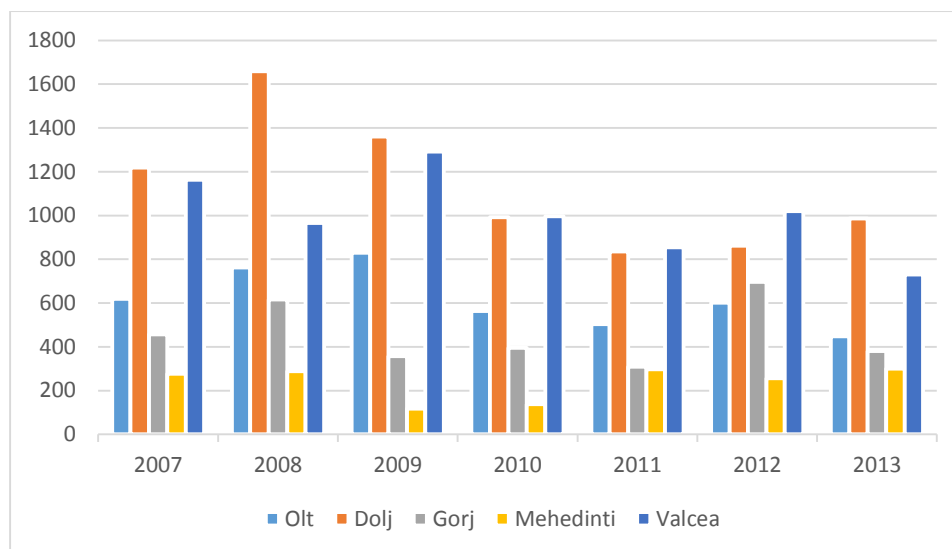

Fig.2.7 - Evoluția construcțiilor terminate la nivelul regiunii de dezvoltare Sud-Vest Oltenia
Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În ceea ce privește sursa de finanțare a locuințelor terminate, la sfârșitul anului 2013, 13,68% erau locuințe finanțate din fonduri publice, în timp ce 86,32% erau locuințe finanțate din fonduri private. Comparativ cu anul 2012, în timp ce numărul de locuințe terminate din fonduri publice în anul 2013 a crescut cu 56%, a scăzut numărul de locuințe terminate din fonduri private cu 35,34%.

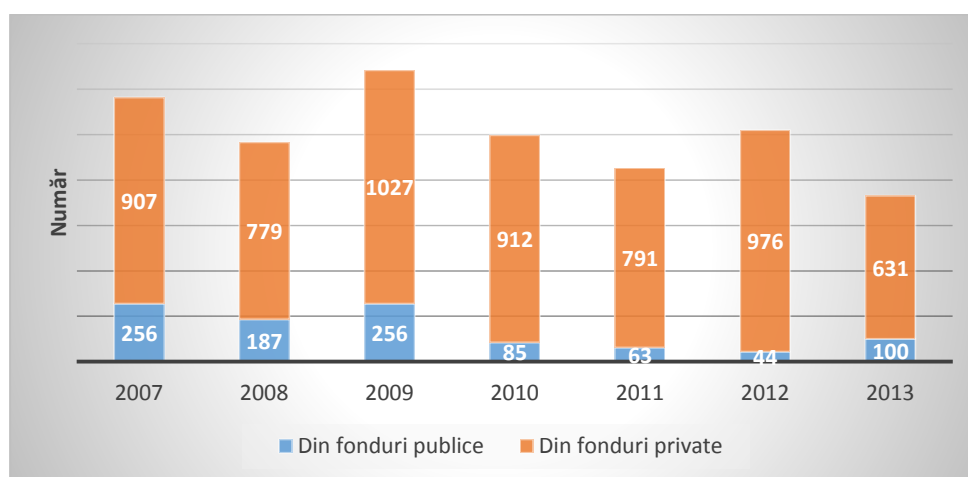

Fig.2.8 - Evoluția locuințelor finalizate pe surse de finanțare la nivelul județului Vâlcea (2007-2013)

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În anul 2013, au fost eliberate 719 autorizații de construire, din care 494 au fost pentru clădiri rezidențiale, 2 clădiri rezidențiale pentru colectivități, 14 clădiri administrative, 9 hoteluri și clădiri similar, 20 clădiri pentru comerț cu ridicata și cu amănuntul și 170 alte clădiri.

Primele 6 întreprinderi cu activități în domeniul construcțiilor, raportat la cifra de afaceri înregistrată în 2013 și numărul de angajați, sunt: Protectchim SRL (286 angajați, cifră de afaceri: 35.191.094 lei), Regia Autonomă Județeană de Drumuri și Poduri Vâlcea S.A (249 angajați, cifră de afaceri 15.766.675 lei), Cominco Oltenia S.A. (225 angajați, cifra de afaceri 33.197.686 lei), Prelchim S.R.L. (139 angajați, cifra de afaceri 36.408.313 lei), Forconcid S.A. (104 angajați, 7.138.853 lei), Vicexpert S.R.L. (100 angajați, cifra de afaceri 15.072.374 lei). Cifra de afaceri a celor 6 societăți reprezintă 20% din cifra totală/județ din sectorul construcțiilor.

2.4. Servicii

La nivelul județului Vâlcea serviciile reprezintă un sector bine dezvoltat, în anul 2013 ponderea majoritară fiind deținută de sectorul comercial (13.567 salariați), urmată de transport (3.399 salariați) și hoteluri și restaurante (3.361 salariați); mai puțin dezvoltate sunt serviciile suport (2.759 salariați), intermediarilor financiare și asigurărilor (1.021 salariați), informaticii și comunicațiilor (1.000 salariați), tranzacțiilor imobiliare (964 salariați).

Numărul de întreprinderi active în sectorul servicii pentru perioada 2008 - 2012 a fost în creștere cu 2,13% în anul 2012 comparativ cu anul 2011. Ponderea cea mai ridicată în sectorul serviciilor³¹ o reprezintă, la nivelul anului 2012, comerțul cu 48%, transportul cu 17%, hoteluri și restaurante cu 9%, activitățile profesionale, științifice și tehnice cu 8%, alte activități și servicii 18%.

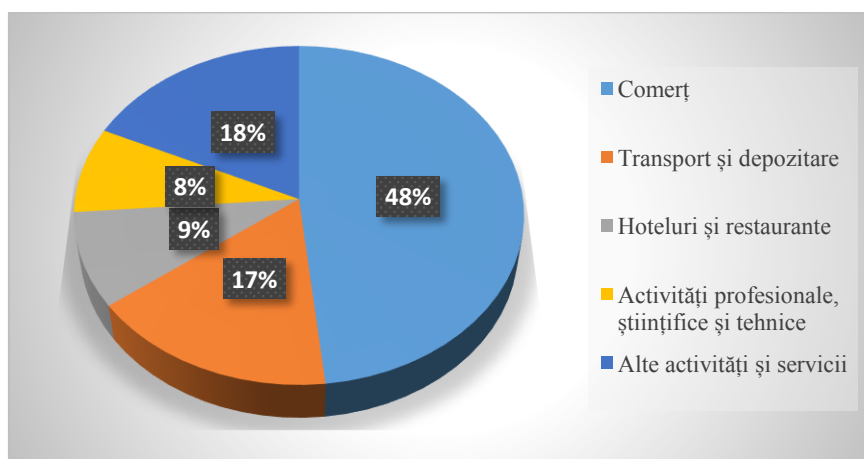

Fig.2.9 - Ponderea întreprinderilor active din sectorul servicii (2008-2012)

Sursa: Anuarul Statistic al județului Vâlcea, 2013

În ceea ce privește evoluția numărului de persoane ocupate în sectorul servicii în perioada analizată (2008-2013), în anul 2013 s-a înregistrat o scădere cu 14,12%, comparativ cu anul 2008.

³¹ Conform datelor statistice Anuarul Statistic al județului Vâlcea, 2013

La sfârșitul anului 2013, în județul Vâlcea erau înregistrate 383 firme cu domeniul de activitate corespunzător industriilor creative, având 1.025 de angajați. Cele mai multe firme sunt în domeniul *Activități de realizare a soft-ului la comandă* (16%), *Activități de editare cărți/reviste* (14%), *Activități ale agențiilor de publicitate* (14%), *Activități de arhitectură* (9,6%).

2.5. Activități de Cercetare, Dezvoltare, Inovare (CDI)

Știința și tehnologia devin relevante pentru societate atunci când efectele lor se resimt în viața cotidiană a cetățeanului. În acest scop, cercetarea și inovarea răspund nevoilor concrete ale mediului economic și ale sectorului public, în special celor de creștere a calității serviciilor oferite (precum sănătatea sau securitatea cetățenilor), și oferă perspective de angajare atrăgătoare în sectorul privat unui număr cât mai mare de persoane.³²

Integrarea în Uniunea Europeană a creat o presiune asupra orientării competitivității către inovare, creșterea economică prognozată putând susține deplasarea interesului sectorului privat către acest domeniu.

În județul Vâlcea există trei unități importante de profil:

- *Institutul Național de Cercetare – Dezvoltare pentru Tehnologii Criogenice și Izotopice (ICSI)*, ce are ca obiect de activitate cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovarea, cu valorificarea rezultatelor prin transfer tehnologic și servicii de specialitate;
- *Stațiunea de Cercetare Dezvoltare pentru Pomicultură*³³ care are ca obiectiv relansarea și modernizarea pomiculturii din regiunea Oltenia și alinierea acestui domeniu, în plan științific și economic, la cerințele comunitare, asigurând totodată competitivitatea produselor pomicole pe piețele internaționale. Stațiunea asigură baza științifică, biologică și tehnică pentru cercetarea în domeniul pomicol, susținând pregătirea și formarea profesională a studenților, masteranzilor și doctoranzilor din acest domeniu.
- *Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare Viti-vinicolă Drăgășani*³⁴ a fost înființată în anul 1936 sub denumirea de Stațiunea Oenologică Drăgășani, ca unitate a Ministerului Agriculturii și Domeniilor. Situată în mirificul peisaj al podgoriilor Drăgășani și Sâmburești, creat de terasele bătrânului Alutus (parte integrată a Piemontului Getic). Pepiniera și Stațiunea Viticolă Drăgășani au fost create în scopul reconstrucției postfiloxerice a viticulturii și dezvoltării ei științifice din România, în general și din zona colinară a Olteniei, în special. Ca rezultate științifice menționăm omologarea a 9 soiuri, din care: 3 soiuri pentru struguri de masă și stafide: Victoria, Azur și Calina; 5 soiuri pentru struguri de vin: Crâmpoșie selecționată, Vilarom, Novac, Negru de Drăgășani, Alutus; un soi de portaltoi: Drăgășani M70; 3 clone pentru struguri de vin: Sauvignon 62, Tamâioasă românească 104, Cabernet Sauvignon 7 și o clonă de portaltoi, Drăgășani 57.

³² Strategia Națională de Cercetare-Dezvoltare –Inovare 2014-2020.

³³ <http://www.ucv.ro/cercetare/centre/statiuni.php>

³⁴ <http://www.scdvv-dragasani.ro/rezultate>

În ceea ce privește numărul de salariați din activitatea de cercetare-dezvoltare în anul 2013, conform datelor Institutului Național de Statistică, sunt înregistrați 208 angajați.

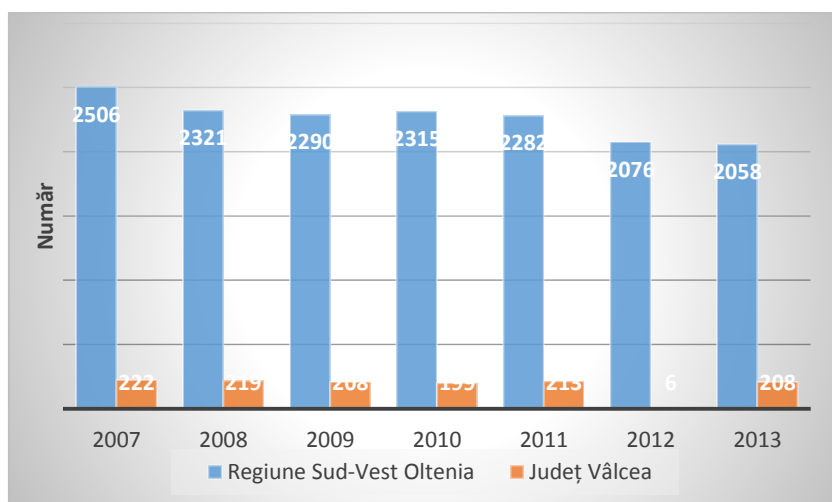

Fig.2.10 - Evoluția numărului de salariați din activitatea de cercetare (2007-2013)

Sursa: Anuarul Statistic al județului Vâlcea pentru anul 2013

Cererile de brevet de invenție depuse de solicitanți din județul Vâlcea au fost la nivelul anului 2012 de 8, în scădere față de anii anteriori cu 52,94% (față de 2011).

Tabelul nr.2.9 - Cererile de brevet de invenție

Județ	2008	2009	2010	2011	2012
Vâlcea	12	14	12	17	8

Sursa: Anuarul Statistic al județului Vâlcea pentru anul 2013

Cheltuielile totale din activitatea de cercetare –dezvoltare au înregistrat, în perioada 2007-2013, o creștere de 38,27%.

Tabelul nr. 2.10 - Cheltuieli cu cercetare-dezvoltare

Județ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Mii lei	24849	24209	25625	26847	50346	44	40257

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Cifra de afaceri din sectorul cercetare-dezvoltare reprezintă 0,47% din cifra de afaceri a județului Vâlcea (2013), fiind formată din cifra de afaceri a ICSI, în scădere față de anul anterior cu cca 39,40%.

2.6. Activități de sprijin pentru afaceri

La nivelul județului Vâlcea structurile de sprijinire a afacerilor sunt³⁵:

Centrul de afaceri Flandra-Vâlcea³⁶ a fost creat cu scopul de a sprijini firmele start-up, punând la dispoziția acestora un sediu modern, servicii de secretariat și consultanță diversă (oportunități de finanțare, managementul afacerii, tehnici de comunicare, marketing și accesare piețe), precum și logistica necesară pentru a înlesni legăturile cu alți agenți economici. Centrul este rezultatul parteneriatului dintre Consiliul Local Râmnicu Vâlcea, Consiliul Județean Vâlcea, Camera de Comerț și Industrie Vâlcea, Ministerul Comunității Flamande și Agenția pentru dezvoltare regională din Antwerpen.

Centrul de Convenții și Expoziții Nord Oltenia³⁷ este construit pe o suprafață de 55.000 de metri pătrați, fiind al doilea complex expozițional ca mărime din România. Centrul oferă servicii integrate în organizarea de evenimente (târguri și expoziții naționale și internaționale specializate, târguri cu vânzare pentru publicul larg, burse de contractări și contacte de afaceri, conferințe, seminarii și workshop-uri, evenimente corporative, lansări, evenimente culturale și sportive, concerte, show-uri TV, evenimente private, închiriere spații comerciale).

---

³⁵ Conform Adresei nr.1256/03.02.2015 a Consiliului Județean Vâlcea

³⁶ <http://www.cjvalcea.ro/flandra/index.php>

³⁷ <http://oltexpo.ro/>

CAPITOLUL III. RESURSE UMANE, SĂNĂTATE, EDUCAȚIE, SERVICII SOCIALE ȘI ADMINISTRAȚIE

3.1. Populația

Această secțiune cuprinde o analiză detaliată a populației stabile conform datelor statistice înregistrate la Recensământul Populației și Locuințelor (1992, 2002 și 2011), precum și o analiză a principalilor indicatori demografici.

Conform datelor furnizate de Recensământul Populației și Locuințelor 2011, la nivelul județului Vâlcea au fost înregistrate în total un număr de 371.714 persoane dintre care 164.649 în mediul urban și 207.065 în mediul rural.

Din punct de vedere al dinamicii populației stabile, județul Vâlcea a cunoscut o evoluție negativă începând cu recensământul din 1948 până la recensământul din anul 2011. În anul 1992 populația din județ a înregistrat cel mai mare număr, însă ulterior a avut o evoluție în scădere.

În județul Vâlcea, în perioada 1992–2011, populația este în scădere comparativ cu perioada 1948-1977 când numărul de locuitori a fost în creștere.

Tabelul nr.3.1 - Evoluția populației rezidente la nivelul județului Vâlcea la recensăminte
(număr persoane)

Anul	TOTAL	România		Regiunea Sud Vest Oltenia		Județ Vâlcea	
		Urban	Rural	Urban	Rural	Urban	Rural
25 ianuarie 1948	15.872.624	3.713.139	12.159.485	263.786	1.720.859	37.619	303.971
21 februarie 1956	17.489.450	5.474.264	12.015.186	311.868	1.748.620	50.342	312.014
15 martie 1966	19.103.163	7.305.714	11.797.449	492.610	1.652.201	81.259	287.520
5 ianuarie 1977	21.559.910	9.395.729	12.164.181	729.645	1.624.620	113.782	300.459
7 ianuarie 1992	22.810.035	12.391.819	10.418.216	1.077.415	1.380.100	171.127	267.261
18 martie 2002	21.680.974	11.435.080	10.245.894	1.021.487	1.309.305	161.836	251.411
20 octombrie 2012	20.121.641	10.858.790	9.262.851	957.978	1.117.664	164.649	207.065

Sursa: Recensământul Populației și Locuințelor 2011

Conform recensământului realizat în anul 2011, județul Vâlcea se situează pe locul 3 în ceea ce privește numărul de locuitori, în comparație cu celelalte județe ale regiunii Sud-Vest Oltenia.

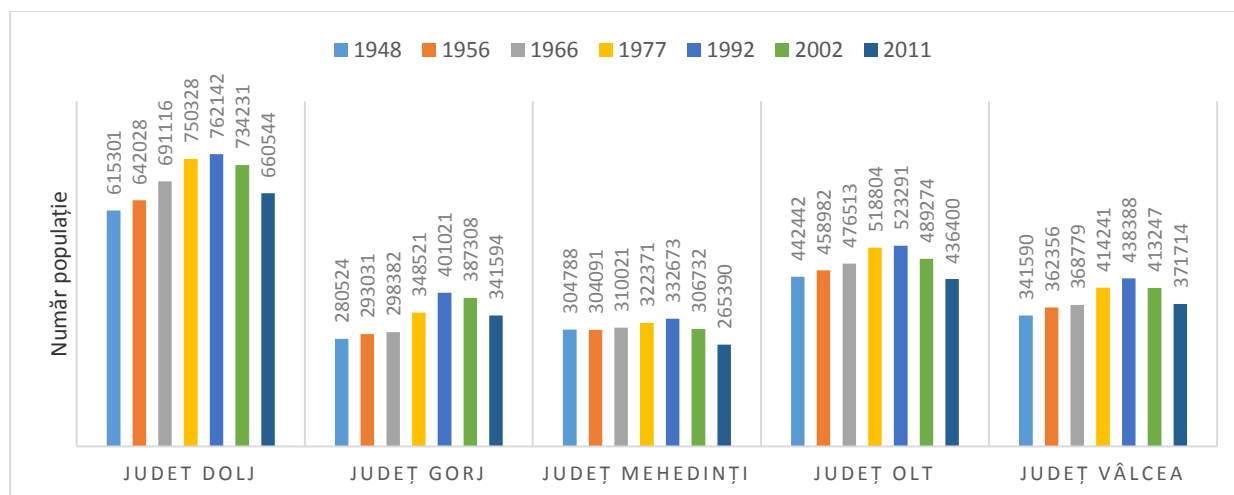

Fig. 3.1 - Evoluția populației în cadrul Regiunii SV Oltenia

Sursa: www.recensamantromania.ro

Raportat la datele înregistrate în anul 2011 (ultimul recensământ), numărul de locuitori ai județului Vâlcea este în scădere cu 10,05%, comparativ cu anul 2002 și cu 15,20% față de anul 1992.

Caracteristicile demografice (natalitatea, mortalitatea, migrația, stuctura populației pe diverse categorii) au un puternic impact social, economic, politic și cultural, constituind o parte esențială în analiza și dezvoltarea politicilor publice.

Fenomenele demografice sunt interpretate și analizate prin prisma unor indicatori demografici, care oferă o imagine sintetică asupra transformărilor înregistrate la nivel județean:

- populația stabilă pe sexe și grupe de vârstă;
- populația stabilă pe etnii și religii;
- populația stabilă pe sexe și nivel de educație;
- sporul natural;
- rata migrației.

Informațiile furnizate de caracteristicile demografice aferente județului Vâlcea reprezintă o sursă importantă pentru fundamentarea strategiei în ceea ce privește dimensionarea bugetară corectă a unor servicii oferite locuitorilor.

Populația stabilă pe sexe și grupe de vârstă

Analiza populației stabile pe sexe și grupe de vârstă are la bază piramida vârstelor realizată pentru anii ultimelor trei recensăminte. Au fost utilizate datele furnizate de Recensământul populației și locuințelor pentru anii 1992, 2002 și 2011. Graficele grupelor de vârstă, reprezentate pentru anii 1992, 2002 și 2011, permit observarea principalelor schimbări care au avut loc în structura demografică a populației în ultimele două decenii.

Județul Vâlcea se confruntă cu o diminuare a densității populației, aceasta aflându-se într-o scădere lentă în decursul ultimilor 14 ani. Astfel, conform datelor furnizate de recensământul din 2011,

populația totală a scăzut cu 41.533 persoane, respectiv cu 10,05%, raportat la anul 2002, scădere situată peste nivelul național, care este de 7,19%.

Analizând structura pe grupe de vârstă a populației din județul Vâlcea, se observă apariția unui proces constant de îmbătrânire demografică cu implicații negative pentru economie și societate, datorită ratei scăzute a natalității, care contribuie în mod direct la reducerea ponderii populației tinere în totalul populației, comparativ cu populația vârstnică.

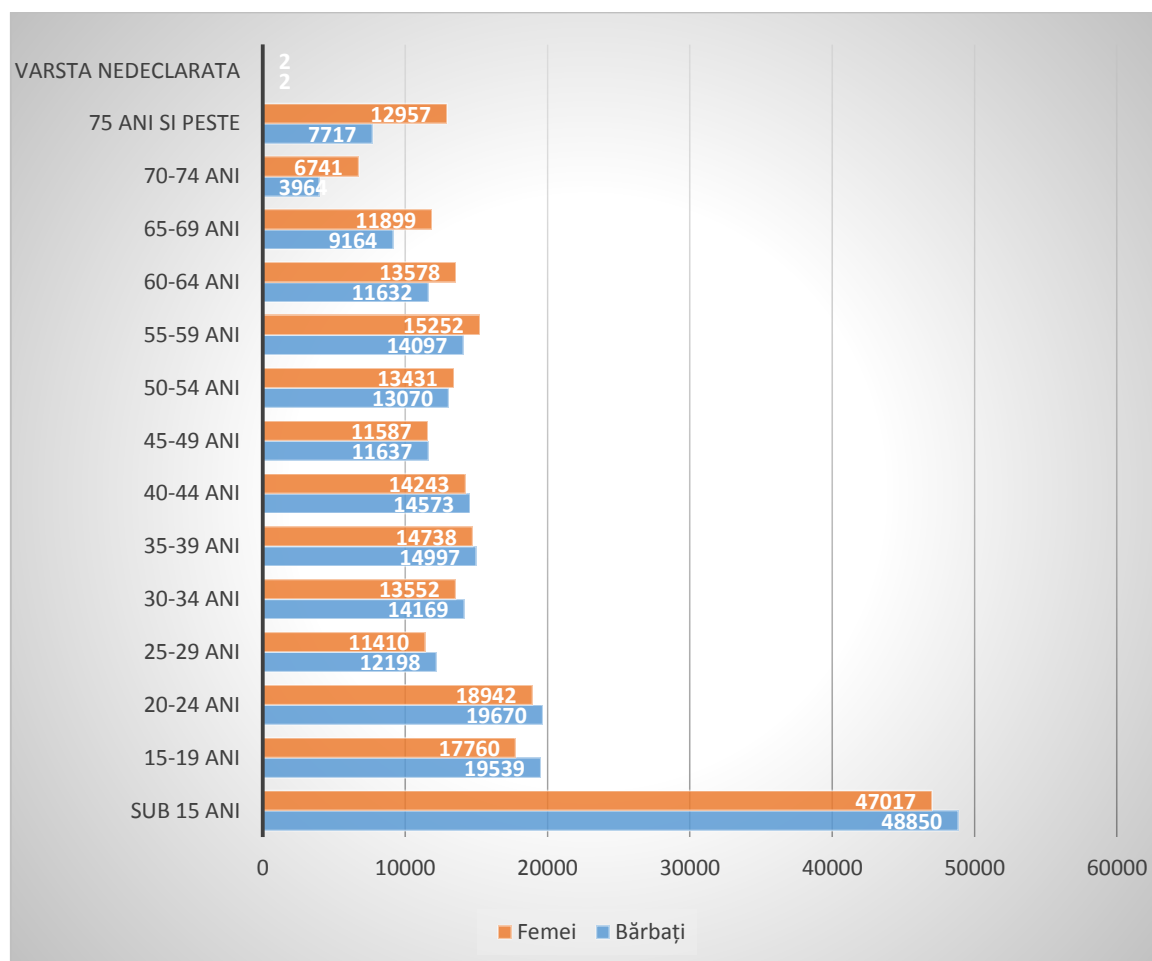

Fig.3.2 - Populația stabilă pe sexe și grupe de vârstă (1992)

Sursa: Institutul Național de Statistică, Recensământul Populației și Locuințelor 1992

În anul 1992, la nivelul județului Vâlcea, s-a remarcat o distribuție simetrică a populației pe sexe, numărul persoanelor de sex masculin fiind mai mare în prima parte a vieții (sub 15 ani), iar numărul femeilor devansându-l pe cel al bărbaților după depășirea vârstei de 50 de ani. Acest fenomen poate fi pus pe seama creșterii natalității, grupele de vârstă < 15 ani, 15 - 19 ani, 20 - 24 ani având populația cea mai numeroasă.

În anul 2002, analiza grupelor de vârstă ale populației aferentă județului Vâlcea relevă faptul că populația este îmbătrânită, înregistrând o creștere de 9,38% a grupei de vârstă 75 ani și peste.

Dacă în anul 1992 populația cea mai semnificativă era în grupa de vârstă 15 - 24 ani, în 2002 grupa de vârstă cea mai numeroasă pentru ambele sexe a fost cuprinsă între 30 - 34 ani, în timp ce populația din categoria 35 - 39 ani a înregistrat o scădere semnificativă.

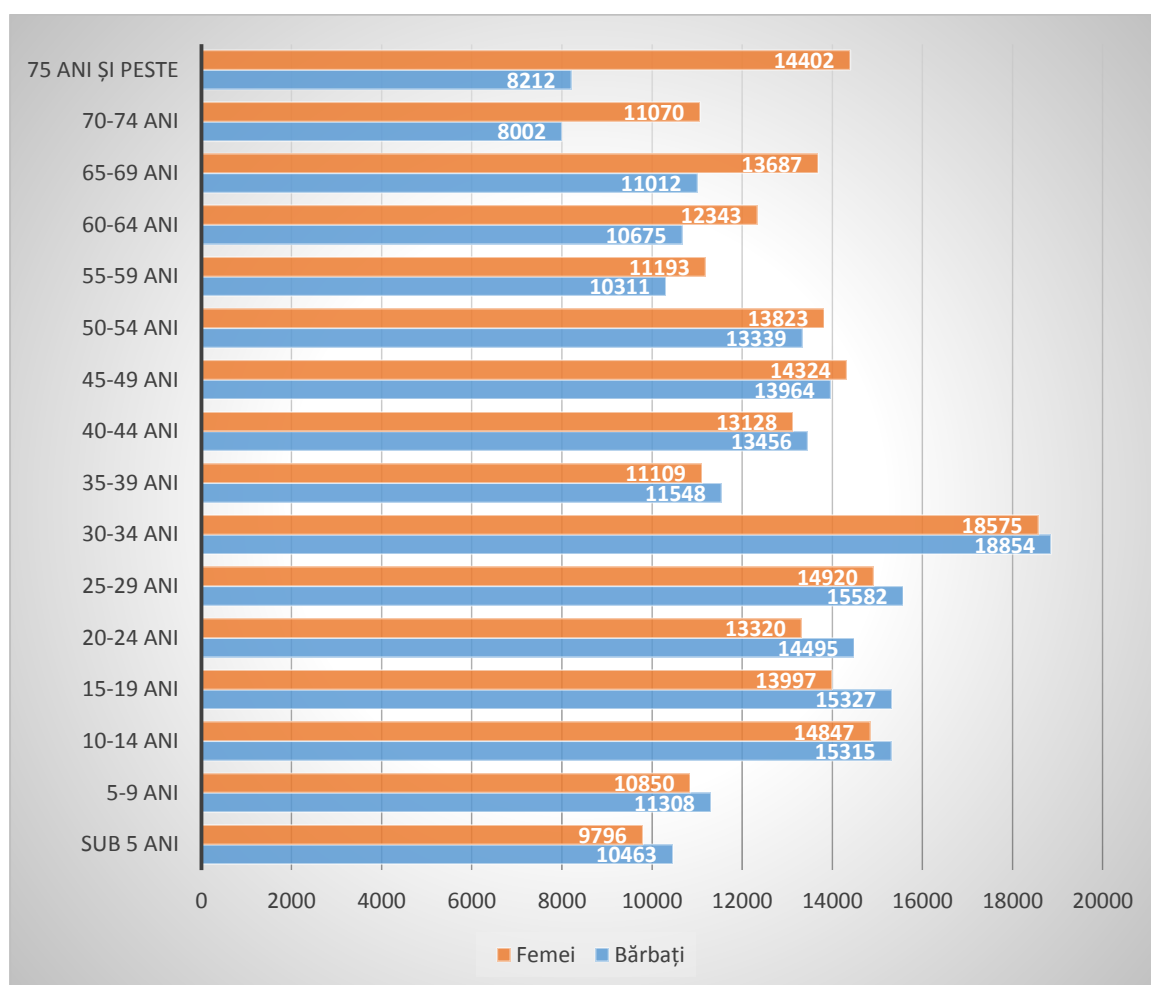

Fig. 3.3 - Populația stabilă pe sexe și grupe de vârste la nivelul județului Vâlcea (2002)

Sursa: Institutul Național de Statistică, Recensământul Populației și Locuințelor 2002

Datele privind populația stabilă pe sexe și grupe de vârstă, furnizate de Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2011, arată o scădere substanțială a numărului de locuitori din județ față de anii analizați anterior, pe fondul amplificării fenomenului de îmbătrânire a populației. În județ numărul persoanelor cu vârsta de peste 75 de ani este în creștere cu 44,61% față de anul 2002. Așadar, comportamentul reproductiv a fost modificat prin accentuarea deciziei de raționalizare a numărului de copii pe care o familie decide să-i aibă. Analizând datele statistice înregistrate se observă că numărul de copii cu vârsta sub 5 ani este în scădere cu 16,72% raportat la anul 2002, iar numărul persoanelor de sex masculin s-a diminuat mai mult decât al celor de sex feminin.

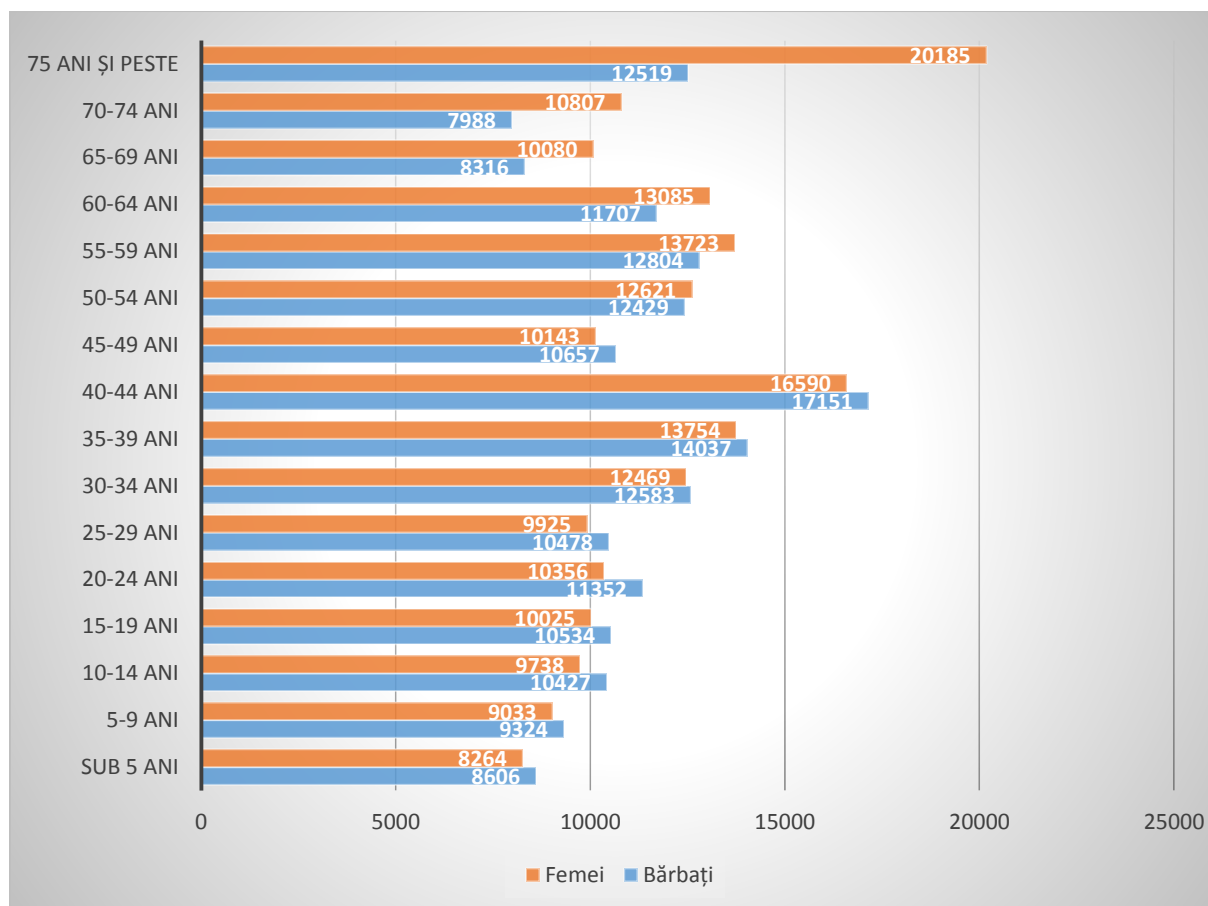

Fig.3.4 - Populația stabilă pe sexe și grupe de vârste la nivelul județului Vâlcea (2011)

Sursa: Recensământul Populației și al Locuințelor, 2011, I.N.S.

Rata natalității scăzute, a determinat în ultimii 4 ani (2011-2014)³⁸ diminuarea populației cu vârsta între 0 - 14 ani cu 3.468 de persoane. Însă grupa de vârstă cea mai afectată este 15 - 34 ani care în cifre absolute s-a diminuat cu 9.157 de persoane. Din populația totală, această categorie reprezintă în 2014, 26,15% și observăm că evoluția ei este în continuare descrescătoare pe fondul emigrării.

În contrast avem grupa de vârstă peste 65 ani, care în intervalul 2011-2014³⁹ a cunoscut o creștere de 3.410 persoane, evoluție ce a determinat o creștere a ponderii acestei grupe în totalul populației stabile, 17,11% comparativ cu anul 2011 când vârstnicii reprezentau 16,08%. Județul Vâlcea cunoaște astfel o accentuare a procesului de îmbătrânire a populației, raportul de dependență demografică crescând în anul 2014 la nivelul de 44,43%, creștere determinată totodată de trendul ascendent al duratei medii de viață.

Comparativ cu nivelul național, unde s-a înregistrat o tendință de scădere a populației cu 11,78%, la nivelul județului Vâlcea se observă o scădere cu 15,20% (1992). Comparativ cu județele regiunii Sud-Vest Oltenia, județul Vâlcea se situează pe locul 3 în ceea ce privește ponderea scăderii numărului de locuitori, pe primul loc fiind județul Mehedinți (20,22%), urmat de județul Olt

³⁸ Conform datelor statistice ale Institutului Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

³⁹ Conform datelor statistice ale Institutului Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

(16,61%). Pentru toate cele 5 județe ale regiunii Sud-Vest Oltenia, nivelul de scădere al populației depășește nivelul național.

Tabelul nr.3.2 - Populația (nr. persoane) din România și din județele regiunii Sud-Vest Oltenia la recensămintele din 1992, 2002 și 2011

	1992	2002	2011	Tendința de scădere % (1992/2011)
ROMÂNIA	22.810.035	21.680.974	20.121.641	11,786%
DOLJ	762.142	734.231	660.544	13,331%
GORJ	401.021	387.308	341.594	14,819%
MEHEDINȚI	332.673	306.732	265.390	20,225%
OLT	523.291	489.274	436.400	16,61%
VÂLCEA	438.388	413.247	371.714	15,209%

Sursa: Populația la recensămintele din anii 1992, 2002, 2011, www.recensamant.ro

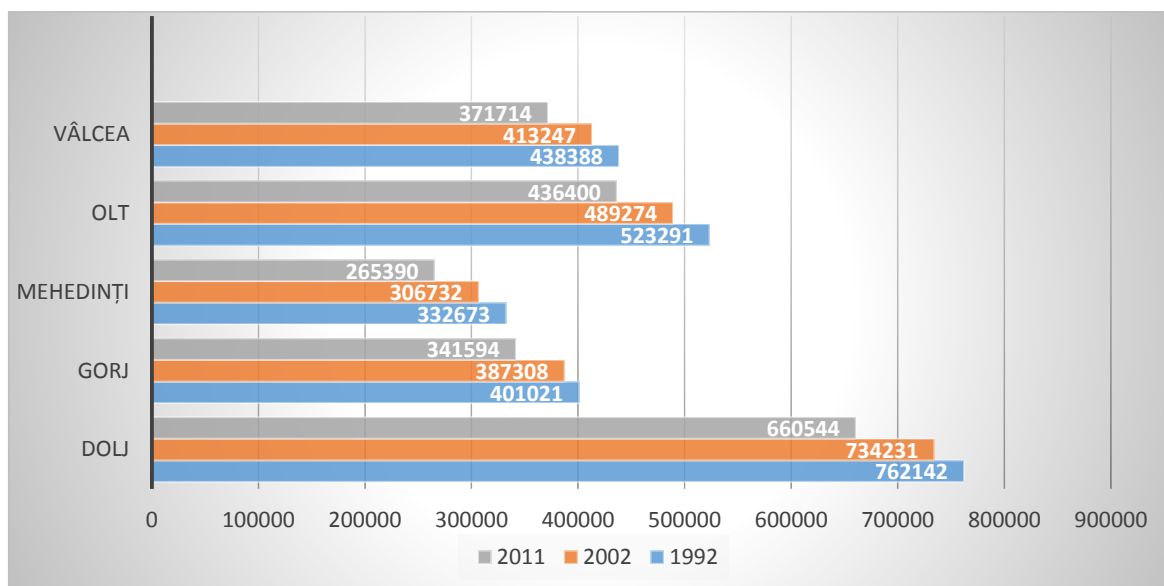

Fig.3.5 - Evoluția populației la recensăminte în județele Regiunii Sud-Vest Oltenia

Populația stabilă pe etnii

Conform Recensământului Populației și Locuințelor 2011, ponderea românilor în județul Vâlcea, a scăzut de la 98,77% în 2002 la 93,57% în anul 2011, celelalte etnii deținând o parte nesemnificativă din total (maghiarii, germanii, turcii, italienii și ucrainenii). De altfel, la recensământ sunt multe persoane care nu și-au declarat etnia.

Din punct de vedere etnic, populația județeană este omogenă, preponderent românească. La recensământul din 2011, 93,57% din locuitori au fost români, dintre care majoritatea stabiliți în mediul rural, 56,71% față de 43,28% în mediul urban. Minoritățile naționale reprezintă 6,43%,

dintre care populația romă constituie a doua populație cu pondere semnificativă în județul Vâlcea. Este de remarcat că cei mai mulți romi trăiesc în mediul urban, 56,83%, cu predilecție în Municipiul Râmnicu Vâlcea (32,91%) și Municipiul Drăgășani (26,39%)⁴⁰.

Tabelul nr. 3.3 - Populația stabilă pe etnii la nivelul județului Vâlcea (2002 și 2011)

- număr persoane -

Etnie	2002	2011
Români	408.178	347.806
Romi	3.955	6.939
Maghiari	332	207
Germani	136	63
Turci	36	42
Italiani	33	29
Ucrainieni	31	13
Ruși/lipoveni	12	8
Evrei	8	8
Altă etnie	519	85
Etnie nedeclarată	7	16.503

Sursa: Recensământul Populației și Locuințelor, 2002 și 2011

Populația stabilă pe religii

Din punct de vedere al religiei, la Recensământul din 2011, 94,66% din totalul populației județului Vâlcea era de religie ortodoxă. Alături de această confesiune, în proporții mici (între 0,1% și 0,3%), urmau credincioșii adventiști, romano-catolici, penticostali și greco-catolici. Față de 2002, numărul penticostalilor aproape a crescut cu 66,32%, în schimb a scăzut numărul creștinilor ortodocși cu 14,11%. Asemenea situației privind etniile, față de recensământul din anul 2002, au existat foarte multe persoane care nu și-au declarat religia.

Populația stabilă după nivelul de educație

Analiza populației stabile după nivelul de educație, conform Recensământului din 2011, relevă faptul că în județul Vâlcea cele mai multe persoane au absolvit nivelul secundar de educație, cu o pondere de 66%, urmat de cel primar (15%) și cel superior (12%). Un aspect pozitiv este ponderea scăzută a persoanelor fără școală absolvită, de numai 3%.

⁴⁰ Conform datelor furnizate de Recensământul Populației și Locuințelor, 2011

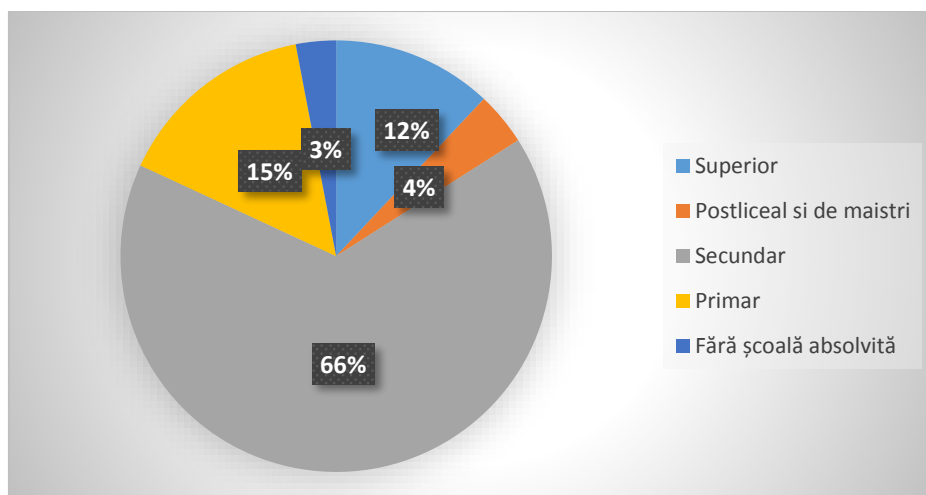

Fig.3.6 - Ponderea populației stabile pe nivele de educație în județul Vâlcea (2011)

Sursa: Recensământul Populației și Locuințelor, 2011

În ceea ce privește structura pe sexe în anul 2011, la nivel județean diferențele nu au fost majore. În cadrul nivelului secundar și celui postliceal, absolvenții masculini au fost mai numeroși, în restul categoriilor de educație fiind mai multe persoane de sex feminin care finalizează studiile.

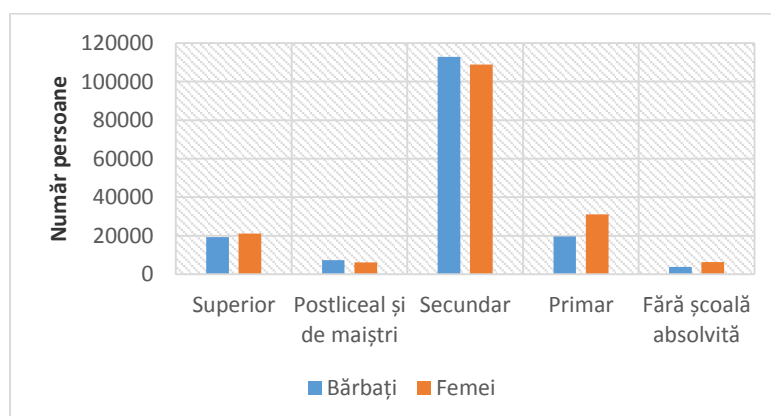

Fig.3.7 - Populația stabilă pe sexe și nivele de educație, în județul Vâlcea (2011)

Sursa: Recensământul Populației și Locuințelor, 2011

Sporul natural reprezintă diferența dintre numărul de născuți vii și numărul persoanelor decedate, la un moment dat. Datele statistice din baza de date a Institutului Național de Statistică, analizate pentru județul Vâlcea, în perioada 2007 - 2013, demonstrează un trend descendent pe parcursul întregii perioade studiate, pus pe seama îmbătrânirii accentuate a populației și migrării persoanelor tinere.

Se observă un trend negativ cu precădere în mediul rural. În mediul urban, populația tânără și cea adultă este majoritară, condiție favorabilă pentru o rată a natalității pozitivă.

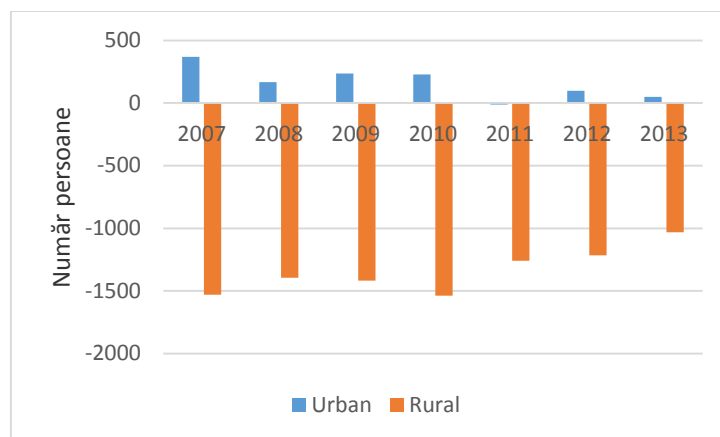

Fig.3.8 - Sportul natural la nivelul județului Vâlcea (2007-2013)

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Scăderea populației în ultimii ani s-a produs pe fondul unui spor natural negativ. Astfel numărul născuților vii a cunoscut un trend descrescător în ultimii ani, în 2013 înregistrând un nivel de 3.104 născuți vii față de 3.555 născuți vii în anul 2011. Totodată numărul persoanelor decedate deși a continuat să scadă de la 4.718 în 2011, la 4.088 în 2013, s-a păstrat totuși la un nivel superior numărului născuților vii.

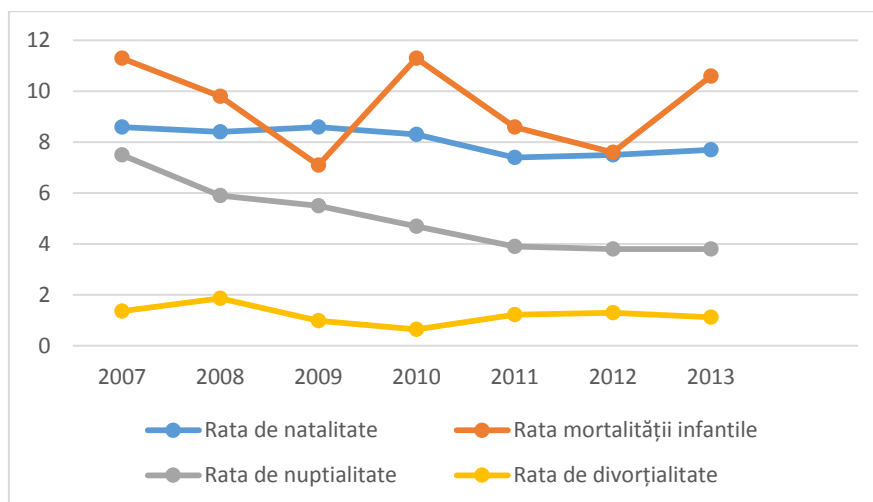

Fig.3.9 - Evoluția principalilor indicatori statistici demografici

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Rata migrației

Rata migrației reprezintă diferența dintre numărul de sosiri cu domiciliul și numărul plecărilor cu domiciliul, la un moment dat. În perioada 2007 - 2012, doar în mediul rural rata migrației a înregistrat valori pozitive.

Cu toate acestea, o mare parte a locuitorilor aleg să își stabilească domiciliul în afara județului, de regulă în orașe din alte regiuni ale țării, acolo unde există mari centre universitare, iar piața forței de muncă oferă oportunități atractive. De asemenea, ținând cont că majoritatea populației din

județul Vâlcea este localizată în partea sudică a județului, este mult mai comodă și accesibilă deplasarea spre Craiova sau Slatina decât spre Râmnicu Vâlcea. Gradul de dezvoltare economică mai ridicat din zona urbană a atras efective importante de populație din mediul rural.

La nivelul județului s-a înregistrat o migrație internă negativă în anul 2007, numărul celor sosiți în județ fiind cu 408 persoane mai mic decât al celor plecați, evoluție ce s-a perpetuat și în anii următori. În 2013, 7.355 persoane au plecat și au sosit 6.693 persoane, rezultând o diferență de 662 persoane. O analiză a migrației la nivel rural relevă o rată a migrației pozitive, numărul persoanelor sosite fiind mai mare decât numărul persoanelor plecate.

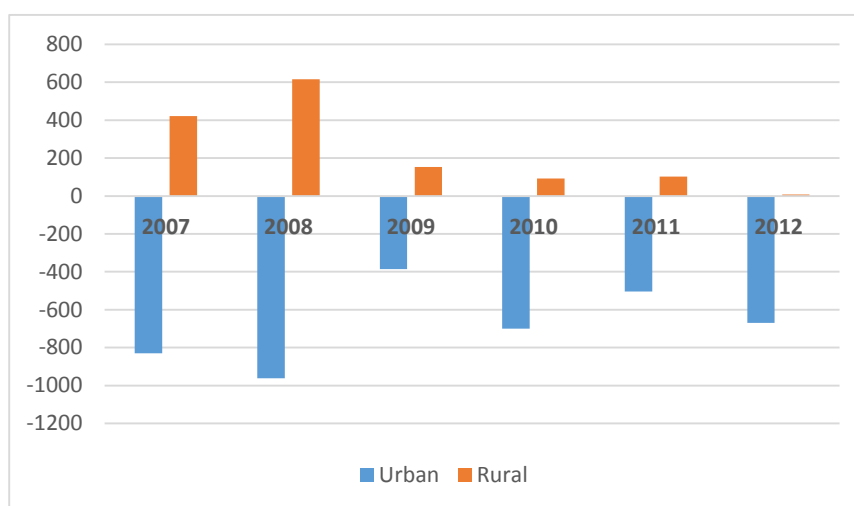

Fig. 3.10 - Rata migrației la nivelul județului Vâlcea (2007-2013)

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Fluxul migrației interne înregistrează creșteri din rural în urban (cu o rată 6,4 /1000 locuitori), din urban în urban (cu o rată de 9,2/1000 locuitori), din rural în rural (cu o rată de 7,5/1000 locuitori) din urban în rural (12,3/1000 locuitori)⁴¹. Numărul persoanelor care au plecat din urban către rural are ponderea cea mai mare, de 31,80%, în total persoane care au migrat intern.

Stabiliri/Plecări cu domiciliul (inclusiv migrația externă)

În perioada analizată (2007-2012) numărul persoanelor care au sosit în localități (inclusiv cele sosite din străinătate) este în scădere cu 20,84%, în timp ce numărul persoanelor care au plecat din localități (inclusiv cele plecate în străinătate) a înregistrat o scădere de 16,01%. Ca tendință însă, se observă că numărul persoanelor care au plecat este mai mare decât numărul persoanelor care au sosit.

⁴¹ Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line, 2012

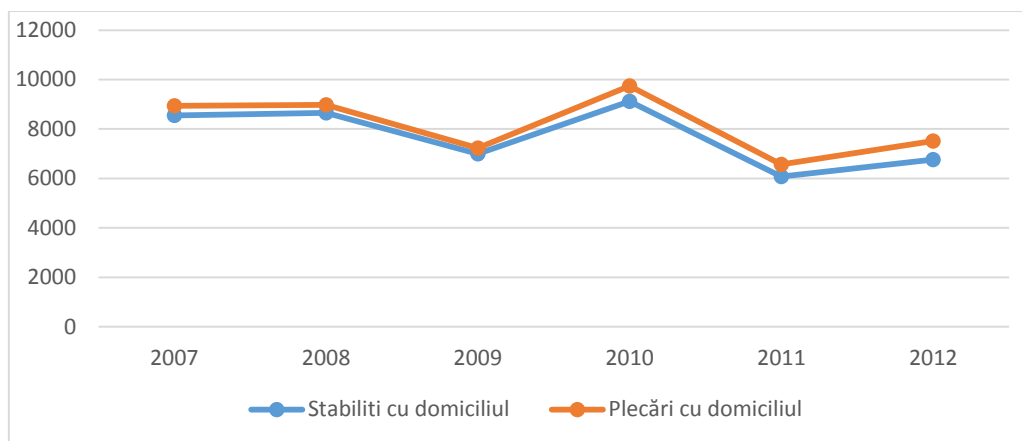

Fig.3.11 - Evoluția migrației externe 2007-2012 în județul Vâlcea

Sursa: INS, Baza de date Tempo on-line

Tabelul nr.3.4 – Stabiliri/Plecări cu domiciliul (inclusiv migrația externă)

Indicator	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Stabiliri cu domiciliul (inclusiv migrația externă)	8548	8650	6995	9126	6080	6766
Plecări cu domiciliul (inclusiv migrația externă)	8942	8973	7228	9747	6572	7510

Sursa: INS, Baza de date Tempo on-line

În ceea ce privește numărul de emigranți, județul Vâlcea înregistrează o creștere de 98,72%, (în anul 2012 comparativ cu 2007), acesta având în anul 2012 o pondere de 19,60% din total emigranți la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia. Cel mai mare număr de emigranți în regiunea Sud-Vest Oltenia se înregistrează în județul Dolj, iar cel mai mic număr în județul Gorj.

Tabelul nr.3.5 - Emigranți la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia

Județ	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Dolj	210	165	283	192	299	291
Gorj	45	50	57	55	84	71
Mehedinți	45	50	57	55	84	71
Olt	59	63	76	62	122	195
Vâlcea	78	85	112	89	146	155

Sursa: INS, Baza de date Tempo on-line

Numărul imigranților înregistrează în perioada analizată (2007-2012) o scădere cu 20,65% (2007 vs 2012). Comparativ cu anul anterior, în anul 2012 numărul imigranților a crescut cu 32,72%. În Regiunea Sud-Vest Oltenia ponderea cea mai mare a imigranților se înregistrează în județul Dolj (39,14%), urmând județul Vâlcea cu 28,29% din total imigranți.

Tabelul nr.3.6 - Imigranți la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia

Județ	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Dolj	126	137	119	101	137	101
Gorj	25	30	28	13	31	25
Mehedinți	58	77	49	46	37	24
Olt	29	21	22	15	40	35
Vâlcea	92	108	112	75	55	73

Sursa: INS, Baza de date Tempo on-line

Durata medie a vieții

Analiza duratei medii a vieții a scos în evidență un trend ascendent al perioadei analizate 2007 - 2013. Cea mai mare durată medie a vieții a fost înregistrată la nivelul anului 2013, în mediul rural din județul Vâlcea cu o valoare de 81,45 ani.

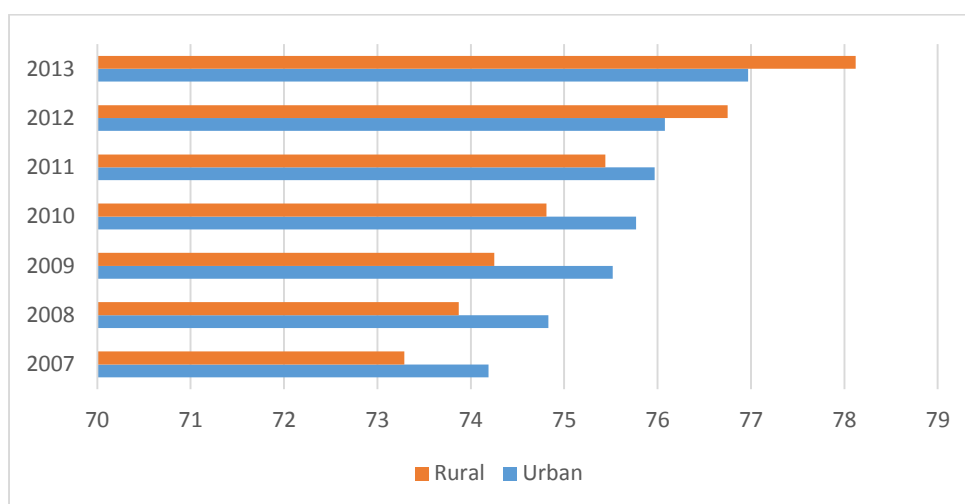

Fig. 3.12 - Durata medie a vieții la nivelul județului Vâlcea (2007-2013)

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Durată medie a vieții unei persoane din județul Vâlcea înregistrează, la nivelul anului 2013, valori de 75,1 ani la bărbați și 80,65 ani la femei⁴², peste media înregistrată la nivel național (74,74 ani) și la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia (74,92 ani). Județul Vâlcea ocupa în anul 2013 locul I în țară în ceea ce privește durata medie a vieții⁴³.

Dintre cele 5 județe ale Regiunii Sud-Vest Oltenia, în județul Vâlcea se înregistrează cea mai mare durată medie a vieții la nivelul anului 2013, de 77,87 ani, restul județelor înregistrând o medie de cca 74 ani: județul Dolj – 74,18 ani, județul Gorj – 74,87 ani, județul Mehedinți – 74,14 ani, județul Olt – 74,36 ani.

⁴² Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

⁴³ Anuarul Statistic al județului Vâlcea, 2014, Direcția Județeană de Statistică Vâlcea

3.2. Forța de muncă

Resursele forței de muncă la nivelul județului Vâlcea erau reprezentate, la nivelul anului 2013, de 68,89% din totalul populației rezidente, ajungând la 253,1 mii persoane și reprezentând 2,8% din totalul populației active la nivel național (9.042,9 mii persoane) și 27,78% din totalul populației active la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia (911,1 mii persoane).

Tabelul nr.3.7 - Resursele forței de muncă la nivelul județului Vâlcea (2007-2013)

- mii persoane -

An	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Resursele forței de muncă							
România	13772,7	13747,4	13875,9	14047,6	14047,7	14033,7	13997,9
Regiunea Sud-Vest Oltenia	1407,1	1401,7	1415	1436,9	1441,3	1437,4	1431,7
Județul Vâlcea	244,4	244	247,5	252,5	253,6	253,3	253,1
Populația activă civilă							
România	9093,7	9150,4	9120,1	8998,3	8826,5	9063,4	9042,9
Regiunea Sud-Vest Oltenia	922,3	931,5	933,7	917,4	898,2	923,7	911,1
Județul Vâlcea	178,3	178,2	180,8	180,3	175,7	181,8	178,2

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În perioada 2007-2013 rata de activitate a forței de muncă a înregistrat o medie de 71,71%, în anul 2013 fiind în scădere cu 1,95% comparativ cu anul 2012. Raportat la rata de activitate pe țară, rata de activitate a forței de muncă a județului Vâlcea, era în anul 2013 de 70,4%, depășind rata de activitate pe țară (64,6%) și rata de activitate pe Regiunea Sud-Vest Oltenia (63,6%).

Tabelul nr.3.8 - Rata de activitate a resurselor forței de muncă (2007-2013)

An	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
%							
România	66	66,6	65,7	64,1	62,8	64,6	64,6
Regiunea Sud-Vest Oltenia	65,5	66,5	66	63,8	62,3	64,3	63,6
Județul Vâlcea	73	73	73,1	71,4	69,3	71,8	70,4

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În ceea ce privește populația ocupată pe activități ale economiei naționale, în anul 2013, se observă că 33,71% era ocupată în agricultură, silvicultură și pescuit, 21,19% era ocupată în industrie, 14,81% era ocupată în comerț, 7,16% în construcții. Ponderea cea mai mică o reprezintă sectorul activității de spectacole, culturale și recreative cu o pondere de numai 0,6%.

Tabelul nr.3.9 - Populația ocupată civilă pe activități ale economiei naționale

-mii persoane -

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL economie, din care:	169,9	166,4	166,4	166,5	170,6	166,1
Agricultură, silvicultură și pescuit	56,5	56,6	56,9	57,4	59,2	56
Industrie	38,8	36,4	35,8	36,0	36,2	35,2
Construcții	13,5	12,8	12,2	12,4	12,0	11,9
Transporturi și depozitare	6,9	6,8	7,5	7,7	8,0	7,6
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor	21,1	21,7	22,6	22,8	23,7	24,6
Hoteluri și restaurante	3,1	2,9	2,7	2,8	3,4	3,4
Informații și comunicații		0,8	1,4	1,1	1,9	1,7
Intermedieri financiare și asigurări	7,9	1,2	1,1	1,1	1,0	1,0
Tranzacții imobiliare	7,9	1,2	1,1	1,1	1,0	1,0
Activități profesionale, științifice și tehnice		1,5	1,4	1,4	1,4	1,4
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport		3,2	3,5	3,6	3,3	3,0
Administrația publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public ⁴⁴	4,5	4,2	3,8	3,6	3,6	3,4
Învățământ	7,2	7,2	6,6	6,7	6,5	6,5
Sănătate și asistență socială	7,5	7,1	6,9	6,4	6,3	6,2
Activități de spectacole, culturale și recreative		0,9	0,8	0,8	0,8	1,0
Alte activități de servicii	3,3	1,8	1,7	1,6	2,2	2,2

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Evoluția populației ocupate a înregistrat în perioada 2008-2013 scăderi în principalele sectoare: industrie (-9,2%), construcții (-11,85%), intermedieri financiare, asigurări și tranzacții imobiliare (-87%), învățământ și asistență socială (-17%). În sectorul comerț populația ocupată a crescut cu 16,58%, iar în agricultură a crescut în perioada 2011-2012, urmată de o scădere cu 5,4% în anul 2013.

Tabelul nr.3.10 - Comparație între populația ocupată civilă și caracteristicile unităților active pe macro-sectoare economice la nivelul anului 2013 (ponderi în %)

	Populația ocupată civilă	Numărul unităților active	Cifra de afaceri unităților active	Investițiile unităților active
Agricultură, vânătoare, silvicultură	33,71	3,08	-	-
Industrie și construcții	35,38	19,50	47,61	77
Servicii	30,91	77,42	42,39	23
Total	100,00	100,00	100,00	100,00

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

⁴⁴ Exclusiv forțele armate și personalul asimilat (Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul Român de Informații etc).

Comparația între distribuția populației ocupate civile și unitățile active pe macro-sectoare de activitate arată că sectorul industrie și construcții ocupă 35,38% din populația ocupată civilă totală, și deține 19,50% din totalul unităților active, producând o cifra de afaceri de 47,51% din totalul cifrei de afaceri a unităților active. Pe de altă parte, sectorul servicii ocupă 30,91% din populația ocupată civilă și deține 77,42% din unitățile active, producând 42,39% din totalul cifrei de afaceri și realizând 23% din investiții.

Numărul mediu al salariaților județului Vâlcea pentru perioada 2007-2013 a fost de 77.185 persoane, în scădere în anul 2013 cu 1,74% față de anul 2012. În anul 2013, numărul mediu de salariați ai județului reprezenta 1,63% din totalul salariaților la nivelul țării și 20% din totalul salariaților la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia.

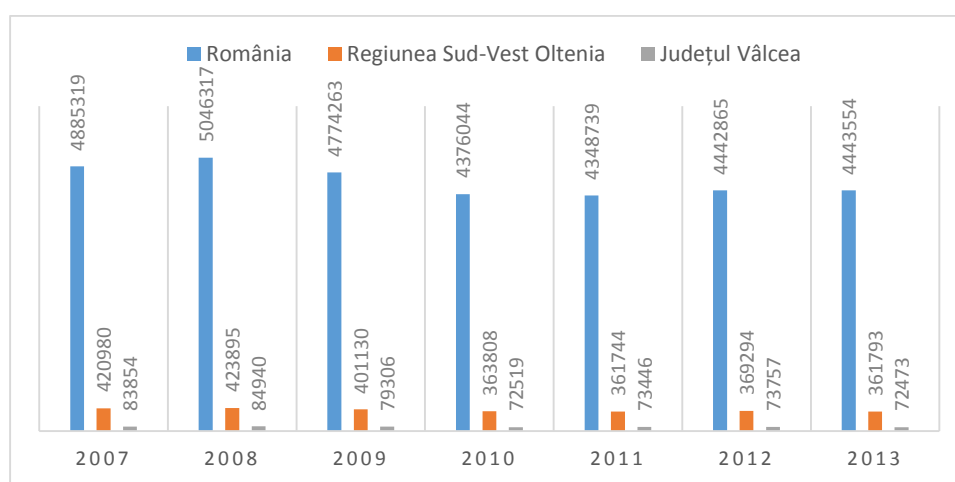

Fig.3.13 - Evoluția numărului mediu de salariați

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Rata de ocupare a resurselor de muncă a înregistrat în anul 2013 un procent de 65,6%, depășind rata de ocupare la nivel național (60,9%) și la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia (58,1%). Județul Vâlcea a înregistrat în perioada analizată (2007-2013) valori peste ratele la nivel național și regional. Rata de ocupare a bărbaților este de 69,1% la nivelul anului 2013, iar pentru femei 61,8%, ambele categorii depășind ratele de ocupare înregistrate la nivel național și regional. Rata de ocupare a resurselor de muncă este mai mare în rândul populației masculine.

Șomajul la nivelul județului Vâlcea este în scădere la sfârșitul anului 2014 comparativ cu 2013, cu 20,32%, numărul total de șomeri înregistrați în județul Vâlcea (9.604) reprezentând 2% din totalul șomerilor înregistrați pe țară (478.338 persoane) și 13,18% din total șomerilor înregistrați în Regiunea Sud-Vest Oltenia

Tabelul nr.3.11 - Rata de ocupare a resurselor de muncă în intervalul 2007-2013 (%)

Gen	Tară/regiune /judet	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Total	România	63,4	63,6	60,6	59,6	59,6	61,1	60,9
	Regiunea Sud-Vest Oltenia	62,2	61,9	59,1	58	57,5	59	58,1
	Județ Vâlcea	70,5	69,6	67,2	65,9	65,7	67,4	65,6
Masculin	România	65,3	66,2	62,2	61,2	60,7	62,4	62,6
	Regiunea Sud-Vest Oltenia	64	64,2	59,7	59,6	57,8	59,3	58,9
	Județ Vâlcea	73,1	73,2	69,7	69,2	68,1	68,5	69,1
Feminin	România	61,3	60,9	58,9	57,9	58,4	59,6	59,1
	Regiunea Sud-Vest Oltenia	60,2	59,3	58,4	56,2	57,1	58,7	57,2
	Județ Vâlcea	67,5	65,7	64,5	62,3	62,9	66,1	61,8

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Din totalul numărului de șomeri înregistrați în județul Vâlcea în anul 2014, un procent de 44% este reprezentat de femei.

Tabelul nr.3.12 - Șomeri înregistrați la nivelul județului Vâlcea în intervalul 2007-2014

An	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Total, din care	6.123	8.344	14.359	13.921	9.185	11.149	12.056	9604
Femei	3.080	4.279	6.204	6.151	4.242	4.877	5.390	4.231

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În județul Vâlcea, în anul 2013 rata șomajului a fost de 6,8%, peste media națională (5,7%) și sub media Regiunii Sud-Vest Oltenia (8,7%).

Pe nivele de educație, din total șomeri înregistrați la nivelul județului Vâlcea (2012) 56,69% sunt reprezentați de șomeri care au studii primare, gimnaziale și profesionale, urmat de 33,23% studii liceale și postliceale, iar pe ultimul loc se situează studiile universitare, 10,08%.

Tabelul nr.3.13 - Număr șomeri înregistrați pe nivele de educație în intervalul 2008-2012

	2008	2009	2010	2011	2012
TOTAL	8344	14359	13921	9185	11149
Primar, gimnazial și profesional	5242	9138	8389	5076	6320
Liceal și postliceal	2417	4066	4233	2987	3705
Universitar	685	1155	1299	1122	1124

Sursa: Anuarul Statistic al Județului Vâlcea, 2013

Dintre județele Regiunii Sud-Vest Oltenia, județul Vâlcea înregistrează cea mai mică rată a șomajului în anul 2013, 6,8%, în timp ce județul Mehedinți are o rată de 10,5%, Dolj 9,7%, Gorj și Olt 8,2%. În perioada analizată (2007 - 2013) județul Vâlcea a avut rata șomajului cea mai mică din totalul județelor Regiunii Sud-vest Oltenia. Rata cea mai mare din perioada analizată (7.9%) a fost înregistrată în anul 2009.

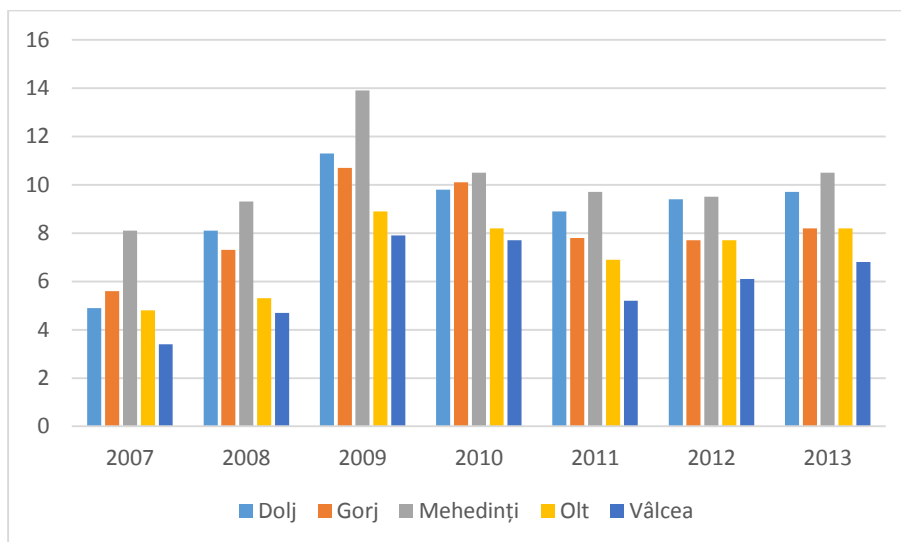

Fig.3.14 - Rata șomajului la nivel Regiunii Sud-Vest Oltenia (2007-2013)

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Cheltuielile anuale cu protecția socială a șomerilor au înregistrat în perioada 2007-2013 o creștere de 140%, având o valoare de 66.575.873 lei, la nivelul anului 2013. Categoriile de cheltuieli cu protecția socială a șomerilor cu ponderea cea mai mare sunt: 42% indemnizațiile de șomaj (pentru șomeri cu experiență în muncă), 3,9% indemnizații de șomaj (pentru șomeri fără experiență în muncă), 3,66% combaterea marginalizării sociale, 1,3% plăți pentru stimularea angajatorilor care angajează șomeri din categoria persoanelor defavorizate. Cheltuielile pentru plata absolvenților reprezintă 1,3% din total cheltuieli cu protecția socială a șomerilor, în timp ce formarea profesională are ponderea cea mai mică de 0,03%.

Pensionarii

La nivelul anului 2014, județul Vâlcea erau un număr de 111.556 pensionari, reprezentând 2% din numărul total de pensionari la nivel de țară (5.188.512 persoane) și 19,77% din total pensionari din Regiunea Sud-Vest Oltenia (564.205 persoane). Pensia medie lunară înregistrată în același an, a fost de 785 lei pentru asigurări sociale de stat și 323 lei pentru agricultori.

3.3. Sistemul de educație și învățământ

Educație preuniversitară

Analiza învățământului preuniversitar din județul Vâlcea este structurată pe trei mari dimensiuni: resursele umane ale sistemului de învățământ, participarea la educație și eficiența internă a sistemului de învățământ și rezultatele obținute, fiecare dintre ele urmărind, prin intermediul indicatorilor specifici, poziționarea județului în raport cu media națională și poziționarea față de situația regională.

În perioada 2007-2013, numărul unităților școlare a scăzut cu 8,92%, datorită scăderii numărului de unități atât din mediul urban cât și rural (2007/2013).

Conform datelor statistice furnizate de Institutul Național de Statistică, în anul 2013, 94% din totalul unităților școlare (153 unități) din județul Vâlcea sunt în proprietate publică, în timp ce numai 6% sunt în proprietate privată.

Analizând intervalul 2012/2013, se observă o creștere a numărului total de unități școlare, datorată în principal creșterii numărului de unități din mediul urban, de la 67 la 72 unități. În aceeași perioadă se observă o ușoară scădere a populației școlare, atât în rândul copiilor înscriși în grădinițe, cât și pentru elevi și studenți.

Tabelul nr.3.14 - Indicatori privind educația în județul Vâlcea

Indicatori privind educația	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Numărul de unități școlare, din care	168	168	170	147	149	148	153
<i>Urban</i>	78	80	81	64	67	67	72
<i>Rural</i>	90	88	89	83	82	81	81
Populația școlară, total, din care:	71.113	70.061	71.147	68.165	63.874	61.568	61.291
<i>Copii înscriși în grădinițe</i>	12.725	12.624	12.530	12.606	12.472	10314	10.079
<i>Elevi</i>	55.212	54.728	52.557	51.045	48.600	49.342	49.818
<i>Studenți</i>	3.176	2.709	6.060	4.514	2.802	1.912	1.394
Personalul didactic total, din care:	5.327	5.400	5.273	4.931	4.632	4.577	4.705
<i>Urban</i>	3.121	3.130	2.990	2.806	2.717	2.594	2.742
<i>Rural</i>	2.206	2.270	2.283	2.125	1.915	1.983	1.963
Facultăți total, din care:	3	3	5	5	5	5	5
<i>În proprietate publică</i>	2	2	2	2	2	2	2
<i>În proprietate privată</i>	1	1	3	3	3	3	3

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În ceea ce privește personalul didactic, tendința este de scădere cu 11,67%, atât în mediul urban cât și rural. Procentual, scăderea este de 11,67 %, mai mare decât media națională (10,41%) și mai mică decât media regională (12,65%)⁴⁵.

⁴⁵ Calcule proprii în baza informațiilor statistice furnizate de INS, Tempo-online

Populația școlară a înregistrat în perioada 2007-2013 o scădere cu 13,81%, datorată scăderii numărului de persoane atât în mediul urban cât și rural, sub media înregistrată la nivel național (17,11%). Pe medii de rezidență se înregistrează la nivelul anului 2013 o populație școlară de 41.038 persoane în mediul urban și 20.253 persoane în mediul rural.

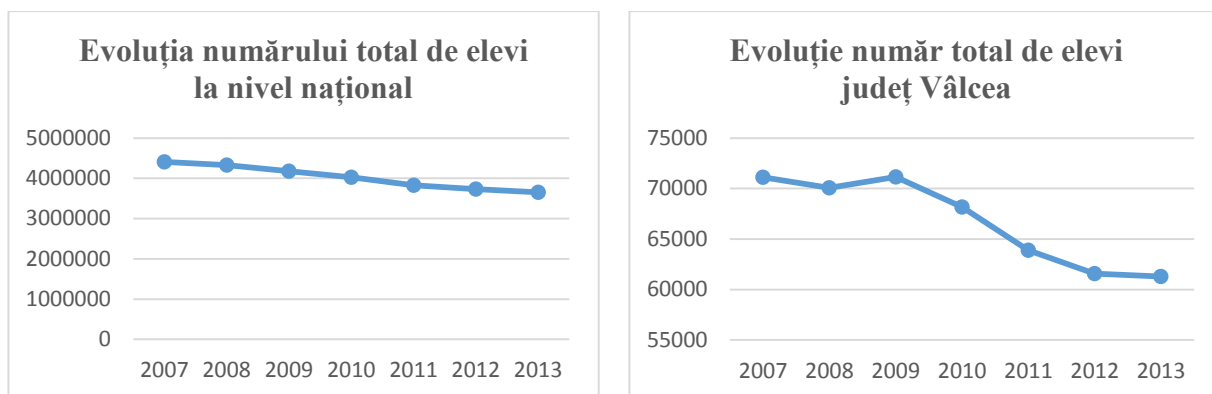

Fig. 3.15 - Evoluția numărului de elevi în Județul Vâlcea

Sursa: INS, Baza de date tempo-online

Învățământul profesional⁴⁶ se desfășoară în cadrul a 14 unități de învățământ, după cum urmează: Liceul Tehnologic “Brătianu” (Drăgășani), Liceul Tehnologic “Henri Coandă” (Râmnicu Vâlcea), Liceul Tehnologic “Ferdinand I” (Râmnicu Vâlcea), Colegiul de Silvicultură și Protecția Mediului (Râmnicu Vâlcea), Colegiul Economic (Râmnicu Vâlcea), Colegiul Energetic (Râmnicu Vâlcea), Liceul Tehnologic “Oltchim” (Râmnicu Vâlcea); Liceul Tehnologic “Căpitan Nicolae Pleșoianu” (Râmnicu Vâlcea); Liceul Tehnologic Băile Govora, Liceul Tehnologic Justinian Marina (Băile Olănești), Liceul Tehnologic „Petrașche Poenaru” (Bălcești); Liceul Tehnologic de Turism (Călimănești); Liceul „Constantin Brâncoveanu” (Horezu); Liceul Antim Ivireanu (Râmnicu Vâlcea),

Din cele 14 instituții de învățământ profesional din județ, 8 activează la nivelul municipiului Râmnicu Vâlcea, oferind posibilitatea obținerii unor calificări diverse: lăcătuș mecanic prestări servicii, ospătar (chelner), vânzător în unități de alimentație, sudor, zugrav/ipsosar/vopsitor/tapetar, mecanic auto, horticultor, electrician constructor, confecționar produse textile ș.a.

Rata abandonului școlar în învățământul postliceal este de 5,6% , depășind rata pe Regiunea Sud-Vest Oltenia (5%). În învățământul primar și gimnazial se înregistrează cea mai mică rată de abandon, de 1%, valoare situată sub rata națională (1,8%) și cea regională (1,5%). Rata de abandon în învățământul liceal și profesional este de 3%, sub media națională (4,2%) și regională (3,7%).⁴⁷

⁴⁶ Rețeaua unităților de învățământ cu personalitate juridică care funcționează în anul școlar 2014-2015 avizate de Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea

⁴⁷ Conform datelor statistice furnizate de Tempo on-line la nivelul anului 2011

Tabelul nr.3.15 - Absolvenți pe niveluri de instruire (2010-2012)

Niveluri de instruire	2010	2011	2012
TOTAL	11.974	8.825	8.702
Primar și gimnazial	4.587	3.611	3.643
Liceal	4.648	3.903	4.156
Profesional	727	31	73
Postliceal	225	182	161
Tehnic de maiștri	55	67	64
Superior, din care:	1.732	1.031	605
<i>Superior public</i>	103	94	60
<i>Superior particular</i>	1.629	937	545

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Numărul de absolvenți la nivelul județului Vâlcea în perioada 2010-2012 este în scădere cu 27,32%. Pe niveluri de instruire în anul 2012 au absolvit liceul un număr de 4.156 persoane, în creștere față de anul anterior cu 6,48%. Învățământul primar și gimnazial a fost absolvit de un număr de 3.643 persoane, în ușoară creștere față de anul anterior. Învățământul profesional a înregistrat o creștere de peste 100% față de anul anterior. Scăderi ale numărului de absolvenți se înregistrează în învățământul postliceal (-11,53%), tehnic de maiștri (-4%), superior (-41,31%).

Învățământul universitar, post-universitar

În perioada analizată (2007-2013), în județul Vâlcea numărul studenților a scăzut cu 56,11% .

În județul Vâlcea funcționează 5 facultăți, din care 2 de stat și 3 private. În perioada 2007-2013 numărul facultăților de stat a fost constant, în timp ce numărul facultăților private a crescut în anul 2009 de la 1 la 3⁴⁸. Numărul de studenți înscriși în facultăți a avut o evoluție descendentă în perioada 2007-2013.

Tabelul nr.3.16 - Indicatori învățământul universitar din județul Vâlcea

Indicatori privind educația	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Nr. facultăți, din care:	3	3	5	5	5	5	5
<i>În proprietate publică</i>	2	2	2	2	2	2	2
<i>În proprietate privată</i>	1	1	3	3	3	3	3
Nr. studenți	3.176	2.709	6.060	4.514	2.802	1.912	1.394

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

⁴⁸ Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Infrastructura educațională

În perioada analizată (2007-2013), în județul Vâlcea se înregistrează o scădere cu 7,3% a numărului de săli de clasă. Pe niveluri de instruire, în anul 2013, din totalul sălilor de clasă existente, 67% erau destinate învățământului primar și gimnazial, 31% pentru învățământul liceal și 1% pentru învățământul universitar.

Totodată, numărul laboratoarelor școlare, a terenurile de sport și computerelor personale (PC) este în creștere

Tabelul nr.3.17 - Infrastructura educațională la nivelul județului Vâlcea în intervalul 2007-2013
-număr -

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Săli de clasă	2.481	2.496	2.371	2.264	2.158	2.228	2.299
Laboratoare școlare	351	399	378	438	363	344	356
Săli de gimnastică	91	94	85	97	89	88	88
Ateliere școlare	115	105	111	110	123	102	100
Terenuri de sport	98	89	96	97	77	103	110
Numărul PC-urilor	2.870	3.183	4.193	4.327	4.178	4.477	4.713

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

3.4. Sistemul de sănătate

România prezintă disparități puternice la majoritatea indicatorilor de sănătate față de media din UE, clasându-se adesea pe unul dintre ultimele locuri. Este cunoscut faptul că subgrupurile de populație vulnerabile și insuficient deservite sunt cele marcate de indicatori cei mai slabi.

Analiza principalilor indicatori ai sănătății, la nivelul județului Vâlcea, indică un trend continuu descendent al natalității de la 19,9‰ (1975) la 7,54‰ în 2013 și 5,93‰ în 2014.

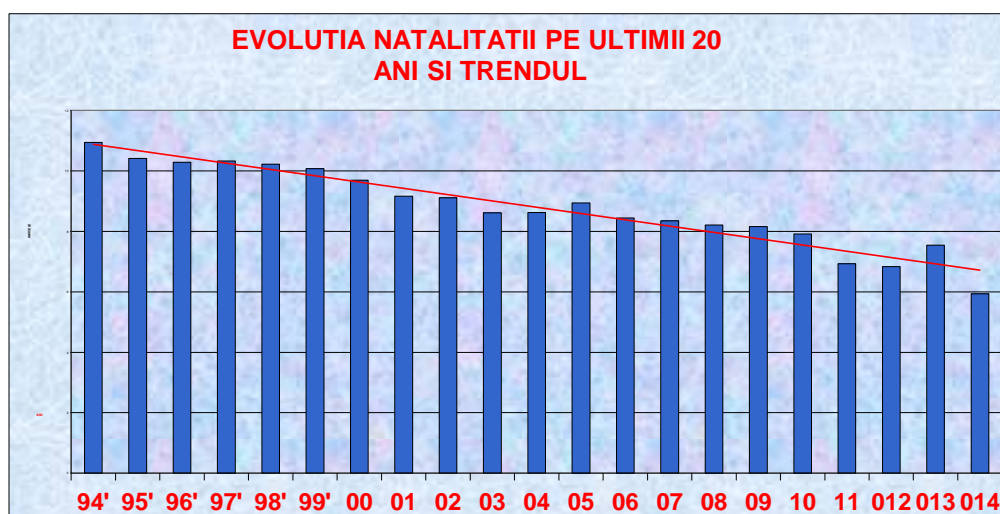

Fig.3.16 - Evoluția natalității în județul Vâlcea (1994-2014)

Sursa: Raport de activitate 2014 al Direcției de Sănătate Publică Vâlcea

Mortalitatea infantilă are o tendință de scădere continuă chiar dacă în 2013 a crescut față de anul 2012. Valorile înregistrate în anul 2013 și 2014 au fost de 10,3⁰/₁₀₀, respectiv 8,84⁰/₁₀₀.

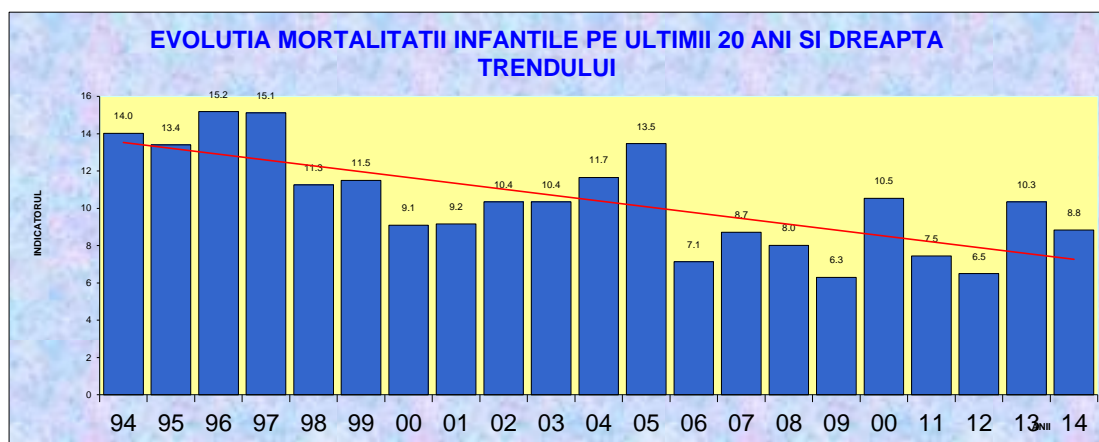

Fig.3.17 - Evoluția mortalității infantile în județul Vâlcea (1994-2014)

Sursa: Raport de activitate 2014 al Direcției de Sănătate Publică Vâlcea

Sporul natural înregistrează un trend descendent. Comparativ cu anul 2013 (-2,85⁰/₁₀₀), anul 2014 indică o scădere cu 28% a sporului natural (- 3,66⁰/₁₀₀).

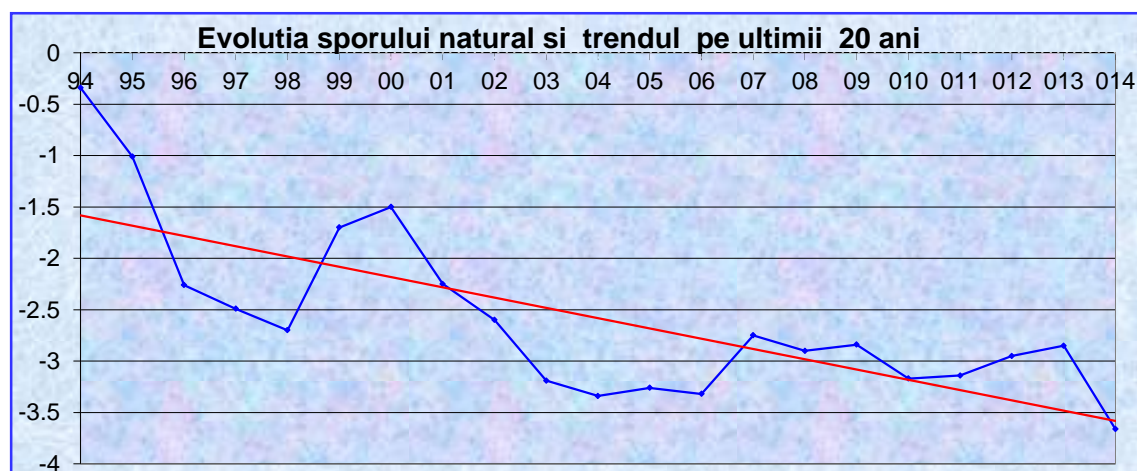

Fig.3.18 - Evoluția sporului natural în județul Vâlcea (1994-2014)

Sursa: Raport de activitate 2014 al Direcției de Sănătate Publică Vâlcea

Mortalitatea are o evoluție oscilantă, ascendentă în perioada 1996-1998 și 2001-2005, cu valori peste media națională. Din 2005, tendința este de ușoară scădere; în anul 2013 a fost 10,39⁰/₁₀₀ iar în anul 2014 a fost 9,59⁰/₁₀₀ (ianuarie-noiembrie 2014).

În anul 2014, bolile cardiovasculare au avut o pondere de 64,9% din principalele cauze de deces din județul Vâlcea, în scădere față de anul anterior cu 2,6%. Următoarea cauză de deces cu pondere mai însemnată este reprezentată de tumori, cu 18.16%, în creștere cu 15,5% față de anul 2013

(15,72%). Alte cauze de deces au fost bolile aparatului digestiv (5,95%) și leziunile traumatice (2,7%).

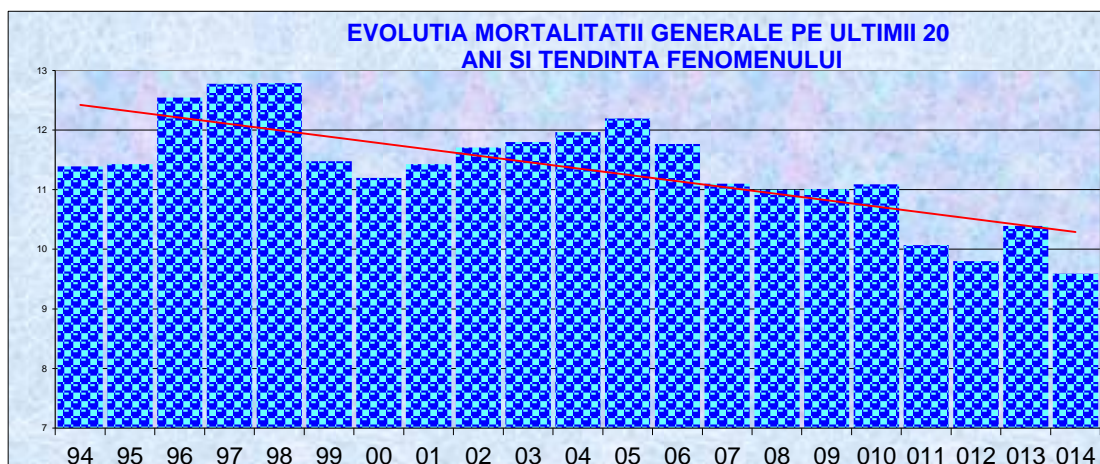

Fig.3.19 - Evoluția mortalității în județul Vâlcea (1994-2014)

Sursa: Raport de activitate 2014 al Direcției de Sănătate Publică Vâlcea

În perioada 2008-2013 au fost înființate 4 centre de permanență (Galicea, Băile Govora, Călimănești, Milcoiu) cu scopul de a crește accesibilitatea populației la serviciile medicale primare. Dintre Centrele de permanență, Călimăneștiul are cea mai mare adresabilitate, fiind atât oraș de dimensiuni mari, cât și stațiune balneară cu aflux mare de turiști (în majoritate, pacienți cronici).

Din punct de vedere al vârstei, persoanele adulte, cu vârste între 15-44 ani au cea mai mare adresabilitate în CP Galicea, Băile Govora și Milcoiu, în CP Călimănești adresabilitatea este mai mare la peste 65 ani, reflectând în acest caz grupa de vârstă a turiștilor care s-au adresat centrului de permanență⁴⁹.

În ceea ce privește serviciile medicale la nivelul județului Vâlcea, se remarcă o amplasare privilegiată a dotărilor medicale de amploare în mediul urban, în special în municipiul Râmnicu Vâlcea. Acest lucru menține o situație evidentă de dependență a majorității localităților față de centrele urbane.

Sistemul de sănătate la nivelul județului Vâlcea asigură asistență medicală în unități medicale cu paturi (spitale județene, centre de sănătate), asistență ambulatorie de specialitate (spitale, policlinici) și asistență primară (cabinete medicale de familie, dispensare, cabinete de stomatologie).

În județul Vâlcea funcționează următoarele spitale publice, din care spitale generale (Spitalul Județean de Urgență Râmnicu-Vâlcea, Spitalul Municipal „Costache Nicolescu” Drăgășani, Spitalul Orășenesc Brezoi, Spitalul Orășenesc Horezu) și spitale de specialitate (Spitalul de Pneumoftizologie „C. Anastasatu” Mihăiești, Spitalul de Psihiatrie Drăgoiești).

⁴⁹ Sursa datelor : Raport de activitate 2014 al Direcției de Sănătate Publică Vâlcea

Sistemul privat de sănătate completează paleta de servicii oferită de sistemul public prin serviciile furnizate de S.C. Amamed S.R.L (Spital de boli cronice și geriatrie Bărbătești), S.C. INCAR MED S.R.L (Spital de cardiologie Călimănești) și S.C. Olănești Riviera S.A (Centru de recuperare, sanatoriu), Spitalul Balneo Med Center.

Tabelul nr.3.18 - Personal medico-sanitar (2013)

Categoriile de personal sanitar	Total	Total persoane/categorii	
		Proprietate publică	Proprietate privată
Medici (exclusiv stomatologi)	695	600	95
din care: medici de familie	223	214	9
Stomatologi	224	34	190
Farmaciiști	215	8	207
Personal sanitar mediu	2.211	1786	425
Asistenți medicali obstetrică - ginecologie (Moașe)	48	48	
Personal sanitar auxiliar	1.178	1.058	120

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Din punct de vedere al repartiției personalului sanitar pe sectoarele public – privat, se observă în 2013 o dominanță a personalului cu pregătire superioară și a personalului sanitar mediu și auxiliar în mediul public, ca urmare a numărului mare de locuri oferite de către unitățile medicale publice (spital și ambulatoriu). În sectorul privat există multe farmacii și cabinete stomatologice (84,82%).

Din punct de vedere al calificării personalului sanitar observăm, la nivelul anului 2013, o dominanță a personalului cu pregătire superioară și a personalului sanitar mediu și auxiliar în mediul public.).

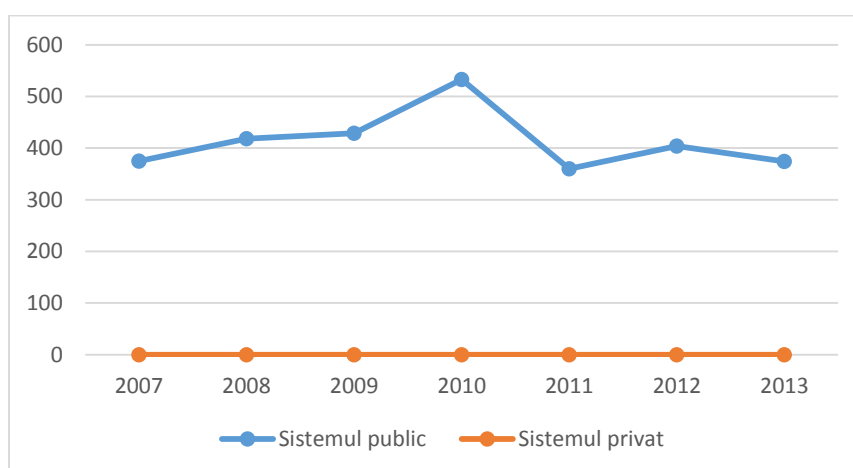

Fig.3.20 - Copii înscriși în creșe (2007-2013)

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Creșele din sectorul public nu au înregistrat o extindere semnificativă, în anul 2010 numărul acestora crescând doar cu 10% față de anul 2009, rămânând apoi constant, datorită evoluției fluctuante a copiilor înscriși. Numărul paturilor în grădinițe a fost suplimentat cu 14,83%.

Analizând lista furnizorilor de servicii medicale, rezultă că una dintre caracteristicile politicii de sănătate a județului Vâlcea este asigurarea accesului populației la servicii de calitate, urmărind o distribuție cât mai uniformă a furnizorilor de servicii medicale atât pe domenii de activitate, cât și în teritoriu.

Infrastructura de sănătate

În anul 2013, sistemul privat la nivel județean este cel mai bine reprezentat în domeniul policlinicilor (91,66%), cabinetelor medicale de medicină generală, cabinetelor stomatologice (88,88%), cabinetelor medicale de specialitate (97,36%) și farmaciilor (94,69%).

Evoluția infrastructurii sistemului sanitar din județul Vâlcea în perioada 2007 – 2013:

- Scăderea numărului spitalelor la nivel județean în 2011 prin absorbirea Spitalului de Obstetrică – Ginecologie Râmnicu-Vâlcea, de către Spitalul Județean;
- Creșterea cabinetelor medicale de medicină generală cu 13,63% în anul 2013, comparativ cu anul 2007. Deschiderea noilor cabinete s-a datorat accesării de către sistemul privat de fonduri nerambursabile. Același lucru s-a întâmplat și în cazul cabinetelor stomatologice, care au crescut în anul 2013 cu 19,32%, în raport cu același an de referință, în pofida restrângerii activității din mediul public (47,72%);
- Creșterea numărului cabinetelor medicale de specialitate în sistemul privat (54,95%);
- Reducerea numărului farmaciilor în sistem public (36% în 2013, comparativ cu 2007), concomitent cu creșterea numărului farmaciilor în sistem privat (40,8% în anul 2013, comparativ cu anul 2007);
- În ultimii 7 ani s-au înființat 19 laboratoare medicale private, reprezentând în anul 2013 o pondere de 49,01% în totalul laboratoarelor la nivel județean.

Tabelul nr.3.19 - Unități sanitare pe categorii (2007 – 2013)

Categoriile de unități sanitare	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Spitale	9	9	9	9	7	7	7
Ambulatorii integrate spitalului	8	8	8	8	6	6	6
Policlinici	12	12	12	12	12	12	12
Dispensare medicale	4	5	5	2	1	2	3
Centre de sănătate	1	1	1	1	1	1	1
Centre de sănătate mintală	:	:	:	:	1	1	1
Unitati medico-sociale	1	1	1	1	1	1	1
Centre medicale de specialitate	:	1	1	1	1	1	1
Centre medicale de med. generală	57	62	61	47	48	56	66
Cabinete medicale scolare	17	17	17	17	17	17	17
Cabinete medicale de familie	225	225	225	222	218	218	215
Societate medicală civilă	7	7	7	7	7	7	7
Cabinete stomatologice	167	177	189	173	188	192	207

Cabinete stomatologice școlare	10	10	9	9	9	9	9
Societate stomatologica medicala	11	11	11	11	11	11	11
Cabinete medicale de specialitate	106	116	172	138	175	220	228
Societate civila medicală de specialitate	4	4	4	3	3	3	3
Farmacii	85	91	96	96	94	124	132
Puncte farmaceutice	39	40	14	13	12	27	32
Depozite farmaceutice	1	1	1	:	:	1	1
Creșe	9	9	9	10	10	10	10
Laboratoare medicale	30	35	40	31	32	49	51
Laboratoare de tehnică dentară	16	16	16	19	19	19	19
Centre de transfuzie	1	1	1	1	1	1	1
Alte tipuri de cabinete medicale	10	11	15	14	14	14	14

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

3.5. Servicii sociale

Domeniul asistenței sociale este un domeniu extrem de vast⁵⁰. Datorită cadrului instituțional actual măsurile și acțiunile specifice asistenței sociale se desfășoară la nivelul următoarelor domenii:

- **prevenirea și combaterea sărăciei și riscului de excluziune socială;**
- **protecția copilului și familiei;**
- **protecția persoanelor adulte cu dizabilități;**
- **protecția persoanelor vârstnice.**

Beneficiarii sistemului de asistență socială sunt: copiii și/sau familiile acestora, persoanele cu dizabilități, persoanele vârstnice, victimele violenței în familie, persoanele fără adăpost, persoanele cu diferite adicții, respectiv consum de alcool, droguri, alte substanțe toxice, internet, jocuri de noroc, etc., victimele traficului de persoane, persoanele private de libertate, persoanele sancționate cu măsură educativă sau pedeapsa neprivativă de libertate aflate în supravegherea serviciilor de probațiune, persoanele cu afecțiuni psihice, persoanele din comunități izolate, șomerii de lungă durată, etc.

Sistemul de asistență socială este structurat pe două componente majore: sistemul de beneficii de asistență socială și sistemul de servicii sociale.

Beneficiile de asistență socială reprezintă o formă de suplimentare sau de substituire a veniturilor individuale /familiale obținute din muncă în vederea asigurării unui nivel de trai minimal, precum și o formă de sprijin în scopul promovării incluziunii sociale și creșterii calității vieții anumitor categorii de persoane ale căror drepturi sociale sunt prevăzute expres de lege.

⁵⁰ Material realizat în colaborare cu D.G.A.S.P.C. Vâlcea

La nivelul județului Vâlcea gestionarea sistemului de beneficii de asistență socială revine Agenției Județene pentru Plăți și Inspecție Socială Vâlcea, care stabilește dreptul la prestații sociale și efectuează plata acestora în conformitate cu legislația în vigoare.

Sistemul de servicii sociale este reprezentat de activitatea sau ansamblul de activități realizate pentru a răspunde nevoilor sociale, precum și celor speciale, individuale, familiale sau de grup, în vederea depășirii situațiilor de dificultate, prevenirii și combaterii riscului de excluziune socială, promovării incluziunii sociale și creșterii calității vieții.

La nivelul județului Vâlcea serviciile sociale sunt oferite de către furnizori de servicii sociale publici și furnizori de servicii sociale privați.

Serviciile Publice de Asistență Socială – sunt organizate la nivelul municipiilor și orașelor de către consiliile municipale și orașenești, în exercitarea atribuțiilor ce le revin potrivit prevederilor Legii nr.292/2011. La nivelul consiliilor locale comunale, în raport cu problematica socială din unitatea administrativ-teritorială respectivă, funcționează **persoane cu atribuții de asistență socială**. Serviciile publice de asistență socială, precum și persoanele cu atribuții de asistență socială din aparatul propriu al consiliilor locale comunale, iau măsuri și desfășoară activități de asistență socială în *domeniul protecției copilului, familiei*, persoanelor singure, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap, precum și a oricăror persoane aflate în nevoie. Acestea au responsabilitatea creării, menținerii și dezvoltării serviciilor sociale cu caracter primar, în funcție de nevoile sociale identificate, cu scopul prioritar de a menține funcționalitatea socială a persoanei, urmărind menținerea în mediul propriu de viață, familial și comunitar.

În județul Vâlcea funcționează 8 servicii publice de asistență socială, din care 2 în municipii, 1 în oraș și 5 în comune, iar 81 de comune și orașe au personal angajat cu atribuții de asistență socială (date valabile la 31.03.2015 conform Fișei de monitorizare trimestrială TRIM I 2015).

Consiliile locale ale municipiilor, orașelor și comunelor care au în subordinea lor **Serviciul Public de Asistență Socială** sunt:

- Primăria Municipiului Râmnicu Vâlcea - Direcția de Protecție Socială care are în subordine Centrul de servicii terapeutice pentru copilul cu autism Mara, Centrul de primire în regim de urgență Ioana, Îngrijire persoane vârstnice, Cantină de ajutor social;
- Primăria Municipiului Drăgășani -Serviciul Public de Asistență Socială care are în subordine: Centrul de suport și adăpost temporoar pentru persoane aflate în dificultate Drăgășani, Cantina de ajutor social, Centrul de zi pentru persoane vârstnice, Centrul multifuncțional de asistență socială, Centrul de zi pentru copii, Centrul de consiliere și sprijin pentru părinți și copii;
- Primăria Orașului Bălcești care are în subordine Căminul pentru persoane vârstnice Bălcești;
- Primăria Comunei Crețeni, care are în subordine Centrul de zi pentru copii și Centrul multifuncțional de servicii sociale în cadrul căruia funcționează Centru de zi pentru adulți și Cantina socială;
- Primăria Comunei Fântărești care are în subordine Centrul multifuncțional de zi Fântărești;

- Primăria Comunei Sutești – Serviciul Public de Asistență Socială, care are în subordine Centrul multifuncțional de servicii sociale în cadrul căruia funcționează un centru de zi și o cantină de ajutor social;
- Primăria Comunei Vlădești - Compartimentul de Asistență Socială;
- Primăria Comunei Prundeni – Serviciul Public de Asistență Socială, care are în subordine Centrul de informare, consiliere și asistență a victimelor violenței domestice, Centrul de zi – Călina;

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Vâlcea (D.G.A.S.P.C. Vâlcea) – este instituție publică cu personalitate juridică, înființată în subordinea Consiliului Județean Vâlcea. Rolul acestei instituții este de a asigura la nivel județean aplicarea politicilor și strategiilor de asistență socială în *domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor singure, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap, precum și a oricăror persoane aflate în nevoi* și are responsabilitatea dezvoltării și diversificării serviciilor sociale specializate, în funcție de nevoile sociale identificate, cu scopul prioritar de a menține funcționalitatea socială a persoanei, urmărind reinsertia în mediul propriu de viață, familial și comunitar.

D.G.A.S.P.C. Vâlcea reprezintă cel mai important furnizor de servicii sociale din județul Vâlcea, oferind o gamă largă de servicii, activitățile desfășurate putând fi structurate în activități în domeniul:

- protecției drepturilor copilului,
- asistenței sociale a persoanelor adulte cu dizabilități,
- asistenței sociale a persoanelor vârstnice,
- protecției familiei.

Sistemul de protecție a copilului

Serviciile de protecție a copilului oferite de către D.G.A.S.P.C. (anul 2014) erau dominate de servicii de tip familial - în creștere față de anul anterior (65,1%), urmate de servicii de protecție de tip rezidențial pentru copiii lipsiți temporar sau definitiv de părinți (23,1%) și servicii de centru de zi prin servicii de consiliere părinți și copii (11,8%).

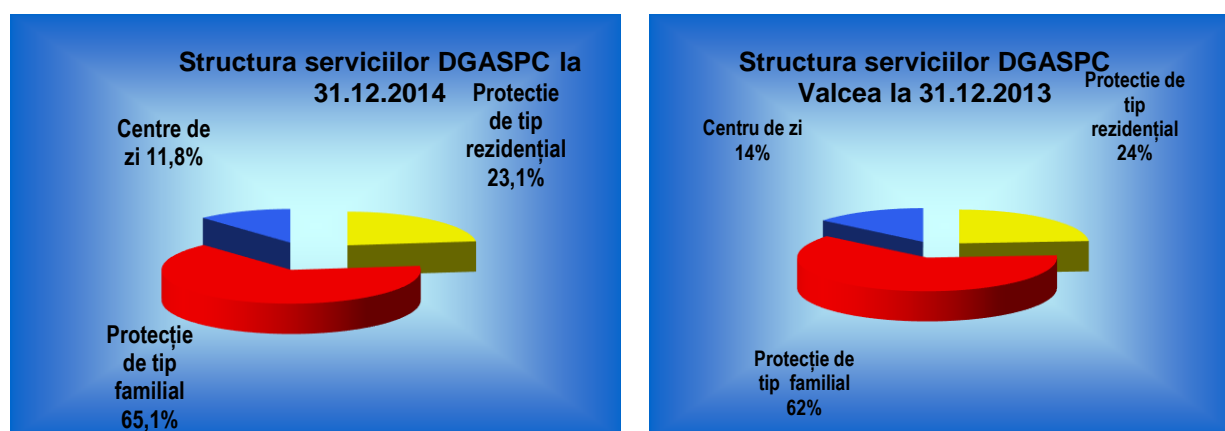

Fig.3.21 - Servicii de protecție a copilului în Județul Vâlcea

Sursa: *Date extrase din Raportul de activitate al D.G.A.S.P.C. pe anul 2014 și 2013 cu privire la serviciile de protecție a copilului

În anul 2014, în cadrul *serviciilor de tip familial* (plasament familial, tutelă, asistență maternală) au fost ocrotiți 980 de copii.

În subordinea D.G.A.S.P.C. Vâlcea funcționează un număr de 12 *servicii de tip rezidențial pentru copii /tineri*: Centrul de primire în regim de urgență a copilului; Serviciul de tip familial pentru deprinderi de viață și integrare socioprofesională a tinerilor din sistemul de protecție; Centru de plasament “Andreea” Rm. Vâlcea; Centrul de plasament “Ana” Rm. Vâlcea; Complex familial pentru recuperarea copilului cu dizabilități Goranu; Serviciul de tip rezidențial pentru recuperarea copilului cu dizabilități Rm. Valcea; Serviciul “Casa Pinocchio” “Băbeni; Centrul rezidențial de recuperare a tinerilor cu afecțiuni neuropsihiatrice Băbeni; Centrul pentru copilul abuzat, neglijat, exploatat; Centrul pentru copilul cu dizabilități Rm. Vâlcea; Serviciul adapost de zi și de noapte pentru copiii străzii. La data de 31.12.2014, 383 de copii/tineri beneficiau de serviciile oferite în centrele de tip rezidențial pentru copii /tineri.

Pe lângă serviciile mai sus menționate, D.G.A.S.P.C. Vâlcea oferă **servicii cu un pronunțat caracter preventiv** pentru copil și familie prin intermediul următoarelor centre:

- Centrul pentru victimele violenței în familie Troianu;
- Casa Materna Troianu;
- Centrul de zi de îngrijire și recuperare pentru copilul cu dizabilități Rm. Vâlcea.

Sistemul de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități

Ponderea persoanelor cu handicap din totalul populației județului Vâlcea este de 6,10%. Procentul se situează peste cel la nivel regional (ponderea medie la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia fiind de 5,59%) și peste valoarea la nivel național (de 3,67%)⁵¹. Evoluția numărului de persoane cu certificat de încadrare în grad de handicap în perioada 2010-2014 arată o creștere pe toate categoriile.

Tabelul nr.3.20 - Persoane cu handicap 2010-2014

	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014
Persoane cu handicap neinstituționalizate	19.284	19.980	20.297	21.134	22.676
Din care:	17.346	18.095	18.333	19.129	20.690
-adulți și pensionari					
-copii	1.938	1.885	1.964	2.005	1.986

Sursa: Date extrase din rapoartele de activitate DGASPC 2010-2014 cu privire la numărul persoanelor cu handicap

La data de 31.12.2014 în județul Vâlcea un număr de 22.676 de persoane sunt încadrate într-un grad de handicap, în creștere cu 1.542 persoane față de 31.12.2013, când se înregistrau 21.134 persoane.

Din totalul celor 22.676 persoane încadrate într-un grad de handicap, 91,2% sunt adulți – 20.690 persoane și 8,8% sunt copii, respectiv 1.986.

⁵¹ Buletin statistic trimestrial în domeniul muncii și protecției sociale, 2014

După structura ocupațională, din totalul celor 20.690 persoane adulte încadrate într-un grad de handicap, doar 4,3% - 879 persoane – sunt încadrate în muncă, 31,3% respectiv 6.481 sunt persoane fără venituri, iar 64,4%, 13.330 persoane sunt beneficiari ai unuia dintre sistemele de pensii.

În structura D.G.A.S.P.C. Vâlcea există un număr de 11 centre care oferă servicii persoanelor cu dizabilități, din care :

- 8 centre asigură găzduire pe perioadă nedeterminată: Centru de îngrijire și asistență Bistrița, Centru de îngrijire și asistență Lungești, Centru de îngrijire și asistență Zătreni, Centru de îngrijire și asistență Milcoiu, Centru de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică nr. 1 Băbeni, Centru de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică nr. 2 Băbeni, Centrul de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică Măciuca și Centru de recuperare și reabilitare Govora, în acestea oferindu-se servicii unui număr de 637 persoane, în anul 2014.
- 2 centre oferă găzduire pe o perioadă determinată de la 10 la 45 de zile:
  - Centru de criză și respiro Băbeni;
  - Centrul de primire în regim de urgență pentru persoane adult care oferă servicii, atât persoanelor adulte încadrate într-un grad de handicap, cât și altor persoane adulte aflate în situație de risc.
- 1 centru de recuperare de tip ambulatoriu - Centru de zi pentru recuperare neuromotorie Băbeni.

Sistemul de protecție a persoanelor vârstnice - se adresează persoanelor vârstnice supuse riscului marginalizării sociale ca urmare a pierderii autonomiei personale, lipsei de suport familial, lipsei / insuficienței veniturilor, etc. D.G.A.S.P.C. Vâlcea are în subordine 2 centre rezidențiale:

- Centru pentru persoane vârstnice Bistrița – primul centru rezidențial pentru persoane vârstnice din județ;
- Căminul pentru persoane vârstnice Nicolae Bălcescu, luat în administrare în anul 2012.

La nivelul județului Vâlcea serviciile sociale oferite persoanelor aflate într-o categorie defavorizată sunt asigurate și prin intermediul **furnizorilor privați**. Conform Registrului electronic unic al serviciilor sociale, la data de 03.03.2015 furnizorii de servicii sociale privați acreditați erau: Asociația Centrul pentru Familie, Asociația de Sprijin a Copiilor Handicapați Fizic România - Filiala Vâlcea, Asociația Națională a Surzilor din România - Filiala Surzilor Vâlcea, Asociația ONG Casanova, Asociația pentru Dezvoltare Comunitară Vâlcea, Fundația Inimă pentru Inimă, Fundația Pater Pio, Fundația Rebenciuc.

Din analiza datelor furnizate de instituțiile de profil (de stat și private) serviciile sociale sunt concentrate în sau în jurul centrelor urbane. Dacă în 2010, în zona de nord a județului erau oferite cele mai multe servicii sociale, în prezent se poate observa o dezvoltare a acestor servicii și în partea de sud a județului Vâlcea.

Serviciile medico-sociale

La nivelul județului Vâlcea funcționează, în subordinea Consiliului Județean Vâlcea și în coordonarea metodologică a Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Vâlcea, CENTRUL DE ASISTENȚĂ MEDICO-SOCIALĂ LĂDEȘTI.

Centrul de Asistență Medico-Socială Lădești (C.A.M.S. Lădești) are ca obiect de activitate asigurarea de servicii de îngrijire, servicii medicale și servicii sociale pentru persoanele cu nevoi medico-sociale din județul Vâlcea.

Beneficiarii serviciilor furnizate de C.A.M.S. Lădești sunt persoane cu afecțiuni cronice care necesită permanent sau temporar, supraveghere, asistare, îngrijire și tratament. Grupurile țintă sunt persoane cu afecțiuni medico-sociale, cu vulnerabilitate a persoanei cu afecțiuni cronice de sănătate, care se combină de cele mai multe ori cu cele legate de vârstă, sărăcie, locație. În prezent numărul de locuri este de 50, urmând ca odată cu modernizarea și reabilitarea Pavilionului Pediatrie, să crească la 70 de locuri.

Planul strategic de dezvoltare al C.A.M.S. Lădești are în vedere stabilirea liniilor directoare și a unui cadru coerent în scopul de a crea un sistem unitar și comprehensiv de servicii medicale și sociale capabile să contribuie la creșterea calității vieții persoanei, să asigure incluziunea socială a categoriilor vulnerabile sau asigurarea unui standard decent de viață.

În concluzie, nevoile sociale se referă la dezvoltarea unor servicii care să fie orientate spre promovarea autonomiei persoanei vulnerabile și crearea de servicii alternative bazate pe conceptul de întraajutorare și sprijin comunitar. Mobilizarea comunităților locale și a reprezentanților instituțiilor locale responsabile de asistența socială, cu scopul de a aborda problemele specifice fiecărei comunități reprezintă un aspect cheie pentru succesul serviciilor de prevenire a situațiilor de risc și vulnerabilitate.

3.6. Administrația publică

Resurse umane

În cadrul Consiliului Județean Vâlcea își desfășoară activitatea un număr de 137 angajați dintr-un total de 161 posturi (85% grad de ocupare), funcții de demnitate publică, funcționari publici sau personal contractual, organizați într-un număr de 3 direcții generale, 2 direcții și 4 compartimente, aflate în coordonarea directă a președintelui Consiliului Județean⁵².

În ceea ce privește dezvoltarea resurselor umane din administrația publică, la nivelul județului Vâlcea au fost implementate 9 proiecte care vizează întărirea capacității administrative și dezvoltarea resurselor umane. Astfel, 7 autorități publice au accesat fondurile disponibile pentru dezvoltarea capacității administrative prin Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative 2007-2013 (PO DCA).

Tabelul nr.3.21 - Proiecte pentru dezvoltarea capacității administrative în județul Vâlcea

Nr. crt.	Beneficiar	Titlul proiectului	Valoare	Axa/DMI
1	Consiliul Local al Comunei Păușești Maglași	Întărirea capacității administrației publice locale a comunei Păușești Maglași, județul Vâlcea, pe principiile dezvoltării durabile, în concordanță cu nevoile și aspirațiile comunității;	654.374,5 lei	Axa 1, DMI 1.1
2	Municipiul Drăgășani	Îmbunătățirea eficacității organizaționale în Primăria Municipiului Drăgășani	291.230 lei	Axa 1 DMI 1.3.
3	Municipiul Drăgășani	Masterplanul de dezvoltare durabilă a Municipiului Drăgășani - instrument la standarde europene pentru luarea deciziilor în mod eficient și eficace la nivel politico-administrativ	734.388 lei	Axa 1, DMI 1.1
4	Asociația PRODEZVOLTARE Valea Oltului	Formare profesională pentru eficacitate organizațională	243.100,44 lei	Axa 1, DMI 1.3.
5	Instituția Prefectului - Județul Vâlcea	Formare profesională pentru promovarea excelenței în administrația publică locală din județul Vâlcea	612.499 lei	Axa 1, DMI 1.3.
6	Consiliul Local al Comunei Vlădești, județul Vâlcea	Îmbunătățirea calității și eficienței furnizării serviciilor publice la nivelul comunei Vlădești, județul Vâlcea	682.759 lei	Axa 2, DMI 2.2
7	UAT Municipiul Râmnicu Vâlcea	Sistem de management informatizat la Primăria Municipiului Râmnicu Vâlcea	302.800 lei	Axa 2, DMI 2.2
8	Consiliul Județean Vâlcea	PODCA- Pregătire pentru Optimizare, Durabilitate și Competitivitate în Administrația Publică din județul Vâlcea	1.200.000 lei	Axa 1, DMI 1.3.
9	Municipiul Drăgășani	Implementarea sistemului de management al calității la nivelul Primăriei municipiului Drăgășani	296.800 lei	Axa 2, DMI 2.2

Sursa: AM PO DCA, <http://www.fonduriadministratie.ro/lista-beneficiarilor/>

⁵² Anexa la Hotărârea Consiliului Județean Vâlcea nr.82 din 31.03.2015

Pentru dezvoltarea capacității administrative au fost implementate mai multe proiecte cofinanțate prin PO DCA 2007-2013, cu o valoare totală atrasă, în perioada 2010-2015, de 5.017.950.94 lei. Prin intermediul acestor proiecte s-au dezvoltat competențele a 1.387 funcționari publici (din care 1.008 funcționari în cadrul proiectului derulat de Consiliul Județean Vâlcea) în domenii precum: achiziții publice, ECDL, dezvoltarea de proiecte, managementul proiectelor și resurselor umane, achiziții publice ș.a.

Resursele financiare

Resursele financiare aflate la dispoziția Consiliului Județean Vâlcea pentru susținerea politicilor publice locale, în ultimii 3 ani au cunoscut o evoluție ascendentă, de la 351.907,40 mii lei în 2013, 495.121,83 mii lei în 2014 la 660.900,60 mii lei în 2015.

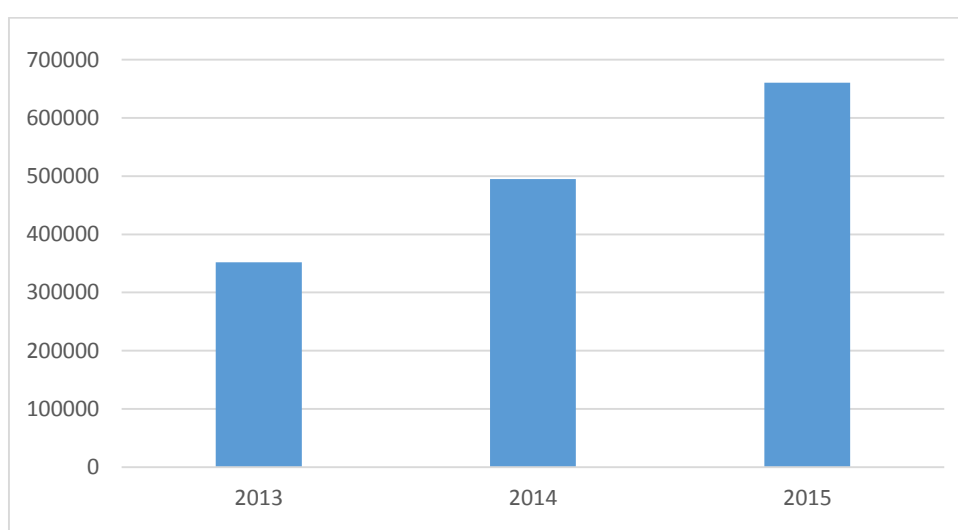

Fig.3.22 - Evoluția bugetului Consiliului Județean Vâlcea 2013-2015

Sursa: Hotărârile Consiliului Județean Vâlcea nr.53/09.04.2013, 11/07.02.2014, 46/17.02.2015

Majoritatea veniturilor Consiliului Județean au provenit din activitatea de impozite și taxe locale, cotele defalcate din TVA sau subvenții, precum și sume primite de la UE. Distribuția veniturilor Consiliului Județean se poate observa în Fig.3.23.

În secțiunea aferentă fondurilor europene nerambursabile, se poate observa o creștere a fondurilor atrase prin proiecte.

În ceea ce privește cheltuielile în cadrul categoriilor bugetare, în anul 2015, ponderea cea mai ridicată se observă la Servicii și dezvoltare cu un procent de 48%, urmate de Serviciile social-culturale cu 30%, ambele în creștere față de anul anterior cu 59%, respectiv 23%. În anul 2015, comparativ cu anul anterior se observă că valoarea finanțării pentru învățământ a crescut cu 3%, iar pentru sănătate creșterea este de 29% (Fig. 3.24).

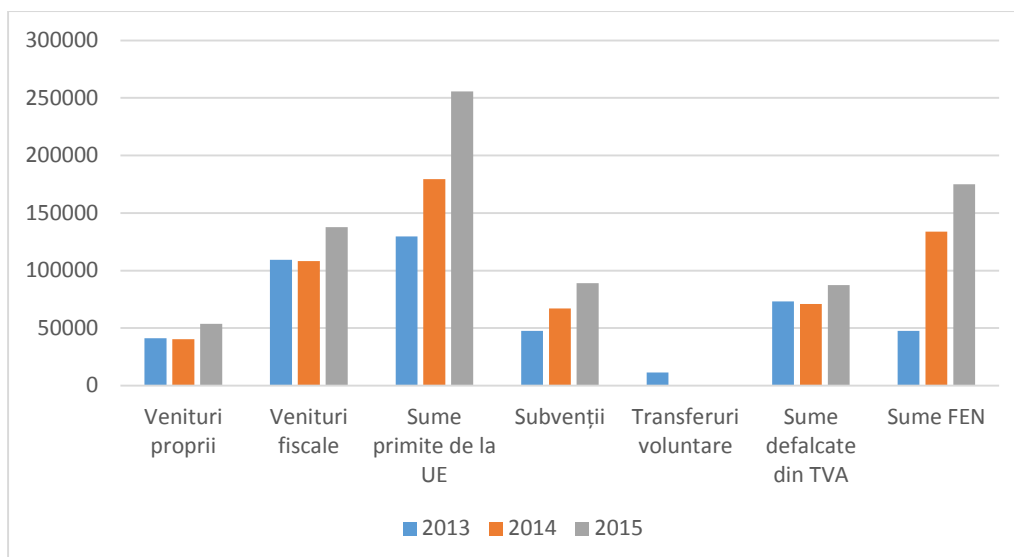

Fig.3.23 - Venituri ale Consiliului Județean 2013-2015 (mii lei)

Sursa: Hotărârile Consiliului Județean Vâlcea nr.53/09.04.2013, 11/07.02.2014, 46/17.02.2015

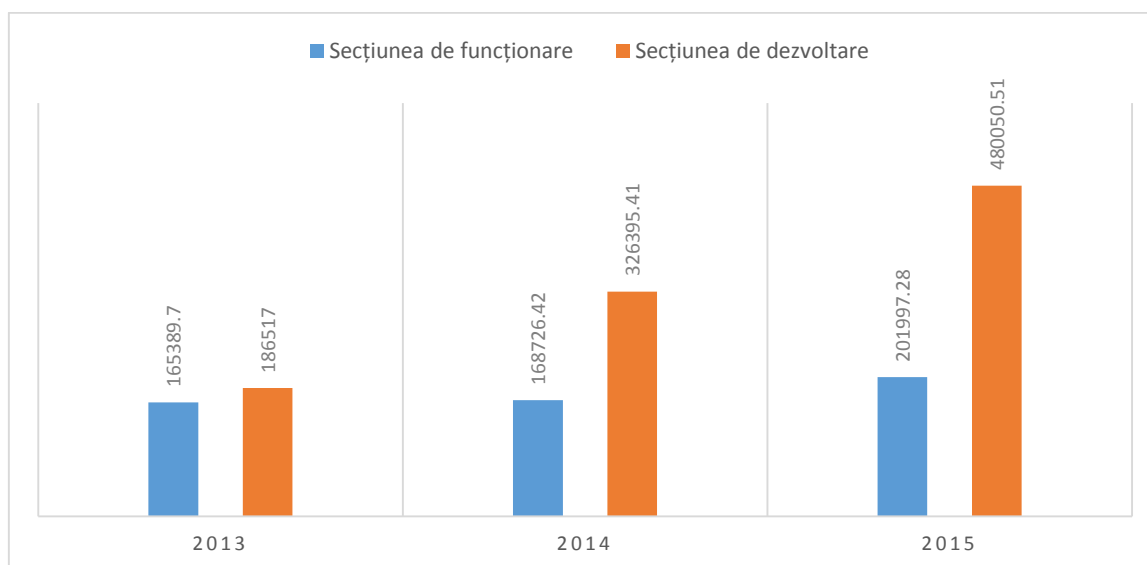

Fig.3.24 - Distribuția cheltuielilor Consiliului Județean 2013-2015 (mii lei)

Sursa: Hotărârile Consiliului Județean Vâlcea nr.53/09.04.2013, 11/07.02.2014, 46/17.02.2015

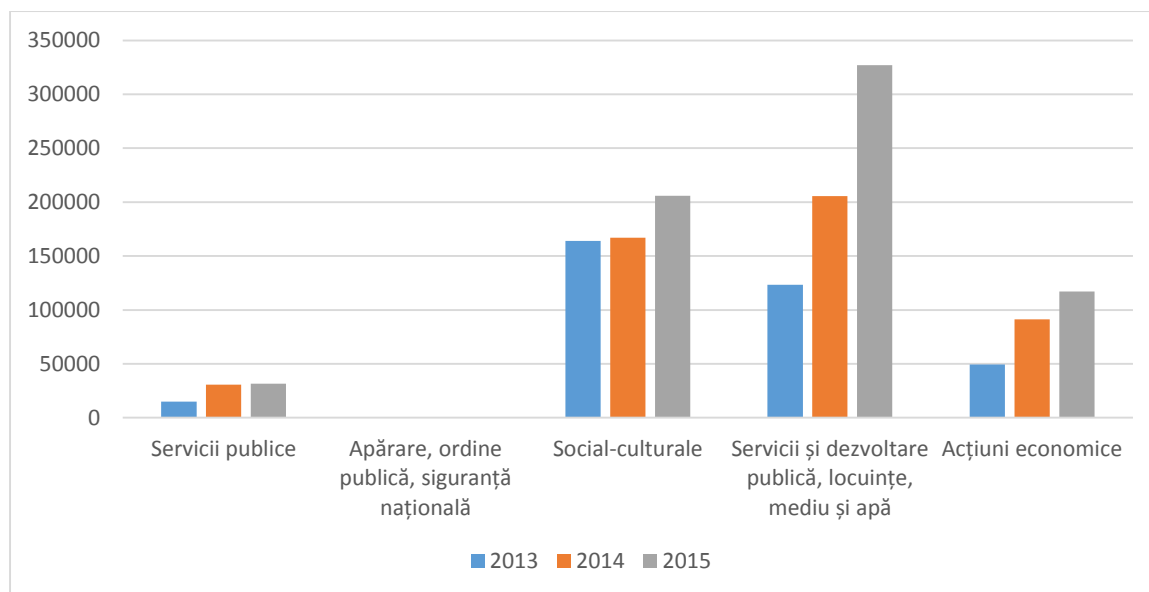

Fig.3.25 - Distribuția cheltuielilor Consiliului Județean Vâlcea în perioada 2013-2015, pe servicii și activități (mii lei)

Sursa: Hotărârile Consiliului Județean Vâlcea nr.53/09.04.2013, 11/07.02.2014, 46/17.02.2015

Descentralizarea

Existența unor decalaje importante între mediul urban și cel rural afectează procesul de furnizare a serviciilor publice. Aceste decalaje sunt mai pregnante în zonele rurale din cauza resurselor financiare insuficiente alocate dezvoltării instituțiilor și abilităților specifice personalului. În același timp, este posibil ca cerințele din ce în ce mai mari privind performanța autorităților și instituțiilor publice din zonele rurale să mărească aceste decalaje față de centrele urbane. Prin urmare, eforturile de creștere a calității furnizării serviciilor publice ar trebui să se concentreze în mod deosebit pe dezvoltarea capacității administrației publice din zonele rurale.

Este, de asemenea, recunoscut faptul că eficiența și calitatea furnizării actuale de servicii publice nu se ridică la așteptările cetățenilor.

În multe situații, descentralizarea competențelor exercitate de autoritățile administrației publice centrale se reflectă printr-un stil de management birocratic și distant, concentrându-se mai mult pe reguli și reglementări, decât pe calitatea furnizării serviciilor. Descentralizarea, ca soluție recunoscută la aceste probleme, a constituit un element principal al strategiei administrației publice încă din anul 2005 (cadru legal necesar susținerii procesului de descentralizare a fost deja dezvoltat).

Tabelul nr.3.22 - Instituțiile descentralizate aflate sub autoritatea Consiliul Județean Vâlcea

Sănătate	Asistență socială	Cultură	Educație	Agricultură	Tineret și sport	Alte servicii
Spitalul Județean de Urgență Vâlcea	Centrul de Asistență Medico-Socială Lădești	Teatrul “Anton Pann” Râmnicu Vâlcea	Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Vâlcea	Serviciul Public Județean pentru Protecția Plantelor Vâlcea		Direcția Județeană de Evidența a Persoanelor Vâlcea
Spitalul de Pneumoftiziologie Constantin Anastasatu Mihăești	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Vâlcea	Școala Populară de Arte și Meserii Râmnicu Vâlcea	Liceul Tehnologic special nr.1 Bistrița, comuna Costești	Camera Agricolă Județeană Vâlcea		Serviciul Public Județean de Pază Vâlcea
Spitalul de Psihiatrie Drăgoești		Biblioteca Județeană “Antim Ivireanul” Vâlcea	Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă, oraș Băbeni			Autoritatea Teritorială de Ordine Publică Vâlcea
		Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Vâlcea				Regia Autonomă Județeană de Drumuri și Poduri Vâlcea
		Muzeul “Aurelian Sacerdoțeanu” Vâlcea				S.C. APAVIL S.A. Vâlcea
		Memorialul “Nicolae Bălcescu”				Serviciul Public Județean SALVAMONT/SALVASPEO Vâlcea
						S.C. CET Govora S.A. Vâlcea
						S.C. EXPO-NORD OLTENIA S.A. Călimănești
						S.C. Centrul de Afaceri Flandra Vâlcea S.A.
Instituții ce urmează a fi preluate conform proiectului Legii descentralizării în perspectiva regionalizării						
Direcția de Sănătate Publică Județeană	Direcția județeană pentru plata beneficiilor de asistență socială	Direcția Județeană de cultură și patrimoniu	Palatele și Cluburile Copiilor	Direcția agricolă	Direcția Județeană pentru sport și tineret	Direcția județeană pentru protecția mediului Structură pentru pescuit și acvacultură

CAPITOLUL IV. INFRASTRUCTURA, DEZVOLTARE URBANĂ ȘI MEDIU

4.1. Infrastructura

4.1.1. Infrastructura de transport

Regiunea Sud-Vest Oltenia are o infrastructură de transport relativ bine dezvoltată, teritoriul regiunii fiind traversat de trei drumuri europene: E70, E79 și E81 și două din cele trei axe prioritare ale Rețelei de transport Trans-European – TEN-T (formate din coridoarele Pan-europene) care intersectează România, și anume axa prioritară de transport 7 (formată din coridorul IV – Berlin / Nürnberg - Praga - Budapesta – Constanța – Istanbul – Salonic) și axa prioritară de transport 18 – Dunărea (formată din coridorul VII). Regiunea Sud-Vest dispune de o rețea rutieră de 10.460 km (13,19% din totalul național), din care 2043 km sunt drumuri naționale (13% din total drumuri naționale) și 8.437 km drumuri județene și comunale (12,82% din totalul național). În privința densității drumurilor publice la 100 km² regiunea se situează ușor peste media națională (35,8 km/100 km²), cele mai mari densități înregistrând județele Gorj (39,3 km/100 km²), Mehedinți și Vâlcea, ambele cu 37,6 km/100 km². Drumurile publice din Județul Vâlcea au o lungime totală de 2.325,013 km, reprezentând 21,05% din lungimea totală a drumurilor publice din regiunea Sud-Vest Oltenia.

În Master Planul General de Transport, județul Vâlcea se află în apropierea coridorului care conectează capitala țării cu Regiunea Centru și Vest și Europa de Vest (conexiune între polii urbani București, Pitești, Sibiu, Deva, Timișoara, Arad). În acest context, în luna mai 2015, cu prioritate (grd.1), s-a planificat construirea autostrăzii Pitești – Racovița – Sibiu.

Rețeaua de drumuri clasate a județului Vâlcea, conform H.G. nr.540/2000 privind aprobarea încadrării în categorii funcționale a drumurilor publice, cu modificările și completările ulterioare, însumează 2325,013 km, din care:

- drumuri de interes național în lungime totală de 529,089 km – 22,8%;
- drumuri de interes județean în lungime totală de 961,089 km – 41,3%;
- drumuri comunale în lungime totală de 834,846 km – 35,9%;

Dintre acestea:

- 1 traseu este de drum național european E81 (DN 7);
- 2 trasee sunt de drumuri naționale principale (DN 64, DN 67);
- 6 trasee sunt de drumuri naționale secundare (DN 7A, DN 7D, DN 65C, DN 67B, DN 67C, DN 73C);
- 58 sunt rețele de drumuri de interes județean⁵³;
- 157 rețele sunt de drumuri comunale⁵⁴.

⁵³ Anexa 2 la HGR nr.540/2000 privind aprobarea încadrării în categorii funcționale a drumurilor publice și a drumurilor de utilitate privată deschise circulației publice

⁵⁴ Anexa 3 la HGR nr.540/2000 privind aprobarea încadrării în categorii funcționale a drumurilor publice și a drumurilor de utilitate privată deschise circulației publice

Zona de nord a județului este traversată de:

- DN67 (Râmnicu-Vâlcea – Horezu – Târgu-Jiu) cu conexiune la drumurile europene: E81 – la Râmnicu-Vâlcea, E79 – la Targu-Jiu și E70 – la Drobeta-Turnu-Severin;
- DJ 665 se desprinde din DN 67 în orașul Horezu și leagă toate așezările submontane, după care accede în E79;
- DN 7A străbate nordul județului pe direcția Est – Vest și face legătura dintre județul Vâlcea și județul Hunedoara.

De la nord la sud județul este traversat de:

- DN 64 leagă Municipiul Râmnicu-Vâlcea cu Municipiul Drăgășani și asigură accesul spre județul Olt, spre drumul european E571.
- DN 65C face legătura între orașele Horezu și Bălcești și spre județul Dolj.

Analizând situația drumurilor naționale în județul Vâlcea, observăm o creștere a kilometrilor modernizați în perioada 2009 – 2013, de la o pondere de 79,01% în 2009 la 90,74% în 2013.

Cel mai important drum din județ este drumul european E81, care leagă județul Vâlcea cu județele Sibiu și Argeș.

Județul Vâlcea se caracterizează printr-o rețea vastă de drumuri județene. În anul 2013, drumurile județene însumau 961,089 km, respectiv 41,33% din totalul drumurilor, dintre care modernizați au fost 308 km, ceea ce reprezintă 17,21%, iar restul erau drumuri județene cu îmbrăcămînți ușoare rutiere, pietruite sau de pământ.

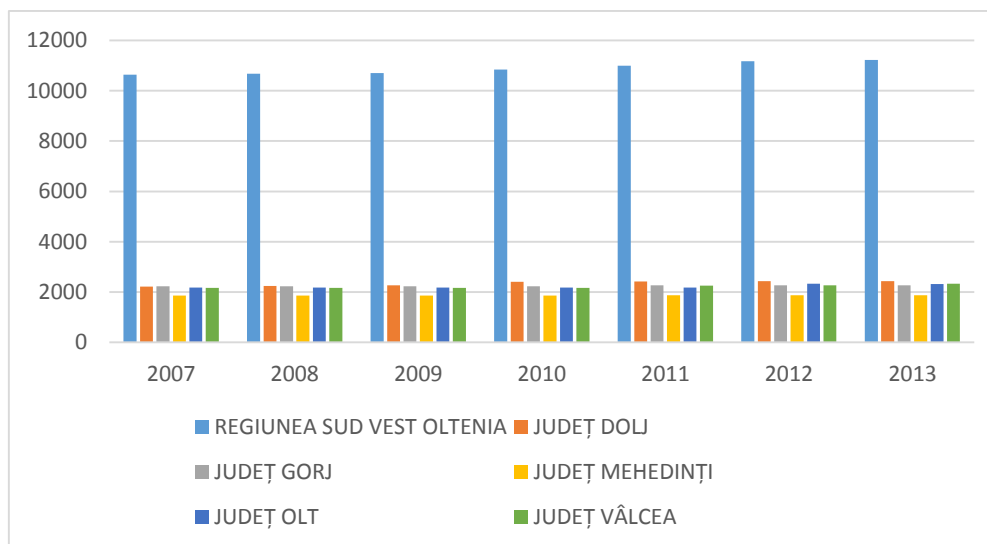

Fig.4.1 - Lungimea drumurilor publice la nivelul regiunii de dezvoltare Sud-Vest Oltenia

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Din punct de vedere al tipurilor de îmbrăcămînți existente, drumurile județene se prezintă astfel:

- cu îmbrăcăminte asfaltică – 725,930 km 75,53%;
- cu beton de ciment – 84,305 km 8,77%;
- pietruite - 101,694 km 10,58%;
- de pământ - 49,160 km 5,12%;

Din datele prezentate rezultă că, din totalul rețelei de drumuri județene, aflate în administrarea Consiliului Județean Vâlcea, în lungime de 961,089 km, 150,854 km sunt pietruite și de pământ, reprezentând 15,70% din total, iar din totalul de 725,93 km cu îmbrăcăminte asfaltică, 371,301 km, reprezentând 51,15%, au durată de serviciu normată, de mult timp expirată.

Pe rețeaua de drumuri de interes județean sunt amplasate 286 poduri în lungime totală de 7803,22 ml, din care 74% au durată normală de funcționare, de mult timp expirată.

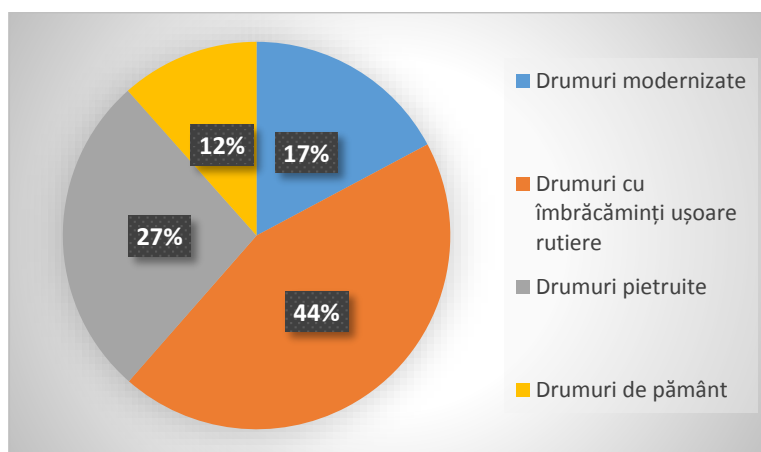

Fig.4.2 - Ponderea drumurilor județene pe tipuri de acoperămînți (2013)

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo-on line

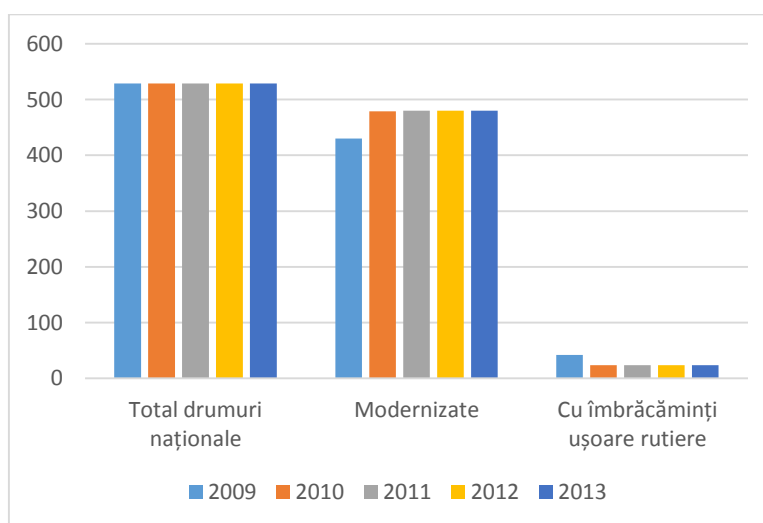

Fig.4.3 - Structura drumurilor naționale din Județul Vâlcea pe tipuri de îmbrăcămînți

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Investiții au fost întreprinse și la nivelul străzilor orășenești, în special prin Programul Operațional Regional 2007 – 2013.

Tabelul nr.4.1 - Lungimea străzilor orășenești la nivelul Județului Vâlcea

Indicator	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Străzi orășenești	646	651	681	733	733	737	746
Din care: modernizate	368	343	398	424	439	452	450

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În 2013, în județul Vâlcea, există o rețea de 746 km de străzi orășenești, cu 100 km mai mult decât în 2007. Activitatea de modernizare a fost fluctuantă în perioada 2007-2013, dar în 2013 străzile modernizate reprezentau 60,32% din totalul, cu 3,35% mai mult decât în 2007.

În perioada de programare 2007-2013, autoritățile județene au demarat și implementat o serie de proiecte pentru fluidizarea traficului rutier între localități, prin modernizarea drumurilor județene:

- DJ 665 limita județului Gorj – Marita – Izvorul Rece – Vaideeni – Horezu, Km 53 + 650 – 69 + 169.
- DJ 677 Mădulari – Susani – limita județului Olt, Km 0 + 000 – 23 + 850.
- DJ 648 Ionești – Olanu – limita județului Olt, Km 0 + 000 – 8 + 900 și construcție două poduri din beton armat.
- DJ 651B Bălcești – Gorunești, limita județului Olt, Km 0 + 000 – 12 + 100.

Au fost construite drumuri ocolitoare a localităților (Consiliul Local Drăgășani – ocolirea Municipiului Drăgășani) și s-au modernizat străzile orășenești. Municipiul Râmnicu-Vâlcea a accesat fonduri structurale pentru construirea de pasaje subterane (lărgirea pasajului Hervil pasaj inferior pe CF Piatra Olt – podul Olt km 293 + 808; pasaj Strada Bogdan Amaru) și de poduri (pod peste râul Olănești în prelungirea străzii Carol I) pentru evitarea aglomerărilor în trafic în perioadele orelor de vârf.

Legea nr.363/2006 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – PATN prevede în *Anexa 1. Direcții de dezvoltare* construirea de rețele de căi rutiere care vizează și județul Vâlcea:

- Autostrăzi (1.01): Nădlac-Arad-Timișoara-Lugoj-Deva-Sibiu-Pitești-București-Lehliu-Fetești-Cernavodă-Constanța;
- Drumuri expres sau cu 4 benzi (2.29): Drobeta-Turnu Severin – Târgu Jiu- Râmnicu Vâlcea- Curtea de Argeș.

Rețeaua de cale ferată din județ are 163 km și face legătura între București și Sibiu (pe ruta București - Piatra Olt - Râmnicu Vâlcea - Sibiu), între Craiova și Sibiu (pe ruta Craiova - Piatra Olt - Râmnicu Vâlcea - Sibiu) și între Băbeni - Alunu. În intervalul de timp 2007-2013 nu au fost construite rețele de căi ferate.

Tabelul nr.4.2 - Lungimea căilor ferate în exploatare la nivelul județului

Categoriile de linii de cale ferată	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	163	163	163	163	163	163	163
Linii normale	163	163	163	163	163	163	163
Linii normale cu o cale	137	137	137	137	137	137	137
Linii normale cu 2 căi	26	26	26	26	26	26	26

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

4.1.2. Alimentarea cu apă

Rețeaua de alimentare cu apă are o lungime totală de 2.011,4 km (2013), include 11 localități din mediul urban și 54 localități din mediul rural și a crescut cu 61,80% în anul 2013 față de anul 2007.

Tabelul nr.4.3 - Lungimea totală rețea simplă de distribuție apă din județul Vâlcea (km)

JUDEȚ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Vâlcea	1243,2	1383,5	1598,4	1674	1804,5	1942,4	2011,4
Mehedinți	680,5	681,9	743,5	765,6	785,8	867,6	901,0
Olt	954,7	989,8	1073,9	1130,4	1315,3	1421,6	1539,7
Gorj	1212,7	1254,2	1375,1	1524,2	1684,9	1704,9	1774,4
Dolj	981,1	1035,7	1239,7	1646,8	1700,5	1759,9	1794,7

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Volumul de apă potabilă distribuită a fost în anul 2013 de 15.066 mc, în scădere față de anul anterior cu 1.412 mc, și cu 17.108 mc față de anul 2007, scăderi ce se pot datora unor sisteme alternative de alimentare cu apă (puțuri forate, apa potabilă îmbuteliată).

Tabelul nr.4.4 - Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor în județul Vâlcea

- mii metri cubi-

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	32.174	29.470	28.788	15.440	15.648	16.478	15.066
din care : pentru uz casnic	18.418	17.024	14.961	8.754	8.420	9.051	8.541

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În perioada 2007-2013 a crescut semnificativ numărul de localități cu rețea de distribuție a apei potabile.

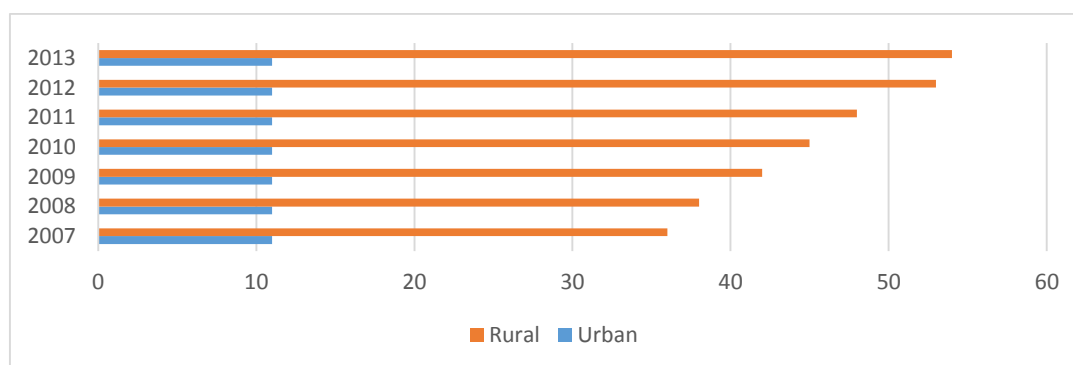

Fig.4.4 - Număr localități cu rețea de distribuție apă la nivelul județului Vâlcea

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Tabelul nr.4.5 - Capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile vs Populația deservită
- metri cubi pe zi-

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Capacitate instalații	236.125	244.482	253.325	246.574	246.646	249.883	250.643
Număr persoane		178.440	180.381	180.246	181.058	180.308	208.199

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În județ, populația deservită de sistemul public de alimentare cu apă, era în anul 2013 de 208.199 persoane, în creștere cu 16,67% față de anul 2008.

4.1.3. Rețeaua de canalizare și epurare ape uzate

În perioada 2007-2013 rețeaua de canalizare s-a extins semnificativ, dublându-se.

Tabelul nr.4.6 - Lungimea totală simplă a conductelor de canalizare din județul Vâlcea (km)

Județ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Vâlcea	325	338,8	417,1	488,5	544,6	606	711,2

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În județ sunt un număr de 42 localități (2013) cu canalizare publică, din care 11 în mediul urban și 31 în mediul rural. La sistemele de canalizare și epurare a apelor uzate, erau racordate în anul 2013 un număr de 133.483 locuitori, în creștere cu 2,3% față de anul 2007.

Tabelul nr.4.7 - Locuitorii cu locuințele conectate la sistemele de canalizare și epurare a apelor uzate

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Număr persoane	130.445	124.834	117.402	120.356	128.962	130.967	133.483

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

4.1.4. Termoficare

Agentul termic este produs și distribuit de către CET Govora S.A. sub formă de apă fierbinte pentru încălzire și apă caldă pentru consum menajer. CET Govora S.A. asigură serviciul public de furnizare energie termică în sistem centralizat în: Râmnicu Vâlcea (resurse: cărbune, gaz natural, biomasă); Călimănești (resurse: geotermal și gaz natural); Băile Olănești (resurse: gaz natural).

Cantitatea de agent termic distribuită a scăzut începând cu anul 2012 ca urmare a orientării consumatorilor către alte sisteme de încălzire (centrale de apartament, încălzirea cu sobe), astfel că, dacă în anul 2011 cantitatea de energie termică era de 321.498 Gcal, în anul 2013 a scăzut până la 294.559 Gcal (- 8,4 %).

Motivul principal pentru scăderea cantității energiei termice distribuite a fost debransarea unei părți din consumatorii casnici de la sistemul centralizat. Debransarea consumatorilor de la sistemul centralizat a avut mai multe cauze: creșterea prețului perceput pentru căldura furnizată din sistemul centralizat, comparativ cu prețul gazului natural; lipsa dispozitivelor de măsurare a consumului de căldură la fiecare apartament, plata în regim paușal făcând imposibil consumul căldurii în raport cu dorința / necesitatea și capacitatea de plată a fiecărui abonat. Energia termică distribuită în județul Vâlcea revine aproape în totalitate municipiului Râmnicu Vâlcea (96,7 %).

Reducerea consumului de energie termică în locuințe este și rezultatul economisirii la consumatori prin izolarea termică a locuințelor, contorizarea energiei termice livrate la nivel de scară și de imobil și a contorizării individuale pentru apa caldă de consum.

Tabelul nr.4.8 - Distribuția energiei termice la nivelul județului Vâlcea

- Gigacalorii -

Județ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Vâlcea	277265	286194	289978	305008	321498	302517	294559

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Analizând modul în care se asigură agentului termic, rezultă că în mediul rural locuințele continuă să fie încălzite preponderent cu lemne/cărbune, deșeuri de lemn sau resturi vegetale.

4.1.5. Alimentare cu gaze naturale

Alimentarea cu gaze naturale se face din Sistemului național de transport a gazelor naturale. Lungimea totală a conductelor de distribuția a gazelor este de 556, 90 km (2013), pentru un număr de 13 localități (8 din mediul urban 5 din mediul rural).

Tabelul nr.4.9 - Lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor

- kilometri -

Județ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Vâlcea	342,6	347,3	391,8	511	550,1	560,1	556,9

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În intervalul 2007 – 2013, cantitatea distribuită de gaze naturale a scăzut, pe fondul scăderii cererii de gaze naturale ca urmare a eficientizării consumului de către beneficiarii casnici și a reducerii sau modernizării activității unor beneficiari industriali. Astfel, față de 2007, în anul 2013 cantitatea de gaze naturale distribuită a scăzut cu 36, 93%.

Tabelul nr.4.10 - Cantitatea de gaze naturale distribuită la nivelul județului Vâlcea

- mii metri cubi-

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	177.877	158.768	121.167	127.165	270.431	76.858	65.698
din care: pentru uz casnic	29.269	20.256	23.592	24.841	43.422	24.691	23.758

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

4.1.6. Energie electrică și surse alternative de energie

Pentru producerea energiei electrice este folosit combustibilul fosil (lignitul inferior exploatat în bazinele carbonifere de la Alunu și Berbești, gaz natural) în cadrul CET Govora și potențialul hidroenergetic oferit de râul Olt și afluenții acestuia, prin centralele hidroenergetice. CET Govora produce în cogenerare energie electrică și termică sub formă de abur industrial și sub formă de apă fierbinte pentru termoficare urbană și asigură:

- 100% consumul de energie termică sub formă de abur pe Platforma Industrială Sud Râmnicu Vâlcea;
- 75% consumul de energie electrică pe Platforma Industrială Sud Râmnicu Vâlcea;
- 88% din consumul de energie termică urbană în municipiul Râmnicu Vâlcea⁵⁵.

În județul Vâlcea există un mare potențial hidroenergetic bine exploatat, ceea ce a determinat situarea județului pe unul dintre primele locuri pe țară în ceea ce privește producția de energie nepoluantă. Din anul 2002, Sucursala Hidrocentrale Râmnicu Valcea administrează potențialul hidroenergetic al râului Lotru și al sectorului mijlociu al râului Olt (Gura Lotrului - Drăgășani).

Centralele hidroenergetice reprezintă o a doua sursă principală de energie electrică, sucursala din Râmnicu Vâlcea a S.C. Hidroelectrică S.A. administrând sectorul Oltului Mijlociu și fiind racordată la sistemul național de distribuție. Centralele hidroenergetice produc energia electrică cu un preț redus și mai puțin poluantă decât centralele termoenergetice. CHE Râmnicu Vâlcea funcționează din anul 1975 și are în custodie amenajările de pe râurile Olt și Lotru.

Alimentarea cu energie electrică a consumatorilor se realizează prin 1942 posturi de transformare și 16 stații de transformare, iar consumatorii industriali dispun de stații de transformare proprii. Sistemul de distribuție al energiei electrice furnizează energie electrică consumatorilor județului Vâlcea, rețeaua electrică având următoarea componență:

- 573.900 km rețele de energie electrică 110 kV;
- 2.391.030 km rețele de energie electrică 20 kV;
- 4.440.85 km rețele de energie electrică 0,4kV.

Iluminatul public

Iluminatul public se realizează prin intermediul rețelei electrice de joasă tensiune (0.4 kV), care însumează 3.419,46 km, rețea pozată pe stâlpi din beton.

La nivelul județului Vâlcea iluminatul public deservește 90 de localități.

Surse alternative de energie

Sursele alternative, regenerabile și nepoluante de energie utilizate în județ, aflate în continuă dezvoltare sunt: hidroenergie, energia geotermală, energia solară și eoliană. În acest sens, în anul 2007 s-a realizat sistemul de încălzire centralizat în orașul Călimănești prin utilizarea zăcământului geotermal existent în zonă, utilizând o cantitate de 214.673 m³ de apă geotermală la o temperatură

⁵⁵ Sursa: adresa SC CET Govora SA

medie de 196⁰ C și presiune 0,5 bar⁵⁶. Mai multe societăți comerciale și-au implementat sisteme proprii de producere a energiei electrice necesare consumului propriu precum și înaintării surplusului în Sistemul Energetic Național (ON – GRID) printre care amintim Fabrica de Furaje și Nutrețuri Combinate din localitatea Băbeni (103 KWp) și Ferma Avicolă din localitatea Frâncești (200 KWp)⁵⁷.

În dorința identificării unor noi surse alternative de energie Centrul Național de Hidrogen și Pile de Combustie Vâlcea din cadrul Institutului Național de Cercetare – Dezvoltare pentru Tehnologii Criogenice și Izotopice Rm. Vâlcea desfășoară activități de cercetare în domeniul pilei de combustibil cu hidrogen.

Potențialul solar

În Regiunea Sud-Vest Oltenia, zonele de interes (areale) deosebit pentru aplicațiile electroenergetice ale energiei solare sunt: suprafețele cu cel mai ridicat potențial acoperă în Câmpia Română, zona municipiului Craiova și localitățile limitrofe cu extindere spre sud, până la granița cu Bulgaria, nord-estul județului Olt, **sud-estul județului Vâlcea** unde radiația solară pe suprafață orizontală se situează între 1300 și 1400 MJ / m². Zone cu potențialul moderat (mai puțin de 1300 MJ / m²) acoperă nordul județelor Gorj și Vâlcea⁵⁸.

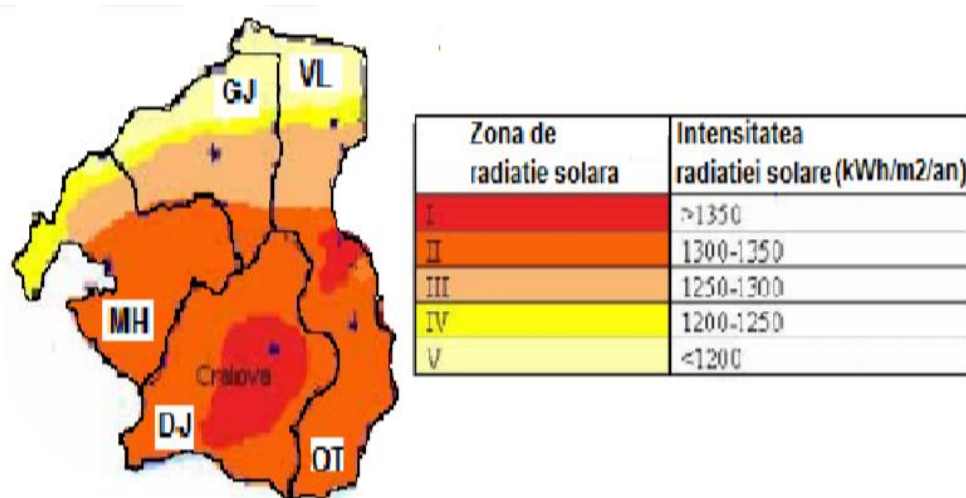

Fig.4.5 - Hartă energie solară Oltenia

Sursa: P.D.R. Sud-Vest Oltenia 2014-2020 (după Studiu privind evaluarea potențialului energetic actual al surselor regenerabile de energie în România , MININD)

⁵⁶ http://www.anpm.ro/anpm_resources/migrated_content/files2/ENERGIA_200910165716890.pdf

⁵⁷ <http://energie-verde.ro/exemple-de-aplicatii/164-instalatii-si-parcuri-fotovoltaice>

⁵⁸ Planul de dezvoltare regională Sud-Vest Oltenia 2014-2020

Amplasamentul geografic și condițiile climatice favorabile au permis în ultimii ani dezvoltarea de parcuri fotovoltaice în județ⁵⁹:

- Dăești – putere 1,98 MW – stație racord Jiblea 110 / 20 kV;
- Nicolae Bălcescu (Primăria Nicolae Bălcescu) – putere 0,5 MW – stație racord Marcea – Galicea LEA 20 kV;
- Horezu (Primăria Horezu) – putere 0,965 MW – stație racord Horezu – Cerna 20 kV;
- Orlești (Primăria Orlești) – putere 0,204 MW – stație racord Marcea – Orlești LEA 20kV;
- Frâncești (S.C. Avicarvil S.R.L.) – putere 0,2 MW;
- Drăgășani (S.C. Cerola S.A.) – putere 0,428 MW – stație racord Drăgășani 110/20 kV;
- Sirineasca (S.C. Solek Project Epsilon S.R.L.) – putere 1,5 MW – stație racord Marcea 110/20 kV;
- Malaia (S.C. Suntech Power S.R.L.) – putere 0,09 MW – stație racord Ciunget – Malaia LEA 20 kV;
- 3 parcuri în sat Zavideni comuna Prundeni – putere individuală 1 MW;
- 2 parcuri fotovoltaice (Green Power și Energy Solution) în comuna Slătioara.

Potențialul eolian

Principala zonă cu potențial energetic eolian este aceea a vârfurilor montane, fără a avea totuși un potențial deosebit.

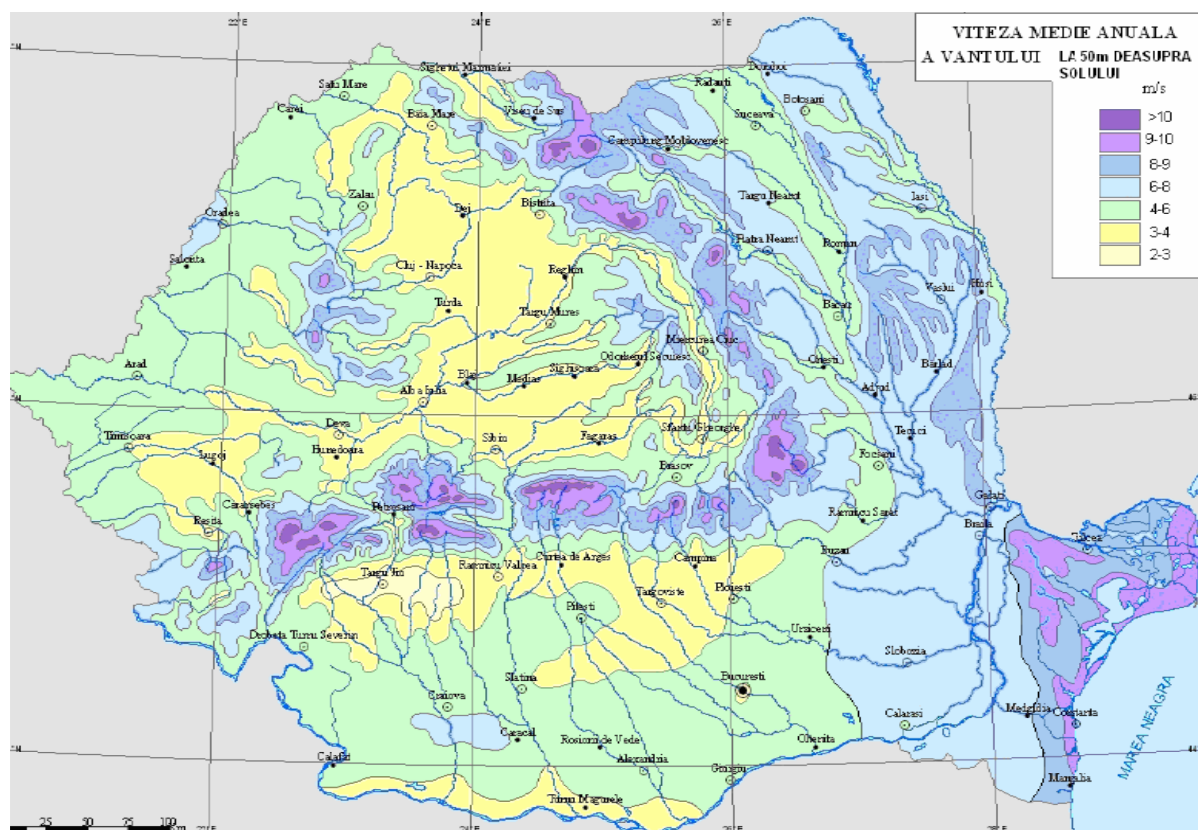

Fig. 4.6 - Caracteristicile de potențial energetic eolian pentru diferite zone în România
Sursa: Studiu privind evaluarea potențialului energetic actual al surselor regenerabile de energie în România , MININD

⁵⁹ http://indesen.ats.com.ro/baza_date/fotovoltaic.php

Potențialul biomasei

În România, biomasa reprezintă 65% din potențialul de energie regenerabilă.

În prezent, în județul Vâlcea CET Govora utilizează în cazanele pe cărbune (coardere după anul 2007) cca. 15-25 mii tone biomasă anual și intenționează creșterea utilizării acestui tip de combustibil.

În județ există un proiect de construire a unei centralei electrice în orașul Horezu, cu termen de finalizare în luna septembrie 2015; centrala va avea o putere nominală de 4,13 MW și va genera un consum de aproximativ 60.000 – 65.000 de tone/an de biomasă lemnoasă.

Potențialul hidroenergetic

În județul Vâlcea pe râurile Lotru și Olt se află un număr important de centrale hidroelectrice care fac din județ unul dintre cei mai mari producători de energie electrică.

Potențialul mediu anual al bazinului Lotru este de 1.243 GWh, valorificarea energetică a debitelor acumulate în lacul Vidra realizându-se în trei trepte de cădere situate între cotele 1.289 și 300 m, în centralele Ciunget, Malaia și Brădișor. Principalele elemente ale amenajării hidroenergetice Lotru sunt⁶⁰:

- 3 hidrocentrale (Ciunget, Malaia, Brădișor) cu o putere instalată totală de 643 MW;
- 3 stații de pompaj energetic (Petrimanu, Jidoaia, Lotru-Aval) cu o putere instalată totală de 61,5 MW;
- 7 baraje, dintre care 5 baraje din beton în arc (Petrimanu, Galbenu, Jidoaia, Lotru-Aval, Brădișor) cu înălțimi cuprinse între 42 și 62 m, un baraj de anrocamente (Vidra) și un baraj din materiale locale (Malaia);
- 82 captari secundare cu o rețea de galerii de 160 km.

Potențialul hidroenergetic al râului Olt este evaluat la 1.867 MW, (17% din potențialul râurilor interioare⁶¹). Amenajarea hidroenergetică a Oltului a început în anul 1969, prin construirea hidrocentralei Râmnicu Vâlcea. Pe sectorul mijlociu al Oltului sunt amplasate 12 hidrocentrale tip centrală-baraj (Cornetu, Gura Lotrului, Turnu, Călimănești, Dăești, Râmnicu Vâlcea, Râureni, Govora, Băbeni, Ionești, Zăvideni, Drăgășani), 3 microhidrocentrale și 4 stații de pompaj în spatele digului, având o putere totală instalată de 500,1 MW și o producție de energie electrică de proiect de 1.482,49 GWh/an.

Sucursala Hidrocentrale Râmnicu-Vâlcea are în administrare 16 hidrocentrale (33 hidroagregate), 3 stații de pompaj hidroenergetic (7 grupuri de pompaj) și 3 hidrocentrale (6 hidroagregate). Puterea totală instalată este de 1.201,7 MW din care 643 MW în amenajarea Lotru, 554,9 MW în amenajarea Olt Mijlociu și 3,8MW în microcentrale. Puterea anuală de energie electrică de proiect este de 3.043,61 GWh.

⁶⁰ <http://www.hidroelectrica.ro/Details.aspx?page=41>

⁶¹ www.hidroelectrica.ro

4.1.7. Poștă și telecomunicații

Poșta

Serviciile poștale înregistrează în perioada 2007-2013 un trend descrescător cu 33,19%, aceeași tendință existând și la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia (20,89%). În județul Vâlcea în anul 2013 existau 157 unități poștale, care în același an au avut un volum de activitate raportat la 626 mii corespondențe expediate, 1249 mii trimiteri recomandate, 12 mii colete poștale expediate⁶². Ponderea cea mai semnificativă din total activități o reprezintă trimiterile recomandate cu 66%.

Telecomunicații

În județ sunt înregistrați un număr de 15 furnizori de rețele și servicii de comunicații autorizati⁶³ care asigură necesarul de comunicații telefonice fixe și mobile, de date și Internet de mare viteză.

Incepând cu anul 2014, s-a demarat la nivelul a 42 localități rurale din județul Vâlcea, un proiect pentru dezvoltarea infrastructurii de rețele electronice care să asigure capabilitățile tehnice necesare furnizării de servicii de bandă largă. În acest sens, Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale va construi infrastructura de distribuție în bandă largă, formată din puncte de acces necondiționat și rețele de distribuție de fibră optică⁶⁴.

---

⁶² Conform datelor statistice furnizate de Institutul Național de Statistică, Tempo on-line

⁶³ www.ancom.ro

⁶⁴ <http://www.mcsi.ro/Minister/Proiect-Ro-NET/Proiecte/Proiectul-Ro-NET>

4.2. DEZVOLTARE URBANĂ

4.2.1. Rețeaua de localități

Județul Vâlcea este format din două municipii de rangul II (Râmnicu Vâlcea și Drăgășani), 9 orașe de rangul III (Horezu, Băile Olănești, Băile Govora, Călimănești, Ocnele Mari, Brezoi, Bălcești, Băbeni, Berbești), 78 comune și 560 de sate⁶⁵. Dintre județele Regiunii de dezvoltare Sud-Vest Oltenia, județul Vâlcea are cel mai mare număr de orașe și de sate.

Tabelul nr.4.11 - Organizarea administrativă a teritoriului la nivelul anului 2014

Categoriile de unități administrative	Municipii	Orașe	Comune	Sate
Județul Dolj	3	4	104	378
Județul Gorj	2	7	61	411
Județul Mehedinți	2	3	61	344
Județul Olt	2	6	104	377
Județul Vâlcea	2	9	78	560

Sursa: Institutul Național de Statistică, Tempo-online

Gruparea municipiilor și orașelor din județul Vâlcea după numărul populației, arată că 55% sunt orașe cu o populație cuprinsă între 5.000 - 9.999 locuitori, 27% sunt orașe cu o populație cuprinsă între 2.000 - 4.999 locuitori, 1 municipiu cu o populație cuprinsă între 20.000 - 49.999 locuitori (Drăgășani), 1 municipiu cu o populație cuprinsă între 100.000 - 199.999 locuitori (Râmnicu Vâlcea).

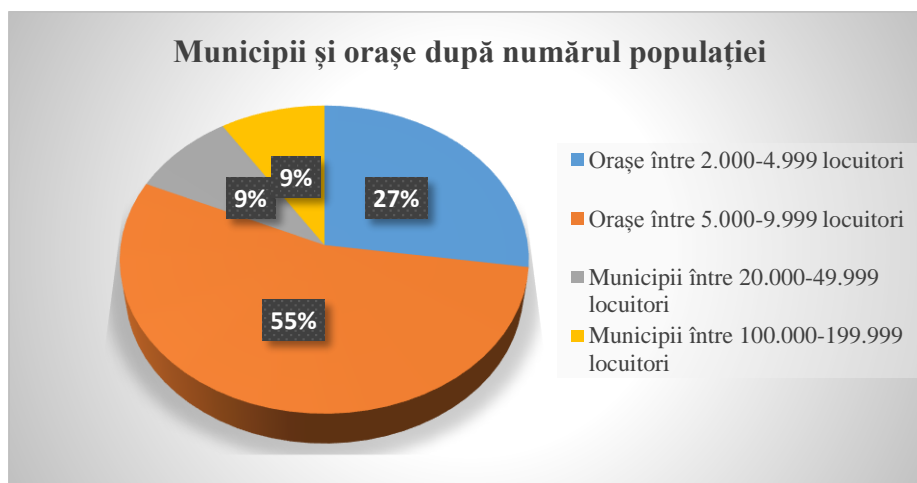

Fig. 4.7 - Structura localităților din Județul Vâlcea

⁶⁵ Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Orașele și municipiile sunt amplasate în luncile unor cursuri de apă și situate în majoritate în jumătatea de nord a județului. Din punct de vedere al suprafeței, indicele de urbanizare este de 13,7%, iar din punct de vedere al locuitorilor, indicele de urbanizare este de 39,11%⁶⁶.

Conform datelor furnizate de Anuarul Statistic al județului Vâlcea, în anul 2013 județul s-a situat pe locul 7 pe țară în ceea ce privește numărul de orașe, cu o pondere de 4,1% în total orașe.

Rețeaua de localități a județului, caracterizată prin dispoziția spațială a centrelor urbane pe două axe – Valea Oltului și axa Râmnicu Vâlcea – Horezu, are o structură dezechilibrată dimensional, formată majoritar din orașe mici și foarte mici, având ca principal centru polarizator municipiul Râmnicu Vâlcea⁶⁷.

Polii urbani de dezvoltare din județul Vâlcea sunt:

Pol regional: municipiul Râmnicu Vâlcea - rangul II - reședință de județ, centru economic, administrativ și cultural important, cu influență la nivel regional, situat pe o axă majoră de transport, centru al unei zone turistice recunoscute; deține dotări publice diversificate și complexe și are o arie de influență extinsă;

Pol subregional: municipiul Drăgășani – rangul II – centru cu rol de echilibru la nivel județean, al doilea oraș industrial al județului, cu poziționare favorabilă, cuprins în categoria orașelor mijlocii (deși prognoza demografică îl indică la limita inferioară a acestei categorii, cu tendință de scădere accentuată), al cărui rol polarizator se propune a fi consolidat prin dezvoltare economică, atragerea unor companii de vârf și descentralizarea/ delocalizarea unor funcțiuni, în principal administrative și de servicii, precum și prin ridicarea nivelului de dotare și echipare;

Poli locali: orașele Brezoi, Horezu, Băbeni, Berbești, Bălcești, Ocnele Mari – rangul III – orașe de importanță județeană sau zonală cu rol de servire în spațiul rural;

Poli locali - stațiuni turistice: orașele Băile Olănești, Băile Govora, Călimănești – rangul III – stațiuni turistice balneare de interes național, cu arie de influență în cadrul zonei imediate în privința dotărilor teritoriale, dar cu influență extinsă la nivel național ca funcțiune turistică.

Prin PATJ Vâlcea s-au propus ca *poli rurali de dezvoltare* următoarele comune:

- Lădești: sat reședință de comună - rangul IV – propus ca centru de polarizare intercomunală, având în vedere: situarea într-o zonă profund rurală, accesibilitatea, nivelul actual de dotare comparativ cu alte localități rurale din zonă
- Voineasa: sat reședință de comună – rangul IV – stațiune turistică montană de interes național, care poate prelua funcția de centru intercomunal pentru zona montană nord – vestică a județului.

⁶⁶ Raport privind starea mediului în județul Vâlcea pe anul 2013, Agenția pentru Protecția Mediului Vâlcea

⁶⁷ PATJ Vâlcea în Sistem Informațional Geografic

De asemenea, au fost propuse 7 centre de polarizare principale, cărora le corespund 7 arii de influență, stabilire în raport de potențialul economic și demografic, cu nivelul de dotare și echipare, cu poziția în teritoriu și accesibilitatea acestora:

- Râmnicu Vâlcea – centru coordonator pentru orașele Băile Govora, Băile Olănești, Călimănești, Ocnele Mari și comunele: Budești, Bujoreni, Bunești, Berislăvești, Dăești, Golești, Mihăești, Milcoiu, Muereasca, Păușești Maglași, Runcu, Sălătrucel, Stoenesti, Vlădești;
- Drăgășani – centru coordonator pentru comunele: Amărăști, Crețeni, Drăgoești, Glavile, Gușoeni, Mitrofani, Mădulari, Lungești, Orlești, Prundeni, Scundu, Ștefănești, Șutești, Voicești;
- Horezu – centru coordonator pentru comunele: Bărbătești, Costești, Măldărești, Oteșani, Păușești, Pietrari, Slătioara, Stroești, Tomșani, Vaideeni;
- Brezoi – centru coordonator a căruia arie de influență se poate fragmenta în două zone: una polarizată direct de orașul Brezoi și care include comunele Boișoara, Căineni, Perișani, Racovița, Titești, iar a doua pentru care se propune ca centru intercomunal stațiunea Voineasa ce are în aria de influență comuna Malaia;
- Băbeni – centru coordonator pentru comunele: Dănicei, Frâncești, Galicea, Ionești, Nicolae Bălcescu, Olanu, Stoilești, Șirineasa;
- Berbești – centru coordonator pentru comunele: Alunu, Cernișoara, Copăceni, Grădiștea, Mateești, Popești, Sinești;
- Bălcești – centru coordonator pentru o arie extinsă ce se poate fragmenta în două: o zonă polarizată direct de orașul Bălcești, formată din comunele Diculești, Ghioroiu, Făurești, Laloșu, Lăcusteni, Livezi, Susani, Tetoiu, Valea Mare, Zătreni, iar a doua zonă având ca centru intercomunal Lădești, fiind formată din comunele Fântătești, Lăpușata, Măciuca, Roești, Roșiile, Pesceana, Stănești.

4.2.2. Activitatea întreprinderilor

La nivelul județului, în anul 2014 erau înregistrate 6.746 întreprinderi active, dintre care 21 întreprinderi cu mai mult de 250 salariați.

Afacerile locale sunt dominate de servicii (77% din totalul firmelor), iar în sectorul de industrie și construcții activează 19% din totalul firmelor. Această situație nu este cu mult diferită de contextul național, unde ponderea pentru aceleași sectoare este 76%, respectiv 20%, restul fiind reprezentat de întreprinderi active în sectorul primar (agricultură, silvicultură, pescuit). Situația este similară și la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia, unde din total firme, 77% reprezintă sectorul servicii, iar 19% sectorul industrie și construcții.

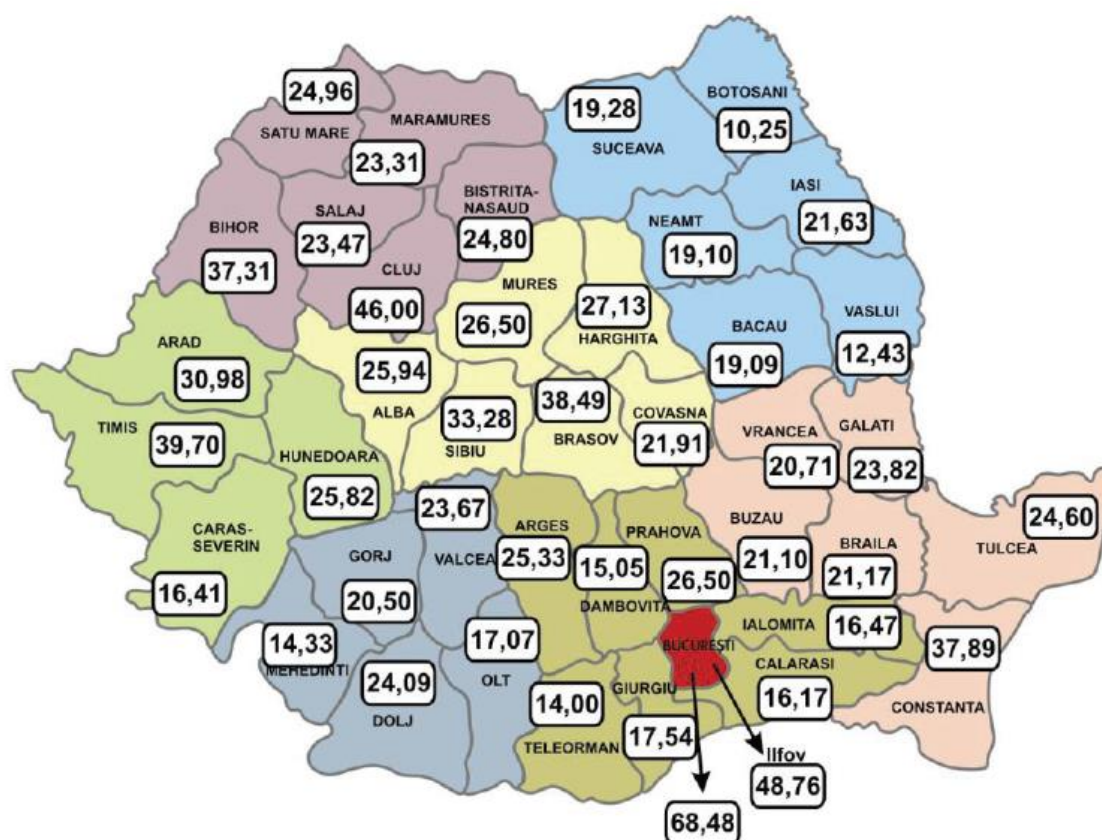

Fig. 4.8 - Densitatea județeană a firmelor (firme la 1000 locuitori)

Sursa: Carta Albă a IMM-urilor 2013

Cea mai mare densitate a firmelor este localizată în mediul urban, în special în municipiile Râmnicu Vâlcea și Drăgășani, fapt care arată o polarizare în detrimentul zonelor rurale și așa puțin dezvoltate. Dintre acestea, 99,68% sunt întreprinderi micro, mici și mijlocii, situație asemănătoare contextului regional și național. Astfel, conform informațiilor Institutului Național de Statistică din anul 2013, la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia, existau 35.264 IMM-uri, reprezentând 99,72% din totalul firmelor existente în județ, iar la nivel național, conform aceleiași surse, 99,67% dintre întreprinderi sunt IMM-uri.

Densitatea firmelor în județ este de 23,67 firme la 1000 locuitori, față de o medie națională de 29,02 și 68,48 în București.

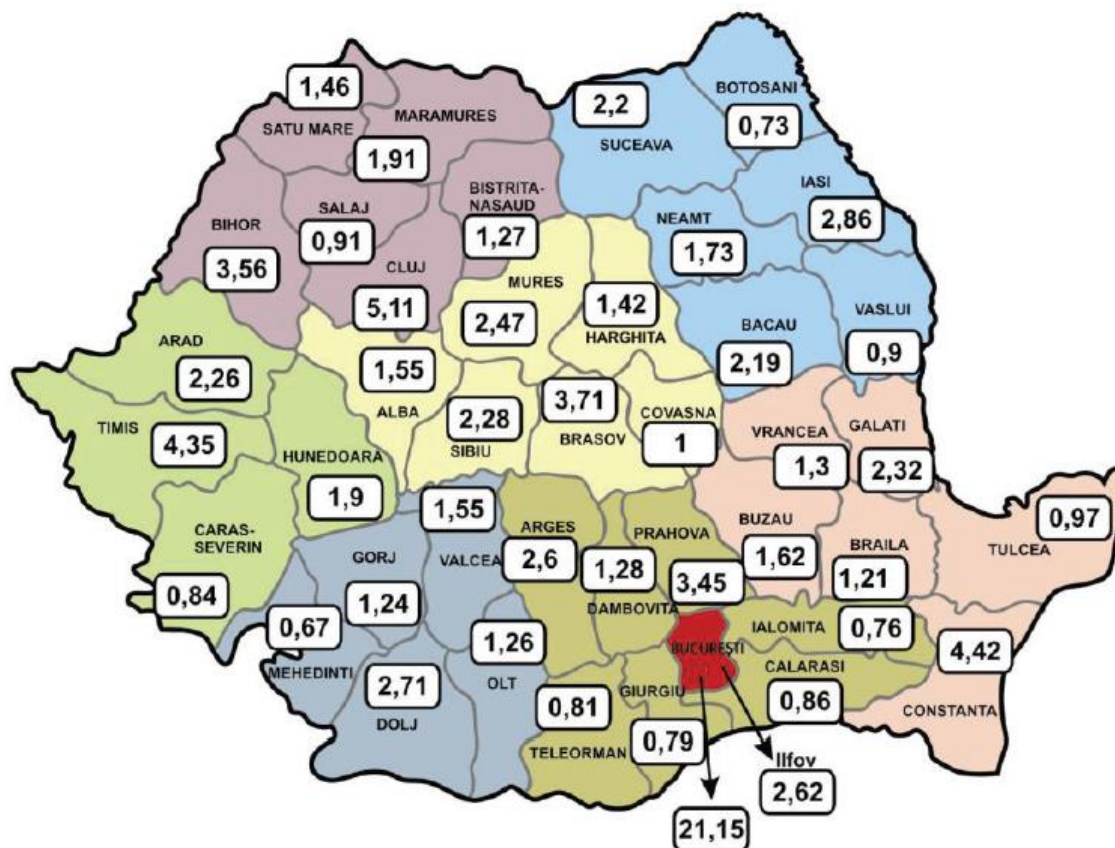

Fig.4.9 - Distribuția pe județe a ponderii IMM-urilor (% din total pe țară)

Sursa: Carta Albă a IMM-urilor 2013

Mai mult, municipiul Râmnicu Vâlcea angajează aproximativ 52% din forța de muncă din județ și participă cu peste 65,67% din cifra de afaceri a județului.

În topul regiunilor, în funcție de numărul de firme, pe ultimul loc se află regiunea Sud-Vest Oltenia (Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt și Vâlcea), regiune în care activează cca. 7,4% din totalul firmelor din România.

În județul Vâlcea, în perioada 2009-2014 evoluția numărului de firme înmatriculate indică un regres, raportat la scăderea cu 63,07% a firmelor înmatriculate în anul 2014, comparativ cu anul 2009.

Tabelul nr.4.12 - Înmatriculări de firme în Județul Vâlcea

An	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Nr. înmatriculări	195	120	114	118	130	72

Sursa: <http://www.onrc.ro/index.php/ro/statistici>

Productivitatea muncii în IMM-uri este de 161,8 mii lei, mai scăzută decât media regională (178,9 mii lei) sau media națională (252,2 mii lei).

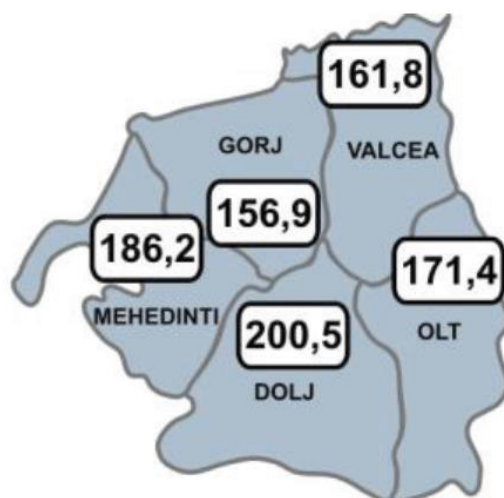

Fig. 4.10 - Productivitate muncii în IMM-uri (2012)

Sursa: Carta Albă a IMM-urilor 2013

4.2.3. Dezvoltarea infrastructurii

Străzile orășenești

În anul 2013, mediul urban din județul Vâlcea cuprindea 746 km de străzi orășenești, din care 28,41% deserveau municipiul Râmnicu Vâlcea, 12,47% orașul Băile Olănești, 9,79% municipiul Drăgășani, 9,51% orașul Horezu. Din total străzi orășenești 60,32% sunt modernizate, cel mai mare nivel de modernizare al străzilor se înregistrează în municipiul Drăgășani 93,15%, urmat de municipiul Râmnicu Vâlcea 73,11%, orașul Bălcești 83,33%, orașul Horezu 67,60%.

Lungimea totală a străzilor din municipiile și orașele din județul Vâlcea reprezenta în anul 2013, 2,60% din valoarea națională (28.675 km), și 25,53% din valoarea regiunii Sud-Vest Oltenia (2922 km). În perioada analizată (2007-2013), lungimea totală a străzilor orășenești a crescut cu 15,47%.

Tabelul nr.4.13 - Lungimea străzilor orășenești (2007-2013)

Municipiul/Orașul	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	646	651	681	733	733	737	746
Evoluție (%)		0,74	4,61	7,64	0	0,55	1,22
Râmnicu Vâlcea	198	203	203	212	212	212	212
Evoluție (%)		2,53	0	4,43	0	0	0
Drăgășani	69	69	69	69	69	73	73
Evoluție (%)		0	0	0	0	5,79	0
Băbeni	57	57	57	58	58	58	63
Evoluție (%)		0	0	1,75	0	0	8,62
Băile Govora	23	23	23	23	23	23	27
Evoluție (%)		0	0	0	0	0	17,39
Băile Olănești	93	93	93	93	93	93	93

- km -

Evoluție (%)		0	0	0	0	0	0
Bălcești	28	28	30	30	30	30	30
Evoluție (%)		0	7,14	0	0	0	0
Berbești	48	48	41	41	41	41	41
Evoluție (%)		0	-14,58	0	0	0	0
Brezoi	30	30	30	30	30	30	30
Evoluție (%)		0	0	0	0	0	0
Călimănești	48	48	48	48	48	48	48
Evoluție (%)		0	0	0	0	0	0
Horezu	29	29	29	71	71	71	71
Evoluție (%)		0	0	144	0	0	0
Ocele Mari	23	23	58	58	58	58	58
Evoluție (%)		0	152	0	0	0	0

Sursa: INS, Tempo-online, calcule proprii

Tabelul nr.4.14 - Străzile orașenești 2013

	Lungimea străzilor în km, din care:		Nivel de modernizare
	Total	Modernizate	%
Total	746	450	60,32
Municipiul Râmnicu Vâlcea	212	155	73,11
Municipiul Drăgășani	73	68	93,15
Oraș Băbeni	63	37	57,73
Oraș Băile Govora	27	13	48,14
Oraș Băile Olănești	93	28	30,10
Oraș Bălcești	30	25	83,33
Oraș Berbești	41	20	48,78
Oraș Brezoi	30	16	53,33
Oraș Călimănești	48	29	60,41
Oraș Horezu	71	48	67,60
Oraș Ocele Mari	58	11	18,96

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Utilități

Rețeaua de distribuție a apei potabile

Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile a avut o evoluție pozitivă în perioada 2007-2013, înregistrând o creștere de 61,79%. Extinderea rețelei a vizat orașele: Râmnicu Vâlcea (+59,94%), Băbeni (+23,21%), Băile Olănești (+18,22%), Horezu (+2,2%).

Cantitatea totală de apă potabilă distribuită consumatorilor, populației și agenților economici a fost în anul 2013 de 15.066 mii metri cubi, în scădere cu peste 50% față de anul 2007. Cele mai însemnate scăderi s-au înregistrat în orașele Brezoi, Râmnicu Vâlcea, Călimănești, Băile Govora.

Rețeaua de canalizare

În perioada 2007-2013 lungimea simplă a conductelor de canalizare a înregistrat un trend crescător, numărul de kilometri existenți în anul 2007 (325 km) s-a extins în ultimii 6 ani cu 386,2 km ajungând în 2013 la 711,2 km.

Orașele în care s-au extins rețelele de canalizare, în perioada analizată, au fost: Râmnicu Vâlcea (4,7 km), Băile Olănești (4 km), Brezoi (3,4 km), Drăgășani (1 km).

Tabelul nr. 4.15 - Evoluție rețele de canalizare în mediul urban din județul Vâlcea (km)

Municipiul/Orașul	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	325	338,8	417,1	488,5	544,6	606	711,2
Râmnicu Vâlcea	145,7	145,7	146,4	152,4	152,4	152,4	152,4
Drăgășani	38	38,8	38,8	38,8	38,8	44	39
Băbeni	12	12	12	12	12	12	12
Băile Govora	32	22	22	22	14,5	14,5	14,5
Băile Olănești	9,2	13,2	13,2	13,2	13,2	13,2	13,2
Bălcești	3	3	3	0,6	0,6	0,6	0,6
Brezoi	6,6	6,6	7,8	10	10	10	10
Călimănești	9,5	8,5	8,5	8,5	8,6	8,6	8,6
Horezu	12	12	12	12	12	12	12
Ocele Mari	1,4	1,4	3,5	2,1	2,1	2,1	2,1

Sursa: INS, Tempo-online

Energia termică

La nivelul județului Vâlcea s-a distribuit în anul 2013 o cantitate de 294,559 Gcal, în creștere cu 6,23% față de 2007.

Tabelul nr. 4.16 - Evoluție energie termică distribuită în județul Vâlcea în intervalul 2007-2013

Municipiul/Orașul	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	277.265	286.194	289.978	305.008	321.498	302.517	292.559
Râmnicu Vâlcea	266.165	273.851	278.550	293.485	310.156	291.539	284.720
Băile Olănești	2200	2531	2232	2183	1950	1722	1557
Călimănești	6696	7347	7701	8069	8159	7409	7400
Horezu	1234	1495	1495	1271	1233	1847	882

Sursa: INS, Tempo-online

Gazele naturale

Lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor naturale din mediul urban din județul Vâlcea a avut un trend crescător în perioada 2007-2013, cu 62,55%.

Tabelul nr.4.17 - Lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor în județul Vâlcea (km)

Municipiul/Orașul	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	342,6	347,3	391,8	511	550,1	560,1	556,9
Râmnicu Vâlcea	166,8	176,9	203,9	240,8	234,2	231,5	232,4
Drăgășani	44	42,2	52,9	52,7	53,6	53,7	53,7

Băbeni	30,6	28,9	30	30,9	31	31	31
Băile Govora	12,3	13	13	12,6	12,6	12,6	12,5
Băile Olănești				22,7	29,6	29,6	29,9
Bălcești	5,8	5,8	5,8	6,5	6,5	6,5	6,5
Călimănești				17,1	43,8	42,8	44,1
Ocele Mari	2,5	2,4	2,4	6,9	6,9	6,9	7,2

Sursa: INS, Tempo-online

Volumul total de gaze naturale livrate consumatorilor înregistrează în perioada 2007-2013 un trend descrescător, cu peste 50%.

Tabelul nr.4.18 - Evoluția volumului de gaze naturale distribuite în mediul urban [Gcal]

Municipiul/Orașul	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	177.877	158.768	121.167	127.165	270.431	76.858	65.698
Râmnicu Vâlcea	155.778	143.432	103.167	107.859	87.852	56.404	44.624
Drăgășani	12.018	7600	9597	10.479	10.444	10.009	9339
Băbeni	5300	2201	2106	2124	2191	2309	2503
Băile Govora	1680	1526	1505	1564	1556	1359	1243
Băile Olănești				71	995	1077	949
Bălcești	619	371	593	558	579	636	556
Călimănești					30	230	384
Ocele Mari	81	62	71	79	101	118	136

Sursa: INS, Tempo-online

4.2.4. Fondul de locuințe

În anul 2013 numărul de locuințe din mediul urban din județul Vâlcea reprezenta 41,61 % din totalul locuințelor, sub media la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia (54,54%). Creșteri ale suprafeței locuibile sunt semnificative în Călimănești, urmată de Ocele Mari, Brezoi, Râmnicu Vâlcea, Drăgășani, Băile Olănești.

Tabelul nr.4.19 - Situația locuințelor din mediul urban din județul Vâlcea

	Total (urban și rural)	Mediul urban	% urban din total	Nr.persoane/ locuință
Regiunea S-V Oltenia	8.799.832	4.800.141	54,54%	4,23
Dolj	282.666	137.600	48,68%	2,33
Gorj	160.304	68.731	42,87%	2,13
Mehedinți	131.627	55.636	42,26%	2,01
Olt	190.515	73.594	38,62%	2,29
Județ Vâlcea	181.897	75.702	41,61%	2,04
Râmnicu Vâlcea		44.939		2,19
Drăgășani		7.966		2,24
Băbeni		3.380		2,50
Băile Govora		1.240		1,97

Băile Olănești		2.023		2,06
Bălcești		2.835		1,71
Berbești		2.610		1,85
Brezoi		2.957		1,71
Călimănești		3.512		2,17
Horezu		2.741		2,28
Ocnele Mari		1.499		2,20

Sursa: INS, Tempo-online, calcule proprii

În privința numărului de persoane ce revin la o locuință din mediul urban Regiunea Sud-Vest Oltenia este sub media regională de 4,23 persoane/locuință. În județul Vâlcea valoarea este 2,04 persoane/locuință, evidențiindu-se orașele Băbeni, Horezu, Drăgășani cu respectiv 2,50 persoane/locuință, 2,28 persoane/locuință și respectiv 2,24 persoane/locuință. Orașele Brezoi, Bălcești și Băile Govora se situează sub media la nivel de județ.

4.2.5. Spații verzi

Zona urbană a județului Vâlcea dispune de o suprafață de 348 hectare de spații verzi, raportată la un număr de 164.649 locuitori.

Suprafața medie a spațiilor verzi din principalele zone urbane din județul Vâlcea se află peste valoarea recomandată de Comisia Europeană (12 m²/locuitor), fiind avantajate de zona montană și suprafața mare a fondului forestier. Doar două localități urbane se află sub valoarea recomandată – Băbeni și Berbești.

Tabelul nr.4.20 - Suprafața spațiilor verzi în mediul urban din județul Vâlcea (2013)

Municipiu/oraș	Suprafața totală (ha)	Spațiile verzi (m ² /locuitor)
TOTAL	348,00	17,79
Râmnicu Vâlcea	119,00	12,04
Drăgășani	63,00	35,25
Băbeni	5,00	5,91
Băile Govora	21,00	85,74
Băile Olănești	63,00	150,50
Bălcești	6,00	12,33
Berbești	1,00	2,06
Brezoi	15,00	24,90
Călimănești	37,00	48,54
Horezu	12,00	19,16
Ocnele Mari	6,00	18,13

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

4.2.6. Dezvoltarea serviciilor publice

Iluminatul public

Serviciile de iluminat public din mediul urban al județului Vâlcea sunt asigurate de autoritățile locale (Municipiul Râmnicu Vâlcea, Orașul Băile Govora, Orașul Băile Olănești, Orașul Băbeni, Orașul Bălcești, Orașul Berbești, Orașul Brezoi, Orașul Călimănești, Orașul Horezu, Orașul Ocele Mari) sau de către operatorii privați (Luxten Lighting Company S.A ș.a.).

Servicii de salubritate

Serviciile de salubritate sunt asigurate de către autoritățile publice locale sau de către operatorii privați autorizați de către Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice.

Transport urban

Transportul public local de persoane este prezent numai în municipiul Râmnicu Vâlcea; transportul se realizează cu 51 vehicule pentru transport public de pasageri (2013). Numărul de pasageri transportați a fost de 4.562 persoane în anul 2013, în creștere cu 9,03% față de anul 2012.

Tabelul nr.4.21 - Evoluția numărului de pasageri transportați în transportul public local

Tip vehicule	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Autobuze și microbuze	5.305	4.159	4.577,6	3.792	3.925	4.184	4.562

Sursa: INS, Tempo-online

Transportul local este asigurat de S.C. ETA S.A, iar transportul județean prin intermediul operatorilor autorizați (S.C. ETA S.A., S.C. ANTARES TRANSPORT S.A, S.C. VILEXTUR S.RL, S.C. COLOMBI S.R.L., S.C. VILTRANS S.R.L, S.C. HORAS S.R.L, NORMANDIA SERVICE SRL, etc).⁶⁸

4.2.7. Sănătate

În județul Vâlcea se remarcă amplasarea principalelor dotări medicale în mediul urban, în special în municipiul Râmnicu Vâlcea, care concentrează o paletă diversificată de unități sanitare din sectorul public și privat: spitale, dispensare medicale, policlinici, centre de diagnostic și tratament, ambulatorii integrate spitalelor și de specialitate, cabinete medicale de familie, cabinete stomatologice, laboratoare medicale, farmacii etc.

⁶⁸ <http://www.anrsc.ro/>

Tabelul nr.4.22 - Evoluția numărului de paturi din unitățile sanitare ale județului Vâlcea în intervalul 2007-2014

Categoriile de unități sanitare	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
In spitale (inclusiv centre de sănătate) - proprietate publică	2247	2257	2257	2184	2129	2129	2129	2099
<i>Din care:</i>								
Râmnicu Vâlcea	1306	1306	1306	1263	1263	1263	1263	1263
Drăgășani	256	256	256	256	256	256	256	246
Bălcești (desființat)	55	55	55	55	-	-	-	-
Brezoi	67	67	67	67	67	67	67	67
Călimănești	80	90	90	90	90	90	90	90
Horezu	150	150	150	150	150	150	150	150
Proprietate privată – total	22	22	30	30	30	36	36	36
In unitati medico-sociale – proprietate publică	44	44	30	51	50	50	50	50

Sursa: INS, Tempo-online

Categoriile de unități sanitare existente în mediul urban sunt: spitale și ambulatorii integrate spitalului (Râmnicu Vâlcea, Drăgășani, Brezoi, Horezu, Călimănești), policlinici (Râmnicu Vâlcea, Drăgășani, Băile Govora, Băile Olănești, Călimănești, Horezu), dispensare medicale (Râmnicu Vâlcea), servicii de reabilitare și recuperare medicală (Băile Govora, Râmnicu Vâlcea, Berbești, Băile Olănești, Drăgășani), laboratoare (Râmnicu Vâlcea, Drăgășani), medicină dentară, servicii de îngrijire la domiciliu, farmacii ș.a.

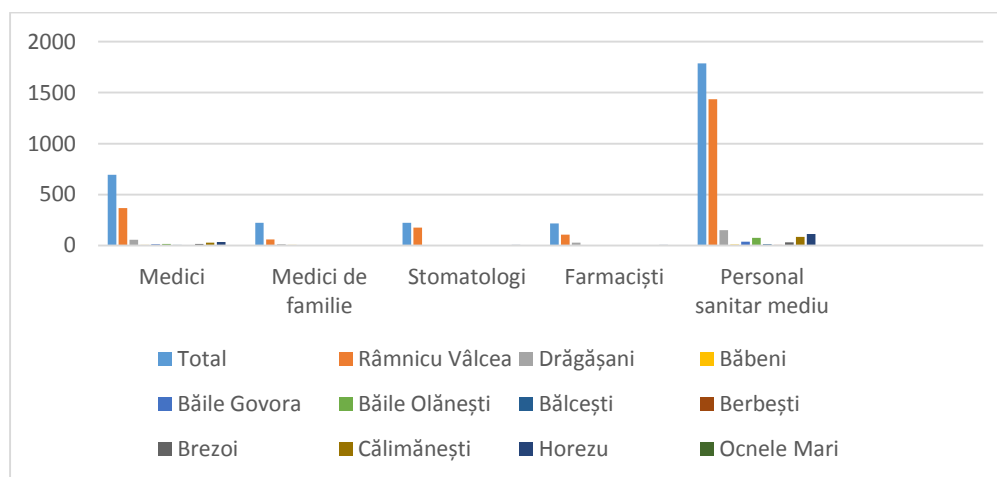

Fig.4.11 - Distribuția personalului medico-sanitar în mediul urban din județul Vâlcea (2013)

Sursa: INS, Tempo-online

În ceea ce privește numărul de paturi existente în unitățile sanitare, în perioada 2007-2014, acestea au scăzut cu 5,58%.

Personalul medico-sanitar este format din 600 medici din sistemul de stat, din care 76% reprezintă mediul urban (458 medici), 95 persoane în sistemul privat, din care 91,57% sunt în mediul urban (87 medici); 224 stomatologi (din care 84,82% reprezintă sistemul privat), 215 farmaciști, 2.211 personal medico-sanitar (din care 88,47% sunt în mediul urban).

La sfârșitul anului 2013 în creșele din sistemul public erau înregistrați un număr de 374 copii, din care 74,59% erau în municipiul Râmnicu Vâlcea (279 copii), 9,36% în Drăgășani (35 copii), 7,48% în Bălcești (28 copii), 8,55% în alte localități (32 copii).

4.2.8. Siguranța publică⁶⁹

Inspectoratul de Poliție este organizat în 12 secții municipale și orașenești (Poliția municipiului Râmnicu Vâlcea, Poliția municipiului Drăgășani, Poliția orașului Băbeni, Poliția orașului Băile Govora, Poliția orașului Băile Olănești, Poliția orașului Bălcești, Poliția orașului Berbești, Poliția orașului Brezoi, Poliția orașului Călimănești, Poliția orașului Horezu, Poliția orașului Ocnele Mari, Poliția stațiunii Voineasa) și 11 secții rurale⁷⁰. De asemenea, în județ funcționează și structuri ale *Poliției Locale*.

Combaterea criminalității reprezintă cel mai important segment al activității poliției, eforturile concentrându-se în special pe descoperirea faptelor de natură penală, identificarea autorilor, probarea activității infracționale și tragerea acestora la răspundere.

Tabelul nr.4.23 - Situația operativă privind infracțiunile sesizate și constatate la nivelul I.P.J. Vâlcea în anul 2013

Indicator	Valori anul 2010	Valori anul 2011	Valori anul 2012	Valori anul 2013
Locul pe care îl ocupă unitatea în clasamentul pe țară – criminalitate SESIZATĂ/ Număr infracțiuni sesizate	4/17762	7/15833	6/15438	8/14358
Locul pe care îl ocupă unitatea în clasamentul pe țară – criminalitate STRADALĂ SESIZATĂ / Număr infracțiuni	19/525	25/479	29/446	26/427
Locul pe care îl ocupă unitatea în clasamentul pe țară – ÎNCEPERE URMĂRIRE PENALĂ / Număr infracțiuni cu IUP	17/7142	11/6967	7/7516	10/6974

Sursa: Raport privind evaluarea activității Inspectoratului de Poliție al Județului Vâlcea (2013) , pag.4

În ceea ce privește infracționalitatea sesizată, deși județul Vâlcea se situează peste media națională, numărul absolut al infracțiunilor sesizate a scăzut față de 2012 cu 1.080 infracțiuni, iar față de 2010 cu 3.404 infracțiuni. În același timp, privitor la infracționalitatea stradală sesizată, inspectoratul se situează pe locul 26 cu 427 infracțiuni, înregistrând cea mai mică valoare față de anii trecuți. Scăderea infracționalității stradale sesizate și a celei sesizate în general, indică printre altele și o mai mare eficiență a activităților preventive desfășurate. Indicatorii privind activitatea de constatare, respectiv numărul de infracțiuni din dosarele în care s-a început urmărirea penală în anul 2013, situează inspectoratul pe locul 10 pe țară.

⁶⁹ Informații preluate din documentul *Raport privind evaluarea activității Inspectoratului de Poliție al Județului Vâlcea (2013)*

⁷⁰ <http://vl.politiaromana.ro/ro/ipj-valcea/unitati-teritoriale>

În anul 2014 rata criminalității a înregistrat valori ridicate, în special în mediul urban: Băbeni (306,90%), Berbești (107,41%), Brezoi (138,10%), Călimănești (306,90%), Drăgășani (537,07%), Horezu (153,45%), Râmnicu Vâlcea (5554,83%)⁷¹.

În funcție de mediul de producere al infracțiunilor sesizate evoluția criminalității se prezintă astfel: în mediul urban infracțiunile sesizate au scăzut cu 4,63% de la 7.862 la 7.498, față de anul 2012, iar în mediul rural au scăzut cu 9,96%, de la 7.568 la 6.814.

Ponderea cea mai mare o reprezintă infracțiunile de natură judiciară (56,45% din totalul infracțiunilor sesizate), aspect care se regăsește și la nivel național.

În ceea ce privește criminalitatea economico-financiară (doar cu IUP), I.P.J. Vâlcea ocupă locul 30, volumul criminalității de 247,79 fiind sub media națională care este de 317 infracțiuni la 100.000 locuitori.

Referitor la constatările pe linie de evaziune fiscală se înregistrează creșteri, de la 173 la 223 (+50, +28,9%), aspect important, mai ales în contextul în care se pune un mare accent pe prevenirea și descoperirea acestor infracțiuni.

Infracțiunile stradale sesizate au cunoscut un trend descendent la nivelul județului de la 543 fapte în anul 2009, la 525 în anul 2010, la 479 în anul 2011, la 446 în anul 2012 și la 427 în anul 2013, ceea ce reprezintă un aspect foarte important, având în vedere impactul social deosebit al acestor infracțiuni. Scăderea numărului de infracțiuni se reflectă și în volumul criminalității, ceea ce face ca inspectoratul să se situeze pe locul 26, mult sub media națională.

Poliția de proximitate și siguranța comunității

Poliția de proximitate a desfășurat activități de consiliere a cetățenilor și pe linia prevenirii și combaterii faptelor anti-sociale, vizând îndeosebi protejarea categoriilor de populație defavorizate, monitorizarea stărilor conflictuale în stare latentă, aplanarea operativă a conflictelor intrafamiliale.

Siguranța traficului rutier

Activitățile desfășurate de efectivele specializate ale poliției cu atribuții privind circulația rutieră au avut în vedere atingerea obiectivului general al Poliției Române în domeniu, respectiv „Asigurarea fluenței traficului rutier și a siguranței circulației pe drumurile publice”.

În cursul anului 2013 a fost înregistrat un număr total de 454 (-103) evenimente rutiere soldate cu victime. Din datele statistice privind numărul accidentelor rutiere rezultă că, în anul 2013 au avut loc cele mai puține accidente din ultimii 5 ani.

⁷¹ <https://vl.politiaromana.ro/ro/informatii-utile/statistici-evaluari>, Coeficienți de criminalitate specifică la nivel de municipiu/ oraș/comună pentru județul Vâlcea pentru anul 2014

4.2.9. Educație

În perioada 2007-2013 a scăzut numărul unităților școlare din mediul urban din județul Vâlcea, aceeași tendință înregistrându-se la nivel regional. Numărul de unități școlare din mediul urban (70 unități) reprezintă 45,75% din totalul unităților școlare din județ.

Populația școlară din mediul urban, cât și personalul didactic, au înregistrat în perioada 2007-2013, un trend descrescător. Numărul de elevi și studenți era în anul 2013 de 61.291 persoane, în scădere față de anul anterior (-0,44%), iar față de 2007 cu 13,81%. Numărul de studenți a scăzut reducându-se cu mai mult de 50%.

Numărul de copii înscriși în grădinițe a scăzut cu 20,80%, iar al elevilor din învățământul preuniversitar cu 9,76%. Scădere importantă s-a înregistrat la elevii înscriși în învățământul profesional de la 3.909 (anul 2007) la 288 (anul 2013). La polul opus, se înregistrează creșteri ale numărului de elevi din învățământul postliceal, de la 408 persoane (2007) la 2.043 persoane (2013). Din total elevi înscriși în învățământul postliceal, un procent de 94,66% sunt elevi înscriși la unitățile din municipiul Râmnicu Vâlcea.

Tabelul nr.4.24 - Rețeaua școlară din mediul urban din județul Vâlcea

Localitate	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	168	168	170	147	149	148	153
Râmnicu Vâlcea	47	48	49	40	40	40	43
Drăgășani	7	7	7	7	11	11	11
Băbeni	4	4	4	4	4	4	4
Băile Govora	1	1	1	1	1	1	1
Băile Olănești	2	2	2	1	1	1	1
Bălcești	2	2	2	1	1	1	1
Brezoi	2	2	2	1	1	1	2
Călimănești	4	4	4	3	3	3	3
Horezu	4	4	4	3	2	2	3
Ocele Mari	1	1	1	1	1	1	1

Sursa: INS, Tempo-online

Tabelul nr.4.25 - Infrastructura școlară din mediul urban

Indicator	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Săli de clasă							
Total:	2481	2496	2371	2264	2158	2228	2299
Din care urban:	1205	1206	1172	1128	1184	1153	1232
Laboratoare școlare							
Total:	351	399	378	438	363	344	356
Din care urban:	216	251	244	289	236	208	218
Ateliere școlare							
Total:	115	105	111	110	123	102	100
Din care urban:	82	72	82	84	98	83	75
Săli de gimnastică							

Total:	91	94	85	97	89	88	88
Din care urban:	43	41	41	45	45	41	42
Terenuri de sport							
Total:	98	89	96	97	77	103	110
Din care urban:	36	36	35	33	31	40	41
Numărul de PC-uri							
Total:	2870	3183	4193	4327	4178	4477	4713
Din care urban:	1974	2237	2531	2595	2717	2811	2995

Sursa: INS, Tempo-online

Numărul de absolvenți din mediul urban reprezintă 77,05% (6.704 persoane) din totalul absolvenților pe județ (8.702 persoane).

În perioada 2007-2013 personalul didactic din mediu urban a scăzut cu 12% și reprezintă 58,27% din total persoane angajate în sistemul de învățământ din județ, numărul de săli de clasă și laboratoare a scăzut, dar a crescut numărul de terenuri de sport și calculatoare personale.

4.3. PROTECȚIA MEDIULUI

4.3.1 Calitatea factorilor de mediu

Calitatea apei

Județul Vâlcea are o rețea hidrografică relativ densă și are întreaga suprafață cuprinsă în bazinul hidrografic Olt. Resursele de apă ale județului sunt constituite din: ape de suprafață (râuri interioare, lacuri naturale și artificiale) și ape subterane.

Tabelul nr.4.26 - Resursele de apă ale județului Vâlcea

Categoria de resurse	Resursa potențială (mil.mc)	Resursa tehnic utilizabilă (mil. mc)
Râuri interioare	5.480	1.682
Ape subterane	1.079	934
TOTAL	6.559	2.616

Sursa: Raport privind starea mediului în județul Vâlcea pe anul 2013

Apele de suprafață

Din totalul apei utilizate mai mult de două treimi se utilizează pentru activități industriale, iar restul pentru consumul populației – această utilizare este dinamică, în special consumul industrial putând avea fluctuații importante prin închiderea sau deschiderea unor noi unități.

Tabelul nr.4.27 - Cerința de apă pentru anul 2013

Din surse de suprafață (mii mc)		Din subteran (mii mc)	
Populație	15.670	Populație	4.340
Industrie	44.702	Industrie	4.351
Agricultură	-	Agricultură	203

Sursa: Raport privind starea mediului în județul Vâlcea pe anul 2013

După starea ecologică clasificarea apelor de suprafață se realizează pe baza elementelor de calitate biologice, hidromorfologice, chimice și fizico-chimice și cuprinde categoriile: foarte bună (I), bună (II), moderată (III), slabă (IV) și proastă (V).

În urma analizelor efectuate în 2013, repartiția apelor de suprafață (râuri) pe categorii de calitate se prezintă astfel: din total 882 km lungime, râul Olt are o stare de evaluare ecologică *foarte bună* pentru 180 km, 570 km au o stare de evaluare *bună*, iar 132 km au o stare de evaluare *moderată*. În ceea ce privește calitatea apei lacurilor de acumulare de pe teritoriul județului Vâlcea, s-a constatat o stare ecologică *moderată/bună*. În raport cu concentrația de nitrați și fosfați, calitatea apelor de suprafață este *moderată/bună* sau foarte bună.

Apele subterane

Pentru monitorizarea calității apelor subterane, au fost utilizate analizele din 16 foraje distribuite în lunca și terasele Oltului inferior, Vestul Depresiunii Valahe și din zona Buila-Vânturarița. În general nu sunt semnalate probleme deosebite, totuși în anul 2013 au fost înregistrate depășiri ale

valorilor normale la indicatorul *azotat* pentru corpul de apă subterană Lunca și terasele Oltului inferior, forajul Sinești.

Tabelul nr.4.28 - Foraje din rețeaua de monitorizare a calității apelor subterane cu depășiri ale valorii de prag la indicatorul *azotat* în anul 2013

Nr.crt.	Denumire corp de apă subterană	Denumire foraj	NO3 (>50mg/l) HG53/2009
1	Lunca și terasele Oltului inferior	Sinești	87.13

Sursa: Raport privind starea mediului în județul Vâlcea pe anul 2013, pag.66

Apa potabilă

Neconformitățile unor parametri indicatori din legea calității apei potabile s-au datorat unor deficiențe, incidente sau accidente în exploatarea sistemelor de aprovizionare cu apă potabilă, cu impact redus asupra calității apei (defecțiuni pompe dozatoare dezinfectant, expirare substanțe dezinfectante tip hipoclorit de sodiu)⁷².

Calitatea aerului

Calitatea aerului a fost monitorizată prin două stații automate:

- VL1 – stație de fond urban, amplasată în Grădina Zoologică Rm. Vâlcea;
- VL2 – stație industrială, amplasată pe platforma chimică Rm. Vâlcea.

Poluanții atmosferici monitorizați și anume dioxidul de sulf (SO₂), oxizii de azot (NO_x), emisiile de amoniac (NH₃), emisiile de plumb, metalele grele, mercur, poluanți organici persistenti - luați în considerare în evaluarea calității aerului înconjurător sunt în conformitate cu cerințele impuse prin reglementările legale. În județul Vâlcea nu s-au produs evenimente care să ducă la poluarea aerului. Evoluția concentrațiilor poluanților mediate pe cele două stații, arată o îmbunătățire treptată a calității aerului, exceptând pulberile în suspensie.

Reducerea emisiilor poluante din surse fixe și în special cele din instalațiile mari de ardere, precum și a celor din traficul rutier sunt obiective majore pentru agenții economici și administrația locală. În acest sens, au fost luate o serie de măsuri pentru limitarea emisiilor atmosferice datorate surselor fixe (surse industriale) și surselor mobile (trafic rutier):

- reabilitarea și modernizarea S.C. CET Govora S.A.(realizarea instalației pentru monitorizarea și controlul arderii la IMA2 și IMA3 în scopul reducerii emisiilor de NO_x; re tehnologizarea electrofiltrelor la IMA3; reevaluarea lucrărilor prevăzute în Studiul de fezabilitate de reducere a emisiilor de SO₂, NO_x, pulberi în suspensie la IMA2);
- realizarea unei trepte suplimentare de epurare a gazelor pentru reținerea amoniacului (98%) la S.C. Uzinele Sodice Govora S.A.;
- modernizarea instalației de captare–evacuare a gazelor din hala de grunduire–vopsire la S.C. Protechim S.A. Râmnicu Vâlcea;

⁷² Sursa: Raport privind starea mediului în județul Vâlcea pe anul 2013, pag. 66

- achiziționarea și montarea unui sistem de monitorizare continuă a emisiilor de poluanți pentru instalația AF-DOF (NO_x, CO, CO₂, TOC, SO₂) la S.C. Oltchim S.A. în scopul supravegherii continue a emisiilor de poluanți;
- înnoirea parcului auto destinat transportului în comun;
- informarea și conștientizarea populației cu privire la promovarea transportului durabil.

Situația principalilor poluanți monitorizați se prezintă în felul următor:

Dioxidul de azot⁷³

În județ, principalele surse de poluare cu oxizi de azot sunt reprezentate de: procese de ardere energetică la CET Govora S.A., procese de producție, instalații de ardere neindustriale, agricultura și traficul rutier, ponderea acestuia din urmă crescând alarmant în ultimii ani.

Nivelul concentrațiilor de NO₂ a fost măsurat la Stația de monitorizare VL2, unde s-a înregistrat o captură de 81,16%. Valoarea limită orară pentru dioxidului de azot (200 μg/mc) nu a fost depășită, la stația VL2. Cele mai mari valori orare au fost atinse în situații de calm atmosferic sau în cazul producerii unei inversiuni termice. Valoarea limită anuală pentru protecția sănătății umane (perioada de mediere pe anul calendaristic de 40 μg/mc) nu a fost depășită la stația VL2.

Monoxidul de carbon

În județ, sursele majore de monoxid de carbon sunt procesele industriale de pe Platforma Chimică Râmnicu Vâlcea, procesele neindustriale și traficul rutier.

Ozonul

În ultimii ani, emisiile antropogene s-au amplificat foarte mult. Emisiile care provin de la autovehicule provoacă formarea de fotooxidanți în troposferă. Ozonul troposferic se formează în atmosferă din substanțe precursorare (oxizi de azot și compuși organici volatili) în urma reacțiilor chimice care au loc în prezența radiațiilor solare. Pe platforma chimică Râmnicu Vâlcea, în condiții favorabile, cu insolație puternică și emisii de compuși organici volatili, are loc formarea ozonului troposferic și a altor oxidanți fotochimici.

Ozonul a fost monitorizat la ambele stații automate, dar datele culese au arătat faptul că sunt respectate limitele impuse de legislația în vigoare. Analiza statistică a valorilor înregistrate a relevat faptul că:

- nici o concentrație orară nu a atins valorile pragurilor de informare sau alertă (180 μg/mc și respectiv 240 μg/mc) stabilite prin Legea 104/2011;
- cele mai ridicate valori de ozon troposferic s-au înregistrat în perioada caldă a anului, perioadă cu temperaturi mari și durată mai mare de iluminare diurnă, factori care favorizează reacțiile fotochimice de formare a ozonului

---

⁷³ Informații preluate din Raport privind starea mediului în județul Vâlcea pe anul 2013, pag.25

Pulberi în suspensie⁷⁴

Pulberile în suspensie PM10 (cu diametrul mai mic de 10 microni) și PM2.5 (cu diametrul mai mic de 2,5 microni) au fost monitorizate de cele două stații automate de monitorizare; captura de date nu a îndeplinit criteriile de evaluare impuse de legislația în vigoare.

Pulberile în suspensie (fracția PM10) sunt principalul poluant pentru care depășirile concentrației maxime admise sunt semnificative (perioada de mediere 24 h). Astfel, în anul 2013 frecvența de depășire a fost de 25,5%, comparativ cu anul 2012, pentru stația de fond urban V11 și de 9,91% pentru stația industrială VL2.

În județul Vâlcea, concentrațiile mari de pulberi în suspensie provin din procesele de ardere, de la halda de cenușă și zgură aparținând CET Govora S.A., dar și de la întreprinderile Oltchim S.A., Uzinele Sodice Govora S.A., șantierelor de construcții și traficul rutier.

Benzenul

Valoarea limită anuală impusă, de 5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, nu a fost depășită; pe parcursul anului 2013, la stația VL2, valoarea anuală a fost de 1,93 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Calitatea solului

Calitatea solurilor din județul Vâlcea este influențată de o serie de factori, evidențiați în cele ce urmează.

Îngrășăminte

Utilizarea nerațională a îngrășămintelor chimice determină apariția unui exces de azotați și fosfați, care au efect toxic asupra microflorei din sol și duc la acumularea acestor elemente în plante. În perioada analizată, s-a constatat o scădere a utilizării îngrășămintelor chimice și o creștere a utilizării îngrășămintelor naturale.

Produse pentru protecția plantelor

Datorită structurii lor chimice, produsele fitosanitare au efecte nedorite asupra sănătății oamenilor și a mediului. În perioada analizată nu s-au semnalat probleme deosebite de degradare sau infestare a solului datorită produselor fitosanitare utilizate pentru combaterea buruienilor.

Soluri afectate de reziduuri zootehnice

În perioada analizată nu s-au semnalat probleme deosebite de degradare sau infestare a solului datorită utilizării îngrășămintelor naturale provenite din dejecții de la animale.

---

⁷⁴ Informații preluate din Raport privind starea mediului în județul Vâlcea pe anul 2013, pag. 30

4.3.2. Gestionarea deșeurilor

Gestionarea deșeurilor cuprinde toate activitățile de colectare, transport, tratare, valorificare și eliminare a deșeurilor, inclusiv supravegherea acestor operații și monitorizarea depozitelor după închiderea lor.

Deșeurile municipale⁷⁵

Pe raza județului Vâlcea, firmele de salubritate autorizate să gestioneze deșeurile municipale sunt Urban S.A. Rm. Vâlcea, Presacet S.A. Călimănești și Grup Salubritate Urbană București – sucursala Rm. Valcea, iar depozitele de deșeuri autorizate sunt depozitul ecologic de la Fețeni și depozitul neconform de la Măldărești, sat Ciupa, care a obținut o perioadă de tranziție cu termen de conformare la data de 16.07.2017.

Cantitatea de deșeuri municipale generată este semnificativ mai mare în mediul urban, unde indicele de generare a depășit valoarea de 0,9 kg/locuitor/zi, față de mediul rural, unde indicele maxim de generare este 0,4 kg/locuitor/zi.

Cantitatea totală de deșeuri municipale colectate în 2013 a fost de 68.198,2 t.

Deșeurile biodegradabile

Operatorul stației de compost, Direcția Administrării Domeniului Public (D.A.D.P.) Rm. Vâlcea preia în vederea prelucrării următoarele cantități și tipuri de deșeuri:

- 80,36 tone masă verde și 256,44 t masă lemnoasă de la Piețe Prest S.A. Rm. Vâlcea
- 34,2 t masă verde și 79,48 tone masă lemnoasă de la Urban S.A. Rm. Vâlcea
- 29,5 t masă lemnoasă de la diverși agenți economici
- 413,14 t deșeuri menajere de la Diana S.R.L. Rm. Vâlcea

În total, în anul 2013 a fost prelucrată o cantitate de 851,84 tone deșeuri biodegradabile, rezultând 312,73 tone compost, utilizat de Primăria municipiului Râmnicu Vâlcea ca îngrășământ pe spațiile publice.

Există potențial de piață pentru compost și în zona de sud a județului, unde poate fi valorificat pe terenurile agricole (pentru grădini și sere).

Tratarea și valorificarea deșeurilor municipale

În județul Vâlcea funcționează 7 stații de tratare a deșeurilor: a primăriei Drăgășani, care deține și stație de pretratare a deșeurilor, operatorul de salubritate fiind Urban S.A. Râmnicu Vâlcea și cinci stații de depozitare temporară pe raza localităților Bălcești, Fârtățești și Galicea, operate de Grup Salubritate Urbană S.A. București – punct de lucru Râmnicu Vâlcea, o stație la Brezoi, operată de

⁷⁵ Informații preluate din Raport privind starea mediului în Județul Vâlcea 2013

Urban S.A., stația de compost operată de asemenea de Urban S.A., plus stația de la Ionești care este în curs de identificare a operatorului de salubritate.

Urban S.A., Râmnicu Vâlcea deține o stație de sortare a deșeurilor la Râureni, în vederea recuperării materialelor reciclabile sortate, al comercializării acestora și al diminuării cantităților de deșeurile depozitate în rampele de la Fețeni și Horezu.

Deșeurile reciclabile (hârtie și carton, recipiente tip PET etc.) sunt sortate pe categorii și transportate în vederea valorificării la operatorii economici autorizați.

Reziduurile inerte (bolovani, cărămidă, sticlă), pentru care nu există capacitate de sortare și balotare, se transportă la Sacomet S.A. Horezu.

Deșeurile nereciclabile se presează și se transportă, sub formă de baloți, la Holcim S.A. Câmpulung pentru valorificare energetică (combustibil de coincinerare).

Resturile și deșeurile verzi, provenite din cosmetizarea parcurilor și spațiilor verzi, precum și alte resturi vegetale rezultate în urma lucrărilor agricole, sunt tratate în stația de compost.

Eliminarea deșeurilor municipale

Eliminarea deșeurilor menajere în județul Vâlcea se realizează la cele două depozite din județ, depozitul Fețeni și depozitul Horezu și în afara județului, la Balș.

Depozitul ecologic Fețeni este amplasat la cca. 9 km est de centrul municipiului Râmnicu Vâlcea, într-o zonă de deal, la altitudinea de 400 – 470, în apropierea localității suburbane Fețeni. Suprafața activă a depozitului este de cca. 73.040 mp, iar restul construcțiilor (dig aval, suprafața afectată închiderii depozitului, construcții de exploatare) ocupă o suprafață de 6.480 mp.

În 2013, cantitatea de deșeurile depozitate la depozitul ecologic Fețeni a fost de 18.643,28 tone; la depozitul de deșeurile menajere Horezu - Măldărești au fost depozitate 3.671,9 tone. Presacet S.A. Călimănești a colectat 2.444,87 tone deșeurile pe care le-a dus spre depozitare la Sacomet S.A. Horezu.

Cantitățile colectate de Grup Salubritate Urbană au fost parțial depozitate la Sacomet S.A. Horezu, o parte trimise la stația de pretratere a primăriei Drăgășani și o parte preluate de Salubris SA Balș. Se apreciază o creștere anuală cu cel mult 1 - 2% a cantității de deșeurile ce trebuie depozitate.

Deșeurile industriale

Deșeurile periculoase

Cantitățile de deșeurile chimice periculoase provenite de la principalul generator Oltchim S.A. au fost incinerate, în cea mai mare parte în incineratoarele proprii (Vichem și Krebbs). Oltchim S.A. a avut ca termen de închidere și reabilitare al amplasamentului depozitului de deșeurile periculoase data de 30.12.2014. Începând cu anul 2013, Oltchim S.A. s-a autorizat și pentru activitatea de incinerare a deșeurilor de la terți și a preluat 19,686 tone de la Eurotrans Chem Services S.R.L. București și 49,33 tone de la Rian Consult S.R.L. Zărnești.

Tipurile de deșeuri incinerate au fost: reziduuri dicloropropan (provenite din secția Propenoxid) și ab-gaze de la instalația Propenoxid. Pentru eliminarea deșeurii de turtă de la filtrare polioli a fost adoptată soluția depozitării definitive la Ecomed București cu care Oltchim S.A. a încheiat contract.

Tabelul nr. 4.29 - Cantități de deșeuri periculoase generate și incinerate în județul Vâlcea

Anul	Deșeuri periculoase generate (tone)	Reziduuri incinerate în incineratoarele proprii (tone)
2005	31791	10724
2006	31463,7	11288,9
2007	44366,35	10839,7
2008	44889,4	17671,5
2009	25277,57	12846,788
2010	12424,15	12749,52
2011	20738,2	20354,59
2012	6175,408	6033,706
2013	3004,478	3065,358

Sursa : Raport privind starea mediului în Județul Vâlcea 2013

Tabelul nr. 4.30 - Cantități de deșeuri periculoase colectate și incinerate în județul Vâlcea

Anul	Deșeuri periculoase colectate (tone)	Deșeuri de la terți incinerate în incineratoarele Oltchim (tone)
2013	69,016	69,016

Sursa : Raport privind starea mediului în Județul Vâlcea 2013

Deșeuri de producție nepericuloase

Societățile de pe raza județului Vâlcea care dețin depozite de deșeuri industriale sunt:

1. CET Govora S.A. – deține un depozit de zgură și cenușă;
2. Exploatarea Minieră Berbești – deține 6 halde de steril;
3. Oltchim S.A. Rm. Vâlcea - deține un depozit de deșeuri industriale nepericuloase;
4. Uzinele Sodice Govora – Ciech Chemical Group S.A - deține un batal compus din 8 compartimente pentru depozitarea suspensiilor rezultate din procesele tehnologice.

Deși depozitele industriale din județul Vâlcea au fost construite pe bază de proiecte, cu delimitarea strictă a perimetrelor de depozitare, ele nu corespund în totalitate cerințelor de protejare a mediului înconjurător.

Una din principalele probleme al depozitării în aer liber este cea a cenușii produse de CET Govora S.A care, în condiții meteo nefavorabile (viteza vântului > 5 m/s) produce poluarea aerului.

Alte probleme sunt generate de depozitele de steril provenite de la exploatarea cărbunelui; acestea produc efecte negative asupra mediului natural și antropizat, prin antrenarea deșeurilor fie în albiile majore ale cursurilor de apă, fie prin tasări ale solului soldate cu alunecări de teren spre perimetrele construite.

Tabelul nr. 4.31 - Tipul și cantitățile de deșuri nepericuloase colectate și depuse în anul 2013

Nr. crt.	Depozit	Tip deșeu	Cantitate depusă în anul 2013
1.	SC CET Govora SA	cenușă	573541 t
2.	Halda exterioară Panga	deșuri de la exploatarea minereurilor nemetalifere	0
3.	Halda interioară Panga	deșuri de la exploatarea minereurilor nemetalifere	6259000 mc
4.	Halda interioară Berbești - Vest	deșuri de la exploatarea minereurilor nemetalifere	26800 mc
5.	Halda exterioară Berbești - Vest	deșuri de la exploatarea minereurilor nemetalifere	1278200 mc
6.	Halda exterioară Jigăi	deșuri de la exploatarea minereurilor nemetalifere	3495000 mc
7.	Halda interioară Roșia	deșuri de la exploatarea minereurilor nemetalifere	1778000 mc
8.	SC Oltchim SA	deșuri industriale nepericuloase	53462,125 t

Sursa: Raport privind starea mediului în județul Vâlcea 2013

Deșuri generate de activități medicale

În județul Vâlcea, deșeurile medicale periculoase sunt tratate, fără excepție, în conformitate cu prescripțiile legale. Astfel, în anul 2013, cantitatea de deșuri medicale periculoase medicale a fost de 109,85 tone și a fost eliminată, după cum urmează:

- Stericycle Romania S.R.L. – punct de lucru Craiova (a preluat Guardian S.R.L. Craiova) a eliminat deșeurile colectate de Ecomedica S.R.L. Rm. Vâlcea – 3,722 tone
- Stericycle Romania S.R.L. – punct de lucru Călinești, jud. Argeș a eliminat deșeurile colectate de la Spitalul Județean de Urgență Vâlcea, Spitalul de Obstetrică și Ginecologie Rm. Vâlcea, Spitalul Municipal “Costache Nicolescu” Drăgășani, Spitalul Orășenesc Horezu, Spitalul Orășenesc Brezoi, Centrul de Transfuzii Vâlcea, Serviciul Județean de Ambulanță Vâlcea, A.S.P.J. Vâlcea, Binisan S.R.L., Clinica Sante S.R.L. – 79,06 tone
- Cogen Energy S.R.L. Craiova a eliminat deșeurile generate de Renamed Nefrodiamed S.R.L. Craiova – Punct de lucru Rm. Vâlcea – 18,406 tone.

Spitalul de Pneumoftiziologie “Constantin Anastasatu” Mihăești a eliminat toate deșeurile medicale generate (4,470 tone) în sterilizatorul propriu (tip ISDM), cu care a fost dotat de către Ministerul Sănătății și care a funcționat întregul an fără întreruperi, iar Spitalul Județean de Urgență Vâlcea a eliminat în sterilizatorul propriu 4,192 tone deșuri medicale.

În județ există o singură firmă autorizată pentru colectarea și transportul în vederea eliminării a deșeurilor medicale periculoase (Stericycle Romania S.R.L.).

Fluxuri de deșeuri

a) Nămoluri

În județ există un număr de 10 de stații de epurare a apelor uzate orășenești și 6 stații de epurare a apelor uzate industriale, din a căror activitate rezultă nămoluri.

Nămoluri provenite de la epurarea apelor uzate orășenești

Județul Vâlcea deține un număr de 11 stații de epurare a apelor uzate orășenești, după cum urmează: Râmnicu Vâlcea, Drăgășani, Băbeni, Bălcești, Băile Govora, Băile Olănești, Brezoi, Călimănești, Horezu, Voineasa care au fost preluate de către Apavil S.A. Râmnicu Vâlcea pentru operare și Sacet Prod Berbești⁷⁶. Cantitatea de nămoluri uscate este stocată pe paturile de uscare din stațiile de epurare sau depozitată în depozitul de zgură și cenușă al C.E.T. Govora S.A.

Nămoluri provenite de la epurarea apelor uzate industriale

Județul Vâlcea deține un număr de 6 stații de epurare a apelor uzate industriale, și anume: Avicarvil S.R.L. Frâncești, Călimănești-Căciulata S.A., Conservil S.A., Magnosto-Wheels Romania S.A. Drăgășani, Uzina Mecanică Băbeni S.A., Oltchim S.A. Râmnicu Vâlcea.

b) Deșeuri de echipamente electrice și electronice

În județ există doi operatori economici autorizați pentru activitatea de colectare a deșeurilor de echipamente electrice și electronice de la populație și agenți economici: Urban S.A. Rm. Vâlcea și Remat Vâlcea S.A.

Tabelul nr. 4.32 - Punctele de colectare DEEE din județul Vâlcea

Județ	Locație	Amenajare
Vâlcea	1. Punct de colectare pentru județ - com. Bujoreni nr. 109, jud. Vâlcea.	1. Suprafața de 50 mp delimitată în incinta halei industriale - 4 containere metalice de 2 mc.
	2. Punct de colectare pentru mun. Rm. Vâlcea - Centru Râureni II, loc. Rm. Vâlcea, str. Depozitelor nr.5.	2. Suprafața de 10 mp, platformă betonată, acoperită, împrejmuită – 1 container metalic de 6 mc.
	3. Punct de colectare pentru mun. Rm. Vâlcea - str. Oltului nr. 38 , Rm. Vâlcea	3. Suprafața de 3 mp, platformă betonată, acoperită, împrejmuită – 1 container metalic de 2 mc.
	4. Punct de colectare pentru mun. Drăgășani - str. Podgoriei nr 23, Drăgășani	4. Suprafața de 15 mp, platformă betonată – 1 container metalic de 6mc.

Sursa: Raport privind starea mediului în județul Vâlcea 2013

În anul 2013, Urban SA Rm. Vâlcea a colectat 4,26 tone, iar Remat Vâlcea S.A. a colectat 13,371 tone; deșeurile colectate se predau pentru valorificare unor agenți economici autorizați.

⁷⁶ Conform Raport privind starea mediului în județul Vâlcea 2013.

Tabelul nr. 4.33 - Evoluția obiectivelor și cantităților de DEEE colectate în județul Vâlcea (2006-2013)

Anul	Obiective anuale conf. legislației	Populația județului	Obiective anuale de colectare județ (tone)	DEEE colectate (tone)
2006	2 kg/loc/an	418463	836,9	5,84
2007	3 kg/loc/an	418463	1255,4	15,255
2008	4 kg/loc/an	418463	1673,9	42,728
2009	4 kg/loc/an	432375	1725,5	93,497
2010	4 kg/loc/an	432375	1725,5	49,532
2011	4 kg/loc/an	432375	1725,5	19,875
2012	4 kg/loc/an	432375	1725,5	17,37
2013	4 kg/loc/an	432375	1725,5	17,631

Sursa: Raportări anuale Remat Vâlcea S.A. și Urban S.A. Rm. Vâlcea

c) Vehicule scoase din uz

Agenții economici autorizați pentru colectarea și tratarea vehiculele scoase din uz, înregistrați în baza de date la sfârșitul anului 2013 au fost în total 19, din care 16 societăți comerciale și 3 întreprinderi individuale.

d) Ulei uzat

În județ au fost inventariate lunar cantitățile de ulei uzat generate, colectate, valorificate și stocurile rămase și au fost raportate la Agenția Națională pentru Protecția Mediului în raportările lunare ale fluxurilor de deșeuri speciale. Agenții economici care gestionează uleiuri uzate s-au conformat legislației în vigoare, în ceea ce privește gestionarea deșeurilor.

Tabelul nr. 4.34 - Cantități de ulei uzat gestionate în anul 2013 în județul Vâlcea

Ulei uzat	Cantitate generată/colectată (tone)	Cantitate valorificată (tone)	Cantitate rămasă în stoc (tone)
Anul 2013	240,86	268,253	95,112

Sursa : Raport privind starea mediului în județul Vâlcea 2013

e) Gestionarea și controlul PCB și a altor compuși similari

În categoria fluxurilor de deșeuri intră și echipamentele care conțin compuși PCB – bifenil policlorurați. În județul Vâlcea, a fost respectat calendarul de eliminare a echipamentelor care conțin PCB, gradul de conformare al agenților economici cu cerințele impuse fiind 100%.

f) Deșeuri de baterii și acumulatori portabili

În județul Vâlcea nu există colectori autorizați pentru bateriile și acumulatorii portabili. Totuși, aceste tipuri de deșeuri sunt colectate de către unele supermarket-uri prin punerea la dispoziția populației a unor containere mici pentru baterii și acumulatori portabili uzați.

g) Gestionarea deșeurilor de baterii și acumulatori auto și industriali

Pentru colectarea bateriilor și acumulatorilor uzați, auto și industriali, în județ sunt autorizați: Remat Vâlcea S.A. cu două puncte de colectare, unul în Râmnicu Vâlcea și unul în Drăgășani și Rompioxim Impex S.R.L. Bistrița – Punct de lucru Rm. Vâlcea și S.I.L.N.E.F. M.G. Filiala Vâlcea SRL.

Tabelul nr.4.35 - Cantități de baterii și acumulatori uzați colectate și valorificate în anul 2013 pe raza județului Vâlcea

Nr. ctr.	Agent economic colector autorizat	Cantitate colectată în 2013 (tone)	Cantitate valorificată în 2013 (tone)
1.	Remat Vâlcea SA – Pct. colectare Rm Vâlcea	51,344	43,238
2.	Remat Vâlcea SA – Pct. colectare Drăgășani	0	0
3.	RiprioxImpex SRL Bistrița – Pct. lucru Rm. Vâlcea	239,167	239,167
4.	SILNEF MG – Filiala Vâlcea SRL	13,639	8,746
TOTAL		304,15	291,151

Sursa : Raport privind starea mediului în județul Vâlcea 2013

Colectarea selectivă și reciclarea deșeurilor

Operatorii economici autorizați care preiau direct ambalaje în vederea valorificării sunt: Remat Vâlcea S.A., V.F.M. S.R.L. Rm. Vâlcea, Cimpra S.R.L. Bălcești, Biaplast S.R.L. Rm. Vâlcea, Urban S.A. Rm. Vâlcea, Vilpast S.R.L. Rm. Vâlcea și Plastic Reciclare S.R.L. București - punct de lucru Drăgoești.

Colectarea selectivă a deșeurilor din județul Vâlcea se desfășoară în Râmnicu Vâlcea prin programul ISPA (prin care s-au achiziționat și containerele de colectare) și prin parteneriatele încheiate de Eco Rom Ambalaje cu autoritățile locale din Băile Olănești, Băile Govora și Călimănești și cu operatorul de salubritate și transport Urban S.A. Rm. Vâlcea.

Cantitățile de deșeuri colectate selectiv sunt predate de operatorul de salubritate diverșilor agenți economici autorizați pentru valorificarea lor. De exemplu, în anul 2012, Urban S.A. Rm. Vâlcea a predat spre valorificare: 26,54 tone sticlă, 712,78 tone hârtie și carton, 28,68 tone ambalaje metalice și 593,37 tone materiale plastice.

Tabelul nr. 4.36 - Număr și tipuri containere pentru deșeuri de ambalaje din cadrul proiectelor pilot în 2013

Tip deșeu	Rm. Vâlcea	Băile Olănești	Băile Govora	Călimănești
Deșeuri PET	50 containere de 3,2 mc.	4 containere de 1,1 mc	4 containere de 1,1 mc	4 containere de 1,1 mc
Deșeuri plastic	50 containere de 3,2 mc.	4 containere de 1,1 mc	4 containere de 1,1 mc	4 containere de 1,1 mc
Deșeuri hârtie-carton	50 containere de 3,2 mc.	4 containere de 1,1 mc	4 containere de 1,1 mc	4 containere de 1,1 mc
Deșeuri sticlă	50 containere de 2,1 mc.	3 containere de 1,1 mc	3 containere de 1,1 mc	4 containere de 1,1 mc
Deșeuri metalice	50 containere de 1,1 mc.			2 containere de 1,1 mc

Sursa: Raport privind starea mediului în județul Vâlcea 2013

4.3.3. Zone protejate și biodiversitate

Județul Vâlcea beneficiază de o mare diversitate atât din punct de vedere al reliefului cât și al varietății biologice.

Habitat

Principalele tipuri de habitate de interes comunitar inventariate din punct de vedere al suprafeței ocupate în interiorul Siturilor Natura 2000 de interes comunitar sunt:

- RO SCI 0239 Târnovu Mare Latorița - suprafața cea mai mare de habitat de pădure este ocupată de tipul 9410, păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană (*Vaccinio-Piceetea*), 195 ha de tip 9420, păduri de *Larix decidua* și/sau *Pinus cembra* din regiunea montană cu o suprafață de 190 ha.
- RO SCI 0188 Parâng - suprafața cea mai mare de habitat de pădure este ocupată de tipul 9410 păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană (*Vaccinio-Piceetea*), 8972 ha urmând tipul de habitat de pădure 91V0 - păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*) cu o suprafață de 7476 ha și 9110 - păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum* cu 6280 ha.
- RO SCI 0128 Nordul Gorjului de Est - în care reprezentativitatea cea mai mare o deține habitatul de pădure 91V0 - păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*) cu o suprafață de 27.012 ha.
- RO SCI 0122 Făgăraș - suprafața cea mai mare de habitat de pădure este ocupată de tipul 91V0 - păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*) cu o suprafață de 71.458 ha, urmate apoi de tipul 9410 - păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană (*Vaccinio-Piceetea*) cu o suprafață de 41.683 ha și 9110 păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum*, ce ocupă o suprafață de 19.849 ha.
- RO SCI 0085 Frumoasa - suprafața cea mai mare de habitat de pădure este ocupată de tipul 9410 - păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană (*Vaccinio-Piceetea*) cu o suprafață de 54.846 ha, urmând tipul 91V0 - păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*) cu o

suprafață de 20.567 ha, 9110 - păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum* ocupând o suprafață de 13.711 ha;

- RO SCI 0015 Buil a- Vânturarița, în care desfășurarea cea mai mare o deține habitatul reprezentativ de pădure 91V0 - păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*) cu o suprafață de 1046 ha, urmând tipul 9410 - păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană (*Vaccinio-Piceetea*), cu o suprafață de 837 ha și 9110 - păduri de fag, de tip *Luzulo-Fagetum* ce ocupă o suprafață de 627 ha;
- RO SCI 0046 Cozia - suprafața cea mai mare de habitat de pădure este ocupată de tipul 9110 - păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum* pe o suprafață de 3.845 ha, urmat de tipul 9130 - păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum* pe o suprafață de 3.176 ha și 91V0 - păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*), pe o suprafață de 2173 ha.

Ariile naturale protejate de interes național

În prezent, în județul Vâlcea se află constituite, conform Legii nr. 5/2000, un număr de 33 arii naturale protejate, dintre care două parcuri naționale (Parcul Național Cozia cu o suprafață de 17.100 ha și Parcul Național Buila – Vânturarița, cu suprafața de 4.186 ha), 19 rezervații naturale cu o suprafață totală de 1.727,5 ha și un număr de 11 monumente ale naturii (speologice), în suprafață de 10,5 ha. La acestea se adaugă noile arii naturale protejate constituite prin H.G.2151/2004, Aria de Protecție Specială Avifaunistică - Lacul Strejești de 2378 ha, aparținând județelor Olt și Vâlcea și rezervația naturală Muzeul Trovanților în suprafață de 1,1 ha, instituită prin HG 1581 /2005.

Rezervația Muzeul Trovanților are ca principal scop protejarea formațiunilor geologice denumite trovanți, ocupă o suprafață de 1,1 ha și este situată pe teritoriul comunei Costești. Din punct de vedere științific, zona este valoroasă prin faptul că aici apar cei mai reprezentativi trovanți, într-o densitate foarte mare și în plus, aici a fost amenajat singurul muzeu cunoscut de acest gen. În anul 2006, rezervația a fost dată în custodie Asociației Kogayon.

Arii naturale protejate de interes comunitar

Prin Ordinul nr. 1964/13 din decembrie 2007, au fost declarate Siturile de Importanță Comunitară (RO-SCI) din județul Vâlcea, ca parte integrantă a Rețelei Ecologice Natura 2000, după cum urmează:

RO-SCI-0015 Buila - Vânturarița cu o suprafață de 4.186 ha, face parte din regiunea biogeografică alpină, cu un număr de 17 tipuri de habitate de interes comunitar, 5 specii de mamifere, o specie de amfibieni și 3 specii de floră; se suprapune în totalitate peste suprafața Parcului Național Buila – Vânturarița;

RO-SCI-0046 Cozia cu o suprafață de 16.720 ha, face parte din zona biogeografică alpină în care au fost inventariate 17 tipuri de habitate naturale, 6 specii de mamifere, 2 specii de amfibieni și reptile, 3 specii de pești de interes comunitar, 7 specii de nevertebrate și 4 specii de floră; se suprapune în totalitate peste suprafața Parcului Național Cozia;

RO-SCI-0085 Frumoasa cu o suprafață de 137.115 ha face parte din zona biogeografică alpină, în care au fost inventariate 4 specii de mamifere, 2 specii de amfibieni și reptile, 3 specii de pești de interes comunitar, 11 specii de nevertebrate și 5 specii de floră

RO-SCI-0122 Munții Făgăraș face parte din zona biogeografică alpină, cu o suprafață de 198.495 ha în care au fost inventariate 23 tipuri de habitate naturale de interes comunitar, 6 specii de mamifere, 3 specii de amfibieni și reptile, 4 specii de pești, 13 specii de nevertebrate, 7 specii de plante;

RO-SCI-0128 Nordul Gorjului de Est, face parte din regiunea biogeografică alpină cu o suprafață a sitului de 49.114 ha; este un sit interregional, având ca regiuni administrative județul Gorj cu 96% și județul Vâlcea cu 4%; în acest areal au fost inventariate un număr de 25 de tipuri de habitate protejate la nivel european, un număr de 11 specii de mamifere de interes comunitar, 2 specii de amfibieni și reptile, 2 specii de pești, 2 specii nevertebrate și 3 specii plante;

RO-SCI-0132 Oltul Mijlociu-Cibin-Hârtibaciu, face parte din regiunea biogeografică alpină și continentală, având o suprafață de 2.054 ha; este sit interregional, cu regiuni administrative în 2 județe - Sibiu 89% și Vâlcea 11%, unde sunt inventariate un număr de 8 specii de pești protejați la nivel european și 3 specii de nevertebrate;

RO-SCI-0188 Parâng, face parte din regiunea biogeografică alpină, având o suprafață de 29.907 ha; este un sit interregional, având regiuni administrative pe teritoriul a 3 județe - Vâlcea 33%, Hunedoara 36% și Gorj 31%; aici sunt inventariate 19 habitate de interes comunitar, 3 specii de mamifere, o specie de amfibieni, o specie de pește, 2 specii de nevertebrate, o specie de plante;

RO-SCI-0239 Târnovu Mare-Latorița face parte din regiunea biogeografică alpină, având o suprafață de 1304 ha și este cuprins în totalitate în județul Vâlcea; în acest areal sunt inventariate un număr de 10 habitate de interes comunitar;

De asemenea, au fost propuse în anul 2010 încă trei SCI cu suprafețe pe teritoriul județului Vâlcea, respectiv Platforma Cotmeana, Dealurile Drăgășaniului și Pădurea Racovița.

Prin H.G. nr. 1284/oct.2007, s-au declarat la nivel național Ariile de Protecție Avifaunistică (RO-SPA) ca parte integrantă a Rețelei Ecologice Europene Natura 2000, în județul Vâlcea fiind declarate un număr de 3 SPA :

RO-SPA-0025 Cozia – Buila – Vânturarița: având o suprafață de 21.769 ha, face parte din regiunea biogeografică alpină și continentală; aici sunt inventariate un număr de 16 specii de păsări protejate la nivel european;

RO-SPA-0043 Frumoasa, având o suprafață de 131.182 ha, face parte din regiunea biogeografică alpină; în acest areal sunt inventariate un număr de 11 specii de păsări protejate la nivel european;

RO-SPA-0106 Valea Oltului Inferior, având o suprafață de 54.074 ha, face parte din regiunea biogeografică continentală; pe teritoriul acestei arii protejate sunt inventariate un număr de 13 specii de păsări protejate la nivel european.

Silvicultura

În anul 2013 județul Vâlcea deținea o suprafață totală a fondului forestier de 271 mii hectare, din care 98,11% o reprezentau pădurile (rășinoase și foioase) și 1,88% alte categorii de terenuri. Din totalul suprafeței de păduri 64,79% o reprezintă foioasele și 35,21% rășinoase.

Tabelul nr. 4.37 - Suprafața fondului forestier din județul Vâlcea pe categorii (2013)

Categoriile de terenuri și specii de păduri	Suprafața [mii ha]
TOTAL	271
Suprafața pădurilor, din care:	265,9
Rășinoase	93,6
Foioase	172,3
Alte terenuri	5,1

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În perioada analizată (2007-2013), suprafața fondului forestier a crescut cu 1,3%, ca urmare a creșterii suprafeței de foioase și scăderii suprafeței din fondul forestier care avea alte destinații.

Tabelul nr. 4.38 - Volumul de lemn recoltat pe specii, în intervalul 2007-2013

-mii metri cubi-

Categoriile de păduri	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	417	487,2	424,1	379,2	473,9	465,7	498,3
Rășinoase	116,6	122,2	134,7	120,9	191,6	168,2	155,4
Fag	212,5	240,2	201	171,9	202	200,4	238,1
Stejar	44	60,7	42,9	39,9	36,8	52,4	48,9
Diverse specii tari	32,6	50,7	36	36,2	32,8	32,9	40,3
Diverse specii moi	11,3	13,4	9,5	10,3	10,7	11,8	15,6

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Suprafața terenurilor pe care s-au efectuat regenerări artificiale a crescut în anul 2013 comparativ cu anul 2012, cu 19,13%, suprafața de rășinoase mărindu-se cu 40 ha, în schimb foioasele au înregistrat o scădere cu 9 hectare.

Volumul de lemn recoltat la nivelul județului Vâlcea este în creștere cu 19,49% în perioada 2007-2013.

4.3.4. Riscul de mediu

La nivelul județului Vâlcea au fost identificate următoarele riscuri de mediu:

Eroziunea de suprafață

Au fost identificate cca. 51.800 ha de terenuri agricole afectate de eroziune de suprafață, situate pe pante cu înclinație variabilă ale versanților neuniformi lungi sau ale celor scurți, care însoțesc văile secundare. Eroziunea de suprafață apare și pe unele culmi înguste, bombate. Terenurile afectate de eroziunea de suprafață sunt ocupate preponderent cu pășuni, a caror stare actuală este slabă, atât din punct de vedere al compoziției floristice cât și din cel al gradului de încheiere cu vegetație.

Eroziunea de adâncime

Forme de eroziune de adâncime cu caracter permanent au fost evidențiate pe cca. 9360 ha. Acest tip de eroziune apare cu frecvență periodică, la nivel incipient, pe terenurile arate pe direcția de pantă. Arealele afectate de eroziunea în adâncime apar frecvent pe versanții scurți sau pe treimea superioară a versanților lungi, în alte condiții de utilizare decât arabil.

Pentru prevenirea acestor procese, se poate avea în vedere schimbarea folosinței din arabil cu alte folosințe considerate protectoare (ex.pășune) sau lucrările solului să fie efectuate pe direcția curbelor de nivel.

Alunecări de teren

Suprafața terenurilor afectate de alunecări este de cca 23.920 ha și este repartizată în sistem mozaicat, în diverse sectoare de versant. Modul de propagare precum și cauzele declanșării alunecărilor de teren sunt diverse. Cauzele probabile pot fi panta (alunecări gravitaționale), eroziunea areală și torențială, supraumectarea excesivă a versanților datorită izvoarelor de coastă și a neuniformității versanților, dar și datorită stratificației litologice diverse.

Exces de umiditate de natură freatică (gleizare)

Gleizarea reprezintă un factor de limitare al producțiilor agricole, determinat de nivelul ridicat al pânzei freactice, sau de izvoare de coastă și este caracteristic pentru cca 19.780 ha. Pe aceste soluri, excesul de umiditate determină o aerație insuficientă, încetinește procesul de oxidare și mineralizare a resturilor organice. Pentru reabilitarea acestor terenuri este necesară realizarea de lucrări specifice (drenaj de adâncime, cultivarea cu un sortiment de plante rezistente la excesul de umiditate).

Exces de umiditate de suprafață (pseudogleizare)

O serie de terenuri sunt afectate temporar de exces stagnant de umiditate, materializat sau nu în aspectul morfologic al profilului de sol. Pseudogleizarea apare pe cca 34.889,3 ha de terenuri agricole.

Trăsătura caracteristică a procesului de pseudogleizare o constituie contrastul regimului de umiditate, de la deplina saturare a orizontului de la suprafață sau a unui alt orizont situat mai jos, în perioada de primăvară, până la uscarea aproape totală în timpul verii.

Pentru contracararea aspectelor negative cauzate de excesul periodic de umiditate, sunt necesare măsuri de desecare (drenaj de suprafață sau mixt).

Exces mixt de umiditate

La aceste soluri, excesul de umiditate de natură pluvial și freatică coexistă. Intensitatea stagnărilor este amplificată de neuniformitatea terenului, care favorizează stagnări de lungă durată, de obicei în arealele microdepresionare din spatele movilelor de alunecare. La nivelul județului Vâlcea, suprafața afectată de exces mixt de umiditate este de cca 2.480,1 ha.

Inundabilitate

În județul Vâlcea sunt cca 1.537 ha inundabile; acestea sunt terenuri din lunca joasă a cursurilor de apă, situate cu precădere în zona submontană. Pentru combaterea sau limitarea fenomenului de inundabilitate, terenurile afectate necesită lucrări de îndiguire și regularizare a cursurilor de apă⁷⁷.

---

⁷⁷ Informații preluate din Raport privind starea mediului în județul Vâlcea pe anul 2013, pag.82. Datele prezentate sunt raportate la suprafața de 202763,6 ha (82,47% din totalul suprafeței agricole a județului), suprafață ce este cartată pedologic până în prezent. Pentru restul de cca 17,53% nu se dețin informații.
Sursa : O.S.P.A. Vâlcea

CAPITOLUL V. TURISMUL, CULTURA ȘI SPORTUL

5.1. Turismul

Sectorul turism aduce o contribuție limitată la economia vâlceană. Doar 2,47% din cifra de afaceri generată la nivel de județ în anul 2013 provenea din activități de tip hoteluri și restaurante. Un procent de 1,9% din populație este activă în acestor sector, înregistrând o ușoară creștere față de anul 2009, cu 17 %.

Turismul atrage implicit dezvoltarea altor sectoare precum comerțul, serviciile sau domeniul productiv, creează locuri de muncă, oferă vizibilitate, stimulează dezvoltarea culturii, a meșteșugurilor. Pentru județul Vâlcea, turismul înseamnă valoare adăugată într-un areal care dispune de o varietate de forme de relief, cu potențial înalt de valorificare.

Tabelul nr.5.1 - Importanța relativă a sectorului de turism (2013)

	Cifra de afaceri (miliarde lei)	Numărul de salariați
România	11.190	159.470
Regiunea Sud-Vest Oltenia	633	10.703
Județul Vâlcea	234	3.682

Sursa: INS, Baza de date Tempo-online

5.1.1. Patrimoniul turistic natural

Potențialul turistic natural al județului Vâlcea se referă la totalitatea resurselor turistice pe care le oferă cadrul natural al județului, prin componentele sale: relief, condiții climatice, ape, elemente de vegetație și faună, inclusiv metamorfozele suferite de acestea ca urmare a intervenției umane.

Relieful variat al județului, cu precădere cel carpatin, se înscrie ca fiind cel mai important avantaj turistic, prezentând interes atât prin valoarea sa peisagistică, cât și prin posibilitățile diferențiate de amenajare și dotare turistică și, în general, de desfășurare a activității de turism, ce se completează cu diferite componente ale apelor, vegetației și faunei, sporindu-i complexitatea.

Pe culmile carpatine cele mai înalte, o atracție turistică deosebită o prezintă peisajele alpine de pe platourile munților Căpățâanii, Făgăraș, Lotru și Parâng. Importante pentru turism sunt și platourile cu doline și lacuri carstice temporare, cheile (Cheile Cheii), abrupturile, izburile, stâncăriile, crestele, precum și peșterile sau râurile subterane cu cascade. Județul Vâlcea dispune și de un important potențial speologic de mare valoare științifică și estetică, multe dintre peșteri fiind ocrotite de lege ca monumente ale naturii, rezervații naturale, sau incluse în parcuri și arii protejate⁷⁸. Patrimoniul natural protejat este constituit din: parcuri naturale naționale, rezervații naturale, peisaje naturale, monumente ale naturii, arii protejate și avifaunistice.

⁷⁸ Informații preluate din "Studiu privind dezvoltarea turismului în regiunea Sud-Vest Oltenia", www.adroltenia.ro

Resursele climatice și bioclimatice au o tot mai mare importanță în dezvoltarea și promovarea turismului de agrement, de recreere sau de odihnă. Climatul județului Vâlcea este temperat continental moderat. Iarna sunt prezente cantități mai mari de precipitații mixte (lapoviță), cu ninsori și fenomene de îngheț mai puțin frecvente și intense.

Fenomenele de risc climatic, precum secetele, afectează nu numai turismul ci și întreaga activitate social-economică. Stratul de zăpadă are o repartiție neuniformă, în zona montană înaltă, durează 180 - 200 zile, iar grosimea lui poate atinge în zonele adăpostite la 7 - 8 m. În zona munților mijlocii, stratul de zăpadă se menține timp de 140-150 zile și durata acestuia scade treptat o dată cu scăderea altitudinii, astfel că în zona de podiș se înregistrează numai 60-80 zile/an. Acest lucru poate permite dezvoltarea sporturilor de iarnă. În zonele montane înalte și cu expoziție nordică, sezonul turistic de iarnă poate dura din decembrie până în iunie. Direcția vânturilor este orientată de-a lungul Văii Oltului (nord-sud). Evenimentele climatice, cum ar fi seceta, canicula, scăderea duratei stratului de zăpadă și reducerea grosimii acestuia în sezonul de iarnă, inundațiile, alunecările de teren, fenomene determinate de schimbarea climei, au efecte negative asupra activităților turistice, reducând numărul de turiști.

Menționăm și un paradox al efectelor schimbărilor climatice transformat în câștig: canicula din luna iulie 2012 a oferit unor stațiuni balneoclimaterice din Regiunea Sud-Vest Oltenia cele mai mari rate de creștere a numărului de turiști. Stațiunile din regiunile montane sunt amplasate de regulă în culoare depresionare sau în depresiuni, unde chiar dacă se produc frecvente inversiuni termice, apare climatul de adăpost oferit de munții înconjurători (cu o frecvență mai mare a calmului atmosferic). De asemenea, în aceste stațiuni turistice, aerul este puternic ionizat și ozonat. O amenințare suplimentară legată de schimbările climatice o constituie impactul asupra transporturilor și infrastructurii, care se reflectă și asupra sectorului turistic. Drumurile avariate pot face anumite destinații turistice mai puțin accesibile sau complet inaccesibile. Valurile de căldură, vremea excesiv de ploioasă și/sau rece, pot avea un impact negativ asupra stării de sănătate a turiștilor, indiferent de destinația lor.

Încălzirea climatică globală provoacă modificări semnificative asupra resurselor de apă, producției agricole, așezărilor omenești, toate acestea aflându-se în relație de intercondiționalitate cu dezvoltarea sectorului turistic. Elementele climatice de risc cu impact asupra frecvenței turistice sunt: diferențele pluviometrice sezoniere; variațiile termice diurne accentuate; nivelul ridicat al umidității atmosferice, care combinat cu temperatura ridicată determină un indice de confort termic scăzut; vântul, care prin combinarea cu temperaturile scăzute determină un indice de răcire, astfel că senzația de frig resimțită de organismul uman este accentuată; luminozitatea și cromatica atmosferei; indicele de confort balneo-heliotropic.

Climatul devine extrem de important acolo unde există fenomene din categoria riscurilor și hazardelor naturale (alunecări de teren, inundații) a căror periodicitate nu poate fi prevăzută cu exactitate, de aici și impactul negativ al acestora în sfera turismului.

Rețeaua hidrografică

Cursurile de apă oferă județului, pe lângă un înalt potențial hidroenergetic, și un potențial turistic deloc neglijabil, conferind în același timp condiții propice pentru dezvoltarea turismului de croazieră, a pescuitului sportiv.

Județul Vâlcea este străbătut de numeroase cursuri de apă, cele mai importante fiind Olt, Lotru, Cerna, Olănești, Bistrița, Oltet și Luncaș. Printre principalele lacuri naturale se numără Câlcescu, Iezerul Latoriței, Găuri, Cioara, Zănoaga Mare. Dintre lacurile artificiale menționăm Lacul Vidra de pe râul Lotru în județul Vâlcea (cu o suprafață de 1.035 ha, adâncime maximă de 109 m și lungime de 9 km), a cărui apă este folosită pentru hidrocentrala Lotru-Ciunget, lacurile din Călimănești, Băbeni, Dăești și Brădișor (cu o suprafață de 230 ha). Apele acestor lacuri sunt utilizate pentru obținerea de energie, dar prezintă și un important potențial turistic. Lacurile sărate de la Ocnița și Ocnele Mari, precum și izvoarele minerale sulfuroase, oligominerale, clorurate și iodate care se găsesc la Călimănești, Căciulata, Băile Olănești, Băile Govora, Muereasca, Dobriceni, Bunești, Râmnicu Vâlcea, Mateești, Ocnele Mari, Ocnița, Oțeșani, Pietrarii de Sus și la Gorunești, reprezintă un potențial turistic încă insuficient valorificat.

Vegetația; Fauna; Rezervațiile naturale

Fondul forestier, dezvoltat la nivelul județului Vâlcea, creează un mediu ambiant atractiv, curat, recomandat pentru vacanțe active. Valorificarea superioară a potențialului turistic al vegetației și faunei poate determina creșterea gradului de interes pentru practicarea turismului științific și a ecoturismului.

5.1.2. Potențialul cultural-istoric

Potențialul cultural este evident în context național și regional: cultură populară puternică, numeroase evenimente și festivaluri tradiționale organizate; prezența pe teritoriul județului a 790 de monumente istorice și ansambluri de arhitectură, dintre care, Mănăstirea Hurezi este monument ce face parte și din patrimoniul UNESCO; prezența monumentelor și lăcașurilor de cult și laice: Casa Memorială "Anton Pann", Muzeul Județean "Aurelian Sacerdoteanu" Vâlcea, Muzeul de Artă "Casa Simian", Muzeul Satului Vâlcean, Complexul Muzeal Măldărești; prezența instituțiilor de spectacol (teatru, filarmonică, orchestre populare, ansambluri artistice); existența a numeroase mănăstiri și schituri; existența siturilor arheologice.

Numeroasele mănăstiri, biserici și schituri de pe teritoriul județului Vâlcea, asigură premisele dezvoltării durabile și sustenabile a turismului monahal în această zonă. Județul Vâlcea ocupă locul al II-lea în țară în privința așezămintelor monahale, pe teritoriul său fiind construite 33 mănăstiri, 327 biserici și 22 schituri⁷⁹. Printre așezămintele monahale consacrate amintim Mănăstirea Cozia, ctitorie a lui Mircea cel Bătrân, mănăstirile Horezu, Govora, Arnota, Surpate, Dintr-un Lemn, Turnu, Stănișoara, Frăsinei, Ostrov, Cornet, ș.a. De asemenea, trebuie amintit faptul că ansamblul mănăstiresc Horezu a fost cuprins încă din anul 1993 ca monument istoric, în lista patrimoniului mondial cultural - UNESCO. Aceștia li se adaugă bisericile și schiturile ce datează din sec. XVI-XIX: Schitul Jgheaburi din comuna Stoenești, Schitul Iezer construit în sec. XVII în localitatea

⁷⁹ Strategia de dezvoltare a turismului în județul Vâlcea 2007 – 2013, pag. 8-10

Cheia-Olănești, Schitul Dobrușa din comuna Ștefănești, Schitul Sf. Ioan de sub piatră datat 1602, Cozia Veche, Schiturile Pahomie și Bradu din localitatea Olănești⁸⁰.

În subdomeniul ”Cultură” din cadrul strategiei prezente, am analizat pe larg potențialul cultural al județului Vâlcea.

5.1.3. Forme de turism practicate în județul Vâlcea

Turismul balnear, medical și de wellness⁸¹

Județul Vâlcea dispune de 3 (Călimănești-Căciulata, Băile Olănești și Băile Govora) din cele 9 stațiuni balneare din țară, recunoscute pe plan național dar și internațional pentru potențialul și valoarea curativă. În majoritatea stațiunilor balneare există infrastructură turistică specifică, însă indiferent dacă aparține sectorului de stat sau a celui privat, aceasta este în cea mai mare parte în stare precară. Majoritatea spațiilor de cazare sunt de două stele sau mai puțin. Există o discrepanță între nivelul cantitativ al ofertei de servicii de cazare (relativ ridicat) și nivelul calitativ al acestora (relativ redus). Furnizorii de servicii de turism admit că sistemul subvenționat de bilete asigură o cotă semnificativă din numărul de turiști cazați. Tratamentele oferite prin practici tradiționale se efectuează de cele mai multe ori cu echipamente care prezintă un grad de uzură fizică și morală avansată. Există însă și furnizori privați de servicii de turism în stațiuni balneare, care își modernizează și extind oferta de facilități și produse pentru a satisface cererea turistică în creștere, mai ales în sezonul estival.

În ultimii ani, în județul Vâlcea s-a dezvoltat turismul social care determină un flux de turiști ce beneficiază de subvenții sociale alocate de la bugetul de stat.

Cazarea în stațiunile balneoclimaterice este subvenționată pentru persoane care suferă de anumite boli și pentru persoanele în vârstă. Acest segment de turism este prin definiție caracterizat de cheltuieli reduse, dar și de încasări reduse pentru agenții economici furnizori de servicii.

Turismul montan, turismul rural și agroturismul, ecoturismul

În afară de relieful muntos și deluros, există o serie de alte elemente de potențial turistic natural și antropoc care constituie premisele practicării cu succes a acestor forme de turism: existența parcurilor naționale Cozia și Buila-Vânturarița cu o suprafață de 17.100 ha, respectiv 4.186 ha; existența rezervațiilor; existența peșterilor; prezența animalelor rare; existența traseelor turistice. Județul Vâlcea este bogat în arii naturale protejate care, amenajate corespunzător, pot contribui la calitatea vieții rezidenților, dar și la dinamicitatea economiei locale. Astfel, perimetrele speciale forestiere (ariile naturale protejate), precum și pădurile, sunt importante pentru calitatea lor de a oferi spațiul verde localităților cât și pentru pretabilitatea lor pentru întreprinderea de activități de agrement.

⁸⁰ Planul de Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia 2014-2020

⁸¹ Studiu privind dezvoltarea turismului în regiunea Sud-Vest Oltenia, www.adroltenia.ro

Punerea în valoare a turismului montan presupune conceperea unor programe turistice originale și atractive, pe interese cât mai variate, specifice diferitelor zone ale județului. Complexitatea și atractivitatea potențialului turistic se poate materializa prin organizarea unor programe turistice specifice, cum ar fi: excursii, drumeții, trasee și itinerarii turistice pe trasee montane, marcate; alpinism; acțiuni de orientare turistică; speoturism; turism rural în diverse areale montane ș.a.

Practicarea turismului rural și a agroturismului presupune recreerea în mediul rural, posibilitatea de a participa la activități gospodărești, la evenimente care nu sunt disponibile în zonele urbane. Turismul rural devine din ce în ce mai atractiv, pe măsură ce turiștii caută noi experimente față de viața cotidiană. Măsura în care ei pătrund în viața din mediul rural diferă de la un vizitator la altul, în sensul că unii vizitatori doresc să fie simpli spectatori, iar alții vor să se implice în mod direct în programe de protecție și conservare a mediului sau în activități agricole. În atragerea potențialilor turiști există provocări de dezvoltare și provocări de promovare⁸². În ultimii ani, a existat o creștere semnificativă atât din punct de vedere cantitativ cât și calitativ a unităților de cazare rurală, datorită interesului investitorilor individuali și posibilității de finanțare din fonduri europene. Este necesară dezvoltarea mai multor produse/programe turistice care să nu se axeze doar pe cazarea turiștilor, ci și pe diversificarea serviciilor de agrement și animație. În prezent, există oportunități pentru extinderea activităților specifice turismului durabil practicat în zonele protejate. Acestea pot avea un impact pozitiv semnificativ asupra furnizorilor de servicii din comunitățile locale, din interiorul sau împrejurimile zonelor protejate. Se recunoaște nevoia unei promovări susținute a evenimentelor rurale tradiționale pentru facilitarea planificării sejurului turistic și elaborarea unor produse turistice specifice ariilor naturale protejate.

Turismul montan din județ este avantajat de drumul rutier Transalpina, catalogat ca fiind cel mai înalt drum rutier atât din România cât și din întregul lanț al Munților Carpați, atât din țară cât și din afara ei, atingând altitudinea maximă (2145 m) în Pasul Urdele. Transalpina traversează Munții Parâng de la nord la sud, pe aceeași direcție cu Valea Oltului și Valea Jiului⁸³.

Turismul cultural-istoric și monahal

Formele de cultură din județul Vâlcea reprezintă o motivație semnificativă pentru numeroși vizitatori. Monumentele arhitecturale și religioase, din care multe reprezintă vestigii culturale, reprezintă puncte de atracție majoră. Numărul mare de mănăstiri, biserici și alte clădiri de cult reprezintă obiectivul a numeroase călătorii de grup sau individuale. Elementele de artă vizuală, prezente în muzee sau în galerii, necesită sprijin financiar pentru o promovare adecvată. Evenimentele culturale și folclorice prezintă un potențial semnificativ pentru dezvoltarea turismului, fapt ce poate reprezenta un avantaj pentru asigurarea unei funcționări durabile și păstrarea acestora pentru generațiile viitoare. Sunt organizate numeroase festivaluri și evenimente tradiționale anuale care nu atrag interesul scontat al vizitatorilor. Există deficiențe în asigurarea promovării la timp a numeroase evenimente pentru a permite organizarea și promovarea de circuite. Este necesară o colectare și transmitere mai bună a informațiilor legate de astfel de

⁸² Nicula V., Spânu Simona, Ciortea G., Ghidul eco-pensiunii agroturistice, Ed. ULBS, 2012, pag. 53

⁸³ <http://transalpina.biz/>

evenimente⁸⁴. De asemenea, este necesară crearea de puncte centralizate și computerizate de vânzare a biletelor pentru spectacole, de preferință cu opțiune de rezervare prin internet.

Turismul activ (sportiv, de vânătoare și pescuit)

Județul Vâlcea oferă vizitatorilor săi o gamă largă de oportunități ce permite dezvoltarea turismului activ. Multe din atracțiile acestui tip de turism sunt reglementate, administrate și promovate de asociații împreună cu autoritățile de profil sau de mediul de afaceri. Există un sistem bine dezvoltat de marcare a traseelor, în special în zonele montane și de autorizare a acestora ca fiind de actualitate și sigure pentru excursioniști. Județul Vâlcea se bucură de o mare atracție în rândul practicanților sporturilor de iarnă prin amenajările existente în zona Voineasa – Vidra, unde predomină un relief muntos și există o infrastructură care poate susține derularea acestor sporturi.

Stațiunea montană Voineasa, care beneficiază de un domeniu schiabil de oferă posibilități de cazare și practicarea unor sporturi de vară și iarnă. Aici s-a deschis cel mai nou domeniu de schi, Voineasa - Transalpina, cu 7 pârtii a căror lungime depășește 6,3 km, cu o capacitate optimă de 19500 Co pers./h și care beneficiază de 4 telescaune și teleschi (cea mai modernă gondolă din România), ce parcurg o lungime de 12137 m și are capacitatea optimă de 7192 Co pers./h.⁸⁵

Proiectul „Dezvoltarea infrastructurii de agrement în stațiunea turistică Voineasa, județul Vâlcea” a fost realizat de către Consiliul Județean Vâlcea în asociere cu comunele Voineasa și Vaideeni. Proiectul a fost inclus în Lista cuprinzând autoritățile administrației publice locale care beneficiază de finanțarea proiectelor de investiții în turism pe anul 2010, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.120/2010, cu modificările și completările ulterioare, având ca titular al proiectului Consiliul Local al Comunei Voineasa⁸⁶.

Totodată, ținând cont de fauna din zona montană, turismul de vânătoare reprezintă o formă de turism cu posibilități de dezvoltare viitoare⁸⁷.

Important de menționat este și turismul legat de manifestările sportive de anvergură (olimpiadele, atât de vară, cât și de iarnă, campionatele naționale din diferite sporturi, concursuri și alte competiții sportive), organizate în județul Vâlcea, care atrag un segment specific de turiști.

Turism oeno-gastronomic

Specificul culinar tradițional al zonei precum și prezența pensiunilor agroturistice la nivelul județului asigură premisele necesare dezvoltării acestui tip de turism, însă în condițiile de promovare adecvate ale acestuia.

Turism de tip ”City-break”

Turismul de tip ”City-break” este favorizat de existența unor importante capacități de cazare în cadrul centrelor urbane importante ale județului, dintre acestea distingându-se reședința județului, municipiul Râmnicu Vâlcea. De asemenea, acest tip de turism poate fi ocazionat de manifestări

⁸⁴ Nicula V., Spânu Simona, Ciornea G., Ghidul eco-pensiunii agroturistice, Ed. ULBS, pag. 94

⁸⁵ Glăvan V., Nicula V., Contribuția agroturismului montan la dezvoltarea sporturilor de iarnă în Carpații Românești, Vatra Dornei, 2015

⁸⁶ Hotărârea Consiliul Județean Vâlcea privind aprobarea asocierii județului Vâlcea cu comunele Voineasa și Vaideeni în vederea implementării proiectului „Dezvoltarea infrastructurii de agrement în stațiunea turistică Voineasa, județul Vâlcea”

⁸⁷ PDR Sud-Vest Oltenia 2014-2020

culturale precum: Festivalul de folclor „Cântecele Oltului”, Târgul Ceramicii Populare „Cocoșul de Hurez”, Târgul Meșterilor Popolari, Festivalul viei și vinului, Toamna merelor - sărbătoarea pomicultorilor etc.

Turism științific

În afară de relieful muntos și deluros dezvoltat pe aproximativ 66% din suprafața județului, există o serie de elemente de potențial care să permită practicarea cu succes a acestui tip de turism: existența parcurilor naționale Cozia și Buila-Vânturarița, a rezervațiilor naturale și a peșterilor, prezența speciilor de faună și floră protejate.

Turism de afaceri, congrese, reuniuni și evenimente (MICE)

Practicarea acestui tip de turism este favorizată de importante investiții străine atrase la nivelul județului. De asemenea, sustenabilitatea practicării acestui tip de turism este asigurată de prezența unor importante capacități de cazare la nivelul reședinței județului, municipiul Râmnicu Vâlcea, precum și de deschiderea unor noi centre expoziționale și de conferință.

Turismul de evenimente este ocazionat de manifestări culturale precum: Festivalul de folclor „Cântecele Oltului”, Târgul Ceramicii Populare „Cocoșul de Hurez”, Târgul Meșterilor Popolari, Festivalul viei și vinului, Toamna merelor - sărbătoarea pomicultorilor etc.

Turismul viticol - un segment relativ nou pentru România, dar deja existent prin proiecte de tipul „Drumul Vinului”, urmărește promovarea vinului și a localităților viticole din județ.

În perioada 2011-2012 s-a implementat proiectul (POR, Axa 5) cu titlul „Drumul Vinului Vâlcean”, al cărui obiectiv general l-a reprezentat dezvoltarea turismului și creșterea vizibilității comunei Prundeni și a localităților limitrofe, prin promovarea vinului și prin activități de marketing specifice. Proiectul a promovat turismul viticol, tradițiile din comuna Prundeni și a localităților limitrofe.

În vederea dezvoltării acestei forme de turism, sunt necesare acțiuni intense de promovare prin integrarea localităților cu potențial viticol în circuite turistice și comercializarea produselor turistice specifice de către agențiile de turism touroperatoare.

5.1.4. Analiza capacității de cazare și a infrastructurii turistice specifice la nivelul județului Vâlcea

La nivelul anului 2014 structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică din județul Vâlcea reprezentau 53,44% din totalul unităților de cazare existente în Regiunea Sud-Vest Oltenia, având ponderea cea mai mare din toate județele regiunii.

Tabelul nr.5.2 - Structuri de primire turistică în regiunea Sud-Vest Oltenia (2014)

Regiune/Județ	Total (număr)	Pondere %
Regiune Sud-Vest Oltenia	436	100,00
Județ Dolj	52	11,93
Județ Gorj	87	19,95
Județ Mehedinți	45	10,32
Județ Olt	19	4,36
Județ Vâlcea	233	53,44

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Conform Anuarului Statistic al Județului Vâlcea pentru anul 2012, județul s-a situat pe locul 6 pe țară în ceea ce privește unitățile de cazare turistică existente și pe locul 4 în ceea ce privește numărul de înnopări în structurile de cazare turistică.

În ceea ce privește evoluția structurilor de primire turistică la nivelul județului Vâlcea se observă o creștere de 38,69% în anul 2014 comparativ cu 2007. 28,18% dintre structurile de primire turistică din județul Vâlcea sunt pensiuni turistice, urmate de 26,46% pensiuni agroturistice, 18,02% sunt hoteluri iar 12,87% sunt vile turistice.

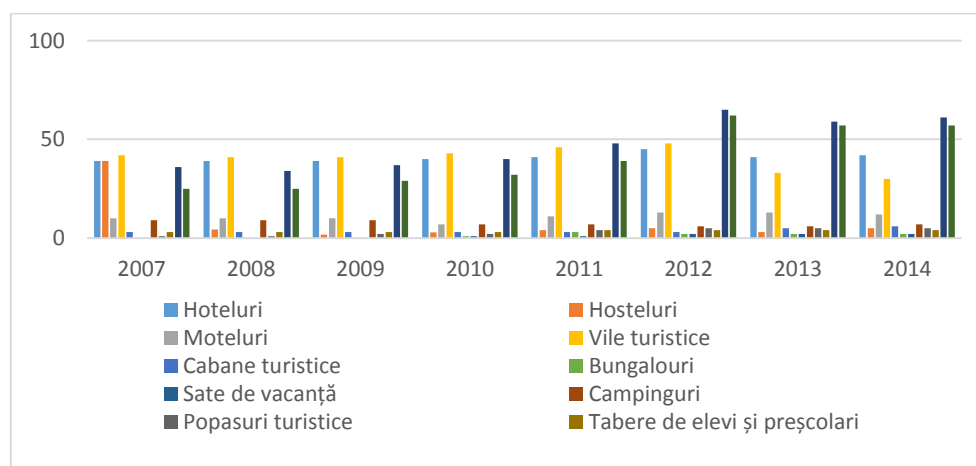

Fig.5.1 - Evoluția structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Distribuția unităților de cazare turistică pe tipuri și locații din județul Vâlcea, se prezintă astfel:

- Peste jumătate din totalul unităților de cazare sunt pensiuni (turistice/agroturistice);
- 67,81 % din totalul unităților de cazare se află în mediul urban, în timp ce 32,19% sunt în mediul rural;
- 100% din numărul total de tabere de elevi și preșcolari din totalul Regiunii Sud-Vest Oltenia se află în județul Vâlcea;
- 100% din casele de vacanță și campinguri din totalul Regiunii Sud-Vest Oltenia se află în județul Vâlcea;
- 50% din motelurile înregistrate în Regiunea Sud-Vest Oltenia se află în județul Vâlcea;
- 83% din vilele turistice înregistrate în Regiunea Sud-Vest Oltenia se află în județul Vâlcea;
- mai mult de 50% din pensiunile turistice și agroturistice din totalul Regiunii Sud-Vest Oltenia se află în județul Vâlcea.

Capacitatea de cazare turistică din județul Vâlcea are o pondere de 59,21% din totalul existent la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia. În perioada 2007-2014, capacitatea de cazare turistică la nivelul județului Vâlcea a avut un trend ascendent, numărul de locuri de cazare fiind în creștere cu 5,25% în anul 2014 comparativ cu anul 2007.

Tabelul nr.5.3 - Unități de cazare turistică după tip și locație în județul Vâlcea (2014)

	Total	Hoteluri	Pensiuni	Popasuri turistice	Altele
Regiunea Sud-Vest Oltenia	436	101	216	6	113
Județul Vâlcea, din care:	233	42	118	5	68
Municipiul Râmnicu Vâlcea	26	7	12	1	6
Municipiul Drăgășani	7	3	3	-	1
Orașul Băbeni	1	1	-	-	-
Orașul Băile Govora	12	4	3	-	5
Orașul Băile Olănești	41	14	12	1	14
Orașul Berbești	1	-	-	-	1
Orașul Brezoi	7	1	2	-	4
Orașul Călimănești	44	9	15	2	28
Orașul Horezu	15	1	11	-	3
Oraș Ocele Mari	4	-	1	-	3
Comuna Bărbătești	1	-	1	-	-
Comuna Budești	1	-	1	-	-
Comuna Bujoreni	1	-	1	-	-
Comuna Căineni	5	-	4	-	1
Comuna Costești	4	-	4	-	-
Comuna Dăești	2	-	2	-	-
Comuna Fîrtățești	1	-	1	-	-
Comuna Golești	4	-	3	-	1
Comuna Lungești	1	-	1	-	-
Comuna Măciuca	1	-	1	-	-
Comuna Malaia	16	-	13	-	3

Comuna Măldărești	1	-	1	-	-
Comuna Milcoiu	1	-	-	-	1
Comuna Nicolae Bălcescu	2	-	2	-	-
Comuna Racovită	1	-	1	-	-
Comuna Sălătrucel	1	-	-	-	1
Comuna Tetoiu	1	-	1	-	-
Comuna Tomșani	1	-	1	-	-
Comuna Vaideeni	1	-	1	-	-
Comuna Vlădești	1	-	1	-	-
Comuna Voineasa	28	2	18	1	7

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Tabelul nr.5.4 - Capacitatea de cazare turistică în regiunea Sud-Vest Oltenia (2014)

Regiune/Județ	Total (locuri)	Pondere %
Regiune Sud-Vest Oltenia	18.815	100,00
Județ Dolj	2191	11,93
Județ Gorj	2810	19,95
Județ Mehedinți	1804	10,32
Județ Olt	869	4,36
Județ Vâlcea	11.141	53,44

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În perioada analizată (2010-2014), datele statistice arată o creștere a volumului total al activităților turistice din județul Vâlcea. Numărul de locuri/zile în funcțiune și numărul de turiști cazați a crescut cu 44,92% respectiv cu 23,77%. În perioada 2010-2013, se observă că numărul de turiști străini cazați în unitățile de cazare turistică s-a dublat. Numărul de înnoptări în structurile de cazare turistică a crescut în aceeași perioadă cu 25,30 % .

Domenii schiabile omologate

Conform datelor furnizate de Autoritatea Națională pentru Turism, în județul Vâlcea sunt omologate 7 domenii schiabile, toate amplasate în comuna Voineasa.

Tabelul nr.5.5 - Domenii schiabile omologate în județul Vâlcea

Data emiterii	Denumire domeniu schiabil	Amplasare	Lungime (metri)	Grad de dificultate
12.11.2013	Telegondolă	Voineasa	2257	medie
12.11.2013	Telegondolă variantă	Voineasa	410	medie
12.11.2013	Telegondolă N	Voineasa	363	dificilă
12.11.2013	Telegondolă variantă N	Voineasa	200	dificilă
12.11.2013	Telescaun	Voineasa	1232	ușoară
12.11.2013	Teleschi	Voineasa	730	ușoară
12.11.2013	Teleschi începători	Voineasa	350	ușoară

Sursa: Autoritatea Națională pentru Turism, <http://turism.gov.ro/informatii-publice>

5.1.5. Analiza circulației turistice

La nivelul anului 2013, numărul de înnopțări în structurile de cazare turistică din județul Vâlcea reprezenta 66,96% din numărul total de înnopțări în Regiunea Sud-Vest Oltenia. Din numărul total de turiști străini care au înnopțat în Regiunea Sud-Vest Oltenia (100.793 persoane), cca 12,16% s-au înregistrat în județul Vâlcea.

În perioada 2010-2013 se observă că numărul de turiști străini cazați în unitățile de cazare turistică s-a dublat. Numărul de înnopțări în structurile de cazare turistică a crescut în aceeași perioadă cu 25,30 % .

Tabelul nr.5.6 - Indicatorii principali ai activității turistice în Regiunea SV Oltenia și județul Vâlcea (2010-2014)

	2010		2011		2012		2013		2014	
	SV Oltenia	Vâlcea	SV Oltenia	Vâlcea	SV Oltenia	Vâlcea	SV Oltenia	Vâlcea	SV Oltenia	Vâlcea
Nr de locuri	16.410	10.719	18.274	11.526	19.947	12.540	18.446	11.158	18.815	11.141
Nr de locuri /zile în funcțiune	354.075	196.614	418.571	230.153	449.918	242.373	487.246	278.499	489.229	284.944
Nr de turiști cazați	337102	184264	426845	225997	454676	206963	460026	211053	-	228.212
<i>din care: străini</i>	16614	3201	27536	3585	46490	4993	44319	6609	-	-
Nr de înnopțări	1290263	960520	1486267	1046532	1565613	1052577	1567021	1049399		1024176
<i>din care: străini</i>	39981	9786	72269	7748	103224	10121	100793	12262		

Sursa: INS, Baza de date Tempo on-line (datele pentru perioada 2010-2013)

Buletin Statistic al județului Vâlcea, Decembrie 2014, Direcția Județeană de Statistică Vâlcea

Indicele de utilizare netă a capacității de cazare turistică în funcțiune, înregistrat în luna decembrie 2014, a fost de 16,6%, mai mic cu 3,2 puncte procentuale față de cel înregistrat la nivel național, iar față de decembrie 2013 mai mic cu 3,3 puncte procentuale⁸⁸.

5.2. Cultura

Cultura este un factor de dezvoltare durabilă, bazându-se pe elementele sale constitutive: diversitate lingvistică, cunoștințe teoretice și empirice, credințe, reprezentări despre lume, patrimoniu material și imaterial, creații artistice, literare, științifice, invenții etc⁸⁹.

Patrimoniul cultural al județului Vâlcea cuprinde patrimoniul cultural material – cel imobil (monumentele istorice) și cel mobil (în special bunurile culturale aflate în muzee și colecții) – și patrimoniul cultural imaterial.

⁸⁸ Buletin Statistic al județului Vâlcea, Decembrie 2014, Direcția Județeană de Statistică Vâlcea

⁸⁹ Strategia culturală a județului Vâlcea 2008-2013, pag.8

Patrimoniul cultural imobil⁹⁰

Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național Vâlcea face o împărțire a monumentelor istorice din județ în trei mari grupe: monumente și situri arheologice; monumente aparținând cultelor religioase; monumente civile.

În județul Vâlcea sunt înregistrate 96 de *monumente și situri arheologice* înscrise în „Lista monumentelor istorice din județul Vâlcea”, acoperind paleoliticul inferior, neoliticul, epoca bronzului, epoca fierului, cultura dacică și cultura romană, mai reprezentative fiind rezervațiile de la Ocnița (Buridava Dacică), Stolniceni (Buridava Romană), castrele romane de pe *Limes Alutanus* („Pons Aluti” – Ionești, „Castra Traiani” – Sâmbotin – Dăești, „Arutela” – Păușa – Călimănești, Castrul de la Rădăcinești – Berislăvești, Castrul de la Titești, „Pretorium” I și II – Racovița).

Monumentele aparținând cultelor religioase sunt reprezentate de :

- marile ansambluri monastice: Mănăstirea Hurezi (înscrisă în Lista Patrimoniului Cultural Mondial în 1993), Mănăstirea Cozia, Mănăstirea Bistrița, Mănăstirea Arnota, Mănăstirea Dintr-un Lemn, Mănăstirea Govora, Mănăstirea Turnu, Mănăstirea Surpatele și Mănăstirea Frăsinei;
- alte schituri și mănăstiri care au rămas în cult de-a lungul timpului: Schitul Ostrov, Mănăstirea Cornetu, Mănăstirea Dobrușa, Mănăstirea Stănișoara, Schitul Brădetu, Schitul Iezer, Schitul Pahomie și Schitul Pătrunsa;
- fostele ansambluri mănăstirești și schituri, actualmente biserici de mir sau având alte folosințe: Berislăvești, Fedeleșoiu, Lunca Stănești, Mamu, Fostul Schit Cetățuia, Comanca, Păpușa, Păr, „44 de izvoare” ș. a.;
- bisericile rurale de zid, ctitorii boierești, ale ierarhilor Bisericii Ortodoxe (egumeni, mitropoliți) sau ale comunităților locale;
- bisericile de lemn - ctitorii episcopale sau egumenești, dar în principal ale comunităților locale.

Monumentele civile, în număr de peste 70, sunt reprezentate de:

- cule, conace și case boierești;
- construcții reprezentând arhitectura tradițională a lemnului din ținuturile vâlcene, în mare măsură valorificate științific și expozițional în Muzeul Satului Vâlcean de la Bujoreni;
- construcții administrative și cu destinație economică (Primăria Râmnicului, Tribunalul Vâlcea, Judecătoria Râmnicu Vâlcea, Hotelul „Central” – Călimănești, Hotelul „Palace” – Băile Govora ș.a.);
- case (locuințe) datând de la sfârșitul secolului al XIX-lea și de la începutul secolului al XX-lea, semnificative pentru arealul vâlcean;
- gări (Lotru, Cornetu, Călimănești) și monumente tehnice (podul de cale ferată de la Proeni – Brezoi, tunelul Cornetu).

⁹⁰ Strategia culturală a județului Vâlcea 2008-2013, pag.14

Patrimoniul cultural mobil

Patrimoniul cultural mobil al județului include bunurile culturale mobile de valoare deosebită și excepțională, aflate în muzee. În cadrul Muzeului Județean "Aurelian Sacerdoteanu" Vâlcea există un patrimoniu cultural mobil bogat și divers, cu peste 68.000 de obiecte, din care 23 sunt clasate la categoria Tezaur; Memorialul "Nicolae Bălcescu" are un patrimoniu cultural mobil cu 8.141 de obiecte.

Patrimoniul cultural imaterial

Patrimoniul cultural imaterial vâlcean⁹¹ este bogat și diversificat: meșteșuguri populare, interpreți de folclor, un bogat repertoriu coregrafic, toate susținute de exponenții lor. În județul Vâlcea activează peste 50 de meșteri populari care-și câștigă venitul familiei din practicarea meșteșugului sau și-l completează.

Genurile artistice foarte bine reprezentate sunt:

- a) ceramica în centrele:
  - Horezu, în care olăritul se practică în familii precum: Fam. Mischiu, Fam. Iorga, Fam. Bâscu, Fam. Giubega, Fam. Țambrea, Fam. Paloși, Fam. Pietraru;
  - Vlădești: Fam. Eugen și Violeta Pătru;
  - Lungești: Mihai Dogaru
- b) arta țesutului
  - în război orizontal cu cele mai active centre: Bărbătești, Pietrari, Stoenști (cu fire din borangic produs în casă);
  - țesutul în război vertical este activ în: Măldărești, Frâncești, Costești, Copăceni, Vaideeni.
- c) arta cusutului a cunoscut o stagnare după 1989, dar prin proiectele derulate de C.J.C.P.C.T. Vâlcea s-a revigorat. Centrele mai active sunt: Mihăești, Pietrari, Stoenști, Costești, Copăceni.
- d) arta prelucrării lemnului este reprezentată în prezent de meșteri din: Băbeni (Valea Mare), Horezu (Romani), Râmnicu Vâlcea. De subliniat că există încă meșteri dulgheri, sitari, dogari etc. care s-au reactivat în ultimii ani prin nevoia de a-și reface gospodăriile de la țară după trecerea în statutul de șomer sau pensionar.
- e) prelucrarea pielii s-a reactivat în Vaideeni, Râmnicu Vâlcea;
- f) pictura pe lemn și sticlă cunoaște o revigorare după 1989 prin proiectele derulate de C.J.C.P.C.T. în domeniul artelor vizuale cu temă religioasă, iar prin proiectul "Monahism și artă" s-au refăcut atelierele de pictură ale așezămintelor monahale de la: Bistrița, Dintr-un Lemn, Arnota, Govora, Cozia, Iezer, Jgheaburi.

⁹¹ Informații primite de la Centrul Județean Pentru Promovarea și Conservarea Culturii Tradiționale Vâlcea (CJCPCT)

Activități culturale

În ceea ce privește activitățile culturale desfășurate în cadrul institutelor culturale și de divertisment, datele legate de evoluția numărului de unități și de participanți din perioada 2007-2013 arată o descreștere a inițiativelor culturale și a gradului de participare atât în județul Vâlcea, cât și la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia.

Tabelul nr.5.7 - Indicatori ai activității culturale în Regiunea Sud-Vest Oltenia și județul Vâlcea

	UM	2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013	
		SVO	VL	SVO	VL	SVO	VL	SVO	VL	SVO	VL	SVO	VL	SVO	VL
Biblioteci	Nr.	1403	272	1408	278	1367	265	1352	256	1322	270	1265	250	1275	249
Instituții de spectacole	Nr.	12	3	12	3	12	3	13	3	13	3	13	3	18	5
Spectacole și concerte	Nr.	1264	370	1275	318	1531	496	1472	592	1627	628	1928	949	2135	1013
Spectatori	Nr.	557	470	552	597	1790	757	2313	852	3413	867	5012	680	1013	808
		580	000	423	85	650	85	700	94	130	19	220	56	639	45
Cinematografe	Nr.	5	2	6	3	6	3	5	2	6	3	6	3	6	1
Locuri în săli	Nr.	2172	870	2523	1221	2523	1221	2190	888	2207	1022	1536	352	1621	174
Spectatori	Nr.	68	1	51	8	38	12	88	20	104	27	109	24	246	34
Muzee	Nr.	70	18	70	18	70	19	69	19	73	19	61	18	78	20
Vizitatori	Nr.	3205	1107	2244	1018	1610	3598	9239	3761	8454	355	8402	376	8662	405
		232	222	232	017	988	81	64	96	60	150	24	293	55	767
Angajați	Nr.									467	141	456	141	397	132

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În perioada 2007-2013 se observă o scădere a numărului de biblioteci la nivelul județului Vâlcea, cu 8,45%. Din total număr biblioteci înregistrate la nivelul anului 2013 (249 unități), 23,69% sunt în mediul urban și 76,31% sunt în mediu rural. Ponderea cea mai ridicată este deținută de Municipiul Râmnicu Vâlcea 11,24% din total biblioteci. Județul Vâlcea deține o pondere de 15,52% din total număr de biblioteci la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia.

Numărul de volume existente în biblioteci a fost la nivelul anului 2013 de 17.0481.988 unități, din care au fost împrumutate 1.063.688 la un număr de 91.815 cititori activi. Numărul de angajați din biblioteci era la nivelul anului 2013 de 151 persoane.

Tabelul nr.5.8 - Număr biblioteci pe categorii (2007-2013)

Categoriile de biblioteci	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	272	278	265	256	270	250	249
Specializate	:	2	1	2	2	2	2
Școlare	186	190	179	175	188	170	169
Publice	86	86	85	79	80	78	78
Județene	1	1	1	1	1	1	1
Municipale și orașănești	10	10	10	9	9	9	9
Comunale	75	75	74	69	70	68	68

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Artele spectacolului includ spectacolele de teatru (dramatic și de păpuși, numit și de animație), spectacolele muzicale (operă, operetă, estradă, revistă, simfonice, pop, music hall), spectacole coreografice și spectacole folclorice (muzică, dans, teatru) organizate la nivelul județului.

Instituțiile în cadrul cărora sunt organizate artele spectacolului sunt: Teatrul „Anton Pann”, Teatrul Municipal „Ariel”, Filarmonica „Ion Dumitrescu”, Orchestra populară profesionistă „Rapsodia vâlceană”.

Cinematografia este reprezentată de un singur cinematograf, care în anul 2013, a înregistra un număr de 34 spectatori. Cinematograful aflat în sediul River Plaza Mall are două săli dotate cu tehnologii și echipamente de ultimă generație, cu un design modern și confortabil, care pot găzdui 200 de persoane⁹².

Serviciile audiovizuale cuprind posturile de radio, posturile de televiziune, rețele de cablu pentru difuzarea programelor TV, difuzorii prin satelit pentru programele de radio și pentru programele TV. În Râmnicu Vâlcea există trei posturi private locale de radioteleviziune - TV Etalon, VTV Vâlcea și Vâlcea 1 TV, precum și două posturi de radio locale cu capital privat – Radio Vâlcea 1 și Radio Metronom Râmnicu Vâlcea.

Cultura scrisă este reprezentată de cărți, reviste, ziare, alte genuri de publicații. Printre editurile existente la nivelul județului se numără “Patrimoniul” (înființată în anul 1998), “Ateneul Meșterul Manole”, „Conphys”, „Almarom”, „Fortuna”, „Offsetcolor”, „Antim Ivireanul”, „Buna-Vestire” și „Adrianso”. În județ există șapte cotidiane (din care două sunt regionale, apărând în cele cinci județe ale Regiunii 4 Sud-Vest Oltenia), opt săptămânale, două bisăptămânale, trei săptămânale de mica și marea publicitate, la care se adaugă trei reviste culturale (una lunară și două trimestriale) și două reviste științifice⁹³. În ceea ce privește periodicele religioase menționăm revista anuală de teologie și cultură „Lumina Lumii”, editată de către Fundația Culturală „Sfântul Antim Ivireanul” Râmnicu Vâlcea, cu concursul Episcopiei Râmnicului, al Bibliotecii Județene „Antim Ivireanul” Vâlcea și al Editurii „Buna-Vestire” Râmnicu-Vâlcea și revista de teologie „Renașterea”, publicație trimestrială de spiritualitate creștină, editată de către Episcopia Râmnicului.

Revista Buridava este editată de Muzeul Județean "Aurelian Sacerdoțeanu" Vâlcea și cuprinde studii/articole de arheologie, istorie, etnografie, artă, muzeologie, recenzii, numismatică precum și cercetări complementare făcute prin metodele științelor naturale sau tehnice. Revista are frecvența de apariție anuală.

Cu sprijinul Consiliului Județean Vâlcea și sub coordonarea unor intelectuali vâlceni, s-au editat Enciclopedia județului Vâlcea (2010) și Enciclopedia orașelor din Vâlcea (2013). În prezent se lucrează la Enciclopedia localităților rurale din Vâlcea.

C.J.C.P.C.T. a editat lucrări de referință care sintetizează cultura vâlceană “in integrum” anii 1968-2013. Volumul apărut la Editura Patrimoniul în anul 2013 se intitulează “Cultura tradițională din Vâlcea 1968-2013 o istorie concentrată și ilustrată” de Gh. Deaconu și Elena Stoica. Acest volum

⁹² <http://www.riverplaza.ro/cinema.php>

⁹³ Strategia culturală a județului Vâlcea 2008-2013, pag.56

se adaugă celorlalte două volume: “Patrimoniul documentar al Culturii Tradițională din Vâlcea” (1968-2008), vol. I, 2008 și vol. al II-lea (2010) de Gh. Deaconu editate tot de Editura Patrimoniul.

Menționăm revista “FORUM” a Forumului Cultural al Râmnicului și “Povestea vorbei” editate de intelectuali vâlceni, cu apariție trimestrială.

Așezămintele culturale se referă la instituțiile de cultură din județul Vâlcea: case de cultură, universități populare, școli populare de arte și meserii, cămine culturale, centre de cultură, formații artistice și ansambluri profesionale, centre zonale pentru educația adulților, centre județene pentru conservarea și promovarea culturii tradiționale. Dintre acestea amintim: Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale (CJCPCT) Vâlcea, cu sediul în Râmnicu Vâlcea, Școala Populară de Arte și Meserii (SPAM) Râmnicu Vâlcea, 9 case de cultură (1 în comuna Slătioara, 1 în municipiul Drăgășani, 7 în orașele Băbeni, Bălcești, Băile Govora, Brezoi, Călimănești, Horezu și Ocele Mari; la care se adaugă Casa de Cultură a Sindicatelor din Râmnicu Vâlcea, 129 de cămine culturale în mediul rural⁹⁴.

Artele vizuale includ operele de sculptură, pictură, gravură, litografie, artă monumentală, scenografie, tapiserie, ceramică, plastica sticlei și a metalului, desene, design, alte opere de artă aplicată, opere fotografice, precum și orice opere exprimate printr-un procedeu analog fotografiei.

La nivelul județului artele vizuale se manifestă în cadrul galeriilor de artă și spațiilor expoziționale, cum sunt: Galeria ARTEX, Galeria „AlterNATIVE” (spațiu expozițional al Casei Șimian), Galeria de Artă „Constantin Iliescu”, Galeria de Artă Sofianu (în cadrul căreia sunt expuse opere de artă, picturi și sculpturi ale celor mai renumiți artiști din România)⁹⁵.

5.3. Activități sportive

Conform datelor statistice ale Institutului Național de Statistică, în județul Vâlcea funcționează 156 secții sportive, pe ramuri de sport aparținând cluburilor sportive, în cadrul cărora sunt înscrși 4.892 sportivi legitimați (anul 2013).

Tot în același an erau înregistrați 89 de antrenori, 105 instructori sportivi și 193 arbitri sportivi.

Analizând evoluția numărului de sportivi în perioada 2007-2013 se observă o creștere semnificativă în anul 2008 (5.745 sportivi legitimați), față de anul 2007 (1.944 sportivi). În anii următori s-a înregistrat o scădere cu cca 300 sportivi.

În județul Vâlcea se organizează periodic programe sportive⁹⁶ cum ar fi: competiții sportive naționale (șah, karate, bridge – Cupa „Hurezi” în Horezu și Cupa „Olteniei” în Olănești etc), acțiuni de pregătire ale loturilor naționale/olimpice (handbal, volei).

⁹⁴ Strategia culturală a județului Vâlcea 2008-2013, pag.45

⁹⁵ <http://www.hotelsofianu.ro/ro/galerie-de-arta.html>

⁹⁶ Conform datelor disponibile pe site-ul Ministerului Tineretului și Sportului

CAPITOLUL VI. AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ

6.1. Agricultura

Județul Vâlcea are o economie cu profil industrial – agrar. Relieful județului permite dezvoltarea tuturor culturilor agricole, cu particularități în funcție de zonă.

Activitatea economică, în cele mai multe dintre localitățile rurale, este axată pe practicarea agriculturii. Doar în cazul localităților dezvoltate, aflate în zona de extindere a orașelor importante, pot fi identificate activități economice nonagricole sistematice. În lipsa unor activități antreprenoriale viabile, care să antreneze comunitatea și să ofere oportunități lucrative pentru locuitori, cele mai multe dintre localitățile rurale nu reușesc să depășească stadiul de subdezvoltare în care se află.

După momentul aderării României la UE, procesul de restructurare și apropiere de agricultură se produce lent, fără consecințe vizibile în ceea ce privește compatibilizarea structurală și funcțională a sistemului agroalimentar. Pe lângă gradul insuficient de adaptare a politicilor agricole comune în agricultura românească, datorate capacității reduse de absorbție atât a politicilor, privite din punct de vedere al creșterii compatibilității structurale și funcționale, cât și din punct de vedere financiar (absorbția fondurilor pentru dezvoltarea rurală), mai trebuie adăugată și adaptabilitatea încă inadecvată a ofertei românești pe piața europeană.

Având în vedere și potențialul ecologic al terenului arabil din România (pentru cereale) de numai 39% față de 83% în UE, avem dimensiunea exactă a deficitului de compatibilitate al agriculturii românești față de țările UE.

Fondul funciar

Județul Vâlcea are o suprafață totală de 576.477 hectare (2013), fiind al doilea județ ca mărime din Regiunea Sud-Vest Oltenia. Ponderea județului Vâlcea în suprafața totală a Regiunii Sud-Vest Oltenia este de 20%, pe primul loc situându-se județul Dolj cu 25%, urmat de județele Olt și Gorj cu 19%, și județul Mehedinți cu 17%.

Dacă analizăm intervalul 2007–2013 din prisma fondului funciar, putem afirma că suprafața fondului înregistrată în 2007 s-a păstrat și în anul 2013, la 576.477 de hectare, însă terenurile aflate în proprietate privată au scăzut cu 10,58% (45.024 ha) în anul 2013 față de anul 2007.

Ponderea terenurilor agricole în totalul fondului funciar a înregistrat în anul 2013 o scădere de 0,51% comparativ cu anul 2007, scăderea în valori absolute fiind de 2.933 hectare. Această suprafață a fost transferată în categoria terenurilor neagricole, în special a pădurilor și vegetației forestiere, care a înregistrat o creștere de 1% a suprafeței ocupate în ultimii 7 ani.

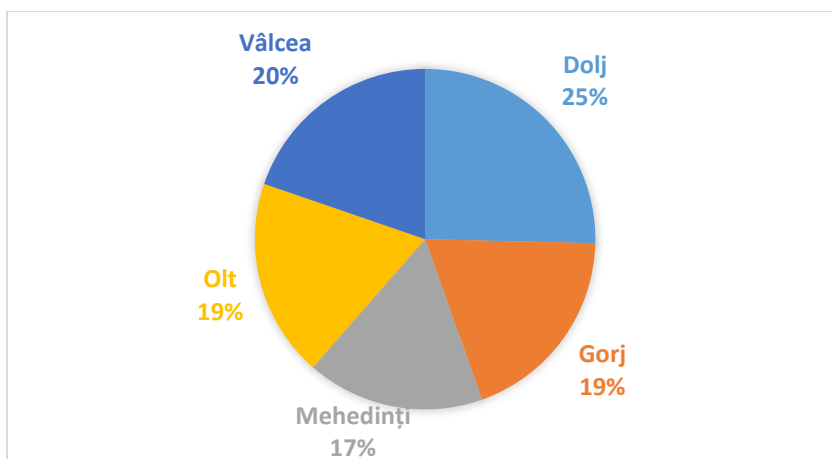

Fig.6.1 - Suprafața fondului funciar la nivelul regiunii de dezvoltare Sud-Vest Oltenia (2013)

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Suprafața agricolă a județului Vâlcea este de 242.856 hectare: 44% pășuni, 36% suprafață arabilă, 13% fânețe, 5% livezi și pepiniere pomicole, 2% vii și pepiniere viticole.

Extinderea pășunilor din zonele montane, deluroase și subcarpatice ale județului, a favorizat activitățile de creștere a ovinelor și caprinelor, plasând zootehnia județului Vâlcea pe primul loc în Regiunea Sud-Vest Oltenia.

Analizând modul de utilizare al terenurilor, se remarcă faptul că destinația suprafețelor a rămas aproape neschimbată.

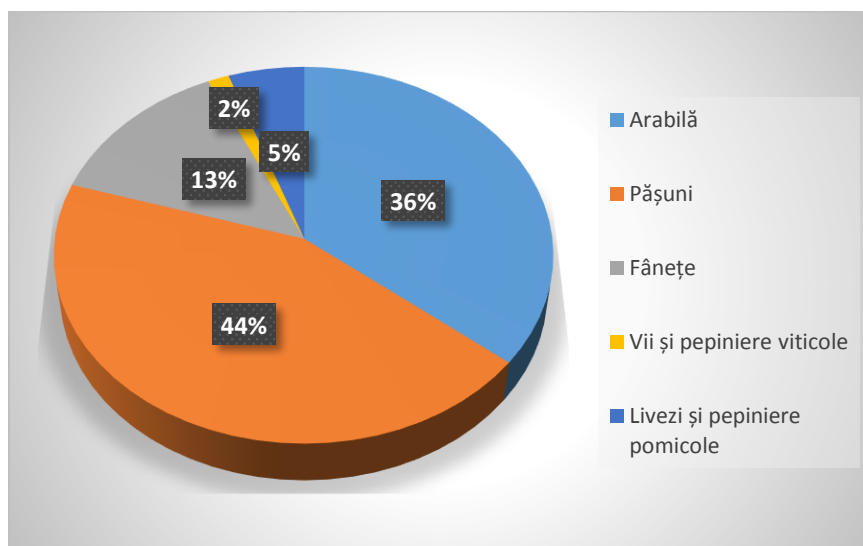

Fig.6.2 - Modul de utilizare a terenurilor agricole (2013)

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Tabelul nr. 6.1 - Modul de utilizare al terenurilor

- hectare-

Modul de folosință pentru suprafața agricolă	Anii						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	576.477	576.477	576.477	576.477	576.477	576.477	576.477
Agricolă, din care:	245.789	245.789	245.729	245.680	245.202	242.860	242.856
Arabilă	87.915	87.915	87.873	87.836	81.595	86.857	86.870
Pășuni	109.389	109.602	109.593	109.581	106.646	106.894	106.894
Fânețe	31.509	31.543	31.538	31.538	40.287	32.531	32.531
Vii și pepiniere viticole	3.856	3.761	3.761	3.761	3.716	3.638	3.622
Livezi și pepiniere pomicole	13.120	12.968	12.964	12.964	12.958	12.940	12.939
Terenuri neagricole total, din care:	:	:	:	330.797	331.275	333.617	333.621
Păduri, vegetație forestieră	:	:	:	290.880	302.787	293.915	293.915
Ocupată cu ape, bălți	:	:	:	12.544	637	12.497	12.497
Ocupată cu construcții	:	:	:	11.825	11.776	11.646	11.650
Căi de comunicații și căi ferate	:	:	:	6.877	6.877	6.857	6.857
Terenuri degradate și neproductive	:	:	:	8.671	9.198	8.702	8.702

: date lipsă

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Baza tehnico-materială din agricultură

Parcul de tractoare și mașini agricole din cadrul județului Vâlcea a avut o evoluție fluctuantă, însă în 2013 se înregistrează o ușoară creștere, în ceea ce privește tractoarele, semănătorile mecanice, combinele pentru recoltat cereale, presele pentru balotat.

Tabelul nr.6.2 - Parcul de tractoare și mașini agricole principale din agricultură la nivelul județului Vâlcea (2007-2013)

-număr-

Categoriile de tractoare și mașini agricole	Anii						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Tractoare agricole fizice	2003	1981	2786	2971	3044	2844	3842
Pluguri pentru tractor	1741	1739	2175	2127	2217	2653	2393
Cultivatoare mecanice	102	102	113	105	120	72	30
Semănători mecanice	577	577	701	705	716	733	775
Mașini de stropit/ prăfuit cu tracțiune mecanică	15	15	83	55	55	43	35
Combine autopropulsate pentru recoltat cereale	191	176	373	358	397	160	265
Combine autopropulsate pentru recoltat furaje	3	3	4	3	3	2	2
Combine și mașini pentru recoltat cartofi	:	:	1	1	1	1	1
Prese pentru balotat paie și fan	5	5	14	26	52	32	37
Vindrovere pentru furaje	2	2	9	7	8	1	2

: date lipsă

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Suprafața și producția agricolă vegetală

Ponderea principalelor culturi agricole la nivelul județului Vâlcea este următoarea: 61% porumb, urmat de 13% grâu și secară, 9% cartofi, 8% furaje verzi, 6% legume.

Investițiile din domeniul agricol au determinat o creștere anuală semnificativă a exploatării terenurilor agricole, în anul 2013 doar 1.491 hectare de teren arabil aflându-se în repaus, cu 76,45% mai puțin decât în anul 2007, 98,12% dintre acestea aparținând unor exploatații agricole individuale.

Producția agricolă este în mare parte concentrată asupra culturii cerealelor, care dețin aproape 25% din producția vegetală totală (date la nivelul anului 2012), furaje (23%), restul fiind împărțit între fructe (17%), legume (16%), rădăcinoase-cartofi (13%), struguri (6%).

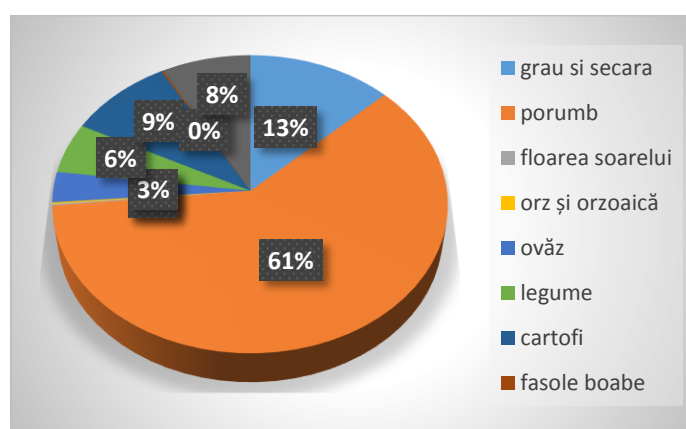

Fig.6.3 - Principalele culturi agricole la nivelul județului Vâlcea (2012)

Sursa: Anuarul Statistic al județului Vâlcea, 2013

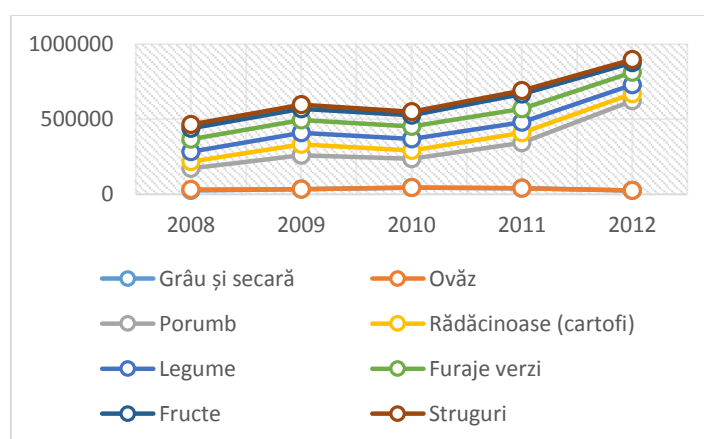

Fig.6.4 - Evoluția în producția de cereale, plante oleaginoase, legume, furaje, fructe în perioada 2008-2012, în Județul Vâlcea (tone)

Sursa: Anuarul Statistic al județului Vâlcea, 2013

Următoarele culturi au înregistrat scăderi importante în 2012 față de 2011: grâu și secară -7,86%; fructe -35,38%; rădăcinoase -29,49%; struguri -16%; legume -14,54%.

Tabelul nr. 6.3 - Producția agricolă pe principalele culturi (2008-2012) (tone)

Producția agricolă vegetală	2008	2009	2010	2011	2012
Cereale pentru boabe, din care:	172.348	266.499	242.598	348.487	91.786
<i>Grâu și secară</i>	25.653	32.818	43.757	40.434	25.317
<i>Orz și orzoaică</i>	544	939	873	112	301
<i>Ovăz</i>	5296	5002	4581	4825	5189
<i>Porumb</i>	140.852	227.198	191.268	301.153	596.656
Leguminoase pentru boabe	215	158	165	172	187
Plante industriale (floarea soarelui)	234	66	175	120	121
Rădăcinoase (cartofi, rădăcinoase furajere)	45.871	73.683	55.118	67.825	47.818
Legume	65.888	76.249	77.125	70.091	59.897
Furaje verzi (lucernă, trifoi, etc)	83.712	86.770	84.707	88.614	83.122
Fructe	72.246	74.451	74.747	98.395	63.580
Struguri	25.591	26.957	22.302	24.588	20.645

Sursa: Anuarul Statistic al județului Vâlcea, 2013

În ultimii șapte ani, s-au făcut investiții în cultura legumelor; suprafața de teren ocupată de sere și solare cu legume a crescut în 2013 cu 92% comparativ cu anul 2007, iar terenurile extravilane destinate culturilor de legume s-au extins cu 22,88%.

Tabelul nr.6.4 - Suprafață legume câmp vs sere vs grădini (2007-2013)

Principalele culturi	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Legume cultivate în câmp	1.857	2.428	2.563	2.369	2.318	2.363	2.408
Legume în solarii și sere	1	:	4	4	4	6	13
Legume proaspete din grădinile familiale	2.463	2.791	2.786	2.814	2.015	1.930	1.868
Suprafața serelor	:	:	:	:	1	1	1

-hectare -

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Producția agricolă vegetală a județului Vâlcea a avut o evoluție fluctuantă în perioada 2007–2013, evoluție ce poate fi explicată prin variabilitatea mare a condițiilor climatice, prezența redusă a sistemelor de irigație, cât și prin modalitatea și cantitatea îngrășămintelor utilizate de către agricultori. Comparativ cu anul anterior, în anul 2013 se înregistrează o creștere a producției agricole vegetale pe toate categoriile principale de culturi, excepție făcând furajele: cereale (66,48%), plante uleioase (42,65%), cartofi (11,40%), legume (8,18%).

Din totalul suprafeței cultivate a județului Vâlcea, un procent de 96,21% îl reprezintă exploatațiunile agricole individuale care înregistrează, în perioada 2007-2013, o scădere cu 10,65%.

Tabelul nr.6.5 - Suprafața cultivată cu principalele culturi 2007-2013

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Total, din care:	78.356	67.788	71.337	68.746	77.566	74.561	71.612
Exploatații agricole individuale	77.123	66.574	70.306	66.052	75.626	72.290	68.903

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Zestrea viticolă a județului Vâlcea încadrează județul în categoria zonelor cu cele mai mari podgorii și suprafețe viticole din România. Podgoria Drăgășani a devenit una din cele mai renumite podgorii la nivel național. Aici sunt cultivate peste 60 de soiuri locale, autohtone și străine. Cu o suprafață de 16.000 ha, podgoria Drăgășani include și podgoria Sâmburești.

Activitatea viticolă, care în trecut era realizată de o singură mare întreprindere, s-a divizat în prezent între producătorii individuali și mai multe case de vinuri. Condițiile climatice și relieful prielnic au favorizat extinderea constantă a suprafețelor viticole în perioada 2007–2013, ajungând ca în anul 2013 viile să ocupe 4.684 hectare de teren.

Tabelul nr.6.6 - Suprafața viilor pe rod în intervalul 2007-2013

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Total suprafață (hectare)	3.819	3.929	4.024	4.297	4.345	4.544	4.684

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo on-line

Analizând producția viticolă, se observă preferința viticultorilor de a cultiva struguri de vin în detrimentul oferirii spre consum a strugurilor de masă ca produs final. Astfel, pentru perioada 2007-2013, producția de struguri de vin a cunoscut o creștere ușoară dar continuă, suprafețele ocupate de viile destinate acestui scop extinzându-se în anul 2013 cu 18,83% comparativ cu 2007, luat ca an de referință.

Tabelul nr.6.7 - Suprafața viilor pe rod struguri de masă vs struguri de vin în intervalul 2007-2013

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Struguri de masă	138	176	226	159	158	139	149
Struguri de vin	3.681	3.788	3.850	4.138	4.187	4.405	4.535

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo on-line

În trend cu producția agricolă vegetală se află și producția de struguri care, în anul 2013 a înregistrat cea mai mare producție din ultimii ani, când s-au recoltat 29.748 tone de struguri.

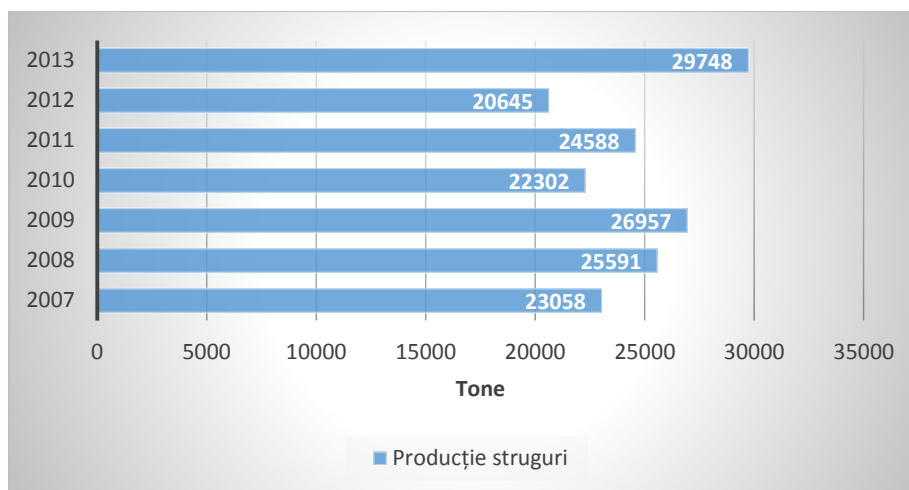

Fig.6.5 - Evoluția producției de struguri în județul Vâlcea (2007 – 2013)

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Zonele deluroase sunt favorabile pomiculturii; pomicultura este specifică zonei metropolitane Râmnicu-Vâlcea, culturile de măr, păr, prun, cireș regăsindu-se în Băbeni, Frâncești, Păușești, Tomșani, Pietrari, Bărbătești, Costești și în depresiunea Horezu. În anul 2010, s-au înregistrat cei mai mulți pomi fructiferi din perioada 2007-2013 ani din județul Vâlcea (13.549.223 pomi), ponderea cea mai mare revenind livezilor de pruni (74,58%). În anul 2013, numărul pomilor fructiferi a scăzut cu 55,58% comparativ cu 2007.

Tabelul nr.6.8 - Număr total pomi fructiferi/categorii în județul Vâlcea (2007 – 2013)

Categorii de pomi fructiferi	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	4.724.499	4.643.389	4.747.974	13.549.223	6.370.678	6.104.680	6.018.297
Pruni	3.298.037	3.257.830	3.249.836	11.979.863	4.826.642	4.586.419	4.488.974
Meri	862.334	852.379	958.880	1.018.342	1.035.911	1.009.357	1.018.508
Peri	185.360	178.007	182.400	184.248	151.916	152.798	152.914
Piersici	13.091	12.820	13.830	13.685	10.323	10.500	10.601
Nectarini	167	185	530	607	210	460	501
Cireși și vișini	135.062	128.712	128.382	141.158	134.010	133.824	135.672
Caiși și zarzări	69.902	67.895	67.134	64.899	63.962	64.066	64.201
Nuci	113.708	115.726	116.220	115.690	115.609	115.776	115.358
Alți pomi	46.838	29.835	30.762	30.731	32.095	31.480	31.568

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo on-line

La nivelul anului 2013, județul Vâlcea are o suprafață de 11.738 hectare amenajări pentru irigații, reprezentând 1,95% din suprafața totală amenajată a Regiunii de dezvoltare Sud-Vest Oltenia. În perioada 2008-2013, la nivelul județului suprafața a fost aceeași, neexistând amenajări noi.

Fenomenele de eroziune în adâncime sunt frecvente în județ, datorită excesului de umiditate specific reliefului, fiind necesare lucrări de desecare prin colectarea, transportul și evacuarea în

emisari a apei în exces. În anul 2013, suprafața terenurilor amenajate prin lucrări de desecare reprezenta în valori absolute 13.031 hectare, cu pondere semnificativă a suprafeței agricole amenajate, 99,94%.

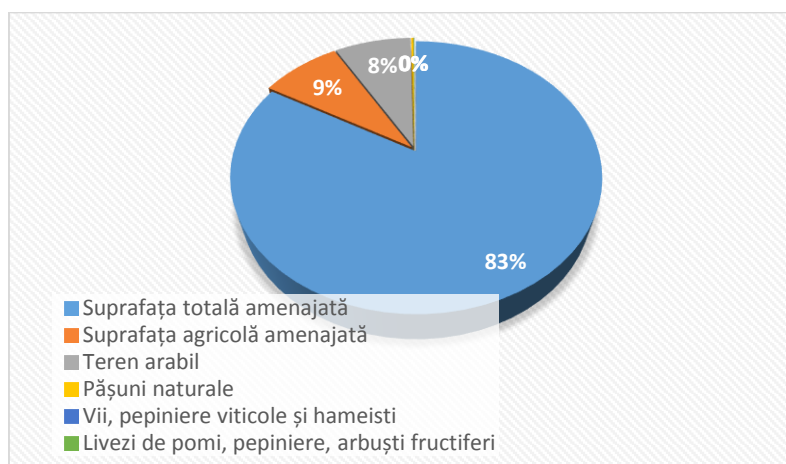

Fig.6.6 - Ponderea suprafețelor pe categorii de folosire lucrări de desecare (2013)

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo on-line

În privința fertilizării terenurilor, se observă o diminuare importantă a utilizării îngrășămintelor chimice în favoarea celor naturale, creându-se premisele practicării unei agriculturi ecologice; în perioada 2007-2013 se remarcă o creștere cu 10% a cantității de îngrășămintele naturale.

Tabelul nr.6.9 - Îngrășămintele chimice și naturale folosite în 2013 în județul Vâlcea, comparativ cu Regiunea SV Oltenia

	Sud-Vest Oltenia		Județul Vâlcea	
	tone	%	Tone	%
îngrășămintele chimice (t), din care:	65.748	8,19	5559	1,39
<i>Azotoase</i>	53.545	81,45	5295	78,27
<i>Fosfatice</i>	11.482	17,46	157	20,22
<i>Potasice</i>	721	1,09	107	1,50
îngrășămintele naturale	737.194	91,81	394.169	98,61
Total <i>îngrășămintele</i> (t)	802.942	100,00	399.728	100,00
Suprafața agricolă (ha)	1.795.934	-----	242.856	-----
<i>îngrășămintele</i> / suprafață (q/ha)	4,47	-----	16,45	-----

Sursa: Institutul Național de Statistică

În județul Vâlcea, ponderea îngrășămintelor chimice utilizate reprezintă 1,39%, sub media Regiunii de dezvoltare Sud-Vest Oltenia (8,19%). Preponderent, se folosesc îngrășămintele chimice pe baza de azot 78,27%. Din totalul îngrășămintelor utilizate, 98,61% sunt îngrășămintele naturale și doar 1,39% sunt îngrășămintele chimice. Per total, incidența îngrășămintelor folosite raportat la suprafața agricolă este mare, depășind media pe regiune.

Județul Vâlcea este, din punct de vedere agricol, prielnic tuturor activităților agricole, inclusiv zootehniei. Există localități consacrate în anumite ramuri agricole, precum: Bunești pentru cultura

căpșunilor, Dănicei – cultura cireșilor, Ionești – cultura merilor, Tomșani – apicultură, Vaideeni – pășuni, Drăgășani – viticultură.

Efectivele și producția agricolă animală

În ceea ce privește creșterea animalelor, în perioada 2007-2013 au fost înregistrate creșteri ale efectivului de păsări cu 8,52%, ale familiilor de albine cu 95,25%, ovine cu 18,51%, dar și scăderi ale efectivelor de bovine cu -42,52% și cabaline -50,85%.

La nivelul județului, producția agricolă animală (în 2013 comparativ cu 2007) este în creștere la miere de albine (100,97%), și în scădere la carne cu -22,13%, lapte cu -13,5%, lână cu -5,55%, ouă -0,66%.

Tabelul nr.6.10 - Efectivul de animale pe categorii de animale în Județul Vâlcea

Categorii de animale	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	-nr.capete -
								2007/2013 %
Bovine	84415	81361	64166	49451	49176	48010	48519	-42,52%
Porcine	185255	183130	168022	118957	120374	120758	116879	-36,91
Ovine	89769	110997	107846	98966	102293	104845	106389	+18,51%
Caprine	18913	21583	19173	21059	22642	22508	21711	+14,79%
Cabaline	15494	22608	25830	8924	8515	7940	7615	-50,85%
Păsări	1778720	1724957	1697828	1881659	1836264	1851252	1930223	+8,52%
Familii de albine	38158	38518	74009	56217	73876	77923	74504	+95,25%

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Tabelul nr.6.11 - Producția agricolă animală în Județul Vâlcea (2008-2013)

Producția agricolă	U.M.	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2008/2013 %
Carne	Tone	25,3	21,9	18,9	17,4	19,7	;	-22,13
Lapte	Mii hl	1174	951	759	863	916	1015	-13,5%
Lână	Tone	252	255	237	266	280	238	-5,55%
Ouă	Mil buc	150	148	160	165	160	149	-0,66%
Miere de albine	Tone	720	1382	891	1426	1270	1447	100,97%

Sursa: Anuarul Statistic al județului Vâlcea, 2013
Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo on-line

Județul Vâlcea s-a clasat în anul 2013 pe locul II pe țară la producția de miere extrasă, cu o pondere de 5,4% în totalul producției pe țară.

Cât privește contribuția la producția agricolă animală a Regiunii de dezvoltare Sud-Vest Oltenia, județul Vâlcea contribuie cu 20,95% la producția de lapte, cu 16,03% la producția de lână, cu 18,67% la producția de ouă și cu 32,22% la producția de miere de albine.

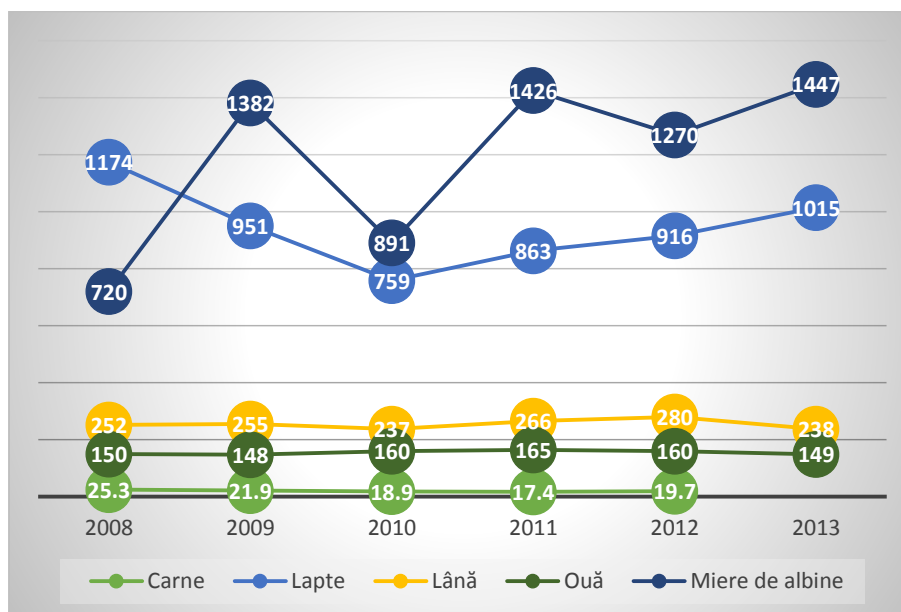

Fig. 6.7 - Evoluția producției agricole animale în Județul Vâlcea (2008-2013)
Sursa: Anuarul Statistic al județului Vâlcea, 2013

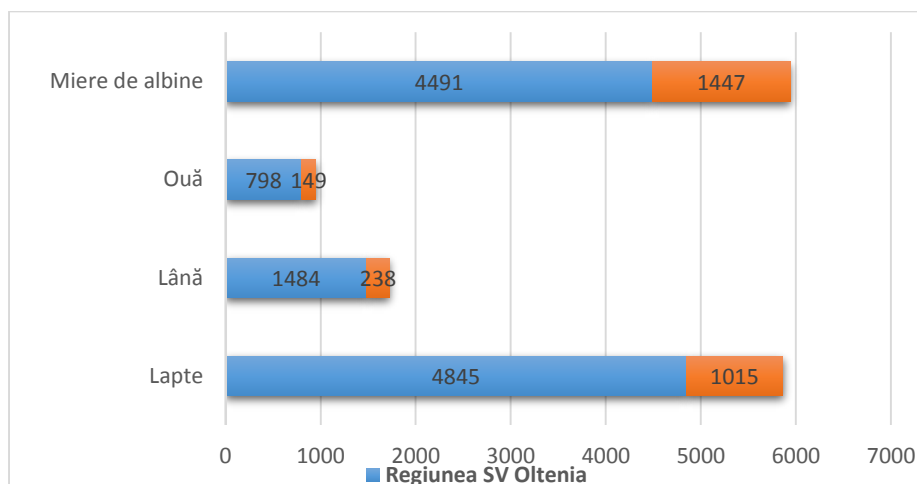

Fig.6.8 - Producția agricolă animală a Regiunii SV Oltenia și a județului Vâlcea (2013)
Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo on-line

Depozite de produse agricole

În județul Vâlcea, sunt autorizați pentru depozitarea produselor agricole un număr de 22 de operatori economici, cu o capacitate de depozitare a spațiilor de 66.510 tone, din care 16.410 tone sunt în silozuri și 50.100 tone în magazii⁹⁷.

Exploatare și amenajări piscicole

În județ sunt înregistrate 6 unități de acvacultură licențiate, amplasate în următoarele localități: Drăgoești (Amenajare piscicolă crescătoare), Malaia (păstrăvărie/crescătoare), Slătioara (crescătoare), Budești, sat Ruda (crescătoare), Câineni, sat Câinenii Mici (păstrăvărie-pepinieră), Brezoi, Valea lui Stan (pepinieră), Costești (păstrăvărie).

Indicii producției agricole

Valoarea producției ramurii agricole în anul 2013, în județul Vâlcea (1.466.723 mii lei) reprezintă 1,87% din valoarea totală la nivel național (78.464.416 mii lei) și 16,77% din valoarea producției agricole a Regiunii Sud-Vest Oltenia (8.746.244 mii lei).

Evoluția valorii producției agricole în perioada 2007-2013 indică o creștere a valorii totale cu 53,69%, datorată creșterii ramurii vegetale (47,38%) și ramurii animale (65,82%). În schimb, a scăzut producția serviciilor agricole cu 75%.

Tabelul nr.6.12 - Valoarea producției ramurii agricole pe sectoare (2007-2013)

- mii lei-

Ramuri agricole	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Total Județ	954.318	1.122.598	1.154.412	1.080.481	1.493.572	1.075.151	1.466.723
Vegetală	591.688	743.388	747.879	783.550	1.111.127	644.195	872.022
Animală	357.918	378.178	405.628	295.804	381.880	429.135	593.524
Servicii agricole	4.712	1.032	905	1.127	565	1.821	1.177

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo on-line

Indicii producției agricole indică la nivelul anului 2013 o creștere cu 53,47% comparativ cu anul 2007. Procentul cel mai ridicat al indicilor producției agricole, înregistrat în anul 2013, este deținut de ramura vegetală cu 138,3%, urmată de ramura animală cu 135,2%.⁹⁸

⁹⁷ www.madr.ro

⁹⁸ Indicii producției ramurii agricole pe sectoare, INS, Tempo on-line

6.2. Dezvoltarea rurală

Dezvoltarea și amenajarea rurală presupune realizarea unui echilibru între cerința de conservare a spațiului rural economic, ecologic și social-cultural al județului pe de o parte, și tendința de modernizare a vieții rurale, pe de altă parte. În același timp, dezvoltarea și amenajarea rurală se află la confluența dintre tendința de expansiune a urbanului, a dezvoltării agresive a industriei pe seama spațiului rural și cerința de a menține, pe cât este posibil, ruralul la dimensiunile sale actuale.

Dezvoltarea rurală exprimă ansamblul activităților destinate îmbunătățirii calității vieții în spațiul rural, bazată pe o creștere economică durabilă, care trebuie să aibă ca obiectiv principal menținerea peisajului natural, cultura materială și spirituală a comunităților sătești. Astfel, procesul dezvoltării rurale durabile se desfășoară pe fondul dezvoltării durabile și complexe a agriculturii, ținându-se seama de faptul că agricultura și spațiul rural sunt două laturi interdependente, specifice ruralului.

Potrivit noii abordări strategice și integrate a dezvoltării spațiului rural, aceasta are ca fundament trei obiective prioritare: creșterea competitivității sectoarelor agricol și silvic, buna gestionare a terenurilor - obiective agro-ambientale și dezvoltarea zonelor rurale, exprimată în sens larg prin creșterea calității vieții și diversificarea economică⁹⁹.

În anul 2014, în județul Vâlcea erau un număr de 78 de comune și 560 sate.

Ca tendințe demografice, se observă o scădere a populației din mediul rural mai accentuată (1,47%) decât în mediul urban (0,77%). Populația stabilită în mediul rural reprezintă, în anul 2014, 51,99% din populația totală a județului Vâlcea.

Un obstacol pentru dezvoltarea activităților economice în mediul rural este inegală dezvoltare a infrastructurii de drumuri și de utilități publice.

Serviciile de sănătate din mediul rural sunt deficitare, infrastructura de bază fiind concentrată în mediul urban.

În ceea ce privește infrastructura rurală din județul Vâlcea, la nivelul anului 2013 situația se prezintă astfel: lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile era de 2011,4 km, din care 1355 km sunt în mediul rural. Numărul de localități cu rețea de distribuție a apei în mediul rural era de 54, în creștere față de anii anteriori.

În ceea ce privește numărul de localități din mediul rural cu canalizare publică, județul Vâlcea are cel mai mare număr de localități rurale racordate (31 localități) din Regiunea Sud-Vest Oltenia, comparativ cu celelalte județe ale regiunii, Dolj (6), Olt (13), Gorj (10), Mehedinți (15).

Numărul localităților în care se distribuie gaze naturale este de 10, în scădere față de perioada 2011-2012.

---

⁹⁹ Politica agricolă comună a Uniunii Europene

Tabelul nr.6.13 - Infrastructura din mediul rural (2007-2013)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Numărul localităților în care se distribuie gaze naturale	7	7	7	10	11	12	10
Număr localități cu rețea de distribuție a apei	36	38	42	45	48	53	54
Număr localități cu rețea de canalizare publică	8	10	13	17	20	25	31

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Din total locuințelor existente la sfârșitul anului 2013 în județul Vâlcea (181.897 unități), 58,38% sunt în mediul rural.

Dezvoltarea serviciilor rurale este, pe de o parte, o sarcină importantă pentru a asigura bunăstarea populației rurale, iar pe de o altă parte este o oportunitate pentru crearea de locuri de muncă. Cea mai importantă condiție pentru dezvoltarea serviciilor este ca veniturile să crească (astfel va crește cererea pentru servicii) și ca tinerii să rămână în mediul rural.

Dezvoltarea echilibrată a localităților rurale din județul Vâlcea este dificilă și datorită faptului că populația are o capacitate scăzută de a accesa fonduri europene pentru diversificarea activităților economice, datorită gradului nivelului scăzut de educație și implicare.

Grupurile de Acțiune Locală (GAL) formate prin axa LEADER a Programului Național de Dezvoltare Rurală (PNDR), sunt reduse numeric în județul Vâlcea, dovedind un dezinteres al locuitorilor mediului rural pentru atragerea fondurilor specifice nevoilor locale.

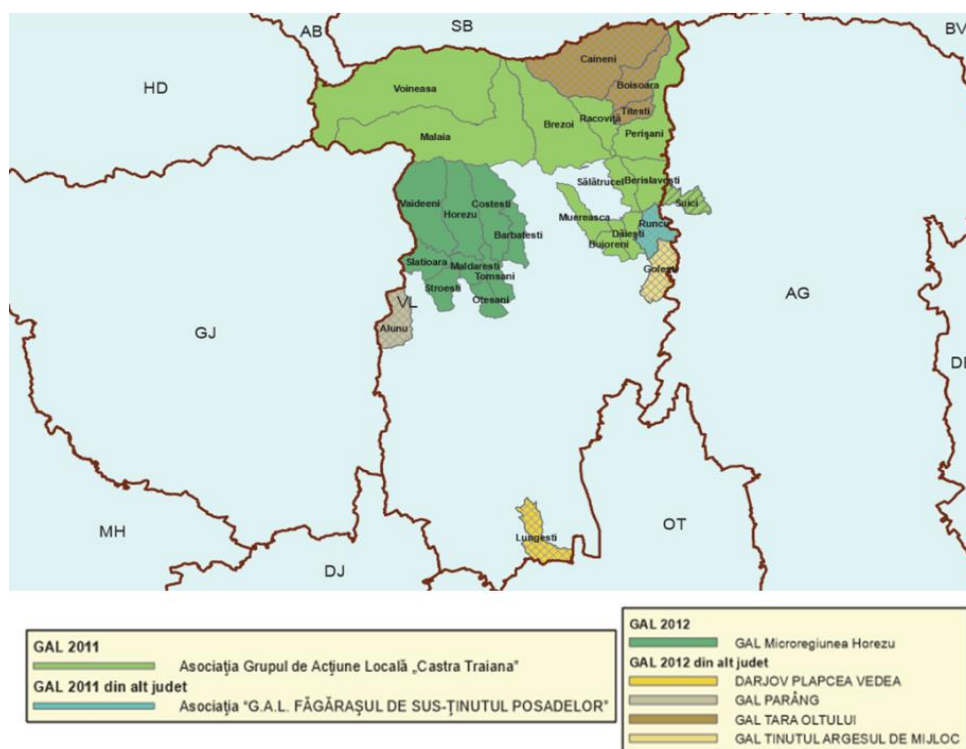

Fig.6.9 - Harta GAL-uri pe teritoriul județului Vâlcea

Sursa: <http://www.pndr.ro/content.aspx?item=2243&lang=RO>

CAPITOLUL VII. ANALIZA SWOT PE DOMENII

7.1. Competitivitate economică, cercetare-dezvoltare-inovare

Puncte tari	Puncte slabe
Sub-domeniu Competitivitate economică	
<ul style="list-style-type: none"> Resursele variate ale subsolului -petrol, gaze, zăcăminte de cărbuni, sare, minerale pentru industria materialelor de construcții și roci (calcar); Sectorul industrial a atras cele mai multe investiții străine în județ; Exporturile înregistrează un trend ascendent; Profilul industrial al județului axat pe industria chimică, industria alimentară, cărbunelui, petrolului și sării, prelucrarea lemnului, industria ușoară, industria textilă; Industrii competitive – morărit și panificație, clorosodice; Tendința de creștere a exporturilor; Dezvoltarea industriei de panificație și alimentare; Inființarea parcurilor industriale Drăgășani și Bălcești; Dezvoltarea industriilor creative; 	<ul style="list-style-type: none"> PIB/capita indică o tendință de scădere față de situația din Regiunea Sud-Vest Oltenia și România; Dependența actuală a ocupării forței de muncă de o agricultură de subzistență cu valoare adăugată foarte scăzută, fără alte alternative economice, cu o pondere foarte mare de ferme mici, cu orientare redusă spre piață, nivel scăzut de productivitate și dotare tehnică; Slaba reprezentare actuală a serviciilor cu valoare adăugată înaltă în cadrul economiei; Intrarea în insolvență a S.C. Oltchim SA a generat scăderea locurilor de muncă; Numărul redus al structurilor de sprijinire a afacerilor; Rețea de sprijinire a afacerilor insuficient dezvoltată, capacitate redusă de consultanță; Infrastructura de sprijin a afacerilor în stadiu incipient de dezvoltare (inclusiv pentru agricultură); Număr mic de IMM-uri/1000 de locuitori; Structuri de sprijin slab dezvoltate și nivel scăzut de asociativitate și proiecte în parteneriat public-privat; Percepțiile, în general pesimiste, ale cetățenilor și mediului de afaceri cu privire la dezvoltarea viitoare a județului și a posibilelor oportunități;
Sub-domeniu Cercetare-dezvoltare-inovare	
<ul style="list-style-type: none"> Sectorul de cercetare reprezentat de ICSI identifică alternative de producere a energiei nepoluante și facilitează introducerea în circuitul economic al rezultatelor cercetării; Activitatea de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și inovare a I.C.S.I. 	<ul style="list-style-type: none"> Fragmentarea, standardizarea excesivă, utilizarea inefficientă a resurselor în mediile de cercetare și dezvoltare și academice, precum și absența unei strategii pentru dezvoltarea instituțiilor cu activități intense de cercetare;

<p>urmărește valorificarea rezultatelor prin transfer tehnologic;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stațiunea de Cercetare Dezvoltare pentru Pomicultură susține pregătirea și formarea profesională a studenților, masteranzilor și doctoranzilor din acest domeniu; 	<ul style="list-style-type: none"> • Numărul redus de agenți economici în domeniul cercetare-dezvoltare-inovare; • Activitățile de cercetare-dezvoltare-inovare pun accent pe cercetarea fundamentală, în detrimentul celei aplicative, nefiind incluse în procesul de transfer tehnologic;
<p>Oportunități</p>	<p>Amenințări</p>
<p>Sub-domeniu Competitivitate economică</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Posibilitatea accesării fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-2020; • Diversificarea și încurajarea economiei rurale prin acordarea de finanțări europene; • Infrastructura rutieră favorabilă pentru dezvoltarea activităților economice; • Forță de muncă disponibilă pentru formare, specializare sau perfecționare; • Direcții strategice de politici publice la nivel național și european; • Înființarea unui parc industrial în Râmnicu Vâlcea pentru atragerea de investiții în industrie; • Poziționare în zone dezvoltate economic (județul Sibiu); • Creșterea numărului de întreprinderi mari; • Disponibilitatea marilor companii (ex.SC. Oltchim SA) de a forma personal calificat prin susținerea schimbului de experiență și practicii la locul de muncă pentru elevii din județ; • Extinderea exploatației miniere în vederea asigurării necesarului de material pentru mediul de afaceri. 	<ul style="list-style-type: none"> • Numărul întreprinderilor active din sectorul industrie și construcții este în scădere; • Indicele producției industriale este în scădere; • Numărul de persoane ocupate în industria prelucrătoare este în scădere; • Forța de muncă din sectorul construcțiilor este în regres; • Competitivitatea redusă a activităților economice; • Balanța comercială negativă; • Descalificarea specialiștilor din industrie care au părăsit locurile de muncă prin șomaj sau alte forme de excludere din câmpul muncii; • Reducerea/inexistența claselor de chimie pură la nivelul județului crează un deficit de persoane calificate pentru industria chimică; • Piața unică europeană crește competiția pentru produsele agricole și neagricole putând defavoriza unele sectoare noi sau tradiționale, pierderea puterii competitive a unor sectoare economice industriale și neindustriale datorită globalizării.
<p>Sub-domeniu Cercetare-dezvoltare-inovare</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Existența clusterelor în regiunea Sud-Vest Oltenia; • Încurajarea activității de cercetare-dezvoltare-inovare ca urmare a accesării programelor de finanțare; • Creșterea numărului de salariați din activitatea de cercetare-dezvoltare. 	<ul style="list-style-type: none"> • Activitate redusă în domeniul cercetării-dezvoltării-inovării; • Interesul scăzut al resurselor umane de a se specializa în domeniul cercetării-dezvoltării-inovării.

7.2. Resurse umane, educație, sănătate, servicii sociale și administrație

7.2.1. Populație&Resurse umane

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Populație relativ omogenă, din punct de vedere al grupurilor etnice (98,77% români), minimizând apariția unor eventuale conflicte interetnice; • Structură pe sexe a populației relativ echilibrată, cu o ușoară tendință de feminizare în urban și masculinizare în rural; • Ponderea scăzută a persoanelor fără școală absolvită; • În mediul urban populația tânără și cea adultă este majoritară; • Durata medie a vieții este superioară celei de la nivel național; • Rata de activitate a forței de muncă depășește rata la nivel național și regional; • Cultură ridicată în ceea ce privește mobilitatea forței de muncă; • Rata șomajului este în limite controlabile; 	<ul style="list-style-type: none"> • Sporul natural al populației este negativ, în principal datorită ratei scăzute a natalității și migrației; • Reducerea ponderii populației tinere în rândul populației totale, comparativ cu populația vârstnică; • Scăderea numărului mediu al salariaților; • Gradul ridicat de concentrare a șomerilor în mediul rural (64,67% din total șomeri); • Decalaj între pregătirea oferită de școală și cerințele pieței muncii; • Insuficiente facilități pentru formarea profesională continuă a populației active; • Oferta de locuri de muncă pentru persoane cu studii superioare este foarte redusă.
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea posibilităților oferite persoanelor în vârstă de a reintra în piața muncii prin proiectele finanțate de Uniunea Europeană; • Crearea de locuri de muncă și stimularea angajării șomerilor prin programe guvernamentale și proiecte finanțate de Uniunea Europeană; • Disponibilitatea forței de muncă pentru recalificare și dezvoltarea abilităților; • Facilități pentru formarea profesională a șomerilor prin programe guvernamentale și proiecte finanțate de Uniunea Europeană; • Relocarea unor unități industriale din alte județe în cadrul județului Vâlcea; 	<ul style="list-style-type: none"> • Sporul negativ al populației; • Procesul constant de îmbătrânire a populației; • Rata natalității scăzute, diminuarea populației tinere; • Migrarea populației tinere către alte zone din țară și străinătate; • Creșterea ponderii populației inactive, în special în grupa de vârstă 40 – 49 ani; • Creșterea cheltuielilor cu protecția socială; • Tendința de concentrare puternică a forței de muncă în mediul urban; • Creșterea decalajului educațional între mediul urban și cel rural; • Forța de muncă disponibilă nu dispune de competențele cerute de piața muncii;

<ul style="list-style-type: none"> Facilitățile acordate angajatorilor și angajaților proveniți din grupurile vulnerabile. 	<ul style="list-style-type: none"> Șomerii cu studii superioare sunt în număr semnificativ.
---	--

7.2.2. Educație și învățământ

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> Existența rețelei școlare adaptate la condițiile specifice județului; Existența unui număr ridicat de cadre didactice cu gradele didactice II, I și doctorat; Existența unui număr mare de formatori naționali; Prezența instituțiilor de învățământ superior; 	<ul style="list-style-type: none"> Ateliere, laboratoare, biblioteci dotate sub standarde și slab informatizate; Numărul ridicat al navetiștilor, elevi și cadre didactice; Numărul de absolvenți cu diplomă de bacalaureat în scădere; Existența unui număr ridicat de școli cu predare simultană; Necorelarea cifrei de școlarizare la diferite specializări cu necesitățile pieței muncii; Existența unor unități școlare cu promovabilitate scăzută la examenele naționale; Slaba activitate și implicare a parteneriatului școală – angajator; Insuficienta susținere a serviciilor de consiliere a elevilor; Lipsa unor centre puternice de învățământ pentru formarea continuă a adulților; Calitatea slabă a programelor de formare continuă a adulților; Existența unor unități școlare fără autorizație sanitară de funcționare; Rată ridicată a absenteismului și a abandonului școlar în unitățile din zonele cu populație de etnie rromă; Selectia și evaluarea deficitară a resurselor umane din învățământ; Grad redus de includere a copiilor între 0 – 4 ani în sistemul educațional.
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> Reorganizarea rețelei școlare astfel încât să asigure eficiență și eficacitate actului de învățământ; Oferta M.E.N. de formare/informare prin programe regionale, naționale și internaționale; 	<ul style="list-style-type: none"> Ambiguitatea legislativă și schimbările dese de legislație; Rețeaua școlară este insuficient adaptată condițiilor actuale (scăderea populației școlare), creșterea numărului de localități care rămân fără unități școlare; Abandonul școlar și părăsirea timpurie a școlii;

<ul style="list-style-type: none"> • Valorificarea centrelor de excelență pentru disciplinele matematică, fizică și chimie; • Existența documentelor de planificare strategică pe termen mediu a ofertei de calificare, corelată la toate nivelurile decizionale: regional (PRAI), județean (PLAI), unitate școlară (PAS); • Organizarea unui învățământ profesional de calitate în meserii cerute de piața muncii; • Creșterea gradului de profesionalism prin utilizarea mijloacelor IT (hardware și software); • Accesarea finanțărilor de tip grant disponibile pentru sistemul educațional; • Valorificarea infrastructurilor școlare neutilizate. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nivel scăzut al bugetelor unităților școlare; • Neaplicarea măsurilor unor studii și prognoze privind corelarea învățământului cu piața muncii; • Scăderea calității personalului didactic din mediul urban și rural ca urmare a salarizării și condițiilor socio-profesionale; • Insuficiența mijloacelor de transport a elevilor, în condițiile restructurării rețelei școlare; • Învechirea echipamentelor IT (hardware și software);
---	--

7.2.3. Sănătate

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Evoluția pozitivă a structurilor din domeniul medical; • Investiții în sistemul de sănătate public (Spitalul Clinic Județean) și în sistemul de sănătate privat; • Numărul mare de unități medicale de asistență primară (cabinete medicale de familie) la nivel de județ; • Numărul mare de farmacii și cabinete în sistemul privat (cabinete stomatologice, ginecologie, ecografie, ORL, dermatologie etc); • Investiții noi în spitale; • Sistemul privat de sănătate în ascensiune: policlinici, clinici și spitale private care colaborează cu Casa de Sănătate; • Existența stațiunilor balneo-climaterice renumite pentru tratarea unor afecțiuni: <ul style="list-style-type: none"> - Călimănești-Căciulata (afecțiuni ale tubului digestiv, renale și căilor urinare, hepato-biliare etc); - Băile Govora (afecțiuni respiratorii sau reumatismale, neurologice periferice și centrale etc); 	<ul style="list-style-type: none"> • Distribuție teritorială dezechilibrată a asistenței medicale de specialitate (spitale, policlinici), grupate exclusiv în zona central estică a județului; • Concentrarea activității medicale în Municipiul Râmnicu Vâlcea și slaba dezvoltare a acestora în orașele mici și comunitățile rurale; • Aparatura medicală învechită și cu performanțe reduse în marea majoritate a unităților medicale din sistemul de sănătate public; • Infrastructura de sănătate precară, în special în mediul rural și orașele mici; • Accesibilitatea redusă la serviciile medicale primare a populației din mediul rural; • Asistența de urgență prespitalicească în zona montană a județului; • Resurse insuficiente pentru investiții în clădiri, aparatură, mijloace de transport speciale; • Număr redus/ insuficient de medici pe anumite specializări.

<ul style="list-style-type: none"> - Băile Olănești (izvoare minerale renumite în tratarea unor afecțiuni respiratorii sau reumatismale, afecțiuni cronice ale ficatului și căilor biliare, afecțiuni metabolice și de nutriție, afecțiuni endocrine etc); • Existența școlilor sanitare postliceale (Carol Davila, FEG Rm. Vâlcea) pentru formarea asistenților medicali pe specializarea – asistent medical generalist, de farmacie, de radiologie, de balneofiziokinetoterapie; • Preocuparea autorităților locale pentru asigurarea unui cadru cât mai favorabil desfășurării actului medical; • Baze de tratament reabilitate, bine dotate. 	
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Reabilitare infrastructurii sanitare cu sprijinul fondurilor europene; • Dezvoltarea și modernizarea bazelor de tratament balneologic; • Valorificare factorilor climatologici balneari prin dezvoltarea bazelor de tratament; • Dezvoltarea resurselor umane din domeniul sănătate prin participarea la cursuri de specialitate, congrese, schimburi de experiență etc. 	<ul style="list-style-type: none"> • Trendul descendent al principalilor indicatori de sănătate (mortalitate, sporul natural, natalitate); • Scăderea numărului personalului medico-sanitar datorită lipsei de atractivitate a sistemului pentru cadre medicale, în special cele tinere; • Migrația internațională a medicilor și a personalului sanitar mediu; • Resurse financiare insuficiente ale sistemului public de sănătate; • Existența aparatului uzat moral și utilizarea de tehnici învechite; • Incidența în creștere a unor bolilor cronice; • Schimbări legislative dese, prevederi legale neadaptate realităților.

7.2.4. Situații de urgență

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Existența cadrului legal de gestionare integrată și unitară a situațiilor de urgență, asigurarea coordonării integrate a capacităților de intervenție (din structurile MAI –Inspectoratul pentru Situații de Urgență, Inspectoratul de Poliție Județean, Inspectoratul de Jandarmi Județean, Serviciul Public Județean Salvamont – Salvaspeo) și din Ministerul Sănătății – Serviciul Județean de Ambulanță și armonizarea procedurilor de lucru specifice în cazul gestionării urgențelor și acordarea primului ajutor calificat în faza prespitalicească; • Reducerea timpului de răspuns/ reacție a capacităților de intervenție prin preluarea în același timp a situațiilor de urgență; • Creșterea capacității de răspuns a inspectoratului în asistență medicală de urgență în cazul producerii unor evenimente de mare amploare cu impact județean/ național (cutremure, inundații, alunecări de teren, accidente pe căi de comunicație, accidente tehnologice etc); • Creșterea gradului de siguranță și protecție a populației prin pregătirea polițiștilor, jandarmilor, poliției comunitare, serviciilor voluntare și private pentru situații de urgență, altor instituții, în vederea acordării primului ajutor medical calificat; • Resursă umană calificată cu inițiativă, deschisă spre dezvoltare personală și profesională; • Concentrarea și dimensionarea corespunzătoare a forțelor și mijloacelor la locul intervenției; • Eficientizarea gestionării integrate a situațiilor limită, respectiv accidente 	<ul style="list-style-type: none"> • Apariția de neconcordanțe privind modul de implementare a dispeceratului integrat datorită legislației în vigoare; • Insuficiența dezvoltare a serviciilor de voluntariat pentru situații de urgență – cursuri de calificare și de prim ajutor; • Inexistența unor spații special amenajate pentru desfășurarea activității unui dispecerat integrat; • Program de lucru diferit; • Insuficiența dotării tehnice și logistice corespunzătoare; • Inexistența spațiilor special amenajate pentru desfășurarea procesului didactic și a spațiilor de cazare; • Resurse bugetare reduse; • Lipsa suportului material didactic (kit-urile necesare activității de instruire a paramedicilor) necesar desfășurării în condiții optime a activității de învățare și perfecționării aptitudinilor și deprinderilor specifice în asistența medicală de urgență; • Inexistența bazelor de intervenție și infrastructurii în zonele montane, aspect care îngreunează intervențiile în caz de urgență.

<p>majore, inundații, cutremure, decizia de alocare a resurselor necesare intervenției echipajelor;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Existența personalului specializat în activitatea de dispecerat; • Existența terenului necesar construirii și amenajării spațiului; • Disponerea de resursă umană necesară încadrării dispeceratului; • Creșterea calității fluxului informațional decizional și eliminarea neconcordanțelor. 	
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Existența proiectelor cu finanțare externă și implicit posibilitatea accesării resurselor financiare în vederea dotării materiale (mobilier) și cu tehnică informatică a dispeceratului; • Modernizarea/ extinderea rețelelor informatice și de comunicații în situații de urgență; • Dezvoltarea colaborării inter-instituționale; • Accesarea proiectelor cu finanțare externă în vederea înființării unui Centru de formare și pregătire în descarcerare și asistență medicală de urgență. 	<ul style="list-style-type: none"> • Fonduri proprii insuficiente derulării unor proiecte specifice domeniului; • Posibilitatea apariției intervențiilor nereușite ca urmare a coordonării deficitare a capabilităților de intervenție; • Existența unor centre de formare și pregătire în Descarcerare și Asistență Medicală de Urgență, cu o ofertă mai atractivă în județele limitrofe (Argeș, Sibiu, Dolj).

7.2.5. Servicii sociale

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Armonizarea legislației din România cu legislația din țările UE; • Centrele de zi pentru copii reprezintă o resursă importantă, contribuind la prevenirea separării copilului de familie prevenirea abandonului școlar, delincvenței juvenile, traficului de persoane; • Existența centrelor rezidențiale pentru persoanele cu handicap; • Existența unor organizații neguvernamentale active în domeniul social; • Implementarea de standarde de calitate pentru serviciile sociale; 	<ul style="list-style-type: none"> • La nivelul localităților rurale există puține servicii pentru persoanele aflate în situații de nevoi sociale; • Insuficiența resurselor financiare destinate restructurării serviciilor; • Dificultăți privind procesul de recrutare a personalului de specialitate necesar furnizării serviciilor sociale în mediul rural; • Inexistența specialiștilor în centrele de recuperare (neuromotorie, psihiatrice);

<ul style="list-style-type: none"> • Există o gamă largă de servicii pentru persoanele aflate în situații de nevoi sociale; • Existența standardelor minime obligatorii în ceea ce privește personalul specializat implicat în oferirea de servicii sociale; 	<ul style="list-style-type: none"> • Venitul minim garantat pentru o familie este insuficient pentru asigurarea nevoilor; • Insuficienta implicare a comunităților locale în dezvoltarea de servicii alternative; • Posibilități reduse de motivare financiară a personalului și de atragere a persoanelor cu calificare superioară în furnizarea serviciilor.
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Însușirea unor practici, experiențe și norme europene în asistența socială; • Creșterea accesibilității populației la servicii și surse de informare; • Promovarea și dezvoltarea parteneriatului public-privat în furnizarea serviciilor sociale; • Accesarea fondurilor externe nerambursabile și a fondurilor structurale; • Înființarea de centre de interes comunitar și locuințe protejate pentru persoanele adulte cu handicap; • Transformarea centrelor rezidențiale pentru persoanele cu handicap în centre de interes comunitar și locuințe protejate. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dependența de sistemul de beneficii de asistență socială la unele categorii de populație; • Riscul creșterii sărăciei în rândul anumitor categorii ale populației; • Instabilitatea locurilor de muncă, fenomen care caracterizează întreaga economie; • Dificultatea multor familii de a asigura îngrijirea necesară vârstnicilor și persoanelor cu dizabilități, concomitent cu întreținerea familiei; • Dificultățile tot mai accentuate în ceea ce privește îmbinarea creșterii și îngrijirii copiilor cu condițiile tot mai competitive ale pieții muncii.

7.2.6. Administrație publică

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Existența cadrului legal privind autonomia financiară și administrativă la nivelul autorităților administrației publice locale. • Experiența dobândită în cadrul proiectelor cu diferite surse de finanțare externe; • Implementarea a 9 proiecte la nivelul județului care vizează întărirea capacității administrative și dezvoltarea resurselor umane din administrația publică; 	<ul style="list-style-type: none"> • Eficiența guvernării este redusă de excesiva politizare a administrației publice; • Decalaje/disparități semnificative în dezvoltarea socio-economică de la nivelul unităților administrativ-teritoriale; • Capacitate administrativă redusă a autorităților administrației publice locale de la nivelul comunelor sau orașelor mici, de a gestiona propriul buget, serviciile publice de interes local și de utilități publice, de a genera venituri proprii și de a absorbi fonduri nerambursabile;

• Existența unui program operațional (2014 – 2020) dedicat dezvoltării capacității administrative; • Existența cadrului legal care permite autorităților administrației publice locale să utilizeze instrumente pentru eficientizarea furnizării serviciilor publice;	• Alocarea defectuoasă a fondurilor și resurselor publice reprezintă un obstacol major în calea unei guvernări locale eficiente și de bună calitate; • Cheltuieli reduse cu investițiile, în special la nivel local; • Nivelul redus al transparenței generează lipsă de încredere în rândul societății civile; • Sisteme de planificare strategică inadecvate în cadrul instituțiilor publice, care conduc la prioritizări deficitare; • Management financiar deficitar și autonomie financiară insuficientă la nivel local cauzate de frecvențele schimbări de legislație, care au dus la un nivel scăzut de colectare fiscală; • Lipsa unei politici integrate și pe termen lung pentru un management coerent și unitar al resurselor umane din administrația publică; • Lipsa unui management performant, de la recrutare, evaluare, promovare, motivare și remunerare, până la dezvoltare profesională și dobândirea de noi competențe; • Cultură organizațională anacronică bazată pe o abordare axată pe proceduri/ birocratică, nu pe una orientată către obținerea de performanțe măsurate în raport cu obiective și ținte clare; • Birocrație excesivă pentru cetățeni și companii/ birocrație inter- și intra-instituțională excesivă; • Subdezvoltarea sistemelor de e-guvernare și utilizarea insuficientă a instrumentelor TIC; • Transferul de competențe între autoritățile centrale și locale (în educație, sănătate, evidența populației, serviciile publice de bază) a fost realizat fără o evaluare corespunzătoare a capacității administrative și financiare a autorităților locale; • Diferențele de capacitate administrativă între autoritățile locale au afectat capacitatea de a mobiliza resurse, de a atrage investiții și de a implementa în mod

	corespunzător strategiile și planurile dezvoltate;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Orientarea serviciilor spre client prin reducerea duratei de așteptare, transparență, implementarea de sisteme de management al calității, diversificarea modalităților de prestare a serviciilor publice în funcție de nevoile clienților, inclusiv prin extinderea serviciilor publice furnizate on-line; • Sursele de finanțare europeană destinate administrațiilor publice; • Ofertă de programe de perfecționare continuă diversificată adresată angajaților din administrația publică; • Parteneriate cu autorități din alte țări ce pot fi valorificate la nivelul transferului de bune practici; • Programele privind reducerea nivelului de birocratizare a serviciilor publice; 	<ul style="list-style-type: none"> • Adâncirea unor disparități și asigurarea accesului cetățenilor în mod echitabil la servicii de bază (educație, sănătate, utilități publice); • Salarizarea personalului din administrația publică; • Deciziile luate în cadrul administrației publice din România, la alte nivele decât cel județean și care pot duce la plecări masive din structurile publice sau dezinteres din partea angajaților; • Cadrul legislativ instabil;

7.3. Infrastructură, dezvoltare urbană și mediu

7.3.1. Infrastructura județeană

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Poziția geografică favorabilă în cadrul coridorului IV pan –european; • Densitatea mare a drumurilor publice - peste media națională; • Ponderea ridicată a drumurilor naționale (9 rețele de drumuri naționale); • Accesarea de către autoritățile publice a proiectelor destinate investițiilor în transport; • Rețea de cale ferată care leagă orașul Râmnicu Vâlcea de Sibiu și Craiova; • Existența unei rețele dense de drumuri județene; • Existența resurselor de apă și creșterea lungimii rețelei de distribuție a apei potabile; • Creșterea semnificativă a numărului de localități care beneficiază de acces la aprovizionarea cu apă potabilă prin rețeaua de distribuție; • Creșterea numărului de locuitori deserviți de sistemul public de alimentare cu apă; • Extinderea rețelei de canalizare și creșterea numărului de persoane racordate la sistemul de canalizare și epurare a apelor uzate; • Potențialul energetic ridicat și ponderea mare a energiei din surse regenerabile; • Cea mai mare parte a energiei electrice se produce în hidrocentralele de pe râurile Olt și Lotru, fiind nepoluante, ușor de întreținut și eficiente; • Prezența unor stații electrice, rețele și posturi de transformare modernizate; • Prezența conductelor de transport țiței și gazolină care traversează partea sudică a județului; • Posibilitatea aprovizionării continue a consumatorilor cu țiței, benzină, motorină, CLU etc. direct de la rafinării; • Rețea de telecomunicații relativ extinsă; • Înlocuirea liniilor de telecomunicații vechi (pe bază de cupru) cu fibre optice; 	<ul style="list-style-type: none"> • Investiții reduse în realizarea de centuri ocolitoare ale orașelor; • Deși județul are infrastructura de drumuri județene dezvoltată, este deficitar pe direcția E-V; • Resurse financiare insuficiente pentru lucrări de întreținere, reabilitare a drumurilor; • Declinul industriei; • Politica fiscală locală, cu taxe mari, nu este încurajatoare pentru investitori; • Lipsa căii ferate electrificate la nivelul județului; • Interesul scăzut pentru transportul pe cale ferată (linia Băbeni - Alunu este semifuncțională); • Inexistența heliporturilor; • Lipsa parteneriatelor între administrațiile locale pentru cooperare în proiecte de infrastructură; • Acoperire scăzută la nivel de județ a rețelelor de alimentare cu apă și canalizare; • Sisteme de iluminat public depășite fizic și moral, cu randamente mici, costuri mari, mai ales în mediul rural; • Numărul scăzut de localități care asigură iluminatul public (90 localități); • Uzura fizică și morală a rețelelor (în special cele secundare), precum și a instalațiilor interioare constituie un element negativ care conduce la scăderea confortului, creșterea pierderilor de agent termic și a costului Gca; • Lipsa rețelei de alimentare cu gaze naturale în cartierele periferice ale municipiilor; • Capacitate redusă de atragere și utilizare a fondurilor europene; • Neutilizarea potențialului de energie solară sau eoliană în perioadele favorabile meteorologic;

<ul style="list-style-type: none"> • Acoperire bună a județului cu telefonie mobilă ca alternativă la telefonie fixă; • Existența unor resurse de ape geotermale în arealul Călimănești exploatare prin sisteme complexe în bune condiții și care creează premise pentru extinderea lor în viitor; • Cercetările științifice întreprinse de ICSI pentru producerea de energie din surse regenerabile; • Dezvoltarea de parcuri fotovoltaice; • Potențialul hidroenergetic bine exploatat. 	<ul style="list-style-type: none"> • Datorită infrastructurii feroviare degradate, vitezele medii comerciale ale trenurilor sunt scăzute; • Lipsa sistemului integrat de transport public; • Lipsa unor artere de circulație modernizate în Rm. Vâlcea și Drăgășani, care să fluidizeze traficul rutier de tranzit din centrele acestor municipii; • Existența unui deficit de spații publice amenajate și locuri de parcare în zonele centrale urbane (inclusiv parcări pentru biciclete); • Numărul redus de parteneriate public-privat între asociațiile de dezvoltare și grupurile de acțiune locală;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Existența programelor de finanțare pentru dezvoltarea și reabilitarea infrastructurii de transport și a celei de apă și canalizare; • Existența exploatărilor de țiței în zona de sud-vest a județului; • Programe de finanțare destinate reabilitării termice; • Interesul autorităților locale în dezvoltarea de parcuri eoliene; • Construirea tronsonului A1 Pitești-Sibiu în perioada 2015-2020 pe teritoriul Județului Vâlcea poate angrena dezvoltarea infrastructurii, serviciilor și altor facilități – depozite în imediata vecinătate, parcuri industriale, unități de cazare și parcare, crearea unor rețele rutiere de legătură între Mun. Râmnicu Vâlcea și autostrada ce va tranzita com. Runcu-Dăești-Rm.Vâlcea; • Atragerea capitalului privat în finanțarea proiectelor de interes public (constituirea de PPP); • Crearea unor centre de transfer (autogări multifuncționale) în localități precum: Râmnicu Vâlcea, Călimănești, Băile Olănești, Băile Govora, Ocele Mari, Brezoi, Voineasa, Vidra, Pârția Transalpina, Obârșia Lotrului, Horezu). 	<ul style="list-style-type: none"> • Interesul scăzut al călătorilor în utilizarea transportului feroviar; • Creșterea prețului gazelor naturale; • Cantitatea de agent termic distribuit populației este în scădere; • Cantitatea de gaze naturale distribuită populației este în scădere; • Montarea de instalații de încălzire centrale sau locale improvizate, precum și lipsa întreținerii corecte a lor poate conduce la intoxicații, incendii sau explozii; • Lipsa spațiilor pentru amplasarea conductelor de gaze de-a lungul drumurilor (la șosele montarea conductelor ar trebui făcută pe ambele laturi pentru eliminarea traversărilor apropiate; • Accesarea redusă a programului de reabilitare termică; • Serviciile poștale înregistrează un trend descrescător; • Lipsa forței de muncă calificate în domeniul construcției de autostrăzi;

7.3.2. Dezvoltare urbană

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Existența unui Pol de dezvoltare urbană la nivelul județului; • Existența Asociației de Dezvoltare Intercomunitară “APA VALCEA”, care contribuie la dezvoltarea infrastructurii aferente serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare; • Înființarea Asociației de Dezvoltare Intercomunitară pentru Serviciul de Salubritate a Localităților din Județul Vâlcea; • Creșterea numărului de locuințe; • Investiții în infrastructura educațională; • Siguranța publică este asigurată în toate zonele urbane din județ; 	<ul style="list-style-type: none"> • Scăderea accentuată a populației orașelor mici și medii din județ (dezurbanizare); • Grad de urbanizare scăzut; • Scăderea numărului de angajați din sistemul medico-sanitar; • Trend negativ în ceea ce privește populația școlară din mediul urban și personalul școlar; • Rata criminalității în creștere în majoritatea orașelor și municipiilor din județ; • Impactul vizual negativ al zonelor industriale nu atrage investitorii străini; • Insuficienta preocupare pentru reabilitarea patrimoniului construit;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Statutul de Pol de Dezvoltare al Municipiului Râmnicu-Vâlcea permite accesarea unor importante fonduri europene pentru investiții în domeniul infrastructurii, transportului, social și economic; • Introducerea sistemelor de cogenerare în mediul urban, pentru a eficientiza furnizarea agentului termic; • Existența fondurilor europene pentru extinderea și modernizarea străzilor urbane, rețelelor de utilități, infrastructurii sociale și europene pentru orașe; • Existența cadrului legal pentru a concepe și implementa proiecte împreună cu localitățile urbane și rurale învecinate (Asociații de Dezvoltare Intercomunitară), inclusiv în zonele metropolitane și periurbane; • Existența premiselor legale pentru impunerea unor reglementări urbanistice clare, durabile; • Existența unor programe guvernamentale care sprijină construcția de locuințe pentru tineri; • Existența unor premise obiective (valoarea terenurilor, existența fondurilor industriale pentru reconversia spațiilor brownfield, 	<ul style="list-style-type: none"> • Starea avansată de degradare a infrastructurii urbane, în unele orașe stagnarea investițiilor (rețea stradală, rețele de apă-canal ș.a.), cu impact negativ asupra dezvoltării economice și coeziunii sociale; • Creșterea disparităților între centru și periferie, urmare a concentrării investițiilor în zonele centrale; • Creșterea accentuată a parcului de autoturisme, care conduce la creșterea traficului în orașe și la aglomerație, cu impact negativ asupra mobilității și mediului înconjurător; • Existența unor zone expuse la riscuri naturale și antropice; • Scăderea accentuată a populației orașelor mici și medii din județ (dezurbanizare); • Degradarea treptată a fondului de patrimoniu construit în lipsa unor intervenții urgente pentru reabilitarea, conservarea și restaurarea acestuia.

<p>reglementări urbanistice, aspecte de mediu, etc) pentru relocarea activităților industriale în afara orașelor și reconversia funcțională a fostelor platforme industriale;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea de noi tehnologii în domeniul mijloacelor de transport și creșterea interesului pentru asigurarea unui transport în comun ecologic; • Întărirea activității sectorului ONG, mai ales în domeniul protecției mediului și a spațiilor verzi. 	
---	--

7.3.3. Mediu

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Monitorizarea periodică a calității factorilor de mediu aer, apă, sol; • Existența unor rețele de monitorizare care furnizează date on-line; datele privind valorile măsurate sunt la dispoziția publicului; • Scăderea emisiilor de poluanți atmosferici; • Elaborarea Programului Integrat de Gestionare a Calității Aerului în județul Vâlcea și realizarea măsurilor de reducere a poluării aerului înconjurător prevăzute în program; • Resurse de apă potabilă de bună calitate și în cantități suficiente; • Extinderea și îmbunătățirea calității serviciilor în domeniul apă/apă uzată; • Creșterea capacității de implementare a proiectelor de mediu; • Dezvoltarea infrastructurii de mediu în domeniul apă/apă uzată din județ; • Abordarea integrată și unitară a problemelor legate de managementul apelor; • Identificarea surselor de poluare a apelor subterane; • Extinderea și îmbunătățirea calității serviciilor în domeniul managementului deșeurilor; • Construirea unor stații de compost pentru procesare integrată a deșeurilor organice (ex. Râureni); 	<ul style="list-style-type: none"> • Investiții mari necesare pentru îndeplinirea cerințelor UE în ceea ce privește sistemele de apă/canalizare; • Infrastructură deficitară pentru epurarea apelor uzate, în special în mediul rural; • Accesul limitat al populației la sistemele centralizate de apă și apă uzată, comparativ cu țările UE dezvoltate; • Probleme cu calitatea apei potabile din fântâni și evacuările de apă uzată în zona rurală; • Infrastructură deficitară pentru colectarea, transportul și eliminarea deșeurilor; • Poluare accentuată în zona rurală cu deșeuri menajere, mai ales în zona văilor; • Lipsa perdelelor de arbori cu rol de protecție între zonele locuite și cele industriale; • Pierderea tradițiilor privind utilizarea deșeurilor biodegradabile; • Poluarea solului și apei subterane din cauza depozitelor neadecvate; • Colectarea deșeurilor parțial selectivă, îngreunează recuperarea, reciclarea, re folosirea acestora; • Informare deficitară privind potențialul economic al utilizării deșeurilor; • Numărul redus și slaba mediatizare a existenței agenților economici care prestează activități în domeniul utilizării deșeurilor;

<ul style="list-style-type: none"> • Protecție mai eficientă a solului, subsolului și a apelor subterane; • Implementarea Master Planului privind gestionarea deșeurilor în județul Vâlcea; • Preluarea zonelor cu risc în PUG-uri - posibilitatea identificării riscurilor hidrologice și a celor geomorfologice; • Păstrarea în stare naturală a ariilor protejate, protecția biodiversității; • Existența planurilor de management în parcurile naționale Cozia și Buila-Vânturarița; • Definirea activităților economice compatibile cu statutul de sit Natura 2000. 	<ul style="list-style-type: none"> • Resurse financiare și umane limitate la nivelul administrației publice pentru a se implica în managementul deșeurilor; • Slaba mediatizare, educare, conștientizare și motivare a populației, cu precădere a generației tinere și a agenților economici; • Existența siturilor poluate istoric cauzate de activități economice intensive din trecut și depozitarea în spații necorespunzătoare a deșeurilor; • Poluare cauzată de arderea combustibililor fosili; • Poluarea atmosferei datorată traficului auto în aglomerări și zone urbane; • Neimplicarea autorităților locale în managementul ariilor protejate; • Slaba conștientizare a populației și a agenților economici privind managementul ariilor protejate; • Inexistența coridoarelor ecologice.
<p>Oportunități</p>	<p>Amenințări</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Fondurile UE alocate pentru creșterea standardelor de mediu și de viață a populației; • Dezvoltarea unor planuri de investiții pe termen lung în condițiile dezvoltării durabile; • CET Govora a certificat produsul “Cenușă de termocentrală pentru betoane” în conformitate cu SR EN 450-1/2012 – transformarea deșeurilor în materiale de construcție; • Dezvoltările strategice substanțiale (regionalizare) legate de îmbunătățirea serviciilor publice și dezvoltarea durabilă; • Dezvoltarea unei piețe viabile a deșeurilor/materiei prime rezultată din procesarea deșeurilor; • Finalizarea proiectelor pilot în cazul recuperării/reciclării deșeurilor de ambalaje; • Proiecte comune de implementare pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră; • Introducerea surselor regenerabile de energie; • Oportunități pentru investiții private și comerț; • Dezvoltarea turismului ecologic; 	<ul style="list-style-type: none"> • Capacitate scăzută a beneficiarilor finali/autorități locale de a dezvolta proiecte; • Neconformarea cu cerințele Directivelor UE pentru sectorul de mediu în cadrul unei absorbții scăzute a fondurilor europene din cauza procesului complex de pregătire a proiectelor; • Dificultăți în susținerea costurilor de cofinanțare a proiectelor în domeniul infrastructurii de mediu, în special de către comunitățile mici și medii; • Personal insuficient pregătit și experimentat pentru aplicarea cadrului legal de management al deșeurilor la nivelul autorităților administrației publice locale, în special în mediul rural; • Suportabilitate socială redusă pentru mai bune servicii de apă/apă uzată, salubritate, termoficare; • Insuficiente programe de finanțare pentru reducerea emisiilor de poluanți; • Insuficiente investiții pe termen scurt și mediu pentru reducerea riscurilor la dezastre naturale care pot provoca pagube materiale și umane importante - intensificarea utilizării terenurilor în zonele periclitate;

<ul style="list-style-type: none"> • Exploatarea economică rațională a speciilor de flora și faună; • Oportunități de afaceri pentru companiile străine; • Dezvoltarea de Parteneriate Public - Public și Public - Privat; 	<ul style="list-style-type: none"> • Neinformarea corectă a publicului doritor să practice turismul ecologic poate duce la distrugerea unor bogății naturale (speleoteme, monumente ale naturii etc.); • Creșterea exploatărilor, vânătorii, turismului și construcțiilor ilegale în ariile naturale protejate.
---	---

7.4. Turism, cultură și sport

7.4.1. Turism

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Diversitatea resurselor atractive pentru o paletă foarte largă de activități turistice, pentru practicarea unor forme de turism variate în tot timpul anului: cultural, religios (monahal), balnear, montan, turism rural și agroturism, ecoturism, turism de aventură, turism uval (viticul); • Climat temperat-continental moderat fără extreme deosebite, ceea ce favorizează desfășurarea activităților turistice tot timpul anului; • Existența unui patrimoniu cultural-istoric diversificat, complex și complementar, capabil să motiveze și să susțină segmente variate de turiști cu profil cultural (număr mare de mănăstiri); • Numărul mare al operatorilor turistici cu expertiză; • Izvoarele minerale și geotermale recunoscute pe plan național și internațional pentru potențialul și valoarea curativă; • Modernizarea parcurilor din stațiuni; • Implementarea unor proiecte cu finanțare europeană destinate dezvoltării și promovării turistice; • Dezvoltarea turismului prin înființarea de domenii schiabile (ex: Voineasa-Vidra); • Existența parcurilor naționale Cozia și Buila-Vânturarița, a rezervațiilor naturale, peșterilor; 	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastructura precară în unele stațiuni balneare; • Acoperirea deficitară din punct de vedere numeric cu instituții indispensabile informării și organizării activităților turistice; • Valorificarea resurselor turistice se realizează la nivelul stațiilor și localităților cunoscute; • Lipsa personalului calificat din domeniul turismului, fluctuația acestuia; • Prezența unui număr redus de localități rurale care dispun de o capacitate de cazare capabilă să susțină organizarea unui eveniment generator de turiști; • Ofertă scăzută a posibilităților de agrement în zonele în care se practică turismul rural și agroturismul; • Deficiențe și disfuncționalități la nivelul ofertelor, programelor și produselor turistice existente, a promovării acestora, insuficiența materialelor de promovare turistică; • Absența unui „brand” turistic al județului și susținerea deficitară a obiectivelor cu potențial de brand; • Accesibilitatea turiștilor în județ este mult îngreunată de lipsa unei autostrăzi; • Slaba participare la târguri și expoziții internaționale a produselor turistice

<ul style="list-style-type: none"> • Amenajarea salinei de la Ocnele Mari; • Existența a numeroase trasee turistice montane; • Creșterea numărului structurilor de primire turistică diversificate, creșterea capacității de cazare, construcția de noi baze moderne, cu un confort competitiv (județul Vâlcea ocupă locul 3 pe țară din punctul de vedere al capacității de cazare funcționale și locul 2 pe țară din punctul de vedere al numărului de înnoptări); • Existența unui număr mare de stațiuni turistice (Călimănești, Băile Govora, Băile Olănești, respectiv 3 din cele 9 stațiuni balneare din țară recunoscute pentru potențialul și valoarea curativă), de interes național dar și internațional și de interes local (Horezu, Voineasa); • Existența taberelor de elevi, a satelor de vacanță și campingurilor; • Interesul ONG-urilor pentru dezvoltarea și promovarea turismului; • Investițiile majore în domeniul turismului, în special ale operatorilor cu capital privat; • Diversificarea serviciilor turistice; • Păstrarea meșteșugurilor tradiționale; • Apariția serviciilor de wellnes/SPA și a unor unități de restaurant selecte și/sau cu specific; • Volum de turiști în creștere continuă an de an; • Funcționarea în Călimănești a Liceului Tehnologic de Turism cu specializări în domeniul turismului și a claselor cu profil turistic la licee din județ, ce asigură forța de muncă calificată necesară susținerii domeniului turistic; • Traversarea județului de Transalpina - cea mai înaltă șosea din țară, într-o zonă de mare biodiversitate. 	<p>menite a aduce plus-valoare turismului din județ;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nivel redus al indicelui de utilizare netă a capacității de cazare turistică în funcțiune, în raport cu potențialul turistic existent; • Existența unui turism de tranzit la nivelul orașelor, cu excepția stațiunilor balneare, cu o durată medie a sejurului foarte scăzută; • Lipsa unui sistem de management integrat al deșeurilor în zonele turistice; • Insuficienta cooperare între diferiții operatori din turism și asociațiile profesionale (de tipul ANTREC, ANAT, AJT, AER) ;
<p>Oportunități</p>	<p>Amenințări</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Rețeaua hidrografică prezintă potențial de dezvoltare a turismului; • Promovarea turismului prin programe de finanțare; 	<ul style="list-style-type: none"> • Schimbările climatice au efecte negative asupra activităților turistice, reducând numărul de turiști; • Costurile mari ale reabilitării infrastructurii rutiere;

- Evenimentele culturale și folclorice prezintă un potențial semnificativ pentru dezvoltarea turismului;
- Existența programelor de finanțare pentru dezvoltarea resurselor din domeniul turismului, dezvoltarea investițiilor și promovarea turismului, reabilitarea infrastructurii în vederea creșterii accesibilității spre zonele și obiectivele turistice;
- Oportunități pe piață pentru dezvoltarea turismul de nișă și alternativ, coroborat cu un interes sporit pentru turismul din parcuri naturale (județul Vâlcea dispune de 33 de arii naturale protejate), spațiul rural și obiectivele culturale, manifestările de factură religioasă (pelerinaje) și culturală;
- Cererea în creștere din partea practicantilor sporturilor de iarnă, turismului rural, ecologic și cultural, turismului de afaceri, congrese și reuniuni; oeno-gastronomic; de tip "City-break"; științific, dar și a formelor de turism de aventură și extreme, sportiv și de vânătoare (alpinism, escaladă, parapantă, cicloturism, river rafting, agrement nautic de exemplu pe râul Olt, pe lacurile de acumulare Turnu și Calimănești, motocros, gale sportive în municipiul Râmnicu Vâlcea etc.) obligă la realizarea dotărilor adecvate care să permită afirmarea lor la cotele „dictate” de potențialul existent și interesul manifestat pentru acestea;
- Cererea în creștere a elevilor pentru taberele școlare din județ (centrele de agrement Cozia, Brădișor, Căciulata);
- Stimularea turismul balnear, medical și de wellness (SPA), înfrumusețare și antiageing, prognozele indicând creștere a interesului pentru acestea pe fondul îmbătrânirii populației, creșterii uzurii biologice și a stresului la categoriile de vârstă active și a creșterii preocupării populației urbane pentru o viață sănătoasă, activă, profilaxia unor boli în zone precum Olănești, Govora, Voineasa;
- Existența unor programe de promovare a produselor turistice balneare și culturale
- Migrația personalului din sectorul turismului;
- Competitivitate scăzută a ofertei turistice în condițiile accentuării concurenței la nivelul pieței turistice internaționale;
- Lipsa angajamentului clar al membrilor parteneriatelor create în spiritul dezvoltării turistice pentru realizarea acțiunilor asumate;
- Degradarea patrimoniului arhitectural rural prin depopularea localităților și a comunităților rurale;
- Calamități naturale (inundații, alunecări de teren etc.);

la nivel național, de tipul ”Ruta orașelor termale”, care integrează și stațiunile vâlcene;

- Afirmarea speoturismului și turismului cinegetic în condițiile existenței în județ a unor resurse deosebite și a lipsei acestora (fauna cinegetică) în țările din vestul Europei (mari emițătoare de fluxuri turistice de acest tip);
- „Fortificarea” (prin îmbunătățirea managementului și a promovării) manifestărilor culturale și folclorice de impact organizate anual în diferite locații și inițierea unor evenimente și festivaluri și în alte locații și perioade ale anului;
- Creșterea gradului de implicare al ONG-urilor în domeniul turismului;
- Construirea în viitor a autostrazii pe tronsonul Pitești – Râmnicu Vâlcea – Sibiu;
- Crearea unor noi pachete turistice în funcție de cerere (nișe turistice);
- Revitalizarea/ Promovarea zonelor rurale (incluzând cultura tradițională); existența unor zone rurale cu un tezaur etnografic și folcloric de mare originalitate, meșteșuguri, gastronomie bazată pe produse naturale locale, tradiție vini-viticolă;
- Existența unor elemente de imagine care pot deveni componente ale brand-ului unor localități;
- Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii turistice cu scopul atragerii turiștilor și dezvoltării zonelor turistice și a serviciilor, zona Călimănești (telegondolă până la vârful Cozia), zona Vidra (modernizarea părții și reabilitarea infrastructurii turistice) ș.a. zone turistice.

7.4.2. Cultură

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Existența unui număr mare de instituții culturale care asigură o ofertă culturală permanentă; • Prezența instituțiilor care activează în domeniul cultural; • Bogată tradiție culturală și folclorică; • Existența unui ansamblu bogat și divers de bunuri cu valoare de patrimoniu cultural, din epocile arhaică, antică, medievală, modernă și contemporană; • Dinamica vieții culturale; • Spații viabile pentru organizarea de școli de vară/ tabere/ ateliere de meșteșugărit / ateliere de creație; • Interesul pentru dezvoltarea culturii scrise. 	<ul style="list-style-type: none"> • Scăderea numărului de participanți la evenimentele culturale; • Deficitul de specialiști (arhitecți, ingineri constructori, arheologi, istorici de artă etc.) atestați de Ministerul Culturii și Cultelor; • Lipsa unor măsuri de suport pentru tinerii creatori – ateliere și spații de creație, repetiție, de difuzare/expunere, fonduri pentru producție, turnee; • Insuficiente programe cu impact educativ pe componente culturale; • Număr redus de evenimente artistice cu dimensiune europeană sau internațională (atât la nivelul calității, cât și al participării); • Nivelul redus de sprijinire a actului cultural din resurse locale – buget local, comunitatea locală de afaceri etc.; • Ignorarea de către unele primării și consilii locale a legislației privind monumentele istorice, insuficienta implicare a autorităților locale în gestionarea bunurilor de patrimoniu cultural, insuficienta finanțare a restaurării monumentelor de arhitectură;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Integrarea europeană și rolul pe care cultura îl are în definirea identității locale și naționale în acest context; • Programele naționale și zonale pentru cercetarea, conservarea și restaurarea monumentelor istorice; • Accesarea de fonduri europene; • Stabilirea de parteneriate în domeniul cultural sau de schimburi culturale; • Dezvoltarea de proiecte culturale interregionale și internaționale; • Dorința unor segmente ale populației de a participa la manifestări culturale specifice; • Potențialul de dezvoltare a turismului cultural; 	<ul style="list-style-type: none"> • Accentuarea discrepanței dintre producția culturală și nevoile și interesele publicului, pierderea relevanței actului cultural pentru comunitate • Degradarea patrimoniului cultural și pierderea identității tradițiilor; • Lipsa informațiilor/ educației în sensul asigurării unui management performant; • Capacitate redusă a operatorilor culturali de a atrage finanțări și de a mobiliza resurse; • Tratarea domeniului cultural ca având o importanță redusă, nerecunoscându-se aportul său la dezvoltarea locală și creșterea calității vieții.

<ul style="list-style-type: none"> • Asigurarea unei cote mărite de finanțare a evenimentelor culturale din bugetele locale; • Dezvoltarea de proiecte de infrastructură în zone bine delimitate (ex. zona Brezoi – Centru multifuncțional pentru promovarea tradițiilor; zona Horezu – Centru multifuncțional dedicat tradițiilor zonei Stejari etc). 	
--	--

7.4.3. Sport

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Tradiție și rezultate sportive remarcabile obținute în decursul timpului; • Susținere și interes din partea administrației publice locale; • Creșterea interesului pentru practicarea sportului recreativ în mediul urban; • Personal de specialitate bine pregătit; • Activități sportive de masă organizate în mod periodic la nivelul județului; 	<ul style="list-style-type: none"> • Scăderea numărului de sportivi legitimați la cluburile sportive; • Diminuarea rolului orelor de educație fizică și sport, în condițiile creșterii numărului de cazuri de obezitate în rândul copiilor; • Resursele financiare relativ mici alocate sportului de masă și de performanță; • Inexistența standardelor sportive care să constituie repere în alocarea fondurilor bugetare către entitățile sportive; • Cadrul legislativ necorelat cu nevoile domeniului sportiv și conexe;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Perspectiva introducerii bugetelor multianuale ce vor conferi siguranță și stabilitate proiectelor sportive pe termen mediu și lung; • Interesul crescut pentru practicarea sportului în mediul rural și urban; • Creșterea numărului de structuri sportive private; • Existența unor programe ale administrației centrale și locale pentru dezvoltarea bazei și dotărilor în sport; • Posibilitatea atragerii fondurilor europene pentru susținerea sportului; 	<ul style="list-style-type: none"> • Cronicizarea dezechilibrelor dintre resursele alocate sportului de performanță și a celui de masă; • Tendința de scădere a numărului sportivilor ca efect al scăderii demografice și a efectului migraționist; • Scăderea numărului orelor de educație fizică și sport din programa școlară; • Scăderea numărului de locuri de muncă pentru medicii sportivi, a dotărilor aferente; dezinteresul absolvenților de a se îndrepta spre această ramură medicală;

7.5. Agricultură și dezvoltare rurală

Puncte tari	Puncte slabe
Sub-domeniul Agricultură	
<ul style="list-style-type: none"> • Relieful permite dezvoltarea tuturor culturilor agricole, cu particularități în funcție de zonă; • Zona montană (nordică) se caracterizează printr-o dezvoltare accentuată a zootehniei, a pășunilor și fructelor de pădure; • Zona de dealuri este propice pomiculturii, iar zona de câmpie legumiculturii și cerealelor; • Experiență în atragerea de finanțări în domeniul agriculturii; • Condițiile climatice și relieful prielnic au favorizat extinderea constantă a suprafețelor viticole; • Piață de desfacere internă și externă; • Potențial de producție ecologică; • Prezența unei fabrici de procesare ca alternativă la desfacerea fructelor proaspete (prezintă interes pentru prune și pentru producția de căpșune, mere); • Forță de muncă pentru activitățile sezoniere; • Fermele pomicole noi și Grup de Producători la Copăceni; • Înființarea unui târg apicol (2012 prima ediție) inițial la nivel regional, care în prezent se bucură de participare internațională (expozanți din Italia, Slovenia, Polonia, Ungaria); • Existența unei asociații apicole puternic dezvoltată, în comuna Scundu (peste 400 membri din județ), care prin participările la întâlnirile organizate de către Ministerul Agriculturii, a obținut scutiri de taxe pentru apicultorii ce dețin sub 70 cutii de stupi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Parcul de tractoare și mașini agricole este învechit; • Ponderea mare a exploatațiilor agricole individuale; • Producția agricolă este în scădere; • Sistem de irigații ineficient și învechit; • Nivel scăzut al suprafeței agricole exploatate în regim asociativ; • Lipsa pregătirii profesionale a lucrătorilor din domeniul agriculturii; • Grad de colaborare scăzut între producătorii agricoli în vederea partajării unei infrastructuri comune (centru de colectare, depozitare, procesare); • Suprafața pomicolă în declin; plantații foarte îmbătrânite și abandonate, fără valoare economică; număr mic de livezi noi înființate în Vâlcea în comparație cu alte zone cu tradiție pomicolă; • Tehnologii de producție învechite și necompetitive; • Producție de fructe în declin; • Număr mare de terenuri agricole fărâmițate la 0,3-2,0 ha/proprietar; • Capacitate foarte redusă de investiții în reconversie, condiționare, depozitare, procesare, ambalare, transport; • Acces redus al pomiculturilor la activități de asistență tehnică/ proiectare & consultanță specializate; • Lipsa capacității financiare pentru investiții în pomicultură; lipsa unui sistem de creditare/investiții dedicat domeniului (cu perioadă de grație până la intrarea pe rod a livezilor); • În ultimul deceniu dezvoltarea sectorului zootehnic a fost una problematică, datorită impedimentelor ce țin de competitivitate și piață;

	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa de coordonare pe orizontală și verticală a lanțurilor de aprovizionare generează competitivitatea scăzută a sectorului agricol; • Zonă cu cele mai mari suprafețe degradate, care nu a atras fonduri europene în vederea împăduririi; • Absorbția fondurilor europene în sectorul agricol, doar pentru măsurile mici de semisubzistență (1.4.1 și 1.1.2); • Lipsa unor specialiști plătiți la nivel județean, care să asigure acordarea consultanței și scrierii de proiecte/planuri de afaceri, atașați primăriilor; • Lipsa piețelor de desfacere pentru legume, fructe și produse tradiționale la nivel județean, în locuri bine stabilite, în perioade clar determinate în timp și spațiu.
Sub-domeniul Dezvoltare rurală	
<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea numărului de localități cu rețea de distribuția a apei potabile; • Creșterea numărului de localități cu rețea de canalizare; • Tendințe demografice favorabile; • Populația rurală reprezintă 51,99% din populația județului; • Comune de mărimi diferite; • Gradul de aglomerare relativ scăzut al locuințelor; • Fond forestier important; • Peisaj natural variat, atractiv, nepoluat; • Patrimoniu cultural valoros (biserici, monumente, vestigii istorice, zone etnografice cu tradiții păstrate); • Proprietatea predominant privată asupra terenurilor; • Turism rural dezvoltat; • Forță de muncă ieftină și relativ calificată; 	<ul style="list-style-type: none"> • Mediul rural se caracterizează printr-un mediu antreprenorial scăzut; • Mediul rural concentrează un număr foarte scăzut de salariați; • Serviciile de sănătate din mediul rural sunt deficitare; • Ponderea ridicată a populației de peste 65 ani în mediul rural; • Rata de activitate economică și de ocupare scăzută în mediul rural; • Ponderea ocupării pe cont propriu în mediul rural; • Nivel educațional mai redus și acces la educație mai scăzut în mediul rural decât în mediul urban. • Venituri mai scăzute în mediul rural decât în mediul urban; • Oportunități limitate de muncă în afara agriculturii în mediul rural; • Nivel de dezvoltare scăzut al serviciilor în mediul rural; • Nivel scăzut al activității antreprenoriale în mediul rural; • Capacitate scăzută a populației rurale de accesare a fondurilor europene, pentru diversificarea activităților economice; • Sistemul de învățământ agricol este reprezentat de un sigur liceu de profil (Liceul Agricol Drăgășani);

Oportunități	Amenințări
<p>Sub-domeniul Agricultură</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tipologiile de sol existente se pretează la o gamă largă de folosință (culturi de cereale, legume, pășiști, plantații pomi-viticole etc); • Atragerea de finanțări pentru dezvoltarea agriculturii; • Notorietatea podgoriilor din județ; • Interesul consumatorilor pentru produsele tradiționale și turismul rural crește; • Creșterea capacității de producție, de depozitare și de desfacere a fructelor; • Modernizarea din perspectiva echipamentelor, mașinilor și utilităților necesare, dar mai ales din perspectiva soiurilor (europene) și portaltoilor de pomi fructiferi; • Subvenții prin măsura „conversia pomiculturii” prin PNDR 2014 – 2020; • Potențial de dezvoltare în categoria fermelor de până și de peste 2 ha ; • Organizarea unei filiere puternice în sectorul pomicol; • Creșterea calității ofertei de fructe; • Promovarea unei mărci comerciale de fructe locale; • Concentrarea pe inovare prin demonstrare modelului european și prin asistență tehnică în domeniul agricol; • Crearea conexiunilor cu bazine pomicole europene; • Promovarea pomiculturii „integrate”: prietenoasă mediului înconjurător. • Existența a două institute de cercetare pentru agricultură (Stațiunea de Cercetare Vini-viticolă Drăgășani, Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Pomicultură Vâlcea); • Prezența unei stațiuni pomicole în județ în colaborare cu Universitate din Craiova; • Existența unităților de procesare produse agricole și zootehnice; • Revitalizarea comisiilor locale pentru atragerea în circuitul agrosilvic a terenurilor; 	<ul style="list-style-type: none"> • Scăderea suprafeței agricole irigate; • Scăderea serviciilor producției agricole; • Investiții și demersuri necorelate în domeniul agricol (centre de procesare/ piețe de desfacere necorelate cu prezența producătorilor în arealul respectiv sau potențialul de consum din zonă). • Efectele adverse ale schimbărilor climatice; • Producția insuficient conectată la piața românească modernă și europeană; • Livezile vechi sunt sursă potențială de infecții cu boli pentru zonele pomicole; • Structura organizatorică subdezvoltată a producătorilor crează impedimente pentru accesul fermierilor la piețe, constrânge capacitatea de a se integra în lanțurile de aprovizionare și de a profita de oportunitățile potențiale ale pieței; • Slaba informare a producătorilor agricoli cu privire la normele europene; • Numărul de concurenți în creștere pentru produsele agroalimentare de pe piață;

<ul style="list-style-type: none"> • Amenajarea peisagistică a terenurilor și a suprafețelor degradate; • Creșterea suprafețelor de culturi protejate; 	
Sub-domeniul Dezvoltare rurală	
<ul style="list-style-type: none"> • Programul LEADER și înființarea GAL-urilor oferă noi forme pentru dezvoltarea rurală; • Implementarea strategiilor de dezvoltare locală ale Grupurilor de Acțiune Locală (GAL) înființate în județul Vâlcea contribuie la dezvoltarea zonelor rurale; • Existența programelor de finanțare pentru dezvoltarea mediului rural; • Finanțări pentru cursuri de formare profesională și cursuri de calificare pentru populația din mediul rural (POCU); • Crearea facilităților de depozitare a cerealelor, legumelor și fructelor, vinului, cărnii, brânzeturilor și derivatelor, grupate pe zone, cum ar fi: zona Bălcești (depozit cereale, depozit frigorific legume și fructe); zona Dărăgășani (pivnițe depozitare vin, depozit frigorific legume și fructe, depozit cereale); zona Băbeni (depozit frigorific legume și fructe); zona Horezu (depozit frigorific legume și fructe); zona Brezoi (depozit frigorific legume și fructe); zona Boișoara (depozit frigorific legume și fructe, depozit carne și derivate) ș.a. 	<ul style="list-style-type: none"> • Scăderea populației din mediul rural; • Constrângerile externe ale înființării unor noi afaceri în mediul rural: costuri de înființare ridicate (bani, timp), impozite ridicate, în cazul unor produse nu există piață de desfacere; • Echilibru social fragil: populația îmbătrânită rămasă fără sprijin din cauza migrației tinerilor, practicarea agriculturii de subzistență; • Capacitatea scăzută de finanțare (credite bancare greu accesibile); • Lipsa locurilor de muncă în mediul rural are ca efect migrația persoanelor tinere și a celor cu studii de la sat la oraș, precum și în afara țării; • Sub-dezvoltarea infrastructurii fizice limitează posibilitățile de dezvoltare a mediului rural; • Comunitățile rurale nu au o viziune clară asupra viitorului de dezvoltare a zonei;

CAPITOLUL VIII. CONTEXTUL EUROPEAN, NAȚIONAL ȘI REGIONAL

8.1. Cadrul strategic la nivel european

Strategia Europa 2020

Europa 2020 reprezintă strategia Uniunii Europene de creștere economică pentru următorii zece ani, bazată pe următoarele trei priorități:

- creștere inteligentă: dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare;
- creștere durabilă: promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive;
- creștere favorabilă incluziunii: promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, care să asigure coeziunea socială și teritorială.

Comisia Europeană a propus obiective pentru statele membre, iar țintele asumate de România sunt:

- Rata de ocupare a populației cu vârstă cuprinsă între 20 și 64 ani – minimum 70%;
- Nivelul investițiilor în cercetare și dezvoltare ca % din PIB – 2%;
- Reducerea emisiilor de CO₂ cu 19%;
- Ponderea energiei din surse regenerabile să fie de 24%;
- Eficiență energetică – realizarea unei economii de energie primară de cca. 10 Mtep;
- Reducerea ratei de părăsire timpurie a școlii – atingerea unui procent maxim de 11,3%;
- Creșterea ponderii populației cu vârsta de 30-34 ani cu nivel de educație terțiară –26,7%;
- Reducerea populației expuse riscului sărăciei sau excluziunii sociale cu 580.000 persoane.

Comisia prezintă **șapte inițiative emblematice** pentru a stimula realizarea de progrese în cadrul fiecărei teme prioritare, inițiative care vor angaja atât UE, cât și statele membre. Instrumentele UE, în special piața unică, ajutoarele financiare și instrumentele de politică externă, vor fi mobilizate pentru eliminarea blocajelor și îndeplinirea obiectivelor strategiei Europa 2020. Prezentăm mai jos cele șapte inițiative:

1) „O Uniune a inovării”

Obiectivul acestei inițiative este de a recentra politica în domeniul cercetării-dezvoltării și inovării spre provocările cu care se confruntă societatea noastră, precum schimbările climatice, energia și utilizarea eficientă a resurselor, sănătatea și schimbările demografice. Fiecare verigă din lanțul inovării ar trebui consolidată, de la cercetarea fundamentală la comercializare.

La nivel național, statele membre vor trebui:

- să reformeze sistemele de cercetare-dezvoltare și inovare de la nivel național (și regional) pentru a promova excelența și specializarea inteligentă, să consolideze cooperarea între universități, mediul de cercetare și întreprinderi, să pună în aplicare programe comune și să întărească cooperarea transfrontalieră în domeniile în care UE aduce valoare adăugată pentru și să adapteze procedurile naționale de finanțare în consecință, să asigure difuzarea tehnologiei pe teritoriul UE;
- să garanteze existența unui număr suficient de absolvenți de universități de științe, matematică și inginerie și să axeze programele școlare pe creativitate, inovare și spirit antreprenorial;

- să acorde prioritate cheltuielilor destinate cunoașterii, inclusiv prin folosirea stimulentei fiscale și a altor instrumente financiare pentru a promova investiții private mai semnificative în cercetare-dezvoltare.

2) „Tineretul în mișcare”

Obiectivul este de a consolida performanța și atractivitatea internațională a instituțiilor de învățământ superior din Europa, de a spori nivelul general de calitate la toate nivelurile de educație și formare în UE, combinând atât excelența, cât și echitatea, prin promovarea mobilității studenților și a celor care urmează un curs de formare, precum și de a îmbunătăți situația încadrării în muncă a tinerilor.

La nivel național, statele membre vor trebui:

- să efectueze investiții eficiente în sistemele de învățământ și de formare la toate nivelurile (de la nivel preșcolar la nivel universitar);
- să amelioreze rezultatele în domeniul educației, tratând fiecare segment (preșcolar, primar, secundar, profesional și universitar) în cadrul unei abordări integrate, care să includă competențele-cheie și care are scopul de a reduce abandonul școlar timpuriu;
- să consolideze deschiderea și relevanța sistemelor de învățământ prin instituirea unor cadre naționale de calificare și printr-o mai bună direcționare a rezultatelor învățării spre nevoile pieței muncii;
- să faciliteze intrarea tinerilor pe piața muncii prin acțiuni integrate care cuprind, inter alia, îndrumare, consiliere și ucenicie.

3) „O agendă digitală pentru Europa”

Obiectivul este de a obține beneficii sociale și economice durabile, datorită unei piețe unice digitale, bazate pe internet rapid și ultrarapid și pe aplicații interoperabile, care să permită accesul tuturor la serviciile în bandă largă până în 2013, accesul tuturor la internet de viteză mult mai mare (30 Mbps sau mai mult) până în 2020 și abonarea a 50% sau mai mult dintre gospodăriile europene la conexiuni internet de peste 100 Mbps.

La nivel național, statele membre vor trebui:

- să elaboreze strategii operaționale privind internetul de mare viteză și să orienteze fondurile publice, inclusiv cele structurale, spre domeniile care nu sunt acoperite integral de investițiile private;
- să stabilească un cadru juridic pentru coordonarea lucrărilor publice astfel încât costurile pentru dezvoltarea rețelelor să se reducă;
- să promoveze dezvoltarea și utilizarea unor servicii online moderne și accesibile (de exemplu, e-guvernare, servicii de asistență medicală online, casa inteligentă, competențele informatice, securitatea).

4) „O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor”

Scopul este sprijinirea tranziției către o economie eficientă în ceea ce privește utilizarea resurselor și cu emisii reduse de dioxid de carbon. Obiectivul este de a decupla creșterea noastră economică de utilizarea resurselor și de consumul de energie, de a reduce emisiile de CO₂, de a crește competitivitatea și de a promova o securitate energetică sporită.

La nivel național, statele membre vor trebui:

- să elimine treptat subvențiile dăunătoare mediului, făcând excepții doar în cazul persoanelor defavorizate;
- să dezvolte instrumente de piață, precum stimulente fiscale și achiziții publice menite să adapteze metodele de producție și de consum;

- să dezvolte infrastructuri energetice și de transport inteligente, modernizate și complet interconectate și să utilizeze pe deplin TIC;
- să asigure implementarea coordonată a proiectelor de infrastructură, în cadrul rețelei centrale a UE, care contribuie în mod decisiv la eficacitatea sistemului de transport al UE, în ansamblul său;
- să se concentreze asupra dimensiunii urbane a transporturilor, responsabile de o mare parte din emisiile generate și din congestiile rețelelor;
- să utilizeze reglementarea, dezvoltând standarde de performanță energetică în construcții și instrumente de piață precum impozitarea, subvențiile și achizițiile publice pentru a reduce consumul de energie și de resurse și să utilizeze fondurile structurale pentru a investi în construcția de clădiri publice eficiente din punct de vedere energetic și într-o reciclare mai eficientă;
- să stimuleze instrumente care permit economisirea de energie și care ar putea crește eficiența în sectoarele mari consumatoare de energie, precum cele bazate pe folosirea TIC.

5) „O politică industrială adaptată erei globalizării”

Industria și mai ales IMM-urile au fost grav afectate de criza economică și toate sectoarele se confruntă cu provocările generate de globalizare și de adaptarea proceselor lor de producție și a produselor lor la o economie cu emisii scăzute de carbon.

La nivel național, statele membre vor trebui:

- să îmbunătățească mediul de afaceri, în special pentru IMM-urile inovatoare, inclusiv prin achiziții publice menite să sprijine inițiativele care încurajează inovarea;
- să amelioreze condițiile de asigurare a respectării drepturilor de proprietate intelectuală;
- să reducă sarcina administrativă a societăților și să amelioreze calitatea legislației în domeniul afacerilor;
- să colaboreze strâns cu părțile interesate din diverse sectoare (cu întreprinderile, cu sindicatele, cu mediul academic, cu ONG-urile, cu organizațiile de consumatori) pentru a identifica blocajele și a dezvolta o analiză comună cu privire la modalitățile de a menține o bază industrială și de cunoaștere solidă și de a plasa UE într-o poziție de lider în ceea ce privește dezvoltarea durabilă la nivel mondial.

6) „O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă”

Obiectivul este de a crea condițiile necesare modernizării piețelor muncii pentru a crește nivelurile de ocupare a forței de muncă și pentru a asigura sustenabilitatea modelelor noastre sociale. Pentru aceasta este nevoie să promovăm autonomia cetățenilor prin dobândirea de noi competențe care să permită forței noastre de muncă actuale și viitoare să se adapteze la noile condiții și la eventualele schimbări de carieră, să reducă șomajul și să sporească productivitatea muncii.

La nivel național, statele membre vor trebui:

- să pună în aplicare măsurile naționale de flexicuritate, astfel cum s-a convenit în cadrul Consiliului European, să reducă segmentarea pieței muncii și să faciliteze tranzițiile și reconcilierea vieții profesionale cu viața privată;
- să analizeze și să monitorizeze în mod regulat eficiența sistemelor fiscale și de asigurări sociale pentru a asigura rentabilitatea muncii, acordând o atenție specială persoanelor cu un nivel scăzut de calificare și eliminând în același timp măsurile care descurajează desfășurarea de activități independente;
- să promoveze noi forme de reconciliere a vieții profesionale cu cea privată și politici de îmbătrânire activă și să sporească egalitatea de șanse între femei și bărbați;
- să promoveze și să monitorizeze concretizarea eficace a rezultatelor dialogului social;

- să impulsioneze punerea în aplicare a Cadrului european al calificărilor, prin instituirea unor cadre naționale ale calificărilor;
- să asigure dobândirea competențelor necesare în vederea continuării studiilor și a integrării pe piața muncii, precum și recunoașterea acestora pe tot parcursul educației generale, profesionale, superioare și din viața adultă, inclusiv în cadrul învățării non-formale și informale;
- să dezvolte parteneriate între mediul educației/formării și cel al muncii, în special prin implicarea partenerilor sociali în planificarea ofertelor de educație și formare.

7) „Platforma europeană de combatere a sărăciei”

Obiectivul este de a asigura coeziunea economică, socială și teritorială, în vederea sensibilizării opiniei publice și a recunoașterii drepturilor fundamentale ale persoanelor care se confruntă cu sărăcia și excluziunea socială, acordându-le acestora posibilitatea de a duce o viață demnă și de a juca un rol activ în societate.

La nivel național, statele membre vor trebui:

- să promoveze responsabilitatea colectivă și individuală pe care o împart în domeniul combaterii sărăciei și excluziunii sociale;
- să definească și să pună în aplicare măsuri care vizează situația specifică a grupurilor cu un grad de risc ridicat (precum familiile monoparentale, femeile în vârstă, minoritățile, romii, persoanele cu handicap și personale fără adăpost);
- să își dezvolte pe deplin sistemele de securitate socială și de pensii pentru a asigura un nivel adecvat al ajutorului pentru venit și al accesului la asistență medicală.

Politica Agricolă Comună în perspectiva anului 2020 (PAC) propune ca obiectiv generarea unei creșteri mai durabile, mai inteligente și mai favorabile incluziunii pentru Europa rurală. Dintre obiectivele strategice propuse, pentru sectorul agricol avem Obiectivul 1. Producția alimentară viabilă, iar pentru dezvoltarea rurală avem Obiectivul 2. Managementul durabil al resurselor naturale și Obiectivul 3. Dezvoltarea teritorială echilibrată. Politicile europene urmăresc sprijinirea comunităților agricole care oferă cetățenilor europeni alimente de calitate, îmbunătățirea condițiilor pentru fermele mici, care contribuie la atractivitatea și identitatea regiunilor rurale.

Carta Europeană a Zonelor Rurale are în vedere următoarele motivații:

- Favorizarea progresului economic și social prin realizarea uniunii cât mai strânse a membrilor săi, pe fondul salvagădării și promovării ideilor acceptate ca patrimoniu comun;
- Aplicarea unor măsuri corespunzătoare pentru ameliorarea condițiilor de viață și de muncă în zonele rurale, care, implicit va conduce la progresul economic și social general al Europei;
- Redefinirea la nivel european, în plan conceptual și decizional, a procesului integrării și interdependenței crescânde între state și regiuni;
- Adoptarea unei politici de gestiune durabilă a resurselor, prin atribuirea de noi funcții sectoarelor din agricultură, silvicultură, acvacultură și pescuit (conservarea naturii și peisajului, producția de materii prime reînnoibile pentru industrie și sectorul energetic, participarea la turismul rural și la activitățile de recreere etc.), care se vor adăuga funcțiilor tradiționale;
- Întărirea cooperării europene astfel încât să se încorporeze din ce în ce mai mult în toate politicile, inclusiv în cele comerciale, principiile dezvoltării durabile, cu referire specială la spațiul rural.

Cadrul Strategic pentru Amenajarea Teritoriului Uniunii Europene stabilește ca obiective de coeziune și competitivitate, următoarele:

- Amenajarea policentrică a teritoriului;
- O nouă relație urban-rural;
- Accesul egal la infrastructură și cunoaștere;
- Administrarea înțeleaptă a patrimoniului natural și cultural.

Carta Verde a Coeziunii Teritoriale propune ca perspectivă pentru coeziunea economică și socială următoarele obiective:

- diversitatea teritorială ca valoare;
- coordonarea politicilor pentru zone vaste;
- promovarea orașelor competitive;
- abordarea excluziunii sociale;
- accesul la educație, servicii medicale, energie;
- concentrare: depășirea diferențelor de densitate;
- conectarea teritoriilor: depășirea factorului distanță;
- cooperare: depășirea factorului divizare.

Liniile directoare strategice ale Uniunii Europene (Community Strategic Guidelines) menționează cele trei priorități ale Politicii de Coeziune:

- îmbunătățirea atractivității Statelor Membre, regiunilor și orașelor, prin îmbunătățirea accesibilității, asigurarea unui nivel și a unei calități adecvate a serviciilor și protejarea mediului înconjurător;
- încurajarea inovării, antreprenoriatului și dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere, prin promovarea capacității de cercetare-inovare, inclusiv a noilor instrumente TIC;
- crearea de noi locuri de muncă, mai bine plătite, prin atragerea de noi persoane în procesul de ocupare și în activități antreprenoriale, îmbunătățirea adaptabilității lucrătorilor și a firmelor și investițiile în capitalul uman.

Mai mult, programele care se adresează zonelor urbane pot lua diferite forme:

- acțiuni care promovează orașele ca motoare ale dezvoltării regionale, prin îmbunătățirea competitivității lor, promovarea antreprenoriatului, a inovării, dezvoltarea serviciilor, rezultând în creșterea atractivității orașelor din UE;
- acțiuni care promovează coeziunea internă a arealelor urbane, prin revitalizarea cartierelor în declin, reabilitarea mediului fizic și ambiental, reconversia sit-urilor brownfield, protejarea și valorificarea patrimoniului lor istoric și cultural;
- promovarea unei dezvoltări mai echilibrate, policentrice a Uniunii Europene, prin crearea unei rețele de orașe, la nivel național și comunitar. Dezvoltarea acestei rețele presupune măsuri care să le lege fizic (infrastructură, tehnologia informației, etc.), dar și uman (promovarea cooperării, etc.). O atenție deosebită se va acorda și relațiilor rural-urban.

Planurile Integrate de Dezvoltare Urbană trebuie să asigure coerența tuturor acțiunilor menționate în liniile directoare și să asigure limitarea impactului negativ al acestora asupra mediului înconjurător.

Politica de Coeziune 2014-2020 propune o dezvoltare urbană durabilă integrată, prin combinarea măsurilor privind renovarea fizică a zonelor urbane cu măsuri care promovează educația, dezvoltarea economică, incluziunea socială și protecția mediului. În plus, un aspect indispensabil se referă la dezvoltarea unor parteneriate puternice care să implice cetățeni de la nivel local, societatea civilă, economia locală și diversele niveluri de guvernare. Autoritățile urbane vor trebui

să elaboreze strategii integrate de dezvoltare urbană care să poată veni cu soluții la provocările cu care se confruntă orașele. În elaborarea acestor strategii integrate, autoritățile urbane sunt încurajate să utilizeze Cadrul european de referință pentru orașe durabile (RFSC), care este o facilitate online practică, elaborată pentru a oferi sprijin orașelor în această privință.

Carta de la Leipzig cu privire la orașele Europene Durabile facilitează și susține procesul de dezvoltare urbană integrată prin crearea unui instrument de lucru operațional – Referențialul pentru Orașe Europene Durabile (ROD). Unul din scopurile principale ale Referențialului pentru Orașe Durabile este de a încuraja orașele de a-și fixa propriile acțiuni și măsuri de dezvoltare urbană integrată și durabilă.

Comunicarea Comisiei Europene pe tema Politicii de Coeziune și a orașelor (COM (2006) – 385/13.07.2006) oferă 50 de recomandări concrete pentru actorii implicați în dezvoltarea urbană, grupate în următoarele priorități:

- creșterea atractivității orașelor în ceea ce privește transportul, serviciile, calitatea mediului înconjurător și cultura;
- promovarea unei dezvoltări echilibrate a orașelor și întărirea relației lor cu mediul rural și zonele periurbane;
- stimularea rolului de poli de creștere al orașelor, prin promovarea inovării, antreprenoriatului și sprijinirea sectorului IMM;
- creșterea ocupării și reducerea disparităților dintre cartiere, pe de o parte, și grupuri sociale, pe de altă parte;
- combaterea delincvenței și a sentimentului de nesiguranță;
- îmbunătățirea guvernantei orașelor, prin implicarea tuturor actorilor interesați în procesul decizional și prin eficiența planificării;
- promovarea rețelelor de schimb de experiență și bune-practici;
- maximizarea efectului de levier al Fondurilor Structurale alocate mediului urban.

Programul pentru rețeaua de dezvoltare urbană URBACT III are ca și obiectiv general sprijinirea orașelor în dezvoltarea de soluții pragmatice, noi și durabile, care îmbină într-o abordare integrată aspectele sociale, economice și de mediu înconjurător.

Programul de cooperare ESPON 2020, Rețeaua europeană de observare a dezvoltării și coeziunii teritoriale, are ca obiectiv susținerea cercetării teritoriului european și fundamentarea politicilor europene. România va beneficia de rezultatele ESPON 2020, constând în analize teritoriale și studii asupra tendințelor europene în diverse domenii de actualitate: evoluții pe piața muncii sau în domeniul investițiilor, modele de navetism, schimbări demografice, impactul schimbărilor climatice asupra teritoriului european etc.

Programul de Cooperare Interregională INTERREG EUROPE urmărește îmbunătățirea punerii în aplicare a politicilor și programelor de dezvoltare regională, în principal a celor care urmăresc investițiile pentru creștere economică și a locurilor de muncă și, după caz, a celor de cooperare teritorială europeană, prin promovarea schimbului de experiență și a învățării de noi politici de către actorii de interes regional.

Strategia de la Lisabona propune obiective concrete legate de îmbunătățirea procesului de legiferare și a politicilor publice cu impact direct asupra dezvoltării economice și creării de noi locuri de muncă. La nivel programatic și declarativ se observă o corelație directă între îmbunătățirea capacității administrative și creșterea calității vieții la nivelul cetățenilor Uniunii Europene.

Carta Albă intitulată "Foaie de parcurs pentru un spațiu european unic al transporturilor – Către un sistem de transport competitiv și eficient din punct de vedere al resurselor", prezintă 40 de inițiative concrete privind infrastructura și serviciile de transport de implementat în următorul deceniu. Inițiativele sunt corelate cu următoarele obiective de atins până în anul 2050:

- Eliminarea autoturismelor cu combustibili convenționali din orașe;
- Reducerea cu 40% a emisiilor din transportul maritim;
- Trecerea a 50% dintre pasagerii și mărfurile de pe relațiile interurbane de distanță medie de pe modul rutier pe modul feroviar și naval.
- Reducerea în ansamblu cu 60% a emisiilor generate de activitatea de transport.

Programul Europa Creativă 2014-2020 are rolul de consolida sectoarele culturale și creative din Europa.

Agenda pentru un turism european durabil și competitiv (Agenda for a sustainable and competitive European tourism. - COM (2007) 621 final / 19.10.2007) a formulat obiectivele pentru asigurarea durabilității turismului european și provocările legate de atingerea acestui deziderat, cadrul de acțiune, principiile pentru realizarea unui turism competitiv și durabil, rolul și modul de implicare a celor interesați în sectorul turistic și al Comisiei Europene.

Raportul privind noua politică europeană în domeniul turismului: consolidarea parteneriatului pentru turism în Europa (2006/2129(INI)) enunță elaborarea documentului Agenda 21 Europeană pentru turism.

8.2. Cadrul strategic la nivel național

Acordul de parteneriat 2014-2020

La nivel național documentul care va continua obiectivele trasate și transpunerea la nivel național a direcțiilor strategice ale Europa 2020 este Acordul de parteneriat 2014-2020.

Pentru a atinge aspirațiile de creștere economică reflectate în obiectivul global al acestui Acord de Parteneriat, România va avea o economie modernă și competitivă prin abordarea următoarelor cinci provocări în materie de dezvoltare:

- Competitivitatea și dezvoltarea locală;
- Populația și aspectele sociale;
- Infrastructura;
- Resursele;
- Administrația și guvernarea.

Obiectivele tematice propuse pentru contribuția la susținerea principalelor provocări în materie de dezvoltare sunt:

Provocare în materie de dezvoltare	Obiectiv tematic
COMPETITIVITATE ȘI DEZVOLTARE LOCALĂ	1. Consolidarea cercetării, a dezvoltării tehnologice și a inovării
	2. Îmbunătățirea accesului la tehnologia informației și comunicațiilor, a utilizării și a calității acesteia
	3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol și a sectorului pescuitului și acvaculturii
	8. Promovarea ocupării durabile și de calitate a forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă
POPULAȚIE ȘI ASPECTE SOCIALE	2. Îmbunătățirea accesului la tehnologia informației și comunicațiilor, a utilizării și a calității acesteia
	8. Promovarea ocupării durabile și de calitate a forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă
	9. Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare
	10. Investiții în educație, formare și formare profesională pentru dezvoltarea competențelor și învățare pe tot parcursul vieții
	11. Creșterea capacității instituționale a autorităților publice și a părților interesate și o administrație publică eficientă
INFRASTRUCTURĂ	2. Îmbunătățirea accesului la tehnologia informației și comunicațiilor, a utilizării și a calității acesteia
	7. Promovarea transportului durabil și eliminarea blocajelor din infrastructurile rețelelor importante
RESURSE	4. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon în toate sectoarele
	5. Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor
	6. Conservarea și protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor
	7. Promovarea transportului durabil și eliminarea blocajelor din infrastructurile rețelelor importante
GUVERNARE	2. Îmbunătățirea accesului la tehnologia informației și comunicațiilor, a utilizării și a calității acesteia
	11. Creșterea capacității instituționale a autorităților publice și a părților interesate și o administrație publică eficientă

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030 stabilește obiective concrete pentru trecerea, într-un interval de timp rezonabil și realist, la un nou model de dezvoltare propriu Uniunii Europene și larg împărtășit pe plan mondial – cel al

dezvoltării durabile, orientat spre îmbunătățirea continuă a vieții oamenilor și a relațiilor dintre ei în armonie cu mediul natural. Obiectivele pe termen mediu și lung sunt:

- Orizont 2020: Atingerea nivelului mediu actual al țărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile;
- Orizont 2030: Aproximarea semnificativă a României de nivelul mediu din acel an al țărilor UE.

Strategia Națională pentru Dezvoltare Regională 2014-2020 stabilește prioritățile de dezvoltare ale regiunilor, precum și relațiile instituționale care să faciliteze corelarea cu strategiile sectoriale. Documentul strategic își propune continuarea și actualizarea direcțiilor de dezvoltare formulate în Planul Național de Dezvoltare 2007-2013 și Cadrul Național Strategic de Referință (CNSR).

SNDR subliniază necesitatea sprijinirii următoarelor priorități de dezvoltare:

- Dezvoltarea urbană durabilă integrată;
- Îmbunătățirea eficienței energetice în sectorul public și rezidențial;
- Dezvoltarea infrastructurii de importanță regională și locală;
- Promovarea incluziunii sociale și reducerea gradului de sărăcie;
- Îmbunătățirea mediului economic de importanță regională și locală;
- Dezvoltarea durabilă a turismului;
- Îmbunătățirea condițiilor de mediu la nivel regional și local.

Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014-2020 susține rolul strategic și poziția prioritară a cercetării ca motor de creștere a competitivității economice și urmărește conectarea la noile priorități ale științei și tehnologiei din Uniunea Europeană stabilite de Strategia Europa 2020, dar și în principalul instrument de implementare - programul Orizont 2020.

Programul Operațional Regional (POR) 2014-2020 își propune să asigure continuitatea viziunii strategice privind dezvoltarea regională în România, prin completarea și dezvoltarea direcțiilor și priorităților de dezvoltare regională conținute în PND și CNSR 2007–2013 și implementate prin POR 2007–2013, precum și prin alte programe naționale. POR 2014-2020 își propune să contribuie la adresarea celor 5 provocări pentru creștere la nivel național, identificate în cadrul Acordului de Parteneriat: competitivitatea și dezvoltarea locală, populația și aspectele sociale, infrastructura, resursele și administrația și guvernarea.

Programul Operațional Competitivitate (POC) 2014-2020 are ca obiectiv general contribuția la realizarea obiectivului global al Acordului de Parteneriat prin susținerea CDI și TIC pentru competitivitate și dezvoltare. POC propune soluții nevoilor și provocărilor legate de nivelul redus al competitivității economice la nivel național, în special în ceea ce privește (a) sprijinul insuficient pentru CDI și (b) infrastructura subdezvoltată de TIC și implicit servicii slab dezvoltate.

Programul Operațional Capital Uman (POCU) 2014-2020 stabilește prioritățile de investiții, obiectivele și acțiunile asumate de către România în domeniul resurselor umane, continuând investițiile realizate prin FSE în perioada 2007-2013 și contribuind la atingerea obiectivului general al Acordului de Parteneriat 2014-2020, acela de a reduce disparitățile de dezvoltare economică și socială dintre România și Statele Membre ale UE.

Programul Operațional Infrastructură Mare (POIM) 2014-2020 are ca obiectiv global Dezvoltarea infrastructurii de transport, mediu, energie și prevenirea riscurilor la standarde europene, în vederea creării premiselor unei creșteri economice sustenabile, în condiții de siguranță și utilizare eficientă a resurselor naturale. POIM adresează nevoile de dezvoltare din patru sectoare: infrastructura de transport, protecția mediului, managementul riscurilor și adaptarea la schimbările climatice, energie și eficiență energetică, contribuind la Strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, prin finanțarea a 4 din cele 11 obiective tematice din Regulamentul nr. 1303/2013:

- OT4, prin susținerea producției de energie din surse regenerabile, măsurilor de eficiență energetică, introducerea tehnologiilor de tip smart;
- OT5, prin finanțarea măsurilor de prevenire și protecție împotriva riscurilor naturale, menite să atenueze și să combată efectele schimbărilor climatice, și consolidarea capacității de intervenție în domeniu;
- OT6, prin promovarea investițiilor în sistemele de apă și apă uzată, managementul integrat al deșeurilor, protecția biodiversității și monitorizarea calității aerului;
- OT7, prin sprijinirea investițiilor în infrastructura pentru toate modurile de transport, precum și transportul de energie.

Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020 contribuie la consolidarea capacității administrative a autorităților și instituțiilor publice din România și va sprijini participarea societății civile și a mediului academic la procesul decizional din administrația publică.

Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 susține dezvoltarea strategică a spațiului rural prin abordarea strategică a 3 obiective:

- Restructurarea și creșterea viabilității exploatațiilor agricole;
- Gestionarea durabilă a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;
- Diversificarea activităților economice, crearea de locuri de muncă, îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor pentru îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale.

Master Planul General de Transport al României (MPGT) are ca obiectiv general asigurarea, pentru perioada 2014-2030, condițiilor pentru a realiza un sistem de transport eficient, durabil, flexibil, sigur, echilibrat între modurile de transport, în armonie cu mediul și în conectivitate cu rețelele transeuropene de transport - precondiții esențiale pentru dezvoltarea economică a țării. Obiectivele strategice ale MPGT sunt:

- Îmbunătățirea mobilității populației și a mediului de afaceri de-a lungul rețelei de transport TEN-T, a coridoarelor de conectivitate națională, precum și a coridoarelor de conectivitate regională definite în MPGT;
- Creșterea accesibilității polilor de dezvoltare urbană, a zonelor cu potențial de dezvoltare economică precum și accesibilității zonelor de pe teritoriul României care au acces indirect la rețeaua de autostrăzi/drumuri naționale;

- Îmbunătățirea condițiilor de siguranță în transport și reducerea riscului de accidente în zonele cu potențial de accidente determinate de blocajele rutiere, întârzierile în trafic și condițiilor de dificil trafic;
- Promovarea formelor de transport rutier, naval, feroviar și aerian care protejează biodiversitatea și care au un impact favorabil asupra emisiilor de noxe în atmosferă.

Strategia de Dezvoltare Teritorială a României – România policentrică 2035 propune integrarea principiilor cooperării, concentrării și conectivității, susținută pe patru piloni:

- Accesibilitate și mobilitate;
- Zone funcționale urbane;
- Resurse naturale și culturale;
- Cooperare teritorială.

Strategia propune 5 obiective generale:

- Asigurarea unei integrări funcționale a teritoriului național în spațiul european prin sprijinirea interconectării eficiente a rețelelor energetice, de transporturi și broadband;
- Creșterea calității vieții prin dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitară și a serviciilor publice în vederea asigurării unor spații urbane și rurale de calitate, atractive și incluzive;
- Dezvoltarea unei rețele de localități competitive și coezive prin sprijinirea specializării teritoriale și formarea zonelor funcționale urbane;
- Protejarea patrimoniului natural și construit și valorificarea elementelor de identitate teritorială;
- Creșterea capacității instituționale de gestionare a proceselor de dezvoltare teritorială.

Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială a României 2030 (CSDRT 2030) are ca obiectiv integrarea României în structurile teritoriale europene prin: afirmarea identității regional-continentale, dezvoltarea competitivității, creșterea coeziunii teritoriale, dezvoltarea teritorială durabilă. Obiectivele specifice ale CSDTR 2030 sunt:

- Racordarea teritoriului național la rețeaua europeană și inter-continentală a polilor și coridoarelor de dezvoltare;
- Structurarea și dezvoltarea rețelei de localități urbane;
- Stimularea solidarității funcționale urban-rural și dezvoltarea rurală adecvată diferitelor categorii de teritorii;
- Consolidarea și dezvoltarea rețelei de legături inter-regionale;
- Protejarea, dezvoltarea și valorificarea patrimoniului natural și cultural.

În acord cu Legea nr. 351/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificări și completări ulterioare, Conceptul strategic de dezvoltare teritorială României 2030 (CSDTR 2030) integrează rețeaua de localități din România în structura policentrică a UE, în conexiune cu rețeaua de poli majori în Sud-Estul Europei (potrivit clasificărilor SPESP, ESPON, PlanetCense etc.):

- Poli metropolitani MEGA (Zone Metropolitane de Creștere Europene) cu vocație internațională: București, Timișoara, Constanța, Cluj-Napoca, Iași - peste 300 000 de locuitori;

- Poli naționali OPUS (Orizont Potențial Urban Strategic) cu potențial de Arii Funcționale Urbane și potențial MEGA - peste 250 000 de locuitori;
- Poli supraregionali OPUS (Orizont Potențial Urban Strategic) cu potențial de Arii Funcționale Urbane - între 50 000 – 250 000 de locuitori;
- Poli regionali OPUS (Orizont Potențial Urban Strategic) cu potențial de Arii Funcționale Urbane - între 50 000 – 250 000 de locuitori;
- Poli regionali OPUS (Orizont Potențial Urban Strategic) cu potențial de Arii Funcționale Urbane și cu specificitate funcțională, de exemplu: Alba Iulia, Baia Mare, Râmnicu Vâlcea, Sibiu, Suceava, Tulcea;
- Poli subregionali - între 30 000 – 50 000 de locuitori;
- Poli locali – sub 20 000 de locuitori.

Planul Național de Amenajare a Teritoriului (PATN) este suportul dezvoltării complexe și durabile inclusiv al dezvoltării regionale a teritoriului și reprezintă contribuția specifică a țării noastre la dezvoltarea spațiului european și premiza înscrierii în dinamica dezvoltării economico-sociale europene. Acesta are următoarele roluri:

- stabilește principiile fundamentale ce stau la baza dezvoltării și structurării rețelei de localități, criteriile de definire a localităților urbane și rurale precum și cele pe baza cărora se poate atribui statutul de municipiu sau oraș;
- ierarhizează localitățile existente pe ranguri (0 - III, pentru localitățile urbane și IV - V pentru localitățile rurale) definite ca expresie a importanței actuale și în perspectiva imediată a fiecărei localități în cadrul rețelei din punct de vedere administrativ, social, economic, cultural etc. în raport cu dimensiunile ariei de influență polarizate și cu nivelul de decizie pe care îl implică în alocarea de resurse;
- reglementează posibilitatea de promovare a acestor localități în rangurile ierarhiei funcționale, stimulându-se competitivitatea între localități, prin crearea posibilităților de trecere a unor localități de la statutul rural la cel urban, de la oraș la municipiu, precum și de la un rang inferior la unul superior, în condițiile satisfacerii indicatorilor stabiliți;
- instituie obligativitatea pentru Guvern și autoritățile publice centrale și locale de acționa prioritar pentru crearea de dotări cu rol de servire teritorială în zonele lipsite de orașe, pentru sprijinirea și revitalizarea unor zone rurale în care s-au produs scăderi accentuate de populație în perioada 1966 - 1997 și pentru stimularea dezvoltării unor localități din zone care prezintă disfuncționalități de ordin economic, social și de mediu;
- oferă cadrul legal de înființare a zonelor metropolitane constituite prin asociere pe baza parteneriatului voluntar între marile centre urbane (capitala României și municipiile de rangul I) și localitățile urbane și rurale aflate în zona imediată la distanța de până la 30 km între care s-au dezvoltat relații de cooperare pe multiple planuri, în vederea stimulării cooperării intercomunale și a dezvoltării armonioase și echilibrate a acestor teritorii;
- legiferează obligativitatea ca planurile de dezvoltare națională, regionale inclusiv cele transfrontaliere și de dezvoltare pentru integrare în spațiul european, precum și cele sectoriale să fie elaborate pe baza prevederilor secțiunilor Planului de Amenajare a Teritoriului Național.

Strategia Guvernamentală pentru dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii și îmbunătățirea mediului de afaceri din România Orizont 2020 are ca obiectiv general crearea unui mediu favorabil afacerilor, inițiativei private și spiritului întreprenorial, stimularea înființării și dezvoltării IMM-urilor și sprijinirea creșterii competitivității mediului de afaceri autohton pe plan local, regional, național, european și internațional prin creșterea semnificativă, sub aspect dimensional, sectorial și regional, a soldului net de IMM-uri active economic, dezvoltarea întreprinderilor existente și crearea de noi locuri de muncă până la sfârșitul anului 2020. Strategia stabilește politica Guvernului României pentru următorii ani cu privire la:

- sprijinirea creșterii extensive și intensive a sectorului IMM, cu accent pe sporirea numărului de IMM-uri active la nivel local și pe piețe externe de interes;
- creșterea densității IMM-urilor, în special în zonele unde aceasta se situează sub media europeană, în vederea diminuării disparităților regionale actuale.

Strategia Națională de Export a României 2014-2020 vizează crearea și promovarea ofertei de export specifice, în domenii care au mare potențial de export atunci când sunt luate în considerare imperatiile globale legate de mediu, de sănătate sau standardele de reducere a emisiilor periculoase, cum ar fi : agricultura bio, procesarea materiei prime agricole, industria emisiilor de carbon scăzute, servicii profesionale, nanotehnologie, design sau cele legate de valorificarea surselor regenerabile de energie.

Noua strategie de export se va axa pe:

- domeniile cu tradiții de export și de înaltă performanță (îmbrăcăminte, încălțăminte, mobilier, vinificație, produse alimentare, arte și meserii);
- domeniile cu tradiție și transfer tehnologic sau delocalizări favorabile ale ISD precum construcții de mașini, mijloace de transport și componente, electronică, electrotehnică, tehnica militară;
- tehnologia informației și comunicațiilor, ca vector central al noii economii care contribuie decisiv și la lanțurile productive naționale din toate domeniile de export dar care exportă și o mare parte din producție.

Strategia Națională pentru Competitivitate 2014-2020 își propune dezvoltarea unui ecosistem competitiv de afaceri, bazat pe un mediu de reglementare stabil, centrat pe antreprenariat, inovare și creativitate, care să pună accent pe încredere, eficiență și excelență și să plaseze România în primele 10 economii la nivel european. Pentru realizarea acestei viziuni au fost identificate 5 priorități strategice:

- îmbunătățirea mediului de reglementare;
- acțiuni parteneriale între mediul public și mediul privat;
- factori și servicii suport;
- promovarea celor 10 sectoare de viitor: turism și ecoturism, textile și pielărie, lemn și mobilă, industrii creative, industria auto și componente, tehnologia informațiilor și comunicațiilor, procesarea alimentelor și a băuturilor, sănătate și produse farmaceutice, energie și management de mediu, bioeconomie (agricultură, silvicultură, pescuit și acvacultură), biofarmaceutică și biotehnologii;
- pregătirea generației 2050 și provocări societale;

Strategia Națională de Sănătate 2014-2020 Sănătate pentru Prosperitate și Planul de acțiuni pentru sănătate stabilește direcțiile strategice pentru asigurarea accesului echitabil la servicii de sănătate de calitate, cost-eficace, cât mai apropiate de nevoile individului și comunității.

Prioritățile naționale în sectorul sănătate sunt:

- Sănătatea publică;
  - Îmbunătățirea sănătății materne, neonatale și a copilului; Combaterea dublei poveri a bolii în populație: Controlul eficace al epidemiilor și supravegherea bolilor transmisibile, inclusiv cu accent pe bolile transmisibile cu povară relativ mare în populația din România; Reducerea poverii prin boli netransmisibile evitabile, inclusiv intervenții privind patologii cronice istoric neglijate (cancer, boli cardiovasculare, diabet, sănătatea mintală, boli rare); Sănătatea în relație cu mediul; Conștientizarea și educarea populației privind soluțiile eficace cu caracter preventiv (primar, secundar sau terțiar).
- Servicii de sănătate;
  - Un sistem de servicii de asistență comunitară de bază destinate grupurilor vulnerabile; Creșterea eficacității și diversificarea serviciilor de asistență medicală primară; Consolidarea calitatii și eficacitatii serviciilor furnizate în ambulatorul de specialitate; Creșterea gradului de siguranță a populației prin consolidarea sistemului integrat de urgență și asigurarea accesibilității la asistența medicală de urgență adecvată în mod echitabil; Regionalizarea/concentrarea asistenței medicale spitalicești și crearea de rețele regionale de referință cu spitale de diferite grade de competență interconectate cu sectorul de asistență primară și ambulatorie de specialitate; Creșterea accesului la servicii de reabilitare, recuperare, paliativ și de îngrijiri pe termen lung; Crearea de rețele de furnizori de asistență medicală.
- Măsuri transversale
  - Dezvoltarea guvernancei sistemului de sănătate, inclusiv monitorizarea și evaluarea performanței acestuia; întărirea colaborării intersectoriale (Sănătate în toate Politicile); Întărirea la nivel național, regional și local a capacității de management, planificare și monitorizare a sistemului de sănătate publică și servicii de sănătate; O politică sustenabilă de asigurare a resurselor umane în sănătate; O politică sustenabilă de asigurare a resurselor financiare în sănătate, asigurarea controlului costurilor, a protecției financiare a populației; Dezvoltarea și implementarea unei politici a medicamentului care să asigure accesul echitabil și sustenabil la medicația bazată pe dovezi a populației; Crearea Agenției pentru Evaluare și Calitate; evaluarea tehnologiilor medicale și îmbunătățirea continuă a calității serviciilor de sănătate; Promovarea cercetării și inovării în sănătate; Îmbunătățirea infrastructurii sistemului de sănătate; Managementul informațiilor, prin soluții inovative de tehnologie a informației și comunicațiilor, dezvoltarea de soluții de e-sănătate; Dezvoltarea infrastructurii adecvate la nivel național, regional și local în vederea reducerii inechității accesului la serviciile de sănătate.

Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014 -2020 și Planul de acțiuni pentru perioada 2014-2020 are ca viziune pentru anul 2020 ca minim 70% din persoanele cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 ani să aibă acces la un loc de muncă de calitate, conform cu capacitatea și competența lor și venituri care să le asigure un trai decent. Cele patru obiective specifice sunt:

- Creșterea ocupării în rândul tinerilor și prelungirea vieții active a persoanelor în vârstă;
- Îmbunătățirea structurii ocupaționale și participării pe piața muncii în rândul femeilor și persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile;
- Dezvoltarea unei resurse umane cu un nivel înalt de calificare și competențe adaptate la cerințele pieței muncii;
- Îmbunătățirea mecanismului de fundamentare, implementare, monitorizare și evaluare a politicilor cu impact pe piața muncii.

Strategia Națională privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei 2015-2020 propune un subset de nouă intervenții cheie care urmează să fie implementate în următoarea perioadă de programare, acestea având cel mai mare impact în ceea ce privește reducerea sărăciei și promovarea incluziunii sociale:

- Creșterea ocupării forței de muncă în rândul persoanelor cu venituri reduse și a celor din grupurile vulnerabile prin programe personalizate de activare a forței de muncă;
- Creșterea nivelului de susținere a veniturilor populației sărace și introducerea stimulentei pentru beneficiarii programelor;
- Dezvoltarea serviciilor sociale integrate la nivel comunitar;
- Îmbunătățirea instrumentelor pentru identificarea școlilor dezavantajate pentru a asigura faptul că toți copiii beneficiază de oportunități egale;
- Consolidarea serviciilor sociale de protecție a copilului;
- Dezvoltarea unui instrument pentru identificarea satelor sărace și a comunităților rurale marginalizate;
- Investiții în îmbunătățirea actualului sistem IT pentru a construi un sistem electronic de asistență socială eficient;
- Dezvoltarea unui sistem de plată modern;
- Consolidarea mecanismelor de coordonare și dezvoltarea unui sistem de monitorizare și evaluare.

Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Național al României 2007-2026, în cadrul căruia sunt prezentate principalele obiective care contribuie la realizarea viziunii propuse în domeniul turismului pentru România, și anume, transformarea României într-o destinație turistică de calitate pe baza patrimoniului său natural și cultural care să corespundă standardelor Uniunii Europene privind furnizarea produselor și serviciilor și realizarea unei dezvoltări durabile din punct de vedere al mediului sectorului turistic într-un ritm de dezvoltare superior altor destinații turistice din Europa. Printre obiectivele specifice ale Master Planului se numără și cele care se adresează, direct sau indirect, zonele urbane:

- asigurarea unei dezvoltări durabile a turismului, într-o manieră în care bogățiile sale de mediu, culturale și de patrimoniu să fie în egală măsură apreciate în prezent și păstrate pentru generațiile viitoare;

- dezvoltarea și implementarea anuală a planurilor de marketing a destinației turistice, prin colaborarea mediului public cu cel privat;
- elaborarea permanentă de studii de piață în domeniul turismului;
- crearea unei rețele de centre de informare turistică;
- realizarea unei baze de date a produselor, unităților, evenimentelor și serviciilor turistice;
- mecanisme și subvenții pentru facilitarea investițiilor în turism;
- dezvoltarea planurilor integrate în domeniul turismului;
- dezvoltarea sistemului de educație prevocațională și vocațională pentru sectorul hotelier;
- dezvoltarea stațiilor de cercetare turistică;
- extinderea sistemelor de marcare a obiectivelor turistice și introducerea de rute turistice tematice;
- instruirea și pregătirea muzeelor și monumentelor naționale majore în îmbunătățirea facilităților oferite oaspeților;
- crearea unei baze de date a evenimentelor culturale pentru a facilita promovarea artelor vizuale și auditive, în special festivaluri tradiționale și evenimente folclorice.

Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Balnear propune 14 acțiuni care sunt necesare pentru a consolida sectorul balnear român și pentru a dezvolta cele 4 poziționări posibile propuse. aplicarea și ameliorarea reglementărilor sanitare, formarea medicilor generaliști care prescriu curele balneare, formarea medicilor specializați în stațiuni, ameliorarea formării profesionale a personalului din stațiuni, includerea în COR a noi ocupații specifice, testarea capacității terapeutice a factorilor naturali din stațiunile balneare și promovarea rezultatelor, constituirea unor asociații a Orașelor Termale, crearea unui set de criterii comune, elaborarea unui brand “Orașe termale” din România, poziționarea unei stațiuni pilot/ crearea unui cluster pe segmentul lupta anti îmbătrânire, poziționarea stațiunilor pe segmentul luptei anti îmbătrânirii, dezvoltarea centrelor de talasoterapie, favorizarea dezvoltării componentei spa/ wellness, favorizarea dezvoltării turismului medical.

Strategia Națională de Dezvoltare a Ecoturismului în România are ca obiectiv general crearea condițiilor de dezvoltare a ecoturismului la nivelul ariilor protejate și în zonele din vecinătatea acestora, urmărindu-se realizarea unui produs ecoturistic competitiv pe plan național și internațional. Obiectivele țintă ale strategiei sunt:

- Dezvoltarea infrastructurii specifice ecoturismului în interiorul și în apropierea ariilor protejate de interes național, internațional și comunitar.
- Realizarea în următorii 10 ani a minim 10 destinații ecoturistice recunoscute la nivel național și internațional.
- Creșterea încasărilor obținute la nivelul comunităților locale din ecoturism cu minim 7% anual în următorii 10 ani.
- Peste 10 ani 2% din veniturile obținute din turism la nivelul destinațiilor ecoturistice vor fi folosite pentru conservarea naturii.
- Creșterea duratei sejurului la minim 5-7 zile pentru ecoturii străini și la minim 3-4 zile pentru ecoturii români.

Studiu pentru Dezvoltarea Rutelor Culturale Europene în România descrie domeniile prioritare de acțiune și măsurile concrete (2015-2019) pentru dezvoltarea, implementarea, evaluarea și promovarea de trasee culturale, susține legăturile și schimburile dintre operatorii de itinerarii culturale și alți parteneri în domeniul turismului cultural. Studiul prezintă și propuneri de obiective/destinații din județul Vâlcea ce ar putea intra în cadrul itinerarelor culturale existente:

- Itinerarul european al stațiunilor balneare cu tradiție: Călimănești Căciulata (jud. Vâlcea);
- Itinerarul cultural european al ceramicii: Horezu, Vlădești (jud. Vâlcea);

Strategia Sectorială în domeniul Culturii și Patrimoniului Național pentru perioada 2014-2020 stabilește obiectivele strategice sectoriale și transversale, după cum urmează:

- obiective strategice sectoriale:
  - protejarea patrimoniului cultural național;
  - susținerea și promovarea creației culturale și artistice contemporane;
- obiective strategice transversale:
  - educație și intervenție culturală;
  - întărirea capacității instituționale;
  - dezvoltarea infrastructurii culturale;
  - ținte strategice transversale: tinerii și politicile culturale, digitizarea resurselor culturale, creșterea și diversificarea ofertei și a consumului cultural, exportul produselor culturale și internaționalizarea culturii.

Strategia Națională și Planul de Acțiune pentru Conservarea Biodiversității 2010-2020 (SNPACB) constituie un punct de referință esențial pentru dezvoltarea durabilă a țării noastre. Strategia își propune următoarele ținte strategice generale:

- Stoparea declinului diversității biologice reprezentată de resursele genetice, specii, ecosisteme și peisaj și refacerea sistemelor degradate până în 2020;
- Integrarea politicilor privind conservarea biodiversității în toate politicile sectoriale până în 2020;
- Promovarea cunoștințelor, practicilor și metodelor inovatoare tradiționale și a tehnologiilor curate ca măsuri de sprijin pentru conservarea biodiversității ca suport al dezvoltării durabile până în 2020;
- Îmbunătățirea comunicării și educării în domeniul biodiversității până în 2020.

Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor 2014-2020 propune cadrul de măsuri care să asigure trecerea de la modelul actual de dezvoltare bazat pe producție și consum la un model bazat pe prevenirea generării deșeurilor și utilizarea materiilor prime din industria de valorificare, asigurând astfel prezervarea resurselor naturale naționale, creând premisele reconcilierii imperativelor economice și „de mediu“. Scopul SNGD este de a îndrepta România către o „societate a reciclării” prin:

- prioritizarea eforturilor din domeniul gestionării deșeurilor în conformitate cu ierarhia deșeurilor;
- încurajarea prevenirii generării deșeurilor și reutilizarea pentru o mai mare eficiență a resurselor;

- dezvoltarea și extinderea sistemelor de colectare separată a deșeurilor în vederea promovării unei reciclări de înaltă calitate;
- dezvoltarea/implementarea tehnologiilor/instalațiilor de reciclare și/sau valorificarea cu randament ridicat de extragere și utilizare a materiei prime din deșeuri;
- susținerea recuperării energiei din deșeuri, după caz, pentru deșeurile care nu pot fi reciclate;
- reducerea cantităților de deșeuri eliminate prin depozitare.

Strategia Națională a României privind Schimbările Climatice 2013-2020 reprezintă o abordare generală și practică a adaptării la efectele schimbărilor climatice în România, furnizând direcția și orientările diferitelor sectoare pentru a stabili planuri specifice de acțiune care vor fi actualizate periodic, ținând seama de cele mai recente concluzii științifice privind scenariile climatice precum și de necesitățile sectoriale.

Strategia Energetică a României pentru perioada 2011-2020 are ca obiectiv general satisfacerea necesarului de energie atât în prezent, cât și pe termen mediu și lung, la un preț cât mai scăzut, adecvat unei economii moderne de piață și unui standard de viață civilizat, în condiții de calitate, siguranță în alimentare, cu respectarea principiilor dezvoltării durabile.

Dezvoltarea economică și socială pe termen lung necesită o politică energetică echilibrată, care să aibă în vedere următoarele obiective:

- stabilitatea economică și securitatea aprovizionării în condițiile de incertitudine a prețului resurselor energetice pe piața internațională, datorită creșterii continue a cererii de energie;
- protecția mediului – prin introducerea de noi tehnologii pentru producția și consumul de energie cu impact redus asupra mediului și pentru reducerea schimbărilor climatice;
- buna funcționare a piețelor interne de energie electrică și gaze naturale, garanție pentru competiția transparentă, nediscriminatorie și pentru integrarea în piața regională și europeană;
- dezvoltarea și producția de noi tehnologii pentru producția și consumul de energie electrică și protecția mediului; prin aceasta sectorul energetic va contribui la susținerea dezvoltării economice și la crearea de noi locuri de muncă;
- tehnologii informatice și de comunicație cu rol important în ceea ce privește îmbunătățirea eficienței pe întreg lanțul producție – transport - consum al energiei. Aceste tehnologii oferă potențialul pentru o trecere structurală la procese și servicii cu consum redus de resurse, la economii de energie, precum și la rețele de transport și distribuție inteligente și mai eficiente.

Strategia pentru Consolidarea Administrației Publice 2014-2020 stabilește cadrul general de reformă al administrației publice și are în vedere trei elemente cheie:

- necesitatea remedierii unor deficiențe structurale în funcționarea administrației publice;
- recomandările specifice de țară formulate de Comisia Europeană pentru anii 2013 și 2014 cu privire la administrația publică;
- necesitatea asigurării/pregătirii administrației publice pentru a îndeplini obligațiile asumate la nivel european în ceea ce privește o serie de ținte/obiective stabilite prin Strategia Europa 2020, Strategia pentru o reglementare mai bună.

Obiectivele generale propuse prin strategie sunt:

- adaptarea structurii și mandatului administrației la nevoile cetățenilor și la posibilitățile reale de finanțare;
- implementarea unui management performant în administrația publică;
- debirocratizare și simplificare pentru cetățeni, mediul de afaceri și administrație;
- consolidarea capacității administrației publice de a asigura calitatea și accesul la serviciile publice.

Strategia pentru dezvoltarea sectorului agroalimentar pe termen mediu și lung -2020-2030 are ca viziune un sector agroalimentar durabil și competitiv, centrat pe exportul de produse cu valoare adăugată înaltă, rezistent la provocările globale, care asigură bunăstare și condiții de viață în mediul rural apropiate cu cele din mediul urban. Agricultură și dezvoltarea rurală din România la orizontul anului 2030 vizează atingerea unui nivel de coerență între agricultură, mediu și dezvoltare rurală prin valorificarea inteligentă și durabilă a terenurilor agricole, a forței de muncă și a capitalului.

Planul Strategic Național Multianual privind Acvacultura 2014-2020 se concentrează pe următoarele aspecte:

- Simplificarea administrativă, în special pentru evaluări, studii de impact și licențe;
- Securitatea juridică a operatorilor în sectorul acvaculturii, în ceea ce privește accesul la ape și spațiu;
- Stabilirea unor indicatori pentru sustenabilitate ecologică, economică și socială;
- Evaluarea altor posibile efecte transnaționale asupra statelor vecine.

Strategia Națională Antidrog 2013-2020 și Planul de acțiuni în perioada 2013-2020 dezvoltă cadrul național de politici, necesar implementării unui răspuns proactiv față de fenomenul consumului de droguri, alcool și tutun, precum și a traficului de droguri și precursori, prin obiective specifice și acțiuni integrate ale instituțiilor naționale și locale.

Strategia națională antidrog abordează integrat reducerea cererii și ofertei de droguri, concomitent cu dezvoltarea coordonării, cooperării internaționale, cercetării, evaluării și informării în domeniu, vizând atingerea următoarelor obiective generale:

- Reducerea cererii de droguri, prin consolidarea sistemului național integrat de prevenire și asistență, în concordanță cu evidențele științifice, ce cuprinde totalitatea programelor, proiectelor și intervențiilor universale, selective și indicate de prevenire implementate în școală, familie și comunitate, precum și intervențiile de identificare, atragere și motivare a consumatorilor de droguri în vederea furnizării de servicii de asistență specializată ce au ca finalitate integrarea socială;
- Reducerea ofertei de droguri prin identificarea și destructurarea rețelelor de trafic, reducerea disponibilității drogurilor pe piață și utilizarea eficientă a sistemului de aplicare a legii, concomitent cu dezvoltarea unor mecanisme instituționale de monitorizare și control, coordonate și adaptate nevoilor actuale și situației reale a fenomenului și care să susțină în mod viabil măsurile de luptă împotriva acestuia;
- Coordonarea în domeniul drogurilor, urmărește asigurarea unui concept unitar de acțiune în domeniul problematicii drogurilor și precursorilor, monitorizarea implementării

politicilor naționale în domeniul drogurilor, utilizarea eficientă a resurselor și maximizarea rezultatelor intervențiilor realizate;

- În domeniul cooperării internaționale, se urmărește reafirmarea angajamentului României, asumat prin documentele internaționale și prin cele bilaterale sau multilaterale la care țara noastră este parte și consolidarea poziției ca partener activ în efortul mondial de reducere a cererii și ofertei de droguri precum și a traficului de precursori;
- Îmbunătățirea nivelului de cunoaștere a problematicii drogurilor la nivel național pornind de la evidențe științifice, prin monitorizare, cercetare și informare.

Strategia Națională în Domeniul Politicii de Tineret pentru perioada 2015-2020 are ca obiectiv general susținerea participării active a tinerilor la viața economică, socială, culturală și politică a țării, asigurând oportunități egale de acces la educație, ocupare și condiții de viață decente, cu o atenție particulară către tinerii care, din diferite motive, ar putea avea mai puține oportunități.

Strategia Națională privind Agenda Digitală pentru România – 2020 definește patru domenii de acțiune, după cum urmează:

- e-Guvernare, Interoperabilitate, Securitate Cibernetică, Cloud Computing și Social Media – domeniu prin care se vizează creșterea eficienței și reducerea costurilor din sectorul public din România prin modernizarea administrației;
- TIC în educație, cultură și sănătate – domeniu prin care se vizează sprijinul acestor tehnologii la nivel sectorial;
- TIC în e-comerț, precum și cercetarea, dezvoltarea și inovarea în TIC – domeniu ce vizează avantajele comparative regionale ale României și sprijină creșterea economică în domeniul privat;
- Broadband și servicii de infrastructură digitală – domeniu ce vizează asigurarea incluziunii sociale.

Strategia Națională de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome, pentru perioada 2015-2020 are ca obiectiv al principal incluziunea socio-economică a cetățenilor români de etnie romă, la un nivel similar cu cel al populației majoritare. Căile de îndeplinire ale acestui obiectiv sunt reprezentate de: educație, locuri de muncă, sănătate și locuire, în egală măsură cu serviciile sociale și infrastructură, cultură și combaterea discriminării.

Planul de Implementare a Garanției pentru Tineret 2014-2015 urmărește să combată șomajul în rândul tinerilor, asigurându-se că orice persoană cu vârsta sub 25 de ani – indiferent dacă s-a înregistrat sau nu ca șomer – primește o ofertă de angajare, în termen de 4 luni de la terminarea studiilor sau de la pierderea locului de muncă.

Strategia Națională pentru Învățarea pe tot Parcursul Vieții are ca obiectiv strategic creșterea participării la învățarea pe tot parcursul vieții, precum și creșterea relevanței sistemelor de educație și formare profesională pentru piața muncii. În conformitate cu documentele Uniunii Europene, principalul obiectiv strategic al României în domeniu, pentru anul 2020, este ca cel puțin 10 procente din populația adultă (cu vârste cuprinse între 25 și 64 de ani) să participe la activități de

învățare pe tot parcursul vieții. Strategia prezintă trei piloni strategici ai învățării pe tot parcursul vieții care determină atingerea obiectivelor strategice:

- Acces și stimulente pentru participare;
- Calitate și relevanță;
- Parteneriate pentru o mai bună informare.

Strategia Națională privind Persoanele Vârstnice și Îmbătrânirea Activă 2014-2020 își propune trei mari obiective generale: prelungirea vieții active a persoanelor vârstnice, promovarea participării sociale și a unei vârste înaintate demne și obținerea unui grad mai ridicat de independență și siguranță pentru persoanele care necesită îngrijire de lungă durată.

Strategia Națională privind Incluziunea Socială a Persoanelor cu Dizabilități 2014-2020 are scopul de a contura o platformă de gândire și acțiune politică menită să determine creșterea calității vieții persoanelor cu dizabilități, pe linia autonomiei, securității, demnității, deciziei și responsabilității personale prin: situarea persoanei cu dizabilități și a drepturilor sale cetățenești în centrul reglementărilor legislative; îmbunătățirea organizării și calității serviciilor; gestionarea efektivă, credibilă și transparentă a resurselor.

Strategia Națională pentru Învățământul Terțiar (Cadru Strategic pentru Creșterea participării, calității și eficienței învățământului terțiar din România) 2014-2020 se axează pe patru domenii principale de acțiune: (i) consolidarea guvernantei, finanțării, monitorizării și evaluării („condițiile de sprijin”); (ii) promovarea unei participări mai largi în învățământul terțiar, în special pentru grupurile slab reprezentate; (iii) îmbunătățirea calității și relevanței învățământului terțiar; și (iv) dezvoltarea angajamentelor față de economie, în special legătura cu piața muncii și inovarea/antreprenoriatul.

Strategia Educației și Formării Profesionale din România pentru perioada 2014-2020 promovează creșterea inteligentă, realizabilă prin investiții majore în educație, cercetare și inovare sustenabilă, creșterea incluzivă, cu accent pe crearea de locuri de muncă și reducerea sărăciei (Comisia Europeană). Cele șapte inițiative emblematice definite prin strategie au o puternică conexiune – directă sau indirectă - cu formarea profesională prin:

- creștere inteligentă
  1. agenda digitală pentru Europa;
  2. uniunea de inovare;
  3. tineretul în mișcare;
- creștere sustenabilă
  1. resurse eficiente pentru Europa;
  2. politici industriale pentru era globalizării;
- creștere incluzivă
  1. agenda pentru noi deprinderi și ocupații;
  2. Platforma Europeană împotriva sărăciei.

Strategia Națională privind Reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii are ca obiectiv pe termen scurt implementarea unui sistem eficient de politici și măsuri de prevenire, intervenție și compensare pentru a soluționa cauzele majore ale PTS, cu accent pe tinerii care se află deja în grupa de vârstă 11-17 ani. Pe termen mediu, până în 2020, reducerea ratei de tineri între 18-24 de ani care au finalizat cel mult ciclul de învățământ secundar inferior și care nu sunt înscriși în nicio formă de continuare a studiilor sau formare profesională la maxim 11,3%. Obiectivul pe termen lung constă în contribuirea la creșterea inteligentă și incluzivă a României prin reducerea numărului de persoane în risc de somaj, sărăcie și excluziune socială.

Principalele programe și măsuri propuse pentru a atinge obiectivele acestei strategii sunt grupate în patru (4) piloni strategici:

- Pilonul 1: Asigurarea accesului la școală și la educație de calitate tuturor copiilor;
- Pilonul 2: Asigurarea finalizării studiilor obligatorii de către toți copiii;
- Pilonul 3: Reintegrarea în învățământ a persoanelor care au părăsit timpuriu școala;
- Pilonul 4: Dezvoltarea sprijinului instituțional adecvat.

Strategia Națională pentru Protecția și Promovarea Drepturilor Copilului 2014-2020 își propune să promoveze investiția în dezvoltarea și bunăstarea copilului, pe baza unei abordări holistice și integrate de către toate instituțiile și autoritățile statului, în condițiile respectării drepturilor copilului, satisfacerii nevoilor acestuia, precum și accesului universal la servicii.

Strategia Națională pentru Prevenirea și Combaterea Fenomenului Violenței în Familie 2013-2017 are ca obiective generale: (i) prevenirea violenței în familie în vederea diminuării fenomenului; (ii) protecția victimelor violenței în familie și responsabilizarea agresorilor prin constituirea unui cadru instituțional integrat și adoptarea unor politici și măsuri specifice; (iii) promovarea cooperării intersectoriale și susținerea parteneriatului cu societatea civilă și a parteneriatului public-privat în implementarea politicilor în domeniu.

Strategia Națională de Ordine și Siguranță Publică 2015-2020 urmărește eficientizarea sistemului de ordine publică și siguranță printr-o abordare proactivă, orientată către nevoile de securitate în serviciul cetățeanului, precum și prin asigurarea unui mediu caracterizat prin ordine, libertate și justiție. Strategia este centrată atât pe perfecționarea și aplicarea riguroasă a cadrului normativ, menținerea unui grad ridicat de profesionalizare a personalului și consolidarea instituțională a structurilor cu atribuții în domeniul specific, fapt ce va conduce la reducerea costurilor și creșterea gradului de performanță în prevenirea și combaterea fenomenului infracțional, cât și pe creșterea gradului de implicare a societății civile în prevenirea și combaterea fenomenului criminalității.

8.3. Cadrul strategic regional

Planul de Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia 2014-2020

Viziunea regiunii Sud-Vest Oltenia pentru perioada de programare 2014-2020 este aceea de a deveni un promotor al competitivității atât în domeniul industrial, cât și în agricultură, dar și al economiei digitale prin dezvoltarea unui mediu de afaceri performant bazat pe resurse umane competente, integrarea tehnologiilor inovative și promovarea dezvoltării durabile.

Obiectivul strategic global pentru perioada 2014-2020 este dezvoltarea durabilă și echilibrată a Regiunii Sud-Vest Oltenia în vederea reducerii disparităților existente între regiunea SV Oltenia și celelalte regiuni ale țării în scopul creșterii nivelului de trai al cetățenilor.

Pentru atingerea obiectivului general al PDR 2014-2020, au fost stabilite următoarele obiective specifice, corelate cu prioritățile de finanțare:

- Creșterea atractivității regionale și dezvoltarea durabilă a regiunii prin îmbunătățirea infrastructurii, valorificarea potențialului agricol, a zonelor urbane și a potențialului turistic;
- Creșterea competitivității regionale prin sprijinirea întreprinderilor, dezvoltarea infrastructurii specifice cercetării/inovării și calificarea resurselor umane;
- Protecția și îmbunătățirea mediului prin creșterea calității infrastructurii de mediu și creșterea eficienței energetice.

Documentul strategic la nivel regional stabilește șase domenii prioritare pentru dezvoltare economico-socială a regiunii în perioada de programare 2014-2020. Aceste sunt:

1. Creșterea competitivității economice a regiunii
2. Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii regionale
3. Dezvoltarea turismului, valorificarea patrimoniului natural și a moștenirii cultural-istorice
4. Dezvoltare rurală durabilă și modernizarea agriculturii și a pescuitului
5. Dezvoltarea resurselor umane în sprijinul unei ocupări durabile și a incluziunii sociale
6. Protecția mediului și creșterea eficienței energetice

Studiul regional Strategia de Dezvoltare Teritorială Integrată a Microregiunii „Oltenia de sub munte” propune un set de obiective principale care vizează promovarea și dezvoltarea activităților turistice, îmbunătățirea accesibilității (căi rutiere-străzi locale, județene sau centuri ocolitoare, transport public, piste de biciclete, etc.), dezvoltare economică, dezvoltarea sporturilor de iarnă, conservarea mediului și biodiversității etc.

Documentul regional „Studiu privind dezvoltarea mediului de afaceri la nivel regional și impactul crizei economice asupra întreprinderilor”, stabilește 8 priorități de dezvoltare a sectorului economic:

- Sprijin pentru valorificarea potențialului agricol;
- Sprijin pentru diversificarea activităților economice în mediul rural;
- Susținerea IMM-urilor și firmelor mari care activează în sectoarele industriale competitive;
- Sprijinirea IMM-urilor din sectoare de activitate inovative;
- Sprijinirea dezvoltării sectorului serviciilor;
- Atragerea de investiții străine directe (dezvoltarea infrastructurii pentru afaceri, promovarea regiunii);
- Dezvoltarea infrastructurii de transport (rutieră, feroviară și navală) și a sistemelor de transport intermodal în sprijinul creșterii competitivității;
- Sprijinirea sectorului de cercetare-dezvoltare-inovare.

Documentul regional Strategia de dezvoltare a turismului pe termen scurt, mediu (2020) și lung (2030) are ca obiectiv general creșterea contribuției turismului la dezvoltarea durabilă a regiunii SV Oltenia, prin măsuri de promovare integrată, prin asigurarea unei oferte adaptate, bazată pe valorificarea superioară a potențialului natural și cultural, pe o capacitate de primire și ospitalitate crescute din punct de vedere cantitativ și calitativ.

Planul Regional de Acțiune pentru Ocuparea Forței de Muncă (PRAO) 2009-2013 are ca obiectiv furnizarea cadrului de planificare strategică pe termen mediu pentru promovarea ocupării în regiune, astfel încât Regiunea să aibă un capital uman dezvoltat, cu un nivel de calificare ridicat, competitiv, care să răspundă cerințelor unei piețe a muncii flexibilă și incluzivă, susținută de parteneriate eficiente și care să se poată adapta la provocările și schimbările socio-economice.

Planul Regional de Acțiune pentru Învățământul Profesional și Tehnic (PRAI) stabilește măsurile integrate de educație și formare profesională în contextul dezvoltării regionale, în funcție de nevoile de dezvoltare economică și asigurare a coeziunii sociale, prin următoarele obiective specifice:

- Adaptarea ofertei educaționale, prin restructurarea rețelei școlare, în concordanță cu cerințele angajatorilor și ale pieței muncii;
- Dezvoltarea capacității de informare, orientare și consiliere;
- Creșterea accesului la educație pentru tinerii din regiune și reducerea abandonului școlar;
- Dezvoltarea parteneriatului social în școlile TVET;
- Sprijinirea inițiativelor transnaționale și parteneriatelor la nivel european în domeniul formării prin învățământ tehnic și profesional.

CAPITOLUL IX. VIZIUNE, OBIECTIVE, PRIORITĂȚI, MĂSURI

Scurtă trecere în revistă a principalelor vulnerabilități

Județul Vâlcea ocupă 2,4% din suprafața teritoriului național și 19,73% din regiunea Sud- Vest Oltenia și este marcat de bariera naturală a lanțurilor muntoase care îl separă față de Transilvania. Teritoriul este caracterizat de munți (33%), dealuri și depresiuni subcarpatice (20%), dealuri piemontane și lunci (47%) și determină potențialul său agricol și turistic.

Județul este legat cu diferite zone din țară prin:

- Drumul european E81 care leagă Ucraina de România trecând prin Rm. Vâlcea (Halmeu – Satu Mare - Zalău - Cluj - Turda – Alba Iulia - Sebeș - Sibiu – Rm. Vâlcea - Pitești - București - Fetești - Cernavodă - Constanța);
- Drumul național DN64 care leagă orașele Rm. Vâlcea de Caracal având traseul de-a lungul râului Olt. DN 64 se intersectează la Găneasa (jud. Olt) cu drumul European E574 Pitești – Slatina – Craiova);
- Drumul național DN7 care leagă București de Nădlac (granița cu Ungaria), trecând prin orașele Pitești, Rm. Vâlcea, Sibiu, Sebeș, Deva, Arad;
- Drumul național DN67 care leagă Rm. Vâlcea de Târgu Jiu și Drobeta-Turnu Severin;
- Calea ferată Piatra Olt – Drăgășani – Rm. Vâlcea – Sibiu.

Aceste drumuri, dar și calea ferată Piatra Olt – Sibiu sunt căile rutiere prin care județul Vâlcea se conectează direct sau indirect cu toate zonele țării cu care poate dezvolta relații economice, culturale sau sportive. Mobilitatea persoanelor și mărfurilor, fiind unul dintre cei mai importanți factorii ai dezvoltării economice și sociale, determină modernizarea tuturor căilor de transport rutiere și feroviare, dar și a celor de rang inferior cu care acestea se intersectează.

Din anul 1992 județul Vâlcea a suferit o descreștere însemnată a populației, peste media scăderii la nivel național, ajungând în 2011 la 371.714 locuitori (-15,20% față de 1992), iar tendința de scădere se manifestă și în anii următori. Cea mai mare parte a populației locuiește în mediul rural (55,70%).

Pe de altă parte, municipiul Rm. Vâlcea, cu 98.776 locuitori (reprezentând 26,57% din populația județului, în 2011) este singurul centru urban de dezvoltare de importanță majoră. Structura administrativă a județului este următoarea: 2 municipii, 9 orașe, 78 comune și 560 de sate.

Comportamentul demografic, în perioada 1992 – 2014, este caracterizat prin scăderea populației în condițiile creșterii speranței de viață, creșterii migrației, scăderea nupțialității, scăderea ratei natalității (-27,3% în 2013 față de 2000), scăderea ponderii populației cu vârsta între 15 și 34 ani și creșterea ponderii persoanelor cu vârsta peste 65 ani. Depopularea este un fenomen mai accentuat în zonele rurale, dar este prezent și în mediul urban.

Declinul populației ar putea fi văzut ca simptom al unui standard scăzut de viață în special în anumite zone ale județului, care poate să justifice o abordare teritorială a strategiei de dezvoltare. Deși tendințele demografice sunt cu greu oprite prin intervenții de dezvoltare, îmbunătățirea calității vieții populației prin intervenții strategice de dezvoltare a infrastructurilor, precum și a mediului economic și social, ar putea contribui la încetinirea procesului de depopulare a județului.

PIB-ul județului are o pondere mică în PIB-ul național, iar creșterea PIB/capita este mai degrabă o consecință a scăderii populației active. De altfel, valoarea adăugată brută aflată în scădere întărește această afirmație. Dintre activitățile economice în scădere, construcțiile, comerțul, activitățile financiare și cele de asigurări sunt cele care afectează negativ valoarea adăugată brută.

Analiza PIB-ului în comparație cu populația ocupată arată că sectorul agricol, cu un număr relevant de persoane ocupate și o contribuție limitată la valoarea adăugată, are o productivitate foarte scăzută. Mai în detaliu, productivitatea scăzută a sectorului agricol depinde de incidența populației ocupate în agricultură și ponderea agriculturii de subzistență în zonele rurale, unde diversificarea activităților economice este necesară și prioritară. Pe de altă parte, în zonele urbane activitățile industriale trebuie să fie dezvoltate prin promovarea sectoarelor cu valoare adăugată ridicată, activități de cercetare, dezvoltare și inovare.

Mediul de afaceri trebuie să fie dezvoltat prin sprijinirea înființării de noi întreprinderi. Aceasta deoarece numărul IMM-urilor a scăzut semnificativ, iar densitatea întreprinderilor/1000 locuitori este scăzută și concentrată în special în municipiul Rm. Vâlcea, în timp ce zonele rurale rămân în urmă. Cele mai importante scăderi al numărului de întreprinderi s-au identificat în construcții, industria prelucrătoare, comerțul cu ridicata și cu amănuntul și repararea autovehiculelor și motocicletelor.

Un rol important în dezvoltarea mediului de afaceri trebuie să fie și îmbunătățirea infrastructurii de afaceri, dezvoltarea parteneriatelor și inițiativelor comune între operatorii economici și unități de cercetare-dezvoltare. Din acest punct de vedere, având în vedere expertiza industrială anterioară, județul poate să se bazeze pe activități productive în domeniile ingineriei energetice, electrice, mecanice, a lemnului, materialelor de construcții, chimiei, alimentare, exploatarea și valorificării superioare a resurselor naturale și agricultură.

În situația în care capitalul indigen este limitat la o valoare care nu permite investiții ce pot aduce creșterea ocupării și veniturilor populației, sunt necesare acțiuni susținute pentru atragerea de capital străin. De altfel, până în prezent investițiile străine au fost reduse.

Turismul beneficiază de un mediu natural favorabil, de o infrastructură potrivită, de o forță de muncă calificată și de o tradiție binecunoscută, în special în domeniul turismului balnear și religios. Totuși, pentru valorificarea la adevărată valoare a potențialului existent sunt necesare măsuri agresive de promovare, modernizare și creare de noi facilități.

În acest context dezvoltarea adecvată a resurselor umane este o precondiție de bază pentru promovarea creșterii economice și trebuie să includă adaptarea competențelor persoanelor subocupate în agricultura de subzistență și îmbunătățirea competențelor persoanelor angajate în sectoarele industriale cheie. Dezvoltarea resurselor umane trebuie să fie orientată și către creșterea

și îmbunătățirea competențelor antreprenorilor odată cu participarea la învățământul liceal, postliceal și superior și la pregătirea prin școli profesionale în meserii cerute pe piața locală a muncii.

Deși, în prezent, șomajul nu este o problemă alarmantă, pentru viitor este esențială creșterea adaptabilității și profilului profesional al forței de muncă. Trebuie avut în vedere faptul că stabilitatea pieței muncii ar putea fi pusă în pericol pe viitor sub incidența procesului de îmbătrânire și migrație a populației, reorganizării unor întreprinderi cu pondere mare, competitivității și globalizării.

Pe lângă un nivel corespunzător al competențelor resurselor umane și o structură economică echilibrată, trebuie avute în vedere și alte condiții preliminare pentru o dezvoltare durabilă, precum și pentru creșterea atractivității teritoriului și îmbunătățirea calității vieții populației, după cum urmează:

- accesibilitatea în și dinspre teritoriul județului, legată direct de existența și calitatea infrastructurilor de transport care implică circulația liberă a persoanelor și bunurilor;
- calitatea mediului, care include un sistem de management corespunzător al resurselor existente, inclusiv prin construcția și/sau modernizarea infrastructurii (pentru managementul apei, monitorizarea calității aerului, managementul deșeurilor), prevenirea poluării și a riscurilor de mediu (inundații, alunecări de teren, riscuri tehnologice rezultate din activitățile industriale și transportul substanțelor periculoase), recuperarea siturilor poluate și intervenții în situații de urgență.

9.1. Viziunea de dezvoltare a județului Vâlcea

Analizând principalele vulnerabilități rezultate din analiza celor cinci domenii strategice de dezvoltare, rezultă că pentru atenuarea sau chiar eliminarea unora dintre acestea este necesară valorificarea durabilă a potențialului natural și economic în scopul:

- asigurării echilibrului între sistemele socio-economice și potențialul natural;
- existenței unei forțe de muncă calificate, pentru care există un număr suficient de locuri de muncă bine plătite;
- creșterii competitivității județului prin dezvoltare economică, în vederea eliminării disparităților economice intra și interregionale;
- diversificării economiei județului, prin valorificarea durabilă a patrimoniului natural, cultural-istoric și uman;
- îmbunătățirii continue a nivelului de trai al cetățenilor județului, asigurându-le acces egal la utilități și servicii publice calitativ superioare;
- promovării unui învățământ competitiv, de calitate care să asigure pregătirea viitoarei forțe de muncă;
- promovării unei asistențe medicale și sociale care să asigure cetățenilor cele mai bune condiții de tratament și de trai;

- implicării active a instituțiilor pentru dezvoltarea economică și socială echilibrată a județului, consultând democratic comunitatea, partenerii sociali și mediul de afaceri în procesul decizional;
- implicării active a instituțiilor pentru asigurarea unui cadru stimulatив pentru activități cultural-sportive;
- abordării unor acțiuni pentru a fi parte activă în globalizarea economică și socială.

Pe baza premiselor menționate anterior, Strategia de Dezvoltare Economico-Socială a județului Vâlcea 2015-2022 propune următoarea viziune de dezvoltare:

Județul Vâlcea – județ dinamic, competitiv și prosper

În acest sens, viziunea de dezvoltare are în centrul său **resursa umană** urmărind oferirea locuitorilor săi un standard de viață înalt, în armonie cu mediul înconjurător și încurajând spiritul civic și satisfacerea nevoilor tuturor cetățenilor, în toate domeniile sociale și economice:

1. **Educația** trebuie să aibă în vedere, în primul rând, înțelegerea mai bună a nevoilor reale și a direcțiilor de dezvoltare a resurselor umane prin studiul temeinic și înțelegerea evoluției pieței muncii, asigurarea unui cadru adecvat pentru educație de calitate pentru toți cetățenii, formarea profesională de calitate, sprijinirea învățării, creșterea calității serviciilor de informare, consiliere și orientare, dezvoltarea de măsuri integrate pentru crearea de locuri de muncă;
2. **Sănătatea** va trebui să urmeze tendințele actuale de dezvoltare și creșterea calității serviciilor medicale; accentul va trebui pus pe starea de sănătate a mamei și copilului și reducerea morbidității și mortalității prin boli transmisibile și netransmisibile;
3. **Serviciile sociale** vor avea în vedere satisfacerea nevoilor tuturor cetățenilor, promovarea oportunităților egale și adecvarea sistemului de protecție socială, cu accent pe sprijinirea și integrarea categoriilor de persoane vulnerabile;
4. Creșterea **competitivității economice** ca motor al creșterii nivelului de trai și civilizației se va obține prin creșterea atractivității antreprenoriatului, susținerea înființării de noi structuri de afaceri (parcuri industriale, centre de afaceri etc), a utilizării resurselor locale, a atragerii de noi investitori, a activităților de cercetare-dezvoltare-inovare, a învățământului profesional și universitar de specialitate;
5. **Turismul**, deși nu are o pondere economică însemnată este un integrator al dezvoltării infrastructurii specifice, dar și de transport contribuind hotărâtor la dezvoltarea durabilă a județului bazată pe valorificarea superioară a potențialului natural și antropic;
6. **Infrastructura de transport** - este necesară susținerea investițiilor prevăzute în Master Planul General de Transport al României, a celor ce vizează legătura cu viitoarea autostradă Pitești – Sibiu, dar și a celor de modernizare a drumurilor existente, fie de importanță națională, județeană sau locală;
7. **Dezvoltarea urbană** va trebui să urmeze o abordare holistică, integratoare care să ia în considerare dimensiunile fizice, economice și sociale ale spațiilor urbane. Acestea, deoarece orașele județului asigură cea mai mare parte a PIB-ului și reprezintă motoarele

economiei, asigurând locuri de muncă și servicii și deținând rolul de catalizator al creativității și inovării;

8. **Agricultura** are un bun potențial de creștere, care, pentru a fi valorificat are nevoie de acțiuni susținute pentru îmbunătățirea condițiilor pentru fermele mici și diversificarea economiei rurale, promovarea asocierii micilor producători în ferme mari. Condiții favorabile de dezvoltare o au creșterea animalelor, producția de fructe și agricultura ecologică. Creșterea competitivității necesită însă investiții în irigații, susținerea dezvoltării de activități economice și stimularea creării de centre de colectare și valorificare a produselor agricole;
9. **Silvicultura** poate asigura materie primă pentru industrii de prelucrare superioară a lemnului și pentru producția de fructe de pădure;
10. **Dezvoltarea rurală** trebuie să pornească de la premiza că potențialul de dezvoltare a unei zone este cu atât mai mare cu cât infrastructura și serviciile de bază sunt mai dezvoltate. De fapt, crearea de infrastructură reprezintă primul pas în cadrul procesului de dezvoltare locală, în ideea că accesul la utilități, bunuri și/sau servicii crește atractivitatea zonei și implicit dezvoltarea economică și socială. Procesul de decizie pentru o dezvoltare echilibrată în profil teritorial trebuie să ia în considerare factorii endogeni (populația, suprafața agricolă și cea forestieră, patrimoniul cultural), caracteristicile fizico-geografice (factorii naturali care favorizează dezvoltarea sau o restricționează), caracteristicile demografice ale capitalului uman ca cea mai importantă resursă a societății, echiparea tehnico-edilitară și activitățile economice existente;
11. În domeniul **protecției mediului**, în primul rând trebuie asigurată corelarea rațională a obiectivelor de dezvoltare, inclusiv a programelor investiționale în profil inter-sectorial și regional, cu potențialul și capacitatea de susținere a capitalului natural;
12. **Administrația** publică trebuie să se implice în consolidarea prin modernizare a capacității sale pentru asigurarea unor servicii publice de calitate și în medierea dialogului social între toți actorii sociali (instituțiile guvernamentale, autoritățile publice centrale și locale, patronate, sindicate sau alte tipuri de organizații ale angajaților, organizații neguvernamentale etc). Eforturile de creștere a calității furnizării serviciilor publice ar trebui să se concentreze în mod deosebit pe dezvoltarea capacității administrației publice din zonele rurale.

9.2. Obiectivul general, obiective strategice, priorități și măsuri

9.2.1. Obiectivul general al strategiei

Îmbunătățirea calității vieții populației și promovarea dezvoltării durabile prin valorificarea potențialului existent, diversificarea și extinderea activităților economico-sociale, în vederea creșterii nivelului de trai al locuitorilor județului Vâlcea.

9.2.2. Obiective strategice

1. Valorificarea poziției strategice prin eliminarea disparităților economice și sociale intra- și interregionale (naționale și europene), precum și a disparităților dintre mediul urban și cel rural în cadrul județului
2. Valorificarea durabilă a patrimoniului natural și antropic al județului
3. Creșterea competitivității economice prin dezvoltarea economică și promovarea turismului cu reflectare directă în creșterea nivelului de trai al populației
4. Dezvoltarea și utilizarea eficientă a capitalului uman, adaptarea calificărilor profesionale la cerințele pieței și creșterea incluziunii sociale.

9.2.3. Priorități

Prioritatea strategică 1: INFRASTRUCTURĂ, UTILITĂȚI ȘI DOTĂRI

Prioritatea strategică 2: RESURSE UMANE

Prioritatea strategică 3: PROMOVARE, INFORMARE ȘI CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ

9.2.4. Direcții de acțiune și măsuri

În urma analizei diagnostic a județului Vâlcea au fost elaborate direcțiile strategice de dezvoltare aferente celor 5 domenii strategice de dezvoltare:

Domeniu strategic de dezvoltare 1: Competitivitate economică, cercetare-dezvoltare-inovare

Direcții strategice de dezvoltare:

1.1. Creșterea atractivității condițiilor pentru dezvoltarea competitivă a afacerilor

1.2. Creșterea contribuției la progresul cunoașterii de frontieră

1.3. Transformarea sectorului CDI într-un factor al creșterii economice

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
1.1. Creșterea atractivității condițiilor pentru dezvoltarea competitivă a afacerilor	<i>1.1.1. Dezvoltarea infrastructurii mediului de afaceri</i>
	<i>1.1.2. Promovarea județului ca locație de afaceri</i>
	<i>1.1.3. Creșterea competitivității economice, în special în domenii de high-tech, cu înalt potențial inovativ</i>
1.2. Creșterea contribuției la progresul cunoașterii de frontieră	<i>1.2.1. Susținerea specializării inteligente</i>
	<i>1.2.2. Încurajarea parteneriatelor public-public și public-privat</i>
1.3. Transformarea sectorului CDI într-un factor al creșterii economice	<i>1.3.1. Dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere</i>
	<i>1.3.2. Infrastructură de transfer și incubatoare de inovare</i>

Domeniu strategic de dezvoltare 2: Resurse umane, educație, sănătate, servicii sociale și administrație

Direcții strategice de dezvoltare:

Resurse Umane

- 2.1. Creșterea gradului de ocupare pe piața forței de muncă prin măsuri active de ocupare
2.2. Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
2.1. Creșterea gradului de ocupare pe piața forței de muncă prin măsuri active de ocupare	2.1.1. Promovarea antreprenoriatului și a activităților economiei sociale
	2.1.2. Măsuri active de ocupare pe piața muncii
2.2. Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricăror forme de discriminare	2.2.1. Măsuri de integrare pe piața muncii, acces la locuințe, servicii sociale, sănătate, cultură a persoanelor/comunităților vulnerabile

Educație

- 2.3. Creșterea calității și eficienței sistemelor de educație și instruire
2.4. Facilitarea accesului la educație și instruire pentru toți cetățenii
2.5. Sprijin pentru infrastructura educațională și dezvoltarea resurselor în școlile primare și gimnaziale, licee tehnologice, infrastructura TVET, îndeosebi cele din zonele dezavantajate

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
2.3. Creșterea calității și eficienței sistemelor de educație și instruire	2.3.1. Asigurarea calității proceselor de predare și învățare precum și a serviciilor educaționale
	2.3.2. Deschiderea sistemului educațional și de formare profesională către societate, mediul social, economic și cultural
2.4. Facilitarea accesului la educație și instruire pentru toți cetățenii	2.4.1. Asigurarea educației de bază pentru toți cetățenii
	2.4.2. Creșterea adaptabilității ofertei educaționale la cerințele pieței muncii și adaptarea competențelor absolvenților la cerințele angajatorilor
2.5. Sprijin pentru infrastructura educațională și dezvoltarea resurselor în școlile primare și gimnaziale, licee tehnologice, infrastructura TVET, îndeosebi cele din zonele dezavantajate	2.5.1. Îmbunătățirea infrastructurii educaționale de bază și a dotării școlilor TVET cu echipamente didactice/școlare și IT

Sănătate

2.6. Dezvoltarea infrastructurii adecvate la nivel județean și local în vederea reducerii inechității accesului la servicii de sănătate

2.7. Îmbunătățirea stării de sănătate a populației

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
2.6. Dezvoltarea infrastructurii adecvate la nivel județean și local în vederea reducerii inechității accesului la servicii de sănătate	2.6.1. Îmbunătățirea infrastructurii serviciilor de sănătate în regim ambulatoriu
	2.6.2. Dezvoltarea infrastructurii serviciilor integrate de urgență
	2.6.3. Îmbunătățirea infrastructurii serviciilor de sănătate publică
	2.6.4. Eficientizarea sistemului de sănătate prin utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor moderne
2.7. Îmbunătățirea stării de sănătate a populației	2.7.1. Reducerea morbidității și mortalității la nivel județean
	2.7.2. Asigurarea accesului echitabil a tuturor cetățenilor la servicii de sănătate de calitate
	2.7.3. Promovarea cercetării și inovării în sănătate

Servicii sociale

2.8. Creșterea calității serviciilor sociale

2.9. Dezvoltarea infrastructurii serviciilor sociale

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
2.8. Creșterea calității serviciilor sociale	2.8.1. Consolidarea managementului sistemului de asistență socială la nivelul autorităților administrației publice locale
	2.8.2. Îmbunătățirea sistemului de servicii sociale pentru persoane vârstnice
	2.8.3. Protecția persoanelor și a familiei
	2.8.4. Protecția copilului
	2.8.5. Protecția persoanelor cu dizabilități
2.9. Dezvoltarea infrastructurii serviciilor sociale	2.9.1. Modernizarea /construirea/ reabilitarea infrastructurii de servicii sociale

Administrație

2.10. Implementarea unui management performant în administrația publică

2.11. Reducerea birocrăției și simplificarea procedurilor

2.12. Consolidarea capacității administrației publice pentru asigurarea unor servicii publice de calitate

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
2.10. Consolidarea capacității administrației publice pentru asigurarea unor servicii publice de calitate	2.10.1. Consolidarea capacității administrative a factorilor de decizie în ceea ce privește sistemele de asigurare a calității, monitorizare și evaluare
	2.10.2. Dezvoltarea competențelor și cunoștințelor personalului din autoritățile și instituțiile publice (inclusiv decidenți politici)
	2.10.3. Simplificarea procedurilor birocratice și administrative pentru cetățeni și mediul de afaceri
2.11. Modernizarea serviciilor administrației publice locale	2.11.1. Dezvoltarea infrastructurii administrative
	2.11.2. Îmbunătățirea accesului la tehnologiile informației și comunicațiilor

Domeniu strategic de dezvoltare 3: Infrastructură, dezvoltare urbană și mediu

Direcții strategice de acțiune (priorități):

Infrastructură

3.1. Dezvoltarea și promovarea unui sistem de transport durabil și inteligent la nivel județean

3.2. Creșterea calității vieții prin modernizarea și extinderea infrastructurii edilitare de bază și a mediului construit

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
3.1. Dezvoltarea și promovarea unui sistem de transport durabil și inteligent la nivel județean	3.1.1. Asigurarea conectării rețelei de drumuri județene la rețeaua TEN-T
	3.1.2. Modernizarea și reabilitarea rețelei de drumuri județene
	3.1.3. Dezvoltarea și reabilitarea infrastructurii feroviare
	3.1.4. Investiții pentru eliminarea blocajelor și fluidizarea traficului
	3.1.5. Îmbunătățirea siguranței traficului și securității transporturilor pentru toate căile de transport
3.2. Creșterea calității vieții prin modernizarea și extinderea	3.2.1. Investiții în infrastructura edilitară de bază

infrastructurii edilitare de bază și a mediului construit	
---	--

Dezvoltare urbană

3.3. Dezvoltarea urbană durabilă prin reabilitarea zonelor urbane

3.4. Dezvoltarea unui sistem urban echilibrat și policentric și a unei noi relații oraș-sat

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
3.3. Dezvoltarea urbană durabilă prin reabilitarea zonelor urbane	3.3.1. Creșterea sustenabilității transportului public urban prin investiții
	3.3.2. Realizarea de investiții în vederea creșterii eficienței energetice
	3.3.3. Reabilitarea și extinderea zonelor verzi din mediul urban
	3.3.4. Dezvoltarea zonelor de agrement, culturale, sportive
	3.3.5. Conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și construit
3.4. Dezvoltarea unui sistem urban echilibrat și policentric și a unei noi relații oraș-sat	3.4.1. Susținerea activității polului de dezvoltare Râmnicu Vâlcea și sprijinirea dezvoltării urbane a celorlalte orașe
	3.4.2. Dezvoltarea durabilă prin realizarea strategiei de dezvoltare teritorială și a planurilor de mobilitate urbană

Mediu

3.5. Îmbunătățirea managementului sistemului de gestionare a deșeurilor

3.6. Prevenire și reducerea efectelor negative asupra mediului ale activităților industriale, agricole, edilitare, activităților de transport ș.a.

3.7. Protejarea mediului prin creșterea producției de energie din surse regenerabile

3.8. Menținerea speciilor și habitatelor din ariile naturale protejate într-un stadiu favorabil de conservare

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
3.5. Îmbunătățirea managementului sistemului de gestionare a deșeurilor	3.5.1. Planificarea strategică a gestionării deșeurilor
	3.5.2. Dezvoltarea sistemelor integrate de gestionare a deșeurilor și substanțelor periculoase
3.6. Prevenirea și reducerea efectelor negative asupra mediului ale activităților	3.6.1. Gestionarea resurselor de apă și controlul poluării industriale
	3.6.2. Protecția solului și subsolului

industriale, agricole, edilitare, activităților de transport ș.a.	3.6.3. <i>Îmbunătățirea gradului de educare, conștientizare, informare, consultare și participare a cetățenilor în luarea deciziilor privind mediul</i>
3.7. Protejarea mediului prin creșterea producției de energie din surse regenerabile	3.7.1. <i>Elaborarea de studii de identificare a potențialului energetic din județul Vâlcea</i> 3.7.2. <i>Promovarea producerii energiei pe bază de resurse regenerabile</i>
3.8. Menținerea speciilor și habitatelor din ariile naturale protejate/parcuri /rezervații într-un stadiu favorabil de conservare	3.8.2. <i>Intocmirea, aprobarea și punerea în aplicare a planurilor de management și regulamentelor zonelor protejate constituite pe raza județului</i>

Domeniu strategic de dezvoltare 4: Turism, cultură și sport

Direcții strategice de acțiune (priorități):

Turism

4.1. *Creșterea contribuției turismului la dezvoltarea durabilă a Județului Vâlcea, prin măsuri de promovare integrată, prin asigurarea unei oferte adaptate, bazată pe valorificarea superioară a potențialului natural și antropic*

4.2. *Crearea unei oferte turistice diversificate, integrate și competitive prin susținerea dezvoltării investițiilor locale, care să conducă la creșterea volumului activității și a circulației turistice; crearea de noi locuri de muncă, îmbunătățirea condițiilor de viață, prin diversificarea serviciilor turistice, ameliorarea calității mediului, înfrumusețarea localităților, oferirea unor noi posibilități de agrement și refacere pentru locuitorii județului Vâlcea și pentru turiști.*

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
4.1. Creșterea contribuției turismului la dezvoltarea durabilă a Județului Vâlcea, prin măsuri de promovare integrată, prin asigurarea unei oferte adaptate, bazată pe valorificarea superioară a potențialului natural și antropic	4.1.1. <i>Creșterea accesului, prin investiții publice, la obiectivele de patrimoniu cultural și arhitectural</i>
	4.1.2. <i>Sprijin pentru inițiativele de valorificare a specificului etnografic și etnic, pentru inițiativele de integrare a ofertei culturale și de organizare de circuite</i>
	4.1.3. <i>Crearea și actualizarea unui calendar de evenimente culturale, în strânsă corelare cu patrimoniul cultural</i>
	4.1.4. <i>Promovarea dezvoltării unui turism durabil, responsabil și de calitate</i>
4.2. Crearea unei oferte turistice diversificate, integrate și competitive prin susținerea dezvoltării investițiilor locale, care să conducă la creșterea volumului activității și a circulației turistice; crearea de noi locuri de muncă, îmbunătățirea condițiilor de viață, prin diversificarea serviciilor turistice, ameliorarea calității mediului, înfrumusețarea localităților, oferirea	4.2.1. <i>Sprijin pentru crearea de structuri de cazare sustenabilă, de mici dimensiuni în zonele rurale, pentru modernizarea și restructurarea structurilor existente</i>
	4.2.2. <i>Investiții publice locale pentru infrastructura de transport, de management al apei în zonele rurale</i>
	4.2.3. <i>Investiții pentru creșterea și valorificarea gradului de atractivitate pentru puncte de interes locale (stână, atelier de olărit etc.)</i>

unor noi posibilități de agrement și refacere pentru locuitorii județului Vâlcea și pentru turiști	4.2.4. Valorificarea superioară a potențialului turistic balnear de relaxare, SPA și medical
	4.2.5. Dezvoltarea potențialului pentru turism activ și orientat spre natură
	4.2.6. Dezvoltarea potențialului turistic al zonelor urbane
	4.2.7. Crearea de circuite turistice tematice și inter-tematice
	4.2.8. Dezvoltarea resurselor umane în domeniul turismului

Cultură

4.3. Creșterea participării cetățenilor la o viață culturală atractivă, dinamică și conectată la valorile culturale naționale și internaționale

4.4. Sprijinirea dezvoltării tuturor actorilor culturali, care să asigure o ofertă culturală diversificată și de calitate

4.5. Păstrarea și valorificarea bogăției patrimoniului cultural local

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
4.3. Creșterea participării cetățenilor la o viață culturală atractivă, dinamică și conectată la valorile culturale naționale și internaționale	4.3.1. Sprijinirea participării cetățenilor la o viață culturală și artistică atractivă în mediul rural și urban
	4.3.2. Îmbunătățirea infrastructurii culturale la nivelul județului
4.4. Sprijinirea dezvoltării tuturor actorilor culturali, care să asigure o ofertă culturală diversificată și de calitate	4.4.1. Asigurarea de condiții pentru dezvoltarea și diversificarea ofertei culturale la nivelul județului
4.5. Păstrarea și valorificarea bogăției patrimoniului cultural local	4.5.1. Identificarea locațiilor cu potențial cultural și valorificarea patrimoniului cultural local

Sport

4.6. Participarea activă a populației de toate vârstele la activități sportive în scopul ameliorării indicatorilor de sănătate a populației

4.7. Creșterea numărului practicanților, cu precădere în rândul copiilor și tinerilor, în scopul integrării, participării și coeziunii sociale, a formării și dezvoltării ca cetățeni activi, educați și responsabili

4.8. Susținerea sportului de performanță în vederea creșterii calitative și cantitative, a performanțelor interne și internaționale

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
4.6. Participarea activă a populației de toate vârstele la activități sportive în scopul ameliorării indicatorilor de sănătate a populației	4.6.1. Derularea de activități care să determine participarea populației la activități sportive
4.7. Creșterea numărului practicanților, cu precădere în rândul copiilor și tinerilor, în scopul integrării, participării și coeziunii sociale, a formării și dezvoltării ca cetățeni activi, educați și responsabili	4.7.1. Dezvoltarea de activități care să susțină creșterea numărului de practicanți ai sportului
4.8. Susținerea sportului de performanță în vederea creșterii calitative și cantitative, a performanțelor interne și internaționale	4.8.1. Dezvoltarea infrastructurii în domeniul sportului
	4.8.2. Dezvoltarea activităților care să încurajeze sportul de performanță

Domeniu strategic de dezvoltare 5: Agricultură și dezvoltarea rurală

Direcții strategice de acțiune (priorități):

- 5.1. Creșterea competitivității sectorului agricol din județ prin modernizarea și integrarea pieței
- 5.2. Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale
- 5.3. Îmbunătățirea nivelului de trai în mediul rural

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
5.1. Creșterea competitivității sectorului agricol din județ prin modernizarea și integrarea pieței	5.1.1. Creșterea investițiilor în domeniul agricol, inclusiv conformarea cu cerințele UE și cerințele de calitate
	5.1.2. Facilitarea accesului la piețele de capital pentru fermieri
	5.1.3. Creșterea calității învățământului, cercetărilor științifice și serviciilor în sectorul agricultură
5.2. Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale	5.2.1. Sprijinirea practicilor de gestionare a terenurilor agricole și a apei
	5.2.2. Sprijinirea tehnologiilor și produselor ecologice, inclusiv a biodiversității
	5.2.3. Sprijinirea adaptării și atenuării efectelor schimbărilor climatice
5.3. Îmbunătățirea nivelului de trai în mediul rural	5.3.1. Creșterea numărului de investiții în infrastructura fizică și de servicii din mediul rural

CAPITOLUL X. PLANUL DE ACȚIUNE

Planul de acțiune aferent Strategiei de Dezvoltare Economico-Socială a județului Vâlcea pentru perioada 2015-2022 detaliază implementarea măsurilor prioritare stabilite pentru fiecare domeniu strategic de dezvoltare.

Direcțiile de acțiune, măsurile prioritare, acțiunile prezentate în continuare formează o imagine de ansamblu a cadrului strategic de dezvoltare a județului Vâlcea pentru perioada următoare, oferind informații în ceea ce privește activitățile/operațiunile preconizate, entitățile responsabile și fondurile (sursele de finanțare) necesare. Planul de acțiuni este prezentat pentru fiecare domeniu strategic și pentru sub-domeniul aferent.

Documentul nu conține măsuri punctuale (activități, termene, bugete), însă prin „obiectivele/direcțiile trasate”, suficient de particularizate, oferă garanția asumării principalelor cerințe ale organizațiilor internaționale și europene la care România, și implicit județul Vâlcea, este parte, ce obligă următoarele etape de planificare și decizie politică la promovarea unor acțiuni bine definite, operaționale, flexibile în raport cu dinamica evoluției sociale.

Cele 5 domenii strategice de dezvoltare pentru perioada 2015-2022 sunt:

1. Competitivitate economică, cercetare-dezvoltare-inovare;
2. Resurse umane, educație, sănătate, servicii sociale și administrație;
3. Infrastructură, dezvoltare urbană și mediu;
4. Turism, cultură și sport;
5. Agricultură și dezvoltare rurală.

Acțiunile prezentate în continuare au fost stabilite și dezbătute împreună cu grupurile de lucru constituite la nivelul județului, cu actorii implicați în elaborarea Strategiei și cu reprezentanții Consiliului Județean Vâlcea și instituțiilor publice deconcentrate. Documentul a luat în considerare și liniile strategice prevăzute de cadrul european, național și regional.

În Planul de acțiune au fost propuse acțiuni/direcții de dezvoltare care au fost identificate ca fiind necesare pentru consolidarea și dezvoltarea celor 5 domenii strategice propuse.

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
Direcția strategică 1.1: Creșterea atractivității condițiilor pentru dezvoltarea competitivă a afacerilor				
1.1.1 Dezvoltarea infrastructurii mediului de afaceri	<p>a) Dezvoltarea structurilor de sprijin a afacerilor și a serviciilor publice privind mediul de afaceri;</p> <p>b) Reabilitarea zonelor destinate mediului de afaceri (parcuri industriale, centre de afaceri etc) cu impact vizual negativ și promovarea acestora;</p> <p>c) Crearea/ modernizarea/ extinderea infrastructurii de afaceri (incubatoare de afaceri, centre de afaceri, parcuri științifice, tehnologice, industriale, piețe de gros, cluster);</p> <p>d) Realizarea/ cooperarea cu rețele de tip cluster;</p> <p>e) Analiza posibilității de extindere a exploatației miniere în vederea asigurării resurselor pentru mediul de afaceri;</p>	Consiliul Județean Vâlcea Autorități publice locale Operatori economici	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	<p>Nr.de structuri de afaceri înființate</p> <p>Nr.de zone destinate afacerilor reabilite</p> <p>Nr.de structuri de afaceri create/ modernizate/ extinse</p> <p>Nr.de rețele de tip cluster realizate/ la care s-a aderat</p>
1.1.2. Promovarea județului ca locație de afaceri	<p>a) Valorificarea structurilor de afaceri existente și promovarea lor în mediul de afaceri;</p> <p>b) Încurajarea și diversificarea evenimentelor adresate mediului de afaceri și organizarea lor în structurile de afaceri existente;</p> <p>c) Identificarea și atragerea de investiții străine directe;</p> <p>d) Dezvoltarea serviciilor publice oferite mediului de afaceri;</p> <p>e) Dezvoltarea unui portal de promovare pe piețele naționale și internaționale a mediului de afaceri din județ;</p>	Consiliul Județean Vâlcea Autorități publice locale Camera de Comerț și Industrie	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	<p>Nr.de evenimente de promovare a structurilor de afaceri</p> <p>Nr.de întâlniri de afaceri organizate</p> <p>Nr.de evenimente organizate în centrele de afaceri</p> <p>Nr. de investitori atrași n județ</p> <p>Creșterea ponderii investițiilor străine directe</p> <p>Nr.de servicii oferite mediului de afaceri</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
1.1.3. Creșterea competitivității economice, în special în domenii de high-tech, cu înalt potențial inovativ	a) Înțelegerea impactului social al științei, tehnologiei și al activităților economice în sectoarele relevante prin organizarea de sesiuni de informare la nivelul județului; b) Sprijinirea dezvoltării activităților economice în sectorul CDI; c) Stimularea activității de CDI a întreprinderilor și transformarea rezultatelor acestora în produse, servicii, tehnologii; d) Incurajarea dezvoltării de noi întreprinderi (inclusiv întreprinderi sociale) prin promovarea programelor de finanțare;	Consiliul Județean Vâlcea Autorități publice locale Camera de Comerț și Industrie Operatori economici	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr.de sesiuni de informare organizate Nr.de activități economice înființate/ dezvoltate în sectorul CDI Nr. de întreprinderi care au aplicat proiecte în sectorul CDI; Nr.de proiecte depuse în sectorul CDI Nr.de întreprinderi înființate.
Direcția strategică 1.2. Creșterea contribuției la progresul cunoașterii de frontieră				
1.2.1. Susținerea specializării inteligente	a) Susținerea specializării inteligente prin concentrarea resurselor în domenii de cercetare și inovare cu relevanță economică și cu potențial CD b) Stimularea cercetării și dezvoltării interdisciplinare c) Susținerea aspirației către excelență în cercetarea la frontieră prin mobilitate și parteneriate d) Dezvoltarea resurselor umane din cercetare, dezvoltare, inovare e) Finanțarea de proiecte CDI derulate de întreprinderi, individual sau în parteneriat cu institutele de CD și universități, în scopul inovării de procese și de produse (bunuri și servicii) în sectoarele economice care prezintă potențial de creștere. f) Integrarea unei proporții semnificative a doctoranzilor și a doctorilor tineri în proiecte CDI de echipă, cu teme de interes privat sau public	Consiliul Județean Vâlcea Autorități publice locale Operatori economici Institute de CD Universități Școli și licee	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr.de cercetători participanți la evenimente internaționale Nr. de parteneriate internaționale create în domeniul CD Nr.de locuri de muncă nou create în domeniul CD Nr.de proiecte CDI finanțate Nr.de tineri implicați în proiecte de CDI

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
1.2.2. Încurajarea parteneriatelor public -public și public-privat	a) Cooperarea între universități, instituții de cercetare și mediul de afaceri	Consiliul Județean Vâlcea Autorități publice locale Operatori economici Institute de CD Universități Școli și licee	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de parteneriate public-public sau public-privat
Direcția strategică 1.3.Transformarea sectorului CDI într-un factor al creșterii economice				
1.3.1.Dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere	a) Dezvoltarea și folosirea eficientă a capitalului uman în special în zona antreprenorială pentru a compensa numărul mic de întreprinzători (~50% din media europeană)	Consiliul Județean Vâlcea Institute de cercetare Universități Instituții publice	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de antreprenori noi Nr. de acțiuni de promovare a antreprenoriatului organizate
1.3.2. Infrastructură de transfer și incubatoare de inovare	a) Dezvoltarea unor organizații de cercetare performante b) Instituirea unui program de acțiuni de sprijin indirect pentru cercetare, precum pregătirea cercetătorilor și inginerilor în problematica drepturilor industriale și a proprietății intelectuale; c) Asigurarea unei evoluții rapide și sustenabile, numerice și calitative, a resurselor umane din cercetare, dezvoltare și inovare;	Consiliul Județean Vâlcea Institute de cercetare Universități	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de organizații de cercetare performantă dezvoltate Nr.de programe / acțiuni de sprijin a CDI Nr. de persoane angajate în sectorul CDI
Direcția strategică 2.1. Creșterea gradului de ocupare pe piața forței de muncă prin măsuri active de ocupare				
2.1.1. Promovarea antreprenoriatului și a activităților economiei sociale	a) Promovarea antreprenoriatului prin: dezvoltarea competențelor antreprenoriale și manageriale, campanii de informare și conștientizare, organizarea de seminarii în cadrul instituțiilor de educație și formare profesională pentru a promova cultura	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat	Nr.de campanii de informare și conștientizare organizate

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>antreprenorială, evidențierea facilităților legale de care pot beneficia IMM-urile;</p> <p>b) Încurajarea antreprenoriatului prin servicii de sprijin pentru inițierea unei afaceri;</p> <p>c) Activități integrate cuprinzând consiliere, sprijin pentru inițierea afacerilor, formare profesională, activități de asistență și post-asistență în sprijinul inițierii afacerilor și a ocupării pe cont propriu;</p> <p>d) Activități de formare profesională și consiliere/tutoriat cu scopul facilitării interacțiunii între universități, centre de afaceri și cercetare, cu accent pe diseminarea expertizei în tehnologiile eco-inovatoare și transferul bunelor practici în domeniul energiei și mediului;</p> <p>e) Înființarea, dezvoltarea și consolidarea de rețele, parteneriate, inclusiv comunități de practică, parteneriate și rețele virtuale, destinate dezvoltării unor programe antreprenoriale specifice tematic sau teritorial, inclusiv prin realizarea unor studii și cercetări privind situația antreprenoriatului la nivel local;</p> <p>f) Dezvoltarea și promovarea unor activități și servicii generatoare de profit pentru a ajuta persoanele excluse social sau cele expuse riscului de excluziune socială să se integreze sau reintegreze pe piața muncii, în întreprinderile economiei sociale și/sau în economia formală;</p> <p>g) Consolidarea capacităților, competențelor, cunoștințelor și stimei de sine pentru grupurile vulnerabile prin înființarea parteneriatelor public/private în domeniul economiei sociale;</p> <p>h) Asigurarea de servicii de consiliere și informare și schimbul de experiență în domeniul economiei sociale;</p>	<p>AJOFM ONG-uri Intreprinderi implicate în economia socială</p>	<p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr.de măsuri integrate pentru inițierea unei afaceri Nr.de persoane consiliate, informate, mediate Nr. de persoane formate Nr. de parteneriate create Nr. de proiecte pentru dezvoltarea economiei sociale Nr. de activități economice înființate/dezvoltate</p>
<p>2.1.2. Măsuri active de ocupare pe piața muncii</p>	<p>a) Dezvoltarea de acțiuni pentru integrarea durabilă pe piața forței de muncă a tinerilor, în special a celor care nu au un loc de muncă și care nu urmează studii sau cursuri de formare (NEETs);</p>	<p>Autorități ale administrației publice locale (unități</p>	<p>Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat</p>	<p>Nr.de acțiuni de integrare pe piața muncii a tinerilor</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>b) Dezvoltarea de acțiuni și proiecte pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, șomeri pe termen lung, persoane inactice, lucrătorii în vârstă (55-64 ani), persoane de etnie romă, persoane cu dizabilități și alte grupuri vulnerabile, persoane din mediul rural;</p> <p>c) Dezvoltarea și implementarea măsurilor active de ocupare prin servicii de sprijin (de orientare și formare, de asistență pentru căutarea unui loc de muncă ș.a.) pentru integrarea pe piața muncii a șomerilor tineri, a celor din grupa de vârstă 40 – 49 ani, a celor cu studii superioare și de lungă durată;</p> <p>d) Asigurarea accesului efectiv la serviciile de formare profesională a tuturor celor care doresc să devină economic activi;</p> <p>e) Crearea de noi locuri de muncă prin atragerea de investitori și stimularea activităților economice pe cont propriu și a întreprinderilor nou înființate;</p> <p>f) Implementarea de acțiuni corective și preventive pentru reducerea șomajului;</p> <p>g) Promovarea unor măsuri speciale în vederea oferirii de oportunități ocupaționale grupurilor defavorizate: romi, persoane cu dizabilități, femei, tineri fără experiență în câmpul muncii, șomeri peste 45 ani, șomeri de lungă durată;</p> <p>h) Promovarea sistemelor duale de finanțare pentru ocuparea tinerilor prin combinarea formării în școlile profesionale și practica în întreprinderi;</p> <p>i) Stimularea mobilității geografice și ocupaționale, inclusiv prime de încadrare/instalare;</p> <p>j) Acordarea de subvenții pentru ocupare, angajaților cât și angajatorilor;</p>	<p>administrativ-teritoriale)</p> <p>Camera de Comerț și Industrie</p> <p>ONG-uri</p> <p>Asociații profesionale</p> <p>Patronate</p> <p>Universități</p> <p>Întreprinderi</p> <p>Furnizori de FPC</p> <p>autorizați publici și privați</p> <p>Organizații sindicale</p> <p>Întreprinderi implicate în economia socială</p> <p>AJOFM</p>	<p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr.de tineri care și-au găsit un loc de muncă</p> <p>Nr.de proiecte pentru tineri</p> <p>Nr. de măsuri active de ocupare și servicii de sprijin la nivel de județ</p> <p>Nr. de persoane aparținând grupurilor vulnerabile care au beneficiat de măsuri de integrare pe piața muncii</p> <p>Nr. de parteneriate create pentru ocuparea forței de muncă la nivelul județului</p> <p>Nr. de măsuri și acțiuni destinate grupurilor vulnerabile</p> <p>Nr de persoane care și-au găsit un loc de muncă</p> <p>Nr. de angajatori care au fost implicați în proiecte</p> <p>Nr. de locuri de muncă generate de economia socială</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>k) Furnizarea serviciilor de consultanță și asistență, inclusiv stimulente financiare, pentru începerea unei activități independente sau pentru inițierea unei afaceri;</p> <p>l) Promovarea programelor care sprijină și încurajează demararea afacerilor care să genereze diversitate în economia locală și noi locuri de muncă în zonele rurale, în sectoarele non-agricole;</p> <p>m) Promovarea și acordarea de sprijin pentru revitalizarea și dezvoltarea meșteșugurilor tradiționale;</p> <p>n) Acțiuni pentru stimularea participării tinerilor din categoria NEET în activitatea economică prin intermediul unei abordări multidimensionale (consiliere, servicii personalizate, formare profesională, sprijin financiar pentru înființarea de întreprinderi, recunoașterea competențelor dobândite în contexte formale și non-formale, stimulente financiare pentru angajatori în scopul creării de noi oportunități de angajare și al organizării de programe de ucenicie și stagii, acțiuni în vederea creșterii mobilității interne/naționale a forței de muncă);</p>			
Direcția strategică 2.2. Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricăror forme de discriminare				
<p>2.2.1. Măsuri de integrare pe piața muncii, acces la locuințe, servicii sociale, sănătate, cultură a persoanelor comunităților vulnerabile</p>	<p>a) Scăderea populației aflate în situații de sărăcie extremă prin asigurarea de cursuri de formare, activități de consiliere, mediere, încadrarea pe piața muncii;</p> <p>b) Îmbunătățirea condițiilor de locuire prin îmbunătățirea și diversificarea formelor de suport pentru persoanele cu dizabilități și facilitarea accesului grupurilor dezavantajate;</p> <p>c) Acțiuni integrate pentru a răspunde nevoilor persoanelor, grupurilor și comunităților vulnerabile, inclusiv acțiuni de îmbunătățire a participării lor educaționale, integrarea lor pe piața muncii, accesul la</p>	<p>Autorități ale administrației publice locale (unități administrativ-teritoriale) ONG-uri Asociații profesionale Patronate</p>	<p>Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de măsuri întreprinse pentru sprijinirea persoanelor cu dizabilități și a grupurilor vulnerabile Scăderea numărului de persoane aflate în situații de risc</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>locuințe, servicii sociale, de sănătate și culturale, precum și acțiuni de combatere a discriminării;</p> <p>d) Identificarea și soluționarea cazurilor de lipsă a identității legale (lipsa actelor de identitate);</p> <p>e) Lansarea unor programe de sprijinire a construirii unor locuințe sociale, deschiderea unor cantine sociale, asigurarea minimului necesar pentru o viață decentă pentru familiile aflate în sărăcie extremă (îmbrăcăminte, alimente de bază, apă, gaz, etc.);</p> <p>f) Suport pentru afirmarea culturală a romilor și pozitivarea imaginii lor colective prin acțiuni organizate în parteneriat cu organizații/ONG-uri;</p> <p>g) Sensibilizarea publicului cu privire la problemele sociale și de sănătate, inclusiv discriminarea, promovând responsabilitatea socială în rândul publicului larg și dezvoltând o cultură proactivă, orientată spre voluntariat și participare;</p>	<p>Furnizori de FPC autorizați publici și privați</p> <p>Intreprinderi implicate în economia socială</p>		<p>Nr. de programe și proiecte implementate la nivelul județului</p> <p>Nr. de acțiuni de sprijini dedicate persoanelor de etnie romă;</p> <p>Nr. de acțiuni de sensibilizare a populației cu privire la problemele sociale;</p> <p>Nr. de persoane implicate în acțiuni de voluntariat;</p>
Direcția strategică 2.3. Creșterea calității și eficienței sistemelor de educație și instruire				
2.3.1. Asigurarea calității proceselor de predare și învățare precum și a serviciilor educaționale	<p>a) Formarea inițială și continuă a managerilor din învățământul preuniversitar;</p> <p>b) Formarea inițială și continuă a personalului didactic și didactic auxiliar;</p> <p>c) Asigurarea calității serviciilor educaționale prin dezvoltarea instituțională;</p> <p>d) Încurajarea activităților extrașcolare și extracuriculare (educația pentru sănătate, educația ecologică, educația prin sport ș.a.);</p> <p>e) Elaborarea și implementarea unui sistem de monitorizare și anticipare a nevoilor de competențe la nivelul angajatorilor și monitorizarea inserției profesionale a absolvenților;</p> <p>f) Creșterea relevanței programelor de învățământ pentru nevoile pieței muncii prin adaptarea ofertei de învățământ;</p>	<p>Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea</p> <p>Unități școlare</p> <p>Universități publice și private</p> <p>Autorități ale administrației publice locale</p> <p>Furnizori de servicii de formare profesională publici și privați</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de manageri din învățământul preuniversitar instruit</p> <p>Nr. de personal didactic și didactic auxiliar instruit</p> <p>Nr. de măsuri de dezvoltare instituțională aplicate</p> <p>Nr. de activități de educație formală, nonformală și informală derulate</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>g) Consolidarea parteneriatelor dintre universități, companii și cercetare, inclusiv inițiative pentru dezvoltarea competențelor antreprenoriale;</p> <p>h) Motivarea cadrelor didactice (oferire de cazare, formare profesională, burse etc.) pentru a rămâne în sistem;</p>			<p>Nr. de colaborări cu angajatorii pentru inserția profesională a absolvenților</p> <p>Nr. de absolvenți integrați pe piața muncii</p> <p>Nr. de parteneriate create</p> <p>Nr. de cadre didactice atrase și menținute în sistem</p>
<p>2.3.2.Deschiderea sistemului educațional și de formare profesională către societate, mediu economic și cultural</p>	<p>a) Integrarea măsurilor de promovare a egalității de șanse și a incluziunii, care cuprind sprijin total (parcursuri educaționale alternative, precum programe de educație și formare de tipul „a doua șansă”, inclusiv IVET, mentorat etc.), pentru asigurarea eficacității acestora;</p> <p>b) Consolidarea programelor școlare și o mai bună integrare a TIC pentru a face procesul de învățare atractiv în școli și în unitățile de învățământ profesional și tehnic inițial, oferind tinerilor înscriși în învățământul obligatoriu oportunități de a se familiariza cu viitoarele activități de la locul de muncă;</p> <p>c) Stimularea angajatorilor în direcția dezvoltării competențelor angajaților lor pentru a spori productivitatea și adaptabilitatea acestora (prin programe de ucenicie, recunoașterea competențelor dobândite de aceștia în contexte non-formale și informale, îndrumare, sprijin și bonusuri de mobilitate), în conformitate cu nevoile sectoarelor competitive cu potențial de creștere, precum și cu acele sectoare tradiționale care se pot dezvolta;</p> <p>d) Sprijin pentru informare, formare profesională (formare pe termen scurt/inițială) și dobândirea de competențe de către fermieri și cei</p>	<p>Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea</p> <p>Unități școlare</p> <p>Universități publice și private</p> <p>Autorități ale administrației publice locale</p> <p>Furnizori de servicii de formare profesională publici și privați</p> <p>Instituții publice</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de programe de educație și formare de tipul „a doua șansă”, inclusiv IVET, mentorat implementate</p> <p>Nr. de programe școlare adaptate la necesitățile pieței</p> <p>Nr. de școli dotate cu infrastructură TIC</p> <p>Nr. de angajatori care au asigurat dezvoltarea propriilor angajați</p> <p>Nr. de persoane care au dobândit competențe noi</p> <p>Nr. de unități școlare care și-au dezvoltat infrastructura educațională</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>implicați în sectorul alimentar, inclusiv prin transferul de cunoștințe privind noile practici în sectorul agro-alimentar;</p> <p>e) Sprijin pentru infrastructura educațională și dezvoltarea resurselor în învățământul terțiar, îndeosebi pentru cele care asigură o legătură mai bună cu mediul de cercetare și/sau cooperare cu mediul de afaceri;</p>			
Direcția strategică 2.4. Facilitarea accesului la educație și instruire pentru toți cetățenii				
2.4.1. Asigurarea educației de bază pentru toți cetățenii	<p>a) Asigurarea educației de bază prin educația formală prin creșterea numărului de absolvenți, cu accent pe populația de etnie romă și cea din zonele rurale;</p> <p>b) Asigurarea calității învățământului din mediul rural și din zonele defavorizate prin asigurarea de personal calificat, infrastructură școlară adecvată și dotări moderne;</p> <p>c) Asigurarea accesului la dezvoltare profesională a fiecărui elev în funcție de opțiunile și potențialul de învățare prin activități extrașcolare, schimb de experiență, vizite de studiu etc;</p> <p>d) Asigurarea formării profesionale în condiții de calitate a procesului educațional prin încurajarea participării cetățenilor la activitățile de formare/calificare;</p> <p>e) Susținerea tinerilor în performanța școlară prin acordarea de burse, premii, stimulente pentru rezultate școlare;</p> <p>f) Organizarea de campanii de informare pentru atragerea adulților la cursurile oferite de către școlile TVET;</p> <p>g) Acordarea de burse elevilor care provin din familiile defavorizate /sau aflate în dificultate;</p> <p>h) Atragerea elevilor care provin din familii defavorizate /sau aflate în dificultate sau de etnie romă, printr-o ofertă educațională atractivă și adaptată nevoilor și aspirațiilor lor;</p>	<p>Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea</p> <p>Unități școlare</p> <p>Universități publice și private</p> <p>Autorități ale administrației publice locale</p> <p>Furnizori de servicii de formare profesională publici și privați</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de absolvenți în creștere</p> <p>Creșterea numărului de absolvenți din mediul rural și din zonele defavorizate</p> <p>Nr. de elevi care au beneficiat de programe de dezvoltare profesională</p> <p>Nr. de tineri susținuți în performanța școlară</p> <p>Nr. de elevi care au primit burse</p> <p>Nr. de oferte educaționale adaptate nevoilor de formare ale județului</p> <p>Nr. de persoane adulte din mediul rural, persoane de etnie romă și alte grupuri vulnerabile participante la cursuri</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	i) Sprijinirea persoanelor adulte din mediul rural, a celor de etnie romă și a altor grupuri dezavantajate, pentru a avea acces și a participa la învățământul terțiar; j) Inițierea de activități de prevenire a părăsirii timpurii a școlii, a abandonului școlar;			Nr. de adulți participanți la cursuri Nr. de proiecte/ activități de prevenire a abandonului școlar, părăsire timpurie a școlii implementare
2.4.2. Creșterea adaptabilității ofertei educaționale la cerințele pieței muncii și adaptarea competențelor absolvenților la cerințele angajatorilor	a) Modernizarea învățământul profesional și tehnic prin adaptarea ofertei educaționale la cerințele pieței muncii; b) Asigurarea calității serviciilor de orientare școlară și consiliere profesională; c) Organizarea de campanii de informare, orientare și consiliere; d) Creșterea numărului de profesori consilieri; e) Atragerea elevilor și părinților cu accent pe cei care provin din familii sărace și de etnie romă, către serviciile de orientare și consiliere pe care le oferă cabinetele din unitățile de învățământ; f) Restructurarea rețelei școlare din mediul rural, în funcție de populația școlară și de domeniile prioritare identificate la nivel regional și local; g) Identificarea deficitului de cadre didactice specializate pentru activități didactice în domenii necesare ocupațiilor cerute de piața muncii; h) Îmbunătățirea accesului la programele de perfecționare și formare profesională a cadrelor didactice; i) Organizarea de schimburi de experiență/ vizite de studiu în vederea multiplicării și transferării exemplelor de bună practică și a experiențelor acumulate; j) Atragerea elevilor în programele de educație inclusivă;	Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea Unități școlare Universități publice și private Autorități ale administrației publice locale Furnizori de servicii de formare profesională publici și privați	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de oferte educaționale adaptate la cerințele pieței muncii Nr. de servicii de orientare școlară și consiliere asigurate Nr. de consilieri școlari Nr. de campanii de informare, consiliere și orientare derulate Nr. de elevi și părinți care au beneficiat de servicii de orientare și consiliere Nr. de cadre didactice specializate identificate și atrase în sistem Nr. de cadre didactice participante la programe de formare

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	k) Creșterea ofertei de educație a adulților, eficientizarea și profesionalizarea programelor de formare a adulților, corelarea mai eficientă cu cerințelor pieței forței de muncă, formarea profesională pentru adulții fără loc de muncă din mediul rural, în meserii căutate pe piața forței de muncă.			Nr. de vizite de studiu/ schimburi de experiență organizate Nr. de elevi participanți la programe de educație inclusivă Nr. de oferte de educație a adulților corelate cu cerințele forței de muncă
Direcția strategică 2.5. Sprijin pentru infrastructura educațională și dezvoltarea resurselor în școlile primare și gimnaziale, licee tehnologice, infrastructura TVET, îndeosebi cele din zonele dezavantajate				
2.5.1. Îmunătățirea infrastructurii educaționale de bază și a dotării școlilor TVET cu echipamente didactice/ școlare și IT	<p>a) Identificare unităților de învățământ eligibile în accesarea fondurilor necesare reabilitării și dotării (POR 2014-2020);</p> <p>b) Construirea, reabilitarea/modernizarea/ extinderea infrastructurii de învățământ preuniversitar (inclusiv grădinițe), cu accent pe Învățământul Profesional și Tehnic și a infrastructurii universitare (săli de curs, biblioteci, ateliere, terenuri de sport, laboratoare, bazine, cămine și cantine);</p> <p>c) Dotarea cu echipamente și mobilier a infrastructurii de învățământ preuniversitar și universitar;</p> <p>d) Dotarea cabinetelor școlare de asistență psihopedagogică cu materiale informative privind rețeaua școlară, profilele ocupaționale, calificările profesionale, baterii de teste, echipamente și soft;</p> <p>e) Reabilitarea/modernizarea centrelor de formare profesională continuă, inclusiv dotarea cu echipamente specifice;</p> <p>f) Reabilitarea/modernizarea/echiparea Cluburilor de copii și Palatelor copiilor.</p>	<p>Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea</p> <p>Unități școlare</p> <p>Universități publice și private</p> <p>Autorități ale administrației publice locale</p> <p>Furnizori de servicii de formare profesională publici și privați</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de unități de învățământ eligibile pentru accesarea fondurilor europene</p> <p>Nr. de unități de învățământ construite / reabilite / modernizate/ dotate</p> <p>Nr. de centre de formare profesională conținută reabilite / modernizate</p> <p>Nr. de cluburi ale copiilor/ palate ale copiilor reabilite/ modernizate/ echipate</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
Direcția strategică 2.6. Dezvoltarea infrastructurii adecvate la nivel județean și local în vederea reducerii inechității accesului la servicii de sănătate				
2.6.1. Îmbunătățirea infrastructurii serviciilor de sănătate în regim ambulatoriu	a) Modernizarea infrastructurii de medicină de familie (cabinete de asistență medicală primară, centre de permanență); b) Modernizarea infrastructurii serviciilor ambulatorii de diagnostic și tratament; c) Achiziționarea unor unități mobile de screening pentru cancer în vederea asigurării accesului echitabil, la servicii de depistare precoce a cancerului, a comunităților defavorizate; d) Înființarea unui centru de radiodiagnostic și radioterapie pentru deservirea populației; e) Dezvoltarea rețelei de asistență comunitară în mediul rural; f) Dezvoltarea rețelei de medicină școlară; g) Dezvoltarea prevenției la populația școlară	Consiliul Județean Autorități ale administrației publice locale (unități administrativ-teritoriale) Furnizori privați de servicii medicale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de cabinete de medicină/ centre de permanență modernizate Nr. de servicii ambulatorii de diagnostic și tratament modernizate Nr. de unități mobile de screening achiziționate Investiții pentru deservirea populației Nr. de servicii de medicină școlară dezvoltate Nr. de acțiuni de prevenție organizate pentru populația școlară
2.6.2. Dezvoltarea infrastructurii serviciilor integrate de urgență	a) Asigurarea dotării specifice, necesare intervențiilor la accidente colective și calamități; b) Reabilitarea și dotarea adecvată a unităților și compartimentelor de primiri urgente, înlocuirea periodică a echipamentelor depreciate; c) Reabilitarea și dotarea blocurilor operatorii, secțiilor de terapie intensivă și altele similare; d) Dotarea serviciilor de ambulanță și SMURD cu echipament specific; e) Măsuri pentru asigurarea urgențelor montane prin înființarea de baze și refugii de salvare cu heliport; f) Dezvoltarea de măsuri integrate pentru reducerea timpilor de intervenție.	Consiliul Județean Autorități ale administrației publice locale (unități administrativ-teritoriale) Salvamont ISU Vâlcea	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de echipamente, dotări achiziționate pentru intervenții în situații de urgență Nr. echipamente achiziționate pentru dotarea blocurilor operatorii, secțiilor de terapie intensivă Baze de salvare cu heliport înființate

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
				Nr. de măsuri integrate implementate pentru reducerea timpilor de intervenție
2.6.3. Îmbunătățirea infrastructurii serviciilor se sănătate publică	<p>a) Sprijinirea investițiilor în construcția și dotarea unităților care furnizează îngrijiri medicale de lungă durată;</p> <p>b) Reabilitarea/renovarea spitalelor în scopul creșterii eficienței termice și a îmbunătățirii accesului fizic pentru persoanele cu dizabilități și/sau consolidarea structurii, inclusiv realocarea resurselor în funcție de necesități;</p> <p>c) Acordarea de facilități de către autoritățile publice locale pentru atragerea și menținerea medicilor din asistența primară în special în mediul rural;</p> <p>d) Creșterea capacităților în accesarea fondurilor nerambursabile/europene pentru dezvoltarea și dotarea cabinetelor cu echipament și tehnologii medicale;</p> <p>e) Asigurarea resurselor umane de calitate și suficiente pentru unitățile medicale;</p> <p>f) Identificarea și asigurarea de resurse financiare (locale, din surse de finanțare externe nerambursabile) pentru dotarea cu echipamente a Spitalului Județean Vâlcea.</p>	Consiliul Județean Autorități ale administrației publice locale (unități administrativ-teritoriale) Unități medicale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	<p>Nr. de investiții în construirea și dotarea unităților de îngrijiri medicale</p> <p>Nr. spitale reabilite/renovate</p> <p>Nr. de facilități acordate de autoritățile publice locale pentru sistemul medical</p> <p>Nr. de cabinete dotate cu echipamente și tehnologii medicale</p> <p>Nr. de persoane calificate atrase în sistemul medical</p>
2.6.4. Eficientizarea sistemului de sănătate prin utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor moderne	<p>a) Îmbunătățirea sistemului informațional/informatic;</p> <p>b) Implementarea de soluții sustenabile de e-sănătate pentru creșterea performanței sistemului de sănătate;</p>	Consiliul Județean Autorități ale administrației publice locale (unități administrativ-teritoriale) Unități medicale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	<p>Nr. de sisteme informaționale/informatic achiziționate pentru sistemul medical</p> <p>Nr. de soluții de e-sănătate implementate</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
Direcția strategică 2.7. Îmbunătățirea stării de sănătate a populației				
2.7.1. Reducerea morbidității și mortalității la nivel județean	<p>a) Furnizarea de programe de formare/educație / informare medicală continuă, axată pe nevoile populației și comunităților deservite și pe principalele cauze de mortalitate și morbiditate;</p> <p>b) Instruirea și familiarizarea populației privind modul de viață sănătos, alimentația sănătoasă, cât și prevenirea îmbolnăvirilor cronice.</p>	<p>Direcția de Sănătate Publică</p> <p>Autorități ale administrației publice locale</p> <p>Unități medicale</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de programe de formare/ educație/ informare organizate</p> <p>Reducerea principalelor cauze de mortalitate și morbiditate</p> <p>Nr. de acțiuni de prevenție organizate</p>
2.7.2. Asigurarea accesului echitabil a tuturor cetățenilor la servicii de sănătate de calitate	<p>a) Furnizarea de servicii de sănătate de bază comunitare, cu accent pe servicii preventive în comunitate;</p> <p>b) Asigurarea accesului populației rurale la investigații de laborator și paraclinice prin acordarea de facilități furnizorilor care oferă astfel de servicii în localitățile greu accesibile;</p> <p>c) Implementarea unui sistem riguros de monitorizare a calității serviciilor și a performanței;</p> <p>d) Creșterea accesului personalului medical la programe de perfecționare;</p> <p>e) Implementarea de campanii/educare asupra drepturilor la serviciile de sănătate, în special în rândul grupurilor vulnerabile, precum și a beneficiilor diferitelor tipuri de asigurări;</p> <p>f) Elaborarea de planuri de servicii medico-sociale integrate la nivel județean adaptate nevoilor populației, în special a grupurilor vulnerabile, și în linie cu prioritățile naționale;</p> <p>g) Introducerea de facilități pentru personalul medical (prime de instalare, locuințe de serviciu, participarea la cursuri de perfecționare, conferințe, etc)</p>	<p>Consiliul Județean</p> <p>Direcția de Sănătate Publică Vâlcea</p> <p>Autorități ale administrației publice locale</p> <p>Unități medicale</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de persoane care au beneficiat de servicii de sănătate de bază</p> <p>Nr. de persoane din mediul rural care au avut acces la investigații de laborator</p> <p>Nr. de acțiuni de monitorizare a calității serviciilor medicale</p> <p>Nr. de personal medical participant la programe de perfecționare</p> <p>Nr. de campanii de educare a populației</p> <p>Nr. de planuri de servicii medico-sociale integrate elaborate și implementate</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	h) Adoptarea de măsuri și crearea de facilități pentru atragerea și menținerea personalului medical în unitățile medicale din județ (prime de instalare, locuință de serviciu, scutiri de taxe locale etc)			Nr. de facilități acordate personalului medical Nr. de personal medical atras și menținut în unitățile medicale din județ
2.7.3. Promovarea cercetării și inovării în sănătate	a) Dezvoltarea infrastructurii de cercetare în domeniul sănătății (domeniu prioritar al noii strategii de cercetare) prin constituirea/promovarea de structuri specifice; b) Dezvoltarea capacității de cercetare în sănătate publică prin participarea specialiștilor la studii de cercetare în domeniul sănătății;	Consiliul Județean Vâlcea Unități medicale din județ	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de structuri de cercetare medicală înființate (laboratoare, centre de cercetare et) Nr. de specialiști participanți la programe de cercetare medicală
Direcția strategică 2.8. Creșterea calității serviciilor sociale				
2.8.1. Consolidarea managementului sistemului de asistență socială la nivelul autorităților administrației publice locale	a) Eficientizarea utilizării fondurilor printr-o mai bună focalizare a prestațiilor și serviciilor și reducerea erorilor și fraudelor în acordarea acestora; b) Îmbunătățirea echității în stabilirea prestațiilor prin acordarea acestora în baza testării mijloacelor (bunuri și venituri) persoanei; c) Creșterea capacității de analiză, prognoză, planificare strategică, monitorizare și evaluare privind sistemul de asistență socială; d) Îmbunătățirea și dezvoltarea calității resurselor umane din sistem; e) Sprijinirea organizațiilor care înființează și administrează unități de asistență socială; f) Programe de prevenire a consumului de droguri și de recuperare a persoanelor dependente de droguri; g) Dezvoltarea de servicii județene pentru copii delincvenți sau cu tulburări de conduită;	DGASPC Vâlcea Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Vâlcea Autorități ale administrației publice locale Furnizori de servicii sociale publice și privați Inspectoratul Județean de Poliție Serviciul de Probațiune Vâlcea	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de măsuri de monitorizare a acordării prestațiilor și serviciilor Nr. de măsuri de planificare strategică dezvoltate Nr. de angajați din sistemul de asistență socială care au beneficiat de programe de dezvoltare Nr. de organizații sprijinite în înființarea de unități de asistență socială

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>h) Programe de prevenire a criminalității adresate, în special, copiilor și tinerilor;</p> <p>i) Dezvoltarea serviciilor suport pentru victime și de reintegrare socială și supraveghere a delicvenților;</p> <p>j) Dezvoltarea parteneriatului public-privat pentru oferirea de servicii sociale;</p> <p>k) Sensibilizarea publicului cu privire la problemele sociale, inclusiv discriminarea, promovând responsabilitatea socială în rândul publicului larg și dezvoltând o cultură proactivă, orientată spre voluntariat și participare;</p> <p>l) Dezvoltarea programelor de formare pentru specialiștii implicați în sistemul serviciilor sociale (lucrători sociali, asistenți personali, asistente comunitare, mediatori familiari, mediatori sanitari, asistenți maternali, îngrijitori, personal din instituții rezidențiale);</p>	<p>Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog al județului Vâlcea</p>		<p>Nr. de servicii acordate copiilor delincvenți sau cu tulburări de conduită</p> <p>Nr. de programe de prevenire a criminalității implementate</p> <p>Nr. de parteneriate public – privat dezvoltate</p> <p>Nr. de campanii de sensibilizare organizate</p> <p>Nr. de programe de formare organizate pentru specialiștii implicați în sistemul serviciilor sociale</p>
<p>2.8.2. Îmbunătățirea sistemului de servicii sociale pentru persoane vârstnice</p>	<p>a) Diversificarea serviciilor sociale comunitare pentru persoane vârstnice și identificarea măsurilor de sprijin a familiei care asigură îngrijirea tradițională a vârstnicului;</p> <p>b) Dezvoltarea sistemului de consiliere juridică gratuită, precum și a serviciilor de îngrijire a persoanelor vârstnice;</p> <p>c) Facilitarea accesului persoanelor vârstnice, indiferent de mediul de rezidență, la serviciile sociale și de sănătate;</p> <p>d) Dezvoltarea serviciilor de îngrijire la domiciliu și a altor servicii alternative de tipul: centre de zi, cluburi, locuințe protejate, adăposturi, centre de reabilitare, servicii de tip respite;</p> <p>e) Dezvoltarea serviciilor de îngrijiri de lungă durată pentru persoanele vârstnice dependente;</p>	<p>Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Vâlcea</p> <p>Autorități ale administrației publice locale</p> <p>Furnizori de servicii sociale publici și privați</p> <p>DGASPC Vâlcea</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de servicii sociale comunitare asigurate pentru persoanele vârstnice</p> <p>Nr. de măsuri de sprijin acordate familiilor</p> <p>Nr. de servicii alternative asigurate persoanelor vârstnice</p> <p>Nr. de persoane vârstnice implicate în activități de voluntariat, mentorat,</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>f) Dezvoltarea serviciilor paliative, crearea de locuințe protejate pentru vârstnicii semidependenți;</p> <p>g) Susținerea implicării vârstnicilor în activități de voluntariat, mentorat, activități recreative, culturale, sportive;</p>			<p>activități recreative, culturale, sportive</p>
<p>2.8.3. Protecția persoanelor și a familiei</p>	<p>a) Înființarea de noi adăposturi pentru victimele violenței în familie și de centre de asistență destinate agresorilor familiari;</p> <p>b) Îmbunătățirea eficienței și acordării alocațiilor de sprijin, alocațiilor pentru familii monoparentale;</p> <p>c) Derularea de campanii de informare pentru prevenirea violenței în familie;</p> <p>d) Crearea unor echipe locale interdisciplinare pentru a coordona și eficientiza intervenția în situațiile de violență domestică;</p> <p>e) Crearea unor fonduri de urgență pentru victimele violenței;</p> <p>f) Îmbunătățirea cooperării cu organisme publice din țările care atrag traficul cu persoane pentru a identifica infracțiunile, dar și a descuraja exploatarea;</p> <p>g) Derularea de campanii de informare pentru prevenirea traficului de persoane;</p> <p>h) Înființarea unor centre zonale pentru găzduirea și consilierea victimelor traficului de persoane (minori, tineri, femei);</p> <p>i) Dezvoltarea și îmbunătățirea serviciilor de asistență socială/ terapie și reinsertie socială a victimelor traficului cu persoane;</p> <p>j) Implementarea de programe (consiliere/mediere) în vederea prevenirii existenței unor situații de abuz sau neglijență în familie și/sau separarea de familie.</p>	<p>DGASPC Vâlcea Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Vâlcea Autorități ale administrației publice locale Inspectoratul Județean de Poliție Furnizori de servicii sociale publice și privați Serviului de Probațiune Vâlcea Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog al județului Vâlcea</p>	<p>Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de adăposturi/centre de asistență înființate Nr. de măsuri de eficientizare a serviciilor asigurate Nr. de campanii de informare organizate Nr. de centre zonale/consiliere înființate Nr. de servicii de asistență socială/ terapie/reinsertie socială dezvoltare / îmbunătățite Nr. de programe de consiliere/ mediere asigurate</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
2.8.4. Protecția copilului	<p>a) Stimularea structurilor societății civile pentru dezvoltarea activității de prestare a serviciilor sociale din domeniul protecției drepturilor copilului;</p> <p>b) Sprijinirea dezvoltării rețelei de servicii profesionalizate de îngrijire a copiilor la domiciliu;</p> <p>c) Creșterea calității vieții copilului în mediile defavorizate și respectarea standardelor minime de calitate în toate serviciile speciale acordate copilului în dificultate prin implicarea și responsabilizarea autorităților publice locale;</p> <p>d) Reducerea numărului de copii plasați în instituții publice sau private prin reintegrarea lor în familia naturală și sprijinirea familiei extinse ca alternativă;</p> <p>e) Creșterea capacității autorităților administrației publice locale în asumarea problematicii copiilor din punct de vedere financiar, al profesionalizării resurselor umane și dezvoltării serviciilor în funcție de nevoile specifice identificate;</p> <p>f) Înființarea de noi centre de zi și alte servicii de prevenire a separării copilului de părinți;</p> <p>g) Servicii de sprijin ale familiilor;</p> <p>h) Înființarea de noi servicii rezidențiale pe model familial;</p> <p>i) Înființarea de centre maternale, consiliere și școli ale părinților și alte servicii pentru sprijinirea părinților;</p> <p>j) Asigurarea mai multor apartamente și apartamente protejate pentru tineri;</p> <p>k) Dezvoltarea și diversificarea serviciilor suport: consiliere vocațională, programe pentru dezvoltarea abilităților pentru viață, dezvoltarea activităților de prevenire a delicvenței juvenile, programe de prevenire antitrafic, antidrog, programe comunitare de supervizare și reinserție socială a tinerilor delicvenți;</p>	<p>DGASPC Vâlcea</p> <p>Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Vâlcea</p> <p>Autorități ale administrației publice locale</p> <p>Inspectoratul Județean de Poliție</p> <p>Furnizori de servicii sociale publici și privați</p> <p>Serviciul de Probațiune Vâlcea</p> <p>Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog al județului Vâlcea</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de organizații din rândul societății civile care prestează servicii sociale în domeniul protecției copilului</p> <p>Rețea de servicii profesionale de îngrijire copii la domiciliu</p> <p>Nr. de copii integrați în familia lor naturală</p> <p>Nr. de centre de zi înființate</p> <p>Nr. de servicii de sprijin acordate familiilor</p> <p>Nr. de centre maternale, consiliere și școli ale părinților înființate</p> <p>Nr. de apartamente asigurate pentru tineri</p> <p>Nr. de servicii dezvoltate și diversificate asigurate</p> <p>Nr. de programe de prevenire antitrafic, antidrog implementate</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
2.8.5. Protecția persoanelor cu dizabilități	<p>a) Dezvoltarea de servicii în comunitate sau echipaje mobile de recuperare;</p> <p>b) Asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități la suportul fizic, informațional și la transportul public, respectiv la intrările în imobilele de interes public;</p> <p>c) Dezvoltarea centrelor de tip rezidențial și a centrelor alternative pentru persoanele cu handicap prin programe specifice;</p> <p>d) Sporirea numărului de locuri de muncă adecvate pentru activarea persoanelor cu dizabilități cu potențial lucrativ în vederea încadrării lor în muncă;</p> <p>e) Dezvoltarea și implementarea proiectelor în domeniul protecției speciale și a integrării socioprofesionale a persoanelor adulte cu handicap prin centre de terapie ocupațională;</p> <p>f) Inițierea unor programe destinate persoanelor cu dizabilități ușoare;</p> <p>g) Asigurarea de servicii specializate la domiciliu sau în centre de zi prin echipaje mobile;</p> <p>h) Dezvoltarea rețelelor de locuințe protejate pentru persoane cu dizabilități;</p> <p>i) Dezvoltarea rețelelor de centre de zi și rezidențiale în sistem privat;</p> <p>j) Îmbunătățirea condițiilor în centrele rezidențiale pentru persoanele cu handicap grav în conformitate cu standardele de calitate;</p> <p>k) Crearea unor facilități rezidențiale în orașele județului, pentru a asigura îngrijirea acestora aproape de comunitatea din care fac parte;</p> <p>l) Asigurarea continuității îngrijirii în sistemele instituțiilor/ centrelor destinate adulților, pentru copii cu dizabilități.</p>	<p>DGASPC Vâlcea</p> <p>Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Vâlcea</p> <p>Autorități ale administrației publice locale</p> <p>Furnizori de servicii sociale publici și privați</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de servicii de comunitate / echipaje mobile de recuperare dezvoltate</p> <p>Nr. de facilități acordate persoanelor cu dizabilități pentru acces în imobilele de interes public</p> <p>Nr. de programe pentru dezvoltarea centrelor de tip rezidențial</p> <p>Nr. de locuri de muncă destinate persoanelor cu dizabilități</p> <p>Nr. de centre de terapie ocupațională înființate</p> <p>Nr. de servicii specializate asigurate</p> <p>Nr. de locuințe protejate dezvoltate</p>
Direcția strategică 2.9. Dezvoltarea infrastructurii serviciilor sociale				
2.9.1. Modernizarea/ construirea / reabilitarea	a) Dotarea cu echipamente și mobilier a infrastructurii de servicii sociale;	DGASPC Vâlcea Agenția Județeană pentru Plăți și	Fonduri de la bugetul local	Nr. de echipamente și dotări achiziționate

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
infrastructurii de servicii sociale	<p>b) Construirea/reabilitarea/modernizarea infrastructurii de servicii sociale;</p> <p>c) Renovarea și/sau schimbarea folosinței clădirilor existente deținute de autoritățile publice pentru asigurarea unor locuințe sociale de calitate;</p> <p>d) Construirea/ modernizarea infrastructurii pentru sprijinirea tranziției de la asistența instituțională la cea de proximitate (căsuțe de tip familial, apartamente de tip familial, locuințe protejate etc.);</p> <p>e) Dezvoltarea sistemului de e-asistență socială, TIC (software, hardware) pentru sporirea gradului de colectare a datelor, monitorizarea și evaluarea în domeniul asistenței sociale;</p>	<p>Inspecție Socială Vâlcea</p> <p>Autorități ale administrației publice locale</p> <p>Furnizori de servicii sociale publici și privați</p>	<p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de unități sociale construite/ reabilite/ modernizate</p>
Direcția strategică 2.10. Consolidarea capacității administrative publice pentru asigurarea unor servicii publice de calitate				
2.10.1.Consolidarea capacității administrative a factorilor de decizie în ceea ce privește sistemele de asigurare a calității, monitorizare și evaluare	<p>a) Dezvoltarea unui management de politici publice, planificare strategică, formare și instruire la nivel județean;</p> <p>b) Specializarea în management organizațional (management strategic și resurse umane, planificare bugetară etc.), elaborarea de manuale, proceduri și metodologii specifice;</p> <p>c) Dezvoltarea de mecanisme unitare de consultare și participare la procesul decizional;</p> <p>d) Dezvoltarea, introducerea și sprijinirea utilizării sistemelor și instrumentelor de management, monitorizare și evaluare;</p> <p>e) Analiza nevoilor de formare în administrația publică și oferirea de programe de formare adaptate la domeniile prioritare ale administrației publice;</p> <p>f) Ridicarea nivelului de profesionalism și atractivitate a administrației publice prin implementarea unui sistem integrat pentru managementul resurselor umane;</p> <p>g) Efectuarea de studii/analize pentru fundamentarea politicilor și strategiilor în domeniul managementul resurselor umane;</p>	<p>Consiliul Județean</p> <p>Autorități ale administrației publice locale</p> <p>ONG-uri</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de proiecte implementare care asigură îndeplinirea acțiunilor detaliate</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>h) Promovarea bunelor practici în administrația publică și încurajarea schimbului de experiență, a networking-ului cu privire la managementul resurselor umane;</p> <p>i) Derularea de acțiuni de informare, promovare și formare privind sistemele și instrumentele de management al calității în administrația publică;</p> <p>j) Evaluarea impactului implementării sistemelor și instrumentelor de management al calității în administrația publică;</p> <p>k) Realizarea de ghiduri, manuale, metodologii pentru promovarea inovării și bunelor practici în administrația publică;</p> <p>l) Colaborarea cu mediul academic și de cercetare pentru identificarea și implementarea de concepte și metode inovative în domeniul administrației publice; organizarea de acțiuni de promovare și diseminare a bunelor practici, inovării și networking-ului în administrația publică;</p> <p>m) Creșterea capacității ONG-urilor și partenerilor sociali de a se implica în formularea și promovarea dezvoltării la nivel local;</p> <p>n) Dezvoltarea și implementarea de mecanisme de colaborare și consultare între actorii relevanți pe domenii specifice de competență pentru susținerea dezvoltării la nivel local;</p> <p>o) Dezvoltarea/implementarea mecanismelor de consultare a autorităților și instituțiilor publice cu ONG-urile, partenerii sociali și instituțiile de învățământ superior acreditate în elaborarea politicilor și strategiilor la nivel local;</p> <p>p) Sprijinirea de inițiative de dezvoltare a responsabilității civice, de implicare a comunităților locale în viața publică și de participare la procesele decizionale, de promovare a egalității de șanse și nediscriminării, precum și a dezvoltării durabile;</p>			

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>r) Măsuri de corelare a componentei bugetare cu componenta strategică în cadrul procesului decizional la nivel local și implementarea sistemului de planificare financiară multianuală;</p> <p>s) Elaborarea și implementarea de politici și strategii la nivel local;</p> <p>t) Creșterea calității administrării publice prin formarea, specializarea, perfecționarea administratorilor publici.</p>			
<p>2.10.2. Dezvoltarea competențelor și cunoștințelor personalului din autoritățile și instituțiile publice (inclusiv decidenții politici)</p>	<p>a) Dezvoltarea abilităților personalului din autoritățile și instituțiile publice locale (inclusiv a factorilor de decizie la nivel politic) pe teme specifice de interes (ex. planificarea strategică; planificare bugetară; control managerial intern; politici publice locale; fundamentare, elaborare, implementare, monitorizare și evaluare a deciziilor la nivelul administrației publice locale, achiziții publice, anticorupție, etică și integritate etc);</p> <p>b) Schimburi de experiență/ networking cu autorități/ instituții/organisme ale administrațiilor publice naționale și internaționale</p>	<p>Consiliul Județean Autorități ale administrației publice locale ONG-uri</p>	<p>Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de persoane instruite în domenii specifice Nr.de schimburi de experiență realizate</p>
<p>2.10.3. Simplificarea procedurilor birocratice și administrative pentru cetățeni și mediul de afaceri</p>	<p>a) Dezvoltarea de proceduri simplificate pentru reducerea birocrăției pentru cetățeni la nivel local;</p> <p>b) Dezvoltarea de carte ale serviciilor publice, ghiduri pentru beneficiarii de servicii publice, campanii de informare și de promovare;</p> <p>c) Extinderea serviciilor publice furnizate on-line;</p> <p>d) Dezvoltarea și implementarea de noi instrumente de măsurare și reducere a birocrăției (depistarea poverilor administrative, măsurarea costurilor de conformare, ghitina reglementărilor);</p> <p>e) Realizarea de analize pentru a identifica serviciile publice care pot fi furnizate într-o manieră integrată (ex. one-stop-shop) la nivel administrativ.</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale</p>	<p>Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de proceduri de reducere a birocrăției dezvoltate și implementate Nr. de campanii de informare și promovare organizate Nr. de analize/studii realizate</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
Direcția strategică 2.11. Modernizarea serviciilor administrației publice locale				
2.11.1. Dezvoltarea infrastructurii administrative	a) Reabilitarea și modernizarea infrastructurii administrative, în special clădirile primăriilor; b) Implementarea unor măsuri de consolidare a clădirilor publice; c) Dotarea cu mobilier și echipamente a infrastructurii administrative;	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de clădiri publice reabilite / modernizate Nr. de echipamente / dotări achiziționate
2.11.2. Îmbunătățirea accesului la tehnologiile informației și comunicațiilor	a) Creșterea utilizării instrumentelor de e-guvernare (inclusiv cursuri de formare a funcționarilor publici); b) Dezvoltarea, introducerea și susținerea utilizării instrumentelor TIC și a conceptului de date deschise, pentru a spori capacitatea instituțională și eficiența la toate nivelurile administrației publice; c) Analiza oportunității utilizării platformelor open-source	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de proiecte în domeniul e-guvernare implementate Nr. de persoane instruite în domeniu
Direcția strategică 3.1. Dezvoltarea și promovarea unui sistem de transport durabil și inteligent la nivel județean				
3.1.1. Asigurarea conectării rețelei de drumuri județene la rețeaua TEN-T	a) Modernizarea și reabilitarea rețelei de drumuri județene care asigură conexiunea cu rețeaua regională/ națională; b) Crearea rețelei de drumuri care să asigure conectarea la rețeaua TEN-T (ex. autostrada Sibiu-Pitești); c) Dezvoltarea legăturilor rutiere transcarpatice pentru creșterea accesibilității regiunilor; d) Crearea/dezvoltarea infrastructurii de transport rutier pe axa Nord-Sud pe ruta Horezu-Malaia în vederea conectării regiunilor, axa Est-Vest pe sub munte în vederea conectării stațiilor turistice;	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de km de drumuri județene conectate la rețeaua regională/ națională; Nr. de conexiuni la rețeaua TEN-T create; Nr. de rețele rutiere create pentru conectarea regiunilor/ județelor.
3.1.2. Modernizarea și reabilitarea rețelei de drumuri județene	a) Identificarea drumurilor județene care necesită intervenții și modernizarea acestora; b) Introducerea de drumuri expres cu 4 benzi în zonele în care infrastructura permite; c) Amenajări adiacente rețelei de drumuri – parcări, spații special amenajate, zone specifice de servicii;	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Lista cu drumuri județene ce urmează a fi modernizate Nr. de km de drumuri modernizate

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
				Nr. de drumuri expres realizate Rețele de drumuri, parcări, amenajări adiacente construite
3.1.3. Dezvoltarea și reabilitarea infrastructurii feroviare	<p>a) Reabilitarea liniei de cale ferată degradată și modernizarea acesteia (ex.Râmnicu Vâlcea-Vâlcele), înființarea de noi stații de cale ferată;</p> <p>b) Amenajarea unor puncte de îmbarcare-debarcare în sistem RO-LA;</p> <p>c) Modernizarea instalațiilor de centralizare electrodinamică și electronică în mai multe stații de cale ferată;</p> <p>d) Modernizarea stațiilor de cale ferată – Râmnicu Vâlcea, Drăgășani, Călimănești ;</p> <p>e) Reamenajarea și modernizarea secțiilor de cale ferată pentru creșterea vitezei comerciale a trenurilor de navetă și regionale de mărfuri și călători;</p> <p>f) Încurajarea exploatarei liniilor de cale ferată în sistem privat;</p> <p>g) Realizarea de conexiuni între rețelele de cale ferată și infrastructura de transport pentru accesibilitatea mărfurilor și a călătorilor;</p> <p>h) Modernizarea și crearea de legături de acces către terminalul de transport mărfuri din județ;</p> <p>i) Crearea unor centre de transfer (autogări multifuncționale) în localități precum: Râmnicu Vâlcea, Călimănești, Băile Olănești, Băile Govora, Ocnele Mari, Brezoi, Voineasa, Vidra, Pârtia Transalpina, Obârșia Lotrului, Horezu).</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea</p> <p>Autorități ale administrației publice locale</p> <p>CFR</p> <p>Operatori privați</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. km linie de cale ferată modernizată/ construită</p> <p>Puncte de îmbarcare-debarcare amenajate</p> <p>Stații de cale ferată amenajate și modernizate</p> <p>Nr. de rețele operare în sistem privat</p> <p>Legături de acces cu terminalul de transport mărfuri</p>
3.1.4. Investiții pentru eliminarea blocajelor și fluidizarea traficului	<p>a) Îmbunătățirea accesibilității la nivel județean și reducerea tranzitului rutier prin localități prin crearea de trasee ocolitoare pentru principalele căi rutiere;</p> <p>b) Extinderea numărului de sensuri giratorii pe baza studiilor de trafic, semnalizarea și marcarea corespunzătoare a acestora;</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea</p> <p>Autorități ale administrației publice locale</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p>	<p>Nr. de trasee ocolitoare</p> <p>Nr. de sensuri giratorii înființate</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>c) Realizarea infrastructurii de traversare supraterană (pasarele în dreptul școlilor, a zonelor circulate intens etc);</p> <p>d) Construirea de parcări subterane/supraterane atât pentru autoturisme, cât și pentru rulote și alte categorii de vehicule;</p>		Fonduri externe nerambursabile	<p>Infrastructură de traversare supraterană realizată</p> <p>Nr. de parcări realizate</p> <p>Procentul de reducere a duratei de transport/ tranzit pentru persoane și mărfuri</p> <p>Nr. de studii elaborate pentru proiecte de infrastructură</p> <p>Nr. pasarele construite</p>
<p>3.1.5. Îmbunătățirea siguranței traficului și securității transporturilor pentru toate căile de transport</p>	<p>a) Modernizarea infrastructurii privind siguranța circulației pe drumuri și reducerea riscurilor de accidente în zone periculoase;</p> <p>b) Elaborarea planului de transport metropolitan;</p> <p>c) Lucrări de stabilizare a versanților în zona de nord a județului (Brădișor-Malaia);</p> <p>d) Analiza oportunității înființării de comisii de avizare a studiilor de trafic și fluentă;</p> <p>e) Prioritizarea amenajărilor în zonele de risc;</p> <p>f) Creșterea vitezei de reacție la situații de risc prin construirea de heliporturi în zone strategice ale județului;</p> <p>g) Identificarea de trasee pentru piste de biciclete și construirea lor la o dimensiune corespunzătoare;</p> <p>i) Identificarea de soluții pentru limitarea accesului camioanelor de mare capacitate în anumite intervale orare;</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea</p> <p>Autorități ale administrației publice locale</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Infrastructură modernizată în vederea reducerii riscurilor la accidente</p> <p>Plan de transport metropolitan</p> <p>Lucrări de stabilizare versanți</p> <p>Amenajări realizate în zonele de risc</p> <p>Infrastructură pentru intervenții în situații de urgență (heliporturi, baze de intervenție)</p> <p>Nr. trasee dimensionate corespunzător pentru piste de biciclete</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
Direcția strategică 3.2. Creșterea calității vieții prin modernizarea extinderea infrastructurii edilitare de bază și a mediului construit				
3.2.1. Investiții în infrastructura edilitară de bază	<p>a) Lucrări de reabilitare infrastructură de bază (alimentare cu apă, canalizare, iluminat public, energie electrică, termică, gaze naturale, telecomunicații etc);</p> <p>b) Lucrări de reabilitare a podurilor, podețelor, tuneluri de cale ferată etc;</p> <p>c) Reabilitarea drumurilor comunale, forestiere, agricole;</p> <p>d) Lucrări de execuție diguri, de amenajare a albiilor râurilor;</p> <p>e) Investiții pentru înființarea/ dezvoltarea infrastructurii, serviciilor și altor facilități în zonele tranzitate de autostrada Pitești-Sibiu, cum ar fi – depozite în imediata vecinătate, parcuri industriale, unități de cazare și parcare, crearea unor rețele rutiere de legătură între Mun. Râmnicu Vâlcea și autostrada ce va tranzita com. Runcu-Dăești-Rm.Vâlcea.</p>	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale ADI-uri GAL-uri	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	<p>Lucrări de reabilitare infrastructură de bază</p> <p>Lucrări de reabilitare poduri/ podețe/ tunluri / drumuri comunale/ forestiere etc.</p> <p>Lungimea (km) rețelei de distribuție și canalizare reabilitată</p> <p>Nr. obiective de infrastructură reabilitate</p> <p>Nr. de studii elaborate pentru proiecte de amenajări hidrotehnice</p>
Direcția strategică 3.3. Dezvoltarea urbană durabilă prin reabilitarea zonelor urbane				
3.3.1. Creșterea sustenabilității transportului public urban prin investiții	<p>a) Promovarea unui transport urban eficient și accesibil prin investiții în modernizarea transportului public urban;</p> <p>b) Dezvoltarea, reabilitarea, modernizarea, extinderea infrastructurii de transport urban și periurban: străzi orașenești, mijloace de transport ecologic și infrastructura tehnică aferentă;</p> <p>c) Achiziționarea de material rulant electric/ecologic pentru operatorii de transport public urban;</p> <p>d) Construirea/ modernizarea/ reabilitarea depourilor aferente transportului public sustenabil;</p>	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	<p>Investiții în modernizarea transportului public urban</p> <p>Investiții în dezvoltarea, reabilitarea, modernizarea, extinderea infrastructurii de transport urban și periurban: străzi</p> <p>Lungimea totală a străzilor urbane și</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
				periurbane reabilitate (km) Nr. mijloace de transport ecologice achiziționate Nr. de depouri construite/ modernizate/ reabilitate
3.3.2. Realizarea de investiții în vederea creșterii eficienței energetice	a) Reabilitarea, modernizarea și eficientizarea sistemului de iluminat public și a rețelelor de alimentare cu energie; b) Eficiența energetică a clădirilor și utilităților publice (iluminat, transport etc.); c) Dezvoltarea rețelelor de utilități publice și asigurarea accesului populației și agenților economici la această infrastructură: rețele de apă-canal, gaze, electricitate, agent termic, inclusiv în spațiul periurban;	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Investiții în modernizarea sistemului de iluminat public, eficiența energetică a clădirilor Rețele de utilități publice și servicii dezvoltare Ponderea clădirilor publice reabilitate energetic Ponderea de localități racordate la sistemele de apă/canalizare Ponderea gospodăriilor deservite de rețelele noi/modernizate de apă potabilă și canalizare Nr. de consumatori conectați la rețelele de apă potabilă Nr. de stații de epurare

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
				Nr. de gospodării conectate la rețeaua de gaze naturale
3.3.3 Reabilitarea și extinderea zonelor verzi din mediul urban	<p>a) Identificarea zonelor cu impact vizual negativ și pregătirea în vederea transformării în spații verzi;</p> <p>b) Elaborarea de studii de amenajare peisagistică pentru zonele urbane cu accent pe dezvoltarea zonele verzi;</p> <p>c) Plantarea de arbori și arbuști în scopul reducerii poluării fonice, prevenirii eroziunii solului, reducerii poluării.</p>	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	<p>Nr. de zone cu impact vizual negativ reabilite și transformate în zone verzi</p> <p>Studii de amenajare peisagistică</p> <p>Nr. de arbori plantați</p> <p>Suprafețe (mp) plantate în scop de protecție</p>
3.3.4. Dezvoltarea zonelor de agrement, culturale și sportive	<p>a) Amenajarea unor spații de campare, sate de vacanță, inclusiv parcări amenajate pentru rulote (ex. Cartierul Ostroveni);</p> <p>b) Construirea unui Complex de agrement acvatic - Aquaparc și bazin olimpic;</p> <p>c) Amenajarea parcurilor, cu trasee de promenadă, alergare în aer liber, piste pentru biciclete, puncte de belvedere;</p> <p>d) Punerea în valoare a luciului de apă și amenajarea de spații de joacă pentru copii, tineri și adulți, în vecinătatea acestora (debarcader, hidrobiciclete, locuri de picnic și locuri de pescuit)</p> <p>e) Analiza posibilității de realizare amenajări pentru agrement nautic pe râul Olt, pe lacurile de acumulare Călimănești și Turnu, în măsura în care aceste activități sunt permise;</p>	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	<p>Zone de agrement, culturale și sportive dezvoltate/ amenajate</p> <p>Nr. spații de campare și parcări pentru rulote</p> <p>Nr. sate de vacanță</p> <p>Nr. baze de agrement</p> <p>Nr. parcuri amenajate pentru agrement</p> <p>Nr. km piste pentru biciclete</p> <p>Nr. puncte de belvedere amenajate</p> <p>Nr. proiecte de amenajare în scopuri de agrement al luciului de apă</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
3.3.5. Conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și construit	a) Accesarea de fonduri în vederea realizării proiectelor de restaurare/revitalizare a patrimoniului natural și construit; b) Dezvoltarea de studii și proiecte pentru revitalizarea durabilă a patrimoniului construit; b) Organizarea de evenimente de promovare a obiectivelor de patrimoniu (material, imaterial etc);	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de proiecte accesate și implementate Nr. de evenimente organizate Nr. de studii realizate
Direcția strategică 3.4. Dezvoltarea unui sistem urban echilibrat și policentric și a unei noi relații oraș-sat				
3.4.1. Susținerea activității polului de dezvoltare Râmnicu Vâlcea și sprijinirea dezvoltării urbane a celorlalte orașe	a) Stabilirea de relații de colaborare cu polii de dezvoltare Sibiu și Pitești, de care municipiul Râmnicu Vâlcea este legat prin coridorul IV Pan –european; b) Susținerea dezvoltării municipiilor și orașelor ca poli de atracție pentru zonele învecinate și motoare ale creșterii economice inteligente; c) Sprijinirea investițiilor în tehnologii nepoluante, în industria prelucrătoare de vârf, în soluții tehnologice de eficiență energetică și energii alternative și a infrastructurii adiacente; d) Implicarea activă a sectorului de cercetare dezvoltare în realizarea de noi produse și tehnologii care să fie integrate în circuitul comercial; e) Sprijinirea dezvoltării activităților economice în arealul Polului; f) Reabilitarea și re tehnologizarea sistemelor urbane de încălzire g) Valorificarea patrimoniului natural și tradițional, cultural și istoric; amenajarea zonelor turistice și de agrement; sprijinirea acțiunilor de protecție a mediului și dezvoltare a spațiilor verzi; h) Reabilitarea și re tehnologizarea sistemelor urbane de încălzire;	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Colaborări socio-economice cu polii de dezvoltare Sibiu și Pitești Măsuri active pentru realizarea direcției strategice propuse Nr. de parteneriate realizate Strategii de dezvoltare locale elaborate, corelate cu principiile creșterii economice inteligente
3.4.2. Dezvoltarea durabilă prin realizarea strategiei de dezvoltare teritorială și a planurilor de mobilitate urbană	a) Elaborarea planurilor de mobilitate urbană durabilă și strategiei de dezvoltare teritorială	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat	Plan de mobilitate realizat Strategie de dezvoltare teritorială elaborată Nr. proiecte elaborate

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
			Fonduri externe nerambursabile	
Direcția strategică 3.5. Îmbunătățirea managementului sistemului de gestionare a deșeurilor				
3.5.1. Planificarea strategică a gestionării deșeurilor	<p>a) Dezvoltarea infrastructurii privind deșeurile și a serviciilor bazată pe ierarhia deșeurilor;</p> <p>b) Valorificarea eficientă a resurselor materiale și energetice din deșeuri, însoțită de reducerea cantității de deșeuri depozitate și a depozitelor de deșeuri</p> <p>c) Transformarea deșeurilor într-o resursă, potrivit Foii de parcurs a UE privind utilizarea eficientă a resurselor;</p> <p>d) Planificare strategică la nivelul județean a gestionării deșeurilor pentru completarea/realizarea investițiilor necesare îndeplinirii obiectivelor europene în domeniu;</p> <p>e) Valorificarea deșeurilor industriale nepericuloase (cenușă, zgură) și a celor din construcții sau demolări;</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea</p> <p>Autorități ale administrației publice</p> <p>Agenția pentru Protecția Mediului</p> <p>Operatori specializați</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Infrastructură privind deșeurile dezvoltată</p> <p>Resurse materiale și energetice valorificate</p> <p>Deșeuri industriale valorificate</p>
3.5.2. Dezvoltarea sistemelor integrate de gestionare a deșeurilor și substanțelor periculoase	<p>a) Accelerarea realizării sistemelor integrate de gestiune a deșeurilor, inclusiv prin îmbunătățirea absorbției fondurilor europene;</p> <p>b) Extinderea și îmbunătățirea sistemelor de colectare selectivă a deșeurilor;</p> <p>c) Creșterea cantității de deșeuri intrate în circuitul de reciclare;</p> <p>d) Îmbunătățirea capacității instituționale în domeniul managementului chimicalelor;</p> <p>e) Menținerea echilibrului ecosistemelor prin limitarea activităților nocive și încurajarea activităților tradiționale, în zone naturale și în mediul rural;</p> <p>f) Dezvoltarea sistemelor integrate de gestionare a deșeurilor, cu accent pe colectarea selectivă și valorificarea deșeurilor reciclabile și a biodeșeurilor;</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea</p> <p>Autorități ale administrației publice</p> <p>Agenția pentru Protecția Mediului</p> <p>Operatori specializați</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de proiecte de realizare a sistemelor integrate de gestiune a deșeurilor implementate</p> <p>Creșterea cantității de deșeuri reciclate</p> <p>Depozite de deșeuri neconforme închise</p> <p>Zone degradate revitalizate (reconstruite ecologic)</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>g) Închiderea depozitelor de deșuri neconforme și acoperirea lor cu strat vegetal;</p> <p>h) Implementarea serviciilor de salubritate cu colectarea selectivă a deșeurilor în zonele rurale, inclusiv cele izolate;</p> <p>i) Realizarea sistemelor zonale pentru colectarea și transportul deșeurilor;</p> <p>j) Închiderea depozitelor de deșuri neconforme;</p> <p>k) Asigurarea protecției peisajului natural și cultural prin revitalizarea zonelor degradate (zootehnice, industriale, miniere etc);</p>			
Direcția strategică 3.6. Prevenirea și reducerea efectelor negative asupra mediului ale activităților industriale, agricole, edilitare, activităților de transport				
3.6.1. Gestionarea resurselor de apă și controlul poluării industriale	<p>a) Reducerea nivelului de zgomot și vibrații în zonele rezidențiale;</p> <p>b) Prevenirea și controlul poluării industriale prin: asigurarea investițiilor necesare pentru îndeplinirea angajamentelor stabilite în <i>Tratatul de Aderare a României la UE</i>; adoptarea de către industrie a celor mai bune tehnici disponibile, în temeiul Directivei privind emisiile industriale; intensificarea controlului aplicării legislației în domeniu.</p> <p>c) Reducerea emisiilor de NOx și alți poluanți specifici transporturilor rutiere;</p> <p>d) Reducerea emisiilor de poluanți în aer prin implementarea celor mai bune tehnici disponibile, coroborat cu controlul aplicării acestora;</p> <p>e) Reducerea traficului urban poluant;</p> <p>f) Implementarea de acțiuni de gestionare a resurselor de apă, inclusiv elaborarea de strategii, dar mai ales o politică a apei pentru situații de secetă, pentru o utilizare eficientă a apei.</p>	Agenția pentru Protecția Mediului Autorități ale administrației publice	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Măsuri de gestionare a resurselor de apă și de control a poluării industriale Nr. de agenți economici care au introdus tehnologii curate în vederea reducerii noxelor și poluării Nr. de instalații de depoluare a factorilor de mediu
3.6.2. Protecția solului și subsolului	<p>a) Reducerea suprafețelor siturilor contaminate, reducerea efectelor de hazard geologic natural și antropic;</p> <p>b) Reducerea și înlăturarea acțiunilor dăunătoare cadrului natural (pășunatul excesiv, exploatarea irațională a fondului forestier,</p>	Consiliul Județean Vâlcea	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat	Măsuri de protecție a solului și subsolului Suprafețe reîmpădurite și împădurite (ha)

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>construcțiile de microhidrocentrale, depozitarea ilegală de deșeuri, a turismului necontrolat ș.a.)</p> <p>c) Reducerea poluării solului, a apelor și a aerului produsă de activități industriale, trafic rutier, deversarea apelor uzate, depozitarea neadecvată a deșeurilor menajere;</p> <p>c) Controlul construcției de microhidrocentrale (prevenirea „mutilării” peisajul în perioada de construcție) și limitarea construirii acestora în zone protejate sau în imediata lor vecinătate;</p> <p>d) Realizarea lucrărilor de prevenire și combatere a fenomenelor de versant prin reîmpăduriri, reabilitări ale cursurilor de apă afectate de calamități, amenajarea torenților, lucrări de stabilizare și protecție a terenurilor împotriva alunecărilor, lucrări de combatere a eroziunii solului;</p> <p>e) Continuarea lucrărilor la râpa de eroziune regresivă la Brădișor, prin compensare de pantă;</p> <p>f) Introducerea în circuit a terenurilor agricole neutilizate/degradate prin împădurirea acestora</p>	<p>Autorități ale administrației publice locale</p> <p>Agenția pentru Protecția Mediului</p>	<p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Gradul de reducere a poluării</p> <p>Nr. de campanii de conștientizare a efectelor activității antropice în exces</p>
<p>3.6.3. Îmbunătățirea gradului de educare și conștientizare, informare, consultare și participare a tuturor cetățenilor la luarea deciziilor privind mediul</p>	<p>a) Conștientizarea cetățenilor cu privire la protecția mediului;</p> <p>b) Promovarea educației ecologice, stabilirea unui parteneriat cu Ministerul Educației și Cercetării Științifice pentru introducerea de curricule specifice;</p> <p>c) Sprijinirea organizațiilor neguvernamentale în procesul de conștientizare a cetățenilor cu privire la protecția mediului;</p> <p>d) Asigurarea unei mai mari transparențe a procesului de luare a deciziei;</p> <p>e) Dinamizarea comunicării cu societatea civilă.</p> <p>f) Suscitarea interesului publicului pentru educație (cultură a naturii);</p> <p>g) Consultarea publicului în vederea obținerii participării directe în domeniul protecției naturii;</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea</p> <p>Autorități ale administrației publice locale</p> <p>Agenția pentru Protecția Mediului</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. acțiuni organizate pentru educarea, conștientizarea, informarea și consultarea cetățenilor</p> <p>Nr. de proiecte de mediu mediatizate</p> <p>Nr. programe de educație ecologică</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
Direcția strategică 3.7. Protejarea mediului prin creșterea producției de energie din surse regenerabile				
3.7.1. Identificarea potențialului energetic al județului Vâlcea	Elaborarea de studii de identificare a potențialului energetic din județul Vâlcea	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale Agenția pentru Protecția Mediului	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Studii de identificare a potențialului energetic
3.7.2. Promovarea producerii energiei pe bază de resurse regenerabile	a) Valorificarea produselor secundare ale stațiilor de epurare, pretabile la utilizarea ca îngrășământ natural; b) Dinamizarea producerii de biogaz pentru convertirea în energie electrică și termică; c) Încurajarea producerii și distribuției de energie electrică și termică din surse de energie regenerabile (biomasă, energie geotermală etc).	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale Agenția pentru Protecția Mediului	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Surse noi de producere a energiei Nr. de proiecte implementate pentru utilizarea surselor de energie alternativă, regenerabilă
Direcția strategică 3.8. Menținerea speciilor și habitatelor din ariile naturale protejate/ parcuri / rezervații într-un stadiu favorabil de conservare				
3.8.1. Intocmirea, aprobarea și punerea în aplicare a planurilor de management și regulamentelor zonelor protejate constituite la nivelul județului Vâlcea	a) Identificarea zonelor naturale care pot fi declarate protejate și elaborarea de planuri de management și regulamente pentru protejarea și conservarea speciilor protejate; b) Intocmirea, aprobarea și punerea în practică a planurilor de management în zonele protejate care nu dețin astfel de planuri.	Consiliul Județean Vâlcea Autorități publice locale Agenția pentru Protecția Mediului Administratorii/ custozii ariilor naturale protejate	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Zone naturale incluse în rețeaua Natura 2000 Planuri de management și regulamente elaborate și implementate Cartări ale elementelor floristice și faunistice rare

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
Direcția strategică 4.1. Creșterea contribuției turismului la dezvoltarea durabilă a județului Vâlcea, prin măsuri de promovare integrată, prin asigurarea unei oferte adaptate, bazată pe valorificarea superioară a potențialului natural și antropic				
4.1.1. Creșterea accesului, prin investiții publice, la obiectivele de patrimoniu cultural și arhitectural	<p>a) Amenajarea accesului către obiectivele turistice și zonele din apropierea acestora, prin renovarea și îmbunătățirea siguranței drumurilor existente;</p> <p>b) Crearea unei infrastructuri publice de mici dimensiuni, cum ar fi grădini publice, zone de petrecere a timpului liber pentru copii, tineri și adulți, toate acestea localizate în apropiere de atracții culturale;</p> <p>c) Modernizarea drumurilor comunale care fac legătura dintre ansamblurile monahale, satele etnografice, pentru a se putea realiza circuite turistice;</p> <p>d) Investiții pentru iluminatul nocturn al pieselor integrate în patrimoniul arhitectural.</p>	<p>Autorități publice locale</p> <p>Instituții de cultură</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. obiective turistice amenajate</p> <p>Nr. de km drumuri modernizați</p> <p>Nr. de investiții realizate pentru creșterea accesului la obiective culturale</p>
4.1.2. Sprijin pentru inițiativele de valorificare a specificului etnografic și etnic, pentru inițiativele de integrare a ofertei culturale și de organizare de circuite	<p>a) Inventarierea elementelor de patrimoniu imaterial specifice pentru cultura românească și locală, având în vedere valoarea etno-culturală de unică specificitate;</p> <p>b) Sprijinirea inițiativelor locale și județene de organizare a festivalurilor despre tradiția și meșteșugurile locale;</p> <p>c) Sprijinirea creării de inițiative pentru valorificarea diversităților etnice dintr-o perspectivă turistică;</p> <p>d) Inițiative de sprijin pentru valorificarea meșteșugurilor locale;</p> <p>e) Susținerea inițiativelor pentru studierea, protecția, arhivarea elementelor de patrimoniu etnic și etnografic, în cazul în care acestea sunt integrate în cadrul unor măsuri de valorificare turistică;</p> <p>f) Inițiativele de sprijin pentru cooperarea între producătorii de produse/alimente tradiționale și persoanele implicate în perpetuarea moștenirii culturale materiale.</p>	<p>Autorități publice locale</p> <p>Instituții de cultură</p> <p>Operatorii de turism</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de elemente de patrimoniu inventariate</p> <p>Nr. de festivaluri organizate</p> <p>Nr. de inițiative de sprijin pentru valorificarea specificului etnografic și etnic</p> <p>Nr. de circuite create</p> <p>Nr. de parteneriate create pentru valorificarea specificului etnografic și etnic</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>f) Crearea de circuite care să includă patrimoniul cultural, situri arheologice, locuri de interes etnic și etnografic și evenimente;</p> <p>g) Alte inițiative de integrare, cu condiția ca acestea să implice o valoare adăugată substanțială în potențialul de promovare/valorificare a cel puțin 3 atracții turistice și care să fie puse în aplicare de către sau în parteneriat cu organismul responsabil pentru gestionarea atracțiilor turistice în sine.</p>			
<p>4.1.3. Promovarea dezvoltării unui turism durabil, responsabil și de calitate</p>	<p>a) Elaborarea unui studiu în vederea identificării unui brand turistic al județului Vâlcea;</p> <p>b) Dezvoltarea și implementarea unui sistem unitar de marcarea a atracțiilor turistice în județ (panouri, hărți turistice pe drumurile naționale și județene, în gări, autogări, de-a lungul șoselei Transalpina etc.) în conformitate cu standardele UE;</p> <p>c) Elaborarea unui plan de marketing turistic la nivel județean, conținând o strategie de promovare a județului pe termen mediu și lung, luând în considerare potențialul turistic al regiunii, structura cererii și raportul cost/beneficiu al posibilelor activități de promovare, cu implicarea pe scară largă a agenților economici din județ și a organismelor publice, ONG-uri, asociații profesionale din regiune, asociații naționale - ANAT (filiala SV Oltenia care are sediul în Râmnicu Valcea), ANTREC, AER, AHR;</p> <p>d) Promovarea ofertelor turistice din județ prin includerea acestora în cataloagele tour-operatorilor români, creșterea numărului de participanți (agenți economici, primării, prefectura) la bursele de turism naționale și internaționale (sprijinirea participării acestora)</p> <p>e) Promovare turistică a atracțiilor culturale ale județului, prin crearea de branduri, campanii publicitare, sprijin pentru crearea de site-uri pentru promovarea circuitelor sau grupurilor de atracții turistice;</p>	<p>Autorități publice locale</p> <p>Instituții de cultură</p> <p>Operatorii de turism</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Brand turistic al județului identificat</p> <p>Sisteme de marcarea a atracțiilor turistice dezvoltare și implementare</p> <p>Plan de marketing turistic realizat</p> <p>Nr. de participanți la bursele de turism</p> <p>Nr. de promovări ale atracțiilor culturale ale județului</p> <p>Nr. de site-uri de promovare turistică</p> <p>Nr. de agenți economici participanți la târgurile de turism</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>f) Dinamizarea activității în cadrul centrelor de informare turistică din principalele destinații turistice, înființarea Centrului Național de Informare și Promovare Turistică la nivel județean;</p> <p>g) Crearea și actualizarea unui portal web dedicat turismului (în cadrul site-ului la nivel județean), ca instrument major de promovare, informare și efectuare a rezervărilor.</p>			
<p>Direcția strategică 4.2. Crearea unei oferte turistice diversificate, integrate și competitive prin susținerea dezvoltării investițiilor locale, care să conducă la creșterea volumului activității și a circulației turistice, crearea de noi locuri de muncă, îmbunătățirea condițiilor de viață prin diversificarea serviciilor turistice, ameliorarea calității mediului, înfrumusețarea localităților, oferirea unor noi posibilități de agrement și refacere pentru locuitorii județului Vâlcea și pentru turiști</p>				
4.2.1. Sprijin pentru crearea de structuri de cazare sustenabilă, de mici dimensiuni în zonele rurale, pentru modernizarea și restructurarea structurilor existente	<p>a) Incurajarea și sprijinirea investițiilor necesare în vederea dezvoltării unor structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare de tipul ecopensiunii agroturistice;</p> <p>b) Introducerea modelelor de bune practici în ecoturism (etichetă ecologică, certificare ecoturistică);</p> <p>c) Sprijinirea investițiilor de modernizare și restructurare a structurilor de cazare existente în zonele rurale prin accesarea fondurilor europene</p>	<p>Autorități publice locale</p> <p>Operatori economici</p> <p>GAL-uri</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de structuri de primire turistică înființate</p> <p>Nr. de structuri de cazare modernizate</p> <p>Nr. de proiecte accesate</p> <p>Nr. de structuri de primire turistică etichetate ecologic</p>
4.2.2. Investiții publice locale pentru infrastructura de transport, de management al apei în zonele turistice	<p>a) Ameliorarea și modernizarea drumurilor județene și comunale;</p> <p>b) Realizarea unor regulamente de transport la nivel de destinație turistică și introducerea acestor regulamente în planurile de management ale parcurilor. Acestea vor prevedea: specificarea tipului de vehicule/ambarcațiuni permise, a limitei de viteză, a organismelor de control și a sancțiunilor aplicate;</p> <p>c) Oferirea de soluții alternative de trasee off-road;</p> <p>d) Oferirea unor variante de transport în comun la nivelul destinației turistice; informarea și încurajarea folosirii mijloacelor de transport în comun.</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea</p> <p>Autorități publice locale</p> <p>Operatori economici</p> <p>GAL-uri</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de km de drumuri județene și comunale modernizate</p> <p>Regulament de transport / destinație realizat</p> <p>Trasee de off-road realizate</p> <p>Mijloace de transport în comun pentru destinații turistice</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>e) Sprijin pentru dezvoltarea unui sistem public de furnizare a apei potabile în zonele turistice rurale;</p> <p>f) Crearea de sisteme private de furnizare a apei potabile în mediul rural pentru utilizarea turistică;</p> <p>g) Realizarea unui ghid de bune practici în privința infrastructurii turistice, având în vedere un impact minim al designului, managementul deșeurilor și conservarea energiei. Se va recomanda folosirea materialelor tradiționale și ecologice (în special lemnul) și vor fi subliniate beneficiile aduse de folosirea noilor tehnologii (becuri economice, colectare selectivă a deșeurilor, senzori de mișcare, dușuri cu presiune etc.), care permit importante economii de resurse naturale și monetare;</p> <p>h) Implementarea unei tehnici de management al vizitatorilor și introducerea acestora în planurile de management al destinațiilor; una dintre cele mai eficiente metode folosite în procesul de planificare a vizitării în cadrul acestor areale este zonarea turistică, care permite celor responsabili cu administrarea teritoriului să atragă turiștii spre arealele de interes, să controleze activitățile în aceste areale și să devieze vizitatorii din arealele sensibile.</p>			<p>Investiții realizate pentru infrastructura de management a apei, a deșeurilor în zonele turistice</p> <p>Sisteme de colectare și reciclare a deșeurilor</p> <p>Ghid de bune practici realizat</p>
4.2.3. Investiții pentru creșterea și valorificarea gradului de atractivitate pentru puncte de interes locale	<p>a) Realizarea de proiecte privind punerea în valoare a creației artisanale și artei olăritului și prelucrării lemnului;</p> <p>b) Sprijin acordat valorificării de produse naturale, ecologice (castane, nuci, fructe de pădure, ciuperci);</p> <p>c) Sprijin acordat pentru crearea de centre de producție, expunere și comercializare a produselor artisanale, textile din borangic, in, cânepă, țesături din lână și păr de capră, ceramică, lemn etc.;</p> <p>d) Înființarea și sprijinirea unor grupuri de mici producători locali;</p> <p>e) Promovarea unor centre de creație populară recunoscute la nivel național;</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea</p> <p>Autorități publice locale</p> <p>Operatori economici</p> <p>GAL-uri</p> <p>Centre de promovare</p> <p>Agenții de turism</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de proiecte de punere în valoare a creației artisanale</p> <p>Nr. de centre de producție/comercializare înființate</p> <p>Nr. de măsuri de sprijin pentru valorificarea atractivității punctelor de interes locale</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>f) Dezvoltarea ofertei de produse ecoturistice realizate de comunitățile locale prin sprijinul acordat pentru menținerea și perpetuarea obiceiurilor tradiționale specifice destinațiilor cu potențial ecoturistic;</p> <p>g) Susținerea înființării unor spații destinate valorificării produselor de artizanat și a altor produse specifice realizate în cadrul comunității locale;</p> <p>h) Sprijin pentru investițiile proprietarilor care aleg să își restructureze/construiască o clădire în stilul arhitectural, tradițional vâlcean;</p> <p>i) Sprijin pentru crearea traseelor tematice și pentru investițiile conexe acestora (ghiduri, indicatoare de circulație, indicatoare pentru magazine/ferme, etc.).</p> <p>j) Stimularea extinderii rețelei de agenții de turism locale care distribuie produse ecoturistice și de turism rural;</p> <p>k) Activități de conștientizare a tur-operatorilor naționali privind avantajele distribuției produsului ecoturistic prin organizarea de workshop-uri și vizite de studiu;</p> <p>l) Realizarea de parteneriate cu tur-operatori străini specializați pe turism de nișă, agroturism și ecoturism; realizarea de parteneriate cu organizații de promovare a ecoturismului și turismului rural din străinătate;</p> <p>m) Dezvoltarea sistemelor de rezervare on-line proprii sau prin integrarea în cadrul unuia dintre sistemele majore de distribuție on-line.</p>			<p>Nr. de trasee tematice înființate</p> <p>Nr. de agenții de turism care comercializează produse de ecoturism și turism rural;</p> <p>Nr. de parteneriate încheiate cu agenții de turism tour-operatori străini care promovează județul Vâlcea</p> <p>Nr. de structuri turistice noi, de mici dimensiuni</p>
4.2.4. Valorificarea superioară a potențialului turistic balnear de relaxare, SPA și medical	<p>a) Integrarea stațiunilor balneare vâlcene în cadrul circuitului tematic "Ruta orașelor termale" în cadrul programului de dezvoltare a rutelor culturale europene în România.</p> <p>b) Refacerea instalațiilor de forare, captare, transport a apelor minerale, izvoarelor, denisiparea și curățarea periodică a forajelor, realizarea de</p>	Consiliul Județean Vâlcea Autorități publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat	<p>Nr. de stațiuni balneare incluse în circuite tematice</p> <p>Nr. de instalații refăcute</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>noi prospecțiuni geologice pentru găsirea de noi surse hidrominerale pentru păstrarea unui debit relativ constant;</p> <p>c) Realizarea periodică de buletine de analiză fizico-chimice și biologice pentru calitatea apelor minerale și trecerea în conservare a celor care nu mai corespund din punct de vedere calitativ și terapeutic;</p> <p>d) Modernizarea rețelei tehnico-edilitare din toate stațiunile balneare cu asigurarea preluării apelor uzate și epurarea acestora;</p> <p>e) Extinderea posibilităților de tratament prin mijloace alternative și neconvenționale, naturiste, fitness;</p> <p>f) Reabilitarea structurilor de cazare și alimentație care au statut de monumente istorice și păstrează specificul arhitectural-urbanistic din stațiunea balneară;</p> <p>g) Crearea de structuri de cazare noi, care respectă standardele locale arhitecturale existente;</p> <p>h) Extinderea amenajărilor pentru activități sportive ușoare și de agrement în aer liber, în spații închise pentru a acoperi cerințele de recreere și divertisment pe toată durata anului;</p> <p>i) Derularea unor proiecte privind modernizarea parcurilor balneare din stațiuni și extinderea infrastructurii turistice de agrement.</p>	<p>Operatori economici</p> <p>GAL-uri</p> <p>Centre de promovare</p> <p>Agenții de turism</p>	<p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Noi surse hidrominerale identificate</p> <p>Rețele tehnico-edilitare modernizate</p> <p>Puncte balneare noi în județ</p> <p>Structuri de cazare și alimentație reabilite</p> <p>Structuri de cazare nou create</p> <p>Nr. de locuri de cazare nou create (extindere)</p> <p>Nr. de sosiri turistice</p> <p>Nr. de înnoptări turistice</p> <p>Durata medie a sejurului</p> <p>Amenajări pentru activități sportive noi</p> <p>Nr. de proiecte derulate pentru modernizarea parcurilor balneare</p> <p>Nr. de evenimente care să îmbine turismul cultural și de afaceri cu turismul balnear</p> <p>Nr. circuite tematice care să includă mai multe stațiuni balneare</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
4.2.5. Dezvoltarea potențialului pentru turism activ și orientat spre natură	<p>a) Construirea/reabilitarea căilor ce asigură accesul la punctele de schi, cabane, rafting etc, considerând respectarea deplină a caracteristicilor de mediu din aceste zone;</p> <p>b) Construirea infrastructurii necesare pentru asigurarea siguranței turiștilor activi (platforme de aterizare pentru elicoptere, adăposturi, baze de tratament);</p> <p>c) Crearea unei infrastructuri de bază (apă, canalizare, deșeuri, energie electrică) în satele cu o prezență ridicată a atracțiilor turistice pentru turiștii activi;</p> <p>d) Amenajarea unor parcări în apropierea locurilor de atracție – cu toalete ecologice, sistem de management al deșeurilor, panouri informative și de avertizare;</p> <p>e) Înființarea unei rețele de comunicare și intervenție rapidă în zona montană (dispecerat integrat de alarmare și comunicare interactivă între unități de intervenție: poliție, jandarmerie, ambulanță – 112, pompieri, protecția civilă, gardieni publici, salvamont, spital de urgențe etc.);</p> <p>f) Îmbunătățirea sistemului de semnalizare a principalelor trasee rutiere de tranzit, din punct de vedere al distanțelor și siguranței, cu panouri în limbile română și engleză;</p> <p>g) Includerea cerințelor de refacere și extindere a traseelor de drumeție în planurile de dezvoltare turistică durabilă elaborate de administratorii zonelor protejate;</p> <p>h) Dezvoltarea unei infrastructuri ecoturistice specifice la nivelul parcurilor naționale din regiune care să permită lărgirea gamei de servicii oferite fără un impact negativ asupra mediului;</p> <p>i) Realizarea infrastructurii și facilităților de vizitare și informare la nivelul destinațiilor cu potențial ecoturistic.</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea</p> <p>Autorități publice locale</p> <p>Operatori economici</p> <p>GAL-uri</p> <p>Centre de promovare</p> <p>Agenții de turism</p> <p>Instituții publice cu atribuții în domeniu</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de acțiuni realizate pentru dezvoltarea potențialului pentru turismul activ</p> <p>Nr. parcări amenajate în apropierea obiectivelor turistice naturale</p> <p>Nr. de programe ecoturistice</p> <p>Grad de acoperire cu marcaje pe trasee turistice, panouri informative</p> <p>Nr. de sosiri turistice</p> <p>Nr. de înnoptări turistice</p> <p>Durata medie a sejurului</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>j) Amenajarea unor centre de vizitare prevăzute cu săli de prezentare a unor filme privind zona respectivă;</p> <p>k) Refacerea traseelor turistice existente și amenajarea altor noi trasee;</p> <p>l) Amenajarea punctelor (foișoarelor) de observare și a punctelor de belvedere – cu panouri de interpretare, infrastructură de observare;</p> <p>m) Amenajarea unor locuri de campare – cu delimitarea zonelor, panouri informative și de avertizare, vetre pentru foc etc;</p> <p>n) Amenajarea / refacerea unor refugii montane și a unor cabane turistice – acolo unde lungimea traseelor turistice impune asemenea lucru;</p> <p>o) Crearea marcajelor turistice și a circuitelor pentru dezvoltarea cicloturismului în regiune;</p> <p>p) Investiții specifice pentru practicarea alpinismului și escaladei;</p> <p>r) Dezvoltarea/modernizarea infrastructurii specifice privind dezvoltarea integrată prin optimizarea domeniului schiabil (Vidra-Voineasa);</p> <p>s) Construirea de pontoane și debarcadere pe râul Olt și lacurile Turnu și Călimănești, împreună cu amenajarea lor specifică pentru practicarea sporturilor nautice;</p> <p>t) Investiții specifice pentru a practica schiul, snow boarding-ul și activitățile asociate acestora, inclusiv echipamente pentru crearea zăpezii artificiale;</p> <p>u) Realizarea unor trasee speciale (tematice, ecvestre, de biciclete, de schi fond, tracking, photo-hanting, punți suspendate etc.) cu locuri de popas, panouri informative și de interpretare, săgeți de orientare;</p> <p>v) Dezvoltarea de produse turistice complementare în vederea diversificării și creșterii atractivității ofertei turistice (spre exemplu rafting, parapantă, speoturim, turism cinegetic);</p>			

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>w) Investiții privind drumul de acces pentru cicloturiști către stațiunile balneare ("Turul de ciclism al stațiunilor vâlcene", "Turul bisericilor din Oltenia de nord" etc.)</p> <p>x) Realizarea de investiții noi în structuri de cazare în zona domeniului schiabil;</p> <p>y) Investiții în telegondole în zonele cu potențial turistic (ex. zona Călimănești –Telegondolă până la vârful Cozia).</p>			
<p>4.2.6. Dezvoltarea potențialului turistic al zonelor urbane</p>	<p>a) Investiții pentru dezvoltarea și modernizarea capacității de cazare din zonele urbane;</p> <p>b) Îmbunătățirea calității serviciilor de cazare în cadrul structurilor de primire turistică și a bazei de agrement și tratament (inclusiv centre de tip spa) cu respectarea standardelor arhitecturale specifice arealului turistic de proveniență;</p> <p>c) Sprijinirea creării și dezvoltării structurilor de asistență de afaceri în turism (incubator de afaceri), dezvoltarea serviciilor specifice turismului de afaceri și de evenimente;</p> <p>d) Crearea de centre de conferințe în orașele unde nu există astfel de structuri;</p> <p>e) Investiții pentru reabilitarea centrelor istorice prin: dezvoltarea de programe integrate de reabilitare, modernizare și amenajare a centrelor istorice și prin proiecte integrate cu participarea sectorului privat, utilizând o schemă de ajutor de stat pentru restilizarea magazinelor; realizarea unei infrastructuri inovatoare pentru informarea turistică, astfel încât să fie stimulată explorarea centrelor istorice de către turiști (semnalele optice lizibile, aplicații pentru telefonul mobil); măsuri ce vizează creșterea gradului de valorificare a arealului centrelor istorice de către persoane cu dizabilități, bătrâni și copii.</p> <p>f) Inițiative de integrare a ofertei turistice din zonele urbane în circuite prin: forme de promovare integrată a atractivității unei zone urbane,</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea</p> <p>Autorități publice locale</p> <p>Operatori economici</p> <p>GAL-uri</p> <p>Centre de promovare</p> <p>Agenții de turism</p> <p>Instituții publice cu atribuții în domeniu</p> <p>ONG-uri</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de investiții în modernizarea și dezvoltarea capacității de cazare din zonele urbane</p> <p>Nr. de structuri de asistență în afaceri create</p> <p>Nr. de centre de conferință înființate</p> <p>Nr. de investiții în reabilitarea centrelor istorice</p> <p>Nr. de circuite turistice ale centrelor urbane create și promovate</p> <p>Nr. de sosiri turistice</p> <p>Nr. de înnoptări turistice</p> <p>Durata medie a sejurului</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>prin crearea unor web-site-uri oficiale în scop turistic; publicitate integrată a orașelor ca atracții turistice; pregătirea de ghiduri; crearea de sisteme integrate de vânzare a biletelor, inclusiv pentru transport, atracții culturale, evenimente etc.;</p> <p>g) Integrarea și promovarea printr-un circuit turistic regional unic al orașelor vâlcene.</p>			
<p>4.2.7. Crearea de circuite turistice tematice și inter-tematice</p>	<p>a) Dezvoltarea turismului cultural și religios prin integrarea resurselor din județ în circuitul turistic regional care promovează tradiția culturală și etnografică tipică din regiunea istorică a Olteniei;</p> <p>b) Inițierea unor programe turistice tematice culturale, religioase (pelerinaje ale creștinilor la mănăstiri - Cozia, Horezu, Bistrița, Arnota etc., pelerinaje ale adepților altor religii etc.), istorice (legate de voievozi , daco-romanitate, etc), pe lângă dezvoltarea structurilor turistice adecvate în localitățile vizitabile;</p> <p>c) Integrarea în circuitele turistice a evenimentelor de tipul serbărilor populare;</p> <p>d) Realizarea de materiale de promovare a obiectivelor/circuitelor turistice (broșuri, ghiduri turistice, pliante, CD-uri și DVD-uri turistice de prezentare, bannere, hărți turistice, cataloage, postere și foi volante, fotografii, albume, fotoreportaje, diapozitive, casete, filme cu specific de turism, obiecte de protocol, etc.) și sprijinirea derulării de acțiuni și campanii de promovare, expedierea materialelor promoționale și de protocol în țară și în străinătate etc.;</p> <p>e) Dezvoltarea de carduri turistice care să permita vizitarea atracțiilor turistice aferente circuitelor la prețuri promoționale;</p> <p>f) Elaborarea unui studiu prin care să fie identificate cele mai bune 2 sau 3 circuite inter-tematice la nivel județean și instrumente adecvate pentru implementarea acestora pe piața turistică (carduri unice de acces către diverse obiective turistice de pe teritoriul județului, bilete comune</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea Autorități publice locale Operatori economici GAL-uri Centre de promovare Agenții de turism Instituții publice cu atribuții în domeniu ONG-uri</p>	<p>Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de circuite turistice tematice și inter-tematice create ca urmare a acțiunilor propuse</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>pentru vizitarea diverselor obiective turistice de pe teritoriul județului etc.);</p> <p>g) Stabilirea unor caracteristici comune ale rețelei (design, logo, standardele serviciilor oferite, proceduri etc.);</p>			
4.2.8.Dezvoltarea resurselor umane în domeniul turismului	<p>a) Formarea profesională aprofundată a personalului prestatorilor de servicii turistice și a tour-operatorilor pentru practicarea diverselor forme de turism;</p> <p>b) Creșterea nivelului de pregătire al ghizilor implicați în turismul cultural, precum și creșterea numărului de ghizi turistici în acest sens, al ghizilor implicați în turismul activ și în natură;</p> <p>c) Perfecționarea profesională a ghizilor din muzee, colecții și case memoriale care să poată oferi și date despre caracteristicile mediului natural și antropoc al localității pe teritoriul căreia se află un bun cultural, natural, sau cu valență turistică;</p> <p>d) Formarea profesională aprofundată și în diverse domenii a prestatorilor de servicii turistice și a tour-operatorilor ce activează în domeniul turismului activ;</p> <p>e) Constituirea unor grupuri de voluntari pentru derularea de activități de conștientizare, implicați activ în activitățile parcurilor (amenajări și reparații trasee turistice, ecologizarea zonelor limitrofe traseelor turistice, a locurilor de campare, inventarieri de floră și faună, refacerea infrastructurii parcurilor etc.) cu efect de conștientizare și educație asupra participanților;</p> <p>f) Implicarea instituțiilor de învățământ în activități de educare și conștientizare a comunităților locale</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea</p> <p>Autorități publice locale</p> <p>Operatori economici</p> <p>GAL-uri</p> <p>Centre de promovare</p> <p>Agenții de turism</p> <p>Instituții publice cu atribuții în domeniu</p> <p>ONG-uri</p> <p>Furnizori de formare profesională</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de persoane formate în domeniul turismului</p> <p>Nr. de ghizi turistici locali și specializați instruiți</p> <p>Nr. de rangeri instruiți pentru ecoturism în parcurile naționale Buila-Vânturarița și Cozia</p> <p>Nr. de voluntari implicați în activități specifice</p> <p>Nr. de instituții de învățământ implicate în activități de educare și conștientizare</p>
Direcția strategică 4.3. Creșterea participării cetățenilor la o viață culturală atractivă, dinamică și conectată la valorile culturale naționale și internaționale				
4.3.1. Sprijinirea participării cetățenilor la o viață culturală	<p>a) Promovarea ofertelor culturale în mediul urban și rural;</p> <p>b) Diversificarea operatorilor culturali prin înființarea de formații de dansuri, ansambluri folclorice, grupuri vocale, coruri etc;</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p>	<p>Nr. de oferte culturale promovate</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
și artistică atractivă în mediul rural și urban	<p>c) Sprijinirea schimburilor culturale intercomunale în județ și în afara județului;</p> <p>d) Promovarea folclorului autentic prin festivaluri – concurs pe genuri de artă care să devină evenimente culturale;</p> <p>e) Revitalizarea instituțiilor care desfășoară activități tradiționale vizând formarea și promovarea artei (cămine culturale, case de cultură);</p> <p>f) Promovarea activă a ofertei culturale prin canalele media cu accesibilitate mare la cetățeni (audio-video, internet, materiale promoționale, alte forme de promovare);</p> <p>g) Dezvoltarea de facilități pentru promovarea ofertei culturale (spații de promovare, galerii de artă etc);</p> <p>h) Armonizarea ofertei culturale a diferitelor instituții în vederea evitării suprapunerilor de evenimente culturale;</p> <p>i) Realizarea de materiale de promovare, publicații, albume, cărți poștale, CD, DVD, filme documentare, care să promoveze valorile culturale județene;</p> <p>j) Crearea unei baze de date a evenimentelor culturale pentru a facilita promovarea artelor vizuale și auditive, în special festivaluri tradiționale și evenimente folclorice.</p> <p>k) Organizarea unor evenimente culturale axate pe tradiții și obiceiuri; editarea unui calendar de evenimente (anual) al județului, în care sunt introduse toate evenimentele de gen cultural, istoric, de artă, folclorice, de muzică, de dans, religioase etc. cu rol de informare și promovare; acțiuni de promovare a localităților care sunt cunoscute prin prisma unor oameni celebri ca puncte de atracție.</p>	<p>Autorități publice locale</p> <p>Centrul Județean pentru Promovarea Culturii Tradiționale Vâlcea</p> <p>ONG-uri</p> <p>Asociații culturale</p>	<p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de localități din mediul urban și rural care au beneficiat de oferte culturale</p> <p>Nr. de formații, ansambluri înființate</p> <p>Nr. de festivaluri organizate</p> <p>Nr. de facilități asigurate pentru activitățile culturale</p> <p>Bază de date cu evenimentele culturale</p> <p>Calendarul anual al evenimentelor</p> <p>Nr. de structuri turistice de agrement și culturale dezvoltate</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	l) Dezvoltarea structurilor turistice de agrement și culturale (cum ar fi amenajarea unor teatre de vară, amfiteatre în aer liber pentru spectacole, concerte, diferite alte evenimente);			
4.3.2. Imbunătățirea infrastructurii culturale la nivelul județului	a) Reabilitarea și punerea în valoare a spațiilor culturale existente; b) Construirea unui sediu al Centrului județean al creației populare Vâlcea, cu spații de arhivare și susținere a evenimentelor legate de tradițiile culturale locale; c) Identificarea și punerea în valoare a altor spații neconvenționale cu potențial cultural (exemplu cetăți, conace, parcuri, cartiere, piețe publice, cadru natural etc.); d) Dotarea instituțiilor din subordine cu echipamente și mijloace moderne care să asigure un standard ridicat de calitate a ofertei culturale; e) Facilitarea diversificării serviciilor conexe ale instituțiilor culturale subordonate (parcări, spații pentru alimentație, garderobă etc);		Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de spații culturale reabilite și puse în valoare Nr. de spații cu potențial cultural puse în valoare Nr. instituții dotate cu echipamente și mijloace moderne Nr. de facilități oferite de instituțiile culturale
Direcția strategică 4.4. Sprijinirea dezvoltării tuturor actorilor culturali, care să asigure o ofertă culturală diversificată și de calitate				
4.4.1. Asigurarea de condiții pentru dezvoltarea și diversificarea ofertei culturale la nivelul județului	a) Dezvoltarea de programe culturale prin realizarea de spectacole, concerte, expoziții în diferite localități ale județului; b) Sprijin pentru încurajarea culturii scrise în județul Vâlcea; c) Lansări de cărți, întâlniri cu autorii, lectură de carte în școli, publicarea de albume, monografii, cărți, reviste culturale; d) Activități de prezentare a cărților în școli, susținerea financiară a bibliotecilor; e) Sprijinirea dezvoltării artelor vizuale prin realizarea unor spații de producție și expoziționale; f) Sprijin pentru realizarea unor expoziții pentru promovarea artiștilor plastici; g) Organizarea taberelor de creație în județ;	Consiliul Județean Vâlcea Autorități publice locale Centrul Județean pentru Promovarea Culturii Tradiționale Vâlcea ONG-uri Asociații culturale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de programe culturale organizate Nr. de biblioteci sprijinite Nr. de expoziții organizate Nr. de tabere de creație organizate Nr de târguri și festivaluri organizate nr. de spectatori la evenimente

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>h) Organizarea de târguri și festivaluri la nivel de județ, susținerea financiară a unor evenimente cu impact național (festivalul național "Lăutarul", festivalul național de creație dramatică, de creație umoristică, de poezie);</p> <p>i) Promovarea mobilității transnaționale a persoanelor care activează în sectorul cultural</p> <p>j) Încurajarea circulației transnaționale a operelor și a produselor culturale și artistice</p> <p>k) Încurajarea dialogului intercultural prin sprijinirea promovării patrimoniului cultural în acțiuni culturale realizate în parteneriat între instituții, organizații, uniunii de creație;</p> <p>l) Punerea în valoare a bogăției patrimoniului cultural material și imaterial al județului;</p> <p>m) Promovarea internațională a culturii vâlcene prin colaborare cu mediul de afaceri, participarea la schimburi economice și comerciale, târguri;</p> <p>n) Sprijin pentru realizarea de evenimente culturale, schimburi culturale, colaborări, coproducții, conferințe etc cu impact la nivel regional, național și internațional;</p> <p>o) Realizarea de studii, cercetări, monografii etc. privind patrimoniul cultural imaterial din județ;</p> <p>p) Sprijin pentru activitatea trupelor, ansamblurilor, formațiilor, revistelor școlare, a cenaclurilor copiilor și tinerilor din județul Vâlcea;</p> <p>q) Sprijinirea realizării de către actorii culturali a unor programe de educație culturală pentru copiii și tineri aflați în grădinițe, școli, universități și/sau în alte tipuri de instituții sau organizații;</p> <p>r) Sprijinirea afirmării tinerelor talente prin organizarea sau participarea la festivaluri și concursuri naționale și internaționale;</p>			<p>Nr. de colaborări în domeniul cultural</p> <p>Nr.de studii, cercetări elaborate</p> <p>Nr. de rute culturale promovate</p> <p>Nr. de acțiuni de sprijinire a culturii</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<ul style="list-style-type: none"> s) Susținerea taberelor de educație și creație culturală pe parcursul vacanțelor școlare; t) Premiera copiilor și tinerilor valoroși, talentați, olimpici, cu rezultate deosebite la nivel național și internațional; u) Sprijinirea dezvoltării armonioase a tinerei generații prin accesul la programe de educație culturală; v) Dezvoltarea profesională a personalului angajat în cultură prin cursuri de perfecționare; w) Încurajarea diversității culturale prin finanțarea acțiunilor culturale realizate de ONG-uri și alte organizații culturale ale minorităților naționale active în domeniul culturii și artei; 			
Direcția strategică 4.5. Păstrarea și valorificarea bogăției patrimoniului cultural local				
4.5.1. Identificarea locațiilor cu potențial cultural și valorificarea patrimoniului cultural local	<ul style="list-style-type: none"> a) Punerea în valoare a patrimoniului cultural (mobil, imobil, imaterial), a păstrării tradițiilor și creațiilor populare; b) Identificarea și organizarea unor muzee, case memoriale, puncte muzeale în localitățile cu potențial cultural din județ; c) Încurajarea și promovarea meșteșugurilor tradiționale; d) Încurajarea păstrării autenticității obiceiurilor și portului tradițional; e) Încurajarea dialogului intercultural; f) Sprijinirea localităților cu scopul de a identifica elementele de unicitate și originalitate (în obiceiuri, tradiții, activități meșteșugărești tradiționale și artisanale, activități tradiționale țărănești, activități în grup, activități tradiționale de factură gastronomică etc.); g) Identificarea rutelor culturale la nivel de județ și introducerea acestora în circuitul național, european și internațional. h) Asigurarea protecției peisajului natural și cultural prin revitalizarea zonelor degradate; i) Înființarea de centre multifuncționale pentru promovarea tradițiilor. 	Consiliul Județean Vâlcea Autorități publice locale Centrul Județean pentru Promovarea Culturii Tradiționale Vâlcea ONG-uri Asociații culturale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Acțiuni de valorificare a patrimoniului cultural local

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
Direcția strategică 4.6. Participarea activă a populației de toate vârstele la activități sportive în scopul ameliorării indicatorilor de sănătate a populației				
4.6.1. Derularea de activități care să determine participarea populației la activități sportive	<p>a) Derularea unor campanii de mediatizare privind rolul sportului în sănătate, în dezvoltarea armonioasă a copilului etc, în presă, la radio, dar mai cu seamă la televiziune;</p> <p>b) Stimularea sportului de masă, a sportului pentru toți, a sportului pentru persoane cu handicap și mai cu seamă, a sportului în mediul rural, prin creșterea numărului de competiții și a finanțărilor în aceste domenii, derularea de campanii media de sensibilizare și informare;</p> <p>c) Editare de materiale informative: pliante, afișe, fluturași etc;</p> <p>d) Oferirea unor premii stimulative în cadrul concursurilor de masă prin atragerea unor sponsori cu potențial economic mare;</p> <p>e) Revitalizarea competițiilor școlare și universitare (în și între școli/universități).</p> <p>f) Întărirea rolului și independenței structurilor sportive, dar mai cu seamă a asociațiilor județene pe ramuri de sport;</p> <p>g) Organizarea de activități sportive cu caracter periodic, în special în mediul rural, zonele turistice și nu numai;</p> <p>h) Adaptarea programului de activități în bazele sportive în funcție de grupurile țintă și timpul disponibil al beneficiarilor vizați;</p> <p>i) Creșterea numărului de piste pentru ciclism</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea</p> <p>Autorități publice locale</p> <p>Unități școlare</p> <p>Cluburi sportive</p> <p>ONG-uri</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr.de campanii de mediatizare organizate</p> <p>Nr. de competiții sportive organizate</p> <p>Nr. de materiale de informare distribuite</p> <p>Nr. de premii oferite în cadrul concursurilor sportive</p> <p>Nr. de piste pentru ciclism înființate</p>
Direcția strategică 4.7. Creșterea numărului practicanților, cu precădere în rândul copiilor și tinerilor, în scopul integrării, participării și coeziunii sociale, a formării și dezvoltării ca cetățeni activi, educați și responsabili				
4.7.1. Dezvoltarea de activități care să susțină creșterea numărului de practicanți ai sportului	<p>a) Dezvoltarea de programe sportive tematice - sportul de performanță, sportul școlar, sportul după școală, sportul în vacanță, sportul după programul de muncă, sportul de relaxare – estival;</p> <p>b) Creșterea calitativă și cantitativă a activităților educative sportive;</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea</p> <p>Autorități publice locale</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p>	<p>Nr. de programe sportive tematice dezvoltate</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>c) Creșterea numărului de activități sportive în mediul rural, cu precădere a celor de selecție;</p> <p>d) Creșterea numărului de tabere tematice cu profil sportiv (sporturi de echipă, turism montan, orientare, cercetare, ciclism, alpinism etc);</p>	Unități școlare Cluburi sportive	Fonduri externe nerambursabile	<p>Nr. de activități educative sportive organizate</p> <p>Nr. de tabere tematice cu profil sportiv organizate</p>
Direcția strategică 4.8. Susținerea sportului de performanță în vederea creșterii calitative și cantitative, a performanțelor interne și internaționale				
4.8.1. Dezvoltarea infrastructurii în domeniul sportului	a) Dezvoltarea bazelor sportive, a dotărilor și echipamentelor sportive (dezvoltarea infrastructurii specifice prin creșterea numărului de terenuri de sport, fotbal, tenis, baschet etc. în mediul urban și rural);	Consiliul Județean Vâlcea Autorități publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de baze sportive dezvoltate
4.8.2. Dezvoltarea activităților care să încurajeze sportul de performanță	<p>a) Instituirea burselor de studii pentru sportivii de performanță și a și a burselor sociale pentru susținerea talentelor sportive reale; burse de specializare pentru antrenori – finanțarea participării la cursuri, stagii de formare și simpozioane internaționale;</p> <p>b) Deschiderea bazelor sportive existente în week-end, în regim de gratuitate pentru susținerea sportului de masă;</p> <p>c) Organizarea de activități pentru creșterea pregătirii antrenorilor, profesorilor și instructorilor, cu precădere a celor din mediul rural;</p> <p>d) Creșterea gradului de valorificare a noutăților științifice din sport: proceduri, know-how, cercetare;</p> <p>e) Creșterea calității actului sportiv și a condițiilor de practicare a sportului;</p> <p>f) Creșterea performanțelor și a rezultatelor sportive (număr de medalii, recorduri etc.);</p> <p>g) Diversificarea acțiunilor de atragere a fondurilor financiare pentru sport;</p>	Consiliul Județean Vâlcea Autorități publice locale Unități școlare Cluburi sportive	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	<p>Nr. de sportivi care au primit burse de studii</p> <p>Nr. de antrenori care au primit burse de specializare</p> <p>Nr. de facilități acordate practicanților de sport</p> <p>Nr. de activități de încurajare a sportului</p> <p>Nr. de medalii, rezultate olimpice ale sportivilor</p> <p>Surse de fonduri atrase</p>
Direcția strategică 5.1. Creșterea competitivității sectorului agricol din județ prin modernizarea și integrarea pieței				

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
5.1.1.Creșterea investițiilor în domeniul agricol, inclusiv conformarea cu cerințele UE și cerințele de calitate	a) Modernizarea și restructurarea fermelor specializate în producția de produse agricole tradiționale (fructe și legume, lapte, carne etc) precum și alte produse agricole competitive; b) Investiții în tehnologii moderne, în scopul conformării cu cerințele UE și cerințele de calitate; c) Consolidarea cooperării dintre producătorii agricoli și reprezentanții agro-business-ului cu scopul creșterii oportunităților de venit și de a oferi accesul produselor agro-alimentare din județ pe piețele naționale și internaționale d) Investiții în crearea facilităților de depozitare a cerealelor, legumelor și fructelor, vinului, cărnii, brânzeturilor și derivatelor, precum și altor produse în funcție de specificul zonelor din județ.	Autorități publice locale Camera Agricolă Direcția Județeană Agricolă Operatori economici	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de ferme modernizare și restructurate Nr. de investiții în tehnologii moderne Nr. de colaborări în domeniul agricol Nr. de depozite înființate
5.1.2.Facilitarea accesului la piețele de capital pentru fermieri	a) Încurajarea fermierilor să acceseze programele de sprijin a investițiilor; b) Îmbunătățirea accesului fermierilor la capital; c) Reducerea riscurilor agricole prin atenuarea efectelor și asigurarea riscurilor în agricultură; d) Sprijinirea integrării fermierilor în lanțurile de aprovizionare prin facilitarea legăturii acestora cu participanții implicați (supermarket-uri, procesatori etc); e) Încurajarea înființării asociațiilor de producători.	Autorități publice locale Camera Agricolă Direcția Județeană Agricolă Operatori economici	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de fermieri care au accesat programe de sprijin Nr. de fermieri care au acces la programe de capital Nr. de fermieri care s-au integrat în lanțurile de aprovizionare Nr. de asociații de producători înființate
5.1.3.Creșterea calității învățământului, cercetărilor științifice și serviciilor în sectorul agricultură	a) Restructurarea și modernizarea bazei de învățământ agricol; b) Restructurare și modernizare bazei de cercetare agricolă și încurajarea colaborării cu mediul privat; c) Acțiuni inovative (cercetare-dezvoltare-inovare) în sectorul agro-alimentar și forestier prin sprijinirea înființării de proiecte-pilot, dezvoltarea de noi produse, practici, procese/tehnologii.	Autorități publice locale Camera Agricolă Direcția Județeană Agricolă	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Unități de învățământ agricol restructurate și modernizate Bază de cercetare agricolă restructurată și modernizată

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
		Operatori economici Unități de învățământ Centre de cercetare		Nr. de proiecte/ produse noi/ practici/ tehnologii dezvoltate ca urmare a acțiunilor inovative
Direcția strategică 5.2. Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale				
5.2.1. Sprijinirea practicilor de gestionare a terenurilor agricole și a apei	<p>a) Sprijinirea agricultorilor, inclusiv formare profesională a acestora, pentru utilizarea de practici moderne de cultivare a terenurilor prin rotația terenurilor agricole și diversificarea produselor agricole;</p> <p>b) Investiții în drumuri de acces la ferme/terenuri agricole și la exploatații forestiere;</p> <p>c) Construirea și modernizarea drumurilor agricole, cât și lucrările de îmbunătățiri funciare care vizează diminuarea riscului incidentelor fenomenelor naturale periculoase asupra producției agricole și pădurii (sisteme de irigații, lucrări de apărare împotriva inundațiilor, lucrări de corectare a torenților);</p> <p>d) Facilitarea accesului la infrastructura de irigare și echipamente moderne;</p> <p>e) Investiții în sisteme de gestionare a resurselor de apă, inclusiv acțiuni pentru asigurarea resurselor de apă în timpul secetei.</p>	<p>Autorități ale administrației publice locale (unități administrativ-teritoriale)</p> <p>Direcția Județeană Agricolă</p> <p>ONG-uri,</p> <p>Asociații profesionale,</p> <p>Patronate</p> <p>GAL-uri</p> <p>Universități publice și private</p> <p>Întreprinderi, agenți economici</p> <p>Furnizori de FPC</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de agricultori sprijiniți</p> <p>Nr. de programe de formare profesională la care au participat agricultorii</p> <p>Nr. km de drumuri de acces la ferme realizate</p> <p>Nr. km de drumuri agricole construite / modernizate</p> <p>Lucrări de îmbunătățiri funciare realizate</p> <p>Investiții în infrastructura de irigare</p> <p>Investiții în sisteme de gestionare a resurselor de apă</p>
5.2.2. Sprijinirea tehnologiilor și produselor ecologice, inclusiv a biodiversității	<p>a) Gestionarea durabilă a resurselor naturale prin furnizarea de tehnologii de producție ecologică și produse ecologice;</p> <p>b) Sprijinirea producției de culturi energetice;</p>	<p>autorizați publici și privați</p> <p>Organizații sindicale</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p>	<p>Investiții în tehnologii de producție ecologică</p> <p>Număr de culturi energetice înființate</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>c) Identificarea terenurilor agricole de calitate scăzută ori neproductive și împădurirea acestora;</p> <p>d) Identificarea și aplicarea de măsuri de reducere a eroziunii solului.</p>	<p>Intreprinderi implicate în economia socială</p> <p>Fermieri ș.a. categorii</p>	<p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr de terenuri împădurite</p> <p>Nr de măsuri de reducere a eroziunii solului implementate</p>
5.2.3. Sprijinirea adaptării și atenuării efectelor schimbărilor climatice	<p>a) Acordarea de asistență producătorilor agricoli în promovarea și adoptarea de tehnologii moderne care să ajute la adaptarea la schimbările climatice;</p> <p>b) Dezvoltarea de instrumente de sprijin a fermierilor împotriva calamităților naturale (fond de asigurare, programe de subvenționare etc);</p> <p>c) Identificarea de măsuri pentru a reduce expunerea la riscurile climatice și efectele negative ale calamităților naturale asupra producției agricole;</p>		<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr.de măsuri de asistență a producătorilor agricoli</p> <p>Nr. de măsuri de sprijinire a fermierilor</p> <p>Nr. de fermieri care au beneficiat de măsuri de reducere a efectelor negative ale calamităților naturale asupra producției agricole</p>
Direcția strategică 5.3. Îmbunătățirea nivelului de trai în mediul rural				
5.3.1.Creșterea numărului de investiții în infrastructura fizică și de servicii din mediul rural	<p>a) Înființarea/extinderea rețelelor de alimentare cu apă și canalizare în localitățile în care nu există;</p> <p>b) Construirea/ modernizarea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, energie electrică, drumuri locale;</p> <p>c) Creșterea atractivității zonelor rurale prin investiții sociale și culturale la nivel local;</p> <p>d) Dezvoltarea infrastructurii de servicii pentru comunitățile rurale;</p> <p>e) Susținerea colaborării între GAL-urile și fermierii din județ, inclusiv între Consiliul Județean și GAL-uri, firme, clustere, ONG-uri, care să aducă o creștere a volumului cifrei de afaceri agregate teritorial prin aceasta formă de cooperare, în beneficiul tuturor părților implicate, precum și creșterea numărului de investiții.</p>	<p>Autorități ale administrației publice locale (unități administrativ-teritoriale)</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de km de rețele de alimentare cu apă și canalizare înființate/modernizate</p> <p>Nr. de gospodării racordate la sisteme de alimentare cu apă canalizare</p> <p>Nr.de km de drumuri construite/ modernizate;</p> <p>Investiții sociale și culturale, infrastructură de servicii</p>

JURGE LIANA-CLAUDIA
PERSOANĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ

Membru AMCOR – Asociația Consultanților în
Management din România

Adresa:
Craiova, B-dul Dacia, nr.104, bl.D13, sc.1, ap.14, județ Dolj,
Telefon: 0729.823.747, 0351 176 672, fax: 0372.878.183
E-mail: claudiajurge@yahoo.com

CUI: 28581728, F16/905/2011
Cont bancar: RO72BREL0002000708950100
Libra Internet Bank – Sucursala Craiova

Nr. 270/27.07.2015

CĂTRE,

CONSILIUL JUDEȚEAN VÂLCEA

Referitor la: transmitere variantă actualizată a Strategiei de Dezvoltare Economico-Socială a județului Vâlcea 2015-2022

Vă transmitem anexat varianta actualizată a Strategiei de Dezvoltare Economico-Socială a județului Vâlcea 2015-2022, completată cu propunerile și observațiile primite în urma derulării celor două sesiuni de dezbatere publică din datele de 9.07.2015 și 23.07.2015, după cum urmează:

1) Toate capitolele au fost corectate din punct de vedere al erorilor de tehnoredactare, au fost re-numerotate tabelele și figurile;

2) Includerea observațiilor primite în cadrul dezbaterii publice nr.1 (09.07.2015):

Observații primite	Capitolul în cadrul căruia au fost integrate
DGASPC Vâlcea: modificare descriere capitol 3.5. Servicii sociale	3.5.Servicii sociale, pag.56
CAMS Lădești: includerea CAMS Lădești în cadrul cap.3.5. Servicii sociale	3.5. Servicii sociale, pag.61
Fundația World Vision Romania, Rm. Vâlcea: includerea în cadrul analizei SWOT domeniul agricultură de noi puncte tari și puncte slabe	7.Analiza SWOT pe domenii, 7.5.Agricultură și dezvoltare rurală, pag.163-164

3) Observații primite în cadrul dezbaterii publice nr.2 (23.07.2015):

Observații primite	Capitolul în cadrul căruia au fost integrate
Deputat: menționare în strategie a Transalpinei și părții de schi Voineasa	Nu este cazul, sunt menționate în strategie
Primar Horezu: eliminare din descriere a spitalului Bălcești	3.5. Sistemul de sănătate – a fost eliminat spitalul Bălcești, pag.53 4.2.Dezvoltare urbană, 4.2.7.Sănătate – nu este

JURGE LIANA-CLAUDIA
PERSOANĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ

Membru AMCOR – Asociația Consultanților în
Management din România

Adresa:
Craiova, B-dul Dacia, nr.104, bl.D13, sc.1, ap.14, județ Dolj,
Telefon: 0729.823.747, 0351 176 672, fax: 0372.878.183
E-mail: claudiajurge@yahoo.com

CUI: 28581728, F16/905/2011
Cont bancar: RO72BREL0002000708950100
Libra Internet Bank – Sucursala Craiova

Observații primite	Capitolul în cadrul căruia au fost integrate
	cazul, reiese din tabel că începând cu anul 2011 nu mai funcționează spitalul, pag.90
Primar Horezu: de modificat număr paturi Spital Horezu (nu sunt 160 ci 150)	Nu este cazul, numărul este corect în strategie (4.2. Dezvoltare urbană, 4.2.7. Sănătate), pag.90
Primar Horezu: de menționat în strategie Patrimoniul	Nu este cazul, strategia conține mențiuni despre patrimoniu, inclusiv măsuri și acțiuni (5.Turism, cultură și sport, IX.Planul de acțiuni)
Primar Horezu: nu se menționează nimic despre proiectul derulat de Primăria Horezu, finanțat prin INTERREG, în parteneriat cu 5 state -nu se menționează nimic despre GEC din România, despre politici publice de păstrare a tradițiilor	Nu este cazul, nu s-a transmis niciun material cu privire la acest proiect, pentru a fi integrat în strategie. Nu este cazul, nu s-a transmis niciun material cu privire la GEC înființat în județul Vâlcea
Asociația Depresiunea Horezu: de modificat paragraf referitor la Gal-uri - includerea de masuri de sprijire a GAL-urilor de către Consiliul Județean	Au fost propune masuri de colaborare in Gal-uri si autoritati publice, parteneriate public-privat, cap.IX.Planul de actiune, masura 5.3.1, litera e), pag.257
Asociația Depresiunea Horezu: de introdus economia sociala la Domenii de interes	Nu este cazul, sunt stabilite 5 domenii de dezvoltare. Economia sociala a fost propusa la masuri si actiuni in cadrul domeniului de dezvoltare –Resurse umane, cap.IX.Planul de acțiune, masura 2.1.1, pag.207-208
Asociația Depresiunea Horezu: de inclus in strategie separat patrimonial imaterial	Nu este cazul este inclus in strategie.
Salvamont: de inclus in strategie suprafata domeniului schiabil în hectare nu km	Nu este cazul, nu au fost furnizate informatii cu privire la suprafața în hectare
Salvamont: de inclus in strategie trasee turistice, turism de aventura, servicii de salvare montana	Nu este cazul, sunt incluse in strategie la domeniul Turism, cap.IX.Planul de actiune, pag.240-245
Oltchim: extinderea exploatarii miniere	Cap.Analiza SWOT, Domeniu Competitivitate economica, secțiunea Oportunități. Cap.IX.Planul de actiune, masura 1.1.1 Dezvoltarea infrastructurii mediului de afaceri , punct e) Analiza posibilității de extindere a

JURGE LIANA-CLAUDIA
PERSOANĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ

Membru AMCOR – Asociația Consultanților în
Management din România

Adresa:
Craiova, B-dul Dacia, nr.104, bl.D13, sc.1, ap.14, județ Dolj,
Telefon: 0729.823.747, 0351 176 672, fax: 0372.878.183
E-mail: claudiajurge@yahoo.com

CUI: 28581728, F16/905/2011
Cont bancar: RO72BREL0002000708950100
Libra Internet Bank – Sucursala Craiova

Observații primite	Capitolul în cadrul căruia au fost integrate
	<i>exploatației miniere în vederea asigurării resurselor pentru mediul de afaceri; pag.205</i>
Oltchim: nu există forță de muncă în domeniu, nu mai sunt clase de chimie pură	Cap.Analiza SWOT, Domeniu Competitivitate economica, secțiunea Puncte slabe, pag.142
Oltchim: disponibilitate de colaborare cu liceele din județ în vederea calificării elevilor	Cap.Analiza SWOT, Domeniu Competitivitate economica, secțiunea Oportunități, pag.142
D.Tarasenie: angajamentul Consiliului Județean Valcea de a sprijini cu suma de ... lunar Spitalul Județean pentru aparatura	cap.IX.Planul de acțiuni, Masura 2.6.3. Îmbunătățirea infrastructurii serviciilor se sănătate publică, acțiune f) <i>Identificarea și asigurarea de resurse financiare (locale, din surse de finanțare externe nerambursabile) pentru dotarea cu echipamente a Spitalului Județean Vâlcea, pag.217</i>
Deputat R.R: includerea in cap.Viziunea de dezvoltare, a propunerilor transmise	Cap.Analiza SWOT, secțiunea Oportunitati, domeniile Agricultură, Cultură, Infrastructură. Cap.IX.Planul de acțiune, măsurile: 3.1.3. (pg.228) 3.2.1 (pag. 230) 4.2.5. (pag.246) 4.5.1 (pag.252) 5.1.1 (pag.255)

Cu stimă,

Liana-Claudia JURGE

Coordonator contract

CONSILIUL JUDEȚEAN VÂLCEA

MINUTĂ

încheiată astăzi, 23 iulie 2015,

la sesiunea de dezbatere publică privind prezentarea Strategiei de Dezvoltare Economico-Socială a Județului Vâlcea pentru perioada 2015-2022

Consiliul Județean Vâlcea a organizat în data de 23 iulie 2015, în conformitate cu prevederile Legii privind transparența decizională în administrația publică, nr.52/2003, republicată, cea de-a doua dezbatere publică privind prezentarea Strategiei de Dezvoltare Economico-Socială a Județului Vâlcea, pentru perioada 2015-2022.

Ședința a avut loc la sediul Consiliului Județean Vâlcea, în sala „Mircea cel Bătrân”, ora 10, potrivit anunțului înregistrat la Consiliul Județean Vâlcea sub nr. 11944 din 13.07.2015.

Proiectul de hotărâre privind aprobarea Strategiei de Dezvoltare Economico-Socială a Județului Vâlcea, pentru perioada 2015-2022 a fost adus la cunoștința publicului în data de 29.06.2015

Proiectul de hotărâre împreună cu documentația aferentă, au putut fi consultate pe pagina de internet a Consiliului Județean Vâlcea, www.cjvalcea.ro, secțiunea “Proiecte de Hotărâri supuse dezbaterii publice”, precum și la Compartimentul Comunicare și Relații Publice din cadrul instituției noastre.

În data de 9 iulie 2015 a avut loc prima dezbatere publică pe baza Strategiei de Dezvoltare Economico-Socială a Județului Vâlcea. La dezbatere au participat reprezentanți ai unor instituții și societăți din județul Vâlcea, care și-au exprimat punctele de vedere cu privire la strategie, fapt concretizat prin minuta încheiată și postată pe site-ul Consiliului Județean în data de 17 iulie a.c.

A doua dezbatere publică din data de 23 iulie 2015 a început cu un cuvânt de deschidere rostit de domnul Păsat Gheorghe, Președintele Consiliului județean Vâlcea, care prezintă importanța elaborării Strategiei de Dezvoltare Economico-Socială a Județului Vâlcea, 2015-2022, constând în identificarea de surse de finanțare nerambursabile necesare pentru îndeplinirea priorităților strategice ale județului Vâlcea care să suplimenteze eforturile de dezvoltare ale autorităților publice locale. Prin urmare, elaborarea strategiei județene va conduce la respectarea condițiilor necesare depunerii de cereri de finanțare pe Programele Operaționale deschise, care au deja ghiduri de finanțare spre consultare.

La această dezbatere au participat activ parlamentari, consilieri județeni, specialiști din cadrul Consiliului Județean Vâlcea, reprezentanți ai instituțiilor și serviciile publice din județul Vâlcea, reprezentanți ai societăților la care sunt

acționari unitățile administrativ-teritoriale din județul Vâlcea, reprezentanți ai regiilor autonome de interes județean, precum și reprezentanți ai societății civile.

În cadrul acestei dezbateri publice au fost reluate prezentarea viziunii, a obiectivelor, a priorităților, precum și a Planului de acțiune pentru toate domeniile din Strategia de Dezvoltare Economico-Socială a Județului Vâlcea, pentru perioada 2015-2022.

Susținerea opiniilor, propunerilor sau a sugestiilor au avut loc prin luări de cuvânt de aproximativ 3-5 minute, iar recomandările formulate au fost notate în procesul-verbal al dezbaterii publice în vederea analizării și preluării acestora în strategie.

Reprezentanții P.F.A. Jurge Liana Claudia care au participat la cea de-a doua dezbatere publică au fost doamna Liana Claudia Jurge, domnul Radu Zlatian, doamna Simona Spânu și domnul Virgil Nicula.

D-na Simona Spânu a prezentat structura Strategiei de Dezvoltare Economico-Socială a Județului Vâlcea, punând accentul pe cele 6 domenii (capitole) și pe subdomeniile principale de dezvoltare a județului Vâlcea, precum și pe măsurile și acțiunile care sunt prevăzute a se realiza în cadrul fiecărui domeniu (cadrul natural; competitivitate economică, cercetare, dezvoltare, inovare; resurse umane, sănătate, educație, servicii sociale, administrație; infrastructură, dezvoltare urbană și mediu; turism, cultură și sport; agricultură și dezvoltare rurală).

D-na Tupan Mihaela, consilier, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Vâlcea (DGASPC VL) a solicitat să fie introduse ultimele modificări care au fost transmise de DGASPC VL în data de 13 iulie 2015, conform discuției de la ultima întâlnire care a avut loc în data de 9 iulie a.c. respectiv, datele tehnice din cadrul instituției să fie prezentate corect.

DI. deputat Rădulescu Romeo a subliniat că Valea Lotrului și tot ceea ce înseamnă pârtia Transalpina și drumul național 7A Voineasa – Petroșani sunt motoare importante ale județului Vâlcea în dezvoltarea economico-socială a acestuia. De asemenea a întrebat dacă relația transportului public pe DN 7A a fost prinsă în această strategie, precum și cum a fost integrată în strategie pârtia de schi din Stațiunea Vidra – Voineasa, considerând că aceste aspecte trebuie să fie tratate separat în această strategie.

DI. Zlatian Radu a răspuns că toate aceste aspecte sunt prevăzute în strategie și în special pârtia de schi care este în stadiul finalizării. Documentul prevede că trebuie continuate lucrările de finalizare la drumurile de importanță turistică, cât și la pârtia de schi. Pentru stațiunea Voineasa s-a prevăzut și dezvoltarea sectorului de cazare și a sectorului de infrastructură, iar drumul de la Obârșia Lotrului – Voineasa – Brezoi trebuie reabilitat.

DI. Fârtat Ilie, Primarul Orașului Horezu, mulțumește pentru faptul că în această strategie au fost preluate o parte din ideile Strategiei de dezvoltare economico-socială a Orașului Horezu, perioada 2020, inclusiv importanța finanțării celei de-a doua axe nord-sud, care se prefigurează ca drum județean, Voineasa – Malaia – Horezu – Lădești. De asemenea, solicită să fie corectate

două mici neconcordanțe referitoare la domeniul sănătate, respectiv că Spitalul Bălcești nu mai este spital de stat, iar numărul de paturi de la Spitalul Orășenesc Horezu este de 160 în loc de 150. La dezvoltarea Microregiunii Horezu – „Vatră vie 2020” pentru valorificarea turismului cultural, consideră că este important să se regăsească unul dintre reperele istorice ale acestei regiunii, respectiv „includerea în patrimoniul imaterial a Ceramicii de Horezu - 2012.”, insistând să fie introdus în strategie, deoarece până în 30 iulie 2015 Orașul Horezu va depune un proiect pe INTERREG la Bruxelles. Nu este menționat în strategie singurul proiect din Regiunea Sud –Vest Oltenia pe care l-a avut Orașul Horezu cu parteneri din 5 state și care are ghiduri de bună practică care pot fi preluate. Al doilea reper care se dorește să fie inclus în această strategie este singurul Grup European de Cooperare Teritorială (GECT) din România pe tradiții și meștesuguri care s-a înființat până în acest moment la Horezu și care prevede ca reprezentanții Orașului Horezu să se ocupe de politicile publice de păstrare a acestor tradiții, în vederea asigurării eligibilității proiectelor pentru viitor.

DI. Ion Eugen Săvulescu, Președintele Asociației Depresiunii Horezu, solicită includerea de măsuri de sprijinire de la nivel județean, a Grupurilor de Acțiune Locală (GAL-uri), în dezvoltarea rurală, deoarece trebuie să existe un astfel de suport. Este nevoie de o planificarea strategică în obiectivul prioritar-dezvoltarea rurală, pentru aceste GAL- uri. O altă intervenție a fost includerea în strategie a **economiei sociale** la domenii de interes, amintind de colaborarea asociației cu Consiliul județean pentru realizarea unor întreprinderi sociale, prin punerea la dispoziție a unor spații în localitatea Costești. Un alt aspect al solicitării acestui reprezentat a fost includerea în strategie, separat a patrimoniului imaterial, pentru că nu este prevăzut în strategie, în condițiile în care, în acest moment, pe programe operaționale, pe axa 5 - Turism POR s-a exclus acest sector generator de locuri de muncă și care reprezintă un segment important pentru Depresiunea Horezu.

DI. senator Cotescu Adrănel a întrebat care este contextul regional al acestei strategii, deoarece județul Vâlcea interacționează cu județele Sibiu și Argeș și este important de luat în considerare aceste interconexiuni care sunt mai puternice decât cele cu județele din regiunea Sud-Vest Oltenia, iar a doua întrebare a fost, dacă este estimat numărul de proiecte care să pună în aplicare programul de strategie și dacă există o prioritizare a acțiunilor pe fiecare domeniu pentru a stabili, la nivelul Consiliului Județean Vâlcea, pașii prioritari. Un alt aspect identificat este că această strategie este o strategie multianuală, greu de evaluat referitor la bugete și ar trebui ca ea să fie o strategie realizabilă în pași, dacă există acești pași. Strategia trebuie considerată altceva decât un document, iar Consiliul Județean Vâlcea trebuie să încheie un contract de asistență (consultanță) și de urmărire a implementării acesteia.

DI. Zlatian Radu a susținut că problemele ridicate de domnul senator țin de partea de finanțare a proiectelor și de programele de structurare care se vor lansa și care, ulterior se vor derula, precum și de ghidurile generale care, la

acest moment, sunt în formă de proiect și nu se cunosc proiectele care se vor realiza. Consiliul Județean Vâlcea, în timp va cunoaște prioritățile implementării acestei strategii. Această strategie a îmbrăcat forma necesară pentru a putea fi accesate fonduri structurale, iar atuul unui proiect este încadrarea sau neîncadrarea într-o strategie locală pentru a obține un număr de puncte suplimentare față de un proiect care este în afara unei strategii, iar problema bugetelor este strâns legată de tipul de proiect și de banii care pot fi accesați. La nivelul Consiliului Județean Vâlcea sunt în studiu diverse proiecte, precum și continuarea unor proiecte ce trebuie finalizate. Derularea strategiei este o problemă a Consiliului Județean Vâlcea, care va prioritiza acțiunile și va stabili pașii. Strategia e prevăzută la modul general, iar la modul particular va fi făcută de organizațiile locale, cu aprobarea Consiliului județean. Pentru actualizarea strategiei sau pentru lămurirea în amănunt a unor aspecte din strategie, reprezentanții P.F.A. Jurge Liana Claudia stau la dispoziția Consiliului județean .

DI. Fârtat Ilie a susținut ideea înființării unui colectiv de monitorizare a acestei strategii, având în componența sa specialiști de la Consiliul Județean Vâlcea și din partea autorităților publice locale interesate, cu activitate semestrială, în vederea evaluării pașilor, a identificării oportunităților sau a upgrade-urilor acesteia.

D-na. Pomană Denisa, reprezentant Fundația World Vision a solicitat introducerea în strategie, la capitolul Dezvoltare rurală și agricultură înființarea posturilor în cadrul primăriilor pentru specialiști în consultanță și în scrierea planurilor de afaceri, în vederea îndrumării fermierilor care doresc să acceseze fonduri.

DI. Lera Mircea – Șef, Serviciul Public Județean “Salvamont - Salvaspeo” Vâlcea, a solicitat includerea în strategie a suprafeței domeniului schiabil din județul Vâlcea și a traseelor turistice (interesați fiind turiștii care tranzitează județul Vâlcea), sporturile practicate în zona montană, care pe lângă pescuit și vânătoare, trebuie prevăzute sporturile off road și mountain bike pentru promovarea turismului de aventură și pentru a stabili pe ce se bazează strategia în domeniul turismului. De asemenea, a solicitat și includerea de servicii publice de salvare montană.

DI. Zlatian Radu a menționat că strategia prevede domeniile la nivel general, nu în amănunt, iar aspectele sesizate de domnul Lera fac obiectul unui plan de afaceri care poate fi întocmit ulterior strategiei.

DI. Nicula Virgil a specificat că la subdomeniul turism din strategie, pe lângă turism balnear și religios, la turismul montan sunt menționate și ecoturismul, turismul rural, agroturism și turismul de aventură. La nivel național, Institutul Național de Dezvoltare și Cercetare în Turism realizează studii, elaborează strategii de dezvoltare a turismului în care sunt prinse regiuni cu potențial turistic și că există o Strategie a Turismului Balnear, un Master Plan al Turismului în România, aplicabil până în 2016, iar cei care vor decide extinderea turismului sunt aceste organisme competente care fac studii, precum și investitorii din zona respectivă.

DI. Gheorghe Stanciu, Primarul Comunei Voineasa – a subliniat că în strategie trebuie puse în valoare cele două stațiuni din Voineasa, cu domeniul schiabil care funcționează, chiar dacă infrastructura nu există, deși este începută dar nu se finalizează, datorită nerespectării bugetelor aprobate de-a lungul anilor privind domeniul turismului.

DI. Spiru Armand, reprezentantul S.C. Oltchim S.A. menționează că la nivelul județului nu mai există forță de muncă specializată în domeniu chimic, nu mai sunt clase de chimie pură. De asemenea a dorit să știe dacă în această strategie poate fi inserată și extinderea exploatării miniere de la Salrom.

D-na Golgojan Anca, reprezentantul S.C. Uzinele Sodice Govora - Ciech Chemical Group S.A. România a întrebat dacă viitorul platformei chimice a județului face parte din această strategie.

DI. Zlatian Radu a menționat că în strategie, calificarea forței de muncă este bine specificată, iar pentru exploatări miniere au propus un cadru general, iar ulterior se vor identifica dezvoltările oportune pe acest sector, dar se știe că Uniunea Europeană, prin fondurile structurale nu finanțează exploatări miniere.

DI. Tărășenie Dumitru, consilier județean a solicitat ca în strategie, la Secțiunea Sănătate, Consiliul Județean Vâlcea să-și ia angajamentul de a sprijini anual Spitalul Județean de Urgență Vâlcea cu suma de 700,00 mii lei, în scopul achiziționării de aparatură medicală.

DI. Laurențiu Vârtej, șef serviciu, Consiliul Județean Vâlcea precizează că strategia este una generală și sunt prezentate problemele generale ale județului Vâlcea, iar răspunderea nu este numai a Consiliului județean, ci și a instituțiilor publice subordonate, a instituțiilor deconcentrate din județul Vâlcea, a autorităților publice locale și a agenților economici care activează în județul Vâlcea. În acest sens, punerea în aplicare și detalierea tuturor activităților și obiectivelor strategiei se va realiza și prin strategiile sectoriale, dar și prin strategiile realizate la nivelul autorităților publice locale, al agenților economici care activează în județul Vâlcea.

DI. Păsat Gheorghe a subliniat ca reprezentanții P.F.A. Jurge Liana Claudia să țină cont de propunerile făcute la această dezbatere publică, a mulțumit pentru participarea și implicarea celor care au dat curs numeroaselor dezbateri care au avut loc pentru elaborarea acestei Strategiei și a anunțat că Strategia de Dezvoltare Economico-Socială a Județului Vâlcea, pentru perioada 2015-2022 va fi supusă adoptării Consiliului Județean Vâlcea, în ședința ordinară din data de 31 iulie 2015. De asemenea a menționat că la nivelul Consiliului Județean Vâlcea se va constitui un colectiv de monitorizare a strategiei care se va întâlni secvențial pentru a analiza ce s-a realizat din strategie și ce îmbunătățiri se pot face.

Întocmit,
Consilier

Nadia Tîrîș

MINUTĂ
încheiată astăzi, 9 iulie 2015,

**la sesiunea de dezbatere publică privind prezentarea
Strategiei de Dezvoltare Economico-Socială a Județului Vâlcea
pentru perioada 2015-2022**

Consiliul Județean Vâlcea a organizat în data de 9 iulie 2015, în conformitate cu prevederile Legii nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările și completările ulterioare, dezbaterea publică privind prezentarea Strategiei de Dezvoltare Economico-Socială a Județului Vâlcea pentru perioada 2015-2022.

Ședința a avut loc la sediul Consiliului Județean Vâlcea, în sala "Mircea cel Bătrân", ora 10.00.

Proiectul de Hotărâre privind adoptarea Strategiei de Dezvoltare Economico-Socială a Județului Vâlcea pentru perioada 2015-2022 a fost adus la cunoștința publicului în data de 29.06.2015.

Proiectul de hotărâre, împreună cu documentația aferentă, a putut fi consultat pe pagina de internet a Consiliului Județean Vâlcea, www.cjvalcea.ro, secțiunea "Proiecte de Hotărâri supuse dezbaterii publice", precum și la Compartimentul Comunicare și Relații Publice din cadrul instituției noastre.

În cadrul elaborării Strategiei de Dezvoltare Economico-Socială a Județului Vâlcea au fost organizate 12 întâlniri cu specialiști în domeniile administrație publică, agricultură, asistență socială, educație și formare profesioanală, cultură, economie, mediu, sănătate, transport, turism, tineret și sport. De asemenea, la aceste întâlniri au fost invitați și au participat parlamentari și consilieri județeni.

Dezbaterea publică a început cu un cuvânt de deschidere rostit de dl.Păsat Gheorghe, președinte al Consiliului Județean Vâlcea, care prezintă importanța elaborării Strategiei de Dezvoltare Economico-Socială a Județului Vâlcea 2015-2022, constând, în primul rând, în identificarea de surse de finanțare nerambursabile necesare pentru îndeplinirea priorităților strategice ale județului Vâlcea care să suplimenteze eforturile de dezvoltare ale autorităților publice locale.

Dl.președinte Păsat Gheorghe subliniază faptul că elaborarea Strategiei județene va conduce la respectarea condițiilor necesare

depunerii de cereri de finanțare pe Programele Operaționale deschise, care au deja ghiduri de finanțare spre consultare.

Scopul dezbaterii publice a Strategiei de Dezvoltare Economico-Socială a Județului Vâlcea îl reprezintă - viziunea, obiectivele, prioritățile, precum și Planul de Acțiune pentru toate domeniile Strategiei.

Susținerea opiniilor, propunerilor sau a sugestiilor au loc prin luări de cuvânt de aproximativ 3 - 5 minute, iar recomandările formulate, care nu au fost clarificate în timpul acestei ședințe publice, vor fi analizate și discutate în cadrul celei de-a doua dezbateri publice, care va avea loc în data de 23 iulie 2015.

Ulterior, în cadrul discuțiilor, fiecare participant a luat cuvântul și a exprimat opinii referitoare la conținutul proiectului de Strategie, la probleme organizatorice, cât și la alte subiecte, după cum urmează:

DI.prof.Radu Zlatian, reprezentant al P.F.A. Jurge Liana Claudia, a prezentat documentele care au fost luate în considerare la elaborarea Strategiei, astfel ca fiecare dintre entitățile organizatorice din județul Vâlcea să poată să își depună un proiect care se regăsește ca și măsură în acest document.

DI. Cernătescu Marin, director al Direcției pentru Agricultură Județeană Vâlcea, solicită lămuriri cu privire la punerea în aplicare a Strategiei și face următoarele propuneri:

- refacerea pomiculturii vâlcene, prin dezvoltarea unor exploatații și a unor activități sustenabile, precum și pregătirea unor specialiști din punct de vedere al aplicării ultimei tehnologii moderne în pomicultură.
- prezintă faptul că Ambasada Belgiei a contactat Direcția Județeană pentru Agricultură, prin Ministerul Agriculturii, care dorește să facă o vizită în județ, pentru a cunoaște entități juridice ale Vâlcii, cu intenția de a investi în pomicultura vâlceană.
- subliniază importanța atragerii fondurilor europene din noul Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) și atragerea unor investitori străini, luând în calcul sursele mici de finanțare și de autofinanțare existente;
- solicită ca la punerea în aplicare a Strategiei județene să participe cât mai multe dintre instituțiile județului implicate pe domenii de activitate.

Domnul Suciu Alexandru, arhitect SC Arhispace Vâlcea, solicită clarificări privind justificarea argumentată a existenței unei noi Strategii județene, având în vedere existența unei strategii mai vechi, punând întrebările: "Este o Strategie nouă, este o Strategie în continuare? Se justifică argumentat, sau numai la nivel de feeling, viziunea încă unei Strategii noi? Este în continuarea celei vechi? Obiectivele vechi au fost pertinente? Ce s-a îndeplinit și ce nu s-a îndeplinit? Viziunea a fost corectă, a fost greșită? Obiectivele au fost corecte? Au existat disfuncțiuni?" Consideră că trebuie să existe o răspundere personală pentru ce nu s-a îndeplinit, nu să fie o răspundere colectivă.

De asemenea, dl.arhitect Suciu propune, pentru ca această Strategie să nu devină formală, să se creeze un preambul pentru un pachet de obiective care sunt strict legate de metodologii de finanțare. De asemenea, ridică problema dacă era necesar să se întocmească o noua analiză SWOT, avându-se în vedere că exista o analiză SWOT în vechea Strategie.

DI.Radu Zlatian menționează că problema atingerii obiectivelor Strategiei județene este problema unui comitet care se află în responsabilitatea Consiliului județean, deci Consiliul județean, ca promotor al acestei acțiuni, urmărește și cunoaște această acțiune. Ca răspuns privind necesitatea realizării unei noi acțiuni SWOT, menționează că o nouă analiză trebuia făcută datorită faptului că într-o perioadă de câțiva ani care au trecut, schimbările economice și sociale la nivelul județului sunt semnificative în foarte multe dintre domenii.

DI Bulacu Romulus, vicepreședinte al Consiliului Județean Vâlcea, subliniază importanța susținerii acestei dezbateri publice pentru a perfecta Strategia județului și consideră că noua Strategie reprezintă o finalitate a celei vechi.

DI Teodorescu Gheorghe, inginer-șef SC Apavil Vâlcea, solicită prezentarea punctelor tari și a punctelor slabe ale noii Strategii, în ce constau acestea, ce aduce nou Strategia și care sunt punctele identificate. De asemenea, propune necesitatea existenței unei a treia analize SWOT, ca rezultat benefic a programului.

DI Radu Zlatian a precizat că punctul tare al oricărei strategii îl reprezintă toate măsurile și acțiunile care sunt îmbrăcate pe noua Convenție încheiată cu Uniunea Europeană, având în vedere că există diferențe în ceea ce privește situația social-economică, rezultată în urma analizei pe toate domeniile importante.

DI.Vîrtej Laurențiu, șef Serviciu, Direcția Generală Programe și Relații Externe – Consiliul Județean Vâlcea, menționează că există o analiză SWOT făcută pe fiecare domeniu în parte, și propune, ca și în continuare, având în vedere că fiecare domeniu are specificul lui, particularitățile lui, să se trateze separat fiecare domeniu.

DI.Stancu Dumitru, contabil-șef RAJDP Vâlcea, precizează că din Strategie nu reies punctele și concluziile finale privind măsurile prioritare de dezvoltare a județului Vâlcea, iar Strategia trebuie să cuprindă cel puțin 4-5 obiective importante, pe care județul Vâlcea trebuie să le urmărească.

De asemenea, ridică problema:

- atragerii de surse financiare privind dezvoltarea infrastructurii din zona turismului;
- dezvoltării zonei miniere Berbești-Alunu pentru a rezolva problemele sociale ale populației din acea zonă;
- dezvoltării zonei de sud a județului Vâlcea în ceea ce privește agricultura și pomicultura;

- dezvoltării sistemului de irigații;
- susținerii variantei de ocolire a municipiului Râmnicu Vâlcea, care să facă o legătură între autostrada Sibiu-Pitești din nordul județului și sudul județului;
- susținerii dezvoltării județului Vâlcea prin modernizarea liniei de cale ferată.

DI Radu Zlatian menționează că, din punct de vedere al infrastructurii de transport, s-a încercat să se trateze cât mai bine problema respectivă, fiind legată de finanțările de stat. Ca viziune, este susținerea investițiilor prevăzute în Master Planul general de transport al României, a celor ce vizează legătura cu viitoarea autostradă Pitești-Sibiu, dar și a celor de modernizare a drumurilor existente, fie că sunt de importanță națională, județeană sau locală. În dezvoltarea urbană s-au trecut și probleme legate de centurile de ocolire ale municipiului Râmnicu Vâlcea. Trebuie făcute niște planuri concrete pe dezvoltarea, modernizarea sau construirea unor noi drumuri.

DI.Bulacu Romulus precizează că au fost foarte multe echipe de lucru pe domenii, fiind invitați specialiști care să vină cu propuneri, cu idei. De asemenea menționează că se susține un sistem de transport feroviar, care va conduce la dezvoltarea județului. Se susține centura ocolitoare, care este inclusă în Master Plan și care va trebui să facă legătura cu autostrada Pitești-Sibiu. În paralel, se modernizează drumurile existente și se caută soluții pentru a accesa fonduri europene, guvernamentale și locale în acest sens.

DI.Păsat Gheorghe menționează că o porțiune din autostradă, precum și legătura dintre Rm.Vâlcea și autostradă este prinsă în Master Plan, ca segment 6 al autostrăzii Pitești-Sibiu, necunoscându-se încă traseul.

DI.Suciu Alexandru ridică problema existenței luării unor măsuri, a unor deadline-uri, a unor timpi de control intermediar, a unui feedback, pentru a se vedea unde s-a greșit.

Domnul Radu Zlatian subliniază faptul că problema privind termenele este legată de termenele care se prevăd în proiecte. Toate proiectele prevăd niște termene foarte clare de implementare și de împărțire pe etape de așa natură încât să se atingă obiectivele fiecărui proiect în parte. În Strategie este specificat că toată partea de proiecte, care vor fi cofinanțate de Uniunea Europeană, se va finaliza până în anul 2020, altfel se vor pierde finanțările.

DI Vîrtej Laurențiu precizează că termenul limită de finalizare a acestor investiții este pe perioada de derulare, de referință a Strategiei, iar factorul principal îl constituie asigurarea surselor de finanțare. Regula de utilizare a fondurilor a fost n+2, (anul 2013 plus încă doi ani, 2015).

Domnul Radu Zlatian menționează, în finalul dezbaterii, că din punct de vedere al dinamicii Strategiei, aceasta poate fi actualizată, cu acordul Consiliului Județean Vâlcea și ea poate fi adaptată de câte ori este necesar, punându-se iar în dezbateri publică și apoi reaprobată.

DI președinte Păsat Gheorghe a încheiat mulțumind participanților pentru prezență și pentru punctele de vedere expuse în cadrul ședinței.

Întocmit,
Manole Mirela

MMR/MMR

ROMÂNIA

JUDEȚUL VÂLCEA CONSILIUL JUDEȚEAN VÂLCEA

Str. General Praporgescu nr. 1 / 240595 - Râmnicu Vâlcea
Cod fiscal: 2540929, Telefon: 0250/73.29.01, 0746/11.63.11, 0746/11.63.12, Fax: 0250/73.56.17
E-mail: consiliu@cjvalcea.ro; www.cjvalcea.ro

Nr. 11944 din 1307 2015

ANUNȚ,

Consiliul Județean Vâlcea, vă invită să participați la dezbaterile publice privind Strategia de Dezvoltare Economico – Socială a Județului Vâlcea pentru perioada 2015 – 2022, în cadrul căreia vor fi discutate: viziunea, obiectivele, prioritățile și planul de acțiune pentru toate domeniile strategiei de dezvoltare.

Dezbaterile publice va avea loc în data de 23.07.2015, ora 10:00, la sediul Consiliului Județean Vâlcea, sala Mircea cel Bătrân, etaj I.

În conformitate cu prevederile art.7, alin. (1) și (2) din Legea nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, au fost aduse la cunoștință publică următoarele documente

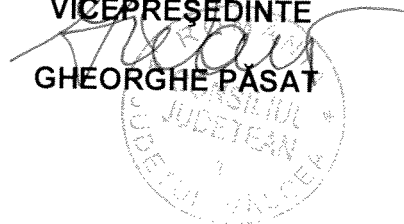
- Proiect de hotărâre privind aprobarea Strategiei de Dezvoltare Economico – Socială a Județului Vâlcea 2015 – 2022,
- Expunere de motive la proiectul de hotărâre privind aprobarea Strategiei de Dezvoltare Economico – Socială a Județului Vâlcea 2015 – 2022,
- Raport de specialitate la proiectul de hotărâre privind aprobarea Strategiei de Dezvoltare Economico – Socială a Județului Vâlcea 2015 – 2022,
- Strategia de Dezvoltare Economico-Socială a Județului Vâlcea 2015-2022,

Aceste documente, împreună cu documentația aferentă, pot fi consultate

pe site-ul oficial al Consiliului Județean Vâlcea www.cjvalcea.ro / **Strategii, Planuri și Programe** sau www.cjvalcea.ro / **Proiecte de hotărâri supuse dezbaterii publice**, precum și la Compartimentul Comunicare și Relații Publice din cadrul Consiliului Județean Vâlcea.

p. PREȘEDINTE,
VICEPREȘEDINTE

GHEORGHE PĂSAT

...../1ex

 Nr. 10922 din 29.06 2015

ANUNȚ

În conformitate cu prevederile art.7, alin.(1) și (2) din Legea privind transparența decizională în administrația publică, nr.52/2003, republicată, se aduc la cunoștință publică, următoarele documente:

- Proiect de hotărâre privind aprobarea Strategiei de dezvoltare economico –socială a județului Vâlcea 2015-2022.
- Expunere de motive la proiectul de hotărâre privind aprobarea Strategiei de dezvoltare economico –socială a județului Vâlcea 2015-2022.
- Raport de specialitate la proiectul de hotărâre privind aprobarea Strategiei de dezvoltare economico – socială a județului Vâlcea, 2015-2022

Aceste documente pot fi consultate pe site-ul www.cjvalcea.ro și la Compartimentul Comunicare și Relații Publice din cadrul Consiliului Județean Vâlcea.

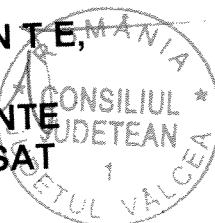
Proiectul de hotărâre cu documentația aferentă se pot obține, în copie, pe bază de cerere depusă la Compartimentul Comunicare și Relații Publice.

În conformitate cu prevederile art.7 alin.(4) și alin. (6) din actul normativ menționat, până la data de 13 iulie 2015, persoanele sau organizațiile interesate pot transmite în scris propuneri, sugestii sau opinii cu valoare de recomandare cu privire la proiectul de act normativ supus dezbaterii publice, cu specificarea articolului sau articolelor din proiectul de act normativ propus, a datei trimiterii și a datelor de contact ale expeditorului, astfel:

- prin email la adresa: consiliu@cjvalcea.ro;
- prin poștă la sediul Consiliului Județean Vâlcea, strada General Praporgescu nr.1;
- sau, personal, la Compartimentul Comunicare și Relații Publice din cadrul Consiliului Județean Vâlcea.

Coordonatele de contact ale persoanei responsabile pentru relația cu societatea civilă : *Tîrîș Nadia, consilier în cadrul Compartimentului Cancelarie, Direcția Generală Administrație Locală, telefon 0250/732901 int. 155.*

p. PREȘEDINTE,

 VICEPREȘEDINTE
 Gheorghe PĂSAT

HOTĂRÂRE

privind aprobarea Strategiei de Dezvoltare Economico-Socială a
Județului Vâlcea pentru perioada 2015-2022

Consiliul Județean Vâlcea, întrunit în ședința ordinară din data de ..... iulie 2015, la care participă un număr de ..... consilieri județeni din totalul de 32 de consilieri în funcție;

Având în vedere Expunerea de motive a Vicepreședintelui cu atribuții de Președinte al Consiliului Județean Vâlcea, înregistrată la nr. 10922 din 29 iunie 2015;

Luând în considerare Raportul de specialitate al Direcției Generale Programe și Relații Externe și al Direcției Urbanism și Amenajarea Teritoriului, înregistrat la numărul nr. 10922 din 29 iunie 2015 și avizele comisiilor de specialitate;

În conformitate cu prevederile art. 91 alin. (1) lit. b) și art. 91 alin.3 lit. d) din Legea administrației publice locale, nr. 215/ 2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

În temeiul prevederilor art. 97 din Legea administrației publice locale nr. 215/ 2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

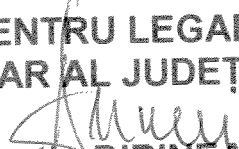
HOTĂRĂȘTE

Art. 1 - Se aprobă Strategia de Dezvoltare Economico-Socială a Județului Vâlcea pentru perioada 2015-2022, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2 - Secretarul Județului Vâlcea, prin Compartimentul Cancelarie, va comunica prezenta hotărâre direcțiilor din aparatul de specialitate al Consiliului Județean Vâlcea, Instituției Prefectului - Județul Vâlcea, serviciilor publice deconcentrate, instituțiilor și serviciilor publice aflate în subordinea Consiliului Județean Vâlcea precum și consiliilor locale din județ, în vederea aducerii la îndeplinire a prevederilor ei și va asigura publicarea acesteia pe site-ul Consiliului Județean Vâlcea, precum și în Monitorul Oficial al Județului Vâlcea.

Prezenta hotărâre a fost adoptată cu respectarea prevederilor art. 97 din Legea administrației publice locale, nr. 215/ 2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu un număr de ..... voturi pentru, ... voturi împotrivă și ..... abțineri.

p. PREȘEDINTE,
VICEPREȘEDINTE,

Gheorghe PASAT

AVIZAT PENTRU LEGALITATE
SECRETAR AL JUDEȚULUI,

Constantin DIRINEA

AVIZAT
DIRECTOR GENERAL

Bogdan LASTUN

Râmnicu Vâlcea
Nr. _____ din _____ 2015
L.M./1 ex.

EXPUNERE DE MOTIVE

la proiectul de Hotărâre privind adoptarea Strategiei de Dezvoltare Economico-Socială a Județului Vâlcea pentru perioada 2015-2022

Consiliul Județean Vâlcea este autoritatea administrației publice locale constituită pentru coordonarea activității consiliilor comunale, orășenești și municipale, în vederea realizării serviciilor publice de interes județean. Realizarea serviciilor publice de interes județean se face prin adoptarea și implementarea de strategii de dezvoltare economico-socială, programe și proiecte.

În conformitate cu prevederile Legii administrației publice locale nr. 215/ 2001, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Județean Vâlcea îndeplinește atribuții privind dezvoltarea economico-socială a județului.

În exercitarea acestor atribuții, **Consiliul Județean adoptă strategii, prognoze și programe de dezvoltare economico-socială** și de mediu a județului, pe baza propunerilor primite de la consiliile locale; dispune, aprobă și urmărește, în cooperare cu autoritățile administrației publice locale comunale și orășenești interesate, măsurile necesare, pentru realizarea acestora.

În acest sens, prin proiectul „Dialog și Parteneriat pentru Viitor - Strategia de Dezvoltare Economico-Socială a Județului Vâlcea 2007-2013”, cofinanțat prin Programul Phare 2005 - Fondul de modernizare pentru Dezvoltarea Administrației la nivel local III-IV, a fost elaborată **Strategia de Dezvoltare Economico-Socială a Județului Vâlcea 2009-2013**, aprobată prin Hotărârea Consiliului Județean Vâlcea nr. 11 din 29.01.2009.

Perioadele pentru care se elaborează strategiile, se suprapun, în general cu perioadele de programare financiară de 7 ani ale Uniunii Europene.

În actuala perioadă de programare, a devenit evident faptul că, în sectorul public, ciclul managementului unui proiect se întinde pe o perioadă semnificativă (3-4 ani), fapt ce a cauzat unele complicații privind proiectele de infrastructură care sunt implementate de la sfârșitul perioadei de programare 2007-2013 până la începutul perioadei de programare 2014-2020. Pe de altă parte, în această perioadă de programare, ghidurile solicitantului din cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală au prevăzut adrese de la Consiliile Județene care să confirme încadrarea

proiectelor într-o strategie județeană, adresa de la Consiliul Județean și aspectele menționate în aceasta fiind verificate și evaluate conform unei grile (maxim 10 puncte), ceea ce poate influența însăși aprobarea proiectului respectiv. Având în vedere experiențele menționate, era necesară elaborarea Strategiei de dezvoltare economico-socială a județului Vâlcea pentru perioada 2015-2022.

Importanța elaborării unei strategii de dezvoltare economico-socială derivă și din faptul că toate proiectele cu finanțare nerambursabilă post-aderare cuprind în cererea de finanțare capitole privind justificarea investiției, în care necesitatea proiectelor trebuie explicată nu doar tehnic, ci mai ales din punct de vedere al cadrului strategic (strategia de dezvoltare economico-socială sau strategia sectorială, dacă este cazul).

În urma încheierii unei proceduri de achiziție publică, Consiliul Județean Vâlcea a încheiat cu P.FA. Jurge Liana Claudia, Contractul de servicii nr. 477/1/12.01.2015, de elaborare a Strategiei de dezvoltare economico-socială a județului Vâlcea pentru perioada 2015-2022.

Strategia de dezvoltare elaborată:

- arată evoluția recentă și situația economico-socială și de mediu a județului utilizând indicatori statistici;
- cuprinde analiza SWOT (punctele tari, punctele slabe, oportunitățile și amenințările) pentru fiecare domeniu identificat;
- stabilește viziunea, prioritățile, obiectivele și măsurile pentru perioada avută în vedere;
- cuprinde un Plan de acțiune care detaliază măsurile și entitățile responsabile pentru realizarea acestora.

Elementele prevăzute în Strategie au fost realizate prin 12 întâlniri cu experți din domeniile administrație publică, agricultură, asistență socială, cultură, economie, educație și formare, mediu, sănătate, tineret și sport, transport și turism. La aceste întâlniri au fost invitați și au participat activ parlamentari și consilieri județeni.

Rezultatele acestor întâlniri au constituit fundamentul proiectului Strategiei de Dezvoltare Economico-Socială a Județului Vâlcea 2015-2022 și a Planului de Acțiune.

Strategia și Planul de Acțiune au fost elaborate și au fost corelate cu documentele strategice adoptate la nivel european, național și regional.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, Strategia a fost postată, spre consultare publică pe site-ul Consiliului Județean Vâlcea www.cjvalcea.ro, începând cu data de 29 iulie 2015 și supusă dezbaterii publice.

De asemenea, documentul a putut fi consultat și în cadrul Compartimentului Comunicare și Relații Publice al Consiliului Județean Vâlcea.

Prioritățile strategice prevăzute în documentul elaborat sunt:

- 1: Infrastructură, Utilități și Dotări
- 2: Resurse Umane
- 3: Promovare, Informare și Capacitate Administrativă

În urma analizei diagnostic a județului Vâlcea au fost propuse direcțiile strategice de dezvoltare aferente celor 5 domenii strategice de dezvoltare:

Domeniul strategic de dezvoltare 1: Competitivitate economică, cercetare-dezvoltare-inovare

Direcții strategice de dezvoltare:

- 1.1. Creșterea atractivității condițiilor pentru dezvoltarea competitivă a afacerilor
- 1.2. Creșterea contribuției la progresul cunoașterii de frontieră
- 1.3. Transformarea sectorului CDI într-un factor al creșterii economice

Domeniul strategic de dezvoltare 2: Resurse umane, educație, sănătate, servicii sociale și administrație

Direcții strategice de dezvoltare:

Resurse Umane

- 2.1. Creșterea gradului de ocupare pe piața forței de muncă prin măsuri active de ocupare
- 2.2. Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare

Educație

- 2.3. Creșterea calității și eficienței sistemelor de educație și instruire
- 2.4. Facilitarea accesului la educație și instruire pentru toți cetățenii
- 2.5. Sprijin pentru infrastructura educațională și dezvoltarea resurselor în școlile primare și gimnaziale, licee tehnologice, infrastructura TVET (Technical and Vocational Education and Training), îndeosebi cele din zonele dezavantajate

Sănătate

- 2.6. Dezvoltarea infrastructurii adecvate la nivel județean și local în vederea reducerii inechității accesului la servicii de sănătate
- 2.7. Îmbunătățirea stării de sănătate a populației

Servicii sociale

- 2.8. Creșterea calității serviciilor sociale
- 2.9. Dezvoltarea infrastructurii serviciilor sociale

Administrație

- 2.10. Implementarea unui management performant în administrația publică
- 2.11. Reducerea birocrăției și simplificarea procedurilor
- 2.12. Consolidarea capacității administrației publice pentru asigurarea unor servicii publice de calitate

Domeniul strategic de dezvoltare 3: Infrastructură, dezvoltare urbană și mediu

Directii strategice de acțiune (priorități):

Infrastructură

3.1. Dezvoltarea și promovarea unui sistem de transport durabil și inteligent la nivel județean

3.2. Creșterea calității vieții prin modernizarea și extinderea infrastructurii edilitare de bază și a mediului construit

Dezvoltare urbană

3.3. Dezvoltarea urbană durabilă prin reabilitarea zonelor urbane

3.4. Dezvoltarea unui sistem urban echilibrat și policentric și a unei noi relații oraș-sat

Mediu

3.5. Îmbunătățirea managementului sistemului de gestionare a deșeurilor

3.6. Prevenirea și reducerea efectelor negative asupra mediului ale activităților industriale, agricole, edilitare, activităților de transport ș.a.

3.7. Protejarea mediului prin creșterea producției de energie din surse regenerabile

3.8. Menținerea speciilor și habitatelor din ariile naturale protejate într-un stadiu favorabil de conservare

Domeniul strategic de dezvoltare 4: Turism, cultură și sport

Directii strategice de acțiune (priorități):

Turism

4.1. Creșterea contribuției turismului la dezvoltarea durabilă a Județului Vâlcea, prin măsuri de promovare integrată, prin asigurarea unei oferte adaptate, bazată pe valorificarea superioară a potențialului natural și antropic

4.2. Crearea unei oferte turistice diversificate, integrate și competitive prin susținerea dezvoltării investițiilor locale, care să conducă la creșterea volumului activității și a circulației turistice; crearea de noi locuri de muncă, îmbunătățirea condițiilor de viață, prin diversificarea serviciilor turistice, ameliorarea calității mediului, înfrumusețarea localităților, oferirea unor noi posibilități de agrement și refacere pentru locuitorii județului Vâlcea și pentru turiști.

Cultură

4.3. Creșterea participării cetățenilor la o viață culturală atractivă, dinamică și conectată la valorile culturale naționale și internaționale

4.4. Sprijinirea dezvoltării tuturor actorilor culturali, care să asigure o ofertă culturală diversificată și de calitate

4.5. Păstrarea și valorificarea bogăției patrimoniului cultural local

Sport

4.6. Participarea activă a populației de toate vârstele la activități sportive în scopul ameliorării indicatorilor de sănătate a populației

- 4.7. Creșterea numărului practicanților de sport, cu precădere în rândul copiilor și tinerilor, în scopul integrării, participării și coeziunii sociale, a formării și dezvoltării ca cetățeni activi, educați și responsabili
- 4.8. Susținerea sportului de performanță în vederea creșterii calitative și cantitative, a performanțelor interne și internaționale

Domeniul strategic de dezvoltare 5: Agricultura și dezvoltarea rurală

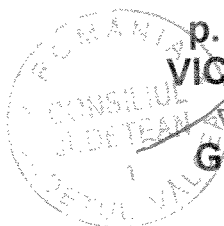
Direcții strategice de acțiune (priorități):

- 5.1. Creșterea competitivității sectorului agricol din județ prin modernizarea și integrarea pieței
- 5.2. Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale
- 5.3. Îmbunătățirea nivelului de trai în mediul rural

În condițiile în care se vor implementa măsurile prevăzute în Strategia elaborată, considerăm că **sunt asigurate toate premisele unei dezvoltări reale și durabile a județului Vâlcea, astfel încât acesta să devină un județ dinamic, competitiv și prosper.**

Având în vedere aceste considerente, propunem adoptarea Strategiei de Dezvoltare Economico-Socială a Județului Vâlcea 2015-2022, în forma propusă.

p. PREȘEDINTE,
VICEPREȘEDINTE,

Gheorghe Păsat

RAPORT DE SPECIALITATE
la proiectul de Hotărâre privind adoptarea Strategiei de Dezvoltare
Economico-Socială a Județului Vâlcea pentru perioada 2015-2022

Existența unui cadru strategic general de dezvoltare economico-socială are o importanță deosebită pentru evoluția județului, putând să stimuleze și să susțină, dar și să înfrâneze creșterea, mai ales în contextul efectelor crizelor economice mondiale, continentale și regionale.

În condițiile complexității domeniului economico-social și ale intereselor tuturor factorilor (administrații publice, mediu de afaceri, societate civilă) este foarte importantă elaborarea unui document de planificare strategică integrată.

Consiliul Județean Vâlcea este autoritatea administrației publice locale constituită pentru coordonarea activității consiliilor comunale, orășenești și municipale, în vederea realizării serviciilor publice de interes județean. Realizarea serviciilor publice de interes județean se face prin adoptarea și implementarea de strategii de dezvoltare economico-socială, programe și proiecte.

În conformitate cu prevederile art. 91, alin. (1), lit. b) din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Județean Vâlcea îndeplinește atribuții privind dezvoltarea economico-socială a județului.

Potrivit prevederilor alin. (3), lit. d) al aceluiași articol, în exercitarea acestor atribuții, **Consiliul Județean adoptă strategii, prognoze și programe de dezvoltare economico-socială și de mediu a județului**, pe baza propunerilor primite de la consiliile locale; dispune, aprobă și urmărește, în cooperare cu autoritățile administrației publice locale comunale și orășenești interesate, măsurile necesare pentru realizarea acestora.

Având în vedere prevederile legale menționate, **era necesară elaborarea Strategiei de dezvoltare economico-socială a județului Vâlcea pentru perioada 2015-2022.**

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială a Județului Vâlcea 2015-2022 a fost elaborată în mod participativ, fiind implicate persoane din diferite domenii de activitate. Au fost realizate 12 întâlniri cu experții din domeniile administrație publică, agricultură, asistență socială,

cultură, economie, educație și formare, mediu, sănătate, tineret și sport, transport și turism. La aceste întâlniri au fost invitați și au participat activ parlamentari și consilieri județeni.

Strategia și Planul de Acțiune au fost elaborate și corelate cu documentele strategice adoptate la nivel european, național și regional.

Art. 6 alin (2) din Legea nr. 52/ 2003 privind transparența decizională în administrația publică prevede că anunțul referitor la elaborarea unui proiect de act normativ va fi adus la cunoștința publicului cu cel puțin 30 de zile înainte de supunerea spre analiză, avizare și adoptare de către autoritățile publice.

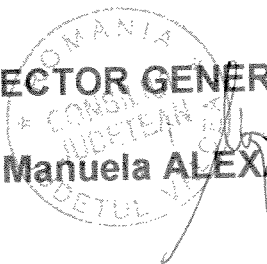
Având în vedere aceste prevederi legale, **Strategia a fost postată, spre consultare publică pe site-ul Consiliului Județean Vâlcea www.cjvalcea.ro, începând cu data de 29 iunie 2015.**

De asemenea, documentul a putut fi consultat și în cadrul Compartimentului Comunicare și Relații Publice al Consiliului Județean Vâlcea.

Potrivit prevederilor art. 91 alin. (1) lit. b) și ale art. 91 alin. 3 lit. d) din Legea nr. 215/ 2001 a administrației publice locale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Județean îndeplinește atribuții privind dezvoltarea economico-socială a județului și adoptă strategii în acest domeniu.

Având în vedere aceste considerente, propunem spre adoptare, **Strategia de Dezvoltare Economico - Socială a Județului Vâlcea 2015 - 2022, în forma propusă.**

DIRECTOR GENERAL,
Carmen Manuela ALEXANDRESCU

ARHITECT ȘEF,
Rozalia Harambașa

COMPARTIMENTUL
Amenajarea Teritoriului și Urbanism

Constantinescu Adriana

STRATEGIA DE DEZVOLTARE
ECONOMICO-SOCIALĂ A
JUDEȚULUI VÂLCEA 2015-2022

Varianta supusă consultării publice
Iunie 2015

CUPRINS

Preambul.....	3
CAPITOLUL I. CADRUL NATURAL	6
1.1. Așezare geografică, suprafață și frontiere.....	6
1.2. Geomorfologia Teritoriului (Relief, Rețeaua hidrografică, Solul, Subsolul)	7
1.3. Clima, vegetația și fauna.....	10
CAPITOLUL II. COMPETITIVITATE ECONOMICĂ, CERCETARE, DEZVOLTARE, INOVARE.....	12
2.1. Cadrul general și structura economiei.....	12
2.2. Investițiile străine și comerțul exterior	17
2.3. Industrie și Construcții.....	19
2.4. Servicii	27
2.5. Activități de Cercetare, Dezvoltare, Inovare (CDI)	28
2.6. Activități de sprijin pentru afaceri	30
CAPITOLUL III. RESURSE UMANE, SĂNĂTATE, EDUCAȚIE, SERVICII SOCIALE ȘI ADMINISTRAȚIE	31
3.1. Populația	31
3.2. Forța de muncă.....	43
3.3. Sistemul de educație și învățământ	48
3.4. Sistemul de sănătate.....	51
3.5. Servicii sociale.....	56
3.6. Administrația publică.....	60
CAPITOLUL IV. INFRASTRUCTURA, DEZVOLTARE URBANĂ ȘI MEDIU	65
4.1. INFRASTRUCTURA	65
4.1.1. Infrastructura de transport.....	65
4.1.2. Alimentarea cu apă	69
4.1.3. Rețeaua de canalizare și epurare ape uzate	70
4.1.4. Termoficare.....	70
4.1.5. Alimentare cu gaze naturale.....	71
4.1.6. Energie electrică și surse alternative de energie	72
4.1.7. Poștă și telecomunicații.....	76
4.2. DEZVOLTARE URBANĂ	77
4.2.1. Rețeaua de localități.....	77
4.2.2. Activitatea întreprinderilor.....	80
4.2.3. Dezvoltarea infrastructurii	83
4.2.4. Fondul de locuințe.....	86
4.2.5. Spații verzi	86
4.2.6. Dezvoltarea serviciilor publice	87
4.2.7. Sănătate	88
4.2.8. Siguranță publică	89
4.2.9. Educație.....	90

4.3. PROTECȚIA MEDIULUI.....	91
4.3.1 Calitatea factorilor de mediu.....	91
4.3.2. Gestionarea deșeurilor	95
4.3.3. Zone protejate și biodiversitate	102
4.3.4. Riscul de mediu.....	105
CAPITOLUL V. TURISMUL, CULTURA ȘI SPORTUL	107
5.1. Turismul.....	107
5.2. Cultura.....	117
5.3. Activități sportive.....	122
CAPITOLUL VI. AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ	123
6.1. Agricultură	123
6.2. Dezvoltarea rurală	133
CAPITOLUL VII. ANALIZA SWOT PE DOMENII.....	136
7.1. Competitivitate economică, cercetare-dezvoltare-inovare.....	136
7.2. Resurse umane, educație, sănătate, servicii sociale și administrație.....	138
7.3. Infrastructură, dezvoltare urbană și mediu.....	147
7.4. Turism, cultură și sport	152
7.5. Agricultură și dezvoltare rurală	158
CAPITOLUL VIII. CONTEXTUL EUROPEAN, NAȚIONAL ȘI REGIONAL	162
8.1. Cadrul strategic la nivel european.....	162
8.2. Cadrul strategic la nivel național	168
8.3. Cadrul strategic regional	184
CAPITOLUL IX. VIZIUNE, OBIECTIVE, PRIORITĂȚI, MĂSURI	186
9.1. Viziunea de dezvoltare a județului Vâlcea.....	188
9.2. Obiectivul general, obiective strategice, priorități și măsuri	190
CAPITOLUL X. PLANUL DE ACȚIUNE	199

Preambul

Cele două componente importante ale dezvoltării (economia și populația) evidențiază traiectorii de dezvoltare ce pot fi influențate prin formularea unor politici teritoriale care să răspundă nevoilor actuale de dezvoltare. Fie că este vorba despre politicile sectoriale de mediu, transport, agricultură, educație, sănătate sau alte domenii, deciziile de politică publică produc efecte la nivelul teritoriului și implicit a oamenilor. Teritoriul generează imaginea globală care poate contribui semnificativ la fundamentarea deciziilor de politică publică.

Plecând de la realitățile teritoriale, Strategia de Dezvoltare Economico-Socială a Județului Vâlcea reprezintă exercițiul de planificare a dezvoltării teritoriului pentru orizontul de timp 2022 și furnizează:

- *măsuri și proiecte care să contribuie la creșterea capacității teritoriului de a genera creștere economică și implicit de a menține și atrage forță de muncă inovativă*
- *zonele ce necesită intervenții specifice pentru valorificarea sau protecția capitalului natural și construit*
- *echilibrul între politicile economice, de mediu și culturale în vederea planificării coerente a procesului de dezvoltare, precum și de a conserva identitatea teritoriului*

Pentru a răspunde la aceste probleme strategia structurează planificarea din perspectivă investițională. Aceasta are în vedere un ansamblu de măsuri și acțiuni care operează asupra teritoriului în raport cu traiectoria economică și demografică și are drept scop creșterea capacității zonelor de a genera performanță economică și creștere demografică pozitivă în condițiile de protecție a spațiului natural și construit.

Strategia de dezvoltare reprezintă instrumentul care furnizează un model complet de dezvoltare a teritoriului, în succesiunea: *analiză - diagnostic - viziune - scenarii - obiective - măsuri - acțiuni - proiecte prioritare - măsuri integrate*. Totodată strategia este un document programatic bazat pe asumarea coeziunii teritoriale.

Metodologia de elaborare a strategiei

Consiliul Județean Vâlcea a inițiat elaborarea Strategiei de Dezvoltare Economico-Socială orizont 2015-2022, cu scopul de a crea și implementa un instrument strategic de planificare teritorială. Strategia are ca bază de pornire Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare. Potrivit acestei reglementări obiectivele principale ale amenajării teritoriului sunt:

- dezvoltarea economică și socială echilibrată a regiunilor și zonelor, cu respectarea specificului acestora;
- îmbunătățirea calității vieții oamenilor și colectivităților umane;

- gestionarea responsabilă a resurselor naturale și protecția mediului;
- utilizarea rațională a teritoriului.

Procesul de elaborare a fost fundamentat printr-o analiză consistentă a teritoriului județului din punct de vedere economic, social și de mediu. Din elementele de analiză și diagnostic a decurs viziunea și scenariul de dezvoltare teritorială și au fost propuse în final obiective cheie de dezvoltare teritorială, precum și pachetele de măsuri adecvate.

Obiectivul principal al procesului de planificare strategică îl reprezintă crearea cadrului necesar pentru sprijinirea și ghidarea procesului de dezvoltare teritorială, cu scopul valorificării oportunităților și a nivelului de dezvoltare actual, ținând cont de prevederile principalelor documentele strategice europene și naționale și în special de:

- obiectivele Strategiei Europa 2020;
- prioritățile Agendei Teritoriale revizuite UE 2020;
- obiectivele strategiilor politicilor sectoriale din România.

Procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Economico-Socială este structurat pe două nivele:

Nivelul tehnic cuprinde:

- evaluarea stării teritoriale
- viziunea asupra teritoriului cu orizont până în 2022
- modalitățile practice de realizare a viziunii

Nivelul politic. Consiliul Județean are obligația să transpună în politici și programe de dezvoltare obiectivele strategice, ori de câte ori evoluția situației economice, sociale sau de mediu o cere să facă ajustările necesare.

Caracterul integrator al Strategiei este reflectat în accentul pus pe teritoriul județean prin necesitatea încadrării în teritoriu a intereselor locale și naționale integrate, pe termen lung. Caracterul democratic al Strategiei garantează, conform demersului de elaborare, un proces de planificare deschis, incluziv și transparent.

Corelarea cu proiectele de dezvoltare existente este primordială datorită faptului că poate influența viitorul acestora. Această corelare se realizează prin consultări și colaborare cu autoritățile administrative publice locale și societatea civilă în cursul procesului de elaborare și implementare.

Potrivit documentelor programatice naționale și europene, Strategia trebuie să aibă în vedere:

- zonele rurale, cu agricultura ca funcțiune de bază. Este esențială crearea unor condiții de viață acceptabile în mediul rural, în privința tuturor aspectelor economice, sociale, culturale și ecologice precum și a infrastructurilor și dotărilor, făcând diferența între zonele rurale sub-dezvoltate și periferice și cele aflate în vecinătatea conurbațiilor;

- zonele urbane contribuie cel mai mult la dezvoltare și prezintă de obicei probleme de control al creșterii. O structură urbană echilibrată necesită implementarea sistematică a planurilor de folosință a terenurilor și aplicarea liniilor directe pentru dezvoltarea activităților economice în beneficiul condițiilor de viață ale locuitorilor din orașe;
- zonele montane importante datorită funcțiilor ecologice, economice, sociale, culturale și agricole pe care le îndeplinesc și a valorii lor ca depozite de resurse naturale și de numeroasele constrângeri la care sunt supuse. Politica de gestionare a amenajării trebuie să acorde o importanță deosebită și adecvată conservării și dezvoltării regiunilor montane;
- regiunile cu deficiențe de structură în care condițiile de viață și muncă au progresat puțin, mai ales din motive istorice, sau care au rămas în urmă datorită schimbării bazei lor economice, necesită o asistență specială pentru anularea diferențelor care există între condițiile de viață și muncă;
- este necesar să se dezvolte politici specifice în favoarea localităților în care activitatea economică a fost puternic încetinită de restructurarea industrială;
- promovarea și încurajarea dezvoltării generate de funcțiunile urbane și de îmbunătățirea relațiilor dintre orașe și sate;
- promovarea unor condiții echilibrate de accesibilitate la educație, sănătate și cultură;
- facilitarea accesului la informație și cunoaștere;
- reducerea degradării mediului;
- valorificarea și protecția resurselor și patrimoniului natural;
- valorificarea patrimoniului natural ca factor de dezvoltare;
- dezvoltarea resurselor energetice în menținerea securității;
- promovarea unui turism de calitate și durabil;
- limitarea preventivă a efectelor catastrofelor naturale;
- creștere inteligentă - dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare;
- creștere durabilă - promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive;
- creștere favorabilă incluziunii - promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, în măsură să asigure coeziunea economică, socială și teritorială;
- asigurarea competitivității globale a regiunilor pe baza economiilor locale puternice;
- îmbunătățirea conexiunilor teritoriale pentru indivizi, comunități și întreprinderi;
- gestionarea și conectarea valorilor ecologice, peisagistice și culturale.

CAPITOLUL I. CADRUL NATURAL

1.1. Așezare geografică, suprafață și frontiere

Județul Vâlcea este situat în partea central sudică a României, în nordul Regiunii Sud-Vest Oltenia, între paralelele de 48° 28'' și 48° 36'' latitudine nordică și între meridianele de 23° 37'' și 24° 30'' longitudine estică. Din punct de vedere geografic, județul este amplasat în Subcarpații Getici, la confluența râurilor Olt și Olănești¹.

Suprafața județului este de 5.764,77 km², reprezentând 2,4 % din suprafața țării și 19,73% din Regiunea Sud-Vest Oltenia².

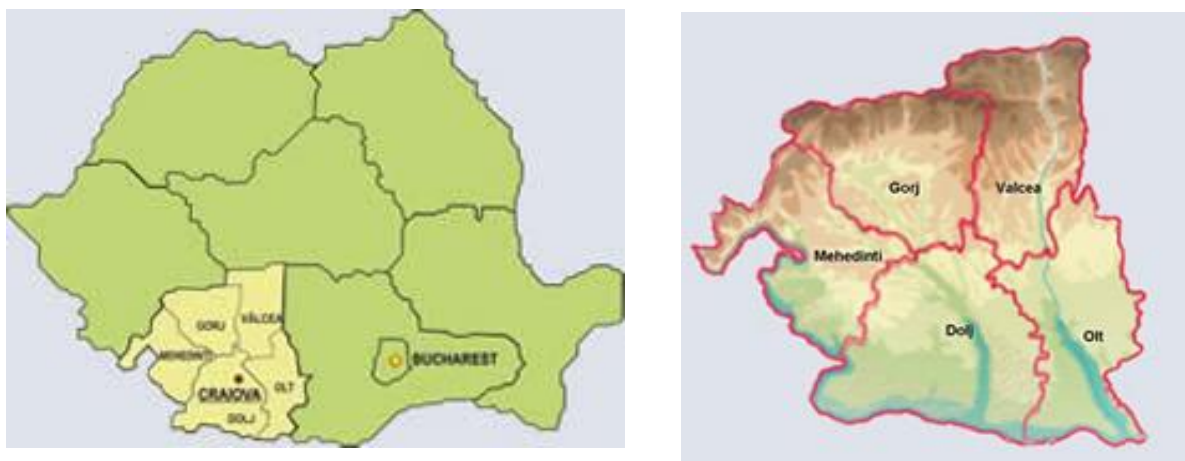

Fig. 1. Localizare județ Vâlcea pe harta regiunii de dezvoltare Sud Vest Oltenia
Sursa: www.cjdolj.ro

Vecinii județului Vâlcea sunt:

- nord – județul Hunedoara, Sibiu și Alba
- sud – județele Olt și Dolj
- est – județul Argeș
- vest – județul Gorj

¹ Planul de Investiții pe Termen Lung-Județul Vâlcea, EPDM Grecial/ISPE România, pag.17

² Institutul Național de Statistică, baza de date Tempo on-line

1.2. Geomorfologia Teritoriului (Relief, Rețeaua hidrografică, Solul, Subsolul)

Relieful

Relieful județului Vâlcea se desfășoară în trepte descrescătoare de la nord la sud și cuprinde înălțimi care depășesc 2.200 m. Spre sud se întinde zona subcarpatică – dealurile subcarpatice și podișul piemontan, cu o altitudine de câțiva zeci de metri în zona Drăgășani³. Județul Vâlcea prezintă un relief variat format din 33% munți, 20% dealuri și depresiuni subcarpatice, 45% dealuri piemontane și 2% lunci.⁴

Zona montană ocupă o treime din nordul județului Vâlcea și este reprezentată de creasta principală a Munților Lotrului, Coziei și Căpățânii și Depresiunea Loviștei. Se remarcă relieful calcaros în Muntele Turcinu, cheile Latoriței și relieful glaciatic din bazinul superior al Latoriței și lacul glaciatic Gâlcescu. Zona montană a județului este alcătuită din cristalin mezometamorfic aparținând pânzei getice formată în general din roci de mezozonă și catazonă puternic metamorfozate: micașisturi, gneșuri, micacee, gneșuri oculare.

Zona subcarpatică se caracterizează printr-un relief colinar cu altitudini între 600 - 800 m, fiind reprezentată de Subcarpații Vâlcei, Subcarpații Olteniei și Muscelele Argeșului.

Zona de deal aparține ca relief Podișului Getic caracterizat prin dealuri puternice, asimetrice, cu coaste repezi și povârnișuri mai domoale spre sud (muscele).

Rețeaua hidrografică

Rețeaua hidrografică interioară a județului Vâlcea măsoară 2.169 km cursuri de apă și aparține bazinului hidrografic al râului Olt.

Oltul este principalul curs de apă care străbate teritoriul județului pe o distanță de 130 km, de la Râul Vadului până la Tighina⁵. În regiunea depresiunii Loviștei, Oltul primește apele râurilor Călinești, Uriei, Robești, Sărăcinești, Lotru, Valea Satului, Boia, Titești și Băiașu. În aval Oltul primește afluenții: Muereasca, Olănești, Bistrița, Oltețul, Topologul.

Lotru străbate județul pe o suprafață de 80 km și adună apele afluenților Voineșița, Latorița, Vasilatu și Păscoaia, iar Oltețul străbate 65 km, din teritoriul județului.

³ Strategia de dezvoltare a infrastructurii de drumuri și poduri județene în perioada 2007 – 2013, S.C ECOSYSTEM EXPERT S.R.L., Decembrie 2007, pag.4

⁴ www.dadrvl.ro

⁵ Anuarul statistic al județului Vâlcea, 2013, pag.10

Rețeaua lacustră este formată din lacuri de proveniență glaciară, sărate și artificiale. *Lacurile de proveniență glaciară* sunt în bazinul Latoriței și în munții de la Obârșia Lotrului: Muntele Mic, Iezerul Latoriței, Singuraticul, Cioara, Gâlcescu, Zănoaga Mare, Iezerul Parâng.

Lacurile sărate sunt cele de la Ocnița și Ocnele Mari, iar dintre *lacurile artificiale*, amenajate ca urmare a construcției hidrocentralelor menționăm: Vidra, Brădișor și Malaia de pe râul Lotru, Călimănești, Dăești, Rm.Vâlcea, Ionești, Zăvideni, Drăgășani, ș.a. de pe râul Olt⁶.

Tabel nr.1 – Lungimea principalelor cursuri de apă

- km -

Denumirea cursului de apă	Lungimea cursului de apă	
	Totală	Pe teritoriul județului Vâlcea
Olt	615	130
Olteț	190	65
Cerna	99	77
Lotru	80	80
Topologu	95	23
Luncavăț	57	57
Bistrița	50	50
Olănești	38	38

Sursa: Anuarul Statistic al județului Vâlcea, 2013

Solul

Județul Vâlcea este caracterizat ca aparținând zonei montane și de deal. Tipologiile de sol care se regăsesc în această zonă sunt:

- brune acide, brune feriiluviale, litosoluri, soluri humicosilicaticice (zona montană);
- brune luvice, brune eumezobazice și argiloiluviale, vertisoluri, erodisoluri și/sau regosoluri (în dealurile subcarpatice și piemontane)⁷.

În lunca Oltului și pe terasele acestuia sunt aluvisoluri și eutricambosoluri care se pretează la o gamă largă de folosințe, de la culturi cerealiere variate, legume și zarzavaturi (aluvisolurile) până la pajiști naturale, plantații pomi-viticole și păduri (eutricambosolurile).

Subsolul

Județul Vâlcea beneficiază de o serie de resurse naturale valorificabile care deschid posibile opțiuni de dezvoltare. Cele două categorii de resurse valorificabile sunt grupate în resurse neregenerabile (minerale și combustibili fosili) și resurse regenerabile (apă, aer, sol, floră, faună sălbatică, inclusiv sursele regenerabile de energie: solară, eoliană, geotermală ș.a.).

Resursele neregenerabile ale județului Vâlcea sunt resurse ale subsolului generatoare de energie hidrocarburi –petrol, gaze naturale (Băbeni, Mădulari, Făurești) și zăcăminte de cărbuni (Berbești,

⁶ Anuarul statistic al județului Vâlcea, 2013, pag.13

⁷ Program integrat de gestionare a calității aerului 2008-2013, www.cjvalcea.ro, pag.7

Alunu, Copăceni), minerale industriale - pegmatite cu cuarț, feldspat și mică (zona Voineasa), sare (Ocele Mari); minerale pentru industria materialelor de construcții și roci utile - calcar (în bazinul Costești – Bistrița).

Binecunoscut este gnaisul ocular de Cozia extras din carierele din defileul Coziei. De aici este exploatată atât piatra sfărâmată folosită pentru îmbalastarea liniilor de cale ferată, cât și piatra pentru pavaj, construcții și lucrări de artă. De asemenea, alte roci utile care pot fi menționate sunt gresii (Turnu, Tomșani, Căciulata), calcare cristaline (Brezoi, Râul Vadului), gips (Stoenești, Păușești), tufuri dacitice (Ocele Mari, Buleta, Goranu, Cetățuia) nisip cuarțos (Costești, Bărbătești), argile (Călimănești, Râmnicu Vâlcea), balast (Ionești, Robești, Râu Vadului), sulf (în depozitele Miocene din jurul localităților Govora și Stoenești)⁸.

Resursele regenerabile ale județului sunt: resursele de apă, constituite din apele de suprafață – râuri, lacuri și apele subterane; biomasa; energia solară; energia eoliană. O categorie aparte de resurse o reprezintă apele minerale (carbogazoase, sulfuroase, feruginoase etc.) și apele geotermale.

Intâlnim izvoarele minerale sulfuroase la Călimănești – Căciulata, Olănești, Govora, Muereasca, Dobriceni, Bunești, izvoarele cu oligo-minerale la Râmnicu Vâlcea, Mateești, izvoare clorate la Ocele Mari, Ocnița, Oteșani, Pietrarii de Sus, și izvoare iodate la Gorunești⁹.

Resursele de apă ale lacurilor sunt utilizate pentru alimentarea cu apă, piscicultură, turism etc. Județul Vâlcea dispune de izvoare de ape termale și minerale (Călimănești - Căciulata, Băile Govora, Băile Olănești).

Hydroenergia utilizează energia apelor pentru obținerea energiei electrice. Prezintă multiple avantaje: energie ieftină, lacurile de acumulare pot fi utilizate pentru alimentarea cu apă a populației, agrement, irigații etc.

Sistemul hidroenergetic din județul Vâlcea este alcătuit din 18 hidrocentrale (Ciunget, Malaia, Brădișor, Căineni, Robești, Cornetu, Gura Lotrului, Turnu, Călimănești, Dăești, Râmnicu Vâlcea, Râureni, Govora, Băbeni, Ionești, Zăvideni, Drăgășani, Vlădești) și 12 centrale hidroelectrice de mică putere și microcentrale (Alunu, Horezu 1, Horezu 2, Tomșani 1, Tomșani 2, Tomșani 3, Baia, Păușa, Voineasa 1, Voineasa 2, Voineasa 3, Bistrița Prislop)¹⁰.

⁸ “Plan de Amenajare a Teritoriului Județean Vâlcea în Sistem Informațional Geografic”, www.cjvalcea.ro, pag.7

⁹ Planul de Acțiune pentru Mediu, www.cjvalcea.ro, pag.15

¹⁰ “Plan de Amenajare a Teritoriului Județean Vâlcea în Sistem Informațional Geografic”, www.cjvalcea.ro, pag.107-108

1.3. Clima, vegetația și fauna

Clima

Județul Vâlcea are o climă temperat-continentală de tranziție, moderată, fără schimbări bruște de temperatură, umedă și răcoroasă, cu precipitații normale pentru depresiunile subcarpatice, vânturi moderate și de mică intensitate și temperaturi ușor scăzute în zonele joase. Pe timpul verii, clima este mai secetoasă.

Se caracterizează prin ierni lungi și friguroase și veri scurte. Clima este mai umedă în zonele înalte și cu temperaturi mai ridicate și precipitații mai reduse în zonele joase. În ultimii ani, în județul Vâlcea s-a înregistrat temperatura minimă absolută de $-32,2^{\circ}\text{C}$ (Obârșia Lotrului - 17.02.1993) și cea maximă absolută de 41°C (Bălcești - 04.07.2000). Regimul anual al precipitațiilor variază între 600 și 1.200 mm^{11} .

Temperatura medie anuală pentru județ pe diverse localități este: Râmnicu Vâlcea $10,4^{\circ}\text{C}$; Obârșia Lotrului $2,7^{\circ}\text{C}$; Voineasa $7,1^{\circ}\text{C}$; Drăgășani $10,7^{\circ}\text{C}$. Temperatura medie anuală calculată pentru intervalul 2007 – 2013 este de $11,73^{\circ}\text{C}$, în ușoară creștere față de $10,6^{\circ}\text{C}$, înainte de anul 2007, consecință a încălzirii climatice globale.

Cantitatea medie de precipitații este de $714,26\text{ mm}$ anual (calculată în intervalul 2007 - 2013) cele mai multe ploi căzând la sfârșitul verii și toamna. Cel mai ploios an din perioada analizată a fost 2010 (peste 900 mm), iar cel mai secetos a fost 2011 (sub 500 mm).

Cele mai mari cantități de precipitații anuale se produc deasupra orașului Râmnicu Vâlcea, unde cantitățile de aerosoli sunt mai mari, ca urmare a industrializării. În cursul anului se înregistrează un maximum de precipitații în iulie cu același regim de variație teritorială. Luna cu cele mai mici cantități de precipitații este februarie.

Radiația solară globală este apreciată între 110 și $122\text{ kcal/cm}^2/\text{min}$, iar durata de strălucire a Soarelui este de 2.100 – 2.200 ore în regiunea subcarpatică și 2.047 ore la Râmnicu Vâlcea. Numărul zilelor cu cer senin variază între 60 - 80 pe an, iar numărul zilelor cu precipitații este de aproximativ 128 pe an.

Umezeala relativă a aerului variază între 71% și 78%, cu media de 75%, iar în sezonul estival între 61,9 – 72%, cu media de 69%. Toamnele sunt lungi, iar numărul zilelor cu ceață este în medie de 52 pe an.

Numărul mediu anual al zilelor de îngheț ($T_{\text{min.}} < 0^{\circ}\text{C}$) este în medie 98,3 la Râmnicu Vâlcea, având cea mai mare frecvență în lunile decembrie (21,1 zile), ianuarie (28,4 zile) și februarie (20,5 zile). Data medie a primei zăpezi se situează în luna decembrie, iar cea a ultimei ninsori la

¹¹ <http://www.valcea.insse.ro/main.php?lang=fr&pageid=508>

începutul lunii martie. Stratul de zăpadă se menține cca 70 de zile pe an. La stațiile meteorologice din județul Vâlcea viteza maximă a vântului nu a depășit 11 m/s, oscilând între 9 m/s și 11 m/s¹².

Vegetația

Unitățile de vegetație¹³ din spațiul județului sunt dispuse în fâșii ce se succed de la S la N, fiind reprezentate de:

Zona pădurilor de foioase formată din cerete și gărnițe, alternează cu culturi și pajiști tipizate. Etajul pădurilor de foioase este cel mai extins, fiind alcătuit din gorunete întâlnite în zona colinară din dreapta Oltului, în mare parte înlocuite cu livezi, păduri de fag și gorun, păduri amestecate ce cuprind zona subcarpatică și versanții munților.

Etajul pădurilor de molid apare fragmentat pe masive montane, local întâlnindu-se pâlcuri de zadă. În cadrul acestor etaje se întâlnesc elemente sudice precum: nucul, castanul brun, cărpinița, mojdreanul.

Etajele subalpin și alpin ocupă arealele cele mai reduse fiind alcătuite din pajiști de coroană, părușcă și subarbuști.

Pădurile sunt localizate în partea de nord a județului Vâlcea și sunt constituite în cea mai mare parte din păduri de foioase și rășinoase ce alcătuiesc fondul forestier al județului Vâlcea.

La nivelul județului au fost identificate specii de plante ocrotite în rezervații, precum: trandafirul de Cozia, măceșul argeșean, pesma Coziei, rocoțelele Coziei, garofița de munte, iedera albă, laleaua pestriță, pădurile de larice și zâmbbru, narcise (Miroslea), gorunii seculari de la Frâncești, bulbucii de munte, angelica, smârdanul, pâlcurile de tisă.

În ceea ce privește speciile de floră au fost identificate 54 specii de floră de interes național și 7 specii de floră de interes comunitar.

Fauna

Fauna județului este reprezentată prin specii specifice zonelor de pădure (urs, cerb, căprior, mistreț, viezure, lup, cocoș de munte, cerbul lopătar) și elemente mediteraneene (scorpionul carpatin, vipera cu corn). În zona alpină predomină capra neagră, fâsa alpină, mierla gulerată. Printre speciile de păsări protejate la nivel comunitar se numără: lișița, găinușa de baltă, cormoranul mare și cormoranul mic, barza neagră, cufundacul, specii de pescăruși.

În județul Vâlcea au fost identificate 67 specii de faună de interes național și 19 specii de faună de interes comunitar.

¹² Raport privind starea mediului în județul Vâlcea pe anul 2013

¹³ Program integrat de gestionare a calității aerului 2008-2013, www.cjvalcea.ro, pag.7

CAPITOLUL II. COMPETITIVITATE ECONOMICĂ, CERCETARE, DEZVOLTARE, INOVARE

2.1. Cadrul general și structura economiei

În anul 2012 Produsul Intern Brut (PIB) al județului Vâlcea a ajuns la 8.486,1 milioane lei, reprezentând 1,42% din PIB-ul național și 18,21% din PIB-ul Regiunii Sud-Vest Oltenia.

În perioada analizată (2007 - 2012) PIB-ul județului Vâlcea a avut un trend ascendent, fiind în creștere cu 2,33% în anul 2012 comparativ cu 2011).

Tabel nr.2. PIB județul Vâlcea, regional și național (2007-2012)

Anul	2007		2008		2009		2010		2011		2012	
Regiune/ Județ	Mil lei	%	Mil lei	%	Mil lei	%	Mil lei	%	Mil lei	%	Mil lei	%
România	418527,9	100	524388,7	100	510522,8	100	533881,1	100	565097,2	100	596681,5	100
Regiunea S-V Oltenia	33682,6	8,04	40742,1	7,7	40401,5	7,9	42368,6	7,9	44583,5	7,9	46597,9	7,8
Jud. Vâlcea	6594,3	1,58	7930,6	1,5	7468,1	1,4	7510,6	1,4	8292,5	1,4	8486,1	1,4

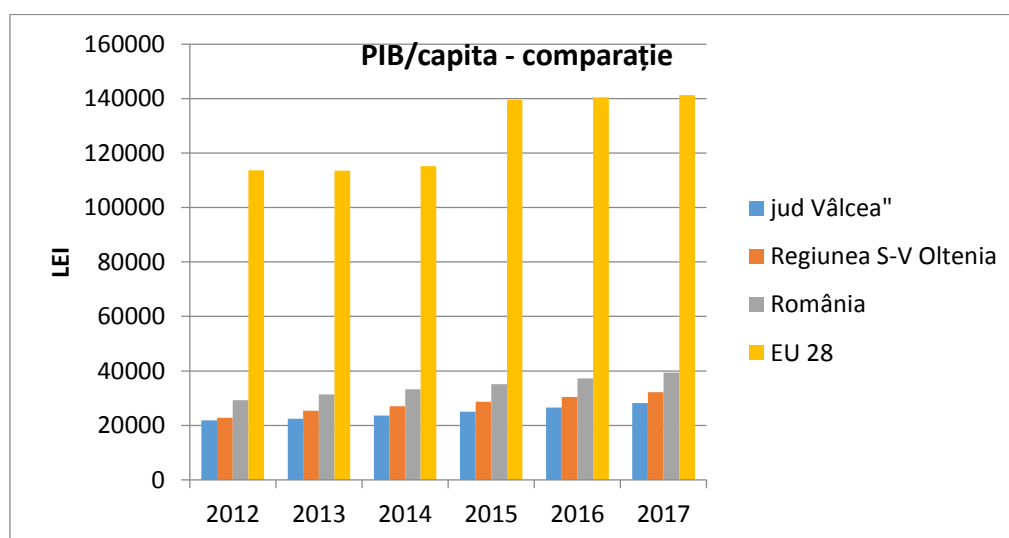

Fig. 2. PIB/capita, județul Vâlcea, regional și național

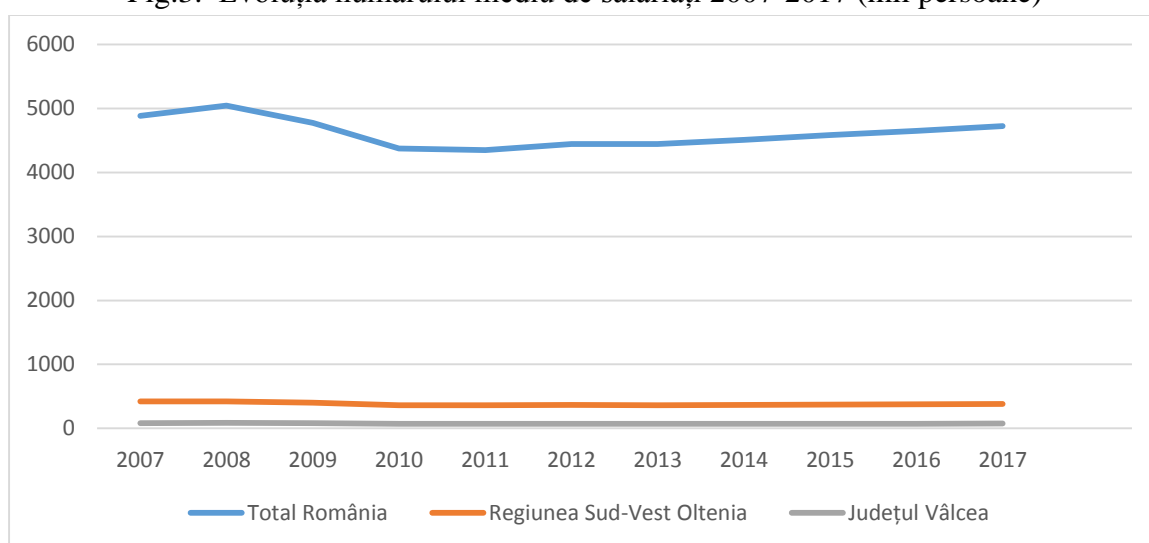
Sursa: Conform Notă de subsol nr.18

PIB/capita al județului Vâlcea este mai mic cu cca. 4,4% față PIB/capita al Regiunii Sud-Vest Oltenia, și cu cca. 35% față de cel al României (2012). Previziunile pentru anii următori, deși indică o creștere în fiecare an, arată o tendință de scădere față de situația din Regiunea Sud-Vest

Oltenia și România. Aceasta denotă o scădere a veniturilor și cheltuielilor comparativ cu Regiunea Sud-Vest Oltenia și România¹⁴.

Numărului mediu de salariați în perioada 2007 – 2013 este în scădere; dacă în anul 2009 era de 79.306 persoane (față de 84.940 persoane în 2008 la începutul crizei economice), în 2013 s-a ajuns la un minim de 72.473 persoane. Această situație arată o evoluție mai bună decât cea de la nivel regional și național, în sensul că în județul Vâlcea s-au pierdut mai puține locuri de muncă în comparație cu restul regiunii sau cu media națională. Estimările pentru anii viitori arată o tendință pozitivă de până la 74.600 salariați în anul 2017, insuficientă însă pentru a atinge valorile din anul 2007 (83.854 persoane) și a rezolva problema ocupării forței de muncă.

Fig.3. Evoluția numărului mediu de salariați 2007-2017 (mii persoane)

Sursa: INS, Baza de date Tempo-online, Anii 2007-2013

Anii 2014-2017 estimări ale Comisiei Naționale de Prognoză pe baza datelor statistice ¹⁵

Această tendință este, pe de o parte, o manifestare a efectelor pe termen lung, pe care criza economică globală le-a produs în economia locală, iar pe de altă parte, reprezintă consecința procesului de dezindustrializare și restructurare a activității economice, în condițiile reducerii activității unor agenți economici mari angajatori, dar și a plecărilor masive la muncă, în special în Uniunea Europeană.

¹⁴ Notă: datele primare preluate după site-urile oficiale

<http://ec.europa.eu/eurostat/web/products-datasets/-/tec00114>

http://www.cnp.ro/user/repository/Prognoza_profil%20teritorial_mai_2014.pdf,

<http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo2&lang=ro&context=35>

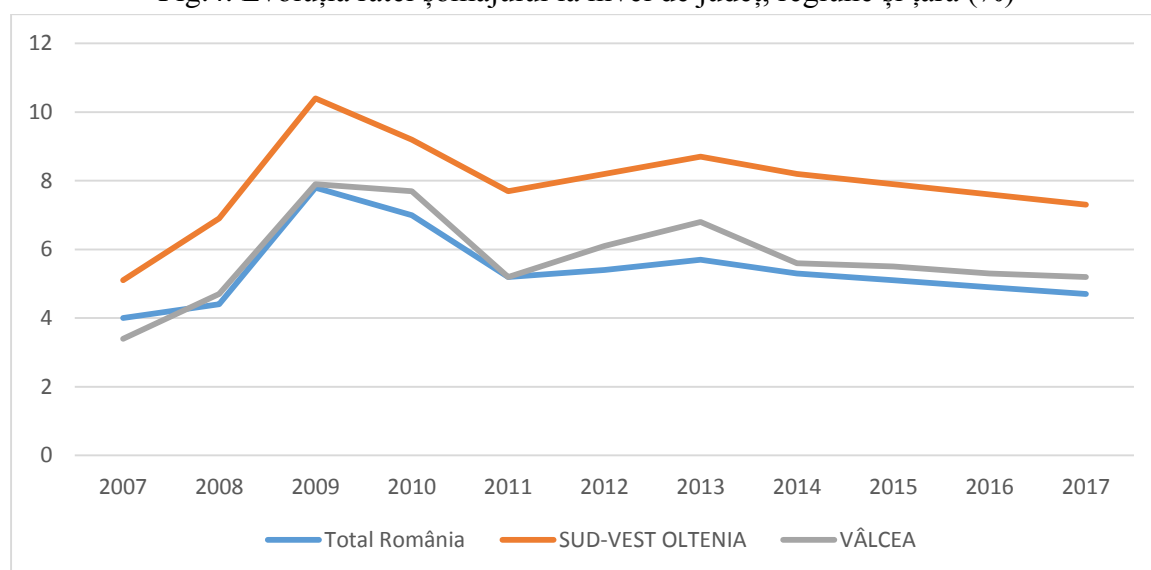
¹⁵ www.cnp.ro, Prognoza în profil teritorial 2014-2017

Județul Vâlcea are o pondere în țară de 1,6% în ceea ce privește numărul mediu de salariați, ocupând locul 23¹⁶.

Rata șomajului a avut o evoluție similară celei înregistrate la nivel național în perioada 2008 - 2011. Începând cu anul 2012 rata șomajului la nivelul județului Vâlcea depășește media înregistrată la nivel național, dar este sub media înregistrată la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia. În anul 2013 rata șomajului era de 6,8% clasând județul Vâlcea pe locul 24 pe țară.

Prognozele pentru anii următori (2015-2017) indică o scădere a ratei șomajului în județul Vâlcea, ajungând în anul 2017 la 5,2%, dar mult peste valoarea înregistrată în anul 2007 (3,4%).

Fig.4. Evoluția ratei șomajului la nivel de județ, regiune și țară (%)

Sursa: INS, Baza de date Tempo-online, Anii 2007-2013
Anii 2014-2017 estimări ale Comisiei Naționale de Prognoză pe baza datelor statistice ¹⁷

Afacerile sunt dominate de servicii, cu o pondere de 77% din totalul firmelor înregistrate în județul Vâlcea, față de 19% în sectorul de industrie și construcții. Această situație nu este cu mult diferită de contextul național, unde ponderea pentru aceleași sectoare este 76%, respectiv 20%, restul fiind reprezentat de întreprinderi active în sectorul primar (agricultură, silvicultură, pescuit). Situația este similară și la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia, unde din total firme, 77% reprezintă sectorul servicii, iar 19% sectorul industrie și construcții.

Conform statisticilor Institutului Național de Statistică (2013), în județul Vâlcea sunt înregistrate și active 6.746 firme, dintre care 21 întreprinderi au mai mult de 250 salariați. În ceea ce privește cifra de afaceri generată de întreprinderile din județ, 52% provine din sectorul serviciilor, 48% din

¹⁶ Anuarul statistic al județului Vâlcea, 2014, Direcția Județeană de Statistică Vâlcea

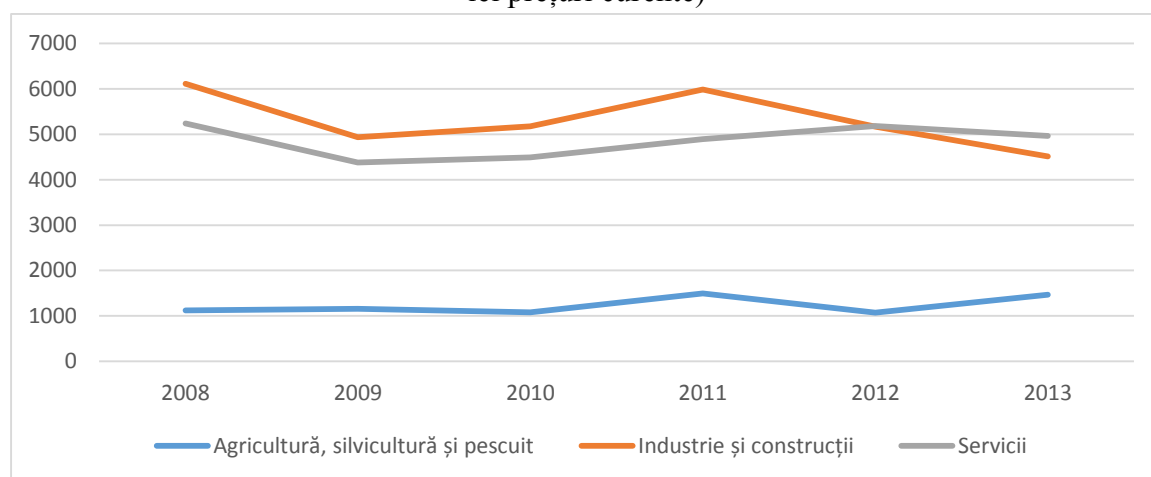
¹⁷ www.cnp.ro, Prognoza în profil teritorial 2014-2017

industrie și construcții. Comparativ cu anii 2011 și 2012, cifra de afaceri înregistrată la nivelul anului 2013 este în scădere cu 8,5%.

În perioada 2009-2013 numărul de firme a scăzut cu 13,73%, ceea ce, în cifre absolute, reprezintă 1.074 firme închise în județ¹⁸. Pe de altă parte, intrarea în insolvență a numai unei companii mari (S.C. OLTCHIM S.A.) a însemnat pierderea a 724 locuri de muncă¹⁹.

Evoluția cifrei de afaceri în județul Vâlcea arată că sectorul industriei, construcțiilor și cel al serviciilor au fost afectate de criza economică, acestea reintrând pe un trend crescător începând cu anul 2010. Sectoarele industrie și construcții au fost cele mai afectate de recesiune, serviciile având, la nivelul anului 2012, o revenire mai rapidă decât celelalte sectoare. Sectorul primar, agricultura, se află pe o pantă ușor ascendentă.

Fig. 5. Evoluția cifrei de afaceri în județul Vâlcea, pe sectoare ale economiei naționale (milioane lei prețuri curente)

Sursa: Anuarul statistic al județului Vâlcea, 2014, Direcția Județeană de Statistică Vâlcea
INS, Baza de date Tempo-online

După cifra de afaceri, în anul 2013, cele mai dezvoltate sectoare au fost comerțul, industria prelucrătoare, construcțiile, transportul și depozitarea.

¹⁸ Anuarul Statistic al județului Vâlcea, 2014, Evoluția numărului de întreprinderi active, Direcția Județeană de Statistică Vâlcea

¹⁹ Conform bilanțului la 31.12.2013 al S.C. OLTCHIM S.A. (www.mfinante.ro)

Tabel nr.3. Topul celor mai dezvoltate ramuri ale economiei din județul Vâlcea

	Ramuri ale economiei naționale	CA (milioane lei)	Nr.firme	Nr.salariați
1	Comerț cu ridicata și amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	3600	2589	13.567
2	Industria prelucrătoare	3024	684	17.344
3	Construcții	712	600	6592
4	Transport și depozitare	562	931	3399
5	Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	410	57	2115
6	Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor (activități profesionale, științifice și tehnice, activități de servicii administrative și activități de servicii suport)	336	906	4923
7	Hoteluri și restaurante	234	505	3361
8	Industria extractivă	215	26	2157

Sursa: INS, prelucrare Tempo-online

Industria creative sunt slab dezvoltate în județul Vâlcea, existând un număr mare de firme în domeniu, dar cu număr redus de salariați și cifra de afaceri mică. Cifra de afaceri din industriile creative reprezintă 1,08% din total cifră de afaceri la nivelul județului.

În ceea ce privește activitatea economică în domeniul agricol, în județul Vâlcea, producția vegetală are o importanță scăzută în raport cu producția regională și națională. Astfel, producția de porumb din județul Vâlcea reprezintă 2% din cea națională, în timp ce alte culturi contribuie la nivel național astfel: cereale boabe 1,3%, leguminoase 0,2%, cartofi 1,6%, legume 1,6%. O pondere crescută în raport cu producția națională o reprezintă producția de fructe cu 6,5% din cea națională și producția de struguri cu 3% din producția națională. Evoluția producției vegetale în județul Vâlcea a înregistrat fluctuații semnificative în perioada 2007 – 2014.

2.2. Investițiile străine și comerțul exterior

Investițiile străine

Cercetarea statistică a investițiilor străine directe (ISD) este realizată, începând cu anul 2008, de Banca Națională a României. Fluxul net de ISD în anul 2013 a înregistrat un nivel de 2.712 milioane euro la nivel de țară, iar soldul final al ISD la 31 decembrie 2013 a înregistrat nivelul de 59.958 milioane euro²⁰. Pentru județul Vâlcea sectorul industrial a atras 57.488,80 mii euro, iar sectorul agricultură numai 7.938,80 mii euro.

În ceea ce privește evoluția investițiilor străine în perioada analizată se observă o scădere a investițiilor străine în județul Vâlcea, chiar o stagnare în perioada 2010-2011.

Tabelul nr.4. Repartizarea pe regiuni de dezvoltare a soldului ISD la 31 decembrie 2013

Regiune	Valoare (milioane euro)	Pondere în total ISD (%)
TOTAL, din care:	59 958	100,0
BUCUREȘTI-ILFOV	36 808	61,4
CENTRU	5 179	8,6
SUD-MUNTENIA	4 599	7,7
VEST	4 581	7,6
NORD-VEST	2 665	4,5
SUD-EST	2 529	4,2
SUD-VEST OLTENIA	1 912	3,2
NORD-EST	1 685	2,8

Sursa: Banca Națională a României, Publicația anuală "Investițiile străine directe în România în anul 2013"

Din punct de vedere al țării de origine, cele mai multe fonduri au fost atrase din Polonia și Germania, acestea fiind investite preponderent în industrie. Pe lângă acestea, se observă contribuția importantă adusă și de investitori din Cipru, Polonia, Italia, Luxemburg și Franța.

În decembrie 2014 la nivelul județului Vâlcea au fost înmatriculate un număr de 3 societăți cu participare străină la capitalul social. În perioada 1991-2013 la nivelul județului Vâlcea au fost înregistrate 828 societăți cu participare străină la capitalul social cu o valoare subscrisă de 57.424,20 mii Euro.²¹

Tabel nr.5. Inmatriculări de societăți comerciale cu participare străină la capitalul social subscris (2014)²²

	Înmatriculări de societăți comerciale -număr-	Valoarea capitalului social total subscris exprimat în:		
		Moneda națională mii lei -	Valută	
			Dolari SUA	EURO
Total țară	522	16661,9	4591652,4	3730100,8
Total județ	3	0,8	234,1	189,4

²⁰ Banca Națională a României, 2014, Publicația anuală "Investițiile străine directe în România în anul 2013", <http://www.bnr.ro/Publicatii-periodice-204.aspx>.

²¹ Sinteză statistică a datelor din Registrul General al Comerțului la 31.12.2014, Societăți cu participare străină la capital, www.onrc.ro

²² Sursa de date: Buletinul statistic lunar Decembrie 2014, Direcția Județeană de Statistică Vâlcea

Comerțul exterior

În perioada 2011 - 2014 în județul Vâlcea exporturile (FOB) au avut o valoare de 99.357 mii Euro, înregistrând un trend ascendent cu 47,93% în anul 2014 comparativ cu anul 2012.

Tabel nr.6. Exporturi și importuri de bunuri în județul Vâlcea (2011-2014)

	2011	2012	2013	2014
Exporturi (FOB), mii euro	26.976	18.361	21.788	32.232
Importuri (CIF), mii euro	19.507	13.402	17.888	23.793

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Exporturile (FOB) pe categorii de bunuri, înregistrate pentru județul Vâlcea la nivelul lunii octombrie 2014, au vizat: materiale plastice, cauciuc și articole din acestea (27,45% din total exporturi), metale comune și articole din acestea (18,27%), produse chimice (17,14%), produse din fontă, fier și oțel (17,06%), textile și articole din textile (8,72%), mijloace și materiale de transport (8,27%), încălțăminte, pălării, umbrele și articole similare (6,64%), produse din lemn, exclusiv mobilier (3,10%).

În ceea ce privește importurile de bunuri (CIF), la nivelul anului 2014 au fost înregistrate următoarele categorii: metale comune și articole din acestea (21,21%), mașini, aparate și echipamente electrice, aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile (12,27%), textile și articole din textile (11,98%), produse chimice (14,09%), animale vii și produse animale (11,59%). Balanța comercială, în perioada 01.01.-31.12.2014, prezintă un excedent comercial de 69.093 mii euro, cu 31.3% mai mult față de aceeași perioadă a anului precedent²³. Gradul de acoperire a importurilor prin exporturi, în perioada 01.01-31.10.2014, a fost de 147,6% cu 7,6 puncte procentuale mai mare decât în perioada similară a anului 2013.

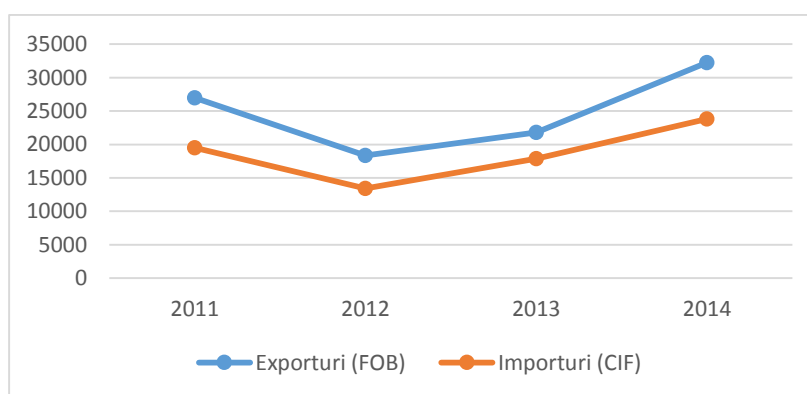

Fig.6. Evoluția exporturilor și importurilor de bunuri (2011-2014)

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo on-line

²³ Buletin Statistic Lunar al județului Vâlcea, Direcția Județeană de Statistică Vâlcea, Decembrie 2014

2.3. Industrie și Construcții

Profilul industrial al județului Vâlcea este în principal bazat pe: industria chimică, industria alimentară, cărbunelui, petrolului și sării, prelucrarea lemnului, industria ușoară, industria textilă.

2.3.1. Industria

În luna decembrie 2014, cifra de afaceri totale a ramurilor industriale a crescut cu 9% comparativ cu luna decembrie 2013. Comparativ cu luna octombrie 2014, indicele valoric al cifrei de afaceri totale a scăzut cu 11,1%.

Unitățile locale active în sectorul industriei înregistrau în perioada 2008-2012 o scădere cu 23,49%, producând în anul 2013 o cifră de afaceri de 3.798 milioane lei și investiții brute de 609 milioane lei. Industria a ocupat în anul 2013 un număr de 21.328 persoane.

Întreprinderi

Numărul întreprinderilor active din județul Vâlcea (2013) reprezintă 1,87% din total unităților la nivel național, iar la nivel regional 22,72%.

Tabel nr.7. Principalii indicatori privind întreprinderile active în sectorul industriei (2013)

	Număr unități active	Numărul mediu de persoane ocupate	Cifra de afaceri (milioane lei)	Investiții brute (mil. lei)
Industrie	770	21.328	3.798	609
- Industrie extractivă	25	2.321	215	91
- Industrie prelucrătoare	688	15.622	3.024	415
- Energie electrică, termică, gaze și apă	57	3.385	559	103

Sursa: INS, Baza de date Tempo on-line

Numărul unităților active din industria prelucrătoare reprezintă 1,4% din unitățile la nivel național și 19,59% la nivelul Sud-Vest Oltenia. Sectorul Producție și furnizarea energiei/appei reprezintă 10% la nivel regional, iar distribuția apei 9,7%.

Tabel nr.8. Numărul de întreprinderi active din sectorul industrie (2008-2013)

-număr -

Activități ale industrie	Regiune/Județ	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Industria extractivă	ROMANIA	1.083	1.234	1.166	1.108	1.098	1.072
	REGIUNE SUD-VEST OLTENIA	100	106	111	99	94	88

	JUDEȚ VÂLCEA	20	18	18	17	20	20
Industria prelucrătoare	ROMANIA	57.305	54.652	48.933	45.052	46.004	46.761
	REGIUNE SUD-VEST OLTENIA	3.966	3.914	3.485	3.234	3.345	3.380
	JUDEȚ VÂLCEA	874	825	711	657	664	662
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	ROMANIA	506	609	885	924	1050	1345
	REGIUNE SUD-VEST OLTENIA	29	28	28	32	37	46
	JUDEȚ VÂLCEA	5	5	4	4	3	5
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	ROMANIA	2366	2358	2464	2631	2925	3055
	REGIUNE SUD-VEST OLTENIA	227	223	242	276	317	319
	JUDEȚ VÂLCEA	28	28	30	36	34	31

Sursa: INS, Baza de date Tempo on-line

Unitățile active locale sunt preponderent formate din unități ale industriei prelucrătoare (89,35%), urmată de industria extractivă (3,2%) și energie electrică, termică, gaze și apă (7,40%).

Numărul de persoane ocupate în unitățile active locale din industrie

Evoluția persoanelor ocupate în unitățile locale, în perioada 2008-2013, a înregistrat o creștere de 26,77% în sectorul distribuția apei și o creștere de 10,20% în industria extractivă, dar a scăzut în industria prelucrătoare cu 25% și cu 22% în producția și furnizarea de energiei electrice, termice, gaze și apă.

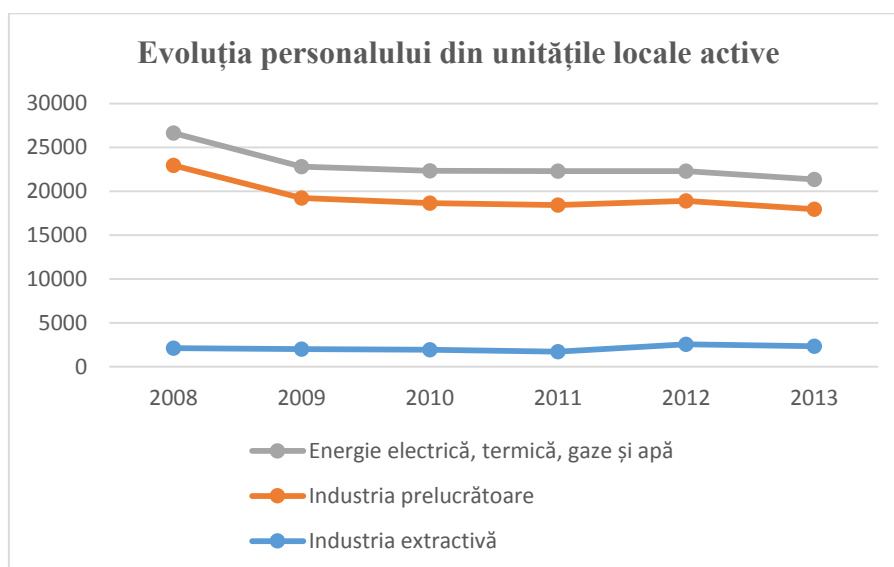

Fig.7. Personal angajat în unități economice active

Sursa: INS, Baza de date Tempo on-line

Industria chimică este reprezentată în principal de: Oltchim S.A., Uzinele Sodice Govora-Ciech Chemical Group S.A. și S.C. Resin S.R.L. Cele 3 companii însumau în anul 2013 o cifră de afaceri de 810.595.611 lei, 21,34% din cifra de afaceri din industrie la nivel de județ (3.798 milioane lei) și aveau 16,57% din numărul de salariați ai județului.

Din 2013 SC Oltchim SA este în insolvență, în data 22.04.2015 i s-a aprobat planul de reorganizare. În perioada 2009-2013 a avut o scădere considerabilă atât a cifrei de afaceri nete, cât și a numărului de angajați. Numărul de anagajați înregistrați la decembrie 2013 a fost de 2.744 persoane, în scădere cu 20,87% față de anul 2009, și cu 17,29% față de anul 2012. Pierderea înregistrată în anul 2013 este de cca 4,5 ori mai mult decât valoarea din 2009.

Uzinele Sodice Govora-Ciech Chemical Group S.A.²⁴ este cel mai mare producător de substanțe sodice din România. A fost înființată în anul 1959, iar din decembrie 2006 este controlată de grupul polonez Ciech Chemical Group, cu o participație de 93,7611% din capitalul social.

S.C. RESIN S.R.L.²⁵ produce și comercializează adezivi și diluanți utilizați pentru: încălțăminte, marochinărie și confecții din piele, industria mobilei și tapițeriei, industria automobilelor, construcții, instalații, amenajări interioare, industria lacurilor și vopselelor etc.

Industria alimentară este reprezentată în principal prin fabrica de conserve de legume-fructe și a sucurilor naturale de la Râureni, unul dintre cele mai cunoscute branduri românești. În anul 2008, fabrica Râureni a fost preluată de compania Annabella care a investit 5 mil. de euro în modernizare, re tehnologizare și distribuție. Exporturile fabricii Râureni au o cotă de 10% din întreaga producție și se îndreaptă către țări precum Germania, Austria, Italia, Spania, Anglia, Canada.

În ramura industriei alimentare, pe lângă marile unități de prelucrare a legumelor și fructelor existente, funcționează unități de panificație - S.C. VELPITAR, S.C. BOROMIR IND S.R.L., SAPTE SPICE S.R.L., prelucrarea cărnii - S.C. DIANA S.R.L. În anul 2013 cele 4 societăți însumau o cifră de afaceri de 3.048.924.968 RON (32% din cifra de afaceri la nivel de județ) și un număr de 4.161 angajați.

Industria de morărit și panificație este reprezentată de unități noi, cu capital privat.

Grupul Vel Pitar este liderul pieței românești a produselor de panificație și morărit, deținând 13 centre de producție în 11 județe din țară și în București și o rețea însemnată de magazine în marile orașe din România.

S.C. BOROMIR IND controlează 10% din activitatea de morărit de pe piața de profil din România, cu o capacitate de măcinare de 1500 t/zi. Societatea dispune de o rețea de magazine specializate "Boromir Pan Café", proiect lansat în aprilie 2008, bazat pe re-branduirea tradiționalelor brutării Boromir existente în orașul Râmnicu Vâlcea încă din anul 1996.

²⁴ Informații preluate de pe site-ul oficial:

http://www.ciechgroup.com/RO/GrupaCiech/SC_Uzinele_Sodice_Govora/Pagini/USC_Govora.aspx

²⁵ Informații preluate de pe site-ul oficial : <http://www.resin.ro/index.htm>

Industria constructoare de mașini este reprezentată de unități economice care produc echipamente pentru industria petrochimică, producătoare de autovehicule și elemente hidraulice, atât pentru piața internă, cât și pentru cea externă. Printre companiile care operează pe piața construcțiilor de mașini amintim: S.C. Vilmar S.A, S.C. Hervil S.A .

S.C. Vilmar S.A este o societate privată cu 100% capital străin localizată în zona industrială sudică a orașului Râmnicu Vâlcea. Compania produce o gamă diversificată de utilaje tehnologice și părți componente destinate industriei: chimice, petrochimice, energetice, metalurgice, construcțiilor mecanice, petrolului și a gazelor naturale.

S.C. Hervil și-a lansat producția în anul 1981, remarcându-se ca o întreprindere ale cărei produse erau destinate în special piețelor externe (se exportă 60% din produse) din țări precum: Italia, Germania, SUA, Israel, Anglia, Canada și Iran.

Pe lângă acestea, menționăm și societățile MAGNETTO WHEELS ROMÂNIA S.A. producătoare de jante auto și S.C. Ganne ATCP S.A. Drăgășani, care are ca domeniu de activitate fabricarea de articole tehnice din cauciuc.

Industria de prelucrare a lemnului s-a dezvoltat în mod deosebit, având în vedere materia primă existentă pe raza județului. Dintre societățile cu obiect de activitate exploatarea și prelucrarea lemnului amintim: S.C. COZIA FOREST S.A, FORESTCOV S.R.L, HARDWOOD S.R.L, COROM EXPORT S.R.L. La acestea se adaugă un număr însemnat de agenți economici care exploatează și comercializează material lemnos, ca materie primă pentru unitățile de prelucrare.

Industria ușoară este reprezentată prin fabrici producătoare de încălțăminte și îmbrăcăminte din piele și înlocuitori, textile și materiale nețesute.

Producători de încălțăminte: S.C. FRAMAS GROUP S.R.L, S.C. ALBARESOR S.A, S.C. MEGAINVEST S.R.L.

Producatori de textile, articole confecționate din textile: S.C. MINET S.A. Râmnicu Vâlcea, producător cu gamă largă de produse: vate voluminoase, geotextile, articole insonorizante, machete, S.C. ROMLELIE S.R.L, MAXCONF S.R.L.

Industria extractivă pentru exploatarea cărbunelui, petrolului și sării. În industria extractivă, funcționează unități economice care utilizează resurse minerale locale: sare, cărbune, petrol.

SNS SALROM- Exploatarea Miniera Rm.Vâlcea - sare gemă și în soluție, Secția Extracție și Preparare Bistrița – calcar.

Industria energetică are reprezentare majoră în județ, prin Sucursala HIDROCENTRALE Râmnicu Vâlcea. Din anul 2013, Sucursala Hidrocentrale Râmnicu Valcea administrează hidrocentralele amplasate pe râul Lotru, sectorul mijlociu al râului Olt (Cornetu–Dragășani) și pe sectorul Olt Inferior (Strejești-Izbiceni).

Sucursala are astăzi în administrare 23 hidrocentrale (57 hidroagregate), 3 stații de pompaj hidroenergetic (7 grupuri de pompaj) și 3 microhidrocentrale (6 hidroagregate). Puterea totală instalată este de 1525,9 MW, din care 643 MW în amenajarea Lotru, 500,1 MW în amenajarea Olt Mijlociu, 379 MW în amenajarea Olt Inferior și 3,8 MW în microhidrocentrale. Producția anuală de energie electrică de proiect este de 3.733,49 GWh.

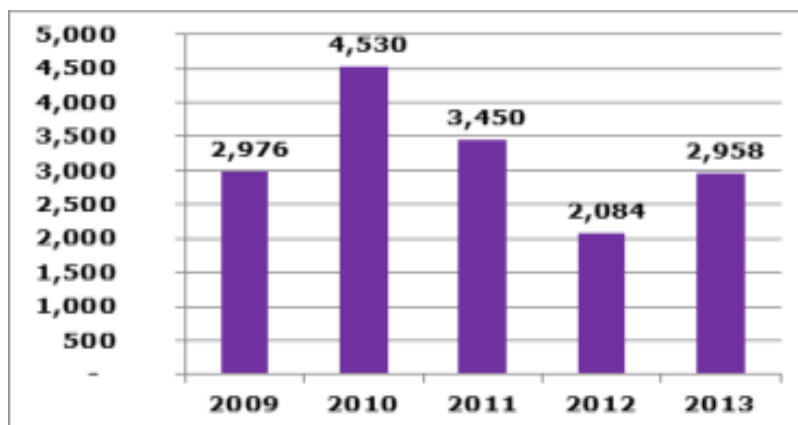

Fig.8. Producția de energie a Sucursalei HIDROCENTRALE Rm. Vâlcea

*Producția pe anii 2009-2013 este cumulată cu cea a Uzinei Hidroelectrice Slatina

Sursa: <http://www.hidroelectrica.ro/Details.aspx?page=41>

În domeniul producției de energie funcționează și SC CET Govora SA producător de energie electrică și termică, fiind pricipalul furnizor de agent termic pentru platforma industrială și pentru Municipiul Râminicu Vâlcea.

Parcuri industriale, clustere, incubatoare de afaceri

Parcurile industriale aflate în stadiu de formare sunt Parcul Industrial Bălcești și Parcul Industrial Drăgășani²⁶.

Parcul Industrial Bălcești (10,05 ha teren green field) și Parcul Industrial Drăgășani (16,34 ha teren green field) sunt gestionate și administrate de firma S.C. PARC IND Vâlcea S.A., societate comercială pe acțiuni înființată în 2013 de Consiliul Județean Vâlcea (50%), Consiliul Local Bălcești (25%) și Consiliul Local Drăgășani (25%). Scopul parcurilor industriale din Bălcești și Drăgășani este atragerea de investiții private care să genereze locuri de muncă stabile. Domeniile de interes urmărite în aceste parcuri industriale sunt: producție agro-industrială, prelucrare legume fructe, industrie textilă și de confecții, prelucrare pielii și încălțăminte, mobilier, servicii conexe. Data estimată a intrării în funcțiune este 2015.

Clusterle înființate la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia sunt:

*AGROPRO Oltenia Cluster*²⁷, ale cărui obiective sunt:

- Creșterea competitivității în sectorul agricol în regiunea Sud-Vest Oltenia, prin participarea comună pe piețele de desfacere;
- Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă în agricultură prin interconectarea de oameni, abilități, competențe și cunoștințe;

²⁶ Adresa nr.1256/03.02.2015, Consiliul Județean Vâlcea

²⁷ Prezentare Agropro Oltenia Cluster, www.adroltenia.ro

- Asigurarea armonizării și reprezentării intereselor societăților cu profil agricol constituite în regiunea Sud-Vest Oltenia și ale învățământului superior de profil din regiune;
- Dezvoltarea și promovarea serviciilor și produselor membrilor clusterului;
- Participarea și/sau inițierea de proiecte de inovare, dezvoltare și planuri de afaceri în domeniul agricol;
- Participare comună la: conferințe, târguri și expoziții, evenimente economice;
- Participarea comună la proiecte naționale și internaționale și dezvoltarea de relații economice naționale și internaționale care se circumscriu domeniului de interes al membrilor clusterului;
- Asigurarea participării la programe active de perfecționare profesională a membrilor clusterului a managerilor și angajaților acestora și facilitarea de schimburi de experiență între fermieri atât în plan național, cât și internațional în vederea adoptării modelelor de bune practici.

Asociația CONSTRUCT CLUSTER OLTENIA, își desfășoară activitatea în domeniul industriei construcțiilor și în sectoarele adiacente: proiectare, inovare-cercetare, formare și perfecționare profesională, producția și logistica materialelor de construcții. Obiectivele strategice ale clusterului sunt:

- Dezvoltarea colaborării și creșterea relațiilor comerciale între membrii în vederea dezvoltării economice și sociale a regiunii;
- Facilitarea intrării agenților economici pe noi piețe prin acțiuni de internaționalizare și participarea la evenimente de afaceri, în principal în țările membre UE;
- Atragerea investițiilor străine în regiune, prin realizarea de misiuni economice în vederea identificării de parteneri economici și atragerea de misiuni economice în vederea stabilirii de parteneriate de afaceri și realizării de investiții cu capital străin;
- Respectarea principiului egalității de șanse și a dezvoltării durabile;
- Dezvoltarea mediului de afaceri și a afacerilor în regiunea Sud-Vest Oltenia prin crearea de centre de afaceri, parcuri industriale și logistice, centre inter-modale pentru persoane și mărfuri în zonele de confluență a rețelelor de transport; realizarea unei platforme de cercetare-dezvoltare-inovare și facilitarea transferului tehnologic și inovării către sectorul privat;
- Atragerea de fonduri europene pentru dezvoltarea activităților de producție dar și a serviciilor;
- Calificarea, perfecționarea și specializarea forței de muncă în sectorul construcțiilor și în domeniile adiacente, în special în producția materialelor de construcții.

Printre membri se numără: Primăria Orașului Călimănești, Primăria Orașului Horezu, Asociația Meșterilor Popolari “Cocoșul de Hurez”, Asociația Depresiunea Horezu, Asociația pentru Promovarea Patrimoniului Autentic Horezu, SC Calimanesti-Caciulata SA, Ceramica SCM Horezu, SC Baciul Vaideean Societate Cooperativă, SC Horezu Prim SRL, Manufactura Hurezeană etc.

*Clusterul Cercetare – Dezvoltare - Inovare Automotive Sud-Vest Oltenia*²⁸ are ca obiectiv creșterea competitivității sectorului automotive cu un spectru larg de activități atât în domeniul formării profesionale, al competențelor înalt calificate necesare Ford și furnizorilor săi, cât și prin realizarea de noi investiții, transfer tehnologic și intensificarea colaborării între Universitatea din Craiova și firmele active în domeniul automotivelor pentru dezvoltarea de proiecte comune de cercetare aplicată în special în domeniul electromobilității, în scopul utilizării experienței de CDI regionale din sector.

Polul de Competitivitate Turism Oltenia - Inovare și Tradiții în Turism - TurOlt InoTT, are ca obiectiv creșterea competitivității sectorului turistic din regiunea Sud-Vest Oltenia, prin construirea unui brand regional unitar și inovarea produsului turistic, astfel încât până în anul 2020 Oltenia să-și îmbunătățească poziția ca destinație turistică românească pe plan național și internațional, iar fluxul turistic anual să crească cu 15% (circa 50.000 turiști pe an)²⁹.

2.3.2. Construcțiile

Sectorul construcțiilor a înregistrat în anul 2013 un regres comparativ cu perioada 2007 - 2012.

Numărul de unități locale active din sector a fost în anul 2013 de 600 unități care au avut o cifră de afaceri de 712 milioane lei, investiții brute de 33 milioane lei și un număr de personal ocupat de 6615 persoane (în scădere cu 38,49% față de 2008).

Tabel nr.9. Principalii indicatori în domeniul construcțiilor (2013)

	Număr unități active	Numărul mediu de persoane ocupate	Cifra de afaceri (milioane lei)	Investiții Brute (milioane lei)
TOTAL	7.026	56.065	9.472	883
<i>Construcții</i>	600	6615	712	33

Sursa: INS, Baza de date Tempo on-line

Forța de muncă angajată în domeniul construcțiilor s-a redus treptat dar semnificativ, înregistrând o scădere de 13,14% în anul 2013, în raport cu anul 2008.

²⁸ <http://www.adroltenia.ro/poli-de-competitivitate/>

²⁹ Prezentare Pol Turism, www.adroltenia.ro

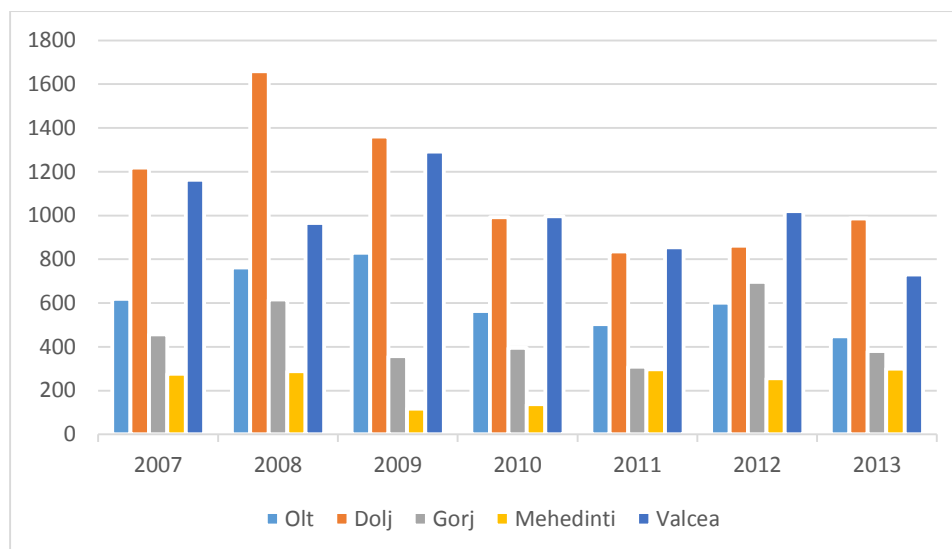

Fig.9. Evoluția construcțiilor terminate la nivelul regiunii de dezvoltare Sud-Vest Oltenia
Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În ceea ce privește sursa de finanțare a locuințelor terminate la sfârșitul anului 2013, 13,68% erau locuințe finanțate din fonduri publice, în timp ce 86,32% erau locuințe finanțate din fonduri private. Comparativ cu anul 2012, în timp ce numărul de locuințe terminate din fonduri publice în anul 2013 a crescut cu 56%, a scăzut numărul de locuințe terminate din fonduri private cu 35,34%.

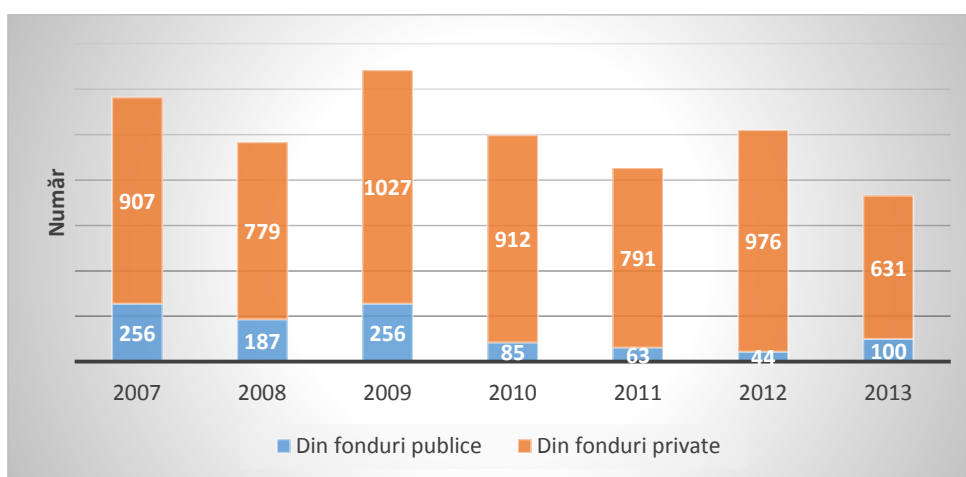

Fig.10. Evoluția locuințelor finalizate pe surse de finanțare la nivelul județului Vâlcea (2007-2013)

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În anul 2013 au fost eliberate 719 autorizații de construire, din care 494 au fost pentru clădiri rezidențiale, 2 clădiri rezidențiale pentru colectivități, 14 clădiri administrative, 9 hoteluri și clădiri similar, 20 clădiri pentru comerț cu ridicata și cu amănuntul și 170 alte clădiri.

Primele 6 întreprinderi cu activități în domeniul construcțiilor, raportat la cifra de afaceri înregistrată în 2013 și numărul de angajați, sunt: PROTECTCHIM SRL (286 angajați, cifră de afaceri: 35.191.094 lei), Regia Autonomă Județeană de Drumuri și Poduri Vâlcea S.A (249 angajați, cifră de afaceri 15.766.675 lei), COMINCO OLTENIA S.A. (225 angajați, cifra de afaceri 33.197.686 lei), PRELCHIM S.R.L. (139 angajați, cifra de afaceri 36.408.313 lei), FORCONCID S.A. (104 angajați, 7.138.853 lei), VICEXPERT S.R.L. (100 angajați, cifra de afaceri 15.072.374 lei). Cifra de afaceri a celor 6 societăți reprezintă 20% din cifra totală/județ din sectorul construcțiilor.

2.4. Servicii

La nivelul județului Vâlcea serviciile reprezintă un sector bine dezvoltat, în anul 2013 ponderea majoritară fiind deținută de sectorul comercial (13.567 salariați), urmată de transport (3.399 salariați) și hoteluri și restaurante (3.361 salariați); mai puțin dezvoltate sunt serviciile suport (2.759 salariați), intermedierea financiară și asigurărilor (1.021 salariați), informaticii și comunicațiilor (1.000 salariați), tranzacțiilor imobiliare (964 salariați).

Numărul de întreprinderi active în sectorul servicii pentru perioada 2008 - 2012 a fost în creștere cu 2,13% în anul 2012 comparativ cu anul 2011. Ponderea cea mai ridicată în sectorul serviciilor³⁰ o reprezintă, la nivelul anului 2012, comerțul cu 48%, transportul cu 17%, hoteluri și restaurante cu 9%, activitățile profesionale, științifice și tehnice cu 8%, alte activități și servicii 17%.

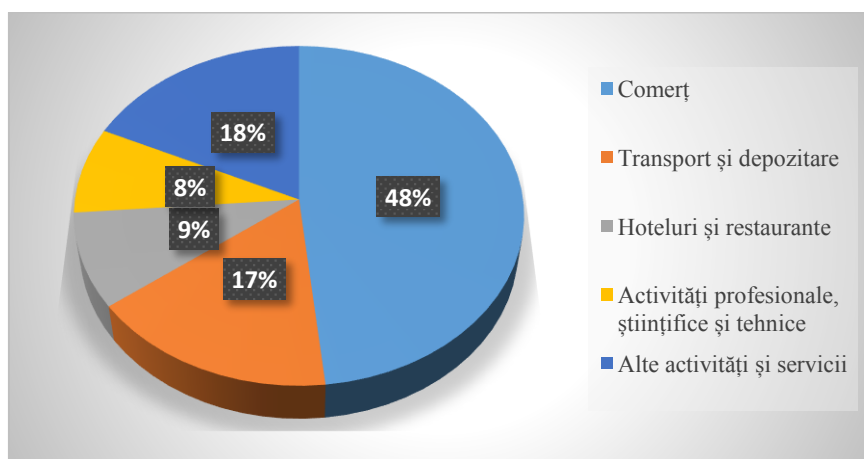

Fig.11. Ponderea întreprinderilor active din sectorul servicii (2008-2012)

Sursa: Anuarul Statistic al județului Vâlcea, 2013

În ceea ce privește evoluția numărului de persoane ocupate în sectorul servicii în perioada analizată (2008-2013) s-a înregistrat o scădere cu 14,12% în anul 2013 comparativ cu anul 2008.

³⁰ Conform datelor statistice Anuarul Statistic al județului Vâlcea, 2013

În județul Vâlcea la sfârșitul anului 2013 erau înregistrate un număr de 383 firme cu domeniul de activitate corespunzător industriilor creative, având 1025 de angajați. Cele mai multe firme sunt în domeniul *Activități de realizare a soft-ului la comandă* 16%, *Activități de editare cărți/reviste* 14%, *Activități ale agențiilor de publicitate* 14%, *Activități de arhitectură* 9,6%.

2.5. Activități de Cercetare, Dezvoltare, Inovare (CDI)

Știința și tehnologia devin relevante pentru societate atunci când efectele lor se resimt în viața cotidiană a cetățeanului. În acest scop, cercetarea și inovarea răspund nevoilor concrete ale mediului economic și ale sectorului public, în special celor de creștere a calității serviciilor oferite (precum sănătatea sau securitatea cetățenilor), și oferă perspective de angajare atrăgătoare în sectorul privat unui număr cât mai mare de persoane.³¹

Integrarea în Uniunea Europeană creează o presiune asupra orientării competitivității către inovare, creșterea economică prognozată putând susține deplasarea interesului sectorului privat către acest domeniu.

În județul Vâlcea există trei unități importante de profil:

Institutul Național de Cercetare – Dezvoltare pentru Tehnologii Criogenice și Izotopice (ICSI) are ca obiect de activitate cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovarea, cu valorificarea rezultatelor prin transfer tehnologic și servicii de specialitate.

*Stațiunea de Cercetare Dezvoltare pentru Pomicultură*³² are ca obiectiv relansarea și modernizarea pomiculturii din regiunea Oltenia și alinierea acestui domeniu, în plan științific și economic, la cerințele comunitare, asigurând totodată competitivitatea produselor pomicele pe piețele internaționale. Stațiunea asigură baza științifică, biologică și tehnică pentru cercetarea în domeniul pomicol, susținând pregătirea și formarea profesională a studenților, masteranzilor și doctoranzilor din acest domeniu.

*Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare Viti-vinicolă Drăgășani*³³ a fost înființată în anul 1936 sub denumirea de Stațiunea Oenologică Drăgășani, ca unitate a Ministerului Agriculturii și Domeniilor. Situată în mirificul peisaj al podgoriilor Drăgășani și Sâmburești, creat de terasele bătrânului Alutus (parte integrată a Piemontului Getic) Pepiniera și Stațiunea Viticolă Drăgășani au fost create în scopul reconstrucției postfiloxerice a viticulturii și dezvoltării ei științifice din România, în general și din zona coliniară a Olteniei, în special. Ca rezultate științifice menționăm omologarea a 9 soiuri, din care: 3 soiuri pentru struguri de masă și stafide: Victoria, Azur și Calina; 5 soiuri pentru struguri de vin: Crâmpoșie selecționată, Vilarom, Novac, Negru de Drăgășani, Alutus; un soi de portaltoi: Drăgășani M70; 3 clone pentru struguri de vin: Sauvignon 62, Tamâioasă românească 104 Cabernet Sauvignon 7, și o clonă de portaltoi Drăgășani 57.

³¹ Strategia Națională de Cercetare-Dezvoltare –Inovare 2014-2020.

³² <http://www.ucv.ro/cercetare/centre/statiuni.php>

³³ <http://www.scdvv-dragasani.ro/rezultate>

În ceea ce privește numărul de salariați din activitatea de cercetare-dezvoltare în anul 2013, în baza de date a Institutului Național de Statistică sunt înregistrați 208 angajați.

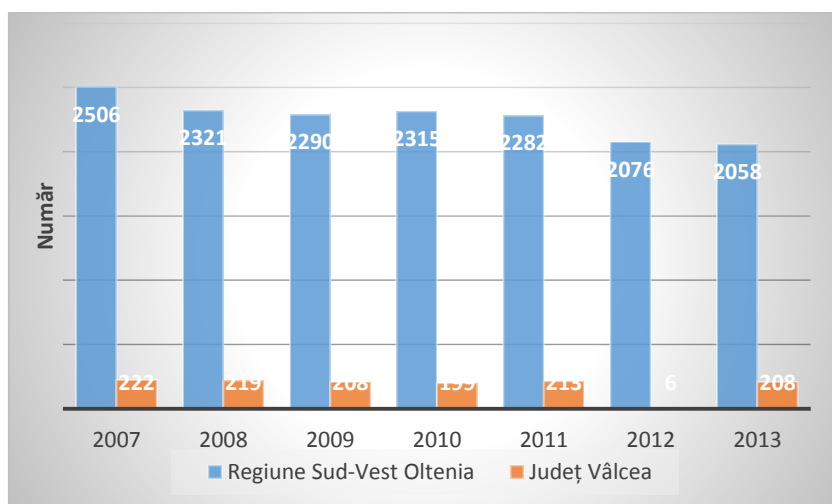

Fig.12. Evoluția numărului de salariați din activitatea de cercetare (2007-2013)

Sursa: Anuarul Statistic al județului Vâlcea pentru anul 2013

Cererile de brevet de invenție depuse de solicitanți din județul Vâlcea au fost la nivelul anului 2012 de 8, în scădere față de anii anteriori cu 52,94% (față de 2011).

Cheltuielile totale din activitatea de cercetare –dezvoltare au înregistrat în perioada 2007-2013 o creștere de 38,27%.

Tabel nr.10. Cererile de brevet de invenție

Județ	2008	2009	2010	2011	2012
Vâlcea	12	14	12	17	8

Sursa: Anuarul Statistic al județului Vâlcea pentru anul 2013

Tabel nr. 11. Cheltuieli cu cercetare-dezvoltare

Județ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Mii lei	24849	24209	25625	26847	50346	44	40257

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Cifra de afaceri din sectorul cercetare-dezvoltare reprezintă 0,47% din cifra de afaceri a județului (2013), fiind formată din cifra de afaceri a ICSI, în scădere față de anul anterior cu cca 39,40%.

2.6. Activități de sprijin pentru afaceri

La nivelul județului Vâlcea structurile de sprijinire a afacerilor sunt³⁴:

Centrul de afaceri Flandra-Vâlcea³⁵ a fost creat cu scopul de a sprijini firmele start-up, punând la dispoziția acestora un sediu modern, servicii de secretariat și consultanță diversă (oportunități de finanțare, managementul afacerii, tehnici de comunicare, marketing și accesare piețe), precum și logistica necesară pentru a înlesni legăturile cu alți agenți economici. Centrul este rezultatul parteneriatului dintre Consiliul Local Râmnicu Vâlcea, Consiliul Județean Vâlcea, Camera de Comerț și Industrie Vâlcea, Ministerul Comunității Flamande și Agenția pentru dezvoltare regională din Antwerp.

Centrul de Convenții și Expoziții Nord Oltenia³⁶ este construit pe o suprafață de 55.000 de metri pătrați, fiind al doilea complex expozițional ca mărime din România. Centrul oferă servicii integrate în organizarea de evenimente (târguri și expoziții naționale și internaționale specializate, târguri cu vânzare pentru publicul larg, burse de contractări și contacte de afaceri, conferințe, seminarii și workshop-uri, evenimente corporative, lansări, evenimente culturale și sportive, concerte, show-uri TV, evenimente private, închiriere spații comerciale).

---

³⁴ Conform Adresei nr.1256/03.02.2015 a Consiliului Județean Vâlcea

³⁵ <http://www.cjvalcea.ro/flandra/index.php>

³⁶ <http://oltexpo.ro/>

CAPITOLUL III. RESURSE UMANE, SĂNĂTATE, EDUCAȚIE, SERVICII SOCIALE ȘI ADMINISTRAȚIE

3.1. Populația

Această secțiune cuprinde o analiză detaliată a populației stabile conform datelor statistice înregistrate la Recensământul Populației și Locuințelor (1992, 2002 și 2011), precum și o analiză a principalilor indicatori demografici.

Conform datelor furnizate de Recensământul Populației și Locuințelor 2011, la nivelul județului Vâlcea au fost înregistrați în total un număr de 371.714 persoane dintre care 164.649 în mediul urban și 207.065 în mediul rural.

Din punct de vedere al dinamicii populației stabile, județul Vâlcea a cunoscut o evoluție negativă începând cu recensământul din 1948 până la recensământul din anul 2011. În anul 1992 populația din județ a înregistrat cel mai mare număr, însă ulterior a avut o evoluție în scădere.

În județul Vâlcea în perioada 1992–2011 populația este în scădere comparativ cu perioada 1948-1977 când numărul de locuitori a fost în creștere.

Tabel nr.12. Evoluția populației rezidente la nivelul județului Vâlcea la recensăminte

Anul	România			Regiunea Sud Vest Oltenia		Județ Vâlcea	
	TOTAL	Urban	Rural	Urban	Rural	Urban	Rural
25 ianuarie 1948	15.872.624	3.713.139	12.159.485	263.786	1.720.859	37.619	303.971
21 februarie 1956	17.489.450	5.474.264	12.015.186	311.868	1.748.620	50.342	312.014
15 martie 1966	19.103.163	7.305.714	11.797.449	492.610	1.652.201	81.259	287.520
5 ianuarie 1977	21.559.910	9.395.729	12.164.181	729.645	1.624.620	113.782	300.459
7 ianuarie 1992	22.810.035	12.391.819	10.418.216	1.077.415	1.380.100	171.127	267.261
18 martie 2002	21.680.974	11.435.080	10.245.894	1.021.487	1.309.305	161.836	251.411
20 octombrie 2012	20.121.641	10.858.790	9.262.851	957.978	1.117.664	164.649	207.065

Sursa: Recensământul Populației și Locuințelor 2011

Conform recensământului realizat în anul 2011, județul Vâlcea se situează pe locul 3 în ceea ce privește numărul de locuitori, în comparație cu celelalte județe ale regiunii Sud-Vest Oltenia.

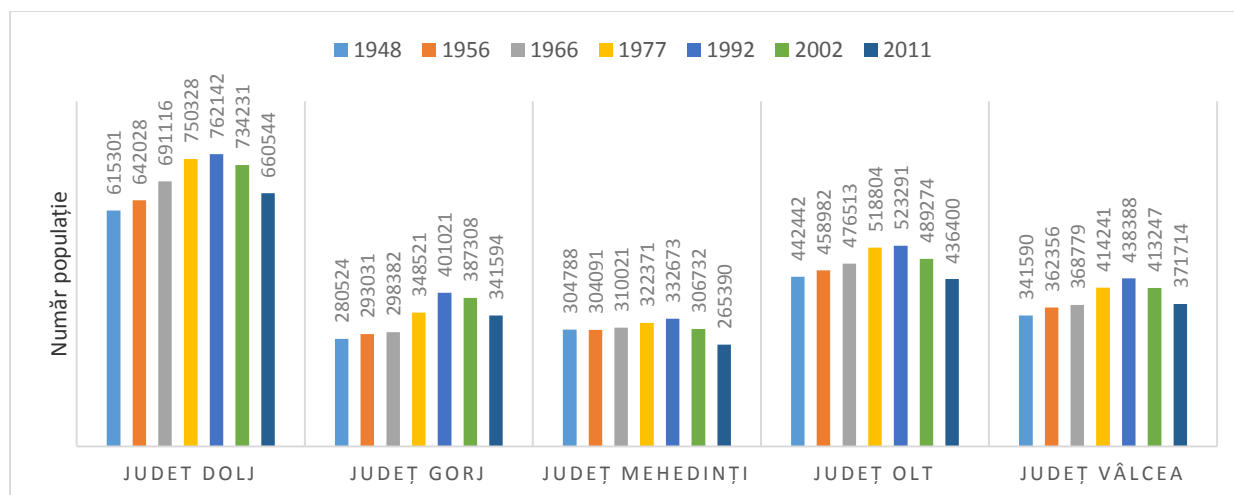

Fig. 13. Evoluția populației
Sursa: www.recensamantromania.ro

Raportat la datele înregistrate în anul 2011 (ultimul recensământ), numărul de locuitori ai județului Vâlcea este în scădere cu 10,05%, comparativ cu anul 2002 și cu 15,20% față de anul 1992.

Caracteristicile demografice (natalitatea, mortalitatea, migrația, stuctura populației pe diverse categorii) au un puternic impact social, economic, politic și cultural, constituind o parte esențială în analiza și dezvoltarea politicilor publice.

Fenomenele demografice sunt interpretate și analizate prin prisma unor indicatori demografici, care oferă o imagine sintetică asupra transformărilor înregistrate la nivel județean:

- populația stabilă pe sexe și grupe de vârstă;
- populația stabilă pe etnii și religii;
- populația stabilă pe sexe și nivel de educație;
- sporul natural;
- rata migrației.

Informațiile furnizate de caracteristicile demografice aferente județului Vâlcea reprezintă o sursă importantă pentru fundamentarea strategiei în ceea ce privește dimensionarea bugetară corectă a unor servicii oferite locuitorilor.

Populația stabilă pe sexe și grupe de vârstă

Analiza populației stabile pe sexe și grupe de vârstă are la bază piramida vârstelor realizată pentru anii ultimelor trei recensăminte. Au fost utilizate datele furnizate de Recensământul populației și locuințelor pentru anii 1992, 2002 și 2011. Piramidele vârstelor, reprezentate pentru anii 1992, 2002 și 2011, permit observarea principalelor schimbări care au avut loc în structura demografică a populației în ultimele două decenii.

Județul Vâlcea se confruntă cu o diminuare a densității populației, aceasta aflându-se într-o scădere lentă însă constantă în decursul ultimilor 14 ani. Astfel, conform datelor furnizate de

recensământul din 2011, populația totală a scăzut cu 41.533 persoane, respectiv 10,05%, raportat la anul 2002, scădere situată peste nivelul național de 7,19%.

Analizând structura pe grupe de vârstă a populației din județul Vâlcea, observăm apariția unui proces constant de îmbătrânire demografică cu implicații negative pentru economie și societate, datorită ratei scăzute a natalității, care contribuie în mod direct la reducerea ponderii populației tinere în totalul populației, comparativ cu populația vârstnică.

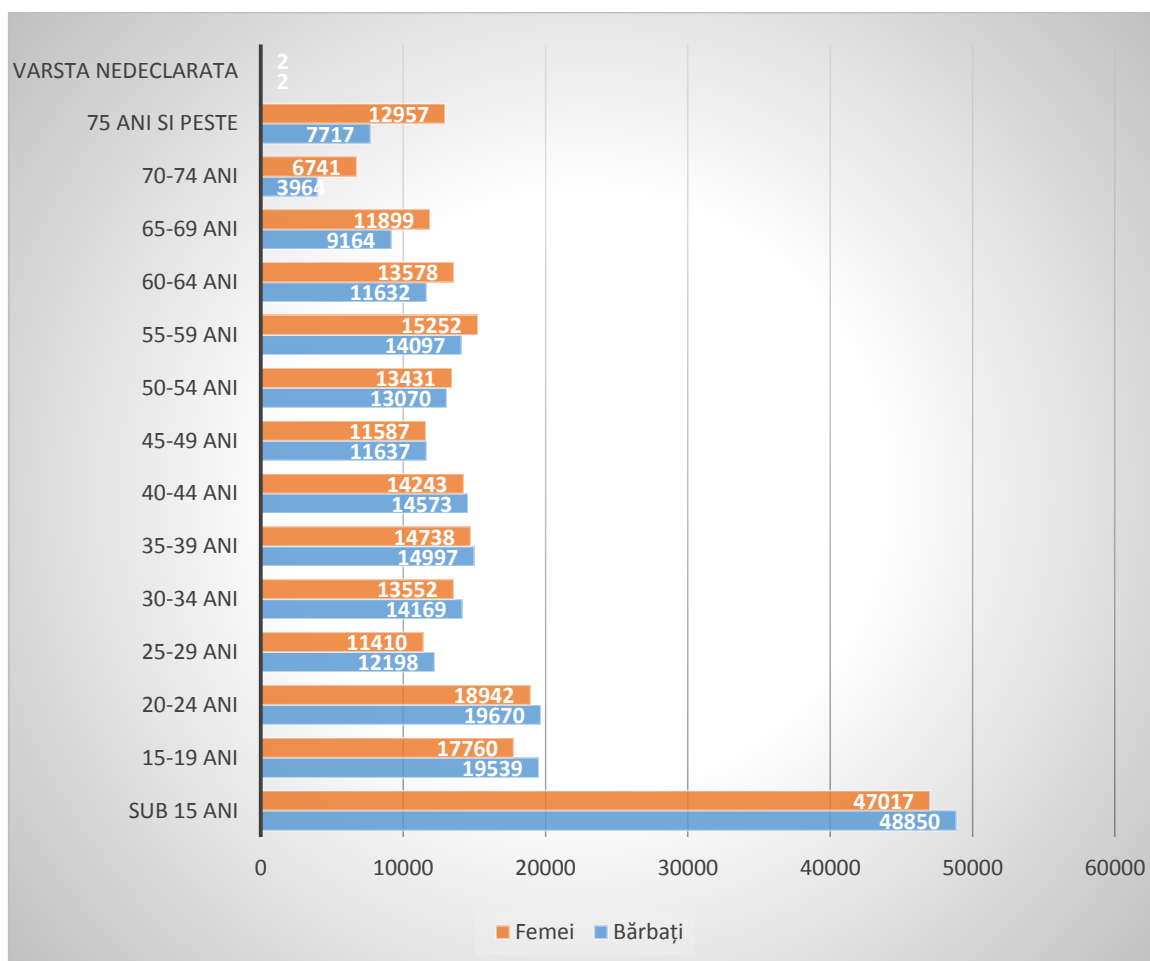

Fig.14. Populația stabilă pe sexe și grupe de vârstă (1992)

Sursa: Institutul Național de Statistică, Recensământul Populației și Locuințelor 1992

În anul 1992, la nivelul județului Vâlcea, s-a remarcat o distribuție simetrică a populației pe sexe, numărul persoanelor de sex masculin fiind mai mare în prima parte a vieții (sub 15 ani), iar numărul femeilor devansându-l pe cel al bărbaților după depășirea vârstei de 50 de ani. Acest fenomen poate fi pus pe seama creșterii natalității, grupele de vârstă < 15 ani, 15 - 19 ani, 20 - 24 ani au populația cea mai numeroasă.

În anul 2002, analiza grupelor de vârstă ale populației aferentă județului Vâlcea relevă faptul că populația este îmbătrânită, înregistrând o creștere de 9,38% a grupei de vârstă 75 ani și peste.

Dacă în anul 1992 populația cea mai semnificativă era în grupa de vârstă 15 - 24 ani, în 2002 grupa de vârstă cea mai numeroasă pentru ambele sexe a fost cuprinsă între 30 - 34 ani, în timp ce populația din categoria 35 - 39 ani a înregistrat o scădere semnificativă.

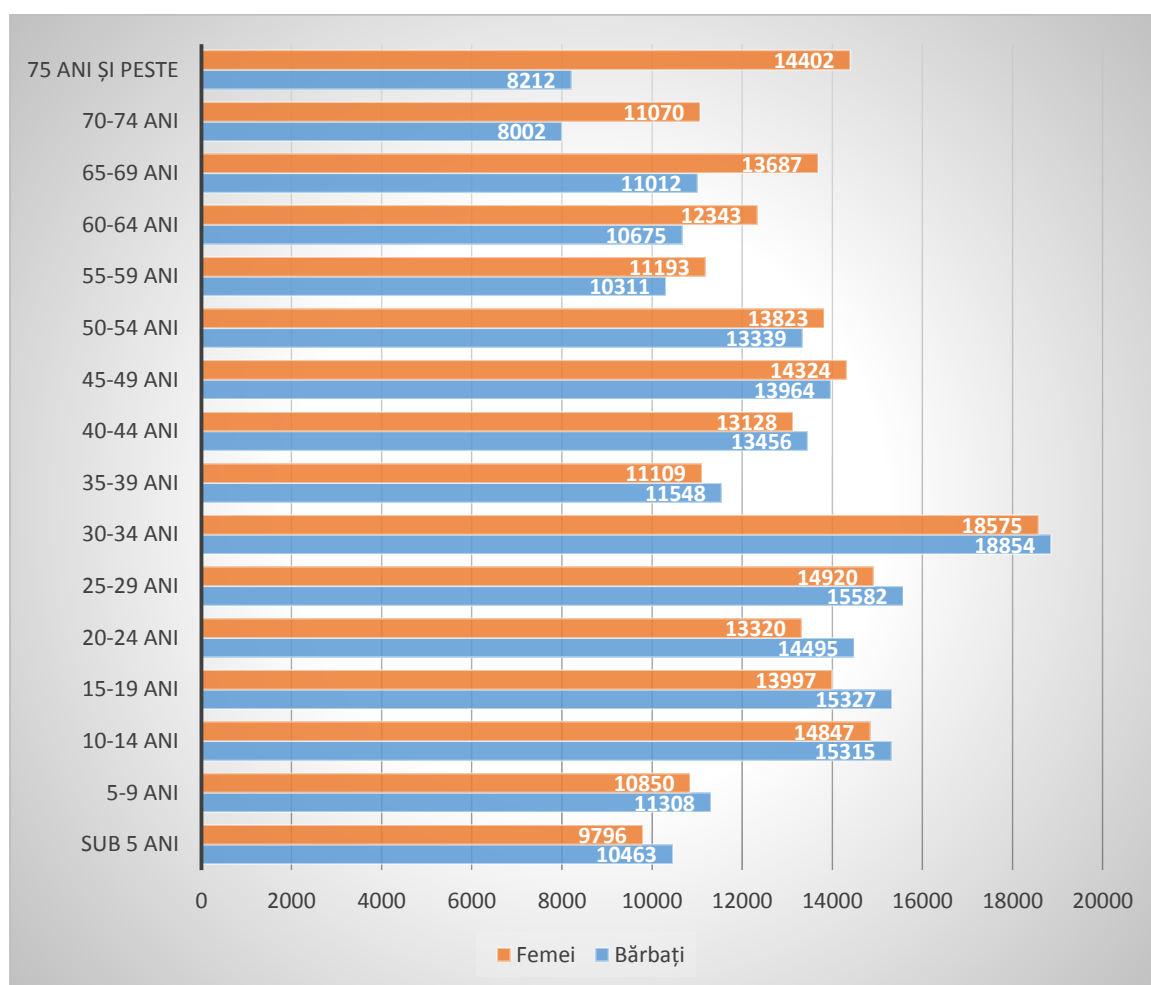

Fig. 15. Populația stabilă pe sexe și grupe de vârste la nivelul județului Vâlcea (2002)

Sursa: Institutul Național de Statistică, Recensământul Populației și Locuințelor 2002

Datele privind populația stabilă pe sexe și grupe de vârstă, furnizate de Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2011, arată o scădere substanțială a numărului de locuitori din județ față de anii analizați anterior, pe fondul amplificării fenomenului de îmbătrânire a populației. În județ numărul persoanelor cu vârsta de peste 75 de ani este în creștere cu 44,61% față de anul 2002. Așadar, comportamentul reproductiv a fost modificat prin accentuarea deciziei de raționalizare a numărului de copii pe care o familie decide să-i aibă. Analizând datele statistice înregistrate se observă că numărul de copii cu vârsta sub 5 ani este în scădere cu 16,72% raportat la anul 2002, iar numărul persoanelor de sex masculin s-a diminuat mai mult decât al celor de sex feminin.

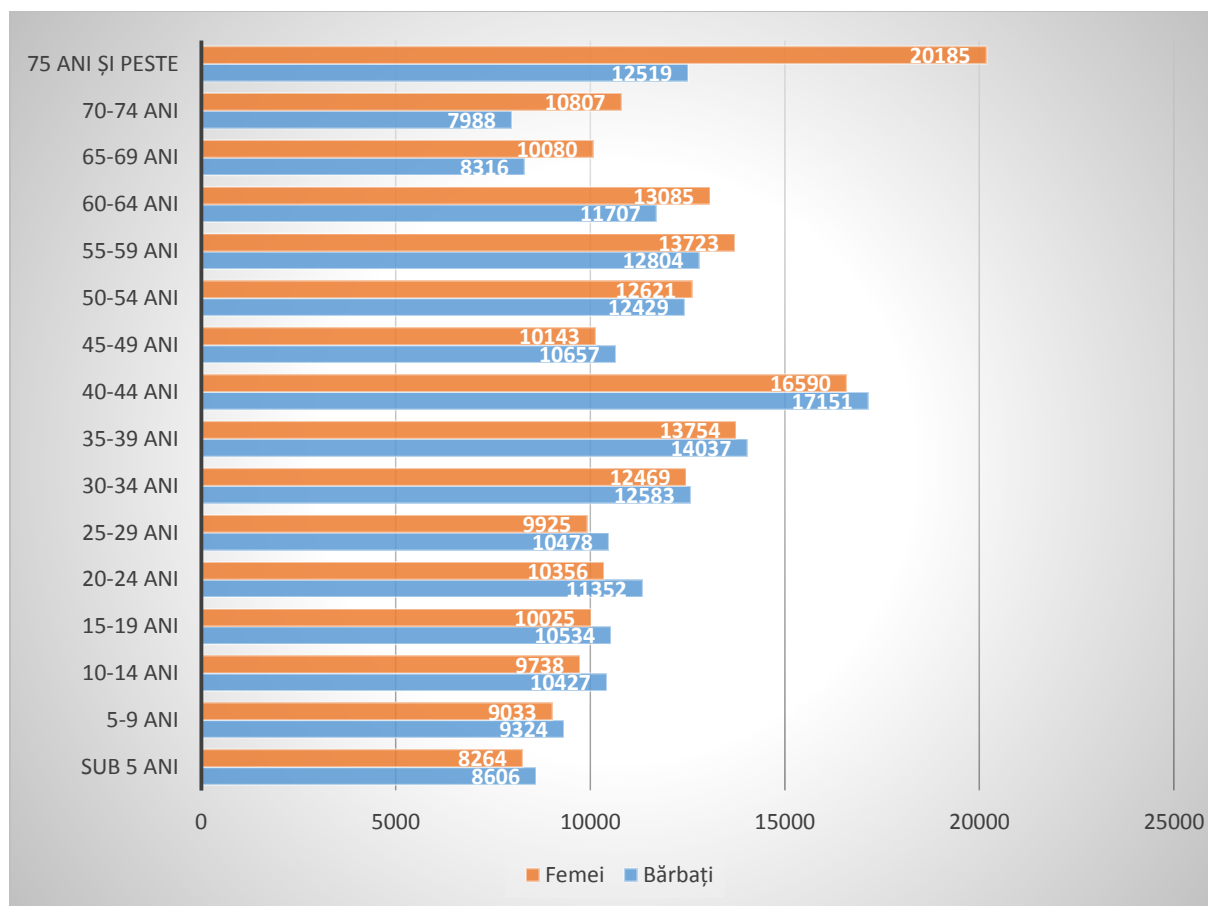

Fig.16. Populația stabilă pe sexe și grupe de vârste la nivelul județului Vâlcea (2011)

Sursa: Recensământul Populației și al Locuințelor, 2011, I.N.S.

Rata natalității scăzute, a determinat în ultimii 4 ani (2011-2014)³⁷ diminuarea populației cu vârsta între 0 - 14 ani cu 3.468 de persoane. Însă grupa de vârstă cea mai afectată este 15 - 34 ani care în cifre absolute s-a diminuat cu 9.157 de persoane. Din populația totală, această categorie reprezintă în 2014, 26,15% și observăm că evoluția ei este în continuare descrescătoare pe fondul emigrării.

În contrast avem grupa de vârstă peste 65 ani, care în intervalul 2011-2014³⁸ a cunoscut o creștere de 3.410 persoane, evoluție ce a determinat o creștere a ponderii acestei grupe în totalul populației stabile, 17,11% comparativ cu anul 2011 când vârstnicii reprezentau 16,08%. Județul Vâlcea cunoaște astfel o accentuare a procesului de îmbătrânire a populației, raportul de dependență demografică crescând în anul 2014 la nivelul de 44,43%, creștere determinată totodată de trendul ascendent al duratei medii de viață.

Comparativ cu nivelul național, unde s-a înregistrat o tendință de scădere a populației cu 11,78%, la nivelul județului Vâlcea se observă o scădere cu 15,20% (1992). Comparativ cu județele regiunii Sud-Vest Oltenia, județul Vâlcea se situează pe locul 3 în ceea ce privește ponderea scăderii numărului de locuitori, pe primul loc fiind județul Mehedinți (20,22%), urmat de județul Olt

³⁷ Conform datelor statistice ale Institutului Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

³⁸ Conform datelor statistice ale Institutului Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

(16,61%). Pentru toate cele 5 județe ale regiunii Sud-Vest Oltenia, nivelul de scădere al populației depășește nivelul național.

Tabel nr.13. Populația la recensăminte România și județele regiunii Sud-Vest Oltenia (1992, 2002, 2011)

- număr persoane-

	1992	2002	2011	Tendința de scădere % (1992/2011)
ROMÂNIA	22.810.035	21.680.974	20.121.641	11,786%
DOLJ	762.142	734.231	660.544	13,331%
GORJ	401.021	387.308	341.594	14,819%
MEHEDINȚI	332.673	306.732	265.390	20,225%
OLT	523.291	489.274	436.400	16,61%
VÂLCEA	438.388	413.247	371.714	15,209%

Sursa: Populația la recensămintele din anii 1992, 2002, 2011, www.recensamant.ro

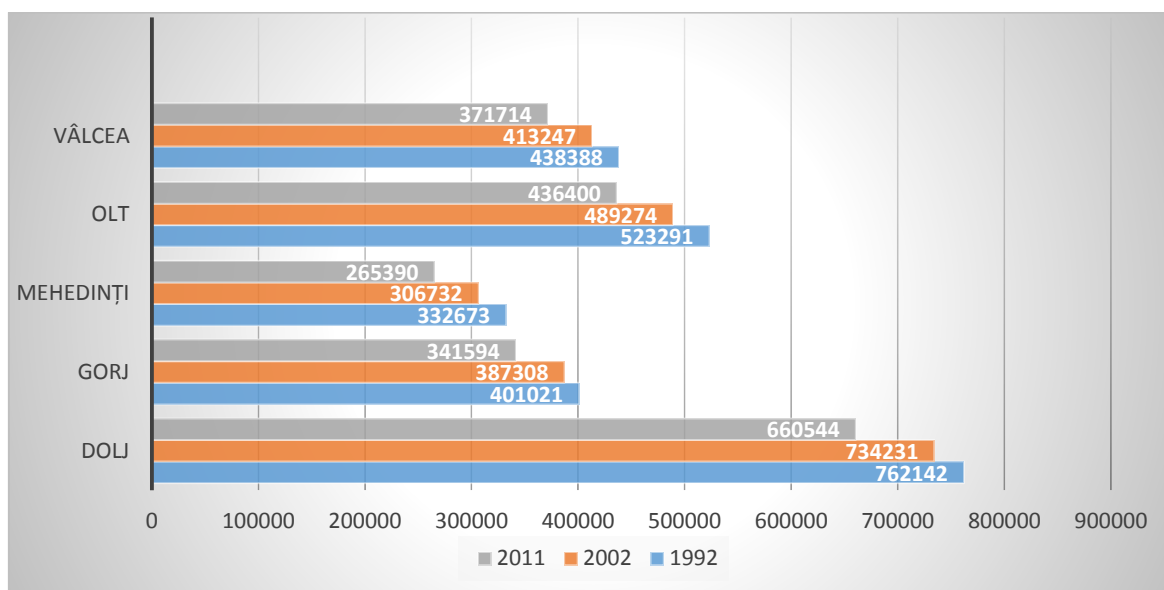

Fig.17. Evoluția populației la recensăminte în județele Regiunii Sud-Vest Oltenia

Populația stabilă pe etnii

Conform Recensământului Populației și Locuințelor 2011, ponderea românilor în județul Vâlcea, a scăzut de la 98,77% în 2002 la 93,57% în anul 2011, celelalte etnii deținând o parte nesemnificativă din total (maghiarii, germanii, turcii, italienii și ucrainenii). De altfel, la recensământ sunt multe persoane care nu și-au declarat etnia.

Din punct de vedere etnic, populația județeană este omogenă, preponderent românească. La recensământul din 2011, 93,57% din locuitori au fost români, dintre care majoritatea stabiliți în mediul rural, 56,71% față de 43,28% în mediul urban. Minoritățile naționale reprezintă 6,43%, dintre care populația romă constituie a doua populație cu pondere semnificativă în județul Vâlcea. Este de remarcat că cei mai mulți romi trăiesc în mediul urban, 56,83%, cu predilecție în Municipiul Râmnicu Vâlcea (32,91%) și Municipiul Drăgășani (26,39%)³⁹.

Tabel nr.14. Populația stabilă pe etnii la nivelul județului Vâlcea (2002 și 2011)

Etnie	2002	2011
Români	408.178	347.806
Romi	3.955	6.939
Maghiari	332	207
Germani	136	63
Turci	36	42
Italieni	33	29
Ucrainieni	31	13
Ruși/lipoveni	12	8
Evrei	8	8
Altă etnie	519	85
Etnie nedeclarată	7	16.503

Sursa: Recensământul Populației și Locuințelor, 2002 și 2011

Populația stabilă pe religii

Din punct de vedere al religiei, la Recensământul din 2011, 94,66% din total populația județului Vâlcea era de religie ortodoxă. Alături de această confesiune, în proporții mici (între 0,1% și 0,3%), urmau credincioșii adventiști, romano-catolici, penticostali și greco-catolici. Față de 2002, numărul penticostalilor aproape a crescut cu 66,32%, în schimb a scăzut numărul creștinilor ortodocși cu 14,11%. Asemenea situației privind etniile, față de recensământul din anul 2002, au existat foarte multe persoane care nu și-au declarat religia.

Populația stabilă după nivelul de educație

Analiza populației stabile după nivelul de educație, conform Recensământului din 2011, relevă faptul că în județul Vâlcea cele mai multe persoane au absolvit nivelul secundar de educație, cu o pondere de 66%, urmat de cel primar (15%) și cel superior (12%). Un aspect pozitiv este ponderea scăzută a persoanelor fără școală absolvită, de numai 3%.

³⁹ Conform datelor furnizate de Recensământul Populației și Locuințelor, 2011

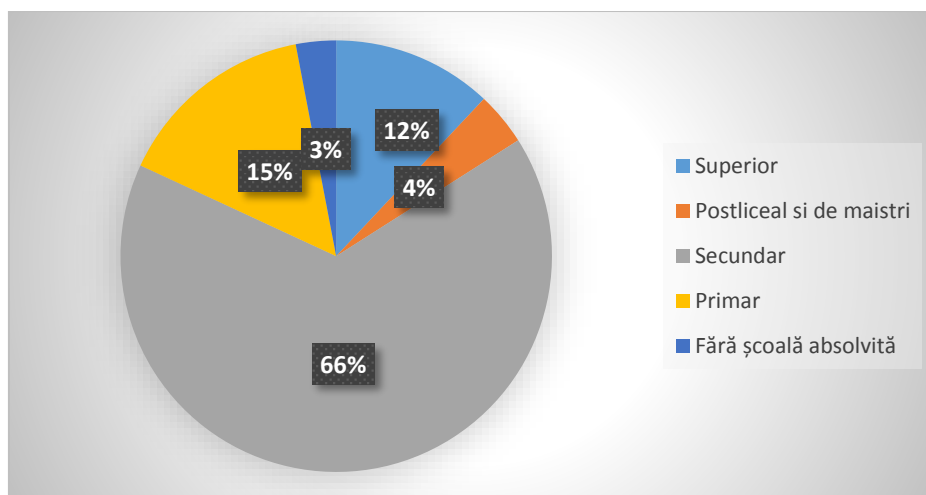

Fig.18. Ponderea populației stabile pe nivele de educație în județul Vâlcea (2011)

Sursa: Recensământul Populației și Locuințelor, 2011

În ceea ce privește structura pe sexe în anul 2011, la nivel județean diferențele nu au fost majore. În cadrul nivelului secundar și celui postliceal, absolvenții masculini au fost mai numeroși, în restul categoriilor de educație fiind mai multe persoane de sex feminin care finalizează studiile.

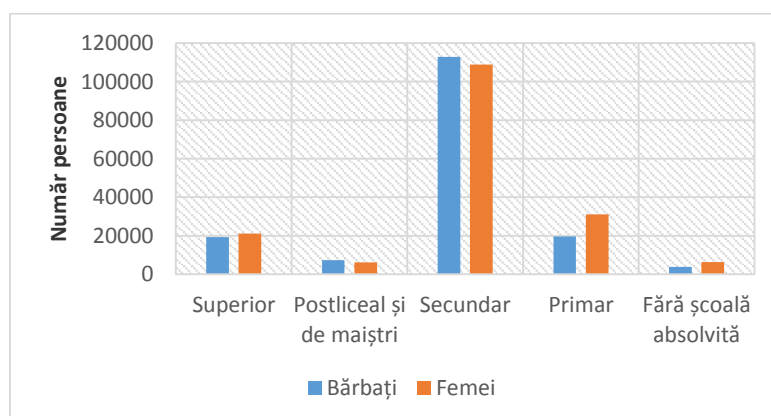

Fig.19. Populația stabilă pe sexe și nivele de educație, în județul Vâlcea (2011)

Sursa: Recensământul Populației și Locuințelor, 2011

Sporul natural reprezintă diferența dintre numărul de născuți vii și numărul persoanelor decedate, la un moment dat. Datele statistice din baza de date a Institutului Național de Statistică, analizate pentru județul Vâlcea, în perioada 2007 - 2013, demonstrează un trend descendent pe parcursul întregii perioade studiate, pus pe seama îmbătrânirii accentuate a populației și migrării persoanelor tinere.

Se observă un trend negativ cu precădere în mediul rural. În oraș, populația tânără și cea adultă este majoritară, condiție favorabilă pentru o rată a natalității pozitivă.

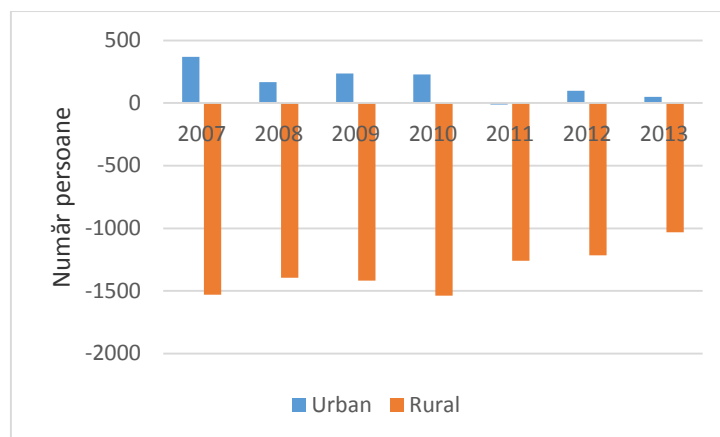

Fig.20. Sportul natural la nivelul județului Vâlcea (2007-2013)

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Scăderea populației în ultimii ani s-a produs pe fondul unui spor natural negativ. Astfel numărul născuților vii a cunoscut un trend descrescător în ultimii ani, în 2013 înregistrând un nivel de 3.104 născuți vii față de 3.555 născuți vii în anul 2011. Totodată numărul persoanelor decedate deși a continuat să scadă de la 4.718 în 2011, la 4.088 în 2013, s-a păstrat totuși la un nivel superior numărului născuților vii.

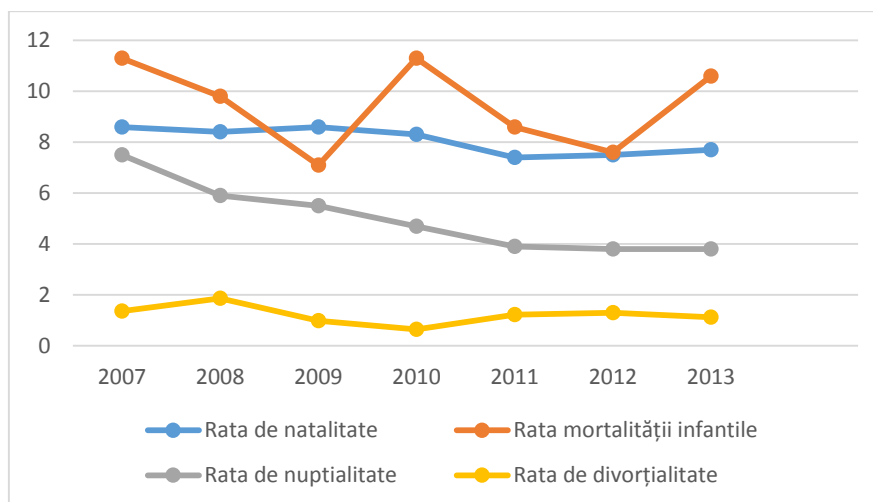

Fig.21. Evoluția principalilor indicatori statistici demografici

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Rata migrației

Rata migrației reprezintă diferența dintre numărul de sosiri cu domiciliul și numărul plecărilor cu domiciliul, la un moment dat. În perioada 2007 - 2012, doar în mediul rural rata migrației a înregistrat valori pozitive.

Cu toate acestea, o mare parte a locuitorilor aleg să își stabilească domiciliul în afara județului, de regulă în orașe din alte regiuni ale țării, acolo unde există mari centre universitare, iar piața forței de muncă oferă oportunități atractive. De asemenea, ținând cont că majoritatea populației din

judetul Vâlcea este localizată în partea sudică a județului, este mult mai comodă și accesibilă deplasarea spre Craiova sau Slatina decât spre Râmnicu Vâlcea. Gradul de dezvoltare economică mai ridicat din zona urbană a atras efective importante de populație din mediul rural.

La nivelul județului s-a înregistrat o migrație internă negativă în anul 2007, numărul celor sosiți în județ fiind cu 408 persoane mai mic decât al celor plecați, evoluție ce s-a perpetuat și în anii următori. În 2013, 7.355 persoane au plecat și au sosit 6.693 persoane, rezultând o diferență de 662 persoane. O analiză a migrației la nivel rural relevă o rată a migrației pozitive, numărul persoanelor sosite fiind mai mare decât numărul persoanelor plecate.

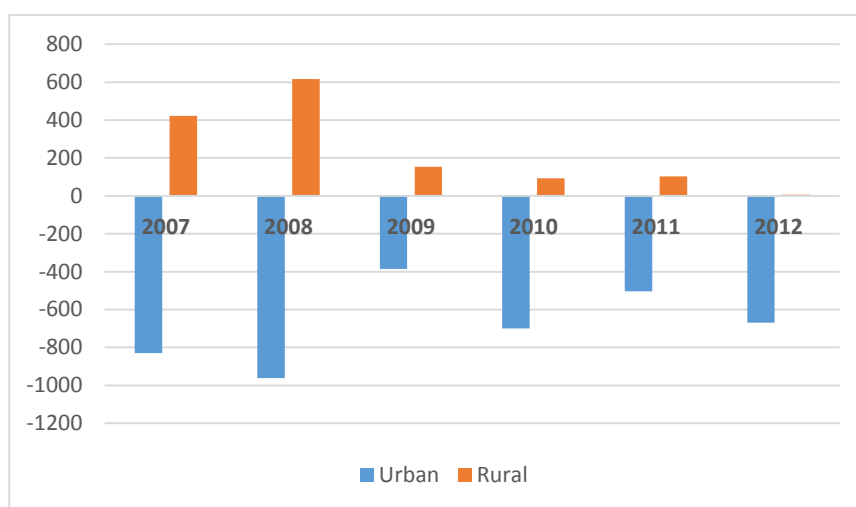

Fig. 22. Rata migrației la nivelul județului Vâlcea (2007-2013)

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Fluxul migrației interne înregistrează creșteri din rural în urban (cu o rată 6,4 /1000 locuitori), din urban în urban (cu o rată de 9,2/1000 locuitori), din rural în rural (cu o rată de 7,5/1000 locuitori) din urban în rural (12,3/1000 locuitori)⁴⁰. Numărul persoanelor care au plecat din urban către rural are ponderea cea mai mare, de 31,80%, în total persoane care au migrat intern.

Stabiliri/Plecări cu domiciliul (inclusiv migrația externă)

În perioada analizată (2007-2012) numărul persoanelor care au sosit în localități (inclusiv cele sosite din străinătate) este în scădere cu 20,84%, în timp ce numărul persoanelor care au plecat din localități (inclusiv cele plecate în străinătate) a înregistrat o scădere de 16,01%. Ca tendință se observă că numărul persoanelor care au plecat este mai mare decât numărul persoanelor care au sosit.

⁴⁰ Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line, 2012

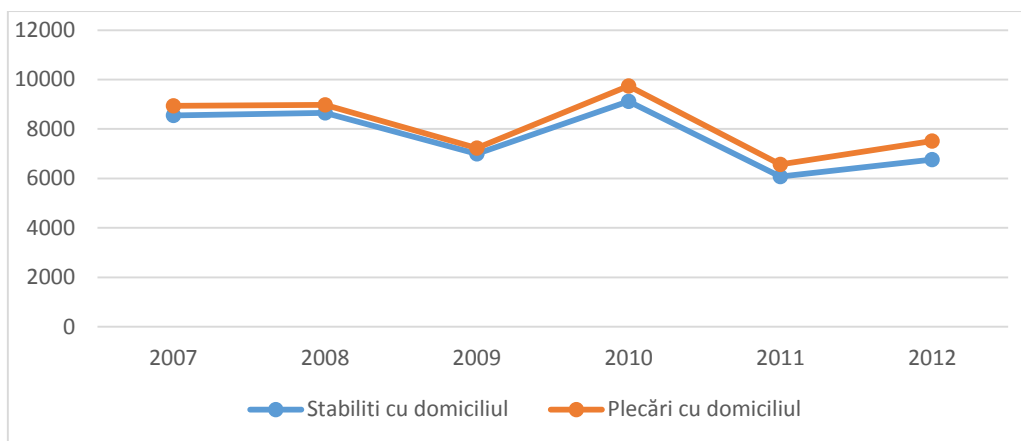

Fig.23. Evoluția migrației externe 2007-2012 în județul Vâlcea

Sursa: INS, Baza de date Tempo on-line

Tabel nr.15. – Stabiliri/Plecări cu domiciliul (inclusiv migrația externă)

Indicator	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Stabiliri cu domiciliul (inclusiv migrația externă)	8548	8650	6995	9126	6080	6766
Plecări cu domiciliul (inclusiv migrația externă)	8942	8973	7228	9747	6572	7510

Sursa: INS, Baza de date Tempo on-line

În ceea ce privește numărul de emigranți, județul Vâlcea înregistrează o creștere 98,72% (în anul 2012 comparativ cu 2007) având în anul 2012 o pondere de 19,60% din total emigranți la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia. Cel mai mare număr de emigranți în regiunea Sud-Vest Oltenia se înregistrează în județul Dolj, iar cel mai mic în județul Gorj.

Tabel nr.16. Emigranți la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia

Județ	2007	2008	2009	2010	2011	2012
DOLJ	210	165	283	192	299	291
GORJ	45	50	57	55	84	71
MEHEDINȚI	45	50	57	55	84	71
OLT	59	63	76	62	122	195
VÂLCEA	78	85	112	89	146	155

Sursa: INS, Baza de date Tempo on-line

Numărul imigranților înregistrează în perioada analizată (2007-2012) o scădere cu 20,65% (2007 vs 2012). Comparativ cu anul anterior, în anul 2012 numărul imigranților a crescut cu 32,72%. În regiunea Sud-Vest Oltenia ponderea cea mai mare a imigranților o reprezintă județul Dolj cu 39,14%, urmat de județul Vâlcea cu 28,29% din total imigranți.

Tabel nr.17. Imigranți la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia

Județ	2007	2008	2009	2010	2011	2012
DOLJ	126	137	119	101	137	101
GORJ	25	30	28	13	31	25
MEHEDINȚI	58	77	49	46	37	24
OLT	29	21	22	15	40	35
VÂLCEA	92	108	112	75	55	73

Sursa: INS, Baza de date Tempo on-line

Durata medie a vieții

Analiza duratei medii a vieții a scos în evidență un trend ascendent al perioadei analizate 2007 - 2013. Cea mai mare durată medie a vieții a fost înregistrată la nivelul anului 2013, în mediul rural din județul Vâlcea cu o valoare de 81,45 ani.

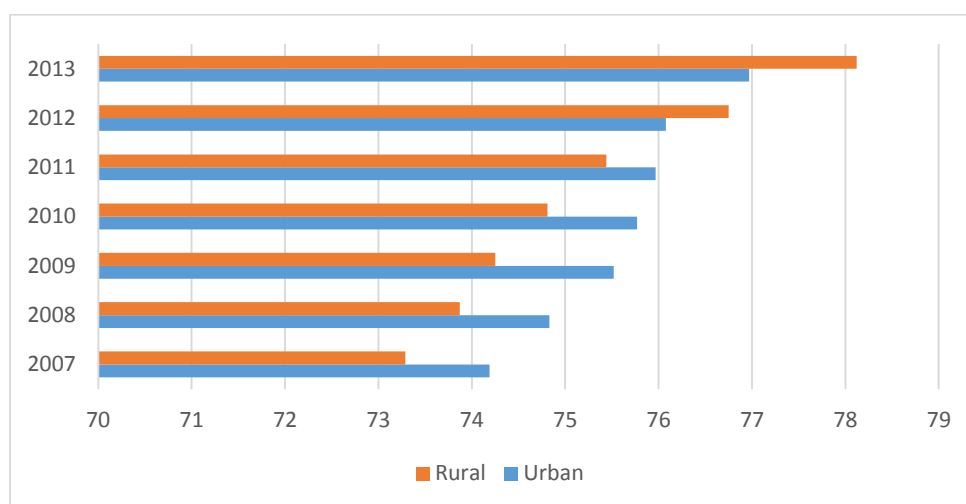

Fig. 24. Durata medie a vieții la nivelul județului Vâlcea (2007-2013)

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Durată medie a vieții unei persoane din județul Vâlcea înregistrează, la nivelul anului 2013, valori de 75,1 ani la bărbați și 80,65 ani la femei⁴¹, peste media înregistrată la nivel național (74,74 ani) și la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia (74,92 ani). Județul Vâlcea ocupa în anul 2013 locul I în țară în ceea ce privește durata medie a vieții⁴².

Dintre cele 5 județe ale Regiunii Sud-Vest Oltenia, în județul Vâlcea se înregistrează cea mai mare durată medie a vieții la nivelul anului 2013, de 77,87 ani, restul județelor înregistrând o medie de cca 74 ani: județul Dolj – 74,18 ani, județul Gorj – 74,87 ani, județul Mehedinți – 74,14 ani, județul Olt – 74,36 ani.

⁴¹ Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

⁴² Anuarul Statistic al județului Vâlcea, 2014, Direcția Județeană de Statistică Vâlcea

3.2. Forța de muncă

Resursele forței de muncă la nivelul județului Vâlcea erau reprezentate, la nivelul anului 2013, de 68,89% din totalul populației rezidente, ajungând la 253,1 mii persoane și reprezentând 2,8% din total populației active la nivel național (9.042,9 mii persoane) și 27,78% din total populației active la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia (911,1 mii persoane).

Tabel nr.19. Resursele forței de muncă la nivelul județului Vâlcea (2007-2013)

- mii persoane -

An	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Resursele forței de muncă							
ROMÂNIA	13772,7	13747,4	13875,9	14047,6	14047,7	14033,7	13997,9
REGIUNEA SUD-VEST OLTENIA	1407,1	1401,7	1415	1436,9	1441,3	1437,4	1431,7
JUDEȚUL VÂLCEA	244,4	244	247,5	252,5	253,6	253,3	253,1
Populația activă civilă							
ROMÂNIA	9093,7	9150,4	9120,1	8998,3	8826,5	9063,4	9042,9
REGIUNEA SUD-VEST OLTENIA	922,3	931,5	933,7	917,4	898,2	923,7	911,1
JUDEȚUL VÂLCEA	178,3	178,2	180,8	180,3	175,7	181,8	178,2

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În perioada 2007-2013 rata de activitate a forței de muncă a înregistrat o medie de 71,71%, în anul 2013 fiind în scădere cu 1,95% comparativ cu anul 2012. Raportat la rata de activitate pe țară, rata de activitate a forței de muncă a județului Vâlcea, era în anul 2013 de 70,4%, depășind rata de activitate pe țară (64,6%) și rata de activitate pe Regiunea Sud-Vest Oltenia (63,6%).

Tabel nr.20. Rata de activitate a resurselor forței de muncă (2007-2013)

An	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
%							
ROMÂNIA	66	66,6	65,7	64,1	62,8	64,6	64,6
REGIUNEA SUD-VEST OLTENIA	65,5	66,5	66	63,8	62,3	64,3	63,6
JUDEȚUL VÂLCEA	73	73	73,1	71,4	69,3	71,8	70,4

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În ceea ce privește populația ocupată pe activități ale economiei naționale, în anul 2013, se observă că 33,71% era ocupată în agricultură, silvicultură și pescuit, 21,19% era ocupată în industrie, 14,81% era ocupată în comerț, 7,16% în construcții. Ponderea cea mai mică o reprezintă sectorul activității de spectacole, culturale și recreative cu o pondere de numai 0,6%.

Tabel nr.21. Populația ocupată civilă pe activități ale economiei naționale

-mii persoane -

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL economie, din care:	169,9	166,4	166,4	166,5	170,6	166,1
Agricultură, silvicultură și pescuit	56,5	56,6	56,9	57,4	59,2	56
Industrie	38,8	36,4	35,8	36,0	36,2	35,2
Construcții	13,5	12,8	12,2	12,4	12,0	11,9
Transporturi și depozitare	6,9	6,8	7,5	7,7	8,0	7,6
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor	21,1	21,7	22,6	22,8	23,7	24,6
Hoteluri și restaurante	3,1	2,9	2,7	2,8	3,4	3,4
Informații și comunicații		0,8	1,4	1,1	1,9	1,7
Intermedieri financiare și asigurări	7,9	1,2	1,1	1,1	1,0	1,0
Tranzacții imobiliare	7,9	1,2	1,1	1,1	1,0	1,0
Activități profesionale, științifice și tehnice		1,5	1,4	1,4	1,4	1,4
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport		3,2	3,5	3,6	3,3	3,0
Administrația publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public ⁴³	4,5	4,2	3,8	3,6	3,6	3,4
Învățământ	7,2	7,2	6,6	6,7	6,5	6,5
Sănătate și asistență socială	7,5	7,1	6,9	6,4	6,3	6,2
Activități de spectacole, culturale și recreative		0,9	0,8	0,8	0,8	1,0
Alte activități de servicii	3,3	1,8	1,7	1,6	2,2	2,2

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Evoluția populației ocupate a înregistrat în perioada 2008-2013 scăderi în principalele sectoare: industrie (-9,2%), construcții (-11,85%), intermedieri financiare, asigurări și tranzacții imobiliare (-87%), învățământ și asistența socială (-17%). În sectorul comerț populația ocupată a crescut cu 16,58%, iar în agricultură a crescut în perioada 2011-2012, urmată de o scădere cu 5,4% în anul 2013.

⁴³ Exclusiv forțele armate și personalul asimilat (Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul Român de Informații etc).

Tabel nr.22. Comparație între populația ocupată civilă și caracteristicile unităților active pe macro-sectoare economice (ponderi în %) (2013)

	Populația ocupată civilă	Numărul unităților active	Cifra de afaceri unităților active	Investițiile unităților active
Agricultură, vânătoare, silvicultură	33,71	3,08	-	-
Industrie și construcții	35,38	19,50	47,61	77
Servicii	30,91	77,42	42,39	23
Total	100,00	100,00	100,00	100,00

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Comparația între distribuția populației ocupate civile și unitățile active pe macro-sectoare de activitate arată că sectorul industrie și construcții ocupă 35,38% din populația ocupată civilă totală, și deține 19,50% din totalul unităților active, producând o cifra de afaceri de 47,51% din totalul cifrei de afaceri a unităților active. Pe de altă parte, sectorul servicii ocupă 30,91% din populația ocupată civilă și deține 77,42% din unitățile active, producând 42,39% din totalul cifrei de afaceri și realizând 23% din investiții.

Numărul mediu al salariaților județului Vâlcea pentru perioada 2007-2013 a fost de 77.185 persoane, în scădere în anul 2013 cu 1,74% față de anul 2012. În anul 2013, numărul mediu de salariați ai județului reprezenta 1,63% din totalul salariaților la nivelul țării și 20% din totalul salariaților la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia.

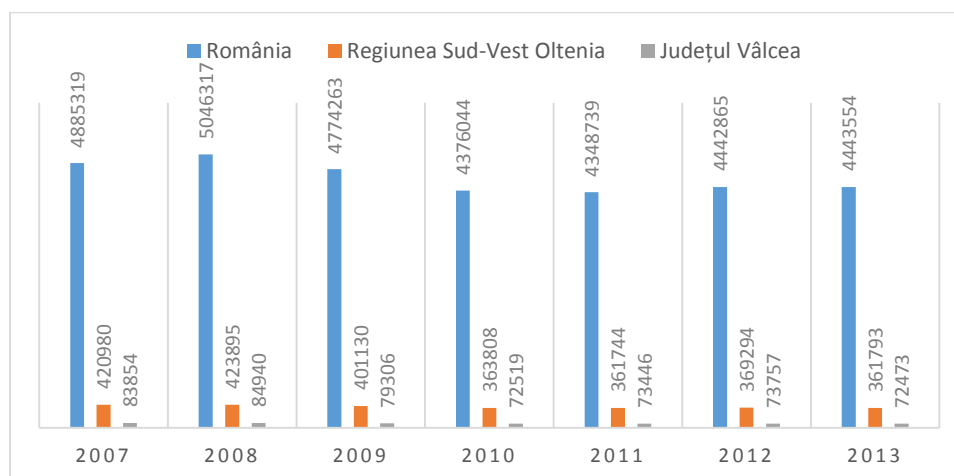

Fig.25. Evoluția numărului mediu de salariați

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Rata de ocupare a resurselor de muncă a înregistrat în anul 2013 un procent de 65,6%, depășind rata de ocupare la nivel național (60,9%) și la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia (58,1%). Județul Vâlcea a înregistrat în perioada analizată (2007-2013) valori peste ratele la nivel național și

regional. Rata de ocupare a bărbaților este de 69,1% la nivelul anului 2013, iar pentru femei 61,8%, ambele categorii depășind ratele de ocupare înregistrate la nivel național și regional. Rata de ocupare a resurselor de muncă este mai mare în rândul populației masculine.

Șomajul la nivelul județului Vâlcea este în scădere la sfârșitul anului 2014 comparativ cu 2013, cu 20,32%, numărul total de șomeri înregistrați în județul Vâlcea (9.604) reprezentând 2% din totalul șomerilor înregistrați pe țară (478.338 persoane) și 13,18% din total șomerilor înregistrați în Regiunea Sud-Vest Oltenia

Tabel nr.23. Rata de ocupare a resurselor de muncă (2007-2013)

Gen	Tară/regiune /județ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Total	România	63,4	63,6	60,6	59,6	59,6	61,1	60,9
	Regiunea Sud-Vest Oltenia	62,2	61,9	59,1	58	57,5	59	58,1
	Județ Vâlcea	70,5	69,6	67,2	65,9	65,7	67,4	65,6
Masculin	România	65,3	66,2	62,2	61,2	60,7	62,4	62,6
	Regiunea Sud-Vest Oltenia	64	64,2	59,7	59,6	57,8	59,3	58,9
	Județ Vâlcea	73,1	73,2	69,7	69,2	68,1	68,5	69,1
Feminin	România	61,3	60,9	58,9	57,9	58,4	59,6	59,1
	Regiunea Sud-Vest Oltenia	60,2	59,3	58,4	56,2	57,1	58,7	57,2
	Județ Vâlcea	67,5	65,7	64,5	62,3	62,9	66,1	61,8

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Din totalul numărului de șomeri înregistrați în județul Vâlcea în anul 2014, un procent de 44% este reprezentat de femei.

Tabel nr.24. Șomeri înregistrați la nivelul județului Vâlcea (2007-2014)

An	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Total, din care	6.123	8.344	14.359	13.921	9.185	11.149	12.056	9604
Femei	3.080	4.279	6.204	6.151	4.242	4.877	5.390	4.231

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În județul Vâlcea în anul 2013 rată a șomajului a fost de 6,8%, peste media națională (5,7%) și sub media Regiunii Sud-Vest Oltenia (8,7%).

Pe nivele de educație, din total șomeri înregistrați la nivelul județului Vâlcea (2012) 56,69% sunt reprezentați de șomeri care au studii primare, gimnaziale și profesionale, urmat de 33,23% studii liceale și postliceale, iar pe ultimul loc se situează studiile universitare, 10,08%.

Tabel nr.25. Număr șomeri înregistrați pe nivele de educație

	2008	2009	2010	2011	2012
TOTAL	8344	14359	13921	9185	11149
Primar, gimnazial și profesional	5242	9138	8389	5076	6320
Liceal și postliceal	2417	4066	4233	2987	3705
Universitar	685	1155	1299	1122	1124

Sursa: Anuarul Statistic al Județului Vâlcea, 2013

Dintre județele Regiunii Sud-Vest Oltenia, județul Vâlcea înregistrează cea mai mică rată a șomajului în anul 2013, 6,8%, în timp ce județul Mehedinți are o rată de 10,5%, Dolj 9,7%, Gorj și Olt 8,2%. În perioada analizată (2007 - 2013) județul Vâlcea a avut rata șomajului cea mai mică din totalul județelor Regiunii Sud-vest Oltenia. Rata cea mai mare din perioada analizată (7.9%) a fost înregistrată în anul 2009.

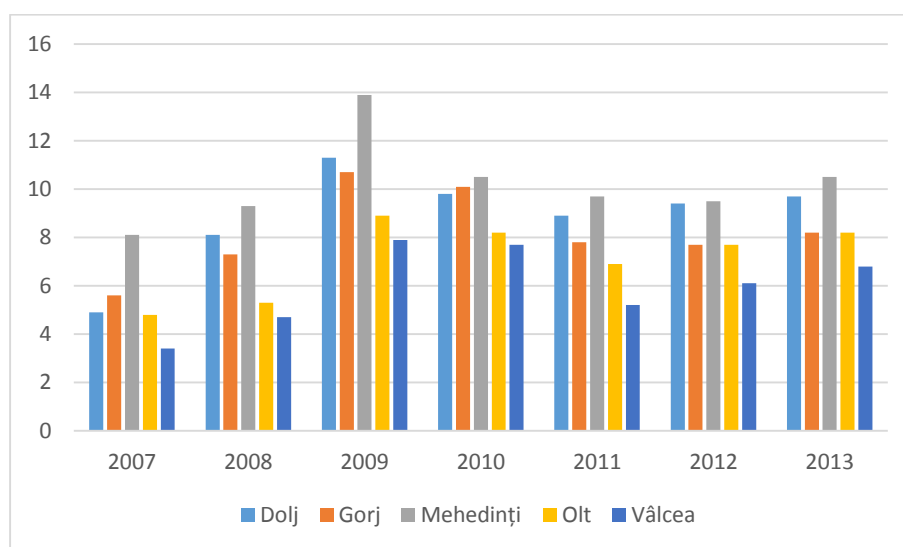

Fig.26. Rata șomajului la nivel Regiunii Sud-Vest Oltenia (2007-2013)

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Cheltuielile anuale cu protecția socială a șomerilor au înregistrat în perioada 2007-2013 o creștere de 140%, având o valoare de 66.575.873 lei, la nivelul anului 2013. Categoriile de cheltuieli cu protecția socială a șomerilor cu ponderea cea mai mare sunt: 42% indemnizațiile de șomaj (pentru șomeri cu experiență în muncă), 3,9% indemnizații de șomaj (pentru șomeri fără experiență în muncă), 3,66% combaterea marginalizării sociale, 1,3% plăți pentru stimularea angajatorilor care angajează șomeri din categoria defavorizați. Cheltuielile pentru plata absolvenților reprezintă 1,3% din total cheltuieli cu protecția socială a șomerilor, în timp ce formarea profesională are ponderea cea mai mică de 0,03%.

Pensionarii

La nivelul anului 2014, județul Vâlcea erau un număr de 111.556 pensionari, reprezentând 2% din numărul total de pensionari la nivel de țară (5.188.512 persoane) și 19,77% din total pensionari din Regiunea Sud-Vest Oltenia (564.205 persoane). Pensia medie lunară înregistrată în același an, a fost de 785 lei pentru asigurări sociale de stat și 323 lei pentru agricultori.

3.3. Sistemul de educație și învățământ

Educație preuniversitară

Analiza învățământului preuniversitar din județul Vâlcea este structurată pe trei mari dimensiuni – resursele umane ale sistemului de învățământ, participarea la educație și eficiența internă a sistemului de învățământ și rezultatele obținute – fiecare dintre ele urmărind, prin intermediul indicatorilor specifici, poziționarea județului în raport cu media națională și poziționarea față de situația regională.

În perioada 2007-2013 numărul unităților școlare a scăzut cu 8,92%, datorită scăderii numărului de unități atât din mediul urban cât și rural (2007/2013).

Conform datelor statistice furnizate de baza Institutul Național de Statistică, în anul 2013, 94% din totalul unităților școlare (153 unități) din județul Vâlcea sunt în proprietate publică, în timp ce numai 6% sunt în proprietate privată.

Analizând ultimii 2 ani (2012/2013), se observă o creștere a numărului total de unități școlare, datorată în principal creșterii numărului de unități din mediul urban, de la 67 la 72 unități. În aceeași perioadă se observă o ușoară scădere a populației școlare, atât în rândul copiilor înscriși în grădinițe, cât și pentru elevi și studenți.

Tabel nr.26. Sistemul școlar din județul Vâlcea

Indicatori privind educația	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Numărul de unități școlare, din care	168	168	170	147	149	148	153
<i>Urban</i>	78	80	81	64	67	67	72
<i>Rural</i>	90	88	89	83	82	81	81
Populația școlară, total, din care:	71.113	70.061	71.147	68.165	63.874	61.568	61.291
<i>Copii înscriși în grădinițe</i>	12.725	12.624	12.530	12.606	12.472	10314	10.079
<i>Elevi</i>	55.212	54.728	52.557	51.045	48.600	49.342	49.818
<i>Studenți</i>	3.176	2.709	6.060	4.514	2.802	1.912	1.394
Personalul didactic total, din care:	5.327	5.400	5.273	4.931	4.632	4.577	4.705
<i>Urban</i>	3.121	3.130	2.990	2.806	2.717	2.594	2.742
<i>Rural</i>	2.206	2.270	2.283	2.125	1.915	1.983	1.963
Facultăți total, din care:	3	3	5	5	5	5	5
<i>În proprietate publică</i>	2	2	2	2	2	2	2
<i>În proprietate privată</i>	1	1	3	3	3	3	3

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În ceea ce privește personalul didactic tendința este de scădere cu 11,67%, atât în mediul urban cât și rural. Procentual, scăderea este de 11,67 %, mai mare decât media națională (10,41%) și mai mică decât media regională (12,65%)⁴⁴.

Populația școlară a înregistrat în perioada 2007-2013 o scădere cu 13,81%, datorată scăderii numărului de persoane atât în mediul urban cât și rural, sub media înregistrată la nivel național (17,11%). Pe medii de rezidență se înregistrează la nivelul anului 2013 o populație școlară de 41.038 persoane în mediul urban și 20.253 persoane în mediul rural.

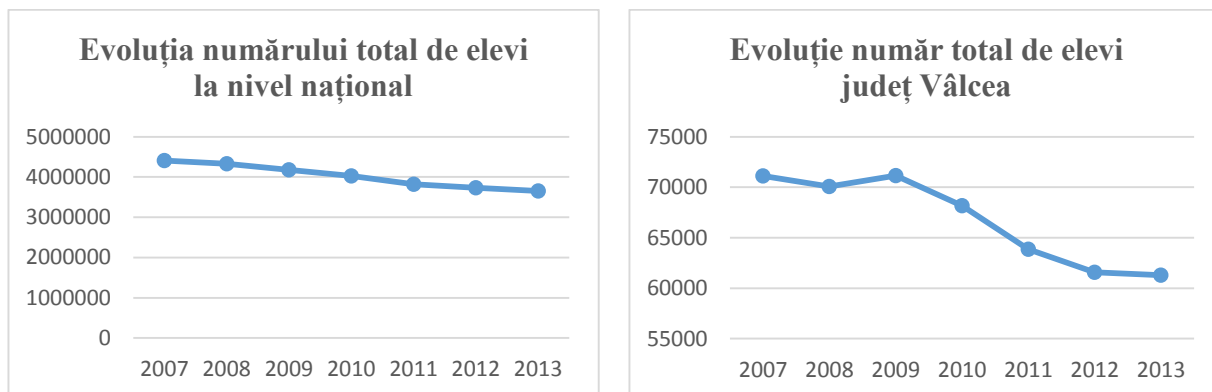

Fig. 27. Evoluția numărului de elevi în Județul Vâlcea

Sursa: INS, Baza de date tempo-online

Învățământul profesional⁴⁵ se desfășoară în cadrul a 14 unități de învățământ, după cum urmează: Liceul Tehnologic “Brătianu” (Drăgășani), Liceul Tehnologic “Henri Coandă” (Râmnicu Vâlcea), Liceul Tehnologic “Ferdinand I” (Râmnicu Vâlcea), Colegiul de Silvicultură și Protecția Mediului (Râmnicu Vâlcea), Colegiul Economic (Râmnicu Vâlcea), Colegiul Energetic (Râmnicu Vâlcea), Liceul Tehnologic “Oltchim” (Râmnicu Vâlcea); Liceul Tehnologic “Căpitan Nicolae Pleșoianu” (Râmnicu Vâlcea); Liceul Tehnologic Băile Govora, Liceul Tehnologic Justinian Marina (Băile Olănești), Liceul Tehnologic „Petrașe Poenaru” (Bălcești); Liceul Tehnologic de Turism (Călimănești); Liceul „Constantin Brâncoveanu” (Horezu); Liceul Antim Ivireanu (Râmnicu Vâlcea),

Din cele 14 instituții de învățământ profesional din județ, 8 activează la nivelul municipiului Râmnicu Vâlcea, oferind posibilitatea obținerii unor calificări diverse: lăcătuș mecanic prestări servicii, ospătar (chelner), vânzător în unități de alimentație, sudor, zugrav/ipsosar/vopsitor/tapetar, mecanic auto, horticultor, electrician constructor, confecționar produse textile ș.a.

Rata abandonului școlar în învățământul postliceal este de 5,6% , depășind rata pe Regiunea Sud-Vest Oltenia (5%). În învățământul primar și gimnazial se înregistrează cea mai mică rată de

⁴⁴ Calcule proprii în baza informațiilor statistice furnizate de INS, Tempo-online

⁴⁵ Rețeaua unităților de învățământ cu personalitate juridică care funcționează în anul școlar 2014-2015 avizate de Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea

abandon de 1% sub rata națională (1,8%) și cea regională (1,5%). Rata de abandon în învățământul liceal și profesional este de 3% sub media națională (4,2%) și regională (3,7%).⁴⁶

Tabel nr.27. Absolvenți pe niveluri de instruire (2010-2012)

Niveluri de instruire	2010	2011	2012
TOTAL	11.974	8.825	8.702
Primar și gimnazial	4.587	3.611	3.643
Liceal	4.648	3.903	4.156
Profesional	727	31	73
Postliceal	225	182	161
Tehnic de maiștri	55	67	64
Superior, din care:	1.732	1.031	605
<i>Superior public</i>	103	94	60
<i>Superior particular</i>	1.629	937	545

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Numărul de absolvenți la nivelul județului Vâlcea în perioada 2010-2012 este în scădere cu 27,32%. Pe niveluri de instruire în anul 2012 au absolvit liceul un număr de 4.156 persoane, în creștere față de anul anterior cu 6,48%. Învățământul primar și gimnazial a fost absolvit de un număr de 3.643 persoane, în ușoară creștere față de anul anterior. Învățământul profesional a înregistrat o creștere de peste 100% față de anul anterior. Scăderi ale numărului de absolvenți se înregistrează în învățământul postliceal (-11,53%), tehnic de maiștri (-4%), superior (-41,31%).

Învățământul universitar, post-universitar

În perioada analizată (2007-2013), în județul Vâlcea numărul studenților a scăzut cu 56,11% .

În județul Vâlcea funcționează 5 facultăți, din care 2 de stat și 3 private. În perioada 2007-2013 numărul facultăților de stat a fost constant, în timp ce numărul facultăților private a crescut în anul 2009 de la 1 la 3⁴⁷. Numărul de studenți înscriși în facultăți a avut o evoluție descendentă în perioada 2007-2013.

Tabel nr.28. Indicatori învățământul universitar din județul Vâlcea

Indicatori privind educația	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Facultăți total, din care:	3	3	5	5	5	5	5
<i>În proprietate publică</i>	2	2	2	2	2	2	2
<i>În proprietate privată</i>	1	1	3	3	3	3	3
Studenți	3.176	2.709	6.060	4.514	2.802	1.912	1.394

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

⁴⁶ Conform datelor statistice furnizate de Tempo on-line la nivelul anului 2011

⁴⁷ Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Infrastructura educațională

În perioada analizată (2007-2013), în județul Vâlcea se înregistrează o scădere cu 7,3% a numărului de săli de clasă. Pe niveluri de instruire, în anul 2013, din totalul sălilor de clasă existente, 67% erau destinate învățământului primar și gimnazial, 31% pentru învățământul liceal și 1% pentru învățământul universitar.

Totodată, numărul laboratoarelor școlare, a terenurilor de sport și computerelor personale (PC) este în creștere

Tabel nr.29. Infrastructura educațională la nivelul județului Vâlcea (2007-2013)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Săli de clasă	2.481	2.496	2.371	2.264	2.158	2.228	2.299
Laboratoare școlare	351	399	378	438	363	344	356
Săli de gimnastică	91	94	85	97	89	88	88
Ateliere școlare	115	105	111	110	123	102	100
Terenuri de sport	98	89	96	97	77	103	110
Numărul PC-urilor	2.870	3.183	4.193	4.327	4.178	4.477	4.713

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

3.4. Sistemul de sănătate

România prezintă disparități puternice la majoritatea indicatorilor de sănătate față de media din UE, clasându-se adesea pe unul dintre ultimele locuri. Este cunoscut faptul că subgrupurile de populație vulnerabile și insuficient deservite sunt cele marcate de indicatori cei mai slabi.

Analiza principalilor indicatori ai sănătății, la nivelul județului Vâlcea, indică un trend continuu descendent al natalității de la 19,9⁰/₀₀ (1975) la 7,54⁰/₀₀ în 2013 și 5,93⁰/₀₀ în 2014.

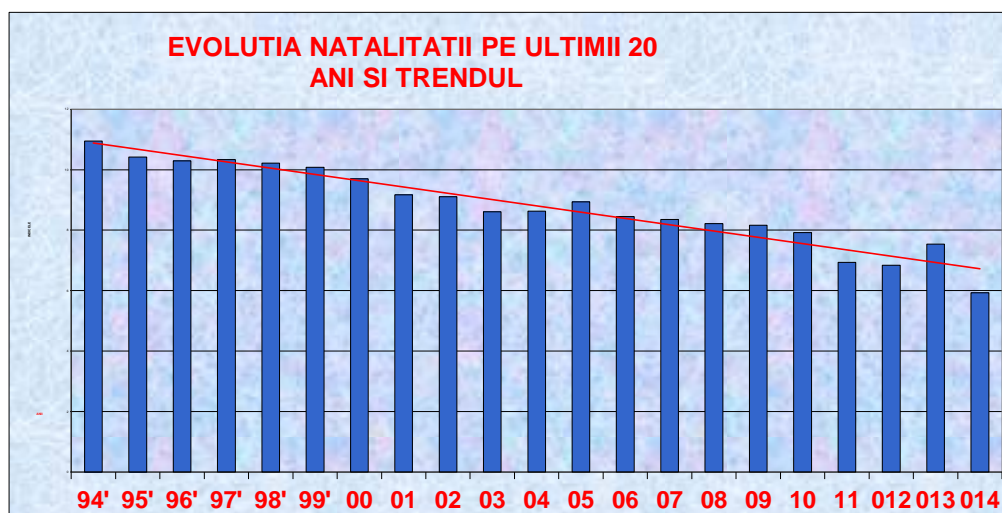

Fig.28. Evoluția natalității în județul Vâlcea (1994-2014)

Sursa: Raport de activitate 2014 al Direcției de Sănătate Publică Vâlcea

Mortalitatea infantilă are o tendință de scădere continuă chiar dacă în 2013 a crescut față de anul 2012. Valorile înregistrate în anul 2013 și 2014 au fost de 10,3⁰/₁₀₀, respectiv 8,84⁰/₁₀₀.

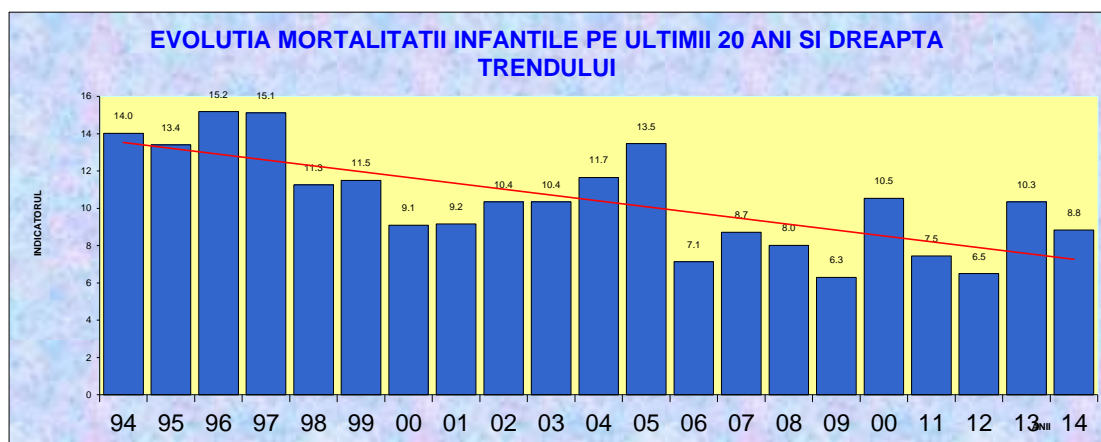

Fig.29. Evoluția mortalității infantile în județul Vâlcea (1994-2014)

Sursa: Raport de activitate 2014 al Direcției de Sănătate Publică Vâlcea

Sporul natural înregistrează un trend descendent. Comparativ cu anul 2013 (-2,85⁰/₁₀₀), anul 2014 indică o scădere cu 28% a sporului natural (- 3,66⁰/₁₀₀).

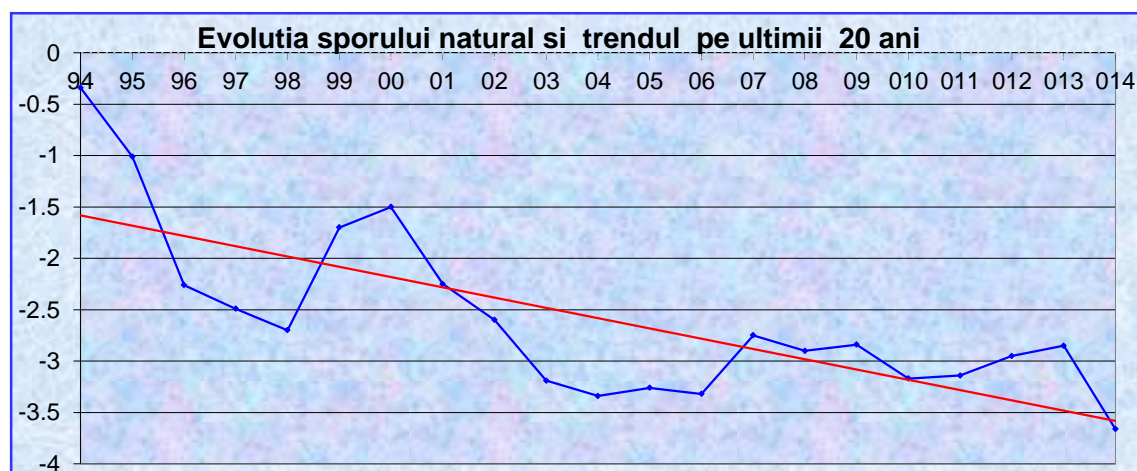

Fig.30. Evoluția sporului natural în județul Vâlcea (1994-2014)

Sursa: Raport de activitate 2014 al Direcției de Sănătate Publică Vâlcea

Mortalitatea are o evoluție oscilantă, ascendentă în perioada 1996-1998 și 2001-2005, cu valori peste media națională. Din 2005, tendința este de ușoară scădere; în anul 2013 a fost 10,39⁰/₁₀₀ iar în anul 2014 a fost 9,59⁰/₁₀₀ (ianuarie-noiembrie 2014).

Bolile cardiovasculare au avut o pondere de 64,9% (2014) din principalele cauze de deces din județul Vâlcea, în scădere față de anul anterior cu 2,6%. Următoarea cauză de deces cu pondere mai însemnată este reprezentată de tumori cu 18.16%, în creștere cu 15,5% față de anul 2013

(15,72%). Alte cauze de deces au fost bolile aparatului digestiv (5,95%) și leziuni traumatice (2,7%).

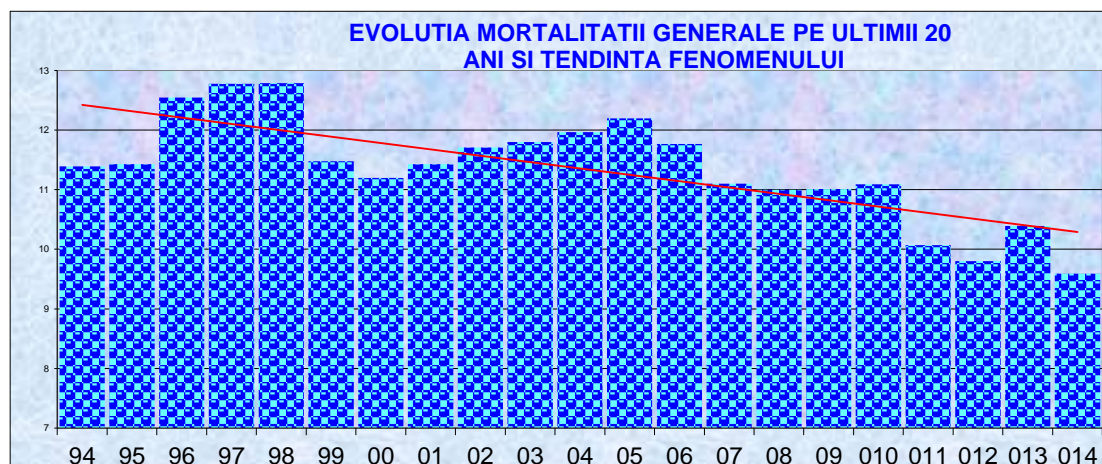

Fig.31. Evoluția sporului natural în județul Vâlcea (1994-2014)

Sursa: Raport de activitate 2014 al Direcției de Sănătate Publică Vâlcea

În perioada 2008-2013 au fost înființate 4 centre de permanență (Galicea, Băile Govora, Călimănești, Milcoiu) cu scopul de a crește accesibilitatea populației la serviciile medicale primare. Dintre Centrele de permanență, Călimăneștiul are cea mai mare adresabilitate, fiind atât oraș de dimensiuni mari, cât și stațiune balneară cu aflux mare de turiști (în majoritate, pacienți cronici).

Din punct de vedere al vârstei, persoanele adulte, cu vârste între 15-44 ani au cea mai mare adresabilitate în CP Galicea, Băile Govora și Milcoiu, în CP Călimănești adresabilitatea este mai mare la peste 65 ani, reflectând în acest caz grupa de vârstă a turiștilor care s-au adresat centrului de permanență⁴⁸.

În ceea ce privește serviciile medicale la nivelul județului Vâlcea, se remarcă o amplasare privilegiată a dotărilor medicale de amploare în mediul urban, în special în municipiul Râmnicu Vâlcea. Acest lucru menține o situație evidentă de dependență a majorității localităților față de centrele urbane.

Sistemul de sănătate la nivelul județului Vâlcea asigură asistență medicală în unități medicale cu paturi (spitale județene, centre de sănătate cu paturi), asistență ambulatorie de specialitate (spitale, policlinici) și asistență primară (cabinete medicale de familie, dispensare, cabinete de stomatologie).

În județul Vâlcea funcționează șapte spitale publice, din care cinci spitale generale (Spitalul Județean de Urgență Râmnicu-Vâlcea, Spitalul Municipal „Costache Nicolescu” Drăgășani, Spitalul Orășenesc Brezoi, Spitalul Orășenesc Horezu, Spitalul Orășenesc Bălcești) și două spitale de specialitate (Spitalul de Pneumoftiziologie „C. Anastasatu” Mihăiești, Spitalul de Psihiatrie Drăgoiești).

⁴⁸ Sursa datelor : Raport de activitate 2014 al Direcției de Sănătate Publică Vâlcea

Sistemul privat de sănătate completează paleta de servicii oferită de sistemul public prin servicii furnizate de S.C. Amamed S.R.L. (Spital de boli cronice și geriatrie Bărbătești), S.C. INCAR MED S.R.L. (Spital de cardiologie Călimănești) și S.C. Olănești Riviera S.A. (Centru de recuperare, sanatoriu), Spitalul Balneo Med Center.

Tabel nr.30. Personal medico-sanitar (2013)

Categoriile de personal sanitar	Total	Total persoane/categorii	
		Proprietate publică	Proprietate privată
Medici (exclusiv stomatologi)	695	600	95
din care: medici de familie	223	214	9
Stomatologi	224	34	190
Farmaciiști	215	8	207
Personal sanitar mediu	2.211	1786	425
Asistenți medicali obstetrică - ginecologie (Moase)	48	48	
Personal sanitar auxiliar	1.178	1.058	120

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Din punct de vedere al repartiției personalului sanitar pe sectoarele public – privat, se observă în 2013 o dominanță a personalului cu pregătire superioară și a personalului sanitar mediu și auxiliar în mediul public, ca urmare a numărului mare de locuri oferite de către unitățile medicale publice (spital și ambulatoriu). În sectorul privat există cele mai multe farmacii și cabinete stomatologice (84,82%), ca urmare a atragerii semnificative de fonduri structurale de către unitățile private.

Din punct de vedere al calificării personalului sanitar observăm în 2013 o dominanță a personalului cu pregătire superioară și a personalului sanitar mediu și auxiliar în mediul public, ca urmare a numărului mare de locuri oferite de către unitățile medicale publice (spital și ambulatoriu). În sectorul privat, domină stomatologia (84,82%), ca urmare a atragerii semnificative de fonduri structurale de către unitățile private, și sectorul farmaceutic.

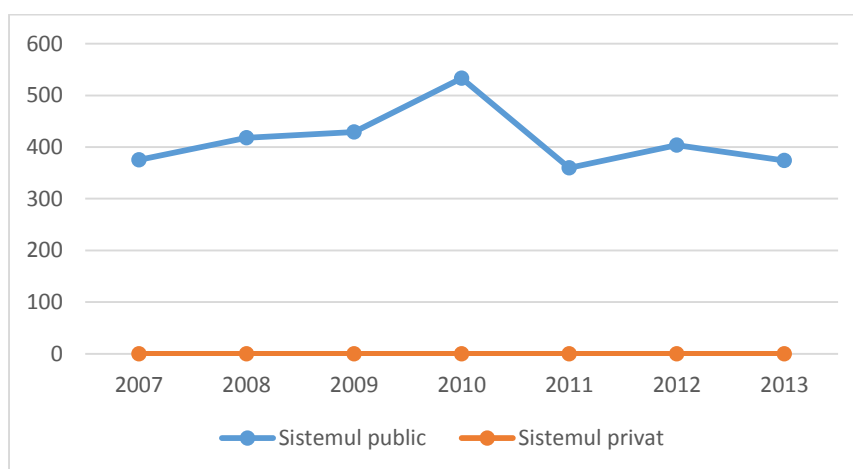

Fig.32. Copii înscriși în creșe (2007-2013)

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Creșele din sectorul public nu au înregistrat o extindere semnificativă, în anul 2010 numărul acestora crescând doar cu 10% față de anul 2009, rămânând apoi constant, datorită evoluției fluctuante a copiilor înscriși. Numărul paturilor în grădinițe a fost suplimentat cu 14,83%.

Analizând lista furnizorilor de servicii medicale, rezultă că una dintre caracteristicile politicii de sănătate a județului Vâlcea este asigurarea accesului populației la servicii de calitate, urmărind o distribuție cât mai uniformă a furnizorilor de servicii medicale atât pe domenii de activitate, cât și în teritoriu.

Infrastructura de sănătate

În anul 2013 sistemul privat la nivel județean este cel mai bine reprezentat în domeniul policlinicilor (91,66%), cabinetelor medicale de medicină generală, cabinetelor stomatologice (88,88%), cabinetelor medicale de specialitate (97,36%) și farmaciilor (94,69%).

Evoluția infrastructurii sistemului sanitar din județul Vâlcea în perioada 2007 – 2013:

- Scăderea numărului spitalelor la nivel județean în 2011 prin absorbirea Spitalului de Obstetrică – Ginecologie Râmnicu-Vâlcea, de către Spitalul Județean;
- Creșterea cabinetelor medicale de medicină generală cu 13,63% în anul 2013, comparativ cu anul 2007. Deschiderea noilor cabinete s-a datorat accesării de către sistemul privat de fonduri nerambursabile. Același lucru s-a întâmplat și în cazul cabinetelor stomatologice, care au crescut în anul 2013 cu 19,32%, în raport cu același an de referință, în pofida restrângerii activității din mediul public (47,72%);
- Creșterea numărului cabinetelor medicale de specialitate în sistemul privat (54,95%);
- Reducerea numărului farmaciilor în sistem public (36% în 2013, comparativ cu 2007), concomitent cu creșterea numărului farmaciilor în sistem privat (40,8% în anul 2013, comparativ cu anul 2007);
- În ultimii 7 ani s-au înființat 19 laboratoare medicale private, reprezentând în anul 2013 o pondere de 49,01% în totalul laboratoarelor la nivel județean.

Tabel nr.31. Unități sanitare pe categorii (2007 – 2013)

Categoriile de unități sanitare	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Spitale	9	9	9	9	7	7	7
Ambulatorii integrate spitalului	8	8	8	8	6	6	6
Policlinici	12	12	12	12	12	12	12
Dispensare medicale	4	5	5	2	1	2	3
Centre de sănătate	1	1	1	1	1	1	1
Centre de sănătate mintală	:	:	:	:	1	1	1
Unitati medico-sociale	1	1	1	1	1	1	1
Centre medicale de specialitate	:	1	1	1	1	1	1
Centre medicale de med. generală	57	62	61	47	48	56	66
Cabinete medicale scolare	17	17	17	17	17	17	17
Cabinete medicale de familie	225	225	225	222	218	218	215
Societate medicală civilă	7	7	7	7	7	7	7
Cabinete stomatologice	167	177	189	173	188	192	207

Cabinete stomatologice școlare	10	10	9	9	9	9	9
Societate stomatologica medicala	11	11	11	11	11	11	11
Cabinete medicale de specialitate	106	116	172	138	175	220	228
Societate civila medicală de specialitate	4	4	4	3	3	3	3
Farmacii	85	91	96	96	94	124	132
Puncte farmaceutice	39	40	14	13	12	27	32
Depozite farmaceutice	1	1	1	:	:	1	1
Creșe	9	9	9	10	10	10	10
Laboratoare medicale	30	35	40	31	32	49	51
Laboratoare de tehnică dentară	16	16	16	19	19	19	19
Centre de transfuzie	1	1	1	1	1	1	1
Alte tipuri de cabinete medicale	10	11	15	14	14	14	14

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

3.5. Servicii sociale

Asistența socială include beneficii și servicii sociale acordate persoanelor aflate într-o categorie defavorizată sau a unui grup vulnerabil. Aici sunt incluse persoanele cu venituri mici, persoane cu dizabilități, copii și vârstnici etc.

Serviciile oferite de structurile publice (DGASPC Vâlcea și SPAS) și de structurile private (OPA) sunt:

D.G.A.S.P.C.Vâlcea oferă servicii de protecția copilului, destinate prevenirii, separării acestuia de părinți – centre de zi, cât și servicii de protecție specială a copilului care a fost temporar sau definitiv separat de părinți – servicii de tip familial și servicii de tip rezidențial, servicii de protecția a persoanelor cu handicap (servicii de găzduire, asistență medicală și îngrijire, recuperare și reabilitare, integrare și reintegrare familială și comunitară etc) și servicii de protecție a persoanelor vârstnice (găzduirea în centre specializate și asigurarea de servicii de asistență medicale, recuperare, socializare, etc.).

Serviciile de îngrijire de zi sunt realizate în cadrul a 5 centre, iar serviciile de tip rezidențial sunt asigurate în cadrul a 12 centre.

În anul 2014, DGASPC Vâlcea oferea servicii pentru un număr de 348 de copii în sistem rezidențial și pentru 980 de copii aflați în protecție în măsuri de tip familial. Referitor la persoanele adulte, un total de 20.690 de adulți cu diverse forme de handicap neinstituționalizați beneficiau de prestații sociale.

Consiliile locale ale municipiilor, orașelor și comunelor au în subordinea lor Serviciul Public de Asistență Socială (SPAS) sau personal angajat cu atribuții de asistență socială.

La nivelul județului Vâlcea SPAS-urile sunt în număr de 8 (4 în mediul rural și 4 în mediul urban), iar un număr de 81 unități administrativ-teritoriale au angajat persoane cu atribuții de asistență socială⁴⁹.

Consiliile locale au în subordine 17 centre pentru servicii de îngrijire de zi.

Furnizorii de servicii sociale private (OPA) acreditați la nivelul județului Vâlcea sunt: Asociația Centrul pentru Familie, Asociația de Sprijin a Copiilor Handicapați Fizic România –Filiala Râmnicu Vâlcea, Asociația Națională a Surzilor din România, Asociația ONG Casanova, Asociația pentru Dezvoltare Comunitară Vâlcea, Fundația Inimă pentru Inimă, Fundația Pater Pio, Fundația Rebenciuc.

OPA asigură servicii de îngrijire de zi în cadrul a 4 centre (Centrul de zi "Petria" Rm. Vâlcea, Centrul de zi pentru copii școlari Ocnele Mari, Centrul de zi - asistență și îngrijire, Centrul de zi Cozia) și servicii de tip rezidențial în cadrul a 3 centre (Centrul de socializare Goranu, Centrul de socializare și integrare socio-profesională Copăcelu, Serviciul de Integrare Socio-Profesională Rm. Vâlcea).

Protecția copilului

În anul 2014 serviciile de protecție a copilului oferite de către D.G.A.S.P.C. erau dominate de servicii de tip familial (beneficiari copiii lipsiți temporar sau definitiv de părinți - plasament familial, tutelă, asistență maternală) (în creștere față de anul anterior cu 65,1%), urmate de servicii de protecție de tip rezidențial pentru copiii lipsiți temporar sau definitiv de părinți (în scădere față de anul anterior cu 22,1%) și servicii de centru de zi prin servicii de consiliere părinți și copii (în scădere față de anul anterior cu 11,8%).

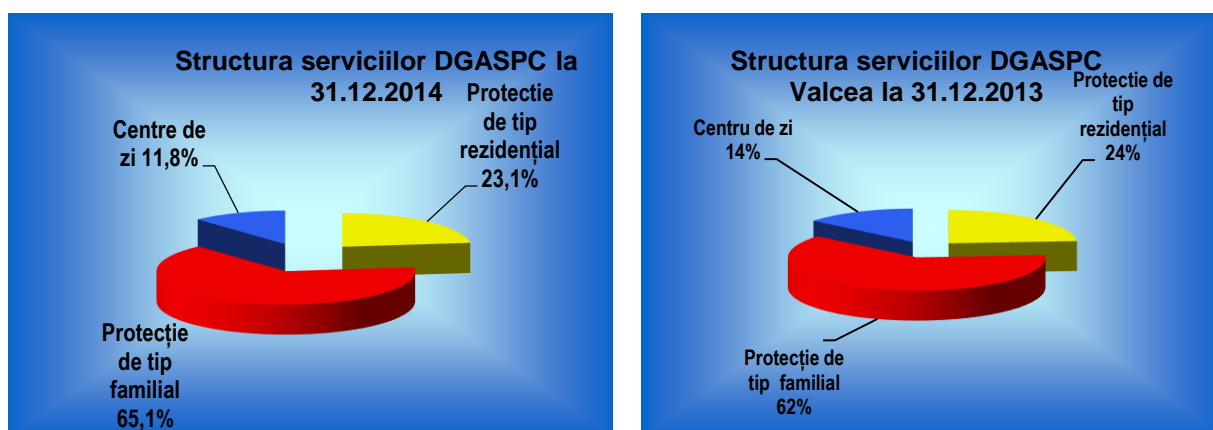

Fig.33. Servicii de protecție a copilului în Județul Vâlcea

Sursa: *Date extrase din Raportul de activitate al DCASPC pe anul 2014 și 2013 cu privire la serviciile de protecție a copilului

⁴⁹ Informații statistice ale DGASPC Vâlcea, 2014

La nivelul județului Vâlcea funcționează 12 centre de asistență socială destinate protecției copilului și 2 centre destinate mamei și copiilor aflați în dificultate, aflate în subordinea D.G.A.S.P.C. Vâlcea⁵⁰: Centrul de primire în regim de urgență a copilului; Serviciul de tip familial pentru deprinderi de viață și integrare socioprofesională a tinerilor din sistemul de protecție; Centru de plasament “Andreea” Rm. Vâlcea; Centrul de plasament “Ana” Rm. Vâlcea; Centrul pentru victimele violenței în familie Troianu; Serviciul Casa Maternă Troianu; Complex familial pentru recuperarea copilului cu dizabilități Goranu; Serviciul de tip rezidențial pentru recuperarea copilului cu dizabilități Rm. Vâlcea; Serviciul “Casa Pinocchio” Băbeni; Centrul rezidențial de recuperare a tinerilor cu afecțiuni neuropsihiatrice Băbeni; Centrul de zi de îngrijire și recuperare pentru copilul cu dizabilități Rm. Vâlcea; Centrul pentru copilul abuzat, neglijat, exploatat; Centru pentru copilul cu dizabilități Rm. Vâlcea; Serviciul adăpost de zi și de noapte pentru copiii străzii.

Protecția persoanelor cu handicap

Serviciile de protecție a persoanelor cu handicap furnizate prin D.G.A.S.P.C. la sfârșitul anului 2014 au avut ca beneficiari un număr de 22.676 persoane cu handicap neinstituționalizate, în creștere cu 1542 persoane față de 31.12.2013, când se înregistrau 21.134 persoane. Din totalul celor 22.676 persoane cu handicap înregistrate la Serviciul Evidență și Plăți Prestații Sociale, 91.2% sunt adulți - 20.690 persoane și 8,8% sunt copii, respectiv 1986.

Ponderea persoanelor cu handicap din județ în totalul populației județului Vâlcea este de 6,10%. Procentul se situează peste cel la nivel regional (ponderea medie la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia fiind de 5,59%) și peste valoarea la nivel național (de 3,67%)⁵¹. Evoluția numărului de persoane cu certificat de încadrare în grad de handicap în perioada 2013-2014 arată o creștere pe toate categoriile.

Tabel nr.32. Persoane cu handicap 2010-2013

	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014
Persoane cu handicap neinstituționalizate	19.284	19.980	20.297	21.134	22.676
Din care:	17.346	18.095	18.333	19.129	20.690
-adulți și pensionari					
-copii	1.938	1.885	1.964	2.005	1.986

Sursa: Date extrase din rapoartele de activitate DGASPC 2010-2013 cu privire la numărul persoanelor cu handicap

În prezent, în structura D.G.A.S.P.C. Vâlcea există un număr de 11 centre destinate persoanelor cu handicap din care 8 centre asigură găzduire permanentă, 2 centre asigură găzduire pe o perioadă determinată de 10 - 45 zile și 1 centru de recuperare de tip ambulatoriu.

⁵⁰ Conform informațiilor primite de la D.G.A.S.P.C. Vâlcea

⁵¹ Buletin statistic trimestrial în domeniul muncii și protecției sociale, 2014

Un rol important în prevenirea instituționalizării și a excluziunii sociale a persoanelor cu handicap îl are Centrul de recuperare neuromotorie – de tip ambulatoriu – Băbeni, un serviciu comunitar menit să amelioreze starea fizică a persoanelor cu handicap locomotor sau neuromotor.

Servicii rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități aflate în subordinea DGASPC sunt: Centru de zi pentru recuperare neuromotorie Băbeni, Centru de îngrijire și asistență Bistrița, Centru de îngrijire și asistență Lungești, Centru de îngrijire și asistență Zătreni, Centru de îngrijire și asistență Milcoiu, Centru de recuperare și reabilitare Govora, Centru de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică nr. 1 Băbeni, Centru de criză și respiro Băbeni, Centru de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică nr. 2 Băbeni, Centrul de primire în regim de urgență pentru persoane adulte, Centrul de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică Măciuca.

Protecția persoanelor vârstnice

Serviciile de protecție a vârstnicilor oferite de D.G.A.S.P.C. Vâlcea se adresează persoanelor vârstnice supuse riscului marginizării sociale ca urmare a pierderii autonomiei personale, lipsei de suport familial și lipsei / insuficienței veniturilor. Centrul pentru persoane vârstnice Bistrița a fost primul centru rezidențial din județ destinat persoanelor vârstnice, oferind servicii de găzduire, îngrijire și asistență medicală, recuperare și socializare, integrare și reintegrare socială. În același sens în anul 2012 DGASPC Vâlcea a luat în administrare și „Căminul pentru persoane vârstnice” din comuna Nicolae Bălcescu, sat Pleșoiu.

De asemenea, în municipiul Râmnicu-Vâlcea există centre de îngrijire a persoanelor vârstnice înființate de furnizori privați: Centrul de îngrijire pentru bătrâni BIO CASANOVA și Relax Balneo.

Grupurile vulnerabile

Principalele grupuri vulnerabile din județ sunt: (1) Persoanele sărace, (2) Copiii și tinerii lipsiți de îngrijire și sprijin parental, (3) Persoanele vârstnice singure sau dependente, (4) Romii, (5) Persoanele cu dizabilități, (6) Alte grupuri vulnerabile, (7) Persoanele care trăiesc în comunități marginalizate.

În concluzie, nevoile sociale se referă la dezvoltarea unor servicii care să fie orientate spre promovarea autonomiei persoanei vulnerabile și crearea de servicii alternative bazate pe conceptul de întrajutorare și sprijin comunitar. Mobilizarea comunităților locale și a reprezentanților instituțiilor locale responsabile de asistența socială, cu scopul de a aborda problemele specifice fiecărei comunități reprezintă un aspect cheie pentru succesul serviciilor de prevenire a situațiilor de risc și vulnerabilitate.

3.6. Administrația publică

Resurse umane

În cadrul Consiliului Județean Vâlcea își desfășoară activitatea un număr de 137 angajați dintr-un total de 161 posturi (85% grad de ocupare), funcții de demnitate publică, funcționari publici sau personal contractual, organizați într-un număr de 3 direcții generale, 2 direcții și 4 compartimente, aflate în coordonarea directă a președintelui Consiliului Județean⁵².

În ceea ce privește dezvoltarea resurselor umane din administrația publică, la nivelul județului Vâlcea au fost implementate 9 proiecte care vizează întărirea capacității administrative și Dezvoltarea resurselor umane. Astfel, 7 autorități publice au accesat fondurile disponibile pentru dezvoltarea capacității administrative prin PO DCA 2007-2013.

Tabel nr.33. Proiecte pentru dezvoltarea capacității administrative în județul Vâlcea

Nr. crt.	Beneficiar	Titlul proiectului	Valoare	Axa/DMI
1	Consiliul Local al Comunei Păușești Maglași	Întărirea capacității administrației publice locale a comunei Păușești Maglași, județul Vâlcea, pe principiile dezvoltării durabile, în concordanță cu nevoile și aspirațiile comunității;	654.374,5 lei	Axa 1, DMI 1.1
2	Municipiul Drăgășani	Îmbunătățirea eficacității organizaționale în Primăria Municipiului Drăgășani	291.230 lei	Axa 1 DMI 1.3.
3	Municipiul Drăgășani	Masterplanul de dezvoltare durabilă a Municipiului Drăgășani - instrument la standarde europene pentru luarea deciziilor în mod eficient și eficace la nivel politico-administrativ	734.388 lei	Axa 1, DMI 1.1
4	Asociația PRODEZVOLTARE Valea Oltului	Formare profesională pentru eficacitate organizațională	243.100,44 lei	Axa 1, DMI 1.3.
5	Instituția Prefectului - Județul Vâlcea	Formare profesională pentru promovarea excelenței în administrația publică locală din județul Vâlcea	612.499 lei	Axa 1, DMI 1.3.
6	Consiliul Local al Comunei Vlădești, județul Vâlcea	Îmbunătățirea calității și eficienței furnizării serviciilor publice la nivelul comunei Vlădești, județul Vâlcea	682.759 lei	Axa 2, DMI 2.2
7	UAT Municipiul Râmnicu Vâlcea	Sistem de management informatizat la Primăria Municipiului Râmnicu Vâlcea	302.800 lei	Axa 2, DMI 2.2
8	Consiliul Județean Vâlcea	PODCA- Pregătire pentru Optimizare, Durabilitate și Competitivitate în Administrația Publică din județul Vâlcea	1.200.000 lei	Axa 1, DMI 1.3.
9	Municipiul Drăgășani	Implementarea sistemului de management al calității la nivelul Primăriei municipiului Drăgășani	296.800 lei	Axa 2, DMI 2.2

Sursa: AM PO DCA, <http://www.fonduriadministratie.ro/lista-beneficiarilor/>

⁵² Anexa la Hotărârea Consiliului Județean Vâlcea nr.82 din 31.03.2015

Pentru dezvoltarea capacității administrative au fost implementate mai multe proiecte cofinanțate prin PO DCA 2007-2013. Valoarea totală atrasă în perioada 2010-2015 pentru dezvoltarea capacității administrative a fost de 5.017.950.94 lei. Prin intermediul acestor proiecte s-au dezvoltat competențele a 1.387 funcționari publici (din care 1.008 funcționari în cadrul proiectului derulat de Consiliul Județean Vâlcea) în domenii precum: achiziții publice, ECDL, dezvoltarea de proiecte, managementul proiectelor și resurselor umane, achiziții publice ș.a.

Resursele financiare

Resurselor financiare aflate la dispoziția Consiliului județean pentru susținerea politicilor publice locale, în ultimii 3 ani au cunoscut o evoluție ascendentă, de la 351.907,40 mii lei în 2013, 495.121,83 mii lei în 2014 la 660.900,60 mii lei în 2015.

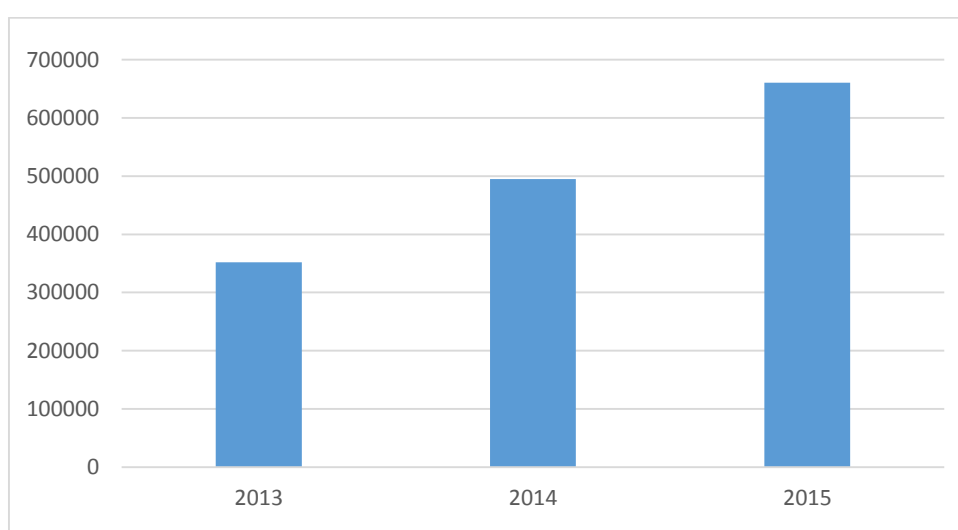

Fig.34. Evoluția bugetului Consiliului Județean Vâlcea 2013-2015

Sursa: Hotărârile Consiliului Județean Vâlcea nr.53/09.04.2013, 11/07.02.2014, 46/17.02.2015

Majoritatea veniturilor Consiliului Județean au provenit din activitatea de impozite și taxe locale, cotele defalcate din TVA sau subvenții, precum și sume primite de la UE. Distribuția veniturilor Consiliului Județean se poate observa în figura de mai jos (Fig.35).

În secțiunea aferentă fondurilor europene nerambursabile, se poate observa o creștere a fondurilor atrase prin proiecte.

În ceea ce privește cheltuielile în cadrul categoriilor bugetare, în anul 2015, ponderea cea mai ridicată se observă la Servicii și dezvoltare cu un procent de 48%, urmate de Serviciile social-culturale cu 30%, ambele în creștere față de anul anterior cu 59%, respectiv 23%. În anul 2015, comparativ cu anul anterior se observă că valoarea creșterea finanțării pentru învățământ este de 3%, iar pentru sănătate creșterea este de 29% (Fig.36).

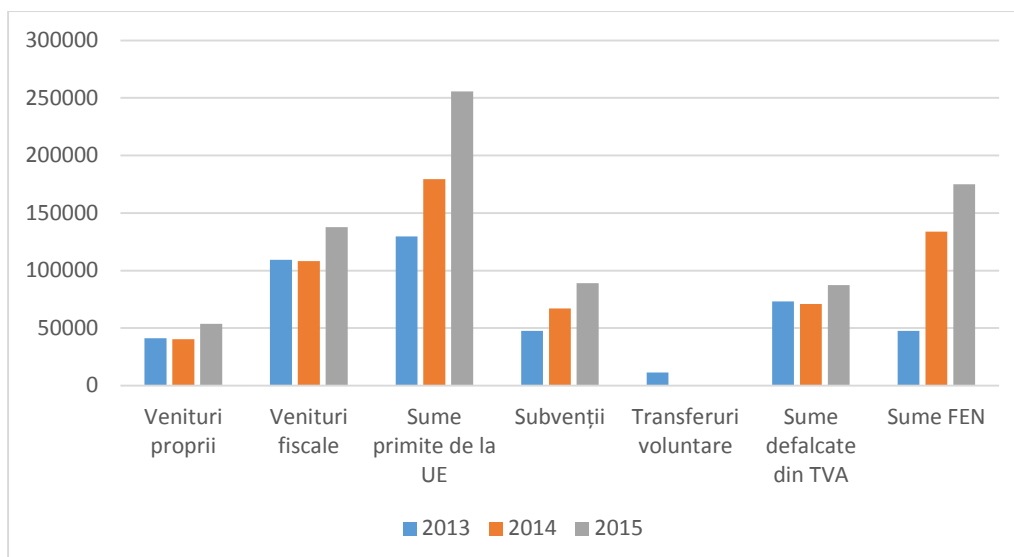

Fig.35. Venituri ale Consiliului Județean 2013-2015, mii lei

Sursa: Hotărârile Consiliului Județean Vâlcea nr.53/09.04.2013, 11/07.02.2014, 46/17.02.2015

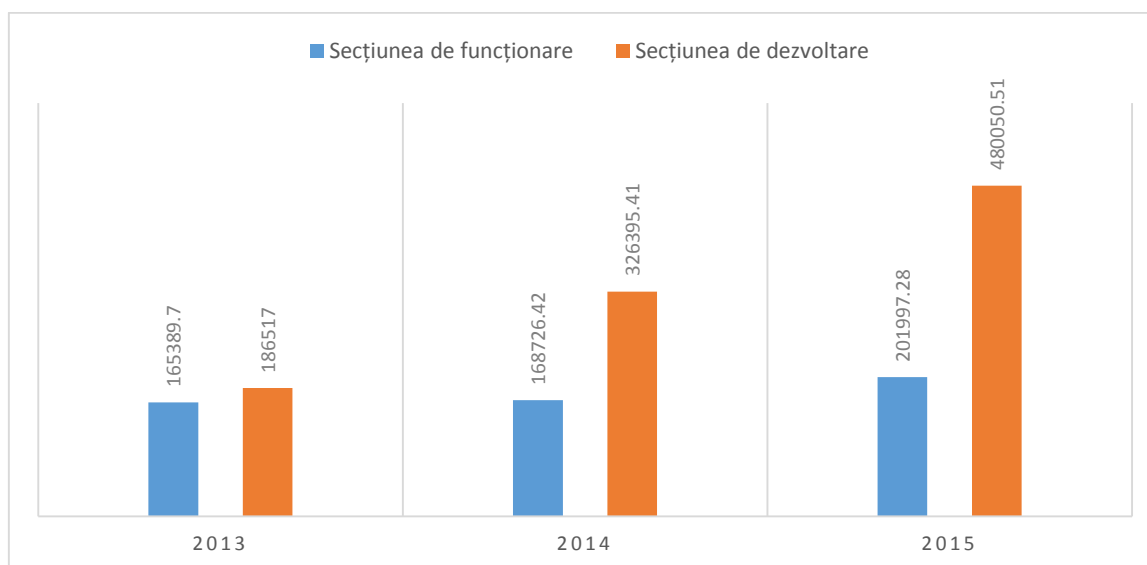

Fig.36. Distribuția cheltuielilor Consiliului Județean 2013-2015 mii lei

Sursa: Hotărârile Consiliului Județean Vâlcea nr.53/09.04.2013, 11/07.02.2014, 46/17.02.2015

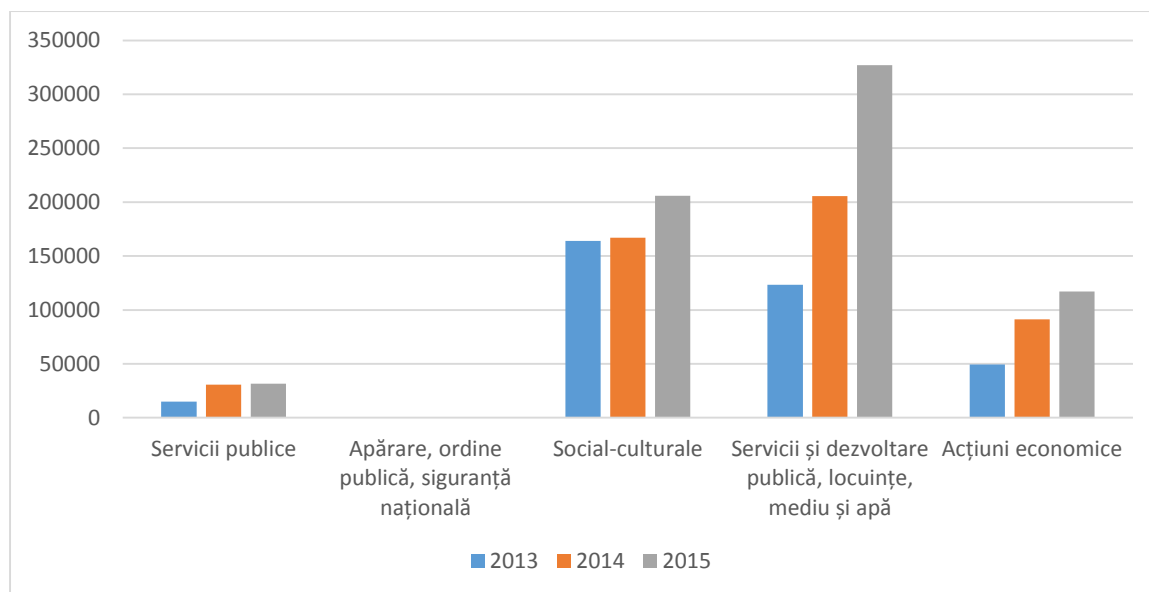

Fig.37. Distribuția cheltuielilor Consiliului Județean Vâlcea 2013-2015, mii lei
Sursa: Hotărârile Consiliului Județean Vâlcea nr.53/09.04.2013, 11/07.02.2014, 46/17.02.2015

Descentralizarea

Existența unor decalaje importante între mediul urban și cel rural afectează procesul de furnizare a serviciilor publice. Aceste decalaje sunt mai pregnante în zonele rurale din cauza resurselor financiare insuficiente alocate dezvoltării instituțiilor și abilităților specifice personalului. În același timp, este posibil ca cerințele din ce în ce mai mari privind performanța autorităților și instituțiilor publice din zonele rurale să mărească aceste decalaje față de centrele urbane. Prin urmare, eforturile de creștere a calității furnizării serviciilor publice ar trebui să se concentreze în mod deosebit pe dezvoltarea capacității administrației publice din zonele rurale.

Este, de asemenea, recunoscut faptul că eficiența și calitatea furnizării actuale de servicii publice nu se ridică la așteptările cetățenilor.

În multe situații, descentralizarea competențelor exercitate de autoritățile administrației publice centrale se reflectă printr-un stil de management birocratic și distant, concentrându-se mai mult pe reguli și reglementări, decât pe calitatea furnizării serviciilor. Descentralizarea, ca soluție recunoscută la aceste probleme, a constituit un element principal al strategiei administrației publice încă din anul 2005 (legea cadru a descentralizării). Cadrul legal necesar susținerii procesului de descentralizare a fost deja dezvoltat.

Tabel nr.34. Instituțiile descentralizate aflate sub autoritatea Consiliul Județean Vâlcea

Sănătate	Asistență socială	Cultură	Educație	Agricultură	Tineret și sport	Alte servicii
Spitalul Județean de Urgență Vâlcea	Centrul de Asistență Medico-Socială Lădești	Teatrul "Anton Pann" Râmnicu Vâlcea	Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Vâlcea	Serviciul Public Județean pentru Protecția Plantelor Vâlcea		Direcția Județeană de Evidență a Persoanelor Vâlcea
Spitalul de Pneumoftiziologie Constantin Anastasatu Mihăești	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Vâlcea	Școala Populară de Arte și Meserii Râmnicu Vâlcea	Liceul Tehnologic special nr.1 Bistrița, comuna Costești	Camera Agricolă Județeană Vâlcea		Serviciul Public Județean de Pază Vâlcea
Spitalul de Psihiatrie Drăgoești		Biblioteca Județeană "Antim Ivireanul" Vâlcea	Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă, oraș Băbeni			Autoritatea Teritorială de Ordine Publică Vâlcea
		Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Vâlcea				Regia Autonomă Județeană de Drumuri și Poduri Vâlcea
		Muzeul "Aurelian Sacerdoțeanu" Vâlcea				S.C. APAVIL S.A. Vâlcea
		Memorialul "Nicolae Bălcescu"				Serviciul Public Județean SALVAMONT/SALVASPEO Vâlcea
						S.C. CET Govora S.A. Vâlcea
						S.C. EXPO-NORD OLTENIA S.A. Călimănești
						S.C. Centrul de Afaceri Flandra Vâlcea S.A.
Instituții ce urmează a fi preluate conform proiectului Legii descentralizării în perspectiva regionalizării						
Direcția de Sănătate Publică Județeană	Direcția județeană pentru plata beneficiilor de asistență socială	Direcția Județeană de cultură și patrimoniu	Palatele și Cluburile Copiilor	Direcția agricolă	Direcția Județeană pentru sport și tineret	Direcția județeană pentru protecția mediului Structură pentru pescuit și acvacultură

CAPITOLUL IV. INFRASTRUCTURA, DEZVOLTARE URBANĂ ȘI MEDIU

4.1. Infrastructura

4.1.1. Infrastructura de transport

Regiunea Sud-Vest Oltenia are o infrastructură de transport relativ bine dezvoltată, teritoriul regiunii fiind traversat de trei drumuri europene: E70, E79 și E81 și două din cele trei axe prioritare ale Rețelei de transport Trans-European – TEN-T (formate din coridoarele Pan-europene) care intersectează România, și anume axa prioritara de transport 7 (format din coridorul IV – Berlin / Nurenberg - Praga - Budapesta – Constanța – Istanbul – Salonic) și axa prioritara de transport 18 – Dunărea (format din coridorul VII). Regiunea Sud-Vest dispune de o rețea rutieră de 10.460 km (13,19% din totalul național), din care 2043 km sunt drumuri naționale (13% din total drumuri naționale) și 8.437 km drumuri județene și comunale (12,82% din totalul național). În privința densității drumurilor publice la 100 km² regiunea se situează ușor peste media națională (35,8 km/100 km²), cele mai mari densități înregistrând județele Gorj (39,3 km/100 km²), Mehedinți și Vâlcea, ambele cu 37,6 km/100 km². Drumurile publice din Județul Vâlcea au o lungime totală de 2.325,013 km, reprezentând 21,05% din lungimea totală a drumurilor publice din regiunea Sud-Vest Oltenia.

În Master Planul General de Transport, județul Vâlcea se află în apropierea coridorului care conectează capitala țării cu Regiunea Centru și Vest și Europa de Vest (conexiune între polii urbani București, Sibiu, Deva, Timișoara, Arad). În acest context (Mai 2015), cu prioritate (grd.1) s-a planificat construirea autostrăzii Pitești – Racovița – Sibiu.

Rețeaua de drumuri clasate a județului Vâlcea, conform H.G. nr.540/2000 privind aprobarea încadrării în categorii funcționale a drumurilor publice, cu modificările și completările ulterioare, însumează 2325,013 km, din care:

- drumuri de interes național în lungime totală de 529,089 km – 22,8%;
- drumuri de interes județean în lungime totală de 961,089 km – 41,3%;
- drumuri comunale în lungime totală de 834,846 km – 35,9%;

Dintre acestea:

- 1 traseu este de drum național european E81 (DN 7);
- 2 trasee sunt de drumuri naționale principale (DN 64, DN 67);
- 6 trasee sunt de drumuri naționale secundare (DN 7A, DN 7D, DN 65C, DN 67B, DN 67C, DN 73C);
- 58 sunt rețele de drumuri de interes județean⁵³;
- 157 rețele sunt de drumuri comunale⁵⁴.

⁵³ Anexa 2 la HGR nr.540/2000 privind aprobarea încadrării în categorii funcționale a drumurilor publice și a drumurilor de utilitate privată deschise circulației publice

⁵⁴ Anexa 3 la HGR nr.540/2000 privind aprobarea încadrării în categorii funcționale a drumurilor publice și a drumurilor de utilitate privată deschise circulației publice

Zona de nord a județului este traversată de:

- DN67 (Râmnicu-Vâlcea – Horezu – Târgu-Jiu) cu conexiune la drumurile europene: E81 – la Râmnicu-Vâlcea, E79 – la Targu-Jiu și E70 – la Drobeta-Turnu-Severin.
- DJ 665 se desprinde din DN 67 în orașul Horezu și leagă toate așezările submontane, după care accede în E79
- DN 7A străbate nordul județului pe direcția Est – Vest și face legătura dintre județul Vâlcea și județul Hunedoara.

De la nord la sud județul este traversat de:

- DN 64 leagă Municipiul Râmnicu-Vâlcea cu Municipiul Drăgășani și asigură accesul spre județul Olt, spre drumul european E571.
- DN 65C face legătura între orașele Horezu și Bălcești și spre județul Dolj.
- Analizând situația drumurilor naționale în județul Vâlcea, observăm o creștere a kilometrilor modernizați în perioada 2009 – 2013, de la o pondere de 79,01% în 2009 la 90,74% în 2013.

Cel mai important drum din județ este drumul european E81, care leagă județul Vâlcea cu județele Sibiu și Argeș.

Județul Vâlcea se caracterizează printr-o rețea vastă de drumuri județene. În anul 2013, drumurile județene însumau 961,089 km, respectiv 41,33% din totalul drumurilor, dintre care modernizați au fost 308 km, ceea ce reprezintă 17,21%, iar restul erau drumuri județene cu îmbrăcămînți ușoare rutiere, pietruite sau de pământ.

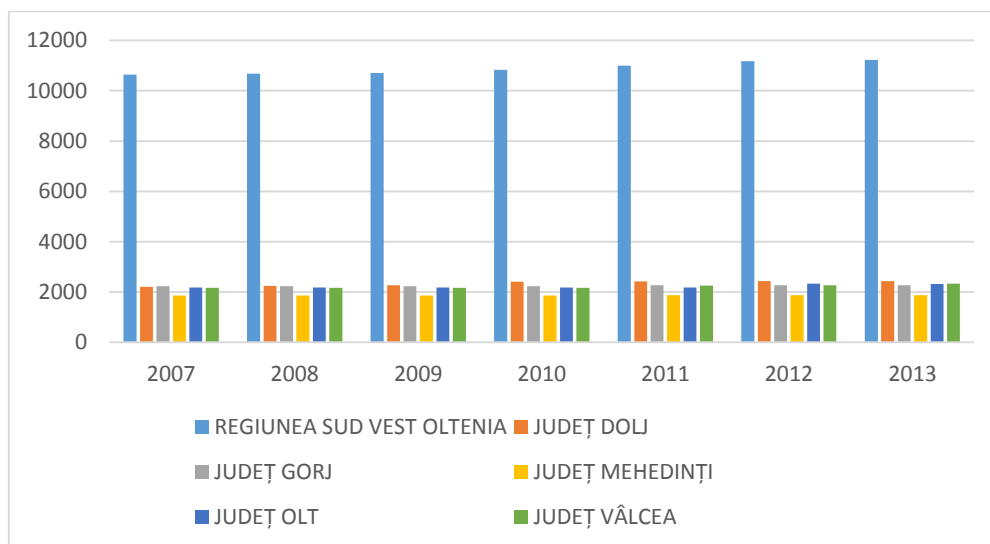

Fig.38. Lungimea drumurilor publice la nivelul regiunii de dezvoltare Sud-Vest Oltenia

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Din punct de vedere al tipurilor de îmbrăcămînți existente, drumurile județene se prezintă astfel:

- cu îmbrăcăminte asfaltică – 725,930 km 75,53%;
- cu beton de ciment – 84,305 km 8,77%;
- pietruite - 101,694 km 10,58%;
- de pământ - 49,160 km 5,12%;

Din datele prezentate rezultă că, din totalul rețelei de drumuri județene, aflate în administrarea Consiliului Județean Vâlcea, în lungime de 961,089 km, 150,854 km sunt pietruite și de pământ, reprezentând 15,70% din total, iar din totalul de 725,93 km cu îmbrăcăminte asfaltică, 371,301 km, reprezentând 51,15%, au durată de serviciu normală, de mult timp expirată.

Pe rețeaua de drumuri de interes județean sunt amplasate 286 poduri în lungime totală de 7803,22 ml, din care 74% au durată normală de funcționare, de mult timp expirată.

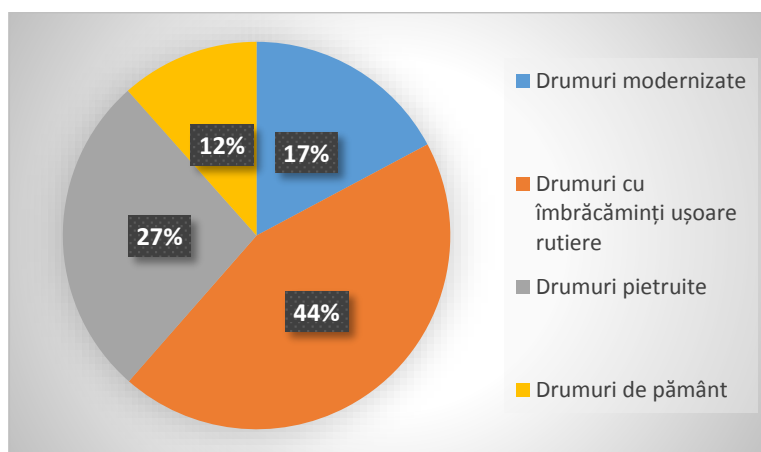

Fig.39. Ponderea drumurilor județene pe tipuri de acoperămînt (2013)

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo-on line

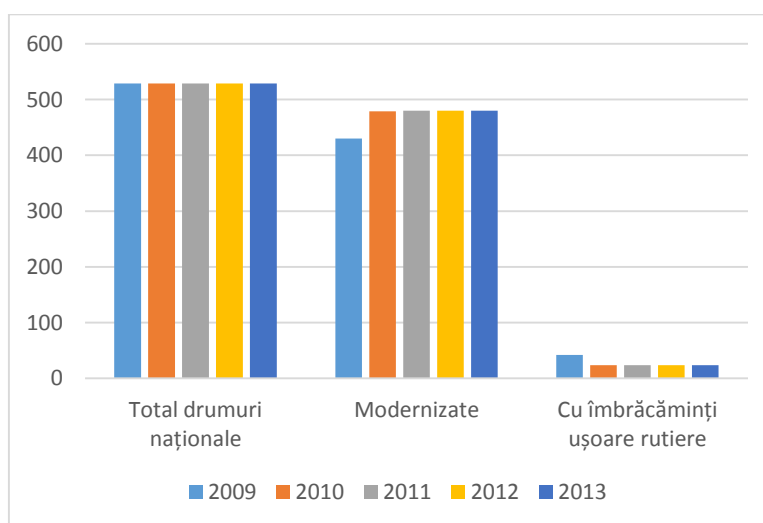

Fig.40. Structura drumurilor naționale din Județul Vâlcea pe tipuri de îmbrăcămînți

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Investiții au fost întreprinse și la nivelul străzilor orășenești, în special prin Programul Operațional Regional 2007 – 2013.

Tabel nr.35. Lungimea străzilor orășenești la nivelul Județului Vâlcea

Indicator	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Străzi orășenești	646	651	681	733	733	737	746
Din care: modernizate	368	343	398	424	439	452	450

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În 2013, în județul Vâlcea, exista o rețea de 746 km de străzi orășenești, cu 100 km mai mult decât în 2007. Activitatea de modernizare a fost fluctuantă în perioada 2007-2013, dar în 2013 străzile modernizate reprezentau 60,32% din totalul, cu 3,35% mai mult decât în 2007.

În perioada de programare 2007-2013, autoritățile județene au demarat și implementat o serie de proiecte pentru fluidizarea traficului rutier între localități, prin modernizarea drumurilor județene:

- DJ 665 limita județului Gorj – Marita – Izvorul Rece – Vaideeni – Horezu, Km 53 + 650 – 69 + 169.
- DJ 677 Mădulari – Susani – limita județului Olt, Km 0 + 000 – 23 + 850.
- DJ 648 Ionești – Olanu – limita județului Olt, Km 0 + 000 – 8 + 900 și construcție două poduri din beton armat.
- DJ 651B Bălcești – Gorunești, limita județului Olt, Km 0 + 000 – 12 + 100.

Au fost construite drumuri ocolitoare a localităților (Consiliul Local Drăgășani – ocolirea Municipiului Drăgășani) și s-au modernizat străzile orășenești. Municipiul Râmnicu-Vâlcea a accesat fonduri structurale pentru construirea de pasaje subterane (lărgirea pasajului Hervil pasaj inferior pe CF Piatra Olt – podul Olt km 293 + 808; pasaj Strada Bogdan Amaru) și de poduri (pod peste râul Olănești în prelungirea străzii Carol I) pentru evitarea aglomerărilor în trafic în perioadele orelor de vârf.

Legea nr.363/2006 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – PATN prevede în Anexa 1. Direcții de dezvoltare construirea de rețele de căi rutiere care vizează și județul Vâlcea:

- Autostrăzi (1.01): Nădlac-Arad-Timișoara-Lugoj-Deva-Sibiu-Pitești-București-Lehliu-Fetești-Cernavodă-Constanța;
- Drumuri expres sau cu 4 benzi (2.29): Drobeta-Turnu Severin – Târgu Jiu- Râmnicu Vâlcea- Curtea de Argeș.

Rețeaua de cale ferată din județ are 163 km și face legătura între București și Sibiu (pe ruta București - Piatra Olt - Râmnicu Vâlcea - Sibiu), între Craiova și Sibiu (pe ruta Craiova - Piatra Olt - Râmnicu Vâlcea - Sibiu) și între Băbeni - Alunu. În intervalul de timp 2007-2013 nu au fost construite sau modernizate căi ferate.

Tabel nr.36. Lungimea căilor ferate în exploatare la nivelul județului

Categoriile de linii de cale ferată	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	163	163	163	163	163	163	163
Linii normale	163	163	163	163	163	163	163
Linii normale cu o cale	137	137	137	137	137	137	137
Linii normale cu 2 căi	26	26	26	26	26	26	26

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

4.1.2. Alimentarea cu apă

Rețeaua de alimentare cu apă are o lungime totală de 2.011,4 km (2013), include 11 localități din mediul urban și 54 localități din mediul rural și a crescut cu 61,80% (2013/2007).

Tabel nr.37. Lungimea totală rețea simplă de distribuție apă din județul Vâlcea (km)

JUDEȚ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
VÂLCEA	1243,2	1383,5	1598,4	1674	1804,5	1942,4	2011,4
Mehedinți	680,5	681,9	743,5	765,6	785,8	867,6	901,0
Olt	954,7	989,8	1073,9	1130,4	1315,3	1421,6	1539,7
Gorj	1212,7	1254,2	1375,1	1524,2	1684,9	1704,9	1774,4
Dolj	981,1	1035,7	1239,7	1646,8	1700,5	1759,9	1794,7

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Volumul de apă potabilă distribuită a fost în anul 2013 de 15.066 mc, în scădere față de anul anterior cu 1.412 mc, și cu 17.108 mc față de anul 2007, scăderi ce se pot datora unor sisteme alternative de alimentare cu apă (puțuri forate, apa potabilă îmbuteliată).

Tabel nr.38. Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor în județul Vâlcea

- mii metri cubi-

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	32.174	29.470	28.788	15.440	15.648	16.478	15.066
din care : pentru uz casnic	18.418	17.024	14.961	8.754	8.420	9.051	8.541

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În perioada 2007-2013 a crescut semnificativ numărul de localități cu rețea de distribuție a apei potabile.

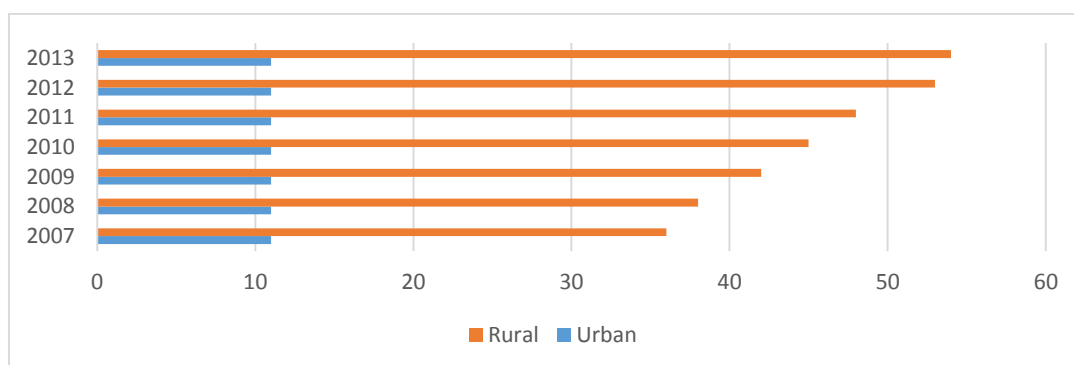

Fig.41. Număr localități cu rețea de distribuție apă la nivelul județului Vâlcea

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Tabel nr.39. Capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile vs Populația deservită

- metri cubi pe zi-

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Capacitate instalații	236.125	244.482	253.325	246.574	246.646	249.883	250.643
Număr persoane		178.440	180.381	180.246	181.058	180.308	208.199

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În județ, populația deservită de sistemul public de alimentare cu apă, era în anul 2013 de 208.199 persoane, în creștere cu 16,67% față de anul 2008.

4.1.3. Rețeaua de canalizare și epurare ape uzate

În perioada 2007-2013 rețeaua de canalizare s-a extins semnificativ, dublându-se.

Tabel nr.40. Lungimea totală simplă a conductelor de canalizare din județul Vâlcea (km)

Județ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
VÂLCEA	325	338,8	417,1	488,5	544,6	606	711,2

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În județ sunt un număr de 42 localități (2013) cu canalizare publică, din care 11 în mediul urban și 31 în mediul rural.

La sistemele de canalizare și epurare a apelor uzate, erau racordați în anul 2013 un număr de 133.483 locuitori, în creștere cu 2,3% față de anul 2007.

Tabel nr.41. Locuitorii cu locuințele conectate la sistemele de canalizare și epurare a apelor uzate

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Număr persoane	130.445	124.834	117.402	120.356	128.962	130.967	133.483

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

4.1.4. Termoficare

Agentul termic este produs și distribuit de către CET Govora S.A. sub formă de apă fierbinte pentru încălzire și apă caldă pentru consum menajer. CET Govora S.A. asigură serviciul public de furnizare energie termică în sistem centralizat în: Râmnicu Vâlcea (resurse: carbune, gaz natural, biomasă); Călimănești (resurse: geotermal și gaz natural); Băile Olănești (resurse: gaz natural).

Cantitatea de agent termic distribuită a scăzut începând cu anul 2012 ca urmare a orientării consumatorilor către alte sisteme de încălzire (centrale de apartament, încălzirea cu sobe), astfel că, dacă în anul 2011 cantitatea de energie termică era de 321.498 Gcal, în anul 2013 a scăzut până la 294.559 Gcal (- 8,4 %).

Motivul principal pentru scăderea cantității energiei termice distribuite a fost debransarea unei părți din consumatorii casnici de la sistemul centralizat. Debransarea consumatorilor de la sistemul centralizat a avut mai multe cauze: creșterea prețului perceput pentru căldura furnizată din sistemul centralizat, comparativ cu prețul gazului natural; lipsa dispozitivelor de măsurare a consumului de căldură la fiecare apartament, plata în regim paușal făcând imposibil consumul căldurii în raport cu dorința / necesitatea și capacitatea de plată a fiecărui abonat. Energia termică distribuită în județul Vâlcea revine aproape în totalitate municipiului Râmnicu Vâlcea (96,7 %).

Reducerea consumului de energie termică în locuințe este și rezultatul economisirii la consumatori prin izolarea termică a locuințelor, contorizarea energiei termice livrate la nivel de scară și de imobil și a contorizării individuale pentru apa caldă de consum.

Tabel nr.42. Distribuția energiei termice la nivelul județului Vâlcea

- Gigacalorii -

Județ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
VÂLCEA	277265	286194	289978	305008	321498	302517	294559

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Analizând modul în care se asigură agentului termic, rezultă că în mediul rural locuințele continuă să fie încălzite preponderent cu lemne/cărbune, deșeuri de lemn sau resturi vegetale.

4.1.5. Alimentare cu gaze naturale

Alimentarea cu gaze naturale se face din Sistemului național de transport a gazelor naturale. Lungimea totală a conductelor de distribuția a gazelor este de 556, 90 km (2013), pentru un număr de 13 localități (8 din mediul urban 5 din mediul rural).

Tabel nr.43. Lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor la nivelul județului Vâlcea

- kilometri -

Județ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
VÂLCEA	342,6	347,3	391,8	511	550,1	560,1	556,9

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În intervalul 2007 – 2013, cantitatea distribuită de gaze naturale a scăzut, pe fondul scăderii cererii de gaze naturale ca urmare a eficientizării consumului de către beneficiarii casnici și a reducerii sau modernizării activității unor beneficiari industriali. Astfel, față de 2007, în 2013 cantitatea de gaze naturale distribuită a scăzut cu 36, 93%.

Tabel nr.44. Cantitatea de gaze naturale distribuită la nivelul județului Vâlcea

- mii metri cubi -

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	177.877	158.768	121.167	127.165	270.431	76.858	65.698
din care: pentru uz casnic	29.269	20.256	23.592	24.841	43.422	24.691	23.758

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

4.1.6. Energie electrică și surse alternative de energie

Pentru producerea energiei electrice este folosit combustibilul fosil (lignitul inferior exploatat în bazinele carbonifere de la Alunu și Berbești, gaz natural) în cadrul CET Govora și potențialul hidroenergetic oferit de râul Olt și afluenții acestuia, prin centralele hidroenergetice. CET Govora produce în cogenerare energie electrică și termică sub formă de abur industrial și sub formă de apă fierbinte pentru termoficare urbană și asigură:

- 100% consumul de energie termică sub forma de abur pe Platforma Industrială Sud Râmnicu Vâlcea;
- 75% consumul de energie electrică pe Platforma Industrială Sud Râmnicu Vâlcea;
- 88% din consumul de energie termică urbană în municipiul Râmnicu Vâlcea⁵⁵.

În județul Vâlcea există un mare potențial hidroenergetic bine exploatat, ceea ce a determinat situarea județului pe unul dintre primele locuri pe țară în ceea ce privește producția de energie nepoluantă. Din anul 2002, Sucursala Hidrocentrale Râmnicu Valcea administrează potențialul hidroenergetic al râului Lotru și al sectorului mijlociu al râului Olt (Gura Lotrului - Drăgășani).

Centralele hidroenergetice reprezintă o a doua sursă principală de energie electrică, sucursala din Râmnicu Vâlcea a S.C. Hidroelectrică S.A. administrând sectorul Oltului Mijlociu și fiind racordată la sistemul național de distribuție. Centralele hidroenergetice produc energia electrică cu un preț redus și mai puțin poluantă decât centralele termoenergetice. CHE Râmnicu Vâlcea funcționează din anul 1975 și are în custodie amenajările de pe râurile Olt și Lotru.

Alimentarea cu energie electrică a consumatorilor se realizează prin 1942 posturi de transformare și 16 stații de transformare, iar consumatorii industriali dispun de stații de transformare proprii. Sistemul de distribuție al energiei electrice furnizează energie electrică consumatorilor județului Vâlcea, rețeaua electrică având următoarea componență:

- 573.900 km rețele de energie electrică 110 kV;
- 2.391.030 km rețele de energie electrică 20 kV;
- 4.440.85 km rețele de energie electrică 0,4kV.

Iluminatul public

Iluminatul public se realizează prin intermediul rețelei electrice de joasă tensiune (0.4 kV), care însumează 3.419,46 km, rețea pozată pe stâlpi din beton.

La nivelul județului Vâlcea iluminatul public deservește 90 de localități.

Surse alternative de energie

Sursele alternative, regenerabile și nepoluante de energie utilizate în județ, dar aflate și în continuă dezvoltare sunt: hidroenergie, energia geotermală, energia solară și eoliană. În acest sens, în anul 2007 s-a realizat sistemul de încălzire centralizat în orașul Călimănești prin utilizarea zăcământului geotermal existent în zonă, utilizând o cantitate de 214.673 m³ de apă geotermală la o temperatură

⁵⁵ Sursa: adresa SC CET Govora SA

medie de 196⁰ C și presiune 0,5 bar⁵⁶, mai multe societăți comerciale și-au implementat sisteme proprii de producere a energiei electrice necesare consumului propriu precum și înaintării surplusului în Sistemul Energetic Național (ON – GRID) printre care amintim Fabrica de Furaje și Nutrețuri Combinate din localitatea Băbeni (103 KWp) și Ferma Avicolă din localitatea Frâncești (200 KWp)⁵⁷.

În dorința identificării unor noi surse alternative de energie Centrul Național de Hidrogen și Pile de Combustie Vâlcea din cadrul Institutului Național de Cercetare – Dezvoltare pentru Tehnologii Criogenice și Izotopice Rm. Vâlcea desfășoară activități de cercetare în domeniul pilei de combustibil cu hidrogen.

Potențialul solar

În Regiunea Sud-Vest Oltenia, zonele de interes (areale) deosebit pentru aplicațiile electroenergetice ale energiei solare sunt: suprafețele cu cel mai ridicat potențial acoperă în Câmpia Română, zona municipiului Craiova și localitățile limitrofe cu extindere spre sud, până la granița cu Bulgaria, nord-estul județului Olt, sud-estul județului Vâlcea unde radiația solară pe suprafață orizontală se situează între 1300 și 1400 MJ / m². Zone cu potențialul moderat (mai puțin de 1300 MJ / m²) acoperă nordul județelor Gorj și Vâlcea⁵⁸.

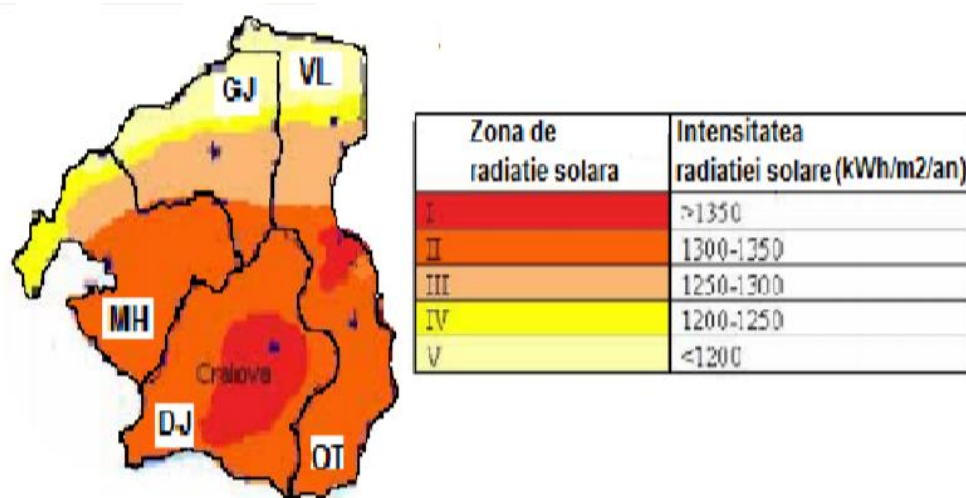

Fig.42. Hartă energie solară Oltenia

Sursa: P.D.R. Sud-Vest Oltenia 2014-2020 (după Studiu privind evaluarea potențialului energetic actual al surselor regenerabile de energie în România , MININD)

Amplasamentul geografic și condițiile climatice favorabile au permis în ultimii ani dezvoltarea de parcuri fotovoltaice în județ⁵⁹:

- Daești – putere 1,98 MW – stație racord Jiblea 110 / 20 kV;

⁵⁶ http://www.anpm.ro/anpm_resources/migrated_content/files2/ENERGIA_200910165716890.pdf

⁵⁷ <http://energie-verde.ro/exemple-de-aplicatii/164-instalatii-si-parcuri-fotovoltaice>

⁵⁸ Planul de dezvoltare regională Sud-Vest Oltenia 2014-2020

⁵⁹ http://indesen.ats.com.ro/baza_date/fotovoltaic.php

- Nicolae Bălcescu (Primăria Nicolae Bălcescu) – putere 0,5 MW – stație racord Marcea – Galicea LEA 20 kV;
- Horezu (Primăria Horezu) – putere 0,965 MW – stație racord Horezu – Cerna 20 kV;
- Orlești (Primăria Orlești) – putere 0,204 MW – stație racord Marcea – Orlești LEA 20kV;
- Frâncești (S.C. Avicarvil S.R.L.) – putere 0,2 MW;
- Drăgășani (S.C. Cerola S.A.) – putere 0,428 MW – stație racord Drăgășani 110/20 kV;
- Sirineasca (S.C. Solek Project Epsilon S.R.L.) – putere 1,5 MW – stație racord Marcea 110/20 kV;
- Malaia (S.C. Suntech Power S.R.L.) – putere 0,09 MW – stație racord Ciunget – Malaia LEA 20 kV;
- 3 parcuri în sat Zavideni comuna Prundeni – putere individuală 1 MW;
- 2 parcuri fotovoltaice (Green Power și Energy Solution) în comuna Slătioara.

Potențialul eolian

Principala zonă cu potențial energetic eolian este aceea a vârfurilor montane fără a avea totuși un potențial deosebit.

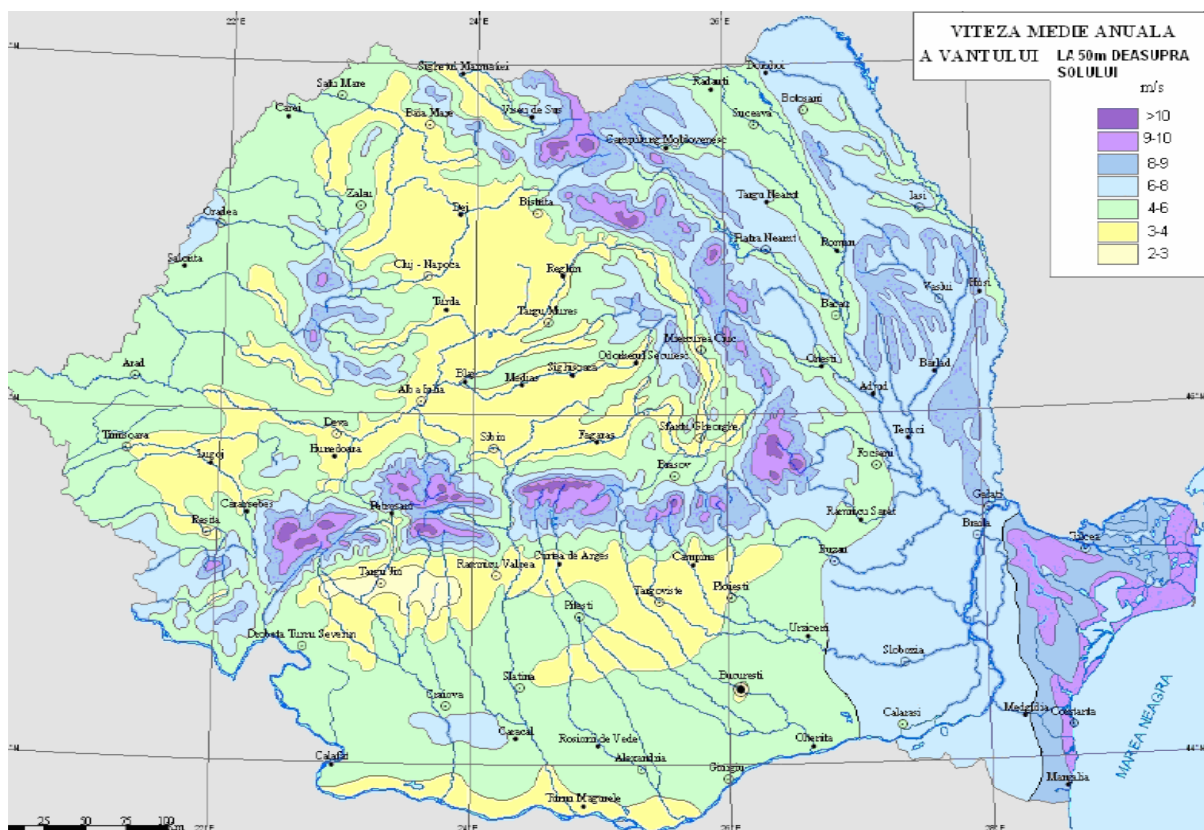

Fig. 43. Caracteristicile de potențial energetic eolian pentru diferite zone în România
Sursa: Studiu privind evaluarea potențialului energetic actual al surselor regenerabile de energie în România , MININD

Potențialul biomasei

În România, biomasa reprezintă 65% din potențialul de energie regenerabilă.

În prezent CET Govora utilizează în cazanele pe cărbune (coardere după anul 2007) cca. 15-25 mii tone biomasă anual și intenționează creșterea utilizării acestui tip de combustibil.

În județ există un proiect de construire a unei centralei electrice în orașul Horezu, cu termen de finalizare în luna septembrie 2015; centrala va avea o putere nominală de 4,13 MW și va genera un consum de aproximativ 60.000 – 65.000 de tone/an de biomasă lemnoasă.

Potențialul hidroenergetic

În județul Vâlcea pe râurile Lotru și Olt se află un număr important de centrale hidroelectrice care fac din județ unul dintre cei mai mari producători de energie electrică.

Potențialul mediu anual al bazinului Lotru este de 1.243 GWh, valorificarea energetică a debitelor acumulate în lacul Vidra realizându-se în trei trepte de cădere situate între cotele 1.289 și 300 m, în centralele Ciunget, Malaia și Brădișor. Principalele elemente ale amenajării hidroenergetice Lotru sunt⁶⁰:

- 3 hidrocentrale (Ciunget, Malaia, Brădișor) cu o putere instalată totală de 643 MW;
- 3 stații de pompaj energetic (Petrimanu, Jidoaia, Lotru-Aval) cu o putere instalată totală de 61,5 MW;
- 7 baraje, dintre care 5 baraje din beton în arc (Petrimanu, Galbenu, Jidoaia, Lotru-Aval, Brădișor) cu înălțimi cuprinse între 42 și 62 m, un baraj de anrocamente (Vidra) și un baraj din materiale locale (Malaia);
- 82 captari secundare cu o rețea de galerii de 160 km.

Potențialul hidroenergetic al râului Olt este evaluat la 1.867 MW, (17% din potențialul râurilor interioare⁶¹). Amenajarea hidroenergetică a Oltului a început în anul 1969, prin construirea hidrocentralei Râmnicu Vâlcea. Pe sectorul mijlociu al Oltului sunt amplasate 12 hidrocentrale tip centrală-baraj (Cornetu, Gura Lotrului, Turnu, Călimănești, Dăești, Râmnicu Vâlcea, Răureni, Govora, Băbeni, Ionești, Zăvideni, Drăgășani), 3 microhidrocentrale și 4 stații de pompaj în spatele digului, având o putere totală instalată de 500,1 MW și o producție de energie electrică de proiect de 1.482,49 GWh/an.

Sucursala Hidrocentrale Râmnicu-Vâlcea are în administrare 16 hidrocentrale (33 hidroagregate), 3 stații de pompaj hidroenergetic (7 grupuri de pompaj) și 3 hidrocentrale (6 hidroagregate). Puterea totală instalată este de 1.201,7 MW din care 643 MW în amenajarea Lotru, 554,9 MW în amenajarea Olt Mijlociu și 3,8MW în microcentrale. Puterea anuală de energie electrică de proiect este de 3.043,61 GWh.

⁶⁰ <http://www.hidroelectrica.ro/Details.aspx?page=41>

⁶¹ www.hidroelectrica.ro

4.1.7. Poștă și telecomunicații

În județ sunt înregistrați un număr de 15 furnizori de rețele și servicii de comunicații autorizati⁶² care asigură necesarul de comunicații telefonice fixe și mobile, de date și Internet de mare viteză.

Incepând cu anul 2014 s-a demarat la nivelul a 42 localități rurale din județul Vâlcea dezvoltarea infrastructurii de rețele electronice care să asigure capabilitățile tehnice necesare furnizării de servicii de bandă largă. În acest sens, Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale va construi infrastructura de distribuție în bandă largă, formată din puncte de acces necondiționat și rețele de distribuție de fibră optică⁶³.

Serviciile poștale înregistrează în perioada 2007-2013 un trend descrescător cu 33,19%, aceeași tendință existând și la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia (20,89%). În județul Vâlcea în anul 2013 existau 157 unități poștale, care în același an au avut un volum de activitate raportat la 626 mii corespondențe expediate, 1249 mii trimiteri recomandate, 12 mii colete poștale expediate⁶⁴. Ponderea cea mai semnificativă din total activități o reprezintă trimiterile recomandate cu 66%.

---

⁶² www.ancom.ro

⁶³ <http://www.mcsi.ro/Minister/Proiect-Ro-NET/Proiecte/Proiectul-Ro-NET>

⁶⁴ Conform datelor statistice furnizate de Institutul Național de Statistică, Tempo on-line

4.2. DEZVOLTARE URBANĂ

4.2.1. Rețeaua de localități

Județul Vâlcea este format din două municipii de rangul II (Râmnicu Vâlcea și Drăgășani), 9 orașe de rangul III (Horezu, Băile Olănești, Băile Govora, Călimănești, Ocele Mari, Brezoi, Bălcești, Băbeni, Berbești), 78 comune și 560 de sate⁶⁵. Dintre județele Regiunii de dezvoltare Sud-Vest Oltenia, județul Vâlcea are cel mai mare număr de orașe și de sate.

Tabel nr.45. Organizarea administrativă a teritoriului 2014

- număr -

Categoriile de unități administrative	Municipii	Orașe	Comune	Sate
JUDEȚUL DOLJ	3	4	104	378
JUDEȚUL GORJ	2	7	61	411
JUDEȚUL MEHEDINȚI	2	3	61	344
JUDEȚUL OLT	2	6	104	377
JUDEȚUL VÂLCEA	2	9	78	560

Sursa: Institutul Național de Statistică, Tempo-online

Gruparea municipiilor și orașelor din județul Vâlcea după numărul populației, arată că 55% sunt orașe cu o populație cuprinsă între 5.000 - 9.999 locuitori, 27% sunt orașe cu o populație cuprinsă între 2.000 - 4.999 locuitori, 1 municipiu cu o populație cuprinsă între 20.000 - 49.999 locuitori (Drăgășani), 1 municipiu cu o populație cuprinsă între 100.000 - 199.999 locuitori (Râmnicu Vâlcea).

Orașele și municipiile sunt amplasate în luncile unor cursuri de apă și situate în majoritate în jumătatea de nord a județului. Din punct de vedere al suprafeței, indicele de urbanizare este de 13,7%, iar din punct de vedere al locuitorilor, indicele de urbanizare este de 39,11%⁶⁶.

Conform datelor furnizate de Anuarul Statistic al județului Vâlcea, în anul 2013 județul s-a situat pe locul 7 pe țară în ceea ce privește numărul de orașe, cu o pondere de 4,1% în total orașe.

Rețeaua de localități a județului, caracterizată prin dispoziția spațială a centrelor urbane pe două axe – Valea Oltului și axa Râmnicu Vâlcea – Horezu, are o structură dezzechilibrată dimensional, formată majoritar din orașe mici și foarte mici, având ca principal centru polarizator municipiul Râmnicu Vâlcea⁶⁷.

⁶⁵ Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

⁶⁶ Raport privind starea mediului în județul Vâlcea pe anul 2013, Agenția pentru Protecția Mediului Vâlcea

⁶⁷ PATJ Vâlcea în Sistem Informațional Geografic

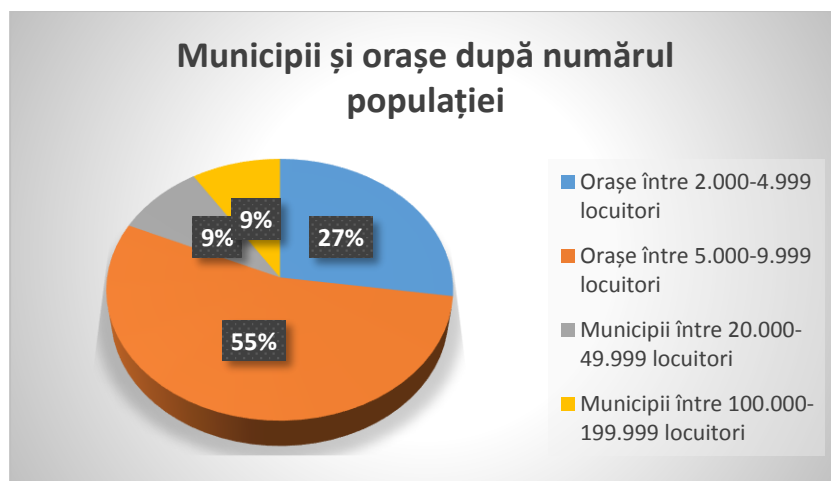

Fig. 44. Structura localităților din Județul Vâlcea

Polii urbani de dezvoltare din județul Vâlcea sunt:

Pol regional: municipiul Râmnicu Vâlcea - rangul II - reședință de județ, centru economic, administrativ și cultural important, cu influență la nivel regional, situat pe o axă majoră de transport, centru al unei zone turistice recunoscute; deține dotări publice diversificate și complexe și are o arie de influență extinsă;

Pol subregional: municipiul Drăgășani – rangul II – centru cu rol de echilibru la nivel județean, al doilea oraș industrial al județului, cu poziționare favorabilă, cuprins în categoria orașelor mijlocii (deși prognoza demografică îl indică la limita inferioară a acestei categorii, cu tendință de scădere accentuată), al cărui rol polarizator se propune a fi consolidat prin dezvoltare economică, atragerea unor companii de vârf și descentralizarea/ delocalizarea unor funcțiuni, în principal administrative și de servicii, precum și prin ridicarea nivelului de dotare și echipare;

Poli locali: orașele Brezoi, Horezu, Băbeni, Berbești, Bălcești, Ocnele Mari – rangul III – orașe de importanță județeană sau zonală cu rol de servire în spațiul rural;

Poli locali - stațiuni turistice: orașele Băile Olănești, Băile Govora, Călimănești – rangul III – stațiuni turistice balneare de interes național, cu arie de influență în cadrul zonei imediate în privința dotărilor teritoriale, dar cu influență extinsă la nivel național ca funcțiune turistică.

Prin PATJ Vâlcea s-au propus ca *poli rurale de dezvoltare* următoarele comune:

- Lădești: sat reședință de comună - rangul IV – propus ca centru de polarizare intercomunală, având în vedere: situarea într-o zonă profund rurală, accesibilitatea, nivelul actual de dotare comparativ cu alte localități rurale din zonă
- Voineasa: sat reședință de comună – rangul IV – stațiune turistică montană de interes național, care poate prelua funcția de centru intercomunal pentru zona montană nord-vestică a județului.

De asemenea, au fost propuse 7 centre de polarizare principale, cărora le corespund 7 arii de influență, stabilire în raport de potențialul economic și demografic, cu nivelul de dotare și echipare, cu poziția în teritoriu și accesibilitatea acestora:

- Râmnicu Vâlcea – centru coordonator pentru orașele Băile Govora, Băile Olănești, Călimănești, Ocnele Mari și comunele: Budești, Bujoreni, Bunești, Berislăvești, Dăești, Golești, Mihăești, Milcoiu, Muereasca, Păușești Maglași, Runcu, Sălătrucel, Stoenești, Vlădești;
- Drăgășani – centru coordonator pentru comunele: Amărăști, Crețeni, Drăgoești, Glavile, Gușoeni, Mitrofani, Mădulari, Lungești, Orlești, Prundeni, Scundu, Ștefănești, Șutești, Voicești;
- Horezu – centru coordonator pentru comunele: Bărbătești, Costești, Măldărești, Oteșani, Păușești, Pietrari, Slătioara, Stroești, Tomșani, Vaideeni;
- Brezoi – centru coordonator a căruia arie de influență se poate fragmenta în două zone: una polarizată direct de orașul Brezoi și care include comunele Boișoara, Căineni, Perișani, Racovița, Titești, iar a doua pentru care se propune ca centru intercomunal stațiunea Voineasa ce are în aria de influență comuna Malaia;
- Băbeni – centru coordonator pentru comunele: Dănicei, Frâncești, Galicea, Ionești, Nicolae Bălcescu, Olanu, Stoilești, Șirineasa;
- Berbești – centru coordonator pentru comunele: Alunu, Cernișoara, Copăceni, Grădiștea, Mateești, Popești, Sinești;
- Bălcești – centru coordonator pentru o arie extinsă ce se poate fragmenta în două: o zonă polarizată direct de orașul Bălcești, formată din comunele Diculești, Ghioroiu, Făurești, Laloșu, Lăcusteni, Livezi, Susani, Tetoiu, Valea Mare, Zătreni, iar a doua zonă având ca centru intercomunal Lădești, fiind formată din comunele Fântătești, Lăpușata, Măciuca, Roești, Roșiile, Pesceana, Stănești.

4.2.2. Activitatea întreprinderilor

La nivelul județului, în anul 2014 erau înregistrate 6.746 întreprinderi active, dintre care 21 întreprinderi au mai mult de 250 salariați.

Afacerile locale sunt dominate de servicii (77% din totalul firmelor), iar în sectorul de industrie și construcții activează 19% din totalul firmelor. Această situație nu este cu mult diferită de contextul național, unde ponderea pentru aceleași sectoare este 76%, respectiv 20%, restul fiind reprezentat de întreprinderi active în sectorul primar (agricultură, silvicultură, pescuit). Situația este similară și la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia, unde din total firme, 77% reprezintă sectorul servicii, iar 19% sectorul industrie și construcții.

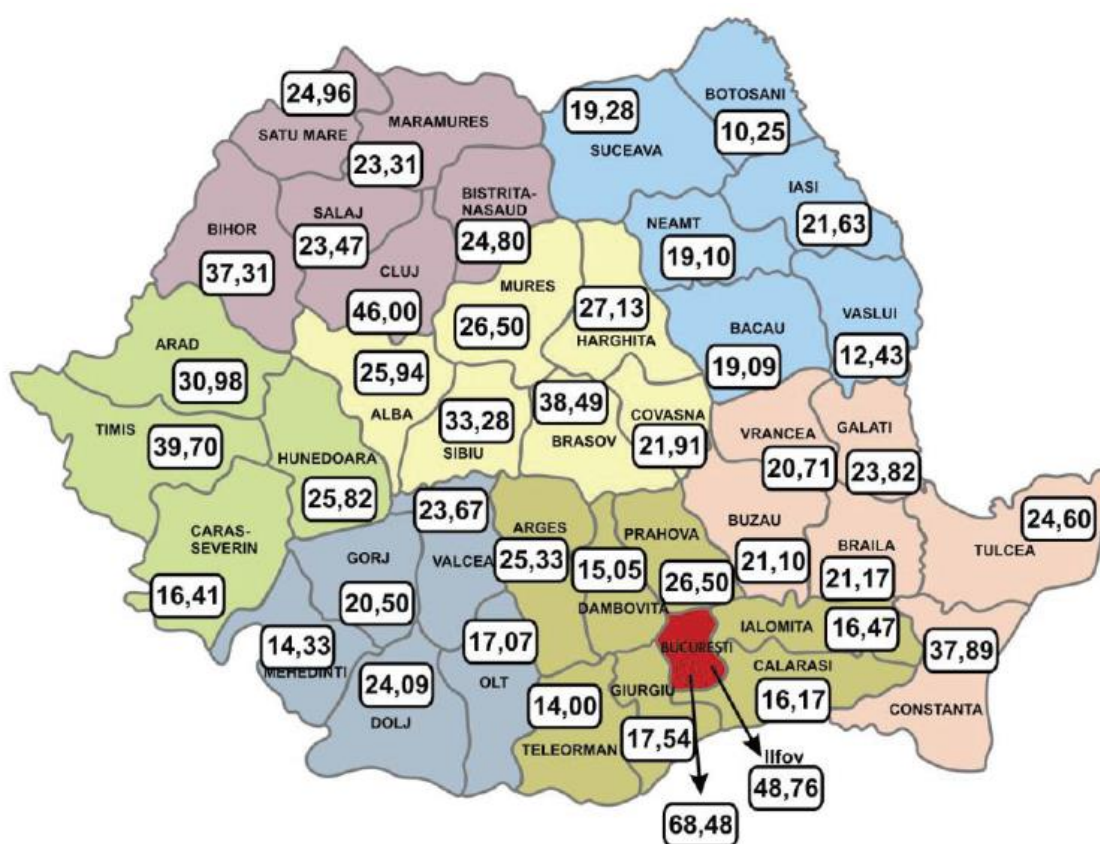

Fig. 45. Densitatea județeană a firmelor (firme la 1000 locuitori)

Sursa: Carta Albă a IMM-urilor 2013

Cea mai mare densitate a firmelor este localizată în mediul urban, în special în municipiile Râmnicu Vâlcea și Drăgășani, fapt care arată o polarizare în detrimentul zonelor rurale și așa puțin dezvoltate. Dintre acestea, 99,68% sunt întreprinderi micro, mici și mijlocii, situație asemănătoare contextului regional și național. Astfel, conform informațiilor Institutului Național de Statistică din anul 2013, la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia, existau 35.264 IMM-uri, reprezentând

99,72% din totalul firmelor existente în județ, iar la nivel național, conform aceleiași surse, 99,67% dintre întreprinderi sunt IMM-uri.

Densitatea firmelor în județ este de 23,67 firme la 1000 locuitori, față de o medie națională de 29,02 și 68,48 în București.

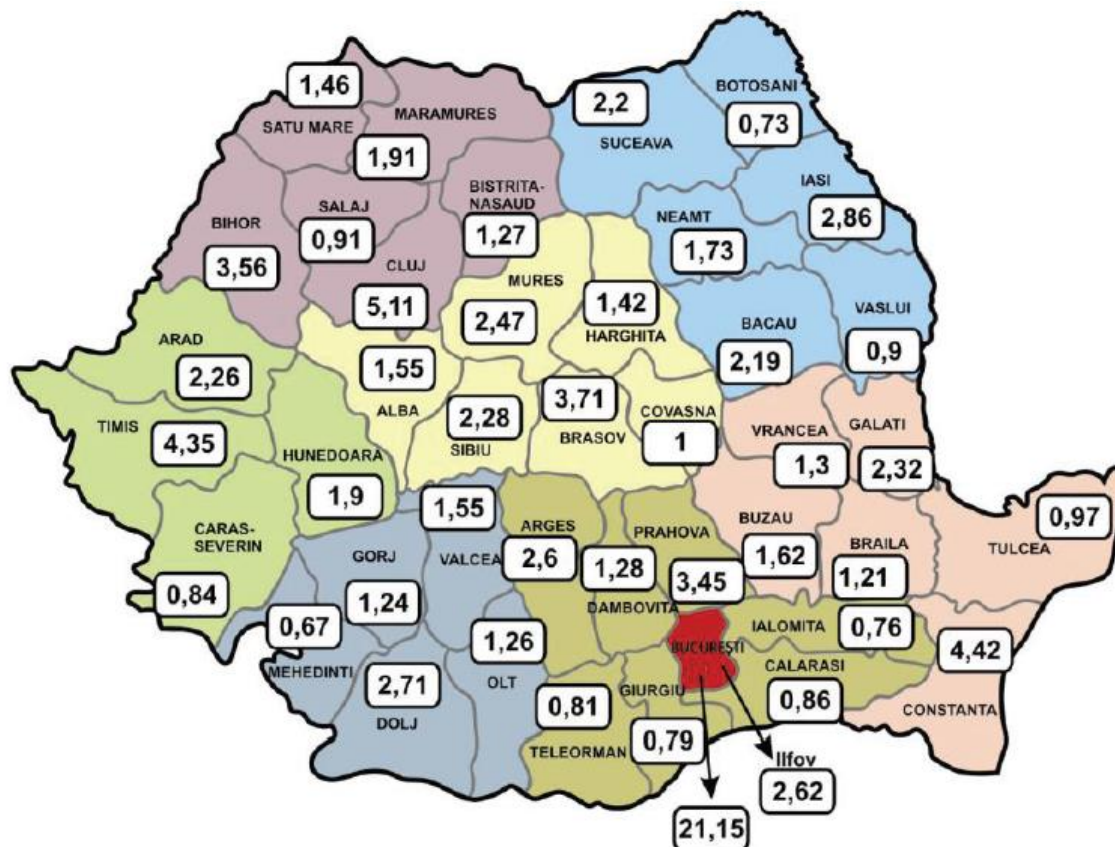

Fig.46. Distribuția pe județe a ponderii IMM-urilor (% din total pe țară)
Sursa: Carta Albă a IMM-urilor 2013

Mai mult, municipiul Râmnicu Vâlcea angajează aproximativ 52% din forța de muncă din județ și participă cu peste 65,67% din cifra de afaceri a județului.

În topul regiunilor, în funcție de numărul de firme, pe ultimul loc se află regiunea Sud-Vest Oltenia (Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt și Vâlcea), regiune în care activează cca. 7,4% din totalul firmelor din România.

Tabel nr.46. Înmatriculări de firme în Județul Vâlcea

An	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Nr. înmatriculări	195	120	114	118	130	72

Sursa: <http://www.onrc.ro/index.php/ro/statistici>

Productivitatea muncii în IMM-uri este de 161,8 mii lei, mai scăzută decât media regională (178,9 mii lei) sau media națională (252,2 mii lei).

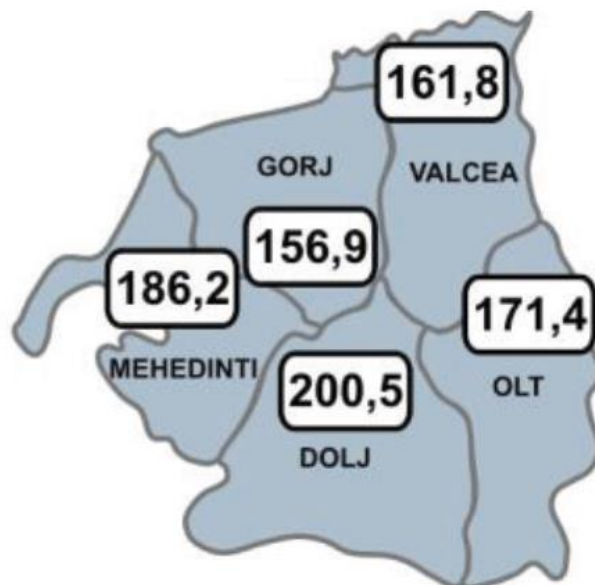

Fig. 47. Productivitate muncii în IMM-uri (2012)

Sursa: Carta Albă a IMM-urilor 2013

4.2.3. Dezvoltarea infrastructurii

Străzile orășenești

În anul 2013, mediul urban din județul Vâlcea cuprindea 746 km de străzi orășenești, din care 28,41% deserveau Municipiul Râmnicu Vâlcea, 12,47% orașul Băile Olănești, 9,79% municipiul Drăgășani, 9,51% orașul Horezu. Din total străzi orășenești 60,32% sunt modernizate, cel mai mare nivel de modernizare al străzilor se înregistrează în municipiul Drăgășani 93,15%, urmat de municipiul Râmnicu Vâlcea 73,11%, orașul Bălcești 83,33%, orașul Horezu 67,60%.

Lungimea totală a străzilor din municipiile și orașele din județul Vâlcea reprezenta în anul 2013, 2,60% din valoarea națională (28.675 km), și 25,53% din valoarea regiunii Sud-Vest Oltenia (2922 km). În perioada analizată (2007-2013), lungimea totală a străzilor orășenești a crescut cu 15,47%.

Tabel nr.47. Lungimea străzilor orășenești (2007-2013)

- km -

Municipiul/Orașul	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	646	651	681	733	733	737	746
Evoluție (%)		0,74	4,61	7,64	0	0,55	1,22
Râmnicu Vâlcea	198	203	203	212	212	212	212
Evoluție (%)		2,53	0	4,43	0	0	0
Drăgășani	69	69	69	69	69	73	73
Evoluție (%)		0	0	0	0	5,79	0
Băbeni	57	57	57	58	58	58	63
Evoluție (%)		0	0	1,75	0	0	8,62
Băile Govora	23	23	23	23	23	23	27
Evoluție (%)		0	0	0	0	0	17,39
Băile Olănești	93	93	93	93	93	93	93
Evoluție (%)		0	0	0	0	0	0
Bălcești	28	28	30	30	30	30	30
Evoluție (%)		0	7,14	0	0	0	0
Berbești	48	48	41	41	41	41	41
Evoluție (%)		0	-14,58	0	0	0	0
Brezoi	30	30	30	30	30	30	30
Evoluție (%)		0	0	0	0	0	0
Călimănești	48	48	48	48	48	48	48
Evoluție (%)		0	0	0	0	0	0
Horezu	29	29	29	71	71	71	71
Evoluție (%)		0	0	144	0	0	0
Ocnele Mari	23	23	58	58	58	58	58
Evoluție (%)		0	152	0	0	0	0

Sursa: INS, Tempo-online, calcule proprii

Tabel nr.48. Străzile orășenești 2013

	Lungimea străzilor în km, din care:		Nivel de modernizare
	Total	Modernizate	%
Total	746	450	60,32
Municipiul Râmnicu Vâlcea	212	155	73,11
Municipiul Drăgășani	73	68	93,15
Oraș Băbeni	63	37	57,73
Oraș Băile Govora	27	13	48,14
Oraș Băile Olănești	93	28	30,10
Oraș Bălcești	30	25	83,33
Oraș Berbești	41	20	48,78
Oraș Brezoi	30	16	53,33
Oraș Călimănești	48	29	60,41
Oraș Horezu	71	48	67,60
Oraș Ocnele Mari	58	11	18,96

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Utilități

Rețeaua de distribuție a apei potabile

Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile a avut o evoluție pozitivă în perioada 2007-2013, înregistrând o creștere de 61,79%. Extinderea rețelei a vizat orașele: Râmnicu Vâlcea (+59,94%), Băbeni (+23,21%), Băile Olănești (+18,22%), Horezu (+2,2%).

Cantitatea totală de apă potabilă distribuită consumatorilor, populației și agenților economici a fost în anul 2013 de 15.066 mii metri cubi, în scădere cu peste 50% față de anul 2007. Cele mai însemnate scăderi s-au înregistrat în orașele Brezoi, Râmnicu Vâlcea, Călimănești, Băile Govora.

Rețeaua de canalizare

În perioada 2007-2013 lungimea simplă a conductelor de canalizare a înregistrat un trend crescător, numărul de kilometri existenți în anul 2007 (325 km) s-a extins în ultimii 6 ani cu 386,2 km ajungând în 2013 era de 711,2 km.

Orașele în care s-au extins rețelele de canalizare, în perioada analizată, au fost: Râmnicu Vâlcea (4,7 km), Băile Olănești (4 km), Brezoi (3,4 km), Drăgășani (1 km).

Tabel nr. 49. Evoluție rețele de canalizare în mediul urban din județul Vâlcea (km)

Municipiul/Orașul	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	325	338,8	417,1	488,5	544,6	606	711,2
Râmnicu Vâlcea	145,7	145,7	146,4	152,4	152,4	152,4	152,4
Drăgășani	38	38,8	38,8	38,8	38,8	44	39
Băbeni	12	12	12	12	12	12	12
Băile Govora	32	22	22	22	14,5	14,5	14,5
Băile Olănești	9,2	13,2	13,2	13,2	13,2	13,2	13,2
Bălcești	3	3	3	0,6	0,6	0,6	0,6
Brezoi	6,6	6,6	7,8	10	10	10	10
Călimănești	9,5	8,5	8,5	8,5	8,6	8,6	8,6
Horezu	12	12	12	12	12	12	12
Ocnele Mari	1,4	1,4	3,5	2,1	2,1	2,1	2,1

Sursa: INS, Tempo-online

Energia termică

La nivelul județului s-a distribuit în anul 2013 o cantitate de 294,559 Gcal, în creștere cu 6,23% față de 2007.

Tabel nr. 50. Evoluție energie termică distribuită în județul Vâlcea (2007-2013)

Municipiul/Orașul	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	277.265	286.194	289.978	305.008	321.498	302.517	292.559
Râmnicu Vâlcea	266.165	273.851	278.550	293.485	310.156	291.539	284.720
Băile Olănești	2200	2531	2232	2183	1950	1722	1557
Călimănești	6696	7347	7701	8069	8159	7409	7400
Horezu	1234	1495	1495	1271	1233	1847	882

Sursa: INS, Tempo-online

Gazele naturale

Lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor naturale din mediul urban din județul Vâlcea a avut un trend crescător în perioada 2007-2013, cu 62,55%.

Tabel nr.51. Lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor în județul Vâlcea (km)

Municipiul/Orașul	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	342,6	347,3	391,8	511	550,1	560,1	556,9
Râmnicu Vâlcea	166,8	176,9	203,9	240,8	234,2	231,5	232,4
Drăgășani	44	42,2	52,9	52,7	53,6	53,7	53,7
Băbeni	30,6	28,9	30	30,9	31	31	31
Băile Govora	12,3	13	13	12,6	12,6	12,6	12,5
Băile Olănești				22,7	29,6	29,6	29,9
Bălcești	5,8	5,8	5,8	6,5	6,5	6,5	6,5
Călimănești				17,1	43,8	42,8	44,1
Ocele Mari	2,5	2,4	2,4	6,9	6,9	6,9	7,2

Sursa: INS, Tempo-online

Volumul total de gaze naturale livrate consumatorilor înregistrează în perioada 2007-2013 un trend descrescător, cu peste 50%.

Tabel nr.52. Evoluția volumului de gaze naturale distribuite în mediul urban [Gcal]

Municipiul/Orașul	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	177.877	158.768	121.167	127.165	270.431	76.858	65.698
Râmnicu Vâlcea	155.778	143.432	103.167	107.859	87.852	56.404	44.624
Drăgășani	12.018	7600	9597	10.479	10.444	10.009	9339
Băbeni	5300	2201	2106	2124	2191	2309	2503
Băile Govora	1680	1526	1505	1564	1556	1359	1243
Băile Olănești				71	995	1077	949
Bălcești	619	371	593	558	579	636	556
Călimănești					30	230	384
Ocele Mari	81	62	71	79	101	118	136

Sursa: INS, Tempo-online

4.2.4. Fondul de locuințe

În anul 2013 numărul de locuințe din mediul urban din județul Vâlcea reprezenta 41,61 % din totalul locuințelor, sub media la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia (54,54%). Creșteri ale suprafeței locuibile sunt semnificative în Călimănești, urmată de Ocele Mari, Brezoi, Râmnicu Vâlcea, Drăgășani, Băile Olănești.

Tabel nr.53. Situația locuințelor din mediul urban din județul Vâlcea

	Total (urban și rural)	Mediul urban	% urban din total	Nr.persoane/ locuință
Regiunea S-V Oltenia	8.799.832	4.800.141	54,54%	4,23
Dolj	282.666	137.600	48,68%	2,33
Gorj	160.304	68.731	42,87%	2,13
Mehedinți	131.627	55.636	42,26%	2,01
Olt	190.515	73.594	38,62%	2,29
Județ Vâlcea	181.897	75.702	41,61%	2,04
Râmnicu Vâlcea		44.939		2,19
Drăgășani		7.966		2,24
Băbeni		3.380		2,50
Băile Govora		1.240		1,97
Băile Olănești		2.023		2,06
Bălcești		2.835		1,71
Berbești		2.610		1,85
Brezoi		2.957		1,71
Călimănești		3.512		2,17
Horezu		2.741		2,28
Ocele Mari		1.499		2,20

Sursa: INS, Tempo-online, calcule proprii

În privința numărului de persoane ce revin la o locuință din mediul urban Regiunea Sud-Vest Oltenia este sub media regională de 4,23 persoane/locuință. În județul Vâlcea valoarea este 2,04 persoane/locuință, evidențiindu-se orașele Băbeni, Horezu, Drăgășani cu respectiv 2,50 persoane/locuință, 2,28 persoane/locuință și respectiv 2,24 persoane/locuință. Orașele Brezoi, Bălcești și Băile Govora se situează sub media la nivel de județ.

4.2.5. Spații verzi

Zona urbană a județului Vâlcea dispune de o suprafață de 348 hectare de spații verzi, raportată la un număr de 164.649 locuitori.

Suprafața medie a spațiilor verzi din principalele zone urbane din județul Vâlcea se află peste valoarea recomandată de Comisia Europeană (12 m²/locuitor), fiind avantajate de zona montană și suprafața mare a fondului forestier. Doar două localități urbane se află sub valoarea recomandată – Băbeni și Berbești.

Tabel nr.54. Suprafața spațiilor verzi în mediul urban din județul Vâlcea (2013)

Municipiu/oraș	Suprafața totală (ha)	Spațiile verzi (m ² /locuitor)
TOTAL	348,00	17,79
Râmnicu Vâlcea	119,00	12,04
Drăgășani	63,00	35,25
Băbeni	5,00	5,91
Băile Govora	21,00	85,74
Băile Olănești	63,00	150,50
Bălcești	6,00	12,33
Berbești	1,00	2,06
Brezoi	15,00	24,90
Călimănești	37,00	48,54
Horezu	12,00	19,16
Ocele Mari	6,00	18,13

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

4.2.6. Dezvoltarea serviciilor publice

Iluminatul public

Serviciile de iluminat public din mediul urban al județului Vâlcea sunt asigurate de autoritățile locale (Municipiul Râmnicu Vâlcea, Orașul Băile Govora, Orașul Băile Olănești, Orașul Băbeni, Orașul Bălcești, Orașul Berbești, Orașul Brezoi, Orașul Călimănești, Orașul Horezu, Orașul Ocele Mari) sau de către operatorii privați (Luxten Lighting Company S.A).

Servicii de salubritate

Serviciile de salubritate sunt asigurate de către autoritățile publice locale sau de către operatorii privați autorizați de către Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice.

Transport urban

Transportul public local de persoane este prezent numai în municipiul Râmnicu Vâlcea; transportul se realizează cu 51 vehicule pentru transport public de pasageri (2013). Numărul de pasageri transportați a fost de 4.562 persoane în anul 2013, în creștere cu 9,03% față de anul 2012.

Tabel nr.55. Evoluția numărului de pasageri transportați în transportul public local

Tip vehicule	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Autobuze și microbuze	5.305	4.159	4.577,6	3.792	3.925	4.184	4.562

Sursa: INS, Tempo-online

Transportul local este asigurat de S.C. ETA S.A, iar transportul județean prin intermediul operatorilor autorizați (S.C. ETA S.A., S.C. ANTARES TRANSPORT S.A, S.C. VILEXTUR S.RL, S.C. COLOMBI S.R.L., S.C. VILTRANS S.R.L, S.C. HORAS S.R.L, NORMANDIA SERVICE SRL, etc).⁶⁸

4.2.7. Sănătate

În județul Vâlcea se remarcă amplasarea principalelor dotări medicale în mediul urban, în special în municipiul Râmnicu Vâlcea, care concentrează o paletă diversificată de unități sanitare din sectorul public și privat: spitale, dispensare medicale, policlinici, centre de diagnostic și tratament, ambulatorii integrate spitalelor și de specialitate, cabinete medicale de familie, cabinete stomatologice, laboratoare medicale, farmacii etc.

Tabel nr.56. Paturi în unitățile sanitare 2007-2013

Categoriile de unități sanitare	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
In spitale (inclusiv centre de sănătate) - proprietate publică	2247	2257	2257	2184	2129	2129	2129
<i>Din care:</i>							
Râmnicu Vâlcea	1306	1306	1306	1263	1263	1263	1263
Drăgășani	256	256	256	256	256	256	256
Bălcești	55	55	55	55	-	-	-
Brezoi	67	67	67	67	67	67	67
Călimănești	80	90	90	90	90	90	90
Horezu	150	150	150	150	150	150	150
Proprietate privată – total	22	22	30	30	30	36	36
In unitati medico-sociale – proprietate publică	44	44	30	51	50	50	50

Sursa: INS, Tempo-online

Categoriile de unități sanitare existente în mediul urban sunt: spitale și ambulatorii integrate spitalului (Râmnicu Vâlcea, Drăgășani, Brezoi, Horezu, Călimănești), policlinici (Râmnicu Vâlcea, Drăgășani, Băile Govora, Băile Olănești, Bălcești, Călimănești, Horezu), dispensare medicale (Râmnicu Vâlcea), servicii de reabilitare și recuperare medicală (Băile Govora, Râmnicu Vâlcea, Berbești, Băile Olănești, Drăgășani), laboratoare (Râmnicu Vâlcea, Drăgășani), medicină dentară, servicii de îngrijire la domiciliu, farmacii ș.a.

⁶⁸ <http://www.anrsc.ro/>

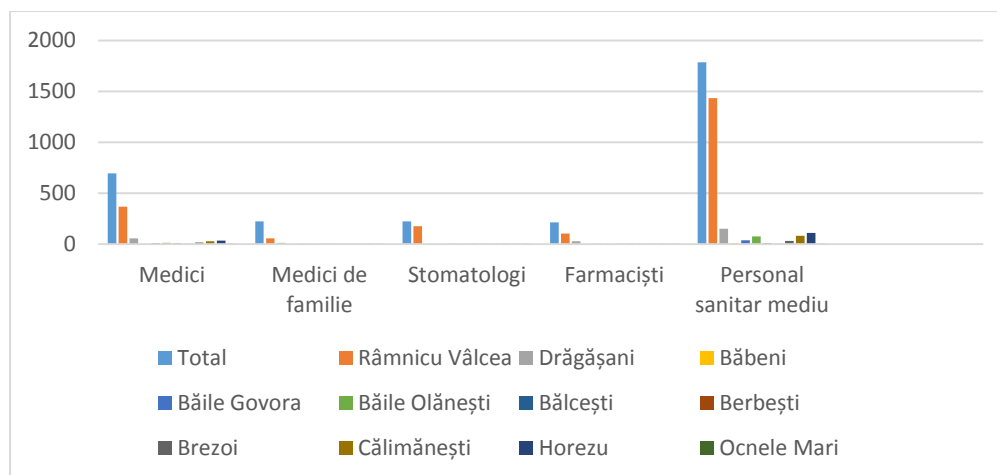

Fig.48. Distribuția personalului medico-sanitar în mediul urban din județul Vâlcea (2013)

Sursa: INS, Tempo-online

În ceea ce privește numărul de paturi existente în unitățile sanitare, în perioada 2007-2013, acestea au scăzut cu 5,25%.

Personalul medico-sanitar este format din 600 medici din sistemul de stat, din care 76% reprezintă mediul urban (458 medici), 95 persoane în sistemul privat, din care 91,57% sunt în mediul urban (87 medici); 224 stomatologi (din care 84,82% reprezintă sistemul privat), 215 farmaciști, 2211 personal medico-sanitar (din care 88,47% sunt în mediul urban).

La sfârșitul anului 2013 în creșele din sistemul public erau înregistrați un număr de 374 copii, din care 74,59% erau în municipiul Râmnicu Vâlcea (279 copii), 9,36% în Drăgășani (35 copii), 7,48% în Bălcești (28 copii), 8,55% (32 copii).

4.2.8. Siguranță publică

Inspectoratul de Poliție este organizat în 12 secții municipale și orașenești (Poliția municipiului Râmnicu Vâlcea, Poliția municipiului Drăgășani, Poliția orașului Băbeni, Poliția orașului Băile Govora, Poliția orașului Băile Olănești, Poliția orașului Bălcești, Poliția orașului Berbești, Poliția orașului Brezoi, Poliția orașului Călimănești, Poliția orașului Horezu, Poliția orașului Ocele Mari, Poliția stațiunii Voineasa) și 11 secții rurale⁶⁹. De asemenea, în județ funcționează și structuri ale *Poliției Locale*.

În anul 2014 rata criminalității a înregistrat valori ridicate, în special în mediul urban: Băbeni (306,90%), Berbești (107,41%), Brezoi (138,10%), Călimănești (306,90%), Drăgășani (537,07%), Horezu (153,45%), Râmnicu Vâlcea (5554,83%)⁷⁰.

⁶⁹ <http://vl.politiaromana.ro/ro/ipj-valcea/unitati-teritoriale>

⁷⁰ Raport

4.2.9. Educație

În perioada 2007-2013 a scăzut numărul unităților școlare din mediul urban din județul Vâlcea, aceeași tendință înregistrându-se la nivel regional. Numărul de unități școlare din mediul urban (70 unități) reprezintă 45,75% din totalul unităților școlare din județ.

Populația școlară din mediul urban, cât și personalul didactic, au înregistrat în perioada 2007-2013, un trend descrescător. Numărul de elevi și studenți era în anul 2013 de 61.291 persoane, în scădere față de anul anterior (-0,44%), iar față de 2007 cu 13,81%. Numărul de studenți a scăzut reducându-se cu mai mult de 50%.

Numărul de copii înscriși în grădinițe a scăzut cu 20,80%, iar al elevilor din învățământul preuniversitar cu 9,76%. Scădere importantă s-a înregistrat la elevii înscriși în învățământul profesional de la 3.909 (anul 2007) la 288 (anul 2013). La polul opus, se înregistrează creșteri ale numărului de elevi din învățământul postliceal, de la 408 persoane (2007) la 2.043 persoane (2013). Din total elevi înscriși în învățământul postliceal, un procent de 94,66% sunt elevi înscriși la unitățile din municipiul Râmnicu Vâlcea.

Tabel nr.57. Rețeaua școlară din mediul urban din județul Vâlcea

Localitate	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	168	168	170	147	149	148	153
Râmnicu Vâlcea	47	48	49	40	40	40	43
Drăgășani	7	7	7	7	11	11	11
Băbeni	4	4	4	4	4	4	4
Băile Govora	1	1	1	1	1	1	1
Băile Olănești	2	2	2	1	1	1	1
Bălcești	2	2	2	1	1	1	1
Brezoi	2	2	2	1	1	1	2
Călimănești	4	4	4	3	3	3	3
Horezu	4	4	4	3	2	2	3
Ocele Mari	1	1	1	1	1	1	1

Sursa: INS, Tempo-online

Tabel nr.58. Infrastructura școlară din mediul urban

Indicator	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Săli de clasă							
Total:	2481	2496	2371	2264	2158	2228	2299
Din care urban:	1205	1206	1172	1128	1184	1153	1232
Laboratoare școlare							
Total:	351	399	378	438	363	344	356
Din care urban:	216	251	244	289	236	208	218
Ateliere școlare							
Total:	115	105	111	110	123	102	100
Din care urban:	82	72	82	84	98	83	75
Săli de gimnastică							

Total:	91	94	85	97	89	88	88
Din care urban:	43	41	41	45	45	41	42
Terenuri de sport							
Total:	98	89	96	97	77	103	110
Din care urban:	36	36	35	33	31	40	41
Numărul de PC-uri							
Total:	2870	3183	4193	4327	4178	4477	4713
Din care urban:	1974	2237	2531	2595	2717	2811	2995

Sursa: INS, Tempo-online

Numărul de absolvenți din mediul urban reprezintă 77,05% (6.704 persoane) din totalul absolvenților pe județ (8702 persoane).

În perioada 2007-2013 personalul didactic din mediu urban a scăzut cu 12% și reprezintă 58,27% din total persoane angajate în sistemul de învățământ din județ, numărul de săli de clasă și laboratoare a scăzut, dar a crescut numărul de terenuri de sport și calculatoare personale.

4.3. PROTECȚIA MEDIULUI

4.3.1 Calitatea factorilor de mediu

Calitatea apei

Județul Vâlcea are o rețea hidrografică relativ densă și are întreaga suprafață cuprinsă în bazinul hidrografic Olt. Resursele de apă ale județului sunt constituite din: ape de suprafață (râuri interioare, lacuri naturale și artificiale) și ape subterane.

Tabel nr.59. Resursele de apă ale județului Vâlcea

Categoria de resurse	Resursa potențială (mil.mc)	Resursa tehnic utilizabilă (mil. mc)
Râuri interioare	5.480	1.682
Ape subterane	1.079	934
TOTAL	6.559	2.616

Sursa: Raport privind starea mediului în județul Vâlcea pe anul 2013

Apele de suprafață

Din totalul apei utilizate mai mult de două treimi se utilizează pentru activități industriale, iar restul pentru consumul populației – această utilizare este dinamică, în special consumul industrial putând avea fluctuații importante prin închiderea sau deschiderea unor noi unități.

Tabel nr.60. Cerința de apă pentru anul 2013

Din surse de suprafață (mii mc)		Din subteran (mii mc)	
Populație	15.670	Populație	4.340
Industrie	44.702	Industrie	4.351
Agricultură	-	Agricultură	203

Sursa: Raport privind starea mediului în județul Vâlcea pe anul 2013

După starea ecologică clasificarea calității apelor de suprafață se realizează pe baza elementelor de calitate biologice, hidromorfologice, chimice și fizico-chimice și cuprinde categoriile: foarte bună (I), bună (II), moderată (III), slabă (IV) și proastă (V).

În urma analizelor efectuate în 2013, repartitia apelor de suprafață (râuri) se prezintă astfel: din total 882 km lungime, râul Olt are o stare de evaluare ecologică *foarte bună* pentru 180 km, 570 km au o stare de evaluare *bună*, iar 132 km au o stare de evaluare *moderată*. În ceea ce privește calitatea apei lacurilor de acumulare administrate de pe teritoriul județului Vâlcea, s-a constatat o stare ecologică *moderată/bună*. În raport cu nitrații și fosfații, calitatea apelor de suprafață este *moderată/bună* sau foarte bună.

Apele subterane

Pentru monitorizare au fost utilizate 16 foraje distribuite în lunca și terasele Oltului inferior, Vestul Depresiunii Valahe, Buila-Vânturarița. În general nu sunt semnalate probleme deosebite, totuși în anul 2013 au fost înregistrate depășiri ale valorilor normale la indicatorul Azotat pentru corpul de apă subterană Lunca și terasele Oltului inferior, forajul Sinești.

Tabel nr.61. Foraje din rețeaua de monitorizare a calității apelor subterane cu depășiri ale valorii de prag la indicatorul AZOTAT în anul 2013

Nr.crt.	Denumire corp de apă subterană	Denumire foraj	NO3 (>50mg/l) HG53/2009
1	Lunca și terasele Oltului inferior	Sinești	87.13

Sursa: Raport privind starea mediului în județul Vâlcea pe anul 2013, pag.66

Apa potabilă

Neconformitățile unor parametri indicatori din legea calității apei potabile s-au datorat unor deficiențe, incidente sau accidente în exploatarea sistemelor de aprovizionare cu apă potabilă, cu impact redus asupra calității apei (defecțiuni pompe dozatoare dezinfectant, expirare substanțe dezinfectante tip hipoclorit de sodiu)⁷¹.

Calitatea aerului

Calitatea aerului a fost monitorizată prin două stații automate:

- VL1 – stație de fond urban, amplasată în Grădina Zoologică Rm. Vâlcea;
- VL2 – stație industrială, amplasată pe platforma chimică Rm. Vâlcea.

Poluanții atmosferici monitorizați – dioxid de sulf (SO₂), oxizi de azot (NO_x), emisii de amoniac (NH₃), emisii de plumb, metale grele, mercur, poluanți organici persistenti - luați în considerare în evaluarea calității aerului înconjurător sunt în conformitate cu cerințele impuse prin reglementările legale. În județ nu s-au produs evenimente care să ducă la poluarea factorilor de

⁷¹ Sursa: Raport privind starea mediului în județul Vâlcea pe anul 2013, pag.66

mediu aer. Evoluția concentrațiilor poluanților mediate pe cele două stații, arată o îmbunătățire treptată a calității aerului, exceptând pulberile în suspensie.

Reducerea emisiilor poluante din surse fixe și în special cele din instalațiile mari de ardere precum și a celor din traficul rutier sunt obiective majore pentru agenții economici și administrația locală. În acest sens, au fost luate o serie de măsuri pentru limitarea emisiilor atmosferice datorate surselor fixe (surse industriale) și surselor mobile (trafic rutier):

- reabilitarea și modernizarea S.C. CET Govora S.A.(realizarea instalației pentru monitorizarea și controlul arderii la IMA2 și IMA3 în scopul reducerii emisiilor de NO_x; re tehnologizarea electrofiltrelor la IMA3; reevaluarea lucrărilor prevăzute în Studiul de fezabilitate de reducere a emisiilor de SO₂, NO_x, pulberi în suspensie la IMA2);
- realizarea unei trepte suplimentare de epurare a gazelor pentru reținerea amoniacului (98%) la S.C. Uzinele Sodice Govora S.A.;
- modernizarea instalației de captare–evacuare a gazelor din hala de grunduire–vopsire la S.C. Protechim S.A. Râmnicu Vâlcea;
- achiziționarea și montarea unui sistem de monitorizare continuă a emisiilor de poluanți pentru instalația AF-DOF (NO_x, CO, CO₂, TOC, SO₂) la S.C. Oltchim S.A. în scopul supravegherii continue a emisiilor de poluanți;
- înnoirea parcului auto destinat transportului în comun;
- informarea și conștientizarea populației cu privire la promovarea transportului durabil.

Situația principalilor poluanți monitorizați:

Dioxidul de azot⁷²

În județ principalele surse de poluare cu oxizi de azot sunt reprezentate de: procese de ardere energetică la CET Govora S.A., procese de producție, instalații de ardere neindustriale, agricultura și traficul rutier, ponderea acestuia crescând alarmant în ultimii ani.

Nivelul concentrațiilor de NO₂ a fost măsurat la Stația de monitorizare VL2, unde s-a înregistrat o captură de 81,16%. Valoarea limită orară pentru dioxidului de azot (200 μg/mc) nu a fost depășită, la stația VL2. Cele mai mari valori orare au fost atinse în situații de calm atmosferic sau în cazul producerii unei inversiuni termice. Valoarea limită anuală pentru protecția sănătății umane (perioada de mediere pe anul calendaristic de 40 μg/mc) nu a fost depășită la stația VL2.

Monoxidul de carbon

În județ sursele majore de monoxid de carbon sunt procesele industriale de pe Platforma Chimică Râmnicu Vâlcea, procesele neindustriale și traficul rutier.

Ozonul

În ultimii ani emisiile antropogene s-au amplificat foarte mult. Emisiile care provin de la autovehicule provoacă formarea de fotooxidanți în troposferă. Ozonul troposferic se formează în atmosferă din substanțe precursorare (oxizi de azot și compuși organici volatili) în urma reacțiilor chimice care au loc în prezența radiațiilor solare. Pe platforma chimică Râmnicu Vâlcea în condiții

⁷² Informații preluate din Raport privind starea mediului în județul Vâlcea pe anul 2013, pag.25

favorabile cu insolație puternică și emisii de compuși organici volatili are loc formarea ozonului troposferic și alti oxidanți fotochimici.

Ozonul a fost monitorizat la ambele stații automate dar datele culese nu au arătat faptul că nu sunt respectate limitele impuse de legislația în vigoare. Analiza statistică a valorilor înregistrate a relevat faptul că:

- nici o concentrație orară nu a atins valorile pragurilor de informare sau alertă (180 $\mu\text{g}/\text{mc}$ și respectiv 240 $\mu\text{g}/\text{mc}$) stabilite prin Legea 104/2011;
- cele mai ridicate valori de ozon troposferic s-au înregistrat în perioada caldă, perioadă cu temperaturi mari și durată mai mare de iluminare diurnă, factori care favorizează reacțiile fotochimice de formare a ozonului

*Pulberi în suspensie*⁷³

Pulberile în suspensie PM10 (cu diametrul mai mic de 10 microni) și PM2.5 (cu diametrul mai mic de 2,5 microni) au fost monitorizate de cele două stații automate de monitorizare; captura de date nu a îndeplinit criteriile de evaluare impuse de legislația în vigoare.

Pulberile în suspensie (fracția PM10) sunt principalul poluant pentru care depășirile concentrației maxime admise sunt semnificative (perioada de mediere 24 h). Astfel, în anul 2013 frecvența de depășire a fost de 25,5 % comparativ cu anul 2012 pentru stația de fond urban V11 și de 9,91 % pentru stația industrială VL2.

În județul Vâlcea concentrațiile mari de pulberi în suspensie provin din procesele de ardere, halda de cenușă și zgură de la CET Govora S.A., dar și de la întreprinderile OLTCHIM S.A., UZINELE SODICE GOVORA S.A., șantierele de construcții și traficul rutier.

Benzenul

Valoarea limită anuală impuse de 5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ nu a fost depășită; de exemplu pe parcursul anului 2013 la stația VL2, valoarea anuală fiind de 1,93 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Calitatea solului

Calitatea solurilor din județul Vâlcea este influențată de:

Îngrășăminte

Utilizarea nerațională a îngrășămintelor chimice determină apariția unui exces de azotați și fosfați, care au efect toxic asupra microflorei din sol și duc la acumularea în vegetație a acestor elemente. În perioada analizată s-a constatat o scădere a utilizării îngrășămintelor chimice și o creștere a utilizării îngrășămintelor naturale.

Produse pentru protecția plantelor

Datorită structurii lor chimice, produsele fitosanitare au efecte nedorite asupra sănătății oamenilor și a mediului. În perioada analizată nu s-au semnalat probleme deosebite de degradare sau infestare a solului datorită produselor fitosanitare utilizate pentru combaterea buruienilor.

⁷³ Informații preluate din Raport privind starea mediului în județul Vâlcea pe anul 2013, pag.30

Soluri afectate de reziduuri zootehnice

În perioada analizată nu s-au semnalat probleme deosebite de degradare sau infestare a solului datorită utilizării îngrășămintelor naturale provenite din dejecții de la animale.

4.3.2. Gestionarea deșeurilor

Gestionarea deșeurilor cuprinde toate activitățile de colectare, transport, tratare, valorificare și eliminare a deșeurilor, inclusiv supravegherea acestor operații și monitorizarea depozitelor după închiderea lor.

Deșeurile municipale⁷⁴

Pe raza județului Vâlcea firmele de salubritate autorizate să gestioneze deșeurile municipale sunt URBAN S.A. Rm. Vâlcea, PRESACET S.A. Călimănești și Grup Salubritate Urbană București – sucursala Rm. Valcea, iar depozitele de deșeuri autorizate sunt depozitul ecologic de la Fețeni și depozitul neconform de la Măldărești, sat Ciupa, care a obținut perioadă de tranziție cu termen de conformare la data de 16.07.2017.

Cantitatea de deșeuri municipale generată este semnificativ mai mare în mediul urban, indicele de generare depășind valoarea de 0,9 Kg/locuitor/zi, față de mediul rural, unde indicele maxim de generare este 0,4 Kg/locuitor/zi.

De exemplu, cantitatea totală de deșeuri municipale colectate în 2013 a fost de 68.198,2 t.

Deșeurile biodegradabile

Operatorul stației de compost, Direcția Administrării Domeniului Public (DADP) Rm. Vâlcea preia în vederea prelucrării următoarele cantități și tipuri de deșeuri:

- 80,36 tone masă verde și 256,44 t masă lemnoasă de la PIETE PREST S.A. Rm. Vâlcea
- 34,2 t masă verde și 79,48 tone masă lemnoasă de la URBAN S.A. Rm. Vâlcea
- 29,5 t masă lemnoasă de la diverși agenți economici
- 413,14 t deșeuri menajere de la DIANA S.R.L. Rm. Vâlcea

În total, în anul 2013 a fost prelucrată o cantitate de 851,84 tone deșeuri biodegradabile, rezultând 312,73 tone compost, utilizat de Primăria municipiului Râmnicu Vâlcea ca îngrășământ pe spațiile publice.

Există potențial de piață pentru compost și în zona de sud a județului, unde poate fi valorificat pe terenurile agricole (pentru grădini și sere).

⁷⁴ Informații preluate din Raport privind starea mediului în Județul Vâlcea 2013

Tratarea și valorificarea deșeurilor municipale

În județul Vâlcea funcționează 7 stații de tratare a deșeurilor: a primăriei Drăgășani care deține și stație de pretratare a deșeurilor, operatorul de salubritate fiind URBAN S.A. Râmnicu Vâlcea și cinci stații de depozitare temporare ale localităților Bălcești, Fântărești și Galicea operate de GRUP SALUBRIZARE URBANĂ S.. București – punct de lucru Râmnicu Vâlcea, o stație la Brezoi, operată de URBAN S.A., stația de compost, operată de asemenea de URBAN S.A, plus stația de la Ionești care este în curs de identificare a operatorului de salubritate.

URBAN S.A. Râmnicu Vâlcea deține o stație de sortare a deșeurilor la Râureni, în vederea recuperării materialelor reciclabile sortate, al comercializării acestora și al diminuării cantităților de deșeuri depozitate în rampele de la Feteni și Horezu.

Deșeurile reciclabile (hârtie și carton, recipiente tip PET etc) sunt sortate pe categorii și transportate în vederea valorificării la operatorii economici autorizați.

Reziduurile inerte (bolovani, cărămidă, sticlă), pentru care nu există capacitate de sortare și balotare, se transportă la SACOMET SA Horezu.

Deșeurile rămase, nereciclabile, se presează și se transportă sub formă de baloți la HOLCIM S.A. Câmpulung pentru valorificare energetică (combustibil coincinerare).

Resturile și deșeurile verzi, provenite din cosmetizarea parcurilor și spațiilor verzi, precum și alte resturi vegetale, rezultate în urma lucrărilor agricole sunt tratate în stația de compost.

Eliminarea deșeurilor municipale

Eliminarea deșeurilor menajere în județul Vâlcea se realizează la cele 2 depozite, depozitul Feteni și depozitul Horezu și în afara județului, la Balș.

Depozitul ecologic este amplasat la cca 9 km est de centrul municipiului Râmnicu Vâlcea, într-o zonă de deal, la altitudinea de 400 - 470 md MN în apropierea localității suburbane Feteni. Suprafața activă a depozitului este de cca. 73.040 mp, iar restul construcțiilor (dig aval, suprafața afectată închiderii depozitului, construcții de exploatare) ocupă o suprafață de 6.480 mp.

Cantitatea de deșeuri (20130 depozitată a fost de 18.643,28 t la depozitul ecologic Feteni; la depozitul de deșeuri menajere Horezu - Măldărești au fost depozitate 3.671,9 t. PRESACET S.A. Călimănești a colectat 2.444,87 tone deșeuri pe care le-a dus spre depozitare la SACOMET S.A. Horezu.

Cantitățile colectate de GRUP SALUBRIZARE URBANĂ au fost depozitate la SACOMET S.A. Horezu, o parte trimise la stația de pretratare a primăriei Drăgășani și o parte preluate de Salubris SA Balș.

Se apreciază o creștere anuală cu cel mult 1 – 2% a cantității de deșeuri ce trebuie depozitate.

Deșeurile industriale

Deșeurile periculoase

Cantitățile de deșeuri chimice periculoase generate de principalul generator OLTCHIM S.A. au fost incinerate, în cea mai mare parte în incineratoarele proprii (Vichem și Krebs). OLTCHIM a

avut ca termen de închidere și reabilitare al amplasamentului depozitului de deșeuri periculoase data de 30.12.2014. Începând cu anul 2013, OLTCHIM s-a autorizat și pentru activitatea de incinerare a deșeurilor de la terți și a preluat 19,686 tone de la EUROTRANS CHEM SERVICES SRL București și 49,33 tone de la RIAN CONSULT SRL Zărnești.

Tipurile de deșeuri incinerate au fost: reziduuri dicloropropan (provenite din secția Propenoxid) și ab-gaze de la instalația Propenoxid. Pentru eliminarea deșeurilor de turtă de la filtrare polioli a fost adoptată soluția depozitării definitive la ECOMED București cu care OLTCHIM a încheiat contract.

Tabel nr.62. Cantități de deșeuri periculoase generate și incinerate în județul Vâlcea

Anul	Deșeuri periculoase generate (tone)	Reziduuri incinerate în incineratoarele proprii (tone)
2005	31791	10724
2006	31463,7	11288,9
2007	44366,35	10839,7
2008	44889,4	17671,5
2009	25277,57	12846,788
2010	12424,15	12749,52
2011	20738,2	20354,59
2012	6175,408	6033,706
2013	3004,478	3065,358

Sursa : Raport privind starea mediului în Județul Vâlcea 2013

Tabel nr.63. Cantități de deșeuri periculoase colectate și incinerate în județul Vâlcea

Anul	Deșeuri periculoase colectate (tone)	Deșeuri de la terți incinerate în incineratoarele OLTCHIM (tone)
2013	69,016	69,016

Sursa : Raport privind starea mediului în Județul Vâlcea 2013

Deșeuri de producție nepericuloase

Societățile de pe raza județului Vâlcea care dețin depozite de deșeuri industriale sunt:

1. CET Govora S.A. – deține un depozit de zgură și cenușă;
2. Exploatarea Minieră Berbești – deține 6 halde de steril;
3. OLTCHIM S.A. Rm. Vâlcea - deține un depozit de deșeuri industriale nepericuloase
4. Uzinele Sodice Govora – Ciech Chemical Group S.A - deține un batal compus din 8 compartimente pentru depozitarea suspensiilor rezultate din procesele tehnologice.

Deși depozitele industriale din județul Vâlcea au fost construite pe bază de proiecte, cu delimitarea strictă a perimetrelor de depozitare, ele nu corespund în totalitate cerințelor de protejare a mediului înconjurător.

Una din principalele probleme al depozitării în aer liber este cea a cenușii produse de CET Govora S.A care în condiții meteo defavorabile (viteză vânt > 5 m/s) produce poluarea aerului.

Alte probleme sunt generate de depozitățile de steril de la exploatarea cărbunelui; acestea produc efecte negative asupra mediului natural și antropizat, prin antrenarea deșeurilor fie în albiile majore ale cursurilor de apă, fie tasări ale solului soldate cu alunecări de teren spre perimetrele construite.

Tabelul nr.64. Tipul și cantitățile de deșeuri nepericuloase depuse în anul 2013

Nr. crt.	Depozit	Tip deșeu	Cantitate depusă în anul 2013
1.	SC CET Govara SA	cenușă	573541 t
2.	Haldă exterioară Panga	deșeuri de la exploatarea minereurilor nemetalifere	0
3.	Halda interioară Panga	deșeuri de la exploatarea minereurilor nemetalifere	6259000 mc
4.	Halda interioară Berbești - Vest	deșeuri de la exploatarea minereurilor nemetalifere	26800 mc
5.	Halda exterioară Berbești - Vest	deșeuri de la exploatarea minereurilor nemetalifere	1278200 mc
6.	Halda exterioară Jigăi	deșeuri de la exploatarea minereurilor nemetalifere	3495000 mc
7.	Halda interioară Roșia	deșeuri de la exploatarea minereurilor nemetalifere	1778000 mc
8.	SC OLTCHIM SA	deșeuri industriale nepericuloase	53462,125 t

Sursa: Raport privind starea mediului în județul Vâlcea 2013

Deșeuri generate de activități medicale

În județul Vâlcea deșeurile medicale periculoase sunt tratate, fără excepție, în conformitate cu prescripțiile legale. Astfel, în anul 2013, cantitatea de deșeuri medicale periculoase medicale a fost de 109,85 tone și a fost eliminată, după cum urmează:

- STERICYCLE ROMANIA SRL – punct de lucru Craiova (a preluat GUARDIAN SRL Craiova) a eliminat deșeurile colectate de ECOMEDICA SRL Rm. Vâlcea – 3,722 tone
- STERICYCLE ROMANIA SRL – punct de lucru Calinesti, Argeș a eliminat deșeurile colectate de la Spitalul Județean de Urgență Vâlcea, Spitalul de Obstetrică și Ginecologie Rm. Vâlcea, Spitalul Municipal “Costache Nicolescu” Drăgășani, Spitalul Orășenesc Horezu, Spitalul Orășenesc Brezoi, Centrul de Transfuzii Vâlcea, Serviciul Județean de Ambulanță Vâlcea, ASPJ Vâlcea, BINISAN SRL, Clinica SANTE SRL – 79,06 tone
- COGEN ENERGY SRL Craiova a eliminat deșeurile generate de RENAMED NEFRODIAMED SRL Craiova – Punct de lucru Rm. Vâlcea – 18,406 tone.

Spitalul de Pneumoftiziologie “Constantin Anastasatu” Mihăești a eliminat toate deșeurile medicale generate (4,470 tone) în sterilizatorul propriu (tip ISDM), cu care a fost dotat de către Ministerul Sănătății și care a funcționat întregul an fără întreruperi, iar Spitalul Județean de Urgență Vâlcea a eliminat în sterilizatorul propriu 4,192 tone deșeuri medicale.

În județ există o singură firmă autorizată pentru colectarea și transportul în vederea eliminării a deșeurilor medicale periculoase (STERICYCLE ROMANIA SRL).

Fluxuri de deșeuri

a) Nămoluri

În județ există un număr de 10 de stații de epurare a apelor uzate orășenești și 6 stații de epurare a apelor uzate industriale, din a căror activitate rezultă nămoluri.

Nămoluri provenite de la epurarea apelor uzate orășenești

Județul Vâlcea deține un număr de 11 stații de epurare a apelor uzate orășenești, după cum urmează: Râmnicu Vâlcea, Drăgășani, Băbeni, Bălcești, Băile Govora, Băile Olănești, Brezoi, Călimănești, Horezu, Voineasa care au fost preluate de către APAVIL S.A. Râmnicu Vâlcea pentru operare și SACET PROD Berbești⁷⁵. Cantitatea de nămoluri uscate este stocată pe paturile de uscare din stațiile de epurare sau depozitată în depozitul de zgură și cenușă al CET GOVORA SA.

Nămoluri provenite de la epurarea apelor uzate industriale

Județul Vâlcea deține un număr de 6 stații de epurare a apelor uzate industriale, și anume: AVICARVIL SRL Frâncești, CĂLIMĂNEȘTI-CĂCIULATA SA, CONSERVIL SA, MAGNETTO-WHEELS ROMANIA SA Drăgășani, Uzina Mecanică BĂBENI SA, OLTCHIM SA Râmnicu Vâlcea.

b) Deșeuri de echipamente electrice și electronice

În județ există doi operatori economici autorizați pentru activitatea de colectare a deșeurilor de echipamente electrice și electronice de la populație și agenți economici: URBAN SA Rm. Vâlcea și REMAT VÂLCEA SA.

Tabel nr.65. Punctele de colectare DEEE din județul Vâlcea

Județ	Locație	Amenașare
Vâlcea	1. Punct de colectare pentru județ - com. Bujoreni nr. 109, jud. Vâlcea. 2. Punct de colectare pentru mun. Rm. Vâlcea - Centru Râureni II, loc. Rm Vâlcea, str. Depozitelor nr.5. 3. Punct de colectare pentru mun. Rm Vâlcea - str. Oltului nr. 38 , Rm Vâlcea 4. Punct de colectare pentru mun. Drăgășani - str. Podgoriei nr 23, Drăgășani	1. Suprafața de 50 mp delimitată în incinta halei industriale - 4 containere metalice de 2 mc. 2. Suprafața de 10 mp, platformă betonată, acoperită, împrejmuită – 1 container metalic de 6 mc. 3. Suprafața de 3 mp, platformă betonată, acoperită, împrejmuită – 1 container metalic de 2 mc. 4. Suprafața de 15 mp, platformă betonată – 1 container metalic de 6mc.

Sursa: Raport privind starea mediului în județul Vâlcea 2013

În anul 2013, URBAN SA Rm. Vâlcea a colectat 4,26 tone, iar REMAT VÂLCEA S.A. a colectat 13,371 tone; deșeurile colectate se predau pentru valorificare unor agenți economici autorizați.

⁷⁵ Conform Raport privind starea mediului în județul Vâlcea 2013.

Tabel nr.66. Obiective și cantități de DEEE colectate

Anul	Obiective anuale conf. legislației	Populația județului	Obiective anuale de colectare județ (tone)	DEEE colectate (tone)
2006	2 kg/loc/an	418463	836,9	5,84
2007	3 kg/loc/an	418463	1255,4	15,255
2008	4 kg/loc/an	418463	1673,9	42,728
2009	4 kg/loc/an	432375	1725,5	93,497
2010	4 kg/loc/an	432375	1725,5	49,532
2011	4 kg/loc/an	432375	1725,5	19,875
2012	4 kg/loc/an	432375	1725,5	17,37
2013	4 kg/loc/an	432375	1725,5	17,631

Sursa: Raportări anuale REMAT VÂLCEA SA și URBAN SA Rm. Vâlcea

c) Vehicule scoase din uz

Agenții economici autorizați pentru colectarea și tratarea vehiculele scoase din uz înregistrați în baza de date la sfârșitul anului 2013 au fost în total 19, din care 16 societăți comerciale și 3 întreprinderi individuale.

d) Ulei uzat

În județ au fost inventariate lunar cantitățile de ulei uzat generate, colectate, valorificate și stocurile rămase și au fost raportate la Agenția Națională pentru Protecția Mediului în raportările lunare a fluxurilor de deșeuri speciale. Agenții economici care gestionează uleiuri uzate s-au conformat cu legislația în vigoare în ceea ce privește gestionarea deșeurilor.

Tabel nr.67. Cantități de ulei uzat gestionate în anul 2013

Ulei uzat	Cantitate generată/colectată (tone)	Cantitate valorificată (tone)	Cantitate rămasă în stoc (tone)
Anul 2013	240,86	268,253	95,112

Sursa : Raport privind starea mediului în județul Vâlcea 2013

e) Gestionarea și controlul PCB și altor compuși similari

În categoria fluxurilor de deșeuri intră și echipamentele care conțin compuși PCB – bifenil policlorurați. În județul Vâlcea a fost respectat calendarul de eliminare a echipamentelor care conțin PCB, gradul de conformare al agenților economici cu cerințele impuse fiind 100%.

f) Deșeuri de baterii și acumulatori portabili

În județul Vâlcea nu există colectori autorizați pentru bateriile și acumulatorii portabili. Totuși, aceste tipuri de deșeuri sunt colectate de către unele supermarket-uri prin punerea la dispoziția populației a unor containere mici pentru aceste baterii și acumulatori portabili.

g) Gestionarea deșeurilor de baterii și acumulatori auto și industriali

Pentru colectarea bateriilor și acumulatorilor uzati auto și industriali, în județ sunt autorizați: REMAT VÂLCEA SA cu două puncte de colectare, unul în Râmnicu Vâlcea și unul în Drăgășani și ROMPRIOXIM IMPEX SRL Bistrița – Punct de lucru Rm. Vâlcea și SINNEF MG Filiala Vâlcea SRL.

Tabelul nr.68. Cantități de baterii și acumulatori uzați colectate și valorificate în anul 2013

Nr. ctr.	Agent economic colector autorizat	Cantitate colectată în 2013 (tone)	Cantitate valorificată în 2013 (tone)
1.	REMAT VÂLCEA SA – Pct. colectare Rm Vâlcea	51,344	43,238
2.	REMAT VÂLCEA SA – Pct. colectare Drăgășani	0	0
3.	RiprioxImpex SRL Bistrița – Pct. lucru Rm. Vâlcea	239,167	239,167
4.	SILNEF MG – Filiala Vâlcea SRL	13,639	8,746
	TOTAL	304,15	291,151

Sursa : Raport privind starea mediului în județul Vâlcea 2013

Colectarea selectivă și reciclarea deșeurilor

Operatorii economici autorizați care preiau direct ambalaje în vederea valorificării sunt: REMAT VÂLCEA SA, VFM SRL Rm. Vâlcea, CIMBRA SRL Bălcești, BIAPLAST SRL Rm. Vâlcea, URBAN SA Rm. Vâlcea, VILPAST SRL Rm. Vâlcea și PLASTIC RECICLARE SRL București - punct de lucru Drăgoești.

Colectarea selectivă a deșeurilor în județul Vâlcea se desfășoară în Râmnicu Vâlcea prin programul ISPA (prin care s-au achiziționat și containerele de colectare) și prin parteneriatele încheiate de ECO ROM AMBALAJE cu autoritățile locale din Băile Olănești, Băile Govora și Călimănești și cu operatorul de salubritate și transport URBAN SA Rm. Vâlcea.

Cantitățile de deșuri colectate selectiv sunt predate de operatorul de salubritate diversilor agenți economici autorizați pentru valorificarea lor. De exemplu, în anul 2012, URBAN SA Rm. Vâlcea a predat spre valorificare: 26,54 tone sticlă, 712,78 tone hârtie și carton, 28,68 tone ambalaje metalice și 593,37 tone materiale plastice.

Tabel nr.69. Nr. și tipuri containere deșuri de ambalaje din cadrul proiectelor pilot în 2013

Tip deșeu	Rm. Vâlcea	Băile Olănești	Băile Govora	Călimănești
Deșuri PET	50 containere de 3,2 mc.	4 containere de 1,1 mc	4 containere de 1,1 mc	4 containere de 1,1 mc
Deșuri plastic	50 containere de 3,2 mc.	4 containere de 1,1 mc	4 containere de 1,1 mc	4 containere de 1,1 mc
Deșuri hârtie-carton	50 containere de 3,2 mc.	4 containere de 1,1 mc	4 containere de 1,1 mc	4 containere de 1,1 mc
Deșuri sticlă	50 containere de 2,1 mc.	3 containere de 1,1 mc	3 containere de 1,1 mc	4 containere de 1,1 mc
Deșuri metalice	50 containere de 1,1 mc.			2 containere de 1,1 mc

Sursa: Raport privind starea mediului în județul Vâlcea 2013

4.3.3. Zone protejate și biodiversitate

Județul Vâlcea beneficiază de o mare diversitate atât din punct de vedere al reliefului cât și al varietății biologice.

Habitat

Principalele tipuri de habitate de interes comunitar inventariate din punct de vedere al suprafeței ocupate în interiorul Siturilor Natura 2000 de interes comunitar sunt :

RO SCI 0239 Târnovu Mare Latorița - suprafața cea mai mare de habitat de pădure este ocupată de tipul 9410 Păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană (*Vaccinio-Piceetea*), 195 ha și 9420 Păduri de *Larix decidua* și/sau *Pinus cembra* din regiunea montană cu o suprafață de 190 ha.

RO SCI 0188 Parâng - suprafața cea mai mare de habitat de pădure este ocupată de tipul 9410 Păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană (*Vaccinio-Piceetea*), 8972 ha urmând tipul de habitat de pădure 91V0 - Păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*) cu o suprafață de 7476 ha și 9110 - Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum* cu 6280 ha.

RO SCI 0128 Nordul Gorjului de Est - în care reprezentativitatea cea mai mare o deține habitatul de pădure 91V0 - Păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*) cu o suprafață de 27.012 ha.

RO SCI 0122 Făgăraș - suprafața cea mai mare de habitat de pădure este ocupată de tipul 91V0 - Păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*) cu o suprafață de 71.458 ha, apoi urmând tipul 9410 - Păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană (*Vaccinio-Piceetea*) cu o suprafață de 41.683 ha și 9110 - Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum* ocupând o suprafață de 19.849 ha.

RO SCI 0085 Frumoasa - suprafața cea mai mare de habitat de pădure este ocupată de tipul 9410 - Păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană (*Vaccinio-Piceetea*) cu o suprafață de 54.846 ha, urmând tipul 91V0 - Păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*) cu o suprafață de 20.567 ha, 9110 - Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum* ocupând o suprafață de 13.711 ha.

RO SCI 0015 Buila Vânturarița - în care reprezentativitatea cea mai mare o deține habitatul de pădure 91V0 - Păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*) cu o suprafață de 1046 ha, urmând tipul 9410 - Păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană (*Vaccinio-Piceetea*) cu o suprafață de 837 ha și 9110 - Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum* ocupând o suprafață de 627 ha.

RO SCI 0046 Cozia - suprafața cea mai mare de habitat de pădure este ocupată de tipul 9110 - Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum* ocupând o suprafață de 3.845 ha, urmând 9130 - Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum* în suprafață de 3.176 ha și 91V0 - Păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*) cu o suprafață de 2173 ha.

Ariile naturale protejate de interes național

În prezent, în județul Vâlcea se află constituite, conform Legii nr. 5/2000, un număr de 33 arii naturale protejate, dintre care două parcuri naționale respectiv Parcul Național Cozia - de 17.100

ha și Parcul Național Buila – Vânturarița, în suprafață de 4.186 ha, un număr de 19 rezervații naturale în suprafață totală de 1.727,5 ha și un număr de 11 monumente ale naturii (speologice), în suprafață de 10,5 ha. La acestea se adaugă noile arii naturale protejate instituite prin H.G.2151/2004, Aria de Protecție Specială Avifaunistică - Lacul Strejești de 2378 ha, aparținând județelor Olt și Vâlcea și rezervația naturală Muzeul Trovanților în suprafață de 1,1 ha instituită prin HG 1581 /2005.

Rezervația Muzeul Trovanților are ca principal scop protejarea formațiunilor geologice denumite trovanți, are o suprafață de 1,1 ha și este situată pe teritoriul comunei Costești. Din punct de vedere științific, zona este valoroasă prin faptul că aici apar cei mai reprezentativi trovanți, într-o densitate foarte mare și în plus, aici a fost amenajat singurul muzeu cunoscut de acest gen. Rezervația a fost dată în custodie în anul 2006 Asociației Kogayon.

Arii naturale protejate de interes comunitar

Astfel, prin Ordinul nr. 1964/13 decembrie 2007 au fost declarate Siturile de Importanță Comunitară din Județul Vâlcea ca parte integrantă a Rețelei Ecologice Natura 2000 după cum urmează :

RO-SCI-0015 Buila Vânturarița cu o suprafață de 4.186 ha, face parte din regiunea biogeografică alpină, cu un număr de 17 tipuri de habitate de interes comunitar, 5 specii de mamifere, 1 specie de amfibieni și 3 specii de floră; se suprapune în totalitate peste suprafața Parcului Național Buila – Vânturarița

RO-SCI-0046 Cozia cu o suprafață de 16.720 ha, face parte din zona biogeografică alpină în care au fost inventariate 17 tipuri de habitate naturale, 6 specii de mamifere, 2 specii de amfibieni și reptile, 3 specii de pești de interes comunitar, 7 specii de nevertebrate și 4 specii de floră; se suprapune în totalitate peste suprafața Parcului Național Cozia

RO-SCI-0085 Frumoasa cu o suprafață de 137.115 ha face parte din zona biogeografică alpină, în care au fost inventariate 4 specii de mamifere, 2 specii de amfibieni și reptile, 3 specii de pești de interes comunitar, 11 specii de nevertebrate și 5 specii de floră

RO-SCI-0122 Munții Făgăraș face parte din zona biogeografică alpină, cu o suprafață de 198.495 ha în care au fost inventariate 23 tipuri de habitate naturale de interes comunitar, 6 specii de mamifere, 3 specii de amfibieni și reptile, 4 specii de pești, 13 specii de nevertebrate, 7 specii de plante

RO-SCI-0128 Nordul Gorjului de Est, face parte din regiunea biogeografică alpină cu o suprafață a sitului de 49.114 ha, este un sit interregional având ca regiuni administrative județul Gorj cu 96% și județul Vâlcea cu 4%, au fost inventariate un număr de 25 de tipuri de habitate protejate la nivel european, un număr de 11 specii de mamifere de interes comunitar, specii de amfibieni și reptile în număr de 2 specii, 2 specii de pești, 2 specii nevertebrate, 3 specii plante

RO-SCI-0132 Oltul Mijlociu-Cibin-Hârtibaciu, face parte din regiunea biogeografică alpină și continentală, având o suprafață de 2.054 ha, sit interregional cu regiuni administrative în 2 județe

- Sibiu 89% și Vâlcea 11%, sunt inventariate un număr de 8 specii de pești protejați la nivel european, 3 specii de nevertebrate

RO-SCI-0188 Parâng, face parte din regiunea biogeografică alpină, având o suprafață de 29.907 ha, sit interregional având regiuni administrative pe teritoriul a 3 județe - Vâlcea 33%, Hunedoara 36% și Gorj 31%, sunt inventariate un număr de 19 habitate de interes comunitar, 3 specii de mamifere, 1 specie de amfibieni, 1 specie de pește, 2 specii de nevertebrate, 1 specie de plante

RO-SCI-0239 Târnovu Mare-Latorița face parte din regiunea biogeografică alpină, având o suprafață de 1304 ha, este cuprins în totalitate în județul Vâlcea, sunt inventariate un număr de 10 habitate de interes comunitar.

De asemenea au fost propuse în anul 2010 încă trei SCI cu suprafețe pe teritoriul județului Vâlcea, respectiv Platforma Cotmeana, Dealurile Drăgășaniului și Pădurea Racovița.

S-au declarat la nivel național prin H.G. nr.1284-oct.2007, Ariile de Protecție Avifaunistică ca parte integrantă a Rețelei Ecologice Europene Natura 2000, în județul Vâlcea fiind declarate un număr de 3 SPA :

RO-SPA-0025 Cozia-Buila-Vânturarița, având o suprafață de 21.769 ha, face parte din regiunea biogeografică alpină și continentală, sunt inventariate un număr de 16 specii de păsări protejate la nivel european

RO-SPA-0043 Frumoasa, având o suprafață de 131.182 ha, face parte din regiunea biogeografică alpină, sunt inventariate un număr de 11 specii de păsări protejate la nivel european

RO-SPA-0106 Valea Oltului Inferior, având o suprafață de 54.074 ha, face parte din regiunea biogeografică continentală, sunt inventariate un număr de 13 specii de păsări protejate la nivel european.

Silvicultura

În anul 2013 județul Vâlcea deținea o suprafață totală a fondului forestier de 271 mii hectare, din care 98,11% o reprezentau pădurile (rășinoase și foioase), și 1,88% alte categorii de terenuri. Din total suprafață de păduri 64,79% o reprezintă foioasele și 35,21% rășinoase.

Tabel nr.70. Suprafața fondului forestier pe categorii (2013)

Categoriile de terenuri și specii de păduri	Suprafața [mii ha]
TOTAL	271
Suprafața pădurilor, din care:	265,9
Rășinoase	93,6
Foioase	172,3
Alte terenuri	5,1

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În perioada analizată (2007-2013) suprafața fondului forestier a crescut cu 1,3%, ca urmare a creșterii suprafeței de foioase și scăderii suprafeței din fond forestier care avea alte destinații.

Tabel nr.71. Volumul de lemn recoltat pe specii, 2007-2013

-mii metri cubi-

Categorii de păduri	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	417	487,2	424,1	379,2	473,9	465,7	498,3
Rășinoase	116,6	122,2	134,7	120,9	191,6	168,2	155,4
Fag	212,5	240,2	201	171,9	202	200,4	238,1
Stejar	44	60,7	42,9	39,9	36,8	52,4	48,9
Diverse specii tari	32,6	50,7	36	36,2	32,8	32,9	40,3
Diverse specii moi	11,3	13,4	9,5	10,3	10,7	11,8	15,6

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Suprafața terenurilor pe care s-au efectuat regenerări artificiale a crescut în anul 2013, comparativ cu anul 2012 cu 19,13%, suprafața de rășinoase mărindu-se cu 40 ha, în schimb foioasele au înregistrat o scădere cu 9 hectare.

Volumul de lemn recoltat la nivelul județului Vâlcea este în creștere cu 19,49% în perioada 2007-2013.

4.3.4. Riscul de mediu

La nivelul județului Vâlcea au fost identificate următoarele riscuri de mediu:

Eroziunea de suprafață

Sunt cca. 51.800 ha de terenuri agricole afectate de eroziune de suprafață situate pe pante variabile ale versanților neuniformi lungi sau ale celor scurți care însoțesc văile secundare. Eroziunea de suprafață apare și pe unele culmi înguste, bombate. Sunt terenuri ocupate preponderent cu pășuni a caror stare actuală este slabă atât din punct de vedere al compoziției fluoristice cât și din cel al gradului de încheiere cu vegetație.

Eroziunea de adâncime

Forme de eroziune de adâncime cu caracter permanent au fost evidențiate pe cca.9360 ha. Este frecventă periodic, la nivel incipient, pe terenurile arate pe direcția de pantă. Arealele afectate de eroziune în adâncime apar frecvent pe versanții scurți sau pe treimea superioară a versanților lungi, în alte condiții de utilizare decât arabil.

Pentru prevenirea acestor procese, se poate avea în vedere schimbarea folosinței arabil cu alte folosințe considerate protectoare (ex.pășune)sau ca lucrările solului să fie efectuate pe curbele de nivel.

Alunecări de teren

Suprafața terenurilor afectate de alunecări este de cca 23.920 ha și este repartizată în sistem mozaicat în diverse sectoare de versant. Modul de propagare precum și cauzele declanșării sunt diverse. Cauzele probabile pot fi panta (alunecări gravitaționale), eroziunea reală și torențială, umezirea excesivă a versanților datorită izvoarelor de coastă și a neuniformității versanților și stratificații litologice diverse.

Exces de umiditate de natură freatică (gleizare)

Reprezintă un factor de limitare al producțiilor agricole, determinat de nivelul ridicat al pânzei freatice, sau de izvoare de coastă și este caracteristic pentru cca 19.780 ha. La aceste soluri excesul de umiditate determină o aerație insuficientă, încetinește procesul de oxidare și mineralizare a resturilor organice. Pentru reabilitarea acestor terenuri este necesară realizarea de lucrări specifice (drenaj de adâncime, cultivat cu un sortiment de plante rezistente la excesul de umiditate).

Exces de umiditate de suprafață (pseudogleizare)

Sunt afectate temporar de exces stagnant de umiditate, materializat sau nu în aspectul morfologic al profilului de sol, cca 34.889,3 ha de terenuri agricole.

Trăsătura caracteristică procesului de pseudogleizare o constituie contrastul regimului de umiditate, de la deplina saturare a orizontului de la suprafață sau a unui alt orizont situat mai jos, în perioada de primăvară, până la uscarea aproape totală în timpul verii.

Pentru contracararea aspectelor negative cauzate de excesul periodic de umiditate sunt necesare măsuri de desecare (drenaj de suprafață sau mixt).

Exces mixt de umiditate

La aceste soluri, excesul de umiditate de natură pluvial și freatică coexistă. Intensitatea stagnărilor este amplificată de neuniformitatea terenului care favorizează stagnări de lungă durată, de obicei în arealele microdepressionare din spatele movilelor de alunecare. Suprafața afectată de exces mixt de umiditate este de cca 2.480,1 ha.

Inundabilitate

În județul Vâlcea sunt cca 1.537 ha inundabile; sunt terenuri situate în lunca joasă a cursurilor de apă situate cu precădere în zona submontană. Necesită măsuri de îndiguire și regularizare a cursurilor⁷⁶.

⁷⁶ Informații preluate din Raport privind starea mediului în județul Vâlcea pe anul 2013, pag.82. Datele prezentate sunt raportate la suprafața de 202763,6 ha (82,47% din totalul suprafeței agricole a județului), suprafața ce este cartată pedologic până în prezent. Pentru restul de cca 17,53% nu se dețin informații.
Sursa : O.S.P.A. Vâlcea

CAPITOLUL V. TURISMUL, CULTURA ȘI SPORTUL

5.1. Turismul

Sectorul turism aduce o contribuție limitată la economia vâlceană. Doar 2,47% din cifra de afaceri generată la nivel de județ în anul 2013 provenea din activități de tip hoteluri și restaurante. Un procent de 1,9% din populație este activă în acestor sector, înregistrând o ușoară creștere față de anul 2009, cu 17 %.

Tabel nr.72. Importanța relativă a sectorului de turism (2013)

	Cifra de afaceri (miliarde lei)	Numărul de salariați
România	11.190	159.470
Regiunea Sud-Vest Oltenia	633	10.703
Județul Vâlcea	234	3.682

Sursa: INS, Baza de date Tempo-online

5.1.1. Patrimoniul turistic natural

Potențialul turistic natural al județului Vâlcea se referă la totalitatea resurselor turistice pe care le oferă cadrul natural al județului, prin componentele sale: relief, condiții climatice, ape și elemente de vegetație și faună, inclusiv metamorfozele suferite de acestea, ca urmare a intervenției umane. La acestea se adaugă elementele de cultură și istorie.

Turismul atrage implicit dezvoltarea altor sectoare precum comerțul, serviciile sau domeniul productiv, creează locuri de munca, oferă vizibilitate, stimulează dezvoltarea culturii, a meșteșugurilor. Pentru județul Vâlcea, turismul înseamnă valoare adăugată într-un areal care dispune de o varietate de forme de relief, cu potențial înalt de valorificare.

Relieful județului, cu precădere cel carpatin, se înscrie ca fiind cel mai variat și important avantaj turistic, prezentând interes atât prin valoarea sa peisagistică, dar mai ales prin posibilitățile diferențiate de amenajare și dotare turistică și, în general, de desfășurare a activității de turism, ce se completează cu diferite componente ale vegetației, faunei și apelor, sporindu-i complexitatea. Pe culmile carpatine cele mai înalte, o atracție turistică deosebită o prezintă peisajele alpine de pe platourile munților Căpățâanii, Făgăraș, Lotru și Parâng. Importante pentru turism sunt și platourile cu doline și lacuri carstice temporare, cheile (Cheile Cheii), abrupturile, izburile, stâncăriile, crestele, precum și peșterile sau râurile subterane cu cascade. Județul Vâlcea dispune și de un important potențial speologic de mare valoare științifică și estetică, multe dintre peșteri fiind ocrotite de lege ca monumente ale naturii, rezervații naturale, sau incluse în parcuri și arii

protejate⁷⁷. Patrimoniul natural protejat este constituit din: parcuri naturale naționale, rezervații naturale, peisaje naturale, monumente ale naturii, arii protejate și avifaunistice.

Resursele climatice și bioclimatice au o tot mai mare importanță în dezvoltarea și promovarea turismului de agrement, de recreere sau de odihnă. Climatul județului Vâlcea este temperat continental moderat. Iarna sunt prezente cantități mai mari de precipitații lichide: lapoviță, cu ninsori și fenomene de îngheț mai puțin frecvente și intense.

Fenomenele de risc climatic, precum secetele, afectează nu numai turismul ci și întreaga activitate social-economică. Stratul de zăpadă are o repartitie neuniformă, în zona montană înaltă durează 180 - 200 zile, iar grosimea lui poate atinge în zonele adăpostite 7 - 8 m. În zona munților mijlocii durata acesta se menține timp de 140-150 zile, acest termen ajungând până în zona de podiș la 60-80 zile/an. Acest lucru poate permite dezvoltarea sporturilor de iarnă. În anumite zone sezonul turistic de iarnă poate dura din decembrie până în iunie. Direcția vânturilor este orientată de-a lungul Văii Oltului (nord-sud). Evenimentele climatice, cum ar fi seceta, canicula, scăderea și reducerea cantității de zăpadă în sezonul de iarnă, inundațiile, alunecările de teren, determinate de schimbarea climei au efecte negative asupra activităților turistice, reducând numărul de turiști.

Menționăm și un paradox al efectelor schimbărilor climatice transformat în câștig: canicula din luna iulie 2012 a oferit unor stațiuni balneoclimaterice din regiunea de Sud-Vest Oltenia cele mai mari rate de creștere. Stațiunile din regiunile montane sunt amplasate de regulă tot în culoare depresionare sau în depresiuni, unde chiar dacă se produc frecvente inversiuni termice, apare climatul de adăpost oferit de munții înconjurători (frecvență mai mare a calmului atmosferic). De asemenea, în astfel de stațiuni turistice aerul este puternic ionizat și ozonat. O amenințare suplimentară legată de schimbările climatice o constituie impactul asupra transporturilor și infrastructurii, care se reflectă și asupra sectorului turistic. Drumurile avariate pot face anumite destinații turistice mai puțin accesibile sau complet inaccesibile. Valurile de căldură, vremea excesiv de ploioasă și/sau rece, pot avea un impact negativ asupra sănătății turiștilor, indiferent de destinația lor.

Încălzirea climatică globală provoacă modificări semnificative asupra resurselor de apă, producției agricole, așezărilor omenești, toate acestea aflându-se în relație de intercondiționalitate cu dezvoltarea sectorului turistic, astfel creându-se dificultăți reale pentru economiile țărilor afectate de schimbările climatice. Elementele climatice de risc cu impact asupra frecvenței turistice sunt: 1) diferențele sezoniere pluviometrice; 2) variațiile termice diurne; 3) nivelul umidității atmosferice; 4) maladiile climatice; 5) vântul; 6) luminozitatea și cromatică atmosferei; 7) indicele de confort balneo-heliotropic.

Climatul devine extrem de important acolo unde există fenomene de categoria riscurilor și hazardelor naturale (alunecări de teren, inundații) a căror periodicitate nu poate fi prevăzută cu exactitate, de aici și impactul negativ al acestora în sfera turismului.

⁷⁷ Informații preluate din "Studiu privind dezvoltarea turismului în regiunea Sud-Vest Oltenia", www.adroltenia.ro

Rețeaua hidrografică

Cursurile de apă oferă județului, pe lângă un înalt potențial hidroenergetic, și un potențial turistic deloc neglijabil, conferind în același timp condiții propice pentru dezvoltarea turismului de croazieră, a pescuitului sportiv.

Județul Vâlcea este străbătut de numeroase cursuri de apă, cel mai importante fiind Olt, Lotru, Cerna, Olănești, Bistrița, Oltet și Luncavăț. Printre principalele lacuri naturale se numără Câlcescu, Iezerul Latoriței, Găuri, Cioara, Zănoaga Mare. Dintre lacurile artificiale menționăm Lacul Vidra de pe râul Lotru în județul Vâlcea (cu o suprafață de 1.035 ha, adâncime maximă de 109 m și lungime de 9 km), a cărui apă este folosită pentru hidrocentrala Lotru-Ciunget, lacurile din Călimănești, Băbeni, Dăești și Brădișor (lac antropic, cu o suprafață de 230 ha). Apele acestor lacuri sunt utilizate pentru obținerea de energie. Lacuri sărate se regăsesc la Ocnița și Ocnele Mari. Izvoarele minerale sulfuroase, oligominerale, clorurate și iodate se găsesc la Călimănești, Căciulata, Băile Olănești, Băile Govora, Muereasca, Dobriceni, Bunești, Râmnicu Vâlcea, Mateești, Ocnele Mari, Ocnița, Oteșani, Pietrarii de Sus și la Gorunești. De asemenea, apele lacurilor sărate de la Ocnele Mari și Ocnița sunt benefice pentru sănătatea turiștilor.

Vegetația; Fauna; Rezervațiile naturale

Fondul forestier, dezvoltat la nivelul județului Vâlcea, creează un mediu ambiant atractiv, curat, recomandat pentru vacanțe active.

5.1.2. Patrimoniul antropic*Turismul balnear, medical și de wellness⁷⁸*

Județul Vâlcea dispune de nu mai puțin de 3 (Călimănești-Căciulata, Băile Olănești și Băile Govora) din cele 9 stațiuni balneare din țară, recunoscute pe plan național dar și internațional pentru potențialul și valoarea curativă. În majoritatea stațiilor balneare există infrastructură, însă, indiferent dacă aparține sectorului de stat sau a celui privat, aceasta este în cea mai mare parte în stare precară. Majoritatea spațiilor de cazare sunt de două stele sau mai puțin. Există o discrepanță între nivelul cantitativ al ofertei de servicii de cazare (relativ ridicat) și nivelul calitativ al acesteia (relativ redus). Furnizorii de servicii de turism admit că sistemul subvenționat de bilete asigură o cotă semnificativă din numărul de turiști cazați. Tratamentele oferite prin practici tradiționale se efectuează de cele mai multe ori cu echipament vechi, care nu se află la înălțimea exigențelor clienților ce le solicită. Există însă și furnizori privați de servicii de turism particulare în stațiuni balneare care își modernizează și extind oferta de facilități și produse pentru a satisface așteptările pieței. În județul Vâlcea tendințele descrescătoare sunt atenuate de așa numitul "turism social", care reprezintă fluxul de turiști ce vizitează regiunea mulțumită subvențiilor sociale de la bugetul de stat. De fapt, cazarea în stațiunile balneo-climaterice este subvenționată pentru persoane care suferă de anumite boli și pentru persoane în vârstă. Acest segment de turism este prin definiție caracterizat de cheltuieli reduse.

⁷⁸ Studiu privind dezvoltarea turismului în regiunea Sud-Vest Oltenia, www.adroltenia.ro

Turismul montan, rural și agroturismul

În afară de relieful muntos și deluros, există o serie de alte premise care să permită practicarea cu succes a turismului montan: existența parcurilor naționale Cozia și Buila-Vânturarița cu o suprafață de 17.100 ha, respectiv 4.186 ha; existența rezervațiilor; existența peșterilor; prezența animalelor rare. Județul Vâlcea este bogat în arii naturale protejate, care amenajate și protejate corespunzător, pot contribui la calitatea vieții rezidenților, dar și la dinamicitatea economiei locale. Astfel, perimetrele speciale forestiere (ariile naturale protejate), precum și pădurile, sunt importante pentru calitatea lor de a oferi spațiul verde localităților cât și pretabilitatea lor pentru întreprinderea de activități de agrement.

Practicarea turismului rural presupune recreerea în decor rural sau mediu rural, în scopul participării la /experimentării unor activități, evenimente sau puncte de atracție care nu sunt disponibile în zonele urbane. Acesta include rezervațiile naturale, zonele rurale deschise, satele și zonele agricole. Turismul rural cuprinde de asemenea ecoturismul și agroturismul. Turismul rural devine din ce în ce mai atractiv, pe măsură ce turiștii devin mai mobili și caută o schimbare față de viața în mediul urban. Măsura în care ei pătrund în viața din mediul rural diferă de la un vizitator la altul. Unii vizitatori doresc să fie simpli spectatori. Alții vor să se implice în mod direct în proiecte de protecție și conservare a mediului sau în activități agricole. În atragerea potențialilor turiști există provocări de dezvoltare și provocări de promovare⁷⁹. În ultimii ani a existat o creștere semnificativă atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ a unităților de cazare rurale datorită investitorilor individuali și finanțării din fonduri europene. Este necesară dezvoltarea mai multor produse/programe turistice care să nu se axeze pe cazarea turiștilor, în scopul îmbunătățirii gamei de atracții și activități oferite vizitatorilor. În special, există oportunități pentru extinderea durabilă a activităților vizitatorilor în zonele protejate. Acestea pot avea un impact pozitiv semnificativ asupra furnizorilor din comunitățile locale din interiorul sau împrejurimile zonelor protejate. Se recunoaște nevoia unei promovări a evenimentelor rurale tradiționale pentru a asigura facilitarea planificării sejurului turistic și întocmirii de planuri de dezvoltare durabilă a ariilor naturale protejate.

Turismul montan din județ este avantajat de drumul rutier Transalpina, catalogat ca fiind cel mai înalt drum rutier din România cât și din întregul lanț al Munților Carpați, atât din țară cât și din afara ei, atingând altitudinea maximă (2145 m) în Pasul Urdele. Transalpina traversează Munții Parâng de la N la S fiind paralelă cu Valea Oltului și Valea Jiului⁸⁰.

Turismul cultural-istoric și monahal

Potențialul cultural este evident în context național și regional: cultură populară puternică, numeroase evenimente și festivaluri tradiționale organizate; prezența pe teritoriul județului a 790 de monumente istorice și ansambluri de arhitectură, dintre care, Mănăstirea Hurezi este monument ce face parte și din patrimoniul UNESCO; prezența monumentelor și lăcașurilor de cult și laice: Casa Memorială "Anton Pann", Muzeul Județean Aurelian Sacerdoteanu Vâlcea, Muzeul de Artă "Casa Simian", Muzeul Satului Vâlcean, Complexul Muzeal Măldărești; prezența instituțiilor de

⁷⁹ Nicula V., Spânu Simona, Ciortea G., Ghidul eco-pensiunii agroturistice, Ed. ULBS, pag.53

⁸⁰ <http://transalpina.biz/>

spectacol (Teatru, Filarmonică, Orchestre populare, Ansambluri artistice); existența a numeroase mănăstiri și schituri; existența siturilor arheologice.

Formele de cultură din Vâlcea reprezintă o motivație semnificativă pentru numeroși vizitatori. Monumentele arhitecturale și religioase, din care multe reprezintă vestigii culturale, reprezintă puncte de atracție majore. Numărul mare de mănăstiri, biserici și alte clădiri de cult reprezintă obiectivul a numeroase călătorii de grup sau individuale. Artele vizuale, fie că se află în muzee sau în galerii, necesită sprijin pentru o prezentare adecvată. Evenimentele culturale și folclorice prezintă un potențial semnificativ pentru dezvoltarea turismului, fapt ce poate reprezenta un avantaj pentru asigurarea unei funcționări durabile și păstrarea acestora pentru generațiile viitoare. Sunt organizate numeroase festivaluri și evenimente tradiționale anuale care nu atrag interesul scontat al vizitatorilor. Există deficiențe în asigurarea promovării la timp a numeroase evenimente pentru a permite organizarea și promovarea de circuite. Este necesară o colectare și transmitere mai bună a informațiilor legate de astfel de evenimente⁸¹. De asemenea, este necesară crearea de puncte centralizate și computerizate de vânzare a билетelor pentru spectacole, de preferință cu opțiuni de rezervare prin internet.

Numeroasele mănăstiri, biserici și schituri de pe teritoriul județului Vâlcea, asigură premisele dezvoltării durabile și sustenabile a turismului monahal în această zonă. Județul Vâlcea ocupă locul al II-lea în țară în privința așezămintelor monahale, pe teritoriul său fiind construite 33 mănăstiri, 327 biserici și 22 schituri. Printre așezămintele monahale consacrate amintim Mănăstirea Cozia, ctitorie a lui Mircea cel Bătrân, mănăstirile Horezu, Govora, Arnota, Surpate, Dintr-un Lemn, Turnu, Stănișoara, Frăsinei, Ostrov, Cornet, ș.a. De asemenea, trebuie amintit faptul că ansamblul mănăstiresc Horezu a fost cuprins încă din anul 1993 ca monument istoric, în lista patrimoniului mondial cultural - UNESCO. Aceștia li se adaugă bisericile și schiturile ce datează din sec XVI-XIX: Schitul Jgheaburi (16401826) din comuna Stoenеști, Schitul Iezer-sec.XVII, localitatea Cheia-Olănești, Schitul Dobrușa, din comuna Ștefănești, Schitul Sf. Ioan de sub piatră - 1602, Cozia Veche, Schiturile Pahomie și Bradu din localitatea Olănești⁸².

Turismul activ (sportiv, de vânătoare și pescuit)

Județul Vâlcea oferă vizitatorilor săi o gamă largă de oportunități ce asigură dezvoltarea turismului activ. Multe din atracțiile acestui tip de turism sunt reglementate, administrate și promovate de asociații împreună cu autoritățile respective sau de mediul de afaceri. Există un sistem bine dezvoltat de marcare a traseelor, în special în zonele montane și de autorizare a acestora ca fiind de actualitate și sigure pentru excursioniști. Județul Vâlcea se bucură de o mare atracție în rândul sporturilor de iarnă prin partea de nord, unde predomină un relief muntos și există o infrastructură care poate susține derularea acestor sporturi.

Stațiunea montană Voineasa oferă posibilități de cazare și practicarea unor sporturi de vară și iarnă. Aici s-a deschis cel mai nou domeniu de schi, Voineasa-Transalpina, cu peste 4 km de pârtie alături de cea mai modernă gondola din România. Proiectul „Dezvoltarea infrastructurii de agrement în stațiunea turistică Voineasa, județul Vâlcea” a fost realizat de către Consiliul Județean Vâlcea în

⁸¹ Nicula V., Spănu Simona, Ciorța G., Ghidul eco-pensiunii agroturistice, Ed. ULBS, pag. 94

Strategia de dezvoltare a turismului în județul Vâlcea 2007 – 2013, pag. 8-10.

⁸² Planul de Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia 2014-2020

asociere cu comunele Voineasa și Vaideeni. Proiectul a fost inclus în Lista cuprinzând autoritățile administrației publice locale care beneficiază de finanțarea proiectelor de investiții în turism pe anul 2010, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.120/2010, cu modificările și completările ulterioare, având ca titular al proiectului Consiliul Local al Comunei Voineasa⁸³.

Totodată, ținând cont de fauna din zona montană, turismul de vânatoare reprezintă o formă de turism care trebuie avută în vedere⁸⁴.

Important de menționat este și turismul legat de manifestările sportive de anvergură (olimpiadele, atât de vară, cât și de iarnă, campionatele naționale din diferite sporturi, concursuri și alte competiții sportive), organizate în județul Vâlcea.

Turism oeno-gastronomic

Specificul culinar tradițional al zonei precum și prezența pensiunilor agroturistice la nivelul județului asigură premisele necesare dezvoltării acestui tip de turism, însă în condițiile de promovare adecvate ale acestuia.

Turism de tip "City-break"

Turismul de tip "City-break" este favorizat de existența unor importante capacități de cazare în cadrul centrelor urbane importante ale județului, dintre acestea distingându-se reședința județului, Râmnicu Vâlcea. De asemenea, acesta poate fi ocazionat de manifestări culturale precum: Festivalul de folclor „Cântecele Oltului”, Târgul Ceramicii Populare „Cocoșul de Hurez”, Târgul Meșterilor Populari, Festivalul viei și vinului, Toamna merelor - sărbătoarea pomicultorilor etc.

Turism științific

În afară de relieful muntos și deluros dezvoltat pe aproximativ 66% din suprafața județului, există o serie de alte premise care să permită practicarea cu succes a acestui tip de turism: - existența parcurilor naționale Cozia și Buila-Vânturarița cu o suprafață de 17.100 ha, respectiv 4.186 ha; existența rezervațiilor; existența peșterilor; prezența speciilor de faună și floră protejate.

Turism de afaceri, congrese și reuniuni

Practicarea acestui tip de turism este favorizată de importanțele investiții străine atrase la nivelul județului. De asemenea, sustenabilitatea practicării acestui tip de turism este asigurată de prezența unor importante capacități de cazare la nivelul reședinței județului, municipiul Râmnicu Vâlcea, precum și de deschiderea unor noi centre expoziționale și de conferință.

Turismul de eveniment

Este ocazionat de manifestări culturale precum: Festivalul de folclor „Cântecele Oltului”, Târgul Ceramicii Populare „Cocoșul de Hurez”, Târgul Meșterilor Populari, Festivalul viei și vinului, Toamna merelor - sărbătoarea pomicultorilor etc.

Turismul viticol – un segment relativ nou pentru România, dar deja existent prin proiectul „Drumul Vinului Vâlcean”, urmărește promovarea vinului și a localităților viticole din județ.

⁸³ Hotărârea Consiliul Județean Vâlcea privind aprobarea asocierii județului Vâlcea cu comunele Voineasa și Vaideeni în vederea implementării proiectului „Dezvoltarea infrastructurii de agrement în stațiunea turistică Voineasa, județul Vâlcea”

⁸⁴ PDR Sud-Vest Oltenia 2014-2020

În perioada 2011-2012 s-a implementat proiectul (POR, Axa 5) cu titlul „Drumul Vinului Vâlcean”, al cărui obiectiv general l-a reprezentat dezvoltarea turismului și creșterea vizibilității comunei Prundeni și a localităților limitrofe, prin promovarea vinului și prin activități de marketing specifice. Proiectul a promovat turismul viticol, tradițiile din comuna Prundeni și a localităților limitrofe.

5.1.3. Infrastructura și circulația turistică

La nivelul anului 2014 structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică din județul Vâlcea reprezentau 53,44% din totalul unităților de cazare existente în Regiunea Sud-Vest Oltenia, având ponderea cea mai mare din toate județele regiunii.

Tabel nr.73. Structuri de primire turistică în regiunea Sud-Vest Oltenia (2014)

Regiune/Județ	Total (număr)	Pondere %
Regiune Sud-Vest Oltenia	436	100,00
Județ Dolj	52	11,93
Județ Gorj	87	19,95
Județ Mehedinți	45	10,32
Județ Olt	19	4,36
Județ Vâlcea	233	53,44

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Conform Anuarului Statistic al Județului Vâlcea pentru anul 2012, județul s-a situat pe locul 6 pe țară în ceea ce privește unitățile de cazare turistică existente și pe locul 4 în ceea ce privește numărul de înnoptări în structurile de cazare turistică.

În ceea ce privește evoluția structurilor de primire turistică la nivelul județului Vâlcea se observă o creștere de 38,69% în anul 2014 comparativ cu 2007. 28,18% dintre structurile de primire turistică din județul Vâlcea sunt pensiuni turistice, urmate de 26,46% pensiuni agroturistice, 18.02% sunt hoteluri iar 12,87% sunt vile turistice.

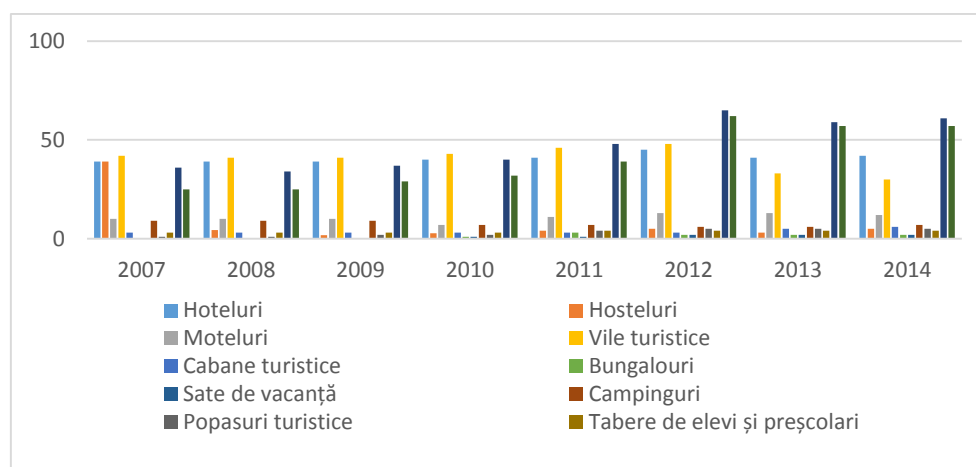

Fig.49. Evoluția structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În ceea ce privește distribuția unităților de cazare turistică pe tipuri și locații din județul Vâlcea, se remarcă următoarele:

- Peste jumătate din totalul unităților de cazare sunt pensiuni (turistice/agroturistice);
- 67,81 % din totalul unităților de cazare se află în mediul urban, în timp ce 32,19% sunt în mediul rural;
- 100% din numărul total de tabere de elevi și preșcolari din totalul Regiunii Sud-Vest Oltenia se află în județul Vâlcea;
- 100% din casele de vacanță și campinguri din totalul Regiunii Sud-Vest Oltenia se află în județul Vâlcea;
- 50% din motelurile înregistrate în Regiunea Sud-Vest Oltenia se află în județul Vâlcea;
- 83% din vilele turistice înregistrate în Regiunea Sud-Vest Oltenia se află în județul Vâlcea;
- mai mult de 50% din pensiunile turistice și agroturistice din totalul Regiunii Sud-Vest Oltenia se află în județul Vâlcea.

Capacitatea de cazare turistică din județul Vâlcea are o pondere de 59,21% din totalul existent la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia. În perioada 2007-2014, capacitatea de cazare turistică la nivelul județului Vâlcea a avut un trend ascendent, numărul de locuri de cazare fiind în creștere cu 5,25% în anul 2014 comparativ cu anul 2007.

Tabel nr.74. Unități de cazare turistică după tip și locație în județul Vâlcea (2014)

	Total	Hoteluri	Pensiuni	Popasuri turistice	Altele
Regiunea Sud-Vest Oltenia	436	101	216	6	113
Județul Vâlcea, din care:	233	42	118	5	68
Municipiul Râmnicu Vâlcea	26	7	12	1	6
Municipiul Drăgășani	7	3	3	-	1
Orașul Băbeni	1	1	-	-	-
Orașul Băile Govora	12	4	3	-	5
Orașul Băile Olănești	41	14	12	1	14
Orașul Berbești	1	-	-	-	1
Orașul Brezoi	7	1	2	-	4
Orașul Călimănești	44	9	15	2	28
Orașul Horezu	15	1	11	-	3
Oraș Ocnele Mari	4	-	1	-	3
Comuna Bărbătești	1	-	1	-	-
Comuna Budești	1	-	1	-	-
Comuna Bujoreni	1	-	1	-	-
Comuna Căineni	5	-	4	-	1
Comuna Costești	4	-	4	-	-
Comuna Dăești	2	-	2	-	-
Comuna Fîrtățești	1	-	1	-	-
Comuna Golești	4	-	3	-	1
Comuna Lungești	1	-	1	-	-
Comuna Măciuca	1	-	1	-	-

Comuna Malaia	16	-	13	-	3
Comuna Măldărești	1	-	1	-	-
Comuna Milcoiu	1	-	-	-	1
Comuna Nicolae Bălcescu	2	-	2	-	-
Comuna Racovită	1	-	1	-	-
Comuna Sălătrucel	1	-	-	-	1
Comuna Tetoiu	1	-	1	-	-
Comuna Tomșani	1	-	1	-	-
Comuna Vaideeni	1	-	1	-	-
Comuna Vlădești	1	-	1	-	-
Comuna Voineasa	28	2	18	1	7

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Tabel nr.75. Capacitatea de cazare turistică în regiunea Sud-Vest Oltenia (2014)

Regiune/Județ	Total (locuri)	Pondere %
Regiune Sud-Vest Oltenia	18.815	100,00
Județ Dolj	2191	11,93
Județ Gorj	2810	19,95
Județ Mehedinți	1804	10,32
Județ Olt	869	4,36
Județ Vâlcea	11.141	53,44

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În perioada analizată (2010-2014), datele statistice arată o creștere a volumului total al activităților turistice din județul Vâlcea. Numărul de locuri/zile în funcțiune și numărul de turiști cazați a crescut cu 44,92% respectiv cu 23,77%. În perioada 2010-2013 se observă că numărul de turiști străini cazați în unitățile de cazare turistică s-a dublat. Numărul de înnoptări în structurile de cazare turistică a crescut în aceeași perioadă cu 25,30 %.

La nivelul anului 2013, numărul de înnoptări în structurile de cazare turistică din județul Vâlcea reprezenta 66,96% din numărul total de înnoptări în Regiunea Sud-Vest Oltenia. Din total turiști străini care au înnoptat în Regiunea Sud-Vest Oltenia (100.793 persoane), cca 12,16% au fost în județul Vâlcea.

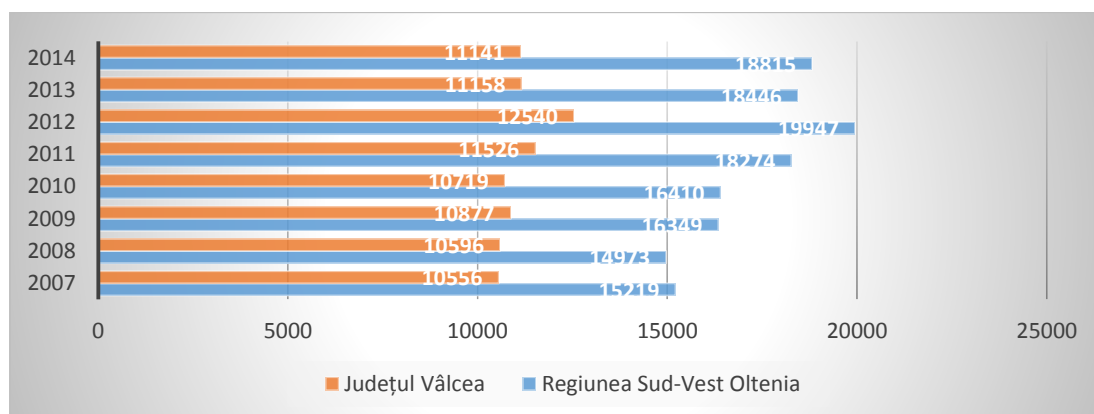

Fig.50. Evoluția numărului de locuri de cazare în județul Vâlcea în perioada 2007-2014, Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Tabel nr.76. Indicatorii principali în turism în Regiunea SV Oltenia și județul Vâlcea (2010-2014)

	2010		2011		2012		2013		2014	
	SV Oltenia	Vâlcea	SV Oltenia	Vâlcea	SV Oltenia	Vâlcea	SV Oltenia	Vâlcea	SV Oltenia	Vâlcea
Nr de locuri	16.410	10.719	18.274	11.526	19.947	12.540	18.446	11.158	18.815	11.141
Nr de locuri /zile în funcțiune	354.075	196.614	418.571	230.153	449.918	242.373	487.246	278.499	489.229	284.944
Nr de turiști cazați	337102	184264	426845	225997	454676	206963	460026	211053	-	228.212
<i>din care: străini</i>	16614	3201	27536	3585	46490	4993	44319	6609	-	-
Nr de înnoptări	1290263	960520	1486267	1046532	1565613	1052577	1567021	1049399		1024176
<i>din care: străini</i>	39981	9786	72269	7748	103224	10121	100793	12262		

Sursa: INS, Baza de date Tempo on-line (datele pentru perioada 2010-2013)

Buletin Statistic al județului Vâlcea, Decembrie 2014, Direcția Județeană de Statistică Vâlcea

Indicele de utilizare netă a capacității de cazare turistică în funcțiune, înregistrat în luna decembrie 2014, a fost de 16,6%, mai mic cu 3,2 puncte procentuale față de cel înregistrat la nivel național, iar față de decembrie 2013 mai mic cu 3,3 puncte procentuale⁸⁵.

Domenii schiabile omologate

Conform datelor furnizate de Autoritatea Națională pentru Turism, în județul Vâlcea sunt omologate 7 domenii schiabile, toate amplasate în comuna Voineasa.

Tabel nr.77. Domenii schiabile omologate în județul Vâlcea

Data emiterii	Denumire domeniu schiabil	Amplasare	Lungime (metri)	Grad de dificultate
12.11.2013	Telegondolă	Voineasa	2257	medie
12.11.2013	Telegondolă variantă	Voineasa	410	medie
12.11.2013	Telegondolă N	Voineasa	363	dificilă
12.11.2013	Telegondolă variantă N	Voineasa	200	dificilă
12.11.2013	Telescaun	Voineasa	1232	ușoară
12.11.2013	Teleschi	Voineasa	730	ușoară
12.11.2013	Teleschi începători	Voineasa	350	ușoară

Sursa: Autoritatea Națională pentru Turism, <http://turism.gov.ro/informatii-publice>

⁸⁵ Buletin Statistic al județului Vâlcea, Decembrie 2014, Direcția Județeană de Statistică Vâlcea

5.2. Cultura

Cultura este un factor de dezvoltare durabilă, bazându-se pe elementele sale constitutive: diversitate lingvistică, cunoștințe teoretice și empirice, credințe, reprezentări despre lume, patrimoniu material și imaterial, creații artistice, literare, științifice, invenții etc⁸⁶.

Patrimoniul cultural al județului Vâlcea cuprinde patrimoniul cultural material – cel imobil (monumentele istorice) și cel mobil (în special bunurile culturale aflate în muzee și colecții) – și patrimoniul cultural imaterial.

Patrimoniul cultural imobil⁸⁷

Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național Vâlcea face o împărțire a monumentelor istorice din județ în trei mari grupe: 1) monumente și situri arheologice; 2) monumente aparținând cultelor religioase; 3) monumente civile.

Județul Vâlcea înregistrează un număr de 96 de *monumente și situri arheologice* înscrise în „Lista monumentelor istorice din județul Vâlcea”, acoperind paleoliticul inferior, neoliticul, epoca bronzului, epoca fierului, cultura dacică și cultura romană, mai reprezentative fiind rezervațiile de la Ocnița (Buridava Dacică), Stolniceni (Buridava Romană), castrele romane de pe Limes Alutanus („Pons Aluti” – Ionești, „Castra Traiani” – Sâmbotin – Dăești, „Arutela” – Păușa – Călimănești, Castrul de la Rădăcinești – Berislăvești, Castrul de la Titești, „Pretorium” I și II – Racovița).

Monumentele aparținând cultelor religioase sunt reprezentate de :

- marile ansambluri monastice: Mănăstirea Hurezi, înscrisă în Lista Patrimoniului Cultural Mondial în 1993, Mănăstirea Cozia, Mănăstirea Bistrița, Mănăstirea Arnota, Mănăstirea Dintr-un Lemn, Mănăstirea Govora, Mănăstirea Turnu, Mănăstirea Surpatele și Mănăstirea Frăsinei;
- alte schituri și mănăstiri care au rămas în cult de-a lungul timpului: Schitul Ostrov, Mănăstirea Cornetu, Mănăstirea Dobrușa, Mănăstirea Stănișoara, Schitul Brădetu, Schitul Iezer, Schitul Pahomie și Schitul Pătrunsa;
- fostele ansambluri mănăstirești și schituri, actualmente biserici de mir sau având alte folosințe: Berislăvești, Fedeleșoiu, Lunca Stănești, Mamu, Fostul Schit Cetățuia, Comanca, Păpușa, Păr, „44 de izvoare” ș. a.;
- bisericile rurale de zid, ctitorii boierești, ale ierarhilor Bisericii Ortodoxe (egumeni, mitropoliți) sau ale comunităților locale;
- bisericile de lemn – ctitorii episcopale sau egumenești, dar în principal ale comunităților locale.

⁸⁶ Strategia culturală a județului Vâlcea 2008-2013, pag.8

⁸⁷ Strategia culturală a județului Vâlcea 2008-2013, pag.14

Monumentele civile, în număr de peste 70, sunt reprezentate de :

- cule, conace și case boierești;
- construcții reprezentând arhitectura tradițională a lemnului din ținuturile vâlcene, în mare măsură valorificate științific și expozițional în Muzeul Satului Vâlcean de la Bujoreni;
- construcții administrative și cu destinație economică (Primăria Râmnicului, Tribunalul Vâlcea, Judecătoria Râmnicu Vâlcea, Hotelul „Central” – Călimănești, Hotelul „Palace” – Băile Govora ș. a.);
- case (locuințe) datând de la sfârșitul secolului al XIX-lea și de la începutul secolului al XX-lea, semnificative pentru arealul vâlcean;
- gări (Lotru, Cornetu, Călimănești) și monumente tehnice (Podul de cale ferată de la Proeni – Brezoi, Tunelul Cornetu).

Patrimoniul cultural mobil

Patrimoniul cultural mobil al județului include bunurile culturale mobile de valoare deosebită și excepțională, aflate în muzee. În cadrul Muzeului Județean "Aurelian Sacerdoteanu" Vâlcea există un patrimoniu cultural mobil bogat și divers, cu peste 68.000 de obiecte, din care 23 sunt clasate la categoria Tezaur; Memorialul “Nicolae Bălcescu” are un patrimoniu cultural mobil cu 8.141 de obiecte;

Patrimoniul cultural imaterial

Patrimoniului cultural imaterial vâlcean⁸⁸ este bogat și diversificat: meșteșuguri populare, interpreți de folclor, un bogat repertoriu coregrafic toate susținute de exponenții lor. Astfel avem peste 50 de meșteri populari care-și câștigă venitul familiei din practicarea meșteșugului sau și-l completează.

Genurile artistice foarte bine reprezentate sunt:

- a) ceramica în centrele:
  - Horezu în care olăritul se practică în familii precum: Fam. Mischiu, Fam. Iorga, Fam. Bâscu, Fam. Giubega, Fam. Țambrea, Fam. Paloși, Fam. Pietraru;
  - Vlădești: Fam. Eugen și Violeta Pătru;
  - Lungești: Mihai Dogaru
- b) arta țesutului
  - în război orizontal cu cele mai active centre: Bărbătești, Pietrari, Stoenști (cu fire din borangic produs în casă);
  - țesutul în război vertical este activ în: Măldărești, Frâncești, Costești, Copăceni, Vaideeni.
- c) arta cusutului a cunoscut o stagnare după 1989, dar prin proiectele derulate de C.J.C.P.C.T. Vâlcea s-a revigorat. Centrele mai active sunt: Mihăești, Pietrari, Stoenști, Costești, Copăceni.
- d) arta prelucrării lemnului este reprezentată în prezent de meșteri din: Băbeni (Valea Mare), Horezu (Romani), Râmnicu Vâlcea. De subliniat că există încă meșteri dulgheri, sitari,

⁸⁸ Informații primite de la Centrul Județean Pentru Promovarea și Conservarea Culturii Tradiționale Vâlcea (CJCPCT)

dogari etc. care s-au reactivat în ultimii ani prin nevoia de a-și reface gospodăriile de la țară după trecerea în statutul de șomer sau pensionar.

- e) prelucrarea pielii s-a reactivat în Vaideeni, Râmnicu Vâlcea;
- f) pictura pe lemn și sticlă cunoaște o revigorare după 1989 prin proiectele derulate de C.J.C.P.C.T. în domeniul artelor vizuale cu temă religioasă iar prin proiectul “Monahism și artă” s-au refăcut atelierele de pictură ale așezămintelor monahale de la: Bistrița, Dintr-un Lemn, Arnota, Govora, Cozia, Iezer, Jgheaburi.

Activități culturale

În ceea ce privește activitățile culturale desfășurate în cadrul institutelor culturale și de divertisment, datele legate de evoluția numărului de unități și de participanți din perioada 2007-2013 arată o descreștere a inițiativelor culturale și a gradului de participare atât în județul Vâlcea, cât și la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia.

Tabel nr.78. Activități culturale în Regiunea Sud-Vest Oltenia și județul Vâlcea

	UM	2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013	
		SVO	VL	SVO	VL	SVO	VL	SVO	VL	SVO	VL	SVO	VL	SVO	VL
Biblioteci	Nr.	1403	272	1408	278	1367	265	1352	256	1322	270	1265	250	1275	249
Instituții de spectacole	Nr.	12	3	12	3	12	3	13	3	13	3	13	3	18	5
Spectacole și concerte	Nr.	1264	370	1275	318	1531	496	1472	592	1627	628	1928	949	2135	1013
Spectatori	Nr.	557 580	470 000	552 423	597 85	1790 650	757 85	2313 700	852 94	3413 130	867 19	5012 220	680 56	1013 639	808 45
Cinematografe	Nr.	5	2	6	3	6	3	5	2	6	3	6	3	6	1
Locuri în săli	Nr.	2172	870	2523	1221	2523	1221	2190	888	2207	102 2	1536	352	1621	174
Spectatori	Nr.	68	1	51	8	38	12	88	20	104	27	109	24	246	34
Muzee	Nr.	70	18	70	18	70	19	69	19	73	19	61	18	78	20
Vizitatori	Nr.	3205 232	1107 222	2244 232	1018 017	1610 988	3598 81	9239 64	3761 96	8454 60	355 150	8402 24	376 293	8662 55	405 767
Angajați	Nr.									467	141	456	141	397	132

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

În perioada 2007-2013 se observă o scădere a numărului de biblioteci la nivelul județului Vâlcea, cu 8,45%. Din total număr biblioteci înregistrate la nivelul anului 2013 (249 unități), 23,69% sunt în mediul urban și 76,31% sunt în mediu rural. Ponderea cea mai ridicată este deținută de Municipiul Râmnicu Vâlcea 11,24% din total biblioteci. Județul Vâlcea deține o pondere de 15,52% din total număr de biblioteci la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia.

Numărul de volume existente în biblioteci a fost la nivelul anului 2013 de 17.0481.988 unități, din care au fost împrumutate 1.063.688 la un număr de 91.815 cititori activi. Numărul de angajați din biblioteci era la nivelul anului 2013 de 151 persoane.

Tabel nr.79. Număr biblioteci pe categorii (2007-2013)

Categorii de biblioteci	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	272	278	265	256	270	250	249
Specializate	:	2	1	2	2	2	2
Școlare	186	190	179	175	188	170	169
Publice	86	86	85	79	80	78	78
Județene	1	1	1	1	1	1	1
Municipale și orășănești	10	10	10	9	9	9	9
Comunale	75	75	74	69	70	68	68

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Artele spectacolului includ spectacolele de teatru (dramatic și de păpuși, numit și de animație), spectacolele muzicale (operă, operetă, estradă, revistă, simfonice, pop, music hall), spectacole coregrafice și spectacole folclorice (muzică, dans, teatru) organizate la nivelul județului.

Instituțiile în cadrul cărora sunt organizate artele spectacolului sunt: Teatrul „Anton Pann”, Teatrul Municipal „Ariel”, Filarmonica „Ion Dumitrescu”, Orchestra populară profesionistă „Rapsodia vâlceană”.

Cinematografia este reprezentată de un singur cinematograf, care în anul 2013, a înregistra un număr de 34 spectatori. Cinematograful aflat în sediul River Plaza Mall are două săli dotate cu tehnologii și echipamente de ultimă generație, cu un design modern și confortabil, care pot găzdui 200 de persoane⁸⁹.

Serviciile audiovizuale cuprind posturile de radio, posturile de televiziune, rețele de cablu pentru difuzarea programelor TV, difuzorii prin satelit pentru programele de radio și pentru programele TV. În Râmnicu Vâlcea există trei posturi private locale de radioteleviziune - TV Etalon, VTV Vâlcea și Vâlcea 1 TV, precum și două posturi de radio locale cu capital privat– Radio Vâlcea 1 și Radio Metronom Râmnicu Vâlcea.

Cultura scrisă este reprezentată de cărți, reviste, ziare, alte genuri de publicații. Printre editurile existente la nivelul județului se numără “Patrimoniul” (înființată în anul 1998), “Ateneul Meșterul Manole”, „Conphys”, „Almarom”, „Fortuna”, „Offsetcolor”, „Antim Ivireanul”, „Buna-Vestire” și „Adrianso”. În județ există șapte cotidiane (din care două sunt regionale, apărând în cele cinci județe ale Regiunii 4 Sud-Vest Oltenia), opt săptămânale, două bisăptămânale, trei săptămânale de mica și marea publicitate, la care se adaugă trei reviste culturale (una lunară și două trimestriale) și două reviste științifice⁹⁰. În ceea ce privește periodicele religioase menționăm revista anuală de teologie și cultură „Lumina Lumii”, editată de către Fundația Culturală „Sfântul Antim Ivireanul” Râmnicu Vâlcea, cu concursul Episcopiei Râmnicului, al Bibliotecii Județene „Antim Ivireanul” Vâlcea și al Editurii „Buna-Vestire” Râmnicu-Vâlcea și revista de teologie „Renașterea”, publicație trimestrială de spiritualitate creștină, editată de către Episcopia Râmnicului.

⁸⁹ <http://www.riverplaza.ro/cinema.php>

⁹⁰ Strategia culturală a județului Vâlcea 2008-2013, pag.56

Revista Buridava este editată de Muzeul Județean "Aurelian Sacerdoțeanu" Vâlcea și cuprinde studii/articole de arheologie, istorie, etnografie, artă, muzeologie, recenzii, numismatică precum și cercetări complementare făcute prin metodele științelor naturale sau tehnice. Revista are frecvența de apariție anuală.

Cu sprijinul Consiliului Județean Vâlcea și sub coordonarea unor intelectuali vâlceni, s-au editat Enciclopedia județului Vâlcea (2010) și Enciclopedia orașelor din Vâlcea (2013). În prezent se lucrează la Enciclopedia localităților rurale din Vâlcea.

C.J.C.P.C.T. a editat lucrări de referință care sintetizează cultura vâlceană "in integrum" anii 1968-2013. Volumul apărut la Editura Patrimoniul în anul 2013 se intitulează "Cultura tradițională din Vâlcea 1968-2013 o istorie concentrată și ilustrată" de Gh. Deaconu și Elena Stoica. Acest volum se adaugă celorlalte două volume: "Patrimoniul documentar al Culturii Tradiționale din Vâlcea" (1968-2008), vol. I, 2008 și vol. al II-lea (2010) de Gh. Deaconu editate tot de Editura Patrimoniul.

Menționăm revista "FORUM" a Forumului Cultural al Râmnicului și "Povestea vorbei" editate de intelectuali vâlceni, cu apariție trimestrială.

Așezămintele culturale se referă la instituțiile de cultură din județul Vâlcea: case de cultură, universități populare, școli populare de arte și meserii, cămine culturale, centre de cultură, formații artistice și ansambluri profesioniste, centre zonale pentru educația adulților, centre județene pentru conservarea și promovarea culturii tradiționale. Dintre acestea amintim: Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale (CJCPCT) Vâlcea, cu sediul în Râmnicu Vâlcea, Școala Populară de Arte și Meserii (SPAM) Râmnicu Vâlcea, 9 case de cultură (1 în comuna Slătioara, 1 în municipiul Drăgășani, 7 în orașele Băbeni, Bălcești, Băile Govora, Brezoi, Călimănești, Horezu și Ocnele Mari; la care se adaugă Casa de Cultură a Sindicatelor din Râmnicu Vâlcea, 129 de cămine culturale în mediul rural⁹¹.

Artele vizuale includ operele de sculptură, pictură, gravură, litografie, artă monumentală, scenografie, tapiserie, ceramică, plastica sticlei și a metalului, desene, design, alte opere de artă aplicată, opere fotografice, precum și orice opere exprimate printr-un procedeu analog fotografiei.

La nivelul județului artele vizuale se manifestă în cadrul galeriilor de artă și spațiilor expoziționale, cum sunt: Galeria ARTEX, Galeria „AlterNATIVE” (spațiu expozițional al Casei Șimian), Galeria de Artă „Constantin Iliescu”, Galeria de Artă Sofianu (în cadrul căreia sunt expuse opere de artă, picturi și sculpturi ale celor mai renumiți artiști din România)⁹².

⁹¹ Strategia culturală a județului Vâlcea 2008-2013, pag.45

⁹² <http://www.hotelsofianu.ro/ro/galerie-de-arta.html>

5.3. Activități sportive

Conform datelor statistice ale Institutului Național de Statistică, în județul Vâlcea funcționează 156 secții sportive, pe ramuri de sport aparținând cluburilor sportive, în cadrul cărora sunt înscriși 4.892 sportivi legitimați (anul 2013).

Tot în același an erau înregistrați 89 de antrenori, 105 instructori sportivi și 193 arbitri sportivi.

Analizând evoluția numărului de sportivi în perioada 2007-2013 se observă o creștere semnificativă în anul 2008 (5.745 sportivi legitimați), față de anul 2007 (1.944 sportivi). În anii următori s-a înregistrat o scădere cu cca 300 sportivi.

În județul Vâlcea se organizează periodic programe sportive⁹³ cum ar fi: competiții sportive naționale (șah, karate, bridge – Cupa „Hurezi” în Horezu și Cupa „Olteniei” în Olănești etc), acțiuni de pregătire ale loturilor naționale/olimpice (handbal, volei).

---

⁹³ Conform datelor disponibile pe site-ul Ministerului Tineretului și Sportului

CAPITOLUL VI. AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ

6.1. Agricultura

Județul Vâlcea are o economie cu profil industrial – agrar. Relieful județului permite dezvoltarea tuturor culturilor agricole, cu particularități în funcție de zonă.

Activitatea economică în cele mai multe dintre localitățile rurale este axată în jurul practicării agriculturii. Doar în cazul localităților dezvoltate, aflate în zona de extindere și a orașelor importante pot fi identificate activități economice nonagricole sistematice. În lipsa unor activități antreprenoriale viabile, care să antreneze comunitatea și să ofere oportunități lucrative pentru locuitori, cele mai multe dintre localitățile rurale nu reușesc să depășească stadiul de subdezvoltare în care se află.

După momentul aderării României la UE, procesul de restructurare și apropiere de agricultură se produce lent, fără consecințe vizibile în ceea ce privește compatibilizarea structurală și funcțională a sistemului agroalimentar. Pe lângă gradul insuficient de adaptare a politicilor agricole comune în agricultura românească, datorate capacității reduse de absorbție atât a politicilor, privite din punct de vedere al creșterii compatibilității structurale și funcționale, cât și din punct de vedere financiar (absorbția fondurilor pentru dezvoltarea rurală), mai trebuie adăugată adaptabilitatea încă inadecvată a ofertei românești pe piața europeană.

Având în vedere și gradul de utilizare al potențialului ecologic al terenului arabil din România (pentru cereale) de numai 39% față de 83% în UE, avem dimensiunea exactă a deficitului de compatibilitate al agriculturii românești față de țările UE.

Fondul funciar

Județul Vâlcea are o suprafață totală de 576.477 hectare (2013) fiind al doilea județ ca mărime din regiunea Sud-Vest Oltenia. Ponderea județului Vâlcea în suprafața totală a Regiunii Sud-Vest Oltenia este de 20%, pe primul loc situându-se județul Dolj cu 25%, urmat de județele Olt și Gorj cu 19%, și județul Mehedinți cu 17%.

Dacă analizăm intervalul 2007–2013, din prisma fondului funciar, putem afirma că suprafața fondului înregistrată în 2007 s-a păstrat și în anul 2013 la 576.477 de hectare, însă terenurile aflate în proprietate privată au scăzut cu 10,58% (45.024 ha) în anul 2013 față de anul 2007.

Ponderea terenurilor agricole în total fond funciar a înregistrat în anul 2013 o scădere de 0,51% comparativ cu anul 2007, scădere în valori absolute de 2.933 hectare. Această suprafață a fost transferată în categoria terenurilor neagricole, în special a pădurilor și vegetației forestiere care a cunoscut o creștere a suprafeței ocupate de 1% în ultimii 7 ani.

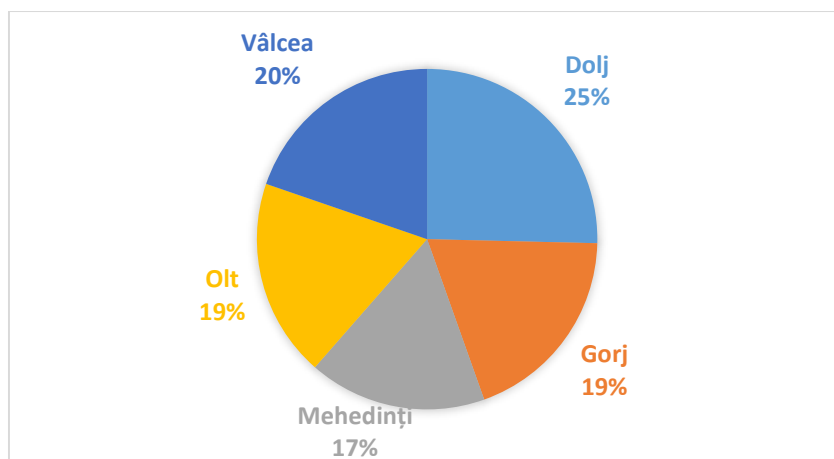

Fig.51. Suprafața fondului funciar la nivelul regiunii de dezvoltare Sud-Vest Oltenia (2013)

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Suprafața agricolă a județului Vâlcea este de 242.856 hectare: 44 % pășuni, 36% suprafață arabilă, 13% fânețe, 5% livezi și pepiniere pomicole, 2% vii și pepiniere viticole.

Extinderea pășunilor din zonele montane, deluroase și subcarpatice ale județului, a favorizat activitățile de creștere a ovinelor, oilor și caprelor, plasând județul Vâlcea pe primul loc în Regiunea Sud-Vest Oltenia din punct de vedere al zootehniei.

După modul de utilizare a terenurilor, acesta a rămas aproape constant.

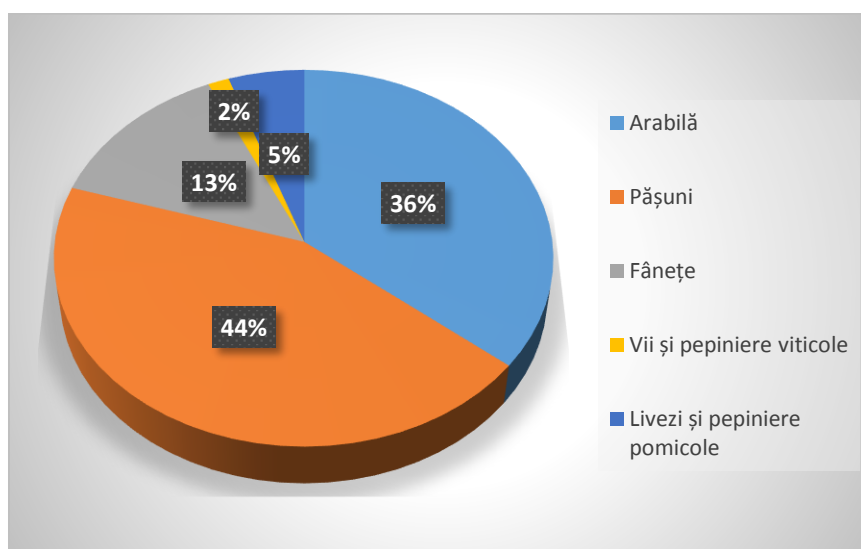

Fig.52. Modul de utilizare a terenurilor agricole (2013)

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Tabel nr. 80. Modul de utilizare al terenurilor

- hectare-

Modul de folosință pentru suprafața agricolă	Anii						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	576.477	576.477	576.477	576.477	576.477	576.477	576.477
Agricolă, din care:	245.789	245.789	245.729	245.680	245.202	242.860	242.856
Arabilă	87.915	87.915	87.873	87.836	81.595	86.857	86.870
Pășuni	109.389	109.602	109.593	109.581	106.646	106.894	106.894
Fânețe	31.509	31.543	31.538	31.538	40.287	32.531	32.531
Vii și pepiniere viticole	3.856	3.761	3.761	3.761	3.716	3.638	3.622
Livezi și pepiniere pomicele	13.120	12.968	12.964	12.964	12.958	12.940	12.939
Terenuri neagricole total, din care:	:	:	:	330.797	331.275	333.617	333.621
Păduri, vegetație forestieră	:	:	:	290.880	302.787	293.915	293.915
Ocupată cu ape, bălți	:	:	:	12.544	637	12.497	12.497
Ocupată cu construcții	:	:	:	11.825	11.776	11.646	11.650
Căi de comunicații și căi ferate	:	:	:	6.877	6.877	6.857	6.857
Terenuri degradate și neproductive	:	:	:	8.671	9.198	8.702	8.702

: date lipsă

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Baza tehnico-materială din agricultură

Parcul de tractoare și mașini agricole din cadrul județului Vâlcea a avut o evoluție fluctuantă, însă în 2013 se înregistrează o ușoară creștere, în ceea ce privește tractoarele, semănătorile mecanice, combinele pentru recoltat cereale, presele pentru balotat.

Tabel nr.81. Parcul de tractoare și mașini agricole principale din agricultură la nivelul județului Vâlcea (2007-2013)

-număr-

Categoriile de tractoare și mașini agricole	Anii						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Tractoare agricole fizice	2003	1981	2786	2971	3044	2844	3842
Pluguri pentru tractor	1741	1739	2175	2127	2217	2653	2393
Cultivatoare mecanice	102	102	113	105	120	72	30
Semănători mecanice	577	577	701	705	716	733	775
Mașini de stropit/ prăfuit cu tracțiune mecanică	15	15	83	55	55	43	35
Combine autopropulsate pentru recoltat cereale	191	176	373	358	397	160	265
Combine autopropulsate pentru recoltat furaje	3	3	4	3	3	2	2
Combine și mașini pentru recoltat cartofi	:	:	1	1	1	1	1
Prese pentru balotat paie și fan	5	5	14	26	52	32	37
Vindroverele pentru furaje	2	2	9	7	8	1	2

: date lipsă

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Suprafața și producția agricolă vegetală

Principalele culturi agricole sunt: 61% porumb, urmat de 13% grâu și secară, 9% cartofi, 8% furaje verzi, 6 % legume.

Investițiile din domeniul agricol au determinat o creștere anuală semnificativă a exploatării terenurilor agricole, în anul 2013 doar 1.491 hectare de teren arabil aflându-se în repaus, cu 76,45% decât în anul 2007, dintre care 98,12% sunt exploatații agricole individuale.

Producția agricolă este în mare parte concentrată asupra culturii cerealelor, care dețin aproape 25% din producția vegetală totală (2012), furaje (23%), restul fiind împărțit între fructe (17%), legume (16%), rădăcinoase-cartofi (13%), struguri (6%) De-a lungul perioadei 2008-2012, următoarele culturi au înregistrat o creștere a volumului de producție totală: porumb cu 49,52% (în 2012 față de 2011), ovăz cu 7% (în 2012 față de 2011).

Următoarele culturi au înregistrat scăderi importante: grâu și secară – 37,86%; fructe – 35,38%; rădăcinoase – 29,49%; struguri – 16%; legume –14,54%.

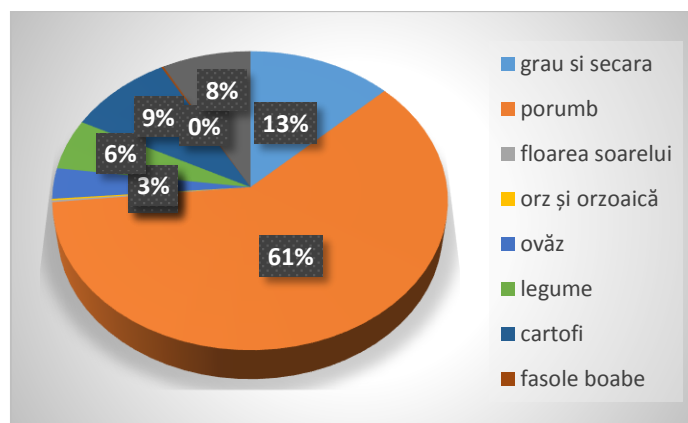

Fig.53. Principalele culturi agricole la nivelul județului Vâlcea (2012)

Sursa: Anuarul Statistic al județului Vâlcea, 2013

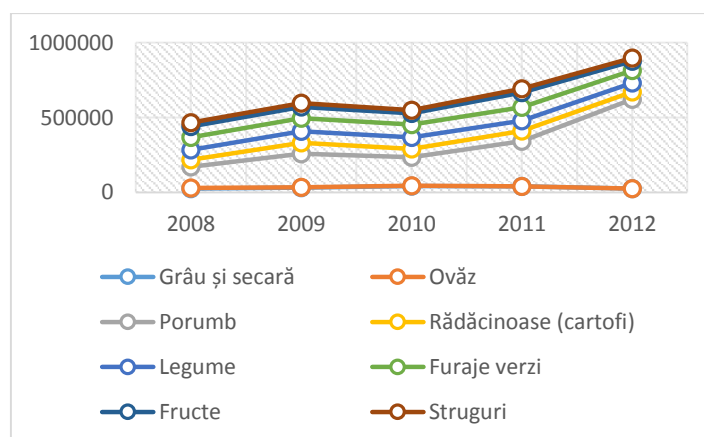

Fig.54. Evoluția în producția de cereale, plante oleaginoase, legume, furaje, fructe în perioada 2008-2012, în Județul Vâlcea (tone)

Sursa: Anuarul Statistic al județului Vâlcea, 2013

Tabel nr. 82. Producția agricolă pe principalele culturi (2008-2012) (tone)

Producția agricolă vegetală	2008	2009	2010	2011	2012
Cereale pentru boabe, din care:	172.348	266.499	242.598	348.487	91.786
<i>Grâu și secară</i>	25.653	32.818	43.757	40.434	25.317
<i>Orz și orzoaică</i>	544	939	873	112	301
<i>Ovăz</i>	5296	5002	4581	4825	5189
<i>Porumb</i>	140.852	227.198	191.268	301.153	596.656
Leguminoase pentru boabe	215	158	165	172	187
Plante industriale (floarea soarelui)	234	66	175	120	121
Rădăcinoase (cartofi, rădăcinoase furajere)	45.871	73.683	55.118	67.825	47.818
Legume	65.888	76.249	77.125	70.091	59.897
Furaje verzi (lucernă, trifoi, etc)	83.712	86.770	84.707	88.614	83.122
Fructe	72.246	74.451	74.747	98.395	63.580
Struguri	25.591	26.957	22.302	24.588	20.645

Sursa: Anuarul Statistic al județului Vâlcea, 2013

În ultimii șapte ani s-au efectuat investiții în cultura legumelor; suprafața de teren ocupată de sere și solare cu legume a crescut în 2013 cu 92% în raport cu anul 2007, iar terenurile extravilane destinate culturilor de legume s-au extins cu 22,88%.

Tabel nr.83. Suprafață legume câmp vs sere vs grădini (2007-2013)

-hectare -

Principalele culturi	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Legume cultivate în câmp	1.857	2.428	2.563	2.369	2.318	2.363	2.408
Legume în solarii și sere	1	:	4	4	4	6	13
Legume proaspete din grădinile familiale	2.463	2.791	2.786	2.814	2.015	1.930	1.868
Suprafața serelor	:	:	:	:	1	1	1

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Producția agricolă vegetală a județului Vâlcea a avut o evoluție fluctuantă în perioada 2007–2013, evoluție ce poate fi explicată de condițiile climatice, sistemele de irigație cât și modalitatea și cantitatea îngrășămintelor utilizate de către agricultori. Comparativ cu anul anterior, în anul 2013 se înregistrează o creștere a producției agricole vegetale pe toate categoriile principale de culturi, excepție furajele: cereale (66,48%), plante uleioase (42,65%), cartofi (11,40%), legume (8,18%).

Din total suprafață cultivată a județului Vâlcea, un procent de 96,21% îl reprezintă exploatațiile agricole individuale care înregistrează, în perioada 2007-2013, o scădere cu 10,65%.

Tabel nr.84. Suprafața cultivată cu principalele culturi 2007-2013

- hectare-

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Total, din care:	78.356	67.788	71.337	68.746	77.566	74.561	71.612
Exploatații agricole individuale	77.123	66.574	70.306	66.052	75.626	72.290	68.903

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Zestrea viticolă a județului Vâlcea încadrează județul în categoria zonelor cu cele mai mari podgorii și suprafețe viticole din România. Podgoria Drăgășani a devenit una din cele mai renumite

podgorii la nivel național. Aici au fost cultivate peste 60 de soiuri locale, autohtone și străine. Cu o suprafață de 16.000 ha, podgoria Drăgășani include și podgoria Sâmburești.

Activitatea viticolă care în trecut era realizată de o singură mare întreprindere, s-a divizat în prezent între producători individuali și mai multe case de vinuri. Condițiile climatice și relieful prielnic au favorizat extinderea constantă a suprafețelor viticole în perioada 2007–2013, ajungând ca în anul 2013 viile să ocupe 4.684 hectare de teren.

Tabel nr.85. Suprafața viilor pe rod (2007-2013)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Total suprafață (hectare)	3.819	3.929	4.024	4.297	4.345	4.544	4.684

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo on-line

Analizând producția viticolă, observăm înclinația viticultorilor de a cultiva struguri de vin în detrimentul oferirii spre consum a strugurilor de masă ca produs final. Astfel pe perioada 2007 – 2013 producția de struguri de vin cunoaște o creștere ușoară dar continuă, suprafețele ocupate de vii în acest scop extinzându-se în anul 2013 cu 18,83% comparativ cu 2007, ca an de referință.

Tabel nr.86. Suprafața viilor pe rod struguri de masă vs struguri de vin 2007-2013)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Struguri de masă	138	176	226	159	158	139	149
Struguri de vin	3.681	3.788	3.850	4.138	4.187	4.405	4.535

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo on-line

În trend cu producția agricolă vegetală se află și producția de struguri, care cunoaște cea mai mare producție din ultimii ani, în anul 2013 când s-au recoltat 29.748 tone de struguri.

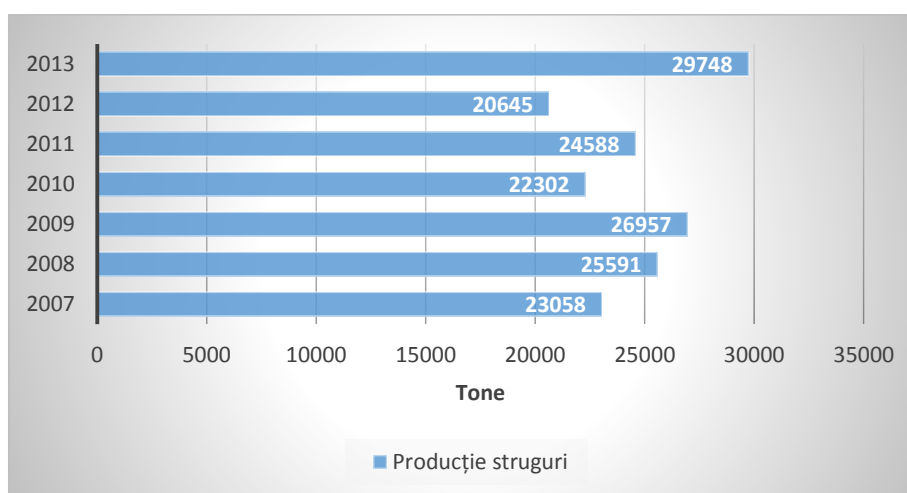

Fig.55. Producție struguri total (2007 – 2013)

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Zonele deluroase sunt favorabile pomiculturii; pomicultura este specifică zonei metropolitane Râmnicu-Vâlcea, culturile de măr, păr, prun, cireș regăsindu-se în Băbeni, Frâncești, Păușești,

Tomșani, Pietrari, Bărbătești, Costești și depresiunea Horezu. În anul 2010 s-au înregistrat cei mai mulți pomi fructiferi din ultimii 7 ani din județul Vâlcea (13.549.223), urmând ca în anul 2013 numărul pomilor fructiferi să scadă cu 55,58%, în cadrul cărora culturile de pruni ocupă locul întâi (74,58%).

Tabel nr.87. Număr total pomi fructiferi/categorii (2007 – 2013)

Categorii de pomi fructiferi	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TOTAL	4.724.499	4.643.389	4.747.974	13.549.223	6.370.678	6.104.680	6.018.297
Pruni	3.298.037	3.257.830	3.249.836	11.979.863	4.826.642	4.586.419	4.488.974
Meri	862.334	852.379	958.880	1.018.342	1.035.911	1.009.357	1.018.508
Peri	185.360	178.007	182.400	184.248	151.916	152.798	152.914
Piersici	13.091	12.820	13.830	13.685	10.323	10.500	10.601
Nectarini	167	185	530	607	210	460	501
Cireși și vișini	135.062	128.712	128.382	141.158	134.010	133.824	135.672
Caiși și zarzări	69.902	67.895	67.134	64.899	63.962	64.066	64.201
Nuci	113.708	115.726	116.220	115.690	115.609	115.776	115.358
Alți pomi	46.838	29.835	30.762	30.731	32.095	31.480	31.568

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo on-line

Județul Vâlcea are o suprafață de 11.738 hectare (2013) amenajări pentru irigații, reprezentând 1,95% din suprafața totală amenajată a Regiunii de dezvoltare Sud-Vest Oltenia. În perioada 2008-2013 la nivelul județului suprafața a fost aceeași neexistând amenajări noi.

Fenomenele de eroziune în adâncime sunt frecvente în județ, datorită excesului de umiditate specific reliefului, fiind necesare lucrări de desecare prin colectarea, transportul și evacuarea în emisari a apei în exces. În anul 2013 suprafața terenurilor amenajate prin lucrări de desecare reprezenta în valori absolute 13.031 hectare, cu pondere semnificativă a suprafeței agricole amenajate, 99,94%.

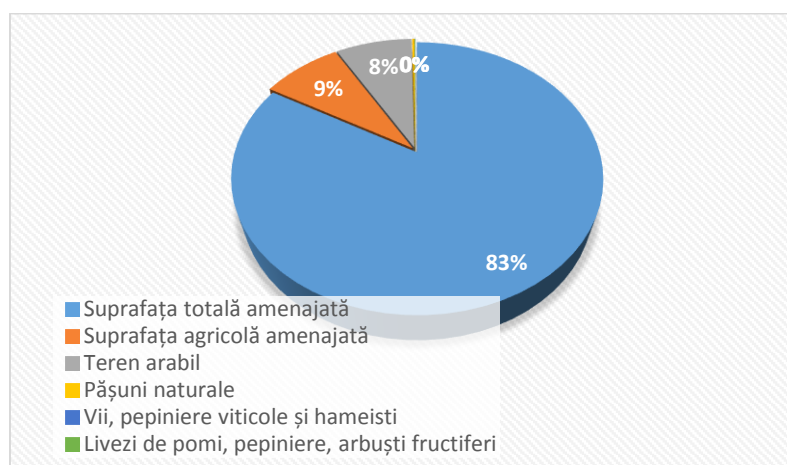

Fig.56. ponderea suprafețe pe categorii de folosire lucrări de secare (2013)

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo on-line

În privința îngrășămintelor se observă o diminuare importantă a utilizării îngrășămintelor chimice și creșterea celor naturale creându-se premisele practicării unei agriculturi ecologice; în perioada 2007-2013 se remarcă o creștere cu doar 10% a cantității de îngrășăminte naturale.

Tabel nr.88. Îngrășăminte chimice și naturale folosite în 2013

	Sud-Vest Oltenia		Județul Vâlcea	
	tone	%	Tone	%
îngrășăminte chimice (t), din care:	65.748	8,19	5559	1,39
<i>Azotoase</i>	53.545	81,45	5295	78,27
<i>Fosfatice</i>	11.482	17,46	157	20,22
<i>Potasice</i>	721	1,09	107	1,50
îngrășăminte naturale	737.194	91,81	394.169	98,61
Total <i>îngrășăminte</i> (t)	802.942	100,00	399.728	100,00
Suprafața agricolă (ha)	1.795.934	-----	242.856	-----
<i>îngrășăminte</i> / suprafață (q/ha)	4,47	-----	16,45	-----

Sursa: Institutul Național de Statistică

În județul Vâlcea se folosește o cantitate de 1,39% îngrășăminte chimice, sub media regiunii de dezvoltare Sud-Vest Oltenia (8,19%). Preponderent se folosesc îngrășăminte chimice pe baza de azot 78,27%. Din totalul îngrășămintelor utilizate 98,61% sunt îngrășăminte naturale și doar 1,39% sunt îngrășăminte chimice. Per total incidența îngrășămintelor folosite raportat la suprafața agricolă este mare, depășind media pe regiune.

Județul Vâlcea este, din punct de vedere agricol, prielnic tuturor culturilor, dar mai ales zootehniei. Există localități consacrate în anumite ramuri agricole, precum: Bunești – cultura căpșunilor, Dănicei – cultura cireșilor, Ionești – cultura merilor, Tomșani – apicultură, Vaideeni – pășuni, Drăgășani – viticultură.

Efectivele și producția agricolă animală

În ceea ce privește creșterea animalelor în perioada 2007-2013 au fost înregistrate creșteri ale efectivului de păsări cu 8,52%, familii de albine cu 95,25%, ovine cu 18,51%, dar și scăderi ale efectivelor de bovine – 42,52% și cabaline -50,85%.

La nivelul județului producția agricolă animală este în creștere la miere de albine (100,97%), și în scădere la carne cu – 22,13% , lapte cu –13,5%, lână cu –5,55%, ouă – 0,66% (2013 comparativ cu 2007).

Tabel nr.89. Efectivul de animale pe categorii de animale în Județul Vâlcea

Categorii de animale	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2007/2013 %
Bovine	84415	81361	64166	49451	49176	48010	48519	-42,52%
Porcine	185255	183130	168022	118957	120374	120758	116879	-36,91
Ovine	89769	110997	107846	98966	102293	104845	106389	+18,51%
Caprine	18913	21583	19173	21059	22642	22508	21711	+14,79%

Cabaline	15494	22608	25830	8924	8515	7940	7615	-50,85%
Păsări	1778720	1724957	1697828	1881659	1836264	1851252	1930223	+8,52%
Familii de albine	38158	38518	74009	56217	73876	77923	74504	+95,25%

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

Tabel nr.90. Producția agricolă animală 2008-2012 în Județul Vâlcea

Producția agricolă	U.M.	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2008/2013 %
Carne	Tone	25,3	21,9	18,9	17,4	19,7	;	-22,13
Lapte	Mii hl	1174	951	759	863	916	1015	-13,5%
Lână	Tone	252	255	237	266	280	238	-5,55%
Ouă	Mil buc	150	148	160	165	160	149	-0,66%
Miere de albine	Tone	720	1382	891	1426	1270	1447	100,97%

Sursa: Anuarul Statistic al județului Vâlcea, 2013
Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo on-line

Județul Vâlcea s-a clasat în anul 2013 pe locul II pe țară la producția de miere extrasă, cu o pondere de 5,4% în total producție pe țară.

Județul Vâlcea contribuie cu 20,95% la producția agricolă animală a Regiunii de dezvoltare Sud-Vest Oltenia la producția de lapte, cu 16,03% la producția de lână, cu 18,67% la producția de ouă și cu 32,22% la producția de miere de albine.

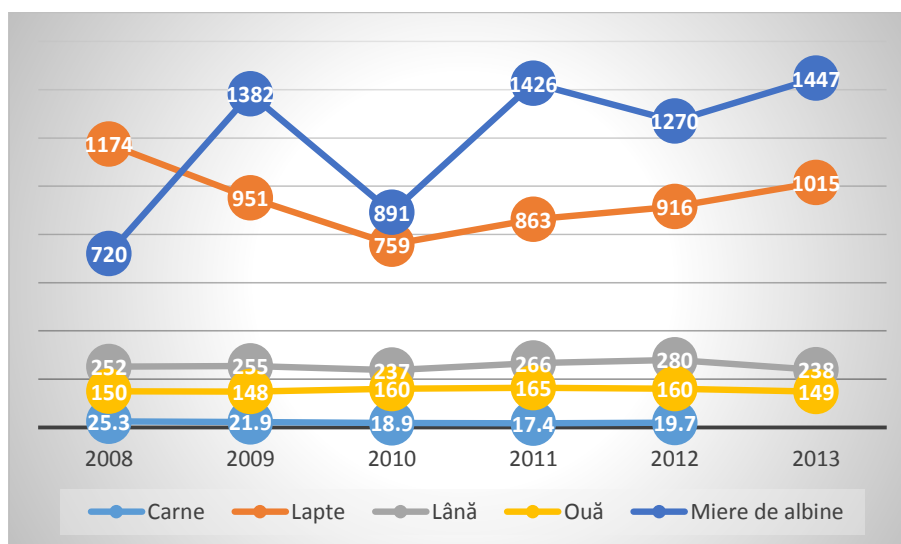

Fig.57. Evoluția producției agricole animală în Județul Vâlcea

Sursa: Anuarul Statistic al județului Vâlcea, 2013

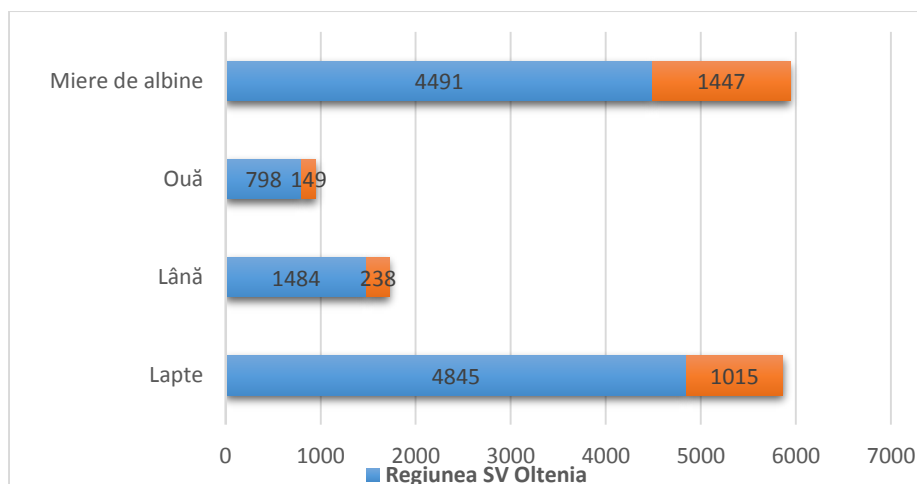

Fig.58. Producția agricolă animală a Regiunii SV Oltenia și a județului Vâlcea (2013)

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo on-line

Depozite de produse agricole

În județ sunt autorizați pentru depozitarea produselor agricole un număr de 22 de operatori economici, cu o capacitate de depozitare a spațiilor de 66.510 tone, din care 16.410 tone sunt în silozuri și 50.100 tone în magazine⁹⁴.

Exploataři și amenajări piscicole

În județ sunt înregistrate 6 unități de acvacultură licențiate, amplasate în următoarele localități: Drăgoești (Amenajare piscicolă crescătorie), Malaia (păstrăvărie/crescătorie), Slătioara (crescătorie), Budești, sat Ruda (crescătorie), Câineni, sat Câinenii Mici (păstrăvărie-pepinieră), Brezoi, Valea lui Stan (pepinieră), Costești (păstrăvărie).

Indicii producției agricole

Valoarea producției ramurii agricole în anul 2013, în județul Vâlcea (1.466.723 mii lei) reprezintă 1,87% din valoarea totală la nivel național (78.464.416 mii lei) și 16,77% din valoarea producției agricole a Regiunii Sud-Vest Oltenia (8.746.244 mii lei).

Evoluția valorii producției agricole în perioada 2007-2013 indică o creștere a valorii totale cu 53,69%, datorată creșterii ramurii vegetale (47,38%) și ramurii animală (65,82%). În schimb a scăzut producția serviciilor agricole cu 75%.

⁹⁴ www.madr.ro

Tabel nr.91. Valoarea producției ramurii agricole pe sectoare (2007-2013)

- mii lei-

Ramuri agricole	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Total Județ	954.318	1.122.598	1.154.412	1.080.481	1.493.572	1.075.151	1.466.723
Vegetală	591.688	743.388	747.879	783.550	1.111.127	644.195	872.022
Animală	357.918	378.178	405.628	295.804	381.880	429.135	593.524
Servicii agricole	4.712	1.032	905	1.127	565	1.821	1.177

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo on-line

Indicii producției agricole indică la nivelul anului 2013 o creștere cu 53,47% comparativ cu anul 2007. Procentul cel mai ridicat al indicilor producției agricole, înregistrat în anul 2013, este deținut de ramura vegetală cu 138,3%, urmată de ramura animală cu 135,2%.⁹⁵

6.2. Dezvoltarea rurală

Dezvoltarea și amenajarea rurală presupune realizarea unui echilibru între cerința de conservare a spațiului rural economic, ecologic și social-cultural al județului, pe de o parte, și tendința de modernizare a vieții rurale, pe de altă parte. În același timp, dezvoltarea și amenajarea rurală se află la confluența dintre tendința de expansiune a urbanului, a dezvoltării agresive a industriei pe seama spațiului rural și cerința de a menține, pe cât este posibil, ruralul la dimensiunile sale actuale.

Dezvoltarea rurală exprimă ansamblul activităților destinate îmbunătățirii calității vieții în spațiul rural, bazată pe o creștere economică durabilă care trebuie să aibă ca obiectiv principal menținerea peisajului natural, cultura materială și spirituală a comunităților sătești. Astfel, procesul dezvoltării rurale durabile se desfășoară pe fondul dezvoltării durabile și complexe a agriculturii, ținându-se seama de faptul că agricultura și spațiul rural sunt două laturi interdependente, specifice ruralului.

Potrivit noii abordări strategice și integrate a dezvoltării spațiului rural, aceasta are ca fundament trei obiective prioritare: creșterea competitivității sectoarelor agricol și silvic, buna gestionare a terenurilor-obiective agroambientale, și dezvoltarea zonelor rurale în sens larg creșterea calității vieții și diversificarea economică⁹⁶.

În anul 2014 în județul Vâlcea erau un număr de 78 de comune și 560 sate.

Ca tendințe demografice se observă o scădere a populației din mediul rural mai accentuată (1,47%) decât în mediul urban (0,77%). Populația stabilită în mediul rural reprezintă, în anul 2014, 51,99% din populația totală a județului Vâlcea.

Un obstacol pentru dezvoltarea activităților economice în mediul rural este inegală dezvoltare a infrastructurii de drumuri și de utilități publice.

⁹⁵ Indicii producției ramurii agricole pe sectoare, INS, Tempo on-line

⁹⁶ Politica agricolă comună a Uniunii Europene

Serviciile de sănătate din mediul rural sunt deficitare, infrastructura de bază fiind concentrată în mediul urban.

În ceea ce privește infrastructura rurală din județul Vâlcea, la nivelul anului 2013, situația se prezintă astfel: lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile era de 2011,4 km, din care 1355 km sunt în mediul rural. Numărul de localități cu rețea de distribuție a apei în mediul rural era de 54, în creștere față de anii anteriori.

În ceea ce privește numărul de localități din mediul rural cu canalizare publică, județul Vâlcea are cel mai mare număr de localități rurale din Regiunea Sud-Vest Oltenia (31 localități), comparativ cu celelalte județe ale regiunii, Dolj (6), Olt (13), Gorj (10), Mehedinți (15).

Numărul localităților în care se distribuie gaze naturale este de 10, în scădere față de perioada 2011-2012.

Tabel nr.92. Infrastructura din mediul rural (2007-2013)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Numărul localităților în care se distribuie gaze naturale	7	7	7	10	11	12	10
Număr localități cu rețea de distribuție a apei	36	38	42	45	48	53	54
Număr localități cu rețea de canalizare publică	8	10	13	17	20	25	31

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

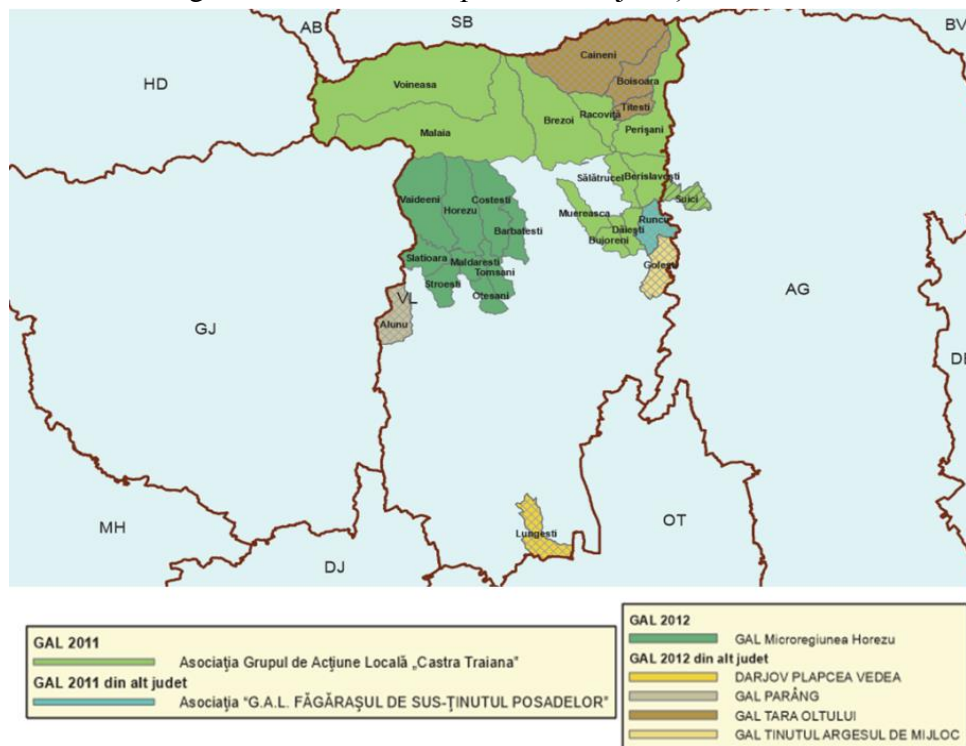
Din total locuințe existente la sfârșitul anului 2013 în județul Vâlcea (181.897 unități), 58,38% sunt în mediul rural.

Dezvoltarea serviciilor rurale este pe de o parte o sarcină importantă pentru a asigura bunăstarea populației rurale, iar pe de o altă parte este o oportunitate pentru crearea de locuri de muncă. Cea mai importantă condiție pentru dezvoltarea serviciilor este ca veniturile să crească (astfel va crește cererea pentru servicii) și ca tinerii să rămână în mediul rural.

Dezvoltarea echilibrată a localităților rurale din județul Vâlcea este dificilă și datorită faptului că populația are o capacitate scăzută de a accesa fonduri europene pentru diversificarea activităților economice datorită gradului nivelului scăzut de educație și implicare.

Grupurile de Acțiune Locală (GAL), formate prin axa LEADER a Programului Național de Dezvoltare Rurală (PNDR), sunt reduse în județul Vâlcea, dovedind un dezinteres al mediului rural pentru atragerea fondurilor specifice nevoilor locale.

Fig.59. Harta GAL-uri pe teritoriul județului Vâlcea

Sursa: <http://www.pndr.ro/content.aspx?item=2243&lang=RO>

CAPITOLUL VII. ANALIZA SWOT PE DOMENII

7.1. Competitivitate economică, cercetare-dezvoltare-inovare

Puncte tari	Puncte slabe
Sub-domeniu Competitivitate economică	
<ul style="list-style-type: none"> Resursele variate ale subsolului –petrol, gaze, zăcăminte de cărbuni, sare, minerale pentru industria materialelor de construcții și roci (calcar); Sectorul industrial a atras cele mai multe investiții străine în județ; Exporturile înregistrează un trend ascendent; Profilul industrial al județului axat pe industria chimică, industria alimentară, cărbunelui, petrolului și sării, prelucrarea lemnului, industria ușoară, industria textilă; Industrii competitive – morărit și panificație, clorosodice; Tendența de creștere a exporturilor; Dezvoltarea industriei de panificație și alimentare; Inființarea parcurilor industriale Drăgășani și Bălcești; Dezvoltarea industriilor creative; 	<ul style="list-style-type: none"> PIB/capita indică o tendință de scădere față de situația din Regiunea Sud-Vest Oltenia și România; Dependența actuală a ocupării forței de muncă de o agricultură de subzistență cu valoare adăugată foarte scăzută, fără alte alternative economice, cu o pondere foarte mare de ferme mici, cu orientare redusă spre piață, nivel scăzut de productivitate și dotare tehnică; Slaba reprezentare actuală a serviciilor cu valoare adăugată înaltă în cadrul economiei; Intrarea în insolvență a S.C. Oltchim SA a generat scăderea locurilor de muncă; Numărul redus al structurilor de sprijinire a afacerilor; Rețea de sprijinire a afacerilor insuficient dezvoltată, capacitate redusă de consultanță; Infrastructura de sprijin a afacerilor în stadiu incipient de dezvoltare (inclusiv pentru agricultură); Număr mic de IMM-uri/1000 de locuitori; Structuri de sprijin slab dezvoltate și nivel scăzut de asociativitate și proiecte în parteneriat public-privat; Percepțiile, în general pesimiste, ale cetățenilor și mediului de afaceri cu privire la dezvoltarea viitoare a județului și a posibilelor oportunități;
Sub-domeniu Cercetare-dezvoltare-inovare	
<ul style="list-style-type: none"> Sectorul de cercetare reprezentat de ICSI identifică alternative de producere a energiei nepoluante și facilitează introducerea în circuitul economic al rezultatelor cercetării; Activitatea de cercetarea științifică, dezvoltare tehnologică și inovare a I.C.S.I. 	<ul style="list-style-type: none"> Fragmentarea, standardizarea excesivă, utilizarea inefficientă a resurselor în mediile de cercetare și dezvoltare și academice, precum și absența unei strategii pentru dezvoltarea instituțiilor cu activități intense de cercetare;

<p>urmărește valorificarea rezultatelor prin transfer tehnologic;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stațiunea de Cercetare Dezvoltare pentru Pomicultură susține pregătirea și formarea profesională a studenților, masteranzilor și doctoranzilor din acest domeniu; 	<ul style="list-style-type: none"> • Numărul redus de agenți economici în domeniul cercetare-dezvoltare-inovare; • Activitățile de cercetare-dezvoltare-inovare pun accent pe cercetarea fundamentală, în detrimentul celei aplicative, nefiind incluse în procesul de transfer tehnologic;
<p>Oportunități</p>	<p>Amenințări</p>
<p>Sub-domeniu Competitivitate economică</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Posibilitatea accesării fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-2020; • Diversificarea și încurajarea economiei rurale prin acordarea de finanțări europene; • Infrastructura rutieră favorabilă pentru dezvoltarea activităților economice; • Forță de muncă disponibilă pentru formare, specializare sau perfecționare; • Direcții strategice de politici publice la nivel național și european; • Înființarea unui parc industrial în Râmnicu Vâlcea pentru atragerea de investiții în industrie; • Poziționare în zone dezvoltate economic (județul Sibiu); • Creșterea numărului de întreprinderi mari; 	<ul style="list-style-type: none"> • Numărul întreprinderilor active din sectorul industrie și construcții este în scădere; • Indicele producției industriale este în scădere; • Numărul de persoane ocupate în industria prelucrătoare este în scădere; • Forța de muncă din sectorul construcțiilor este în regres; • Competitivitatea redusă a activităților economice; • Balanța comercială negativă; • Descalificarea specialiștilor din industrie care au părăsit locurile de muncă prin șomaj sau alte forme de excludere din câmpul muncii; • Piața unică europeană crește competiția pentru produsele agricole și neagricole putând defavoriza unele sectoare noi sau tradiționale, pierderea puterii competitive a unor sectoare economice industriale și neindustriale datorită globalizării.
<p>Sub-domeniu Cercetare-dezvoltare-inovare</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Existența clusterelor în regiunea Sud-Vest Oltenia; • Încurajarea activității de cercetare-dezvoltare-inovare ca urmare a accesării programelor de finanțare; • Creșterea numărului de salariați din activitatea de cercetare-dezvoltare. 	<ul style="list-style-type: none"> • Activitate redusă în domeniul cercetării-dezvoltării-inovării; • Interesul scăzut al resurselor umane de a se specializa în domeniul cercetării-dezvoltării-inovării.

7.2. Resurse umane, educație, sănătate, servicii sociale și administrație

7.2.1. Populație&Resurse umane

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Populație relativ omogenă, din punct de vedere al grupurilor etnice (98,77% români), minimizând apariția unor eventuale conflicte interetnice; • Structură pe sexe a populației relativ echilibrată, cu o ușoară tendință de feminizare în urban și masculinizare în rural; • Ponderea scăzută a persoanelor fără școală absolvită; • În mediul urban populația tânără și cea adultă este majoritară; • Durata medie a vieții este superioară celei de la nivel național; • Rata de activitate a forței de muncă depășește rata la nivel național și regional; • Cultură ridicată în ceea ce privește mobilitatea forței de muncă; • Rata șomajului este în limite controlabile; 	<ul style="list-style-type: none"> • Spor natural al populației este negativ, în principal datorită ratei scăzute a natalității și migrației • Reducerea ponderii populației tinere în rândul populației totale, comparativ cu populația vârstnică; • Scăderea numărului mediu al salariaților; • Gradul ridicat de concentrare a șomerilor în mediul rural (64,67% din total șomeri); • Decalaj între pregătirea oferită de școală și cerințele pieței muncii; • Insuficiente facilități pentru formarea profesională continuă a populației active; • Oferta de locuri de muncă pentru persoane cu studii superioare este foarte redusă.
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea posibilităților oferite persoanelor în vârstă de a reintra în piața muncii prin proiectele finanțate de Uniunea Europeană; • Crearea de locuri de muncă și stimularea angajării șomerilor prin programe guvernamentale și proiecte finanțate de Uniunea Europeană; • Disponibilitatea forței de muncă pentru recalificare și dezvoltarea abilităților; • Facilități pentru formarea profesională a șomerilor prin programe guvernamentale și proiecte finanțate de Uniunea Europeană; • Relocarea unor unități industriale din alte județe în cadrul județului Vâlcea; • Facilitățile acordate angajatorilor și angajaților proveniți din grupurile vulnerabile. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sporul negativ al populației; • Procesul constant de îmbătrânire a populației; • Rata natalității scăzute, diminuarea populației tinere; • Migrarea populației tinere către zone din țară și străinătate; • Creșterea ponderii populației inactive, în special în grupa de vârstă 40 – 49 ani; • Creșterea cheltuielilor cu protecția socială; • Tendința de concentrare puternică a forței de muncă în mediul urban; • Creșterea decalajului educațional între mediul urban și cel rural; • Forța de muncă disponibilă nu dispune de competențele cerute de piața muncii; • Șomerii cu studii superioare sunt în număr semnificativ.

7.2.2. Educație și învățământ

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Existența rețelei școlare adaptate la condițiile specifice județului; • Existența unui număr ridicat de cadre didactice cu gradele didactice II, I și doctorat; • Existența unui număr mare de formatori naționali; • Prezența instituțiilor de învățământ superior; 	<ul style="list-style-type: none"> • Ateliere, laboratoare, biblioteci dotate sub standarde și slab informatizate; • Numărul ridicat al navetiștilor, elevi și cadre didactice; • Numărul de absolvenți cu diplomă de bacalaureat în scădere; • Existența unui număr ridicat de școli cu predare simultană; • Necorelarea cifrei de școlarizare la diferite specializări cu necesitățile pieței muncii; • Existența unor unități școlare cu promovabilitate scăzută la examenele naționale; • Slaba activitate și implicare a parteneriatului școală – angajator; • Insuficienta susținere a serviciilor de consiliere a elevilor; • Lipsa unor centre puternice de învățământ pentru formarea continuă a adulților; • Calitatea slabă a programelor de formare continuă a adulților; • Existența unor unități școlare fără autorizație sanitară de funcționare; • Rată ridicată a absenteismului și a abandonului școlar în unitățile din zonele cu populație de etnie rromă; • Selectia și evaluarea deficitară a resurselor umane din învățământ; • Grad redus de includere a copiilor între 0 – 4 ani în sistemul educațional.
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Reorganizarea rețelei școlare astfel încât să asigure eficiență și eficacitate actului de învățământ; • Oferta M.E.N. de formare/informare prin programe regionale, naționale și internaționale; • Valorificarea centrelor de excelență pentru disciplinele matematică, fizică și chimie; • Existența documentelor de planificare strategică pe termen mediu a ofertei de calificare, corelată la toate nivelurile decizionale: regional (PRAI), județean (PLAI), unitate școlară (PAS); 	<ul style="list-style-type: none"> • Ambiguitatea legislativă și schimbările dese de legislație; • Rețeaua școlară este insuficient adaptată condițiilor actuale (scăderea populației școlare), creșterea numărului de localități care rămân fără unități școlare; • Abandonul școlar și părăsirea timpurie a școlii; • Nivel scăzut al bugetelor unităților școlare; • Neaplicarea măsurilor unor studii și prognoze privind corelarea învățământului cu piața muncii; • Scăderea calității personalului didactic din mediul urban și rural ca urmare a salarizării și condițiilor socio-profesionale;

<ul style="list-style-type: none"> • Organizarea unui învățământ profesional de calitate în meserii cerute de piața muncii; • Creșterea gradului de profesionalism prin utilizarea mijloacelor IT (hardware și software); • Accesarea finanțărilor de tip grant disponibile pentru sistemul educațional; • Valorificarea infrastructurilor școlare neutilizate. 	<ul style="list-style-type: none"> • Insuficiența mijloacelor de transport a elevilor, în condițiile restructurării rețelei școlare; • Învechirea echipamentelor IT (hardware și software);
---	---

7.2.3. Sănătate

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Evoluția pozitivă a structurilor din domeniul medical; • Investiții în sistemul de sănătate public (Spitalul Clinic Județean) și în sistemul de sănătate privat; • Numărul mare de unități medicale de asistență primară (cabinete medicale de familie) la nivel de județ; • Numărul mare de farmacii și cabinete în sistemul privat (cabinete stomatologice, ginecologie, ecografie, ORL, dermatologie etc); • Investiții noi în spitale; • Sistemul privat de sănătate în ascensiune: policlinici, clinici și spitale private care colaborează cu Casa de Sănătate; • Existența stațiunilor balneo-climaterice renumite pentru tratarea unor afecțiuni; <p>Exemple:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Călimănești-Căciulata (afecțiuni ale tubului digestiv, renale și căilor urinare, hepato-biliare etc); - Băile Govora (afecțiuni respiratorii sau reumatismale, neurologice periferice și centrale etc); - Băile Olănești (izvoare minerale renumite în tratarea unor afecțiuni respiratorii sau reumatismale, afecțiuni cronice ale ficatului și căilor biliare, afecțiuni metabolice și de nutriție, afecțiuni endocrine etc); <ul style="list-style-type: none"> • Existența școlilor sanitare postliceale (Carol Davila, FEG Rm. Vâlcea) pentru 	<ul style="list-style-type: none"> • Distribuție teritorială dezechilibrată a asistenței medicale de specialitate (spitale, policlinici), grupate exclusiv în zona central estică a județului; • Concentrarea activității medicale în Municipiul Râmnicu Vâlcea și slaba dezvoltare a acestora în orașele mici și comunitățile rurale; • Aparatura medicală învechită și cu performanțe reduse în marea majoritate a unităților medicale din sistemul de sănătate public; • Infrastructura de sănătate precară, în special în mediul rural și orașele mici; • Accesibilitatea redusă la serviciile medicale primare a populației din mediul rural; • Asistența de urgență prespitalicească în zona montană a județului; • Resurse insuficiente pentru investiții în clădiri, aparatură, mijloace de transport speciale; • Număr redus/ insuficient de medici pe anumite specializări.

<p>formarea asistenților medicali pe specializarea – asistent medical generalist, de farmacie, de radiologie, de balneofiziokinetoterapie;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Preocuparea autorităților locale pentru asigurarea unui cadru cât mai favorabil desfășurării actului medical; • Baze de tratament reabilitate, bine dotate. 	
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Reabilitare infrastructurii sanitare cu sprijinul fondurilor europene; • Dezvoltarea și modernizarea bazelor de tratament balneologic; • Valorificare factorilor climatologici balneari prin dezvoltarea bazelor de tratament; • Dezvoltarea resurselor umane din domeniul sănătate prin participarea la cursuri de specialitate, congrese, schimburi de experiență etc. 	<ul style="list-style-type: none"> • Trendul descendent al principalilor indicatori de sănătate (mortalitate, sporul natural, natalitate); • Scăderea numărului personalului medico-sanitar datorită lipsei de atractivitate a sistemului pentru cadre medicale, în special cele tinere; • Migrația internațională a medicilor și a personalului sanitar mediu; • Probleme financiare ale sistemului public de sănătate; • Existența aparatului uzat moral și utilizarea de tehnici învechite; • Incidența în creștere a unor bolilor cronice; • Schimbări legislative dese, prevederi legale neadaptate realităților.

7.2.4. Situații de urgență

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Existența cadrului legal de gestionare integrată și unitară a situațiilor de urgență, asigurarea coordonării integrate a capacităților de intervenție (din structurile MAI –Inspectoratul pentru Situații de Urgență, Inspectoratul de Poliție Județean, Inspectoratul de Jandarmi Județean, Serviciul Public Județean Salvamont – Salvaspeo) și din Ministerul Sănătății – Serviciul Județean de Ambulanță și armonizarea procedurilor de lucru specifice în cazul gestionării urgențelor și acordarea primului ajutor calificat în faza prespitalicească; • Reducerea timpului de răspuns/ reacție a capacităților de intervenție prin preluarea în același timp a situațiilor de urgență; • Creșterea capacității de răspuns a inspectoratului în asistență medicală de urgență în cazul producerii unor evenimente de mare amploare cu impact județean/ național (cutremure, inundații, alunecări de teren, accidente pe căi de comunicație, accidente tehnologice etc); • Creșterea gradului de siguranță și protecție a populației prin pregătirea polițiștilor, jandarmilor, poliției comunitare, serviciilor voluntare și private pentru situații de urgență, altor instituții, în vederea acordării primului ajutor medical calificat; • Resursă umană calificată cu inițiativă, deschisă spre dezvoltare personală și profesională; • Concentrarea și dimensionarea corespunzătoare a forțelor și mijloacelor la locul intervenției; • Eficientizarea gestionării integrate a situațiilor limită, respectiv accidente 	<ul style="list-style-type: none"> • Apariția de neconcordanțe privind modul de implementare a dispeceratului integrat datorită legislației în vigoare; • Insuficiența dezvoltare a serviciilor de voluntariat pentru situații de urgență – cursuri de calificare și de prim ajutor; • Inexistența unor spații special amenajate pentru desfășurarea activității unui dispecerat integrat; • Program de lucru diferit; • Insuficiența dotării tehnice și logistice corespunzătoare; • Inexistența spațiilor special amenajate pentru desfășurarea procesului didactic și a spațiilor de cazare; • Resurse bugetare reduse; • Lipsa suportului material didactic (kit-urile necesare activității de instruire a paramedicilor) necesar desfășurării în condiții optime a activității de învățare și perfecționării aptitudinilor și deprinderilor specifice în asistența medicală de urgență; • Inexistența bazelor de intervenție și infrastructurii în zonele montane, aspect care îngreunează intervențiile în caz de urgență.

<p>majore, inundații, cutremure, decizia de alocare a resurselor necesare intervenției echipajelor;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Existența personalului specializat în activitatea de dispecerat; • Existența terenului necesar construirii și amenajării spațiului; • Disponerea de resursă umană necesară încadrării dispeceratului; • Creșterea calității fluxului informațional decizional și eliminarea neconcordanțelor. 	
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Existența proiectelor cu finanțare externă și implicit posibilitatea accesării resurselor financiare în vederea dotării materiale (mobilier) și cu tehnică informatică a dispeceratului; • Modernizarea/ extinderea rețelelor informatice și de comunicații în situații de urgență; • Dezvoltarea colaborării inter-instituționale; • Accesarea proiectelor cu finanțare externă în vederea înființării unui Centru de formare și pregătire în descarcerare și asistență medicală de urgență. 	<ul style="list-style-type: none"> • Fonduri proprii insuficiente derulării unor proiecte specifice domeniului; • Posibilitatea apariției intervențiilor nereușite ca urmare a coordonării deficitare a capacităților de intervenție; • Existența unor centre de formare și pregătire în Descarcerare și Asistență Medicală de Urgență, cu o ofertă mai atractivă în județele limitrofe (Argeș, Sibiu, Dolj).

7.2.5. Servicii sociale

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Armonizarea legislației din România cu legislația din țările UE; • Centrele de zi pentru copii reprezintă o resursă importantă, contribuind la prevenirea separării copilului de familie prevenirea abandonului școlar, delincvenței juvenile, traficului de persoane; • Existența centrelor rezidențiale pentru persoanele cu handicap; • Existența unor organizații neguvernamentale active în domeniul social; • Implementarea de standarde de calitate pentru serviciile sociale; 	<ul style="list-style-type: none"> • La nivelul localităților rurale există puține servicii pentru persoanele aflate în situații de nevoi sociale; • Insuficiența resurselor financiare destinate restructurării serviciilor; • Dificultăți privind procesul de recrutare a personalului de specialitate necesar furnizării serviciilor sociale în mediul rural; • Inexistența specialiștilor în centrele de recuperare (neuromotorie, psihiatrice);

<ul style="list-style-type: none"> • Există o gamă largă de servicii pentru persoanele aflate în situații de nevoi sociale; • Existența standardelor minime obligatorii în ceea ce privește personalul specializat implicat în oferirea de servicii sociale; 	<ul style="list-style-type: none"> • Venitul minim garantat pentru o familie este insuficient pentru asigurarea nevoilor; • Insuficienta implicare a comunităților locale în dezvoltarea de servicii alternative; • Posibilități reduse de motivare financiară a personalului și de atragere a persoanelor cu calificare superioară în furnizarea serviciilor.
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Însușirea unor practici, experiențe și norme europene în asistența socială; • Creșterea accesibilității populației la servicii și surse de informare; • Promovarea și dezvoltarea parteneriatului public-privat în furnizarea serviciilor sociale; • Accesarea fondurilor externe nerambursabile și a fondurilor structurale; • Înființarea de centre de interes comunitar și locuințe protejate pentru persoanele adulte cu handicap. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dependența de sistemul de beneficii de asistență socială la unele categorii de populație; • Riscul creșterii sărăciei în rândul anumitor categorii ale populației; • Instabilitatea locurilor de muncă, fenomen care caracterizează întreaga economie; • Dificultatea multor familii de a asigura îngrijirea necesară vârstnicilor și persoanelor cu dizabilități, concomitent cu întreținerea familiei; • Dificultățile tot mai accentuate în ceea ce privește îmbinarea creșterii și îngrijirii copiilor cu condițiile tot mai competitive ale pieții muncii.

7.2.6. Administrație publică

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Existența cadrului legal privind autonomia financiară și administrativă la nivelul autorităților administrației publice locale. • Experiența dobândită în cadrul proiectelor cu diferite surse de finanțare externe; • Implementarea a 9 proiecte la nivelul județului care vizează întărirea capacității administrative și dezvoltarea resurselor umane din administrația publică; 	<ul style="list-style-type: none"> • Eficiența guvernării este redusă de excesiva politizare a administrației publice; • Decalaje/disparități semnificative în dezvoltarea socio-economică de la nivelul unităților administrativ-teritoriale; • Capacitate administrativă redusă a autorităților administrației publice locale de la nivelul comunelor sau orașelor mici, de a gestiona propriul buget, serviciile publice de interes local și de utilități publice, de a genera venituri proprii și de a absorbi fonduri nerambursabile

• Existența unui program operațional (2014 – 2020) dedicat dezvoltării capacității administrative; • Existența cadrului legal care permite autorităților administrației publice locale să utilizeze instrumente pentru eficientizarea furnizării serviciilor publice;	• Alocarea defectuoasă a fondurilor și resurselor publice reprezintă un obstacol major în calea unei guvernări locale eficiente și de bună calitate; • Cheltuieli reduse cu investițiile, în special la nivel local; • Nivelul redus al transparenței generează lipsă de încredere în rândul societății civile; • Sisteme de planificare strategică inadecvate în cadrul instituțiilor publice, care conduc la prioritizări deficitare; • Management financiar deficitar și autonomie financiară insuficientă la nivel local cauzate de frecvențele schimbări de legislație, care au dus la un nivel scăzut de colectare fiscal; • Lipsa unei politici integrate și pe termen lung pentru un management coerent și unitar al resurselor umane din administrația publică; • Lipsa unui management performant, de la recrutare, evaluare, promovare, motivare și remunerare, până la dezvoltare profesională și dobândirea de noi competențe; • Cultură organizațională anacronică bazată pe o abordare axată pe proceduri/ birocratică, nu pe una orientată către obținerea de performanțe măsurate în raport cu obiective și ținte clare; • Birocrație excesivă pentru cetățeni și companii/ birocrație inter- și intra-instituțională excesivă; • Subdezvoltarea sistemelor de e-guvernare și utilizarea insuficientă a instrumentelor TIC; • Transferul de competențe între autoritățile centrale și locale (în educație, sănătate, evidența populației, serviciile publice de bază) a fost realizat fără o evaluare corespunzătoare a capacității administrative și financiare a autorităților locale; • Diferențele de capacitate administrativă între autoritățile locale au afectat capacitatea de a mobiliza resurse, de a atrage investiții și de a implementa în mod

	corespunzător strategiile și planurile dezvoltate;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Orientarea serviciilor spre client prin reducerea duratei de așteptare, transparență, implementarea de sisteme de management al calității, diversificarea modalităților de prestare a serviciilor publice în funcție de nevoile clienților, inclusiv prin extinderea serviciilor publice furnizate on-line; • Sursele de finanțare europeană destinate administrațiilor publice; • Ofertă de programe de perfecționare continuă diversificată adresată angajaților din administrația publică; • Parteneriate cu autorități din alte țări ce pot fi valorificate la nivelul transferului de bune practici; • Programele privind reducerea nivelului de birocratizare a serviciilor publice; 	<ul style="list-style-type: none"> • Adâncirea unor disparități și asigurarea accesului cetățenilor în mod echitabil la servicii de bază (educație, sănătate, utilități publice); • Salarizarea personalului din administrația publică; • Deciziile luate în cadrul administrației publice din România, la alte nivele decât cel județean și care pot duce la plecări masive din structurile publice sau dezinteres din partea angajaților; • Cadrul legislativ instabil;

7.3. Infrastructură, dezvoltare urbană și mediu

7.3.1. Infrastructura județeană

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Poziția geografică favorabilă în cadrul coridorului IV pan –european; • Densitatea mare a drumurilor publice - peste media națională; • Ponderea ridicată a drumurilor naționale (9 rețele de drumuri naționale); • Accesarea de către autoritățile publice a proiectelor destinate investițiilor în transport; • Rețea de cale ferată care leagă orașul Râmnicu Vâlcea de Sibiu și Craiova; • Existența unei rețele dense de drumuri județene; • Existența resurselor de apă și creșterea lungimii rețelei de distribuție a apei potabile; • Creșterea semnificativă a numărului de localități care beneficiază de acces la aprovizionarea cu apă potabilă prin rețeaua de distribuție; • Creșterea numărului de locuitori deserviți de sistemul public de alimentare cu apă; • Extinderea rețelei de canalizare și creșterea numărului de persoane racordate la sistemul de canalizare și epurare a apelor uzate; • Potențialul energetic ridicat și ponderea mare a energiei din surse regenerabile; • Cea mai mare parte a energiei electrice se produce în hidrocentralele de pe râurile Olt și Lotru, fiind nepoluante, ușor de întreținut și eficiente; • Prezența unor stații electrice, rețele și posturi de transformare modernizate; • Prezența conductelor de transport țigeti și gazolină care traversează partea sudică a județului; • Posibilitatea aprovizionării continue a consumatorilor cu țigeti, benzină, motorină, CLU etc. direct de la rafinării; • Rețea de telecomunicații relativ extinsă; • Înlocuirea liniilor de telecomunicații vechi (pe bază de cupru) cu fibre optice; 	<ul style="list-style-type: none"> • Investiții reduse în realizarea de centuri ocolitoare ale orașelor; • Deși județul are infrastructura de drumuri județene dezvoltată, este deficitar pe direcția E-V; • Resurse financiare insuficiente pentru lucrări de întreținere, reabilitare a drumurilor; • Declinul industriei; • Politica fiscală locală, cu taxe mari, nu este încurajatoare pentru investitori; • Lipsa căii ferate electrificate la nivelul județului; • Interesul scăzut pentru transportul pe cale ferată (linia Băbeni - Alunu este semifuncțională); • Inexistența heliporturilor; • Lipsa parteneriatelor între administrațiile locale pentru cooperare în proiecte de infrastructură; • Acoperire scăzută la nivel de județ a rețelelor de alimentare cu apă și canalizare; • Sisteme de iluminat public depășite fizic și moral, cu randamente mici, costuri mari, mai ales în mediul rural; • Numărul scăzut de localități care asigură iluminatul public (90 localități); • Uzura fizică și morală a rețelelor (în special cele secundare), precum și a instalațiilor interioare constituie un element negativ care conduce la scăderea confortului, creșterea pierderilor de agent termic și a costului Gca; • Lipsa rețelei de alimentare cu gaze naturale în cartierele periferice ale municipiilor; • Capacitate redusă de atragere și utilizare a fondurilor europene; • Neutilizarea potențialului de energie solară sau eoliană în perioadele favorabile meteorologic;

<ul style="list-style-type: none"> • Acoperire bună a județului cu telefonie mobilă ca alternativă la telefonie fixă; • Existența unor resurse de ape geotermale în arealul Călimănești exploatare prin sisteme complexe în bune condiții și care creează premise pentru extinderea lor în viitor; • Cercetările științifice întreprinse de ICSI pentru producerea de energie din surse regenerabile; • Dezvoltarea de parcuri fotovoltaice; • Potențialul hidroenergetic bine exploatat. 	<ul style="list-style-type: none"> • Datorită infrastructurii feroviare degradate, vitezele medii comerciale ale trenurilor sunt scăzute; • Lipsa sistemului integrat de transport public; • Lipsa unor artere de circulație modernizate în Rm. Vâlcea și Drăgășani, care să fluidizeze traficul rutier de tranzit din centrele acestor municipii; • Existența unui deficit de spații publice amenajate și locuri de parcare în zonele centrale urbane (inclusiv parcuri pentru biciclete); • Numărul redus de parteneriate public-privat între asociațiile de dezvoltare și grupurile de acțiune locală;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Existența programelor de finanțare pentru dezvoltarea și reabilitarea infrastructurii de transport și a celei de apă și canalizare; • Existența exploatărilor de țiței în zona de sud-vest a județului; • Programe de finanțare destinate reabilitării termice; • Interesul autorităților locale în dezvoltarea de parcuri eoliene; • Construirea tronsonului A1 Pitești-Sibiu în perioada 2015-2020 pe teritoriul Județului Vâlcea; • Atragerea capitalului privat în finanțarea proiectelor de interes public (constituirea de PPP). 	<ul style="list-style-type: none"> • Interesul scăzut al călătorilor în utilizarea transportului feroviar; • Creșterea prețului gazelor naturale; • Cantitatea de agent termic distribuit populației este în scădere; • Cantitatea de gaze naturale distribuită populației este în scădere; • Montarea de instalații de încălzire centrale sau locale improvizate, precum și lipsa întreținerii corecte a lor poate conduce la intoxicații, incendii sau explozii; • Lipsa spațiilor pentru amplasarea conductelor de gaze de-a lungul drumurilor (la șosele montarea conductelor ar trebui făcută pe ambele laturi pentru eliminarea traversărilor apropiate; • Accesarea redusă a programului de reabilitare termică; • Serviciile poștale înregistrează un trend descrescător; • Lipsa forței de muncă calificate în domeniul construcției de autostrăzi;

7.3.2. Dezvoltare urbană

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Existența unui Pol de dezvoltare urbană la nivelul județului; • Existența Asociației de Dezvoltare Intercomunitară “APA VALCEA”, care contribuie la dezvoltarea infrastructurii aferente serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare; • Înființarea Asociației de Dezvoltare Intercomunitară pentru Serviciul de Salubritate a Localităților din Județul Vâlcea; • Creșterea numărului de locuințe; • Investiții în infrastructura educațională; • Siguranța publică este asigurată în toate zonele urbane din județ; 	<ul style="list-style-type: none"> • Scăderea accentuată a populației orașelor mici și medii din județ (dezurbanizare); • Grad de urbanizare scăzut; • Scăderea numărului de angajați din sistemul medico-sanitar; • Trend negativ în ceea ce privește populația școlară din mediul urban și personalul școlar; • Rata criminalității în creștere în majoritatea orașelor și municipiilor din județ; • Impactul vizual negativ al zonelor industriale nu atrage investitorii străini; • Insuficienta preocupare pentru reabilitarea patrimoniului construit;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Statutul de Pol de Dezvoltare al Municipiului Râmnicu-Vâlcea permite accesarea unor importante fonduri europene pentru investiții în domeniul infrastructurii, transportului, social și economic; • Introducerea sistemelor de cogenerare în mediul urban, pentru a eficientiza furnizarea agentului termic; • Existența fondurilor europene pentru extinderea și modernizarea străzilor urbane, rețelelor de utilități, infrastructurii sociale și europene pentru orașe; • Existența cadrului legal pentru a concepe și implementa proiecte împreună cu localitățile urbane și rurale învecinate (Asociații de Dezvoltare Intercomunitară), inclusiv în zonele metropolitane și periurbane; • Existența premiselor legale pentru impunerea unor reglementări urbanistice clare, durabile; • Existența unor programe guvernamentale care sprijină construcția de locuințe pentru tineri; • Existența unor premise obiective (valoarea terenurilor, existența fondurilor industriale pentru reconversia spațiilor brownfield, 	<ul style="list-style-type: none"> • Starea avansată de degradare a infrastructurii urbane, în unele orașe stagnarea investițiilor (rețea stradală, rețele de apă-canal ș.a.), cu impact negativ asupra dezvoltării economice și coeziunii sociale; • Creșterea disparităților între centru și periferie, urmare a concentrării investițiilor în zonele centrale; • Creșterea accentuată a parcului de autoturisme, care conduce la creșterea traficului în orașe și la aglomerație, cu impact negativ asupra mobilității și mediului înconjurător; • Existența unor zone expuse la riscuri naturale și antropice; • Scăderea accentuată a populației orașelor mici și medii din județ (dezurbanizare); • Degradarea treptată a fondului de patrimoniu construit în lipsa unor intervenții urgente pentru reabilitarea, conservarea și restaurarea acestuia.

<p>reglementări urbanistice, aspecte de mediu, etc) pentru relocarea activităților industriale în afara orașelor și reconversia funcțională a fostelor platforme industriale;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea de noi tehnologii în domeniul mijloacelor de transport și creșterea interesului pentru asigurarea unui transport în comun ecologic; • Întărirea activității sectorului ONG, mai ales în domeniul protecției mediului și a spațiilor verzi. 	
---	--

7.3.3. Mediu

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Monitorizarea periodică a calității factorilor de mediu aer, apă, sol; • Existența unor rețele de monitorizare care furnizează date on-line; datele privind valorile măsurate sunt la dispoziția publicului; • Scăderea emisiilor de poluanți atmosferici; • Elaborarea Programului Integrat de Gestionare a Calității Aerului în județul Vâlcea și realizarea măsurilor de reducere a poluării aerului înconjurător prevăzute în program; • Resurse de apă potabilă de bună calitate și în cantități suficiente; • Extinderea și îmbunătățirea calității serviciilor în domeniul apă/apă uzată; • Creșterea capacității de implementare a proiectelor de mediu; • Dezvoltarea infrastructurii de mediu în domeniul apă/apă uzată din județ; • Abordarea integrată și unitară a problemelor legate de managementul apelor; • Identificarea surselor de poluare a apelor subterane; • Extinderea și îmbunătățirea calității serviciilor în domeniul managementului deșeurilor; • Construirea unor stații de compost pentru procesare integrată a deșeurilor organice (ex. Râureni); 	<ul style="list-style-type: none"> • Investiții mari necesare pentru îndeplinirea cerințelor UE în ceea ce privește sistemele de apă/canalizare; • Infrastructură deficitară pentru epurarea apelor uzate, în special în mediul rural; • Accesul limitat al populației la sistemele centralizate de apă și apă uzată, comparativ cu țările UE dezvoltate; • Probleme cu calitatea apei potabile din fântâni și evacuările de apă uzată în zona rurală; • Infrastructură deficitară pentru colectarea, transportul și eliminarea deșeurilor; • Poluare accentuată în zona rurală cu deșeuri menajere, mai ales în zona văilor; • Lipsa perdelelor de arbori cu rol de protecție între zonele locuite și cele industriale; • Pierderea tradițiilor privind utilizarea deșeurilor biodegradabile; • Poluarea solului și apei subterane din cauza depozitelor neadecvate; • Colectarea deșeurilor parțial selectivă, îngreunează recuperarea, reciclarea, re folosirea acestora; • Informare deficitară privind potențialul economic al utilizării deșeurilor; • Numărul redus și slaba mediatizare a existenței agenților economici care prestează activități în domeniul utilizării deșeurilor;

<ul style="list-style-type: none"> • Protecție mai eficientă a solului, subsolului și a apelor subterane; • Implementarea Master Planului privind gestionarea deșeurilor în județul Vâlcea; • Preluarea zonelor cu risc în PUG-uri - posibilitatea identificării riscurilor hidrologice și a celor geomorfologice; • Păstrarea în stare naturală a ariilor protejate, protecția biodiversității; • Existența planurilor de management în parcurile naționale Cozia și Buila-Vânturarița; • Definirea activităților economice compatibile cu statutul de sit Natura 2000. 	<ul style="list-style-type: none"> • Resurse financiare și umane limitate la nivelul administrației publice pentru a se implica în managementul deșeurilor; • Slaba mediatizare, educare, conștientizare și motivare a populației, cu precădere a generației tinere și a agenților economici; • Existența siturilor poluate istoric cauzate de activități economice intensive din trecut și depozitarea în spații necorespunzătoare a deșeurilor; • Poluare cauzată de arderea combustibililor fosili; • Poluarea atmosferei datorată traficului auto în aglomerări și zone urbane; • Neimplicarea autorităților locale în managementul ariilor protejate; • Slaba conștientizare a populației și a agenților economici privind managementul ariilor protejate; • Inexistența coridoarelor ecologice.
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Fondurile UE alocate pentru creșterea standardelor de mediu și de viață a populației; • Dezvoltarea unor planuri de investiții pe termen lung în condițiile dezvoltării durabile; • CET Govora a certificat produsul “Cenușă de termocentrală pentru betoane” în conformitate cu SR EN 450-1/2012 – transformarea deșeurilor în materiale de construcție; • Dezvoltările strategice substanțiale (regionalizare) legate de îmbunătățirea serviciilor publice și dezvoltarea durabilă; • Dezvoltarea unei piețe viabile a deșeurilor/materiei prime rezultată din procesarea deșeurilor; • Finalizarea proiectelor pilot în cazul recuperării/reciclării deșeurilor de ambalaje; • Proiecte comune de implementare pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră; • Introducerea surselor regenerabile de energie; • Oportunități pentru investiții private și comerț; • Dezvoltarea turismului ecologic; 	<ul style="list-style-type: none"> • Capacitate scăzută a beneficiarilor finali/autorități locale de a dezvolta proiecte; • Neconformarea cu cerințele Directivelor UE pentru sectorul de mediu în cadrul unei absorbții scăzute a fondurilor europene din cauza procesului complex de pregătire a proiectelor; • Dificultăți în susținerea costurilor de cofinanțare a proiectelor în domeniul infrastructurii de mediu, în special de către comunitățile mici și medii; • Personal insuficient pregătit și experimentat pentru aplicarea cadrului legal de management al deșeurilor la nivelul autorităților administrației publice locale, în special în mediul rural; • Suportabilitate socială redusă pentru mai bune servicii de apă/apă uzată, salubritate, termoficare; • Insuficiente programe de finanțare pentru reducerea emisiilor de poluanți; • Insuficiente investiții pe termen scurt și mediu pentru reducerea riscurilor la dezastre naturale care pot provoca pagube materiale și umane importante - intensificarea utilizării terenurilor în zonele periclitate;

<ul style="list-style-type: none"> • Exploatarea economică rațională a speciilor de flora și faună; • Oportunități de afaceri pentru companiile străine; • Dezvoltarea de Parteneriate Public - Public și Public - Privat; 	<ul style="list-style-type: none"> • Neinformarea corectă a publicului doritor să practice turismul ecologic poate duce la distrugerea unor bogății naturale (speleoteme, monumente ale naturii etc.); • Creșterea exploatărilor, vânătorii, turismului și construcțiilor ilegale în ariile naturale protejate.
---	---

7.4. Turism, cultură și sport

7.4.1. Turism

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Diversitatea resurselor atractive pentru o paletă foarte largă de activități turistice, pentru practicarea unor forme de turism variate în tot timpul anului: cultural, religios (monahal), balnear, montan, turism rural și agroturism, ecoturism, turism de aventură, turism uval (viticul); • Climat temperat-continental moderat fără extreme deosebite, ceea ce favorizează desfășurarea activităților turistice tot timpul anului; • Existența unui patrimoniu cultural-istoric diversificat, complex și complementar, capabil să motiveze și să susțină segmente variate de turiști cu profil cultural (număr mare de mânăstiri); • Numărul mare al operatorilor turistici cu expertiză; • Izvoarele minerale și geotermale recunoscute pe plan național și internațional pentru potențialul și valoarea curativă; • Modernizarea parcurilor din stațiuni; • Implementarea unor proiecte cu finanțare europeană destinate dezvoltării și promovării turistice; • Dezvoltarea turismului prin înființarea de domenii schiabile (ex: Voineasa-Vidra); 	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastructura precară în unele stațiuni balneare; • Acoperirea deficitară din punct de vedere numeric cu instituții indispensabile informării și organizării activităților turistice; • Valorificarea resurselor turistice se realizează la nivelul stațiilor și localităților cunoscute; • Lipsa personalului calificat din domeniul turismului, fluctuația acestuia; • Prezența unui număr redus de localități rurale care dispun de o capacitate de cazare capabilă să susțină organizarea unui eveniment generator de turiști; • Ofertă scăzută a posibilităților de agrement în zonele în care se practică turismul rural și agroturismul; • Deficiențe și disfuncționalități la nivelul ofertelor, programelor și produselor turistice existente, a promovării acestora, insuficiența materialelor de promovare turistică; • Absența unui „brand” turistic al județului și susținerea deficitară a obiectivelor cu potențial de brand; • Accesibilitatea turiștilor în județ este mult îngreunată de lipsa unei autostrăzi; • Slaba participare la târguri și expoziții internaționale a produselor turistice

<ul style="list-style-type: none"> • Existența parcurilor naționale Cozia și Buila-Vânturarița, a rezervațiilor naturale, peșterilor; • Amenajarea salinei de la Ocnele Mari; • Existența a numeroase trasee turistice montane; • Creșterea numărului structurilor de primire turistică diversificate, creșterea capacității de cazare, construcția de noi baze moderne, cu un confort competitiv (județul Vâlcea ocupă locul 3 pe țară din punctul de vedere al capacității de cazare funcționale și locul 2 pe țară din punctul de vedere al numărului de înnoptări); • Existența unui număr mare de stațiuni turistice (Călimănești, Băile Govora, Băile Olănești, respectiv 3 din cele 9 stațiuni balneare din țară recunoscute pentru potențialul și valoarea curativă), de interes național dar și internațional și de interes local (Horezu, Voineasa); • Existența taberelor de elevi, a satelor de vacanță și campingurilor; • Interesul ONG-urilor pentru dezvoltarea și promovarea turismului; • Investițiile majore în domeniul turismului, în special ale operatorilor cu capital privat; • Diversificarea serviciilor turistice; • Păstrarea meșteșugurilor tradiționale; • Apariția serviciilor de wellnes/SPA și a unor unități de restaurant selecte și/sau cu specific; • Volum de turiști în creștere continuă an de an; • Funcționarea în Călimănești a Liceului Tehnologic de Turism cu specializări în domeniul turismului și a claselor cu profil turistic la licee din județ, ce asigură forța de muncă calificată necesară susținerii domeniului turistic; • Traversarea județului de Transalpina - cea mai înaltă șosea din țară, într-o zonă de mare biodiversitate. 	<p>menite a aduce plus-valoare turismului din județ;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nivel redus al indicelui de utilizare netă a capacității de cazare turistică în funcțiune, în raport cu potențialul turistic existent; • Existența unui turism de tranzit la nivelul orașelor, cu excepția stațiunilor balneare, cu o durată medie a sejurului foarte scăzută; • Lipsa unui sistem de management integrat al deșeurilor în zonele turistice; • Insuficiența cooperare între diferiții operatori din turism și asociațiile profesionale (de tipul ANTREC, ANAT, AJT, AER) ;
<p>Oportunități</p>	<p>Amenințări</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Rețeaua hidrografică prezintă potențial de dezvoltare a turismului; 	<ul style="list-style-type: none"> • Schimbările climatice au efecte negative asupra activităților turistice, reducând numărul de turiști;

• Promovarea turismului prin programe de finanțare; • Evenimentele culturale și folclorice prezintă un potențial semnificativ pentru dezvoltarea turismului; • Existența programelor de finanțare pentru dezvoltarea resurselor din domeniul turismului, dezvoltarea investițiilor și promovarea turismului, reabilitarea infrastructurii în vederea creșterii accesibilității spre zonele și obiectivele turistice; • Oportunități pe piață pentru dezvoltarea turismul de nișă și alternativ, coroborat cu un interes sporit pentru turismul din parcuri naturale (județul Valcea dispune de 33 de arii naturale protejate), spațiul rural și obiectivele culturale, manifestările de factură religioasă (pelerinaje) și culturală; • Cererea în creștere din partea practicantilor sporturilor de iarnă, turismului rural, ecologic și cultural, turismului de afaceri, congrese și reuniuni; oeno-gastronomic; de tip "City-break"; științific, dar și a formelor de turism de aventură și extreme, sportiv și de vânătoare (alpinism, escaladă, parapantă, cicloturism, river rafting, agrement nautic de exemplu pe râul Olt, pe lacurile de acumulare Turnu și Calimănești, motocros, gale sportive în municipiul Râmnicu Vâlcea etc.) obligă la realizarea dotărilor adecvate care să permită afirmarea lor la cotele „dictate” de potențialul existent și interesul manifestat pentru acestea; • Cererea în creștere a elevilor pentru taberele școlare din județ (centrele de agrement Cozia, Brădișor, Căciulata); • Stimularea turismul balnear, medical și de wellness, înfrumusețare și antiageing, prognozele indicând creștere a interesului pentru acestea pe fondul îmbătrânirii populației, creșterii uzurii biologice și a stresului la categoriile de vârstă active și a creșterii preocupării populației urbane pentru o viață sănătoasă, activă, profilaxia unor boli etc.;	• Costurile mari ale reabilitării infrastructurii rutiere; • Migrația personalului din sectorul turismului; • Competitivitate scăzută a ofertei turistice în condițiile accentuării concurenței la nivelul pieței turistice internaționale; • Lipsa angajamentului clar al membrilor parteneriatelor create în spiritul dezvoltării turistice pentru realizarea acțiunilor asumate; • Degradarea patrimoniului arhitectural rural prin depopularea localităților și a comunităților rurale; • Calamități naturale (inundații, alunecări de teren etc.);

- Existența unor programe de promovare a produselor turistice balneare și culturale la nivel național, de tipul ”Ruta orașelor termale”, care integrează și stațiunile vâlcene;
- Afirmarea speoturismului și turismului cinegetic în condițiile existenței în județ a unor resurse deosebite și a lipsei acestora (fauna cinegetică) în țările din vestul Europei (mari emițătoare de fluxuri turistice de acest tip);
- „Fortificarea” (prin îmbunătățirea managementului și a promovării) manifestărilor culturale și folclorice de impact organizate anual în diferite locații și inițierea unor evenimente și festivaluri și în alte locații și perioade ale anului;
- Creșterea gradului de implicare al ONG-urilor în domeniul turismului;
- Construirea în viitor a autostrazii pe tronsonul Pitești – Râmnicu Vâlcea – Sibiu;
- Crearea unor noi pachete turistice în funcție de cerere (nișe turistice);
- Revitalizarea/ Promovarea zonelor rurale (incluzând cultura tradițională); existența unor zone rurale cu un tezaur etnografic și folcloric de mare originalitate, meșteșuguri, gastronomie bazată pe produse naturale locale, tradiție vini-viticolă;
- Existența unor elemente de imagine care pot deveni componente ale brand-ului unor localități;

7.4.2. Cultură

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Existența unui număr mare de instituții culturale care asigură o ofertă culturală permanentă; • Prezența instituțiilor care activează în domeniul cultural; • Bogată tradiție culturală și folclorică; • Existența unui ansamblu bogat și divers de bunuri cu valoare de patrimoniu cultural, din epocile arhaică, antică, medievală, modernă și contemporană; • Dinamica vieții culturale; • Spații viabile pentru organizarea de școli de vară/ tabere/ ateliere de meșteșugărit / ateliere de creație; • Interesul pentru dezvoltarea culturii scrise. 	<ul style="list-style-type: none"> • Scăderea numărului de participanți la evenimentele culturale; • Deficitul de specialiști (arhitecți, ingineri constructori, arheologi, istorici de artă etc.) atestați de Ministerul Culturii și Cultelor; • Lipsa unor măsuri de suport pentru tinerii creatori – ateliere și spații de creație, repetiție, de difuzare/expunere, fonduri pentru producție, turnee; • Insuficiente programe cu impact educativ pe componente culturale; • Număr redus de evenimente artistice cu dimensiune europeană sau internațională (atât la nivelul calității, cât și al participării); • Nivelul redus de sprijinire a actului cultural din resurse locale – buget local, comunitatea locală de afaceri etc; • Ignorarea de către unele primării și consilii locale a legislației privind monumentele istorice, insuficienta implicare a autorităților locale în gestionarea bunurilor de patrimoniu cultural, insuficienta finanțare a restaurării monumentelor de arhitectură;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Integrarea europeană și rolul pe care cultura îl are în definirea identității locale și naționale în acest context; • Programele naționale și zonale pentru cercetarea, conservarea și restaurarea monumentelor istorice; • Accesarea de fonduri europene; • Stabilirea de parteneriate în domeniul cultural sau de schimburi culturale; • Dezvoltarea de proiecte culturale interregionale și internaționale; • Dorința unor segmente ale populației de a participa la manifestări culturale specifice; • Potențialul de dezvoltare a turismului cultural. • Asigurarea unei cote mărite de finanțare a evenimentelor culturale din bugetele locale. 	<ul style="list-style-type: none"> • Accentuarea discrepanței dintre producția culturală și nevoile și interesele publicului, pierderea relevanței actului cultural pentru comunitate • Degradarea patrimoniului cultural și pierderea identității tradițiilor; • Lipsa informațiilor/ educației în sensul asigurării unui management performant; • Capacitate redusă a operatorilor culturali de a atrage finanțări și de a mobiliza resurse; • Tratarea domeniului cultural ca având o importanță redusă, nerecunoscându-se aportul său la dezvoltarea locală și creșterea calității vieții.

7.4.3. Sport

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Tradiție și rezultate sportive remarcabile obținute în decursul timpului; • Susținere și interes din partea administrației publice locale; • Creșterea interesului pentru practicarea sportului recreativ în mediul urban; • Personal de specialitate bine pregătit; • Activități sportive de masă organizate în mod periodic la nivelul județului; 	<ul style="list-style-type: none"> • Scăderea numărului de sportivi legitimați la cluburile sportive; • Diminuarea rolului orelor de educație fizică și sport, în condițiile creșterii numărului de cazuri de obezitate în rândul copiilor; • Resursele financiare relativ mici alocate sportului de masă și de performanță; • Inexistența standardelor sportive care să constituie repere în alocarea fondurilor bugetare către entitățile sportive; • Cadrul legislativ necorelat cu nevoile domeniului sportiv și conex;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Perspectiva introducerii bugetelor multianuale ce vor conferi siguranță și stabilitate proiectelor sportive pe termen mediu și lung; • Interesul crescut pentru practicarea sportului în mediul rural și urban; • Creșterea numărului de structuri sportive private; • Existența unor programe ale administrației centrale și locale pentru dezvoltarea bazei și dotărilor în sport; • Posibilitatea atragerii fondurilor europene pentru susținerea sportului; 	<ul style="list-style-type: none"> • Cronicizarea dezechilibrelor dintre resursele alocate sportului de performanță și a celui de masă; • Tendința de scădere a numărului sportivilor ca efect al scăderii demografice și a efectului migraționist; • Scăderea numărului orelor de educație fizică și sport din programa școlară; • Scăderea numărului de locuri de muncă pentru medicii sportivi, a dotărilor aferente; dezinteresul absolvenților de a se îndrepta spre această ramură medicală;

7.5. Agricultură și dezvoltare rurală

Puncte tari	Puncte slabe
Sub-domeniul Agricultură	
<ul style="list-style-type: none"> • Relieful permite dezvoltarea tuturor culturilor agricole, cu particularități în funcție de zonă; • Zona montană (nordică) se caracterizează printr-o dezvoltare accentuată a zootehniei, a pășunilor și fructelor de pădure; • Zona de dealuri este propice pomiculturii, iar zona de câmpie legumiculturii și cerealelor; • Experiență în atragerea de finanțări în domeniul agriculturii; • Condițiile climatice și relieful prielnic au favorizat extinderea constantă a suprafețelor viticole; • Piață de desfacere internă și externă; • Potențial de producție ecologică; • Prezența unei fabrici de procesare ca alternativă la desfacerea fructelor proaspete (prezintă interes pentru prune și pentru producția de căpșune, mere); • Forță de muncă pentru activitățile sezoniere; • Fermele pomicole noi și Grup de Producători la Copăceni. 	<ul style="list-style-type: none"> • Parcul de tractoare și mașini agricole este învechit; • Ponderea mare a exploatațiilor agricole individuale; • Producția agricolă este în scădere; • Sistem de irigații ineficient și învechit; • Nivel scăzut al suprafeței agricole exploatate în regim asociativ; • Lipsa pregătirii profesionale a lucrătorilor din domeniul agriculturii; • Grad de colaborare scăzut între producătorii agricoli în vederea partajării unei infrastructuri comune (centru de colectare, depozitare, procesare); • Suprafața pomicolă în declin; plantații foarte îmbătrânite și abandonate, fără valoare economică; număr mic de livezi noi înființate în Vâlcea în comparație cu alte zone cu tradiție pomicolă; • Tehnologii de producție învechite și necompetitive; • Producție de fructe în declin; • Număr mare de terenuri agricole fărâmițate la 0,3-2,0 ha/proprietar; • Capacitate foarte redusă de investiții în reconversie, condiționare, depozitare, procesare, ambalare, transport; • Acces redus al pomicultorilor la activități de asistență tehnică/ proiectare & consultanță specializate; • Lipsa capacității financiare pentru investiții în pomicultură; lipsa unui sistem de creditare/investiții dedicat domeniului (cu perioadă de grație până la intrarea pe rod a livezilor). • În ultimul deceniu dezvoltarea sectorului zootehnic a fost una problematică, datorită impedimentelor ce țin de competitivitate și piață; • Lipsa de coordonare pe orizontală și verticală a lanțurilor de aprovizionare generează competitivitatea scăzută a sectorului agricol;

	<ul style="list-style-type: none"> • Zonă cu cele mai mari suprafețe degradate, care nu a atras fonduri europene în vederea împăduririi;
Sub-domeniul Dezvoltare rurală	
<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea numărului de localități cu rețea de distribuția a apei potabile; • Creșterea numărului de localități cu rețea de canalizare; • Tendințe demografice favorabile; • Populația rurală reprezintă 51,99% din populația județului; • Comune de mărimi diferite; • Gradul de aglomerare relativ scăzut al locuințelor; • Fond forestier important; • Peisaj natural variat, atractiv , nepoluat; • Patrimoniul cultural valoros (biserici, monumente, vestigii istorice, zone etnografice cu tradiții păstrate); • Proprietatea predominant privată asupra terenurilor; • Turism rural dezvoltat; • Forță de muncă ieftină și relativ calificată; 	<ul style="list-style-type: none"> • Mediul rural se caracterizează printr-un mediu antreprenorial scăzut; • Mediul rural concentrează un număr foarte scăzut de salariați; • Serviciile de sănătate din mediul rural sunt deficitare; • Ponderea ridicată a populației de peste 65 ani în mediul rural; • Rata de activitate economică și de ocupare scăzută în mediul rural; • Ponderea ocupării pe cont propriu în mediul rural; • Nivel educațional mai redus și acces la educație mai scăzut în mediul rural decât în mediul urban. • Venituri mai scăzute în mediul rural decât în mediul urban; • Oportunități limitate de muncă în afara agriculturii în mediul rural; • Nivel de dezvoltare scăzut al serviciilor în mediul rural; • Nivel scăzut al activității antreprenoriale în mediul rural; • Capacitate scăzută a populației rurale de accesare a fondurilor europene, pentru diversificarea activităților economice; • Sistemul de învățământ agricol este reprezentat de un singur liceu de profil (Liceul Agricol Drăgășani);
Oportunități	Amenințări
Sub-domeniul Agricultură	
<ul style="list-style-type: none"> • Tipologiile de sol existente se pretează la o gamă largă de folosință (culturi de cereale, legume, pașiști, plantații pomiviticole etc); • Atragerea de finanțări pentru dezvoltarea agriculturii; • Notorietatea podgoriilor din județ; • Interesul consumatorilor pentru produsele tradiționale și turismul rural crește; • Creșterea capacității de producție, de depozitare și de desfacere a fructelor; • Modernizarea din perspectiva echipamentelor, mașinilor și utilităților 	<ul style="list-style-type: none"> • Scăderea suprafeței agricole irigate; • Scăderea serviciilor producției agricole; • Investiții și demersuri necorelate în domeniul agricol (centre de procesare/ piețe de desfacere necorelate cu prezența producătorilor în arealul respectiv sau potențialul de consum din zonă). • Efectele adverse ale schimbărilor climatice; • Producția insuficient conectată la piața românească modernă și europeană;

<p>necesare, dar mai ales din perspectiva soiurilor (europene) și portaltoilor de pomi fructiferi;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Subvenții prin măsura „conversia pomiculturii” prin PNDR 2014 – 2020; • Potențial de dezvoltare în categoria fermelor de până și de peste 2 ha ; • Organizarea unei filiere puternice în sectorul pomicol; • Creșterea calității ofertei de fructe; • Promovarea unei mărci comerciale de fructe locale; • Concentrarea pe inovare prin demonstrare modelului european și prin asistență tehnică în domeniul agricol; • Crearea conexiunilor cu bazine pomicole europene; • Promovarea pomiculturii „integrate”: prietenoasă mediului înconjurător. • Existența a două institute de cercetare pentru agricultură (Stațiunea de Cercetare Vini-viticolă Drăgășani, Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Pomicultură Vâlcea); • Prezența unei stațiuni pomicole în județ în colaborare cu Universitate din Craiova; • Existența unităților de procesare produse agricole și zootehnice; • Revitalizarea comisiilor locale pentru atragerea în circuitul agrosilvic a terenurilor; • Amenajarea peisagistică a terenurilor și a suprafețelor degradate; • Creșterea suprafețelor de culturi protejate; 	<ul style="list-style-type: none"> • Livezile vechi sunt sursă potențială de infecții cu boli pentru zonele pomicole; • Structura organizatorică subdezvoltată a producătorilor crează impedimente pentru accesul fermierilor la piețe, constrânge capacitatea de a se integra în lanțurile de aprovizionare și de a profita de oportunitățile potențiale ale pieței; • Slaba informare a producătorilor agricoli cu privire la normele europene; • Numărul de concurenți în creștere pentru produsele agroalimentare de pe piață;
Sub-domeniul Dezvoltare rurală	
<ul style="list-style-type: none"> • Programul LEADER și înființarea GAL-urilor oferă noi forme pentru dezvoltarea rurală; • Implementarea strategiilor de dezvoltare locală ale Grupurilor de Acțiune Locală (GAL) înființate în județul Vâlcea contribuie la dezvoltarea zonelor rurale; • Existența programelor de finanțare pentru dezvoltarea mediului rural; 	<ul style="list-style-type: none"> • Scăderea populației din mediul rural; • Constrângerile externe ale înființării unor noi afaceri în mediul rural: costuri de înființare ridicate (bani, timp), impozite ridicate, în cazul unor produse nu există piață de desfacere; • Echilibru social fragil: populația îmbătrânită rămasă fără sprijin din cauza migrației tinerilor, practicarea agriculturii de subzistență;

<ul style="list-style-type: none"> • Finanțări pentru cursuri de formare profesională și cursuri de calificare pentru populația din mediul rural (POCU);	<ul style="list-style-type: none"> • Capacitatea scăzută de finanțare (credite bancare greu accesibile); • Lipsa locurilor de muncă în mediul rural are ca efect migrația persoanelor tinere și a celor cu studii de la sat la oraș, precum și în afara țării; • Sub-dezvoltarea infrastructurii fizice limitează posibilitățile de dezvoltare a mediului rural; • Comunitățile rurale nu au o viziune clară asupra viitorului de dezvoltare a zonei;
---	--

CAPITOLUL VIII. CONTEXTUL EUROPEAN, NAȚIONAL ȘI REGIONAL

8.1. Cadrul strategic la nivel european

Strategia Europa 2020

Europa 2020 reprezintă strategia Uniunii Europene de creștere economică pentru următorii zece ani, bazată pe următoarele trei priorități:

- creștere inteligentă: dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare;
- creștere durabilă: promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive;
- creștere favorabilă incluziunii: promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, care să asigure coeziunea socială și teritorială.

Comisia Europeană a propus obiective pentru statele membre, iar țintele asumate de România sunt:

- Rata de ocupare a populației cu vârstă cuprinsă între 20 și 64 ani – minimum 70%;
- Nivelul investițiilor în cercetare și dezvoltare ca % din PIB – 2%;
- Reducerea emisiilor de CO₂ cu 19%;
- Ponderea energiei din surse regenerabile să fie de 24%;
- Eficiență energetică – realizarea unei economii de energie primară de cca. 10 Mtep;
- Reducerea ratei de părăsire timpurie a școlii – atingerea unui procent maxim de 11,3%;
- Creșterea ponderii populației cu vârsta de 30-34 ani cu nivel de educație terțiară –26,7%;
- Reducerea populației expuse riscului sărăciei sau excluziunii sociale cu 580.000 persoane.

Comisia prezintă **șapte inițiative emblematice** pentru a stimula realizarea de progrese în cadrul fiecărei teme prioritare, inițiative care vor angaja atât UE, cât și statele membre. Instrumentele UE, în special piața unică, ajutoarele financiare și instrumentele de politică externă, vor fi mobilizate pentru eliminarea blocajelor și îndeplinirea obiectivelor strategiei Europa 2020. Prezentăm mai jos cele șapte inițiative:

1) „O Uniune a inovării”

Obiectivul acestei inițiative este de a recentra politica în domeniul cercetării-dezvoltării și inovării spre provocările cu care se confruntă societatea noastră, precum schimbările climatice, energia și utilizarea eficientă a resurselor, sănătatea și schimbările demografice. Fiecare verigă din lanțul inovării ar trebui consolidată, de la cercetarea fundamentală la comercializare.

La nivel național, statele membre vor trebui:

- să reformeze sistemele de cercetare-dezvoltare și inovare de la nivel național (și regional) pentru a promova excelența și specializarea inteligentă, să consolideze cooperarea între universități, mediul de cercetare și întreprinderi, să pună în aplicare programe comune și să întărească cooperarea transfrontalieră în domeniile în care UE aduce valoare adăugată pentru și să adapteze procedurile naționale de finanțare în consecință, să asigure difuzarea tehnologiei pe teritoriul UE;

- să garanteze existența unui număr suficient de absolvenți de universități de științe, matematică și inginerie și să axeze programele școlare pe creativitate, inovare și spirit antreprenorial;
- să acorde prioritate cheltuielilor destinate cunoașterii, inclusiv prin folosirea stimulentei fiscale și a altor instrumente financiare pentru a promova investiții private mai semnificative în cercetare-dezvoltare.

2) „Tineretul în mișcare”

Obiectivul este de a consolida performanța și atractivitatea internațională a instituțiilor de învățământ superior din Europa, de a spori nivelul general de calitate la toate nivelurile de educație și formare în UE, combinând atât excelența, cât și echitatea, prin promovarea mobilității studenților și a celor care urmează un curs de formare, precum și de a îmbunătăți situația încadrării în muncă a tinerilor.

La nivel național, statele membre vor trebui:

- să efectueze investiții eficiente în sistemele de învățământ și de formare la toate nivelurile (de la nivel preșcolar la nivel universitar);
- să amelioreze rezultatele în domeniul educației, tratând fiecare segment (preșcolar, primar, secundar, profesional și universitar) în cadrul unei abordări integrate, care să includă competențele-cheie și care are scopul de a reduce abandonul școlar timpuriu;
- să consolideze deschiderea și relevanța sistemelor de învățământ prin instituirea unor cadre naționale de calificare și printr-o mai bună direcționare a rezultatelor învățării spre nevoile pieței muncii;
- să faciliteze intrarea tinerilor pe piața muncii prin acțiuni integrate care cuprind, inter alia, îndrumare, consiliere și ucenicie.

3) „O agendă digitală pentru Europa”

Obiectivul este de a obține beneficii sociale și economice durabile, datorită unei piețe unice digitale, bazate pe internet rapid și ultrarapid și pe aplicații interoperabile, care să permită accesul tuturor la serviciile în bandă largă până în 2013, accesul tuturor la internet de viteză mult mai mare (30 Mbps sau mai mult) până în 2020 și abonarea a 50% sau mai mult dintre gospodăriile europene la conexiuni internet de peste 100 Mbps.

La nivel național, statele membre vor trebui:

- să elaboreze strategii operaționale privind internetul de mare viteză și să orienteze fondurile publice, inclusiv cele structurale, spre domeniile care nu sunt acoperite integral de investițiile private;
- să stabilească un cadru juridic pentru coordonarea lucrărilor publice astfel încât costurile pentru dezvoltarea rețelelor să se reducă;
- să promoveze dezvoltarea și utilizarea unor servicii online moderne și accesibile (de exemplu, e-guvernare, servicii de asistență medicală online, casa inteligentă, competențele informatice, securitatea).

4) „O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor”

Scopul este sprijinirea tranziției către o economie eficientă în ceea ce privește utilizarea resurselor și cu emisii reduse de dioxid de carbon. Obiectivul este de a decupla creșterea noastră economică de utilizarea resurselor și de consumul de energie, de a reduce emisiile de CO₂, de a crește competitivitatea și de a promova o securitate energetică sporită.

La nivel național, statele membre vor trebui:

- să elimine treptat subvențiile dăunătoare mediului, făcând excepții doar în cazul persoanelor defavorizate;

- să dezvolte instrumente de piață, precum stimulente fiscale și achiziții publice menite să adapteze metodele de producție și de consum;
- să dezvolte infrastructuri energetice și de transport inteligente, modernizate și complet interconectate și să utilizeze pe deplin TIC;
- să asigure implementarea coordonată a proiectelor de infrastructură, în cadrul rețelei centrale a UE, care contribuie în mod decisiv la eficacitatea sistemului de transport al UE, în ansamblul său;
- să se concentreze asupra dimensiunii urbane a transporturilor, responsabile de o mare parte din emisiile generate și din congestiile rețelelor;
- să utilizeze reglementarea, dezvoltând standarde de performanță energetică în construcții și instrumente de piață precum impozitarea, subvențiile și achizițiile publice pentru a reduce consumul de energie și de resurse și să utilizeze fondurile structurale pentru a investi în construcția de clădiri publice eficiente din punct de vedere energetic și într-o reciclare mai eficientă;
- să stimuleze instrumente care permit economisirea de energie și care ar putea crește eficiența în sectoarele mari consumatoare de energie, precum cele bazate pe folosirea TIC.

5) „O politică industrială adaptată erei globalizării”

Industria și mai ales IMM-urile au fost grav afectate de criza economică și toate sectoarele se confruntă cu provocările generate de globalizare și de adaptarea proceselor lor de producție și a produselor lor la o economie cu emisii scăzute de carbon.

La nivel național, statele membre vor trebui:

- să îmbunătățească mediul de afaceri, în special pentru IMM-urile inovatoare, inclusiv prin achiziții publice menite să sprijine inițiativele care încurajează inovarea;
- să amelioreze condițiile de asigurare a respectării drepturilor de proprietate intelectuală;
- să reducă sarcina administrativă a societăților și să amelioreze calitatea legislației în domeniul afacerilor;
- să colaboreze strâns cu părțile interesate din diverse sectoare (cu întreprinderile, cu sindicatele, cu mediul academic, cu ONG-urile, cu organizațiile de consumatori) pentru a identifica blocajele și a dezvolta o analiză comună cu privire la modalitățile de a menține o bază industrială și de cunoaștere solidă și de a plasa UE într-o poziție de lider în ceea ce privește dezvoltarea durabilă la nivel mondial.

6) „O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă”

Obiectivul este de a crea condițiile necesare modernizării piețelor muncii pentru a crește nivelurile de ocupare a forței de muncă și pentru a asigura sustenabilitatea modelelor noastre sociale. Pentru aceasta este nevoie să promovăm autonomia cetățenilor prin dobândirea de noi competențe care să permită forței noastre de muncă actuale și viitoare să se adapteze la noile condiții și la eventualele schimbări de carieră, să reducă șomajul și să sporească productivitatea muncii.

La nivel național, statele membre vor trebui:

- să pună în aplicare măsurile naționale de flexicuritate, astfel cum s-a convenit în cadrul Consiliului European, să reducă segmentarea pieței muncii și să faciliteze tranzițiile și reconcilierea vieții profesionale cu viața privată;
- să analizeze și să monitorizeze în mod regulat eficiența sistemelor fiscale și de asigurări sociale pentru a asigura rentabilitatea muncii, acordând o atenție specială persoanelor cu un nivel scăzut de calificare și eliminând în același timp măsurile care descurajează desfășurarea de activități independente;

- să promoveze noi forme de reconciliere a vieții profesionale cu cea privată și politici de îmbătrânire activă și să sporească egalitatea de șanse între femei și bărbați;
- să promoveze și să monitorizeze concretizarea eficace a rezultatelor dialogului social;
- să impulsioneze punerea în aplicare a Cadrului european al calificărilor, prin instituirea unor cadre naționale ale calificărilor;
- să asigure dobândirea competențelor necesare în vederea continuării studiilor și a integrării pe piața muncii, precum și recunoașterea acestora pe tot parcursul educației generale, profesionale, superioare și din viața adultă, inclusiv în cadrul învățării non-formale și informale;
- să dezvolte parteneriate între mediul educației/formării și cel al muncii, în special prin implicarea partenerilor sociali în planificarea ofertelor de educație și formare.

7) „Platforma europeană de combatere a sărăciei”

Obiectivul este de a asigura coeziunea economică, socială și teritorială, în vederea sensibilizării opiniei publice și a recunoașterii drepturilor fundamentale ale persoanelor care se confruntă cu sărăcia și excluziunea socială, acordându-le acestora posibilitatea de a duce o viață demnă și de a juca un rol activ în societate.

La nivel național, statele membre vor trebui:

- să promoveze responsabilitatea colectivă și individuală pe care o împart în domeniul combaterii sărăciei și excluziunii sociale;
- să definească și să pună în aplicare măsuri care vizează situația specifică a grupurilor cu un grad de risc ridicat (precum familiile monoparentale, femeile în vârstă, minoritățile, romii, persoanele cu handicap și personale fără adăpost);
- să își dezvolte pe deplin sistemele de securitate socială și de pensii pentru a asigura un nivel adecvat al ajutorului pentru venit și al accesului la asistență medicală.

Politica Agricolă Comună în perspectiva anului 2020 (PAC) propune ca obiectiv generarea unei creșteri mai durabile, mai inteligente și mai favorabile incluziunii pentru Europa rurală. Dintre obiectivele strategice propuse, pentru sectorul agricol avem Obiectivul 1. Producția alimentară viabilă, iar pentru dezvoltarea rurală avem Obiectivul 2. Managementul durabil al resurselor naturale și Obiectivul 3. Dezvoltarea teritorială echilibrată. Politicile europene urmăresc sprijinirea comunităților agricole care oferă cetățenilor europeni alimente de calitate, îmbunătățirea condițiilor pentru fermele mici, care contribuie la atractivitatea și identitatea regiunilor rurale.

Carta Europeană a Zonelor Rurale are în vedere următoarele motivații:

- Favorizarea progresului economic și social prin realizarea uniunii cât mai strânse a membrilor săi, pe fondul salvagădării și promovării ideilor acceptate ca patrimoniu comun;
- Aplicarea unor măsuri corespunzătoare pentru ameliorarea condițiilor de viață și de muncă în zonele rurale, care, implicit va conduce la progresul economic și social general al Europei;
- Redefinirea la nivel european, în plan conceptual și decizional, a procesului integrării și interdependenței crescânde între state și regiuni;
- Adoptarea unei politici de gestiune durabilă a resurselor, prin atribuirea de noi funcții sectoarelor din agricultură, silvicultură, acvacultură și pescuit (conservarea naturii și peisajului, producția de materii prime reînnoibile pentru industrie și sectorul energetic, participarea la turismul rural și la activitățile de recreere etc.), care se vor adăuga funcțiilor tradiționale;
- Întărirea cooperării europene astfel încât să se încorporeze din ce în ce mai mult în toate politicile, inclusiv în cele comerciale, principiile dezvoltării durabile, cu referire specială la spațiul rural.

Cadrul Strategic pentru Amenajarea Teritoriului Uniunii Europene stabilește ca obiective de coeziune și competitivitate, următoarele:

- Amenajarea policentrică a teritoriului;
- O nouă relație urban-rural;
- Accesul egal la infrastructură și cunoaștere;
- Administrarea înțeleaptă a patrimoniului natural și cultural.

Carta Verde a Coeziunii Teritoriale propune ca perspectivă pentru coeziunea economică și socială următoarele obiective:

- diversitatea teritorială ca valoare;
- coordonarea politicilor pentru zone vaste;
- promovarea orașelor competitive;
- abordarea excluziunii sociale;
- accesul la educație, servicii medicale, energie;
- concentrare: depășirea diferențelor de densitate;
- conectarea teritoriilor: depășirea factorului distanță;
- cooperare: depășirea factorului divizare.

Liniile directoare strategice ale Uniunii Europene (Community Strategic Guidelines) menționează cele trei priorități ale Politicii de Coeziune:

- îmbunătățirea atractivității Statelor Membre, regiunilor și orașelor, prin îmbunătățirea accesibilității, asigurarea unui nivel și a unei calități adecvate a serviciilor și protejarea mediului înconjurător;
- încurajarea inovării, antreprenoriatului și dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere, prin promovarea capacității de cercetare-inovare, inclusiv a noilor instrumente TIC;
- crearea de noi locuri de muncă, mai bine plătite, prin atragerea de noi persoane în procesul de ocupare și în activități antreprenoriale, îmbunătățirea adaptabilității lucrătorilor și a firmelor și investițiile în capitalul uman.

Mai mult, programele care se adresează zonelor urbane pot lua diferite forme:

- acțiuni care promovează orașele ca motoare ale dezvoltării regionale, prin îmbunătățirea competitivității lor, promovarea antreprenoriatului, a inovării, dezvoltarea serviciilor, rezultând în creșterea atractivității orașelor din UE;
- acțiuni care promovează coeziunea internă a arealelor urbane, prin revitalizarea cartierelor în declin, reabilitarea mediului fizic și ambiental, reconversia sit-urilor brownfield, protejarea și valorificarea patrimoniului lor istoric și cultural;
- promovarea unei dezvoltări mai echilibrate, policentrice a Uniunii Europene, prin crearea unei rețele de orașe, la nivel național și comunitar. Dezvoltarea acestei rețele presupune măsuri care să le lege fizic (infrastructură, tehnologia informației, etc.), dar și uman (promovarea cooperării, etc.). O atenție deosebită se va acorda și relațiilor rural-urban.

Planurile Integrate de Dezvoltare Urbană trebuie să asigure coerența tuturor acțiunilor menționate în liniile directoare și să asigure limitarea impactului negativ al acestora asupra mediului înconjurător.

Politica de Coeziune 2014-2020 propune o dezvoltare urbană durabilă integrată, prin combinarea măsurilor privind renovarea fizică a zonelor urbane cu măsuri care promovează educația, dezvoltarea economică, incluziunea socială și protecția mediului. În plus, un aspect indispensabil

se referă la dezvoltarea unor parteneriate puternice care să implice cetățeni de la nivel local, societatea civilă, economia locală și diversele niveluri de guvernare. Autoritățile urbane vor trebui să elaboreze strategii integrate de dezvoltare urbană care să poată veni cu soluții la provocările cu care se confruntă orașele. În elaborarea acestor strategii integrate, autoritățile urbane sunt încurajate să utilizeze Cadrul european de referință pentru orașe durabile (RFSC), care este o facilitate online practică, elaborată pentru a oferi sprijin orașelor în această privință.

Carta de la Leipzig cu privire la orașele Europene Durabile facilitează și susține procesul de dezvoltare urbană integrată prin crearea unui instrument de lucru operațional – Referențialul pentru Orașe Europene Durabile (ROD). Unul din scopurile principale ale Referențialului pentru Orașe Durabile este de a încuraja orașele de a-și fixa propriile acțiuni și măsuri de dezvoltare urbană integrată și durabilă.

Comunicarea Comisiei Europene pe tema Politicii de Coeziune și a orașelor (COM (2006) – 385/13.07.2006) oferă 50 de recomandări concrete pentru actorii implicați în dezvoltarea urbană, grupate în următoarele priorități:

- creșterea atractivității orașelor în ceea ce privește transportul, serviciile, calitatea mediului înconjurător și cultura;
- promovarea unei dezvoltări echilibrate a orașelor și întărirea relației lor cu mediul rural și zonele periurbane;
- stimularea rolului de poli de creștere al orașelor, prin promovarea inovării, antreprenoriatului și sprijinirea sectorului IMM;
- creșterea ocupării și reducerea disparităților dintre cartiere, pe de o parte, și grupuri sociale, pe de altă parte;
- combaterea delincvenței și a sentimentului de nesiguranță;
- îmbunătățirea guvernării orașelor, prin implicarea tuturor actorilor interesați în procesul decizional și prin eficiența planificării;
- promovarea rețelelor de schimb de experiență și bune-practici;
- maximizarea efectului de levier al Fondurilor Structurale alocate mediului urban.

Programul pentru rețeaua de dezvoltare urbană URBACT III are ca și obiectiv general sprijinirea orașelor în dezvoltarea de soluții pragmatice, noi și durabile, care îmbină într-o abordare integrată aspectele sociale, economice și de mediu înconjurător.

Programul de cooperare ESPON 2020, Rețeaua europeană de observare a dezvoltării și coeziunii teritoriale, are ca obiectiv susținerea cercetării teritoriului european și fundamentarea politicilor europene. România va beneficia de rezultatele ESPON 2020, constând în analize teritoriale și studii asupra tendințelor europene în diverse domenii de actualitate: evoluții pe piața muncii sau în domeniul investițiilor, modele de navetism, schimbări demografice, impactul schimbărilor climatice asupra teritoriului european etc.

Programul de Cooperare Interregională INTERREG EUROPE urmărește îmbunătățirea punerii în aplicare a politicilor și programelor de dezvoltare regională, în principal a celor care urmăresc investițiile pentru creștere economică și a locurilor de muncă și, după caz, a celor de cooperare teritorială europeană, prin promovarea schimbului de experiență și a învățării de noi politici de către actorii de interes regional.

Strategia de la Lisabona propune obiective concrete legate de îmbunătățirea procesului de legiferare și a politicilor publice cu impact direct asupra dezvoltării economice și creării de noi locuri de muncă. La nivel programatic și declarativ se observă o corelație directă între

îmbunătățirea capacității administrative și creșterea calității vieții la nivelul cetățenilor Uniunii Europene.

Carta Albă intitulată "Foaie de parcurs pentru un spațiu european unic al transporturilor – Către un sistem de transport competitiv și eficient din punct de vedere al resurselor", prezintă 40 de inițiative concrete privind infrastructura și serviciile de transport de implementat în următorul deceniu. Inițiativele sunt corelate cu următoarele obiective de atins până în anul 2050:

- Eliminarea autoturismelor cu combustibili convenționali din orașe;
- Reducerea cu 40% a emisiilor din transportul maritim;
- Trecerea a 50% dintre pasagerii și mărfurile de pe relațiile interurbane de distanță medie de pe modul rutier pe modul feroviar și naval.
- Reducerea în ansamblu cu 60% a emisiilor generate de activitatea de transport.

Programul Europa Creativă 2014-2020 are rolul de consolida sectoarele culturale și creative din Europa.

Agenda pentru un turism european durabil și competitiv (Agenda for a sustainable and competitive European tourism. - COM (2007) 621 final / 19.10.2007) a formulat obiectivele pentru asigurarea durabilității turismului european și provocările legate de atingerea acestui deziderat, cadrul de acțiune, principiile pentru realizarea unui turism competitiv și durabil, rolul și modul de implicare a celor interesați în sectorul turistic și al Comisiei Europene.

Raportul privind noua politică europeană în domeniul turismului: consolidarea parteneriatului pentru turism în Europa (2006/2129(INI)) enunță elaborarea documentului Agenda 21 Europeană pentru turism.

8.2. Cadrul strategic la nivel național

Acordul de parteneriat 2014-2020

La nivel național documentul care va continua obiectivele trasate și transpunerea la nivel național a direcțiilor strategice ale Europa 2020 este Acordul de parteneriat 2014-2020.

Pentru a atinge aspirațiile de creștere economică reflectate în obiectivul global al acestui Acord de Parteneriat, România va avea o economie modernă și competitivă prin abordarea următoarelor cinci provocări în materie de dezvoltare:

- Competitivitatea și dezvoltarea locală;
- Populația și aspectele sociale;
- Infrastructura;
- Resursele;
- Administrația și guvernarea.

Obiectivele tematice propuse pentru contribuția la susținerea principalelor provocări în materie de dezvoltare sunt:

Provocare în materie de dezvoltare	Obiectiv tematic
COMPETITIVITATE ȘI DEZVOLTARE LOCALĂ	1. Consolidarea cercetării, a dezvoltării tehnologice și a inovării
	2. Îmbunătățirea accesului la tehnologia informației și comunicațiilor, a utilizării și a calității acesteia
	3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol și a sectorului pescuitului și acvaculturii
	8. Promovarea ocupării durabile și de calitate a forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă
POPULAȚIE ȘI ASPECTE SOCIALE	2. Îmbunătățirea accesului la tehnologia informației și comunicațiilor, a utilizării și a calității acesteia
	8. Promovarea ocupării durabile și de calitate a forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă
	9. Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare
	10. Investiții în educație, formare și formare profesională pentru dezvoltarea competențelor și învățare pe tot parcursul vieții
	11. Creșterea capacității instituționale a autorităților publice și a părților interesate și o administrație publică eficientă
INFRASTRUCTURĂ	2. Îmbunătățirea accesului la tehnologia informației și comunicațiilor, a utilizării și a calității acesteia
	7. Promovarea transportului durabil și eliminarea blocajelor din infrastructurile rețelelor importante
RESURSE	4. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon în toate sectoarele
	5. Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor
	6. Conservarea și protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor
	7. Promovarea transportului durabil și eliminarea blocajelor din infrastructurile rețelelor importante
GUVERNARE	2. Îmbunătățirea accesului la tehnologia informației și comunicațiilor, a utilizării și a calității acesteia
	11. Creșterea capacității instituționale a autorităților publice și a părților interesate și o administrație publică eficientă

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030 stabilește obiective concrete pentru trecerea, într-un interval de timp rezonabil și realist, la un nou model de dezvoltare propriu Uniunii Europene și larg împărtășit pe plan mondial – cel al

dezvoltării durabile, orientat spre îmbunătățirea continuă a vieții oamenilor și a relațiilor dintre ei în armonie cu mediul natural. Obiectivele pe termen mediu și lung sunt:

- Orizont 2020: Atingerea nivelului mediu actual al țărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile;
- Orizont 2030: Aproximarea semnificativă a României de nivelul mediu din acel an al țărilor UE.

Strategia Națională pentru Dezvoltare Regională 2014-2020 stabilește prioritățile de dezvoltare ale regiunilor, precum și relațiile instituționale care să faciliteze corelarea cu strategiile sectoriale. Documentul strategic își propune continuarea și actualizarea direcțiilor de dezvoltare formulate în Planul Național de Dezvoltare 2007-2013 și Cadrul Național Strategic de Referință (CNSR).

SNDR subliniază necesitatea sprijinirii următoarelor priorități de dezvoltare:

- Dezvoltarea urbană durabilă integrată;
- Îmbunătățirea eficienței energetice în sectorul public și rezidențial;
- Dezvoltarea infrastructurii de importanță regională și locală;
- Promovarea incluziunii sociale și reducerea gradului de sărăcie;
- Îmbunătățirea mediului economic de importanță regională și locală;
- Dezvoltarea durabilă a turismului;
- Îmbunătățirea condițiilor de mediu la nivel regional și local.

Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014-2020 susține rolul strategic și poziția prioritară a cercetării ca motor de creștere a competitivității economice și urmărește conectarea la noile priorități ale științei și tehnologiei din Uniunea Europeană stabilite de Strategia Europa 2020, dar și în principalul instrument de implementare - programul Orizont 2020.

Programul Operațional Regional (POR) 2014-2020 își propune să asigure continuitatea viziunii strategice privind dezvoltarea regională în România, prin completarea și dezvoltarea direcțiilor și priorităților de dezvoltare regională conținute în PND și CNSR 2007–2013 și implementate prin POR 2007–2013, precum și prin alte programe naționale. POR 2014-2020 își propune să contribuie la adresarea celor 5 provocări pentru creștere la nivel național, identificate în cadrul Acordului de Parteneriat: competitivitatea și dezvoltarea locală, populația și aspectele sociale, infrastructura, resursele și administrația și guvernarea.

Programul Operațional Competitivitate (POC) 2014-2020 are ca obiectiv general contribuția la realizarea obiectivului global al Acordului de Parteneriat prin susținerea CDI și TIC pentru competitivitate și dezvoltare. POC propune soluții nevoilor și provocărilor legate de nivelul redus al competitivității economice la nivel național, în special în ceea ce privește (a) sprijinul insuficient pentru CDI și (b) infrastructura subdezvoltată de TIC și implicit servicii slab dezvoltate.

Programul Operațional Capital Uman (POCU) 2014-2020 stabilește prioritățile de investiții, obiectivele și acțiunile asumate de către România în domeniul resurselor umane, continuând investițiile realizate prin FSE în perioada 2007-2013 și contribuind la atingerea obiectivului general al Acordului de Parteneriat 2014-2020, acela de a reduce disparitățile de dezvoltare economică și socială dintre România și Statele Membre ale UE.

Programul Operațional Infrastructură Mare (POIM) 2014-2020 are ca obiectiv global Dezvoltarea infrastructurii de transport, mediu, energie și prevenirea riscurilor la standarde europene, în vederea creării premiselor unei creșteri economice sustenabile, în condiții de siguranță și utilizare eficientă a resurselor naturale. POIM adresează nevoile de dezvoltare din patru sectoare: infrastructura de transport, protecția mediului, managementul riscurilor și adaptarea la schimbările climatice, energie și eficiență energetică, contribuind la Strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, prin finanțarea a 4 din cele 11 obiective tematice din Regulamentul nr. 1303/2013:

- OT4, prin susținerea producției de energie din surse regenerabile, măsurilor de eficiență energetică, introducerea tehnologiilor de tip smart;
- OT5, prin finanțarea măsurilor de prevenire și protecție împotriva riscurilor naturale, menite să atenueze și să combată efectele schimbărilor climatice, și consolidarea capacității de intervenție în domeniu;
- OT6, prin promovarea investițiilor în sistemele de apă și apă uzată, managementul integrat al deșeurilor, protecția biodiversității și monitorizarea calității aerului;
- OT7, prin sprijinirea investițiilor în infrastructura pentru toate modurile de transport, precum și transportul de energie.

Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020 contribuie la consolidarea capacității administrative a autorităților și instituțiilor publice din România și va sprijini participarea societății civile și a mediului academic la procesul decizional din administrația publică.

Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 susține dezvoltarea strategică a spațiului rural prin abordarea strategică a 3 obiective:

- Restructurarea și creșterea viabilității exploatațiilor agricole;
- Gestionarea durabilă a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;
- Diversificarea activităților economice, crearea de locuri de muncă, îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor pentru îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale.

Master Planul General de Transport al României (MPGT) are ca obiectiv general asigurarea, pentru perioada 2014-2030, condițiilor pentru a realiza un sistem de transport eficient, durabil, flexibil, sigur, echilibrat între modurile de transport, în armonie cu mediul și în conectivitate cu rețelele transeuropene de transport - precondiții esențiale pentru dezvoltarea economică a țării. Obiectivele strategice ale MPGT sunt:

- Îmbunătățirea mobilității populației și a mediului de afaceri de-a lungul rețelei de transport TEN-T, a coridoarelor de conectivitate națională, precum și a coridoarelor de conectivitate regională definite în MPGT;
- Creșterea accesibilității polilor de dezvoltare urbană, a zonelor cu potențial de dezvoltare economică precum și accesibilității zonelor de pe teritoriul României care au acces indirect la rețeaua de autostrăzi/drumuri naționale;

- Îmbunătățirea condițiilor de siguranță în transport și reducerea riscului de accidente în zonele cu potențial de accidente determinate de blocajele rutiere, întârzierile în trafic și condițiilor de dificil trafic;
- Promovarea formelor de transport rutier, naval, feroviar și aerian care protejează biodiversitatea și care au un impact favorabil asupra emisiilor de noxe în atmosferă.

Strategia de Dezvoltare Teritorială a României – România policentrică 2035 propune integrarea principiilor cooperării, concentrării și conectivității, susținută pe patru piloni:

- Accesibilitate și mobilitate;
- Zone funcționale urbane;
- Resurse naturale și culturale;
- Cooperare teritorială.

Strategia propune 5 obiective generale:

- Asigurarea unei integrări funcționale a teritoriului național în spațiul european prin sprijinirea interconectării eficiente a rețelelor energetice, de transporturi și broadband;
- Creșterea calității vieții prin dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitară și a serviciilor publice în vederea asigurării unor spații urbane și rurale de calitate, atractive și incluzive;
- Dezvoltarea unei rețele de localități competitive și coezive prin sprijinirea specializării teritoriale și formarea zonelor funcționale urbane;
- Protejarea patrimoniului natural și construit și valorificarea elementelor de identitate teritorială;
- Creșterea capacității instituționale de gestionare a proceselor de dezvoltare teritorială.

Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială a României 2030 (CSDRT 2030) are ca obiectiv integrarea României în structurile teritoriale europene prin: afirmarea identității regional-continentale, dezvoltarea competitivității, creșterea coeziunii teritoriale, dezvoltarea teritorială durabilă. Obiectivele specifice ale CSDTR 2030 sunt:

- Racordarea teritoriului național la rețeaua europeană și inter-continentală a polilor și coridoarelor de dezvoltare;
- Structurarea și dezvoltarea rețelei de localități urbane;
- Stimularea solidarității funcționale urban-rural și dezvoltarea rurală adecvată diferitelor categorii de teritorii;
- Consolidarea și dezvoltarea rețelei de legături inter-regionale;
- Protejarea, dezvoltarea și valorificarea patrimoniului natural și cultural.

În acord cu Legea nr. 351/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificări și completări ulterioare, Conceptul strategic de dezvoltare teritorială României 2030 (CSDTR 2030) integrează rețeaua de localități din România în structura policentrică a UE, în conexiune cu rețeaua de poli majori în Sud-Estul Europei (potrivit clasificărilor SPESP, ESPON, PlanetCense etc.):

- Poli metropolitani MEGA (Zone Metropolitane de Creștere Europene) cu vocație internațională: București, Timișoara, Constanța, Cluj-Napoca, Iași - peste 300 000 de locuitori;

- Poli naționali OPUS (Orizont Potențial Urban Strategic) cu potențial de Arii Funcționale Urbane și potențial MEGA - peste 250 000 de locuitori;
- Poli supraregionali OPUS (Orizont Potențial Urban Strategic) cu potențial de Arii Funcționale Urbane - între 50 000 – 250 000 de locuitori;
- Poli regionali OPUS (Orizont Potențial Urban Strategic) cu potențial de Arii Funcționale Urbane - între 50 000 – 250 000 de locuitori;
- Poli regionali OPUS (Orizont Potențial Urban Strategic) cu potențial de Arii Funcționale Urbane și cu specificitate funcțională, de exemplu: Alba Iulia, Baia Mare, Râmnicu Vâlcea, Sibiu, Suceava, Tulcea;
- Poli subregionali - între 30 000 – 50 000 de locuitori;
- Poli locali – sub 20 000 de locuitori.

Planul Național de Amenajare a Teritoriului (PATN) este suportul dezvoltării complexe și durabile inclusiv al dezvoltării regionale a teritoriului și reprezintă contribuția specifică a țării noastre la dezvoltarea spațiului european și premiza înscrierii în dinamica dezvoltării economico-sociale europene. Acesta are următoarele roluri:

- stabilește principiile fundamentale ce stau la baza dezvoltării și structurării rețelei de localități, criteriile de definire a localităților urbane și rurale precum și cele pe baza cărora se poate atribui statutul de municipiu sau oraș;
- ierarhizează localitățile existente pe ranguri (0 - III, pentru localitățile urbane și IV - V pentru localitățile rurale) definite ca expresie a importanței actuale și în perspectiva imediată a fiecărei localități în cadrul rețelei din punct de vedere administrativ, social, economic, cultural etc. în raport cu dimensiunile ariei de influență polarizate și cu nivelul de decizie pe care îl implică în alocarea de resurse;
- reglementează posibilitatea de promovare a acestor localități în rangurile ierarhiei funcționale, stimulându-se competitivitatea între localități, prin crearea posibilităților de trecere a unor localități de la statutul rural la cel urban, de la oraș la municipiu, precum și de la un rang inferior la unul superior, în condițiile satisfacerii indicatorilor stabiliți;
- instituie obligativitatea pentru Guvern și autoritățile publice centrale și locale de acționa prioritar pentru crearea de dotări cu rol de servire teritorială în zonele lipsite de orașe, pentru sprijinirea și revitalizarea unor zone rurale în care s-au produs scăderi accentuate de populație în perioada 1966 - 1997 și pentru stimularea dezvoltării unor localități din zone care prezintă disfuncționalități de ordin economic, social și de mediu;
- oferă cadrul legal de înființare a zonelor metropolitane constituite prin asociere pe baza parteneriatului voluntar între marile centre urbane (capitala României și municipiile de rangul I) și localitățile urbane și rurale aflate în zona imediată la distanța de până la 30 km între care s-au dezvoltat relații de cooperare pe multiple planuri, în vederea stimulării cooperării intercomunale și a dezvoltării armonioase și echilibrate a acestor teritorii;
- legiferează obligativitatea ca planurile de dezvoltare națională, regionale inclusiv cele transfrontaliere și de dezvoltare pentru integrare în spațiul european, precum și cele sectoriale să fie elaborate pe baza prevederilor secțiunilor Planului de Amenajare a Teritoriului Național.

Strategia Guvernamentală pentru dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii și îmbunătățirea mediului de afaceri din România Orizont 2020 are ca obiectiv general crearea unui mediu favorabil afacerilor, inițiativei private și spiritului întreprenorial, stimularea înființării și dezvoltării IMM-urilor și sprijinirea creșterii competitivității mediului de afaceri autohton pe plan local, regional, național, european și internațional prin creșterea semnificativă, sub aspect dimensional, sectorial și regional, a soldului net de IMM-uri active economic, dezvoltarea întreprinderilor existente și crearea de noi locuri de muncă până la sfârșitul anului 2020. Strategia stabilește politica Guvernului României pentru următorii ani cu privire la:

- sprijinirea creșterii extensive și intensive a sectorului IMM, cu accent pe sporirea numărului de IMM-uri active la nivel local și pe piețe externe de interes;
- creșterea densității IMM-urilor, în special în zonele unde aceasta se situează sub media europeană, în vederea diminuării disparităților regionale actuale.

Strategia Națională de Export a României 2014-2020 vizează crearea și promovarea ofertei de export specifice, în domenii care au mare potențial de export atunci când sunt luate în considerare imperatiile globale legate de mediu, de sănătate sau standardele de reducere a emisiilor periculoase, cum ar fi : agricultura bio, procesarea materiei prime agricole, industria emisiilor de carbon scăzute, servicii profesionale, nanotehnologie, design sau cele legate de valorificarea surselor regenerabile de energie.

Noua strategie de export se va axa pe:

- domeniile cu tradiții de export și de înaltă performanță (îmbrăcăminte, încălțăminte, mobilier, vinificație, produse alimentare, arte și meserii);
- domeniile cu tradiție și transfer tehnologic sau delocalizări favorabile ale ISD precum construcții de mașini, mijloace de transport și componente, electronică, electrotehnică, tehnica militară;
- tehnologia informației și comunicațiilor, ca vector central al noii economii care contribuie decisiv și la lanțurile productive naționale din toate domeniile de export dar care exportă și o mare parte din producție.

Strategia Națională pentru Competitivitate 2014-2020 își propune dezvoltarea unui ecosistem competitiv de afaceri, bazat pe un mediu de reglementare stabil, centrat pe antreprenariat, inovare și creativitate, care să pună accent pe încredere, eficiență și excelență și să plaseze România în primele 10 economii la nivel european. Pentru realizarea acestei viziuni au fost identificate 5 priorități strategice:

- îmbunătățirea mediului de reglementare;
- acțiuni parteneriale între mediul public și mediul privat;
- factori și servicii suport;
- promovarea celor 10 sectoare de viitor: turism și ecoturism, textile și pielărie, lemn și mobilă, industrii creative, industria auto și componente, tehnologia informațiilor și comunicațiilor, procesarea alimentelor și a băuturilor, sănătate și produse farmaceutice, energie și management de mediu, bioeconomie (agricultură, silvicultură, pescuit și acvacultură), biofarmaceutică și biotehnologii;
- pregătirea generației 2050 și provocări societale;

Strategia Națională de Sănătate 2014-2020 Sănătate pentru Prosperitate și Planul de acțiuni pentru sănătate stabilește direcțiile strategice pentru asigurarea accesului echitabil la servicii de sănătate de calitate, cost-eficace, cât mai apropiate de nevoile individului și comunității.

Prioritățile naționale în sectorul sănătate sunt:

- Sănătatea publică;
  - Îmbunătățirea sănătății materne, neonatale și a copilului; Combaterea dublei poveri a bolii în populație: Controlul eficace al epidemiilor și supravegherea bolilor transmisibile, inclusiv cu accent pe bolile transmisibile cu povară relativ mare în populația din România; Reducerea poverii prin boli netransmisibile evitabile, inclusiv intervenții privind patologii cronice istoric neglijate (cancer, boli cardiovasculare, diabet, sănătatea mintală, boli rare); Sănătatea în relație cu mediul; Conștientizarea și educarea populației privind soluțiile eficiente cu caracter preventiv (primar, secundar sau terțiar).
- Servicii de sănătate;
  - Un sistem de servicii de asistență comunitară de bază destinate grupurilor vulnerabile; Creșterea eficacității și diversificarea serviciilor de asistență medicală primară; Consolidarea calitatii și eficacitatii serviciilor furnizate în ambulatorul de specialitate; Creșterea gradului de siguranță a populației prin consolidarea sistemului integrat de urgență și asigurarea accesibilității la asistența medicală de urgență adecvată în mod echitabil; Regionalizarea/concentrarea asistenței medicale spitalicești și crearea de rețele regionale de referință cu spitale de diferite grade de competență interconectate cu sectorul de asistență primară și ambulatorie de specialitate; Creșterea accesului la servicii de reabilitare, recuperare, paliativă și de îngrijiri pe termen lung; Crearea de rețele de furnizori de asistență medicală.
- Măsuri transversale
  - Dezvoltarea guvernancei sistemului de sănătate, inclusiv monitorizarea și evaluarea performanței acestuia; Întărirea colaborării intersectoriale (Sănătate în toate Politicile); Întărirea la nivel național, regional și local a capacității de management, planificare și monitorizare a sistemului de sănătate publică și servicii de sănătate; O politică sustenabilă de asigurare a resurselor umane în sănătate; O politică sustenabilă de asigurare a resurselor financiare în sănătate, asigurarea controlului costurilor, a protecției financiare a populației; Dezvoltarea și implementarea unei politici a medicamentului care să asigure accesul echitabil și sustenabil la medicația bazată pe dovezi a populației; Crearea Agenției pentru Evaluare și Calitate; evaluarea tehnologiilor medicale și îmbunătățirea continuă a calității serviciilor de sănătate; Promovarea cercetării și inovării în sănătate; Îmbunătățirea infrastructurii sistemului de sănătate; Managementul informațiilor, prin soluții inovative de tehnologie a informației și comunicațiilor, dezvoltarea de soluții de e-sănătate; Dezvoltarea infrastructurii adecvate la nivel național, regional și local în vederea reducerii inechității accesului la serviciile de sănătate.

Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014 -2020 și Planul de acțiuni pentru perioada 2014-2020 are ca viziune pentru anul 2020 ca minim 70% din persoanele cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 ani să aibă acces la un loc de muncă de calitate, conform cu capacitatea și competența lor și venituri care să le asigure un trai decent. Cele patru obiective specifice sunt:

- Creșterea ocupării în rândul tinerilor și prelungirea vieții active a persoanelor în vârstă;
- Îmbunătățirea structurii ocupaționale și participării pe piața muncii în rândul femeilor și persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile;
- Dezvoltarea unei resurse umane cu un nivel înalt de calificare și competențe adaptate la cerințele pieței muncii;
- Îmbunătățirea mecanismului de fundamentare, implementare, monitorizare și evaluare a politicilor cu impact pe piața muncii.

Strategia Națională privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei 2015-2020 propune un subset de nouă intervenții cheie care urmează să fie implementate în următoarea perioadă de programare, acestea având cel mai mare impact în ceea ce privește reducerea sărăciei și promovarea incluziunii sociale:

- Creșterea ocupării forței de muncă în rândul persoanelor cu venituri reduse și a celor din grupurile vulnerabile prin programe personalizate de activare a forței de muncă;
- Creșterea nivelului de susținere a veniturilor populației sărace și introducerea stimulentei pentru beneficiarii programelor;
- Dezvoltarea serviciilor sociale integrate la nivel comunitar;
- Îmbunătățirea instrumentelor pentru identificarea școlilor dezavantajate pentru a asigura faptul că toți copiii beneficiază de oportunități egale;
- Consolidarea serviciilor sociale de protecție a copilului;
- Dezvoltarea unui instrument pentru identificarea satelor sărace și a comunităților rurale marginalizate;
- Investiții în îmbunătățirea actualului sistem IT pentru a construi un sistem electronic de asistență socială eficient;
- Dezvoltarea unui sistem de plată modern;
- Consolidarea mecanismelor de coordonare și dezvoltarea unui sistem de monitorizare și evaluare.

Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Național al României 2007-2026, în cadrul căruia sunt prezentate principalele obiective care contribuie la realizarea viziunii propuse în domeniul turismului pentru România, și anume, transformarea României într-o destinație turistică de calitate pe baza patrimoniului său natural și cultural care să corespundă standardelor Uniunii Europene privind furnizarea produselor și serviciilor și realizarea unei dezvoltări durabile din punct de vedere al mediului sectorului turistic într-un ritm de dezvoltare superior altor destinații turistice din Europa. Printre obiectivele specifice ale Master Planului se numără și cele care se adresează, direct sau indirect, zonele urbane:

- asigurarea unei dezvoltări durabile a turismului, într-o manieră în care bogățiile sale de mediu, culturale și de patrimoniu să fie în egală măsură apreciate în prezent și păstrate pentru generațiile viitoare;

- dezvoltarea și implementarea anuală a planurilor de marketing a destinației turistice, prin colaborarea mediului public cu cel privat;
- elaborarea permanentă de studii de piață în domeniul turismului;
- crearea unei rețele de centre de informare turistică;
- realizarea unei baze de date a produselor, unităților, evenimentelor și serviciilor turistice;
- mecanisme și subvenții pentru facilitarea investițiilor în turism;
- dezvoltarea planurilor integrate în domeniul turismului;
- dezvoltarea sistemului de educație prevocațională și vocațională pentru sectorul hotelier;
- dezvoltarea stațiilor de cercetare turistică;
- extinderea sistemelor de marcare a obiectivelor turistice și introducerea de rute turistice tematice;
- instruirea și pregătirea muzeelor și monumentelor naționale majore în îmbunătățirea facilităților oferite oaspeților;
- crearea unei baze de date a evenimentelor culturale pentru a facilita promovarea artelor vizuale și auditive, în special festivaluri tradiționale și evenimente folclorice.

Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Balnear propune 14 acțiuni care sunt necesare pentru a consolida sectorul balnear român și pentru a dezvolta cele 4 poziționări posibile propuse. aplicarea și ameliorarea reglementărilor sanitare, formarea medicilor generaliști care prescriu curele balneare, formarea medicilor specializați în stațiuni, ameliorarea formării profesionale a personalului din stațiuni, includerea în COR a noi ocupații specifice, testarea capacității terapeutice a factorilor naturali din stațiunile balneare și promovarea rezultatelor, constituirea unor asociații a Orașelor Termale, crearea unui set de criterii comune, elaborarea unui brand “Orașe termale” din România, poziționarea unei stațiuni pilot/ crearea unui cluster pe segmentul lupta anti îmbătrânire, poziționarea stațiunilor pe segmentul luptei anti îmbătrânirii, dezvoltarea centrelor de talasoterapie, favorizarea dezvoltării componentei spa/ wellness, favorizarea dezvoltării turismului medical.

Strategia Națională de Dezvoltare a Ecoturismului în România are ca obiectiv general crearea condițiilor de dezvoltare a ecoturismului la nivelul ariilor protejate și în zonele din vecinătatea acestora, urmărindu-se realizarea unui produs ecoturistic competitiv pe plan național și internațional. Obiectivele țintă ale strategiei sunt:

- Dezvoltarea infrastructurii specifice ecoturismului în interiorul și în apropierea ariilor protejate de interes național, internațional și comunitar.
- Realizarea în următorii 10 ani a minim 10 destinații ecoturistice recunoscute la nivel național și internațional.
- Creșterea încasărilor obținute la nivelul comunităților locale din ecoturism cu minim 7% anual în următorii 10 ani.
- Peste 10 ani 2% din veniturile obținute din turism la nivelul destinațiilor ecoturistice vor fi folosite pentru conservarea naturii.
- Creșterea duratei sejurului la minim 5-7 zile pentru ecoturisții străini și la minim 3-4 zile pentru ecoturisții români.

Studiu pentru Dezvoltarea Rutelor Culturale Europene în România descrie domeniile prioritare de acțiune și măsurile concrete (2015-2019) pentru dezvoltarea, implementarea, evaluarea și promovarea de trasee culturale, susține legăturile și schimburile dintre operatorii de itinerarii culturale și alți parteneri în domeniul turismului cultural. Studiul prezintă și propuneri de obiective/destinații din județul Vâlcea ce ar putea intra în cadrul itinerarelor culturale existente:

- Itinerarul european al stațiunilor balneare cu tradiție: Călimănești Căciulata (jud. Vâlcea);
- Itinerarul cultural european al ceramicii: Horezu, Vlădești (jud. Vâlcea);

Strategia Sectorială în domeniul Culturii și Patrimoniului Național pentru perioada 2014-2020 stabilește obiectivele strategice sectoriale și transversale, după cum urmează:

- obiective strategice sectoriale:
  - protejarea patrimoniului cultural național;
  - susținerea și promovarea creației culturale și artistice contemporane;
- obiective strategice transversale:
  - educație și intervenție culturală;
  - întărirea capacității instituționale;
  - dezvoltarea infrastructurii culturale;
  - ținte strategice transversale: tinerii și politicile culturale, digitizarea resurselor culturale, creșterea și diversificarea ofertei și a consumului cultural, exportul produselor culturale și internaționalizarea culturii.

Strategia Națională și Planul de Acțiune pentru Conservarea Biodiversității 2010-2020 (SNPACB) constituie un punct de referință esențial pentru dezvoltarea durabilă a țării noastre. Strategia își propune următoarele ținte strategice generale:

- Stoparea declinului diversității biologice reprezentată de resursele genetice, specii, ecosisteme și peisaj și refacerea sistemelor degradate până în 2020;
- Integrarea politicilor privind conservarea biodiversității în toate politicile sectoriale până în 2020;
- Promovarea cunoștințelor, practicilor și metodelor inovatoare tradiționale și a tehnologiilor curate ca măsuri de sprijin pentru conservarea biodiversității ca suport al dezvoltării durabile până în 2020;
- Îmbunătățirea comunicării și educării în domeniul biodiversității până în 2020.

Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor 2014-2020 propune cadrul de măsuri care să asigure trecerea de la modelul actual de dezvoltare bazat pe producție și consum la un model bazat pe prevenirea generării deșeurilor și utilizarea materiilor prime din industria de valorificare, asigurând astfel prezervarea resurselor naturale naționale, creând premisele reconcilierii imperativelor economice și „de mediu“. Scopul SNGD este de a îndrepta România către o „societate a reciclării” prin:

- prioritizarea eforturilor din domeniul gestionării deșeurilor în conformitate cu ierarhia deșeurilor;
- încurajarea prevenirii generării deșeurilor și reutilizarea pentru o mai mare eficiență a resurselor;

- dezvoltarea și extinderea sistemelor de colectare separată a deșeurilor în vederea promovării unei reciclări de înaltă calitate;
- dezvoltarea/implementarea tehnologiilor/instalațiilor de reciclare și/sau valorificarea cu randament ridicat de extragere și utilizare a materiei prime din deșeuri;
- susținerea recuperării energiei din deșeuri, după caz, pentru deșeurile care nu pot fi reciclate;
- reducerea cantităților de deșeuri eliminate prin depozitare.

Strategia Națională a României privind Schimbările Climatice 2013-2020 reprezintă o abordare generală și practică a adaptării la efectele schimbărilor climatice în România, furnizând direcția și orientările diferitelor sectoare pentru a stabili planuri specifice de acțiune care vor fi actualizate periodic, ținând seama de cele mai recente concluzii științifice privind scenariile climatice precum și de necesitățile sectoriale.

Strategia Energetică a României pentru perioada 2011-2020 are ca obiectiv general satisfacerea necesarului de energie atât în prezent, cât și pe termen mediu și lung, la un preț cât mai scăzut, adecvat unei economii moderne de piață și unui standard de viață civilizată, în condiții de calitate, siguranță în alimentare, cu respectarea principiilor dezvoltării durabile.

Dezvoltarea economică și socială pe termen lung necesită o politică energetică echilibrată, care să aibă în vedere următoarele obiective:

- stabilitatea economică și securitatea aprovizionării în condițiile de incertitudine a prețului resurselor energetice pe piața internațională, datorită creșterii continue a cererii de energie;
- protecția mediului – prin introducerea de noi tehnologii pentru producția și consumul de energie cu impact redus asupra mediului și pentru reducerea schimbărilor climatice;
- buna funcționare a piețelor interne de energie electrică și gaze naturale, garanție pentru competiția transparentă, nediscriminatorie și pentru integrarea în piața regională și europeană;
- dezvoltarea și producția de noi tehnologii pentru producția și consumul de energie electrică și protecția mediului; prin aceasta sectorul energetic va contribui la susținerea dezvoltării economice și la crearea de noi locuri de muncă;
- tehnologii informatice și de comunicație cu rol important în ceea ce privește îmbunătățirea eficienței pe întreg lanțul producție – transport - consum al energiei. Aceste tehnologii oferă potențialul pentru o trecere structurală la procese și servicii cu consum redus de resurse, la economii de energie, precum și la rețele de transport și distribuție inteligente și mai eficiente.

Strategia pentru Consolidarea Administrației Publice 2014-2020 stabilește cadrul general de reformă al administrației publice și are în vedere trei elemente cheie:

- necesitatea remedierii unor deficiențe structurale în funcționarea administrației publice;
- recomandările specifice de țară formulate de Comisia Europeană pentru anii 2013 și 2014 cu privire la administrația publică;
- necesitatea asigurării/pregătirii administrației publice pentru a îndeplini obligațiile asumate la nivel european în ceea ce privește o serie de ținte/obiective stabilite prin Strategia Europa 2020, Strategia pentru o reglementare mai bună.

Obiectivele generale propuse prin strategie sunt:

- adaptarea structurii și mandatului administrației la nevoile cetățenilor și la posibilitățile reale de finanțare;
- implementarea unui management performant în administrația publică;
- debirocratizare și simplificare pentru cetățeni, mediul de afaceri și administrație;
- consolidarea capacității administrației publice de a asigura calitatea și accesul la serviciile publice.

Strategia pentru dezvoltarea sectorului agroalimentar pe termen mediu și lung -2020-2030 are ca viziune un sector agroalimentar durabil și competitiv, centrat pe exportul de produse cu valoare adăugată înaltă, rezistent la provocările globale, care asigură bunăstare și condiții de viață în mediul rural apropiate cu cele din mediul urban. Agricultură și dezvoltarea rurală din România la orizontul anului 2030 vizează atingerea unui nivel de coerență între agricultură, mediu și dezvoltare rurală prin valorificarea inteligentă și durabilă a terenurilor agricole, a forței de muncă și a capitalului.

Planul Strategic Național Multianual privind Acvacultura 2014-2020 se concentrează pe următoarele aspecte:

- Simplificarea administrativă, în special pentru evaluări, studii de impact și licențe;
- Securitatea juridică a operatorilor în sectorul acvaculturii, în ceea ce privește accesul la ape și spațiu;
- Stabilirea unor indicatori pentru sustenabilitate ecologică, economică și socială;
- Evaluarea altor posibile efecte transnaționale asupra statelor vecine.

Strategia Națională Antidrog 2013-2020 și Planul de acțiuni în perioada 2013-2020 dezvoltă cadrul național de politici, necesar implementării unui răspuns proactiv față de fenomenul consumului de droguri, alcool și tutun, precum și a traficului de droguri și precursori, prin obiective specifice și acțiuni integrate ale instituțiilor naționale și locale.

Strategia națională antidrog abordează integrat reducerea cererii și ofertei de droguri, concomitent cu dezvoltarea coordonării, cooperării internaționale, cercetării, evaluării și informării în domeniu, vizând atingerea următoarelor obiective generale:

- Reducerea cererii de droguri, prin consolidarea sistemului național integrat de prevenire și asistență, în concordanță cu evidențele științifice, ce cuprinde totalitatea programelor, proiectelor și intervențiilor universale, selective și indicate de prevenire implementate în școală, familie și comunitate, precum și intervențiile de identificare, atragere și motivare a consumatorilor de droguri în vederea furnizării de servicii de asistență specializată ce au ca finalitate integrarea socială;
- Reducerea ofertei de droguri prin identificarea și destructurarea rețelelor de trafic, reducerea disponibilității drogurilor pe piață și utilizarea eficientă a sistemului de aplicare a legii, concomitent cu dezvoltarea unor mecanisme instituționale de monitorizare și control, coordonate și adaptate nevoilor actuale și situației reale a fenomenului și care să susțină în mod viabil măsurile de luptă împotriva acestuia;
- Coordonarea în domeniul drogurilor, urmărește asigurarea unui concept unitar de acțiune în domeniul problematicii drogurilor și precursorilor, monitorizarea implementării

politicilor naționale în domeniul drogurilor, utilizarea eficientă a resurselor și maximizarea rezultatelor intervențiilor realizate;

- În domeniul cooperării internaționale, se urmărește reafirmarea angajamentului României, asumat prin documentele internaționale și prin cele bilaterale sau multilaterale la care țara noastră este parte și consolidarea poziției ca partener activ în efortul mondial de reducere a cererii și ofertei de droguri precum și a traficului de precursori;
- Îmbunătățirea nivelului de cunoaștere a problematicii drogurilor la nivel național pornind de la evidențe științifice, prin monitorizare, cercetare și informare.

Strategia Națională în Domeniul Politicii de Tineret pentru perioada 2015-2020 are ca obiectiv general susținerea participării active a tinerilor la viața economică, socială, culturală și politică a țării, asigurând oportunități egale de acces la educație, ocupare și condiții de viață decente, cu o atenție particulară către tinerii care, din diferite motive, ar putea avea mai puține oportunități.

Strategia Națională privind Agenda Digitală pentru România – 2020 definește patru domenii de acțiune, după cum urmează:

- e-Guvernare, Interoperabilitate, Securitate Cibernetică, Cloud Computing și Social Media – domeniu prin care se vizează creșterea eficienței și reducerea costurilor din sectorul public din România prin modernizarea administrației;
- TIC în educație, cultură și sănătate – domeniu prin care se vizează sprijinul acestor tehnologii la nivel sectorial;
- TIC în e-comerț, precum și cercetarea, dezvoltarea și inovarea în TIC – domeniu ce vizează avantajele comparative regionale ale României și sprijină creșterea economică în domeniul privat;
- Broadband și servicii de infrastructură digitală – domeniu ce vizează asigurarea incluziunii sociale.

Strategia Națională de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome, pentru perioada 2015-2020 are ca obiectiv al principal incluziunea socio-economică a cetățenilor români de etnie romă, la un nivel similar cu cel al populației majoritare. Căile de îndeplinire ale acestui obiectiv sunt reprezentate de: educație, locuri de muncă, sănătate și locuire, în egală măsură cu serviciile sociale și infrastructură, cultură și combaterea discriminării.

Planul de Implementare a Garanției pentru Tineret 2014-2015 urmărește să combată șomajul în rândul tinerilor, asigurându-se că orice persoană cu vârsta sub 25 de ani – indiferent dacă s-a înregistrat sau nu ca șomer – primește o ofertă de angajare, în termen de 4 luni de la terminarea studiilor sau de la pierderea locului de muncă.

Strategia Națională pentru Învățarea pe tot Parcursul Vieții are ca obiectiv strategic creșterea participării la învățarea pe tot parcursul vieții, precum și creșterea relevanței sistemelor de educație și formare profesională pentru piața muncii. În conformitate cu documentele Uniunii Europene, principalul obiectiv strategic al României în domeniu, pentru anul 2020, este ca cel puțin 10 procente din populația adultă (cu vârste cuprinse între 25 și 64 de ani) să participe la activități de

învățare pe tot parcursul vieții. Strategia prezintă trei piloni strategici ai învățării pe tot parcursul vieții care determină atingerea obiectivelor strategice:

- Acces și stimulente pentru participare;
- Calitate și relevanță;
- Parteneriate pentru o mai bună informare.

Strategia Națională privind Persoanele Vârstnice și Îmbătrânirea Activă 2014-2020 își propune trei mari obiective generale: prelungirea vieții active a persoanelor vârstnice, promovarea participării sociale și a unei vârste înaintate demne și obținerea unui grad mai ridicat de independență și siguranță pentru persoanele care necesită îngrijire de lungă durată.

Strategia Națională privind Incluziunea Socială a Persoanelor cu Dizabilități 2014-2020 are scopul de a contura o platformă de gândire și acțiune politică menită să determine creșterea calității vieții persoanelor cu dizabilități, pe linia autonomiei, securității, demnității, deciziei și responsabilității personale prin: situarea persoanei cu dizabilități și a drepturilor sale cetățenești în centrul reglementărilor legislative; îmbunătățirea organizării și calității serviciilor; gestionarea efektivă, credibilă și transparentă a resurselor.

Strategia Națională pentru Învățământul Terțiar (Cadrul Strategic pentru Creșterea participării, calității și eficienței învățământului terțiar din România) 2014-2020 se axează pe patru domenii principale de acțiune: (i) consolidarea guvernantei, finanțării, monitorizării și evaluării („condițiile de sprijin”); (ii) promovarea unei participări mai largi în învățământul terțiar, în special pentru grupurile slab reprezentate; (iii) îmbunătățirea calității și relevanței învățământului terțiar; și (iv) dezvoltarea angajamentelor față de economie, în special legătura cu piața muncii și inovarea/antreprenoriatul.

Strategia Educației și Formării Profesionale din România pentru perioada 2014-2020 promovează creșterea inteligentă, realizabilă prin investiții majore în educație, cercetare și inovare sustenabilă, creșterea incluzivă, cu accent pe crearea de locuri de muncă și reducerea sărăciei (Comisia Europeană). Cele șapte inițiative emblematice definite prin strategie au o puternică conexiune – directă sau indirectă - cu formarea profesională prin:

- creștere inteligentă
  1. agenda digitală pentru Europa;
  2. uniunea de inovare;
  3. tineretul în mișcare;
- creștere sustenabilă
  1. resurse eficiente pentru Europa;
  2. politici industriale pentru era globalizării;
- creștere incluzivă
  1. agenda pentru noi deprinderi și ocupații;
  2. Platforma Europeană împotriva sărăciei.

Strategia Națională privind Reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii are ca obiectiv pe termen scurt implementarea unui sistem eficient de politici și măsuri de prevenire, intervenție și compensare pentru a soluționa cauzele majore ale PTS, cu accent pe tinerii care se află deja în grupa de vârstă 11-17 ani. Pe termen mediu, până în 2020, reducerea ratei de tineri între 18-24 de ani care au finalizat cel mult ciclul de învățământ secundar inferior și care nu sunt înscriși în nicio formă de continuare a studiilor sau formare profesională la maxim 11,3%. Obiectivul pe termen lung constă în contribuirea la creșterea inteligentă și incluzivă a României prin reducerea numărului de persoane în risc de somaj, sărăcie și excluziune socială.

Principalele programe și măsuri propuse pentru a atinge obiectivele acestei strategii sunt grupate în patru (4) piloni strategici:

- Pilonul 1: Asigurarea accesului la școală și la educație de calitate tuturor copiilor;
- Pilonul 2: Asigurarea finalizării studiilor obligatorii de către toți copiii;
- Pilonul 3: Reintegrarea în învățământ a persoanelor care au părăsit timpuriu școala;
- Pilonul 4: Dezvoltarea sprijinului instituțional adecvat.

Strategia Națională pentru Protecția și Promovarea Drepturilor Copilului 2014-2020 își propune să promoveze investiția în dezvoltarea și bunăstarea copilului, pe baza unei abordări holistice și integrate de către toate instituțiile și autoritățile statului, în condițiile respectării drepturilor copilului, satisfacerii nevoilor acestuia, precum și accesului universal la servicii.

Strategia Națională pentru Prevenirea și Combaterea Fenomenului Violenței în Familie 2013-2017 are ca obiective generale: (i) prevenirea violenței în familie în vederea diminuării fenomenului; (ii) protecția victimelor violenței în familie și responsabilizarea agresorilor prin constituirea unui cadru instituțional integrat și adoptarea unor politici și măsuri specifice; (iii) promovarea cooperării intersectoriale și susținerea parteneriatului cu societatea civilă și a parteneriatului public-privat în implementarea politicilor în domeniu.

Strategia Națională de Ordine și Siguranță Publică 2015-2020 urmărește eficientizarea sistemului de ordine publică și siguranță printr-o abordare proactivă, orientată către nevoile de securitate în serviciul cetățeanului, precum și prin asigurarea unui mediu caracterizat prin ordine, libertate și justiție. Strategia este centrată atât pe perfecționarea și aplicarea riguroasă a cadrului normativ, menținerea unui grad ridicat de profesionalizare a personalului și consolidarea instituțională a structurilor cu atribuții în domeniul specific, fapt ce va conduce la reducerea costurilor și creșterea gradului de performanță în prevenirea și combaterea fenomenului infracțional, cât și pe creșterea gradului de implicare a societății civile în prevenirea și combaterea fenomenului criminalității.

8.3. Cadrul strategic regional

Planul de Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia 2014-2020

Viziunea regiunii Sud-Vest Oltenia pentru perioada de programare 2014-2020 este aceea de a deveni un promotor al competitivității atât în domeniul industrial, cât și în agricultură, dar și al economiei digitale prin dezvoltarea unui mediu de afaceri performant bazat pe resurse umane competente, integrarea tehnologiilor inovative și promovarea dezvoltării durabile.

Obiectivul strategic global pentru perioada 2014-2020 este dezvoltarea durabilă și echilibrată a Regiunii Sud-Vest Oltenia în vederea reducerii disparităților existente între regiunea SV Oltenia și celelalte regiuni ale țării în scopul creșterii nivelului de trai al cetățenilor.

Pentru atingerea obiectivului general al PDR 2014-2020, au fost stabilite următoarele obiective specifice, corelate cu prioritățile de finanțare:

- Creșterea atractivității regionale și dezvoltarea durabilă a regiunii prin îmbunătățirea infrastructurii, valorificarea potențialului agricol, a zonelor urbane și a potențialului turistic;
- Creșterea competitivității regionale prin sprijinirea întreprinderilor, dezvoltarea infrastructurii specifice cercetării/inovării și calificarea resurselor umane;
- Protecția și îmbunătățirea mediului prin creșterea calității infrastructurii de mediu și creșterea eficienței energetice.

Documentul strategic la nivel regional stabilește șase domenii prioritare pentru dezvoltare economico-socială a regiunii în perioada de programare 2014-2020. Aceste sunt:

1. Creșterea competitivității economice a regiunii
2. Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii regionale
3. Dezvoltarea turismului, valorificarea patrimoniului natural și a moștenirii cultural-istorice
4. Dezvoltare rurală durabilă și modernizarea agriculturii și a pescuitului
5. Dezvoltarea resurselor umane în sprijinul unei ocupări durabile și a incluziunii sociale
6. Protecția mediului și creșterea eficienței energetice

Studiul regional Strategia de Dezvoltare Teritorială Integrată a Microregiunii „Oltenia de sub munte” propune un set de obiective principale care vizează promovarea și dezvoltarea activităților turistice, îmbunătățirea accesibilității (căi rutiere-străzi locale, județene sau centuri ocolitoare, transport public, piste de biciclete, etc.), dezvoltare economică, dezvoltarea sporturilor de iarnă, conservarea mediului și biodiversității etc.

Documentul regional „Studiu privind dezvoltarea mediului de afaceri la nivel regional și impactul crizei economice asupra întreprinderilor”, stabilește 8 priorități de dezvoltare a sectorului economic:

- Sprijin pentru valorificarea potențialului agricol;
- Sprijin pentru diversificarea activităților economice în mediul rural;
- Susținerea IMM-urilor și firmelor mari care activează în sectoarele industriale competitive;
- Sprijinirea IMM-urilor din sectoare de activitate inovative;
- Sprijinirea dezvoltării sectorului serviciilor;
- Atragerea de investiții străine directe (dezvoltarea infrastructurii pentru afaceri, promovarea regiunii);
- Dezvoltarea infrastructurii de transport (rutieră, feroviară și navală) și a sistemelor de transport intermodal în sprijinul creșterii competitivității;
- Sprijinirea sectorului de cercetare-dezvoltare-inovare.

Documentul regional Strategia de dezvoltare a turismului pe termen scurt, mediu (2020) și lung (2030) are ca obiectiv general creșterea contribuției turismului la dezvoltarea durabilă a regiunii SV Oltenia, prin măsuri de promovare integrată, prin asigurarea unei oferte adaptate, bazată pe valorificarea superioară a potențialului natural și cultural, pe o capacitate de primire și ospitalitate crescute din punct de vedere cantitativ și calitativ.

Planul Regional de Acțiune pentru Ocuparea Forței de Muncă (PRAO) 2009-2013 are ca obiectiv furnizarea cadrului de planificare strategică pe termen mediu pentru promovarea ocupării în regiune, astfel încât Regiunea să aibă un capital uman dezvoltat, cu un nivel de calificare ridicat, competitiv, care să răspundă cerințelor unei piețe a muncii flexibilă și incluzivă, susținută de parteneriate eficiente și care să se poată adapta la provocările și schimbările socio-economice.

Planul Regional de Acțiune pentru Învățământul Profesional și Tehnic (PRAI) stabilește măsurile integrate de educație și formare profesională în contextul dezvoltării regionale, în funcție de nevoile de dezvoltare economică și asigurare a coeziunii sociale, prin următoarele obiective specifice:

- Adaptarea ofertei educaționale, prin restructurarea rețelei școlare, în concordanță cu cerințele angajatorilor și ale pieței muncii;
- Dezvoltarea capacității de informare, orientare și consiliere;
- Creșterea accesului la educație pentru tinerii din regiune și reducerea abandonului școlar;
- Dezvoltarea parteneriatului social în școlile TVET;
- Sprijinirea inițiativelor transnaționale și parteneriatelor la nivel european în domeniul formării prin învățământ tehnic și profesional.

CAPITOLUL IX. VIZIUNE, OBIECTIVE, PRIORITĂȚI, MĂSURI

Scurtă trecere în revistă a principalelor vulnerabilități

Județul Vâlcea ocupă 2,4% din suprafața teritoriului național și 19,73% din regiunea Sud- Vest Oltenia și este marcat de bariera naturală a lanțurilor muntoase care îl separă față de Transilvania. Teritoriul este caracterizat de munți (33%), dealuri și depresiuni subcarpatice (20%), dealuri piemontane și lunci (47%) și determină potențialul său agricol și turistic.

Județul este legat cu diferite zone din țară prin:

- Drumul european E81 care leagă Ucraina de România trecând prin Rm. Vâlcea (Halmeu – Satu Mare - Zalău - Cluj - Turda – Alba Iulia - Sebeș - Sibiu – Rm. Vâlcea - Pitești - București - Fetești - Cernavodă - Constanța);
- Drumul național DN64 care leagă orașele Rm. Vâlcea de Caracal având traseul de-a lungul râului Olt. DN 64 se intersectează la Găneasa (jud. Olt) cu drumul European E574 Pitești – Slatina – Craiova);
- Drumul național DN7 care leagă București de Nădlac (granița cu Ungaria), trecând prin orașele Pitești, Rm. Vâlcea, Sibiu, Sebeș, Deva, Arad;
- Drumul național DN67 care leagă Rm. Vâlcea de Târgu Jiu și Drobeta-Turnu Severin
- Calea ferată Piatra Olt – Drăgășani – Rm. Vâlcea – Sibiu.

Aceste drumuri, dar și calea ferată Piatra Olt – Sibiu sunt căile rutiere prin care județul Vâlcea se conectează direct sau indirect cu toate zonele țării cu care poate dezvolta relații economice, culturale sau sportive. Mobilitatea persoanelor și mărfurilor, fiind unul dintre cei mai importanți factorii ai dezvoltării economice și sociale, determină modernizarea tuturor căilor de transport rutiere și feroviare, dar și a celor de rang inferior cu care acestea se intersectează.

Din 1992 județul Vâlcea a suferit o descreștere însemnată a populației, peste media scăderii la nivel național, ajungând în 2011 la 371.714 locuitori (-15,20% față de 1992), iar tendința de scădere se manifestă și în anii următori. Cea mai mare parte a populației locuiește în mediul rural (55,70%).

Pe de altă parte, municipiul Rm. Vâlcea, cu 98.776 locuitori (reprezentând 26,57% din populația județului, în 2011) este singurul centru urban de dezvoltare de importanță majoră. Structura administrativă a județului este următoarea: 2 municipii, 9 orașe, 78 comune și 560 de sate.

Comportamentul demografic în perioada 1992 - 2014 este caracterizat prin scăderea populației în condițiile creșterii speranței de viață, creșterii migrației, scăderea nupțialității, scăderea ratei natalității (-27,3% în 2013 față de 2000), scăderea ponderii populației cu vârsta între 15 și 34 ani și creșterea ponderii persoanelor cu vârsta peste 65 ani. Depopularea este un fenomen mai accentuat în zonele rurale, dar nu ocolește nici mediul urban.

Declinul populației ar putea fi văzut ca simptom al unui standard scăzut de viață în special în anumite zone ale județului, care poate să justifice o abordare teritorială a strategiei de dezvoltare. Deși tendințele demografice sunt cu greu oprite prin intervenții de dezvoltare, îmbunătățirea calității vieții populației prin intervenții strategice de dezvoltare a infrastructurilor, precum și a mediului economic și social, ar putea contribui la încetinirea procesului de depopulare a județului.

PIB-ul județului are o pondere mică în PIB-ul național, iar creșterea PIB/capita este mai degrabă o consecință a scăderii populației active. De altfel, valoarea adăugată brută aflată în scădere întărește această afirmație. Dintre activitățile economice în scădere construcțiile, comerțul, activitățile financiare și cele de asigurări sunt cele care afectează negativ valoarea adăugată brută.

Analiza PIB-ului în comparație cu populația ocupată arată că sectorul agricol, cu un număr relevant de persoane ocupate și o contribuție limitată la valoarea adăugată, are o productivitate foarte scăzută. Mai în detaliu, productivitatea scăzută a sectorului agricol depinde de incidența populației ocupate în agricultură și ponderea agriculturii de subzistență în zonele rurale, unde diversificarea activităților economice este necesară și prioritară. Pe de altă parte, în zonele urbane activitățile industriale trebuie să fie dezvoltate prin promovarea sectoarelor cu valoare adăugată ridicată, activități de cercetare, dezvoltare și inovare.

Mediul de afaceri trebuie să fie dezvoltat prin sprijinirea înființării de noi întreprinderi. Aceasta deoarece numărul IMM-urilor a scăzut semnificativ, iar densitatea întreprinderilor/1000 locuitori este scăzută și concentrată în special în municipiul Rm. Vâlcea, în timp ce zonele rurale rămân în urmă. Cele mai importante scăderi al numărului de întreprinderi s-au identificat în construcții, industria prelucrătoare, comerțul cu ridicata și cu amănuntul și repararea autovehiculelor și motocicletelor.

Un rol important în dezvoltarea mediului de afaceri trebuie să fie și îmbunătățirea infrastructurii de afaceri, dezvoltarea parteneriatelor și inițiativelor comune între operatorii economici și unități de cercetare-dezvoltare. Din acest punct de vedere, având în vedere expertiza industrială anterioară, județul poate să se bazeze pe activități productive în domeniile ingineriei energetice, electrice, mecanice, a lemnului, materialelor de construcții, chimiei, alimentare, exploatarea și valorificării superioare a resurselor naturale și agricultură.

În situația în care capitalul indigen este limitat la o valoare care nu permite investiții ce pot aduce creșterea ocupării și veniturilor populației, sunt necesare acțiuni susținute pentru atragerea de capital străin. De altfel, până în prezent investițiile străine au fost deosebit de timide.

Turismul beneficiază de un mediu natural favorabil, de o infrastructură potrivită, de o forță de muncă calificată și de o tradiție binecunoscută, în special în domeniul turismului balnear și religios. Totuși, pentru valorificarea la adevărată valoare a potențialului existent sunt necesare măsuri agresive de promovare, modernizare și creare de noi facilități.

În acest context dezvoltarea adecvată a resurselor umane este o precondiție de bază pentru promovarea creșterii economice și trebuie să includă adaptarea competențelor persoanelor subocupate în agricultura de subzistență și îmbunătățirea competențelor persoanelor angajate în sectoarele industriale cheie. Dezvoltarea resurselor umane trebuie să fie orientată și către creșterea

și îmbunătățirea competențelor antreprenorilor odată cu participarea la învățământul liceal, postliceal și superior și la pregătirea prin școli profesionale în meserii cerute pe piața locală a muncii.

Deși, în prezent, șomajul nu este o problemă alarmantă, pentru viitor este esențială creșterea adaptabilității și profilului profesional al forței de muncă. Trebuie avut în vedere faptul că stabilitatea pieței muncii ar putea fi pusă în pericol pe viitor sub incidența procesului de îmbătrânire și migrație a populației, reorganizării unor întreprinderi cu pondere mare, competitivității și globalizării.

Pe lângă un nivel corespunzător al competențelor resurselor umane și o structură economică echilibrată, trebuie avute în vedere și alte condiții preliminare pentru o dezvoltare durabilă, precum și pentru creșterea atractivității teritoriului și îmbunătățirea calității vieții populației, după cum urmează:

- accesibilitatea în și dinspre teritoriul județului, legată direct de existența și calitatea infrastructurilor de transport care implică circulația liberă a persoanelor și bunurilor;
- calitatea mediului, care include un sistem de management corespunzător al resurselor existente, inclusiv prin construcția și/sau modernizarea infrastructurii (pentru managementul apei, monitorizarea calității aerului, managementul deșeurilor), prevenirea poluării și a riscurilor de mediu (inundații, alunecări de teren, riscuri tehnologice rezultate din activitățile industriale și transportul substanțelor periculoase), recuperarea siturilor poluate și intervenții în situații de urgență.

9.1. Viziunea de dezvoltare a județului Vâlcea

Analizând principalele vulnerabilități rezultate din analiza celor cinci domenii strategice de dezvoltare, rezultă că pentru atenuarea sau chiar eliminarea unora dintre acestea este necesară valorificarea durabilă a potențialului natural și economic în scopul:

- asigurării echilibrului între sistemele socio-economice și potențialul natural;
- existenței unei forțe de muncă calificate, pentru care există un număr suficient de locuri de muncă bine plătite;
- creșterii competitivității județului prin dezvoltare economică, în vederea eliminării disparităților economice intra și interregionale;
- diversificării economiei județului, prin valorificarea durabilă a patrimoniului natural, cultural-istoric și uman;
- îmbunătățirii continue a nivelului de trai al cetățenilor județului, asigurându-le acces egal la utilități și servicii publice calitativ superioare;
- promovării unui învățământ competitiv, de calitate care să asigure pregătirea viitoarei forțe de muncă;
- promovării unei asistențe medicale și sociale care să asigure cetățenilor cele mai bune condiții de tratament și de trai;

- implicării active a instituțiilor pentru dezvoltarea economică și socială echilibrată a județului, consultând democratic comunitatea, partenerii sociali și mediul de afaceri în procesul decizional;
- implicării active a instituțiilor pentru asigurarea unui cadru stimulatив pentru activități cultural-sportive;
- abordării unor acțiuni pentru a fi parte activă în globalizarea economică și socială.

Pe baza premiselor menționate anterior, Strategia de Dezvoltare Economico-Socială a județului Vâlcea propune următoarea viziune de dezvoltare:

Județul Vâlcea – județ dinamic, competitiv și prosper

În acest sens, viziunea de dezvoltare are în centrul său **resursa umană** urmărind oferirea locuitorilor săi un standard de viață înalt, în armonie cu mediul înconjurător și încurajând spiritul civic și satisfacerea nevoilor tuturor cetățenilor, în toate domeniile sociale și economice:

1. **Educația** trebuie să aibă în vedere, în primul rând, înțelegerea mai bună a nevoilor reale și a direcțiilor de dezvoltare a resurselor umane prin studiul temeinic și înțelegerea evoluției pieței muncii, asigurarea unui cadru adecvat pentru educație de calitate pentru toți cetățenii, formarea profesională de calitate, sprijinirea învățării, creșterea calității serviciilor de informare, consiliere și orientare, dezvoltarea de măsuri integrate pentru crearea de locuri de muncă;
2. **Sănătatea** va trebui să urmeze tendințele actuale de dezvoltare și creșterea calității serviciilor medicale; accentul va trebui pus pe starea de sănătate a mamei și copilului și reducerea morbidității și mortalității prin boli transmisibile și netransmisibile;
3. **Serviciile sociale** vor avea în vedere satisfacerea nevoilor tuturor cetățenilor, promovarea oportunităților egale și adecvarea sistemului de protecție socială, cu accent pe sprijinirea și integrarea categoriilor de persoane vulnerabile;
4. Creșterea **competitivității economice** ca motor al creșterii nivelului de trai și civilizației se va obține prin creșterea atractivității antreprenoriatului, susținerea înființării de noi structuri de afaceri (parcuri industriale, centre de afaceri etc), a utilizării resurselor locale, a atragerii de noi investitori, a activităților de cercetare-dezvoltare-inovare, a învățământului profesional și universitar de specialitate;
5. **Turismul**, deși nu are o pondere economică însemnată este un integrator al dezvoltării infrastructurii specifice, dar și de transport contribuind hotărâtor la dezvoltarea durabilă a județului bazată pe valorificarea superioară a potențialului natural și antropic;
6. **Infrastructura de transport** - este necesară susținerea investițiilor prevăzute în Master Planul General de Transport al României, a celor ce vizează legătura cu viitoarea autostradă Pitești – Sibiu, dar și a celor de modernizare a drumurilor existente, fie de importanță națională, județeană sau locală;
7. **Dezvoltarea urbană** va trebui să urmeze o abordare holistică, integratoare care să ia în considerare dimensiunile fizice, economice și sociale ale spațiilor urbane. Acestea, deoarece orașele județului asigură cea mai mare parte a PIB-ului și reprezintă motoarele

economiei, asigurând locuri de muncă și servicii și deținând rolul de catalizator al creativității și inovării;

8. **Agricultura** are un bun potențial de creștere, care, pentru a fi valorificat are nevoie de acțiuni susținute pentru îmbunătățirea condițiilor pentru fermele mici și diversificarea economiei rurale, promovarea asocierii micilor producători în ferme mari. Condiții favorabile de dezvoltare o au creșterea animalelor, producția de fructe și agricultura ecologică. Creșterea competitivității necesită însă investiții în irigații, susținerea dezvoltării de activități economice și stimularea creării de centre de colectare și valorificare a produselor agricole;
9. **Silvicultura** poate asigura materie primă pentru industrii de prelucrare superioară a lemnului și pentru producția de fructe de pădure;
10. **Dezvoltarea rurală** trebuie să pornească de la premiza că potențialul de dezvoltare a unei zone este cu atât mai mare cu cât infrastructura și serviciile de bază sunt mai dezvoltate. De fapt, crearea de infrastructură reprezintă primul pas în cadrul procesului de dezvoltare locală, în ideea că accesul la utilități, bunuri și/sau servicii crește atractivitatea zonei și implicit dezvoltarea economică și socială. Procesul de decizie pentru o dezvoltare echilibrată în profil teritorial trebuie să ia în considerare factorii endogeni (populația, suprafața agricolă și cea forestieră, patrimoniul cultural), caracteristicile fizico-geografice (factorii naturali care favorizează dezvoltarea sau o restricționează), caracteristicile demografice ale capitalului uman ca cea mai importantă resursă a societății, echiparea tehnico-edilitară și activitățile economice existente;
11. În domeniul **protecției mediului**, în primul rând trebuie asigurată corelarea rațională a obiectivelor de dezvoltare, inclusiv a programelor investiționale în profil inter-sectorial și regional, cu potențialul și capacitatea de susținere a capitalului natural;
12. **Administrația** publică trebuie să se implice în consolidarea prin modernizare a capacității sale pentru asigurarea unor servicii publice de calitate și în medierea dialogului social între toți actorii sociali (instituțiile guvernamentale, autoritățile publice centrale și locale, patronate, sindicate sau alte tipuri de organizații ale angajaților, organizații neguvernamentale etc). Eforturile de creștere a calității furnizării serviciilor publice ar trebui să se concentreze în mod deosebit pe dezvoltarea capacității administrației publice din zonele rurale.

9.2. Obiectivul general, obiective strategice, priorități și măsuri

9.2.1. Obiectivul general al strategiei

Îmbunătățirea calității vieții populației și promovarea dezvoltării durabile prin valorificarea potențialului existent, diversificarea și extinderea activităților economico-sociale, în vederea creșterii nivelului de trai al locuitorilor județului Vâlcea.

9.2.2. Obiective strategice

1. Valorificarea poziției strategice prin eliminarea disparităților economice și sociale intra- și interregionale (naționale și europene), precum și a disparităților dintre mediul urban și cel rural în cadrul județului
2. Valorificarea durabilă a patrimoniului natural și antropoc al județului
3. Creșterea competitivității economice prin dezvoltarea economică și promovarea turismului cu reflectare directă în creșterea nivelului de trai al populației
4. Dezvoltarea și utilizarea eficientă a capitalului uman, adaptarea calificărilor profesionale la cerințele pieței și creșterea incluziunii sociale.

9.2.3. Priorități

Prioritatea strategică 1: INFRASTRUCTURĂ, UTILITĂȚI ȘI DOTĂRI

Prioritatea strategică 2: RESURSE UMANE

Prioritatea strategică 3: PROMOVARE, INFORMARE ȘI CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ

9.2.4. Direcții de acțiune și măsuri

În urma analizei diagnostic a județului Vâlcea au fost elaborate direcțiile strategice de dezvoltare aferente celor 5 domenii strategice de dezvoltare:

Domeniu strategic de dezvoltare 1: Competitivitate economică, cercetare-dezvoltare-inovare

Direcții strategice de dezvoltare:

1.1. Creșterea atractivității condițiilor pentru dezvoltarea competitivă a afacerilor

1.2. Creșterea contribuției la progresul cunoașterii de frontieră

1.3. Transformarea sectorului CDI într-un factor al creșterii economice

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
1.1. Creșterea atractivității condițiilor pentru dezvoltarea competitivă a afacerilor	<i>1.1.1. Dezvoltarea infrastructurii mediului de afaceri</i>
	<i>1.1.2. Promovarea județului ca locație de afaceri</i>
	<i>1.1.3. Creșterea competitivității economice, în special în domenii de high-tech, cu înalt potențial inovativ</i>
1.2. Creșterea contribuției la progresul cunoașterii de frontieră	<i>1.2.1. Susținerea specializării inteligente</i>
	<i>1.2.2. Încurajarea parteneriatelor public-public și public-privat</i>
1.3. Transformarea sectorului CDI într-un factor al creșterii economice	<i>1.3.1. Dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere</i>
	<i>1.3.2. Infrastructură de transfer și incubatoare de inovare</i>

Domeniu strategic de dezvoltare 2: Resurse umane, educație, sănătate, servicii sociale și administrație

Direcții strategice de dezvoltare:

Resurse Umane

- 2.1. Creșterea gradului de ocupare pe piața forței de muncă prin măsuri active de ocupare
2.2. Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
2.1. Creșterea gradului de ocupare pe piața forței de muncă prin măsuri active de ocupare	2.1.1. Promovarea antreprenoriatului și a activităților economiei sociale
	2.1.2. Măsuri active de ocupare pe piața muncii
2.2. Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricăror forme de discriminare	2.2.1. Măsuri de integrare pe piața muncii, acces la locuințe, servicii sociale, sănătate, cultură a persoanelor/comunităților vulnerabile

Educație

- 2.3. Creșterea calității și eficienței sistemelor de educație și instruire
2.4. Facilitarea accesului la educație și instruire pentru toți cetățenii
2.5. Sprijin pentru infrastructura educațională și dezvoltarea resurselor în școlile primare și gimnaziale, licee tehnologice, infrastructura TVET, îndeosebi cele din zonele dezavantajate

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
2.3. Creșterea calității și eficienței sistemelor de educație și instruire	2.3.1. Asigurarea calității proceselor de predare și învățare precum și a serviciilor educaționale
	2.3.2. Deschiderea sistemului educațional și de formare profesională către societate, mediul social, economic și cultural
2.4. Facilitarea accesului la educație și instruire pentru toți cetățenii	2.4.1. Asigurarea educației de bază pentru toți cetățenii
	2.4.2. Creșterea adaptabilității ofertei educaționale la cerințele pieței muncii și adaptarea competențelor absolvenților la cerințele angajatorilor
2.5. Sprijin pentru infrastructura educațională și dezvoltarea resurselor în școlile primare și gimnaziale, licee tehnologice, infrastructura TVET, îndeosebi cele din zonele dezavantajate	2.5.1. Îmbunătățirea infrastructurii educaționale de bază și a dotării școlilor TVET cu echipamente didactice/școlare și IT

Sănătate

2.6. Dezvoltarea infrastructurii adecvate la nivel județean și local în vederea reducerii inechității accesului la servicii de sănătate

2.7. Îmbunătățirea stării de sănătate a populației

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
2.6. Dezvoltarea infrastructurii adecvate la nivel județean și local în vederea reducerii inechității accesului la servicii de sănătate	2.6.1. Îmbunătățirea infrastructurii serviciilor de sănătate în regim ambulatoriu
	2.6.2. Dezvoltarea infrastructurii serviciilor integrate de urgență
	2.6.3. Îmbunătățirea infrastructurii serviciilor de sănătate publică
	2.6.4. Eficientizarea sistemului de sănătate prin utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor moderne
2.7. Îmbunătățirea stării de sănătate a populației	2.7.1. Reducerea morbidității și mortalității la nivel județean
	2.7.2. Asigurarea accesului echitabil a tuturor cetățenilor la servicii de sănătate de calitate
	2.7.3. Promovarea cercetării și inovării în sănătate

Servicii sociale

2.8. Creșterea calității serviciilor sociale

2.9. Dezvoltarea infrastructurii serviciilor sociale

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
2.8. Creșterea calității serviciilor sociale	2.8.1. Consolidarea managementului sistemului de asistență socială la nivelul autorităților administrației publice locale
	2.8.2. Îmbunătățirea sistemului de servicii sociale pentru persoane vârstnice
	2.8.3. Protecția persoanelor și a familiei
	2.8.4. Protecția copilului
	2.8.5. Protecția persoanelor cu dizabilități
2.9. Dezvoltarea infrastructurii serviciilor sociale	2.9.1. Modernizarea /construirea/ reabilitarea infrastructurii de servicii sociale

Administrație

2.10. Implementarea unui management performant în administrația publică

2.11. Reducerea birocrăției și simplificarea procedurilor

2.12. Consolidarea capacității administrației publice pentru asigurarea unor servicii publice de calitate

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
2.10. Consolidarea capacității administrației publice pentru asigurarea unor servicii publice de calitate	2.10.1. Consolidarea capacității administrative a factorilor de decizie în ceea ce privește sistemele de asigurare a calității, monitorizare și evaluare
	2.10.2. Dezvoltarea competențelor și cunoștințelor personalului din autoritățile și instituțiile publice (inclusiv decidenți politici)
	2.10.3. Simplificarea procedurilor birocratice și administrative pentru cetățeni și mediul de afaceri
2.11. Modernizarea serviciilor administrației publice locale	2.11.1. Dezvoltarea infrastructurii administrative
	2.11.2. Îmbunătățirea accesului la tehnologiile informației și comunicațiilor

Domeniu strategic de dezvoltare 3: Infrastructură, dezvoltare urbană și mediu

Direcții strategice de acțiune (priorități):

Infrastructură

3.1. Dezvoltarea și promovarea unui sistem de transport durabil și inteligent la nivel județean

3.2. Creșterea calității vieții prin modernizarea și extinderea infrastructurii edilitare de bază și a mediului construit

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
3.1. Dezvoltarea și promovarea unui sistem de transport durabil și inteligent la nivel județean	3.1.1. Asigurarea conectării rețelei de drumuri județene la rețeaua TEN-T
	3.1.2. Modernizarea și reabilitarea rețelei de drumuri județene
	3.1.3. Dezvoltarea și reabilitarea infrastructurii feroviare
	3.1.4. Investiții pentru eliminarea blocajelor și fluidizarea traficului
	3.1.5. Îmbunătățirea siguranței traficului și securității transporturilor pentru toate căile de transport
3.2. Creșterea calității vieții prin modernizarea și extinderea	3.2.1. Investiții în infrastructura edilitară de bază

infrastructurii edilitare de bază și a mediului construit

Dezvoltare urbană

3.3. Dezvoltarea urbană durabilă prin reabilitarea zonelor urbane

3.4. Dezvoltarea unui sistem urban echilibrat și policentric și a unei noi relații oraș-sat

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
3.3. Dezvoltarea urbană durabilă prin reabilitarea zonelor urbane	3.3.1. Creșterea sustenabilității transportului public urban prin investiții
	3.3.2. Realizarea de investiții în vederea creșterii eficienței energetice
	3.3.3. Reabilitarea și extinderea zonelor verzi din mediul urban
	3.3.4. Dezvoltarea zonelor de agrement, culturale, sportive
	3.3.5. Conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și construit
3.4. Dezvoltarea unui sistem urban echilibrat și policentric și a unei noi relații oraș-sat	3.4.1. Susținerea activității polului de dezvoltare Râmnicu Vâlcea și sprijinirea dezvoltării urbane a celorlalte orașe
	3.4.2. Dezvoltarea durabilă prin realizarea strategiei de dezvoltare teritorială și a planurilor de mobilitate urbană

Mediu

3.5. Îmbunătățirea managementului sistemului de gestionare a deșeurilor

3.6. Prevenire și reducerea efectelor negative asupra mediului ale activităților industriale, agricole, edilitare, activităților de transport ș.a.

3.7. Protejarea mediului prin creșterea producției de energie din surse regenerabile

3.8. Menținerea speciilor și habitatelor din ariile naturale protejate într-un stadiu favorabil de conservare

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
3.5. Îmbunătățirea managementului sistemului de gestionare a deșeurilor	3.5.1. Planificarea strategică a gestionării deșeurilor
	3.5.2. Dezvoltarea sistemelor integrate de gestionare a deșeurilor și substanțelor periculoase
3.6. Prevenirea și reducerea efectelor negative asupra mediului ale activităților	3.6.1. Gestionarea resurselor de apă și controlul poluării industriale
	3.6.2. Protecția solului și subsolului

industriale, agricole, edilitare, activităților de transport ș.a.	3.6.3. <i>Îmbunătățirea gradului de educare, conștientizare, informare, consultare și participare a cetățenilor în luarea deciziilor privind mediul</i>
3.7. Protejarea mediului prin creșterea producției de energie din surse regenerabile	3.7.1. <i>Elaborarea de studii de identificare a potențialului energetic din județul Vâlcea</i> 3.7.2. <i>Promovarea producerii energiei pe bază de resurse regenerabile</i>
3.8. Menținerea speciilor și habitatelor din ariile naturale protejate/parcuri /rezervații într-un stadiu favorabil de conservare	3.8.2. <i>Intocmirea, aprobarea și punerea în aplicare a planurilor de management și regulamentelor zonelor protejate constituite pe raza județului</i>

Domeniu strategic de dezvoltare 4: Turism, cultură și sport

Direcții strategice de acțiune (priorități):

Turism

4.1. *Creșterea contribuției turismului la dezvoltarea durabilă a Județului Vâlcea, prin măsuri de promovare integrată, prin asigurarea unei oferte adaptate, bazată pe valorificarea superioară a potențialului natural și antropic*

4.2. *Crearea unei oferte turistice diversificate, integrate și competitive prin susținerea dezvoltării investițiilor locale, care să conducă la creșterea volumului activității și a circulației turistice; crearea de noi locuri de muncă, îmbunătățirea condițiilor de viață, prin diversificarea serviciilor turistice, ameliorarea calității mediului, înfrumusețarea localităților, oferirea unor noi posibilități de agrement și refacere pentru locuitorii județului Vâlcea și pentru turiști.*

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
4.1. Creșterea contribuției turismului la dezvoltarea durabilă a Județului Vâlcea, prin măsuri de promovare integrată, prin asigurarea unei oferte adaptate, bazată pe valorificarea superioară a potențialului natural și antropic	4.1.1. <i>Creșterea accesului, prin investiții publice, la obiectivele de patrimoniu cultural și arhitectural</i>
	4.1.2. <i>Sprijin pentru inițiativele de valorificare a specificului etnografic și etnic, pentru inițiativele de integrare a ofertei culturale și de organizare de circuite</i>
	4.1.3. <i>Crearea și actualizarea unui calendar de evenimente culturale, în strânsă corelare cu patrimoniul cultural</i>
	4.1.4. <i>Promovarea dezvoltării unui turism durabil, responsabil și de calitate</i>
4.2. Crearea unei oferte turistice diversificate, integrate și competitive prin susținerea dezvoltării investițiilor locale, care să conducă la creșterea volumului activității și a circulației turistice; crearea de noi locuri de muncă, îmbunătățirea condițiilor de viață, prin diversificarea serviciilor turistice, ameliorarea calității mediului, înfrumusețarea localităților, oferirea	4.2.1. <i>Sprijin pentru crearea de structuri de cazare sustenabilă, de mici dimensiuni în zonele rurale, pentru modernizarea și restructurarea structurilor existente</i>
	4.2.2. <i>Investiții publice locale pentru infrastructura de transport, de management al apei în zonele rurale</i>
	4.2.3. <i>Investiții pentru creșterea și valorificarea gradului de atractivitate pentru puncte de interes locale (stână, atelier de olărit etc.)</i>

unor noi posibilități de agrement și refacere pentru locuitorii județului Vâlcea și pentru turiști	4.2.4. Valorificarea superioară a potențialului turistic balnear de relaxare, SPA și medical
	4.2.5. Dezvoltarea potențialului pentru turism activ și orientat spre natură
	4.2.6. Dezvoltarea potențialului turistic al zonelor urbane
	4.2.7. Crearea de circuite turistice tematice și intertematice
	4.2.8. Dezvoltarea resurselor umane în domeniul turismului

Cultură

4.3. Creșterea participării cetățenilor la o viață culturală atractivă, dinamică și conectată la valorile culturale naționale și internaționale

4.4. Sprijinirea dezvoltării tuturor actorilor culturali, care să asigure o ofertă culturală diversificată și de calitate

4.5. Păstrarea și valorificarea bogăției patrimoniului cultural local

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
4.3. Creșterea participării cetățenilor la o viață culturală atractivă, dinamică și conectată la valorile culturale naționale și internaționale	4.3.1. Sprijinirea participării cetățenilor la o viață culturală și artistică atractivă în mediul rural și urban
	4.3.2. Îmbunătățirea infrastructurii culturale la nivelul județului
4.4. Sprijinirea dezvoltării tuturor actorilor culturali, care să asigure o ofertă culturală diversificată și de calitate	4.4.1. Asigurarea de condiții pentru dezvoltarea și diversificarea ofertei culturale la nivelul județului
4.5. Păstrarea și valorificarea bogăției patrimoniului cultural local	4.5.1. Identificarea locațiilor cu potențial cultural și valorificarea patrimoniului cultural local

Sport

4.6. Participarea activă a populației de toate vârstele la activități sportive în scopul ameliorării indicatorilor de sănătate a populației

4.7. Creșterea numărului practicanților, cu precădere în rândul copiilor și tinerilor, în scopul integrării, participării și coeziunii sociale, a formării și dezvoltării ca cetățeni activi, educați și responsabili

4.8. Susținerea sportului de performanță în vederea creșterii calitative și cantitative, a performanțelor interne și internaționale

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
4.6. Participarea activă a populației de toate vârstele la activități sportive în	4.6.1. Derularea de activități care să determine participarea populației la activități sportive

scopul ameliorării indicatorilor de sănătate a populației	
4.7. Creșterea numărului practicanților, cu precădere în rândul copiilor și tinerilor, în scopul integrării, participării și coeziunii sociale, a formării și dezvoltării ca cetățeni activi, educați și responsabili	<i>4.7.1. Dezvoltarea de activități care să susțină creșterea numărului de practicanți ai sportului</i>
4.8. Susținerea sportului de performanță în vederea creșterii calitative și cantitative, a performanțelor interne și internaționale	<i>4.8.1. Dezvoltarea infrastructurii în domeniul sportului</i>
	<i>4.8.2. Dezvoltarea activităților care să încurajeze sportul de performanță</i>

Domeniu strategic de dezvoltare 5: Agricultură și dezvoltarea rurală

Direcții strategice de acțiune (priorități):

- 5.1. Creșterea competitivității sectorului agricol din județ prin modernizarea și integrarea pieței
- 5.2. Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale
- 5.3. Îmbunătățirea nivelului de trai în mediul rural

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
5.1. Creșterea competitivității sectorului agricol din județ prin modernizarea și integrarea pieței	<i>5.1.1. Creșterea investițiilor în domeniul agricol, inclusiv conformarea cu cerințele UE și cerințele de calitate</i>
	<i>5.1.2. Facilitarea accesului la piețele de capital pentru fermieri</i>
	<i>5.1.3. Creșterea calității învățământului, cercetărilor științifice și serviciilor în sectorul agricultură</i>
5.2. Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale	<i>5.2.1. Sprijinirea practicilor de gestionare a terenurilor agricole și a apei</i>
	<i>5.2.2. Sprijinirea tehnologiilor și produselor ecologice, inclusiv a biodiversității</i>
	<i>5.2.3. Sprijinirea adaptării și atenuării efectelor schimbărilor climatice</i>
5.3. Îmbunătățirea nivelului de trai în mediul rural	<i>5.3.1. Creșterea numărului de investiții în infrastructura fizică și de servicii din mediul rural</i>

CAPITOLUL X. PLANUL DE ACȚIUNE

Planul de acțiune aferent Strategiei de Dezvoltare Economico-Socială a județului Vâlcea pentru perioada 2015-2022 detaliază implementarea măsurilor prioritare stabilite pentru fiecare domeniu strategic de dezvoltare.

Direcțiile de acțiune, măsurile prioritare, acțiunile prezentate în continuare formează o imagine de ansamblu a cadrului strategic de dezvoltare a județului Vâlcea pentru perioada următoare, oferind informații în ceea ce privește activitățile/operațiunile preconizate, entitățile responsabile și fondurile (sursele de finanțare) necesare. Planul de acțiuni este prezentat pentru fiecare domeniu strategic și pentru sub-domeniul aferent.

Documentul nu conține măsuri punctuale (activități, termene, bugete), însă prin „obiectivele/direcțiile trasate”, suficient de particularizate, oferă garanția asumării principalelor cerințe ale organizațiilor internaționale și europene la care România, și implicit județul Vâlcea, este parte, ce obligă următoarele etape de planificare și decizie politică la promovarea unor acțiuni bine definite, operaționale, flexibile în raport cu dinamica evoluției sociale.

Cele 5 domenii strategice de dezvoltare pentru perioada 2015-2022 sunt:

1. Competitivitate economică, cercetare-dezvoltare-inovare;
2. Resurse umane, educație, sănătate, servicii sociale și administrație;
3. Infrastructură, dezvoltare urbană și mediu;
4. Turism, cultură și sport;
5. Agricultură și dezvoltare rurală.

Acțiunile prezentate în continuare au fost stabilite și dezbătute împreună cu grupurile de lucru constituite la nivelul județului, cu actorii implicați în elaborarea Strategiei și cu reprezentanții Consiliului Județean Vâlcea și instituțiilor publice deconcentrate. Documentul a luat în considerare și liniile strategice prevăzute de cadrul european, național și regional.

În Planul de acțiune au fost propuse acțiuni/direcții de dezvoltare care au fost identificate ca fiind necesare pentru consolidarea și dezvoltarea celor 5 domenii strategice propuse.

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
Direcția strategică 1.1: Creșterea atractivității condițiilor pentru dezvoltarea competitivă a afacerilor				
1.1.1 Dezvoltarea infrastructurii mediului de afaceri	<p>a) Dezvoltarea structurilor de sprijin a afacerilor și a serviciilor publice privind mediul de afaceri;</p> <p>b) Reabilitarea zonelor destinate mediului de afaceri (parcuri industriale, centre de afaceri etc) cu impact vizual negativ și promovarea acestora;</p> <p>c) Crearea/ modernizarea/ extinderea infrastructurii de afaceri (incubatoare de afaceri, centre de afaceri, parcuri științifice, tehnologice, industriale, piețe de gros, cluster);</p> <p>d) Realizarea/ cooperarea cu rețele de tip cluster;</p>	Consiliul Județean Vâlcea Autorități publice locale Operatori economici	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr.de structuri de afaceri înființate Nr.de zone destinate afacerilor reabilite Nr.de structuri de afaceri create/ modernizate/ extinse Nr.de rețele de tip cluster realizate/ la care s-a aderat
1.1.2. Promovarea județului ca locație de afaceri	<p>a) Valorificarea structurilor de afaceri existente și promovarea lor în mediul de afaceri;</p> <p>b) Încurajarea și diversificarea evenimentelor adresate mediului de afaceri și organizarea lor în structurile de afaceri existente;</p> <p>c) Identificarea și atragerea de investiții străine directe;</p> <p>d) Dezvoltarea serviciilor publice oferite mediului de afaceri;</p> <p>e) Dezvoltarea unui portal de promovare pe piețele naționale și internaționale a mediului de afaceri din județ;</p>	Consiliul Județean Vâlcea Autorități publice locale Camera de Comerț și Industrie	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr.de evenimente de promovare a structurilor de afaceri Nr.de întâlniri de afaceri organizate Nr.de evenimente organizate în centrele de afaceri Nr. de investitori atrași n județ Creșterea ponderii investițiilor străine directe Nr.de servicii oferite mediului de afaceri
1.1.3.Creșterea competitivității economice, în special în domenii de high-	a)Înțelegerea impactului social al științei, tehnologiei și al activităților economice în sectoarele relevante prin organizarea de sesiuni de informare la nivelul județului;	Consiliul Județean Vâlcea	Fonduri de la bugetul local	Nr.de sesiuni de informare organizate

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
tech, cu înalt potențial inovativ	<p>b) Sprijinirea dezvoltării activităților economice în sectorul CDI;</p> <p>c) Stimularea activității de CDI a întreprinderilor și transformarea rezultatelor acesteia în produse, servicii, tehnologii;</p> <p>d) Incurajarea dezvoltării de noi întreprinderi (inclusiv întreprinderi sociale) prin promovarea programelor de finanțare;</p>	<p>Autorități publice locale</p> <p>Camera de Comerț și Industrie</p> <p>Operatori economici</p>	<p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr.de activități economice înființate/ dezvoltate în sectorul CDI</p> <p>Nr. de întreprinderi care au aplicat proiecte în sectorul CDI;</p> <p>Nr.de proiecte depuse în sectorul CDI</p> <p>Nr.de întreprinderi înființate.</p>
Direcția strategică 1.2. Creșterea contribuției la progresul cunoașterii de frontieră				
1.2.1. Susținerea specializării inteligente	<p>a) Susținerea specializării inteligente prin concentrarea resurselor în domeniul de cercetare și inovare cu relevanță economică și cu potențial CD</p> <p>b) Stimularea cercetării și dezvoltării interdisciplinare</p> <p>c) Susținerea aspirației către excelență în cercetarea la frontieră prin mobilitate și parteneriate</p> <p>d) Dezvoltarea resurselor umane din cercetare, dezvoltare, inovare</p> <p>e) Finanțarea de proiecte CDI derulate de întreprinderi, individual sau în parteneriat cu institutele de CD și universități, în scopul inovării de procese și de produse (bunuri și servicii) în sectoarele economice care prezintă potențial de creștere.</p> <p>f) Integrarea unei proporții semnificative a doctoranzilor și a doctorilor tineri în proiecte CDI de echipă, cu teme de interes privat sau public</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea</p> <p>Autorități publice locale</p> <p>Operatori economici</p> <p>Institute de CD</p> <p>Universități Școli și licee</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr.de cercetători participanți la evenimente internaționale</p> <p>Nr. de parteneriate internaționale create în domeniul CD</p> <p>Nr.de locuri de muncă nou create în domeniul CD</p> <p>Nr.de proiecte CDI finanțate</p> <p>Nr.de tineri implicați în proiecte de CDI</p>
1.2.2. Încurajarea parteneriatelor public -public și public-privat	<p>a) Cooperarea între universități, instituții de cercetare și mediul de afaceri</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p>	<p>Nr. de parteneriate public-public sau public-privat</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
		Autorități publice locale Operatori economici Institute de CD Universități Școli și licee	Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	
Direcția strategică 1.3. Transformarea sectorului CDI într-un factor al creșterii economice				
1.3.1. Dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere	a) Dezvoltarea și folosirea eficientă a capitalului uman în special în zona antreprenorială pentru a compensa numărul mic de întreprinzători (~50% din media europeană)	Consiliul Județean Vâlcea Institute de cercetare Universități Instituții publice	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de antreprenori noi Nr. de acțiuni de promovare a antreprenoriatului organizate
1.3.2. Infrastructură de transfer și incubatoare de inovare	a) Dezvoltarea unor organizații de cercetare performante b) Instituirea unui program de acțiuni de sprijin indirect pentru cercetare, precum pregătirea cercetătorilor și inginerilor în problematica drepturilor industriale și a proprietății intelectuale; c) Asigurarea unei evoluții rapide și sustenabile, numerice și calitative, a resurselor umane din cercetare, dezvoltare și inovare;	Consiliul Județean Vâlcea Institute de cercetare Universități	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de organizații de cercetare performantă dezvoltate Nr. de programe / acțiuni de sprijin a CDI Nr. de persoane angajate în sectorul CDI
Direcția strategică 2.1. Creșterea gradului de ocupare pe piața forței de muncă prin măsuri active de ocupare				
2.1.1. Promovarea antreprenoriatului și a activităților economiei sociale	a) Promovarea antreprenoriatului prin: dezvoltarea competențelor antreprenoriale și manageriale, campanii de informare și conștientizare, organizarea de seminarii în cadrul instituțiilor de educație și formare profesională pentru a promova cultura antreprenorială, evidențierea facilităților legale de care pot beneficia IMM-urile;	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale AJOFM ONG-uri	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de campanii de informare și conștientizare organizate Nr. de măsuri integrate pentru inițierea unei afaceri

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>b) Încurajarea antreprenoriatului prin servicii de sprijin pentru inițierea unei afaceri;</p> <p>c) Activități integrate cuprinzând consiliere, sprijin pentru inițierea afacerilor, formare profesională, activități de asistență și post-asistență în sprijinul inițierii afacerilor și a ocupării pe cont propriu;</p> <p>d) Activități de formare profesională și consiliere/tutoriat cu scopul facilitării interacțiunii între universități, centre de afaceri și cercetare, cu accent pe diseminarea expertizei în tehnologiile eco-inovatoare și transferul bunelor practici în domeniul energiei și mediului;</p> <p>e) Înființarea, dezvoltarea și consolidarea de rețele, parteneriate, inclusiv comunități de practică, parteneriate și rețele virtuale, destinate dezvoltării unor programe antreprenoriale specifice tematic sau teritorial, inclusiv prin realizarea unor studii și cercetări privind situația antreprenoriatului la nivel local;</p> <p>f) Dezvoltarea și promovarea unor activități și servicii generatoare de profit pentru a ajuta persoanele excluse social sau cele expuse riscului de excluziune socială să se integreze sau reintegreze pe piața muncii, în întreprinderile economiei sociale și/sau în economia formală;</p> <p>g) Consolidarea capacităților, competențelor, cunoștințelor și stimei de sine pentru grupurile vulnerabile prin înființarea parteneriatelor public/private în domeniul economiei sociale;</p> <p>h) Asigurarea de servicii de consiliere și informare și schimbul de experiență în domeniul economiei sociale;</p>	<p>Întreprinderi implicate în economia socială</p>		<p>Nr.de persoane consiliate, informate, mediate</p> <p>Nr. de persoane formate</p> <p>Nr. de parteneriate create</p> <p>Nr. de proiecte pentru dezvoltarea economiei sociale</p> <p>Nr. de activități economice înființate/ dezvoltate</p>
<p>2.1.2. Măsuri active de ocupare pe piața muncii</p>	<p>a) Dezvoltarea de măsuri pentru integrarea durabilă pe piața forței de muncă a tinerilor, în special a celor care nu au un loc de muncă și care nu urmează studii sau cursuri de formare (NEETs);</p> <p>b) Dezvoltarea de măsuri și proiecte pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, șomeri pe termen lung, persoane inactice,</p>	<p>Autorități ale administrației publice locale (unități</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p>	<p>Nr.de măsuri de integrare pe piața muncii a tinerilor</p> <p>Nr.de tineri care și-au găsit un loc de muncă</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>lucrătorii în vârstă (55-64 ani), persoane de etnie romă, persoane cu dizabilități și alte grupuri vulnerabile, persoane din mediul rural;</p> <p>c) Dezvoltarea și implementarea măsurilor active de ocupare prin servicii de sprijin (de orientare și formare, de asistență pentru căutarea unui loc de muncă ș.a.) pentru integrarea pe piața muncii a șomerilor tineri, a celor din grupa de vârstă 40 – 49 ani, a celor cu studii superioare și de lungă durată;</p> <p>d) Asigurarea accesului efectiv la serviciile de formare profesională a tuturor celor care doresc să devină economic activi;</p> <p>e) Crearea de noi locuri de muncă prin atragerea de investitori și stimularea activităților economice pe cont propriu și a întreprinderilor nou înființate;</p> <p>f) Implementarea de acțiuni corective și preventive pentru reducerea șomajului;</p> <p>g) Promovarea unor măsuri speciale în vederea oferirii de oportunități ocupaționale grupurilor defavorizate: rromi, persoane cu dizabilități, femei, tineri fără experiență în câmpul muncii, șomeri peste 45 ani, șomeri de lungă durată;</p> <p>h) Promovarea sistemelor duale de finanțare pentru ocuparea tinerilor prin combinarea formării în școlile profesionale și practica în întreprinderi;</p> <p>i) Stimularea mobilității geografice și ocupaționale, inclusiv prime de încadrare/instalare;</p> <p>j) Acordarea de subvenții pentru ocupare, angajaților cât și angajatorilor;</p> <p>k) Furnizarea serviciilor de consultanță și asistență, inclusiv stimulente financiare, pentru începerea unei activități independente sau pentru inițierea unei afaceri;</p>	<p>administrativ-teritoriale)</p> <p>Camera de Comerț și Industrie</p> <p>ONG-uri</p> <p>Asociații profesionale</p> <p>Patronate</p> <p>Universități</p> <p>Întreprinderi</p> <p>Furnizori de FPC autorizați publici și privați</p> <p>Organizații sindicale</p> <p>Întreprinderi implicate în economia socială</p> <p>AJOFM</p>	<p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr.de proiecte pentru tineri</p> <p>Nr. de măsuri active de ocupare și servicii de sprijin la nivel de județ</p> <p>Nr. de persoane aparținând grupurilor vulnerabile care au beneficiat de măsuri de integrare pe piața muncii</p> <p>Nr. de parteneriate create pentru ocuparea forței de muncă la nivelul județului</p> <p>Nr. de măsuri și acțiuni destinate grupurilor vulnerabile</p> <p>Nr de persoane care și-au găsit un loc de muncă</p> <p>Nr. de angajatori care au fost implicați în proiecte</p> <p>Nr. de locuri de muncă generate de economia socială</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>l) Promovarea programelor care sprijină și încurajează demararea afacerilor care să genereze diversitate în economia locală și noi locuri de muncă în zonele rurale, în sectoarele non-agricole;</p> <p>m) Promovarea și acordarea de sprijin pentru revitalizarea și dezvoltarea meșteșugurilor tradiționale;</p> <p>n) Acțiuni pentru stimularea participării tinerilor din categoria NEET în activitatea economică prin intermediul unei abordări multidimensionale (consiliere, servicii personalizate, formare profesională, sprijin financiar pentru înființarea de întreprinderi, recunoașterea competențelor dobândite în contexte formale și non-formale, stimulente financiare pentru angajatori în scopul creării de noi oportunități de angajare și al organizării de programe de ucenicie și stagii, acțiuni în vederea creșterii mobilității interne/naționale a forței de muncă);</p>			
Direcția strategică 2.2. Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricăror forme de discriminare				
<p>2.2.1. Măsuri de integrare pe piața muncii, acces la locuințe, servicii sociale, sănătate, cultură a persoanelor comunităților vulnerabile</p>	<p>a) Scăderea populației aflate în situații de sărăcie extremă prin asigurarea de cursuri de formare, activități de consiliere, mediere, încadrarea pe piața muncii;</p> <p>b) Îmbunătățirea condițiilor de locuire prin îmbunătățirea și diversificarea formelor de suport pentru persoanele cu dizabilități și facilitarea accesului grupurilor dezavantajate;</p> <p>c) Acțiuni integrate pentru a răspunde nevoilor persoanelor, grupurilor și comunităților vulnerabile, inclusiv acțiuni de îmbunătățire a participării lor educaționale, integrarea lor pe piața muncii, accesul la locuințe, servicii sociale, de sănătate și culturale, precum și acțiuni de combatere a discriminării;</p> <p>d) Identificarea și soluționarea cazurilor de lipsă a identității legale (lipsa actelor de identitate);</p>	<p>Autorități ale administrației publice locale (unități administrativ-teritoriale)</p> <p>ONG-uri</p> <p>Asociații profesionale</p> <p>Patronate</p> <p>Furnizori de FPC autorizați publici și privați</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de măsuri întreprinse pentru sprijinirea persoanelor cu dizabilități și a grupurilor vulnerabile</p> <p>Scăderea numărului de persoane aflate în situații de risc</p> <p>Nr. de programe și proiecte implementate la nivelul județului</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>e) Lansarea unor programe de sprijinire a construirii unor locuințe sociale, deschiderea unor cantine sociale, asigurarea minimului necesar pentru o viață decentă pentru familiile aflate în sărăcie extremă (îmbrăcăminte, alimente de bază, apă, gaz, etc.);</p> <p>f) Suport pentru afirmarea culturală a romilor și pozitivarea imaginii lor colective prin acțiuni organizate în parteneriat cu organizații/ONG-uri;</p> <p>g) Sensibilizarea publicului cu privire la problemele sociale și de sănătate, inclusiv discriminarea, promovând responsabilitatea socială în rândul publicului larg și dezvoltând o cultură proactivă, orientată spre voluntariat și participare;</p>	<p>Intreprinderi implicate în economia socială</p>		<p>Nr. de acțiuni de sprijini dedicate persoanelor de etnie romă;</p> <p>Nr. de acțiuni de sensibilizare a populației cu privire la problemele sociale;</p> <p>Nr. de persoane implicate în acțiuni de voluntariat;</p>
Dirjecția strategică 2.3. Creșterea calității și eficienței sistemelor de educație și instruire				
2.3.1. Asigurarea calității proceselor de predare și învățare precum și a serviciilor educaționale	<p>a) Formarea inițială și continuă a managerilor din învățământul preuniversitar;</p> <p>b) Formarea inițială și continuă a personalului didactic și didactic auxiliar;</p> <p>c) Asigurarea calității serviciilor educaționale prin dezvoltarea instituțională;</p> <p>d) Încurajarea activităților extrașcolare și extracurriculare (educația pentru sănătate, educația ecologică, educația prin sport ș.a);</p> <p>e) Elaborarea și implementarea unui sistem de monitorizare și anticipare a nevoilor de competențe la nivelul angajatorilor și monitorizarea inserției profesionale a absolvenților;</p> <p>f) Creșterea relevanței programelor de învățământ pentru nevoile pieței muncii prin adaptarea ofertei de învățământ;</p> <p>g) Consolidarea parteneriatelor dintre universități, companii și cercetare, inclusiv inițiative pentru dezvoltarea competențelor antreprenoriale;</p>	<p>Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea</p> <p>Unități școlare</p> <p>Universități publice și private</p> <p>Autorități ale administrației publice locale</p> <p>Furnizori de servicii de formare profesională publici și privați</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de manageri din învățământul preuniversitar instruit</p> <p>Nr. de personal didactic și didactic auxiliar instruit</p> <p>Nr. de măsuri de dezvoltare instituțională aplicate</p> <p>Nr. de activități de educație formală, nonformală și informală derulate</p> <p>Nr. de colaborări cu angajatorii pentru inserția profesională a absolvenților</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	h) Motivarea cadrelor didactice (oferire de cazare, formare profesională, burse etc.) pentru a rămâne în sistem;			Nr. de absolvenți integrați pe piața muncii Nr. de parteneriate create Nr. de cadre didactice atrase și menținute în sistem
2.3.2.Deschiderea sistemului educațional și de formare profesională către societate, mediu economic și cultural	<p>a) Integrarea măsurilor de promovare a egalității de șanse și a incluziunii, care cuprind sprijin total (parcursuri educaționale alternative, precum programe de educație și formare de tipul „a doua șansă”, inclusiv IVET, mentorat etc.), pentru asigurarea eficacității acestora;</p> <p>b) Consolidarea programelor școlare și o mai bună integrare a TIC pentru a face procesul de învățare atractiv în școli și în unitățile de învățământ profesional și tehnic inițial, oferind tinerilor înscriși în învățământul obligatoriu oportunități de a se familiariza cu viitoarele activități de la locul de muncă;</p> <p>c) Stimularea angajatorilor în direcția dezvoltării competențelor angajaților lor pentru a spori productivitatea și adaptabilitatea acestora (prin programe de ucenicie, recunoașterea competențelor dobândite de aceștia în contexte non-formale și informale, îndrumare, sprijin și bonusuri de mobilitate), în conformitate cu nevoile sectoarelor competitive cu potențial de creștere, precum și cu acele sectoare tradiționale care se pot dezvolta;</p> <p>d) Sprijin pentru informare, formare profesională (formare pe termen scurt/inițială) și dobândirea de competențe de către fermieri și cei implicați în sectorul alimentar, inclusiv prin transferul de cunoștințe privind noile practici în sectorul agro-alimentar;</p>	Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea Unități școlare Universități publice și private Autorități ale administrației publice locale Furnizori de servicii de formare profesională publici și privați Instituții publice	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de programe de educație și formare de tipul „a doua șansă”, inclusiv IVET, mentorat implementate Nr. de programe școlare adaptate la necesitățile pieței Nr. de școli dotate cu infrastructură TIC Nr. de angajatori care au asigurat dezvoltarea propriilor angajați Nr. de persoane care au dobândit competențe noi Nr. de unități școlare care și-au dezvoltat infrastructura educațională

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	e) Sprijin pentru infrastructura educațională și dezvoltarea resurselor în învățământul terțiar, îndeosebi pentru cele care asigură o legătură mai bună cu mediul de cercetare și/sau cooperare cu mediul de afaceri;			
Direcția strategică 2.4. Facilitarea accesului la educație și instruire pentru toți cetățenii				
2.4.1. Asigurarea educației de bază pentru toți cetățenii	<p>a) Asigurarea educației de bază prin educația formală prin creșterea numărului de absolvenți, cu accent pe populația de etnie romă și cea din zonele rurale;</p> <p>b) Asigurarea calității învățământului din mediul rural și din zonele defavorizate prin asigurarea de personal calificat, infrastructură școlară adecvată și dotări moderne;</p> <p>c) Asigurarea accesului la dezvoltare profesională a fiecărui elev în funcție de opțiunile și potențialul de învățare prin activități extrașcolare, schimb de experiență, vizite de studiu etc;</p> <p>d) Asigurarea formării profesionale în condiții de calitate a procesului educațional prin încurajarea participării cetățenilor la activitățile de formare/calificare;</p> <p>e) Susținerea tinerilor în performanța școlară prin acordarea de burse, premii, stimulente pentru rezultate școlare;</p> <p>f) Organizarea de campanii de informare pentru atragerea adulților la cursurile oferite de către școlile TVET;</p> <p>g) Acordarea de burse elevilor care provin din familiile defavorizate /sau aflate în dificultate;</p> <p>h) Atragerea elevilor care provin din familii defavorizate /sau aflate în dificultate sau de etnie romă, printr-o ofertă educațională atractivă și adaptată nevoilor și aspirațiilor lor;</p> <p>i) Sprijinirea persoanelor adulte din mediul rural, a celor de etnie romă și a altor grupuri dezavantajate, pentru a avea acces și a participa la învățământul terțiar;</p>	<p>Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea</p> <p>Unități școlare</p> <p>Universități publice și private</p> <p>Autorități ale administrației publice locale</p> <p>Furnizori de servicii de formare profesională publici și privați</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de absolvenți în creștere</p> <p>Creșterea numărului de absolvenți din mediul rural și din zonele defavorizate</p> <p>Nr. de elevi care au beneficiat de programe de dezvoltare profesională</p> <p>Nr. de tineri susținuți în performanța școlară</p> <p>Nr. de elevi care au primit burse</p> <p>Nr. de oferte educaționale adaptate nevoilor de formare ale județului</p> <p>Nr. de persoane adulte din mediul rural, persoane de etnie romă și alte grupuri vulnerabile participante la cursuri</p> <p>Nr. de adulți participanți la cursuri</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	j) Inițierea de activități de prevenire a părăsirii timpurii a școlii, a abandonului școlar;			Nr. de proiecte/ activități de prevenire a abandonului școlar, părăsire timpurie a școlii implementare
2.4.2. Creșterea adaptabilității ofertei educaționale la cerințele pieței muncii și adaptarea competențelor absolvenților la cerințele angajatorilor	<p>a) Modernizarea învățământul profesional și tehnic prin adaptarea ofertei educaționale la cerințele pieței muncii;</p> <p>b) Asigurarea calității serviciilor de orientare școlară și consiliere profesională;</p> <p>c) Organizarea de campanii de informare, orientare și consiliere;</p> <p>d) Creșterea numărului de profesori consilieri;</p> <p>e) Atragerea elevilor și părinților cu accent pe cei care provin din familii sărace și de etnie romă, către serviciile de orientare și consiliere pe care le oferă cabinetele din unitățile de învățământ;</p> <p>f) Restructurarea rețelei școlare din mediul rural, în funcție de populația școlară și de domeniile prioritare identificate la nivel regional și local;</p> <p>g) Identificarea deficitului de cadre didactice specializate pentru activități didactice în domenii necesare ocupațiilor cerute de piața muncii;</p> <p>h) Îmbunătățirea accesului la programele de perfecționare și formare profesională a cadrelor didactice;</p> <p>i) Organizarea de schimburi de experiență/ vizite de studiu în vederea multiplicării și transferării exemplelor de bună practică și a experiențelor acumulate;</p> <p>j) Atragerea elevilor în programele de educație inclusivă;</p> <p>k) Creșterea ofertei de educație a adulților, eficientizarea și profesionalizarea programelor de formare a adulților, corelarea mai eficientă cu cerințelor pieței forței de muncă, formarea profesională</p>	<p>Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea</p> <p>Unități școlare</p> <p>Universități publice și private</p> <p>Autorități ale administrației publice locale</p> <p>Furnizori de servicii de formare profesională publici și privați</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de oferte educaționale adaptate la cerințele pieței muncii</p> <p>Nr. de servicii de orientare școlară și consiliere asigurate</p> <p>Nr. de consilieri școlari</p> <p>Nr. de campanii de informare, consiliere și orientare derulate</p> <p>Nr. de elevi și părinți care au beneficiat de servicii de orientare și consiliere</p> <p>Nr. de cadre didactice specializate identificate și atrase în sistem</p> <p>Nr. de cadre didactice participante la programe de formare</p> <p>Nr. de vizite de studiu/ schimburi de experiență organizate</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	pentru adulții fără loc de muncă din mediul rural, în meserii căutate pe piața forței de muncă.			Nr. de elevi participanți la programe de educație inclusivă Nr. de oferte de educație a adulților corelate cu cerințele forței de muncă
Direcția strategică 2.5. Sprijin pentru infrastructura educațională și dezvoltarea resurselor în școlile primare și gimnaziale, licee tehnologice, infrastructura TVET, îndeosebi cele din zonele dezavantajate				
2.5.1. Îmunătățirea infrastructurii educaționale de bază și a dotării școlilor TVET cu echipamente didactice/ școlare și IT	<p>a) Identificare unităților de învățământ eligibile în accesarea fondurilor necesare reabilitării și dotării (POR 2014-2020);</p> <p>b) Construirea, reabilitarea/modernizarea/ extinderea infrastructurii de învățământ preuniversitar (inclusiv grădinițe), cu accent pe Învățământul Profesional și Tehnic și a infrastructurii universitare (săli de curs, biblioteci, ateliere, terenuri de sport, laboratoare, bazine, cămine și cantine);</p> <p>c) Dotarea cu echipamente și mobilier a infrastructurii de învățământ preuniversitar și universitar;</p> <p>d) Dotarea cabinetelor școlare de asistență psihopedagogică cu materiale informative privind rețeaua școlară, profilele ocupaționale, calificările profesionale, baterii de teste, echipamente și soft;</p> <p>e) Reabilitarea/modernizarea centrelor de formare profesională continuă, inclusiv dotarea cu echipamente specifice;</p> <p>f) Reabilitarea/modernizarea/echiparea Cluburilor de copii și Palatelor copiilor.</p>	<p>Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea</p> <p>Unități școlare</p> <p>Universități publice și private</p> <p>Autorități ale administrației publice locale</p> <p>Furnizori de servicii de formare profesională publici și privați</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de unități de învățământ eligibile pentru accesarea fondurilor europene</p> <p>Nr. de unități de învățământ construite / reabilite / modernizate/ dotate</p> <p>Nr. de centre de formare profesională conținută reabilite / modernizate</p> <p>Nr. de cluburi ale copiilor/ palate ale copiilor reabilite/ modernizate/ echipate</p>
Direcția strategică 2.6. Dezvoltarea infrastructurii adecvate la nivel județean și local în vederea reducerii inechității accesului la servicii de sănătate				
2.6.1. Îmbunătățirea infrastructurii serviciilor de sănătate în regim ambulatoriu	<p>a) Modernizarea infrastructurii de medicină de familie (cabinete de asistență medicală primară, centre de permanență);</p> <p>b) Modernizarea infrastructurii serviciilor ambulatorii de diagnostic și tratament;</p>	<p>Consiliul Județean</p> <p>Autorități ale administrației publice locale</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p>	<p>Nr. de cabinete de medicină/ centre de permanență modernizate</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>c) Achiziționarea unor unități mobile de screening pentru cancer în vederea asigurării accesului echitabil, la servicii de depistare precoce a cancerului, a comunităților defavorizate;</p> <p>d) Înființarea unui centru de radiodiagnostic și radioterapie pentru deservirea populației;</p> <p>e) Dezvoltarea rețelei de asistență comunitară în mediul rural;</p> <p>f) Dezvoltarea rețelei de medicină școlară;</p> <p>g) Dezvoltarea prevenției la populația școlară</p>	<p>(unități administrativ-teritoriale)</p> <p>Furnizori privați de servicii medicale</p>	<p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de servicii ambulatorii de diagnostic și tratament modernizate</p> <p>Nr. de unități mobile de screening achiziționate</p> <p>Investiții pentru deservirea populației</p> <p>Nr. de servicii de medicină școlare dezvoltate</p> <p>Nr. de acțiuni de prevenție organizate pentru populația școlară</p>
<p>2.6.2. Dezvoltarea infrastructurii serviciilor integrate de urgență</p>	<p>a) Asigurarea dotării specifice, necesare intervențiilor la accidente colective și calamități;</p> <p>b) Reabilitarea și dotarea adecvată a unităților și compartimentelor de primiri urgențe, înlocuirea periodică a echipamentelor depreciate;</p> <p>c) Reabilitarea și dotarea blocurilor operatorii, secțiilor de terapie intensivă și altele similare;</p> <p>d) Dotarea serviciilor de ambulanță și SMURD cu echipament specific;</p> <p>e) Măsuri pentru asigurarea urgențelor montane prin înființarea de baze și refugii de salvare cu heliport;</p> <p>f) Dezvoltarea de măsuri integrate pentru reducerea timpilor de intervenție.</p>	<p>Consiliul Județean</p> <p>Autorități ale administrației publice locale</p> <p>(unități administrativ-teritoriale)</p> <p>Salvamont</p> <p>ISU Vâlcea</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de echipamente, dotări achiziționate pentru intervenții în situații de urgență</p> <p>Nr. echipamente achiziționate pentru dotarea blocurilor operatorii, secțiilor de terapie intensivă</p> <p>Baze de salvare cu heliport înființate</p> <p>Nr. de măsuri integrate implementate pentru reducerea timpilor de intervenție</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
2.6.3. Îmbunătățirea infrastructurii serviciilor se sănătate publică	<p>a) Sprijinirea investițiilor în construcția și dotarea unităților care furnizează îngrijiri medicale de lungă durată;</p> <p>b) Reabilitarea/renovarea spitalelor în scopul creșterii eficienței termice și a îmbunătățirii accesului fizic pentru persoanele cu dizabilități și/sau consolidarea structurii, inclusiv realocarea resurselor în funcție de necesități;</p> <p>c) Acordarea de facilități de către autoritățile publice locale pentru atragerea și menținerea medicilor din asistența primară în special în mediul rural;</p> <p>d) Creșterea capacităților în accesarea fondurilor nerambursabile/europene pentru dezvoltarea și dotarea cabinetelor cu echipament și tehnologii medicale;</p> <p>e) Asigurarea resurselor umane de calitate și suficiente pentru unitățile medicale.</p>	Consiliul Județean Autorități ale administrației publice locale (unități administrativ-teritoriale) Unități medicale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	<p>Nr. de investiții în construirea și dotarea unităților de îngrijiri medicale</p> <p>Nr. spitale reabilite/renovate</p> <p>Nr. de facilități acordate de autoritățile publice locale pentru sistemul medical</p> <p>Nr. de cabinete dotate cu echipamente și tehnologii medicale</p> <p>Nr. de persoane calificate atrase în sistemul medical</p>
2.6.4. Eficientizarea sistemului de sănătate prin utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor moderne	<p>a) Îmbunătățirea sistemului informațional/informatic;</p> <p>b) Implementarea de soluții sustenabile de e-sănătate pentru creșterea performanței sistemului de sănătate;</p>	Consiliul Județean Autorități ale administrației publice locale (unități administrativ-teritoriale) Unități medicale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	<p>Nr. de sisteme informaționale/informatic achiziționate pentru sistemul medical</p> <p>Nr. de soluții de e-sănătate implementate</p>
Direcția strategică 2.7. Îmbunătățirea stării de sănătate a populației				
2.7.1. Reducerea morbidității și mortalității la nivel județean	a) Furnizarea de programe de formare/educație / informare medicală continuă, axată pe nevoile populației și comunităților deservite și pe principalele cauze de mortalitate și morbiditate;	Direcția de Sănătate Publică	Fonduri de la bugetul local	Nr. de programe de formare/ educație/ informare organizate

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	b) Instruirea și familiarizarea populației privind modul de viață sănătos, alimentația sănătoasă, cât și prevenirea îmbolnăvirilor cronice.	Autorități ale administrației publice locale Unități medicale	Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Reducerea principalelor cauze de mortalitate și morbiditate Nr. de acțiuni de prevenție organizate
2.7.2. Asigurarea accesului echitabil a tuturor cetățenilor la servicii de sănătate de calitate	<p>a) Furnizarea de servicii de sănătate de bază comunitare, cu accent pe servicii preventive în comunitate;</p> <p>b) Asigurarea accesului populației rurale la investigații de laborator și paraclinice prin acordarea de facilități furnizorilor care oferă astfel de servicii în localitățile greu accesibile;</p> <p>c) Implementarea unui sistem riguros de monitorizare a calității serviciilor și a performanței;</p> <p>d) Creșterea accesului personalului medical la programe de perfecționare;</p> <p>e) Implementarea de campanii/educare asupra drepturilor la serviciile de sănătate, în special în rândul grupurilor vulnerabile, precum și a beneficiilor diferitelor tipuri de asigurări;</p> <p>f) Elaborarea de planuri de servicii medico-sociale integrate la nivel județean adaptate nevoilor populației, în special a grupurilor vulnerabile, și în linie cu prioritățile naționale;</p> <p>g) Introducerea de facilități pentru personalul medical (prime de instalare, locuințe de serviciu, participarea la cursuri de perfecționare, conferințe, etc)</p> <p>h) Adoptarea de măsuri și crearea de facilități pentru atragerea și menținerea personalului medical în unitățile medicale din județ (prime de instalare, locuință de serviciu, scutiri de taxe locale etc)</p>	Consiliul Județean Direcția de Sănătate Publică Vâlcea Autorități ale administrației publice locale Unități medicale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	<p>Nr. de persoane care au beneficiat de servicii de sănătate de bază</p> <p>Nr. de persoane din mediul rural care au avut acces la investigații de laborator</p> <p>Nr. de acțiuni de monitorizare a calității serviciilor medicale</p> <p>Nr. de personal medical participant la programe de perfecționare</p> <p>Nr. de campanii de educare a populației</p> <p>Nr. de planuri de servicii medico-sociale integrate elaborate și implementate</p> <p>Nr. de facilități acordate personalului medical</p> <p>Nr. de personal medical atras și menținut în</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
				unitățile medicale din județ
2.7.3. Promovarea cercetării și inovării în sănătate	a) Dezvoltarea infrastructurii de cercetare în domeniul sănătății (domeniu prioritar al noii strategii de cercetare) prin constituirea/promovarea de structuri specifice; b) Dezvoltarea capacității de cercetare în sănătate publică prin participarea specialiștilor la studii de cercetare în domeniul sănătății;	Consiliul Județean Vâlcea Unități medicale din județ	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de structuri de cercetare medicală înființate (laboratoare, centre de cercetare et) Nr. de specialiști participanți la programe de cercetare medicală
Direcția strategică 2.8. Creșterea calității serviciilor sociale				
2.8.1. Consolidarea managementului sistemului de asistență socială la nivelul autorităților administrației publice locale	a) Eficientizarea utilizării fondurilor printr-o mai bună focalizare a prestațiilor și serviciilor și reducerea erorilor și fraudelor în acordarea acestora; b) Îmbunătățirea echității în stabilirea prestațiilor prin acordarea acestora în baza testării mijloacelor (bunuri și venituri) persoanei; c) Creșterea capacității de analiză, prognoză, planificare strategică, monitorizare și evaluare privind sistemul de asistență socială; d) Îmbunătățirea și dezvoltarea calității resurselor umane din sistem; e) Sprijinirea organizațiilor care înființează și administrează unități de asistență socială; f) Programe de prevenire a consumului de droguri și de recuperare a persoanelor dependente de droguri; g) Dezvoltarea de servicii județene pentru copii delincvenți sau cu tulburări de conduită; h) Programe de prevenire a criminalității adresate, în special, copiilor și tinerilor; i) Dezvoltarea serviciilor suport pentru victime și de reintegrare socială și supraveghere a delincvenților;	DGASPC Vâlcea Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială VÂLCEA Autorități ale administrației publice locale Furnizori de servicii sociale publici și privați Inspectoratul Județean de Poliție Agenția Națională Antidrog	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de măsuri de monitorizare a acordării prestațiilor și serviciilor Nr. de măsuri de planificare strategică dezvoltate Nr. de angajați din sistemul de asistență socială care au beneficiat de programe de dezvoltare Nr. de organizații sprijinite în înființarea de unități de asistență socială Nr. de servicii acordate copiilor delincvenți sau cu tulburări de conduită

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>j) Dezvoltarea parteneriatului public-privat pentru oferirea de servicii sociale;</p> <p>k) Sensibilizarea publicului cu privire la problemele sociale, inclusiv discriminarea, promovând responsabilitatea socială în rândul publicului larg și dezvoltând o cultură proactivă, orientată spre voluntariat și participare;</p> <p>l) Dezvoltarea programelor de formare pentru specialiștii implicați în sistemul serviciilor sociale (lucrători sociali, asistenți personali, asistente comunitare, mediatori familiari, mediatori sanitari, asistenți maternali, îngrijitori, personal din instituții rezidențiale);</p>			<p>Nr. de programe de prevenire a criminalității implementate</p> <p>Nr. de parteneriate public – privat dezvoltate</p> <p>Nr. de campanii de sensibilizare organizate</p> <p>Nr. de programe de formare organizate pentru specialiștii implicați în sistemul serviciilor sociale</p>
<p>2.8.2. Îmbunătățirea sistemului de servicii sociale pentru persoane vârstnice</p>	<p>a) Diversificarea serviciilor sociale comunitare pentru persoane vârstnice și identificarea măsurilor de sprijin a familiei care asigură îngrijirea tradițională a vârstnicului;</p> <p>b) Dezvoltarea sistemului de consiliere juridică gratuită, precum și a serviciilor de îngrijire a persoanelor vârstnice;</p> <p>c) Facilitarea accesului persoanelor vârstnice, indiferent de mediul de rezidență, la serviciile sociale și de sănătate;</p> <p>d) Dezvoltarea serviciilor de îngrijire la domiciliu și a altor servicii alternative de tipul: centre de zi, cluburi, locuințe protejate, adăposturi, centre de reabilitare, servicii de tip respite;</p> <p>e) Dezvoltarea serviciilor de îngrijire de lungă durată pentru persoanele vârstnice dependente;</p> <p>f) Dezvoltarea serviciilor paliative, crearea de locuințe protejate pentru vârstnicii semidependenți;</p> <p>g) Susținerea implicării vârstnicilor în activități de voluntariat, mentorat, activități recreative, culturale, sportive;</p>	<p>DGASPC Vâlcea</p> <p>Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială VÂLCEA</p> <p>Autorități ale administrației publice locale</p> <p>Furnizori de servicii sociale publici și privați</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de servicii sociale comunitare asigurate pentru persoanele vârstnice</p> <p>Nr. de măsuri de sprijin acordate familiilor</p> <p>Nr. de servicii alternative asigurate persoanelor vârstnice</p> <p>Nr. de persoane vârstnice implicate în activități de voluntariat, mentorat, activități recreative, culturale, sportive</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
2.8.3. Protecția persoanelor și a familiei	<p>a) Înființarea de noi adăposturi pentru victimele violenței în familie și de centre de asistență destinate agresorilor familiari;</p> <p>b) Îmbunătățirea eficienței și acordării alocațiilor de sprijin, alocațiilor pentru familii monoparentale;</p> <p>c) Derularea de campanii de informare pentru prevenirea violenței în familie;</p> <p>d) Crearea unor echipe locale interdisciplinare pentru a coordona și eficientiza intervenția în situațiile de violență domestică;</p> <p>e) Crearea unor fonduri de urgență pentru victimele violenței;</p> <p>f) Îmbunătățirea cooperării cu organismele publice din țările care atrag traficul cu persoane pentru a identifica infracțiunile, dar și a descuraja exploatarea;</p> <p>g) Derularea de campanii de informare pentru prevenirea traficului de persoane;</p> <p>h) Înființarea unor centre zonale pentru găzduirea și consilierea victimelor traficului de persoane (minori, tineri, femei);</p> <p>i) Dezvoltarea și îmbunătățirea serviciilor de asistență socială/ terapie și reinserție socială a victimelor traficului cu persoane;</p> <p>j) Implementarea de programe (consiliere/mediere) în vederea prevenirii existenței unor situații de abuz sau neglijență în familie și/sau separarea de familie.</p>	<p>DGASPC Vâlcea Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială VÂLCEA Autorități ale administrației publice locale Inspectoratul Județean de Poliție Furnizori de servicii sociale publice și privați</p>	<p>Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de adăposturi/centre de asistență înființate Nr. de măsuri de eficientizare a serviciilor asigurate Nr. de campanii de informare organizate Nr. de centre zonale/consilieri înființate Nr. de servicii de asistență socială/ terapie/reinserție socială dezvoltare / îmbunătățite Nr. de programe de consiliere/ mediere asigurate</p>
2.8.4. Protecția copilului	<p>a) Stimularea structurilor societății civile pentru dezvoltarea activității de prestare a serviciilor sociale din domeniul protecției drepturilor copilului;</p> <p>b) Sprijinirea dezvoltării rețelei de servicii profesionalizate de îngrijire a copiilor la domiciliu;</p>	<p>DGASPC Vâlcea Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială VÂLCEA</p>	<p>Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de organizații din rândul societății civile care prestează servicii sociale în domeniul protecției copilului</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>c) Creșterea calității vieții copilului în mediile defavorizate și respectarea standardelor minime de calitate în toate serviciile speciale acordate copilului în dificultate prin implicarea și responsabilizarea autorităților publice locale;</p> <p>d) Reducerea numărului de copii plasați în instituții publice sau private prin reintegrarea lor în familia naturală și sprijinirea familiei extinse ca alternativă;</p> <p>e) Creșterea capacității autorităților administrației publice locale în asumarea problematicii copiilor din punct de vedere financiar, al profesionalizării resurselor umane și dezvoltării serviciilor în funcție de nevoile specifice identificate;</p> <p>f) Înființarea de noi centre de zi și alte servicii de prevenire a separării copilului de părinți;</p> <p>g) Servicii de sprijin ale familiilor;</p> <p>h) Înființarea de noi servicii rezidențiale pe model familial;</p> <p>i) Înființarea de centre maternale, consiliere și școli ale părinților și alte servicii pentru sprijinirea părinților;</p> <p>j) Asigurarea mai multor apartamente și apartamente protejate pentru tineri;</p> <p>k) Dezvoltarea și diversificarea serviciilor suport: consiliere vocațională, programe pentru dezvoltarea abilităților pentru viață, dezvoltarea activităților de prevenire a delincvenței juvenile, programe de prevenire antitrafic, antidrog, programe comunitare de supervizare și reinserție socială a tinerilor delincvenți;</p>	<p>Autorități ale administrației publice locale</p> <p>Inspectoratul Județean de Poliție</p> <p>Agenția Națională Antidrog</p> <p>Furnizori de servicii sociale publici și privați</p>		<p>Rețea de servicii profesionale de îngrijire copii la domiciliu</p> <p>Nr. de copii integrați în familia lor naturală</p> <p>Nr. de centre de zi înființate</p> <p>Nr. de servicii de sprijin acordate familiilor</p> <p>Nr. de centre maternale, consiliere și școli ale părinților înființate</p> <p>Nr. de apartamente asigurate pentru tineri</p> <p>Nr. de servicii dezvoltate și diversificate asigurate</p> <p>Nr. de programe de prevenire antitrafic, antidrog implementate</p>
2.8.5. Protecția persoanelor cu dizabilități	<p>a) Dezvoltarea de servicii în comunitate sau echipaje mobile de recuperare;</p> <p>b) Asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități la suportul fizic, informațional și la transportul public, respectiv la intrările în imobilele de interes public;</p>	<p>DGASPC Vâlcea</p> <p>Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială VÂLCEA</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p>	<p>Nr. de servicii de comunitate / echipaje mobile de recuperare dezvoltate</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>c) Dezvoltarea centrelor de tip rezidențial și a centrelor alternative pentru persoanele cu handicap prin programe specifice;</p> <p>d) Sporirea numărului de locuri de muncă adecvate pentru activarea persoanelor cu dizabilități cu potențial lucrativ în vederea încadrării lor în muncă;</p> <p>e) Dezvoltarea și implementarea proiectelor în domeniul protecției speciale și a integrării socioprofesionale a persoanelor adulte cu handicap prin centre de terapie ocupațională;</p> <p>f) Inițierea unor programe destinate persoanelor cu dizabilități ușoare, grupurilor etnice minoritare;</p> <p>g) Asigurarea de servicii specializate la domiciliu sau în centre de zi prin echipaje mobile;</p> <p>h) Dezvoltarea rețelelor de locuințe protejate pentru persoane cu dizabilități;</p> <p>i) Dezvoltarea rețelelor de centre de zi și rezidențiale în sistem privat;</p> <p>j) Îmbunătățirea condițiilor în centrele rezidențiale pentru persoanele cu handicap grav în conformitate cu standardele de calitate;</p> <p>k) Crearea unor facilități rezidențiale în orașele județului, pentru a asigura îngrijirea acestora aproape de comunitatea din care fac parte;</p> <p>l) Asigurarea continuității îngrijirii în sistemele instituțiilor/ centrelor destinate adulților, pentru copii cu dizabilități.</p>	<p>Autorități ale administrației publice locale</p> <p>Furnizori de servicii sociale publici și privați</p>	<p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de facilități acordate persoanelor cu dizabilități pentru acces în imobilele de interes public</p> <p>Nr. de programe pentru dezvoltarea centrelor de tip rezidențial</p> <p>Nr. de locuri de muncă destinate persoanelor cu dizabilități</p> <p>Nr. de centre de terapie ocupațională înființate</p> <p>Nr. de servicii specializate asigurate</p> <p>Nr. de locuințe protejate dezvoltate</p>
Direcția strategică 2.9. Dezvoltarea infrastructurii serviciilor sociale				
2.9.1. Modernizarea/ construirea / reabilitarea infrastructurii de servicii sociale	<p>a) Dotarea cu echipamente și mobilier a infrastructurii de servicii sociale;</p> <p>b) Construirea/reabilitarea/modernizarea infrastructurii de servicii sociale;</p> <p>c) Renovarea și/sau schimbarea folosinței clădirilor existente deținute de autoritățile publice pentru asigurarea unor locuințe sociale de calitate;</p>	<p>DGASPC Vâlcea</p> <p>Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Vâlcea</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de echipamente și dotări achiziționate</p> <p>Nr. de unități sociale construite/ reabilite/ modernizate</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>d) Construirea/ modernizarea infrastructurii pentru sprijinirea tranziției de la asistența instituțională la cea de proximitate (căsuțe de tip familial, apartamente de tip familial, locuințe protejate etc.);</p> <p>e) Dezvoltarea sistemului de e-asistență socială, TIC (software, hardware) pentru sporirea gradului de colectare a datelor, monitorizarea și evaluarea în domeniul asistenței sociale;</p>	<p>Autorități ale administrației publice locale</p> <p>Furnizori de servicii sociale publici și privați</p>		
Direcția strategică 2.10. Consolidarea capacității administrative publice pentru asigurarea unor servicii publice de calitate				
2.10.1.Consolidarea capacității administrative a factorilor de decizie în ceea ce privește sistemele de asigurare a calității, monitorizare și evaluare	<p>a) Dezvoltarea unui management de politici publice, planificare strategică, formare și instruire la nivel județean;</p> <p>b) Specializarea în management organizațional (management strategic și resurse umane, planificare bugetară etc.), elaborarea de manuale, proceduri și metodologii specifice;</p> <p>c) Dezvoltarea de mecanisme unitare de consultare și participare la procesul decizional;</p> <p>d) Dezvoltarea, introducerea și sprijinirea utilizării sistemelor și instrumentelor de management, monitorizare și evaluare;</p> <p>e) Analiza nevoilor de formare în administrația publică și oferirea de programe de formare adaptate la domeniile prioritare ale administrației publice;</p> <p>f) Ridicarea nivelului de profesionalism și atractivitate a administrației publice prin implementarea unui sistem integrat pentru managementul resurselor umane;</p> <p>g) Efectuarea de studii/analize pentru fundamentarea politicilor și strategiilor în domeniul managementul resurselor umane;</p> <p>h) Promovarea bunelor practici în administrația publică și încurajarea schimbului de experiență, a networking-ului cu privire la managementul resurselor umane;</p>	<p>Consiliul Județean</p> <p>Autorități ale administrației publice locale</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de proiecte implementare care asigură îndeplinirea acțiunilor detaliate</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>i) Derularea de acțiuni de informare, promovare și formare privind sistemele și instrumentele de management al calității în administrația publică;</p> <p>j) Evaluarea impactului implementării sistemelor și instrumentelor de management al calității în administrația publică;</p> <p>k) Realizarea de ghiduri, manuale, metodologii pentru promovarea inovării și bunelor practici în administrația publică;</p> <p>l) Colaborarea cu mediul academic și de cercetare pentru identificarea și implementarea de concepte și metode inovative în domeniul administrației publice; organizarea de acțiuni de promovare și diseminare a bunelor practici, inovării și networking-ului în administrația publică;</p> <p>m) Creșterea capacității ONG-urilor și partenerilor sociali de a se implica în formularea și promovarea dezvoltării la nivel local;</p> <p>n) Dezvoltarea și implementarea de mecanisme de colaborare și consultare între actorii relevanți pe domenii specifice de competență pentru susținerea dezvoltării la nivel local;</p> <p>o) Dezvoltarea/implementarea mecanismelor de consultare a autorităților și instituțiilor publice cu ONG-urile, partenerii sociali și instituțiile de învățământ superior acreditate în elaborarea politicilor și strategiilor la nivel local;</p> <p>p) Sprijinirea de inițiative de dezvoltare a responsabilității civice, de implicare a comunităților locale în viața publică și de participare la procesele decizionale, de promovare a egalității de șanse și nediscriminării, precum și a dezvoltării durabile;</p> <p>r) Măsuri de corelare a componentei bugetare cu componenta strategică în cadrul procesului decizional la nivel local și implementarea sistemului de planificare financiară multianuală;</p> <p>s) Elaborarea și implementarea de politici și strategii la nivel local;</p>			

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	t) Creșterea calității administrării publice prin formarea, specializarea, perfecționarea administratorilor publici.			
2.10.2. Dezvoltarea competențelor și cunoștințelor personalului din autoritățile și instituțiile publice (inclusiv decidenții politici)	a) Dezvoltarea abilităților personalului din autoritățile și instituțiile publice locale (inclusiv a factorilor de decizie la nivel politic) pe teme specifice de interes (ex. planificarea strategică; planificare bugetară; control managerial intern; politici publice locale; fundamentare, elaborare, implementare, monitorizare și evaluare a deciziilor la nivelul administrației publice locale, achiziții publice, anticorupție, etică și integritate etc); b) Schimburi de experiență/ networking cu autorități/ instituții/organisme ale administrațiilor publice naționale și internaționale	Consiliul Județean Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de persoane instruite în domenii specifice Nr.de schimburi de experiență realizate
2.10.3. Simplificarea procedurilor birocratice și administrative pentru cetățeni și mediul de afaceri	a) Dezvoltarea de proceduri simplificate pentru reducerea birocrăției pentru cetățeni la nivel local; b) Dezvoltarea de carte ale serviciilor publice, ghiduri pentru beneficiarii de servicii publice, campanii de informare și de promovare; c) Extinderea serviciilor publice furnizate on-line; d) Dezvoltarea și implementarea de noi instrumente de măsurare și reducere a birocrăției (depistarea poverilor administrative, măsurarea costurilor de conformare, ghitina reglementărilor); e) Realizarea de analize pentru a identifica serviciile publice care pot fi furnizate într-o manieră integrată (ex. one-stop-shop) la nivel administrativ.	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de proceduri de reducere a birocrăției dezvoltate și implementate Nr. de campanii de informare și promovare organizate Nr. de analize/studii realizate
Direcția strategică 2.11. Modernizarea serviciilor administrației publice locale				
2.11.1.Dezvoltarea infrastructurii administrative	a) Reabilitarea și modernizarea infrastructurii administrative, în special clădirile primăriilor; b) Implementarea unor măsuri de consolidare a clădirilor publice;	Consiliul Județean Vâlcea	Fonduri de la bugetul local	Nr. de clădiri publice reabilite / modernizate

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	c) Dotarea cu mobilier și echipamente a infrastructurii administrative;	Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de echipamente / dotări achiziționate
2.11.2. Imbunătățirea accesului la tehnologiile informației și comunicațiilor	a) Creșterea utilizării instrumentelor de e-guvernare (inclusiv cursuri de formare a funcționarilor publici); b) Dezvoltarea, introducerea și susținerea utilizării instrumentelor TIC și a conceptului de date deschise, pentru a spori capacitatea instituțională și eficiența la toate nivelurile administrației publice; c) Analiza oportunității utilizării platformelor open-source	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de proiecte în domeniul e-guvernare implementate Nr.de persoane instruite în domeniu
Direcția strategică 3.1. Dezvoltarea și promovarea unui sistem de transport durabil și inteligent la nivel județean				
3.1.1. Asigurarea conectării rețelei de drumuri județene la rețeaua TEN-T	a) Modernizarea și reabilitarea rețelei de drumuri județene care asigură conexiunea cu rețeaua regională/ națională; b) Crearea rețelei de drumuri care să asigure conectarea la rețeaua TEN-T (ex. autostrada Sibiu-Pitești); c) Dezvoltarea legăturilor rutiere transcarpatice pentru creșterea accesibilității regiunilor; d) Crearea/dezvoltarea infrastructurii de transport rutier pe axa Nord-Sud pe ruta Horezu-Malaia în vederea conectării regiunilor, axa Est-Vest pe sub munte în vederea conectării stațiunilor turistice;	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de km de drumuri județene conectate la rețeaua regională/ națională; Nr. de conexiuni la rețeaua TEN-T create; Nr. de rețele rutiere create pentru conectarea regiunilor/ județelor.
3.1.2. Modernizarea și reabilitarea rețelei de drumuri județene	a) Identificarea drumurilor județene care necesită intervenții și modernizarea acestora; b) Introducerea de drumuri expres cu 4 benzi în zonele în care infrastructura permite; c) Amenajări adiacente rețelei de drumuri – parcări, spații special amenajate, zone specifice de servicii;	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Lista cu drumuri județene ce urmează a fi modernizate Nr. de km de drumuri modernizate Nr. de drumuri expres realizate

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
				Rețele de drumuri, parcări, amenajări adiacente construite
3.1.3. Dezvoltarea și reabilitarea infrastructurii feroviare	<p>a) Reabilitarea liniei de cale ferată degradată și modernizarea acesteia (ex.Râmnicu Vâlcea-Vâlcele), înființarea de noi stații de cale ferată;</p> <p>b) Amenajarea unor puncte de îmbarcare-debarcare în sistem RO-LA;</p> <p>c) Modernizarea instalațiilor de centralizare electrodinamică și electronică în mai multe stații de cale ferată;</p> <p>d) Modernizarea stațiilor de cale ferată – Râmnicu Vâlcea, Drăgășani, Călimănești ;</p> <p>e) Reamenajarea și modernizarea secțiilor de cale ferată pentru creșterea vitezei comerciale a trenurilor de navetă și regionale de mărfuri și călători;</p> <p>f) Încurajarea exploatării liniilor de cale ferată în sistem privat;</p> <p>g) Realizarea de conexiuni între rețelele de cale ferată și infrastructura de transport pentru accesibilitatea mărfurilor și a călătorilor;</p> <p>h) Modernizarea și crearea de legături de acces către terminalul de transport mărfuri din județ.</p>	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale CFR Operatori privați	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	<p>Nr. km linie de cale ferată modernizată/ construită</p> <p>Puncte de îmbarcare-debarcare amenajate</p> <p>Stații de cale ferată amenajate și modernizate</p> <p>Nr. de rețele operare în sistem privat</p> <p>Legături de acces cu terminalul de transport mărfuri</p>
3.1.4. Investiții pentru eliminarea blocajelor și fluidizarea traficului	<p>a) Îmbunătățirea accesibilității la nivel județean și reducerea tranzitului rutier prin localități prin crearea de trasee ocolitoare pentru principalele căi rutiere;</p> <p>b) Extinderea numărului de sensuri giratorii pe baza studiilor de trafic, semnalizarea și marcarea corespunzătoare a acestora;</p> <p>c) Realizarea infrastructurii de traversare supratrană (pasarele în dreptul școlilor, a zonelor circulate intens etc);</p> <p>d) Construirea de parcări subterane/supraterane atât pentru autoturisme, cât și pentru rulote și alte categorii de vehicule;</p>	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	<p>Nr. de trasee ocolitoare</p> <p>Nr. de sensuri giratorii înființate</p> <p>Infrastructură de traversare supratrană realizată</p> <p>Nr. de parcări realizate</p> <p>Procentul de reducere a duratei de transport/ tranzit pentru persoane și mărfuri</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
				Nr. de studii elaborate pentru proiecte de infrastructură Nr. pasarele construite
3.1.5. Îmbunătățirea siguranței traficului și securității transporturilor pentru toate căile de transport	<p>a) Modernizarea infrastructurii privind siguranța circulației pe drumuri și reducerea riscurilor de accidente în zone periculoase;</p> <p>b) Elaborarea planului de transport metropolitan;</p> <p>c) Lucrări de stabilizare a versanților în zona de nord a județului (Brădișor-Malaia);</p> <p>d) Analiza oportunității înființării de comisii de avizare a studiilor de trafic și fluentă;</p> <p>e) Prioritizarea amenajărilor în zonele de risc;</p> <p>f) Creșterea vitezei de reacție la situații de risc prin construirea de heliporturi în zone strategice ale județului;</p> <p>g) Identificarea de trasee pentru piste de biciclete și construirea lor la o dimensiune corespunzătoare;</p> <p>i) Identificarea de soluții pentru limitarea accesului camioanelor de mare capacitate în anumite intervale orare;</p>	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Infrastructură modernizată în vederea reducerii riscurilor la accidente Plan de transport metropolitan Lucrări de stabilizare versanți Amenajări realizate în zonele de risc Infrastructură pentru intervenții în situații de urgență (heliporturi, baze de intervenție) Nr. trasee dimensionate corespunzător pentru piste de biciclete
Direcția strategică 3.2. Creșterea calității vieții prin modernizarea extinderea infrastructurii edilitare de bază și a mediului construit				
3.2.1. Investiții în infrastructura edilitară de bază	<p>a) Lucrări de reabilitare infrastructură de bază (alimentare cu apă, canalizare, iluminat public, energie electrică, termică, gaze naturale, telecomunicații etc);</p> <p>b) Lucrări de reabilitare a podurilor, podețelor, tuneluri de cale ferată etc;</p> <p>c) Reabilitarea drumurilor comunale, forestiere, agricole;</p> <p>d) Lucrări de execuție diguri, de amenajare a albiilor râurilor ;</p>	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale ADI-uri GAL-uri	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Lucrări de reabilitare infrastructură de bază Lucrări de reabilitare poduri/ podețe/ tunluri / drumuri comunale/ forestiere etc.

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
				Lungimea (km) rețelei de distribuție și canalizare reabilitată Nr. obiective de infrastructură reabilitate Nr. de studii elaborate pentru proiecte de amenajări hidrotehnice
Direcția strategică 3.3. Dezvoltarea urbană durabilă prin reabilitarea zonelor urbane				
3.3.1. Creșterea sustenabilității transportului public urban prin investiții	a) Promovarea unui transport urban eficient și accesibil prin investiții în modernizarea transportului public urban; b) Dezvoltarea, reabilitarea, modernizarea, extinderea infrastructurii de transport urban și periurban: străzi orașenești, mijloace de transport ecologic și infrastructura tehnică aferentă; c) Achiziționarea de material rulant electric/ecologic pentru operatorii de transport public urban; d) Construirea/ modernizarea/ reabilitarea depourilor aferente transportului public sustenabil;	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Investiții în modernizarea transportului public urban Investiții în dezvoltarea, reabilitarea, modernizarea, extinderea infrastructurii de transport urban și periurban: străzi Lungimea totală a străzilor urbane și periurbane reabilitate (km) Nr. mijloace de transport ecologice achiziționate Nr. de depouri construite/ modernizate/ reabilitate

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
3.3.2. Realizarea de investiții în vederea creșterii eficienței energetice	a) Reabilitarea, modernizarea și eficientizarea sistemului de iluminat public și a rețelelor de alimentare cu energie; b) Eficiența energetică a clădirilor și utilităților publice (iluminat, transport etc.); c) Dezvoltarea rețelelor de utilități publice și asigurarea accesului populației și agenților economici la această infrastructură: rețele de apă-canal, gaze, electricitate, agent termic, inclusiv în spațiul periurban;	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Investiții în modernizarea sistemului de iluminat public, eficiența energetică a clădirilor Rețele de utilități publice și servicii dezvoltare Ponderea clădirilor publice reabilitate energetic Ponderea de localități racordate la sistemele de apă/canalizare Ponderea gospodăriilor deservite de rețelele noi/modernizate de apă potabilă și canalizare Nr. de consumatori conectați la rețelele de apă potabilă Nr. de stații de epurare Nr. de gospodării conectate la rețeaua de gaze naturale
3.3.3 Reabilitarea și extinderea zonelor verzi din mediul urban	a) Identificarea zonelor cu impact vizual negativ și pregătirea în vederea transformării în spații verzi; b) Elaborarea de studii de amenajare peisagistică pentru zonele urbane cu accent pe dezvoltarea zonele verzi;	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat	Nr. de zone cu impact vizual negativ reabilitate și transformate în zone verzi

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	c) Plantarea de arbori și arbuști în scopul reducerii poluării fonice, prevenirii eroziunii solului, reducerii poluării.		Fonduri externe nerambursabile	Studii de amenajare peisagistică Nr. de arbori plantați Suprafețe (mp) plantate în scop de protecție
3.3.4. Dezvoltarea zonelor de agrement, culturale și sportive	a) Amenajarea unor spații de campare, sate de vacanță, inclusiv parcări amenajate pentru rulote (ex. Cartierul Ostroveni); b) Construirea unui Complex de agrement acvatic - Aquaparc și bazin olimpic; c) Amenajarea parcurilor, cu trasee de promenadă, alergare în aer liber, piste pentru biciclete, puncte de belvedere; d) Punerea în valoare a luciului de apă și amenajarea de spații de joacă pentru copii, tineri și adulți, în vecinătatea acestora (debarcader, hidrobiciclete, locuri de picnic și locuri de pescuit) e) Analiza posibilității de realizare amenajări pentru agrement nautic pe râul Olt, pe lacurile de acumulare Călimănești și Turnu, în măsura în care aceste activități sunt permise;	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Zone de agrement, culturale și sportive dezvoltate/ amenajate Nr. spații de campare și parcări pentru rulote Nr. sate de vacanță Nr. baze de agrement Nr. parcuri amenajate pentru agrement Nr. km piste pentru biciclete Nr. puncte de belvedere amenajate Nr. proiecte de amenajare în scopuri de agrement al luciului de apă
3.3.5. Conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și construit	a) Accesarea de fonduri în vederea realizării proiectelor de restaurare/revitalizare a patrimoniului natural și construit; b) Dezvoltarea de studii și proiecte pentru revitalizarea durabilă a patrimoniului construit b) Organizarea de evenimente de promovare a obiectivelor de patrimoniu	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de proiecte accesate și implementate Nr. de evenimente organizate Nr. de studii realizate

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
Direcția strategică 3.4. Dezvoltarea unui sistem urban echilibrat și policentric și a unei noi relații oraș-sat				
3.4.1. Susținerea activității polului de dezvoltare Râmnicu Vâlcea și sprijinirea dezvoltării urbane a celorlalte orașe	<p>a) Stabilirea de relații de colaborare cu polii de dezvoltare Sibiu și Pitești, de care municipiul Râmnicu Vâlcea este legat prin coridorul IV Pan –european;</p> <p>b) Susținerea dezvoltării municipiilor și orașelor ca poli de atracție pentru zonele învecinate și motoare ale creșterii economice inteligente;</p> <p>c) Sprijinirea investițiilor în tehnologii nepoluante, în industria prelucrătoare de vârf, în soluții tehnologice de eficiență energetică și energii alternative și a infrastructurii adiacente;</p> <p>d) Implicarea activă a sectorului de cercetare dezvoltare în realizarea de noi produse și tehnologii care să fie integrate în circuitul comercial;</p> <p>e) Sprijinirea dezvoltării activităților economice în arealul Polului;</p> <p>f) Reabilitarea și re tehnologizarea sistemelor urbane de încălzire</p> <p>g) Valorificarea patrimoniului natural și tradițional, cultural și istoric; amenajarea zonelor turistice și de agrement; sprijinirea acțiunilor de protecție a mediului și dezvoltare a spațiilor verzi;</p> <p>h) Reabilitarea și re tehnologizarea sistemelor urbane de încălzire;</p>	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Colaborări socio-economice cu polii de dezvoltare Sibiu și Pitești Măsuri active pentru realizarea direcției strategice propuse Nr. de parteneriate realizate Strategii de dezvoltare locale elaborate, corelate cu principiile creșterii economice inteligente
3.4.2. Dezvoltarea durabilă prin realizarea strategiei de dezvoltare teritorială și a planurilor de mobilitate urbană	a) Elaborarea planurilor de mobilitate urbană durabilă și strategiei de dezvoltare teritorială	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Plan de mobilitate realizat Strategie de dezvoltare teritorială elaborată Nr. proiecte elaborate
Direcția strategică 3.5. Îmbunătățirea managementului sistemului de gestionare a deșeurilor				
3.5.1. Planificarea strategică a gestionării deșeurilor	<p>a) Dezvoltarea infrastructurii privind deșeurile și a serviciilor bazată pe ierarhia deșeurilor;</p> <p>b) Valorificarea eficientă a resurselor materiale și energetice din deșeuri, însoțită de reducerea cantității de deșeuri depozitate și a depozitelor de deșeuri</p>	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat	Infrastructură privind deșeurile dezvoltată Resurse materiale și energetice valorificate

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>c) Transformarea deșeurilor într-o resursă, potrivit Foii de parcurs a UE privind utilizarea eficientă a resurselor;</p> <p>d) Planificare strategică la nivelul județean a gestionării deșeurilor pentru completarea/realizarea investițiilor necesare îndeplinirii obiectivelor europene în domeniu;</p> <p>e) Valorificarea deșeurilor industriale nepericuloase (cenușă, zgură) și a celor din construcții sau demolări;</p>	<p>Agenția pentru Protecția Mediului</p> <p>Operatori specializați</p>	<p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Deșeuri industriale valorificate</p>
<p>3.5.2. Dezvoltarea sistemelor integrate de gestionare a deșeurilor și substanțelor periculoase</p>	<p>a) Accelerarea realizării sistemelor integrate de gestiune a deșeurilor, inclusiv prin îmbunătățirea absorbției fondurilor europene;</p> <p>b) Extinderea și îmbunătățirea sistemelor de colectare selectivă a deșeurilor;</p> <p>c) Creșterea cantității de deșeuri intrate în circuitul de reciclare;</p> <p>d) Îmbunătățirea capacității instituționale în domeniul managementului chimicalelor;</p> <p>e) Menținerea echilibrului ecosistemelor prin limitarea activităților nocive și încurajarea activităților tradiționale, în zone naturale și în mediul rural;</p> <p>f) Dezvoltarea sistemelor integrate de gestionare a deșeurilor, cu accent pe colectarea selectivă și valorificarea deșeurilor reciclabile și a biodeșeurilor;</p> <p>g) Închiderea depozitelor de deșeuri neconforme și acoperirea lor cu strat vegetal;</p> <p>h) Implementarea serviciilor de salubritate cu colectarea selectivă a deșeurilor în zonele rurale, inclusiv cele izolate;</p> <p>i) Realizarea sistemelor zonale pentru colectarea și transportul deșeurilor;</p> <p>j) Închiderea depozitelor de deșeuri neconforme;</p> <p>k) Asigurarea protecției peisajului natural și cultural prin revitalizarea zonelor degradate (zootehnice, industriale, miniere etc);</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea</p> <p>Autorități ale administrației publice</p> <p>Agenția pentru Protecția Mediului</p> <p>Operatori specializați</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de proiecte de realizare a sistemelor integrate de gestiune a deșeurilor implementate</p> <p>Creșterea cantității de deșeuri reciclate</p> <p>Depozite de deșeuri neconforme închise</p> <p>Zone degradate revitalizate (reconstruite ecologic)</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
Direcția strategică 3.6. Prevenirea și reducerea efectelor negative asupra mediului ale activităților industriale, agricole, edilitare, activităților de transport				
3.6.1. Gestionarea resurselor de apă și controlul poluării industriale	<p>a) Reducerea nivelului de zgomot și vibrații în zonele rezidențiale;</p> <p>b) Prevenirea și controlul poluării industriale prin: asigurarea investițiilor necesare pentru îndeplinirea angajamentelor stabilite în <i>Tratatul de Aderare a României la UE</i>; adoptarea de către industrie a celor mai bune tehnici disponibile, în temeiul Directivei privind emisiile industriale; intensificarea controlului aplicării legislației în domeniu.</p> <p>c) Reducerea emisiilor de NOx și alți poluanți specifici transporturilor rutiere;</p> <p>d) Reducerea emisiilor de poluanți în aer prin implementarea celor mai bune tehnici disponibile, coroborat cu controlul aplicării acestora;</p> <p>e) Reducerea traficului urban poluant;</p>	Agenția pentru Protecția Mediului Autorități ale administrației publice	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Măsuri de gestionare a resurselor de apă și de control a poluării industriale Nr. de agenți economici care au introdus tehnologii curate în vederea reducerii noxelor și poluării Nr. de instalații de depoluare a factorilor de mediu
3.6.2. Protecția solului și subsolului	<p>a) Reducerea suprafețelor siturilor contaminate, reducerea efectelor de hazard geologic natural și antropice;</p> <p>b) Reducerea și înlăturarea acțiunilor dăunătoare cadrului natural (pășunatul excesiv, exploatarea irațională a fondului forestier, construcțiile de microhidrocentrale, depozitarea ilegală de deșeuri, a turismului necontrolat ș.a.)</p> <p>c) Reducerea poluării solului, a apelor și a aerului produsă de activități industriale, trafic rutier, deversarea apelor uzate, depozitarea neadecvată a deșeurilor menajere;</p> <p>c) Controlul construcției de microhidrocentrale (prevenirea „mutilării” peisajul în perioada de construcție) și limitarea construirii acestora în zone protejate sau în imediata lor vecinătate;</p> <p>d) Realizarea lucrărilor de prevenire și combatere a fenomenelor de versant prin reîmpăduriri, reabilitări ale cursurilor de apă afectate de calamități, amenajarea torenților, lucrări de stabilizare și protecție a</p>	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale Agenția pentru Protecția Mediului	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Măsuri de protecție a solului și subsolului Suprafețe reîmpădurite și împădurite (ha) Gradul de reducere a poluării Nr. de campanii de conștientizare a efectelor activității antropice în exces

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>terenurilor împotriva alunecărilor, lucrări de combatere a eroziunii solului;</p> <p>e) Continuarea lucrărilor la râpa de eroziune regresivă la Brădișor, prin compensare de pantă;</p> <p>f) Introducerea în circuit a terenurilor agricole neutilizate/degradate prin împădurirea acestora</p>			
3.6.3. Îmbunătățirea gradului de educare și conștientizare, informare, consultare și participare a tuturor cetățenilor la luarea deciziilor privind mediul	<p>a) Conștientizarea cetățenilor cu privire la protecția mediului;</p> <p>b) Promovarea educației ecologice, stabilirea unui parteneriat cu Ministerul Educației și Cercetării Științifice pentru introducerea de curricule specifice;</p> <p>c) Sprijinirea organizațiilor neguvernamentale în procesul de conștientizare a cetățenilor cu privire la protecția mediului;</p> <p>d) Asigurarea unei mai mari transparențe a procesului de luare a deciziei;</p> <p>e) Dinamizarea comunicării cu societatea civilă.</p> <p>f) Suscitarea interesului publicului pentru educație (cultură a naturii);</p> <p>g) Consultarea publicului în vederea obținerii participării directe în domeniul protecției naturii;</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea</p> <p>Autorități ale administrației publice locale</p> <p>Agenția pentru Protecția Mediului</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. acțiuni organizate pentru educarea, conștientizarea, informarea și consultarea cetățenilor</p> <p>Nr. de proiecte de mediu mediatizate</p> <p>Nr. programe de educație ecologică</p>
Direcția strategică 3.7. Protejarea mediului prin creșterea producției de energie din surse regenerabile				
3.7.1. Identificarea potențialului energetic al județului Vâlcea	Elaborarea de studii de identificare a potențialului energetic din județul Vâlcea	<p>Consiliul Județean Vâlcea</p> <p>Autorități ale administrației publice locale</p> <p>Agenția pentru Protecția Mediului</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	Studii de identificare a potențialului energetic

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
3.7.2. Promovarea producerii energiei pe bază de resurse regenerabile	a) Valorificarea produselor secundare ale stațiilor de epurare, pretabile la utilizarea ca îngrășământ natural; b) Dinamizarea producerii de biogaz pentru convertirea în energie electrică și termică; c) Încurajarea producerii și distribuției de energie electrică și termică din surse de energie regenerabile (biomasă, energie geotermală etc).	Consiliul Județean Vâlcea Autorități ale administrației publice locale Agenția pentru Protecția Mediului	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Surse noi de producere a energiei Nr. de proiecte implementate pentru utilizarea surselor de energie alternativă, regenerabilă
Direcția strategică 3.8. Menținerea speciilor și habitatelor din ariile naturale protejate/ parcuri / rezervații într-un stadiu favorabil de conservare				
3.8.1. Intocmirea, aprobarea și punerea în aplicare a planurilor de management și regulamentelor zonelor protejate constituite la nivelul județului Vâlcea	a) Identificarea zonelor naturale care pot fi declarate protejate și elaborarea de planuri de management și regulamente pentru protejarea și conservarea speciilor protejate; b) Intocmirea, aprobarea și punerea în practică a planurilor de management în zonele protejate care nu dețin astfel de planuri.	Consiliul Județean Vâlcea Autorități publice locale Agenția pentru Protecția Mediului Administratorii/ custozii ariilor naturale protejate	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Zone naturale incluse în rețeaua Natura 2000 Planuri de management și regulamente elaborate și implementate Cartări ale elementelor floristice și faunistice rare
Direcția strategică 4.1. Creșterea contribuției turismului la dezvoltarea durabilă a județului Vâlcea, prin măsuri de promovare integrată, prin asigurarea unei oferte adaptate, bazată pe valorificarea superioară a potențialului natural și antropic				
4.1.1. Creșterea accesului, prin investiții publice, la obiectivele de patrimoniu cultural și arhitectural	a) Amenajarea accesului către obiectivele turistice și zonele din apropierea acestora, prin renovarea și îmbunătățirea siguranței drumurilor existente; b) Crearea unei infrastructuri publice de mici dimensiuni, cum ar fi grădini publice, zone de petrecere a timpului liber pentru copii, tineri și adulți, toate acestea localizate în apropiere de atracții culturale;	Autorități publice locale Instituții de cultură	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. obiective turistice amenajate Nr. de km drumuri modernizați Nr. de investiții realizate pentru creșterea accesului la obiective culturale

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>c) Modernizarea drumurilor comunale care fac legătura dintre ansamblurile monahale, satele etnografice, pentru a se putea realiza circuite turistice;</p> <p>d) Investiții pentru iluminatul nocturn al pieselor integrate în patrimoniul arhitectural</p>			
<p>4.1.2. Sprijin pentru inițiativele de valorificare a specificului etnografic și etnic, pentru inițiativele de integrare a ofertei culturale și de organizare de circuite</p>	<p>a) Inventarierea elementelor de patrimoniu imaterial specifice pentru cultura românească și locală, având în vedere valoarea etno-culturală de unică specificitate;</p> <p>b) Sprijinirea inițiativelor locale și județene de organizare a festivalurilor despre tradiția și meșteșugurile locale;</p> <p>c) Sprijinirea creării de inițiative pentru valorificarea diversităților etnice dintr-o perspectivă turistică;</p> <p>d) Inițiative de sprijin pentru valorificarea meșteșugurilor locale;</p> <p>e) Susținerea inițiativelor pentru studierea, protecția, arhivarea elementelor de patrimoniu etnic și etnografic, în cazul în care acestea sunt integrate în cadrul unor măsuri de valorificare turistică;</p> <p>f) Inițiativele de sprijin pentru cooperarea între producătorii de produse/alimente tradiționale și persoanele implicate în perpetuarea moștenirii culturale materiale.</p> <p>f) Crearea de circuite care să includă patrimoniul cultural, situri arheologice, locuri de interes etnic și etnografic și evenimente;</p> <p>g) Alte inițiative de integrare, cu condiția ca acestea să implice o valoare adăugată substanțială în potențialul de promovare/valorificare a cel puțin 3 atracții turistice și care să fie puse în aplicare de către sau în parteneriat cu organismul responsabil pentru gestionarea atracțiilor turistice în sine.</p>	<p>Autorități publice locale</p> <p>Instituții de cultură</p> <p>Operatorii de turism</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de elemente de patrimoniu inventariate</p> <p>Nr. de festivaluri organizate</p> <p>Nr. de inițiative de sprijin pentru valorificarea specificului etnografic și etnic</p> <p>Nr. de circuite create</p> <p>Nr. de parteneriate create pentru valorificarea specificului etnografic și etnic</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
4.1.3. Promovarea dezvoltării unui turism durabil, responsabil și de calitate	<p>a) Elaborarea unui studiu în vederea identificării unui brand turistic al județului Vâlcea;</p> <p>b) Dezvoltarea și implementarea unui sistem unitar de marcare a atracțiilor turistice în județ (panouri, hărți turistice pe drumurile naționale și județene, în gări, autogări, de-a lungul șoselei Transalpina etc.) în conformitate cu standardele UE;</p> <p>c) Elaborarea unui plan de marketing turistic la nivel județean, conținând o strategie de promovare a județului pe termen mediu și lung, luând în considerare potențialul turistic al regiunii, structura cererii și raportul cost/beneficiu al posibilelor activități de promovare, cu implicarea pe scară largă a agenților economici din județ și a organismelor publice, ONG-uri, asociații profesionale din regiune, asociații naționale - ANAT (filiala SV Oltenia care are sediul în Râmnicu Valcea), ANTREC, AER, AHR;</p> <p>d) Promovarea ofertelor turistice din județ prin includerea acestora în cataloagele tour-operatorilor români, creșterea numărului de participanți (agenți economici, primării, prefectura) la bursele de turism naționale și internaționale (sprijinirea participării acestora)</p> <p>e) Promovare turistică a atracțiilor culturale ale județului, prin crearea de branduri, campanii publicitare, sprijin pentru crearea de site-uri pentru promovarea circuitelor sau grupurilor de atracții turistice;</p> <p>f) Dinamizarea activității în cadrul centrelor de informare turistică din principalele destinații turistice, înființarea Centrului Național de Informare și Promovare Turistică la nivel județean;</p> <p>g) Crearea și actualizarea unui portal web dedicat turismului (în cadrul site-ului la nivel județean), ca instrument major de promovare, informare și efectuare a rezervărilor.</p>	<p>Autorități publice locale</p> <p>Instituții de cultură</p> <p>Operatorii de turism</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Brand turistic al județului identificat</p> <p>Sisteme de marcare a atracțiilor turistice dezvoltare și implementare</p> <p>Plan de marketing turistic realizat</p> <p>Nr. de participanți la bursele de turism</p> <p>Nr. de promovări ale atracțiilor culturale ale județului</p> <p>Nr. de site-uri de promovare turistică</p> <p>Nr. de agenți economici participanți la târgurile de turism</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
Direcția strategică 4.2. Crearea unei oferte turistice diversificate, integrate și competitivie prin susținerea dezvoltării investițiilor locale, care să conducă la creșterea volumului activității și a circulației turistice, crearea de noi locuri de muncă, îmbunătățirea condițiilor de viață prin diversificarea serviciilor turistice, ameliorarea calității mediului, înfrumusețarea localităților, oferirea unor noi posibilități de agrement și refacere pentru locuitorii județului Vâlcea și pentru turiști				
4.2.1. Sprijin pentru crearea de structuri de cazare sustenabilă, de mici dimensiuni în zonele rurale, pentru modernizarea și restructurarea structurilor existente	<p>a) Incurajarea și sprijinirea investițiilor necesare în vederea dezvoltării unor structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare de tipul ecopensiunii agroturistice;</p> <p>b) Introducerea modelelor de bune practici în ecoturism (etichetă ecologică, certificare ecoturistică);</p> <p>c) Sprijinirea investițiilor de modernizare și restructurare a structurilor de cazare existente în zonele rurale prin accesarea fondurilor europene</p>	Autorități publice locale Operatori economici GAL-uri	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de structuri de primire turistică înființate Nr. de structuri de cazare modernizate Nr. de proiecte accesate Nr. de structuri de primire turistică etichetate ecologic
4.2.2. Investiții publice locale pentru infrastructura de transport, de management al apei în zonele turistice	<p>a) Ameliorarea și modernizarea drumurilor județene și comunale;</p> <p>b) Realizarea unor regulamente de transport la nivel de destinație turistică și introducerea acestor regulamente în planurile de management ale parcurilor. Acestea vor prevedea: specificarea tipului de vehicule/ambarcațiuni permise, a limitei de viteză, a organismelor de control și a sancțiunilor aplicate;</p> <p>c) Oferirea de soluții alternative de trasee off-road;</p> <p>d) Oferirea unor variante de transport în comun la nivelul destinației turistice; informarea și încurajarea folosirii mijloacelor de transport în comun.</p> <p>e) Sprijin pentru dezvoltarea unui sistem public de furnizare a apei potabile în zonele turistice rurale;</p> <p>f) Crearea de sisteme private de furnizare a apei potabile în mediul rural pentru utilizarea turistică;</p> <p>g) Realizarea unui ghid de bune practici în privința infrastructurii turistice, având în vedere un impact minim al designului, managementul deșeurilor și conservarea energiei. Se va recomanda</p>	Consiliul Județean Vâlcea Autorități publice locale Operatori economici GAL-uri	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de km de drumuri județene și comunale modernizate Regulament de transport / destinație realizat Trasee de off-road realizate Mijloace de transport în comun pentru destinații turistice Investiții realizate pentru infrastructura de management a apei, a deșeurilor în zonele turistice Sisteme de colectare și reciclare a deșeurilor

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>folosirea materialelor tradiționale și ecologice (în special lemnul) și vor fi subliniate beneficiile aduse de folosirea noilor tehnologii (becuri economice, colectare selectivă a deșeurilor, senzori de mișcare, dușuri cu presiune etc.), care permit importante economii de resurse naturale și monetare;</p> <p>h) Implementarea unei tehnici de management al vizitatorilor și introducerea acesteia în planurile de management al destinațiilor; una dintre cele mai eficiente metode folosite în procesul de planificare a vizitării în cadrul acestor areale este zona turistică, care permite celor responsabili cu administrarea teritoriului să atragă turiștii spre arealele de interes, să controleze activitățile în aceste areale și să devieze vizitatorii din arealele sensibile.</p>			Ghid de bune practici realizat
4.2.3. Investiții pentru creșterea și valorificarea gradului de atractivitate pentru puncte de interes locale	<p>a) Realizarea de proiecte privind punerea în valoare a creației artisanale și artei olăritului și prelucrării lemnului;</p> <p>b) Sprijin acordat valorificării de produse naturale, ecologice (castane, nuci, fructe de pădure, ciuperci);</p> <p>c) Sprijin acordat pentru crearea de centre de producție, expunere și comercializare a produselor artisanale, textile din borangic, in, cânepă, țesături din lână și păr de capră, ceramică, lemn etc.;</p> <p>d) Înființarea și sprijinirea unor grupuri de mici producători locali;</p> <p>e) Promovarea unor centre de creație populară recunoscute la nivel național;</p> <p>f) Dezvoltarea ofertei de produse ecoturistice realizate de comunitățile locale prin sprijinul acordat pentru menținerea și perpetuarea obiceiurilor tradiționale specifice destinațiilor cu potențial ecoturistic;</p> <p>g) Susținerea înființării unor spații destinate valorificării produselor de artizanat și a altor produse specifice realizate în cadrul comunității locale;</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea</p> <p>Autorități publice locale</p> <p>Operatori economici</p> <p>GAL-uri</p> <p>Centre de promovare</p> <p>Agenții de turism</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de proiecte de punere în valoare a creației artisanale</p> <p>Nr. de centre de producție/ comercializare înființate</p> <p>Nr. de măsuri de sprijin pentru valorificarea atractivității punctelor de interes locale</p> <p>Nr. de trasee tematice înființate</p> <p>Nr. de agenții de turism care comercializează produse de ecoturism și turism rural;</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>h) Sprijin pentru investițiile proprietarilor care aleg să își restructureze/construiască o clădire în stilul arhitectural, tradițional vâlcean;</p> <p>i) Sprijin pentru crearea traseelor tematice și pentru investițiile conexe acestora (ghiduri, indicatoare de circulație, indicatoare pentru magazine/ferme, etc.).</p> <p>j) Stimularea extinderii rețelei de agenții de turism locale care distribuie produse ecoturistice și de turism rural;</p> <p>k) Activități de conștientizare a tur-operatorilor naționali privind avantajele distribuției produsului ecoturistic prin organizarea de workshop-uri și vizite de studiu;</p> <p>l) Realizarea de parteneriate cu tur-operatori străini specializați pe turism de nișă, agroturism și ecoturism; realizarea de parteneriate cu organizații de promovare a ecoturismului și turismului rural din străinătate;</p> <p>m) Dezvoltarea sistemelor de rezervare on-line proprii sau prin integrarea în cadrul unuia dintre sistemele majore de distribuție on-line.</p>			<p>Nr. de parteneriate încheiate cu agenții de turism tour-operatoare străine care promovează județul Vâlcea</p> <p>Nr. de structuri turistice noi, de mici dimensiuni</p>
<p>4.2.4. Valorificarea superioară a potențialului turistic balnear de relaxare, SPA și medical</p>	<p>a) Integrarea stațiunilor balneare vâlcene în cadrul circuitului tematic ”Ruta orașelor termale” în cadrul programului de dezvoltare a rutelor culturale europene în România.</p> <p>b) Refacerea instalațiilor de forare, captare, transport a apelor minerale, izvoarelor, denisiparea și curățarea periodică a forajelor, realizarea de noi prospecțiuni geologice pentru găsirea de noi surse hidrominerale pentru păstrarea unui debit relativ constant;</p> <p>c) Realizarea periodică de buletine de analiză fizico-chimice și biologice pentru calitatea apelor minerale și trecerea în conservare a celor care nu mai corespund din punct de vedere calitativ și terapeutic;</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea</p> <p>Autorități publice locale</p> <p>Operatori economici GAL-uri</p> <p>Centre de promovare</p> <p>Agenții de turism</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de stațiuni balneare incluse în circuite tematice</p> <p>Nr. de instalații refăcute</p> <p>Noi surse hidrominerale identificate</p> <p>Rețele tehnico-edilitare modernizate</p> <p>Puncte balneare noi în județ</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>d) Modernizarea rețelei tehnico-edilitare din toate stațiunile balneare cu asigurarea preluării apelor uzate și epurarea acestora;</p> <p>e) Extinderea posibilităților de tratament prin mijloace alternative și neconvenționale, naturiste, fitness;</p> <p>f) Reabilitarea structurilor de cazare și alimentație care au statut de monumente istorice și păstrează specificul arhitectural-urbanistic din stațiunea balneară;</p> <p>g) Crearea de structuri de cazare noi, care respectă standardele locale arhitecturale existente;</p> <p>h) Extinderea amenajărilor pentru activități sportive ușoare și de agrement în aer liber, în spații închise pentru a acoperi cerințele de recreere și divertisment pe toată durata anului;</p> <p>i) Derularea unor proiecte privind modernizarea parcurilor balneare din stațiuni și extinderea infrastructurii turistice de agrement.</p>			<p>Structuri de cazare și alimentație reabilite</p> <p>Structuri de cazare nou create</p> <p>Nr. de locuri de cazare nou create (extindere)</p> <p>Nr. de sosiri turistice</p> <p>Nr. de înoptări turistice</p> <p>Durata medie a sejurului</p> <p>Amenajări pentru activități sportive noi</p> <p>Nr. de proiecte derulate pentru modernizarea parcurilor balneare</p> <p>Nr. de evenimente care să îmbine turismul cultural și de afaceri cu turismul balnear</p> <p>Nr. circuite tematice care să includă mai multe stațiuni balneare</p>
<p>4.2.5. Dezvoltarea potențialului pentru turism activ și orientat spre natură</p>	<p>a) Construirea/reabilitarea căilor ce asigură accesul la punctele de schi, cabane, rafting etc, considerând respectarea deplină a caracteristicilor de mediu din aceste zone;</p> <p>b) Construirea infrastructurii necesare pentru asigurarea siguranței turiștilor activi (platforme de aterizare pentru elicoptere, adăposturi, baze de tratament);</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea</p> <p>Autorități publice locale</p> <p>Operatori economici</p> <p>GAL-uri</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de acțiuni realizate pentru dezvoltarea potențialului pentru turismul activ</p> <p>Nr. parcări amenajate în apropierea obiectivelor turistice naturale</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>c) Crearea unei infrastructuri de bază (apă, canalizare, deșeuri, energie electrică) în satele cu o prezență ridicată a atracțiilor turistice pentru turiștii activi;</p> <p>d) Amenajarea unor parcări în apropierea locurilor de atracție – cu toalete ecologice, sistem de management al deșeurilor, panouri informative și de avertizare;</p> <p>e) Înființarea unei rețele de comunicare și intervenție rapidă în zona montană (dispecerat integrat de alarmare și comunicare interactivă între unități de intervenție: poliție, jandarmerie, ambulanță – 112, pompieri, protecția civilă, gardieni publici, salvamont, spital de urgențe etc.);</p> <p>f) Îmbunătățirea sistemului de semnalizare a principalelor trasee rutiere de tranzit, din punct de vedere al distanțelor și siguranței, cu panouri în limbile română și engleză;</p> <p>g) Includerea cerințelor de refacere și extindere a traseelor de drumeție în planurile de dezvoltare turistică durabilă elaborate de administratorii zonelor protejate;</p> <p>h) Dezvoltarea unei infrastructuri ecoturistice specifice la nivelul parcurilor naționale din regiune care să permită lărgirea gamei de servicii oferite fără un impact negativ asupra mediului;</p> <p>i) Realizarea infrastructurii și facilităților de vizitare și informare la nivelul destinațiilor cu potențial ecoturistic.</p> <p>j) Amenajarea unor centre de vizitare prevăzute cu săli de prezentare a unor filme privind zona respectivă;</p> <p>k) Refacerea traseelor turistice existente și amenajarea altor noi trasee;</p> <p>l) Amenajarea punctelor (foișoarelor) de observare și a punctelor de belvedere – cu panouri de interpretare, infrastructură de observare;</p> <p>m) Amenajarea unor locuri de campare – cu delimitarea zonelor, panouri informative și de avertizare, vetre pentru foc etc;</p>	<p>Centre de promovare</p> <p>Agenții de turism</p> <p>Instituții publice cu atribuții în domeniu</p>		<p>Nr. de programe ecoturistice</p> <p>Grad de acoperire cu marcaje pe trasee turistice, panouri informative</p> <p>Nr. de sosiri turistice</p> <p>Nr. de înoptări turistice</p> <p>Durata medie a sejurului</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>n) Amenajarea / refacerea unor refugii montane și a unor cabane turistice – acolo unde lungimea traseelor turistice impune asemenea lucru;</p> <p>o) Crearea marcajelor turistice și a circuitelor pentru dezvoltarea cicloturismului în regiune;</p> <p>p) Investiții specifice pentru practicarea alpinismului și escaladei;</p> <p>r) Dezvoltarea/modernizarea infrastructurii specifice privind dezvoltarea integrată prin optimizarea domeniului schiabil (Vidra-Voineasa);</p> <p>s) Construirea de pontoane și debarcadere pe râul Olt și lacurile Turnu și Călimănești, împreună cu amenajarea lor specifică pentru practicarea sporturilor nautice;</p> <p>t) Investiții specifice pentru a practica schiul, snow boarding-ul și activitățile asociate acestora, inclusiv echipamente pentru crearea zăpezii artificiale;</p> <p>u) Realizarea unor trasee speciale (tematice, ecvestre, de biciclete, de schi fond, tracking, photo-hanting, punți suspendate etc.) cu locuri de popas, panouri informative și de interpretare, săgeți de orientare;</p> <p>v) Dezvoltarea de produse turistice complementare în vederea diversificării și creșterii atractivității ofertei turistice (spre exemplu rafting, parapantă, speoturim, turism cinegetic);</p> <p>w) Investiții privind drumul de acces pentru cicloturiști către stațiunile balneare ("Turul de ciclism al stațiunilor vâlcene", "Turul bisericilor din Oltenia de nord" etc.)</p> <p>z) Realizarea de investiții noi în structuri de cazare în zona domeniului schiabil;</p>			
4.2.6. Dezvoltarea potențialului turistic al zonelor urbane	a) Investiții pentru dezvoltarea și modernizarea capacității de cazare din zonele urbane;	Consiliul Județean Vâlcea	Fonduri de la bugetul local	Nr. de investiții în modernizarea și

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>b) Îmbunătățirea calității serviciilor de cazare în cadrul structurilor de primire turistică și a bazei de agrement și tratament (inclusiv centre de tip spa) cu respectarea standardelor arhitecturale specifice arealului turistic de proveniență;</p> <p>c) Sprijinirea creării și dezvoltării structurilor de asistență de afaceri în turism (incubator de afaceri), dezvoltarea serviciilor specifice turismului de afaceri și de evenimente;</p> <p>d) Crearea de centre de conferințe în orașele unde nu există astfel de structuri;</p> <p>e) Investiții pentru reabilitarea centrelor istorice prin: dezvoltarea de programe integrate de reabilitare, modernizare și amenajare a centrelor istorice și prin proiecte integrate cu participarea sectorului privat, utilizând o schemă de ajutor de stat pentru restilizarea magazinelor; realizarea unei infrastructuri inovatoare pentru informarea turistică, astfel încât să fie stimulată explorarea centrelor istorice de către turiști (semnalele optice lizibile, aplicații pentru telefonul mobil); măsuri ce vizează creșterea gradului de valorificare a arealului centrelor istorice de către persoane cu dizabilități, bătrâni și copii.</p> <p>f) Inițiative de integrare a ofertei turistice din zonele urbane în circuite prin: forme de promovare integrată a atractivității unei zone urbane, prin crearea unor web-site-uri oficiale în scop turistic; publicitate integrată a orașelor ca atracții turistice; pregătirea de ghiduri; crearea de sisteme integrate de vânzare a biletelor, inclusiv pentru transport, atracții culturale, evenimente etc.;</p> <p>g) Integrarea și promovarea printr-un circuit turistic regional unic al orașelor vâlcene.</p>	<p>Autorități publice locale</p> <p>Operatori economici</p> <p>GAL-uri</p> <p>Centre de promovare</p> <p>Agenții de turism</p> <p>Instituții publice cu atribuții în domeniu</p> <p>ONG-uri</p>	<p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>dezvoltarea capacității de cazare din zonele urbane</p> <p>Nr. de structuri de asistență în afaceri create</p> <p>Nr. de centre de conferință înființate</p> <p>Nr. de investiții în reabilitarea centrelor istorice</p> <p>Nr. de circuite turistice ale centrelor urbane create și promovate</p> <p>Nr. de sosiri turistice</p> <p>Nr. de înnoptări turistice</p> <p>Durata medie a sejurului</p>
4.2.7. Crearea de circuite turistice tematice și inter-tematice	a) Dezvoltarea turismului cultural și religios prin integrarea resurselor din județ în circuitul turistic regional care promovează tradiția culturală și etnografică tipică din regiunea istorică a Olteniei;	Consiliul Județean Vâlcea	Fonduri de la bugetul local	Nr. de circuite turistice tematice și inter-tematice

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>b) Inițierea unor programe turistice tematice culturale, religioase (pelerinaje ale creștinilor la mănăstiri - Cozia, Horezu, Bistrița, Arnota etc., pelerinaje ale adepților altor religii etc.), istorice (legate de voievozi , daco-romanitate, etc), pe lângă dezvoltarea structurilor turistice adecvate în localitățile vizitabile;</p> <p>c) Integrarea în circuitele turistice a evenimentelor de tipul serbărilor populare;</p> <p>d) Realizarea de materiale de promovare a obiectivelor/circuitelor turistice (broșuri, ghiduri turistice, pliante, CD-uri și DVD-uri turistice de prezentare, bannere, hărți turistice, cataloage, postere și foi volante, fotografii, albume, fotoreportaje, diapozitive, casete, filme cu specific de turism, obiecte de protocol, etc.) și sprijinirea derulării de acțiuni și campanii de promovare, expedierea materialelor promoționale și de protocol în țară și în străinătate etc.;</p> <p>e) Dezvoltarea de carduri turistice care să permita vizitarea atracțiilor turistice aferente circuitelor la prețuri promoționale;</p> <p>f) Elaborarea unui studiu prin care să fie identificate cele mai bune 2 sau 3 circuite inter-tematice la nivel județean și instrumente adecvate pentru implementarea acestora pe piața turistică (carduri unice de acces către diverse obiective turistice de pe teritoriul județului, bilete comune pentru vizitarea diverselor obiective turistice de pe teritoriul județului etc.);</p> <p>g) Stabilirea unor caracteristici comune ale rețelei (design, logo, standardele serviciilor oferite, proceduri etc.);</p>	<p>Autorități publice locale</p> <p>Operatori economici</p> <p>GAL-uri</p> <p>Centre de promovare</p> <p>Agenții de turism</p> <p>Instituții publice cu atribuții în domeniu</p> <p>ONG-uri</p>	<p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>create ca urmare a acțiunilor propuse</p>
<p>4.2.8.Dezvoltarea resurselor umane în domeniul turismului</p>	<p>a) Formarea profesională aprofundată a personalului prestatorilor de servicii turistice și a tour-operatorilor pentru practicarea diverselor forme de turism;</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea</p> <p>Autorități publice locale</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p>	<p>Nr. de persoane formate în domeniul turismului</p> <p>Nr. de ghizi turistici locali și specializați instruiți</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>b) Creșterea nivelului de pregătire al ghizilor implicați în turismul cultural, precum și creșterea numărului de ghizi turistici în acest sens, al ghizilor implicați în turismul activ și în natură;</p> <p>c) Perfecționarea profesională a ghizilor din muzee, colecții și case memoriale care să poată oferi și date despre caracteristicile mediului natural și antropic al localității pe teritoriul căreia se află un bun cultural, natural, sau cu valență turistică;</p> <p>d) Formarea profesională aprofundată și în diverse domenii a prestatorilor de servicii turistice și a tour-operatorilor ce activează în domeniul turismului activ;</p> <p>e) Constituirea unor grupuri de voluntari pentru derularea de activități de conștientizare, implicați activ în activitățile parcurilor (amenajări și reparații trasee turistice, ecologizarea zonelor limitrofe traseelor turistice, a locurilor de campare, inventarieri de floră și faună, refacerea infrastructurii parcurilor etc.) cu efect de conștientizare și educație asupra participanților;</p> <p>f) Implicarea instituțiilor de învățământ în activități de educare și conștientizare a comunităților locale</p>	<p>Operatori economici GAL-uri</p> <p>Centre de promovare</p> <p>Agenții de turism</p> <p>Instituții publice cu atribuții în domeniu</p> <p>ONG-uri</p> <p>Furnizori de formare profesională</p>	<p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de rangeri instruiți pentru ecoturism în parcurile naționale Buila-Vânturarița și Cozia</p> <p>Nr. de voluntari implicați în activități specifice</p> <p>Nr. de instituții de învățământ implicate în activități de educare și conștientizare</p>
Direcția strategică 4.3. Creșterea participării cetățenilor la o viață culturală atractivă, dinamică și conectată la valorile culturale naționale și internaționale				
4.3.1. Sprijinirea participării cetățenilor la o viață culturală și artistică atractivă în mediul rural și urban	<p>a) Promovarea ofertelor culturale în mediul urban și rural;</p> <p>b) Diversificarea operatorilor culturali prin înființarea de formații de dansuri, ansambluri folclorice, grupuri vocale, coruri etc;</p> <p>c) Sprijinirea schimburilor culturale intercomunale în județ și în afara județului;</p> <p>d) Promovarea folclorului autentic prin festivaluri – concurs pe genuri de artă care să devină evenimente culturale;</p> <p>e) Revitalizarea instituțiilor care desfășoară activități tradiționale vizând formarea și promovarea artei (cămine culturale, case de cultură);</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea</p> <p>Autorități publice locale</p> <p>Centrul Județean pentru Promovarea Culturii Tradiționale Vâlcea</p> <p>ONG-uri</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de oferte culturale promovate</p> <p>Nr. de localități din mediul urban și rural care au beneficiat de oferte culturale</p> <p>Nr. de formații, ansambluri înființate</p> <p>Nr. de festivaluri organizate</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>f) Promovarea activă a ofertei culturale prin canalele media cu accesibilitate mare la cetățeni (audio-video, internet, materiale promoționale, alte forme de promovare);</p> <p>g) Dezvoltarea de facilități pentru promovarea ofertei culturale (spații de promovare, galerii de artă etc);</p> <p>h) Armonizarea ofertei culturale a diferitelor instituții în vederea evitării suprapunerilor de evenimente culturale;</p> <p>i) Realizarea de materiale de promovare, publicații, albume, cărți poștale, CD, DVD, filme documentare, care să promoveze valorile culturale județene;</p> <p>j) Crearea unei baze de date a evenimentelor culturale pentru a facilita promovarea artelor vizuale și auditive, în special festivaluri tradiționale și evenimente folclorice.</p> <p>k) Organizarea unor evenimente culturale axate pe tradiții și obiceiuri; editarea unui calendar de evenimente (anual) al județului, în care sunt introduse toate evenimentele de gen cultural, istoric, de artă, folclorice, de muzică, de dans, religioase etc. cu rol de informare și promovare; acțiuni de promovare a localităților care sunt cunoscute prin prisma unor oameni celebri ca puncte de atracție.</p> <p>l) Dezvoltarea structurilor turistice de agrement și culturale (cum ar fi amenajarea unor teatre de vară, amfiteatre în aer liber pentru spectacole, concerte, diferite alte evenimente);</p>	Asociații culturale		<p>Nr. de facilități asigurate pentru activitățile culturale</p> <p>Bază de date cu evenimentele culturale</p> <p>Calendarul anual al evenimentelor</p> <p>Nr. de structuri turistice de agrement și culturale dezvoltate</p>
4.3.2. Imbunătățirea infrastructurii culturale la nivelul județului	<p>a) Reabilitarea și punerea în valoare a spațiilor culturale existente;</p> <p>b) Construirea unui sediu al Centrului județean al creației populare Vâlcea, cu spații de arhivare și susținere a evenimentelor legate de tradițiile culturale locale;</p>		<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de spații culturale reabilite și puse în valoare</p> <p>Nr. de spații cu potențial cultural puse în valoare</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	c) Identificarea și punerea în valoare a altor spații neconvenționale cu potențial cultural (exemplu cetăți, conace, parcuri, cartiere, piețe publice, cadru natural etc.); d) Dotarea instituțiilor din subordine cu echipamente și mijloace moderne care să asigure un standard ridicat de calitate a ofertei culturale; e) Facilitarea diversificării serviciilor conexe ale instituțiilor culturale subordonate (parcări, spații pentru alimentație, garderobă etc);			Nr. instituții dotate cu echipamente și mijloace moderne Nr. de facilități oferite de instituțiile culturale
Direcția strategică 4.4. Sprijinirea dezvoltării tuturor actorilor culturali, care să asigure o ofertă culturală diversificată și de calitate				
4.4.1. Asigurarea de condiții pentru dezvoltarea și diversificarea ofertei culturale la nivelul județului	a) Dezvoltarea de programe culturale prin realizarea de spectacole, concerte, expoziții în diferite localități ale județului; b) Sprijin pentru încurajarea culturii scrise în județul Vâlcea; c) Lansări de cărți, întâlniri cu autorii, lectură de carte în școli, publicarea de albume, monografii, cărți, reviste culturale; d) Activități de prezentare a cărților în școli, susținerea financiară a bibliotecilor; e) Sprijinirea dezvoltării artelor vizuale prin realizarea unor spații de producție și expoziționale; f) Sprijin pentru realizarea unor expoziții pentru promovarea artiștilor plastici; g) Organizarea taberelor de creație în județ; h) Organizarea de târguri și festivaluri la nivel de județ, susținerea financiară a unor evenimente cu impact național (festivalul național "Lăutarul", festivalul național de creație dramatică, de creație umoristică, de poezie); i) Promovarea mobilității transnaționale a persoanelor care activează în sectorul cultural	Consiliul Județean Vâlcea Autorități publice locale Centrul Județean pentru Promovarea Culturii Tradiționale Vâlcea ONG-uri Asociații culturale	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr. de programe culturale organizate Nr. de biblioteci sprijinite Nr. de expoziții organizate Nr. de tabere de creație organizate Nr. de târguri și festivaluri organizate nr. de spectatori la evenimente Nr. de colaborări în domeniul cultural Nr. de studii, cercetări elaborate Nr. de rute culturale promovate

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<ul style="list-style-type: none"> j) Încurajarea circulației transnaționale a operelor și a produselor culturale și artistice k) Încurajarea dialogului intercultural prin sprijinirea promovării patrimoniului cultural în acțiuni culturale realizate în parteneriat între instituții, organizații, uniunii de creație; l) Punerea în valoare a bogăției patrimoniului cultural material și imaterial al județului; m) Promovarea internațională a culturii vâlcene prin colaborare cu mediul de afaceri, participarea la schimburi economice și comerciale, târguri; n) Sprijin pentru realizarea de evenimente culturale, schimburi culturale, colaborări, coproducții, conferințe etc cu impact la nivel regional, național și internațional; o) Realizarea de studii, cercetări, monografii etc. privind patrimoniul cultural imaterial din județ; p) Sprijin pentru activitatea trupelor, ansamblurilor, formațiilor, revistelor școlare, a cenaclurilor copiilor și tinerilor din județul Vâlcea; q) Sprijinirea realizării de către actorii culturali a unor programe de educație culturală pentru copiii și tineri aflați în grădinițe, școli, universități și/sau în alte tipuri de instituții sau organizații; r) Sprijinirea afirmării tinerelor talente prin organizarea sau participarea la festivaluri și concursuri naționale și internaționale; s) Susținerea taberelor de educație și creație culturală pe parcursul vacanțelor școlare; t) Premiera copiilor și tinerilor valoroși, talentați, olimpici, cu rezultate deosebite la nivel național și internațional; u) Sprijinirea dezvoltării armonioase a tinerei generații prin accesul la programe de educație culturală; 			Nr. de acțiuni de sprijinire a culturii

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>v) Dezvoltarea profesională a personalului angajat în cultură prin cursuri de perfecționare;</p> <p>w) Încurajarea diversității culturale prin finanțarea acțiunilor culturale realizate de ONG-uri și alte organizații culturale ale minorităților naționale active în domeniul culturii și artei;</p>			
Direcția strategică 4.5. Păstrarea și valorificarea bogăției patrimoniului cultural local				
4.5.1. Identificarea locațiilor cu potențial cultural și valorificarea patrimoniului cultural local	<p>a) Punerea în valoare a patrimoniului cultural (mobil, imobil, imaterial), a tradițiilor și creațiilor populare;</p> <p>b) Identificarea și organizarea unor muzee, case memoriale, puncte muzeale în localitățile cu potențial cultural din județ;</p> <p>c) Încurajarea și promovarea meșteșugurilor tradiționale;</p> <p>d) Încurajarea păstrării autenticității obiceiurilor și portului tradițional;</p> <p>e) Încurajarea dialogului intercultural</p> <p>f) Sprijinirea localităților cu scopul de a identifica elementele de unicitate și originalitate (în obiceiuri, tradiții, activități meșteșugărești tradiționale și artizanale, activități tradiționale țărănești, activități în grup, activități tradiționale de factură gastronomică etc.);</p> <p>g) Identificarea rutelor culturale la nivel de județ și introducerea acestora în circuitul național, european și internațional.</p> <p>h) Asigurarea protecției peisajului natural și cultural prin revitalizarea zonelor degradate</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea</p> <p>Autorități publice locale</p> <p>Centrul Județean pentru Promovarea Culturii Tradiționale Vâlcea</p> <p>ONG-uri</p> <p>Asociații culturale</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Acțiuni de valorificare a patrimoniului cultural local</p>
Direcția strategică 4.6. Participarea activă a populației de toate vârstele la activități sportive în scopul ameliorării indicatorilor de sănătate a populației				
4.6.1. Derularea de activități care să determine participarea populației la activități sportive	<p>a) Derularea unor campanii de mediatizare privind rolul sportului în sănătate, în dezvoltarea armonioasă a copilului etc, în presă, la radio, dar mai cu seamă la televiziune;</p> <p>b) Stimularea sportului de masă, a sportului pentru toți, a sportului pentru persoane cu handicap și mai cu seamă, a sportului în mediul</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea</p> <p>Autorități publice locale</p> <p>Unități școlare</p> <p>Cluburi sportive</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr.de campanii de mediatizare organizate</p> <p>Nr. de competiții sportive organizate</p> <p>Nr. de materiale de informare distribuite</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	<p>rural, prin creșterea numărului de competiții și a finanțărilor în aceste domenii, derularea de campanii media de sensibilizare și informare;</p> <p>c) Editare de materiale informative: pliante, afișe, fluturași etc;</p> <p>d) Oferirea unor premii stimulative în cadrul concursurilor de masă prin atragerea unor sponsori cu potențial economic mare;</p> <p>e) Revitalizarea competițiilor școlare și universitare (în și între școli/universități).</p> <p>f) Întărirea rolului și independenței structurilor sportive, dar mai cu seamă a asociațiilor județene pe ramuri de sport;</p> <p>g) Organizarea de activități sportive cu caracter periodic, în special în mediul rural, zonele turistice și nu numai;</p> <p>h) Adaptarea programului de activități în bazele sportive în funcție de grupurile țintă și timpul disponibil al beneficiarilor vizați;</p> <p>i) Creșterea numărului de piste pentru ciclism</p>	ONG-uri		<p>Nr. de premii oferite în cadrul concursurilor sportive</p> <p>Nr. de piste pentru ciclism înființate</p>
Direcția strategică 4.7. Creșterea numărului practicanților, cu precădere în rândul copiilor și tinerilor, în scopul integrării, participării și coeziunii sociale, a formării și dezvoltării ca cetățeni activi, educați și responsabili				
4.7.1. Dezvoltarea de activități care să susțină creșterea numărului de practicanți ai sportului	<p>a) Dezvoltarea de programe sportive tematice - sportul de performanță, sportul școlar, sportul după școală, sportul în vacanță, sportul după programul de muncă, sportul de relaxare – estival;</p> <p>b) Creșterea calitativă și cantitativă a activităților educative sportive;</p> <p>c) Creșterea numărului de activități sportive în mediul rural, cu precădere a celor de selecție;</p> <p>d) Creșterea numărului de tabere tematice cu profil sportiv (sporturi de echipă, turism montan, orientare, cercetare, ciclism, alpinism etc);</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea</p> <p>Autorități publice locale</p> <p>Unități școlare</p> <p>Cluburi sportive</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de programe sportive tematice dezvoltate</p> <p>Nr. de activități educative sportive organizate</p> <p>Nr. de tabere tematice cu profil sportiv organizate</p>
Direcția strategică 4.8. Susținerea sportului de performanță în vederea creșterii calitative și cantitative, a performanțelor interne și internaționale				
4.8.1. Dezvoltarea infrastructurii în domeniul sportului	a) Dezvoltarea bazelor sportive, a dotărilor și echipamentelor sportive (dezvoltarea infrastructurii specifice prin creșterea numărului de terenuri de sport, fotbal, tenis, baschet etc. în mediul urban și rural);	<p>Consiliul Județean Vâlcea</p> <p>Autorități publice locale</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p>	Nr. de baze sportive dezvoltate

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
			Fonduri externe nerambursabile	
4.8.2.Dezvoltarea activităților care să încurajeze sportul de performanță	<p>a) Instituirea burselor de studii pentru sportivii de performanță și a și a burselor sociale pentru susținerea talentelor sportive reale; burse de specializare pentru antrenori – finanțarea participării la cursuri, stagii de formare și simpozioane internaționale;</p> <p>b) Deschiderea bazelor sportive existente în week-end, în regim de gratuitate pentru susținerea sportului de masă;</p> <p>c) Organizarea de activități pentru creșterea pregătirii antrenorilor, profesorilor și instructorilor, cu precădere a celor din mediul rural;</p> <p>d) Creșterea gradului de valorificare a noutăților științifice din sport: proceduri, know-how, cercetare;</p> <p>e) Creșterea calității actului sportiv și a condițiilor de practicare a sportului;</p> <p>f) Creșterea performanțelor și a rezultatelor sportive (număr de medalii, recorduri etc.);</p> <p>g) Diversificarea acțiunilor de atragere a fondurilor financiare pentru sport;</p>	<p>Consiliul Județean Vâlcea</p> <p>Autorități publice locale</p> <p>Unități școlare</p> <p>Cluburi sportive</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de sportivi care au primit burse de studii</p> <p>Nr. de antrenori care au primit burse de specializare</p> <p>Nr. de facilități acordate practicanților de sport</p> <p>Nr.de activități de încurajare a sportului</p> <p>Nr. de medalii, rezultate olimpice ale sportivilor</p> <p>Surse de fonduri atrase</p>
Direcția strategică 5.1. Creșterea competitivității sectorului agricol din județ prin modernizarea și integrarea pieței				
5.1.1.Creșterea investițiilor în domeniul agricol, inclusiv conformarea cu cerințele UE și cerințele de calitate	<p>a) Modernizarea și restructurarea fermelor specializate în producția de produse agricole tradiționale (fructe și legume, lapte, carne etc) precum și alte produse agricole competitive;</p> <p>b) Investiții în tehnologii moderne, în scopul conformării cu cerințele UE și cerințele de calitate;</p> <p>c) Consolidarea cooperării dintre producătorii agricoli și reprezentanții agro-business-ului cu scopul creșterii oportunităților de venit și de a oferi accesul produselor agro-alimentare din județ pe piețele naționale și internaționale</p>	<p>Autorități publice locale</p> <p>Camera Agricolă</p> <p>Direcția Județeană Agricolă</p> <p>Operatori economici</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de ferme modernizare și restructurate</p> <p>Nr. de investiții în tehnologii moderne</p> <p>Nr. de colaborări în domeniul agricol</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
5.1.2.Facilitarea accesului la piețele de capital pentru fermieri	<p>a) Încurajarea fermierilor să acceseze programele de sprijin a investițiilor;</p> <p>b) Îmbunătățirea accesului fermierilor la capital;</p> <p>c) Reducerea riscurilor agricole prin atenuarea efectelor și asigurarea riscurilor în agricultură;</p> <p>d) Sprijinirea integrării fermierilor în lanțurile de aprovizionare prin facilitarea legăturii acestora cu participanții implicați (supermarket-uri, procesatori etc);</p> <p>e) Încurajarea înființării asociațiilor de producători.</p>	<p>Autorități publice locale</p> <p>Camera Agricolă</p> <p>Direcția Județeană Agricolă</p> <p>Operatori economici</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de fermieri care au accesat programe de sprijin</p> <p>Nr. de fermieri care au acces la programe de capital</p> <p>Nr. de fermieri care s-au integrat în lanțurile de aprovizionare</p> <p>Nr. de asociații de producători înființate</p>
5.1.3.Creșterea calității învățământului, cercetărilor științifice și serviciilor în sectorul agricultură	<p>a) Restructurarea și modernizarea bazei de învățământ agricol;</p> <p>b) Restructurare și modernizare bazei de cercetare agricolă și încurajarea colaborării cu mediul privat;</p> <p>c) Acțiuni inovative (cercetare-dezvoltare-inovare) în sectorul agro-alimentar și forestier prin sprijinirea înființării de proiecte-pilot, dezvoltarea de noi produse, practici, procese/tehnologii.</p>	<p>Autorități publice locale</p> <p>Camera Agricolă</p> <p>Direcția Județeană Agricolă</p> <p>Operatori economici</p> <p>Unități de învățământ</p> <p>Centre de cercetare</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Unități de învățământ agricol restructurate și modernizate</p> <p>Bază de cercetare agricolă restructurată și modernizată</p> <p>Nr. de proiecte/ produse noi/ practici/ tehnologii dezvoltate ca urmare a acțiunilor inovative</p>
Direcția strategică 5.2. Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale				
5.2.1. Sprijinirea practicilor de gestionare a terenurilor agricole și a apei	<p>a) Sprijinirea agricultorilor, inclusiv formare profesională a acestora, pentru utilizarea de practici moderne de cultivare a terenurilor prin rotația terenurilor agricole și diversificarea produselor agricole;</p> <p>b) Investiții în drumuri de acces la ferme/terenuri agricole și la exploatații forestiere;</p> <p>c) Construirea și modernizarea drumurilor agricole, cât și lucrările de îmbunătățiri funciare care vizează diminuarea riscului incidentelor</p>	<p>Autorități ale administrației publice locale (unități administrativ-teritoriale)</p>	<p>Fonduri de la bugetul local</p> <p>Fonduri de la bugetul de stat</p> <p>Fonduri externe nerambursabile</p>	<p>Nr. de agricultori sprijiniți</p> <p>Nr. de programe de formare profesională la care au participat agricultorii</p>

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
	fenomenelor naturale periculoase asupra producției agricole și pădurii (sisteme de irigații, lucrări de apărare împotriva inundațiilor, lucrări de corectare a torenților); d) Facilitarea accesului la infrastructura de irigare și echipamente moderne; e) Investiții în sisteme de gestionare a resurselor de apă.	Direcția Județeană Agricolă ONG-uri, Asociații profesionale, Patronate GAL-uri Universități publice și private Întreprinderi, agenți economici Furnizori de FPC		Nr. km de drumuri de acces la ferme realizate Nr. km de drumuri agricole construite / modernizate Lucrări de îmbunătățiri funciare realizate Investiții în infrastructura de irigare Investiții în sisteme de gestionare a resurselor de apă
5.2.2. Sprijinirea tehnologiilor și produselor ecologice, inclusiv a biodiversității	a) Gestionarea durabilă a resurselor naturale prin furnizarea de tehnologii de producție ecologică și produse ecologice; b) Sprijinirea producției de culturi energetice; c) Identificarea terenurilor agricole de calitate scăzută ori neproductive și împădurirea acestora; d) Identificarea și aplicarea de măsuri de reducere a eroziunii solului.	autorizați publici și privați Organizații sindicale Întreprinderi implicate în economia socială Fermieri ș.a.	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Investiții în tehnologii de producție ecologică Număr de culturi energetice înființate Nr de terenuri împădurite Nr de măsuri de reducere a eroziunii solului implementate
5.2.3. Sprijinirea adaptării și atenuării efectelor schimbărilor climatice	a) Acordarea de asistență producătorilor agricoli în promovarea și adoptarea de tehnologii moderne care să ajute la adaptarea la schimbările climatice; b) Dezvoltarea de instrumente de sprijin a fermierilor împotriva calamităților naturale (fond de asigurare, programe de subvenționare etc); c) Identificarea de măsuri pentru a reduce expunerea la riscurile climatice și efectele negative ale calamităților naturale asupra producției agricole;	categoria	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	Nr.de măsuri de asistență a producătorilor agricoli Nr. de măsuri de sprijinire a fermierilor Nr. de fermieri care au beneficiat de măsuri de reducere a efectelor negative ale calamităților

Măsura	Acțiuni propuse	Entități responsabile	Fonduri necesare	Rezultate/ indicatori
				naturale asupra producției agricole
Direcția strategică 5.3. Îmbunătățirea nivelului de trai în mediul rural				
5.3.1. Creșterea numărului de investiții în infrastructura fizică și de servicii din mediul rural	<p>a) Înființarea/extinderea rețelelor de alimentare cu apă și canalizare în localitățile în care nu există;</p> <p>b) Construirea/ modernizarea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, energie electrică, drumuri locale;</p> <p>c) Creșterea atractivității zonelor rurale prin investiții sociale și culturale la nivel local;</p> <p>d) Dezvoltarea infrastructurii de servicii pentru comunitățile rurale;</p>	Autorități ale administrației publice locale (unități administrativ-teritoriale)	Fonduri de la bugetul local Fonduri de la bugetul de stat Fonduri externe nerambursabile	<p>Nr. de km de rețele de alimentare cu apă și canalizare înființate/modernizate</p> <p>Nr. de gospodării racordate la sisteme de alimentare cu apă canalizare</p> <p>Nr. de km de drumuri construite/modernizate;</p> <p>Investiții sociale și culturale, infrastructură de servicii</p>